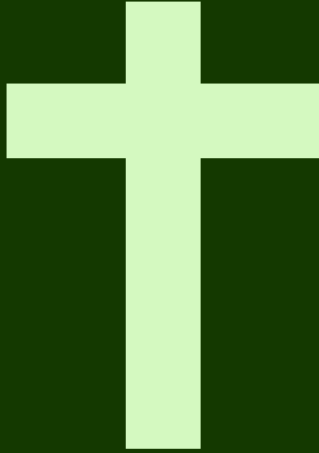

Testament Cobə de'en choe' dižə' che ancho

Jesocristən'

New Testament in Zapotec, Yatzachi (MX:zav:Zapotec,
Yatzachi)

Testament Cobə de'en choe' dižə' che ancho Jesocrisṭən' New Testament in Zapotec, Yatzachi (MX:zav:Zapotec, Yatzachi)

copyright © 1971 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Zapotec, Yatzachi

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Zapoteco, Yatzachi [zav], Mexico

Copyright Information

© 1971, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Zapotec, Yatzachi

© 1971, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 25 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022
d439ce34-67af-5db7-b82c-f44ad9932db2

Contents

SAN MATEO	1
SAN MARCOS	64
SAN LUCAS	102
SAN JUAN	164
HECHOS	208
ROMANOS	267
1 CORINTOS	296
2 CORINTOS	325
GÁLATAS	343
EFESIOS	354
FILIPENSES	364
COLOSENSES	371
1 TESALONICENSES	378
2 TESALONICENSES	384
1 TIMOTEO	387
2 TIMOTEO	396
TITO	402
FILEMÓN	406
HEBREOS	408
SANTIAGO	430
1 PEDRO	438
2 PEDRO	447
1 JUAN	452
2 JUAN	459
3 JUAN	460
JÚDAS	461
APOCALIPSIS	464

Dižə' Güen Dižə' Cobə De'en Bzoj Sam Mtion'

Ḫaxta'o Jesocrisṭən'

¹ Nga cho'en dižə' che de'e ḫaxta'o Jesocrisṭən' dezd gan' gwḫete dia che'enə'. Na' nyoj la yoguə'əte de'e ḫaxta'ogüe' ca' gwzolaozən len de'e ḫaxta'ocho Abraannə' xte na'a. Jeso'osən' naque' xi'in dia che de'e Rei Dabin', na' de'e Dabin' naque' xi'in dia che de'e Abraannə'.

² Abraannə' naque' ḫa Isaac, na' Isaaquən' naque' ḫa Jacob, na' Jacobən' naque' ḫa Joda len beṇə' biše'e ca' yela'. ³ Jodan' na' Tamar zjənaque' ḫaxna' Fares na' Sara. Na' Faresən' naque' ḫa Esrom, na' Esonnə' naque' ḫa Aram. ⁴ Arannə' naque' ḫa Aminadab, na' Aminadabən' naque' ḫa Naason, na' Naasonnə' naque' ḫa Salmon. ⁵ Salmonnə' na' Raab zjənaque' ḫaxna' Boos. Na' Boosən' na' Rot zjənaque' ḫaxna' Obed. Na' Obedən' naque' ḫa Isai. ⁶ Na' Isain' naque' ḫa Rei Dabin', na' Rei Dabin' naque' ḫa Salomon. Na' xna' Salomonnə' goque' xo'olə de'e Orias antslə ze'e yeca'a Rei Dabin' le' par gaque' xo'ole'.

⁷ Na' Salomonnə' naque' ḫa Roboam, na' Roboannə' naque' ḫa Abias, na' Abiasən' naque' ḫa Asa. ⁸ Na' Asan' naque' ḫa Josafat, na' Josafatən' naque' ḫa Joram, na' Jorannə' naque' ḫa Osias. ⁹ Na' Osiasən' naque' ḫa Jotam, na' Jotannə' naque' ḫa Acas, na' Acasən' naque' ḫa Esequias. ¹⁰ Na' Esequiasən' naque' ḫa Manases, na' Manasesən' naque' ḫa Amon, na' Amonnə' naque' ḫa Josias. ¹¹ Josiasən' naque' ḫa Jeconias na' biše'e ca'. Beṇə' ca' gwnitə' ca' tyempən' catə' beṇə' Babilonia ca' besyə'əche'eḫaxje' de'e ḫaxta'o chio'o beṇə' Izrael Babilonian'.

¹² Gwde besyə'əche'eḫaxje' lega'aque' Babilonian', goljə Salatiel xi'in Jeconiasən'. Na' Salatielən' naque' ḫa Sorobabel. ¹³ Na' Sorobabelən' naque' ḫa Abiod, na' Abiodən' naque' ḫa Eliaquim. Na' Eliaquinnə' naque' ḫa Asor. ¹⁴ Asorən' naque' ḫa Sadoc, na' Sadoquən' naque' ḫa Aquim. Aquinnə' naque' ḫa Eliod. ¹⁵ Na' Eliodən' naque' ḫa Eleasar, na' Eleasarən' naque' ḫa Matan. Na' Matannə' naque' ḫa Jacob. ¹⁶ Nach Jacobən' naque' ḫa Jwse ben' naquə be'en che Marian'. Na' Marian' naque' xna' Jeso'os ben' nzi' Crist, zeje dižə' ben' gwlej Diozən' par gaquəlene' beṇəchən'.

¹⁷ Na' tyemp che de'e Abraannə' xte tyemp che de'e Dabin' goc žda' dia che'enə'. Na' goszolaon tyemp che de'e Dabin' xte catə'ən beṇə' Babilonia ca' besyə'əche'eḫaxje' de'e ḫaxta'o chio'o beṇə' Izrael Babilonian' gozac yežda' dia che'enə'. Na' leczə dezd tyemp catə'ən besyə'əche'eḫaxje' lega'aque' Babilonian' xte catə'ən bžin žan' goljə Cristən' gozac yežda' dia che'enə'.

Catə' goljə Jeso'osən'

¹⁸ Na' quingan' goquə catə'ən goljə Jesocrisṭən'. Banaquən gwšagna' Marian' len Jwsen', na' ze'e ca'a Jwsen' le' par gaque' xo'ole', gwsa'acbe'ine' banoa' Marian' bdao'. Goc ca' chedə' Spirit che Diozən' beṇən par niç bgüendao' bda'onə' lo'o le'enə'. ¹⁹ Na' Jwsen' ben' banaquən si'e Marian' par gaque' xo'ole', goque' to beṇə' chon de'e güen lao Diozən'. De'e na'anə' bene' xbab cuejyichje' Marian' šižizə sin cui no gacbe'i par niç cui əgws'i'e le' zto'. ²⁰ Žlac chone' xbab gone' ca', to angl che Ḫancho

Diozən' blo'elaogü'e le' lao bišgal. Na' gože'ene': —Jwse, le' naco' xi'in dia che de'e Dabin'. Bito žebo' si'o Marian' par gaque' xo'olo'. Spirit che Diozən' benən par ničh no'e bda'onə'. ²¹ Na' sane' to bi'i byo, na' əgwsi'o labo' Jeso'os čhedə' yebeje' beṇə' gwlaž čhele ca' xni'a de'e malən' beṇə' se'ejle' che'.

²² Na' de'en goquə yoguə' de'e ca' goc complir can' gwna Diozən' de'en bzoj to profet beṇə' be' xtižə' Diozən' cana', gwne':

²³ To no'ol güego' beṇə' nənaplažə'əchgua cuine' güe'e to bi'i byo dao' na' sane'ebo'.

Na' si' labo' Emanuel.

Na' Emanuel zeje dižə': Zoczə Diozən' len chio'o.

²⁴ Na' catə' beban Jwsen' beyož gwneine' yelən' ca', beteyo bene' can' gož angl che Xancho Diozən' le'. Jəxi'e Marian' liže'enə' par goque' xo'ole'.

²⁵ Pero Jwsen' gwdapəcze' le' respet xte catə'an gwxxane' to bi'i byo dao', xi'ine' nech. Na' gwxi' labo' Jeso'os.

2

Magos ca' jəsə'alane'e Jeso'osən'

¹ Ca tyemp can' gwnabia' Rei Erodən', goljə Jeso'osən' Belennə', to yež gan' mbane Jodean'. Na' goquən' besə'əžin to čhopə magos Jerosalenə', beṇə' za'ac galən' chla' bgüižən'. ² Na' gosə'əṇabene' beṇə' lao' syodan' gwse'e: —čGan' rei che beṇə' Izrael ca', be'en bagoljənə'? Nezetə' bagolje'enə' čhedə' bable'ito' beljw che'enə' catə'an bla'an lažto'onə' galən' chla' bgüižən'. Na' za'ato' par ničh güe'ela'oto'one'.

³ Catə' bene Rei Erodən' xtižə'əga'aque'enə', de'e juisy de'e goquene', na' leczə ca' yoguə'əlol beṇə' lao' syoda Jerosalenə'. ⁴ Nach btob Rei Erodən' yoguə'əlol bəxoz əblao che chio'o beṇə' Izrael na' leczə yoguə' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moisezən', con beṇə' nitə' syodan'. Na' gwṇabene' lega'aque' gan' naquən galjə Cristən' ben' gwlej Diozən' par gaquəlene' ṇasyon chechon'. ⁵ Nach gwse' beṇə' ca' Erodən': —Belen nan' galje', gan' mbane Jodea, la' can' na to part Xtižə' Diozən' de'en bzoj to profet beṇə' be' xtiže'enə' cana'. Quinga nan:

⁶ Ca naquə yež Belen gan' mbane Jodea, naquəczən yež de'e zaquə'əchgua entr yež əblao ca' de'en zjəchi' Jodean', čhedə' to beṇə' Belennə' gaque' beṇə' gwnabia', na' le' əggüia əgwy'e chio'o beṇə' Izrael.

⁷ Nach Erodən' bene' mendad ja'ac magos ca' laogüe'enə' bgašə'əzə par ničh gwṇabene' lega'aque' tcho'a tšao' batə'əquən' besə'əle'ine' bla' beljən'.

⁸ Nach bsele'e lega'aque' Belennə', gože' lega'aque': —Le'e žja'ac Belennə' na' le'e žjəyediljyožə bida'onə'. Na' catə' yeželebo' na' deyedixjue'ile nada' par ničh leczə ša'a əžje'ela'ogua'abo'.

⁹ Beyož boso'ozenag magos ca' can' gož rein' lega'aque', nach gwsa'aque' əzja'aque'. Na' ca naquə beljən' de'en besə'əle'ine' gan' chla' bgüižən' cata' cuiṇə' sa'ac lažga'aque'enə', zdan le'e yoban' žialaon laoga'aque'enə' bžinten gwzon gan' zo bida'onə', na' gwlezən'. ¹⁰ Na' besyə'əbeine' xte juisy ca de'en besə'əle'ine' beljən' de'e yoblə. ¹¹ Nach catə' gwso'e lo'o yo'onə' na' besə'əle'ine' bida'onə' len xna'abo' Marian'. Nach bosə'əzo xibga'aque' gwso'elaogüe'ebo'. Na' bosə'əsaljo caj čhega'aque' ca' na' gosə'əbeje' or, yal na' to xnižə' yag de'en chla' zix de'en ne' mirra par gwso'ebo'on'. ¹² Pero na' Diozən' gwdixjue'ine' magos ca' lao bišgal de que bito yesyə'ədie'

gan' zo Rei Erodən'. De'e na'anə' besyə'əque'e yetolə nez par jəya'aque' lažga'aque'enə'.

Jwsen' len Marian' na' len Jeso'osən' ja'aque' Egipton'

¹³ Na' catə' babesa'ac magos ca', to angl che Xancho Diozən' bloe' laogüe' Jwsen' lao bišgal, na' gože'ene': —Gwyas, gwche' bida'onə' na' xna'abo'onə' le'e žja'ac Egipton' na' sole xte catə'əch ənia' le'e batə'əqua' guaquə yesa'acle, chedə' Erodən' banži'e bia' yeyilje' bida'onə' par gote'ebo'.

¹⁴ Nach nencal gwyas Jwsen', gwche'e bida'onə' len xna'abo'onə' zja'aque' Egipton'. ¹⁵ Nach gwnite'e Egipto na'azə xte catə'əch got Erodən'. Na' de'en gwso'one' ca' goc complir de'en bzoj to profet beṇə' be' xtižə' Diozən' cana'. Quinga bzoje' de'en gwna Xancho Diozən': “Chixjue'ida' Xi'ina'anə' yeze'e Egipton'.”

Erodən' bsele'e soldad par gwso'ote'yoguə' bi'i byo dao'

¹⁶ Na' lao bazja'aque' Egipton' Erodən' lechgualə bžejene' catə' gocbe'ine' gosə'əxoayag magos ca' le' de'en cuich besyə'ədie' gan' zo'enə'. Na' segon can' gwyejni'ine' catə' gwnabene' lega'aque' antslə do batə'əquən' bla' beljən', bsele'e soldad che' ca' par jse'ete' yoguə'əloj bi'i byo che'əṇ dao' zelao bi'i chop ize, bi'i ca' gwsa'aljə Belennə' na' yeziquə'əchlə yež ca' zjənyechj zjəmbi'i Belennə'. ¹⁷ Na' laogüe de'en gwso'ote' bi'i byo dao' ca', goc complir can' bzoj de'e profet Jeremiasən', ben' be' xtižə' Diozən' cana', gwne':

¹⁸ Gaquə bgüine bgüezən' yež de'en nzi' Rama.

No'ol ca' zjənaquə xi'in dia che de'e Raquelən'

lechgualə yesyə'əyašə' yesyə'əgüinlaže'e che yoguə' xi'inda'oga'aque' ca' əsa'at.

Na' bito se'enene' par no yeyo'exen lega'aque'.

¹⁹ Lao ne'e nitə' Jwse ca' Egipton' got Erodən'. Nach to angl che Xancho Diozən' bloe' laogüe' Jwsen' lao bišgal. ²⁰ Na' gože'ene': —Gwyas, beche' bida'onə' len xna'abo'onə' na' le'e žjəya'ac Izraelən'. Bagwsa'at beṇə' ca' besyə'əyilj bida'onə' par so'ote'ebo'.

²¹ Nach gwyas Jwsen' beche'e bida'onə' len xna'abo'onə' jəya'aque' lažga'aque' Izraelən'. ²² Pero Jwsen' catə' benene' de que Arquelaon' bedie' belane' xlatjə de'e xē' Erodən', bžebe' žjəya'aque' gan' mbane Jodean'. Na' Diozən' gwdixjue'ine' le' lao bišgalən' de que bito žjəya'aque' Jodean' sino que žjəya'aque' gan' mbane Galilean'. ²³ De'e na'anə' besyə'əžine' syoda Nasaretən' na' jəsyə'ənite'e. Na' de'en jəsyə'ənite'e Nasaretən' goc complir de'en bosə'ozoj de'e profet ca' cana' gosə'əne' che Jeso'osən' de que beṇə' yesə'əsi'ene' beṇə' Nasaret.

3

Juan ben' bchoa beṇə' nis gwdixjue' dižə' güen dižə' cobə che Diozən'

¹ Na' gwde zan iz, Juan ben' bchoa beṇə' nis gwyeye' latjə dašən' gan' mbane Jodean'. ² Na' gwdixjue'ine' beṇə' gože' lega'aque': —Le'e yedinje xtolə'əle ca', chedə' babžin ža catə' Diozən' ben' zo yoban' nabi'e con notə'atezə beṇə' əso'e latjə.

³ De'e profet Isaiazən' ben' be' xtižə' Diozən' cana' bzoje' che Juannə', gwne':

To beṇə' əṇe' zižjo latjə dašən', əne':

“Le'e so probnid par əgwzenagle che Xanchon' catə'an yide'.

Na' šə sole probnid par əgwzenagle che' catə'an yide', de'en gonle ca' gwxaquə'əleben can' chonle chxi' chloale nez ca' catə' chidə to beṇə' blao.”

⁴ Na' Juannə' gwyaze' lachə' de'en gwso'one' len yišə' xa cameyən'. Na' par dobey che' bchine' to pedas yid. Na' gwdaogüe' bišə'əzo, na' leczə gwdaogüe' ši'in bia ser, bia nitə' yixə'. ⁵ Beṇə' Jerosalennə', na' beṇə' ca' ža' yoguə' yež ca' gan' mbane Jodean', na' leczə beṇə' ža' yež ca' nyečh' mbi'i yao Jordannə' gwsa'aque' ja'aque' gan' zo Juannə' par bosə'ozenague' xtiže'enə'. ⁶ Na' bosə'əxoadole'e lao Diozən', na' Juannə' bchoe' lega'aque' nis lo'o yao Jordannə'.

⁷ Na' leczə ja'ac zan beṇə' Izrael beṇə' ca' zjənchoj zjənzi' fariseo, na' beṇə' ca' zjənzi' sadoseo. Ja'aque' par bchoa Juannə' lega'aque' nis, Nach Juannə' gože' lega'aque': —Le'e nacle beṇə' goxoayag na' naljele. ¿Echaquele de que guaquə yexonjele castigon' de'en əselə' Diozən' par le'e? ⁸ Cheyalə' gonle de'en naquə güen par ničh əsa'acbe'i beṇə' yoblə de que baboša' yichjla'ažda'olen'. ⁹ Na' bito gonle xbab de que Diozən' bito gone' le'e castigw che xtolə'əlen' laogüe de'en nacle xi'in dia che de'e Abraannə'. Bito ṇacho de que lechgualə chyažje Diozən' le'e. Guaquə gone' par ničh yej quinga yesyə'əyaquən xi'in dia che de'e Abraannə'. ¹⁰ Ca naquə le'e šə cui chonle can' chazlažə' Diozən', gwxaquə'əlebele ca to yag frot de'e cui bi frot chbian. Na' ca naquə yoguə'əte yag frot de'e cui bi frot chon, chəsə'əchog beṇə' len na' chəsə'əzeye'en. ¹¹ Na' ca naquə le'e chedinjele xtolə'əle ca', nada' de'e li chcho'a le'e nis. Na' ze'e yidə ben' gon par ničh so Spirit che Diozən' lo'o yichjla'ažda'ochon' na' nabi'an chio'o. Na' Spiritən' naquən ca yi' na' gwxi' gwloan yichjla'ažda'ochon' len bitə'ətezə de'e mal. Ben' yidə zaquə'əche' ca nada' na' bito zaca'a par gaca' xmose'. ¹² Be'enan' gone' len chio'o can' choncho catə' chdecho trigon' rner, na' chzeycho yix bebən'. Na' šə chonjilažə'əcho Diozən', yotobe' chio'o par ničh socho txen len le', na' beṇə' ca' cui chso'onjlilažə' le', əselə'e lega'aque' lao yi' gabilən' de'en cuiczə cheyol.

Catə' gwchoa Jeso'osən' nis

¹³ Na' gwza' Jeso'osən' gan' mbane Galilean' na' gwyeje' gan' zo Juannə' cho'a yao Jordannə' par ničh Juannə' bchoe' le' nis. ¹⁴ Na' Juannə' benczə yichjlaogüe' caguə gone'ene' gwchoe' Jeso'osən' nis. Gože'ene': —Chyažjlada' əgwcho' nada' nisən' na' nada'əlan' zedenabdo' gwchoa' le' nisən'.

¹⁵ Nach Jeso'osən' gože' Juannə': —Gone'e bchoa nada' nisən'. Cheyalə' goncho ca' par ničh gaquə complir yoguə'əlöl de'en non Diozən' mendad gaquə.

Nach gwcheb Juannə' bcho'ene' nisən'. ¹⁶ Na' catə' beyož gwchoa Jeso'osən' nisən', le'e bechojte' lo'o nisən', na' le'e byaljwte le'e yobanə' na' ble'i Jeso'osən' gan' zo Diozən'. Ble'ine' Spirit che Diozən' betjən ca to ngolbexə na' bžinən gwzon len le'. ¹⁷ Na' gwse'enene' gwna Diozən' ben' zo yoban': —Bengan' Xi'ina', ben' chacda' chei, lechgualə cheba chezaquə'əlažə'a le'.

4

Gwlo'oyelə' gwxiye'enə' Jeso'osən' gone' de'e mal

1 Na' Spirit che Diozən' benən par niçh gwyej Jeso'osən' latjə dašən', par niçh gwlo'oyelə' gwxiye'enə' le' gone' de'e malən'.

2 Na' bitobi gwdao Jeso'osən' lao choa ža choa yel, na' catə' gwde de'e choa žanə' gwdone'. 3 Na' gwxiye'enə' bgüigua'ən gan' zo Jeso'osən', gožə'ən le': —Šə len' naco' Xi'in Diozən', gož yej quinga yesyə'əyaquən yetxtil.

4 Nach gož Jeso'osən' len: —Nyojczə Xtižə' Diozən' nan: “Caguə yelə' guao na'azən' əbane chio'o beṇačh sino leczə chyažjecho yoguə'əloj dižə' de'en na Diozən' par əbancho.”

5 Na' gwche' gwxiye'enə' le' yichjo' yo'odao' əblao che chio'o beṇə' Izrael de'en zo Jerosalennə' na' gwlequən le' gan' le'eze-laogüe naquə sibə. 6 Na' gožən le': —Šə len' naco' Xi'in Diozən' bexitə' nga par che'elə, la' nyojczən le'e Xtižə' Diozən' nan: Ešelə' Diozən' angl che' ca' par əsa'aclene' le', na' əso'oxe'e le' par niçh bito əche'go'o no yej.

7 Na' gož Jeso'osən' gwxiye'enə': —Lezczə can' nyojən le'e Xtižə' Diozən', nan: “Bito con goncho Xancho Diozən' prueb šə leine' can' ne'enə'.”

8 Na' gwxiye'enə' gozche'en le' to lao ya'a de'e naquə lechgualə sibə, na' blo'in le' yoguə' nasyon de'en zjəchi' lao yežlyon' ca naquə dechgua yelə' chnabia' chega'acquənnə'. 9 Nach gožən le': —Yoguə' de'e quinga chle'ido' nga goṇa'an le' šə gwzo xibo' laogua' nga par güe'elaogo'o nada'.

10 Nach gož Jeso'osən' len: —Gwchi'izə' ca'alə nga Satanas. Nyojczən le'e Xtižə' Diozən' nan: “Cheyalə' šejni'alažə'əcho tozə Xancho Diozən' na' tozə le' güe'ela'ocho.”

11 Na' bebi'izə' gwxiye'enə' len le', nach besə'əžin balə angl ca' jse'eclene'ene'.

Jeso'osən' gwzolaogüe' chyixjui'e dižə' güen dižə' cobə che Diozən'

12 Na' Jeso'osən' gwze'e Jodean' par gwyeje' Galilean' catə' benene' de que bade Juannə' ližyan'. 13 Na' gwze'e Nasaretən' jsoe' syoda Capernaum de'en chi' cho'a nisda'onə' do gan' chi' distrit de'en nzi' Sabolon na' Neftali. 14 Na' de'en jəyezoe' syodan' goc complir can' bzoj de'e profet Isaiazən', ben' be'e Xtižə' Diozən' cana' gan' nan:

15 Le'e gwzenag, le'e beṇə' Galilea, le'e cui nacle beṇə' Izrael, na' nitə'əle distrit Sabolon na' Neftali de'en mbane yešla'alə nisda'onə' na' yao Jordannə'.

16 Nčhol yichjla'ažda'olen' pero Diozən' əsele'e to beṇə' cue'e be'eni' xen lo'o yichjla'ažda'olen'.

Nacle ca beṇə' guat len yichjla'ažda'olen' por ni che de'e malən' chonle, pero be'enə' əselə' Diozən' yocobe' yichjla'ažda'olen'.

17 Na' dezd tyemp na', Jeso'osən' gwzolao gwdixjui'e gwne': —Le'e yedinje xtolə'əlen', chedə' babžin ža ṇabia' Dioz ben' zo yoban' con notə'ətezə beṇə' əso'e latjə.

Jeso'osən' gwleje' tap beṇə' gwxcen bel par gwsa'aque' disipl che'

18 Na' goquən' lao zda Jeso'osən' cho'a Nisdəo' Galilean' ble'ine' čopə beṇə' gwxcen bel, choso'ozalə'e yixjw bel chega'aque'enə' lo'o nisən'. Zjənaquə čopə biše'e. Toe' le' Simon Bed, na' yetoe' Ndres. 19 Nach gože' lega'aque': —Le'e da len nada'. Le'e nacle beṇə' gwxcen bel, na' ṇa'a əgwzejni'ida' le'e par niçh gonle ca so'ombia' beṇə' nada'.

20 Na' le'e gosə'əbejyichjtega'aque' yixjw bel chega'aque' ca' nach ja'aclene' Jeso'osən'.

²¹ Nach gwsa'aque' yelatə' na' jəsyə'ədi'e Jacob len Juan čhopə biše'e, len xaga'aque' Sebedeo. Že'e to lo'o barcw chesyə'əyone' yixjw bel čhega'aque'enə'. Na' leczə gwnabe Jeso'osən' Jacobən' len Juannə' par žja'aclene' le'. ²² Na' le'e bosyo'ocua'anlentie' xaga'aque' Sebedeon' barcon' na' ja'aclene' Jeso'osən'.

Jeso'osən' bsd blo'ine' beṇə' zan

²³ Na' gozac catə' Jeso'osən' gwyeye' yoguə' yež ca' zjəchi' gan' mbane Galilean', gwzolaogüe' bsd blo'ine' beṇə' ca' zjəža' lo'o yo'odao' ca' gan' gwso'elao' beṇə' Izrael ca' Diozən'. Na' gwduxjui'e dižə' güen dižə' cobən' de que Diozən' nabi'e con notə'əteza beṇə' əso'e latjə. Na' Jeso'osən' beyone' yoguə' beṇə' ca' chse'i gwde gwde yizgüe'. ²⁴ Na' gosə' gwłaljə yoguə' de'en ben Jeso'osən' doxenlə nasyon Siria. Nach beṇə' Siria ca' jso'e yoguə' beṇə' ca' chsa'acšene laogüe'enə', beṇə' ca' chse'i zan clas yizgüe' na' beṇə' ca' chse'ey chesə'əla, na' len beṇə' ca' zjəyo'o zjəyaz de'e xio' yichjla'ažda'oga'aque', na' len beṇə' ca' chsa'az šon, na' beṇə' ca' zjənat to part cuerp čhega'aque'enə'. Na' beyone' yoguə'ətega'aque'. ²⁵ Na' zan beṇə' za'ac distrit čhe Galilea, na' beṇə' za'ac yež ca' gan' nzi' Decapolis, na' beṇə' za'ac syoda Jerosalennə', na' beṇə' za'ac yež ca' yela' distrit čhe Jodea, nach beṇə' za'ac yešla'a yao Jordannə' jəsə'ənaogüe' le'.

5

Dižə' de'en bsd blo'i Jeso'osən' to lao ya'a blo'ine' non' zjəzo mbalaz

¹ Na' Jeso'osən' catə' ble'ine' beṇə' zan zjənžag, gwlo'e gwchi'e to lao ya'a. Na' gosə'əbiguə' disipl čhe' ca' gan' chi'enə'. ² Nach gwzolao bsd blo'ine' lega'aque', gwne':

³ —Le'e chache'ile de que chyažjele gaquəlen Diozən' le'e, zole mbalaz čhedə' bacho'ele latjə čhnabia' Diozən' le'e.

⁴ Na' le'e zole trist lo'o yichjla'ažda'olen' por ni čhe xtolə'əle ca', mbalaz sole čhedə' Diozən' yeyonxenlaže'e le'e.

⁵ Na' le'e laogüe de'en chzəxjw yichjle len Diozən' na' len beṇə'čən', mbalaz sole čhedə' Diozən' gone' par nič gaquə güen čhele can' baben Diozən' lyebe.

⁶ Na' le'e chzelažə'əchgualə gacle beṇə' güen lao Diozən', zole mbalaz čhedə' Diozən' bachaclene' le'e par nič gacle beṇə' güen laogüe'enə'.

⁷ Na' le'e cheyašə'əlažə'əle beṇə' yoblə, mbalaz zole čhedə' leczə ca' Diozən' cheyašə' cheži'ilaže'e le'e.

⁸ Na' le'e banacle beṇə' la'aždao' xi'ilažə', zole mbalaz čhedə' žjəyezole txen len Diozən'.

⁹ Na' le'e chogo'ole yelə' chxenlažə' čhe beṇə' ljuežjle ca' chesə'ədilə, mbalaz zole čhedə' la' Diozən' bagwcue'e le'e ca' xi'ine'.

¹⁰ Na' le'e choso'oči' choso'osaquə' beṇə' le'e laogüe de'e chontezle de'en naquə güen lao Diozən', zole mbalaz čhedə' cho'ele latjə čhnabia' Diozən' le'e.

¹¹ Na' catə' chesə'əzi'ičhižə' beṇə' le'e na' chesə'əsaquə'əzi'e le'e na' chso'e yoguə' claste dižə' güenlažə' contr le'e por ni čhe de'en chonlilažə'əle nada', bia'aczə sole mbalaz. ¹² Cheyalə' yeba yezaquə'əlažə'əchgualə la'anə'əczə za'ac de'e ca' contr le'e čhedə' Diozən' gone' par nič gaquə'chgua de'e güen čhele catə' yežinle gan' zoe'enə'. Can' chso'one beṇə' ca' le'e leczə can' gwso'one de'e xaxta'ocho ca' de'e profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana'.

Naccho ca zedá' na' ca be'eni' par len beṇá' ža' yežlyo nga

¹³ Ca zedá' chaclenán par nič caguá cuiayi' no yid belá', le'egatezā ca' le'e chaclenle par nič beṇačhán' cui chso'ontequé' de'e mal. Na' šā zedá'án bitoch bi xzi' naquán, nezecho bito bi gac goncho par nič yeyaquán xzi' de'e yoblá. Na' bitoch bi zaquá'én lete goschon fuerlá na' əgwlej əgwošj beṇá' len. Can' gaquá len le'e šā cuich gonle can' chene'e Diozán'.

¹⁴ Ca be'eni' chaclenán beṇá' par chāsá'ənezene' gan' cheyalá' žja'aque', ca'aczán' chaclenle beṇá' par chāsá'ənezene' nac chene'e Diozán' so'one'. Na' can' notá'ətezā beṇá' chac chle'ine' to syoda xen de'en chi' to lao ya'a, ca'aczán' notá'ətezā beṇá' chac chle'ine' de'e güenná' chonle. ¹⁵ Catá' chgualá'əle to yi' bito chdosá'əlen žomá sino chda'alen le'e ze'e par chse'eni'in len yoguá' beṇá' ža' lo'o yo'oná'. ¹⁶ Na' ca naquá le'e ža, cheyalá' sotezā sole gonle de'e güenná' par nič yesá'əle'i beṇá' len na' əso'elaogüe'e Xacho Diozán' ben' zo yoban'.

Jeso'osán' bsd blo'ine' can' na lei de'en bzoj de'e Moizezán'

¹⁷ Bito gonle xbab de que nada' za'a zedeyena' par nič lei de'en bzoj de'e Moizezán' na' de'en boso'ozoj de'e profet ca' cana' cuich so'onán žin. Za'a par nič gaquá complir yoguá'əloj de'en bsi' Diozán' xneze gaquá ca de'en boso'ozoj beṇá' ca'. ¹⁸ De'e li chnia' le'e, xte ca te che yežlyo nga len de'e ca' chle'icho le'e yoban', ni to letr dao' ni to asento de'en nyoj le'e lein' cui ten ca'azá xte que gaquá yoguá'əloj de'en chene'e Diozán' gaquá. ¹⁹ De'e na'aná' yoguá' de'e ca' zjányoj de'en chene'e Diozán' gonle, la'aná'əczá šā lebeyožá to de'e dao', legonán. Notá'ətezle šā əchoele cui gonle can' none' mendadán', na' šā leczá əgwlo'ile beṇá' yoblá cui so'one' can' none' mendadán', Diozán' bito gone' le'e yełá' bala'an catá' yežinle yoban' gan' chnabi'ená'. Na' notá'ətezle šā gonle can' none' mendadán' na' šā leczá gwlo'ile beṇá' yoblá so'one' can' none' mendadán', Diozán' gone' le'e yełá' bala'an catá' yežinle yoban' gan' chnabi'ená'. ²⁰ Echnia' le'e, beṇá' fariseo ca' na' beṇá' ca' choso'osed choso'olo'i lein' bito zjənaquá yichjla'ažda'oga'aque'ená' güen lao Diozán'. Na' šā yichjla'ažda'olen' bito gaquá'chən güen lao Diozán' cle ca' čhega'aque'ená', bito yežinle yoban' gan' zo Diozán' chnabi'e.

Choncho de'e mal šā chž'a' ljuježjcho

²¹ Na' leczá bsd blo'i Jeso'osán' lega'aque' gwne': —Banezele can' gož de'e Moizezán' de'e xaxta'ocho ca': “Cui no gotle. Na' šā no got ljuježj beṇačhe', jostis ca' čhoglaogüe'en che' de que cheyalá' gate'.” ²² Na' nada' chnia' le'e notá'ətezle šā chž'a' ljuježj beṇačhle zaquá'əczán par gatle ca to castigw čhele žalá' ca', na' notá'ətezle šā chžia chnitá'əle ljuježjle zaquá'əczán par so'on beṇá' golá blao ca' chāsá'ənabia' nasyon Izraelán' castigw chelen'. Na' notá'ətezle šā cholgüiž ljuježjle dižá' pesad, zaquá'əczán par yoselá' Diozán' le'e lao yi' gabil.

²³ Cheyalá' socho binlo len ljuježj beṇačcho. Na' la'aná'əczá catá' bazole lo'o yo'oda' par əgwnežjwle bi de'en əgwnežjwle güe'ela'ole Diozán', šā žjsa'alažá'əle de que babenle contr to beṇá' ljuježjlen', ²⁴ na'azá cheyalá' yocua'əle šlož de'en noxá'əlen'. Zgua'atec žjəyeye'exenle beṇá' ljuježjlen', nach gaquá žjəyenežjwle de'en bagwlejlə par güe'ela'ole Diozán'.

²⁵ Catá' to beṇá' gonle xya che' na' əche'e le'e lao jostis, legonlene' regl binlo lao ngo'ole nezán' par nič na' cui che'e le'e lao jostisán'. Šā bito gonle ca' ža, catá' əžinle lao jostisán' gone' le'e lao na' polsian' par yosá'əže'e

le'e ližya. ²⁶ Echnia' le'e, bito yebeje' le'e xte catá' chixjwle doxen de'en chalá'alen'.

De'e malán' choncho ša chgo'o xtocho

²⁷ Baņezele can' gwna de'e Moizezán': "Bito co'o xtole na' bito cuejyichjle be'en chele o no'ol chele par solenle beņá' yoblá." ²⁸ Na' nada' chnia' le'e de que notá'atezle ša chgüiale to no'olá na' chzelažá'ale solenlene', banaple dolá' chedá' tozácza ca malán' bachonle lo'o la'ažda'olen' len de'en chon beņá' chgo'o xtoe'.

²⁹ Na' de'e na'aná' achnia' le'e, ša de'en chle'ile len jelaole chonán par nič əxople gonle de'e malán', nca'alá xneze žalá' cui žia jelaolen'. Len nca'alá xneze cuejlen cle ca cuiayi'ile lao yi' gabilán' por ni che len. ³⁰ Na' ša de'en chonlenle na'ale ca' chonán par nič əxople gonle de'e malán', nca'alá xneze žalá' cui žia na'ale na'aná'. Len nca'alá xneze chogga'aclen cle ca cuiayi'ile lao yi' gabilán' por ni che lega'auən.

Beņá' csad ca' bito cheyalá' yesyá'ala'a lježjga'aque'

³¹ Leczá nezele can' gwna de'e Moizezán': "Notá'ateza beņá' yele'e no'ol che'ená', cheyalá' chas to act ga güe'en dižá' de que besyá'ale'ená'." ³² Na' nada' achnia' le'e de que notá'atezle yela'ale no'ol chelen', ša bito naque' to no'olá go'o xtoi, gonle par nič gaque' ca to no'olá go'o xtoi. Na' notá'atezle yošagna'ale len to no'olá beņá' bela'a ben' chei le', leczá tozácza ca malán' chonle len beņá' ca' chesá'əgo'o xtoi.

Jeso'osán' bzejni'ine' che jorament ca'

³³ Na' leczá baņezele can' gož de'e Moizezán' de'e xaxta'ocho ca': "Bito əgwzole jorament lao Xancho Diozán' catá' ənale to de'en gonle ša cui gonle complir can' nalená'. Catá'ən chzole jorament lao Xancho Diozán', cheyalá' gonle can' chonle lyeben' laogüe'ená'." ³⁴ Pero na' nada' chnia' le'e, cuat əgwzole joramentán' por bitá'ateza, nic por yoba chedá' na'aná' zo Diozán' chnabi'e. ³⁵ Na' nic əgwzole joramentán' por yežlyon' chedá' den xni'a Diozán'. Na' nic əgwzole joramentán' por syoda Jerosalenňá' chedá' naquən syoda che Diozán' ben' naquə le'ezelaogüe Rei blaó. ³⁶ Na' nic gon yichjlen' testigw de que cho'ele dižá' li, chedá' bito gaquə gonle par nič yišá' yichjlen' yeyaquən šyiš o yeyaquən gasj. ³⁷ Cheyalá' güe'ele por dižá' li nič cui əyazjən əgwzole jorament par se'ejle'e beņá' chele. Ša chyažjən bichlá dižá' de'e ənale par se'ejle'e chele, nachbia' gwxiye' nan' chnabia'an yichjla'ažda'olen'.

Bito co'olazá'əcho beņá' contr checho

³⁸ Ša to beņá' gone' zi' jelaolená' nezele de que lei de'en bzoj de'e Moizezán' nan de que guaquə gonle zi' jelaogüe'ená'. Na' ša to beņá' əxope' to leyle leczá nezele de que lein' nan guaquə əxople to che'ená'. ³⁹ Pero na' nada' achnia' le'e, bito əgwžonle gon beņá' de'e mal len le'e. Ša to beņá' cape'e šla'a xagua'alen', le'e güe' latjə cape'e de'en yešla'a. ⁴⁰ Ša to beņá' chene'ene' əque'e xcamislen' laogüe de'en chalá'ale latá' xmeche', güe'etele latjə əque'e len xadoň chelen'. ⁴¹ Na' ša to beņá' blaó gone' byen šejlenlene' gua'ale yoa' che'ená' to kilometro, le'e šejlene' gua'alen yeto kilometro. ⁴² Na' ša bi de'en chñabe beņá' le'e, le'e güe'en. Na' le'e cueje ša bi de'e chñabe' cuejlene'.

Cheyalá' gaquecho che beņá' contr checho

43 Na' leczə baņezele can' chəsə'əne': "Cheyalə' gaquele che beņə' migw chele na' gue'ile beņə' contr chele." 44 Pero nada' əchnia' le'e, le'e gaque che beņə' contr chelen', le'e nabe Diozən' gaquə de'e güen che beņə' ca' choso'ožia choso'onita' le'e. Na' le'e gon de'e güen len beņə' ca' chəsə'əgue'i le'e, na' le'e gon orasyon lao Diozən' par beņə' ca' chsa'ada' le'e dižə', na' par beņə' chəsə'əsaquə'əzi' le'e. 45 Šə gonle ca' na'achən' əsa'acbe'i beņə' de que nacle xi'in Xacho Diozən' ben' zo yoban'. Le'enə' chone' ca chla' bgüizən' par yoguə'əlol beņə' la'anə'əczə šə chso'one' de'e güen o šə chso'one' de'e mal. Na' leczə chone' par ničh chac yejw par yoguə'əlol beņə' ža' yežlyon' la'anə'əczə šə zjənaque' beņə' güen o šə zjənaque' beņə' mal. 46 Šə porzə chaquele che beņə' ca' chsa'aque chele žbixa zedegua'atguan par le'enə'? Le'egatezə can' chso'on beņə' gočixjw ca', beņə' ca' nale zjənaque' beņə' malchgua. 47 Na' šə con chguaple diox beņə' ljuēžje ca'azə žəchonle xbabən' de que chonchle güen cle ca beņə' yoblə? Bito chonchle güen. Can' chso'on beņə' ca' cui zjənombia' Diozən', con beņə' ljuēžjga'aque' na'azə chesə'əguape' diox. 48 Cheyalə' gacle beņə' šao' ca beņə' šao' beņə' güennə' naquə Xacho Diozən' ben' zo yoban'.

6

Jeso'osən' blo'ine' naquən' cheyalə' goncho caridan'

1 Le'e gon de'en naquə de'e güen pero caguə parzə ničh yesə'əle'i beņə' can' chonlen' na' so'elaogüe'e le'e, chedə' šə chonle ca' bito güe'elao' Xacho Diozən' ben' zo yoban' le'e. 2 De'e na'anə' šə bi de'en chene'ele əgwnežjwle to beņə' par gaquəlenlene', le'e əgwnežjon pero caguə parzə ničh yesə'əneze beņə' can' chonlen' na' əso'elaogüe'e le'e. Beņə' goxoayag ca' chəsə'ənežjue' bi de'en chəsə'ənežjue' beņə' do lo'o yo'oda'onə' na' do lao lcue' parzə ničh əso'elao' beņə' lega'aque'. De'e li chnia' le'e, bagwyejlaoczəga'aque'enə' pero Diozən' bito güe'elaogüe'e lega'aque'. 3 Pero na' le'e ža, šə bi de'en əgwnežjwle to beņə' par gaquəlenlene', bito co'ole be' lban ca de'en chonle. 4 Gonlen ca cui əsa'acbe'i beņə' na' cui so'elaogüe'e le'e. Xacho Diozən' ben' chle'i yoguə' de'en choncho güe'elaogüe'e le'e.

Bsed blo' i Jeso'osən' nac cheyalə' goncho orasyon

5 Catə' gonle orasyon bito gonlen can' chso'on beņə' goxoayag ca'. Lega'aque' chəsyə'əbeine' chəsə'əzeche' chso'one' orasyon lo'o yo'odao' chęga'aque' ca' gan' chso'elaogüe'e Diozən' na' do squin lquey, chso'one' orasyonnə' par chesə'əle'i beņə' can' chso'one'enə'. De'e li chnia' le'e, bagwyejlaoczəga'aque'enə' na' Diozən' bito güe'elaogüe'e lega'aque'. 6 Na' catə' gonle orasyon le'e yeyo'o lo'o yo'o chele na' əgwseyjwle puertən', na' gonle orasyonnə' lao Xacho Diozən' ben' cui chle'icho. Na' Xacho Diozən' ben' chle'i yoguə' de'e choncho le' güe'elaogüe'e le'e.

7-8 Ca naquə beņə' ca' cui zjənombia' Diozən', catə' chso'one' orasyon chso'echgüe' dižə'. Chso'one' xbab laogüe de'en chso'echgüe' dižə' Diozən' əgwzenague' chęga'aque'. Bito gonle can' chso'one'enə'. Ca naquə Xacho Diozən', baņezczene' bi de'en chyažjele ze'e nablelene'en. 9 Quingan' gonle orasyonnə':

Xato' beņə' zo yoba, chnabto' yoguə'əlol beņəchən' əso'elaogüe'e le'.

10 Chnabto' gono' par ničh beņə' zan əso'e latjə nabi'o lega'aque'.

Gaquəšga can' che'endo'onə' lao yežlyo nga, can' chac yoban'.

11 Beņšga nā'a de'e gaoto' tža tža.

12 Na' bezi'ixenšga čheto' čhedə' leczə chezi'ixento' che sa'aljuežj beňachto'onə' bitə'ətezə de'en chso'onene' neto'.

13 Na' bito go'o latjə gaquə de'e năbia' neto' len xbab čheto'onə' par gonto' de'e malən',

mas bcuasə' bcue'ej neto' len gwxiye'enə'.

Le'enə' chnabi'o na' napo' yelə' guac

na' napo' yelə' bala'an par zejlicane. Amen.

14 Na' šə chezi'ixenle xtolə' sa'aljuežj beňachlen' bitə'ətezə de'en chso'onene' le'e, leczə gozi'ixen Xacho Diozən' ben' zo yoban' xtolə'əlen'.

15 Pero na' šə le'e bito chezi'ixenle che sa'aljuežj beňachlen', leczə ca' Xacho Diozən' bito yezi'ixene' chelen'.

Jeso'osən' bzejni'ine' naquən' cheyalə' goncho catə' socho sin cui ye'ej gaochō par güe'ela'ochō Diozən'

16 Na' catə'an chzole sin cui che'ej chaole par nič cho'ela'ole Diozən' bito gon cho'alaolen' ca cho'alaō beňə' chegüinchgüei can' chso'on beňə' goxoayag ca'. Lega'aque' chso'onlizəga'aque' ca beňə' chegüine'e parzə nič chsa'ache'i beňachən' de que nite'e cui zjəne'ej zjənaoga'aque'. De'e li əchnia' le'e bagwyejlaoczəga'aque'enə' na' Diozən' bito güe'elaogüe'e lega'aque'. 17 Pero na' le'e catə' zole sin cui ne'ej naole par cho'ela'ole Diozən', le'e əgwpa'a yichjle na' xala'anle. 18 Legon ca' par nič cui əsa'ache'i beňachən' de que zole sin cui ne'ej naole. Tozə Xacho Diozən' ben' cui chle'icho nezene' can' chonle. Na' Xacho Diozən' ben' chle'i yoguə' de'e choncho güe'elaogüe'e le'e.

Quingan' cheyalə' goncho par nič gatə' checho de'en cui te chei gan' chnăbia' Diozən'

19 Bito gwtoble de'e zan de'e zaque'e na' de'e xoche lao zole yežlyo nga, la' yesə'əbiayi'in. Bałən chsa'aljən bia dao' na' chsa'ob lega'aquən, na' yebałən chzen no xche'i, na' leczə chaš beňə' bguan na' so'e yesə'əque'e bi de'en deilen'. 20 Le'e gon par nič gon Diozən' de'e šao' de'e güenchlə chele de'e cui te chei catə' yežinle yoban' gan' zoe'enə', čhedə' na' bito galjə bia dao' par əsa'ob len, na' nic sen xche'i par cuiayi'in, na' nic gaquə šo'o beňə' bguan par əque'en. 21 Gan' de de'en chaquele chei nan' zo yichjla'ažda'olen'.

Žia jelaochon' par chle'icho

22 Žia jelaochon' par chle'icho. Con šə bito bi chaquən chle'iczecho binlo. 23 Pero šə nchol jelaochon' bito chle'icho. Ca'aczən' naquən len yichjla'ažda'olen' šə nacle beňə' la'aždao' güen yo'o be'eni' che Diozən' yichjla'ažda'olen', pero šə nacle beňə' mal nchol yichjla'ažda'olen'. De'e li lechguale nchol yichjla'aždao' le'e cui chzenagle che Diozən'.

Bito gaquə gaquecho che Diozən' na' gacteicho che bien chechon' tš'i'izə

24 Notono no gaquə so liž chopə xan žin par gaque' xmosga'aque' tš'i'izə, čhedə' la' šə gone' ca' gue'ine' to xan žinə' na' gaquene' che yetoe', o gone' žin che toe' do yichj do laž'e na' bito bi respet gape' par xane'en yeto par gone' xšine'enə'. Leczə can' le'e bito gaquə gonle xšin Diozən' do yichj do lažə'əle na' gonte xšinle par gacle beňə' gwni'a.

Diozən' chgüia chye' chio'o naccho xi'ine'

25 De'e na'anə' chnia' le'e, bito cuec yichjle tlaozə de'en ye'ej de'en gaole lao mbanle. Na' leczə ca' cuerp chelen' bito cuec yichjle tlaozə de'en

guacwlen'. Zaqwə'əch yelə' mban chelen' ca yelə' gwaon'. Le'egatezə ca' cuerp chelen' zaqwə'əchən ca xala'anlen'. ²⁶ Legontoš xbab chele, ca naquə bia ca' zjəžia xile'e bito chsa'azəb na' bito chəsyə'əlapəb na' nic bi da'a xoa' chəga'əquəb zo, pero na' chgwaoczə Xacho Diozən' ben' zo yoban' lega'əquəb. Naquəchxən' zaqwə' le'e ca bia ca' zjəžia xile'enə'. ²⁷ Na' ni tole bito gaquə yoston̄ cuinle gašjə metr šə con cue'e yichjle ətonle.

²⁸ Na' ĳbixchen' chbec yichjle che xala'anle? Legontoš xbab ca naquə yej sosennə' chesə'əcha'oczən, len bitobi žin chso'onən, nic chsa'aljən do. ²⁹ Na' əchnia' le'e, Salomonnə' goque' lachə' xoche juisy, pero bito bžinlažə'e xala'ane'enə' ca yelə' xoche che yej sosən ca'. ³⁰ Diozən' none' xoche yixə' de'en ze yoba len to termzə zen nach choso'ozeyə'en, naquəchxe gon Diozən' len le'e, güe'eczə yichje' gone' yoguə'əte de'en chyažjele, le'e cui chejle'eteclə de que gone' de'en chyažjele. ³¹ Le'e ža, bitoch cuēc yichjle che bi de'en chyažjele ənalizle: "ĳBin' ye'ej gaocho na' bin' gacwcho?" ³² Con por de'e ca'azən' zjəchi' yichj beṇə' ca' cui chso'onlilažə' Diozən', che de'en əse'ej əsa'ogüe' na' che xala'anga'aque'. Pero na' Xacho Diozən' ben' zo yoban', nezczenə' yoguə' de'e ca' chyažjele. ³³ De'en güe'elažə'əle, güe'ele latjə par nič Diozən' nabi'e le'e, na' güe'elažə'əle gonle de'en na Diozən' naquə güen. Na' yoguə' de'e ca' de'en chyažjelen' gonczə Diozən' len, de'en ye'ej de'en gaolen', na' xala'anle. ³⁴ Le'e gon xbab che de'en chac tža tža. Bito cuēc yichjle che bi de'en gaquə gwxe güižj, la' guatə'əczə de'e zan de'e cuēc yichjcho chei catə' əžin žan'.

7

Bito zaqwə'əcho par ənacho che beṇə' de que zjənapə' dolə'

¹ Bito gonle xbab de que zaqwə'əle par ənale che beṇə' de que zjənapə' dolə'. Šə ənale chəga'aque' de que zjənapə' dolə' leczə ca' əna Diozən' chele de que naple dolə'. ² Can' chosbague'ele beṇə' de que zjənapə' dolə' le'egatezəczə can' yosbague'e Diozən' le'e de que naple dolə'. Con can' chonle len beṇə', le'egatezə can' gon Diozən' len le'e. ³ Chle'ile güe' dao' de'en žia cožə' beṇə' ljuežjle, na' cabi chele'ile güe' xen de'en žia cožə'əlen'. ⁴ Che' beṇə' ljuežjle: "Be'e latjə gona' rmech güe' daon' de'en žia cožə'onə'", na' bito chonle rmech güe' xen de'en žia cožə'əlen'. ⁵ ĳBeṇə' goxoayag le'e! Zgua'atec le'e gon rmech güe' xennə' de'en žia cožə'əlen' na' techlə ənezele naquən' gonle rmech güe' daon' de'en žia cožə' beṇə' ljuežjlen'.

⁶ Pero na' bito güe'etezle xtižə' Diozən' len beṇə' ca' chso'onczə yichjlaoga'aque' cui chse'enene' yoso'ozenague' chei, chedə' la' guacte so'onene' le'e znia can' chon beco' catə'an cho'əxəjchob de'en cui cho'olažə'əb. Na' šə güe'etezle xtižə' Diozən' len beṇə' ca' chso'onczə yichjlaoga'aque' cui chse'enene' yoso'ozenague' chei, con yosə'ələj yoso'ošošje' dižə' de'en güe'elenga'aclene'enə' can' chso'on coš ca' len de'en cui chse'ene'eb əsa'ob.

Le'e ṇabe Diozən' bi de'en əṇabelene' la' gonczə'en

⁷ Bitə'ətezə de'en chene'echo gaquə, de de'e goncho par nič gaquən. Šə to de'e chene'echo so'on beṇə' chio'o, chṇabchon. Šə to de'e chene'echo əzelecho, chyiljchon. Šə puert de'en chene'echo əsaljo beṇə', chnecho cho'a puertən' par nič chsaljue'. Na' ca'aczən' cheyalə' ye'echo Diozən' catə'an de de'en chene'echo gaquə. ⁸ Na' notə'ətezcho šə bi de'e chṇabechone' gone', la' de'e gonczə'enə'. Na' notə'ətezcho šə bi de'en chṇabechone'

əgwzejni'line' chio'o, əgwzejni'iczene'. Na' notə'ətezcho šə chnabechone' gaquə to de'en chene'echo gaquə can' chon beṇə' chne' cho'a puertən', la' de'e gaquəczən'.

⁹ Na' le'e nacle xa bidao', šə xi'inlen' əṇabebo' le'e yetxtil' ɹəgwnežjwlebo' to yej? ¹⁰ Na' šə əṇabebo' le'e to beḷya'a ɹəgwnežjwlebo' to beḷbia nxobə le'i? Cle bito gonḷe ca'. ¹¹ Le'e nacle beṇə' mal pero nezele chnežjwle xi'inlen' de'e güen. Naquəchxe güen gon Xacho Diozən' ben' zo yoban' len beṇə' chṇab laogüe'enə' bi de'en chyažjene'.

¹² Na' can' naquən, con yoguə' de'e güen de'e chene'ele so'on beṇəchən' len le'e ca'atezəczən' cheyalə' gon le'e len lega'aque', chedə' can' na lei de'en bzoj de'e Moizezən' na' de'en boso'ozoj de'e profet ca' beṇə' ca' gwsə'e xtižə' Diozən' cana'.

Nezən' de'en yežin yoban' gwxaquə'əleben ca to nez las

¹³ Lao yelə' mban chechon' chopə nez nan' de. To nez las, na' to nez laguə'. Cheyalə' goncho byen šə'ocho to nez šao' to nez güen la'aṇə'əczə naquən ca to nez las de'e canə əželən na' de'e chaquecho naquən zdebə par tachon. Na' nez malən' gwxaquə'əleben ca to nez yo nez laguə' chedə' chpein chio'o par niç yežincho gabilən' gan' saquə'əzi'icho zejlicane. Pero beṇə' zan bazjəyo'e nez laguə'anə'. ¹⁴ Nezən' de'en yežin yoban' gan' əbancho zejlicane len Diozən' gwxaquə'əleben ca to nez las de'e canə əželən na' de'e chaquecho naquən zdebə par tachon. De'e na'anə' balga beṇə' chəsyə'əzelene'en par chjəsə'ənaogüe'en.

Segon can' naquə frot de'e chbia to to yaguən' nezecho bi clas yaguən'

¹⁵ Cheyalə' gapcho cuidad par niç cui šejle'echo xtižə' beṇə' ca' chso'onlažə'e chəsə'ane' de que xtižə' Diozən' chəsə'əyixjui'e. Xochechguan' chso'e dižə'anə' par choso'opeine' chio'o, chse'enene' goncho xhab de que zjənaque' beṇə' güen. Pero lega'aque' zjənaque' beṇə' la'aždao' mal na' chse'enene' yoso'ožiyi'e chio'o. ¹⁶ Segon can' naquə frot de'e chbia to to yaguən' nezecho bi clas yaguən'. Ca'aczən' gacbe'iczecho de que beṇə' ca' chəsə'əxoayague', segon can' chso'one' na' bin' choso'osed choso'olo'ine' beṇə'. Ca naquə yag yešən' bito chbian obas, na' nic yag bcho'onən' chbian yixgüio. ¹⁷ Na' de'en naquə yag güen, frot güenczə chbian na' de'e cui naquə güen leczə bito chbian frot güen. ¹⁸ Yag frot güennə' bito chbian frot de'e cui naquə güen, na' leczə to yag frot de'en cui naquə güen bito chbian frot güen. ¹⁹ Na' yoguə' yag frot de'e cui chesə'əbian frot güen, yesə'əchogue'en na' yesə'əzeye'en. ²⁰ Na' gacbe'icho non' chəsə'əxoayag, segon can' chso'one' na' bin' choso'osed choso'olo'ine' beṇə'.

Caguə yoguə' beṇə' yesyə'əžine' yoban' gan' zo Diozən' chnabi'e

²¹ Beṇə' zan chse'e nada': "Naco' Xana'", pero caguə yogue'e yesyə'əžine' yoban' gan' chnabia' Diozən'. Beṇə' ca' chso'on can' chazlažə' Xa' Diozən' ben' zo yoban', lega'acze'enə' yesyə'əžine' yoban' gan' zo'enə'. ²² Catə' əžin ža yoso'odie' cuent lao Diozən' beṇə' zan əse'e nada': "Xana', goclen neto' na'a, la' beṇə' zan gwdixjue'ito' xtižə'onə'. Na' leczə be'eto' la'onə' par bebejto' de'e xio' ca' zjəyo'o zjəyaz yichjla'aždao' beṇə'. Na' leczə be'eto' la'onə' par bento' de'e zan milagr." ²³ Pero na' clar yapə'əga'aca'ane': "Bito nombi'a le'e. Ležjaya'ac ca'alə le'e beṇə' güen de'e mal."

Chopə beṇə' na' yo'o de'en gwsə'on to toe'

²⁴ Beṇə' chzenag xtiž'a'anə' na' chone' can' nannə', gwxaquə'əlebene' ca to beṇə' sin' beṇə' ben liže' na' gwleque' lanen' len yej gual. ²⁵ Na' goc yejw zil juisy na' bchojchgua yaonə' na' gwyečhjən liže'enə'. Na' lei bdoḅən be' bdon'. Pero bito gosə'əzoin par yoso'ochixən len, čhedə' gwleque' lanen' de'e gual. ²⁶ Na' beṇə' chzenag xtiž'a'anə' pero bito chone' can' nannə', gwxaquə'əlebene' ca to beṇə' fals beṇə' ben liže'enə' fals bzoe'en lao yox. ²⁷ Na' goc yejw zil juisy, gwyečhj be' bdon' na' bchojchgua yao na' beyožən gan' zo liže'enə'. Nach bebičən gwžiayi'in. Na' catə' gwže'enə' xte gwṇiṇ. ²⁸ Na' catə' beyož be' Jeso'osən' dižə' ca', beṇə' zan ca' gwse'ene xtiže'enə' besyə'əbanchgüeine' can' bsd blo'ine'. ²⁹ Na' can' bzejni'ine' lega'aque' nacbia' de que napəche' yelə' chnabia' cle ca beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizežən'.

8

Jeso'osən' beyone' to beṇə' che'i yižgüe' de'en ne' lepr

¹ Beṇə' zan zesya'ənaogüe' Jeso'osən' catə' beyetje' ya'anə'. ² Nach to beṇə' che'i yižgüe' de'en ne' lepr bgüigue'e lao Jeso'osən' na' bzo xibe' laogüe'enə' gože'ene': —Xana' gonšgüei ben par ničh yeyacda'.

³ Nach Jeso'osən' bli ne'enə' gwdane'ene' gože'ene': —Guaquəczə, beyaque.

Na' le'e beyactei be'enə'. ⁴ Nach Jeso'osən' gože'ene': —Ni tozə cui no güe'eleno' dižə' ca naquə nga babena' len le'. Gwyej lao bxožən' ničh le'ine' bačh beyacdo'. Na' bnežjue' bia yixə' gote' lao Diožən' can' non de'e Moizežən' mendad par ničh yesə'əneze beṇə' de que babeyacdo'onə'.

Jeso'osən' beyone' xmos capitan beṇə' Roma

⁵ Na' catə' bežin Jeso'osən' Capernaunnə' le'e bšagte to capitan beṇə' Roma le'. Na' gotə'əyoine' Jeso'osən' ⁶ gože'ene': —Xana', xmosa'an die' liža'anə', čacšenchgüeine'. Nat cuerp che'enə' na' lechgualə chžaglaogüe'.

⁷ Nach Jeso'osən' gože' capitannə': —Sa'alena' le' na' yeyona'ane'.

⁸ Pero na' capitannə' gože'ene': —Xana', bito zaca'a par sa'o liža'anə'. Ngatežə ben mendad yeyaque xmosa'anə' nach yeyaquene'. ⁹ Rein' chnabi'e nada' pero leczə nitə' soldad chia' ca' na' chnabi'aga'aca'ane' na' choso'ozenague' chia'. Catə' chapa'a toe': “Gwyej”, na' cheje', na' catə' chapa'a yetoe': “Da nga”, na' chide'. Nach catə' chapa'a xmosa'anə': “De'e nga gono’”, na' chone'en. Con benšga mendad na' nežda' gaquə can' na'onə'.

¹⁰ Na' Jeso'osən' bebanene' catə' benene' xtižə' capitannə', na' gože' beṇə' ca' nao le'enə': —De'e liczə əchnia' le'e, notono beṇə' ne'e žjəti'a beṇə' gonlilažə'ətec nada' ca bengə. Ni tozə beṇə' Izrael cui chonlilažə' nada' ca le'. ¹¹ Echnia' le'e, beṇə' zan ža' doxenlə yežlyon' so'onlilaže'e nada, na' lega'aque' žjəsyə'anite'e txen len de'e xaxta'ocho Abraannə' na' de'e xaxta'ocho Isaaquən', na' de'e xaxta'ocho Jacobən' yoban' gan' zo Diožən' chnabi'e. ¹² Na' ca naquə nasyon Izrael chechon' le'en gwlej Diožən' par nabi'e, əchoj beṇə' zan bito so'e latjə nabi'e lega'aque'. De'e na'anə' əsele'e lega'aque' lao yi' gabilən' gan' yesə'əbežyaše'e na' sa'oyejə leyga'aque'enə'.

¹³ Gwde gwna Jeso'osən' ca' nach gože' capitannə': —Guaquə yeyejo'. Babeyona' xmoso'onə', čhedə' chejli'o čhia'.

Na' xmos capitannə' lao or na' le'e beyacteine'.

Jeso'osən' beyone' taobin' che Bedən'

14 Na' gwyej Jeso'osən' liž Bedən' na' ble'ine' taobin' che Bedən' die' lao camən', na' yo'e de'e lan'. 15 Jeso'osən' bexe'e ne'enə' na' le'e bechojte' de'e lan'. Nach le'e gwyaste no'olan' bene' de'e gwsa'ogüe'.

Jeso'osən' beyone' benə' zan

16 Na' catə' gwɣen, besə'əžin beṇə' gan' zo Jeso'osən' zjənche'e beṇə' zan zjəyo'o zjəyaz de'e xio' yichjla'ažda'oga'aque'enə'. Jeso'osən' con bene' mendad na' besyə'əchoj de'e xio' ca'. Na' beyone' yoguə' beṇə' ca' chsa'acšenənə'. 17 Can' bene' par nič goc complir can' bzoj de'e profet Isaiazən' che' cana', nan: "Le'enə' yeque'e de'en chžaglaochi na' gone' ca' yeyaquecho che yoguə' yižgüe'."

Can' gož Jeso'osən' beṇə' ca' gwse'ene žja'aclen le'

18 Gwde na' ble'i Jeso'osən' babesə'əžin beṇə' zan zjənyečhje' le', nach bene' mendad len disipl che' ca' yesə'alague'e yešla'alə nisdə'onə'. 19 Na' bchoj to ben' chsed chlo'i lei de'en bzoj de'e Moisezən' nach bgüigue'e lao Jeso'osən' na' gože'ene': —Maestr, gwza'alena' le' gatə'atezə šejo'.

20 Na' par nič be'enə' benyane'e xbab šə de'e liczə che'enene' šejlene' le', na' Jeso'osən' gože'ene': —Zjəde liž becoyo'o ca' na' lecə zjəde liž bia ca' zo xile'e bia chaš yoba, pero nada' bitobi xlatja' de gan' gona' dezcanz la'anə'əczə bselə' Diozən' nada' golja' beṇəch.

21 Na' bchoj yeto ben' nao de'en chsed chlo'i Jeso'osən' na' gože'ene': —Xana', gwza'alena' le' pero zgua'atec be'ešga latjə yega'anlena' xa'anə' xte catə'əch əžin ža gate' na' əgwcuəša'ane'.

22 Jeso'osən' gože'ene': —Da len nada'. Beṇə' ca' zjənaquə len yichjla'ažda'oga'aquen' ca beṇə' guat guaquə yesə'əcuəše'e beṇə' guat ca'.

Jeso'osən' gwlecžie' to be' gual lao nisdəon'

23 Gwde be' Jeso'osən' dižə' ca', gwo'e lo'o barcon' len disipl che' ca'. 24 Na' lao zda barcon' gwtas Jeso'osən'. Na' gwzolao gwyečh to be' gual lao nisdə'onə', na' gwzolao chož nisən' lo'o barcon'. 25 Nach bosyo'osbane' Jeso'osən' gwse'ene': —Xanto'! jBosla chio'o! jBačh chbiayi'icho!

26 Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Bito žeble. Le'e šejle'ech chia'.

Nach gwyase' ne'e chas chatə' nisdə'onə' nach bene' mendad besyə'əbe'əži nisdə'onə' len be'enə', na' le'e besyə'əbe'əžiten. 27 Na' disipl che' ca' besyə'əbanene' can' bene'enə', nach gwse' ljuežjga'aque': —Bitolja naquə benga con to beṇəchzə, la' žnacxa gon to beṇəch par yebecžie' be' gualən' len nisdə'onə'?

Chopə beṇə' Gadara zjəyo'o zjəyaz de'e xio' yichjla'ažda'oga'aquen'

28 Na' besə'əžine' yešla'alə nisdə'onə', laž beṇə' Gadara ca'. Na' catə' besyə'əchoje' barcon', besə'əšag chopə beṇə' Jeso'osən', beṇə' zjəyo'o zjəyaz de'e xio' lo'o yichjla'ažda'oga'aquen'. Beṇə' quinga banitə'ate' cap-sant na' chesə'əchoje' chaše' do tnezən' galə'əzə capsantən' chso'one' znia juisy len beṇə' chesə'əžague', na' caguə no chac ta tnezən'. 29 Na' de'e xio' ca' gwso'osya'an gwse'en Jeso'osən': —Partlə le', na' partlə neto', Jeso'os Xi'in Dioz. žEza' par əgwčhi'i əgwsaco'o neto' catə' cuiṇə' əžin ža əžin or par si'ito' castigw?

30 Na' galə'əzə chaš beṇə' choso'oye' coš zan. 31 Nach de'e xio' ca' gwsa'ata'əyoin Jeso'osən' gwse'en le': —Šə yebejo' neto' yichjla'aždao' beṇə' quinga, güe'ešgo' latjə žjəyežo'oto' lo'o la'aždao' coš ca'.

32 Nach gož Jeso'osən' lega'aquən: —Leyechoj.

Nach besyə'əchojən yichjla'aždao' beṇə' ca' na' jəsyə'əžo'on lo'o la'aždao' coš ca'. Nach besyə'ədiṇses coš ca' le'e ya'a gan' chašəbən' na' jəsyə'əxopəb lo'o nisdə'onə', na' gwsa'atəb gwse'ejəb nisən'.

³³ Na' beṇə' ca' chosə'əye' coš ca' besa'acdoe' na' besyə'əžine' syodan', jəsyə'ədiṇjue'ine' beṇə' lao' syodan' yoguə' can' bagoc na' can' babesyə'əyaque beṇə' ca' zjəyo'o zjəyaz de'e xio'onə' yichjla'ažda'oga'aque'enə'. ³⁴ Nach yoguə' beṇə' ca' ža' syodan' ja'aque' gan' zo Jeso'osən'. Na' catə' besə'əžague' Jeso'osən' gwsa'atə'yoine' le' yeze'e lažga'aque'enə'.

9

Beyon Jeso'osən' to beṇə' nat to part cuerp che'enə'

¹ Nach Jeso'osən' beyo'e to lo'o barcw len disipl che' ca' na' besyə'əlague'e yešla'alə nisdə'onə' par besyə'əžine' Capernaum gan' bazocze'. ² Na' besə'əžin xonj beṇə' na' zjənlene' to beṇə' nat to part cuerp che'enə', zjənxo'e'ene' to lao cam dao'. Ca' naquə' gocbe'i Jeso'osən' de que gwso'onlilaže'ene', nach gože' beṇə' güe'enə': —Bebai, xi'indaogua'a. Babezi'ixena' xtolə'onə'.

³ Na' balə beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moisezən' gwse'enene' de'en gož Jeso'osən' beṇə' güe'enə', na' gwso'one' xbab lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə' gosə'əne': —Benga chžia chnrite'e Diozən' laogüe de'en chon cuine' ca Diozən'.

⁴ Jeso'osən' gocbe'ine' xbabən' chso'one'enə', nach gože' lega'aque': —žBixchen' chonle xbab malən' ca' lo'o yichjla'ažda'olen'? ⁵ Šə con yapa'ane' de que babezi'ixena' xtole'enə', bito nezele šə napa' yelə' gwnabia' par yezi'ixena'an. Pero šə yapa'ane': “Gwyas na' gwda”, guatə'əbia' šə napa' yelə' gwnabia' par gaquə' can' nia'anə'. ⁶ Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəch na' de'e ngan' gona' par nič ənezele de que napa' yelə' gwnabia' lao yežlyo nga par yezi'ixena' xtolə' beṇəchən'.

Nach gože' beṇə' güe'enə': —Gwyas beyoa xcamo'onə' na' beyej ližo'onə' to šao' to güen.

⁷ Na' beyas be'enə', beze'e zjəyede' liže'. ⁸ Na' beṇə' ca' besə'əle'i can' goquən', lechgualə besə'əžebe'. Na' gwso'elaogüe'e Diozən' ca' naquə' bene' yelə' guac par nič Jeso'osən' goc bene' de'e ca' zjənac ca'.

Jeso'osən' gwleje' Mation' par goque' disipl che'

⁹ Gwde na' beza' Jeso'osən' na' ble'ine' to beṇə' gochixjw na' le' Matio, chi'e latjə gan' chchixjue'enə'. Na' Jeso'osən' gože'ene': —Da len nada'.

Na' Mation' le'e gwzoža'ate' gwyejlene' le'.

¹⁰ Na' goquən' chi' Jeso'osən' liž Mation' len disipl che' ca' chsa'ogüe'. Na' nitə' beṇə' zan beṇə' gochixjw ca' na' nochlə beṇə' güen de'e mal ca' chsa'olene' lega'aque'. ¹¹ Na' beṇə' fariseo ca' catə' besə'əle'ine' chi' Jeso'osən' txen len beṇə' güen de'e mal ca', gwse'e disipl che' ca': —Malən' chon maestr chelen' che'ej chaogüe' txen len beṇə' gochixjw ca' na' nochlə beṇə' güen de'e mal beṇə' cui chonlento' txen.

¹² Na' catə' Jeso'osən' benene' xtižə'əga'aque'enə', na' gože' lega'aque': —Beṇə' cui chsa'acšene bito chəsə'əyažjene' beṇə' güen rmech. Beṇə' ca' chsa'acšene lega'aque'enə' chəsə'əyažjene' beṇə' güen rmech. ¹³ Lešej na' legwsed bi zeje Xtižə' Diozən' de'en nyojən nan: “Che'enda' yeyašə' yeži'ilažə'əle beṇə', caguə' tlaozə' gotle bia yixə' par güe'ela'ole nada'.” Za'a zedəyena' par nič beṇə' ca' zjəneze' de que zjənaque' beṇə'

güen de'e mal yesyə'ədiŋjene' xtolə'əga'aque'enə', pero bito zedəyena' par niç beŋə' ca' chsa'aque'ne' bazjənaque' beŋə' güen yesyə'ədiŋjene' xtolə'əga'aque'enə'.

Chasə'anabene' Jeso'osən' bixçhen' disipl che' ca' cui chasə'anite'e sin cui əse'ej əsa'ogüe'

¹⁴ Nach disipl che Juan ben' bçhoa nis gosə'əbigue'e lao Jeso'osən', na' gwse'ene': —Zan las beŋə' fariseo ca' na' neto' chzoto' sin cui che'ej chaoto' par cho'ela'oto' Diozən'. Pero disipl çhio' ca' chse'ej chsa'ogüe'. ¿Bixçhen' ža?

¹⁵ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Catə' chac to yełə' gošagna' beŋə' migw che be'enə' chšagna'anə' bito chəsyə'əgüine'ene' sino chse'ej chsa'ogüe'. Na' ca'aczən' naquən len nada' na' len disipl çhia' ca', chse'ej chsa'ogüe' lao ŋe'e zoa' len lega'aque'. Catə'əchən' əžin ža yesə'əche'əxaxj beŋə' contr çhia' ca' nada' cana'achən' əchoj catə' cuich əse'ej əsa'o disipl çhia' ca'.

¹⁶ Notono beŋə' zo beŋə' chçhine' to pedas lachə' cuiŋə' xoa nis par yoda' xa gole'enə' de'en baç chyoe. Šə can' gone', catə' çhib xe'enə' yebe' lachə' cobən' na' əçhezəchən len. ¹⁷ Na' leczə notono zo beŋə' chgue'e bino cobən' lo'o yid golən'. Šə gone' ca', bino cobən' əçhezə'an yid golənə' na' laljə binon' na' cuiayi' yidən'. Cle la' cheyalə' que'e bino cobən' lo'o yid cobə, par niç ca' bito cuiayi' binon' na' yidən'.

Gože' lega'aque' ca' par niç bzejni'ine' de que bito gaquə yesə'ənaogüe' costombr golə çhega'aque'enə' na' yesə'ənaotie' de'en chsed chlo'ine'.

Jeso'osən' beyone' xi'in Jairon' na' no'olən' gwdan lox xadoŋ che'enə'

¹⁸ Na' ŋe'e cho'ete Jeso'osən' dižə' quinga, bžin to beŋə' gwnabia' bzo xibe' lao Jeso'osən' na' gože'ene': —Ze'e gotte to xi'ina' no'ola. Yo'ošga cano'obo', na' yebambo'.

¹⁹ Na' le'e gwzoža'ate Jeso'osən' na' txen len disipl che' ca' ja'aclene' beŋə' gwnabian'. ²⁰ Na' lao zja'aque' liž beŋə' gwnabian' jənao to no'olə' lega'aque', beŋə' bagoc šižin iz chzoe' bgua'a. Na' bene' byen bgüigue'e cožə' Jeso'osən' gwdane' lox xadoŋ che'enə'. ²¹ La' bene' xbab lo'o yichjla'ažda'ogüe'enə', gwne': “Con cana' xadoŋ che'enə', goy-acczəda.” ²² Na' gwyeçhj Jeso'osən', ble'ine' no'olən', na' gože'ene': —Bebei xi'in daogua'a. Babeyacdo' çhedə' chonjilažo'o nada'.

Na' le'e bega'ate yizgüe' de'en che'i no'olən'.

²³ Catə' bžin Jeso'osən' liž beŋə' gwnabian', na' ble'ine' beŋə' zan zjəža' na' nitə' beŋə' chəsə'əcuež ca bžejo, na' beŋə' ca' ža'anə' chasə'əbežchgüe'. ²⁴ Na' gože' lega'aque': —Le'e yechoj ngalə. Bito nacbo' bi'i guat, con chtasbo'onə'.

Pero na' beŋə' ca' gwso'onle'e che'. ²⁵ Na' beyož besyə'əbeje' beŋə' ca' fuerlə, nach gwyo'o Jeso'osən', beçe'e na' bi'i no'olə' guat da'onə', na' beyasbo'. ²⁶ Na' ca' naquə de'e güennə' de'en ben Jeso'osən' gosə' gwłaljə dižə'anə' yogua' yež ca' zjəchi' do na'.

Jeso'osən' beyone' çhopə beŋə' lçhol

²⁷ Na' catə' beza' Jeso'osən' len disipl che' ca', jəsə'ənao çhopə beŋə' lçhol lega'aque'. Na' gwsa'atə'əyoine' le' gosə'əŋe' zizjo gosə'əne': —Le' naco' xi'in dia che de'e Rei Dabi. Beyasə'əlažə'əšguei neto'.

28 Na' catə' bežin Jeso'osən' len disipl che' ca' liže'enə' na' besyə'əyo'e, na' leczə gwso'o beṇə' lchoł ca'. Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —¿Echejle'ele de que guac gona' par niçh yele'ilen'?

Nach gwse'ene': —Chejle'eto' Xanto'.

29 Nach Jeso'osən' gwdane' jlaoga'aque'enə', na' gože' lega'aque': —Yele'ile, chedə' chonlilažə'əle nada'.

30 Nach besyə'əle'ine'. Na' Jeso'osən' bene' mendad cui no əso'elene' dižə' ca' naquə bene' par niçh besyə'əle'ine'.

31 Bixa na' besa'aque' na' gatə'ətezə ja'aque' doxen Galilean' jəsyə'əye'elene' beṇə' dižə' ca' naquə de'en baben Jeso'osən' len lega'aque'.

Jeso'osən' beyone' to beṇə' mod

32 Na' catə' besa'ac beṇə' ca' babesyə'əle'inə', le'e besə'əžinte beṇə' yoblə zjanche'e to beṇə' mod, na' yo'o yaz de'e xio'onə' yichjla'ažda'ogüe'enə'.

33 Jeso'osən' bebeje' de'e xi'onə' na' le'e benete be'enə'. Na' beṇə' zan ca' besə'əle'i can' goquən' besyə'əbanchgüeine', na' gosə'əne': —Chio'o beṇə' Izrael de'e nechən' bable'icho ca' naquə milagr de'en chon benga.

34 Pero na' beṇə' fariseo ca' gosə'əne': —Gwxije' de'en chnabia' de'e xio' ca'anə' chaclenən le' par niçh chebeje' de'e xi'onə'.

Jeso'osən' cheyašə' cheži'ilaže'e benachən'

35 Na' Jeso'osən' len disipl che' ca' ja'aque' yo'odao' che to to yež na' to to syoda gan' mbane Galilean' na' gwđixjue'ine' beṇə' dižə' güen dižə' cobən' can' nabia' Diozən' notə'ətezə beṇə' so'e latja. Na' beyone' yogua' beṇə' ca' chsa'acšene len bitə'ətezə yižgüe' de'en chse'ine'. 36 Na' Jeso'osən' ble'ine' beṇə' zan ca' zjəsə'ənao le' na' beyašə' beži'ilaže'e lega'aque' chedə' gocbe'ine' chsa'acžejlaze'e naclən' so'one' na' gocbe'ine' caguə no zo no gaquəlen lega'aque' len yogua' de'en chəsə'əžaglaogüe'enə'. Gwsa'aque' ca' xilə' bian' cui no xanga'aquəb zo par əgwye' lega'aqueb. 37 Nach gože' disipl che' ca': —Nitə' beṇə' zan beṇə' yoso'ozenague' che Diozən' cata' se'enene' xtiže'enə'. Na' gwxaquə'ələbəga'aque' ca to cwseš xen de'en chetoba'. Na' chyažjda' beṇə' zan əsa'aclene' nada', la' to çopgale nitə'. 38 De'e na'anə' lenabe Xancho Diozən' əselə'əche' beṇə' zanch par əsa'aclene' chio'o yetobcho cwseš che'enə'.

10

Jeso'osən' gwleje' beṇə' šižin ca' par əsa'aque' apostol

1 Jeso'osən' betobe' disipl che' ca' šižin na' bnežjue' lega'aque' yelə' guac par niçh əsa'aque' yesyə'əbeje' de'e xio' zjəyo'o zjəyaz lo'o yichjla'aždao' beṇə', na' par niçh əsa'aque' yesyə'əyone' beṇə' bitə'ətezə yižgüe' de'en chse'ine' na' bitə'ətezəchlə de'e chsa'acquene'.

2 Quinga zjəle beṇə' šižin ca': Simon ben' leczə le' Bed, na' Ndreš beṇə' bišə' Bedən', na' xi'in' Sebedeon' Jacob len Juannə', 3 na' Lip na' Bartolome, na' Tomas, na' Matio ben' goquə beṇə' gochixjw, na' Jacob xi'in' Alfeo, na' Lebeo, ben' leczə le' Tadeo, 4 na' Simonə' ben' ben' t xen len partid Cananistən', na' Jod Iscariot ben' bdie' Jeso'osən' lao na' beṇə' contr ca'.

Jeso'osən' bsele'e disipl che' ca' šižin jəsə'ədixjui'e xtiže'enə'

5 Na' catə' Jeso'osən' bsele'e beṇə' šižin quinga jəsə'ədixjui'e xtižə' Diozən', gože' lega'aque': —Chselə'a le'e žje'ele xtižə' Diozən' len yez-iquə'əchlə beṇə' Izrael ca'. Na' bito əžja'acle laž beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael, na' nic əžja'acle yež ca' zjəchi' Samarian'. 6 Le'e žja'ac porzə

gan' ža' beṇə' Izrael beṇə' bazjəmbiayi' čhedə' bitoṇə' so'ombi'e Diozən'.
 7 Le'e žja'ac na' le'e žjətixjue'e de que babžin ža Diozən' ben' zo yoban'
 ṇabi'e con notə'atezə beṇə' əso'e latjə. 8 Le'e yeyon beṇə' chsa'acšene, na'
 le'e yeyon beṇə' ca' chse'i yižgüe' de'en ne' lepr, na' le'e yosban no beṇə'
 bagwsa'at, na' le'e yebej de'e xio' zjəyo'o zjəyaz lo'o yichjla'aždao' beṇə'.
 Diozən' babene' le'e yelə' guac che'enə' dadzə par gonle de'e quinga, de'e
 na'anə' le'e gaclen beṇə' ca' dadzə.

9 Bitobi gonle probnid gua'ale, ni mech de or, de plat, o de cobr lo'o bols
 mech chelen' lao co'ole nezən'. 10 Na' nic gua'ale bsod, o yeto xcamisle,
 nic gua'ale yel, na' nic goxə'əle garrot. Ca naquə le'e chonle xšina'anə'
 zaquə'əle par gon beṇə' de'e ye'ej gaole gan' selə'a le'enə'.

11 Na' gatə'atezə syoda o yež gan' əžinle, leṇab šə zo to beṇə' güen
 beṇə' yebei əgüialaogüe'e le'e liže'enə'. Na' na'atezə sole xte catə'əch
 yesa'acle. 12 Na' catə' əžinle liže'enə', le'e gguape' diox, na' le'e ṇablažə' so
 cueze' binlo len yichjla'ažda'ogüe'enə'. 13 Na' šə na' nitə' beṇə' chse'enene'
 yesə'əzo yesə'əbezəga'aque' binlo len yichjla'ažda'oga'aque'enə', na' gaquə
 can' əṇablažə'əle par yesə'əzo yesə'əbezəga'aque' binlo. Pero šə bito no
 zo no chon ca so cueze' binlo len yichjla'ažda'ogüe'enə', bito gaquə ca
 de'en bagwṇablažə'əlen'. 14 Na' gatə'atezə əžinle ga cui nono yebei əgüialao
 le'e, na' nic əgwzenague' chele, le'e yesa'ac liž be'enə' o yežən'. Na'
 catə' yesa'aclen', əgwsi'ins ni'alən' par yežib bišten' de'en gwžianṇə', nič
 əgwlo'ile beṇə' ca' de que de'e malən' chso'one' cui chesə'əzenague' xtižə'
 Diozən' de'en cho'elen'. 15 Diozən' bene' par byinj yi' na' sofr lao syoda
 Sodomān' na' syoda Gomorran' por ni che de'en cui boso'ozenague'
 che'. Na' de'e li əchnia' le'e, catə' əžin ža gon Diozən' castigw zejlicane
 che yoguə' beṇə' chso'on de'e malən', beṇə' ca' cui yosə'əgüialao le'e
 yesə'əzaquə'əzi'iche' clezə ca beṇə' ca' gwnitə' Sodomān' na' Gomorran'.

Gaquə de'e saquə'əzi'icho

16 Le'e gon xbab de que nada' əselə'a le'e žjətixjue'ele xtižə'anə' len
 beṇə' ca' gwxaquə'əlebe ca bež, na' le'e gwxaquə'əlebele ca xilə' dao'
 ladjoga'aque'enə', čhedə' beṇə' ca' se'enene' so'ote' le'e can' chso'on bež
 ca' chso'otəb xilə' dao'. Pero le'e cheyalə' gacle lechgualə beṇə' xenlažə'
 na' lechgualə beṇə' bib par len lega'aque'. 17 Nitə' beṇə' so'one le'e lao na'
 beṇə' gwnabia' ca' por ni che de'en chonlilažə'əle nada' na' yesə'əyine'
 le'e lo'o yo'odao' čhega'aque' ca'. De'e na'anə' le'e čhiljlažə' naclən' gonle
 par nič cui gacle lao na' beṇə' contr ca'. 18 Nach leczə por ni che de'en
 chonlilažə'əle nada' nitə' beṇə' yesə'əche'exaxje' le'e lao no gobernador, na'
 lao no rei. Na' catə' gaquə ca' güe'ele xtižə'anə' lao beṇə' gwnabia' ca', beṇə'
 Izrael len beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael. 19 Pero catə' yesə'əche'exaxje'
 le'e lao beṇə' ca', bito cuec yichjle nac yoži'ile xtižə'əga'aque'enə'. Lao or
 na'atezə Diozən' əgwzejni'ine' le'e bin' cheyalə' ənale. 20 La' caguə le'ezən'
 güe'ele xtižə'anə', Spirit che Xacho Diozən' əgwzejni'in le'e bin' cheyalə'
 ṇale.

21-22 Na' yoguə' beṇə' ca' cui zjənombia' Diozən' yesə'əgue'ine' le'e čhedə'
 chonlilažə'əle nada', na' xte no bišə'əle na' no xale so'one' le'e lao na' beṇə'
 par nič so'ote' le'e, na' leczə xte no xi'inle so'one' le'e lao na' beṇə' ca'
 so'ot le'e. Pero šə sotezə sole gonlilažə'əle nada' xte catə'əch əžin ža gatle,
 nachən' žjəyezole len Diozən'. 23 Šə beṇə' nitə' to yež yesyə'əlague' le'e, le'e
 yesa'actele na' žjəya'acle ga yoblə. Diozən' bsele'e nada' golja' beṇə'čh, na'

de'e li chnia' le'e bitonə' yeyož güe'ele xtiža'a lao yoguə' beṇə' Izrael ca' catə'an yida' de'e yoblə.

²⁴ Nezele can' naquən catə' to beṇə' chsede' len to maestr; bito əṇacho naque' beṇə' blaoch ca maestrən', na' to mos bito naque' blaoch ca xane'enə'. ²⁵ Na' ben' chsed bito cheyalə' gone' xbab so'on beṇə' güenchen len le' cle ca chso'one' len maestr che'enə'. Le'egatezə ca' mosən' bito cheyalə' gone' xbab so'on beṇə' güenchen len le' cle ca chso'one' len xane'enə'. Nitə' beṇə' chesə'əne' chona' txen len de'en chnabia' de'e xio' ca' de'en le Beelsebo. Nadan' naca' Xanle na' naquəchxe yesə'əne' che le'e nacle disipl chia'.

Cheyalə' žebcho castigw de'en gon Diozən' chio'o

²⁶ Na' la'anə'əczə yoso'oçhi' yoso'osaquə' beṇə' le'e laogüe de'en cui chse'ejni'ine' de que chonle can' chene'e Diozən' bito žeble lega'aque'. Guaquə can' na dicho de'en na: "Yoguə'əloł de'en ngašə' ṇa'a gwžin ža la'alaon, na' yoguə'əloł de'e cui no gwse'ejni'i antslə leczə gwžin ža se'ejni'i beṇə' len." ²⁷ De'e zan de'en chsed chlo'ida' le'e de'en cui chsed chlo'ida' yeziquə'əchlə beṇə'. Na' le'e ža, legwsed legwlo'in yoguə'əloł beṇə', na' le'e gon par niçh beṇə' zan se'ejni'ine'en. ²⁸ Bito cheyalə' žeble beṇə' ca' so'ot le'e, cheda' lega'aque' bito gaquə bi so'onene' yichjla'ažda'olen'. Cheyalə' žeble Diozən', la' len' nape' yelə' chnabia' par əgwžiaiye' cuerp chelen' len yichjla'ažda'olen' lo'o yi' gabilən'.

²⁹ Nezecho de que byin dao' ca' bitobi zjəzaquə'ətequəb, pero bito ṇacho tob gat sin cui əneze Xacho Diozən'. ³⁰ Na' ca naquə chio'o ža, de'e tant chaque Diozən' checho xte nezene' balə yišə' yichj to tocho žia la'anə'əczə nezecho bito bi zjəzaquə' yišə' yichjchon'. ³¹ De'e na'anə' bito žeble, cheda' zaquə'əch le'e cle ca bia zan byin dao'.

Cheyalə' güe'echo dižə' len beṇə' de que nombi'acho Jesocristən'

³² Na' notə'ətezle šə cho'ele dižə' len beṇəchən' de que chejle'ele chia', leczə ca' nada' gua'a dižə' len Xa'anə' ben' zo yoban' de que nacle xi'ina'. ³³ Na' notə'ətezle šə cho'ele dižə' len beṇəchən' de que bito chejle'ele chia', leczə ca' nada' gua'a dižə' len Xa'anə' ben' zo yoban' de que bito nacle xi'ina'.

Yesə'ədilə beṇə' por ni che de'en bidə Jeso'osən'

³⁴ Bito gonle xbab de que beṇə' ža' yežlyo nga yesə'əzo yesə'əbeze' binlo len ljuežjga'aque' laogüe de'en bida'. Bito yesə'əzo yesə'əbeze' binlo len ljuežjga'aque' laogüe de'en bida' sino yesə'ədile'. ³⁵ Laogüe de'en babida' yedilə beṇə' byo len xē'enə' na' no'olən' len xne'enə', na' yedilə xo'oliž beṇə' len taobin' che'enə'. ³⁶ Entr lo'o yo'ozəga'aque' yesyə'anite'e contr.

³⁷ Notə'ətezle šə chaquele che xale o che xna'ale mazəchlə can' chaquele chia' nada' bito zaquə'əle par gacle disipl chia'. Le'egatezə ca' šə chaquele che xi'inle mazəchlə can' chaquele chia' leczə bito zaquə'əle par gacle disipl chia'. ³⁸ Na' notə'ətezle šə laogüe de'en chaquele yoso'oçhi' yoso'osaquə' beṇə' le'e o so'ote' le'e to le'e yag coroz de'e nan' bito chonlilažə'əle nada', bito zaquə'əle par gacle disipl chia' šə ca'. ³⁹ Notə'ətezə beṇə' chaquene' gone' par niçh cui çhi' saque'e o par niçh cui no so'ot le', be'enan' cuiyai'. Na' notə'ətezə beṇə' chsanlažə' cuine' çhi' saque'e o so'ot beṇə' le' por ni çhia', be'enan' əbane' zejlicane.

Beṇə' ca' nitə' mbalaz catə' yesyə'əžine' yoban'

⁴⁰ Notə'ətezə beṇə' yebeine' gūialaogüe' le'e nacle disipl chia', nadə'əczan' yebeine' gūialaogüe' šə ca'. Na' šə yebeine' gūialaogüe' nada' leczə Dioz na'anə' əgūialaogüe', Dioz ben' bselə' nada'. ⁴¹ Beṇə' ca' chso'e xtižə' Diozən', mbalaz gaquə chega'aque' catə'an yesyə'əžine' yoban', na' notə'ətezə beṇə' yebeine' gūialaogüe' lega'aque', leczə mbalaz soe' catə'an yežine' yoban'. Na' mbalaz gaquə che beṇə' ca' chso'on can' chazlažə' Diozən' catə'an yesyə'əžine' yoban'. Na' notə'ətezə beṇə' yebeine' gūialaogüe' lega'aque', leczə mbalaz soe' catə'an yežine' yoban'. ⁴² Notə'ətezə beṇə' chnežjue' la'anə' tbaszə nis ye'ej be'enə' chonlilažə' nada', de'e liczə gona' ca soe' mbalaz catə'an yežine' yoban', la'anə'əczə ben' bnežjue' nisən' cuitec bi zaque'e len beṇə'chən'.

11

Juannə' bsele'e chopə disipl che' gan' zo Jeso'osən'

¹ Catə' beyož ben Jeso'osən' mendad can' so'on disipl che' ca' šižin, beze'e latjən'. Na' gwyeje' yež ca' zjəchi' do na' jəsəd jəlo'ine' xtižə' Diozən' len beṇə' ca' ža'anə'.

² Na' ca naquə Juannə' ben' bchoa beṇə' nis, lao die' ližyan' benene' dižə' ca naquə yoguə' de'en chon Jeso'osən' ben' bselə' Diozən' par chac-lene' ṇasyon Izraelən', nach Juannə' bsele'e chopə disipl che' ca' gan' zo Jeso'osən', ³ jse'eže'ene': —ǀElen' ben' naquən əselə' Diozən' o šə soto' lez yidə beṇə' yoblən'?

⁴ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Le'e žjəya'ac na' le'e žjəyeyež Juannə' doxen can' chenele na' can' chle'ile chona'. ⁵ Bable'ile chona' par nič balə beṇə' lchoł chesyə'əle'ine', na' balə beṇə' coj chesyə'əde', na' yebalə beṇə' cuež chesyə'əyenene'. Na' leczə bable'ile bena' par nič balə beṇə' gwse'i yižgüe' de'en ne' lepr babiesyə'əyaquene'. Bable'ile bosbana' balə beṇə' guat, na' babenele cho'a dižə' güen dižə' cobə chia'anə' len beṇə' yaša' ca'. ⁶ Mbalaz zo beṇə' chejle'e de que Diozən' bsele'e nada'.

⁷ Nach catə' besyə'əsa'ac disipl che' Juannə', nach Jeso'osən' be'elene' beṇə' ca' zjəndobən' xtižə' Juannə', gože' lega'aque': —ǀNacxa naquə ben' jəle'itgüeiczele latjə dašən'? ǀEšəyechə šayen chaque'? Bito. ⁸ ǀNacxan' goque' catə' jəle'ilene'? ǀEnyaze' lachə' šao'? ǀEšə bito? la' beṇə' ca' zjənyaz lachə' šao' nite'e yo'o güenchgua ca no liž rei. ⁹ ǀNoxan' jəle'ilen' ža? ǀEto profet ben' cho'e xtižə' Diozən'? De'e li naque' to profet. Pero əchnia' le'e, caguə con to profetən'. ¹⁰ Che bengan' nyojən le'e Xtižə' Diozən' nan: Nada' Dioz əselə'a to beṇə' cuialaogüe' güe'e xtižə'onə' par nič nitə' beṇə' probnid par əso'elaogüe'e le' catə'an yido'.

¹¹ De'e li əchnia' le'e, notono no beṇə'ch ne'e so beṇə' naquəch beṇə' blaoch ca Juan ben' chchoa beṇə' nis. Na' notə'ətezəchlə beṇə' güe'e latjə ṇabia' Diozən' le', la'anə'əczə bito naque' beṇə' bla, gwžin ža catə' šejni'ichene' chia' clezə ca Juannə'.

¹² Dezd catə'an gwzoloa Juannə' gwduxjui'e xtižə' Diozən' na' bcho'e beṇə' nis xte ža neža beṇə' zan choso'ozenague' xtižə' Diozən' na' chəsə'əyiljlaže'e naclə so'one' par nič ṇabia' Diozən' lega'aque'. ¹³ Catə' cuinə' solao gwzene Juannə' xtižə' Diozən', con lei de'en bzoj de'e Moisezən' na' de'en bosozož yoguə' profet ca', de'e ca'azən' bzejni'in chio'o che Diozən'. ¹⁴ Xtižə' Diozən' de'en nyojən nan de que yeto beṇə' yedəyan can' ben Liazən' ben' be' xtižə' Diozən' cana'. Na' che Juan na'anə' bosozože' žalə' šejle'ele. ¹⁵ Le'e žia nagle de'e chene, legwzenag xtižə'anə'.

16 ĶNac aġwsaqua'əlebetgüeida' le'e mbanle na'a? Egwsaqua'əlebeda' le'e ca bidao' chedə' cuiczə bi de žleb chele. Ca naqua' bidao' ca' catə' nitə'əbo' do gan' chac ya'a chse' lježjga'acbo': 17 "Bento' legr, bito gwyo'olažə'əle, na' babento' bgüine bgüež, peor." 18 Juanna' bide' laole nga. Bito güe'ej gwdaošaoġue'e can' chse'ej chsa'o beŋə' yoblə. Nach gwnale che': "Yo'o yaz de'e xio'onə' yichjla'aždaogüe'enə'." 19 Na' nada', Diozən' bsele'e nada' golja' beŋəch. Na' chle'ile che'ej chaogua' can' che'ej chaole. Na' nale chia' de que naca' beŋə' lia na' beŋə' güe'ezo, na' lecza nale de que naca' migw che beŋə' gochixjw ca' na' migw che yeziquə'əchlə beŋə' ca' chso'on de'e mal. Pero na' nacbia' de que Dioz na'anə' naque' le'ezelaogüe beŋə' sin' por ni che can' chso'on beŋə' ca' choso'ozenag che'.

Yež ca' gan' cui boso'ozenague' che Jeso'osən'

20 Nach Jeso'osən' be'e xtižə' beŋə' ca' ža' yež ca' gan' bene' de'e zan de'e zaqua' yesyə'əbanene', na' gwdile' lega'aque' chedə' bito besyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'. Nach gwne': 21 —iProbchguazə le'e beŋə' Corasin! iProbchguazə le'e beŋə' Betsaida! Beŋə' ca' nitə' Tiro na' Sidon le'e besyə'ədinjteine' xtolə'əga'aque'enə' žalə' blo'iga'acda'ane' yelə' guac chia'anə' ca de'en bablo'ida' le'e. Žalə' goquə ca', sa'azlje' lacha' zešə' na' zosə'əža'alja cuinga'aque' de par nič sa'acbe'i beŋə' de que babiesyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'enə'. 22 Echnia' le'e saqua'əzi'ichle clezə ca beŋə! ca' nitə' Tiro na' Sidon catə' əžin ža gon Diozən' castigw zejlicane che yoguə' beŋə' chso'on de'e malən'. 23 Le'e nitə'əle Capernaunnə', chonle xbabən' de que Diozən' gonchġue' le'e yelə' bala'an, pero bito gone' le'e yelə' bala'an, sino gone' le'e castigw zejlicane de'en cui chejle'ele chia'. Žalə' bena' de'e zaqua' yesyə'əbane beŋə' ca' gwnitə' Sodoman' can' babena' laole nga, besyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'enə' žalə' ca' na' ne'e chi' syodan' žalə' ca'. 24 Echnia' le'e, saqua'əzi'ichle clezə ca beŋə' ca' gwnitə' Sodoman' catə' əžin ža gon Diozən' castigw zejlicane che yoguə' beŋə' chso'on de'e malən'.

Beŋə' ca' so'onlilažə' Jeso'osən' nite'e mbalaz

25 Na' lao orən' Jeso'osən' bene' orasyon lao Diozən' gwne': —Xa', len' chnabi'o beŋə' ža' yoban' na' yežlyon'. Na' chona' yelə' choxcwlen chio' de que babzejni'ido' balə beŋə' can' che'endo' so'e latjə nabi'o yichjla'ažda'oga'aque'enə'. Bzejni'ido'on beŋə' ca' gwsa'acbe'i chəsə'əyazjene' no aġwsed aġwlo'i lega'aque' na' bito bzejni'ido'on beŋə' ca' chso'on xbab de que zjənaque' beŋə' sin' na' beŋə' zjənyejni'i. 26 Beno' ca' ža Xa', chedə' can' gwyazlažo'o.

27 Nach gože' beŋə' ca' ža'anə': —Xa'anə' babene' lao na'a chona' par nič chombia' beŋə' le'. Le' nombi'ayaŋe'e nada', na' nada' nombi'ayaŋa'a le'. Na' beŋə' ca' bagwleja' par zjənombi'e Xa'anə', chona' par nič zjənombi'ene' na' notono no nochlə zjənombia' Xa'anə' na' ni nada'. 28 Legonlilažə' nada', le'e zole trist tant pesad chaquele chonle yoguə' de'e ca' chəsə'əne' chene'e Diozən' gonle. Nada' gona' ca sole mbalaz. 29 Legon can' nona' mendad gonle na' legwzenag de'en aġwzejni'ida' le'e. Nada' naca' beŋə' xenlažə' na' beŋə' gaxjwlažə' na' gona' ca sole mbalaz lo'o yichjla'ažda'olen'. 30 Na' de'en nona' mendad gonle bito naquən pesad, na' de'en chsed chlo'ida' bito naquən zdebə.

12

Boso'olechj disipl ca' trigon' ža dezcanzən' par gwsa'ogüe'en

¹ Na' gozaquən to ža dezcanz Jeso'osən' gwdie' len disipl che' ca' gan' nyaž trigon', na' disipl che' ca' gosə'ədone', nach gosə'əlechje' trigon' na' gwsa'ogüe'en. ² Na' besə'əle'i balə beṇə' fariseo ca' can' gwso'on disipl ca', na' gwse'e Jeso'osən': —Bgüiašc can' chso'on disipl chio' ca' žin de'e cui de lsens goncho ža dezcanzən'.

³ Nach gož Jeso'osən' beṇə' fariseo ca': —ĵEcabi za'alazə'əle de'en bablable can' ben de'e Rei Dabin' catə' le' na' beṇə' lježje' ca' gosə'ədone'? ⁴ Gwyeje' lo'o yo'odao' əblaonə' nach gwdaogüe' yetxtil de'en bazjəncua' bχoz ca' par Diozən', na' Dabin' bnežjue'en gwsa'o beṇə' lježje' ca' la'anə'əczə cui zjənaque' bχoz. Na' yetxtilən' cui de lsens par gao con to beṇə' len letg bχoz ca' chac sa'ogüe'en. ⁵ ĵEna' cabi za'alazə'əle ca de'en bablable le'e lei de'en bzoj de'e Moisezən' can' chso'onczə bχoz ca' mendad che yo'oda'onə' yoguə' ža dezcanz na' bito chso'omba'əne' žanə'. Na' bito nacho de que zjənapə' dolə' por ni che de'en chso'one' mendadən' ža dezcanzən'. ⁶ Echnia' le'e, nada' zoa' nga zaquə'əcha' cle ca yo'odao' əblaonə'. ⁷ Xtizə' Diozən' de'en nyojən nan: “Che'enda' yeyaš' yeži'ilažə'əle beṇə', caguə' tlaozə' gotle bia yixə' par güe'ela'ole nada'.” Žalə' chejni'ile bi zejennə' bitolja ənale che disipl chia' quinga de que zjənapə' dolə' por ni che šə bin' bagwso'one' ža dezcanzən'. ⁸ Echnia' le'e de que Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəch na' naquən lao na'a ənia' bin' naquən güen goncho ža dezcanzən'.

Beyaque to beṇə' mbižə šla'a ne'enə'

⁹ Na' catə' Jeso'osən' beze'e latjən', na' gwyo'e to lo'o yo'odao' chechon'. ¹⁰ Na' lo'o yo'odao' na' zo to beṇə' bambižə šla'a ne'enə', nach beṇə' fariseo ca' gwse'e Jeso'osən': —ĵEde lsens par yeyoncho beṇə' xiŋj lao ža dezcanzən'?

Gwse'ene' ca' nič əžel de'en yesə'əde'ine' par əsa'ogüe' xya contr Jeso'osən'.

¹¹ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Šə nitə' xilə' dao' chele na' əxorə' tob lo'o yech zitjw lao ža dezcanzən', ĵəcabi le'e yebejteleb lo'o yechən' lao žanə'? ¹² Na' lechguale zaquə'əch to beṇə' cle ca to xilə' dao'. Na' əchnia' le'e de lsens gaquəlencho beṇə' lao ža dezcanzən'.

¹³ Nach Jeso'osən' gože' be'enə' mbižə ne'inə': —Bli na'onə'.

Nach catə' bli na' be'enə' le'e beyacten can' naquə de'en yešla'a. ¹⁴ Na' beṇə' fariseo ca', catə' besa'aque' yo'oda'onə' boso'oxi'e naclə so'one' par so'ote' Jeso'osən'.

To de'en bzoj de'e profet Isaiazən' che Jeso'osən'

¹⁵ Gocbe'i Jeso'osən' can' boso'oxia' beṇə' fariseo ca', na' gwze'e gwyeje' ga yoblə. Beṇə' zan jəsə'ənaogüe'ene' nach Jeso'osən' beyone' beṇə' ca' chsa'acšene. ¹⁶ Na' bene' mendad cui no əso'elene' dižə' de que Dioz nan' bsele'ene' par gaquəlene' nasyon chega'aque'ena'. ¹⁷ Bene' ca' par nič goc complir can' bzoj de'e profet Isaiazən' che' nan:

¹⁸ Bengan' naque' xmosa', ben' gwleja' par gone' can' chazlaža'anə'.

Chacchgüeida' che', na' cheba chezaquə'əlaža'a len le'.

Na' nada' əselə'a Spirit chia'anə' sotezə son len le'.

Na' beṇə' zjənaquə beṇə' Izrael len beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael chixjue'ine' lega'aque' naquən' cheyalə' so'one'.

19 Bito gaquəyože' beṇə', nic gosye'e,

na' nic əṇe' zizjo lao lqueyən' par əse'ene beṇə' bin' ne'.

20 Gwnežjue' fuers balor che beṇə' ca' chsa'acbe'i cui bi fuers balor
čhega'aque' de par so'one' de'e güen,

na' yezi'ixene' che beṇə' ca' chsa'acquene' cui no yezi'ixen čhega'aque'.

Yoguə' de'e can' gone' par nič əžin ža so'on beṇə'can' can' chazlaže'ena'.

21 Na' beṇə' zjanaquə beṇə' Izrael len beṇə' cui zjanaquə beṇə' Izrael
yesə'əbeze' gaquəlene' lega'aque'.

Gosa'əne' de que Jeso'osən' bebeje' de'e xio' ca' len yelə' guac che Beelsebo

22 Na' zo to beṇə' Ičhol, na' nacte' beṇə' mod, na' yo'o yaz de'e xio'onə'
lo'o yichjla'ažda'ogüe'ena' na' jso'ene' lao Jeso'osən'. Na' Jeso'osən' bebeje'
de'e xio'onə' yo'o yaz yichjla'aždao' be'ena' na' le'e bele'iteine' na' gocte
bene'. 23 Na' yoguə' beṇə' ca' besə'əle'i can' goquə lechguale besyə'əbanene'.
Nach gwse' ljuēžjga'aque': —¿Enaqualizə be'enga ben' chbezcho yidə lao
dia che de'e Rei Dabin'?

24 Na' catə' gwse'ene beṇə' fariseo ca' dižə' quinga gwse'e balə beṇə' ca':
—Bitobi yelə' guac napə bengə. Con chebeje' de'e xio' ca' len yelə' guac
che Beelsebo de'en chnabia' de'e xio' ca'.

25 Gocbe'i Jeso'osən' can' gwso'on beṇə' fariseo ca' xbabən', nach gože'
lega'aque': —Šə beṇə' ža' to nasyon əsa'aque' čhoplə na' yesə'ədile' entr
lega'aque', əgwžiaiyi' nasyon čhega'aque' na'anə' šə ca'. Na' leczə ca' šə
beṇə' nitə' to syoda əsa'aque' čhoplə na' yesə'ədile' entr lega'aque', leczə
cuiayi' syoda čhega'aque' na'anə' šə ca'. Na' šə to family əsa'aque' čhoplə
na' yesə'ədile' entr lega'acze' leczə yenit family čhega'aque' na'anə' šə ca'.

26 Le'egatezə ca' šə Satanasən' yebej cuinei lo'o yichjla'aždao' beṇə' leczə
cuiayi' yelə' chnabia' čhei na'anə' čhedə' chdiləlen cuinei žalə' ca'. 27 Le'e
nale de que nada' chebeja' de'e xio' ca' yo'o yaz yichjla'aždao' beṇə' len
yelə' guac che Beelsebon'. Žalə' naquən can' nalenə', leczə zejen de que
beṇə' ljuēžjle ca' chəsyə'əbeje' de'e xio' ca' zjəyo'o zjəyaz yichjla'aždao'
beṇə' len yelə' guac čhei žalə' ca'. Beṇə' ljuēžjle ca' se'e le'e de que clelən'
nale čhia' nada' can' chebeja'annə'. 28 Na' de'en chebeja' de'e xio' ca' len
yelə' guac che Spirit che Diozən', chlo'in de que babžin ža chene'e Diozən'
güe'ele latjə nabi'e le'e.

29 Nezecho notono no gaquə šo' liž to beṇə' gual par žjəlane' šinlaze' ca'
sin cui əgwčheje' xan yo'onə' to do. Con šə əgwčheje'ene' guaquə cuane'
šinlaze' ca'.

30 Šə cui chonle txen len nada', chonle contr nada'. Na' šə cui chonle
ca se'ejle' beṇə' čhia' zeje dižə' de que chonle par nič cui yoso'ozenague'
čhia'anə'.

31 De'e na'anə' əchnia' le'e, bitə'ətezə de'e mal de'en chonle, na' bitə'ətezə
dižə' mal de'e cho'ele, Diozən' yezi'ixene' čele šə yedinjelen, pero
notə'ətezle šə güe'ele dižə' contr Spirit che Diozən' cuat yezi'ixen Diozən'
čele. 32 Na' notə'ətezle šə güe'ele dižə' contr nada', la'anə'aczə Diozən'
bsele'e nada' golja' beṇə'ch, gozi'ixencze' čele šə yedinjele can' nale, pero
šə güe'ele dižə' contr Spirit che Diozən', cuat yezi'ixen Diozən' čele na'a
na' batə'ətezə.

Segon can' naquə frot de'e chbia to yaguən' nezecho nac naquə yaguən'

33 Nezecho de que to yag frot naquən yag güen o cui naquən yag
güen segon nac naquə frot čheinə'. Ca'aczən' nachbia' šə naquən' nacle.

³⁴ Lechgualē beṇə' mal nacle. Bitoczə gaquə güe'ele dižə' güen chedə' nacle beṇə' la'aždao' mal. Yoguə'əte dižə' de'e chchoj cho'achon' la' lo'o yichjla'ažda'ocho na'anə' za'an. ³⁵ To beṇə' la'aždao' xi'ilažə' cho'e dižə' güen, chedə' la' can' nan lo'o yichjla'ažda'ogüe'enə' nan' cho'e dižə'. Na' to beṇə' la'aždao' mal cho'e dižə' mal la' can' nan lo'o yichjla'ažda'ogüe'enə'. ³⁶ Na' əchnia' le'e, catə'an əžin ža gon Diozən' castigw zejlicane che yoguə' beṇə' ca' chso'on de'e malən', cana' yoguə'əloj beṇə' yesə'ədie' cuent che yoguə' dižə' de'en bagwso'e de'e bitobi zjəzaquə'an. ³⁷ Na' segon dižə' de'en cho'ele Diozən' choglaogüe'en chele šə nable dolə' o šə cui nable dolə'.

Beṇə' mal ca' chəsə'əṇabe' gon Jeso'osən' to miłagr

³⁸ Nach balə beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezən', na' beṇə' fariseo ca' gwse'e Jeso'osən': —Maestr, che'eneto' gono' to miłagr par nič ənezeto' šə de'e liczə Dioz nan' bsele'e le'.

³⁹ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Le'e mbanle ṇa'a, naquəchgualē beṇə' yichjla'aždao' mal, na' bito chzenagle che Diozən'. Na' chṇable gona' to miłagr par nič ənezele šə le Dioz nan' bsele'e nada'. Pero bito gona' can' chṇablenə'. De'en gon Diozən' len nada' par nič ənezele de que le'enə' bsele'e nada', gwxaquə'əleben ca de'en bene' len de'e profet Jonasən'. ⁴⁰ Antslə ze'e šeje' Niniben' Diozən' bene' par nič to bel'ya'a xen gwdebob le', na' šonə ža šonə yel gwyo'e lo'o le'ebən' catə' beyebəb le' mbanče'. Na' ca naquə nada', gata' na' əgaša'a, na' te šonə ža šonə yel yebana' ladjo beṇə' guat ca' par nič ənezele de que Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəch. ⁴¹ Na' catə' əžin ža gon Diozən' castigw che yoguə' beṇə' chso'on de'e malən', ža na' yesyə'əban de'e beṇə' Ninibe ca' na' lao Diozən' yesə'əcuiše' le'e mbanle ṇa'a, chedə' besyə'ədiṇjene' xtolə'əga'aque'enə' catə' de'e Jonasən' gwduxjue'ine' lega'aque' can' na Diozən'. Le'e gonšc xbab de que nada' zoa' nga naquəcha' beṇə' blaoch cle ca' de'e Jonasən', na' bito chzenagle chĩa'. ⁴² Na' leczə žan' gon Diozən' castigw che yoguə' beṇə' chso'on de'e malən', de'e no'olən' gwnabia' beṇə' ca' gwnitə' galən' chla'bgüižən' cuiten lichalə yebane' len yeziquə'əchlə beṇə' guat ca' na' lao Diozən' əgwcuise' le'e mbanle ṇa'a. Ca naquə le' ža, gwze'e Seba gan' naquə zitə'əchgua na' bide' nga par bzenague' dižə' sin' de'en be' de'e Rei Salomonṇə' len le'. Na' nada' zoa' nga naquə'əcha' beṇə' blaoch cle ca de'e Salomonṇə', na' bito chzenagle chĩa'.

De'e xi'onə' yeyo'on de'e yoblə lo'o yichjla'aždao' beṇə'

⁴³ Na' šə to de'e xio' de'en yo'o yaz yichjla'aždao' beṇə' yechojən nach lažə'an nil na'alə yeyiljən ga son mbalaz. Na' šə bitobi latjə želən, nach ənan: ⁴⁴ “De'e yobləczə žjəyežo'a yichjla'aždao' be'enə' gan' gwyo'o gwyaza' antslə.” Na' yeyejən de'e yoblə gan' zo ben'. Catə' le'in de que bacheyone' xbab güen na' bazoche' binloch na' caguə nochlə yo'o yaz yichjla'aždaogüe'enə' de'en əgwžon yeyo'on de'e yoblə, nach yeyo'on. ⁴⁵ Nach žjəyetoḅən yegažə de'e xio' ca' de'en zjənaquə malach ca len na' txennə' so'on lo'o yichjla'aždao' be'enə'. Na' šə bagwso'onən ca', bachaquəch mal che be'enə' clezə can' goc che' antslə. Can' goquə len bengaləczə ca'anə' gaquə che le'e mbanle ṇa'a de'en nactecle beṇə' la'aždao' mal.

Xna' Jeso'osən' na' biše'e ca' besə'əžine' gan' zoe'

⁴⁶ Necho'ete Jeso'osən' dižə' chsed chlo'ine' beṇə' zan quinga, catə' bžin xne'enə' len biše'e ca'. Na' zitə'ələ gosə'əbeze' gosə'əṇabe' so'elene' le'

dižə'. ⁴⁷ Entr beṇə' ca' nitə' choso'ozenague' xtižə' Jeso'osən', toe' gože' Jeso'osən': —Babla' xna'onə' len bišo'o ca' na' nite'e na'ate chse'enene' əso'elene' le' dižə'.

⁴⁸ Nach Jeso'osən' gože' ben' gwna ca': —Nite' beṇə' yoblə beṇə' zjənaque' ca' xna'anə' na' ca' biša'a.

⁴⁹ Nach bli' na' Jeso'osən' blo'e disipl che' ca' na' gože' be'enə': —Beṇə' quinga bazjənaque' ca' xna'a, na' zjənaque' ca' biša'a. ⁵⁰ Can' naquən len notə'ətezə beṇə' chso'one' can' chazlazə' Xa' Diozən' ben' zo yoban', zjənaque' ca' xna'a na' ca' biša'a na' ca' zana'.

13

Jempl che beṇə' gozən'

¹ Na' lao ža na'atezə gwza' Jeso'osən' yo'onə' jəchi'e cho'a nisda'onə'. ² Nach tant beṇə' zan juisy besə'ədobə gan' chi'enə' xte benən byen gwyo'e gwchi'e to lo'o barcon'. Na' yoguə' beṇə' ca' besə'ədobən' gosə'anite'e lao yoxən'. ³ Nach Jeso'osən' bsed blo'ine' lega'aque' len zan jempl. Na' be'elene' lega'aque' to jemplan', bsaquə'ələbene' xtižə' Diozən' ca' trigon'. Nach gwne': —To beṇə' gwze'e zde' güen trigw. ⁴ Na' lao chose' trigon' baḷən jəsə'əchazən cho'a nez, na' bia žia xile'e bia chaš le'e yoban' gwsa'ob len. ⁵ Na' yebaḷən' jəsə'əchazən ga naquə' lao yej, na' bitotec bi yo žia lao yejən', de'e na'anə' le'e bla'acten. ⁶ Pero na' catə' beža'achgua besə'əcuadən na' le'e gosə'əbižten, la' bitobi loi gwso'on. ⁷ Na' yebaḷən' besə'əgo'onən' lao yo ga nchižə xsa yešə' na' bla'aquən txe'n len xsa yešə'anə', na' besə'ələlə' yag yešə' ca' lega'aquən'. ⁸ Na' yebaḷən' besə'əgo'onən' lao yo šao' na' bla'aquən'. Baḷən gosə'əbian to gueyoa güejə, na' yebaḷən' gosə'əbian gyon guejə, na' yebaḷən' gosə'əbian šichoa güejə. ⁹ Le'e žia nagle de'e chene, legwzenag.

Beṇə' ca' cui gwse'ejle'e che Jeso'osən' bsed blo'ine' lega'aque' len jemplan'

¹⁰ Nach gosə'əbiguə' disipl che Jeso'osən' laogüe'enə' na' gwse'ene': —;Bixchen' chsed chlo'ido' beṇə' quinga len jempl?

¹¹ Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': —Diozən' chone' par nič le'e nezele de'en cui no gwneze antslə de que le' nabi'e con notə'ətezə beṇə' soe' latjə. Pero beṇə' cui chse'ejle'e xtižə'anə' bito chac se'ejni'ine' de que nabi'e beṇə' soe' latjə. ¹² Notə'ətezə beṇə' choso'ozenague' ca' de'en bachzejni'i Diozən' lega'aque', Diozən' gwzejni'ichene' lega'aque' par nič šanch de'en se'ejni'ine'. Pero na' notə'ətezə beṇə' cui choso'ozenague' che Diozən' ca' de'en chsed chlo'ine' lega'aque', Diozən' yeque'e de'en chse'ejni'ine'enə' la'aṇə'əczə latə'əlaszə de'en bagwse'ejni'ine'. ¹³ De'e na'anə' chsed chlo'ida' beṇə' quinga len jemplan' chedə' chesə'əle'ine' de'en chona' pero bito chsa'acbe'ine' bi zejen, na' la'aṇə'əczə chse'enene' xtižə'anə', bito chse'ejni'ine'en. ¹⁴ Len beṇə' quinga bachac complir can' bzoj de'e profet Isaiazən', gan' nan:

De'e li yenele, pero cabi šejni'ile bi zeje de'en yenele.

Na' de'e li le'ile, pero cabi gacbe'ile bi zejen de'en le'ilen'.

¹⁵ Beṇə' Izrael quinga cuiczə bi rson chsa'aze', bačh nažjoczə yichjla'ažda'oga'aque' na'anə'.

Chse'enene' pero bito chse'ejni'ine' bin' zeje de'en chse'enene'.

Na' chesə'əle'ine' pero cabi chsa'acbe'ine' bi zeje de'en chəsə'əle'ine'ena' chedə' bazjənaque' beṇə' la'aždao' žod.

Žalə' bito zjənaque' beṇə' la'aždao' žod, gwse'ejni'ine' bi zejen de'en chse'enene'enə', na' sa'acbe'ine' bi zeje de'en chesə'əle'ine'enə'.

Gosyə'ədinjlei xtolə'əga'aque'enə', na' gwso'elje' latjə yocobə Diozan' yichjla'ažda'oga'aque'enə' žalə' chse'ejni'ine'en na' žalə' chsa'acbe'ine'en.

¹⁶ Pero na' le'e ža, lechgualə mbalaz zole chedə' chle'ile de'e ca' chona' na' chacbe'ile bi zejen, na' chzenagle xtižə'anə' na' chejni'ilen. ¹⁷ De'e li əchnia' le'e, zan de'e profet na' zan de'e beṇə' ca' yeziqə'əchlə beṇə' bosə'ozenag che Diozan' cana' gwse'enene' yesə'əle'ine' de'en chle'ile, pero bitoch golə' yesə'əle'ine'en. Na' gwse'enene' əse'enene' de'en chenele pero bito golə' se'enene'en.

Jeso'osən' gwne' bi zeje jempl che beṇə' güen trigon'

¹⁸ Na' le'e legwzenag, quingan' zeje jempl che beṇə' güen trigon'. ¹⁹ Xtižə' Diozan' gwxaquə'əleben ca de'en byažən'. Nitə' beṇə' chse'enene' dižə' can' chon Diozan' chnabi'e con notə'ətezə beṇə' chso'e latjə, pero bito chse'ejni'ine'en, na' chžin gwxiye'enə' chonən par nič cuič choso'ozenague' che xtižə' Diozan'. De'e na'anə' gwxaquə'əlebəga'aque' ca trigon' de'en jesə'əchaz cho'a nezən'. ²⁰⁻²¹ Na' nitə' beṇə' chse'ene xtižə' Diozan' na' šložga chesyə'əbeine' chso'one'en chęga'aque'. Na' catə' choso'oči' choso'osaquə' beṇə' lega'aque' par nič cui se'ejle'e xtižə' Diozan', le'e chesyə'əbejyichjtie' cuič choso'ozenague' chei. Na' de'en chso'one'en gwxaquə'əleben ca de'en chac che trigon' de'en besə'əgo'oṇən lao yej. ²² Le'egatezə ca' naquən len beṇə' ca' chse'ene xtižə' Diozan', pero na' lao mbanga'aque' yežlyo nga, chesyə'əlal chesyə'əžejene' chso'on xmendadga'aque' por ni che chse'enene' yesə'əni'e. Pero yoguə' de'en chso'one' chxəoyaguən lega'aque', chonən par nič cui cha'oxen xtižə' Diozan' lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə'. Ca de'en chso'one'enə' gwxaquə'əleben ca de'en chac che trigon' de'en besə'əgo'oṇən lao yo gan' nchixə xsa yešə'. ²³ Pero yebałə beṇə' chse'enene' xtižə' Diozan' na' chse'ejni'ine'en na' choso'ozenague' chei. Na' de'en choso'ozenague' che xtižə' Diozan' gwxaquə'əleben ca trigon' de'en besə'əgo'oṇən lao yo šao'. Bałən gosə'əbian to gueyoa güeja, na' yebałən gosə'əbian gyon güeja, na' yebałən gosə'əbian šichoa güeja.

Jempl che trigon' na' bgüeyxtil

²⁴ Gwde na' Jeso'osən' gozo'elene' beṇə' ca' yeto jempl, goze'e lega'aque': —Yelə' gwnabia' che Dioz ben' zo yoban' gwxaquə'əleben ca de'e nga goquə. To beṇə' jeze' trigw binna' yoba che'enə'. ²⁵ Na' do še'elə catə' cui no gwsa'acbe'i gwyej to beṇə' contr che' jeze' xsa bgüeyxtil gan' banazə xan' yežlyon' trigon', na' beyož goze' bgüeyxtilən' beze'e. ²⁶ Na' tš'i'izə bla'aquən, na' trigon' gwzolao chbian. Na' catə' ja'ac xmos xan trigon', gwsa'acbe'ine' nchixə trigon' len bgüeyxtil. ²⁷ Nach jəya'aque' gan' zo xanga'aque'enə' par jəsyə'əyeže'ene': “Señor, žacaguə trigw binna' gozo' yoba chio'onə'? žBixchen' nchixən len bgüeyxtilən'?” ²⁸ Nach xanga'aque'enə' gože' lega'aque': “To beṇə' contr chia'anə' jen ca'.” Nach xmose' ca' gwse'ene': “žEche'endo' əlažə'əto' bgüeyxtilən'?” ²⁹ Nach xanga'aque'enə' gože' lega'aque': “Bito əlažə'əlen. La' nxož əlažə'əlente trigon'. ³⁰ Ljoyennə' par na'a. Guaquə yesə'əcha'on t xen, pero na' chona' mendad catə' bagolə yetoble cwsešən', cana' zgua'atec yebele bgüeyxtilən' na' gonlən bnoj par əse'eyən. Nach te na' žjəyetoble trigon' əgwcuə'aša'olen.”

Jempl che xsa moztas

³¹ Gwde na' gozo'elene' beṇə' ca' yeto jempl, gože': —Yeḷə' gwnabia' che Dioz ben' zo yoban' gwxaquə'əleben ca to xsa moztas de'en gozə to beṇə' yežlyo che'enə'. ³² Xsa moztasən' naquan le'ebeyožə de'e dao' rizə' lao bitə'əchlə semiy. Pero na' catə' chla'an, chcha'ochən ca bichlə yiḅə' cuan na' chaquan yag cha'o dao'. Na' xte bia ca' zjəzo xile'e chjse'en ližda'oga'aquəb lao xoze'e ca'.

Jempl che xna' cuazin'

³³ Nach gozoe' yeto jempl, gozne': —Yeḷə' gwnabia' che Diozən' ben' zo yoban' gwxaquə'əleben ca xna' cuazin' de'en gwlec no'olən' len to rob yezj par niḅ becha'o doxenən.

Jeso'osən' bzejni'ine' beṇə' porzə len jempl

³⁴ Yoguə' de'e quinga bsd blo'i Jeso'osən' beṇə' ca' besə'əžag gan' zo'enə'. Bsd blo'ine' lega'aque' porzə len jempl, bitobi bichlə gwne' par bzejni'ine' lega'aque'. ³⁵ Ca' ben Jeso'osən' par niḅ goc complir can' bzoj de'e profetən' che', gan' nan: Egwsed əgwlo'iga'acda'ane' porzə len jempl, na' əgwzejni'iga'acda'ane' de'en cui no gwṇeze antslə de'en bgašə' dezd catə'an gwxe yežlyon'.

Jeso'osən' bzejni'ine' bi zeje jempl che trigon' na' bgüeyxtilən'

³⁶ Na' catə' beyož bsd blo'i Jeso'osən' beṇə' ca' zjəža' gan' zo'enə', bese'e lega'aque', na' beza' le' len disipl che' ca'. Na' catə' besyə'əžine' yo'o gan' nite'enə' besyə'əyo'e lo'inə'. Nach gosə'əbiguə' disipl che' ca' cuite'enə' gwse'ene': —Bzejni'išguei neto' bi zejen jempl che xsa bgüeyxtilən'.

³⁷ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Quingan' zejen: Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəch na' gwxaquə'əlebeda' ca ben' gozə trigw biṇṇə'. ³⁸ Na' doxen yežlyo nga gwxaquə'əleben ca yoba gan' goze' trigw biṇṇə', na' beṇə' ca' chso'e latjə chnabia' Diozən' lega'aque' gwxaquə'əlebəga'acquene' ca trigw biṇṇə'. Na' beṇə' ca' chso'e latjə chnabia' de'e gwxiye'enə' lega'aque' gwxaquə'əlebəga'acquene' ca xsa bgüeyxtilən'. ³⁹ Gwxiye'enə' gwxaquə'əleben ca beṇə' contrən' gozə xsa bgüeyxtilən' gan' banyaž trigw biṇṇə'. Na' žan' gaquə' juisyən' gwxaquə'əleben ca tyempən' yosyo'otobe' trigon'. Na' anglən' zjənaque' ca beṇə' ca' yosyo'otobə cwsešən'. ⁴⁰ Na' can' gac che bgüeyxtilən' yosyo'otobe'en šeyən', can' gaquə' che beṇə' ca' chnabia' de'e gwxiye'enə' lega'aque' catə' əžin ža gaquə' juisyən'. ⁴¹ Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəch na' catə' əžin žan', nada' əselə'a angl chia' ca' par yosyo'otobe' yoguə' beṇə' ca' chesə'əgo'oyele'e beṇə' yoblə so'one' de'e malən', na' yosyo'otobte' yeziquə'əchlə beṇə' ca' chso'on de'e malən'. Na' angl ca' yesyə'əbeje' lega'aque' niḅ cuich nite'e txen len beṇə' ca' bagwso'e latjə chnabia' Diozən' lega'aque'. ⁴² Nach yosə'əsele'e lega'aque' lao yi' gabil gan' se'eye' zejlicəne. Na' lao yesə'əžaglaogüe'enə' yesə'əbežyaše'e na' sa'oyejə leyga'aque'enə'. ⁴³ Na' cana'ach Xancho Diozən' gone' par niḅ beṇə' ca' chso'on de'e güennə' nite'e len le' na' əsa'aque' ca yeḷə' chey che'eni' che bgüižən' catə' yesyə'əžine' yoban' gan' chnabia' Diozən'. Le'e žia nagle de'en chene, legwzenag.

Jempl che mech xen de'en ngašə' to lao yežlyo

⁴⁴ Yeḷə' chnabia' che Diozən' ben' zo yoban' gwxaquə'əleben ca de'e nga goquə. To beṇə' jəyedi'e mech xen de'e ngašə' to lao yežlyo. Nach

bocuaše'en de'e yoblə. Na' de'e tant bebeine' de'en jəyedi'e mechən' nach jəyete'e yoguə'ələl bi de'e de che' par niç gwxi'e yežlyon' gan' ngašə' mechən'. Ca mbalazən' gwzo be'enə' can' mbalazən' nitə' beṇə' ca' chso'e latjə chnabia' Diozən' lega'aque'.

Jempl che to perla de'en lechguale zaque'e

⁴⁵ Na' yelə' gwnabia' che Diozən' ben' zo yoban' leczə gwxaquə'əleben ca de'e nga goquə. Zo to comersyant beṇə' cha'o chsi' na' cheyote'e perlas de'en lechguale naquən xoche. ⁴⁶ Na' bželene' to perla de'e lechguale zaquə'an. Na' leczə beyote'e yoguə'əlölte de'en de che' na' gwxi'e perlan'. Ca'aczən' gwxaquə'əlebe beṇə' ca' chsa'acbe'i de que de'e žialao əso'e latjə ṇabia' Diozən' lega'aque'.

Jempl che yixjw bel

⁴⁷ Na' yelə' gwnabia' che Diozən' ben' zo yoban' leczə gwxaquə'əleben ca de'e nga goquə. Nitə' balə beṇə' gwxen bel' ca' na' bosozalə'e yixjw bel' chega'aque'enə' lo'o nisdə'onə' na' gwxenən yoguə' clas bel' ya'a ca'. ⁴⁸ Nach catə' bagwža' bia zannə' lo'o yixjon', besyə'əbeje' yixjon' yobižlə, na' gosə'əbi'e bia ca' zjənaquə güen par əsa'ogüe', na' gosə'əgüe'eb lo'o žomə ca'. Na' bia ca' cui zjənaquə güen, goso'ocho'one'eb. ⁴⁹⁻⁵⁰ Ca'aczən' gaquə che yoguə' beṇə' catə'an əžin ža gaquə juisyən'. Angl ca' yesə'əbeje' beṇə' mal ca' na' yosə'əzalə'e lega'aque' lo'o yi' gabilən' gan' yesə'əbežyaše'e na' sa'oyejə leyga'aque'enə' tant yesə'əžaglaogüe'.

⁵¹ Nach Jeso'osən' gože' disipl che' ca': —čEzyejni'ile yoguə' de'e ca' bablo'ida' le'e?

Nach gwse'ene': —Zyejni'ito'on Xanto'.

⁵² Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Notə'ətezle šə chac chsed chlo'ile Xtižə' Diozən' de'en byoj cana', na' šə leczə chzenagle can' chsed chlo'ida' de que cheyalə' güe'ele latjə ṇabia' Diozən' le'e, nachən' guac əgwsed əgwlo'ile beṇə' chopten. Na' gwxaquə'əlebele ca to xan yo'o beṇə' napə yoguə' de'en chyažj chchine family che'enə'.

Jeso'osən' beyeje' Nasaretən'

⁵³ Nach catə' beyož be'elen Jeso'osən' disipl che' ca' jempl ca', beze'e latjən' len disipl che' ca'. ⁵⁴ Na' beyeje' Nasaretən' gan' gwcha'ogüe'. Na' jəyosed jəyelo'ine' beṇə' ca' lo'o yo'odao' chega'aque'enə'. Na' lechguale besyə'əbanene' len xtiže'enə', na' gwse'e ljuežjga'aque': —čNacxa goquən' ṇezene' de'e ca' de'en naquə de'e sin'? na' čnacxa chac chone' miłagr ca' chone'? ⁵⁵ Nombi'achone', la' naque' xi'in carpinterən'. Na' xne'enə' naque' no'olən' le' Maria. Nombi'acho beṇə' biše'e Jacobən', Jwsen', Simonṇə' na' Jodasən'. ⁵⁶ Na' leczə beṇə' zane' ca' nitə' lažcho nga. čNacxa chaquən' cho'e dižə' ca' ža, na' chacte choe' miłagr?

⁵⁷ Na' de'en gwso'one' xbab de que Jeso'osən' naque' con to beṇə' gwlaž chega'aque', de'e na'anə' bito gwse'ejle'e che'. Nach gože' lega'aque': —La'anə'əczə beṇə' zan chse'ejle'e che beṇə' ca' chso'e xtižə' Diozən' na' chso'e lega'aque' yelə' bala'an, beṇə' gwlaž chega'aque' ca' na' family chega'aque' ca' bito chse'ejle'e chega'aque'.

⁵⁸ Na' Jeso'osən' bene' con to chopzə miłagr Nasaretən' chedə' bito gwse'ejle'e che'.

14

Quingan' goquə got Juan ben' bchoa beṇə' nis

¹ Na' ca nan' Erodən' ben' naquə gubernador che Galilean', benene' dižə' ca naquə yoguə'ələl de'e güen de'en chon Jeso'osən'. ² Nach gože' xmosə' ca': —Bengan' de'e Juannə' ben' bchoa beṇə' nis. Babebane' ladjo beṇə' guat ca' na' de'e na'anə' chac chone' miłagr ca'.

³⁻⁴ Quingan' goquə gwso'ote' Juannə': Erodən' beque'e Erodiasən' ca xo'ole', len Erodiasən' naque' xo'olə Lip biše'enə'. Na' Juannə' gože' Erodən': “Malən' beno' beca'o no'ol che beṇə' bišo'on par naque' xo'olo'.” Na' de'en gož Juannə' Erodən' ca' de'e na'anə' Erodən' bene' mendad gosə'əzene' Juannə' na' gosə'əgüe'ene' ližya na' bosə'əcheje' ni'ane'e ca' gden.

⁵ Erodən' gone'ene' gote' Juannə', pero bitobi benene' le' chedə' bžebe' bi so'on beṇə' ca' gwse'ejle'e che Juannə' de que cho'e xtižə' Diozən'. ⁶ Pero na' catə' gwso'one' lni ža la Erodən', bi'i no'ol che Erodiasən' bya'abo' lao beṇə' ca' gwnitə' lniṇə'. Na' lechgualə bebei Erodən' can' bembə'onə'. ⁷ Na' tant beyazlažə' Erodən' can' bya'a no'ol güegon', bzoe' jorament de que əgwnežjue'ebo' bitə'ətezə ənabebo' le'. ⁸ Na' por consejw che xna'abo'onə' gožbo' Erodən': —Beṇ nada' na'atec na'a yichj Juannə' ben' chchoa beṇə' nis žian to lao plat.

⁹ Na' gwzo Erodən' trist catə' beyož gož no'ol güegon' le' ca', pero na' ca naquə babzoe' jorament len lebo' lao beṇə' ca' zjənaquə combidən', beṇšaze' mendad jaquə can' gwṇabe no'ol güegon' le'. ¹⁰ Ca' goquan' bene' mendad jasə'əchogue' yen Juannə' lo'o ližya gan' yo'enə'. ¹¹ Na' bosə'ožie' yichj de'e Juannə' to lao plat par jso'en lao bi'i no'olən' na' bnežjwbo'on xna'abo'onə'.

¹² Nach disipl che de'e Juannə' jəsyə'əxi'e cuerp che'enə' na' jasə'əcuəše'en. Gwde na' ja'aque' gan' zo Jeso'osən' na' jse'eže'ene' can' bagoquan'.

Jeso'osən' bguaogüe' gueyə' mil beṇə'

¹³ Na' catə' bene Jeso'osən' can' goquə che de'e Juannə', beze'e latjən' len disipl che' ca' na' besyə'əyo'e to lo'o barcw par jəya'aque' latjə dašən' de'en de yešl'a'alə nisdə'onə'. Na' beṇə' ca' ža' yež ca' zjəchi' galə'əzə nisdə'onə' gwse'enene' rson galən' bazjəda Jeso'osən'. Na' gwsa'aque' lažga'aque'enə' ja'aque' yobižlə jasə'əšague' Jeso'osən' yešl'a'alə nisdə'onə'. ¹⁴ Na' catə' bžin Jeso'osən' cho'a nisdə'onə', ble'ine' beṇə' zan ca' na' beyašə' beži'ilaže'e lega'aque'. Na' beyone' yoguə' beṇə' ca' chsa'acšene. ¹⁵ Na' catə' bachal, gosə'əbiguə' disipl che' ca' laogüe'enə', na' gwse'ene': —Zocho to latjə ga cui no nla', na' bagwde or par gaocho xgüe. Bselə' beṇə' quinga yež ca' de'en zjəchi' galə'əzə par nič žjəsə'ədilje' de'e se'ej əsa'ogüe'.

¹⁶ Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': —Bito cheyalə' žjəya'aque'. Le'e güe'ega'aque' de'e se'ej əsa'ogüe'.

¹⁷ Nach gwse'ene': —Chopga bel ya'a chechon' de na' gueyə'əga yetxtil.

¹⁸ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Le'e žjəxi'in ni.

¹⁹ Nach ben Jeso'osən' mendad gosə'əbe' beṇə' zan ca' lao yixye daquə'anə'. Na' gwxi'e yetxtil ca' gueyə' na' bel ya'a ca' chopə. Na' bgüe' yobalə be'e yełə choxcwlen che Diozən'. Gwde na' bzojje'en nach bnežjue'en disipl che' ca' par gosə'əyise' che che beṇə' ca'. ²⁰ Na' yogue'e gwsa'ogüe'en xte ca' gwse'eljene'. Nach pedas ca' de'en besyə'əga'annə', bosyo'otobe'en, na' goquan šizij žomə. ²¹ Na' beṇə' ca' gwsa'o yetxtilən' naquə ca do gueyə' mil beṇə' byo cui cuent no'olə na' cui cuent bidao'.

Jeso'osən' gwze'e tiao nisdə'onə'

²² Gwde na' Jeso'osən' bene' mendad yesyə'əyo'o disipl che' ca' lo'o barcon' par yesyə'əbialaogü'e yesyə'əlague'e yeš'la'alə nisdə'onə' žlac bega'an' le' bzeine' beṇə' zan ca' dižə'. ²³ Na' beyož bzei Jeso'osən' beṇə' ca' dižə', gwloe' to lao ya'a par jene' orasyon toze'. Dezd gołte gwzo tozə Jeso'osən' lao ya'anə'. ²⁴ Na' ca naquə barcon' gan' zesya'əyo'o disipl che' ca', bazdan gwchołte nisdə'onə', nžiguə'əxaxj nisən' len chedə' chas chatə' nisdə'onə' por ni che chechj be'enə' clelə. ²⁵ Na' do šbał beyetj Jeso'osən' ya'anə' na' gwze'e tiao nisdə'onə' par gwyeje' galən' zja'ac disipl che' ca'. ²⁶ Na' catə' besə'əle'i disipl che' ca' le' zde' lao nisdə'onə', lechguale besə'əžebe' xte gwso'osye'e gosə'əne': —jTo beṇə' guat chle'icho chda tiao nisən'!

²⁷ Na' le'e bolgüižte Jeso'osən' lega'aque', gože': —Leyebei. Nada'anə'. Bito žeble.

²⁸ Nach Bedən' gože'ene': —Xanto', šə le le'enə', gwna nada' sa'a tiao nisdə'onə' yida' gan' zo'onə'.

²⁹ Nach gož Jeso'osən' le': —Da Bed.

Na' le'e bchojte Bedən' lo'o barcon' na' gwzolao gwze'e tiao nisdə'onə' par zde' gan' zo Jeso'osən'. ³⁰ Pero na' catə' gocbe'ine' ca fuertən' chechj be'enə', bžebe' na' gwzolao chyš'e'e lo'o nisən'. Nach bisye'e gože' Jeso'osən': —Xana', bosla nada', bachetja' xan nisən'.

³¹ Na' le'e blite na' Jeso'osən' bexe'ene'. Nach gože' Bedən': —Bixchen' gocžejlažo'o? Gwyejle'ech chia'.

³² Na' catə' beyo'o Jeso'osən' len Bedən' lo'o barcon', le'e gwlezte be'enə'. ³³ Na' beṇə' ca' ža' lo'o barcon' gwso'elaogü'e Jeso'osən', gwse'ene': —De'e liczə len' naco' Xi'in' Diozən'.

Jeso'osən' beyone' beṇə' chsa'acšene beṇə' nitə' Genesaret

³⁴ Nach gwza'ach barcon' xte bžinən cho'a nisdə'onə' to latjə de'en nzi' Genesaret. Na' besyə'əchoje' lo'o barcon'. ³⁵ Na' beṇə' ža' do Genesaretən' besyə'əyombi'e Jeso'osən', na' bosə'əsele'e rson yogua' yež ca' de'en zjəchi' galə'əzə de que Jeso'osən' babžine' lažga'aque'enə'. Na' beṇə' ca' ža' yež ca' gosə'əche'e yogua' beṇə' chsa'acšene lao Jeso'osən'. ³⁶ Nach gosə'ənabene' Jeso'osən' šə güene'ene' yesə'əgane' lox xadon che'enə'. Na' yogua' beṇə' ca' gosə'əgan len besyə'əyaquene'.

15*Dižə' de'en chchoj cho'achon' chonən manch la'ažda'ochon'*

¹ Na' balə beṇə' fariseo ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezən' gwsa'aque' Jerosalennə' na' besə'əžine' gan' zo Jeso'osən', na' gwse'ene': ² —jBixchen' disipl chio' ca' bito chesə'ənaogü'e costumbr ca' de'en bosyo'ocua'anlen de'e xaxta'ocho ca' chio'o? jBixchen' cui chosyo'one'e zan las antslə ze'e sa'ogü'e can' chonto'?

³ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Ca naquə le'e ža, jBixchen' chbeyichjle cui chonle can' non Diozən' mendad goncho na' con naozechle costumbr chelen'? ⁴ Diozən' none' mendad can' goncho, gwne': “Le'e gwnežjo yelə' bala'an xaxna'ale”, na' “Notə'atezle šə chžia chnitə'əle xaxna'ale cheyalə' gatle.” ⁵ Pero le'e nale de que šə beṇə' əne' de que babnežjue' Diozən' mech o bien de'en cheyalə' əgwnežjue' xaxne'enə' par gaquəlene' lega'aque', na' bitoch bi cheyalə' əgwnežjue' xaxne'e. ⁶ Na' de'en chonle ca', bachonle lei che Diozən' ca to de'e cui bi bi zaque'e nich

ca' naozechle costombr chelen'. ⁷ Le'e nacle beṇə' goxoayag. Chonle cayanə'an bzoj de'e profet Isaiazən' chele, gan' nan:

⁸ Beṇə' Izrael ca' chesə'əne' de que nada' Diozən' chso'elaogüe'e, pero caguə do lažə'əga'aque'en chso'elaogüe'e nada'.

⁹ Bitobi zejen de'en chso'elaogüe'e nada'

chedə' la' choso'osed choso'olo'ine' beṇə' costombr de'en gwsa'aljlažə' beṇə'achən'.

¹⁰ Nach Jeso'osən' bozolgüiže' beṇə' zan ca' zjanžaguən' par nič gosə'əbigue'e laogüe'enə', na' gože' lega'aque': —Legwzenag de'e nga əṇia' le'e nič šejni'ilen'. ¹¹ Bito nacho de que de'en che'ej chaochon' chonən manch la'ažda'ochon'. Echnia' le'e, dižə' de'en chchoj cho'alen', lenṇə' chonən manch la'ažda'olen'.

¹² Nach gosə'əbigua' disipl che Jeso'osən' laogüe'enə' gwse'ene': —¿Ebito gocbe'ido' de que beṇə' fariseo ca' lechguale besə'əže'e cata' gwse'enene' xtižə'onə'?

¹³ Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': —Gwžin ža cata' Xa' Diozən' ben' zo yoban' gwžiyai'e yoguə'əloj beṇə' cui choso'ozenag che'. Egwžiyai'e lega'aque' can' choncho cata' chlažə'əcho yixə' ca' chla'ac lo'o yel.

¹⁴ Ljosə'əye beṇə' fariseo ca'. Zjanaquəga'aque' ca to beṇə' lchol beṇə' chene'ene' cue'e nez yeto beṇə' lchol. Chso'onczə yichjlaoga'aque' cui choso'ozenague' che Diozən' na' choso'osedene' beṇə' de'en cui naquə de'e li. Nezecho de que beṇə' lcholən' bito gaquə cue'e nez yeto beṇə' lchol la' txennə' žjasə'əbižə' to lo'o yech.

¹⁵ Nach Bedən' gože' Jeso'osən': —Bzejni'išguei neto' bi zejen de'en gwnao' de que de'en che'ej chaochon' bito chonən manch la'ažda'ochon'.

¹⁶ Nach gož Jeso'osən' lega'aque': —¿Elecə lenle bito chejni'ile de'e quinga bagwnia' le'e? ¹⁷ ¿Ecabi nezele de que yoguə' de'en che'ej chaochon' chjche'en lo'o le'echon' na' chžin or cheden? ¹⁸ Pero əchnia' le'e, yoguə' dižə' de'en cho'echon' chəsə'əchojən yichjla'ažda'ochon', na' šə cho'echo dižə' malən', len chso'onən manch yichjla'ažda'ochon'. ¹⁹ Na' lo'o yichjla'aždao' beṇə'ch na'anə' chchoj yoguə' xbab mal quinga, ca de'en nan so'ote' beṇə', na' nan yoso'ogo'o xtoga'aque', na' nan yesə'əbejyichj no'ol čhega'aque' o ben' čhega'aque' par yesyə'əzolene' beṇə' yoblə na' nan yesə'əbanga'aque' bi de che beṇə', na' nan so'onlažə'əga'aque', na' nan yoso'ožia yoso'onite'e ljuežj beṇə'chga'aque'. ²⁰ Xbab mal ca' zjanac ca' chso'onən manch yichjla'ažda'ochon'. Na' bito ənacho de que de'en cui chona'acho zan las antslə ze'e gaocho chonən manch yichjla'ažda'ochon'.

To no'olə cui naque' beṇə' Izrael chonlilaže'e Jeso'osən'

²¹ Beza' Jeso'osən' latjən' len disipl che' ca' par ja'aque' galə'əzə gan' mbane Tiro na' Sidon. ²² Na' to no'olə beṇə' cui naquə beṇə' Izrael, gwze'e gan' mbane Tiro na' Sidon par jəšague' Jeso'osən'. Na' gwne' zižjo gože' Jeso'osən': —Xana', le' naco' xi'in dia che de'e Rei Dabin'. Beyašə'əšguei neto'. To bi'i no'olə chia' yo'o yaz to de'e xio' lo'o yichjla'ažda'obo'onə' na' lechguale chžaglaobo'.

²³ Pero Jeso'osən' bito boži'e xtižə' no'olən'. Nach disipl che Jeso'osən' gosə'əbigue'e cuite'enə' na' gwsa'atə'əyoine' le' gwse'ene': —Bosa'əšga no'olən' la' con naogüe' chio'o na' chatə'əyoine' le' zižjo par gaquəleno'one'.

²⁴ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Diozən' bsele'e nada' gaquələna' nasyon Izrael na'azən', la' lega'aque' gwxaquə'əlebəga'acquene' ca xilə' dao' bia zjənaquəžeje.

²⁵ Nach no'olən' bgüigue'e bzo xibe' lao Jeso'osən', na' gože'ene': —Xana' go'onšguei goclen neto'.

²⁶ Na' Jeso'osən' gože'ene': —Bito naquən güen yeca'acho yelə' guao che xi'incho na' əgwnežjwchon gao xicoda'ocho.

²⁷ Na' goche'i no'olən' bsaquə'əlebe Jeso'osən' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael ca beco', nach gože'ene': —Leicədo' Xana'. Pero xicocho ca' gaaquə əsa'ob pedas de'e chesə'əxopə lao yon'.

²⁸ Nach Jeso'osən' gože'ene': —No'olə, lechgualə chonlilažo'o nada'. Gaaquələncza' le' can' che'endo'.

Na' lao or na' beyaque xi'in no'olən'.

Jeso'osən' beyone' beṇə' zan beṇə' chsa'acsene

²⁹ Gwde na' Jeso'osən' na' disipl che' ca' besa'aque' latjən' na' gwso'e nezən' de'en zda tcho'a nisdao' Galilean'. Nach gwse'epe' to lao ya'a na' jesə'əchi'e lao ya'anə'. ³⁰ Na' besə'əžin beṇə' zan lao ya'a gan' zo Jeso'osən' len disipl che' ca'. Zjənche'e no beṇə' coj, na' no beṇə' lchol, na' no beṇə' mod, na' no beṇə' nchog ni'ana'aga'aque', na' zjəlen beṇə' chse'i gwde gwde yižgüe' na boso'onite'e lega'aque' lao Jeso'osən'. Na' Jeso'osən' beyone' yogue'e. ³¹ Na' lechgualə besyə'əbane beṇə' ca' catə' besə'əle'ine' can' ben Jeso'osən' beyone' beṇə' ca'. Besyə'əbanene' can' besyə'əne beṇə' mod ca', na' besyə'əyaque beṇə' ca' zjənchog no ni'ana'aga'aque'enə', na' besyə'əda beṇə' coj ca', na' besyə'əle'i beṇə' lchol ca'. Nach yogua'əlol beṇə' ca' gwso'elaogüe'e Diozən'.

Jeso'osən' bguaogüe' tap mil beṇə'

³² Gwde na' Jeso'osən' goxe' disipl che' ca' na' gože' lega'aque': —Lechgualə cheyašə'əda' beṇə' quinga. Bagoc šonə ža nite'e nga len chio'o, na' bitobi de de'e sa'ogüe'. Na' bito che'enda' yosa'aga'aca'ane' sin cui sa'ogüe' par nič cui yesyə'əcholene' tnezən'.

³³ Nach disipl che' ca' gwse'ene': —Gan' zocho nga naquən to latjə ga cui nono nla'. ¿Gaxa əželecho de'e əsa'o yogua' beṇə' zan quinga?

³⁴ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —¿Balə yetxtil chechon' de?

Nach gwse'ene': —Gažga yetxtil dao' zjəde na' to chopga beḷ ya'a dao'.

³⁵ Nach Jeso'osən' bene' mendad yesə'əbe' beṇə' ca' lao yon'. ³⁶ Na' gwxi'e yetxtil dao' ca' gažə na' len beḷ ya'a dao' ca', nach be'e yelə' choxcwlen che Diozən'. Gwde na' bzoxje'en bnežjue'en disipl che' ca' par gwso'e che yogua' beṇə' ca'. ³⁷ Na' yogue'e gwsa'ogüe' xte ca gwse'eljene'. Nach pedas ca' de'en besyə'əga'annə' bosyə'otobə disipl ca' len, na' goquən gažə žomə. ³⁸ Na' beṇə' ca' gwsa'o yetxtilən' naquə tap mil beṇə' byo, bito cuent no'olə na' bito cuent bidao'. ³⁹ Nach Jeso'osən' bose'e beṇə' ca'. Gwde na' gwyo'e to lo'o barcw len disipl che' ca' na' ja'aque' distrit gan' nzi' Magdala.

16

Gosə'əṇabene' Jeso'osən' gone' to de'e yesə'əle'ine' le'e yoban'

¹ Na' goquən' balə beṇə' fariseo ca' na' beṇə' sadoseo ca' gosə'əbigue'e gan' zo Jeso'osən'. Na' gosə'əṇabe' gone' to miłagr de'en yesə'əle'ine' le'e yoban' de'en gwsa'acquene' cui gaquə gone'. ² Nach Jeso'osən' gože'

lega'aque': —Catə' chle'ile nlatjəcha le'e yoban' še'elə nach nale: “Goža'a gwɣe chedə' nlatjəcha.” ³ Na' šə' chi' bejw catə'an che'eni' nach nale: “Guaquə zag, la' chi'ichgua bejw.” Beṇə' goxoayag le'e. Nezele šə' guaquə zag o šə' guaquə zeyə' catə'an chle'ile nac naquə le'e yoban', pero cabi chacbe'ile bi zeje de'e ca' chon Diozən' tyemp nga zocho na'a. ⁴ Le'e mbanle ṇa'a lechgualə beṇə' la'aždao' mal nacle, na' bagwlejyichjle Diozən'. De'e na'anə' chṇable gona' to de'e le'ile le'e yoban' par niçh ənezele šə' Diozən' bsele'e nada'. Pero bito gona' can' chṇablenə'. De'en gon Diozən' len nada' par niçh ənezele de que le'enə' bsele'e nada' gwxaquə'əleben ca de'en bene' len de'e Jonasən' ben' be' xtižə' Diozən' cana'.

Na' beyoż gwna Jeso'osən' ca', beze'e len disipl che' ca' gan' nitə' beṇə' ca'.

De'en chsed chlo'i beṇə' fariseo ca' na' beṇə' sadoseo ca' gwxaquə'əleben ca xna' cuazin'

⁵ Na' catə' besə'əžine' yeš'la'alə nisdəo' Galilean', disipl che' ca' gwsa'acbe'ine' de que gwsa'anlaže'e yetxtil de'en əsa'ogüe'. ⁶ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Legapə' cuidad len xna' cuazi che beṇə' fariseo ca' na' che beṇə' sadoseo ca'.

⁷ Pero disipl che' ca' bito gwse'ejni'ine' bi zeje de'en gože' lega'aque' ca', nach gwse' ljeužjga'aque': —Gwne' ca' chedə' gonlažə'əcho gua'acho yetxtilən'.

⁸ Na' Jeso'osən' gocbe'ine' xbab de'en chso'one', nach gože' lega'aque': —¿Bixçhen' chonle xbab che yetxtilən' de'en gonlažə'əle? ¿Ecabi ne'e šejle'ele de que napa' yelə' guac par guaogua' le'e? ⁹ ¿Ebito chejni'ile bi zeje miłagr ca' chona'? na' ¿əbagonlažə'əle can' bguaogua' gueya'a mil beṇə' byo len gueyə'əzə yetxtil dao'? ¿Ena' leczə bito za'aləžə'əle do bałə žomə pedas yetxtil ca' betoble de'en besyə'əga'an? ¹⁰ Na' ¿çhexa tapa mil beṇə' byo ca' bguaogua' len gažə yetxtil dao'? ¿Eza'aləžə'əle bałə žomə pedas yetxtil can' betoble gwde besyə'ədaogüe'enə'? ¹¹ ¿Bixçhen' con benle xbab che yetxtilən' catə'an gwnia' le'e gapple cuidad len xna' cuazi che beṇə' fariseo ca' na' che beṇə' sadoceo ca'?

¹² Nach disipl che' ca' gwsa'acbe'ine' de que Jeso'osən' caguə bi'e dižə'an ca' che xna' cuazin' de'en chəsə'əchine' par checha'o yetxtilən' sino bi'e dižə'an ca' par niçh cui yoso'ozenague' che de'en choso'osed choso'olo'i beṇə' fariseo ca' na' beṇə' sadoseo ca'.

Bedən' gwne' che Jeso'osən' de que Diozən' bsele'ene' par gaqualene' nasyon Izraelən'

¹³ Jeso'osən' len disipl che' ca' ja'aque' gan' mbane to syoda de'en nzi' Sesarea de Filipino. Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —De'e li Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəçh. Pero ¿bi chesə'əna beṇə'? ¿non' naca' nada'?

¹⁴ Nach gwse'ene': —Bałe' chesə'əne' de que naco' de'e Juan ben' bçhoa beṇə' nis. Na' yebałe' chesə'əne' de que naco' Liaz ben' be' xtižə' Diozən' cana'. Na' yebałe' chesə'əne' de que naco' de'e profet Jeremias, o de que naco' yeto' beṇə' be' xtižə' Diozən' cana'ate.

¹⁵ Nach gože' lega'aque': —Çhexa le'e, ¿bi nale non' naca' nada'?

¹⁶ Simon Bedən' gože'ene': —Len' naco' Crist ben' gwlej Diozən' par gaqualeno' nasyon chechon', na' naco' Xi'in' Diöz ben' zo zejlicane'.

¹⁷ Nach Jeso'osən' gože'ene': —Simon xi'in' Jonas, mbalaz zo' de'en gwnao' de'e ca'. Notono beṇəçh bzejni'i le' de'e ca', tozə Xa' Diozən' ben' zo yoban', le'enə' babzejni'ine'en le'. ¹⁸ Na' nada' ənia' de que len' lio' Bed na'

zejen dižə' yej. Na' can' nao' chejli'o chia' gwxaquə'əleben ca to yej gual de'e gaquə gwčhinchō par lan yo'o. Na' nada' yetoba' beṇə' zan beṇə' se'ejle'e de que naca' Xi'in Dioz can' chejli'o chia' par nič ca' əsa'aque' tozə yoso'ocodə' ljuəzje' so'elaogüe'e nada'. Na' bitobi gaquə so'on de'e xio' ca' par nič əžin ža catə' cuich no so'elao' nada'. ¹⁹ Na' gona' lao na'o zgua'atec le' go'o xtiž'a'anə' len beṇə' zan par nič əso'e latjə nabi'a' Diozən' lega'aque', Dioz ben' zo yoban'. Na' leczə gaquən lao na'o yo'o beṇə' ca' yoso'ocodə' ljuəzje' so'ela'ogüe'e nada' bin' naquə güen so'one' na' ye'ega'aco'one' bi de'e ca' cui naquə güen so'one'. Na' Diozən' əgwzejni'ine' le' naquən' ye'ega'aco'one' par nič ca' yediłən len de'en na Diozən'.

²⁰ Nach Jeso'osən' bene' mendad len lega'aque' de que ni toe' cui əso'e dižə' de que le' na'anə' naque' Crist ben' gwlej Diozən' par gaquəlene' nasyon chechon'.

Jeso'osən' gwduxjue'ine' disipl che' ca' de que so'ot beṇə' le'

²¹ Na' ža na' Jeso'osən' gwzolaogüe' bsd blo'ine' disipl che' ca' de que cheyalə' šejə' Jerosalennə' na' gaque' lao na' beṇə' golə blao che nasyon Izrael chechon', na' lao na' bχoz əblao checho ca', na' lao na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezən'. Na' gwne' de que yoguə beṇə' ca' de'e zan de'e yosə'əchi' yosə'əsaque'e le' na' əso'ote' le'. Pero na' yeyon' ža yebane' ladjo beṇə' guat ca'. ²² Nach Bedən' gwleje' Jeso'osən' lata' do' ca'alə na' gože'ene': —Xana', Diozən' gaquəlene' le'. Bitoczə gac čhio' de'e quinga nao' nga.

²³ Pero na' Jeso'osən' gwyečhe' bgüie' Bedən' na' gože' gwxiye'enə' de'en chnabia' yichjla'aždao' Bedən': —Gwchi'izə' ca'alə Satanas.

Nach gože' Bedən': —Bito che'endo' gona' can' non Diozən' mendad gona'. Chono' xbab che de'en chacdo' gaquən güen na' bito chono' xbab naquən' chene'e Diozən' gaquə.

²⁴ Gwde na' Jeso'osən' gože' disipl che' ca': —Notə'ətezle šə che'enele gonlilažə'əle nada' na' gwzenagle chia' cheyalə' əchoj yichjle de'en chene'ele gon cuinle par nič gonle con can' chene'e Diozən' na' bitobi gaquele che de'en čhi' saquə'əle, la'aṇə'əczə šə so'ot beṇə' le'e to le'e yag coroz con gonlilažə'əle nada'. ²⁵ Notə'ətezə beṇə' chaquene' gone' par nič cui čhi' saque'e o par nič cui no so'ot le', be'enan' cuiayi'. Na' notə'ətezə beṇə' chsanlaza' cuine' čhi' saque'e o so'ot beṇə' le' por ni čhia', be'enan' əbane' zejlicane'. ²⁶ Bitobi de'e güen gaquə che to beṇə' la'aṇə'əczə nabi'e doxen yežlyon' šə cuiayi'e zejlicane, la' bitə'ətezə de'e gata' che', bito gaquəlenən le' par nič cui cui'ayi'e zejlicane'. ²⁷ Diozən' bsele'e nada', golja' beṇəč, na' catə' yida' yežlyo nga de'e yoblə nsa'a yelə' chey che'eni' che Xa' Diozən' na' čhi'a angl čhia' ca', cana'ach gona' par nič to to beṇəčən' nite'e mbalaz o yesə'əzi'e castigw segon de'e gwso'on to toga'aque'. ²⁸ Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəč. Na' de'e li čhia' le'e, balle cabiṇə' gatle catə'an le'ile nada' yida' de'e yoblə par yedəlo'a yelə' gwnabia' čhia'anə'.

17

Jeso'osən' goque' ca to de'e chey che'eni'

¹ Gwde xop ža gwna Jeso'osən' de'e ca', gwče'e Bedən' len Jacobən' na' Juan beṇə' bišə' Jacobən', ja'aque' to lao ya'a sibə. ² Na' lao nite'e lao ya'anə' beža' can' goquə Jeso'osən', beža'ateczə čho'alaogüe'enə' na' gwwey gwye'eni'in ca'acžən' chac bgüizən', na' xalane'enə' beyaquən šyiš

xilə' ca'acəzə be'eni'. ³ Na' goquən lao nite'enə' concəzə besə'ələ'ine' de'e Moizezən' len profet Liazən' ben' gwzo cana', na' chso'elene' Jeso'osən' dižə'. ⁴ Nach Bedən' gože'ene': —Xanto', güenchgua zocho nga na'a. ¿Egüe'endo' gonto' šonə ranš? ton par le', na' ton par Moizezən' na' yeton par Liazən'.

⁵ Ne'e cho'ete' dižə'anə' catə'əcəzla to bejw de'en chactit bcuašə'an lega'aque', na' lo'o bejon' gwse'enene' gwna Diozən': —Benga Xi'ina' ben' chacchgüeida' chei. Cheba chezaquə'əlaža'a len le'. Che le'enə' le'e gwzenag.

⁶ Na' catə' gwse'ene disipl ca' dižə' ca' lechgualə besə'əžebe', xte jesə'əchaze' goscho'alə lao yon'. ⁷ Nach bgüigua' Jeso'osən' bxoə ne'enə' yichjga'aque'enə', na' gože': —Leyeyas. Bito žeble.

⁸ Na' catə' besyə'əgüie'enə', notono no nochlə besə'ələ'ine' sino tozə Jeso'osən'.

⁹ Na' gwde na' lao chesyə'əyetje' ya'anə', gož Jeso'osən' lega'aque': —Ni tole cui güe'ele dižə' che de'en bable'ile xte catə'əch bagwso'ot benə' nada' na' yebana' ladjo beñə' guat ca', nada' naca' ben' bselə' Diozən' golja' benəch.

¹⁰ Nach disipl che' ca' gwse'ene': —Beñə' ca' choso'osed choso'olo'i lein' choso'osedene' neto' de que zgua'atec profet Liaz ben' gwzo cana' cheyalə' yide' lao yežlyo nga de'e yoblə antslə ze'e yidə ben' əselə' Diozən' par gaquəlene' nasyon chechon'. ¿Bixchen' chəsə'əne' ca' ža?

¹¹ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —De'e licəzə chəsə'əne' de que zgua'atec yidə profet Liazən' de'e yoblə ben' gwzo cana' par yeyone' yoguə'əlol de'e cheyalə' yeyac. ¹² Pero na'a chnia' le'e de que babidə ben' bedəyen can' ben profet Liazən', na' beñə' Izrael gwlaž checho ca' bito gwsa'acbe'ine' de que le' naque' ben' naquən yidə. Na' gwso'onene' le' con can' gwse'enene' na' gwso'ote'ene'. Na' ca'acəzən' so'one' len nada', Diozən' bselə'e nada' golja' beñəch.

¹³ Nach gwsa'acbe'i disipl che' ca' de que Jeso'osən' cho'e dižə' che de'e Juannə' ben' bchoə beñə' nis.

Jeso'osən' beyone' to bi'i chaz šon

¹⁴ Na' catə' besə'əžine' gan' zjənžag beñə' zan, to beñə' bšague' Jeso'osən' na' bzo xibe' laogüe'enə'. Na' gože'ene': ¹⁵ —Xana' beyašə'əlažə'əšgüei xi'ina' nga. Chazbo' šon na' lechgualə chžaglaobo' len len. Na' zan las bajchazbo' lao yi' na' leczə ca' zan las babxopbo' lo'o nis. ¹⁶ Bajoa'abo' lao disipl chio' ca', pero bito gwsa'aque' yesyə'əyone'ebo'.

¹⁷ Nach Jeso'osən' gože' beñə' ca' ža'anə': —Le'e chonle clelə na' naljele. ¿Bixchexaczxan' cui chejle'ele chia'? Bachac sša zoa' napa' yelə' chxenlažə' len le'e. ¿Batxan' šejle'ele chia'?

Nach gože' xa bida'onə': —Doa' bi'i chio'on ni.

¹⁸ Nach Jeso'osən' gwdile' de'e xio'onə' yo'o yaz yichjla'aždao' bida'onə' par nič bechojən yichjla'ažda'obo'onə'. Na' lao or na' beyaquebo'.

¹⁹ Na' gwde goc de'e ca', gosə'əbiguə' disipl che Jeso'osən' gan' zoe' toze', na' gwse'ene': —¿Bixchexaczxan' cui goquə yebejto' de'e xio'onə' yichjla'aždao' bida'onə'?

²⁰ Jeso'osən' gože' lega'aque': —Bito goquə yebejlen chedə' bito gwyejle'ele de que Diozən' gaquəlene' le'e. Xsa yag moztasən' naquən de'e dao' rizə'. Na' de'e li chnia' le'e la'anə'əcəzə šə de'en chonlilažə'əle Diozən' gwxaquə'əleben ca to xsa moztasən' laogüe de'en cuiñə'

gonlilažə'əchgualene' guac ye'ele ya'a nga: "Gwde gwzo de'e na'ate", na' gaquə can' chonle mendadan'. Bito bi bi de de'e cui gaquə gonle con šə chejle'ele de que Diozən' chaclene' le'e. ²¹ Na' par nič yebejle de'e xio' ca' de'en zjənaquə ca de'en bebeja' yichjla'aždao' bi'inə, cheyalə' co'o gwchejle cui ye'ej gaole na' gontezə gonle orasyon.

De'e yoblə gwduxjue' e Jeso'osən' de que so'ot beṇə' le'

²² Na' lao zjezda' Jeso'osən' len disipl che' ca' do gan' mbane Galilean', Jeso'osən' boszenene' lega'aque' de'en ze'e gac che', gwne': —Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəč, na' gaca' lao na' beṇə' ²³ na' so'ote' nada'. Pero na' yeyon ža yosban Diozən' nada' ladjo beṇə' guat ca'.

Nach disipl che' ca' catə' gwse'enene' xtiže'enə', lechguale gwnite'e trist.

Jeso'osən' gwduxjue' impuest che yo'odao'

²⁴ Na' catə' besyə'əžine' Capernaunnə', balə beṇə' ca' chəsə'əchixjue' impuest de'en chəsə'əyixjw to to beṇə' byo Izrael ca' par gast che yo'odao' əblaonə' ja'aque' lao Bedən'. Na' gwse'ene': —Ca naquə maestr chelenə', žəgwixjue' impuest che yo'oda'onə'?

²⁵ Nach gož Bedən' lega'aque': —Gwixjue'en.

Gwde na' Jeso'osən' len disipl che ca' gwso'e lo'o yo'onə'. Nach Jeso'osən' le'e gožte' Bedən': —Ži xbab chono', Bed? Ca naquə rei ca' nitə' yežlyo nga chesə'anabi'e na' chso'one' byen chesə'əyixjw beṇə' che impuest. ŽNon' chəsə'əchixjue'en ža? Žəfamily chega'aque' o šə beṇə' yoblə?

²⁶ Nach Bedən' gože'ene': —Chəsə'əchixjue' beṇə' yoblə.

Nach Jeso'osən' gože' Bedən': —Beṇə' zjənaquə family chega'aque' ca' bitobi chəsə'əyixjue'. Na' ca naquə chio'o ža, naccho xi'in Rei ben' zo yoban' na' bito cheyalə' chixjwcho impuest che yo'oda'onə'. ²⁷ Pero na' par nič notono no so'on xbab de que choncho contr yo'odao' əblaonə', chixjwcho impuestn'. Gwey chə'a nisdə'onə', na' gwzalo'o yixjw beł chio'onə', na' beł nech bian' senə' lo'o cho'ab na' əželdo' to mech. Na' yeyoxə'on žjətixjo' impuest chechon'. Gwdiləczən par chixjwcho impuest che chopcho.

18

Gwsə'acyožə disipl che' ca' noe' naquəch blaoch

¹ Na' ca orən' gosə'əbiguə' disipl che Jeso'osən' cuite'enə', na' gwse'ene': —Entr neto' žnoto' gaquəchto' blao catə'an Diozən' ben' zo yoban' gone' par nič solao nabi'o?

² Na' Jeso'osən' goxe' to bidao' na' bzeche'ebə' laoga'aque'enə'. ³ Na' gože' lega'aque': —De'e li əchnia' le'e, notə'ətezle šə bito əgwša' xbab chelen' par əgwzəxjw yichjle lao Diozən' can' chon bidao' nga chzəxjw yichjbo' lao xaxna'abo', bito gaquə sole len nada' catə' Diozən' ben' zo yoban' gone' par nič solao nabi'a. ⁴ Na' notə'ətezle šə babeyacle ca bidao' nga laogüe de'en chzəxjw yichjle lao Diozən', banacle beṇə' blao len nada' catə' Diozən' ben' zo yoban' gone' par nič solao nabi'a. ⁵ Na' notə'ətezle šə chonle güen len notə'ətezə bidao' ca bi'i nga laogüe de'en chaquele chia', choncze güen len nada'.

Nxož əxopcho goncho de'e mal

⁶ Probchguazə ben' chon par nič əxopə to beṇə' chonlilažə' nada' gone' de'e mal, la'anə'əczə ben' əxopə bitotec bi zaque'e len beṇəčən'. Nca'alə xneze žalə' əgwchej yene'enə' to yej yišə na' žjəxope' lo'o nisdə'onə' na'

gate', cle ca soe' əxope' beṇə' gone' de'e malən'. ⁷ Probchguazə le'e de'e zan de'e zjəde yežlyo nga de'e chso'on par niç gonle de'e mal. Bito ṇacho de que bitobi de de'e so'on par niç əxopə le'e bachonlilažə'əle nada'. Pero probchguazə beṇə' chon ca əxopə beṇə' yoblə gone' de'e malən'.

⁸ Na' de'e na'anə' əchnia' le'e, šə de'en chonle len ṇi'ana'alen' chonən par niç əxople gonle de'e malən' güenchlə žalə' əçhog ṇi'ana'ale ca' na' çho'onlen cle ca əxople gonle de'e malən'. Nca'alə xṇeze nacle beṇə' na' çhog o beṇə' coj yežinle lao Diozən' na' əbanle zejlicane cle ca cuiayi'ilenlen txen lao yi' gabilən'. ⁹ Na' šə de'en chle'ile len jelaole chonən par niç əxople gonle de'e malən' yejni'alə žalə' cuejlenṇə' na' çho'onlen, çhedə' nca'alə xṇeze nacle beṇə' lçhoł yežinle yoban' gan' zo Diozən' na' əbanle zejlicane, cle ca' cuiayi'ilenlen txen lao yi' gabilən'.

Jempl che xilə' bian' goquəžeje

¹⁰ Le'e gon xbab che beṇə' chso'onlilažə' nada' beṇə' cuitec bi zjəzaquə' len beṇəçhən', par niç cui gonle len notə'əteze' ca beṇə' cui bi zjəzaquə'e. Chnia' le'e, angl ca' chapə chye' lega'aque' nitə'əteze' nite'e lao Xa' Diozən' yoban' gan' zo'enə'. ¹¹ Na' ca naca' nada', Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəçh par niç zedəlo'ida' beṇə' ca' bachəšə'əbiayi' de que nži'ilažə'a lega'aque'. Bsele'e nada' par gona' ca cui žjəya'aque' lao yi' gabilən' šə so'onlilažə'e nada'.

¹² Na' chnia' le'e, šə nitə' to gueyoa xilə' chele na' gaquəžeje tob, çəcabi yocua'anle bia ca' taplalj tğualj do lao ya'a gan' zjəža'ab na' žjəyediljle bian' goquəžejenə' xte ca yeželeleb? ¹³ Na' əchnia' le'e, catə' yeželeleb, yebeichele de'en beželobən' clezə can' chebeile len bia ca' taplalj tğualj cui gwsa'acžeje. ¹⁴ Ca'aczə naquən len beṇə' ca' chso'onlilažə' nada' beṇə' cuitec bi zjəzaquə' len beṇəçhən'. Xacho Dioz ben' zo yoban' bito chene'ene' cuiayi' ni toga'aque'.

Cheyalə' yezi'ixencho che beṇə' bišə'əcho beṇə' chso'onlilažə' Diozən'

¹⁵ Šə to beṇə' bišə'əle beṇə' bachonlilažə' Diozən' chone' de'e malən' contr to le'e, tozle šejle žje'elenlene' dižə' can' naquə de'en chone'enə' par niç yedinjene'en, na' šə çhaze' rson che dižə' de'en žje'elenlene' yezoe' binlo len Diozən' de'e yoblə. ¹⁶ Pero na' šə bito çhaze' rson ca dižə' de'en žje'elenlene', güench əche'ele yeto o yechopə beṇə' bišə'əle par niç əsa'aque' testigw de que dižə' šao' bagotə'əyoile ben' yoša' xbab che'enə'. ¹⁷ Na' šə bitoczə gwzenague' chele, le'e güe' dižə' ca naquə de'en chone' lao yoguə'əle ncodə' ljuəžjle cho'ela'ole Diozən'. Na' šə ni que gwzenagcze' chele, cuich gonlene' cuent entr le'e ncodə' ljuəžjle cho'ela'ole Diozən'. Pero legon cuent de que naque' txen beṇə' ca' cui chso'onlilažə' Diozən', na' naque' txen len yeziquə'əchlə beṇə' ca' chso'on de'e malən' can' chonle xbab che beṇə' goçhixjw ca'.

¹⁸ De'e li chnia' le'e, bitə'ətezə de'e əgwxia' le'e ncodə' ljuəžjle cho'ela'ole Diozən' par ənale naquən güen so'on beṇə' ca' əsa'ac txen len le'e, leczə can' əna Diozən' ben' zo yoban'. Na' bitə'ətezə de'e əgwxiale ənale cui naquən güen so'one', leczə can' əna Diozən' ben' zo yoban'.

¹⁹ Na' leczə ca' chnia' le'e, šə çople gwxiale bin' ənable lao orasyonṇə', le'e nitə'əle yežlyo nga, Xacho Diozən' ben' zo yoban' goncze' de'en ənablenə'. ²⁰ Na' gan' nžag çhopə šonle cho'ela'ole nada', zoczə' txen len le'e.

21 Nach Bedan' bgüigue'e gože' Jeso'osən': —Xana', šə beṇə' ljuežja' chone' de'e mal len nada' tapteli, ĉbaĵlas cheyalə' yezi'ixena' che'? ĉazelao do gaž las?

22 Nach Jeso'osən' gože'ene': —Bito nia' de que cheyalə' yezi'ixenle che' zelao do gaž las. Pero de'en chnia' le'e, bito gonle cuent do baĵ las yezi'ixenle che beṇə' ljuežjen', con le'e yezi'ixentezə che' yogua' laste.

Jempl che mosən' ben' cui bezi'ixen che de'en chalə' ljuežje'

23 Na'a ža, yelə' gwnabia' che Diozən' ben' zo yoban' gwxaquə'aleben ca de'e nga goquə. Zo to rei ben' chsa'alə' xmose' ca' xmeche'enə'. Na' gone'ene' gone' cuent len lega'aque'. 24 Na' catə' gwzolaogüe' bezi'e cuent che to toga'aque', zgua'atec bžin to xmose' ben' chalə' zan millon pes. 25 Na' mosən' bito bi xmeche' gotə' par yonežjue'en rein'. De'e na'anə' bene' mendad ta'oga'aque' len xo'olen', na' len xi'inga'aque' ca' na' len doxen de'e zjədeine' par nich gaquə yosyo'onežjue' de'en chsa'alə'e che rein'. 26 Nach mosən' bzo xibe' lao rein' gotə'əyoine' le', gože'ene': "Xana', gwdapəšga yelə' chxenlažə' len nada', na' yeyona' de'en chalə'a čhio'onə'." 27 Nach rein' beyaše'ene' le' na' bezi'ixene' che doxen de'en chalə'enə' na' bsane' le'. 28 Pero na' catə' bechoje' liž rein', le'e bežagte' yeto mos beṇə' chalə' che' to chop pes. Nach le'e bnizte' yene'enə' gože'ene': "Yeyono' de'en chalə'o čhia'an na'atec na'a." 29 Nach mos ljuežjen' bzo xibe' laogüe'enə', gože'ene': "Gwdapəšga yelə' chxenlažə' čhia' na' yeyona' doxen de'en chalə'a čhio'onə'." 30 Pero na' mos nechən' bito bzenague' che mos ljuežje'enə', le'e gwyejte' jene' mendad gosə'əyixjue'ene' ližya xte ca gatə' de'en yonežjue' che'enə'. 31 Na' mos ca' yelə' catə' besə'əle'ine' can' ben mos nechən', lechgualə' gwnite'e trist. Na' ja'aque' lao rein' jse'eže'ene' yoguə'əloĵ can' goquə. 32 Nach rein' goxe' mos nechən' laogüe'ene' de'e yoblə, na' gože'ene': "Le' naco' to mos malchgua. Nada' bezi'ixena' che doxen de'en chalə'o čhia'anə' la' gotə'əyoido' nada' yezi'ixena' čhio'. 33 ĉBixchen' cui beyašə'əlažə'o mos ljuežjo' ben' chalə'e čhio'onə' can' beyašə'əlažə'a le'?" 34 Na' de'e tant bžə'a rein' bene'ene' lao na' beṇə' ca' par gosə'əyixjue'ene' ližya gan' əžaglaogüe' xte catə'əch bade de'en chalə'e che rein'.

35 Nach Jeso'osən' gože' disipl che' ca': —Can' gon Xa' Diozən' ben' zo yoban' gone' castigw che notə'ətezle cui chezi'ixenle che ljuežje do yichj do lažə'əle bitə'ətezə de'en chso'onene' le'e.

19

Bito yela'acho be'en checho o no'ol checho par solencho beṇə'yoblə

1 Na' Jeso'osən' catə' beyož gwne' de'e ca', beze'e Galilean' na' gwĵague'e yao Jordannə' par beyeje' gan' mbane Jodean'. 2 Na' beṇə' zan jəsə'ənaogüe'ene', na' beyone' beṇə' ca' chsa'acšene.

3 Na' beṇə' fariseo ca' ja'aque' gan' zo'ena' čhedə' gwse'enene' yesə'əbeje'ene' dižə' de'e yesə'əchine' contr le', nach gwse'ene': —ĉEde lsens par to beṇə' nšagna' yele'e xo'ole' šə bitə'ətezə de'en chone' cui cho'olažə' be'en che'enə'?

4 Nach gože' lega'aque': —Bablabczle can' nyoj Xtižə' Diozən' nan de que catə'an gwxe yežlyon' Diozən' bene' beṇə' nech ca' beṇə' byo na' no'olə. 5 Na' gwna Diozən': "Beṇə' byonə' le'e xaxne'e par əgwšagne'e si'e to no'olə na' beṇə' ca' yoso'ošagna'anə' əsa'aque' tozə." 6 Bitoch əsa'aque' chopə

benə', sino que əsa'aque' tozə benə'. De'e na'anə' notono zaquə' yole'e lega'aque' la' Dioz nan' banone' lega'aque' tozə cuerp.

⁷ Nach gwse'ene': —Šə ca' ža, ĵbixchexan' ben de'e Moizezən' mendad catə' to benə' yele'e no'olə che'enə', cheyalə' chas to act ga güe'en dižə' de que besyə'əle'enə'?

⁸ Jeso'osən' gože' lega'aque': —De'e Moizezən' be'e latjə yela'a no'ol chelen' chedə' nacle benə' yichjla'aždao' žod. Pero catə' Diozən' bene' benə' nech ca', bito nacho gwyazlaže'e yesyə'əla'aga'aque'. ⁹ Echnia' le'e, notə'ətezə benə' chela'a no'ol che'enə' par yeque'e no'olə yoblə, len nezene' de que no'ol che'enə' bito naque' to no'olə go'o xtoi, tozəczə ca malən' chon be'enə' len de'en chon benə' chgo'o xtoe'. Na' notə'ətezə benə' yošagna'alene' to no'olə benə' bela'a ben' chei le', leczə tozəczə ca malən' gone' len de'en chon be'enə' chgo'o xtoe'.

¹⁰ Nach disipl che' ca' gwse'ene': —Šə can' naquən che benə' byon' na' no'olən' naplən cuent cui no no gwšagna'.

¹¹ Jeso'osən' gože' lega'aque': —Caguə yoguə' benə' chse'ejni'ine' de'e ngan' sino benə' ca' babzejni'i Diozən' lega'aque' bi zejen. ¹² Nitə' benə' cui nan yosə'əšagne'e chedə' gwsa'alje' zjənaque' benə' güiž, na' leczə nitə' benə' cui yosə'əšagne'e laogüe de'en bazjənon benə' lega'aque' güiž. Na' leczə ca' nitə' benə' cui chesə'əšagne'e par nič əso'elažə'əche' so'one' ca əsa'anch benə' ca' əso'e latjə nabia' Dioz ben' zo yoban' lega'aque'. Le'e gwzenag che de'en bagwni'anə' šə baben Diozən' par nič chejni'ilen.

Jeso'osən' bene' orasyon par bidao' ca'

¹³ Na' ja'ac benə' əjso'e bidao' lao Jeso'osən' par nič əxoə ne'enə' yichjga'acbo'onə' na' gone' orasyon par lega'acbo'. Pero disipl che' ca' gosə'ədile' benə' ca' zjənche' bidao'. ¹⁴ Nach Jeso'osən' gože' disipl che' ca': —Le'e güe' latjə la'ac bidao' ca' laogua' nga, na' cui əgwzonle. Na' əchnia' le'e benə' ca' chəsə'əzəxjw yichjga'aque' lao Diozən' ca' bidao' ca' chəsə'əzəxjw yichjga'acbo' lao xaxna'aga'acbo', lega'acze'enə' chso'e latjə chnabia' Diozən' lega'aque'.

¹⁵ Na' catə' beyož gwxoə na' Jeso'osən' yichjga'acbo'onə', bene' orasyon par lega'acbo', nach gwyeye' ga yoblə.

Benə' güego' ben' goquə benə' gwni'a be'elene' Jeso'osən' dižə'

¹⁶ Na' goquən' to benə' güego' bžine' gan' zo Jeso'osən', na' gože'ene': —Maestr, le' naco' benə' güen, gwna nada' bi de'e güennə' cheyalə' gona' par gata' yelə' mban zejlicane chia'.

¹⁷ Jeso'osən' boži'e xtiže'enə', gože'ene': —ĵBixchen' nao' de que benə' güen nada'? Dioz nan' naque' le'ezelaogüe benə' güen. Pero na' šə che'endo' gata' yelə' mban zejlicane chio'onə', cheyalə' gono' can' na' lei de'en bzoj de'e Moizezən'.

¹⁸ Nach be'enə' gože' Jeso'osən': —ĵNoxan' de'e ca' nan ža?

Nach Jeso'osən' gože'ene': —Cui gotle benə', cui co'o xtole na' cui cuejyichj be'en chele o no'ol chele par solenle benə' yoblə, cui cuanle, bito gacle testigw fals contr sa'aljuežjle. ¹⁹ Le'e əgwnežjo yelə' bala'an xaxna'ale, na' legaque che sa'aljuežjle can' chaquele che cuinle.

²⁰ Nach benə' güegon' gože' Jeso'osən': —Yoguə'əlol de'e quinga chzenaga' chei dezd xcuidə'ətia'. ĵBixa de'en chaquəch falt gona' ža?

²¹ Jeso'osən' gože'ene': —Šə de'e liczə che'endo' gaco' cayaṇə'n chene'e Diozən', jəyeyetə' bi de'e de chio', na' mech de'en le'ido' che de'e ca'

bnežjon beṇə' yašə' nach da len nada'. Na' catə' yežino' yoban' gan' zo Diozən', so' mbalaz.

²² Pero na' beṇə' güegon' beyož benene' can' gož Jeso'osən' le', beza'achoe' trist čhedə' la' to beṇə' gwni'achguan'.

²³ Gwde na' gož Jeso'osən' disipl čhe' ca': —De'e li čhnia' le'e, zdebəchgua naquən par to beṇə' gwni'a gü'e'e latjə ṇabia' Diozən' le'. ²⁴ Na' leczə čhnia' le'e, zdebəchlə naquən čhe to beṇə' gwni'anə' gü'e'e latjə ṇabia' Diozən' le' cle ca to camey teb to lo'o nag yešə'.

²⁵ Na' besyə'əbančgüei disipl čhe' ca' can' gwne'enə', nach gosə'əne': —Notono gaquə yechoj xni'a de'e malən' šə ca'.

²⁶ Jeso'osən' bgüie' lega'aque' nach gože': —Ni to beṇəč cui gaquə yebej cuine' xni'a de'e malən', pero Diozən' čhaque'. Le' chac chone' bitə'əteza.

²⁷ Nach Bedən' gože' Jeso'osən': —Neto' bagwlejyichjto' family čheto' ca' na' len yoguə'əlol de'en deito' par čhenagto' čhio'. ¿Bi de'e güen gaquə čheto' laogüe de'en bagwlejyichjto' family čheto' ca' na' len de'en deito'?

²⁸ Jeso'osən' gože' lega'aque': —De'e li čhnia' le'e Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəč na' catə' yocobe' yežlyon', nada' cui'a gan' chey che'eni' na' ṇabi'a, na' yoguə' le'e čhonlilažə'əle nada' cue'ele cuita'anə' na' ṇabi'ale txen len nada'. Na' le'e šižinle ṇabi'ale family ca' šižin, beṇə' ca' zjənaquə xi'in dia čhe de'e Izraelən'. ²⁹ Na' notə'ətezle šə de'en čhenagle čhia' bagwlejyichjle ližle, o bišə'əle, o zanle, o xaxna'ale, o xo'olle, o xi'inle, o yežlyo čhele, Diozən' gone' le'e de'e zaquə'əche clezə ca de'e ca' na' beṇə' ca' gwlejyichjle. Na' leczə gon Diozən' par nič əbanle zejlicane. ³⁰ Na' beṇə' zan beṇə' zjənaquə blaο ṇa'a gwžin ža catə' cuich əsa'aque' beṇə' blaο. Na' beṇə' zan beṇə' cui zjənaquə blaο ṇa'a, gwžin ža catə' əsa'aque' beṇə' blaο.

20

Jempl čhe beṇə' güen žin ca'

¹ Nach bossed boslo'i Jeso'osən' lega'aque', gwne': —Yelə' gwnabia' čhe Diozən' ben' zo yoban' gwxaquə'əleben ca de'e nga goquə. To beṇə' napə to güert gan' ža'achgua yag obas. Na' gwze'e liže'en to zil tempran gwyeje' gan' chac ya'anə', jtilje' mos par so'one' žin lo'o güert čhe'enə' žanə'. ² Na' catə' beyož gosə'əxenlažə' mos ca' de que to denario čhixjue' to toga'aque' con ca chac mosən' tža žin, nach bsele'e lega'aque' lo'o güert gan' so'one' žinṇə'. ³ Nach do cheda ga gozeje' gan' chac ya'anə', na' ble'ine' nitə'əch beṇə' cui bi bi žin de so'one'. ⁴ Na' gože' lega'aque': “Ležja'ac lo'o güert čhia'anə' ležjen žin na' čhixjwca' le'e.” Nach ja'ac beṇə' ca'. ⁵ Na' gozeje' de'e yoblə gan' chac ya'anə' do gobiž, nach yeto do cheda šonə, na' bezle'ine' nitə' beṇə' cui bi bi žin de so'one'. Nach bozsele'e lega'aque' par so'one' žin lo'o güert čhe'enə'. ⁶ Na' ca do cheda gueya' še'elə gozeje' de'e yoblə. Na' bezle'iczene' beṇə' zeznite'e cui bi bi žin de so'one', nach goze'e lega'aque': “¿Bixchen' cui ja'acle güen žin?” ⁷ Nach gwse'ene': “Notono no gwna neto' güen žin.” Nach goze'e lega'aque': “Le'e žja'ac le'e gon žin lo'o güert čhia'anə'. Na' čhixjwca' le'e.” Nach ja'ac beṇə' ca'. ⁸ Na' catə' bžin or yosa'a xan güertən' xmose' ca', nach gože' mos əblaο čhe'enə': “Beyax beṇə' güen žin ca' par čhixjwga'aco'one', solaoteco' čhixjo' beṇə' ca' bla'ac bzebe, na' yeyožlo' len beṇə' ca' bla'ac nechte.” Nach ben mos əblaon' can' ben xane'enə' mendad. ⁹ Gwdixjue' zgua'atec beṇə' ca' gosə'əzolaogüe' gwso'one' žin cheda gueya' še'elə tgüejə' denario to toga'aque'. ¹⁰ Na' catə' gwdixjue' beṇə' ca' gosə'əzolao chso'on žinṇə'

temprante, gwsa'aque beṇə' ca' de que chixjoche' lega'aque' de'e scha'och laogüe de'en gosə'azolao güe' chso'one' žinnə' temprante. Pero tozəczə can' gwdixjue' yoguə'əlołtega'aque'. ¹¹ Na' catə' beyoż gosə'əzi' laxjw beṇə' ca' gosə'azolao žinnə' temprante, gwsa'ade'e xan žinnə' dižə'. ¹² Na' de'e tant chesə'əloque' to'e gože' xan žinnə': "Bedo žanə' bžaglaochguato' lao de'e zeyə'an bento' žin chio'onə'. Na' tozəczə can' gwdixjo' neto' len beṇə' ca' bla'ac bzebe, len yetor güejgan' gwso'one' žinnə'." ¹³ Pero na' xan žinnə' gože' be'enə': "Migw chia', bitobi de'e mal chona' contr le'e. ¿Ecaguə tratən' bencho de que to denario chixjua' to tole? ¹⁴ Laxjon' bagwxi'o, guaquə yeyejo'. Bagwdixjua' beṇə' ca' con can' go'onda' la'aṇə'əczə bla'aque' bzebe. ¹⁵ ¿Bixchen' chacxi'ido' nada' ni che de'en naca' beṇə' güen? Lao na'an naquən gona' con can' che'enda' len de'en deida'." ¹⁶ Nach Jeso'osən' gože' beṇə' ca' bosə'əzenag jemplən': —Can' naquan, nitə' beṇə' bito zžənaque' beṇə' blao ṇa'a pero gwžin ža catə' əsa'aque' beṇə' blao. Na' nitə' beṇə' zžənaque' beṇə' blao ṇa'a, pero leczə gwžin ža catə' lega'aque' bitoch əsa'aque' beṇə' blao. Diozən' chaxe' yoguə'əloł beṇə' par se'ejle'e che', pero balgue'en choso'ozenague' che', na' lega'acze' chque'e ca xi'ine'.

De'e yoblə gosyixjue'e Jeso'osən' de que so'ot beṇə' le'

¹⁷ Jeso'osən' na' zan disipl che' ca' zja'aque' par Jerosalennə'. Na' lao zžəngüe'e nezən' Jeso'osən' gwleje' partlə disipl che' ca' šizinnə' na' gože' lega'aque': ¹⁸ —Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəch, na' ṇa'a šejcho Jerosalennə' gan' gaca' lao na' bžox əblao ca' na' lao na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lein', na' yesə'əchoglaogüe'en chia' de que so'ote' nada'. ¹⁹ Na' leczə so'one' nada' lao na' beṇə' ca' cui zžənaquə beṇə' Izrael gwlaž checho par so'one' nada' borl, na' yesə'əyine' nada' yid sot, nach tenə' yosə'əde'e nada' le'e yag corozən', pero na' yeyon ža yebana' ladjo beṇə' guat ca'.

Xna' Jacobən' na' Juannə' gwnəbe' yesə'əbe' xi'ine' ca' cuit Jeso'osən' gan' nabi'enə'

²⁰ Na' ja'ac xi'in Sebedeon' Jacobən' len Juannə' na' len xna'aga'aque'enə' lao Jeso'osən'. Na' xna'aga'aque'enə' bzo xibe' lao Jeso'osən' gože'ene': —Chṇabda' le' to goclen.

²¹ Nach Jeso'osən' gože'ene': —¿Bi goclenṇə' che'endo' gona'?

Nach xna'aga'aque'enə' gože'ene': —Che'enda' gono' par niçh xi'ina' quinga yesə'əbi'e šla'a güejə cuito'on catə' əžin ža ṇabi'o ṇasyon chechonə'.

²² Jeso'osən' gože' Jacobən' len Juannə': —Bito chache'ile bi de'en chṇabele nada'. ¿Eguaquə saquə'əzi'ile can' saquə'əzi'anə'? ¿Egwzoile gaquə chele can' gaquə chia'anə'?

Nach bosyo'oži'e xtiže'enə' gwse'ene': —Gwzoito'.

²³ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —De'e liczə chi'i saquə'əle can' chi'i saca'anə', na' de'e liczə gaquə chele can' gaquə chia'anə', pero bito naquan par əṇia' nada' non' cue' cuitan' catə'an əžin ža ṇabi'a. Tozə Xa' Diozən' bagwleje' beṇə' ca' yesə'əbe' cuita'anə'.

²⁴ Nach disipl ca' yeši catə' gwse'enene' can' gosə'əna disipl ca' çhopə besə'əže'e lega'aque'. ²⁵ Nach Jeso'osən' goxe' yogue'e par niçh gosə'əbigue'e laogüe'enə', na' gože' lega'aque': —Nezecho nitə' beṇə' gwnabia' na' beṇə' blao che to to ṇasyon, na' la fuers chesə'anabi'e beṇə' nitə' xni'aga'aque'. ²⁶ Pero caguə can' cheyalə' gonle. Šə no le'e chene'ele gacle beṇə' blao, cheyalə' əgwzəxjw yiçhje gaquəlenle lježjle. ²⁷ Na' šə no le'e chene'ele gacle xen entr lježjle, cheyalə' gon cuinle ca xmos beṇə'

ca' yela'. ²⁸ Diozən' bsele'e nada' golja' beṇaḥ, na' caguə bida' par niḥ beṇaḥən' sa'aclene' nada', sino que bida' par gaquəlena' beṇaḥən', na' par əgwnežjo cuina' chixjua' xtolə' yoguə'əlol beṇaḥən' catə'ən so'ote' nada'.

Jeso'osən' bene' par niḥ ḥopə beṇə' lḥol besə'əle'ine'

²⁹ Na' beṇə' zan jəsə'ənaogüe' Jeso'osən' len disipl che' ca' catə'ən besa'aque' syoda Jericon'. ³⁰ Na' ḥopə beṇə' lḥol zjəchi' cho'a nezən' galən' zjəyeda Jeso'osən'. Catə' gosə'əneze' de que Jeso'osən' chedie' laoga'aque'enə' nach gosə'əne' zizjo, gwse'e Jeso'osən': —Xanto', len' naco' xi'ṇ dia che de'e Rei Dabin'. Beyašə'əlažə'əšguei neto'.

³¹ Nach beṇə' ca' chesyə'əde laoga'aque'enə' gosə'ədile' lega'aque' par niḥ nite'e žizə. Pero nachle gosə'əne' zizjochlə gosə'əne': —Xanto', len' naco' xi'ṇ dia che de'e Rei Dabin'. Beyašə'əlažə'əšguei neto'.

³² Jeso'osən' gwleze' gan' nite'enə', nach goxe' lega'aque' par gosə'əbigue'e laogüe'enə'. Nach gože' lega'aque': —iBin' chene'ele gona' len le'e?

³³ Nach gwse'ene': —Xanto' benšga par niḥ yele'ito'.

³⁴ Jeso'osən' beyašə'əlaže'e lega'aque' na' gwdane' jlaoga'aque'enə', nach le'e besyə'əle'iteine', na' jəsə'ənaogüe' Jeso'osən'.

21

Gwso'elaogüe'e Jeso'osən' catə' beyo'e Jerosalennə'

¹ Na' lao zja'ac Jeso'osən' len disipl che' ca' Jerosalennə' besə'əžine' Betfage, gan' zo ya'a de'en nzi' Olibos galə'əzə Jerosalennə'. Na' Jeso'osən' gwleje' ḥopə disipl che' ca', ² na' gože' lega'aque': —Le'e žja'ac yež dao' de'en chi' de'e na' na' žjəti'ile to borra bia no'olə da'ab yag na' nche'ete to xi'ṇda'ob. Na' gwsežle xna'abən' na' əche'eleb nga len xi'ṇda'obən'. ³ Na' šə bi ye'e beṇə' le'e, na' ye'elene': “Xanto' nan' chyažjene' lega'aque'əb.” Na' le'e desyə'əasantecze'eb len le'e.

⁴ Goc ca' par niḥ goc complir can' bzoj de'e profet Zequerian' ben' be' xtižə' Diozən' cana' gwne':

⁵ Gož beṇə' ca' nitə' Jerosalennə':

“Le'e ggüiašc baza' Rei ḥhelen'.

Žie' cožə' borra da'onə' ca to beṇə' cui naquə beṇə' blaö.”

⁶ Na' ja'ac disipl ca' yež dao' de'en gož Jeso'osən' lega'aque' ca', na' gwso'one' can' ben Jeso'osən' mendad. ⁷ Na' besyə'əḥe'e borran' len xi'ṇəbən' lao Jeso'osən', na' besə'əxoa no xaga'aque' cožə'əga'aque'əbən', nach gwžia Jeso'osən' bia da'onə' par gwyeje' Jerosalennə'. ⁸ Na' lao nez gan' zde'enə' beṇə' zan gwso'ela'ogüe'e Jeso'osən' boso'ošiljue' no xaga'aque'enə' par niḥ blej borran' len na' leczə gosə'əḥogue' no xozə' yag de'e nitə' tcho'a nezən' na' bosə'ənite'en lao nezən'. ⁹ Na' beṇə' zan gosə'əbialao lao Jeso'osən' na' leczə beṇə' zan jəsə'ənao le'. Nach yogue'e gosə'əgüe'e be' lban che' gosə'əne': —iLechgualə beṇə' güen be'enga, naque' xi'ṇ dia che de'e Rei Dabin'! Sošga Rei chechon' mbalaz ben' baza' nga bsele'ə Xancho Diozən' le'. Ledoye'ela'oche' txen len beṇə' ca' nitə' gan' zo Diozən'.

¹⁰ Na' catə' bžin Jeso'osən' Jerosalennə' yoguə' beṇə' ca' ža' syodan' besyə'əbanene', na' gosə'əne': —iNoxa bengə bla' nga?

11 Na' beṇə' ca' nžag Jeso'osən' catə'an bežine' lao' syoda Jerosalennə' bosyo'oži'e xtižə'əga'aque'enə' gwse'e: —Benga Jeso'os beṇə' za' Nasaret gan' mbane Galilean' na' cho'e xtižə' Diozən'.

Jeso'osən' bebeje' beṇə' ca' chso'on ya'a yo'odao' əblao che beṇə' Izrael ca'

12 Na' gwyej Jeso'osən' yo'odao' əblao che chio'o beṇə' Izrael na' bebeje' yogua' beṇə' ca' chso'on ya'a chyo'onə'. Nach gwlo'on'i'ane'e meš che beṇə' ca' choso'oša' mech, na' leczə ca' bene' len yag siy che beṇə' ca' chso'ota' ngolbexə. 13 Gwde beyož bene' ca' gože' lega'aque': —Nyojczən can' gwna Diozən' gwne': “Che'enda' yesə'əna beṇə' de que liža'an naquən to latjə gan' so'on beṇə' orasyon”, pero na' le'e babenlen ca to latjə gan' ža' beṇə' bguan.

14 Na' beṇə' lchoj ca' na' len beṇə' coj ca' gosə'əbigue'e lao Jeso'osən' žlac gwzoe' lo'o yo'odao'onə'. Nach beyone' lega'aque'. 15 Pero na' bχoz əblao ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezən' lechgualə besə'əže'e catə' besə'əle'ine' miłagr ca' de'en ben Jeso'osən'. Na' leczə besə'əže'e catə' gwse'enene' can' gwso'elao' bi'i xcuidə' ca' Jeso'osən' yo'odao' əblaonə', de'en gosə'ənabo': “iLechgualə beṇə' güen be'enga, naque' xi'ın dia che de'e Rei Dabin!” 16 Nach gwse'e Jeso'osən': —iEzendo' bin' gosə'əna bi'i xcuidə' ca'?

Jeso'osən' boži'en gože' lega'aque': —Zenda'. iEcabi za'alažə'əle can' nyoj Xtižə' Diozən' de'en gož de'e Rei Dabin' Diozən', nan:

Le' babeno' par nič bi'i xcuidə' na' bi'i cho'a nižə' ca' chso'ela'obo' le' can' chazlažo'o?

17 Nach bechoje' gan' nitə' beṇə' ca', na' beze'e syodan'. Na' že' na' jəyega'anə' Betania len disipl che' ca'.

Ben Jeso'osən' par nič bgüiž yag yixgüion'

18 Na' zil beteyo besa'aque' Betanian' jəsy'a'aque' Jerosalennə' de'e yoblə. Na' lao zesya'əngüe'e nezən' gwdon Jeso'osən'. 19 Na' ble'ine' to yag yixgüio zon cho'a nezən' na' gwyeje' jəgüie' šə žian yixgüion'. Pero bitobi bželene', con zlega xlague'e žia. Nach gože'en: —Caneque cuich bi bi yixgüion' cuio'.

Na' lao or na' le'e bgüižten. 20 Catə' besə'əle'i disipl che' ca' can' goquən', besya'əbanene', nach gwse'ene': —iBixchen' le'e bgüižte yaguən'?

21 Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': —De'e li əchnia' le'e, šə do yichj do lažə'əle chonlilažə'əle Diozən' na' bito chac chop lažə'əle, guaquə gonle can' babena' par nič bgüiž yaguən'. Na' leczə ca' guaquə gonle par nič ya'a nga žjəyezən lo'o nisdə'onə'. 22 Na' šə chonlilažə'əcho Diozən' do yichj do lažə'əcho, bitə'ətezə de'en ənabechone' lao orasyonnə', goncze'en chio'o.

Yelə' gwnabia' che Jeso'osən'

23 Nach, Jeso'osən' gozeje' yo'odao' əblaonə' de'e yoblə par jəsed jəlo'ine' beṇə' ca'. Na' balə beṇə' fariseo ca' na' yebalə beṇə' choso'osed choso'olo'i lein' gosə'əbigue'e cuit Jeso'osən'. Nach gwse'e Jeso'osən': —iNac goquən' gwxi'o yelə' gwnabia'anə' na' non' ben le' yelə' gwnabia'anə' par gono' de'e ca' chono'?

24 Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Leczə de to de'e nabda' le'e. Šə gw-nale nada' de'en nabda' le'e nach ənia' le'e non' beṇ nada' yelə' gwnabia' par gona' de'e ca' chona'. 25 Lenašč nada': i non' bselə' de'e Juannə' bide' bchoe' beṇə' nis? iE Dioz nan' bselə'ene' o šə beṇə' yoblən'?

Nach boso'oxi'e gosə'əne': —Šə ye'echone' de que Dioz nan' bsele'e de'e Juannə' par bchoe' beṇə' nis, na' ye'e chio'o: “¿Bixchexan' bito gwyejle'ele che'?”²⁶ Na' šə ye'echone' de que to gwlaizen' bide', cuili biczan' so'one beṇə' quingan' chio'o, chedə' chse'ejle'e de que Diozən' bsele'e de'e Juannə' par be'e xtiže'enə'.

²⁷ Nach gwse'e Jeso'osən': —Bito ŋezetə' non' bselə' de'e Juannə'.

Nach gož Jeso'osən' lega'aque': —Łeczə ca' nada' bito əṇia' non' beṇ nada' yelə' gwnabia'anə' par gona' de'e ca' chona'.

Jempl che chopə xi'in beṇə'

²⁸ Le'e gon xbab bi zeje jempl nga: Gwzo to beṇə' gwnitə' chopə xi'ine'. Na' gože' tobo': “Xi'ina' neža che'enda' šejo' güen žin gan' ža' yag obas čhia' ca'.”²⁹ Nach xi'ine'enə' gožbo' le': “Bito ša'a.” Pero gwdele'ə beyombo' xbab, nach gwyejbo'.³⁰ Nach gozeje' gan' zo xi'ine'en yeto, na' ježe'ebo' can' gože' bi'i bišə'əbo'onə'. Na' le'e gožte bi'in le': “Guaquəczə, na' ša'a.” Pero bito gwyejbo'.³¹ Le'e našč nada': ¿nobo' bi'i ca' chopə boso'ozenagbo' che xaga'acbo'onə'?

Nach gwse'ene': —Bi'i nech na'.

Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Łeiczelen'. Na' de'e li chnia' le'e beṇə' gočixjw ca' na' no'olə zargat ca' yobəch yoso'ozenague' che Diozən' cle ca le'e na' yobəch əso'e latjə ṇabia' Diozən' lega'aque'.³² Ca naquə Juannə' ben' bchoa beṇə' nis bide' laolen' na' gwđixjue'ine' le'e naquən' cheyalə' gonle par nič yebei Diozən' le'e. Pero bito gwyejle'ele che'. Letga beṇə' gočixjw ca' na' no'olə zargat ca' gwse'ejle'e che'. Na' catə' gocbe'ile de que beṇə' ca' bagwse'ejle'e che', bito bedinjele xtolə'əle ca' par šejle'ele che de'e Juannə'.

Jempl che mos mal ca'

³³ Le'e gwzenag yeto jempl nga. Gwzo to beṇə' na' lao to pedas yežlyo čen' gože' zlezə yag obas na' gwlo'e le'ej doxenən. Na' na'atezə bene' to tanc gan' boso'osi'e obasən' par bechoj xisein'. Na' łeczə bene' to campnary gan' yesə'əcua'a beṇə' əsa'ape' güertən'. Nach bene' güertən' lao na' beṇə' par boso'ogüia boso'oye'en, na' gwde na' gwze'e jəzoe' ga yoblə.³⁴ Catə' bžin tyemp par yosyo'otobe' cwsešən', bsele'e to chopə xmosə' gan' ža' beṇə' ca' chsa'apə yag obas che'enə' par žjəsyə'əxi'e to tlaw cwsešən' de'en cheyalə' yezi'e.³⁵ Pero na' beṇə' ca' chsa'apə yag obas che'enə' bito bosə'əgüialaogüe' mos che' ca'. Gosə'əyine' toe', na' yetoe' boso'ošize'ene' yej, nach yetoe' gwso'ote'.³⁶ Nach bosselə' xan yag obasən' mos zanch clezə ca beṇə' ca' bsele'e nech, pero łeczə can' gwso'onene' beṇə' nech ca' łeczə can' gwso'onene' lega'aque'.

³⁷ Nach xan yag obasən' bsele'e cuinczə xi'ine'enə', goquene' əsa'ape'ene' respet na' yosyo'onežjue'ene' cwsešən'.³⁸ Pero na' beṇə' ca' chsa'apə güertən' catə' besə'əle'ine' xi'ine'enə', nach gosə'əne' entr lega'acze': “Be'engan' xi'in xan yag obasən', na' le'enə' yega'anlen biennə'. Leda gotchone' par nič yega'anlencho yežlyo che xə'enə'.”³⁹ Nach boso'onize'ene', besyə'əbeje'ene' fuerlə güertən' na' gwso'ote'ene'.

⁴⁰ Beyož be' Jeso'osən' jempl nga, gože' beṇə' ca' ža'anə': —¿Nac chactgüeile gon xan güertən' len beṇə' ca' bocua'anlene' güert che'enə' catə' yežin cuine'?

41 Nach gwse'ene': —Gote' lega'aque' yelə' beṇə' mal čhega'aque'enə', na' yegü'e güertən' lao na' beṇə' yoblə. Yegü'e'en lao na' beṇə' so'on complir yosyo'onežjue'ene' to tlaww cwseš čhe'ena' catə' əžin ža par yesyə'ətobe'en.

42 Jeso'osən' gože' lega'aque': —Ca'aczən'. Na' žacabiṇə' šejni'ile bi zejen de'en nyoj Xtižə' Diozən' gan' nan:

Yej de'en cui gwso'olažə' mues güen yo'o ca',

lenṇə' banaquən yej squin.

Xancho Diozən' babzoe' yejən' gan' cheyalə' son

na' de'e zaquə' yebanecho can' bene'ena'.

43 De'e na'anə' čhnia' le'e de que Diozən' cuejyicḥje' cuich ṇabi'e ṇasyon čhelenə' na' cueje' beṇə' yoblə beṇə' yoso'ozenag čhe' par ṇabi'e lega'aque'.

44 Na' ca naquə' yejən' ža, yoguə' no cui šejle' čhia' gwxaquə'əlebene' ca beṇə' əxorə' lao yejən' na' cue'ežožje'. Na' yoguə' no cuiṇə' šejle' čhia' catə' babžin žan' gaquə' juisyən', gwxaquə'əlebene' ca beṇə' əxorə' yej laogü'e'ena' na' əgwšošjan le'.

45 Na' bχox əblao ca' na' beṇə' fariseo ca', catə' gwse'enene' jempl ca' de'en be' Jeso'osən', gwsa'acbe'ine' de que be'e jempl ca' por ni čhe de'en cui chse'ejle'e čhe'. 46 Nach gwse'enene' yesə'əzene'ene' pero bitobi gwso'onene' le'. Besə'əžebe' šə bi so'one beṇə' ca' nžague'ena' lega'aque', čhedə' yogue'e gwse'ejle'e de que Diozən' bselə'e Jeso'osən' par čo'e xtiže'ena'.

22

Jempl čhe to yelə' gošagna'

1 Na' de'e yoblə bsd blo'i Jeso'osən' beṇə' ca' len jemplən', gozne': 2 — Yelə' gwnabia' čhe Diozən' gwxaquə'əleben ca de'e nga goquən'. Zo to rei, beṇə' ben gast catə' bšagna' xi'ine'ena'. 3 Na' bene' combid beṇə' zan əžja'aque' liže'ena' par əsa'ogüe'. Na' catə' bžin or par solao ḷnin', rein' bselə'e xmosə' ca' par jəsə'əxi'e beṇə' ca' babene' combidən'. Pero notono no gwse'ene əžja'ac lao yelə' gošagna' čhe xi'ine'ena'. 4 Nach gože' yexonj xmosə' ca': "Le'e žjež beṇə' ca' zžənaquə' combidən' de que babsi'ini'a de'en gaochonə'. Babeta' xco'ona' ca' na' xme'edaogua'a ca' bia ca' chsa'aṇə', na' yoguə' de'e ca' yelə' babsi'ini'a par gaocho. Na' ye'ega'aclene' sa'aque' gaocho de'en babsi'ini'anə'." Nach ja'ac mos ca' jse'eže' lega'aque' ca'. 5 Pero beṇə' ca' bito gwso'one' cas. Toe' gwyeje' jəgüie' yežlyo čhe'ena', na' yetoe' gwyeje' jene' negosy. 6 Na' yebale' bosə'əniže' mos ca' bselə' rein' na' gosə'əzi'ičhiže'e lega'aque' na' gwso'ote' bale'. 7 Na' lechguale bža'a rein', na' bselə'e soldad čhe' ca' jse'ete' lega'aque' na' bosə'əzeje' syoda čhega'aque'ena'. 8 Nach rein' gože' xmosə' ca': "Babsi'ini'a de'en gaocho lao ḷnin', pero ca' naquə' beṇə' ca' bena' combidən' nacbia' bito zžəzaque'e par la'aque' liža' nga əsa'ogüe'. 9 Le'e žja'ac yež ca' yelə' na' le'e žžəta yoguə' lquey ca' na' gonle combid yoguə' beṇə' čaš par da'aque' sa'ogüe'." 10 Na' mos ca' ja'aque' yoguə' nez ca' na' jəsə'ətobe' con yoguə' beṇə' besə'əžague', no beṇə' naquə' beṇə' güen na' no beṇə' naquə' beṇə' mal, par nič beža' liž rein' xte cuich bi latjə gotə'.

11 Pero na' catə' gwyo'o rein' jəgüie' beṇə' ca' bazjənžaguən', na' entr lega'aque' ble'ine' to beṇə' cui nyaze' lachə' de'en chnežjo rein' de'en chsa'aze' lao ḷninə'. 12 Nach gož rein' le': "Migw čhia' žnac goquən' gwyo'o nga? la' bito nyazo' lachə' de'en cheyalə' čhazo'." Na' be'ena' bito bželene' bi ye'e rein'. 13 Nach rein' bene' mendad yoso'očhej xmosə' ca'

ni'ana' be'enə' na' yesyə'əbeje'ene' fuerlə, gan' lechguale naquə žčhol, gan' cuežyaše'e na' gan' gaoyejə leye' zejlīcane. ¹⁴ Can' naquən, Diozən' chaxe' yoguə' beṇə' par əse'ejlē'e che', pero balgue'en choso'ozenague' che', na' chque'e lega'aque' ca xi'ine'.

Gosə'anabene' Jeso'osən' šə naquən güen yesə'əyixjue' impuest che gobiern

¹⁵ Nach beṇə' fariseo ca' besə'əžague' par bosə'əxi'e naclə so'one' par nič yesə'əcujē' Jeso'osən' dižə' de'en yesə'əchine' par əsa'ogüē' xya che'. ¹⁶ Na' beṇə' fariseo ca' boso'osele'e balə beṇə' zjənaquə cuent len lega'aque' lao Jeso'osən' na leczə boso'osele'e balə beṇə' chso'on txen len Erodən' par jse'eže'ene': —Maestr, nezeto' de que cho'o dižə' li. Nezeto' de'en chsed chlo'ido' beṇə' can' chene'e Diozən' goncho naquən dižə' li. Na' nezeto' bito chžebo' bin' yesə'əna beṇə', la' bito chono' cuent che beṇə' šə naque' blao o šə bito naque'. ¹⁷ De'e na'anə' zedenabeto' le' par ənao' neto' naquən' cheyalə' gonto'. ĵEnaquən güen chixjwto' impuest che gobiern roman', o šə bito cheyalə' chixjwto'on?

¹⁸ Jeso'osən' gocbe'ine' caguə do lažə'əga'aque'enə' gwse'ene' ca', nach gože' lega'aque': —ĵNacle beṇə' goxoayag! ĵBixchen' chene'ele cuejle nada' dižə' de'en gwčhinle contr nada'? ¹⁹ Le'e gwlo'i nada' xmechlen' de'en chyixjwle che impuestən'.

Nach boso'olo'ine' le' to denario. ²⁰ Jeso'osən' gože' lega'aque': —ĵNo diboj cheinə' da' laogüennə', na' no lein' nyoj laogüennə'?

²¹ Nach gwse'ene': —Che Rei Sesar.

Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Le'e əgwnežjo Sesarən' de'en naquə che' ža, na' le'e əgwnežjo Diozən' de'en cheyalə' əgwnežjwlene'.

²² Nach beṇə' ca' catə' gwse'enene' xtižə' Jeso'osən' besyə'əbanene'. Na' besa'aque' gan' zoe'enə'.

Catə' yesyə'əban beṇə' guat ca'

²³ Na' le'e ža na'atezəczə besə'əžžin balə beṇə' sadoseo beṇə' ca' cui chse'ejlē' de que yesyə'əban beṇə' guat ca', na' de'e na'anə' jse'eže'ene': ²⁴ —Maestr, de'e Moizezən' bzoje' de que šə to beṇə' byo beṇə' nšagna' gate' na' yega'an' no'olə che'enə' sin cui no xi'ine' gwzo, beṇə' bišə' be'enə' bagotən' cheyalə' yequē'e no'olənə' par nič nitə' xi'in' dia che de'e beṇə' biše'enə'. ²⁵ Bač bembī'ato' gažə bišə'əga'aque'. Na' beṇə' nechən' bšagne'e, na' gote', na' notono xi'ine' gwzo. Na' biše'e əgwchopən' beque'e no'olən'. ²⁶ Na' leczə got beṇə' əgwchopən' na' notono xi'ine' gwzo. Nach le'egatezə ca' goquə len beṇə' biše'e əgwyone, nach beṇə' bišə'əga'aque' ca' yelə', xte besyə'əyatega'aque' besyə'əque'e no'olən' na' besyə'əyatega'aque' gwsa'at, na' notoczə no xi'inga'aque' gwnitə'. ²⁷ Na' gwde gwsa'at beṇə' ca' leczə got no'olən'. ²⁸ Na' catə' yesyə'əban beṇə' guat ca', ĵnoe' entr beṇə' gažə ca' gaquə be'en che no'olən'? la' yogue'en bosyo'ošagna'alene' le'.

²⁹ Nach gož Jeso'osən' lega'aque': —Bito chonle xbab šao' de'en nale ca', la' bito nezele can' na Xtižə' Diozən' de'en nyojən na' nic nezele naquən' naquə yelə' guac che Diozən'. ³⁰ Catə'an yesyə'əban beṇə' guat ca', bito gachia' šə zoso'ošagne'e o šə cui, na' cana' caguə no yosyo'ošagna'ach. Lebzen' əsa'aque' len angl che Diozən' beṇə' ca' nitə' yoban'. ³¹ Na' ca naquən' chaquele bito yesyə'əban beṇə' guat ca', ĵəbito za'aləžə'əle can' nyoj Xtižə' Diozən', nan: ³² "Nada' naca' Dioz che de'e xaxta'ole Abraannə', na' Dioz che de'e xaxta'ole Isaaquən', na' Dioz che de'e xaxta'ole Jacobən'."

Na' nezecho beṇə' ca' nite'e len Diozən' chedə' Diozən' bito naque' Dioz che beṇə' guat, sino naque' Dioz che beṇə' ca' zjəmban.

³³ Na' beṇə' zan ca' zjənžaguən' besyə'əbanene' catə' gwse'ene' dižə'an de'en bsd blo'ine' lega'aque'.

De'en naquə de'e blaoch de'en non Diozən' mendad goncho

³⁴ Na' catə' gwse'ene beṇə' fariseo ca' de que Jeso'osən' bzožie' beṇə' sadoseo ca', nach jeza'aque' lao Jeso'osən'. ³⁵ Na' to ben' chsed chlo'i lein' leczə gone'ene' cueje' Jeso'osən' dižə' de'e gwchine' contr le'. Na' gože'ene': ³⁶ —Maestr, lao lei che Diozən' ζnon' de'en none' mendad goncho naquən de'e blaoch?

³⁷⁻³⁸ Jeso'osən' gože'ene': —De'en naquə de'e žialaoch na' de'e blaoch lao de'e ca' none' mendad goncho nan: “Cheyalə' gaquecho che Xancho Diozən' do yichj do lažə'əcho do fuers balor checho.” ³⁹ Na' de'e əgwchopen' lebze nan len de'e nechen': “Cheyalə' gaquecho che sa'aljuežjcho catg chaquecho che cuincho.” ⁴⁰ Chopə de'e ca' non Diozən' mendad goncho zjənoχə'an doxen de'en bzoj de'e Moisezən' na' de'en bosozoj beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana'.

Cristən' naque' xi'in dia che de'e Rei Dabin'

⁴¹ Na' lao ne'e zjənžag beṇə' fariseo ca' lao Jeso'osən', ⁴² gože' lega'aque': —ζBin' chontgualə xbab che Cristən' ben' əselə' Diozən' par gaquəlene' nasyon chechon'? ζNo xi'in dia chei gaque'?

Na' gwse'ene': —Gaque' xi'in dia che de'e Rei Dabin'.

⁴³⁻⁴⁴ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —De'e Dabin' bzoje' can' blo'i Spirit che Diozən' le'. Gwne' de que Cristən' naque' Xane'. Quinga bzoje': Xancho Diozən' gože' Xana'an:

“Gwche'edo' cuita' nga nabi'acho txen,

Na' gona' par nič nita' de'e ca' chso'on contr le' na' beṇə' contr chio' ca' xni'onə'.”

⁴⁵ Na' de'en gwna de'e Rei Dabin' de que Cristən' naque' Xane', ζəcabi zejen de que Cristən' naque' mazəchlə ca xi'in dia che' na'anə' ža?

⁴⁶ Na' notoch no goquə yosyo'oži'i xtiže'enə'. Na' dezd ža na' bitoch besyə'əyaxjene' bi yesə'əṇabene' Jeso'osən'.

23

Xtolə' beṇə' fariseo ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lein'

¹ Nach Jeso'osən' gwzolo be'e dižə' len disipl che' ca' na' len beṇə' zan ca' nita' gan' zo'enə', gwne': ² —Beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lein' na' beṇə' fariseo ca' bazjənlane' xlatjə de'e Moisezən' par choso'ozejni'ine' beṇə' lei che Diozən'. ³ Na' de'e na'anə' le'e gwzenag chega'aque' catə' choso'ozene' le'e can' na' lein', na' le'e gon can' nannə', pero bito gonle can' chso'on lega'aque', chedə' lega'aque' bito chso'one' de'en chəsə'əne' cheyalə' gonle. ⁴ Lega'aque' chesə'əzanche' can' na' lein', na' chso'one'en ca to yoa' de'e cuiczə no do'i na' chse'ene' soa' beṇə' yoblə len, na' bito chse'ene' lega'aque' əso'en. ⁵ Ca naquə beṇə' ca' yoguə de'en chso'one'enə', chso'one'en parzə nič yesə'əle'i beṇə' can' chso'one'enə', na' so'elaogüe'e lega'aque'. Nchej na'aga'aque'enə' na' nchej lao xgaga'aque'enə' caj dao' gan' ža' part güejə Xtižə' Diozən' na' chso'one' caj dao' ca' de'e cha'odao'. Na' leczə chso'one' lox xadon chega'aque'enə' de'e tonə. ⁶ Chesyə'əbeine' chesə'əbi'e gan' chəsə'əbe' beṇə' blao ca' catə' chja'aque' gan' chac no lni,

na' catə' chja'aque' yo'odao' chęga'aque'. ⁷ Chəsyə'əbeine' catə' beṇə' ca' chəsə'əguape' lega'aque' diox na' catə' chesə'ənope'e na'aga'aque'en do lao lquey, na' chse'enene' yoso'osi' beṇə' lega'aque' maestr.

⁸ Pero əchnia' le'e, bito gonle byen ye'e beṇə' le'e "maestr" laogüe de'en chsed chlo'ile xtizə'anə', chedə' nadə'əzan' gwlej Diozən' par naca' maestr chele, nadan' bsele'e par gaquəlena' beṇə'chən'. Na' yoguə' le'e chonlilažə'əle nada' chaque bišə'əljuežjle tole yetole. ⁹ Na' leczə' bito nale che notə'ətezə' beṇə' de que naque' "Padrecito". Tozə' Dioz ben' zo yoba naque' Xacho. ¹⁰ Na' bito gonle byen ye'e beṇə' le'e "Xana", chedə' leczə' tozə' nada' Cristən' gwlej Diozən' par naca' Xanle. ¹¹ Šə' no le'e nacle beṇə' blaoch, cheyalə' əgwzexjw yichjle gaquəlenle ljuežjle. ¹² Notə'ətezle cho'elao' cuinle Diozən' gone' par nič' gacbe'ile de que bitobi zaquə'əle. Na' notə'ətezle chonle xbab de que bitotec bi zaquə'əle, Diozən' gone' le'e yelə' bala'aṇ.

¹³ Probchguazə' le'e chsed chlo'ile lein', na' probchguazə' le'e beṇə' fariseo. Chxoayagle beṇə' par nič' cui so'e latjə' ṇabia' Diozən' lega'aque' na' leczə' le'e bito cho'ele latjə' ṇabia' Diozən' le'e.

¹⁴ Na' probchguazə' le'e chsed chlo'ile lein', na' probchguazə' le'e beṇə' fariseo. Chxoayagle no no'olə' gozebə' par nič' no'ol ca' chso'one' le'e ližga'aque' na' len bichlə' de'en de chęga'aque'. Nach catə' chonle orasyon cho'echgualē' dižə' par nič' əxoayagle beṇə' əsa'aque' nacle beṇə' güen. Goscha'och Diozən' castigw chelen' clezə' ca che beṇə' ca' cuitec zjə'neze' can' na lein'.

¹⁵ Probchguazə' le'e chsed chlo'ile lein' na' probchguazə' le'e beṇə' fariseo. Nacle beṇə' goxoayag. Chja'actezə' chja'acle chjətıljle beṇə' zite' beṇə' yesə'ənao' de'en chsed chlo'ile. Na' catə' chželga'aquele'ne' chzejni'iga'aquele'ne' par nič' əsa'aque' lechgualē' beṇə' maləch clezə' ca le'e.

¹⁶ ¡Probchguazə' le'e! Nacle ca beṇə' lchol beṇə' chsa'aque'ne' guaquə' yesə'əgüe'e nez beṇə' yobla. Nale de que notə'ətezə' beṇə' chzoe' joramentən' por yo'odao' əblaonə', bitobi zeje jorament che'enə'. Pero šə' chzoe' joramentən' por oro de'en de lo'o yo'oda'onə', nachən' zejen de que cheyalə' gone' can' chone' lyebe. ¹⁷ Le'e nacle ca beṇə' lchol na' bitobi chejni'ile. Oron' bitotec bi zaquə'əṇ. Yo'oda'onə' gan' yo'o oron' lenṇə' zaquə'əchən, la' de'en yo'o oron' lo'inə' de'e na'anə' oron' naquən che Diozən'. ¹⁸ Na' leczə' nale de que šə' to beṇə' chzoe' joramentən' por mes de yej gan' choso'ozeye' bia yixə'əṇ par chso'elaogüe'e Diozən', bitobi zeje jorament che'enə'. Pero na' šə' chzoe' joramentən' por de'en xoa lao mes de yejən', cheyalə' gone' can' chone' lyebe. ¹⁹ Le'e nacle ca beṇə' lchol na' bitobi chejni'ile. De'en choso'ozeye' par chso'elaogüe'e Diozən' bitotec bi zaquə'əṇ. Mes gan' chxoa de'en chosə'ənežjue' Diozən' lenṇə' zaquə'əchən, la' de'en choso'oəxo' de'e ca' laogüen, de'e na'anə' chsa'aquən che Dioz. ²⁰ Šə' beṇə' chzoe' joramentən' por mes de yejən' lenczə' por de'en xoa laogüennə' chzoe'en. ²¹ Na' šə' beṇə' chzoe' joramentən' por yo'oda'onə', lenczə' por Dioz nan' chzoe' joramentən' chedə' yo'oda'onə' naquə' che Diozən' na' nan' zoe'. ²² Na' šə' beṇə' chzoe' joramentən' por yoban', por Dioz nan' chzoe'en, chedə' la' nan' chi' Diozən' chnabi'e.

²³ Probchguazə' le'e chsed chlo'ile lein', na' probchguazə' le'e beṇə' fariseo. ¡Nacle beṇə' goxoayag! Lə'aṇə'əczə' chnežjwle Diozən' to part lao ši part che yixgüej chele, che niz chele, na' che comin chele, bitobi zejen, chedə' bito chęnagle che de'e ca' zjə'naquə' de'e žialaoch de'en na

lein'. Bito chonle de'en naquə güen lao Diozən'. Bito cheyašə'əlažə'əle sa'aljuežj beṇachle. Bito chonle complir can' nale. De'e quinga zjənaquə de'e žialaoch gonle; pero bito cheyalə' cuejyichjle cui əgwnežjwle de'e ca' chnežjoczlene'. ²⁴ Nacle ca beṇə' lchol beṇə' chsa'aque' gwaquə yesə'əgüe'e nez beṇə' yoblə. Gwxaquə'əlebele ca to beṇə' chebej bizə beb dao' nchixə yelə' guao che'enə', pero bito chacbe'ine' šə nchixə'əchlən to de'e xen de'e zaquə' yebeje'.

²⁵ Probchguazə le'e chsed chlo'ile lein' na' probchguazə le'e beṇə' fariseo. ¡Nacle beṇə' goxoayag! Gwxaquə'əlebele ca tas plat de'en chchin beṇə' na' cui cha'a chyibe' lo'inə' binlo. Chonle par nič chsa'aque beṇə' de que nacle beṇə' güen pero lechgualə chzelažə'əle bi de'e de che beṇə' na' chebeichgüeile chca'alēn. ²⁶ Le'e beṇə' fariseo, nchol yichjla'ažda'olen'. Le'e yediņje xtolə'əle ca' par nič de'e liczə gacle beṇə' güen can' chene'ele so'on beṇə' xbab nacle.

²⁷ Probchguazə le'e chsed chlo'ile lein' de'en bzoj de'e Moizezan', na' probchguazə le'e beṇə' fariseo. ¡Nacle beṇə' goxoayag! Gwxaquə'əlebele ca to ba de'en zjənone' xochechgua laogüenə' pero lo'ilei ža' žit beṇə' guat na' chi'ichgua de'e zban. ²⁸ Chene'ele so'on beṇə' xbab chele de que nacle beṇə' güen, pero len yichjla'ažda'olen' nacle beṇə' goxoayag na' beṇə' malchgua.

²⁹ ¡Probchguazə le'e chsed chlo'ile lein'! na' ¡probchguazə le'e beṇə' fariseo! Nacle beṇə' goxoayag. Chonle monoment lao ba che de'e profet beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana', na' chonle xochechgua lao ba che yez-iquə'əchlə beṇə' gwso'on de'e güen. ³⁰ Na' nale: "Žalə' chio'o bazocho ca tyemp che de'e xaxta'ocho ca', bito bencho txen len lega'aque' ca de'en gwso'one' gwso'ote' profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana'." ³¹ Pero na' yoguə'əlołte de'en chonle chlo'in de que tozəczə can' nacle len de'e xaxta'ole ca' beṇə' ca' gwso'ot de'e profet ca'. ³² Šə de'e tant chebeile chonle de'e malən', le'e gwza'alao legon biquə'əchlə de'e mal de'en bito golo' so'on de'e xaxta'ole ca'.

³³ Le'e nacle beṇə' goxoayag na' naljele. ¿Echaquele de que gwaquə yexonjele castigon' de'en gon Diozən' le'e ca de'en əsele'e le'e lao yi' gabilən'? ³⁴ Na' de'en gona' nada' əselə'a beṇə' so'e xtižə'anə' na' no beṇə' sin' laolenə', na' nochlə beṇə' yoso'osedene' le'e xtižə'anə'. Na' bale' gotle əgwda'aga'aclene' to le'e yag coroz, na' yebale' chinle do lo'o yo'odao' chele ca', na' yebale' yolagzejə yolagzidəga'aclene' gatə'əteza yež žja'aque'. ³⁵ Na' de'en gonle ca' gaple dolə' che yelə' got che yoguə' beṇə' ca' gwso'on de'e güen, beṇə' ca' gwso'ot de'e xaxta'ole ca', gwzolaozən len de'e Abelən' xi'in beṇə' nech ca' ben' naquə beṇə' güen lao Diozən' na' beyožən len de'e Zequeria xi'in de'e Berequias. Zequeria na'anə' ben' gwso'ote' entr yo'odao' əblaonə' na' entr mes de yej gan' choso'ozeye' bia yixə' par chso'elaogüe'e Diozən'. ³⁶ Na' de'e li le'e mbanle na'a si'ile castigw che yelə' got che yoguə' beṇə' ca' gwso'ot de'e xaxta'ole ca'.

Begüine'e Jeso'osan' por ni che xtolə' beṇə' Jerosalen ca'

³⁷ ¡Prob le'e beṇə' Jerosalen! Chotle beṇə' ca' chso'e xtižə' Diozən' na' beṇə' ca' chselə' Diozən' par chso'elene' le'e xtiže'enə' chšizə'əga'aclene' yej. Zan las bago'onda' yotoba' le'e can' chon to jeid cheyež xi'inəb, pero bito be'ele latjə. ³⁸ Na' na'a cuejyichj Diozən' le'e. Bitoch gone' cas chele.

³⁹ Na' əchnia' le'e, bitoch le'ile nada' xte catə'əch əžin ža əñale: "Cho'ela'oto' ben' za' nga, babselə' Xancho Diozən' le'."

24

Jeso'osən' gwne' de que gwžin ža yosyo'očinje' yo'odao' əblaonə'

¹ Na' catə' beza' Jeso'osən' yo'odao' əblaonə' par šeje' ga yoblə gosə'əbiguə' disipl che' ca' gan' zo'enə' na' lao chəsə'əgüi'e yo'odao' əblaonə' gwso'e dižə' catec xoche naquən na' leczə ca' yo'o ca' zjənyechjən. ² Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Bable'ile catec xochen' naquə yoguə' de'e quinga. Na' de'e li chnia' le'e ca naquə de'en chle'ile na'a, gwžin ža yosyo'očinj beñə' doxenən, na' notoch no le'i lega'aquən.

De'en gaquə catə'an bazon baozə š'o' fin che yežlyon'

³ Na' ja'aque' ya'a Olibosən' na' Jeso'osən' gwchi'e lao ya'anə' toze'. Na' gosə'əbiguə' disipl che' ca' laogüe'enə' na' gwse'ene': —Xanto', ĩdo batə'aquən' gaquə de'e nga nao' nga? Na' ĩnac gaquən' gacbe'ito' de que bazon baozə yido' de'e yoblə par š'o' fin che yežlyon'?

⁴ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Le'e gon xbab par niç notono əxoayag le'e. ⁵ Gwžin ža catə' zan beñə' goxoayag ša' lao yežlyo nga beñə' se'ene'ene' yoso'olane' xlatja' nga. Na' yesə'əne': "Nada'an Cristən' ben' gwlejo Diozən' par gaquələna' le'e." Na' beñə' zan yesə'əxoayague'. ⁶ Na' yene'ele dižə' de que chac gwdilə, o de que guaquə gwdilə, pero na' bito žeble, chedə' zgua'atec cheyalə' gaquə ca'. Na' bito le'e žinte žan' par š'o' fin che yežlyon'. ⁷ Na' yesyə'ədilə yež contr yež, na' nasyon contr nasyon. Na' leczə zan yež de'e zjəchi' doxenlə yežlyon' gaquə bgua bgüin na' cue'e yižgüe', na' leczə xo'ochgua. ⁸ Na' te gaquə ca' ne'e yesə'əžaglaoch beñə' ža' yežlyon'.

⁹ Nach beñə' ca' ža' doxen yežlyo nga yesə'əgue'ine' le'e chedə' chonlilažə'əle nada'. Na' so'one' le'e lao na' beñə' contr ca', na' yesə'əsaquə'əzi'e le'e, nach so'ote' le'e. ¹⁰ Cana' ža, beñə' zan beñə' bachso'onlilažə' nada' yesə'əbejyichje' cuich so'onlilaže'e nada'. Na' lega'acteze' yesə'əgue'ine' ljuežjga'aque' beñə' ne'e chso'onlilažə' nada' na' so'one' lega'aque' lao na' beñə' contr ca'. ¹¹ Na' beñə' zan so'onlaže'e yesə'əne' de que xtižə' Diozən' chəsə'əyixjui'e na' yesə'əxoayague' beñə' zan. ¹² Na' laogüe de'en šanch beñə' ca' so'on de'e malən', beñə' zan juisy beñə' bachso'onlilažə' nada' cuich əsa'aquene' che yeziquə'əchlə beñə' chso'onlilažə' nada'. ¹³ Pero na' notə'ətezle šə co'o gwchejlažə'əle len de'en chi' saquə'əle par gonlilažə'əle nada' na' gwzenagle chia' xte catə'əch əžin ža gatle, gožjəyezole len Diozən'. ¹⁴ Na' žja'ac beñə' doxen lao yežlyon' yesə'əyixjui'e dižə' güen dižə' cobən' de que năbia' Diozən' con notə'ətezə beñə' əso'e latjə. Na' catə' bazjəneze beñə' ža' yoguə' nasyonñə' len, cana'achən' əžin ža š'o' fin che yežlyon'.

¹⁵⁻¹⁶ Bablable can' bzoj de'e profet Daniel ben' be' xtižə' Diozən' cana'. Na' de'en bzoje' nan de que beñə' mal so'one' de'en naquə de'e zban juisy de'e chgue'i Diozən' lo'o yo'odao' əblao che chio'o beñə' Izrael na' yo'oda'onə' bitoch gonən žin. Na' catə' le'ile gaquə de'e quinga, canan' le'e nitə'əle Jodean' cheyalə' əgwxonjle na' žja'acle do ya'ada'ote. Le'e chlable de'en nga le'e šejni'in. ¹⁷ Na' šə zo to beñə' chone' deczanz lao sotea che' liže'enə', bito galə' yotobe' šinlaze' ca' ža' liže'enə', con cuejyichje'en. ¹⁸ Na' leczə ca' beñə' zda do yoba bito galə' yebi'e par žjəyexi'e xadoñ che'enə'

liže'. ¹⁹ Na' ca tyempən' lechgualē zdebā gaquən len no'olā ca' zjənoa' bdao' na' no'ol ca' chesə'əguazə' bdao'. ²⁰ Le'e gon orasyon par ničh cui cheyalə' əgwxonjle tyemp catə' chi' de'e zag o lao ža dezcanz. ²¹ Catə' gaquə de'e ca' lechgualē čhi' saquə' beṇə' Izrael gwlaž checho ca'. Na' dezd catə'ən gwxe yežlyon' xte ža neža bito ənacho bagwdi' bagwxaquə' beṇə' can' čhi' saquə' beṇə' Izrael gwlaž checho ca', na' bito əžinlaže'e gaquə ca' len beṇəčən' de'e yoblā. ²² Žalə' nžia Diozən' bia' yesə'əžaglaogüe' sša ni yeto beṇə' cuich zjəmban catə'ən yeyož yesə'əžaglaogüe'enə' žalə' ca'. Pero por ni che de'en chaque Diozən' che beṇə' ca' chso'onlilažə' le', beṇə' ca' bagwleje' par əsa'aque' xi'ine', de'e na'anə' cui güe'e latjə yesə'əžaglaogüe' sša.

²³ De'e na'anə' šə no əye'e le'e: "Bgüiašc nga zo Cristən' ben' gwlej Diozən' par gaquəlene' chio'o", o šə əye'e le'e: "Na'alə zoe'", bito šejle'ele che'. ²⁴ Zan beṇə' goxoayag ša' lao yežlyo nga əse'e le'e de que zjənaque' Cristən' o de que chso'e xtižə' Diozən'. Na' so'one' miłagr na' so'one' de'e naquə yelə' goban par ničh yesə'əxoayague' beṇə' ca' bagwlej Diozən' par əsa'aque' xi'ine' žalə' gaquə yesə'əxoayague' lega'aque'. ²⁵ Baṇezele can' gaquə la' bagwdixjue'ida' le'e che de'e ca' ze'e gaquə. ²⁶ De'e na'anə' šə əse'e le'e: "Zo Cristən' latjə dašən'", bito gwzenagle chega'aque' par əžja'acle. Na' šə əse'e le'e de que zo Cristən' lo'o yo'onə', bito šejle'ele chega'aque'. ²⁷ Can' chac catə' chep yesən' chse'eni'in doxenlə le'e yoban' to de repentzə, leczə can' gaquə catə'ən əžin ža yida' de'e yoblā. Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəčh, na' yida' to de repentzə na' yoguə'əlol beṇə' yesə'əle'ine' nada'. ²⁸ Ngale'en chonen che ben' ne': "Gan' de bia' guat nan' chesə'əžag šod ca'."

Can' gaquə catə' yida' Jesocristən' de'e yoblā

²⁹ Na' cate yeyož čhi' saquə' beṇəčən' lao ža ca', bgüižən' bitoch əgwse'eni'in, na' leczə ca' bio'onə'. Na' beljw ca' zjəžia le'e yoban' yesə'əxopən chedə' Diozən' əgws'i'inse' yoguə' de'e ca'. ³⁰ Na' cana'ach beṇə' ža' yežlyon' yesə'əle'ine' nada' yida' de'e yoblā to lo'o bejw, nadan' naca' ben' bsele' Diozən' golja' beṇəčh. Yida' nsa'a yelə' guac xen chia'anə' na' yelə' chey che'eni' chia'anə'. Na' beṇə' ža' yoguə' nasyon che yežlyon' yesə'əbežyaše'e, beṇə' cui gwso'onlilažə' nada'. ³¹ Na' catə'ən yida' to trompetən' cuežən zizjo, na' əselə'a angl chia' ca' doxenlə yežlyonə' par yesy'ətobe' beṇə' ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' xi'ine' gatə'ətezə zjənasəlase'.

³² Nezele can' chac do nga len yag yixgüion', catə' bačh chzolao chebia xlague'e, chacbe'ile de que bačh zon yelə' yejon'. ³³ Na' leczə can' catə'ən le'ile gaquə de'e mal ca' bagwnia' gaquə, cana'ach ənezele de que bazon əžin ža šo'o fin che yežlyon'. ³⁴ De'e li əchnia' le'e, bitonə' gat le'e nitə'əle lao tyemp nga ṇa'a catə' solao gaquə yoguə'əlol de'e ca'. ³⁵ Ca naquə de'e ca' chle'icho le'e yoban' na' yežlyon', yesə'əde čhei, pero ca naquə xtižə'anə' caguə de'e te cui gaquə can' nannə'.

³⁶ Pero ca naquə bi ža bi orən' šo'o fin che yežlyon', notono no neze, ni que zjəneze angl ca' nitə' yoban', na' ni que nezdə' nada' naca' Xi'in Diozən'. Tozə Xa' Dioz nan' neze.

³⁷ Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəčh, na' can' goquə ca tyemp che de'e Noenə', leczə can' gaquə catə'ən nada' yida' de'e yoblā. ³⁸ Beṇə' ca' gwnitə' ca tyemp che de'e Noen' gwža'azeche' gwse'ej gwsa'ogüe' na' gwso'elaozechga'aque' bosə'ošagne'e na' bosə'əšague' na' no xi'inğa'aque'.

Ne'e chso'onte' ca' catə'an bžin ža gwyo'o Noen' lo'o barcon' len family che' ca'. ³⁹ Bito gwsa'acbe'ine' bin' gaquə xte catə'əchən' goc yejw sio' juisyən' na' bia' nisən' yoguə'əlolga'aque'. Ca'atezəczən' bito sa'acbe'i beṇə' bin' gaquə xte catə'əchən' yida' de'e yoblə. ⁴⁰ Quingan' gaquə catə'an yida' de'e yoblə, chopə beṇə' nite'e do yoba, toe' yezi' yeca' Diozən', na' yetoe' yocua'ane'. ⁴¹ Na' chopə no'olə nite'e chso'ote', toe' yezi' yeca' Diozən', na' yetoe' yocua'ane'.

⁴² De'e na'anə' le'e so probnid par catə'an yida' de'e yoblə, chedə' bito nezele bi ža bi orən' yida' de'e yoblə, nada' naca' Xanle. ⁴³ Le'e gon xbab che de'e nga, žalə neze xan yo'onə' do bi or lao yelən' əžin beṇə' bguannə' liže'enə', la' gwnaze' par nich bito güe'e latjə šo'o be'enə' liže'enə' par cuane' šinlaze'enə'. ⁴⁴ De'e na'anə' ža, le'e so probnid par catə'an yida' de'e yoblə chedə' catə'an cui chonle xbab yida' ca nan' yida' de'e yoblə, nada' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇəch.

Mos ben' chon güen na' mos ben' cui chon güen

⁴⁵ Notə'ətezle šə zotezə zole probnid dote tyemp, gwxaquə'əlebele ca to mos beṇə' naque' beṇə' sin' na' beṇə' chon complir can' cheyalə' gone'. Na' gwxaquə'əlebele ca to mos ben' gwlo'o xane'enə' lao ne'e liže'enə' catə'an gwze'enə' par nich chnežjue' de'e chsa'o yoguə' mos che' ca' yelə' catə' chžin or chsa'ogüe'. ⁴⁶ Šə to beṇə' mosən' chontezə chone' can' non xanen' mendad, mbalaz socze' catə' yežin xane'enə'. ⁴⁷ De'e li chnia' le'e, xane'en cue'e lao na' xmosenə' yoguə'əlol de'en deine'. ⁴⁸ Pero šə mosən' naque' beṇə' mal na' gone' xbab əne': "Bagwžei xanan'". ⁴⁹ Nach šə solaocle' chine' mos ca' yelə' na' ye'ej gaoxatteze' len no beṇə' güe'e zo, ⁵⁰ nach xane'enə' yežine' to ža senyale' le' to or cui nache'ine'. ⁵¹ Na' por ni che de'en cui chon mosən' can' cheyalə' gone', xane'enə' chinchgüe' le' yid sotən' xte ca gate'. Gaquə che' can' chač che notə'ətezə beṇə' goxoayag, chjəya'aque' gabilən' gan' chesə'əbežyašə' beṇə' na' chsa'oyejə leyga'aque'enə'.

25

Jempl che ši no'ol güego' ja'aque' to yelə' gošagna'

¹ Nach Jeso'osən' goze'e disipl che' ca': —Yelə' gwnabia' che Diozən' ben' zo yoban' gwxaquə'əleben ca de'e nga goquə. Goc to yelə' gošagna' na' bazjəxi' beṇə' gošagna'anə' xo'ole'enə'. Na' nitə' ši no'ol güego' zjənaque' migw che beṇə' ca' chesə'əšagna'anə'. Na' zjənxobe' lintern chega'aque'en ja'aque' jəsə'əleze' catə' yesyə'əchoj beṇə' ca' liž no'olən' par nich əžja'aque' liž beṇə' byon' txen. ² Na' gueyə' no'ol ca' gwnite'e probnid, na' no'ol ca' yegueyə' bito gosə'anite'e probnid. ³ Catə' gwsa'aque' ližga'aque'enə', zjənxobe' lintern chega'aque'enə' pero bito gwso'oxe'e lmet gan' yožə petroly de'en yoso'ochine' catə' yebiž de'en yožə lo'o lintern chega'aque'enə'. ⁴ Na' no'ol ca' gueyə' catə' gwsa'aque' ližga'aque'enə', gosə'əxobe' lintern chega'aque'enə' na' gosə'əbecyichje' gwso'oxe'e lmet gan' yožə petroly de'en yosə'əchine' catə' yebiž de'en yožə' lo'o lintern chega'aque'enə'. ⁵ Na' gosə'əžei beṇə' gošagna' ca', na' yoguə' beṇə' ca' gosə'əbezə lega'aque' gosə'ətase' lao chesə'əbeze'enə'. ⁶ Na' do chel, to beṇə' gwne' zižjo, gože' lega'aque': "Bachesyə'əchoj beṇə' gošagna' ca'. Le'e šo'o žjəšagga'acchone'." ⁷ Na' catə' gože' lega'aque' ca', yoguə' no'ol ca' gosə'əzeche' na' gosə'əque'e bao' de'en zo lao meš che lintern

čhega'aque'enə'. ⁸ Na' no'ol ca' cui gosə'ənitə' probnid gwse'e no'ol ca' yegueya': "¿Ebito gon latə' petroly chelen' neto'? la' bachebiž cheto'onə'." ⁹ Nach no'ol ca' gwse'e lega'aque': "Bito gaquə gonlatə'əto' chele la' de'en de cheto' bito gaquen par yogua'əcho. Le'e žja'ac le'e žjəxi' chelen' gan' chso'ote'ennə'." ¹⁰ Nach no'ol ca' cui gosə'ənitə' probnidən' ja'aque' jəsə'əxi'e petrolyən'. Na' lao zja'aque' gwxi' petrolyən' besyə'əžin beŋə' ca' choso'ošagna' liž beŋə' byon'. Na' no'ol ca' gosə'ənitə' probnid gwso'e lo'o yo'onə' gan' chso'one' gastən' txen len beŋə' ca' chosə'əšagna'anə'. Nach mos ca' boso'oseyjue' puertən'. ¹¹ Na' catə' besə'əžin no'ol ca' jəsə'əxi' petrolyən' na' gosə'əne' cho'a puertən', gwse'e ben' zo cho'a puertən': "Señor, bsaljwšga puertən' par nič šo'oto'." ¹² Pero na' ben' zo cho'a puertən' gože' lega'aque': "De'e li chnia' le'e, bito saljua' par šo'ole la' bito nombi'a le'e."

¹³ Nach gože' Jeso'osən' disipl che' ca': —Ca'aczən' cheyałə' so'e probnid batə'əquan' yida', chedə' bito nezele bi ža bi orən' yida' yežlyo nga de'e yoblə, nada' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beŋəch.

Jempl che ben' bocua'anlene' xmose' ca' mechan'

¹⁴ Na' yelə' gwnabia' che Diozən' ben' zo yoban' gwxaquə'əleben ca de'en nga. To beŋə' gwyeje' nasyon zitə'. Na' ze'e se'e goxe' mos che' ca' na' gwlo'e lao na'aga'aque' xmeche'enə' par gwso'onene'en negosy.

¹⁵ Toe' bocua'anlene' gueya' mil pes. Na' yetoe' bocua'anlene' čhopa mil. Na' yetoe' bocua'anlene' tmil. Bnežjue'en lega'aque' segon can' chac so'on to toga'aque'. Beyož bene' ca' gwze'e. ¹⁶ Ben' bocua'anlene' gueya' mil le'e gwzolaote chone' negosy len mechən' na' bene' gan yegueya' mil pes. ¹⁷ Le'egatezə ca' ben' ben' bocua'anlene' čhopa mil. Le'e gwzolaote chone' negosyən' len mechən' na' bene' gan yechopa mil. ¹⁸ Na' ben' bnežjue' tmil gwyeje', jəcuaše'e xmech xane'enə' to lo'o yech de'e əgwche'ene' lo'o yon'.

¹⁹ Goc sša gwza' xan mos quinga catə' bežine' nach bene' mendad ja'ac xmose' ca' laogüe'enə' par bosyo'odie' cuent. ²⁰ Na' mosən' ben' bocua'anlene' gueya' mil pes bžine' laogüe'enə' na' gože'ene': "Xana', ni de de'e gueya' mil de'en beŋo' nada'. Na' babena' gan yegueya' mil."

²¹ Na' xane'enə' gože'ene': "Babeno' de'e güen. Naco' mos güen na' syempr chono' complir can' cheyałə' gono'. Beno' can' cheyałə' gono' len de'e daon' bocua'anlena' le', na' ŋa'a gona' lao na'o de'e xenchlə. Gwyo'o na' gona' par nič so' mbalaz len nada'."

²² Nach catə' bžin ben' bocua'anlene' čhopa milən' gože'ene': "Xana', ni de de'e čhopa mil pes de'en bocua'anleno' nada', na' babenən' gan yechopa mil."

²³ Nach gož xane'en le': "Babeno' de'e güen. Naco' mos güen na' syempr chono' complir can' cheyałə' gono'. Beno' can' cheyałə' gono' len de'e daon' bocua'anlena' le', na' ŋa'a gona' lao na'o de'e xenchlə. Gwyo'o na' gona' par nič so' mbalaz len nada'."

²⁴ Nach catə' bezžin ben' bocua'anlene' tmil, nach gože' xane'enə': "Nga de xmecho' de'en bocua'anleno' nada'. Nežda' de que le' naco' to beŋə' znia. Chelapo' de'en gwsa'az beŋə' yoblə, na' chotobo' cwseš gan' gwso'on beŋə' yoblə žin. ²⁵ De'e na'anə' gwya'a jəche'ena' to yech na' bcuaša'a xmecho'onə', chedə' bžeba' šə əgwnitla'an. Na' ŋa'a bezi'išgan'."

²⁶ Nach xane'en gože' le': "¿Naco' mos mal, na' naco' xagüed! Chacdo' de que chelapa' gan' gwsa'az beŋə' yoblə, na' chotoba' cwseš gan' gwso'on beŋə' yoblə žin. ²⁷ Na' šə chacdo' chona' ca', žbixčhen' cui gwlejo' xmecha'an beŋə' yoblə žlac cui gwzoa'? na' na'aabela'a yezi'an len yichjei žalə' ca'." ²⁸ Nach gože' xmose' ca' yelə': "Yeca'ale

mexhən' de'en bocua'anlena' be'enə' na' əgwnežjwlen ben' banoxə' ši mil pes. ²⁹ Can' naquən, ben' chon gūen len de'en chnežjo xane'en le', xane'en gwnežjochcze' che', niç gatə' de'e scha'och che'. Pero na' be'enə' cui chgon žin de'en chnežjo xane'en le', yeca'a xane'en de'e da'on bnežjue' le'. ³⁰ Na' ca naquə mos mal nga le'e yebeje' fuerlə gan' lechguale naquə žçhol na' cuežyaše'e na' gaoyejə leye'enə'."

Can' gaquə catə' Jeso'osən' gone' yelə' jostis che yoguə' nasyon

³¹ Diozən' bsele'e nada' golja' beṇach, na' catə' yida' de'e yoblə nsa'a yelə' chey che'eni' chia'anə', na' chi'a angl chia' ca' na' cui'a gan' chey che'eni' na' nabi'a. ³² Yoguə' beṇə' ban na' yoguə' beṇə' guat che yoguə' nasyon gona' mendad da'aque' laogua'anə'. Na' catə' banitə' yogue'e na' la'aga'aca'ane' can' chon to beṇə' goye xilə' catə' chbeje' partlə xilə' ca' na' partlə šib ca'. ³³ Na' beṇə' ca' zjənaquə beṇə' gūen lao Diozən' de'en baboso'ozenague' chia' əgwnitə'əga'aca'ane' cuitan' lichā. Pero beṇə' mal ca' əgwnitə'əga'aca'ane' cuitan' yeglə. ³⁴ Na' nada' naca' Rei yapa'a beṇə' ca' nitə' šla'a lichān': "Baben Xa' Diozən' par niç le'e zole mba. Le'e da nga par niç gona' ca nabi'ale txen len nada' can' banžia Diozən' bia' dezd gwxe yežlyon'. ³⁵ Gona' ca nabi'ale chedə' catə' gwdona' le'e beṇle de'en gwdaogua'. Na' catə' bgüilda' nis, le'e beṇle de'e güe'ēja'. Na' catə' goca' ca beṇə' zitə' le'e bebeile bgüialaole nada' ližlen'. ³⁶ Na' catə' cui gotə' de'e çhaza', le'e beṇle de'e gwyaza'. Na' catə' gocšenda' le'e bedətiple laž'a.a. Na' catə' gota'a ližya, le'e bedəlanə'əle nada'." ³⁷ Na' yoguə' beṇə' gūen ca' əse'e nada': "Xanto' žbatən' ble'ito' le' gwdono' na' beṇto' de'e gwdaogo'? Na' žbatən' bgüildo' na' beṇto' de'e güe'ėjo'? ³⁸ Na' žbatən' goco' ca beṇə' zitə' na' bebeito' bgüialaoto' le'? Na' žbatən' ble'ito' le' cui gotə' de'e çhazo' na' beṇto' de'e gwyazo'? ³⁹ Na' žbatən' gocšendo' o goto'o ližya na' bedəlanə'əto' le'?" ⁴⁰ Na' nada' naca' Rein' yapə'əga'aca'ane': "De'e li chnia' le'e, laogüe de'en beyašə'əlažə'əle beṇə' ca' zjənaquə ca biša'a na' ca zana' por ni che de'en chso'onjilaže'e nada', la'anə'əczə cuitec bi zjəzaque'e par len beṇachən', lencza' nada'an beyašə'əlažə'əle."

⁴¹ Nach beṇə' ca' nitə' yeglə, beṇə' mal ca', yapə'əga'aca'ane': "Le'e cui'ižə' ca'alə. Banchoglaon chele cuiayi'ile yelə' gūen de'e mal çhelen'. Le'e žja'ac lo'o yi' gabil de'en cui chyol, yi' de'en bxen Diozən' gan' yesə'əzi' de'e gwxiye'enə' len angl bzelao çhei ca' castigw zejlicane. ⁴² Le'e žja'ac gabilən' chedə' catə' gwdona' bito beṇle de'en gaogua'. Catə' bgüilda' bito beṇle de'e ye'ēja'. ⁴³ Catə' goca' ca beṇə' zitə' bito bebeile ggüialaole nada' ližle. Catə' cui gotə' de'e çhaza' bito beṇle de'e çhaza'. Catə' gocšenda' na' catə' gota'a ližya, bito bedəlanə'əle nada'." ⁴⁴ Nach lega'aque' yosyo'oži'e xtiža'a yesə'əne': "Xanto', žbatən' gwdono'?, žbatən' bgüildo'? na' žbatən' goco' beṇə' zitə'?, žbatən' cui gotə' de'e çhazo'?, žbatən' gocšendo'? na' žbatən' goto'o ližya na' bito beyašə'əto' le'?" ⁴⁵ Na' catə' yeyož əsi'e nada' ca', yapə'əga'aca'ane': "Laogüe de'en cui beyašə'əlažə'əle beṇə' ca' zjənaquə ca biša'a na' ca zana' por ni che de'en chso'onjilaže'e nada', la'anə'əczə cuitec bi zjəzaque'e par len beṇachən', lencza' nada'an cui beyašə'əlažə'əle."

⁴⁶ Nach beṇə' mal ca' yesə'əzi' castigw che xtolə'əga'aque'enə' zejlicane. Pero beṇə' gūen ca' yesə'əzoe' len nada' zejlicane.

26

Boso'oxi'e can' so'one' yesə'əzene' Jeso'osən'

¹ Catə' beyoʒ be' Jeso'osən' dižə'an ca', gože' disipl che' ca': ² —Banzele de que yeçhopə žazən' galə' lni pascw chechon', na' ca na' gaca' lao na' beṇə' contr chia' ca' niç so'ote' nada' yosə'əde'e nada' to le'e yag coroz, nadan' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇəçh.

³ Nach bχoz əblao ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezan' na' beṇə' golə blao che chio'o beṇə' Izrael besə'ədobe' chyo'o che beṇə' gwnabia' che bχoz ca', ben' le Caifas. ⁴ Na' bosoxi'e naclən' so'one' par yesə'əzene' Jeso'osən' bgašə'əzə na' so'ote'ene'. ⁵ Na' gosə'əne': —Bito gotchone' ža lɲinə', par niç cui yesə'ədopə beṇə' ca' banitə' lao syodan' na' yesə'ədiləlene' chio'o.

To no'olə bcuase' set zix yichj Jeso'osən'

⁶ Nach Jeso'osən' len disipl che' ca' ja'aque' Betania, liž to beṇə' le' Simon. Na' Simon nan' güe'ine' yižgüe' de'en ne' lepr antslə. ⁷ Na' catə' besə'əžine' liž Simonə' gwche' Jeso'osən' cho'a mes che'enə'. Na' ca' chi'e catə'əczlə bžin to no'olə noxe'e to lmet de yej fin de'e yožə to set de'e leçgualə zaque'e de'e chl'a zix. Na' no'olən' bcuase' setən' yichj Jeso'osən'. ⁸ Na' disipl ca' catə' besə'əle'ine' can' ben no'olən' besə'əže'e na' gwse'e ljuežjga'aque': —žBixçhen' con benditjeine' setən'? ⁹ Güençlə žalə' bete'en na' mech xennə' de'en le'ine' chei əgwnežjue'en beṇə' yašə'.

¹⁰ Na' catə' bene Jeso'osən' xtižə'əga'aque'enə', nach gože' lega'aque': —žBixçhen' chñe le che no'olən'? Güençgua babene' len nada'. ¹¹ Ca naquə beṇə' yašə' ca' syempr nitə'acze' len le'e, pero ca naca' nada' yešložgan' soa' len le'e. ¹² De'en bcuasə no'olən' setən' yichja'anə' bene' de'e non gone'ene' nada' žan' so'ote' nada' na' əgaša'a, can' choncho len cuerp che beṇə' guatən'. ¹³ De'e li chnia' le'e, catə' chixjue'ile dižə' güen dižə' cobə chia'anə' gasə' laljən doxenlə yežlyo nga, na' leczə guasə gwlaljə dižə'an can' ben no'olən' nga len nada', na' beṇə' zannə' so'one' xbab ca güennə' bene'.

Jod Iscariotən' bene' Jeso'osən' lao na' beṇə' contr ca'

¹⁴ Gwde de'e quinga, Jod Iscariotən' ben' goquə txen len disipl ca' šižin gwyeje' lao bχoz əblao ca' ¹⁵ par ježe' lega'aque': —žJa'aque'ətə' gonle nada' na' gona' Jeso'osən' lao na'alə?

Nach bosoxia' beṇə' ca' bosonežjue'ene' šichoa mech plət. ¹⁶ Nach Jodən' lao orzə gwzolao gwche'enaogüe' batə'əquən' so latjə gone' Jeso'osən' lao na'aga'aque'enə'.

Lao gwsa'ogüe' xše' Jeso'osən' blo'ine' lega'aque' naquan' žjəsyə'əzalaže'e ca de'en əgwnežjo cuine' so'ot beṇə' le'

¹⁷ Na' ža nech ža lɲin' catə'an chsa'ogüe' yetxtil sin cui bi xne'i nçhixə, ja'ac disipl ca' gan' zo Jeso'osən' na' gwse'ene': —žGa che'endo' žje'eni'ato' de'en gaocho xše' lni pascon'?

¹⁸ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Le'e žja'ac lao syodan' liž to beṇə' yežagle na' ye'elene': “Maestrən' ne' de que bazon əžin ža so'ote'ene' na' ližo' nga chene'ene' gaolento'one' xše' lni pascon'.”

¹⁹ Nach gwso'on disipl ca' can' ben Jeso'osən' mendad, jesə'əsi'ini'e de'en gwsa'olene' le' xše' lni pascon'.

²⁰ Na' catə' beyož gwχen, Jeso'osən' len disipl che' ca' šižin gosə'əbi'e cho'a mesən' gwsa'ogüe'. ²¹ Na' lao chsa'ogüe'enə' gož Jeso'osən' lega'aque': —De'e li əchnia' le'e, to le'e gonle nada' lao na' beṇə' contr ca'.

²² Nach de'e juisy de'e gwsa'aque'ne' catə' beyož gwne' ca', nach to toe' gwse'e le': —Xana', çənada'an gona' le' lao na' beṇə' contr ca'?

²³ Nach gože' lega'aque': —To ben' babne' ne'ena' txen len nada' lo'o platən', le'ena' gone' nada' lao na' beṇə' ca'. ²⁴ Banaquəczən so'ot beṇə' nada' can' nyoj Xtižə' Diozən' nan gaquə čhia', pero probchguazə be'ena' gon nada' lao na' beṇə' contr ca'. Nca'alə xneze žala' cuiclə golje'ena'.

²⁵ Nach Jodən', ben' bene' Jeso'osan' lao na' beṇə' contr ca', gože'ene': —Maestr, çənanan' gona' le' lao na' beṇə' contr ca'?

Jeso'osan' gože'ene': —Nezczədo' šə le'ena'.

²⁶ Na' lao chsa'ogü'e'na' gwxi' Jeso'osan' yetxtilən', be'e yelə' choxcwlen che Diozən'. Gwde na' bzoxje'en nach be'en disipl che' ca', gože' lega'aque': —Le'e gaon. Lənnə' cuerp čhia'anə'.

²⁷ Nach leczə bexe'e basən' gan' yožə nis oban', na' lao noxe'en be'e yelə' choxcwlen che Diozən' nach boznežjue'en lega'aque' goze'e: —Yoguə'əle le'e ye'ej de'en yožə lo'o bas nga. ²⁸ Lənnə' xčhena'anə'. Na' xčhena' na'anə' laljə par nič yezi'ixen Diozən' xtolə' beṇə' zan, na' de'en laljənnə' solao gaquə de'e cobə de'en ben Diozən' lyebe gone' par gaquəlene' beṇəchən'. ²⁹ Echnia' le'e na'a zelao che'ejə' nis oban'. Pero de yeto de'e yebeichecho mazəchlə can' chebeicho nis oban', lənnə' de'en socho mbalaz zejlicane catə'an socho txen gan' nabi'a len Xa' Diozən'.

Jeso'osan' gwne' de que Bedən' cui chebe' šə nombi'ene'

³⁰ Na' beyož gwse'ej gwsa'ogü'e' gwso'ole' to immo nach besə'əchoje' ja'aque' ya'a de'en nzi' Olibos. ³¹ Na' lao zjəngü'e'e nezən' Jeso'osan' gože' disipl che' ca': —Neže' yoguə'əle cuejyichjle nada' por ni che de'en gaquə čhia'. Gaquə can' nyoj Xtižə' Diozən' nan: “Gota' beṇə' goye xilə'anə' na' xilə' che' ca' sa'asə'əlasəb.” ³² Pero na' catə' yosban Diozən' nada' ladjo beṇə' guat ca', yobəchda' nada' yeya'a Galilean' cle ca' le'e.

³³ Nach Bedən' gože' Jeso'osan': —Nada' cuat cuejyichjja' le' la'anə'əczə šə yoguə' beṇə' yeziquə'əchlə yesə'əbejyichjle' le'.

³⁴ Jeso'osan' gože'ene': —Bed, əchnia' le' bito cuež lecon' neže' antslə ze'e gaquə šon las cui chchebo' de que nombi'o nada'.

³⁵ Nach Bedən' gože'ene': —La'anə'əczə šə chonclən byen guatlencza' le', bito ənia' de que bito nombi'a le'.

Na' leczə ca' əgwse' yoguə' disipl che' ca' le'.

Jeso'osan' bene' orasyon lo'o güert de'en nzi' Getsemani

³⁶ Na' catə' Jeso'osan' len disipl che' ca' besə'əžine' latjən' gan' nzi' Getsemani, na' gože' lega'aque': —Ngazə lecue' žlac ša'a de'e na' žjena' orasyon.

³⁷ Na' gwche'e Bedən', len čhopə xi'in Sebedeon' Jacobən' len Juannə'. Na' Jeso'osan' gwzolao gwzochgü'e' trist, na' de'e juisy de'e goquene' lo'o yichjla'azda'ogü'e'ena'. ³⁸ Nach gože' lega'aque': —Tristchgua zo yichjla'azda'ogua'anə' xte bachonən yelə' got. Lecuezə nga na' sole əna'azle len nada'.

³⁹ Nach gwddie' gwyeje' yelatə' delant na' jete'e goscho'alə lao yon' nach bene' orasyonə' gwne': —Xa', çəguaquə te ca'azə de'en čhi' saca'anə'?, pero bito che'enda' gaquə de'e nia' nada', sino gaquə con can' ənao' le'.

⁴⁰ Catə'əczlə bežine' gan' nita' disipl ca' šonə jəyedi'e lega'aque' chəsə'ətase'. Na' gože' Bedən': —čEni to or bito bchejele əna'azle len

nada'? ⁴¹ Le'e n̄a', na' le'e gon orasyon niĉh cui co'o gwxiye'en le'e nez mal. Neẏda' chene'ele ən̄a'azle len nada', pero cui chzoile.

⁴² Na' gosze'e gan' nite'en̄a' de'e yobl̄ə, jebene' orasyonn̄ə', gwne': —X̄a', š̄ə cui gaqūə te ca'azə de'en ĉhi' saca'an̄ə', con can' che'endo' le' gaqūə.

⁴³ Na' bezžine' gan' nite'en̄a' de'e yobl̄ə jeyezdi'icze' bach̄əsə'ətase' tant bachac š̄ə tasga'aque'. ⁴⁴ Na' gwze'e de'e yobl̄ə gan' nite'en̄a' jene' orasyonn̄ə' de'e əgwyon̄ lase, na' gwnacze' can' bagwne'. ⁴⁵ Nach bezžine' gan' nit̄ə' disipl ca' š̄on̄ə nach gože' lega'aque': —ĴEne'e chtasle? ĴEne'e chon̄le dezcanz? Dioz̄ən' bsele'e nada' golja' ben̄ach na' n̄a'a bach bžin or ĉhia' par gaca' lao na' ben̄ə' mal ca' par so'ote' nada'. ⁴⁶ Le'e secha. Le'e š̄o'o. Baza' ben' gon nada' lažə' na' ben̄ə' contr ca'.

Jod̄an' b̄die' Jeso'os̄ən' lao na' soldad ca'

⁴⁷ Necho'ete Jeso'os̄ən' dižə' ca' cat̄ə' bžin Jod̄an' ben' naqūə cuent lao disipl ca' šižin̄. Na' žague' zan ben̄ə' bososel̄ə' b̄xoz əblao ca' na' ben̄ə' gol̄ə blao ĉhe chio'o ben̄ə' Izrael. Na' zj̄ən̄ale'e spad na' zj̄ən̄lene' no yag.

⁴⁸ Na' Jod̄an' babzejni'ine' lega'aque' can' gone' par əgwdie' Jeso'os̄ən' lao na'aga'aque'ena', gože' lega'aque': —Ben' gaogua' b̄xid̄an', le'en̄ə' sen̄le.

⁴⁹ Na' cat̄ə' bžine' gan' zo Jeso'os̄ən' le'e bḡüigūə'äte' cuite'en̄ə' na' gože'ene': —Padiox Maestr.

Na' gwdaoḡü'ene' b̄xid̄an' pero cagūə do laže'en bene' ca'. ⁵⁰ Jeso'os̄ən' gože'ene': —Migw ĉhia', Ĵbixchen' za'o nga?

Beyož gwne' ca' le'e gosə'əbigūə'äte ben̄ə' ca' gwso'oxe'ene'.

⁵¹ Na' to ben' naqūə txen len Jeso'os̄ən' gwlej spad ĉhen' gwdine'en mos ĉhe ben̄ə' gwnabia' ĉhe b̄xoz ca', gwĉhogtechḡü'e' š̄la'a nague'en̄ə'.

⁵² Nach Jeso'os̄ən' gože'ene': —Bego'o spad ĉhio'on̄ə' lo'o liže, la' yogūə' ben̄ə' ĉso'ot ben̄ə' len spad, leczə len ĉhsa'atene'. ⁵³ ĴEbito neẏdo' de que gaqūə n̄aba' lao X̄a'an̄ə' par le'e sel̄ə'äte' mazl̄ə gyon šižina mil angl ben̄ə' əsa'aclen nada'? ⁵⁴ Š̄ə le'e til̄əlen̄le ben̄ə' quinga par yoslale nada', Ĵnacxa gaqūən gaqūə complir can' nyoĵ Xtižə' Dioz̄ən' nan can' cheyal̄ə' gaqūən'?

⁵⁵ Na' lao bazj̄ənoxe'e Jeso'os̄ən', gože' lega'aque': —ĴEca to ben̄ə' bguann̄ə' ĉhsaqūə'əlebele nada' za'acle len spad len yag zedexen̄le nada'? Yogūə' ža gwchi'a len le'e na' b̄sed blo'ida' ben̄ə' lo'o yo'odao' əblaon' na' cui gwzen̄le nada'. ⁵⁶ Pero laoḡüe de'en chac yogūə' de'e quinga chac complir Xtižə' Dioz̄ən' de'en bososoz̄oĵ de'e profet ca' ben̄ə' ca' gwso'e xtiže'en̄ə' cana'.

Na' lao or na' bosyo'oxon̄j yogūə' disipl ĉhe' ca' gosə'əbejyich̄je'ene'.

Gosə'əĉhe'e Jeso'os̄ən' lao ben̄ə' gol̄ə ben̄ə' blao ĉhe Izrael̄ən'

⁵⁷ Na' ben̄ə' ca' gosə'əzen Jeso'os̄ən' gosə'əĉhe'ene' lao Caifas̄ən' ben' naqūəch b̄xoz əblao ĉhe chio'o ben̄ə' Izrael gan' bazj̄əndob̄ə ben̄ə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoĵ de'e Moisez̄ən' na' len yeziqūə'əchl̄ə ben̄ə' gol̄ə blao ca' ĉhəsə'ənabia' n̄asyon ĉhechon'. ⁵⁸ Nach Bed̄an' j̄ənaoḡüe' Jeso'os̄ən' zita' zit̄ə'alə xte bžinte' liž b̄xoz əblaon̄ə', na' gwyo'e ĉhyo'on̄ə' na' j̄əĉhi'e len ben̄ə' ca' zj̄ənaqūə x̄a'ag ĉhe yo'odao' əblaon̄ə', ĉhedə' gone'ene' le'ine' naqūən' zelao gaqūə len Jeso'os̄ən'.

⁵⁹ Nach yogūə' b̄xoz əblao ca' na' yeziqūə'əchl̄ə ben̄ə' gol̄ə blao ca' ĉhəsə'ənabia' n̄asyon Izrael ĉhechon' ĉhəsyə'əyilje' ben̄ə' so'e dižə' contr Jeso'os̄ən' parzə niĉh so'ote'ene' la'añə'əczə š̄ə dižə' ḡüenlažə'ən̄ə'. ⁶⁰ Pero goc s̄ša bito besyə'əželene' ĉhop̄ə ben̄ə' əso'e dižə' de'en yedīle la'añə'əczə ben̄ə' zan gosə'ənit̄ə' testigw fałs contr le'. Gwde na' besə'əĉhoĵ yechop̄ə

testigw fałs ca' na' bedile can' gosə'əne'. ⁶¹ Na' gosə'əne': —Benga gwne': "Nada' gwaquə yochinja' yo'odao' əblao gan' cho'ela'ocho Diozən', na' lao šonə žazə yeyona'an."

⁶² Nach gwzoža' ben' naquəch bχoz əblao gože' Jeso'osən': —¿Ebito bi de bi nao' ca' naquə de'e nga chosə'əcuš beṇə' quinga le'?

⁶³ Jeso'osən' bitobi gwne'. Nach gož bχoz əblaonə' le': —Echnia' le' gwna neto' na' bzo Dioz ben' zo zejlicane gaque' testigw šə le len' Crist Xi'in Diozən' ben' gwleje' par gaquəlene' nasyon chechon'.

⁶⁴ Jeso'osən' gože'ene': —Le ben' nao' na' nada'. Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəch. Na' əchnia' le'e, gwžin ža le'ile nada' chi'a cuit Diozən' ben' napə le'ezelaogüe yelə' guac xen, na' nabi'a txen len le', na' le'ile nada' yetja' yoban' to lo'o bejw.

⁶⁵ Cate bene bχoz əblaonə' xtižə' Jeso'osən' gwšo' gwचेza' xe'enə' la' par le' de'e mal juisyən' gwna Jeso'osən', nach gwne': —Babenecho ṇa'a babžia bnite'e Diozən'. ¿Nochxa testigon' chyažjecho? ⁶⁶ Na' ¿naquən' əṇale che'?

Nach beṇə' ca' bosyo'oži'en gwse'ene': —Babžia bnite'e Diozən' na' cheyalə' gate'.

⁶⁷ Nach bosyo'oža' xene'e cho'alao Jeso'osən', na' gosə'əbaže'ene', na' balə' gosə'əgape'e xague'ena'. ⁶⁸ Nach gwse'ene': —Šə len' naco' Cristən' ben' gwleje' Diozən' par gaquəleno' nasyon chechon', gwṇeya'ašč gwna neto', čnon' chgapə' le'?

Bedən' bito gwचेbe' šə nombi'e Jeso'osən'

⁶⁹ Na' lao chac de'e quinga, chi' Bedən' chy'onə' catə' bžin to no'ol criad che Caifasən' gože'ene': —Leczə leno' le' naco' txen len Jeso'os beṇə' Galilean'.

⁷⁰ Na' lao yoguə' beṇə' ca' ža'anə', Bedən' bito gwचेbe' šə naque' txen len Jeso'osən' na' gože' no'olən': —Bito ṇezda' bi dižə'an cho'o.

⁷¹ Gwde beyož gože' no'olən' ca' gwyeje' cha'ašilan', na' bezle'i yeto no'ol criadən' le', na' goze'e beṇə' ca' ža'anə': —Benga naque' txen len Jeso'os beṇə' Nasaretən'.

⁷² De'e yoblə bito gwचेbe' šə le naque' txen len Jeso'osən' nach bzoe' joramentən' lao Diozən' gože' no'olən': —Bito nombi'a be'enə' nao' ca'.

⁷³ Na' chacczə šlož, gosə'əbiguə' beṇə' ca' ža'anə' gosə'əze'e Bedən': —De'e liczə, chono' txen len beṇə' ca' chedə' ca nga chṇio' ngazə nachia'.

⁷⁴ Nach Bedən' gože' lega'aque': —Diozən' goṇe' nada' castigw šə chonlaža'an nia' bito nombi'a be'enə'. Chzoa' jorament lao Diozən', bito nombi'ane'.

Na' le'e gwचेže to lecw. ⁷⁵ Nach jəza'alažə' Bedən' can' gož Jeso'osən' le': "Šon las gaquə cui chचेbo' šə nombi'o nada' catə' cuež lecon'." Nach beza' Bedən' lechgualə gwचेžyaše'e tant de'e goquene'.

27

Gosə'əche'e Jeso'osən' lao Pilatən'

¹ Na' catə' gwye'eni' beteyon', yoguə' bχoz əblao ca' na' yeziquə'əchlə beṇə' golə blao ca' chəsə'anabia' nasyon chechon' besə'ədope' jont na' gosə'əchoglaogüe'en de que so'ote' Jeso'osən'. ² Nach bosyo'ocheje'ene' na' le'e gosə'əche'ete'ene' jse'ene'ene' lao na' Gobernador Ponsio Pilatən'.

Jodən' beyot cuine'

³ Na' Jodən' ben' bdiē' Jeso'osən' lao na' beṇə' ca', catə' gočbe'ine' de que bagoso'ochoglaogüe'en so'ote' Jeso'osən', beyejene' de'en bdiē' le' lao na' bχoz əblao ca' na' beṇə' golə blao ca'. Nach gwyeye' laoga'aque'enə' par bonežjue' lega'aque' šichoa meč p̄latən'. ⁴ Nach gože' lega'aque': —Malən' bēna' bdiā' lao na'alēn' to beṇə' cui napə dolə'.

Na' gwse'ene': —Bitobi dolə' napə neto' de'en beno' ca', la' de'e nezzədo'on beno'.

⁵ Nach Jodən' bozale'e meč ca' lo'o yo'odao' əblaonə', nach beze'e, na' jəyelo'o don' yene' par beyot cuine'.

⁶ Beyož beza' Jodən', bχoz əblao ca' besyə'ətobe' mečən'. Na' gwse'e ljuežjga'aque': —Bito de lsens co'ochon lo'o caj gan' yo'o meč che yo'oda'onə', chedə' la' naquən meč de'en gwduxjwcho par nič gotcho be'enə'.

⁷ Na' bosə'oxi'e yesə'əzi'e to yežlyo de'en de che to beṇə' güen yesə' len mečən'. Na' gosə'əzi'en par to capsant gan' yesə'əcuasə'e beṇə' zita'. ⁸ Na' yezlyonə' nzi'in "Capsant Chen" xte ža neža chedə' gosə'əzi'en len meč de'en gosə'əyixjue' par gwso'ote' Jeso'osən'. ⁹ Can' goquə par nič goc complir can' bzoj de'e profet Jeremiasən' ben' be' xtižə' Diozən' cana', gan' nan: "Besyə'əzi'e šichoa meč p̄latən', de'en gwsa'aque balə beṇə' Izrael zaquə' ben' besə'əgue'ine'enə'. ¹⁰ Na' len mečən' gosə'əzi'e yežlyo che to beṇə' güen yesə', can' gwna Xancho Diozən' nada' gaquə'."

Bosə'əcuišə' Jeso'osən' lao Pilatən'

¹¹ Na' bžin Jeso'osən' gwzeche' lao goberṇadorən', nach goberṇadorən' gože'ene': —čElen' naco' Rei che beṇə' Izrael ca'?

Nach Jeso'osən' gože'ene': —Le ben' nao' na' nada'.

¹² Na' bito bi gwna Jeso'osən' ca de'en bosə'ocuiš bχoz əblao ca' le' na' beṇə' golə blao ca'. ¹³ Nach Pilatən' gože'ene': —čEbito chendo' catec de'e zan xya nga chsa'ogüe' contr le'?

¹⁴ Pero Jeso'osən' ni to xtiže'enə' bito boži'e, xte bebanchgüeicze goberṇadorən'.

Gosə'əchoglaogüe'en so'ote' Jeso'osən'

¹⁵ Na' de to costombr de que ža lni pascw əgwsan goberṇadorən' to pres, con beṇə' yesə'əṇab beṇə' lao' syoda ca'. ¹⁶ Na' ližya na' de to pres beṇə' zechgua chei naque' beṇə' mal na' le' Barrabas. ¹⁷ Nach Pilatən' gože' beṇə' ca' zjəndobən': —čNoe' beṇə' quinga chene'ele gwsana'? čEBarrabas na' o šə Jeso'os nga ben' chesə'əne' naquə Crist chele?

¹⁸ Gone'ene' əgwsane' Jeso'osən' la' nezene' ni che de'e zjəžiague'i bχoz əblao ca' Jeso'osən', de'e na'anə' bosə'odie' le' lao ne'enə'.

¹⁹ Ca' chi' Pilatən' gan' chone' yelə' jostisən', bžin to rson de'e bselə' no'ol che'enə' gože'ene': "Bitobi non ben' par bi castigon' əgwnežjo'one', zdaczə ben' liča. De'e zan de'e bžaglaochgua' bišyele len yel de'e gwneida' por ni che de'en chac che be'enə'."

²⁰ Na' bχoz əblao ca' na' beṇə' golə blao ca' gosə'əgo'oyelə'e beṇə' ca' ža'anə' par yesə'əṇabe' əgwsane' Barrabasən' na' yesə'əṇabe' gone' mendad so'ote' Jeso'osən'. ²¹ Nach goberṇadorən' gože' lega'aque' de'e yoblə: —čNoe' beṇə' quinga chopə chene'ele gwsana'?

Nach gwse'ene': —Barrabas na'.

²² Pilatən' gože' lega'aque': —čBixa gona' len Jeso'os, ben' chesə'əne' naquə Crist chele?

Na' yogue' gwse'ene': —Bde'e le'e yag corozən'.

23 Nach gož gubernadorən' lega'aque': —¿Bixa de'e mal babene'enə'?

Na' lega'aque' gwso'osye'e zizjoch gosə'əne': —Bde'e le'e yag corozən'.

24 Goche'i Pilatən' cuiczə bi de gone'. Bachyalə'əch chso'one' scandl juisy. Nach bsele'e to beṇə' jəxi'e nis par bone'e lao beṇə' ca' ža'anə' na' gože' lega'aque': —Zdaczə bengə līcha. Bitobi xbagə'a naquən ca de'en gate', chedə' de'en nezze le'enə' gate'.

25 Nach yoguə' beṇə' ca' gosə'əne': —Xbaguə' neto' na' xbaguə' xi'into' naquən che yelə' got che bengə.

26 Nach bsan Pilatən' Barrabasən'. Gwde na' bene' mendad gosə'əyin soldad ca' Jeso'osən', nach bene' le' lao na'aga'aque' par yosə'əde'ene' le'e yag corozən'.

27 Nach soldad che gubernadorən' gosə'əche'e Jeso'osən' lo'o yo'o che gubernadorən', nach bosyo'otobe' yoguə' soldad ljuežjga'aque' ca'. 28 Na' gosə'əyine' xala'an Jeso'osən' na' bosə'əguacue'ene' to lachə' color əxna ca de'en chsa'az rei ca'. 29 Na' gwso'one' to coron de yešə' bosə'ožine'en yichje'enə', na' ne'e līchan' bosə'oğoxe'ene' to ya. Na' bosə'ozo xibe' laogüe'enə' par gwso'one'ene' borl, nach gwse'ene': —¡Biba Rei che beṇə' Izrael!

30 Nach bosə'əža' xene'e le', na' besyə'əque'e yanə' de'en noxe'enə' na' gosə'əyine'en yichje'enə'. 31 Na' beyož gwso'one' le' borlən', besyə'əyine' lachə' color əxnanə' de'en bosə'əguacue'ene'enə', na' besyə'əguacue'ene' xacze'. Nach gosə'əche'ene' par jəsə'əde'ene' le'e yag corozən'.

Boso'ode'e Jeso'osən' le'e yag corozən'

32 Na' catə' besə'əchoje' syodan' besyə'əžague' to beṇə' Sirene le Simon na' la fuers bosə'əgüe'ene' coroz che Jeso'osən'.

33 Na' besə'əžine' to latjə gan' nzi' Golgota, zejen diža' latjə che yichj beṇə' guat. 34 Na' bosə'ənežjue' Jeso'osən' bino corrient de'e nchixə to rmech zla' par ye'eje', pero le' con bnixe'en bito güe'eje'en.

35 Na' catə' beyož bosə'ode'ene' le'e yag corozən', soldad ca' gwso'one' xe'enə' rif par gotə'əbia' noe' yechelən. Na' de'en gwso'one' ca' goc can' bzoj de'e profetən' ben' be' xtižə' Diozən' cana', gwne': “Yosyo'ole'e xalana'anə' entr' lega'aque', so'one'en rif.” 36 Nach gosə'əbi'e gwsa'ape'ene'. 37 Na' yichj yag corozən' gan' de'enə' bosə'ozoje' de'en bcuiš le', na' nan: “Bengan' Jeso'osən' Rei che beṇə' Izrael ca'.”

38 Na' lecəzə cana' bosə'ode'e chəpə beṇə' bguan le'e ye'chəpə yag coroz. Toe' gwda' cuit Jeso'osən' līcha na' yetoe' cuiten' yeglə. 39 Na' beṇə' ca' chse'ej chəsə'əde' gan' da' Jeso'osən' chəsə'əlolə yichje'enə' gwso'onene' borl, 40 gwse'ene': —Len' gwnao' yochinjo' yo'odao' əblaonə' na' šonə žazə yeyono'on, bosla cuino'. Šə len' naco' Xi'in Diozən', beyetj le'e yag corozən'.

41 Na' len bəxoz əblao ca' na' len beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezən' na' len beṇə' fariseo ca', na' len beṇə' golə blao ca', yogue'e gwso'one'ene' borl, na' gosə'əne': 42 —Yeziquə'əchlə beṇə' bosle' na' cabi chac yosla cuine'. Šə len' naque' Rei che chio'o beṇə' Izrael, yoletj cuine' le'e yag corozən' na'a na' šejle'echo che'. 43 Le' chonlilaže'e Diozən', la' gwne': “Xi'in Dioz nada'.” Na' le'icho yosla Diozən' le' na'a šə chaquene' che'.

44 Na' beṇə' bguan ca' zjəda' le'e yag corozən' cuite'enə' chəpə la'a, lecəzə gwso'one'ene' borl.

Can' goquə catə'an got Jeso'osən'

⁴⁵ Na' do gobiž goc žčhoł doxen yežlyon' bžinte cheda šonə. ⁴⁶ Na' do cheda šonə Jeso'osən' gwne' zižjo gwne': —Eli, Eli, ¿lama sabactani? — zejen dižə': Dioz čhia', ¿bixčhen' bagwlejšyichjo' nada'?

⁴⁷ Na' catə' gwse'enene' xtiže'enə', bałə beņə' nitə' galə'əzə gosə'əne': — Chaxe' profet Liažən' ben' be' xtižə' Diožən' cana'.

⁴⁸ Nach bchoj to beņə' gwsa'adoe' jəxi'e to sponj na' bosgaže'en bino corrient de'en cui bi nčhižə, na' bzo'en to lao ya dao' na' bosšine'en cho'a Jeso'osən' par nič güe'eje'en. ⁴⁹ Na' yebałə' gwse'e be'enə': —Gwležə. Yešč šə yidə Liažən' par yosle'ene'.

⁵⁰ Nach bisya'a Jeso'osən' zižjo na' be'e latjə bchoj grasy čhe'enə' gote'. ⁵¹ Na' lao orən' catə'an got Jeso'osən', ca naquə lachən' de'en ze lo'o yo'odao' əblaonə' gwchezə gwchołən gwza'azə yichjei bechojte che'elə. Na' lechguale gwxo' xte gwso'oxj yej ca'. ⁵² Na' leczə xte besyə'əyaljo bloj ba ca'. Na' zan de'e beņə' ca' gwso'onlilažə' Diožən' besyə'əbane' ladjo beņə' guat ca'. ⁵³ Nach catə'an beban Jeso'osən' ladjo beņə' guat ca', besyə'əchoje' lo'o ba čhega'aque' ca', na' jəya'aque' Jerosalennə' gan' naquə syoda čhe Diožən'. Na' jəsyə'əlo'e laoga'aque' lao zan beņə' lao' syodan'.

⁵⁴ Na' leczə lao orən' catə'an got Jeso'osən', capitannə' len soldad čhe' ca' nite'e chsa'ape' Jeso'osən'. Na' besə'əžebchgüe' catə' besə'əle'ine' can' gwxo' na' bichlə de'e ca' goquə, na' gosə'əne': —De'e licžə bengə naque' Xi'in Dioz.

⁵⁵ Na' leczə nitə' zan no'olə latjən' beņə' gosə'əzecha zitə'ələ na' besə'əle'ine' can' goquən'. No'ol quinga gosə'ənaogüe' Jeso'osən' catə' beze'e Galilean' par chsa'aclene' le' len bi de'e chyažjene'. ⁵⁶ Na' len no'ol quinga gwzo Maria beņə' Magdala, na' leczə len Maria ben' naquə xna' Jacob na' Jwse, na' leczə ca' xna' Jacob na' Juan xi'in Sebedeon'.

Bosə'əcuaše'e Jeso'osən'

⁵⁷ Na' zo to beņə' gwni'a beņə' Arimatea le' Jwse, leczə goque' disipl čhe Jeso'osən'. Na' catə' bachzolao chexjw že'enə' ⁵⁸ Jwsen' gwyeje' lao Pilatən' jəyənəbe' cuerp čhe Jeso'osən'. Nach Pilatən' bene' mendad bosyo'onežjue'ene' cuerp čhe Jeso'osən'. ⁵⁹ Nach Jwsen' bego'o lao ne'e cuerp čhe'enə' na' blaže'ene' to lachə' de'e nyach. ⁶⁰ Ca naquə Jwsen' bazo to bloj ba čhe' de'e cobə de'e gwčhe'ene' le'e yej, na' lo'o ba čhe' na' gwlo'e cuerp čhe Jeso'osən' na' bləle' to yej xen de'e bseyjue'ene' cho'a ban'. Nach beze'e. ⁶¹ Na' Maria beņə' Magdalan', na' yeto Maria yoblə, jesə'əchi'e cho'a banə'.

Boso'ozoe' beņə' chsa'ape' ba čhe Jeso'osən'

⁶² Na' beteyo, gwde žan' catə'an choso'osi'ini'e de'en chse'ej chsa'ogüe' ža lni pascon', besə'ədobə bχoz əblao ca' na' beņə' fariseo ca' par ja'aque' gan' zo Pilatən'. ⁶³ Na' gwse'ene': —Señor, bajəyeza'alažə'əto' can' gwna de'e beņə' goxoayaguən' can' nembane' gwne': “Yeyon ža yebana' ladjo beņə' guat ca'.” ⁶⁴ Bselə'əšga beņə' žjəsə'ədape' cho'a banə' lao šonə ža, nič cui žja'ac disipl čhe' ca' še'elə žjəsyə'əleje' cuerp čhe'enə' na' əse'e beņə' de que babebane' ladjo beņə' guat ca'anə'. La' šə əsa'aque beņə' de que bebane' ladjo beņə' guat ca', gončən mal cle can' beņən antslə catə'an bχoayague' beņə' par gwsa'aquene' de que Diožən' bselə'ene'.

⁶⁵ Nach Pilatən' gože' beņə' ca': —Goņa' le'e soldad ca'. Le'e čhe'ega'aque' par əsa'ape'en ga zelao yesə'əzaque'ene'.

⁶⁶ Nach ja'aque' len soldad ca' na' bos'o'ochiše'e sey le'e yejən', na' bos'o'nite'e soldad ca' gwsa'ape' ban'.

28

Jeso'osən' bebane' ladjo beṇə' guat ca'

¹ Na' catə' gwde ža dezcanz chechon', bał dmigw Maria beṇə' Magdalan', na' Maria ben' yeto, ja'aque' jəsə'əgüie' cho'a banə'. ² Na' goquən' lechgualē gwxo' chedə' angl che Xanchon' betje' yoban', na' bžine' gwcue'e yej de'en nseyjw cho'a ban', na' gwchi'e lao yejən'. ³ Na' anglən' lechgualē chactit cho'alaogüe'enə' caczə ga chep yes na' xala'ane'enə' naquan šyiš xilə' juisy caczə be'eyə'. ⁴ Na' catə' besə'əle'i beṇə' gop ca' le', lechgualē besə'əžebe' xte gosə'əxize' na' gosə'əbixē' gwsa'ate' šlat. ⁵ Pero na' anglən' gože' no'ol ca': —Bito žeble. Nada' nezdə' de que Jeso'osən' ben' bos'o'ode'e le'e yag coroz nan' cheyilje. ⁶ Notoch no nla' nga. Babebane' ladjo beṇə' guat ca', can' gwnacze'. Na' le'e da le'e ggüia latjə ga nga bosə'əxoe' cuerp che'enə'. ⁷ Ležjəya'acdo le'e žjəyedixjue'i disipl che' ca' de que babebane' ladjo beṇə' guat ca'. Na' ye'ega'aclene' de que gwyobe Jeso'osən' yežine' Galilean' cle ca le'e na' Galilea na' le'ilene'. Can' ben Diozən' mendad detixjue'ida' le'e.

⁸ Nach no'ol ca' besa'aque' cho'a banə' do chesə'əžebe' pero lechgualē chesyə'əbeine', zjəya'acdoe' zjəsyə'ədixjue'ine' disipl ca' dižə' cobən' de'en gož anglən' lega'aque'. ⁹ Na' lao zjəya'aque' zjəsyə'ədixjue'ine' apostol ca' can' goquən', besyə'əžague' Jeso'osən' tnez. Nach gože' lega'aque': —Dioxei.

Na' no'ol ca' gosə'əbigue'e gan' zo Jeso'osən', bos'o'ozo xibga'aque' laogüe'enə', na' gosə'əyele'e ni'enə' tant besyə'əbeine', na' gwso'elaogüe'ene'. ¹⁰ Jeso'osən' gože' lega'aque': —Bito žeble. Le'e žjəyedixjue'i beṇə' lježjcho ca' de que cheyalə' əžja'aque' Galilean' nič na' yesə'əle'ine' nada'.

Beṇə' gop ca' jəsyə'ədixjue'ine' bχoz ca' can' bagoc

¹¹ Na' catə' beza'ac no'ol ca' cho'a ban', bałə soldad ca' beṇə' ca' gwsa'apə ba che Jeso'osən' ja'aque' syodan' jəsyə'ədixjue'ine' bχoz əblao ca' can' bagoquən'. ¹² Nach besyə'ədobə bχoz əblao ca' len beṇə' golə blao che nasyon chechon' bosə'əxi'e naclə so'one' ca naquə de'en əgwse' soldad ca' lega'aque'. Na' beyož bosə'əoxi'enə', bosə'əonežjue' soldad ca' de'e schə'o mech. ¹³ Gwse'e lega'aque': —Šə no ənabe le'e bin' goquən', na' ye'ega'aclene' de que še'elə lao chtasle, disipl che' ca' besyə'əbeje' cuerp che'enə' lo'o ban' na' besyə'əyo'en ga yoblə. ¹⁴ Na' šə gubernadorən' yenene' dižə' quinga, neto' žjəyeye'exento'one' par nič cui əže'e le'e na' par nič cui gone' le'e castigw.

¹⁵ Na' soldad ca' gosə'əzi'e mechən' de'en bosə'ənežjue' lega'aque', nach gwso'one' con can' gwse' bχoz əblao ca' na' beṇə' golə blao ca' lega'aque'. Na' yoguə' can' gosə'əna soldad ca' gosə' gwłaljən doxen gan' nitə' beṇə' Izrael gwłaz chechon'. Na' xte ža neža beṇə' gwłaz chechon' chse'ejle'e xtižə' soldad ca'.

Jeso'osən' bene' mendad əso'e xtiže'enə' yoguə' nasyon

¹⁶ Nach disipl che Jeso'osən' beṇə' ca' šnej ja'aque' Galilean' par jəsyə'əšague' Jeso'osən' to lao ya'a gan' bene' mendad yesyə'əžague'. ¹⁷ Na' catə' besə'əle'ine' Jeso'osən', gwso'elaogüe'ene'. Pero bia'aczə to chope' gwsa'acžejlaže'e šə le'enə'. ¹⁸ Nach bgüiguə' Jeso'osən' gan' nite'enə' na'

gože' lega'aque': —Baben Diozən' par ničh chnabi'a doxen yoban' na' yežlyon'. ¹⁹ De'e na'anə', le'e žja'ac le'e žjased le'e žjalo'i beṇə' ca' ža' yoguə'əloḷ nasyon par ničh əsa'aque' disipl chia'. Na' le'e gwchoaga'aque' nis par ničh yesə'əlo'e de que chso'onlilaže'e Xacho Diozən', na' nada' Xi'ine', na' Spirit che'enə'. ²⁰ Na' əgwsed əgwlo'iga'aque'lene' par ničh so'one' yoguə'əloḷ de'en babena' mendad gonle. Nada' zocza' len le'e yoguə' ža xte ca te che yežlyon'.

De'e na'azən' chzoja'.

Dižə' Güen Dižə' Cobə De'en Bzoj San Marcosən'

Juan ben' bčhoa beṇə' nis be'e xtižə' Diozən' latjə dašən'

¹ De'en nga chzoja' naquən dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Jesocristən' ben' naquə Xi'ṇ Diozən'. Na' ṇa'a solaogua' gua'a xtiže' enə'.

² De'e profet Isaiazən' ben' be' xtižə' Diozən' cana' bzoje' can' gož Diozən' Xi'ine' enə', gože' ene':

Eseḷa'a to beṇə' güe'e xtižo'onə'

par nič ṇitə' beṇə' probnid par yoso'ozenague' čho' catə'an əžino' yežlyon'.

³ Le' əṇe' zižjo latjə dašən', ṇe':

“Le'e so probnid par əgwzenagle che Xančon' catə'an yide'.

Na' šə sole probnid par əgwzenagle che' catə'an yide',

de'en gonle ca' gwxaquə' əleben can' chonle chxi' chloale nez ca' catə' chidə to beṇə' blaο.”

⁴ Na' goquən' catə' Juannə' ben' bčhoa beṇə' nis gwyeye' latjə dašən', na' gwzolaogüe' gwdixjue'ine' beṇə' de que cheyalə' yesyə'ədiṇjene' xtolə'əga'aque' enə' na' yesə'əṇabene' Diozən' əgwnitlaogüe'en, na' yesə'əchoe' nis. ⁵ Na' beṇə' ca' za'ac yoguə' yež gan' mbane Jodean' na' beṇə' Jerosalen ca' gwsa'aque' ja'aque' yao Jordannə' gan' zo Juannə' par boso'ozenague' xtiže' enə'. Na' boso'oxoadole'e lao Diozən', na' Juannə' bčhoe' lega'aque' nis lo'o yao Jordannə'.

⁶ Juannə' gwyaze' lachə' de'en gwso'one' len yišə' xa camey. Na' par dobey che' bchine' to sint de yid. Na' gwdaogüe' bišə'əzo, na' leczə gwdaogüe' šil'in bia ser bia nitə' yiḡə'. ⁷ Na' gwdixjue'ine' beṇə' gwne': —Yidə yeto beṇə' zaquə'əche ca nada', na' nada' bito zaca'a par gaca' xmose'. ⁸ Nada' babčhoa' le'e nis, pero na' be'enə' yidə gone' ca so Spirit che Diozən' lo'o yichjla'ažda'ochon' na' ṇabi'an čho'o.

Can' goquə catə'an gwchoa Jeso'osən' nis

⁹ Na' ca tyemp catə'an bčhoa Juannə' beṇə' nis, Jeso'osən' gwze'e Nasaret gan' mbane Galilean', na' gwyeye' gan' zo Juannə' cho'a yao Jordannə' na' Juannə' bčho'ene' nisən'. ¹⁰ Na' catə' beyož gwchoa' Jeso'osən' nisən' bechoje' lo'o nisən'. Na' le'e ble'iteine' byaljo le'e yoban' na' ble'ine' Spirit che Diozən' beṭjən ca to yonlbexə' na' bžinən gwzōn len le'. ¹¹ Na' benene' gwna Diozən' ben' zo yoban'. —Le' naco' Xi'ṇa', na' chacchgüeida' čho'. Lechguale' cheba chezaquə' əlaža'a le'.

Gwlo'oyelə' gwxiye'enə' Jeso'osən' gone' de'e mal

¹² Na' Spiritən' le'e benten par nič gwyej Jeso'osən' latjə dašən'. ¹³ Na' Jeso'osən' gwzoe' latjə dašən' čhoa ža gan' chsa'aš bia znia ca'. Na' lao čhoa žan' Satanasən' de'en chnabia' de'e xio' ca' gwlo'oyelə'ən le' gone' de'e malən'. Na' gwde cui gwzoin co'oyelə'ən le' angl ca' besə'əžine' gwsa'aclene' le'.

Jeso'osən' gwzolaogüe' bsed blo'ine' beṇə' Galilea ca'

¹⁴ Na' gwde goso'ogüe'e Juannə' ližyan', Jeso'osən' gwyeye' gan' mbane Galilean' gwdixjue'ine' dižə' güen dižə' cobə can' ṇabia' Diozən' con notə'ətezə beṇə' əso'e latjə. ¹⁵ Na' gwne': —Babžin ža bžin or gaquə can'

babžia Diozən' bia' gaquə. Na' babžin ža n̄abia' Diozən' con notə'atezə beṇə' soe' latjə. Le'e yediṇje xtolə'əle ca' na' lešejle' dižə' güen dižə' cobə che'enə'.

Jeso'osən' gwleje' tap beṇə' gwxen bel par əsa'aque' disipl che'

¹⁶ Na' Jeso'osən' gwyje' cho'a nisdəo' Galilean', na' lao zde' cho'inə' ble'ine' čhopə beṇə' gwxen bel, choso'ozalə'e yixjw bel čhega'aque'enə' lo'o nisdəonə'. Zjənaquə čhopə biše'e. Toe' le' Simon na' ben' yeto le' Ndrəs. ¹⁷ Nach gož Jeso'osən' lega'aque': —Le'e da len nada'. Le'e nacle beṇə' gwxen bel. Pero n̄a'a gwzejni'ida' le'e par nič gonle ca so'ombia' beṇə' nada'.

¹⁸ Na' le'e gosə'əbejyichjtega'aque' yixjw bel čhega'aque'enə' nach ja'aclene' Jeso'osən'.

¹⁹ Nach gwsa'aque' yelatə' na' jəsyə'ədi'e Jacobən' len Juannə' na' len xaga'aque' Sebedeon'. Že'e to lo'o barcw chesyə'əyone' yixjw bel čhega'aque'enə'. ²⁰ Nach le'e gwṇabtei Jeso'osən' Jacobən' na' Juannə' par žja'aclene' lega'aque'. Na' bosyo'ocua'əne' xaga'aque' len xmosga'aque'en lo'o barcon' na' ja'aclene' Jeso'osən' na' beṇə' ca' banžague'.

Jeso'osən' bebeje' de'e xio' de'en yo'o yaz yichjla'aždao' to beṇə'

²¹ Nach Jeso'osən' len disipl che' ca' ja'aque' syoda de'en nzi' Capernaum, na' ža dezcanzən' ja'aque' yo'odao' che neto' beṇə' Izrael na' Jeso'osən' bsd blo'ine' beṇə' ca' ža'anə'. ²² Na' beṇə' ca' besyə'əbanene' ca naquə de'en bsd əblo'ine' lega'aque' la' can' bzejni'ine' lega'aque' nacbia' de que napəche' yelə' čhnabia' cle ca beṇə' ca' choso'osed choso'olo'ine' lei de'en bzoj de'e Moisezən'. ²³ Na' lo'o yo'odao' na' zo to beṇə' yo'o yaz de'e xio' yichjla'aždaogüe'enə'. Na' bgosya'an be'enə' gwnan: ²⁴ —Partlə le', partlə neto' Jeso'os beṇə' Nasaret. ¿Ezedežiaiyo' neto'onə'? Nezceto' no le'. Le' naco' beṇə' la'aždao' xi'ilažə' juisy na' Diozən' bsele'e le'.

²⁵ Jeso'osən' gwdile' de'e xi'onə' na' gože'en: —Sšago'. Bechoj yichjla'aždao' benga.

²⁶ Na' de'e xi'onə' benən par gwyaz be'enə' šon, na' bgosya'aten le' zižjo nach bechojən yichjla'aždaogüe'enə'. ²⁷ Na' yoguə' beṇə' ca' ža'anə' lechguale besyə'əbanene', nach gwse' lježjga'aque': —Nža' can' chzejni'ine' beṇə', na' nacbia' nape' yelə' čhnabia' de'en chone' mendad yesyə'əchoj de'e xio' ca' lo'o yichjla'aždao' beṇə' na' chesyə'əchojən.

²⁸ Na' xtižə' Jeso'osən' le'e gosə' gwlałjten doxen Galilean'.

Jeso'osən' beyone' taobin' che Simon Bedən'

²⁹ Nach catə' beza' Jeso'osən' yo'oda'onə' len tapte disipl che' ca' jəya'aque' liž beṇə' ca' čhopə, liž Simonnə' na' Ndrəsən'. ³⁰ Na' taobin' che Simonnə' die' lao camən' yo'e de'e la, nach gwse'e Jeso'osən' de que chacšenene'enə'. ³¹ Jeso'osən' bgüigue'e bexe'e na' no'olən' na' bcose'ene'. Na' le'e bechojte de'e lan', nach le'e gwwožə'ate no'olən' bene' de'e gwsa'ogüe'.

Jeso'osən' beyone' beṇə' zan

³² Baben bgüižən' catə' jso'e yoguə' beṇə' ca' chsa'acšenene' na' beṇə' ca' zjəyo'o zjəyaz de'e xio' yichjla'ažda'oga'aque'enə' gan' zo Jeso'osən'. ³³ Na' yoguə' beṇə' ža' yežən' jəsə'ədobe' cho'a puert liž Simonnə'. ³⁴ Na' Jeso'osən' beyone' zan beṇə' chse'i gwde gwde yizgüe', na' bebeje' de'e xio' ca' zjəyo'o zjəyaz yichjla'aždao' beṇə' zan. Na' bito be'e latjə bi yesə'əna de'e xio' ca' čhedə' zjənezen de que naque' Xi'in Diozən'.

Jeso'osən' gwde' doxenl̄ Galilea bsed blo'ine'

³⁵ Ža beteyo, nencal catə' gwyas Jeso'osən' beze'e na' gwyeye' fuerlā syodan' to latjə ga cui no n̄la', jene' orasyon. ³⁶ Na' Simonnə' len beṇə' l̄juežje' ca' ja'aque' jəsyə'ədilje' Jeso'osən'. ³⁷ Na' catə' besyə'əželene' l̄e' gwse'ene': —Yoguə' beṇə' ža' syodan' chesyə'əyilje' le'.

³⁸ Jeso'osən' gože' lega'aque': —Šejcho yež ca' zjəchi' galə'əzə, par nič l̄eczə chixjui'a xtižə' Diozən' len beṇə' ca' ža'anə', la' par na'anə' bselə' Diozən' nada'.

³⁹ Ca' goquən' Jeso'osən' len disipl chē' ca' ja'aque' to to yež gan' mbane Galilean', na' lo'o yo'odao' che neto' beṇə' Izrael de'en nitə' to to yež əbsed əblo'ine' beṇə', na' bebeje' de'e xio' ca' zjəyo'o zjəyaz yichjla'aždao' beṇə'.

Jeso'osən' beyone' to beṇə' che'i yizgüe' de'en nzi' lepr

⁴⁰ Na' goquən' bgüiguə' to beṇə' lao Jeso'osən', beṇə' che'i yizgüe' de'en nzi' lepr, na' be'enə' bzo xibe' lao Jeso'osən' gože'ene': —Gonšguei ben par nič yeyacda'.

⁴¹ Jeso'osən' beyaše'ene' l̄e', na' bli ne'enə' gwdane'ene' na' gože'ene': —Guacczə, beyaque.

⁴² Na' l̄e'e beyactei be'enə'. ⁴³⁻⁴⁴ Nach Jeso'osən' bene' mendad len be'enə' gože'ene': —Bzenagšga. Ni tozə cui no güe'eleno' dižə' ca naquə nga babena' len le'. Gwyej lao b̄xozən' nič le'ine' bačh beyacdo', na' bnežjue' bia yixə' gote' lao Diozən' par nič yexi' yeyacho' can' na' lei de'en bzoj de'e Moizezən' na' par nič yesə'əneze beṇə' de que babeyacdo'onə'.

⁴⁵ Pero na' be'enə' beze'e gan' zo Jeso'osən' na' be'e dižə' len yoguə' beṇə' bežague' ca naquən' beyon Jeso'osən' l̄e'. Nach gosə' gwłaljə dižə'ənə' xte benən ca cuich goquə šo' Jeso'osən' yež ca' na' cuich goquə te' con ca n̄la'azə. Gwde' fuerlā yež ca' gan' cui no beṇə' chaš. Pero bia'aczə zan beṇə' za'ac yoguə' yež ca' yelə' ja'aque gan' zoe'enə'.

2

Jeso'osən' beyone' to beṇə' nat to part cuerp che'enə'

¹ Na' goc to čopə ža gwza' Jeso'osən' Capernaunnə' catə' beyeye' de'e yoblə, na' gwse'ene beṇə' de que babežin Jeso'osən' liže'enə'. ²⁻³ Na' l̄güegwzə besə'əžag beṇə' zan liže'enə' xte bitoch bi latjə gotə' lo'o yo'o che'enə' nic cho'a puertən' par šo'och beṇə'. Na' lao chsed chlo'i Jeso'osən' lega'aque' xtižə' Diozən', besə'əžin tap beṇə' zjən̄lene' to beṇə' nat to part cuerp che'enə', zjən̄xoe'ene' to lao cam dao'. ⁴ Na' catə' gwsa'acbe'ine' cui gaquə yesə'əžinlene' beṇə' güe'enə' gan' zo Jeso'osən' tant beṇə' zan ža'anə', gwse'epe' yichjo'olə. Na' bosə'osaljue' yichjo'onə' zaquə' gan' zo Jeso'osən' nach bosə'oletje' be'enə' len xcame'enə'. ⁵ Na' gocbe'i Jeso'osən' de que gwso'onl̄ilazə' beṇə' ca' zjən̄len beṇə' güe'enə', nach gože' beṇə' güe'enə': —Xi'indaogua'a, babezi'ixena' xtolə'onə'.

⁶ Pero balə beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezən' zjəchi'e lo'o yo'onə'. Na' catə' gwse'enene' dižə' ca' be' Jeso'osən', gwso'one' xbab lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə': ⁷ —¿Bixchen' choe' benga dižə' quinga? Chžia chnite'e Diozən' ca de'en ne' de que chezi'ixene' xtolə' beṇə'chən'. Notono gaquə yezi'ixen xtolə' beṇə'chən' šə caguə tozə Diozən'.

⁸ Jeso'osən' l̄e'e gocbe'iteine' bi xbabən' gwso'one'enə', nach gože' lega'aque': —¿Bixchen' chonl̄e xbabən' ca' lo'o yichjla'ažda'olenə'? ⁹ Šə con

yapa'ane' de que babezi'ixena' xtole'enə', bito nezele šə napa' yelə' gwn-
 abia' par yezi'ixena'an. Pero šə yapa'ane': "Gwyas beyoa' xcamo'onə' na'
 beyej ližo'onə' to šao' to güen", guata'əbia' šə napa' yelə' gwnabia'anə' par
 gaquə can' nia'anə'. ¹⁰ Na' na'a gona' par nič ənezele de que napa' yelə'
 gwnabia' lao yežlyo nga par yezi'ixena' xtole' beṇačən', nadan' naca' ben'
 bselə' Diozən' golja' beṇač.

Nach gože' beṇə' güe'enə': ¹¹ —Nada' əchnia' le', gwyas beyoa'
 xcamo'onə' na' beyej ližo'onə' to šao' to güen.

¹² Nach le'e gwyasseste be'enə', na' beyoa' xcame'enə' beze'e zjəyede'
 liže', chosə'əgüiate' beṇə' ca' nite'enə'. Na' yoguə' beṇə' ca' ža'anə'
 besyə'əbanene' na' gwso'elaogüe'e Diozən' gosə'əne': —Bitonə' le'icho
 gaquə ca de'e nga bagoc.

Jeso'osən' gwleje' Lebin' par gwlene' disipl che' ca'

¹³ Gwde na' Jeso'osən' gwyaje' cho'a nisda'onə' de'e yoblə na' beṇə'
 zan besə'əžag gan' zoe'enə' nach bsd blo'ine' lega'aque'. ¹⁴ Na' catə'
 beyož bzejni'i Jeso'osən' lega'aque' beze'e na' lao zjəyede'enə' ble'ine' to
 beṇə' gočixjw, beṇə' le Lebi xi'in to beṇə' le' Alfeo, chi'e latjə gan'
 chesə'əčixjue'enə'. Na' Jeso'osən' gože'ene': —Da len nada'.

Nach Lebin' gwzože'e jənaogüe'ene'.

¹⁵ Na' goquən' chi' Jeso'osən' liž Lebin' len disipl che' ca' chsa'ogüe'.
 Na' nitə' beṇə' zan beṇə' gočixjw ca' na' nochlə beṇə' güen de'e mal ca'
 chsa'olene' lega'aque'. Nitə' beṇə' zan chedə' zane' choso'ozenague' che'
 na' chso'onlilaže'ene'. ¹⁶ Na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj
 de'e Moizezən' na' len beṇə' fariseo ca' catə' besə'əle'ine' chi' Jeso'osən'
 chaolene' beṇə' gočixjw ca' na' yebalə beṇə' güen de'e mal ca', gwse'e
 disipl che' ca': —Malən' chon maestr chelen' che'ej chaogüe' txen len
 beṇə' gočixjw na' nochlə beṇə' güen de'e mal beṇə' cui chonlento' txen.

¹⁷ Na' catə' bene Jeso'osən' xtižə'əga'aque'enə', gože' lega'aque': —
 Beṇə' cui chsa'acšene bito chesə'əyažjene' beṇə' güen rmech. Beṇə' ca'
 chsa'acšene lega'aque'enə' chesə'əyažjene' beṇə' güen rmech. Nada' za'a
 zedəyena' par nič beṇə' ca' zjəneze de que zjənaque' beṇə' güen de'e mal
 yesyə'ədinjene' xtole'əga'aque'enə', pero bito zedəyena' par nič beṇə' ca'
 chsa'aque'ne' bazjənaque' beṇə' güen yesyə'ədinjene' xtole'əga'aque'enə'.

*Gosə'ənbene' Jeso'osən' bixčen' bito gwleje' tgüejə catə' cui əse'ej əsa'o
 disipl che' ca'*

¹⁸ Na' goquən' to ža catə' disipl che Juannə' na' disipl che beṇə' fariseo
 ca' nite'e sin cui chse'ej chsa'ogüe'. Na' ja'ac balə beṇə' lao Jeso'osən'
 na' gwse'ene': —Disipl che Juannə' na' leczə disipl che beṇə' fariseo ca'
 chnite'e zan las sin cui chse'ej chsa'ogüe' par chso'ela'ochē' Diozən'. Pero
 disipl chio' ca' chse'ej chsa'ogüe'. žBixčen' ža?

¹⁹ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Catə' chac to yelə' gošagna' beṇə'
 migw che be'enə' chžagna'anə' chse'ej chsa'ogüe'. Na' ca'acžən' naquən
 len nada' na' len disipl chia' ca', chse'ej chsa'ogüe' lao ne'e zoa' len
 lega'aque'. ²⁰ Catə'əchən' əžin ža yesə'əche'əxəj beṇə' contr chia' ca' nada',
 cana'əchən' əchoj catə' cuich əse'ej əsa'o disipl chia' ca'.

²¹ Notono beṇə' zo beṇə' chčhine' to pedas lachə' cuinə' xoa nis par
 yoda' xa gole'enə' de'en bač chyoe. Šə can' gone', catə' chib xe'enə', yebe'
 lachə' cobən' na' əčhezəchən len. ²² Na' leczə ca' notono zo beṇə' chgue'e
 bino cobən' lo'o yid golən'. Šə gone' ca', bino cobən' əčhezən yid golən' na'

laljə binon' na' cuiayi' yidən'. Cle la' cheyałə' que'e bino cobən' lo'o yid cobə.

Jeso'osən' gwne' ca' par bzejni'ine' lega'aque' de que bito gaquə yesə'ənaogüe' costombr gol chega'aque'enə' na' yesə'ənaotie' de'en chsed chlo'ine'.

Boso'olechj disipl ca' trigon' ža dezczanzən' par gwsa'ogüe'en

²³ Na' gozaquən' to ža dezczanz Jeso'osən' gwdie' len disipl che' ca' gan' nyaž trigon', nach disipl che' ca' gosə'əlechje' trigon' lao gosə'ədi'enə'.

²⁴ Nach besə'əle'i balə beṇə' fariseo ca' can' gwso'on disipl ca' na' gwse'e Jeso'osən': —Bğüiašč can' chso'on disipl chio' ca' žin de'e cui de lsens goncho ža dezczanzən'.

²⁵⁻²⁶ Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': —¿Ecabi za'alažə'əle de'en bablable can' ben de'e Rei Dabin' ca tyemp catə'ən goc Abiatarən' bχoz əblaoch? Nan de que to ža cui gotə' de'e əsa'o de'e Dabin' len beṇə' ljuēžje' ca' na' gosə'ədone'. Nach gwyeje' lo'o yo'odao' əblao che chio'o beṇə' Izrael. Na' gwxi'e yetxtil de'en bazjəncua' bχoz ca' par Diozən', na' gwsa'ogüe'en len beṇə' ljuēžje' ca' la'anə'əczə cui zjənaque' bχoz, len yetxtilən' bito de lsens par gao notə'ətezə beṇə' len, letga bχoz ca' chac əsa'ogüe'en.

²⁷ Na' leczə gwna Jeso'osən': —Diozən' bene' beṇə'chən' na' techlə gwleje' to ža lao xman par nič beṇə'chən' gaquə so'one' dezczanz. Bito gwlej Diozən' ža dezczanzən' paržə nič so'omba'əne'en. ²⁸ Naquən lao na'a əṇia' bin' naquan güen goncho ža dezczanzən', nada' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇə'ch.

3

Beyaque to beṇə' mbižə šla'a ne'enə'

¹ Na' gozej Jeso'osən' to lo'o yo'odao' che neto' beṇə' Izrael yeto ža dezczanz. Na' lo'o yo'oda'onə' zo to beṇə' bambižə šla'a ne'enə'. ² Na' beṇə' fariseo ca' ža' yo'oda'onə' chosə'əgüiateze' Jeso'osən' chesə'əbeze' šə goyone' be'enə' ža dezczanzən' par nič əsa'ogüe' xya contr le'. ³ Jeso'osən' gože' ben' mbižə ne'inə': —Gwzoža' na' da ngalə.

Nach bğüiguə' ben' gwzeche' laogüe'enə'.

⁴ Jeso'osən' gože' beṇə' ca' ža' lo'o yo'oda'onə': —¿Ena lein' goncho de'e güen ža dezczanzən', o šə nan goncho de'e mal? ¿Enan goncho par nič cui sa'at beṇə', o šə nan goncho par nič sa'ate'?

Pero beṇə' ca' ža'anə' bitobi gosə'əne'. ⁵ Nach Jeso'osən' bğüie' lega'aque' znia tant gwzoe' trist chedə' cui chse'enene' se'ejni'ine' bin' chene'e Diozən' so'one'. Nach Jeso'osən' gože' be'enə': —Bli na'onə'.

Nach bli na' be'enə' na' beyaquen. ⁶ Nach beṇə' fariseo ca' catə' besa'aque' yo'oda'onə' bosə'əxi'e len beṇə' ca' chso'on txen len Erodən' naclə so'one' par so'ote' Jeso'osən'.

Beṇə' zan besə'əžag cho'a Nisdao' Galilean'

⁷⁻⁸ Jeso'osən' len disipl che' ca' gwsa'aque' yo'oda'onə' na' ja'aque' cho'a nisdə'onə'. Na' beṇə' zan jəsə'ənaogüe'ene' chedə' gwse'enene' dižə' che Jeso'osən' can' chone' de'e zan de'e zaque'e. Na' beṇə' ca' za'aque' do gan' mbane Galilean', na' do gan' mbane Jodean', na' do Jerosalennə', na' do Idomea, na' do yešla'a yao Jordanə', na' do gan' mbane Tiro na' Sidon. Za'aque' chedə' gwse'enene' yesə'əle'ine' Jeso'osən'. ⁹⁻¹⁰ Babeyon Jeso'osən' zan beṇə' chsa'acšene na' yoguə' beṇə' ca' ne'e chsa'acšene

besyə'əyiljlaže'e naclə so'one' par niç yesə'əlapə na'aga'aquen' le'. Tant beṇə' zan gosə'əbiadi'ene' xte boso'ochi'izəje'ene'. De'e na'anə' Jeso'osən' bene' mendad so'on disipl che' ca' probnid to barcw par le'. ¹¹ Na' beṇə' ca' zjəyo'o zjəyaz de'e xio'on lo'o yichjla'ažda'oga'aquen' catə' besə'əle'ine' Jeso'osən' besə'əzo xibga'aque' laogüe'enə' na' de'e xio' ca' gwsə'osya'an gosə'anən: —Le' naco' Xi'in Dioz.

¹² Pero Jeso'osən' bene' mendad len lega'aquən cui so'en dižə' non' naque'.

Jeso'osən' gwleje' šižin beṇə' bsi'e apostol

¹³ Na' gwde na' Jeso'osən' gwloe' to lao ya'a na' goxe' yoguə' disipl che' ca' par niç cueje' beṇə' ca' əsa'ac apostol che'enə', nach yogue'e gosə'əbigue'e gan' zoe'enə'. ¹⁴ Na' gwleje' šižin beṇə' par yesə'ədalenē' le' na' par niç əsele'e lega'aque' žjəsə'ədixjue'ine' beṇə' can' na Diozən'. ¹⁵ Na' bnežjue' lega'aque' yelə' gwnabia'anə' par niç besyə'əyone' beṇə' ca' chse'i yizgüe' na' par niç goc besyə'əbeje' de'e xio' ca' zjəyo'o zjəyaz yichjla'aždao' beṇə'. ¹⁶ Gwleje' Simon ben' bsi'e Bed, ¹⁷ na' Jacobən' len Juan biše'enə' xi'in Sebedeon'. Jeso'osən' bsi'e Jacobən' na' Juannə' Boanerges, chedə' zjənaque' beṇə' loc. ¹⁸ Na' gwleje' Ndressən', na' Lipən', na' Bartolomen', na' Mtion', na' Tomasən', na' Jacob xi'in Alfeon', na' Tadeon', na' Simon ben' chon txen len beṇə' ca' zjənzi' cananistas. ¹⁹ Nach gwleje' Jod Iscariotən' ben' bdiē' Jeso'osən' lao na' beṇə' contr ca'.

Gosə'əne' de que Jeso'osən' bebeje' de'e xio' ca' len yelə' guac che Beelsebon'

Gwde gwleje' disipl che' ca' beyeje' liže'enə' len lega'aque'. ²⁰ Nach de'e yoblə besə'ədopə beṇə' zan gan' nite'enə' xte nic goquə latjə əsa'ogüe'. ²¹ Catə' gwse'ene family che Jeso'osən' de que cui de latjə čhega'aque' ni par əsa'ogüe', ja'aque' gan' zo Jeso'osən' par yesyə'əche'exaxje'ene' chedə' gosə'əna beṇə' de que chactont'enə'.

²² Na' leczə balə beṇə' Jerosalennə' beṇə' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezən' bla'aque', na' gosə'əne': —Beelsebo de'en chnabia' de'e xio' ca' yo'o yazən yichjla'aždao' benga, na' chebeje' de'e xio' ca' len yelə' guac čheinə'.

²³ Nach Jeso'osən' goxe' beṇə' ca' par yesə'əbigue'e gan' zoe'enə' na' be'e jemplən' len lega'aque', gože': —Satanasən' de'en chnabia' de'e xio' ca' bito gaquə yebej cuinei lo'o yichjla'aždao' beṇə'. ²⁴ Šə beṇə' ža' to nasyon əsa'aque' čhoplə na' yesyə'ədile' entr lega'aque', əgwžiyai' nasyon čhega'aque' na'anə' šə ca'. ²⁵ Na' šə to family beṇə' əsa'aque' čhoplə na' yesyə'ədile' entr lega'acze', leczə yenit family čhega'aque' na'anə' šə ca'. ²⁶ Na' leczə ca' šə Satanəsən' len de'e xio' čhei ca' əsa'aquən čhoplə na' yesyə'ədilən, cuiayi' yelə' chnabia' čhega'aquənnə' šə ca'.

²⁷ Nezecho notono no gaquə šo' liž to beṇə' gual par žjəlane' šinlaze' ca' sin cui əgwčheje'ene' to do. Pero šə əgwčheje'ene' gwaquə cuane' šinlaze' ca'.

²⁸ De'e li chnia' le'e, bitə'ətezə de'e mal de'en chso'on beṇə'chən' na' bitə'ətezə dižə' mal de'e chso'e contr Diozən', Diozən' yezi'ixene' čhega'aque' šə yesyə'ədinjəne'en. ²⁹ Pero notə'ətezə beṇə' soe' dižə' contr Spirit che Diozən' cuat yezi'ixen Diozən' čhega'aque'. Zejlicəne yesə'əzi'e castigw čhei.

³⁰ Can' gwna Jeso'osən' čhedə' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lein' gosə'əne' de que cho'o chaz de'e xio'onə' lo'o yichjla'ažda'ogüe'enə'.

Xna' Jeso'osən' na' biše'e ca' besə'ažine' gan' zoe'enə'

³¹ Gwde de'e ca' xna' Jeso'osən' len biše'e ca' besə'ažine' gan' zo Jeso'osən'. Na' chyo'olə gosə'əbeze' gosə'əṇabe' so'elene' le' dižə'. ³² Na' beṇə' zan ca' zjəchi' tcuit tcue'ej Jeso'osən' gwse'ene': —Xna'on len beṇə' bišo'o ca' zjəzeche' chyo'olə na' chse'enene' əso'elene' le' dižə'.

³³ Pero Jeso'osən' gože' lega'aque': —Nitə' beṇə' yoblə beṇə' bazjənaquə ca xna'a na' ca biša'a.

³⁴ Nach Jeso'osən' blo'e beṇə' ca' zjəchi' tcuit tcue'eje'enə', gwne': —Beṇə' quingan' bazjənaque' ca xna'a na' bazjənaque' ca biša'a. ³⁵ Can' naquən len notə'ətezə beṇə' chso'one' can' chazlažə' Diozən', zjənaque' ca xna'a na' ca biša'a na' ca zana'.

4

Jempl che beṇə' gozən'

¹ Na' de'e yoblə gwzo Jeso'osən' cho'a nisdə'onə' na' goszolaogüe' chsed chlo'ine'. Na' tant beṇə' zan besə'ədobə gan' zo'enə' xte beṇə' byen gwyo'o Jeso'osən' gwchi'e to lo'o barcw de'en chi' galə'əzə cho'a nisdə'onə'. Na' yoguə' beṇə' ca' besə'ədobən' gosə'ənite'e lao yoxən'. ² Nach Jeso'osən' bsd blo'ine' lega'aque' len zan jempl. Na' be'elene' lega'aque' to jempl bsaquə'əlebene' xtižə' Diozən' ca trigw.

³ Nach gwne': —Le'e gwzenag de'e nga. To beṇə' gwze'e zde' güen trigw.

⁴ Na' lao chose' trigon' baḷən jəsə'əchazən cho'a nez na' bia žia xile'e bia chaš le'e yoban' gwsə'ob len. ⁵ Na' yebaḷən jəsə'əchazən ga naquə lao yej ga cuitec žia yo. De'e na'anə' le'e bla'acten. ⁶ Pero na' catə' beža'achgua besə'əcuadən na' le'e gosə'əbižten čhedə' bitobi loi gwso'on. ⁷ Na' yebaḷən besə'əgo'onən lao yo ga nchixə xsa yešə' na' bla'acquən txen len xsa yešə'anə'. Na' besə'əlolə' yag yešə' ca' lega'acquən, na' bitobi gosə'əbian. ⁸ Na' yebaḷən besə'əgo'onən lao yo šao' na' bla'acquən, na' gosə'əcha'on na' baḷən gosə'əbian šichoa güejə, na' yebaḷən gosə'əbian gyon güejə, na' yebaḷən gosə'əbian to gueyoa güejə.

⁹ Nach gož Jeso'osən' lega'aque': —Le'e žia nagle de'e chene legwzenag.

Jeso'osən' bzejni'ine' bixchen' cho'elene' beṇə' jempl

¹⁰ Na' catə' cuich nitə' beṇə' zan len Jeso'osən', disipl che' ca' šižin na' len yeziquə'əchlə beṇə' ca' zjəsə'ənao le', gosə'əṇabene' le' bi zejen jemplan'. ¹¹ Nach gože' lega'aque': —Diozən' chone' par nič le'e ənezele de'en cui no gwneze antslə de que le' nabi'e con notə'ətezə beṇə' soe' latjə. Pero beṇə' yeziquə'əchlə cho'elenga'aca'ane' jempl čhedə' bito chse'ejle'e čhia'. ¹² Chona' ca' par nič yesə'əle'ine' de'en chona' na' bito sa'acbe'ine' bi zejen, na' par nič əse'enene' xtižə'anə' na' cui se'ejni'ine'en, čhedə' bazjənaque' beṇə' la'aždao' žod. Žalə' bito zjənaque' beṇə' la'aždao' žod, gwse'ejni'ine' bi zejen de'en chse'enene'enə', na' yesyə'ədiŋjene' xtolə'əga'aque'enə' na' Diozən' yezi'ixene' čhega'aque'.

Jeso'osən' bzejni'ine' bi zeje jempl che beṇə' güen trigon'

¹³ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —ĴEbitonə' šejni'ile jempl nga? Šə bito chejni'ilen' žnacxa šejni'ile jempl ca' yelə'? ¹⁴ Quingan' zejen jempl che beṇə' güen trigon'. Xtižə' Diozən' gwxaquə'əleben ca de'en gozə be'enə'. ¹⁵ Na' nitə' beṇə' choso'ozenague' xtižə' Diozən' na' le'e chžinte Satanasən' de'en

chnabia' de'e xio' ca' chebejan xtižā' Diozān' lo'o yichjla' aždaoga' aque'enā'. Na' chac chega'aque' can' goquā len trigon' de'en jāsā'achaz cho'a nezān'. ¹⁶ Na' leczā nitā' beṇā' choso'ozenague' xtižā' Diozān' na' le'e chesyā'abeiteine'en pero chac chega'aque' can' goquā len trigon' de'en jāsā'achaz lao yo de'en žia lao yejān'. ¹⁷ Zjānaque' ca to de'e cui bi loi chon, šložga chse'ejle'e che xtižā' Diozān'. Na' catā' chesā'ague'i beṇā' lega'aque' na' choso'oči' choso'osaque'e lega'aque' laogüe de'en chse'ejle'e xtižā' Diozān', nach le'e chesā'abejyichjte'en. ¹⁸ Na' nitā' beṇā' choso'ozenague' xtižā' Diozān' na' chac chega'aque' can' goquā len trigon' de'en jāsā'achaz lao yo de'en nchixā xsa yešā'anā'. ¹⁹ Chesyā'alaḷ chesyā'āžejene' len bi de'en chso'one' na' chse'enene' yesā'ani'e, na' chesā'azelāže'e gatā' bi de'en gatā' chega'aque' chedā' bazjānχoayague' chsa'aquene' de que naquān de'e žialao. Na' de'e ca' chso'one'enā' choso'ololā'an xtižā' Diozān' de'en bayo'o yichjla' aždaoga' aque'enā', na' de'e na'anā' cui chso'one' can' chazlāžā' Diozān'. ²⁰ Na' leczā nitā' beṇā' choso'ozenague' xtižā' Diozān' do yichj do lažā'aga'aque', na' chso'one' yoguā'əḷḷ can' chazlāžā' Diozān'. Chac chega'aque' can' goquā len trigon' de'en jāsā'achaz lao yo güennā'. Baḷān gosā'əbian šichoa güejā, na' yebaḷān gosā'əbian gyon güejā, na' yebaḷān gosā'əbian to gueyoa güejā.

Jempl che de'en choncho len to yi'

²¹ Nach Jeso'osān' be'elene' displ che' ca' yeto jempl, bsaquā'əlebene' de'en chsed chlo'ine'enā' ca to yi', gwne': —Notono no gguālā' to yi' na' gwdose'en to žomā na' nic no gwcuāšā'an xan xcamei. Syempr chde'e yi'inā' le'e ze'e par nič əgwse'eni'in lo'o cuartān'. ²² Guaquā can' na dicho de'en na: “Yoguā'əḷḷ de'en ngašā' nā'a, gwžin ža la'alaon, na' yoguā'əḷḷ de'en cui no gwse'ejni'i antslā, leczā gwžin ža se'ejni'i beṇā' len.” ²³ Le'e žia nagle de'e chene, legwzenag.

²⁴ Na' leczā gož Jeso'osān' lega'aque': —Le'e gon xbab che de'en nga chnia' le'e. Con can' chzenagle xtižā'anā' leczā can' gona' par nič šejni'ilen, na' ca'aczā čha'oxen de'en šejni'ile. ²⁵ Šā chzenagle xtižā'anā' əgwzejni'ichda' le'e. Pero na' šā bito chzenagle čhei, de'e daon' baṇezele ganlāžā'ālen.

Jempl che xoa' bin

²⁶ Yelā' gwnabia' che Diozān' ben' zo yoban' gwxaquā'əleben ca de'e nga: To beṇā' chjeze' xoa' binā' lao yežlyo che'enā'. ²⁷ Chde na' cheyeje' chjāyetase' na' catā' chžin or chase' na' chase'. Na' ca'azā chac chesā'əde ža ca' na' yel ca'. Na' chla'ac yel dao' ca' na' chesā'əcha'on. Pero bito neze be'enā' nac chaquān' chesā'əcha'o yel dao' ca'. ²⁸ Yežlyo na'anā' chonān par nič chla'ac yel dao' ca' na' chesā'əcha'on na' chesā'əbian za'a nach chaquān yez. ²⁹ Na' catā' babgüiž yezān', be'enā' gozā len chelape'en chedā' banaquā tyemp par chetobe' cwsešan'.

Yelā' gwnabia' che Diozān' gwxaquā'əleben ca xsa moztasān'

³⁰ Nach gwna Jeso'osān': —Na'a əgwlo'ida' le'e par nič ənezele naquān' gwxaquā'əlebe yelā' gwnabia' che Diozān'. ³¹ Gwxaquā'əleben ca to xsa moztas de'en chaz to beṇā' lao yežlyo che'enā'. Xsa moztasān' naquān le'ebeyožā de'e dao' rizā' lao bitā'ətezāchlā semiy. ³² Pero na' catā' chla'an chcha'on na' chaquān to yag cha'odao' na' chesā'əcha'o zoze'e ca' xte bia ca' zjāzo xile'e chso'on ližga'aquāb lo'o zoze'e ca'.

Jeso'osān' bzejni'ine' beṇā' porzā len jempl

³³ Jeso'osən' bsed blo'ine' beṇə' zan ca' besə'əžag gan' zo'enə' porzə len jempl ca de'e quinga babzoja', bzejni'ine' beṇə' xte ga zelao gwse'ejni'ine'en. ³⁴ Bitobi bichlə gwne' par bzejni'ine' lega'aque' sino porzə len jempl bzejni'ine' lega'aque'. Pero na' disipl che' ca' bzejni'ine' lega'aque' clar bi zejen to to jempl ca'.

Jeso'osən' bcueze' be' gualən' lao nisdə'onə'

³⁵ Na' le'e ža na'atezə do chxentg catə' Jeso'osən' gože' disipl che' ca': — Ełaguə'əcho yešlala' nisdə'onə'.

³⁶ Nach disipl che' ca' bosyo'ocua'ane' beṇə' ca' nitə'anə' na' bosose'e barcon' gan' bayo'o Jeso'osən'. Nach yebałə barcon' gan' ža' beṇə' ca' jəsə'ənaon lega'aque'. ³⁷ Na' lao zda barcon' gwzoloa gwyečj to be' gual lao nisdə'onə'. Na' barcon' gwyejən nil na'alə por ni che be'enə', na' chas chatə' nisən' xte gwzoloa gwyož barcon' nisən'. ³⁸ Pero na' Jeso'osən' bachtase' xni'ate barcon' lao to lmad, tant chjxaque'ene'. Nach bosyo'osbane'ene' gwse'ene': —Maestr! žEbitobi chacdo' de'en bač chbiayi'ichon'?

³⁹ Nach Jeso'osən' gwyase' lao ne'e chas chatə' nisdə'onə', nach gwdile' be'enə', na' bene' mendad len nisdə'onə' gože'en: —Bebe'eži.

Nach le'e besyə'əbe'ežite be'enə' len nisdə'onə'. ⁴⁰ Nach Jeso'osən' gože' disipl che' ca': —Bito žeble. Le'e šejle'ech chia'.

⁴¹ Na' lega'aque' besyə'əbanchgüeine' na' gwse' ljuežjga'aque': —Bitolja naquə bengə con to beṇəchzə, la' žnacxa gon to beṇəch par yebecžie' be' gualən' len nisdə'onə'?

5

To beṇə' Gadaran' yo'o yaze' de'e xio'

¹ Jeso'osən' na' disipl che' ca' besə'əžine' yešlala' nisdə'onə' gan' naquə laž beṇə' Gadara ca'. ² Na' catə' bechoj Jeso'osən' lo'o barcon', beza' to beṇə' Gadaran' capsantən' jəšague' le'. Na' be'enə' yo'o yaz de'e xio' ca' yichjla'aždaogüe'enə'. ³ Bengə con gwzoe' do capsant. Na' notoch no goquə gwčej le' ni len do gual nic len gden. ⁴ Zan las bosə'očeje' ni'a ne'e ca' gden, pero syempr de'e xio' ca' gwso'onan ca bzojx btine' gdenṇə', na' notono goquə ṇabia' le'. ⁵ Do ža do yel gwde' do lao ya'a ca' na' do capsantən' bisye'e na' bene cuine' zi' len yej. ⁶ Na' catə' ble'ine' zda Jeso'osən' zitə'alə na' gwsa'adoe' jəšague'ene' na' bzo xibe'en lao Jeso'osən' be'elaogüe'ene'. ⁷ Nach de'e xio' ca' yo'o yaz yichjla'aždaogüe'enə' gosə'anen zizjo gosə'anən: —Partlə le', partlə neto' Jeso'os Xi'in Dioz ben' naquə le'ezelaogüe beṇə' blaο. Diozən' naque' testigw cheto' chatə'əyoito' le' cui əgwčhi' əgwsaco'o neto'.

⁸ Gosə'anən ca' chedə' Jeso'osən' bene' mendad gože' lega'aquən: —De'e xio' le'e yechoj yichjla'aždao' bengə.

⁹ Nach gož Jeso'osən' lega'aquən: —žBi lele?

Na' gosə'anən: —Legionṇə' leto' chedə' naquə zanto'.

¹⁰ Na' be'enə' gotə'əyoine' Jeso'osən' par cui əsele'e de'e xio' ca' fuerlə laž be'enə'. ¹¹ Na' to ya'a de'e zo galə'əzə chaš beṇə' choso'oye' coš zan. ¹² Na' de'e xio' ca' gwsa'atə'əyoin le' gwse'en: —Be'ešga latjə žjayežo'oto' yichjla'aždao' coš ca'.

¹³ Nach Jeso'osən' be'e latjə. Na' besyə'əchoj de'e xio' ca' yichjla'aždao' be'enə' na' jəsyə'əžo'on yichjla'aždao' coš ca'. Nach besyə'ədinsesəb le'e

ya'anə' na' jəsyə'əxopəb lo'o nisdə'onə' na' gwsə'atəb gwse'ejəb nisən'. Na' ca do čopa mil coš can' zjənaquə.

¹⁴ Na' beṇə' ca' chosə'əye' coš ca' besə'ələ'ine' de'en bagoquən' na' de'en besə'əžebchgüe' besə'acdoe' nach jəsyə'ədixjue'ine' beṇə' lao' syodan' na' beṇə' nitə' do yoba. Na' beṇə' ca' catə' gwse'enene' xtižə' beṇə' goye coš ca' ja'aque' jəsə'əgüie' de'en bagoquən'. ¹⁵ Na' catə' besə'əžine' gan' zo Jeso'osən' besə'ələ'ine' be'enə' gwyo'o gwyaz de'e xio' ca' yichjla'aždaogüe'enə', bachi'e nyaz xalane'e, na' babezošao' yichjla'aždaogüe'enə', na' besə'əžebe' de'en goquən'. ¹⁶ Na' beṇə' ca' besə'ələ'i de'en goquən', gwse'e beṇə' ca' yelə' can' beyaque ben' gwyo'o de'e xio' ca' yichjla'aždaogüe'enə' na' can' goquə len coš ca'. ¹⁷ Nach beṇə' ca' ža' gan' mbane Gadaran' jse'etə'əyoine' Jeso'osən' yeze'e lažga'aque'enə'.

¹⁸ Na' catə' Jeso'osən' beyo'e lo'o barcon' par yeze'e len disipl čhe' ca', ben' bechoj de'e xio' ca' yichjla'aždaogüe'enə' gotə'əyoine' Jeso'osən' šejlene' le'. ¹⁹ Pero Jeso'osən' bito be'e latjə, gože'ene': —Beyej ližo' gan' ža' family čhio' ca' na' jəyedixjue'iga'aque' catec de'e mban' baben Xancho Diozən' len le', na' can' bacheyašə' cheži'ilaže'e le'.

²⁰ Nach beza' be'enə' gwzolaogüe' jəyede' yoguə' syoda ca' gan' mbane Decapolisən' jəyzenene' catec de'e mban' baben Jeso'osən' len le'. Na' yogue'e besyə'əbanene'.

Jeso'osən' beyone' xi'in Jairon' na' yeto no'olə beṇə' gwdan lao xadon čhe'enə'

²¹ Na' catə' beslaquə' Jeso'osən' len disipl čhe' ca' yešlā'alə nisdə'onə' besyə'əchoje' lo'o barcon'. Na' besə'əžin beṇə' zan gan' nite'e cho'a nisdə'onə', na' besyə'əga'aṇe' na'azə. ²² Nach bžin to beṇə' le Jairo, naque' to beṇə' gwnabia' čhe yo'odao' čhe neto' beṇə' Izrael. Na' catə' ble'ine' Jeso'osən' bzo xibe' laogüe'enə'. ²³ Na' gotə'əyoichgüeine' le', gože'ene': —Xi'inə' no'olən' bachatbo'. Yo'ošga cano'obo' par nič yeyaquebo' na' par nič əbambo'.

²⁴ Nach Jeso'osən' txen len disipl čhe' ca' ja'aclene' beṇə' gwnabian'. Na' beṇə' zan jəsə'ənaogüe' lega'aque' xte bosə'očhi'ižofene'. ²⁵ Na' entr beṇə' ca' len to no'olə beṇə' bagoc šižin iz chzoe' bgua'a. ²⁶ Na' babžaglaogüe' gwyeje' lao zan beṇə' güen rmech ca' na' babenditjei zgade xmechen' len lega'aque' na' notono goquə yeyon le'. Con byalə'əch yižgüe' čhe'enə'. ²⁷ Na' no'olən' babenene' xtižə' Jeso'osən', na' bgüigue'e cožə' Jeso'osən' gan' zde' ladjo beṇə' ca' jəsə'ənao le' nach gwthane' xadon čhe'enə'. ²⁸ Bene' xbab lo'o yichjla'aždaogüe'enə', gwne': —Šə con cana' xadon čhe'enə', goyacczəda'.

²⁹ Na' le'e gwlezte bgua'a de'en chzo'enə' na' gocbe'ine' de que babeyaquene'. ³⁰ Nach Jeso'osən' leczə gocbe'ine' de que babeyone' to beṇə' len yelə' guac čhe'enə', na' gwyechje' bgüie' beṇə' ca' zjəsə'ənao le', nach gože' lega'aque': —¿Non' bagwdan xadon čhia'anə'?

³¹ Nach disipl čhe' ca' gwse'ene': —Chle'ido' nitə' beṇə' zan nga, na' choso'očhi'ižoje' le'. Na' nao': “¿Non' gwdan nada'?”

³² Pero na' Jeso'osən' bgüie' yogue'e par nič le'ine' non' gwdan le'. ³³ Na' no'olən' de'en gocbe'ine' babeyaquene' na' do chaž chžebze' bgüigue'e bzo xiben' lao Jeso'osən' par gože'ene' dołol can' bagoc čhe'. ³⁴ Nach Jeso'osən' gože'ene': —Xi'inđaogua'a, babeyacdo' čhedə' chonlilažo'o nada'. Beyej to šao' to güen na' Diozən' gone' par nič cuich gue'ido' yižgüen' nac ca'.

³⁵ Ne'e cho'ete Jeso'osən' dižə'an ca' catə' besə'əžin beṇə' gwsa'ac liž Jairon' ben' naquə ɣa bi'i no'olən' jse'eže'ene': —Bagot bi'i no'ol dao' chio'onə'. Bitoch gondo' maestrən' zed.

³⁶ Pero Jeso'osən' bito bene' cas che de'enə' jež be'enə', con gože' Jairon': —Bito žebo'. Con benlilažə' nada'.

³⁷ Na' bito be' Jeso'osən' latjə əžja'aquəch beṇə' ca' len le', sino Bedən' len Jacobən' na' Juan beṇə' bišə' Jacob na'azən' ja'ac len le'. ³⁸ Na' catə' besə'əžine' liž beṇə' gwnabian', Jeso'osən' ble'ine' de que beṇə' ca' ža' cha'ašilən' bachso'one' scaṇdl na' bachesə'əbežchgüe'. ³⁹ Nach catə' gwyo'e cha'ašilən', gože' lega'aque': —¿Bixchen' bachonle scaṇdl na' chbežle? Bito nacho' bi'i guat, con chtasbo'onə'.

⁴⁰ Na' gosə'əzi'ičhižə' beṇə' ca' ža'anə' le'. Nach Jeso'osən' bebeje' yogua' beṇə' ca' ža'anə', na' gwche'e ɣaxna' bi'i guatən' na' beṇə' ca' zja'ac len le' na' gwso'e lo'o cuartən' gan' debo'onə'. ⁴¹ Nach bexe'e na' bi'i no'olə' guat da'onə' na' bolgüize'ebə' gože'ebə': —Talita comi—, zeje dižə': “No'ol dao', əchnia' le', beyas.”

⁴² Nach le'e beyaste bi'i no'ol daon' na' bedabo'. Nacbo' bi'i šižin ize. Nach ɣaxna'abo'on len beṇə' ca' yelə' ža' lo'o cuartən' besyə'əbanchgüeine'. ⁴³ Jeso'osən' bene' mendad cui əso'e dižə' can' goquən', na' leczə' bene' mendad len ɣaxna'abo'on əso'ebə' de'e gaobo'.

6

Bežin Jeso'osən' Nasaretən'

¹ Na' Jeso'osən' len disipl che' ca' besa'aque' Capernaunnə' na' jəya'aque' Nasaret gan' gwcha'o Jeso'osən'. ² Na' ža' dezcanzən' gwyeje' yo'odao' che neto' beṇə' Izrael na' gwzolao bsed əblo'ine' beṇə'. Na' beṇə' zan beṇə' ca' gwse'enene' xtiže'enə', besyə'əbanene' na' gwse'e ljuežjga'aque': —¿Nacxa goquən' neze benga yogua' de'en chsed chlo'ine'en ža? ¿No bzejni'i le' de'en naquə de'e si'innə'?, na' ¿nac chaquən' chone' miłagr? ³ Nombi'acho benga. Le'enə' carpinter xi'in Marian', na' beṇə' bišə' Jacob, na' Jwse, na' Jodas, na' Simon. Nach zane' ca' nitə' lažcho nga.

Na' de'en gwso'one' xbab de que Jeso'osən' naque' con to beṇə' gwlaž chega'aque', de'e na'anə' bito gwse'ejle'e che'. ⁴ Na' gož Jeso'osən' lega'aque': —La'anə'əczə beṇə' zan chso'e yelə' bala'aṇ che beṇə' ca' chso'e xtižə' Diozən', pero beṇə' gwlaž chega'aque' ca' na' family chega'aque' ca' na' beṇə' ca' nitə' ližga'aque' bito chso'e lega'aque' yelə' bala'aṇ.

⁵ Na' laogüe de'en cui gwse'ejle'e che Jeso'osən', bito bene' zan miłagr Nasaretən' con de'e bene' bɣoa ne'enə' to chopə beṇə' na' besyə'əyaquene'. ⁶ Na' bebane Jeso'osən' de'en cui gwse'ejle'e che'. Na' gwdechlə gwyeje' len disipl che' ca' na' bzejni'ine' beṇə' ca' ža' yež ca' de'en zjəchi' galə'əza.

Jeso'osən' bsele'e disipl che' ca' šižin jəsə'ədixjui'e xtiže'enə'

⁷ Jeso'osən' botobe' disipl che' ca' šižin na' bnežjue' lega'aque' yelə' guac par nič əsa'aque' yesyə'əbeje' de'e xio' ca' zjəyo'o zjəyaz yichjla'aždao' beṇə'. Na' bsele'e chopə güejəga'aque' jəsə'ədixjui'e xtiže'enə'. ⁸ Na' bene' mendad len lega'aque' bitobi əso'oxe'e tnezən', sino tozə garrot. Gože' lega'aque' de que bito cheyalə' əso'e bsod, ni yet, ni mech. ⁹ Be'e latjə yošo'oleje' šcue' yel, na' əsa'aze' tozə camis. ¹⁰ Na' ze'e sa'aque' catə' gože' lega'aque': —Catə' əžinle liž beṇə' yesyə'əbei yošo'ogüialao le'e, na'atezə sole na' na'atezə yesa'acle par žja'acle ga yoblə. ¹¹ Na' gatə'ətezə

əžinle ga cui nono yebei əgüialao le'e, na' nic yoso'ozenague' chele, le'e yesa'ac latjän'. Na' catə' yesa'aclen', əgws'i'ins ni'alēn' par yežib bišten' de'en gwžianņə', nič əgwlo'ile beņə' ca' de que de'e malən' chso'one' cui choso'ozenague' xtižə' Diozən' de'en cho'elen'. Diozən' bene' par nič byinj' yi' na' sofr lao' syoda Sodomān' na' syoda Gomorran' por ni che de'en cui boso'ozenag beņə' ca' che'. Na' de'e li əchnia' le'e catə' əžin ža gon Diozən' castigw zejlicane che yoguə' beņə' ca' chso'on de'e malən', beņə' ca' cui yoso'ogüialao le'e yesə'əzaquə'əzi'iche' clezə ca beņə' ca' gwnitə' Sodomān' na' Gomorran'.

¹² Nach gwsa'ac disipl ca' na' jəsə'ədixjui'e de que beņə'chən' cheyalə' yesyə'ədiņjene' xtolə'əga'aque'enə'. ¹³ Na' lecəzə besyə'əbeje' zan de'e xio' de'en zjəyo'o zjəyaz yichjla'aždao' beņə' na' boso'ošone' set lao cuerp che zan beņə' ca' chsa'acšene na' gws'o'one' par nič besyə'əyaquene'.

Can' goquə got Juan ben' bchoa beņə' nis

¹⁴ Na' Erodān' ben' chnabia' beņə' Galilea ca' benene' dižə' ca naquə yoguə'ələl de'e güen de'en ben Jeso'osən', la' beņə' zan gosə'ənezene' de'e ca' ben Jeso'osən'. Nach gwna Erodān': —Bengan' de'e Juannə' ben' bchoa beņə' nis. Babebane' ladjo beņə' guat ca', na' de'e na'anə' chac chone' miłagr quinga.

¹⁵ Nach yebałə beņə' gosə'əne': —Naque' profet Liazən' ben' be' xtižə' Diozən' cana'.

Nach yebałə' gosə'əne': —Naque' to profet ben' choe' xtižə' Diozən' can' gws'o'on de'e profet beņə' ca' gwnitə' cana'.

¹⁶ Pero catə' bene Erodān' xtižə' beņə' ca' na' gwne': —Bengan' de'e Juannə' ben' bena' mendad gosə'əchogue' yene', na' na'a babebane' ladjo beņə' guat ca'.

¹⁷⁻¹⁸ Quinga goquə got Juannə'. Erodān' beque'e Erodiasən' ca xo'ole', len Erodiasən' naque' xo'olə Lip biše'enə'. Na' Juannə' gože' Erodān': “Malən' beno' beca'o no'ol che beņə' bišo'onə' par naque' xo'olo'.” Na' de'en gož Juannə' Erodān' ca', de'e na'anə' Erodān' bene' mendad gosə'əzene' Juannə' na' gosə'əgüe'ene' ližyan', na' boso'ocheje' ni'a ne'e ca' gden.

¹⁹ Erodiasən' gwlo'olaže'e Juannə' por ni che de'en gože' Erodān' ca', na' gone'ene' gote'ene', pero bito goquə. ²⁰ Erodān' gocbe'ine' de que Juannə' zdacze' licha na' de que naque' to beņə' güen. De'e na'anə' bžeb Erodān' gone' mendad so'ote' Juannə' na' de'e na'anə' bito be' Erodān' latjə bi gone no'olən' Juannə'. Na' la'aņə'əczə bitotec gwyejni'i Erodān' bi de'en gwna Juannə', bebeine' bzenague' xtiže'ena'. ²¹ Pero na' gotə' to latjə par got Erodiasən' Juannə'. Catə'an gwye'i Erodān' iz, bene' to lni par beņə' gwnabia' che' ca', na' par beņə' gwnabia' che soldad ca', na' par beņə' blao ca' nitə' Galilean' gan' chnabi'enə'. ²² Bi'i no'ol che Erodiasən' gwyo'obo' lo'o quart gan' chsa'o beņə' ca' na' bya'abo'. Na' lechgualə bebei Erodān' na' len beņə' ca' chsa'olen le' txen can' bya'abo'. Nach Rei Erodān' gože'ebo': —Gwṇab bitə'ətezə de'en che'endo' na' goṇa'an.

²³ Na' bene' lyebe len lebo' bzoē' joramēt de que əgwnežjue'ebo' bitə'ətezə de'e əṇabebo' le' la'aņə'əczə šə gašjə ṇasyon gan' chnabi'e'ena'. ²⁴ Nach bechojbo' na' gožbo' xna'abo'onə': —¿Bin' əṇabda'ane' goṇe'?

Nach xna'abo'onə' gože'ebo': —Gwṇabene' goṇe' le' yichj Juannə' ben' bchoa beņə' nis.

²⁵ Nach *le'e beyo'oseste bi'i no'olan' gan' chaolen rein' beṇə' ca' yela'*, na' gožbo' rein': —Beṇ nada' *na'atec na'a yichj Juannə' ben' bchoa beṇə' nis bžian to lao plat.*

²⁶ Nach rein' *gwozoghüe' trist cataṇ' beyož gož bi'i no'olan' le' ca'*, pero na' *bachlə bzoe' jorament len lebo' lao beṇə' ca' zjanaquə combidan'.* De'e na'anə' *benšaze' can' gwṇabe bi'i no'olan' le'.* ²⁷ Nach *le'e bente rein' mendad šej to soldad žjəchogue' zelao yen Juannə' na' əgwž'i'e yichje'enə' to lao plat.* ²⁸ Nach *gwyey soldadan' ližya gan' de Juannə' jəchogue' yene'enə' na' bži'en to lao plat.* Nach *beyoxe'en jəyenežjue'en bi'i no'olan', na' bi'i no'olan' bnežjwbo'on xna'abo'on.*

²⁹ *Cataṇ' gwse'ene disipl che de'e Juannə' de'en goquən', jəsyə'axi'e cuerp che'enə' na' jəsə'əcuəše'en.*

Jeso'osən' bguaogüe' gueyə' mil beṇə' byo

³⁰ Na' *cataṇ' besyə'əžin disipl che Jeso'osən' gan' zoe'enə' gwso'elene'ene' dižə' can' jse'ene'enə', na' can' jəsə'ədixjui'e can' na' Diozən'.* ³¹ *Jeso'osən' gože' lega'aque':* —*Le'e da, šejcho to latjə ga cui no nla' žjencho šlož dezcanz.*

Gwne' ca' chedə' beṇə' zan chsa'aš gan' nite'enə', na' cui goquə latjə par gao Jeso'osən' len disipl che' ca'. ³² Nach *Jeso'osən' len disipl che' ca' gwso'e to lo'o barcw na' gosə'əlague'e nisdə'onə' par besə'əžine' to latjə ga cui no nla'.* ³³ *Pero beṇə' zan besə'ale'ine' lega'aque' cataən gwsa'aque', na' besyə'əyombi'e Jeso'osən'.* Nach *gwsa'acdo beṇə' ca' ža' yoguə' yež ca' zjəchi' galə'əzə əzja'aque' zaquə' galən' əžin Jeso'osən' len disipl che' ca' na' byobəch besə'əžine' cle ca' Jeso'osən' len disipl che' ca'.* ³⁴ Na' *cataṇ' besə'əžine' cho'a nisdə'onə' Jeso'osən' ble'ine' beṇə' zan ca' na' beyašə'əlaže'e lega'aque', chedə' goche'ine' de que zjanaque' ca' xilə' ca' bian' cui no xane de. Na' Jeso'osən' bzejni'ine' lega'aque' de'e zan.* ³⁵ Na' *cataṇ' baxexjw že'enə' gosə'əbiguə' disipl che' ca' laogüe'enə' na' gwse'ene':* —*Bachaḷ na'a na' zocho to latjə ga cui no nla'.* ³⁶ *Bitobi de che beṇə' quinga par əse'ej əsa'ogüe'. Bzeišgueiga'aque'ne' dižə' nič žjəya'aque' yež ca' de'en zjəchi' galə'əzə par nič žjəsə'əxi'e de'e se'ej əsa'ogüe'.*

³⁷ Nach *Jeso'osən' gože' lega'aque':* —*Le'e gwnežjo de'e sa'ogüe'.*

Na' *gwse'ene':* —*žEche'endo' šejcho žjəxi'icho tmil pes yetxtilən' par əgwnežjwchon əsa'o beṇə' quinga?*

³⁸ Nach *Jeso'osən' gože' lega'aque':* —*žBalə yetxtil chechon' de? Le'e gūiašc.*

Na' *cataṇ' gosə'ənezene', gwse'ene':* —*Gueyə' yetxtil na' chopə bel ya'a.*

³⁹ Nach *ben Jeso'osən' mendad gosə'əbe' beṇə' zan ca' lao yixye daquə'anə', xonj güeje'.* ⁴⁰ Na' *besə'ədobə to gueyoa güeje' na' šiyon güeje' gosə'əbi'e lao daquə'anə'.* ⁴¹ Na' *Jeso'osən' gwxi'e yetxtil ca' gueyə' na' bel ya'a ca' chopə, na' bgüie' yobalə be'e yelə' choxcwlen che Diozən' na' bzoxje' yetxtilən'.* Na' *bnežjue'en disipl che' ca' par gwso'e che che beṇə' ca'.* *Leczə ca' bene' len bel ya'a ca' chopə, na' gwso'e che yoguə' beṇə' ca'.* ⁴² *Yogue'e gwsa'ogüe'en xte ca' gwse'eljene'.* ⁴³ Na' *pedas yetxtil ca' na' bel ya'anə' besyə'əga'an bosyo'otobe'en, na' gwsa'aquən šižin žomə.* ⁴⁴ Na' *beṇə' ca' gwsa'o yetxtilən' na' bel ya'anə' zjanaquə gueyə' mil beṇə' byo cui cuent no'olə na' cui cuent bidao'.*

Jeso'osən' gwze'e lao nisdə'onə'

⁴⁵ *Gwde na' Jeso'osən' bene' mendad yesyə'əyo'o disipl che' ca' lo'o barcon' par yesyə'əbialaogüe' yesyə'əlague'e yešla'alə nisdə'onə' par*

yesyā'əžine' Betsaidan', žlac ne'e bega'an le' bzeine' beṇā' zan ca' dižā'.⁴⁶ Na' catā' beyož bzei Jeso'osān' beṇā' ca' dižā', gwloē' to lao ya'a par jene' orasyon. ⁴⁷ Na' catā' gol, barcon' gan' zesya'əyo'o disipl che' ca' bazdan gwcholte nisdā'onā', na' yetozā Jeso'osān' bega'ane' lao ya'anā'. ⁴⁸ Na' ble'ine' de que naquān zdebā par yesā'əžiguā'əche' barcon' chedā' chechj be'enā' clelā. Na' do šbaļ beyetj Jeso'osān' ya'anā' na' gwze'e tlaō nisdā'onā' na' gwyje' galān' zja'ac disipl che' ca'. Na' bene' ze te yešlā'alā galān' zja'aque'. ⁴⁹ Pero na' catā' besā'əle'ine' le' zde' lao nisdā'onā' gwsa'aque' de que naque' to beṇā' guat, na' gwso'osye'e. ⁵⁰ Yogue'e besā'əle'ine' le' na' besā'əžebchgüe'. Pero na' le'e bolgüizte' lega'aque' na' gože': —Leyebei, nada'anā'. Bito žeble.

⁵¹ Nach beyo'e lo'o barcw chega'aque'enā' na' le'e gwlezte be'enā'. Na' lechgualē besyā'əbanene', ⁵² la' bito gwsa'ache'ine' non' naquā Jeso'osān' la'anā'əczā bguaogüe' beṇā' zan ca' len gueyā'əzā yetxtilān' chedā' nežjānchōļ yichjla'aždaoga'aque'enā'.

Jeso'osān' beyone' beṇā' chsa'acšene beṇā' nitā' Genesaretān'

⁵³ Na' catā' beyož besyā'əlague'e nisdā'onā', besā'əžine' gan' mbane Genesaretān'. Na' besā'əchoje' barcon' na' bosō'očheje'en cho'a nisdā'onā'. ⁵⁴ Na' ze'e besyā'əchoje' barcon' catā'əczlā besyā'əyombia' beṇā' ca' ža' Genesaretān' Jeso'osān'. ⁵⁵ Na' gwsa'ašdoe' yoguā' yež ca' zjāchi' doxen gan' mbane Genesaretān', na' gosā'əche'e yoguā' beṇā' ca' chsa'acšene zjāxoateze' lao xcamga'aque'enā' par jso'ene' gan' gwse'enene' rson zo Jeso'osān'. ⁵⁶ Na' gatā'atezā gwyej Jeso'osān' šā lao' syoda, o šā lao' yež ca', con bosō'onite'e beṇā' ca' chsa'acšene do cho'a nezān' na' gwsa'atā'əyoine' Jeso'osān' šā güe'e latjā yesā'əgane' lachga lox xadon che'enā'. Na' yoguā' beṇā' ca' gosā'əgan len besyā'əyaquene'.

7

De'e mal de'en chchoj yichjla'ažda'ochon' chonān manch la'ažda'ochon'

¹ Baļ beṇā' fariseo ca' na' beṇā' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezān' gwsa'aque' Jerosalennā' na' besā'əžine' gan' zo Jeso'osān'. ² Na' catā' besā'əle'ine' de que baļā disipl che Jeso'osān' bito bosyo'one'e zan las ze'e sa'ogüe', na' gwsa'ogüe' xya contr disipl ca' lao Jeso'osān'. ³ Ca naquā costombr che yoguā' neto' beṇā' Izrael na' mazachlā che beṇā' fariseo ca' beṇā' ca' lecza zjānaquā beṇā' gwlaž cheto', bito chsa'ogüe' šā cuiṇā' yosyo'one'e zan las, la' can' naquā costombr de'en gosā'ənao de'e xaxta'oto' ca'. ⁴ Catā' chja'aque' gan' chac ya'anā' na' catā' chesyā'əžine' ližga'aque' bito chsa'ogüe' xte catā'əch bagwsa'a gosā'əyib cuinga'aque'. Na' dech de'e zan costombr de'e chsā'ənaogüe' ca de'en chso'one' xi'ilažā' tas plat chega'aque' ca' na' yesā' de ya, na' no mes chega'aque' segon can' na costombr golān'. ⁵ De'e na'anā' beṇā' fariseo ca' na' beṇā' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezān' gwse'e Jeso'osān': —¿Bixchen' disipl chio' ca' bito chesā'ənaogüe' costombr ca' de'en bosyo'ocua'anlen de'e xaxta'ocho ca' chio'o? ¿Bixchen' cui chosyo'one'e zan las antslā ze'e sa'ogüe' can' chonto'?

⁶ Nach Jeso'osān' gože' lega'aque': —Naquān de'e li can' bzoj de'e profet Isaiazān' ben' be' xtižā' Diozān' cana' che le'e beṇā' goxoayag. Bzoje'en nan: Beṇā' Izrael ca' chsā'əne' de que nada' Diozān' chso'elaogüe'e pero lo'o yichjla'aždaoga'aque'enā' chesā'əgue'ine' nada'.

7 Bitobi zejen de'en chāsə'əne' chso'elaogü'e nada', chedə' la' choso'osed choso'olo'ine' beṇə' costombr de'en gwsa'aljlažə' beṇachən'.

8 Le'e chbejyichjle de'en non Diozən' mendad gonle na' con naozechle costombr golə de'en əbxe beṇachən', ca de'en chi'ichgua yichjle cheyible no yesə' na' no tas plat chele zan las ze'e gwchinlen na' chi'ichgua yichjle gonle de'e zan de'e zjənac ca'.

9 Na' goze'e Jeso'osən' lega'aque': —¿Echaquele güenchguan' chonle chbejyichjle de'en non Diozən' mendad gonle parzə nič naole costombr chelen'? 10 Le'e nale de que chzenagle che de'en bzoj de'e Moizezən'. De'e Moizezən' bzoje' can' gož Diozən' le', nan: “Le'e gwnežjo yelə' bala'an xaxna'ale.” Na' leczə bzoje': “Notə'ətezle šə chžia chnitə'əle xaxna'ale cheyałə' gatle.” 11 Pero na' le'e nale de que notə'ətezə beṇə' guac ye'e xaxne'enə': “Bitoch gaquəlena' le'e chedə' yoguə' mech o bien de'en naquə gonə' par gaquəlena' le'e naquən Corban” (zeje dižə' naquən che Diozən'). 12 Na' šə ca' ye'e xaxna' be'enə', le'e natele de que bitoch cheyałə' gaquəlene' xaxne'enə'. 13 Na' de'en naozechle costombr golə chele de'en nale naquə de'e žialoch, bachonle lei che Diozən' ca to de'e cui bi bi zaque'e. Na' de'e zan de'e zjənaquə ca de'e quinga chonle.

14 Nach Jeso'osən' bolgüiže' beṇə' ca' zjənžaguən' par gosə'əbigue'e laogü'e'enə', na' gože' lega'aque': —Yoguə'əle le'e gwzenag de'en nga əṇia' le'e nič šejni'ilen. 15 Bito ṇacho de que de'en che'ej chaochon' chonən manch la'aždaochon'. De'e mal de'en chchoj yichjla'ažda'olen' lenṇə' chonən manch la'ažda'olen'. 16 Le'e žia nagle de'e chene, legwzenag.

17 Catə' beza' Jeso'osən' gan' nitə' beṇə' ca' na' beyo'e liže'enə' disipl che' ca' gosə'əṇabene' le' bi zejen jemplən'. 18 Nach gože' lega'aque': —¿Elezə lenle bito chejni'ile de que de'en che'ej chaochon' bito gaquə gonən manch la'ažda'ochon'? 19 De'en che'ej chaochon' bito cho'on yichjla'ažda'ochon' sino que chjche'en lo'o le'echon' na' chžin or cheden.

(Can' gwne' blo'e de que yoguə' yelə' guaon' zjənaquən güen par gaochon.) 20 Na' gwne': —De'en chchoj yichjla'ažda'olen' lenṇə' chonən manch la'ažda'olen'. 21 Na' lo'o yichjla'aždao' beṇach na'anə' chchoj yoguə' xbab mal quinga, ca de'en nan yesə'əgo'o xtoga'aque' na' yesə'əbejyichjje' no'ol chega'aque' o be'en chega'aque' par yesyə'əzolene' beṇə' yoblə, na' ca de'en nan so'ote' beṇə'. 22 Na' leczə lo'o yichjla'aždao' beṇach na'anə' chchoj xbab mal de'en nan yesə'əbanga'aque' bi de'e de che beṇə', na' yesə'əzelaže'e bi de'e de che beṇə', na' so'one' de'e mal, na' yesə'əxoayague' beṇə', na' so'onlene' cuerp chega'aque'enə' de'en naquə de'e yelə' zto', na' sa'acxi'i ljuežjga'aque', na' yoso'ožia yoso'onite'e ljuežjga'aque', na' sa'alaže'e na' nan so'one' de'en cui zaque'e. 23 Yoguə' de'e mal ca' de'en zjənac ca' chchojən yichjla'aždao' beṇə', na' chac manch la'ažda'oga'aque'enə'.

To no'olə cui naque' beṇə' Izrael chonlilaže'e Jeso'osən'

24 Beza' Jeso'osən' latjən' len disipl che' ca' par ja'aque' galə'əzə gan' mbane Tiro na' Sidon. Na' gwso'e to lo'o yo'o na' bito gone'e Jeso'osən' no əṇeze gan' nite'enə', pero bia'aczə bito goquə yesə'əcuasə' cuinga'aque'. 25-26 Na' zo to no'olə Sirofenisia beṇə' chšil dižə' griego na' zo to bi'i no'ol che' yo'o yaz de'e xio'on yichjla'ažda'obo'onə'. Na' lgüegwzə bene no'olən' rson gan' zo Jeso'osən', na' gwyeye' bzo xibe' lao Jeso'osən'. Na' gotə'əyoine' Jeso'osən' yebeje' de'e xio' ca' yo'o yaz yichjla'aždao'

xi'ine' no'olən'. ²⁷ Pero na' Jeso'osən' gože'ene': —Cheyalə' gü'e'cho latjə zgua'atec əsa'o bi'i checho ca' na' techlə əggua'o xico'ochon', chedə' bito naquən güen yeca'acho yelə' guao che xi'inchon' na' əgwnežjwchon gao xico'ochon'.

²⁸ Na' gocbe'i no'olən' bsaquə'əlebe Jeso'osən' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael ca beco', nach gože'ene': —Leicədon' Xana'. Pero xico'ocho ca' bian' nitə' xan mesən' guaquə əsa'ob pedas yelə' guaon' de'en choso'osan xi'incho ca' lao yon'.

²⁹ Nach Jeso'osən' gože'ene': —No'olə, güenchguan' bagwnao'. Guaquə yeyejo' ližo'. Babechoj de'e xio' de'en gwyo'o gwyaz yichjla'aždao' xi'ino'onə'.

³⁰ Na' catə' bežin no'olən' liže'enə', xi'ine'enə' debo' lao xcambo'onə' na' babechoj de'e xio'onə' gwyo'o gwyaz yichjla'ažda'obo'onə'.

Jeso'osən' beyone' to beṇə' ncuež nague' na' leczə bito goquə əne' binlo

³¹ Gwde na' Jeso'osən' len disipl che' ca' besa'aque' latjən' gan' mbane Tiro na' besyə'adie' gan' mbane Sidonnə' na' yež ca' zjəchi' gan' mbane Decapolis par besyə'əžine' nisdəo' Galilean'. ³² Na' galə'əzə nisdə'onə' besyə'əžague' beṇə' ca' zjənche'e to beṇə' cuež na' leczə bito goquə əne' binlo, na' gwsa'atə'əyoine' Jeso'osən' əxoə ne'enə' be'enə' par nič yeyaquene'. ³³ Jeso'osən' gwche'ene' partlə gan' cui no beṇə' nitə' na' bzeb xbene'enə' lo'o nag be'enə' čhopə la'a, na' btop xene'enə' xbene'enə' nach gwदनə' ložə' be'enə'. ³⁴ Nach Jeso'osən' bgüie' yobalə, na' gwcua'alazə'e gwne': —jEfata! —zeje dižə' “jByaljo!”.

³⁵ Nach byaljo nag be'enə', na' leczə lože'enə' beyaquen, na' goc gwne' binlo. ³⁶ Na' Jeso'osən' bene' mendad len beṇə' ca' cui so'e dižə' che de'en babene', pero mazəchlə gwso'one' gwso'e dižə' chei. ³⁷ Na' lechguale besyə'əbane beṇə' ca' na' gwse'e ljuežjga'aque': —Chac chone' yoguə'əlo' na' yoguə' de'en chone' chone'en binlo. Chone' par nič chesyə'əyene beṇə' cuež ca' na' par nič chesyə'əne beṇə' mod ca'.

8

Jeso'osən' bguaogüe' tapa mil beṇə'

¹ Na' goquən' besə'əžag beṇə' zan gan' zo Jeso'osən', na' bito bi de čhega'aque' par əsa'ogüe'. Nach Jeso'osən' goxe' disipl che' ca' na' gože' lega'aque': ² —Lechguale cheyašə'ada' beṇə' quinga. Bagoc šonə ža nite'e nga len chio'o, na' bitobi de de'e əsa'ogüe'. ³ Šə yosa'aga'aca'ane' sin cui bi əgwnežjua' əsa'ogüe', gosyə'əčholene' tnezən', la' bale' za'aque' zitə'.

⁴ Nach disipl che' ca' gwse'ene': —Gan' zocho nga naquən to latjə ga cui nono nla'. ¿Gaxa əželecho de'e əsa'o yoguə' beṇə' zan quingan'?

⁵ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —¿Balə yetxtil chechon' de?

Nach gwse'ene': —Gažən.

⁶ Nach Jeso'osən' bene' mendad yesə'əbe' beṇə' ca' lao yon'. Na' bexə'e yetxtil dao' ca' gažə na' be'e yelə' choxcwlen che Diozən'. Nach bzočje'en bnežjue'en disipl che' ca' par gwso'e che yoguə' beṇə' ca'. ⁷ Na' leczə de to čhopə bel' ya'a dao', na' Jeso'osən' be'e yelə' choxcwlen che Diozən' por lega'aque'b, nach bene' mendad len disipl che' ca' əso'e che che beṇə' ca'. ⁸ Na' yogue'e gwsa'ogüe' xte ca gwse'eljene'. Nach pedas ca' de'en besyə'əga'annə' bosyo'otobə disipl ca' len, na' gwsa'aque'n gažə žomə. ⁹ Na' beṇə' ca' gwsa'o yetxtilən' len bel' ya'anə' zjənaquə do tapa mile'. Gwde

na' bosa' Jeso'osən' lega'aque'. ¹⁰ Nach le' gwyo'e to lo'o barcw len disipl che' ca' na' ja'aque' distrit gan' nzi' Dalmanota.

Benə' fariseo ca' gosə'nabene' Jeso'osən' gone' to de'e yesə'ale'ine' le'e yoban'
¹¹ Na' besə'əžin balə beṇə' fariseo gan' zo Jeso'osən' na' gwzoloa gwsa'acyože'ene'. Na' gosə'ə'nabene' le' gone' to miłagr de'e yesə'ale'ine' le'e yoban' gwsa'acquene' šə cui gaquə gone'ennə'. ¹² Jeso'osən' gwcua'alaže'e na' gože' lega'aque': —Le'e mbanle na'a chṇable gona' to de'e le'ile le'e yoban' par nič ənezele šə Diozən' bsele'e nada'. Pero de'e li chnia', le'e, bitobi bi gona' de'e le'ile le'e yoban'.

¹³ Na' beyož gwna Jeso'osən' ca' beze'e len disipl che' ca' gan' nitə beṇə' ca', na' besyə'əyo'e lo'o barcon' na' besyə'əlague'e yešla'alə nisda'onə'.

De'en chsed chlo'i beṇə' fariseo ca' gwxaquə'əleben ca xna' cuazin'

¹⁴ Na' disipl che' ca' gwsa'acbe'ine' de que gwsa'anlaže'e əso'oxe'e yetxtil de'en əsa'ogüe'. Toga yetxtilən' de čhega'aque' lo'o barcon'. ¹⁵ Nach Jeso'osən' bene' mendad len lega'aque' gože': —Legapə cuidad len xna' cuazi che beṇə' fariseo ca' na' che beṇə' ca' chso'on t xen len Erodən'.

¹⁶ Pero disipl che' ca' bito gwse'ejni'ine' bi zejen de'en gože' lega'aque' ca', nach gwse' ljuēžjga'aque': —Gwne' ca' čhedə' gonlažə'əcho gua'acho yetxtilən'.

¹⁷ Jeso'osən' gočbe'ine' can' gwse'e ljuēžjga'aque', nach gože' lega'aque': —čBixčhen' chonle xbab che yetxtilən' de'en gonlažə'əlen'? čEcabiṇə' šejni'ile bi zeje de'en gwnia' le'e? čəna' bito chonle xbab čhei? čEbia'aczə ne'e nčhol yichjla'ažda'olen'? ¹⁸ čEbito chle'ile de'en chona'? na' čəbito chenele de'en chzejni'ida' le'e? čEbito za'alažə'əle miłagr de'en babena'? ¹⁹ Catə'an bguaogua' gueya'a mil beṇə' byo len gueyə'əzə yetxtil dao' čbalə žomə pedas yetxtilən' botoble de'en besyə'əga'an'?

Nach gwse'ene': —Šižin žomən'.

²⁰ Na' gozna Jeso'osən': —Catə' bguaogua' tapa mil beṇə' byo len gažə yetxtil čbalə žomə pedas yetxtil ca' botoble de'en besyə'əga'an'?

Nach gwse'ene': —Gažə žomən'.

²¹ Nach gože' lega'aque': —čEbia'aczə bitonə' šejni'ile bi zejen de'en gwnia' le'e?

Jeso'osən' beyone' jəlao to beṇə' lchol yež de'en nzi' Betsaida

²² Gwde de'e ca' besə'əžine' Betsaidan'. Na' beṇə' Betsaida ca' jso'e to beṇə' lchol lao Jeso'osən', na' gwsa'atə'əyoine' le' cane'ene' par nič ye'ine'. ²³ Na' Jeso'osən' bexe'e na' be'enə' na' gwče'ene' fuerlə yežən' na' gwdeb xene'enə' jłao be'enə' nach gwdane'ene'. Nach gwṇabene' le' šə bachac le'ine' latə'. ²⁴ Beṇə' lcholən' bgüie' na' gože' Jeso'osən': —Chle'ida' beṇə' can' chle'icho yag ca', pero chesə'əde'.

²⁵ Nach Jeso'osən' gwdane' jłao be'enə' de'e yoblə, nach be'enə' bgüiayan'e, na' beyaque jəlaogüe'enə' na' bele'ine' binlo. ²⁶ Nach Jeso'osən' gože'ene': —Bito šejo' lao' yežən', na' nic no yo'o can' babena' len le'.

Na' bose'ene' beyej liže'enə'.

Bedən' gwne' che Jeso'osən' de que Diozən' bsele'ene' par gaquəlene' beṇə' ca' bagwleje' par zjənaque' nasyon che'enə'

²⁷ Na' Jeso'osən' len disipl che' ca' gwsa'aque' ja'aque' yež ca' de'en zjəchi' gan' mbane Sesarea de Filipino. Na' lao zja'aque' tnezən' Jeso'osən' gože' disipl che' ca': —čBi chesə'əna beṇə', non' naca' nada'?

28 Nach gwse'ene': —Baļe' chesə'əne' de que naco' de'e Juan ben' bĉhoa beŋə' nis. Na' yebaļe' chesə'əne' de que naco' profet Liaz ben' be' xtižə' Diozən' cana'. Na' yebaļe' chesə'əne' de que naco' yeto profet beŋə' lecza be' xtižə' Diozən' cana'.

29 Nach gože' lega'aque': —Ķchexa le'e? Ķbi nale non' naca' nada'?

Nach Bedən' gože'ene': —Le' naco' Cristən' ben' gwlej Diozən' par gaquəleno' neto' bagwleje' par naquəto' ŋasyon ĉhe'enə'.

30 Nach Jeso'osən' bene' mendad len lega'aque' de que ni toe' cui əso'e dižə' de que len' naque' Cristən' ben' gwlej Diozən' par gaquəlene' beŋə' ca' zjənaquə ŋasyon ĉhe'enə'.

Jeso'osən' gwdixjue'ine' disipl ĉhe' ca' de que gate'

31 Nach gwzolaō Jeso'osən' bsd blo'ine' disipl ĉhe' ca'. Na' bzenene' lega'aque' de que de'e zan cheyaļə' ĉhi' saquə' le' naque' ben' bselə' Diozən' golje' beŋəĉh. Na' gwne' de que beŋə' golə beŋə' blao ĉhe ŋasyon Izrael ĉeton' na' beŋə' gwnabia' ĉhe bĉoz ĉeto' ca' na' beŋə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moisezan' bito se'ejle'e ĉhe'. Nach gože' disipl ĉhe' ca' de que beŋə' blao ca' so'ote'ene', pero na' yeyon ža yebane' ladjo beŋə' guat ca'. 32 Yoguə' de'e ca' gož Jeso'osən' disipl ĉhe' ca' clar. Nach Bedən' gwleje' Jeso'osən' latə' dao' ca'alə par gwdile'ene'. 33 Pero na' Jeso'osən' gwyechje' na' bgüie' disipl ĉhe' ca' na' gwdile' Bedən', gože' gwxyie'enə' de'en chnabia' yičjĵla'aždao' Bedən': —Gwĉhi'izə' ca'alə Satanas.

Nach gože' Bedən': —Chono' xbab ĉhe de'en chacdo' gaquən güen na' bito chono' xbab naquən' chene'e Diozən' gaquə.

34 Nach Jeso'osən' goze'e disipl ĉhe' ca' na' yeziquə'əchlə beŋə' ca' zjənžaguən' gože': —Notə'ətezle šə chene'ele gonĵilažə'əle nada' na' gwzenagle ĉhia', cheyaļə' əĉhojyichjle de'en chene'ele gon cuinle par niĉh gonle con can' chene'e Diozən', na' bitobi gaquele ĉhe de'en ĉhi' saquə'əle la'anə'əczə šə so'ot beŋə' le'e to le'e yag coroz, con gonĵilažə'əle nada' na' gwzenagle ĉhia'. 35 Na' notə'ətezə beŋə' chaquene' gone' par niĉh cui ĉhi' saque'e o par niĉh cui no so'ot le', be'enan' cuiayi'. Na' notə'ətezə beŋə' chsanlažə' cuine' ĉhi' saque'e o so'ot beŋə' le' ĉhedə' chonĵilažə'e nada' na' ĉhedə' chejle'e dižə' güen dižə' cobə ĉhia'anə', be'enan' əbane' zejlicane. 36 Bitobi de'e güen gaquə ĉhe to beŋə' la'anə'əczə ŋabi'e doxen yežlyon' šə cuiayi'e zejlicane. 37 La' bitə'ətezə de'e gatə' ĉhe' bito gaquəlenən le' par niĉh cui cuiayi'e zejlicane. 38 Notə'ətezle šə ĉeto'ile ĉhia' na' ĉhe xtižə'anə' lao beŋə' güen de'e mal ca' beŋə' ca' cui chso'elao' Diozən', lecza ca' nada' yeto'ida' ĉhele, nada' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beŋəĉh. Yeto'ida' ĉhele catə'an yida' de'e yoblə nsa'a yelə' chey ĉhe'eni' ĉhe Xa' Diozən' na' nĉhi'a angl ĉhia' ca'.

9

1 Nach goze'e Jeso'osən' lega'aque': —De'e li əchnia' le'e de que balle cabinə' gatle catə'an le'ile can' gon Diozən' əgwlo'e yelə' guac xen ĉhe'enə' par ŋabi'e beŋəĉhən'.

Jeso'osən' goque' ca to de'e chey ĉhe'eni'

2 Gwde xop za gwna Jeso'osən' de'e ca', gwĉhe'e Bedən' len Jacobən' len Juannə', con lega'acze' ja'aque' to lao ya'a sibə. Na' lao nite'e lao ya'anə' besə'əle'ine' beža' can' goquə Jeso'osən'. 3 Na' xalane'enə' goc-titən na' beyaquən šyiš xilə' juisy. Beyaquən šyiš xilə' juisyəĉh cle ca

che notə'ətezəchlə beṇə' chac chib lachə yežlyo nga. ⁴ Na' besə'ələ'ine' Liazən' ben' be' xtižə' Diozən' cana' na' leczə besə'ələ'ine' de'e Moizezən' chso'elene' Jeso'osən' dižə'. ⁵ Nach gož Bedən' Jeso'osən': —Xanto', güenchgua zocho nga na'a. ĺEgüe'endo' gonto' šonə ranš?, ton par le', na' ton par Moizezən' na' yeton par Liazən'.

⁶ Gože'ene' ca' cheda' bito bene' xbab che de'en gože' tant besə'əžebe'. ⁷ Nach betj to bejw bcuašə'an lega'aque', na' lo'o bejon' gwse'enene' gwna Diozən': —Benga Xi'ina' ben' chacchgüeida' chei. Che le'enə' le'e gwzenag.

⁸ Na' choso'ogüiate' ca' catə'əczla con cuich no no besə'ələ'ine' sino yetozə Jeso'osən'.

⁹ Na' gwde na' lao chesyə'əyetje' ya'anə', Jeso'osən' bene' mendad len lega'aque' cui no no əso'elene' dižə' che de'en babesə'ələ'ine'enə' xte catə'əch so'ot beṇə' ca' Jeso'osən' ben' bselə' Diozən' golje' beṇəch na' yebane' ladjo beṇə' guat ca'. ¹⁰ De'e na'anə' bito bi dižə' gwso'elene' yeziquə'əchlə beṇə'. Pero bito gwse'ejni'ine' bi zejen xtižə' Jeso'osən' de'en gwne' yebane' ladjo beṇə' guat ca' na' gosə'əṇabe' ljuəžjga'aque' bi zejennə'. ¹¹ Nach gwse'e Jeso'osən': —Beṇə' ca' choso'osed choso'olo'ine' lein' choso'osedene' neto' de que zgua'atec profet Liazən' ben' gwzo cana' cheyalə' yide' lao yežlyo nga de'e yoblə antslə ze'e yidə ben' əselə' Diozən' par gaquəlene' nasyon chechon'. ĺBixchen' chesə'əne' ca' ža?

¹² Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —De'e liczə can' chesə'əne' de que profet Liazən' ben' gwzo cana' leteque' yide' de'e yoblə par yeyone' yoguə'əloj de'en cheyalə' yeyac. Na' leczə ca' nyoj Xtižə' Diozən' nan de que ben' əselə' Diozən' galje' beṇəch na' de'e zan de'e chi' saque'e. Beṇəchən' so'onene' le' ca' aczə to beṇə' cui bi bi zaque'e. ¹³ Pero na' əchnia' le'e de que babidə ben' bedəyen can' ben Liazən' na' beṇə' Izrael gwlaž checho ca' gwso'onene' le' con ca gwse'enene' can' nyoj Xtižə' Diozən' gaquə.

Beyon Jeso'osən' to bi'i yo'o yaz de'e xio'

¹⁴ Na' catə' besyə'əžine' gan' besyə'əga'an' disipl ca' yelə', besə'ələ'ine' beṇə' zan, zjənyečje' disipl ca'. Na' leczə nita' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezən' chsa'acyože' disipl che Jeso'osən'.

¹⁵ Nach catə' besə'ələ'i yoguə' beṇə' ca' nžaguən' Jeso'osən' besyə'əbanchgüeine'. Nach gwsa'acdoe' jəsə'əšague'ene' na' gwso'olgüiže'ene'. ¹⁶ Nach Jeso'osən' gože' disipl che' ca': —ĺBi dižə'an cho'elenle beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lein'?

¹⁷ Nach entr beṇə' ca' zjənžaguən' toe' gože'ene': —Xana', nchi'a xi'ina' nga. Yo'o yaz de'e xio'on yichjla'ažda'obo'onə' na' chonən par ničh nacbo' mod. ¹⁸ Na' gatə'ətezə zobo' catə' chnizən lebo' chchixən lebo' lao yon', na' chla' bžin' cho'abo'onə', na' chaoyejə leybo'on na' chatbo' šlat. Bagotə'yoida' disipl chio' ca' par ničh yesyə'əbeje' de'e xi'onə' yo'o yaz yichjla'ažda'obo'onə', pero bito gwsa'aque' yesyə'əbeje'en.

¹⁹ Nach gož Jeso'osən' beṇə' ca' ža'anə': —Le'e nitə'əle nga, ĺbixhexan' cui chejle'ele chia'? Bachac sša zoa' napa' yelə' chxenlažə' len le'e. ĺBatxan' šejle'ele chia'?

Nach gože' xa bida'onə': —Doa' xi'ino' nga.

²⁰ Na' catə' zjso'ebo' lao Jeso'osən', ble'i de'e xio'onə' Jeso'osən' na' bnizən bida'onə', na' benən par ničh lechguale gwyazbo' šonənə', na' bchix btolən lebo' lao yon', xte bla' bžin' cho'abo'onə'. ²¹ Nach Jeso'osən' gože' xabo'onə': —ĺšna bagoc chacbo' ca'?

Nach xabo'onə' gože' Jeso'osən': —Dezd bida'otebo'. ²² Zan las ben de'e xi'onə' par jechazbo' do lao yi' na' b̄xopən lebo' do lo'o nis par gatbo'. Šə bi de'e guac gonə' par gaquəleno' neto', beyaša'alažə'ašgwei neto'.

²³ Jeso'osən' gože'ene': —Šə chejli'o chia', goyona'abo', la' chac chona' bitə'atezə, con šə chejli'o chia'.

²⁴ Nach xabo'onə' le'e gožte' Jeso'osən': —Chejli'a chio'. Goclenšga nada' par nič šejle'echa' chio'.

²⁵ Na' catə' Jeso'osən' ble'ine' bachesə'əžag beṇə' zan, nach gwdile' de'e xio'onə', gože'en: —De'e xio', chono' par nič bi'i nga nacbo' mod na' ncuežbo'. Chona' mendad yechojo' yichjla'aždao' bi'i nga na' cuatəch yeyo'o yeyazo' de'e yoblə.

²⁶ Nach de'e xio'on bgosya'an lebo' na' benən par nič lechgualə fuert gwyazbo' šonṇə' de'e yoblə nach bechojən lebo' na' bocua'anən lebo' ca'aczə to bi'i guat. Na' beṇə' zan gosə'əne' de que gotbo'onə'. ²⁷ Pero na' Jeso'osən' beṇə'e na'abo'onə' par bezoža'abo'.

²⁸ Nach Jeso'osən' gwyo'e to lo'o yo'o na' disipl che' ca' gosə'əbigue'e gan' zo toze', na' gwse'ene': —¿Bixchexacxan' cui goquə yebejto' de'e xi'onə' ža?

²⁹ Nach gože' lega'aque': —Par nič gaquə yebejle de'e xio' ca' de'en zjanaquə ca de'en bebeja' yichjla'aždao' bi'i nga, cheyalə' co'o gwchejle cui ye'ej gaole nič gontezə gonle orasyon.

De'e yoblə gwdixjue'e Jeso'osən' de que gate'

³⁰ Na' catə' besa'aque' latjən' besyə'ədie' gan' mbane Galilean', pero Jeso'osən' bito gone'ene' yesə'əneze beṇə' gan' zoe'. ³¹ Con disipl che' ca'azə əbsd əblo'ine'. Na' gože' lega'aque' de que le' naque' ben' bselə' Diozən' golje' beṇəch. Na' gaque' lao na' beṇə' na' so'ote'ene', nach yeyon ža yebane' ladjo beṇə' guat ca'. ³² Pero na' disipl ca' bito gwse'ejni'ine' dižə' de'en be' Jeso'osən' na' besə'əžebe' par yesə'əṇabene' le' bi zejen de'e gože' lega'aque'enə'.

Gwsa'acyožə disipl che' ca' noe' naquə blaoch

³³ Jeso'osən' len disipl che' ca' besyə'əžine' liž Jeso'osən' de'en zo Capernaunnə', na' lao bazjənite'e liže'enə' gože' lega'aque': —¿Bi porən' chacyožle tnezən'?

³⁴ Nach disipl che' ca' bito bosyo'oži'e xtiže'enə', chedə' gwsa'aque'ne' zto' de'en gwsa'acyožə' entr lega'aque' noe' naquə blaoch. ³⁵ Gocbe'i Jeso'osən' xbab chega'aque'enə' na' gwchi'e na' goxe' disipl che' ca' par gosə'əbigue'e laogüe'enə', na' gože' lega'aque': —Notə'atezle šə chene'ele gacle beṇə' blaoch, cheyalə' gonle xbab che cuinle de que bitobi zaquə'ale, na' cheyalə' gaquəlen ljuēžjle ca to mos.

³⁶ Nach goxe' to bidao' na' bzeche'ebə' laoga'aque'enə' nach gwlene'ebə', gože' lega'aque': ³⁷ —Šə chonle güen len bidao' nga o notə'atezəchlə bidao' laogüe de'en chaquəle chia', choncze güen len nada'anə'. Na' catə' chonle güen len nada', lecəə choncze güen len Diozən' ben' bselə' nada'.

Ben' cui chon contr chio'o txenczən' chone' len chio'o

³⁸ Nach Juannə' gože'ene': —Maestr, babežagto' to beṇə' cho'e la'onə' par chebeje' de'e xio' de'en yo'o yaz yichjla'aždao' beṇə' na' bžonto' gone' ca' chedə' bito chone' txen len chio'o.

³⁹ Nach Jeso'osən' gože'ene': —Bitə gwžonle gone' ca', chedə' notə'atezə beṇə' cho'e la'anə' par gone' to miłagr, bito gaquə bi əne' contr nada'.

40 Šə to beṇə' cui chone' contr chio'o, txenczən' chone' len chio'o. 41 Na' notə'ətezə beṇə' gaquəlen le'e laogüe de'en naole nada' la'aṇə' tbaszə nis gone' ye'ejle, be'enə' gon ca' de'e liczə gona' ca soe' mbalaz cata' yežine' yoban'.

Bito cheyalə' goncho ca əxopə beṇə' yoblə gone' de'e mal

42 Probchguazə ben' gon par niḅ əxopə to beṇə' chonlilažə' nada' gone' de'e mal, la'aṇə'əczə ben' əxopən' cuitec bi zaque'e par len beṇəchən'. Nca'alə xṇeze žalə' yoso'ocheje' yen ben' chon ca' to yej yišə' na' žjəsə'əzale'ene' lo'o nisdə'onə' par gate' cle ca soe' gone' ca əxopəch beṇə' so'one' de'e malən'. 43 Šə de'en chonle len na'alənə' chonən par niḅ əxople gonle de'e malən', güenclə žalə' əchog na'alən' cle ca əxople gonle de'e malən'. Nca'alə xṇeze nacle beṇə' na' chog yežinle lao Diozən' na' əbanle zejlīcane cle ca cuiayi'ilenlen txen lao yi' gabilən' de'en cui chyol. 44 Zejlīcane yesə'əžaglaochgua beṇə' ca' yesyə'əžin lao yi' gabilən' čhedə' cuat yol yi'inə'. 45 Na' šə de'en chonle len ni'alənə' chonən par niḅ əxople gonle de'e malən', güenclə žalə' əchog ni'alən' cle ca əxople gonle de'e malən'. Nca'alə xṇeze yežinle lao Diozən' nacle beṇə' coj na' əbanle zejlīcane cle ca cuiayi'ilenlen txen lao yi' gabilən' de'en cui chyol. 46 Zejlīcane' yesə'əžaglaochgua beṇə' ca' yesyə'əžin lao yi' gabilən' čhedə' cuat yol yi'inə'. 47 Na' šə de'en chle'ile len jelaolen' chonən par niḅ əxople gonle de'e malən' yejni'alə žalə' cuejlen, čhedə' nca'alə xṇeze nacle beṇə' lchol yežinle yoban' gan' zo Diozən' chnabi'e na' əbanle zejlīcane, cle ca cuiayi'ilenlen txen lao yi' gabilən'. 48 Zejlīcane' yesə'əžaglaochgua beṇə' ca' yesyə'əžin lao yi' gabilən' čhedə' cuat yol yi'inə'.

49 Bxoz ca' chso'ose' zedə' lao xpelə' bia ca' choso'ozeye' chso'elaogüe'e Diozən' par niḅ belə'an chaquən xi'ilažə'. Na' de'en chsi' Diozən' xṇeze chyi' chzaquə'əcho, chone' ca' par niḅ chaquəch yichjla'aždao' chio'o chonlilažə'əchone' xi'ilažə'. 50 Nezecho de que zedə' naquən güen na' chonən par niḅ cui chbiayi' yid belə'an, pero šə zedə'an bitoch bi zxi' naquən, bitoch bi zaquə'an na' bito gaquə goncho ca yeyaquən zxi' de'e yoblə. Na' par niḅ gacle ca zedə' de'en naquə zxi' cheyalə' gacle beṇə' la'aždao' xi'ilažə', na' so cuezle binlo len ljuežjle.

10

Bito yela'acho be'en checho o no'ol checho par solencho beṇə' yoblə

1 Jeso'osən' len disipl che' ca' besa'aque' Capernaunnə' na' ja'aque' yež ca' zjəchi' gan' mbane Jodean' na' yež ca' zjəchi' yešla'alə yao Jordannə'. Na' besə'əžag beṇə' zan gan' zoe'enə', na' de'e yoblə bzejni'ine' lega'aque' con can' chzejni'iczene' lega'aque'. 2 Nach balə beṇə' fariseo ca' gosə'əbigue'e gan' zo Jeso'osən' par niḅ yesə'əbejene' dižə' de'e yesə'əchine' contr le', na' gosə'əṇabene' le' šə de lsens par beṇə' nšagna' yele'e xo'ole'. 3 Jeso'osən' gože' lega'aque': —¿Naquən' nyoj lei de'en bzoj de'e Moisezən'? ¿Bin' bene' mendad gonle?

4 Nach beṇə' fariseo ca' gwse'e Jeso'osən': —De'e Moisezən' be'e latjə əgwcos ben' nšagna'anə' to act ga güe'en dižə' de que besyə'əle'enə', nach cuejyichje' no'ol che'enə'.

5 Jeso'osən' gože' lega'aque': —De'e Moisezən' be'e latjə yela'a no'ol chele čhedə' nacle beṇə' yichjla'aždao' žod. 6 Bablabczle can' nyoj Xtižə' Diozən' nan de que cata'an gwxe yežlyon' Diozən' bene' beṇəchən' beṇə' byo na'

no'olə. ⁷ Na' leczə nan: “Beṇə' byonə' le'e xaxne'e par əgwšagne'e si'e to no'olə. ⁸ Nach beṇə' ca' yoso'ošagna'anə' əsa'aque' tozə.” De'e na'anə' bitoch əsa'aque' čhopə beṇə', sino que əsa'aque' tozə beṇə'. ⁹ De'e na'anə' notono cheyalə' yola'a lega'aque' la' Dioz nan' banone' lega'aque' tozə beṇə'.

¹⁰ Na' catə' Jeso'osən' len disipl che' ca' besyə'əžine' yo'o gan' gosə'ənitə' disipl che' ca' gosə'əṇabene' le' bi zejen de'en gože' beṇə' fariseo ca'. ¹¹ Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': —Notə'ətezə beṇə' chela'a no'ol che'enə' par yeque'e no'olə yoblə tozəczə ca malən' chone' len de'en chon beṇə' chgo'o xtoi. ¹² Na' notə'ətezə no'olə yele'e be'en che'enə' par yeque'e beṇə' yoblə, leczə tozəczə ca malən' chon no'olən' len de'en chon beṇə' chgo'o xtoi.

Jeso'osən' bene' orasyon par bidao' ca'

¹³ Na' ja'ac beṇə' əjsə'e bidao' lao Jeso'osən' par nič əxoə ne'enə' yičhğa'acbo' na' gone' orasyon čhega'acbo'. Pero disipl che' ca' gosə'ədile' beṇə' ca' zjsoa' bidao' ca'. ¹⁴ Catə' ble'i Jeso'osən' can' chso'on disipl che' ca', bže'e nach gože' lega'aque': —Le'e güe' latjə la'ac bidao' ca' laogua' nga, na' cui əgwžonle. Na' əchnia' le'e, beṇə' ca' choso'ozexjw yičhğa'aque' lao Diozən' ca' bidao' ca' choso'ozexjw yičhğa'acbo' lao xaxna'aga'acbo' lega'acze'enə' chso'e latjə chnabia' Diozən' lega'aque'. ¹⁵ Bidao' ca' bito chso'on cuinga'acbo' xen, na' de'e li chnia' le'e, notə'əteze šə cui yeyacle ca' bidao' par güe'ele latjə ṇabia' Diozən' le'e, bito gaquə yežinle yoban' gan' zo Diozən' chnabi'e.

¹⁶ Nach Jeso'osən' gwlene' bidao' ca' na' gwxoə ne'enə' yičhğa'acbo'onə', na' bene' orasyon par lega'acbo'.

Beṇə' güego' ben' goquə beṇə' gwni'a be'elene' Jeso'osən' dižə'

¹⁷ Na' ze'e yesa'aque' latjən' to beṇə' güego' gwsa'adoe' bžine' gan' zo Jeso'osən' na' bzo xibe'en lao Jeso'osən'. Na' gože'ene': —Maestr, le' naco' beṇə' güen, gwna nada' bi de'en cheyalə' gona' par gatə' yelə' mban zejlicane chia'.

¹⁸ Na' par nič gonch be'enə' xbab che de'en gwne', Jeso'osən' gože'ene': —Zičxen' nao' de que beṇə' güen nada'? Dioz nan' naque' le'ezelaogüe beṇə' güen. ¹⁹ Nezdə' bin' na lein': “Cui co'o xtole, na' cui cuejyičjle be'en chele o no'ol chele par solenle beṇə' yoblə; cui gotle beṇə'; cui cuanle; bito gacle testigw fals contr sa'aljuežjle; bito xoayagle sa'aljuežj beṇə'chle; legwnežjo yelə' bala'an xaxna'ale.”

²⁰ Nach beṇə' güegon' gože' Jeso'osən': —Maestr, yoguə'əlol de'e ca' chzenaga' čhei dezd xcuidə'ətia'.

²¹ Jeso'osən' bgüie' be'enə' na' goquene' che' na' gože'ene': —Tozə de'en ne'e chac falt gono'. Jəyeyetə' yoguə'əlol de'en de čhio', na' mech de'en le'ido' che de'e ca' bnežjon beṇə' yašə'. Nach da denao nada' la'aṇə'əczə šə gonclən byen gato' to le'e yag coroz. Na' catə' yežino' yoban' gan' zo Diozən', so' mbalaz.

²² Pero na' beṇə' güegon' beyož gož Jeso'osən' le' ca', lechguale trist gwzoe' čhedə' la' to beṇə' gwni'achguan' naque', na' beza'achoe' trist.

²³ Nach Jeso'osən' bgüie' beṇə' güegon', na' gože' disipl che' ca': —Zdebəchgua naquən par to beṇə' gwni'a güe'le latjə ṇabia' Diozən' le'.

²⁴ Na' besyə'əbanchgüei disipl che' ca' can' gože' lega'aque' che beṇə' gwni'anə', nach de'e yoblə gože'e Jeso'osən' lega'aque': —Xi'indaogua'a, de'e li šə to beṇə' zoe' lez gaquəlen yelə' gwni'a che'enə' le' zdebəchgua naquən par žjəyēzoe' yoban' gan' zo Diozən' chnabi'e. ²⁵ Zdebəchlə naquən che to

benə' gwni'anə' gü'e latjə n̄abia' Diozən' le' cle ca to camey teb to lo'o nag yešə'.

²⁶ Nach disipl che' ca' catə' gwse'enene' xtiže'enə' besyə'əbanchgüeine' na' gwse' l̄juežjga'aque': —Notono gaquə yechoj xni'a de'e malən' šə ca'.

²⁷ Jeso'osən' bosgüie' lega'aque' na' goze'e: —Benachən' bito gaquə so'one' ca yesyə'əchoje' xni'a de'e malən', pero Diozən' guaquə yebeje' benə' xni'a de'e malən'. Diozən' chac chone' bitə'ətezə.

²⁸ Nach Bedən' goze' Jeso'osən': —Xanto', neto' bagwlejyichjto' family cheto' ca' na' len yoguə'əloj de'en deito' par chonlilažə'əto' le' na' chzenagto' chio'.

²⁹ Nach gož Jeso'osən' lega'aque': —De'e li əchnia', šə nole bagwlejyichjle' ližle, benə' bišə'əle, benə' zanle, xaxna'ale, xo'olle, xi'inle, o yežlyo chele cheda' chzenagle chia' na' cheda' chejle'ele che dižə' güen dižə' cobə chia'anə', ³⁰ Diozən' gone' le'e de'e zaquə'əche lao yežlyo nga clezə ca benə' ca' na' de'e ca' gwlejyichjlen'. Na' leczə gon Diozən' par niç əbanle zejlicanə. Gone' le'e de'e ca' la'anə'əczə lao yežlyo nga de de'e zan de'e chi saquə'əle. ³¹ Benə' zan zjənaquə benə' blao na'a pero gwžin ža catə' cuich əsa'aque' benə' blao. Na' benə' zan benə' cui zjənaquə benə' blao na'a, pero gwžin ža catə' əsa'aque' benə' blao.

De'e yoblə gosyixjue'e Jeso'osən' de que gate'

³² Nach Jeso'osən' na' zan disipl che' ca' ja'aque' Jerosalennə'. Na' lao zjəngü'e nezən' Jeso'osən' gwžialaogüe' laoga'aque'enə', na' besyə'əbanchgüei disipl che' ca' de'en šeje' Jerosalennə' gan' nitə' benə' ca' chse'ene so'ot le'. Na' do chesə'əžebze' jəsə'ənaogüe'ene'. Nach partlə gwlej Jeso'osən' disipl che' ca' šizīn na' gwzolaogüe' be'elene' lega'aque' dižə' che de'e ca' gaquə che'. ³³ Na' gože' lega'aque': —Diozən' bsele'e nada' golja' benach, na' na'a šejcho Jerosalennə' gan' gaca' lao na' benə' gwnabia' che b̄xoz ca' na' lao na' benə' ca' choso'osed choso'olo'i lein'. Yesə'əchoglaogüe'en chia' de que cheyalə' gata', na' leczə so'one' nada' lao na' benə' ca' cui zjənaquə benə' Izrael. ³⁴ Na' so'one' nada' borl na' soe' nada' golp na' yoso'oža' xene'e cho'alaogua'anə'. Nach so'ote' nada', pero yeyon ža yebana' ladjo benə' guat ca'.

Jacobən' na' Juannə' gosə'ənabe' yesə'əbi'e cuit Jeso'osən' gan' nabi'enə'

³⁵ Nach xi'in Sebedeon' Jacobən' len Juannə' gosə'əbigue'e lao Jeso'osən'. Na' gwse'ene': —Xanto', zedə'nabeto' le' to goclen.

³⁶ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —¿Bi goclenə' chene'ele gona'?

³⁷ Nach gwse'ene': —Chene'eto' gono' par niç cue'eto' cuito'onə' šl̄a'a güejə catə'ən əžin ža n̄abi'o n̄asyon chechonə'.

³⁸ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Bito chacbe'ile bi de'en chnabele nada'. ¿Eguaquə saquə'əzi'ile can' saquə'əzi'anə'? ¿Egwzoile gaquə chele can' gaquə chia'anə'?

³⁹ Nach bosyo'oži'e xtiže'enə' gwse'ene': —Gwzoito'.

Jeso'osən' gože' lega'aque': —De'e liczə chi' saquə'əle can' chi' saca'anə', na' de'e liczə gaquə chele can' gaquə chia'anə'. ⁴⁰ Pero bito naquən par ənia' nada' non' cue' cuitan' catə'ən əžin ža n̄abi'anə'. Xa' Diozən' bagwleje' benə' yesə'əbe' cuita'anə'.

⁴¹ Nach disipl ca' yeši, catə' gwse'enene' de'en gwse' Jacobən' na' Juannə' le', besə'əže'e lega'aque'. ⁴² Pero Jeso'osən' goxe' yogue'e par niç gosə'əbigue'e laogüe'enə', na' gože' lega'aque': —Nezele nitə' benə' gwnabia'

na' beṇə' blao che to to nasyon, na' la fuers chesə'anabi'e beṇə' ca' nitə' xni'aga'aque'enə'. ⁴³ Pero caguə can' cheyalə' gonle. Šə no le'e chene'ele gacle beṇə' blao, cheyalə' əgwzəxjw yichjle na' gaquəlenle ljuežjle. ⁴⁴ Na' šə no le'e chene'ele gaquəchle blaoch ca beṇə' ljuežjle ca', caguə can' cheyalə' gonle sino que cheyalə' gon cuiṇle ca xmos beṇə' ca' yela'. ⁴⁵ Diozəṇ' bsele'e nada' golja' beṇəch, na' caguə bida' par nich beṇəchəṇ' əsa'aclene' nada', sino que bida' par gaquəlena' beṇəchəṇ', na' par əgwnežjo cuina' chixjua' xtola' yoguə'əloj beṇəchəṇ' catə'an so'ote' nada'.

Jeso'osəṇ' beyone' to beṇə' lchoj le Bartimeo

⁴⁶ Jeso'osəṇ' len disipl che' ca' na' len beṇə' zan ca' jəsə'ənao Jeso'osəṇ' besə'əžine' syoda Jericon'. Na' catə' besa'aque' syodan' to beṇə' lchoj le Bartimeo, xi'in to beṇə' le' Timeo, chi'e cho'a nezəṇ' chnabe' carida. ⁴⁷ Na' catə' bene Bartimeon' de que Jeso'osəṇ' be'enə' naquə beṇə' Nasaretəṇ' bazon əžine' gan' chi'enə', nach gwzolao gwne' zizjo gwne': —Jeso'os, len' naco' xi'in dia che de'e Rei Dabin'. Beyašə'əlažə'əšguei nada'.

⁴⁸ Beṇə' zan gosə'ədile' beṇə' lchojəṇ' par nich zoe' žizə, pero nachlə gwne' zizjochlə gwne': —Jeso'os, len' naco' xi'in dia che de'e Rei Dabin'. Beyašə'əlažə'əšguei nada'.

⁴⁹ Nach Jeso'osəṇ' gwleze' na' gože' beṇə' ca' zjəsə'ənao le': —Le'e gax be'enə'.

Nach gwsa'axe' beṇə' lchojəṇ' par bigue'e lao Jeso'osəṇ', na' gwse'ene': —Bebei, gwzecha chedə' chaxe' le'.

⁵⁰ Nach beṇə' lchojəṇ' bzalə' xadon che'enə' na' bxite'e bgüigue'e lao Jeso'osəṇ'. ⁵¹ Jeso'osəṇ' gože'ene': —¿Bin' che'endo' gona' len le'?

Nach beṇə' lchojəṇ' gože' Jeso'osəṇ': —Xana', benšga par nich yele'ida'.

⁵² Jeso'osəṇ' gože'ene': —Guaquə yeyejo'. De'en chonlilažo'o nada' bačh goc can' che'endo'onə'.

Na' le'e bele'itei be'enə' na' gwnaogüe' Jeso'osəṇ' lao zja'aque' Jerosalennə'.

11

Gwso'elaogüe'e Jeso'osəṇ' catə' beyo'e Jerosalennə'

¹ Jeso'osəṇ' len disipl che' ca' na' len beṇə' ca' zjəsə'ənao lega'aque' besə'əžine' galə'əzə Jerosalennə'. Na' galə'əzə Jerosalennə' zjəchi' chopə yež, ton Betfage na' yeton Betania. Zjəchi'in frent to ya'a de'en nzi' Ya'a Olibos. Nach Jeso'osəṇ' gwleje' chopə disipl che' ca'. ² Na' gože' lega'aque': —Le'e žja'ac yež dao' de'en chi' delant, na' catə' šo'ole lao' yežəṇ', le'ile to borr dao' bia cui nonə' cuia da'ab yag. Na' əsežleb na' əche'eleb ngalə. ³ Na' šə no nabe le'e bixchen' chsežleb, na' ye'elene' de que nada' Xanle chyažjda'ab, na' de que lgüegwzə žjəyesana'ab.

⁴ Nach beṇə' ca' bselə' Jeso'osəṇ' gwsa'aque' zja'aque' na' lao zja'aque'enə' besə'əle'ine'eb da'ab yag cuit puert che to yo'o de'en zo cho'a nezəṇ'. Nach boso'oseže'eb. ⁵ Na' nitə' balə beṇə' na' gwse'e disipl ca': —¿Bin' chonle? ¿Bixchen' chsežle borr da'onə'?

⁶ Nach disipl ca' gwse'e beṇə' ca' can' gož Jeso'osəṇ' lega'aque' yesə'əne', nach gwso'e latjə boso'oseže'eb. ⁷ Nach gosə'əche'eb lao Jeso'osəṇ', na' boso'oxoa xadon čega'aquen' cožə'əbən', nach gwžia Jeso'osəṇ' leb. ⁸ Na' lao nez gan' zde'enə' beṇə' zan gwso'elaogüe'ene' na' boso'ošiljue' xaga'aque'enə' gan' zde' žie' borran' na' yebale' gosə'əchogue' xozə' yag de'en ze tcho'a nezəṇ', na' bosə'anite'en lao nezəṇ'.

⁹ Na' beṇə' zan gosə'əbialao lao Jeso'osən' na' leczə beṇə' zan jəsə'ənao le'. Nach yogue'e gosə'əgüie'e be' lban che' gosə'əne': —Sošgo' mbalaz le' za'o nga, babselə' Xancho Diozən' le'. Goclenšga neto'. ¹⁰ Catec mba gaquə checho de'en baza' ben' nabia' chio'o can' gwnabia' de'e Rei Dabin' cana'. Lenczə le'e nitə'əle gan' zo Diozən' ledoye'ela'oche'.

¹¹ Ca' goquə bežin Jeso'osən' Jerosalennə', na' leczə catə'an gwyo'e yo'odao' əblaonə'. Na' beyož bgüie' yoguə' de'en chac lo'o yo'odao' əblaonə' besa'aque' len disipl che' ca' šižin na' ja'aque' Betanian', chedə' bagol.

Ben Jeso'osən' par ničh bgüiž yag yixgüion'

¹² Ža beteyo catə' besa'aque' Betanian' par jəsyə'aque' Jerosalennə' de'e yoblə, gwdon Jeso'osən'. ¹³ Na' zitə'ələ ble'ine' to yag yixgüio žia xlague'e. Na' gwyeye' jəgüie' šə žian yixgüion', pero bitobi bželene', con zlega xlague'e žia, chedə' ca orən' bito naquə tyemp chei. ¹⁴ Nach Jeso'osən' gože' yag yixgüion': —Caneque cuich bi frot cuio'.

Na' gwse'encze disipl che' ca' can' gwne'enə'.

Jeso'osən' bebeje' beṇə' ca' chso'on ya'a chyo'o yo'odao' əblao che beṇə' Izrael ca'

¹⁵ Gwde na' besə'əžine' Jerosalennə' na' catə' gwyo'o Jeso'osən' chyo'o yo'odao' əblaonə' gwzolaogüe' bebeje' yoguə'əloj beṇə' ca' chso'on ya'a chyo'onə'. Nach gwlo'on'ane'e mes che beṇə' ca' choso'oša' mech, na' leczə ca' bene' len yag siy che beṇə' ca' əgwso'otə' ngolbexə. ¹⁶ Na' Jeso'osən' bito be'e latjə par yesə'əde notə'ətezə beṇə' chyo'o yo'odao' əblaonə' šə zžənoe' yoa'. ¹⁷ Nach bzejni'ine' lega'aque', gože': —Nyojczə Xtižə' Diozən' gan' nan: “Che'enda' yesə'əna beṇə' de que liža'an naquən to latjə gan' so'on beṇə' orasyon beṇə' ža' yoguə' nasyon ca'.” Pero na' le'e babenlen ca to latjə gan' ža' beṇə' bguan.

¹⁸ Na' beṇə' gwnabia' che bžoz ca' na' leczə beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezən' gwse'enene' can' be' Jeso'osən' dižə'əna' na' besyə'əyiljlaže'e naclə so'one' par əso'ote'ene'. Besə'əžebe' cuich yoso'ozenag beṇə' chega'aque' chedə' yoguə'əte beṇə' boso'ozenague' xtiže'enə' na' besyə'əbanene' ca güennə' bzejni'ine' lega'aque'. ¹⁹ Na' catə' bazon gal Jeso'osən' len disipl che' ca' besa'aque' syodan' na' jəsyə'əga'əne' Betanian'.

Bgüiž yag yixgüion'

²⁰ Zil beteyo besa'aque' Betanian' par jəya'aque' Jerosalennə' besyə'ədie' gan' zo yag yixgüion' de'en əgwñablažə' Jeso'osən' əbiž. Na' besə'əle'i disipl che' ca' babgüiž do loi. ²¹ Nach Bedən' jsa'alazə'e can' goquən' na' gože' Jeso'osən': —Xana', bgüiašč yag yixgüion' de'en əgwñablažo'o əbiž neje babgüižən.

²² Jeso'osən' gože'ene': —Le'e gonlilažə' Diozən' na' gaquə can' əṇabelene'. ²³ De'e li əchnia' le'e, šə do yičh do lažə'əle chonlilažə'əle Diozən' guaquə ye'ele ya'a nga: “Boša' xišna'onə' na' jəyozo' lo'o nisdə'onə'”, na' gaquə can' chonle mendadən' de'en chejle'ele sin cui chac chop lažə'əle. ²⁴ De'e na'anə' chnia' le'e de que bitə'ətezə de'en chṇabele Diozən' catə'an chonle orasyonṇə', šə chejle'ele de que gone' can' chṇabelene'enə' na' guaquəczən'. ²⁵ Na' catə' solao gonle orasyonṇə', šə yosa'alazə'əle bi de'en baben to beṇə' contr le'e, leyezi'ixen che', par ničh leczə Xacho Diozən' ben' zo yoban' yezi'ixene' xtolə'əlen'. ²⁶ Pero šə le'e bito chezi'ixenle che

sa'aljuežj beṇačlen' leczə ca' Xacho Diozən' ben' zo yoban' bito yezi'ixene' xtolə'alenə'.

Yelə' gwnabia' che Jeso'osən'

²⁷ Na' besyə'ažine' Jerosalenə' de'e yoblə. Na' catə' balažə' Jeso'osən' chy'o yo'odao' əblaonə', ben' naquəch bəoz əblaoch na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lein', na' len beṇə' golə blao che neto' beṇə' Izrael gosə'əbigue'e lao Jeso'osən'. ²⁸ Na' gwse'ene': —ǀNac goquən' gwxi'o yelə' gwnabi'anə', na' non' beṇ le' yelə' gwnabia'anə' par gonó' de'e ca' chono'?

²⁹ Jeso'osən' boži'e xtižə'əga'aque'enə' gože': —Leczə de to de'e nabda' le'e. Šə gwnale nada' de'en nabda' le'e nach əṇia' le'e non' beṇ nada' yelə' gwnabia' par gona' de'e ca' chona'. ³⁰ Ləṇašc nada': ǀnon' bselə' de'e Juannə' bide' bchoe' beṇə' nis? ǀDioz nan' bselə'ene' o šə beṇə' yoblən'?

³¹ Nach boso'oxi'e entr lega'aque' gosə'əne': —Šə ye'echone' de que Dioz nan' bselə'e de'e Juannə' par bchoe' beṇə' nis, na' ye'e chio'o: “ǀBixčhexan' bito gwyejle'ele che'?” ³² Na' nic gac ye'echone' de que beṇə' yoblən' əbselə' de'e Juannə'.

Gosə'əne' ca' chedə' besə'əžebe' bi so'on beṇə' ca' zjənžaguən', la' yogue'e gwse'ejle'e de que de'e liczə Diozən' bselə'e de'e Juannə' par be'e xtiže'enə'. ³³ De'e na'anə' gwse'e Jeso'osən': —Bito nezetə' non' bselə' de'e Juannə'.

Nach gož Jeso'osən' lega'aque': —Leczə ca' nada' bito əṇia' non' beṇ nada' yelə' gwnabia'anə' par gona' de'e ca' chona'.

12

Jempl che mos mal ca'

¹ Nach Jeso'osən' gwzolaə be'e jempl nga bzejni'ine' lega'aque' de que notə'ətezə beṇə' šə chso'onczə yichjlaoga'aque' cui choso'ozenague' che' yesə'əbi'ayi'e. Na' gwne': —To beṇə' goze' zan yag obasən' yežlyo che'enə'. Na' gwlo'e le'ej doxenən. Na' na'atezə bene' to tanc gan' boso'osi'e obasən' par bchoj xisein'. Na' leczə bene' to campnary gan' yesə'əcuə'a beṇə' əsa'ape' güertən'. Nach bene' güertən' lao na' beṇə' par bosə'əgüia bosə'oye'en, na' gwde na' gwze'e gwyeje' zita'. ² Catə' bžin tyemp par yosyo'otobe' cwsešən', bselə'e to mos che' par žjəyexi'e to tlcw cwsešən' de'en cheyalə' yezi'e. ³ Pero na' beṇə' ca' chsa'apə yag obas che'enə' boso'onize' mosən', na' gosə'əyine'ene' nach bosyo'ose'ene' sin cui bi bi bosyo'onežjue'ene'. ⁴ Nach xan yag obasən' bselə'e yeto mosən', na' beṇə' ca' boso'ošiže'ene' yej, na' gwso'one' güe' yichje'enə' na' boso'ožia boso'onite'ene'. ⁵ Nach bosselə' xan yag obasən' yeto mosən', na' beṇə' ca' chsa'apə yag obasən' gwso'ote' le'. Na' gwdechlə xan yag obasən' bossele'e mos zanch na' beṇə' ca' chsa'apə yag obasən' gosə'əyine' bale' na' yebale' gwso'ote'.

⁶ Na' zo xi'in' tlišə' xan yag obasən', na' chacchgüeine' che'. Nach le'ezelaogüe bselə'e le'. Lo'o yichjla'aždaogüe'enə' goquene': “Gwsa'apəlje' xi'inan' respet yosyo'onežjue'ebə' cwsešən'.” ⁷ Pero na' beṇə' ca' chsa'apə güertən' catə' besə'əle'ine' xi'inə'enə' nach gwse' ljuježjga'aque': “Bengan' xi'in xan yag obasən', na' le'enə' yega'an len biennə'. Leda gotchone' par nich yega'anlencho bien che xe'enə'.” ⁸ Nach boso'onize'ene', gwso'ote'ene', na' besyə'əbeje' cuerp che'enə' fuerlə güertən'.

9 Beyož be' Jeso'osən' jempl nga, gože' beṇə' ca' ža'anə': —¿Nac chactgüeile gon xan güertən' len beṇə' ca'? Žjəyenitlaogüe' lega'aque', na' yegüe'e yaguən' lao na' beṇə' yoblə.

10 ¿Ecabinə' šejni'ile bi zejen de'en nyoj Xtižə' Diozən' gan' nan:

Yej de'en cui gwso'olažə' mues güen yo'o ca', lenṇə' banaquən yej squin.

11 Xancho Diozən' babzoe' yejən' gan' cheyaḷə' son na' de'e zakuə' yebanecho can' bene'enə'.

12 Nach beṇə' fariseo ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lein' len beṇə' golə blaō ca' gwse'enene' yesə'əzene' Jeso'osən' chedə' gwse'ejni'ine' de que Jeso'osən' be'e jempl nga contr lega'aque' por ni che de'en cui chse'ejle'e che'. Pero bito bi gwso'one' chedə' besə'əžebe' bi so'on beṇə' ca' ža'anə'. De'e na'anə' con besa'aque' gan' zo Jeso'osən'.

Gosə'ənabene' Jeso'osən' šə yesə'əyixjue' impuest che gobiernən'

13 Na' gwde de'e ca' boso'osele'e baḷə beṇə' fariseo ca' len yebaḷə beṇə' ca' chso'on txen len Erodən' lao Jeso'osən' par yesə'əbe'enaogüe' əchoj dižə' cho'enə' de'en yesə'əchine' par əsa'ogüe' xya contr le' lao beṇə' gwnabia' che gobiernən'. 14 Nach catə' besə'əžin beṇə' can' lao Jeso'osən' na' gwse'ene': —Maestr, nezeto' de que cho'o dižə' li na' bito chžebo' bin' yesə'əna beṇə' yoblə, chedə' bito chono' cuent che beṇə' šə naque' blaō o šə bito naque'. Nezeto' can' chsed chlo'ido' beṇə' de'en chene'e Diozən' goncho naquən dižə' li. De'e na'anə' zedenabeto' le' par əṇao' neto' naquən' cheyaḷə' gonto'. ¿Enaquən güen chixjwto' impuest che gobiern roman' o šə bito cheyaḷə' chixjwto'on?

15 Jeso'osən' le'e gocbe'iteine' caguə do lažə'əga'aque'enə'. Con chse'enene' ye'e lega'aque' to de'e yesə'əchine' contr le'. Nach gože' lega'aque': —¿Bixchen' chene'ele cuejle nada' dižə' de'e əgwchinle contr nada'? Le'e gwlo'i nada' to xmechlen'.

16 Nach boso'olo'ine' le' ton na' catə' ble'i Jeso'osən' len gože' lega'aque': —¿No diboj cheinə' da' laogüennə', na' no lein' nyoj laogüennə'?

Nach gwse'ene': —Che Rei Sesar na'anə'.

17 Jeso'osən' gože' lega'aque': —Le'e əgwnežjo Sesarən' de'en naquə che' ža, na' le'e gwnežjo Diozən' de'en cheyaḷə' əgwnežjwlene'.

Nach beṇə' ca' catə' gwse'enene' xtižə' Jeso'osən' besyə'əbanene' can' gože' lega'aque'.

Gosə'ənabe' naquən' yesyə'əban beṇə' guat ca'

18 Na' leczə besə'əžin baḷə beṇə' sadoseo ca' lao Jeso'osən'. Na' beṇə' sadoseo ca' choso'osed choso'olo'ine' de que bito yesyə'əban beṇə' guat ca'. Nach gosə'ənabene' Jeso'osən' gwse'ene': 19 —Maestr, de'e Moizezən' bzoje' de que šə to beṇə' byo beṇə' nšagna' gate' na' yega'an' no'ol che'enə' sin cui no xi'ine' gwzo, beṇə' bišə' be'enə' bagotən' cheyaḷə' yeque'e no'olənə' par nič nita' xi'in dia che de'e beṇə' biše'enə'. 20 Na' goquən' gwnitə' gažə bišə'əga'aque', na' beṇə' nechən' bšagne'e na' catə' gote' notono xi'ine' gwzo. 21 Na' beṇə' biše'e əgwchopen' beque'e no'olən', na' leczə got beṇə' əgwchopen' na' notono xi'ine' gwzo. Nach le'egatezə ca' goquə len beṇə' biše'e əgwyonen'. 22 Nach leczə ca' goquə len bišə'əga'aque' ca' yelə' xte besyə'əyatega'aque' besyə'əque'e no'olən' na' besyə'əyatega'aque' gwsa'at na' notoczə no xi'inga'aque' gwnitə'. Na' gwde gwsa'at beṇə' ca' leczə got no'olən'. 23 Na' catə' yesyə'əban beṇə' guat ca', ¿noe' entr beṇə' ca' gažə gaquə be'en che no'olən'? La' yogue'en bosyo'ošagna'alene' le'.

24 Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': —Bito chonle xbab šao', la' bito nezele naquən' nyoj Xtižə' Diozən', na' nic nezele naquən' naquə yelə' guac che Diozən'. 25 Catə'an yesyə'əban beṇə' guat ca' bito gacbia' šə zoso'ošagne'e o šə cui. Na' cana' caguə no yosyo'ošagna'ach. Lebze əsa'aque' len angl che Diozən' beṇə' ca' nitə' yoban'. 26 Na' ca naquən' chaquele bito yesyə'əban beṇə' guat ca', ĵəbito za'alažə'əle can' nyoj Xtižə' Diozən' de'en bzoj de'e Moizezən' can' gož Diozən' le'. Moizezən' ble'ine' to yi' bel' de'e chdoljən to lo'o xis yešə'. Na' gož Diozən' de'e Moizezən': “Nada' naca' Dioz che de'e xaxta'ole Abraanə', na' Dioz che de'e xaxta'ole Isaaquən', na' Dioz che de'e xaxta'ole Jacobən'.” 27 Na' nezecho beṇə' ca' nite'e len Diozən' cheda' Diozən' bito naque' Dioz che beṇə' guat, sino naque' Dioz che beṇə' ca' zjamban. De'e na'anə' lechguale clelən' chejni'ile na' chsed chlo'ile Xtižə' Diozən' clelə.

De'en naquə de'e blaoch de'en non Diozən' mendad goncho

28 Nach bžin to beṇə' chsed chlo'i lei de'en bzoj de'e Moizezən' lao Jeso'osən', cheda' benene' rson can' gwsa'acyožə beṇə' ca' Jeso'osən' na' gwnezene' de que binlo boži' Jeso'osən' xtižə'əga'aque'ena'. Nach gože' Jeso'osən': —Maestr, lao lei che Diozən' ĵnon' de'en none' mendad goncho naquən de'e blaoch?

29 Jeso'osən' gože'ene': —De'en naquə de'e žialaoch lao de'e ca' none' mendad goncho nan: “Le'e gwzenag le'e beṇə' Izrael. Tozə Xancho Diozən' zaque'e par güe'ela'ocho. 30 De'e na'anə' cheyalə' gaquecho che Xancho Diozən' do yichj do lažə'əcho, do fuers balor checho”, lenə' naquən de'e žialaoch. 31 Na' de'e əgwchopen' lebze nan len de'e nechən': “Cheyalə' gaquecho che sa'aljuežjcho catg chaquecho che cuincho.” Bito bi de de'en non Diozən' mendad goncho de'en naquəch de'e žialaoch ca de'e ca' chopə.

32 Nach be'enə' chsed chlo'i lein' gože' Jeso'osən': —De'e güen can' nao' maestr. Naquən de'e li can' nao'onə' de que tozə Diozən' zo be'enə' zaquə' par güe'ela'ocho. 33 Na' cheyalə' gaquecho che Diozən' do yichj do lažə'əcho do fuers balor checho. Na' leczə cheyalə' gaquecho che sa'aljuežj beṇə'cho catg chaquecho che cuincho. Na' de'e li zaquə'əchən goncho can' na de'e ca' non Diozən' mendad goncho cle ca gotcho bia yixə' na' gwzeychob par güe'ela'ochone'. Zaquə'əchən cle ca' bitə'ətezəchlə de'e chnežjwcho Diozən' cho'ela'ochone'.

34 Jeso'osən' goche'ine' boži'i be'enə' xtiže'en len dižə' sin', nach gož Jeso'osən' le': —Bazon go'o latjə nabiə' Diozən' le'.

Na' dezd ža na' bitoch no besyə'əyaxje bi de'e yesə'əṇabene' Jeso'osən'.

Cristən' naque' xi'in dia che de'e Rei Dabin'

35 Na' lao ne'e chsed chlo'i Jeso'osən' beṇə' ca' ža' lo'o yo'oda'onə', gože' lega'aque': —ĵBixchen' chesə'əna beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lein' de que Cristən' naque' xi'in dia che de'e Rei Dabin'? 36 Cuin de'e Dabin' bzoje' can' blo'i Spirit che Diozən' le' gan' nan:

Xancho Diozən' gože' Xana'an:

“Gwche'edo' cuita' nga nabi'acho txen,

na' gona' par ničh nitə' de'e ca' chso'on contr le' na' beṇə' contr chio' ca' xni'onə'.”

37 Na' de'en gwna de'e Dabin' de que Cristən' naque' Xane', ĵəcabi zejen de que Cristən' naque' mazəchlə ca xi'in dia che' na'azən' ža?

Nach beṇə' zan ca' besyə'əbeine' boso'ozenague' che'.

Xtolə' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lein'

³⁸ Na' Jeso'osən' lao bzejni'ine' beṇə' ca' gože' lega'aque': —Le'e gon xbab nič cui gonle can' chso'on beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezən'. Lega'aque' chesyə'əbeine' chəsə'əlaže'e zjənyaze' lachə' toṇə na' chesyə'əbeine' catə' beṇə' chəsə'əguape' lega'aque' diox na' chəsə'ənope'e na'aga'aque'ene' do lao lquey. ³⁹ Lega'aque' chse'enene' yesə'əbi'e gan' chəsə'əbe' beṇə' blao catə' chja'aque' yo'odao' na' catə' chac lni. ⁴⁰ Na' choso'oxoayague' no'olə gozeb ca' par nič no'ol ca' chəsə'ənežjue' lega'aque' ližga'aque'en len bichlə de'en de čhega'aque'. Na' catə' chso'one' orasyonṇə' chso'echgüe' dižə' par nič chəsə'əxoayague' beṇə'. Mazəchlə castigw čhega'aque' əgwnežjo Diozən' clezə ca' che beṇə' yeziqə'əchlə čhedə' chso'one' de'e mal ca' zjənac ca' len zjənezene' can' na lein'.

To no'olə gozebə be'e Diozən' xmeche'enə'

⁴¹ Na' goquən' to žlas catə' chi' Jeso'osən' lo'o yo'odao' əblaonə' gan' nitə' caj ca' gan' chgo'o xmech neto' beṇə' Izrael par yo'odao' əblaonə'. Na' ble'ine' beṇə' ca' catə' gosə'əgüe'e xmechga'aque'enə' lo'inə', na' leczə ble'ine' beṇə' gwni'a ca' de'e scha'o mechən' gosə'əgüe'e. ⁴² Na' lao chgüe' beṇə' ca', bžin to no'olə gozebə no'olə yašə' na' gwlo'e čhopə sentab dao' che'enə' lo'o cajən'. ⁴³ Nach Jeso'osən' goxe' disipl che' ca' na' gože' lega'aque': —De'e li əchnia' le'e, no'olə gozebən' naque' beṇə' yašə', pero bagwlo'e de'e zaquə'əch lao Diozən' ca' yoguə' beṇə' ca' yelə'. ⁴⁴ Lega'aque' gosə'əgo'o xmechga'aque' de'e checho'onən' lao yelə' gwni'a čhega'aque'enə', pero no'olə nga lao yelə' yašə' yelə' zi' che'enə' bagwlo'e yoguə' ca' ga de'e dao' de' che'.

13

Jeso'osən' gwne' de que gwžin ža yosyo'očinje' yo'odao' əblaonə'

¹ Na' catə' beza' Jeso'osən' yo'odao' əblaonə', to disipl che'enə' gože'ene': —Xantə', bgüiašč catg xoche zjənone' yo'odao' əblao nga, na' catg xoche yej quinga zjənonene'en.

² Nach gož Jeso'osən' be'enə': —Chgüiale catec xoche naquə' yoguə' de'e ca'. Pero ca' naquə' de'en chle'ile nga ṇa'a, gwžin ža yosyo'očinj beṇə' doxenən' na' notoch no le'i lega'aquən.

De'en gaquə catə'an bazon baozə šo'o fin che yežlyon'

³ Na' ja'aque' ya'a Olibosən' de'en zo yešla'alə bdiṇjən' ze frent yo'odao' əblaonə'. Na' catə' besə'əžine' lao ya'anə' gwche' Jeso'osən'. Nach Bedən', Jacobən', Juannə' len Ndrəsən' gosə'əbigue'e lao Jeso'osən' na' bgašə'əzə gwse'ene': ⁴ —Chene'eto' ənezetə' do batə'əquan' gaquə' de'e nga nao' nga. Na' žnac gaquə' gacbe'ito' catə' bazon baozə gaquə' can' na'onə'?

⁵ Jeso'osən' gože' lega'aque': —Le'e gapə' cuidad par nič notono əxoayag le'e. ⁶ Gwžin ža catə' zan beṇə' goxoayag ša' lao yežlyo nga yesə'əne' de que zjənaque' Cristən' ben' gwlej Diozən' par gaquə'lene' le'e. Na' beṇə' zan yesə'əxoayague'.

⁷ Pero na' le'e bito žeble catə' yenele dižə' de que chac gwdilə, o de que gwaquə' gwdilə, čhedə' can' cheyalə' gaquə'. Na' la'aṇə'əczə šə' bachac ca' bitoṇə' əžin ža par šo'o fin che yežlyon'. ⁸ Ze'e əžin žan' yesyə'ədiłə yež contr yež, na' ṇasyon contr ṇasyon. Na' leczə' zan yež de'e zjəchi' doxenlə yežlyon'

xo'ochgua, na' gaquə bgüin na' gaquə bichlə de'en yesə'əzaquə'əzi'e. Na' te gaquə de'e quinga ne'e za'acquəchczə de'en yesə'əzaglao beṇə' ža' yežlyon'.

⁹ Na' ca' naquə le'e ža, cheyalə' ənezele de que beṇə' contr chelen' so'one' le'e lao na' beṇə' gwnabia' ca', na' yesə'əyine' le'e lo'o yo'odao' chega'aque' ca'. Yesə'əche'əxaxje' le'e do lao goberṇador ca' na' do lao rei par əsa'ogüe' xya contr le'e de'en chonlilažə'əle nada'. Can' gaquə gü'e'ele xtižə'ana' lao beṇə' gwnabia' ca'. ¹⁰ Na' leczə ze'e əžin žan' šo'o fin che yežlyon', žja'ac beṇə' doxen lao yežlyon' yesə'əyixjui'e dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in chia' len beṇə' ca' ža' yoguə' nasyon. ¹¹ Na' catə' no yesə'əche'əxaxj le'e lao beṇə' gwnabia' ca' bito cue' yichjle nac yoži'ile xtižə'əga'aque'enə'. Lao or na' Spirit che Diozən' əgwzejni'in le'e bin' ye'ega'aclene'. De'e na'anə' le'e ye'ega'aclene' con can' əgwzejni'i Spiritən' le'e, chedə' caguə le'enə' gü'e'ele xtižə'ana' sino que Spirit na'anə' gü'e'en len. ¹²⁻¹³ Yoguə' beṇə' cui zjənobbia' Diozən' yesə'əgue'ine' le'e chedə' chonlilažə'əle nada'. Na' xte no bišə'əle na' no xale so'one' le'e lao na' beṇə' par nič so'ote' le'e na' leczə xte no xi'ine' so'one' le'e lao na' beṇə' ca' so'ot le'e. Pero šə sotezə sole gonlilažə'əle nada' xte catə'əchən' əžin ža gatle, nachən' žjəyezole len Diozən'.

¹⁴ Bablabczle can' bzoj de'e profet Danielən' ben' be' xtižə' Diozən' cana'. Na' de'en bzoje' nan de que beṇə' mal ca' so'one' de'en naquə de'e zban juisy de'en chgue'i Diozən' lo'o yo'odao' əblao che chio'o beṇə' Izrael na' yo'oda'onə' bitoch gonən žin. Na' catə' le'ile gaquə de'e quinga, cana' le'e nitə'əle Jodean' cheyalə' əgwxonjle na' žja'acle do ya'ada'ote. (Le'e chlable de'e nga le'e šejni'in.) ¹⁵ Na' šə zo to beṇə' chone' dezcanz lao sotea che liže'enə' catə' gaquə de'e ca' bagwnia' gaquə, bito galə' yotobe' šinlaze' ca' ža' liže'enə', con cuejyichje'en. ¹⁶ Leczə ca' beṇə' zda do yoba bito galə' yebi' par žjəyexi'e xadon che'enə' liže'enə'. ¹⁷ Na' ca' tyempən', lechgualə zdebə gaquən len no'ol ca' zjənoa' bdao', na' no'ol ca' chesə'əguažə' bdao'. ¹⁸ Le'e gon orasyon par nič cui cheyalə' əgwxonjle tyemp catə' chi' de'e zag. ¹⁹ Catə' gaquə de'e ca' lechgualə chi' saquə' beṇə' Izrael ca' ža'anə'. Na' dezd catə'an gwxe yežlyon' xte ža neža bito ənachə bagwdi' bagwxaquə' beṇə' can' chi' saquə' beṇə' Izrael ca', na' bito əžinlaže'e gaquə ca' len beṇə'chən' de'e yoblə. ²⁰ Žalə' nžia Diozən' bia' yesə'əzaglaogüe' sša ni yeto beṇə' cuich zjəmban catə'an yeyož yesə'əzaglaogüe'enə' žalə' ca'. Pero por ni che de'en chaque Diozən' che beṇə' ca' chso'onlilažə' le', beṇə' ca' bagwleje' par zjənaque' xi'ine', de'e na'anə' cui gü'e' latjə yesə'əzaglaogüe' sša.

²¹ Na' ža, šə no əye'e le'e: "Bgüiašc nga zo Cristən' ben' əbselə' Diozən' par gaquəlene' chio'o", o šə ye'e le'e: "Na'alə zoe'", bito šejle'ele che'. ²² Žan beṇə' goxoayag ša' lao yežlyo nga əse'e le'e de que zjənaque' Cristən' o de que chso'e xtižə' Diozən'. Na' so'one' miłagr na' so'one' de'e naquə ye'le' goban, par nič yesə'əxoayague' beṇə' ca' bagwlej Diozən' par əsa'aque' xi'ine' pero bito gaquə yesə'əxoayague' lega'aque'. ²³ Baṇezele can' gaquə, la' bagwdixjue'ida' le'e che de'e ca' ze'e gaquə. De'e na'anə' le'e so probnid par nič cui xoayagle.

Can' gaquə catə'yidə Jesocristən' de'e yoblə

²⁴ Pero na' lao ža ca' cate yeyož chi' saquə' beṇə'chən', bgüižən' bitoch əgwse'eni'in na' leczə ca' bio'onə'. ²⁵ Na' beljw ca' zjəžia le'e yoban' yesə'əxopan, chedə' Diozan' əgws'i'nse' yoguə' de'e ca'. ²⁶ Na' cana'ach beṇə' ca' ža' yežlyon' yesə'əle'ine' nada' yida' de'e yoblə to lo'o bejw, nadan'

naca' ben' bselə' Diozən' golja' benach. Yida' nsa'a yelə' guac xen chia'anə' na' yelə' chey che'eni' chia'anə'. ²⁷ Na' əselə'a angl chia' ca' doxenlə yežlyon' par yosyo'otobe' beṇə' ca' bagwleḷ Diozən' par zjənaque' xi'ine' gatə'atezə zjənasəlasə'.

²⁸ Nezele can' chac do nga len yag yixgüion'. Catə' bachezolao chebia xlague'e, chache'ile de que bach zon yela' yejon'. ²⁹ Na' leczə can' catə'an le'ile gaquə de'e mal ca' bagwnia' gaquə, cana'ach ənezele de que bazon əžin ža šo'o fin che yežlyon'. ³⁰ De'e li əchnia' le'e, bitonə' gat le'e nitə'əle tyemp nga na'a catə' solao gaquə yoguə'əloḷ de'e ca'. ³¹ Ca naquə de'e ca' chle'icho le'e yoban' na' yežlyon' yesə'əde chei, pero ca naquə xtižə'anə' caguə de'e te cui gaquə can' nanṇə'.

³² Pero na' ca naquə bi ža bi orən' šo'o fin che yežlyon' notono no neze, ni que zjəneze angl ca' nitə' yoban', na' ni que nezdə' nada' naca' Xi'in Diozən'. Tozə Xa' Dioz nan' neze.

³³ De'e na'anə' le'e so probnid, le'e gac ca beṇə' nchoj bišgal chei na' le'e gon orasyonṇə' chedə' bito nezele batən' yida' de'e yoblə. ³⁴ Na' de'en cuezle batən' yida' de'e yoblə gwxaquə'əleben can' chac che to beṇə' chej zitə'. Antslə ze'e se'e liže'enə', che'e xmose' ca' bi de'en so'on to toe' na' leczə ca' che'e ben' chapə puertən' gape'en do tyempte par nič ca' chapəcze'en catə'an yežine'. ³⁵ Ca'acžən' naquən len le'e, le'e so probnid chedə' bito nezele batən' yida' de'e yoblə, nadan' gwxaquə'əlebeda' ca xan yo'onə'. Bito nezele šə yida' do bagol o šə do chel o do šbaḷ xen o šə do che'eni'. ³⁶ Le'e so ca beṇə' nchoj bišgal chei, nič sole probnid na' cui senyala' le'e catə'an yida' de'e yoblə. ³⁷ Na' de'e ca' bagwnia' le'e taple leczə əchnia'an par yoguə' beṇə' chso'onližə' nada'. Leso probnid par catə'an yida' de'e yoblə.

14

Boso'oxi'e can' so'one' yesə'əzene' Jeso'osən'

¹ Na' goquən' ne'e chac falt yechopə ža par galə' lni pascw che neto' beṇə' Izrael Jerosalennə' catə'an chaoto' yetxtil de'en cui bi xne'i nchixə. Na' beṇə' ca' chəsə'anabia' bəxoz ca' na' len beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizežən' besyə'əyilje' naclə so'one' par yesə'əzene' Jeso'osən' bgašə'əzə na' so'ote'ene'. ² Na' gosə'əne': —Bito gotchone' lao lniṇə' par nič cui yesə'ədopə beṇə' ca' banitə' lao' syodan' na' yesə'ədiləlene' chio'o.

To no'olə bcuase' set zix yichj Jeso'osən'

³ Na' goquən' zo Jeso'osən' Betanian' liž to beṇə' le Simon be'enə' güe'i yižgüe' de'en nzi' lepr. Na' lao chi' Jeso'osən' cho'a mesən' chaogüe', bžin to no'olə noxe'e to lmet de yej fin de'e yožə to cḷas set de'e nzi' nardo. Na' setən' lechguale zix chla'an na' lechguale le'eyə' zaquə'ən. Na' no'olən' gwle'e lmetən' gan' yožə setən' na' bcuase'en yichj Jeso'osən'. ⁴ Nach baḷə beṇə' ca' nitə' len Jeso'osən' liž Simonṇə' besə'əže'e na' gwse' lježžga'aque': —čBixchen' con benditjeine' setən' noxe'ene'? ⁵ Güenčlə žalə' bete'en la' mazlə tml gueyə' gueyoa le'ine' chei žalə' ca', na' mech de'en le'ine' chei əgwnežjue'en beṇə' yašə' par gaquəlene' lega'aque'.

Na' gosə'ədile' no'olən'.

⁶ Nach Jeso'osən' gože': —Ljoye'enə'. čBixchen' chdillene'? Güenčguan' babene' len nada'. ⁷ Ca' naquə beṇə' yašə' ca' syempr nitə'əcze' len le'e, na' guaquə gaquəlenga'aclene' batə'ətezə chene'ele. Pero ca naca'

nada' yešložgan' soa' len le'e. ⁸ De'en bcuasə' no'olən' setən' yichja'anə' na' bežonən' lao cuerp chia'anə' bene' de'en non gone' len nada' žan' yoso'ocuaše'e nada', can' chonle chyeble set zixən' cuerp che beņə' guatən'. ⁹ De'e li əchnia' le'e gata'atezə' chixjue'ile dižə' güen dižə' cobə' de'en chzejni'in chia'anə' lecca chixjue'ile can' ben no'olə' nga len nada'. Na' šanch beņə' əso'e dižə' ca güenņə' bene'.

Jod Iscariotən' bene' Jeso'osən' lao na' beņə' contr ca'

¹⁰ Gwde de'e ca' Jod Iscariotən' ben' goquə' txen len disipl ca' šižin, gwyeje' lao beņə' ca' chəsə'anabia' bχox che neto' beņə' Izrael par gože' lega'aque' de que əgwdie' Jeso'osən' lao na'aga'aque'enə'. ¹¹ Na' beņə' ca' catə' gwse'enene' xtižə' Jodən' lechguale besyə'əbeine'. Na' gwso'one' lyebe yosə'ənežjue'ene' mech. Nach Jodən' gwzolo' gwche'enaogüe' batə'əquən' so latjə' gone' Jeso'osən' lao na'aga'aque'enə'.

Lao gwsa'ogüe' xše' Jeso'osən' blo'ine' lega'aque' can' so'one' par žjesyə'əzalaže'e bi zejen ca de'en gate'

¹² Na' ža' nech che lni pascon' catə'an chsa'ogüe' yetxtil de'en cui bi xne'i nchixə' na' lecca chso'ote' xilə' dao' par chjəsyə'əzalaže'e can' bebej Diozən' de'e xaxta'oga'aque'enə' Egipton'. Na' ža' na'anə' gwse' disipl che Jeso'osən' le': —žGan' che'endo' žje'eni'ato' de'en gaocho xše' lni pascon'?

¹³ Nach gwleje' chopə' disipl che' ca' na' bsele'e lega'aque' lao' syodan' gože': —Le'e žja'ac lao' syodan' na' na' yežagle to beņə' byo beņə' noa' che'e nisən' ya'ayene'. Na' le'e žjənaotelene'. ¹⁴ Na' šo'ole len be'enə' na' ye'ele xan yo'onə': “Maestrən' ne' gonšgo' to cuart gan' güe'eni'ato' de'en gaolento'one' xše' lni pascon', neto' disipl che'.” ¹⁵ Nach əgwlo'ine' le'e to cuart xen de'e zo žcuia la'alə, na' lo'o cuartən' zo to mes, na' nitə' ga cue'ele na' bichlə de'e chyažjele. Lo'o cuart na'anə' əgws'i'ini'ale de'en gaocho lao lni pascon'.

¹⁶ Nach gwsa'ac disipl che' ca' na' catə' besə'əžine' syodan' yoguə'əlo' can' gože' lega'aque'enə' goquə. Nach bosə'osi'ini'e de'en gwsa'ogüe' xše' lni pascon'.

¹⁷ Na' catə' beyož gwχen, Jeso'osən' len disipl che' ca' šižin besə'əžine' yo'onə' gan' babosə'osi'ini'e de'en əsa'ogüe'enə'. ¹⁸ Na' lao zjəchi'e cho'a mesən' chsa'ogüe', Jeso'osən' gože' lega'aque': —De'e li əchnia' le'e, entr to le'e chaolenle nada' txen gonle nada' lao na' beņə' contr ca'.

¹⁹ Nach de'e juisy de'e gwsa'acquene' cata' beyož gwne' ca', nach tgüejə' tgüejə' gwse'e le': —Xana' žnada'an gona' le' lao na' beņə' contr ca'?

²⁰ Jeso'osən' gože' lega'aque': —Entr le'e šižinle tole chne' na'alen' lo'o platən' txen len nadan', gonle nada' lao na' beņə' ca'. ²¹ Banaquəczən so'ot beņə' nada' can' nyoj Xtižə' Diozən' nan gaquə' chia' nadan' naca' ben' bsele' Diozən' golja' beņəch. Pero probchguazə' be'enə' gon nada' lao na' beņə' contr ca'. Nca'alə xneze žalə' cuiclə golje'enə'.

²² Na' lao chsa'ogüe'enə' gwxi' Jeso'osən' yetxtilən', na' be'e yelə' choχwlen che Diozən'. Gwde na' bzoxxe'en, nach be'en disipl che' ca', gože' lega'aque': —Le'e gaon. Lenņə' cuerp chia'anə'.

²³ Nach lecca bexe'e basən' gan' yožə' nis obasən', na' lao noxe'en be'e yelə' choχwlen che Diozən' nach bosnežjue'en lega'aque' na' yogue'e gwse'eje'en. ²⁴ Nach gože' lega'aque': —Lenņə' xchena'anə'. Na' xchena' na'anə' laljə' por ni che xtolə' beņəchən'. Na' de'en laljənnə' solao gaquə' de'e cobə' de'en ben Diozən' lyebe gone' par gaquəlene' beņəchən'. ²⁵ De'e

li chnia' le'e ña'a zelao che'ēja' nis oban'. Pero de yeto de'e yebeichecho mazəchlə can' chebeicho che'ejcho nis oban', lenñə' de'en socho mbalaz zejlicane catə'an socho txen gan' ñabi'a len Diozən'.

Jeso'osən' gwne' de que Bedən' cui chebe' šə nombi'ene'

²⁶ Na' beyož gwse'ej gwsa'ogüe' gwso'ole' to imno, nach besə'əchoje' ja'aque' ya'a de'en nzi' Olibos. ²⁷ Na' lao zjəngüe'e nezən' Jeso'osən' gože' disipl che' ca': —Neže' yoguə'əle cuejyichjle nada' por ni che de'en gaquə čhia'. Gaquə can' nyoj Xtižə' Diozən' nan: “Gota' beñə' goye xilə'anə' na' xilə' che' ca' əsa'asələsəb.” ²⁸ Pero na' catə' yeyas yebana' ladjo beñə' guat ca', yobəchda' yeya'a Galilean' cle ca le'e.

²⁹ Nach Bedən' gože' Jeso'osən': —Nada' cuat cuejəyichja' le' la'anə'əczə šə yoguə' beñə' yeziquə'əchlə yesə'əbejyichjle' le'.

³⁰ Jeso'osən' gože'ene': —De'e li əchnia' le' neže' antslə ze'e cuež lecon' čhop las, gaquə šon las cui chčebo' de que nombi'o nada'.

³¹ Nach Bedən' gože' Jeso'osən': —La'anə'əczə šə chonclən byen guatlencza' le' bito əña' de que bito nombi'a le'.

Na' leczə ca' əgwse' yoguə' disipl che' ca' le'.

Jeso'osən' bene' orasyon lo'o güert de'en nzi' Getsemani

³² Na' catə' Jeso'osən' len disipl che' ca' besə'əžine' latjən' gan' nzi' Getsemani, gože' lega'aque': —Ngazə lecue' žlac ša'a de'e na' žjena' orasyon.

³³ Na' gwče'e Bedən' len Jacobən' na' Juannə', gwsa'aque' gan' nitə' disipl ca' yelə'. Na' Jeso'osən' gwzoloə gwzochgüe' trist, na' de'e juisy de'e goquene' lo'o yichjla'ažda'ogüe'ene'. ³⁴ Na' gože' lega'aque': —Tristchgua zo yichjla'aždaogua'anə' xte bachonən yelə' got. Lecuezə nga na' sole əna'azle len nada'.

³⁵ Nach gwdie' gwyeye' yelatə' delant na' jete'e goscho'alə lao yon'. Nach bene' orasyonñə' gwñabene' Diozən' šə guac te ca'azə de'en čhi' saque'e.

³⁶ Na' gože' Xə'ene': —Xə' Dioz, le' chac chono' yoguə'əloł. Benšga ca te ca'azə de'en čhi' saca'anə', pero bito che'enda' gaquə de'e ənia' nada', sino gaquə con can' ənao' le'.

³⁷ Nach beyeje' gan' nitə' disipl ca' šonə, na' jəyedi'e lega'aque' chəsə'ətase'. Na' gože' Bedən': —Simon čəchtaso'? čEni to or bito bchejdo' əna'azo' len nada'? ³⁸ Le'e ña', na' le'e gon orasyon nič cui co'o gwxiye'en le'e nez mal. Nežda' chene'ele əna'azle len nada', pero cui chzoile.

³⁹ Na' gozse'e gan' nite'ene' de'e yoblə, jəzene' orasyonñə', na' gwnacze' can' bagwne'. ⁴⁰ Na' catə' bezžine' gan' nite'ene' de'e yoblə, jəyězdi'icze' disipl ca' šonə chesə'ətase', tant cuich chesə'əzoinə' bišgalən'. Na' xte bito zjənezene' bi əse'e le'. ⁴¹ Na' gwze'e de'e yoblə gan' nite'ene' jene' orasyonñə' de'e gwyon lase, na' catə' bezžine' gan' nitə' disipl ca' šonə, na' gože' lega'aque': —čEne'e chtasle? čEne'e chonle dezcanz? Bačh goc ña'a. Diozən' bsele'e nada' golja' beñəch na' ña'a bačh bžin or gaca' lao na' beñə' mal ca' par so'ote' nada'. ⁴² Le'e secha, le'e šo'o. Baza' ben' gon nada' lažə' na' beñə' contr ca'.

Gosə'əzene' Jeso'osən'

⁴³ Ne'e cho'ete Jeso'osən' dižə'an ca' catə' bžin Jodən' ben' naque' cuent len disipl ca' šižin. Na' žague' zan beñə' boso'oselə' beñə' ca' chesə'ənabia' bəxoz che neto' beñə' Izrael na' beñə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzož de'e Moizežən', na' beñə' golə' blao che ñasyon čheto'ona'. Beñə' ca' zjənžag Jodən' zjana'le'e spad na' zjənlene' no yag. ⁴⁴ Jodən' babzejni'ine'

lega'aque' can' gone' par əgwdie' Jeso'osən' lao na'aga'aque'ena', gože' lega'aque': —Be'ena' gaogua' bxdən', le'ena' senle na' gwchejlene' par ače'elene'.

⁴⁵ Nach cata' bžine' gan' zo Jeso'osən' le'e bgüigua'əte' cuite'ena' na' gože'ene': —Maestr.

Na' gwdaogüe'ene' bxdən', pero caguə do laže'ena' bene' ca'. ⁴⁶ Nach beṇə' ca' əzja'ac len Jodən' gwso'oxe'e Jeso'osən' na' gosə'əche'exaxje' le'.

⁴⁷ Na' to beṇə' zecha galə'əzə gwlečj spad che'ena' gwgdine'en šla'a nag xmos bχozən' ben' naquəch əblao, gwchogtechgüe'en. ⁴⁸ Nach Jeso'osən' gože' beṇə' ca': —Za'acle len spad na' len yag zedəxenle nada' ca to beṇə' bguan. ⁴⁹ Yoguə' ža gwchi'a len le'e bsd blo'ida' beṇə' lo'o yo'odao' əblaonə' na' bito gwxenle nada'. Pero chac de'e quinga par ničh chac complir can' na' Xtižə' Diozən' de'en nyojən' gaquə čhia'.

⁵⁰ Na' lao or na' bosyo'oxonj yoguə' disipl che' ca' gosə'əbejyichje'ene'.

Beṇə' güegon' ben' bexonj

⁵¹ Na' to beṇə' güegon' jənaogüe' Jeso'osən', na' nyaze' to lachə' de'e naquə ca to sabana. ⁵² Na' ca gwso'oxe'ene' gwso'oxe'e slezə xe'ena' na' le'e bchojte' lo'inə' na' bexonje' ga'alyide'.

Gosə'əche'e Jeso'osən' lao beṇə' golə beṇə' blao ca' chəsə'anabia' nasyon Izraelən'

⁵³ Na' beṇə' ca' gosə'əzen Jeso'osən' gosə'əche'ene' lao Caifasən' ben' naquəch bχoz əblao che neto' beṇə' Izrael. Nach besə'ədoba' yoguə' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezən' na' len yeziquə'əchlə beṇə' golə blao ca' chəsə'anabia' nasyon cheto'onə'. ⁵⁴ Nach Bedən' jənaogüe' Jeso'osən' zitə' zitə' xte bžinte' liž bχoz əblaonə' na' gwyo'e chy'onə'. Na' beṇə' ca' zjənaquə' xə'ag yo'oda'onə' zjəchi'e cho'a yi'inə' par chəsyə'əže'ine'. Nach Bedən' jəčhi'e len lega'aque' cho'a yi'inə'.

⁵⁵ Na' yoguə' bχoz əblao ca' na' yeziquə'əchlə beṇə' golə blao ca' chəsə'anabia' nasyon Izrael cheto'onə' gosə'əyilje' beṇə' əso'e dižə' contr Jeso'osən' par ničh yesə'əchoglaogüe'en che' de que gate', pero notono besə'əželene'. ⁵⁶ Beṇə' zan gwso'e dižə' güenlažə' contr Jeso'osən' pero xtižə'əga'aque'ena' bito besyə'ədilən. ⁵⁷ Nach balə beṇə' gosə'əzeche' na' gwso'e dižə' güenlažə' contr le' gosə'əne': ⁵⁸ —Beneto' cata' gwne': “Yochinja' yo'odao' əblao nga gwso'on beṇə', na' lao šonə žazə gona' yeto yo'odao' əblao de'en cui gon beṇə'čən'.”

⁵⁹ Pero bia'aczə bito bedile de'en gosə'əne'ena'.

⁶⁰ Nach gwzoža' ben' naquəch bχoz əblao gwzeche' gwcholga'aque'ena' gože' Jeso'osən': —¿Ebito bi nao' ca naquə de'e nga chosə'əcuis beṇə' quinga le'?

⁶¹ Na' Jeso'osən' bitobi gwne'. Nach gož ben' naquəch bχoz əblao le': —¿Ele len' Cristən' ben' gwlej Diozən' par gaquəleno' nasyon chechon'? ¿Elen' Xi'in' Dioz ben' cho'ela'ocho'?

⁶² Jeso'osən' gože'ene': —Le ben' nao' na' nada'. Diozən' bsele'e nada' golja' beṇə'ch na' əchnia' le'e gwžin ža le'ile nada' chi'a cuit Xa' Diozən' ben' napə'le'ezelaogüe yelə' guac xen na' nabi'a txen len le'. Na' le'ile nada' yetja' yoban' to lo'o bejw.

⁶³ Cata' bene ben' naquəch bχoz əblao xtižə' Jeso'osən' gwšo' gwchezə' xe'ena' goquene' de'e mal juisy can' gwna Jeso'osən', na' gwne': —¿Nochxa

testigon' chyažjecho? ⁶⁴ Babenecho chžia chnite'e Diozən' de'en ne' naque' Xi'in Dioz len naque' con to beṇachzə. ĵBi nale? ĵNac gonchone'?

Nach yoguə' beṇə' ca' ža'anə' gosə'əchoglaogüe'en che' de que cheyalə' gate'.

⁶⁵ Nach baļe' bosooža' xene'ena' cho'alao Jeso'osən', na' bosoočuəše'e cho'alaogüe'ena' len to lachə' na' gosə'əbaže'ene', gwse'ene': —Gwṇeya'ašč ĵnon' chbažə' le'?

Nach xə'ag yo'odao' ca' leczə' gosə'əgape'e xague'ena'.

Bedən' bito gwchebe' šə nombi'e Jeso'osən'

⁶⁶ Na' lao chac de'e quinga Bedən' chi'e chyo'o che ben' naquəch bχoz əblaoch na' na' chi'e catə' bžin to no'ol criad che ben' naquəch bχoz əblaon'. ⁶⁷ Na' catə' ble'ine' chi' Bedən' cho'a yi'inə' par cheže'ine', no'olən' bgüiayane'ene' na' gože'ene': —Leczə' leno' le' naco' txen Jeso'os beṇə' Nasaretən'.

⁶⁸ Pero Bedən' bito gwchebe' šə naque' txen len Jeso'osən'. Gože' no'olən': —Bito nombi'ane' na' nic nezdə' bi dižə'an cho'o.

Na' gwyeje' jəzeche' cho'a puert saguannə'. Nach le'e gwchežte to lecw. ⁶⁹ Nach bezle'i no'olən' le' de'e yoblə' na' gože' beṇə' ca' ža'anə': —Benga naque' txen len beṇə' ca'.

⁷⁰ Na' de'e yoblə' bito gwchebe' šə nombi'e Jeso'osən'. Na' chacə' šlož beṇə' ca' ža'anə' gosə'əze'e Bedən': —De'e ličzə' le' naco' txen len beṇə' ca' chedə' ca' nga chṇio' ngazə' nachia' de que naco' beṇə' Galilea.

⁷¹ Nach Bedən' bzoe' Diozən' testigw gwne': —Diozən' goṇe' nada' castigw šə chonlaža'an əṇia' bito nombi'a ben' nale ca'. Chzoa' jorament lao Diozən', bito nombi'ane'.

⁷² Na' le'e gwchežte lecon' de'e yoblə'. Nach jsə'alažə' Bedən' can' gož Jeso'osən' le' de que ze'e gaquə chop las cuež lecon' catə' gaquə šon las cui chchebe' de que nombie'ene'. Na' catə' bene' xbab che de'ena' gwchežyaše'e tant de'e goquene'.

15

Gosə'əche'e Jeso'osən' lao Pilatən'

¹ Na' catə' gwye'eni'inə' bχoz əblao ca' na' yeziquə'əchlə beṇə' golə' blao ca', na' len beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lein', na' len yeziquə'əchlə beṇə' ca' chesə'anabia' nasyon Izraelən' besyə'ədobe' par nič bosooxi'e naclən' so'one' len Jeso'osən' na' bosoocheje'ene' na' gosə'əche'ene' jse'ene'ene' lao na' Pilatən'. ² Pilatən' gože' Jeso'osən': —ĵElen' naco' rei che beṇə' Izrael ca'?

Nach Jeso'osən' gože'ene': —Le be'en nao' nan' naca'.

³ Na' de'e zan de'e gosə'əna beṇə' gwnabia' che bχoz ca' par bosoočiše' Jeso'osən'. ⁴ Nach Pilatən' goze'e Jeso'osən': —ĵEbito choži'o xtižə'əga'aque'ena'? ĵEcabi chendo' catec de'e zan xya nga chsa'ogüe' contr le'?

⁵ Pero Jeso'osən' ni to xtižə'əga'aque'ena' bito boži'e, xte bebanchgüeicze Pilatən'.

Gosə'əchoglaogüe'en so'ote' Jeso'osən'

⁶ Na' de to costomb chęga'aque' de que ža lṇi pascon' əgwisan Pilatən' to pres, con beṇə' yesə'əṇab beṇə' Izrael ca'. ⁷ Na' ližya na' de to pres beṇə' le' Barrabas txen len beṇə' ca' bosooxe' gwdiłə' lao syodan' na' zjənaque' beṇə' güet beṇə'. ⁸ Na' beṇə' zan ca' bazjənžag gosə'əbigue'e lao Pilatən' na'

gosə'əṇabene' le' əgwsane' to pres can' naquə costombr čhega'aque'enə'.
 9 Nach Pilatən' gože' lega'aque': —čEchene'ele əgwsana' ben' naquə rei čhe le'e beṇə' Izrael?

10 Gwne' ca' čhedə' ņezene' beṇə' ca' chesə'əṇabia' bχoz ca' zjəžjague'ine' Jeso'osən', de'e na'anə' bosə'odie' le' lao ne'enə'. 11 Na' beṇə' ca' chəsə'əṇabia' bχoz ca' gosə'əgo'oyele'e beṇə' zan ca' ža'anə' par yesə'əṇabe' əgwsane' Barrabasən' lgua'a Jeso'osən'. 12 Nach Pilatən' gože' lega'aque': —čBixa gona' len Jeso'osən' ben' nale naque' rei čhe le'e beṇə' Izrael?

13 Nach gwso'osye'e gwse'e Pilatən': —Bde'e le'e yag corozən'.

14 Pilatən' gože' lega'aque': —čBixa de'e mal babene'enə'?

Pero beṇə' ca' gwso'osye'e yełatə' zizjoch gosə'əne': —Bde'e le'e yag corozən'.

15 Na' Pilatən' gone'ene' soe' güen len beṇə' zan ca'. De'e na'anə' bsane' Barrabasən'. Na' beyož gosə'əyin soldad ca' Jeso'osən', Pilatən' bene'ene' lao na'aga'aque' par yoso'ode'ene' le'e yag corozən'.

16 Nach gosə'əche' soldad ca' Jeso'osən' chyo'o čhe yo'o gan' chi' Pilatən' na' bosyo'otobe' yoguə' soldad ca' yela'. 17 Nach gosə'əyine' xa Jeso'osən' na' bosə'ogucue'ene' to lachə' morad na' gwso'one' to coron de yešə' na' bosə'ožine'en yičhje'enə'. 18 Na' gwso'onene' borl gosə'əne': —Biba rei čhe beṇə' Izrael.

19 Nach soldad ca' gosə'əyine' yičhje'enə' to ya, na' bosə'oža' xene'en le' na' bosə'ozo xibga'aque'enə' laogüe'enə' chso'one' ca' cho'elao' le'. 20 Na' catə' beyož gwso'one'ene' borlən' besyə'əyine' lachə' moradən' bosə'ogucue'ene' na' bosyo'ogucue'ene' xacze'. Nach gosə'əche'ene' par yoso'ode'ene' le'e yag corozən'.

Bosə'ode'e Jeso'osən' le'e yag corozən'

21 To beṇə' Sirene le' Simon xa Ljandr na' Rofo ze'e zeze'e yoba catə' bežague' beṇə' ca' zjəṇče'e Jeso'osən' par yoso'ode'ene' le'e yag corozən'. Na' la fuers bosə'ode'e yag coroz čhe Jeso'osən' cožə' Simonṇə'.

22 Na' gosə'əche'e Jeso'osən' to latjə de'en nzi' Golgota, zejen dižə' latjə čhe yičhje beṇə' guat. 23 Na' bosə'onežjue'ene' bino corrient de'en nchixən len to rmech zla' de'en nzi' mirra. Pero Jeso'osən' bito güe'eje'en. 24 Nach bosə'ode'ene' le'e yag corozən'. Na' soldad ca' gwso'one' xala'ane'enə' rif entr' lega'aque' par gosə'əneze' bi partən' yechelə' to toga'aque'.

25 Na' do cheda ga lsil bosə'ode'e Jeso'osən' le'e yag corozən'. 26 Na' yičhje yag coroz čhe'enə' bosə'ozoje' de'en bcuiš le', nan: “Bengan' Rei čhe beṇə' Izrael ca'.” 27 Na' leczə cana' bosə'ode'e čhopə beṇə' bguan le'e yechopə yag coroz, toe' gwda cuit Jeso'osən' liča na' yetoe' cuite'en yeglə. 28 Na' de'en goc ca' goc complir can' nyoj Xtižə' Diozən' gan' nan: “So'onene' le' caczən' chso'onene' beṇə' güen de'e mal.”

29-30 Na' beṇə' ca' chse'ej chəsə'əde' gan' da' Jeso'osən' chəsə'əłələ' yičhje'ga'aque'enə' gwso'onene' borl gwse'ene': —Len' gwnao' guaquə yochinjə' yo'odao' əblaonə' na' šonə žazə yeyono'on, bosla cuino' na' beyetj le'e yag corozən'.

31 Na' leczə ca' beṇə' gwnabia' čhe bχoz ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezən' gwso'one'ene' borl gosə'əne': —Yeziquə'əchlə beṇə' bosle' na' cabi chac yosla cuine'. 32 Šə len' naque' Cristən' ben' gwlej Diozən' par gaquəlene' ṇasyon čechon', na' nacte' rei čhe chio'o beṇə' Izrael, yoletj cuine' le'e yag corozən' ṇa'a par ničh le'icho na' šejle'echo čhe'.

Na' beṇə' ca' zjəda' le'e yag corozən' cuite'enə' čhopə la'a, leczə gwso'onene' borl.

Can' goquə catə'an got Jeso'osən'

³³ Na' do gobiž goc žchoj doxen yežlyon' bžinte cheda šonə. ³⁴ Na' do cheda šonə catə' gwne' Jeso'osən' zižjo gwne': —Eli, člama sabactani? — zeje dižə: “Dioz čhia', čbixčhen' bagwlejšyichjo' nada'?”

³⁵ Na' beṇə' nitə' galə'əzə gwse'enene' can' gwne'enə' nach gosə'əne': —Le'e gwzenagšč, chaxe' Liazən' ben' be' xtižə' Diozən' cana'.

³⁶ Nach bchoj to beṇə' gwsa'adoe' jəxi'e to spong na' bosgaže'en bino corrient de'en cui bi nčixə, na' bzo'en to lao ya dao' na' bossine'en cho'a Jeso'osən' par nič güe'ejə'en na' be'enə' gwne': —Cuežcho yešč šə yidə Liazən' na' yoletje'ene'.

³⁷ Jeso'osən' bisye'e zižjo nach gote'. ³⁸ Na' ca naquə lachə'an de'en ze lo'o yo'odao' əblao čhe neto' beṇə' Izrael le'e gwchezə'əte gwchołən' gwza'azə yichjei bechojte che'elə. ³⁹ Na' lao orən' got Jeso'osən', capitan čhe soldad ca' ben' zecha lao Jeso'osən' benene' can' bisya'a Jeso'osən' na' ble'ine' can' gote' na' gwne': —De'e liczə bengə naque' Xi'in Dioz.

⁴⁰ Na' leczə nitə' zan no'olə latjən' beṇə' gosə'əzecha zitə'ələ par besə'əle'ine' can' goquən'. Na' entr lega'aque' zjəlen no'ol quinga: Maria beṇə' Magdala, na' Maria xna' Jwsen' na' Jacob bi'in naquəč bi'i xcuidə', na' leczə len Salme. ⁴¹ No'ol ca' gosə'əzolao chso'onliləžə' Jeso'osən' catə'an gwzoe' Galilean' na' gwsa'aclene' le' len bi de'en byažjene', lega'aque' na' yezan no'olə ca' besyə'ənaogüe' Jeso'osən' catə'an beze'e Galilean' par bežine' Jerosalenə'.

Boso'ocuaše'e Jeso'osən'

⁴² Na' ne'e da' Jeso'osən' le'e yag corozən' catə' gwzolao chexjw že'enə', na' ža na'anə' catə'an choso'osi'ini'e čhe lni pascon', na' bachžin or so'omba'əne' ža dezcanzən'. ⁴³ Na' gwzo to beṇə' le Jwse na' naque' beṇə' Arimatea, na' nacte' to beṇə' blao entr beṇə' ca' chesə'anabia' nasyon Izrael četo'onə'. Na' Jwsen' gwzoe' lez əžin ža selə' Diozən' beṇə' nabia' nasyon četo'onə'. Na' laogüe de'en bachexjw že'enə' benchechlaže'e gwyeje' lao Pilatən' jənabe' cuerp čhe Jeso'osən'. ⁴⁴ Pilatən' bebanene' de'en byob got Jeso'osən', nach goxe' capitannə' gwṇabene' le' šə le bagote'enə'. ⁴⁵ Catə' capitannə' gože'ene' de que bagote', nach Pilatən' be'e latjə žjəyeletj Jwsen' cuerp čhe Jeso'osən' par yeyo'ene'. ⁴⁶ Na' Jwsen' gwxi'e to lachə' fin nach gwyeje' gan' da' Jeso'osən' na' beletje'ene' le'e yag corozən' nach bolaže'ene' lachə'anə', na' gwlo'ene' to lo'o bloj ba de'e bagwče'ene' to le'e yej. Na' beyož bene' de'e ca' bləle' to yej xen de'e bseyjuene' cho'a banə'. ⁴⁷ Na' Maria beṇə' Magdalan' na' Maria xna' Jwsen' yeto, besə'əle'ine' gan' boso'ocuaše'e cuerp čhe Jeso'osən'.

16

Jeso'osən' bebane' ladjo beṇə' guat ca'

¹ Na' catə' gwde ža dezcanzən' Maria beṇə' Magdalan', na' Maria xna' Jacobən' na' len Salmen' jəsə'əxi'e set zix de'e yoso'oguzje' cuerp čhe Jeso'osən'. ² Na' zil dmigw tempran gwsa'aque' zja'aque' cho'a ban' na' besə'əžine' cho'a ban' do chla'atg bgüizən'. ³ Na' lao zja'aque'enə' gwse'e ljuežjga'aque': —čNo gaquə yeca'a yejən' de'en da' cho'a ban' par nič šo'ocho?

4 Na' ca ñe'e zja'aque' zitə'alə gan' zo bloj ban' besə'əle'ine' de que yěj xennə' de'en da' cho'a ban' bačh bega'an. 5 Catə' besə'əžine'enə' gwso'e lo'o blojən' na' besə'əle'ine' to beñə' xcuidə' chi'e lo'inə' šla'a lichalə na' nyaze' to lachə' šyiš tonə, na' no'ol ca' besə'əžebe' catə' besə'əle'ine'ene'. 6 Na' gože' lega'aque': —Bito žeble. Nada' ñezda' de que cheyiljle Jeso'osən' ben' naquə beñə' Nasaret ben' bosə'ode'e le'e yag corozən'. Babebane' ladjo beñə' guat ca'. Notoch no nla' nga. Legüia latjə ga nga bosə'əxo'e cuerp che'enə'. 7 Le'e žjəya'ac le'e žjəyedixjue'i Bedən' len disipl ca' yelə' de que gwyobe Jeso'osən' yežine' Galilean' ca le'e na' Galilea na' gwle'iczelene', can' gwnacze' le'e.

8 Nach besyə'əchoje' lo'o ban' besa'acdoe' xte gosə'əxize' tant besə'əžebe'. Na' notono gwse'e bin' goquə chedə' besə'əžebe'.

Jeso'osən' blo'e laogüe' Maria beñə' Magdalan'

9 Na' zil dmigw tempran catə'an beban Jeso'osən' ladjo beñə' guat ca' zgua'atec blo'e laogüe' Maria beñə' Magdalan' ben' bebeje' gažə de'e xio' zjəyo'o zjəyaz yichjla'aždaogüe'enə'. 10 Le' jəyedixjue'ine' yeziquə'əchlə beñə' ca' de que beban Jeso'osən' ladjo beñə' guat ca'. Catə' bžin Marian' chəsə'əbežyašə' beñə' ca' na' chəsyə'əgüine'ene' chedə' gwso'ot beñə' mal ca' Jeso'osən'. 11 Na' catə' gwse'enene' de que babeban Jeso'osən' ladjo beñə' guat ca' na' de que Marian' bable'ine' le', bito gwse'ejle'e.

Blo'e lao Jeso'osən' chopə disipl che' ca'

12 Na' blo'e lao Jeso'osən' chopə disipl che' ca' lao zja'aque' yoba, pero nž'alə can' besə'əle'ine' le'. 13 Na' jəya'aque' jəsyə'ədixjue'ine' beñə' ljəžjga'aque' ca' pero beñə' ca' leczə bito gwse'ejle'e che' lega'aque'.

Jeso'osən' bene' mendar əso'e xtiže'enə' yoguə' nasyon

14 Na' gwdechlə blo'e lao Jeso'osən' disipl che' ca' šnej lao chsa'ogüe'. Na' gwdile' lega'aque' de'en zjanaque' beñə' la'aždao' žod na' de'en cui gwse'ejle'e de que bebane' ladjo beñə' guat ca' la'anə'əczə beñə' ca' besə'əle'i le' gwse'e lega'aque' ca'. 15 Nach gože' lega'aque': —Le'e žja'ac le'e žjəsəd le'e žjəlo'i beñə' ca' ža' yoguə'əloj nasyon dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in chia'. 16 Na' beñə' ca' so'onlilažə' nada' na' yesə'əchoe' nis bito žjəya'aque' lao yi' gabilən'. Na' beñə' ca' cui so'onlilažə' nada' yesə'əbiayi'e lao yi' gabilən'. 17 Na' beñə' ca' so'onlilažə' nada' gwnežjoga'aca'ane' yelə' guac par so'one' de'e quinga: Len yelə' guac chia'anə' yesyə'əbeje' de'e xio' ca' zjəyo'o zjəyaz yichjla'aždao' beñə', na' əso'e gwde gwdele dižə' de'en cui no chac. 18 Guaquə əso'oxe'e no bel' bia benen na' bitobi gaquə chęga'aque'. Na' šə əse'eje' benen bitobi gonən len lega'aque'. Guaquə yesə'əxoə' na'aga'aque'enə' yichj beñə' ca' chsa'acšene, na' yesyə'əyaque beñə' ca'.

Jeso'osən' beyepe' yoban'

19 Na' catə' beyož be'e Xancho Jeso'osən' dižə'an ca' len lega'aque', bezi' beca'a Diozən' le' yoban' gan' chi'e chnabi'e txen len Xacho Diozən'. 20 Na' disipl che' ca' ja'aque' doxenlə jəsə'ədixjue'ine' dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che' Jeso'osən', na' le' goclene' lega'aque' na' bene' par ničh gwso'one' no miłagr len yelə' guac che'enə' par blo'e de que xtižə'əga'aque'enə' naquən de'e li.

De'e na'azən' chzoja'.

Dižə' Güen Dižə' Cobə De'en Bzoj San Locasən'

De'e nga bzoj Locasən' par Tioflən'

¹⁻⁴ Señor Tiofl, chzoja' le' dižə' quinga par niçh na' ənezdo' de'e li ca naquə de'en babendo' na' de'en bagoc. Beṇə' zan baçh boso'ozoje' çe Jeso'osən' ca naquə de'en bagoc complir par neto' chonlilažə'əto'one'. Boso'ozoje'en can' bzejni'i beṇə' ca' neto', beṇə' ca' besə'əle'i can' goquə dezd goljte Jeso'osən'. Na' beṇə' ca' gwse'en besə'əle'ine' can' goquən' boso'osed boso'olo'ine' beṇə' yoblə dižə' güen dižə' cobə çe Jesocristən'. Na' nada' catə' beyož gwṇabyoža' can' goquən', na' gwyazlaža'a gwzoja'an tcho'a tšao' par niçh ənezdo' Señor Tiofl.

Can' goquə gwdixjue'e to angl de que galjə Juanna'

⁵ Ca tyemp can' gwnabia' Rei Erodən' gan' nzi' Jodea, na' zo to bçoz çe beṇə' Izrael ca' beṇə' le Zequeria. Bene' žin len xonj bçoz beṇə' zjele Abias. Na' no'ol çe Zequerian' le' Çhabet na' naque' dia çe de'e bçoz Ronṇə'. ⁶ Na' Zequerian' len Çhabetən' zja'accze' licha par len Diozən', na' gwso'one' yoguə'əloł de'en non Xancho Diozən' mendad de'en zjənyoj le'e lei çe'enə'. ⁷ Na' notono xi'inga'aque' nitə', çhedə' Çhabetən' naque' no'olə güiž, na' çhopte' bazjənaque' beṇə' golə.

⁸ Na' goquən' beyalə' Zequerian' len beṇə' ljuežje' ca' beṇə' ca' zjənaquə bçoz par gwso'one' de'en besyə'əyale'e so'one' par gwso'elaogüe'e Diozən'. ⁹ Na' de costombr çe bçoz ca' chso'one' rif par chatə'əbia' noe' əchoj par əgwzeye' yal lo'o yo'odao' əblao çega'aque'enə' gan' chso'elaogüe'e Xancho Diozən' Jerosalennə'. Nach gwso'one' rif na' bchoj Zequerian' par bzeye' yalən' lo'o yo'oda'onə'. ¹⁰ Na' žlac bzeye' yalən' gwnitə' yoguə'əloł beṇə' zan ca' chyo'olə gwso'one' orasyonṇə'. ¹¹ Na' to angl çe Xancho Diozən' bloe' laogüe' Zequerian', na' gwzecha anglən' cuit mesən' lichalə gan' çəsə'əzeye' yalən'. ¹² Catə' ble'i Zequerian' anglən' benit beçhol' goc lo'o yichjla'aždaogüe'enə' na' bžebçgüe'. ¹³ Pero anglən' gože' le': —Bito žebo' Zequeria. Diozən' babzenague' orasyon çhio'onə', na' no'ol çhio' Çhabetən' sane' to xi'ino', na' əgwsio' le' Juan. ¹⁴ Na' so' mbalaz na' yebeido', na' leczə beṇə' zan yesyə'əbeine' šə bagolje', ¹⁵ çhedə' gaque' beṇə' blao lao Diozən'. Bito ye'eje' bino ni biquə'əchlə de'en çesə'əzože beṇə', na' catə' galje' yo'o Spirit çe Diozən' lo'o yichjla'aždaogüe'enə' par ṇabi'an le'. ¹⁶ Na' gone' par niçh zan beṇə' Izrael gwlaž çe' ca' yesə'əša' yichjla'ažda'oga'aque'enə' na' so'elaogüe'e Diozən' can' cheyalə' so'elaogüe'ene', Dioz ben' naquə Xanga'aque'. ¹⁷ Na' cuialaogüe' lao Xançon' na' gone' par niçh beṇə' ca' cui nitə' binlo len xi'inga'aque' yesyə'ənite'e binlo len xi'inga'aque' de'e yoblə. Na' gone' par niçh beṇə' godenag ca' yesə'əzenague' çe Diozən'. Gone' ca' par niçh yesə'ənitə' beṇə' probnid par əso'elaogüe'e Xançon' catə'an yide'. Na' len xbab de'en yo'o yichjla'aždaogüe'enə' na' len dižə' balə de'en güe'enə' gaque' ca' profet Liazən' ben' gwzo cana'.

¹⁸ Nach Zequerian' gože' anglən': —çNacxa gaquə ənezda' de'e nga? Nada' baçh naca' beṇə' golə na' no'ol çhia'anə' leczə beṇə' golə.

¹⁹ Nach anglən' gože' le': —Nada' naca' angl Gabryel. Zoa' len Diozən' na' zoa' cho'elaogua'ane'. Na' bsele'e nada' zedetixjue'ida' le' dižə' güen dižə' cobə quinga. ²⁰ Na' le' gaco' mod, cui gaquə ənio' xte que catə'əch əžin ža gaquə de'e nga, chedə' cui chejli'o xtiža'anə'. Na' de'e liczə gwžin ža gaquə complir can' gwnia'anə'.

²¹ Na' beṇə' ca' ža' chyo'olə gosə'əbeze' Zequerian', nach besyə'əbanene' chedə' gwžeine' lo'o yo'odao' əblao gan' chso'elao' beṇə' Izrael ca' Diozən'. ²² Catə' bechoj Zequerian', bene' señy len ne'enə' la' bitoch goquə əne'. Bač naque' beṇə' mod. Nach gwsa'acbe'i beṇə' ca' de que ble'ida'ogüe'ene' lo'o yo'oda'onə'.

²³ Na' catə' bde laze'en de'en bene' žin lo'o yo'odao' əblaonə' beyeje' liže'. ²⁴ Gwde na', no'ol che' Chabetən' bgüendao' bda'onə' lo'o le'enə' na' gueyə' bio' gwzoze'. Na' gwne': ²⁵ —Güenchgua baben Xana' Diozən' len nada', chedə' babžin ža nži'ilaže'e nda', chone' par nič bitoch so'on beṇə'chən' xbab chia' de que cui bi zaca'a.

Anglən' gwduxjui'e galjə Jesocristən'

²⁶ Goc xop bio' noa' Chabetən' bda'onə', Diozən' bozsele'e anglən' ben' le Gabryel, gwyeje' to syoda de'en nzi' Nasaret gan' mbane Galilean'. ²⁷ Bsele'ene' gan' zo to no'ol güego' le' Maria. Na' Marian' ne'e naplažə'əchgua cuine'. Na' to beṇə' le Jwse bač naquən gwšagna'alene' par gaque' xo'ole'. Na' Jwsen' naque' dia che de'e Rei Dabin'. ²⁸ Na' bžin anglən' gwyo'e gan' zo Marian' na' gože'ene': —Dioxei. Xancho Diozən' nži'ilaže'e le' na' zoe' len le'. Na' gone' par nič socho' mbalaz ca yoguə'əlo' no'ol ca' yela'.

²⁹ Catə' ble'i Marian' anglən', benit bečol' goc lo'o yičjla'aždaogüe'ena' por ni che dižə' de'en gože' le'. Na' bene' xbab bi zejen de'en bguape' le' dioxən' ca'. ³⁰ Nach anglən' gože'ene': —Bito žebo' Maria. Diozən' nži'ilaže'e le'. ³¹ Na' le' gua' xi'ino', to bi'i byo dao', na' sano'obo', na' əgwsio' labo' Jeso'os. ³² Na' Jeso'osən' gaque' to beṇə' blao na' beṇə'chən' yesə'əsi'ene' Xi'in' Dioz, Dioz ben' naquə le'ezelaogüe beṇə' blao. Na' Xancho Diozən' gone' par nič nabi'e nasyon Izraelən' can' gwnabia' de'e xaxta'ogüe'e Rei Dabin'. ³³ Na' le' nabi'e nasyon Izraelən' zejlicane. Na' cuat te yelə' gwnabia' che'enə'.

³⁴ Nach gož Marian' anglən': —¿Nacxa gaquə sana' bdao'? la' bitonə' žaga' nda' beṇə' byo.

³⁵ Nach gož anglən' le': —Spirit che Diozən' yidən gan' zo'onə', na' yelə' guac che Diozən' son len le', Dioz ben' naquə le'ezelaogüe beṇə' blao. De'e na'anə' bi'i la'aždao' xi'ilažə'an galjənə', yoso'osi'ebo' Xi'in' Dioz. ³⁶ Na' beṇə' xna'o Chabetən' lecza bač bgüenda'obo' lo'o le'enə' la'aṇə'əczə banaque' beṇə' golə. Bagoc xop bio' no'e to bi'i byo dao', len la' gosə'əne' che' de que no'olə güižən'. ³⁷ Bito bi bi de de'e əṇacho cui chac gon Diozən'.

³⁸ Nach gož Marian' anglən': —Nga zoa' naca' xmose', gaquə chia' con bi na Xana'an.

Nach beza' anglən' gan' zo Marian'.

Marian' jəlane'e Chabetən'

³⁹ Gwde na' le'e gwyeje' Marian' to syoda de'e žia lao ya'a gan' mbane Jodean'. ⁴⁰ Na' bžime' liž Zequerian', gwyo'e bguape' Chabetən' diox. ⁴¹ Na' goquən' catə' Chabetən' benene' cholgüiž Marian' le' nach gocbe'iteine'

chxitə' chžia chac bdao' che'enə' lo'o le'enə'. Na' Spirit che Diozən' gwnabi'an yichjla'aždao' Čhabetən'. ⁴² Na' gwne' zizjo tant bebeine', na' gože' Marian': —Diozən' babene' par nič zocho' mbalaz ca yoguə'əlo' no'ol ca' yelə'. Na' Diozən' gone' par nič gaquə' mbalaz che bdao' chio'onə' no'onə'. ⁴³ Nactecxan' le' naco' xna' Xana'an zedəlano'o nada'. ⁴⁴ Mer catə' bene naga'anə' chguapo' nada' dioxən', bdao' chia'anə' bebeibo' na' bxitə' bžiabo' lo'o li'anə'. ⁴⁵ Xancho Diozən' bene' par nič anglən' gwne' le' de'en ze'e gaquə' na' zo' mbalaz de'en gwyejli'o de que gaquə' complir can' gwne'enə'.

⁴⁶ Nach Marian' gwne':

—Cho'elaogua'a Xana' Diozən' do yichj do laža'a.

⁴⁷ Na' lo'o yichjla'aždaogua'an chebeichgüeida' Dioz ben' chebej nada' xni'a de'e malən'.

⁴⁸ Babeyašə' beži'ilaže'e nada' naca' xmose' la'aṇə'əczə cui bi zaca'a.

Na' dezd na'a žtia žtia beṇəčən' yesə'əne' de que zoa' mbalaz.

⁴⁹ Diozən' chac gone' de'e cui no zaquə' gon, na' babene' de'e güen juisy len nada'.

Le'enə' naque' beṇə' la'aždao' xi'ilažə' juisy.

⁵⁰ Na' notə'ətezə beṇə' chsa'ape'ene' respet do yichj do lažə'əga'aque',

Diozən' cheyašə' cheži'ilaže'e lega'aque' na' len xi'in dia čhega'aque'.

⁵¹ Bač blo'i Diozən' beṇəčən' yelə' guac che'enə',

na' babene' par nič beṇə' ya'alazə' ca' baboso'ozexjw yichjga'aque'enə' laogüe'enə'.

⁵² Babene' par nič beṇə' gwnabia' ca' cuich gosə'ənabi'e,

na' beṇə' ca' cui gwsa'ac beṇə' blao, Diozən' bcui'e lega'aque' par gwsa'aque' beṇə' blao.

⁵³ Na' beṇə' ca' gwsa'acbe'ine' de que chesə'əyažjene' yelə' chaclen che Diozən', bagoclene' lega'aque'.

Na' beṇə' ca' gwsa'aque' bitobi chesə'əyažjene',

bose'e lega'aque' sin cui bi bnežjue' lega'aque'.

⁵⁴ Nach bagocwlene' chio'o beṇə' Izrael nacho ca xmose'.

Bablo'ine' chio'o de que bito ganlaže'e par yeyašə' yeži'ilaže'e chio'o can' bene' lyebe.

⁵⁵ Na' de'en beyašə' beži'ilaže'e de'e Abraanṇə' len xi'in dia che',

bene' complir can' gože' le' len yebalə' xaxta'ocho ca'.

Na' zocze' yeyašə' yeži'ilaže'e xi'in dia che de'e Abraanṇə' zejlicəne.

⁵⁶ Na' catə' bagoc šon bio' bega'aṇ Marian' len Čhabetən' nach beyeje' liže'enə'.

Golja Juannə' ben' bčhoa beṇə' nis

⁵⁷ Na' catə' bžin or par san Čhabetən', gwxane' bi'i byo dao' che'enə'.

⁵⁸ Na' catə' gwse'ene beṇə' gwliž čhega'aque'enə' na' family čhega'aque'enə' de que Diozən' babeyašə' beži'ilaže'e Čhabetən', besya'əbeichgüeine' len le'.

⁵⁹ Na' ža xon' beṇə' ca' jəsə'əzo'əbo' señy de'en ne' sirconsision. Na' zejen de que chse'ejle'e che lyebe de'en ben Diozən' len de'e Abraanṇə'. Na' gwse'enene' si' labo' Zequeria can' le xabo'onə'.

⁶⁰ Pero xna'abo'onə' gwne': —Nca, cheyalə' si' labon' Juan.

⁶¹ Nach lega'aque' gwse'e le': —Notono family čhele nitə' beṇə' zjəle ca' na' nic xaxta'ole.

⁶² Nach gwsə'one' señy gosə'ənabene' xabo'onə' nac chene'ene' si' la bda'onə'. ⁶³ Nach bene' señy gwṇabe' to yag la' dao' gan' bzoje': “Si'

labo' Juan." Nach yogue'e besyə'əbanene'. ⁶⁴ Le'e gocte beṇe Zequerian' na' le'e gwzolaote be'e dižə' be'elaogüe'e Diozən'. ⁶⁵ Na' besə'əžebchgua beṇə' gwliž čhega'aque'enə'. Na' xtižə'əga'aque'enə' gosə' gwlaļjən doxen yež ca' zjəchi' lao ya'a ca' gan' mbane Jodean'. ⁶⁶ Na' yoguə'əloļ beṇə' gwse'enene' dižə'anə' gwso'one' xbab lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə' che de'e ca', na' gosə'əne':

—ǰBixa gon bdao' na'anə'?

Gosə'əne' ca' čhedə' gosə'ənezene' de que zoczə Diozən' len lebo'.

Dižə' de'en be' Zequerian'

⁶⁷ Nach gwnabia' Spirit čhe Diozən' yichjla'aždao' xabo' Zequerian'. Na' Zequerian' be'e xtižə' Diozən' gwne':

⁶⁸ Cho'elaogua'a Xančon' ben' naquə Dioz čhe chio'o beṇə' Izrael.

Cheyašə'ene' chio'o naccho nasyon' čhe'

na' babene' par nič gaquə yečojcho xni'a de'e malən'.

⁶⁹ La' babene' par nič zo to beṇə' napə yelə' guac par yebeje' chio'o xni'a de'e malən',

na' za' be'enə' lao dia čhe de'e Rei Dabin' ben' goquə xmos Diozən'.

⁷⁰ Chac can' gwna Diozən' len cho'a de'e profet ca' beṇə' ca' gwleje' par gwsa'aque' lažə' ne'enə' cana'ate.

⁷¹ Gwne' de que yosle' chio'o lao na' beṇə' contr čhecho ca'

na' lao na' yoguə' beṇə' čəsə'əgue'i chio'o.

⁷² Na' leczə gože' de'e xaxta'ocho ca' de que yeyašə' yeži'ilaže'e lega'aque' len xi'in dia čhega'aque'.

Na' can' chone' na'a, chone' par nič chac complir ca' naquə de'en bene' lyebe gone' par gaquəlene' chio'o.

⁷³ Ben Diozən' cuine' testigw lao de'e xaxta'ocho Abraanṇə'

de que gaquəczə can' bene' lyeben'.

⁷⁴ Na' gwne' de que yosle' chio'o lao na' beṇə' contr ca' par nič ca' gaquə güe'ela'ochone' sin cui žebcho.

⁷⁵ Na' gwne' gone' par nič gaquə la'ažda'ochon' xi'ilažə' par len le'enə'

na' gone' par nič šejcho liča güe'ela'ochone' doxen yelə' mban čhechon'.

⁷⁶ Nach Zequerian' gože' bida'onə':

Na' le' xi'ina', beṇəčən' yesə'əne' čhio' de que naco' profet beṇə' choe' xtižə' Diozən',

Dioz ben' naquə le'ezelaogüe beṇə' blao.

Yesə'əne' ca' čhedə' le' cuialaogo' lao Xančon' na' go'o xtiže'enə'

par nič nitə' beṇə' probnid par əso'elaogüe'ene' catə'an yide'.

⁷⁷ Egwsed əgwlo'ido' neto' can' chene'e Diozən' yebeje' chio'o xni'a de'e malən'

na' can' chene'ene' yezi'ixene' xtoļə'əcho ca',

chio'o naccho beṇə' nasyon čhe'.

⁷⁸ Diozən' cheyašə' cheži'ilaže'e chio'o na' bachselə'e to beṇə' gaquəlene' chio'o.

Na' gwxaquə'əlebe be'enə' ca' be'eni' čhe bgüižən'.

⁷⁹ Le' gwzejni'ine' chio'o beṇəč naquən' goncho par nič žjəyecho gan' zo Diozən' cata' gatcho,

na' əgwzejni'ine' chio'o beṇəč naquən' so cuezcho binlo.

Can' gone' cue'e be'eni' lo'o yichjla'aždao' chio'o gwxaquə'əlebecho ca' beṇə' čhsa'aš lo'o de'e žčholən'.

⁸⁰ Na' Juannə' ca bcua' chcha'ogü'e, zdate chaquəch yichjla'azdaogü'e'en can' chene'e Diozən'. Na' Juannə' jsoe' latjə dašən'. Na' nan' nezoe' catə'an bžin ža gwzolaogü'e gwđixjui'e xtižə' Diozən' len beņə' Izrael ca'.

2

Can' goquə catə'an goljə Jeso'osən'

¹ Na' gwde de'e ca', na' ca tyempən' catə'an gwnabia' Sesar Augusto, bene' mendad te cuent na' əsa'alə' yiš balə beņə' ža' to to yež de'e zjəchi' doxen ganə' chnabi'e. ² Na' bgual'e'e yišən' lao chnabia' Sirenio gan' nzi' Siria. Na' naquən de'e nech de'en bgual'e'e yiš balə beņə' ža' to to yež. ³ Nach yoguə'əloł beņə' jəya'aque' lažga'aque' jəsyə'əde cuinga'aque' cuent par gwsa'alə'əga'aque' yiš. ⁴ Nach Jwsen' naque' dia che de'e Rei Dabin'. Na' beze'e Nasaret gan' mbane Galilean' par beyeje' syoda che de'e Rei Dabin' de'e nzi' Belen. Na' chi' syoda Belennə' gan' mbane Jodean'. ⁵ Beyeje' jəyede cuine' cuent na' zenche'e no'ol che' Marian', pero bitonə' yesə'aca'a ljuežje'. Na' Marian' bano'e bda'onə'. ⁶ Na' goquən' lao nite'e Belennə' bžin or par sane'. ⁷ Na' bi'i nechən' gwxxane' goljbo' bi'i byo dao', na' blaže'ebo' lachə'. Na' gwlo'ebo' to lo'i gan' chsa'o bia yixə', chedə' bito bi latjə gwyo'och mesonnə' par lega'aque'.

Angl ca' boso'ozenene' beņə' goye xilə' ca' de que bagoljə Goslan'

⁸ Na' lao že' na', le'e yixə' che Belen na'atezəczə ža' beņə' goye xilə' nechəsə'əne'e chsa'ape' xilə' chega'aque' ca'. ⁹ Na' angl che Xanchon' bžine' gan' nitə' beņə' goye xilə' ca', na' yelə' chey che'eni' che Diozən' gwyečjən bse'eni'in gan' nite'enə'. Na' besə'əžebchgü'e'. ¹⁰ Na' gož anglən' lega'aque': —Bito žeble, na'a chixjo'ida' le'e to dižə' güen de'e yeba yezaquə'əlažə'əchgua yoguə'əloł beņə'. ¹¹ Lao' syoda che de'e Rei Dabin' bagoljə na'a ben' chac yebej beņə' xni'a de'e malən'. Naque' Cristən' ben' bselə' Diozən' par gaquəlene' beņəchən' na' naque' Xanchon'. ¹² Par yeželele bda'onə' quinga naquə: Žjəyedi'ilebo' lažə'əbo' lachə' na' debo' lo'i gan' chsa'o bia yixə'.

¹³ Beyož gwna anglən' ca' le'e besə'əžinte angl zanch gan' zo angl nechən', za'aque' gan' zo Diozən'. Na' chso'elaogü'e le', chəsə'əne':

¹⁴ Ledoye'ela'och Diozən' ben' zo yoban'.

Na' lao yežlyon' gatə' yelə' so cuezə binlo entr beņə' ca' chebei Diozən' lega'aque'.

¹⁵ Na' catə' besyə'əsa'ac angl ca' zjəya'aque' yoban', nach beņə' goye xilə' ca' gwse' ljuežjga'aque': —Yeyejcho Belennə' žjəyegüiacho de'en bagoc, ca naquə Xanchon' bsele'e angl quinga bedəsə'ədixjue'ine' chio'o.

¹⁶ Nach besa'acses beņə' goye xilə' ca' jəya'aque' Belennə', na' jəsyə'ədi'e Marian' len Jwsen' na' len bda'onə'. Na' bda'onə' debo' lo'i gan' chsa'o bia yixə' ca'. ¹⁷ Beyož besə'əle'ine' can' bagoquən', na' gwso'e dižə' che bda'onə' len yeziquə'əchlə beņə' ca naquə de'en gwse' angl ca' lega'aque'. ¹⁸ Na' yoguə'əloł beņə' ca' əgwse'ene dižə' de'en gwsoe' beņə' goye xilə' ca' besyə'əbanene'. ¹⁹ Na' Marian' leczə gwlo'o yichje' yoguə'əloł dižə' de'en gwsoe' beņə' goye xilə' ca' na' bene' xbab lo'o yichjla'azdaogü'e'en bi zejennə'. ²⁰ Nach besyə'əsa'ac beņə' goye xilə' ca' chso'elaogü'e'e Diozən' na' chso'e le' yelə' bala'an che yoguə'əloł de'en bagwse'enene' na' babesə'əle'ine' ca naquə de'en gož anglən' lega'aque'.

Family che Jeso'osən' jso'ebo' lo'o yo'odao' əblaonə'

21 Catə' gwde xon' ža na' jəsə'əzo'ebo' seňy de'en ne' sirconsision na' bosə'əsi'e labo' Jeso'os, can' ben anglən' mendad catə' ze'e gua'alə Marian' lebo'.

22 Catə' gwde tyempən' babeyac Marian' xi'ilažə' len bda'onə' segon can' na lein' de'en bzoj de'e Moisezən', nach gosə'əlene'ebo' Jerosalennə' par jso'ebo' lao Diozən'. 23 Gwso'one' ca' čhedə' nyojən le'e lein': "Yoguə' bi'i byo dao' bi'i nech cheyalə' gacbo' lao na' Diozən', na' yoguə' bia yixə' bia maš dao' bia nech leczə gaquəb lao na' Diozən'." 24 Na' gwso'elaogü'e Diozən' gwso'one' can' na lei che Xancho Diozən', nyojən: "Cheyalə' gotle to csad ngolbexə o chopə plomxtil."

25-26 Na' Jerosalennə' gwzo to beňə' byo le Simeon. Be'enan' gwyecze' bene' de'e güen lao Diozən' na' be'elaogü'e'ene', na' gwleze' batə'əquən' yidə Cristən' ben' gwlej Xancho Diozən' par gaquəlene' beňəčən'. Na' Spirit che Diozən' gwzon lo'o yichjla'aždao' Simeonnə'. Na' bzene Spiritən' le' de que antslə ze'e gate' le'ine' Cristən'. 27 Na' Spiritən' benən par nič gwyetje' yo'oda' əblaonə'. Na' zoe' yo'oda'onə' catə' besə'əžin xaxna' Jeso'osən' zjanlene'ebo' par nič so'one' len lebo' can' na lein'. 28 Nach Simeonnə' gwlene'ebo', nach be'elaogü'e Diozən' gože'ene':

29 Na'a ža Xana' Dioz, bač goc can' gwna'onə'.

Be' latjə yeyeda' binlo gan' zo'onə', nada' naca' beňə' güen žin čhio',

30 čhedə' bable'ida' ben' zedəyelej neto' xni'a de'e malən'.

31 Naque' ben' bžio' bia' əgwse'lo'o par yoguə'əlo' beňə'.

32 Na' cue'e be'eni' lo'o yichjla'aždao' beňə' cui zjanaquə beňə' Izrael par nič se'ejni'ine' xtižo'onə'.

Na' leczə gone' par nič beňə' Izrael ca' yesə'əzi'e yelə' bala'an.

33 Nach xabo'on len xna'abo'on besyə'əbanene' ca' naquə dižə' de'en be' Simeonnə' čhebo'.

34 Na' Simeonnə' gwñabene' Diozən' gone' par nič gaquə güen čheda'aque', na' gože' Marian': —Beňə' zan beňə' Izrael ca' yesə'əbiayi'e čhedə' cui so'onlilaže'e xi'ino' nga, na' zane' yesə'əzi'e yelə' mban zejlicane čhedə' so'onlilaže'ene', na' beňə' zan yoso'ožia yoso'onite'ene' catə' yesə'əzene' čhe'. 35 Na' gone' par nič gachia' non' əgwzenag che Diozən' na' non' cui. Na' caczə ga chaz to cwšiy gaquə lo'o yichjla'aždaogo'onə' tant əžaglaogo' de'en gac čhe'.

36 Na' leczə gwzo to no'olə gwle Aňy yo'oda' əblaonə', na' no'olən' cho'e xtižə' Diozən'. Naque' xi'in' de'e Fanuel, na' naque' dia che de'e Aser. Bšagne'e catə'ən naque' no'ol güego', pero na' gaž izga bguan be'en čhe'enə'. Na' Aňyən' banaque' to beňə' gola. 37 Bagoc taplalj tap iz got be'en čhe'enə'. Cuiczə chebiže'e yo'oda' əblaonə'. Lechgualə cho'elaogü'e Diozən' do ža do yel, xte gwyaz tgüejə cui gwdaogü'e' par nič benche' orasyon lao Diozən'. 38 Na' goquən' bgüiguə' Aňyən' gan' nitə' Jwsen' len Marian', na' be'e yelə' choxcwlen che Diozən' de'en bač bsele'e ben' gaquəlen nasyon Izraelən'. Na' be'e dižə' che Jeso'osən' len yoguə'əlo' beňə' ca' ža' Jerosalennə' beňə' chesə'əbeze' batə'əquən' əselə' Diozən' ben' gaquəlene' lega'aque'.

Jəya'aque' Nasaretən'

39 Nach Jwsen' na' Marian' catə' beyož gwso'one' yoguə'əlo' de'en non lei che Diozən' mendad so'one', jəya'aque' lažga'aque' Nasaret gan' mbane Galilean'. 40 Na' Jeso'osən' zda chcha'ogü'e' na' zda chdipe'. Na' ca bcua' chcha'ogü'e'ənə' zdach chejni'ichene', na' nži'ilažə' Diozən' le'.

Can' ben Jeso'osən' lo'o yo'odao' əblaonə'

⁴¹ Na' xaxne'e ca' yoguə' iz chja'aque' İni pascw de'en chalə' Jerosalennə'.
⁴² Şiziq̄ ize Jeso'osən' catə' gosə'əçhe' xaxne'e ca' le' ja'aque' Jerosalennə'.
 Segon ca costombr çhe beṇə' Izrael ca' chja'aque' catə' chalə' İnin'. ⁴³ Na'
 catə' gwde İninə' xaxne'e ca' besa'aque', pero Jeso'osən' bega'əne' Jeros-
 alennə'. Na' xne'enə' len Jwsen' bito gwsa'acbe'ine', ⁴⁴ con gwso'one' xbab
 şə bazjəyede' len beṇə' ca' nżagga'aque' txennə'. Na' tza nez babesa'ac
 xaxne'e ca' gwzolao çəsyə'əyilje'ene' entr family na' migw çhega'aque'
 ca'. ⁴⁵ Pero bito besyə'əželene' le', nach besyə'əbi'e jəya'aque' Jerosalennə'
 de'e yoblə par žjəsyə'ədilje'ene'.

⁴⁶ Na' goquən' beyon žach besyə'əželene' Jeso'osən' lo'o yo'odao' əblaonə',
 chi'e gwchoḷ beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezən'.
 Jeso'osən' chzenague' xtižə'əga'aque'enə' na' de'e zan çṇabene' lega'aque'.
⁴⁷ Na' yoguə'əḷoḷ beṇə' ca' choso'ozenag xtiže'enə' çəsyə'əbanene' çhe
 yeḷə' chejni'i che'enə' na' can' choži'e xtižə' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i
 lein'. ⁴⁸ Na' catə' besə'əle'i xaxne'en le' besyə'əbanene', na' gož xne'en le':
 —Xi'ındaogua'a, çbixçhen' chondo' neto' ca'? Xəo' nga na' nada' bagwdato'
 beyiljto' le' na' de'e juisy de'e chaqueto'.

⁴⁹ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —çBixçhen' cheyilje nada'? çEcu
 nezele de que cheyalə' gona' de'en na Xə'anə' gona'anə'?

⁵⁰ Pero xaxne'e ca' bito gwse'ejni'ine' bi zeje de'en gože' lega'aque'enə'.

⁵¹ Na' beyeje' Nasaretən' len xaxne'e ca', bzenague' çhega'aque'. Na'
 gwlo'o yichj xne'enə' yoguə'əḷoḷ de'en goquən'. ⁵² Na' ca naquə' zda
 gwyejni'iche Jeso'osən' na' zda gwcha'oche', na' Diozən' zda bebeichene'
 le' na' leczə ca' beṇəçən' zdach besyə'əbeichene' le'.

3*Juan ben' bçhoa nis gwduxju'e dižə' güen dižə' cobə çhe Diozən'*

¹ Catə' goc şino' iz çnabia' Sesar Tiberion', goc Ponsio Pilatən' gob-
 ernador çhe Jodean'. Na' goc Erodən' gubernador çhe Galilean', na' goc
 beṇə' bişe'e Lipən' gubernador çhe Itorea na' çhe Traconite. Na' goc
 Lisantias gubernador çhe Abilinia. ² Nach Anas na' Caifas gwsa'acquəche'
 bçoz əblao çhe beṇə' Izrael ca'. Iz na' xi'iq̄ Zequerian', ben' gwle Juan,
 gwzoe' latjə daşən' na' Diozən' be'elene' le' dižə'. ³ Nach Juannə' gwyeje'
 yoguə'əḷoḷ yež de'e zjənyeçhj zjəmbi'i yao Jordannə', jətixjue'ine' yoguə'
 beṇə' de que cheyalə' yesyə'ədinjəne' xtolə'əga'aque'enə' na' yesə'əṇabene'
 Diozən' əgwñitlaogüe'en, na' yesə'əçhoe' nis. ⁴ Juannə' bene' can' bzoj de'e
 profet Isaiazən' ben' be' xtižə' Diozən' cana'. Quinga nan:

To beṇə' əne' zižjo latjə daşən', əne': "Le'e so probnid par əgwzenagle çhe
 Xançon' catə'an yide'.

Na' şə sole probnid par əgwzenagle çhe' catə'an yide',
 de'en gonḷe ca' gwxaquə'əleben can' çonḷe çxi' çloale nez ca' catə'
 çhidə to beṇə' blaο.

⁵ Le'e yoşa' yichjla'ažda'olen'

par niç gaquən ca to nez güen gan' baboso'ochixə' ya'a yao ca' par
 beyaquən to leḷi.

Na' gaquən ca to nez gan' baboso'oxi' baboso'oloe',
 na' bagosə'əçhogue' xişe'en par beyaquən liçha.

⁶ Na' gwžin ža catə' yoguə'əḷoḷ beṇə' yesə'əle'ine' ben' selə' Diozən' par
 yebeje' beṇə' xni'a de'e malən'."

7 Na' beṇə' zan ja'aque' gan' gwzo Juannə' par niç bçhoe' lega'aque' nisən'. Na' Juannə' gože' lega'aque': —Le'e nacle beṇə' goxoayag na' naljele. ĵEchaquele de que guaquə yexonjele castigon' de'en əselə' Diozən' par le'e? 8 Cheyalə' gonle de'en naquə güen par niç sa'acbe'i beṇə' yoblə de que baboša' yichjla'ažda'olen'. Na' bito gonle xbab de que Diozən' cui gone' le'e castigw che xtolə'əlen' laogüe de'en nacle xi'in dia che de'e Abraannə'. Bito nacho de que lechgualə chyažje Diozən' le'e. Guaquə gone' par niç yej quinga yesyə'əyaquən xi'in dia che de'e Abraannə'. 9 Ca naquə le'e šə cui chonle can' chazlažə' Diozən', gwxaquə'əlebele ca to yag frot de'e cui bi frot chbian'. Na' ca naquə yoguə'əte yag frot de'e cui bi frot chon, chəsə'əçhog beṇə' len na' chəsə'əzeye'en.

10 Nach beṇə' ca' chəsə'əzenag xtiže'enə' gosə'əṇabene' Juannə' gwse'ene': —ĵBi ca de'e cheyalə' gonto'?

11 Nach gože' lega'aque': —Ben' napə çhopə xadon, cheyalə' əgwnežjue' ton che beṇə' cui bi bi de che'. Na' leczə ca' ben' de de'e gaogüe', cheyalə' əgwnežjue' che beṇə' cui bi bi de de'e gaogüe'.

12 Na' catə' beṇə' goçhixjw ca' leczə ĵəsə'əbigue'e par gwçhoa Juannə' lega'aque' nis na' gwse'ene': —Maestr; ĵbi ca de'e cheyalə'əch gonto'?

13 Na' gože' lega'aque': —Bito əgwçhixjwle de mazəchlə ca de'en cheyalə' əgwçhixjwle.

14 Na' beṇə' ca' zjənaque' soldad leczə gosə'əṇabene' le' gwse'ene': —ĵChexa neto' ža? ĵBi ca de'e cheyalə'əch gonto'?

Nach Juannə' gože' lega'aque': —Bitoch əca'ale la fuers de'en de che beṇə', na' nic gacle testigw fals contr beṇə' yoblə par əca'ale xmechga'aque'. Le'e gon banez len laxjwlen'.

15 Na' beṇə' Izrael ca' gwnitə' lez yidə Cristən' ben' gwlej Diozən' par gaquəlene' ṇasyon chega'aque'enə', gwsa'aque'ne' lo'o yichjla'až daoga'aque' šə Juannə' naque' be'enə'. 16 Na' Juannə' gocbe'ine' xbab chega'aque'enə' na' gože' yoguə'əga'aque': —Nada' de'e li chçhoacza' beṇə' nis, pero na' ze'e yidə ben' gone' par niç so Spirit che Diozən' lo'o yichjla'ažda'ochon' na' ṇabi'an chio'o. Na' Spiritən' naquən ca yi' na' gwxi' gwloan yichjla'ažda'ochon'. Ben' yidə zaquə'əche' ca nada' na' bito zaca'a par gaca' xmoše'. 17 Be'enan' gone' len chio'o can' choncho catə' chdecho trigon' rner na' chzeycho yix bebən'. Na' šə chonlilažə'əchone' yotobe' chio'o par niç socho txen len le', na' beṇə' ca' cui chso'onlilažə' le' əselə'e lega'aque' lao yi' gabilən' de'en cuiczə cheyol.

18 Na' de'e zanch de'e gwna Juannə' gwduxjue'ine' lega'aque' dižə' güen dižə' cobən' na' gwṇeyoine' lega'aque' se'ejle'en. 19 Nach Juannə' be'e dižə' che goberṇador Erodən' ca naquə de'e mal de'en babene'enə' beque'e Erodiasən' ca xo'ole'. La' Erodiasən' naque' xo'olə Lip beṇə' bišə' Erodən'. Na' leczə be'e Juannə' dižə' ca naquə yoguə' de'e malən' babene'. 20 Na' catə' Erodən' benene' can' choe' Juannə' xtiže'enə' na' bene' yeto' de'e mal, gwlo'e Juannə' ližya.

Can' goquə catə'ən gwçhoa Jeso'osən' nis

21 Na' žlac ne'e chçhoa Juannə' beṇə' nis, beṇə' zan ja'ac laogüe'enə' par bçhoe' lega'aque' nisən' na' len Jeso'osən' gwçhoe' nisən'. Na' lao orən' Jeso'osən' bene' orasyon na' le'e byaljwte yoban' na' ble'ine' gan' zo Diozən'. 22 Na' betj Spirit che Diozən' bžinən gwzvon len le' na' ca orən'

naquən ca to ngolbexə. Na' gož Diozən' Jeso'osən': —Le' naco' Xi'ina', na' chacchüeida' chio'. Cheba chezaquə'əlažə'əchgua' le'.

Dia che Jeso'osən'

²³ Na' ca do šichoa ize Jeso'osən' catə' gwzolaogüe' bene' yoguə'əlol de'en zedeyene'. Na' beṇə' ca' gwnitə' na' gwso'one' xbab de que xi'in Jwse na' Jeso'osən'. Na' Jeso'osən' naque' xesoā Eli. ²⁴ Na' Elin' naque' xi'in Matat, na' Matatən' naque' xi'in Lebi, na' Lebin' naque' xi'in Melqui, na' Melquin' naque' xi'in Jana, na' Janan' naque' xi'in Jwse. ²⁵ Na' Jwsen' naque' xi'in Matatias, na' Matatiasən' naque' xi'in Amos, na' Amosən' naque' xi'in Naom, na' Naonnə' naque' xi'in Ešli. ²⁶ Na' Eslin' naque' xi'in Nagai, na' Nagain' naque' xi'in Maat, na' Maatən' naque' xi'in Matatias, na' Matatiasən' naque' xi'in Semei, na' Semein' naque' xi'in Jwse, na' Jwsen' naque' xi'in Joda. ²⁷ Na' Jodan' naque' xi'in Joana, na' Joanan' naque' xi'in Resa, na' Resan' naque' xi'in Sorobabel, na' Sorobabelən' naque' xi'in Salatiel. ²⁸ Na' Salatielən' naque' xi'in Neri, na' Nerin' naque' xi'in Melqui, na' Melquin' naque' xi'in Adi, na' Adin' naque' xi'in Cosam, na' Cosannə' naque' xi'in Elmodam, na' Elmodannə' naque' xi'in Er. ²⁹ Na' Erən' naque' xi'in Josue, na' Josuen' naque' xi'in Elieser, na' Elieserən' naque' xi'in Jorim, na' Jorinnə' naque' xi'in Matat. ³⁰ Na' Matatən' naque' xi'in Lebi, na' Lebin' naque' xi'in Simeon, na' Simeonnə' naque' xi'in Joda, na' Jodan' naque' xi'in Jwse, na' Jwsen' naque' xi'in Jonan, na' Jonannə' naque' xi'in Eliaquim. ³¹ Na' Eliaquinnə' naque' xi'in Melea, na' Melean' naque' xi'in Mainan, na' Mainannə' naque' xi'in Matata, na' Matatan' naque' xi'in Natan. ³² Na' Natannə' naque' xi'in Dabi, na' Dabin' naque' xi'in Isai, na' Isain' naque' xi'in Obed, na' Obedən' naque' xi'in Boos, na' Boosən' naque' xi'in Salmon, na' Salmonnə' naque' xi'in Naason. ³³ Na' Naasonnə' naque' xi'in Aminadab, na' Aminadaban' naque' xi'in Aram, na' Arannə' naque' xi'in Esrom, na' Esronnə' naque' xi'in Fares. Na' Faresən' naque' xi'in Joda, ³⁴ na' Jodan' naque' xi'in Jacob, na' Jacobən' naque' xi'in Isaac, na' Isaaquən' naque' xi'in Abraam, na' Abraannə' naque' xi'in Tare, na' Taren' naque' xi'in Nacor. ³⁵ Na' Nacorən' naque' xi'in Serog, na' Seroguən' naque' xi'in Ragau, na' Ragaun' naque' xi'in Peleg, na' Peleguən' naque' xi'in Eber. ³⁶ Na' Eberən' naque' xi'in Sala, na' Salan' naque' xi'in Cainan, na' Cainannə' naque' xi'in Arfacsad, na' Arfacsadən' naque' xi'in Sem, na' Sennə' naque' xi'in Noe, na' Noen' naque' xi'in Lamec. ³⁷ Na' Lamequən' naque' xi'in Matosalen, na' Matosalennə' naque' xi'in Enoc, na' Enoquən' naque' xi'in Jared, na' Jaredən' naque' xi'in Maalaleel. ³⁸ Na' Maalaleelən' naque' xi'in Cainan, na' Cainannə' naque' xi'in Enos, na' Enosən' naque' xi'in Set, na' Setən' naque' xi'in Adan, na' Adannə' naque' xi'in Dioz.

4

Gwxiye'enə' gwlo'oyelə'an Jeso'osən' gone' de'e mal

¹ Na' Spirit che Diozən' gwnabia'an yichjla'aždao' Jeso'osən'. Na' Jeso'osən' beze'e cho'a yao Jordannə', na' Spiritən' benən par niçh gwyeje' latjə dašən'. ² Choa ža gwzoe' latjə dašən', na' lao čhoa žan' gwxiye'enə' gwlo'oyelə'an Jeso'osən' gone' de'e malən'. Na' lao de'e čhoa žan' bitobi gwdaogüe', na' catə' gwde čhoa žan' gwdone'. ³ Na' gož gwxiye'enə' le': —Šə len' naco' Xi'in Diozən', gož yej nga yeyaquən yetxtil.

⁴ Nach gož Jeso'osən' len: —Nyojczə Xtižə' Diozən' nan: “Caguə yelə' guao na'azən' əbane chio'o beṇaḥ sino leczə chyažjecho yoguə'əloḷ dižə' de'e na Diozən' par əbancho.”

⁵ Na' gwčhe' gwxiye'enə' le' to lao ya'a sibə, na' žalñez blo'in le' yoguə' nasyon de'e zjəchi' lao yežlyon'. ⁶ Nach gožən le': —Doxen yelə' chnabia' de'e de lao yežlyo nga naquən lao na'a. Na' əgwnežjua'an con no che'enda'. Goṇa' le' yelə' chnabia' chia'anə' na' len yoguə' de'en naquə güen na' yoguə' de'e naquə de'e žialao chia' ca naquə chnabia'a nasyon ca' de'en zjəchi' yežlyo nga. ⁷ Šə le' güe'elaogo'o nada' yoguə'əloḷ de'e quinga əsa'aquən chio'.

⁸ Nach Jeso'osən' gože' gwxiye'enə': —Gwchi'izə' ca'alə nga, Satanas. Nyojczən le'e Xtižə' Diozən' nan: “Cheyalə' šejni'alažə'əcho Xancho Diozən', na' tozə le' güe'ela'ochə.”

⁹ Nach gwxiye'enə' gozche'en le' yichjo'o yo'odao' əblao de'en zo Jerosalenṇə', na' gwlequən le' gan' naquə le'ezelaogüe sibə, na' gožen le': —Šə len' naco' Xi'in Diozən' bexitə' nga par che'elə, ¹⁰ la' nyojczən le'e Xtižə' Diozən':

Eselə' Diozən' angl che' ca' par əsa'aclene' le' na' əsa'ape' le'.

¹¹ Na' leczə ca' nan:

Eso'oxe'e le' par niḥ bito əchego'o no yej.

¹² Nach Jeso'osən' gože'en: —Leczə ca' nyojczən le'e Xtižə' Diozən': “Bito con goncho Xancho Diozən' prueb šə leine' can' ne'enə'.”

¹³ Beyož gotə'əbia' de que cui gwzoi gwxiye'enə' co'oyelə'an Jeso'osən' gone' de'e malən', bebi'izə'an šlož len le'.

Jeso'osən' gwzolaogüe' chyixjui'e dižə' güen dižə' cobə che Diozən'

¹⁴ Nach Jeso'osən' beyeje' Galilean', na' goclen Spirit che Diozən' le' len yelə' guac cheinə'. Na' yoguə'əloḷ beṇə' ža' yež de'en nyečj mbi'i Galilean' gwse'enene' che Jeso'osən'. ¹⁵ Nach Jeso'osən' bsed blo'ine' lega'aque' lo'o yo'odao' čhega'aque' ca' na' yoguə'əloḷ beṇə' ca' gwso'elaogüe'e Jeso'osən'.

Bežin Jeso'osən' Nasaretən'

¹⁶ Na' bežin Jeso'osən' Nasaret gan' gwcha'ogüe', na' ca costombr che' de'e de, gwyo'e yo'oda'onə' ža dezcanzən' na' gwzeche' blabe'. ¹⁷ Na' ben' yo'o lao ne'i yo'oda'onə' bnežjue'ene' rollo gan' nyoj de'en bzoj de'e profet Isaiazən', ben' be' xtižə' Diozən' cana'. Na' Jeso'osən' bsaše' rollon' na' beželene' partən' gan' nyojən:

¹⁸ Zo Spirit che Diozən' len nada',

na' Diozən' gwleje' nada' zedegua'a dižə' güen dižə' cobə len beṇə' yašə'.

Na' babsele'e nada' zedeyena' par niḥ yesyə'əyaclažə' beṇə' ca' zjənitə' trist.

Na' zedətiḥjue'ida' beṇə' ca' nitə' xni'a gwxiye'enə' de que yebeja' lega'aque' xni'einə'.

Na' zedeyena' par yesə'əle'i beṇə' lchol,

na' beṇə' chyi' chzaquə', zedeyena' par niḥ cuich čhi' saque'e.

¹⁹ Na' zedətiḥjui'a de que babžin ža bžin or gaquəlen Diozən' beṇaḥən'.

²⁰ Na' botobə Jeso'osən' rollon' na' benežjue'en ben' yo'o lao ne'i yo'oda'onə', na' Jeso'osən' gwchi'e. Nach yoguə' beṇə' ca' nitə' yo'oda'onə' chosə'əgüiachgüe'ene'. ²¹ Na' gwzolao be'e dižə'anə', gwne': —Ža neža bachac can' na Xtižə' Diozən' de'en babenele.

22 Na' yoguə' beṇə' ca' gwse'ene dižə' de'en be'enə' besyə'əbanene' catec mba naquə xtižə' Jeso'osən', na' gwso'e dižə' güen che'enə'. Na' gwse' ljuəžjga'aque': —¿Ecuə bengan' xi'in Jwsen'?

23 Nach gož Jeso'osən' lega'aque': —Šəquə güe'ele nada' can' na dicho chelen' de'en na: “Beṇə' güen rmech le', beyon cuino'.” Na' güe'eljale nada': “De'en babeto' beno' Capernaum de'e zaquə' yebane beṇə', leczə can' cheyalə' gono' lažcho nga.”

24 Nach goze'e lega'aque': —De'e li chnia' le'e, beṇə' gwlaž che beṇə' güe' xtižə' Diozən' bito chse'ejle'e che'. 25 Can' goquə ca tyemp che profet Liazən' bito bi bi yejw goquə šon iz yo'o gašjə, na' goc bgüin juisy čhega'aque' doxen gan' zelao mbane Izraelən'. De'e li chnia' le'e, gwnitə' zan no'olə gozebə Izraelən' cana'. 26 Pero bito bselə' Diozən' Liazən' par gaquəlene' ni to lega'aque'. Bselə'ene' yetolə yež de'en nzi' Sarepta ga mbane Sidon par goclene' to no'olə gozebə. 27 Na' leczə can' goquə tyemp che de'e profet Lesion' gwnitə' zan beṇə' Izraelən' beṇə' gwsa'acšene len yižgüe' de'en ne' lepr. Ni to lega'aque' cui beyon Lesion'. Tozə Naaman beṇə' Siria beyon Lesion'.

28 Na' yoguə' beṇə' ca' ža' yo'oda'onə' catə' gwse'enene' dižə' quinga besə'əža'achgüe'. 29 Na' le'e besyə'əzoža'ate' na' besyə'əbeje' Jeso'osən' syodan' na' gosə'əche'ene' to lao ya'a galə'əzə gan' chi' syodan' gwse'ene'ene' yoso'oxope'ene' par che'elə, pero bito goquə bi so'onene' le'. 30 Con beza' Jeso'osən' bedie' gwcholga'aque'enə'.

Jeso'osən' bebeje' de'e xio' de'en yo'o yaz yichjla'aždao' to beṇə'

31 Na' jsoe' syoda Capernaum gan' mbane Galilean'. Na' yoguə' ža dezcanzən' bsd blo'ine' beṇə' ca' ža' lo'o yo'oda'onə'. 32 Na' beṇə' ca' besyə'əbanene' ca naquə de'en bsd əblo'ine' lega'aque' chedə' bsd blo'ine' lega'aque' ca'aczə to beṇə' banded gačjw gwche'.

33 Lo'o yo'odao' na' gwzo to beṇə' yo'o yaz de'e xio' yichjla'aždaogüe'enə'. Na' bgosya'an be'enə' gwnan: 34 —Ljoyeto'onə'. Partlə le', partlə neto' Jeso'os beṇə' Nasaret. ¿Ezedəžiyi'o neto'onə'? Nezcəto' no le': Le' naco' beṇə' la'aždao' xi'ilažə' juisy na' Diozən' bselə'e le'.

35 Jeso'osən' gwdile' de'e xi'onə' na' gože'en: —Sšago'. Bechoj yichjla'aždao' benga.

Na' bchix de'e xi'onə' be'enə' gwchol beṇə' ca' zjəža'anə' nach bechojən, pero bito benen le' zi'. 36 Na' lechguəle besyə'əbane beṇə' ca' nach gwse' ljuəžjga'aque': —Nactequan' con gwne' ca' na' bechoj de'e xi'onə' de'en yo'o yaz yichjla'aždao' be'enə'. Nachbia' nape' yelə' chnabia' na' yelə' guac de'en chone' mendad yesyə'əchoj de'e xio' ca' na' chesyə'əchojən.

37 Na' ca naquə de'en ben Jeso'osən' gosə' gwlažə dižə'əna' doxen Galilean', na' len yež ca' de'en zjənyechj zjəmbi'i galə'əzə Galilean'.

Jeso'osən' beyone' taobi'in che Simonṇə'

38 Na' catə' beze'e yo'oda'onə', na' gwyeje' liž Simonṇə'. Na' taobin che Simonṇə' chacšenene' yo'ochgüe' de'e la na' gwso'olgižə' Jeso'osən' yeyone' no'olan'. 39 Na' Jeso'osən' gwzeche' cuite' gan' de'enə' na' bcheque'e gwdile' de'e lanə' par bechojən no'olan'. Nach taobi'in che Simonṇə' le'e beyaste' na' goclene' beṇə' ca'.

Jeso'osən' beyone' beṇə' zan

40 Na' catə' bachen bgüižən, yoguə' beṇə' gosə'əche'e con beṇə' chse'i gwde gwde yižgüe' jso'ene' lao Jeso'osən'. Na' Jeso'osən' gwχoa ne'en yichj to toga'aque' na' beyone' lega'aque'. 41 Na' leczə bebej Jeso'osən' de'e xio' ca' zjəyo'o zjəyaz lo'o yichjla'aždao' beṇə' zan ca'. Na' besyə'əchojən gosə'anən zižjo: —Len' naco' Xi'in Diozən'.

Jeso'osən' gwdile' lega'acquən na' bito be'e latjə yesə'anen chedə' zjənezczen de que naque' Cristən' ben' gwlej Diozən' par gaquəlene' benəçhən'.

Jeso'osən' gwde' doxenlə Galilean' bsd blo'ine'

42 Na' beteyo catə' gwye'eni', beze'e na' gwyeje' to latjə gan' notono nla'. Na' beṇə' ca' besyə'əyilje'ene' na' ja'aque' gan' zoe'enə'. Na' bito gwse'enene' yeza' Jeso'osən' lažga'aque'enə'. 43 Jeso'osən' gože' lega'aque': —Leczə beṇə' ca' nitə' syoda ca' yelə' cheyalə' žjətixjue'iga'acda'ane' dižə' güen dižə' cobən' de que Diozən' nabi'e con notə'ateza beṇə' əsoe' latjə. Diozən' bsele'e nada' par niç žjətixjue'iga'acda'ane'.

44 Ca' goquən' Jeso'osən' gwde' to to yežən' gan' mbane Galilean' na' lo'o yo'odao' čhega'aque' ca' bsd blo'ine' lega'aque'.

5

Jeso'osən' bene' par niç gosə'əzene' bia zan bel'ya'a

1 Na' goquən' lao zecha Jeso'osən' cho'a nisaon' de'en nzi' Genesaret, gosə'əbiguə' beṇə' zan par bosə'ozenague' xtižə' Diozən' de'en be'enə'.

2 Na' Jeso'osən' ble'ine' nitə' chopə barcw dao' cho'a nisən'. Na' beṇə' gwxcen bel'ya'a ca' baç besə'əžəše' lo'o barcw ca' na' bachesyə'əyibe' yixjw bel' čhega'aque'enə'. 3 Na' Jeso'osən' gwyo'e lo'o barcw che Simonṇə' na' gwṇabene' le' gocwlen par niç bžigue'e barcw che'enə' latə' lo'o nisən'. Na' gwche' Jeso'osən' lo'o barcon' nach bsd blo'ine' beṇə' ca'. 4 Na' ca beyož be'e dižə'anə' nach gože' Simonṇə': —Bžiguə'əch barcw čhio'onə' gan' naquə nisən' zitjoch, na' le'e əgwzalə' yixjw chelen' par senle belən'.

5 Nach Simonṇə' gože' Jeso'osən': —Maestr, babento' žin bedo yel' na' ni to cono no bdole'eto'. Pero laogüe de'e bagwnə' le' ca', yozsalə'achtə' yixjw quinga.

6 Na' bosə'əzale'e yixjw čhega'aque'enə', na' catə' besyə'əbejga'aque'en zjanža'achan belən' yelezə yesə'əchezə'an. 7 Na' beṇə' ca' gwnitə' lo'o barcw che Simonṇə' gwsa'axe' beṇə' ljuežjga'aque' ca' zjəža' lo'o barcon' yeto par əžjse'eclene' lega'aque'. Na' catə' besə'əžin beṇə' ca' na' bosyo'osša'ache' barcw ca' xte ca' baç gwzola' chse'etjən xan nisən'. 8 Nach Simonṇə' ben' leczə le Bed catə' ble'ine' can' goquən', bzo xibe' lao Jeso'osən' na' gože'ene': —Bebi'izə'əšga len nada' Xana', chedə' la' naca' to beṇə' güen de'e mal.

9 Gwne' ca' chedə' le' txen len beṇə' ca' ža'alene' lo'o barcon' besyə'əbanchgüeine' ca' naquən' gosə'əzene' bel' zan ca'. 10 Na' leczə ca' besyə'əbane xi'in Sebedeon' chopə bišə'ate Jacobən' len Juannə', beṇə' ca' chso'on žin txen len Simonṇə'. Nach Jeso'osən' gože' Simonṇə': —Bito žebo'. Le' naco' beṇə' gwxcen bel'. Pero na'a gaco' beṇə' güe' xtižə'a, na' gono' par niç so'ombia' beṇə' nada'.

11 Na' catə' besyə'əžinlene' barcw ca' yo biž, gosə'əbejyichje'en na' len yoguə' šinlazga'aque' nach jəsə'ənaogüe' Jeso'osən'.

Jeso'osən' beyone' to beṇə' che'i yizgüe' de'en nzi' lepr

¹² Na' goquən catə' zo Jeso'osən' to syoda, bžin to beṇə' chacšenchgüeine' len yižgüe' de'en ne' lepr. Na' be'enə' catə' ble'ine' Jeso'osən' bzo xibe' laogüe'enə', na' belgüiže'ene' gože'ene': —Xana', gonšgwei ben par nič yeyacda'.

¹³ Nach Jeso'osən' bli ne'enə' gwdane'ene' na' gože'ene': —Guacczə beyaque.

Na' le'e beyacteine' ca naquə yižgüe' de'en che'ine'enə'. ¹⁴ Na' Jeso'osən' bene' mendad ni tozə cui no no güe'elene' dižə' ca naquə de'en babene' len le', na' gože'ene': —Gwyey lao bxožən' nič le'ine' de que bačh beyacdo'. Na' gwnežjo'one' to bia yižə' gote' lao Diožən' ca de'en non de'e Moizežən' mendad par nič yesə'əneze beṇə' de que babeyacdo'onə'.

¹⁵ Na' tža tža gwdach dižə' ca naquə milagr ca' de'en chon Jeso'osən'. Na' beṇə' zan besə'ədopə besə'əžague' par boso'ozenague' xtižə' Jeso'osən' na' par nič beyone' con beṇə' ca' chsa'acšene ca naquə yižgüe' de'en chse'ine'. ¹⁶ Na' tši' i güejə bechoj Jeso'osən' beyeje' latjə dašən' par jəyene' orasyonə'.

Jeso'osən' beyone' to beṇə' nat to part cuerp che'enə'

¹⁷ Na' goquən' to ža zo Jeso'osən' lo'o yo'o gan' zoe'enə' chsed chlo'ine' beṇə'. Na' galə'əzə zjəchi' to čhopə beṇə' Izrael beṇə' ca' babesə'əchoj zjənzi' fariseo por ni che can' choso'osed choso'olo'ine'. Na' yebałə beṇə' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizežən' zjəlene' lega'aque'. Beṇə' ca' ža' na' za'aque' yoguə'əloł yěž gan' mbane Galilean' len Jodean', na' leczə bałe' za'aque' syoda Jerosalenə'. Na' boso'ozenague' dižə' de'en be' Jeso'osən'. Na' yelə' guac che Xancho Diožən' gwzon len Jeso'osən' par beyone' beṇə' güe' ca'. ¹⁸ Na' besə'əžin xonj beṇə' zjənlene' to beṇə' nat to part cuerp che'enə', zjənxo'e'ene' to lao cam dao'. Na' gwsa'aclače'e yesə'ədie' na' əžjsə'ene' lao Jeso'osən'. ¹⁹ Na' tant beṇə' zan ža' caguə goquə yesə'əžinlene' beṇə' güe'enə' gan' zo Jeso'osən'. Na' beṇə' ca' gwse'epe' yičhjo'olə par boso'osaljue' na' boso'oletje'ene' len xcame'enə' nič bžine' lao Jeso'osən' gwchoj beṇə' zan ca'. ²⁰ Ca naquə gočbe'i Jeso'osən' de que gwso'onlilaže'ene', gože' beṇə' güe'enə': —Babezi'ixena' xtoło'onə'.

²¹ Na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizežən' na' beṇə' fariseo ca' gwzolao chso'one' xbab: “Benga chžia chnite'e Diožən' de'en chon cuine' ca Dioz. Notono no gaquə yezi'ixen xtołə beṇəčən' šə caguə tozə Diožən'.”

²² Jeso'osən' gočbe'ine' xbabən' de'en gwso'one'enə' nach gože' lega'aque': —čBixčhen' chonle xbabən' ca' lo'o yičhjala'azda'olenə'? ²³ Šə con yapa'ane' de que babezi'ixena' xtole'enə', bito nezele šə napa' yelə' gwnabia' par yezi'ixena'an. Pero šə yapa'ane': “Gwyas na' gwda”, guatə'əbia' šə napa' yelə' gwnabia'anə' par gaquə can' nia'anə'. ²⁴ De'e nga gona' par nič ənezele de que napa' yelə' gwnabia' lao yežlyo nga par yezi'ixena' xtołə beṇəčən', nadan' naca' ben' bselə' Diožən' golja' beṇəch.

Nach gože' beṇə' güe'enə': —Gwyas, beyoa' xcamo'onə' na' beyej ližo'onə' to šao' to güen.

²⁵ Na' le'e gwyasseste be'enə', chosə'əgüiate' beṇə' ca' nita'anə'. Nach beyoa' xcame'enə' gan' xoe'enə' beze'e zjəyede' liže' cho'elaogüe'e Diožən'. ²⁶ Na' yoguə'əloł beṇə' ca' ža'anə' besyə'əbanene' na' gwso'elaogüe'e Diožən'. Na' do chžebga'aque' gosə'əne': —Na'a bable'icho to de'e zaquə' yebanecho.

Jeso'osən' gwleje' Lebin' par gwlene' disipl che' ca'

²⁷ Gwde na' beza' Jeso'osən' na' ble'ine' to beṇə' gočhixjw beṇə' le Lebi, chi'e latjə gan' chčhixjue'enə'. Na' Jeso'osən' gože'ene': —Da len nada'.

²⁸ Nach be'enə' le'e gwzoža'ate' gwlejyichje' yoguə' šinlaze' na' gwyejlene' Jeso'osən'.

²⁹ Nach Lebin' bene' to lṇi xen liže'enə' par Jeso'osən'. Na' ja'ac beṇə' zan beṇə' gočhixjw ca' na' beṇə' yeziquə'əchlə na' gosə'əbe'elene' lega'aque' cho'a mesən' par gwsa'ogüe'. ³⁰ Na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezan' na' len beṇə' fariseo ca' gwsa'acyože' disipl che Jeso'osən', gwse'e lega'aque': —Malən' chonle che'ej chaole txen len beṇə' gočhixjw na' nochlə beṇə' güen de'e mal ca' beṇə' cui chonlento' txen.

³¹ Jeso'osən' gože' lega'aque': —Benə' cui chsa'acšene bito chəsə'əyažjene' beṇə' güen rmech. Beṇə' ca' chsa'acšene lega'aque'enə' chəsə'əyažjene' beṇə' güen rmech. ³² Nada' za'a zedəyena' par ničh beṇə' ca' zjəneze de que zjanaque' beṇə' güen de'e mal yesyə'adinjene' xtolə'əga'aque'enə', pero bito zedeyena' par ničh beṇə' ca' chsa'aque'ne' bazjanaque' beṇə' güen yesyə'adinjene' xtolə'əga'aque'enə'.

Gosə'əṇabene' Jeso'osən' bixčhen' bito gwleje' tgüejə cui əse'ej əsa'ogüe'

³³ Nach yebaḷə beṇə' gwse'ene': —Zan las neto' disipl che Juannə' na' leczə ca' disipl che beṇə' fariseo ca' chzoto' sin cui che'ej chaoto' par cho'ela'oto' Diozan' na' choncəto' orasyon. Pero na' disipl chio' ca' chse'ej chsa'ogüe'. ¿Bixčhen' ža?

³⁴ Nach gož Jeso'osən' lega'aque': —Catə' chac to yelə' gošagna' beṇə' migw che be'enə' chšagna'anə' chse'ej chsa'ogüe'. Na' ca'aczən' naquən len nada' na' len disipl chia' ca', chse'ej chsa'ogüe' lao ne'e zoa' len lega'aque'. ³⁵ Catə'əchən' əžin ža yesə'əche'əxaxj beṇə' contr chia' ca' nada', cana'achən' əchoj catə' bito əse'ej əsa'o disipl chia' ca'.

Jeso'osən' gwne' ca' bsaquə'əlebe cuine' ca beṇə' gošagna', na' disipl che' ca' ca beṇə' migw che beṇə' gošagna'anə'.

³⁶ Na' gozo'elene' lega'aque' to jempl par ničh gwsa'acbe'ine' de que bito gaquə yesə'ənaogüe' costombr gol čhega'aque' na' yesə'ənaotie' de'en chsed chlo'ine'. Gože' lega'aque': —Notono beṇə' zo beṇə' chčeze'e xa cobe'en na' yode'en xa gole'enə'. Šə gone' ca' la' gwxiṇje' xa cobe' na'anə' na' xa gole'en bito gaquən lebe len pedas xa cobe'enə'. ³⁷ Na' leczə ca' notono zo beṇə' chgue'e bino cobən' lo'o yid golə. Šə gone' ca' ža, bino cobən' əcheze'ən yid golən' na' laljə binon' na' cuiayi' yidən'. ³⁸ Cle la' cheyalə' que'e bino cobən' lo'o yid cobə. ³⁹ Na' ca' naquə beṇə' bačh yo'olaogüe' che'eje' bino golən' bito yene'ene' ye'eje' bino cobən', čhedə' əne': “Bino golən' naquəchən güen.” Leczə can' naquən len beṇə' bačh yo'o yičhje' costombr gol che'enə', bito yene'ene' gwzenague' che de'e cobən'.

6

Ža dezcanz boso'olechj disipl ca' trigon' par gwsa'ogüe'en

¹ Na' gozaquən to ža dezcanz Jeso'osən' gwdie' len disipl che' ca' gan' nyaž trigon'. Nach disipl che' ca' gosə'əlechje' trigon', na' gosə'əxobe'en, na' gwsa'ogüe'en. ² Nach besə'əle'i baḷə beṇə' fariseo ca' can' gwso'on disipl ca' na' gwse'e lega'aque': —¿Bixčhen' chonle de'en bito de lenson goncho ža dezcanzən'?

³ Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': —¿Ecabi za'alažə'əle de'en bablable can' ben de'e Rei Dabin' catə' le' na' beṇə' ljuežje' ca' gosə'ədone'? ⁴ Gwyeje' lo'o yo'odao' əblaonə' na' gwxi'e yetxtil de'en bazjəncua' bχoz ca' par Diozən', na' gwdaogüe'en len beṇə' ljuežje' ca' la'aṇə'əczə cui zjənaque' bχoz. Na' yetxtilən' cui de lsens par gao con to beṇə' len, letg bχoz ca' chac əsa'ogüe'en.

⁵ Na' leczə gwna Jeso'osən': —Naquən lao na'a əṇia' bin' naquən güen goncho ža dezcanzən', nada' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇəch.

Beyaque to beṇə' mbižə šla'a ne'en

⁶ Na' yeto ža dezcanz gozeje' lo'o yo'oda'onə' na' bsed blo'ine' beṇə' ca' ža'anə'. Na' entr beṇə' ca' ža'anə' len to beṇə' bambižə ne'e ličan'. ⁷ Na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moisezən' na' beṇə' fariseo ca' nite'e na' chosə'əgüiateze' Jeso'osən', chəsə'əbeze' šə goyone' be'enə' ža dezcanzən' par nič əsa'ogüe' xya contr le'. ⁸ Na' goche'i Jeso'osən' xbab čhega'aque'enə' na' gože' ben' mbižə ne'inə': —Da ngala.

Nach bgüiguə' be'enə' gwzeche' laogüe'enə'. ⁹ Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': —Le'e gonšc xbab čhelen' naquən' na' lein'. ¿Enan goncho de'e güen ža dezcanzən', o šə nan goncho de'e mal? ¿Enan goncho par nič cui sa'at beṇə' o šə nan goncho par nič sa'ate'?

¹⁰ Jeso'osən' bgüie' yogue'e nach gože' be'enə': —Bli na'onə'.

Nach bli na' be'enə', na' beyaquen. ¹¹ Na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lein' na' beṇə' fariseo ca' lechguəle besə'əže'e, na' gwzolao bosoxi'e entr lega'aque' naclə so'one' len Jeso'osən'.

Jeso'osən' gwleje' šižin beṇə' bsi'e apostol

¹² Na' to ža gozej Jeso'osən' lao ya'an jene' orasyon. Na' bedo yel bene' orasyon lao Diozən'. ¹³ Na' catə' gwye'eni'inə' bolgüiže' disipl ca' par gosə'əbigue'e gan' zoe'enə' nach gwleje' šižine' na' əbsi'e lega'aque' apostol. ¹⁴ Na' beṇə' quingan' gwleje': Simon ben' bsi'e Bed, na' Ndres beṇə' bišə' Bedən', na' Jacob, na' Juan, na' Lip, na' Bartolome, ¹⁵ na' Matio, na' Tomas, na' Jacob xi'in Alfeo, na' Simon Selote, ¹⁶ na' Jodas xi'in Jacob, nach Jod Iscariot ben' əbdie' Jeso'osən' lao na' beṇə' contr ca'.

Jeso'osən' bzejni'ine' beṇə' dao' beṇə' zil

¹⁷ Na' beyetje' ya'anə' len lega'aque' na' gwzeche' gan' naquə lašə' len disipl čhe' ca'. Na' leczə nitə' beṇə' zan beṇə' za'ac doxen Jodean', do Jerosalenṇə' na' do gan' mbane Tiro na' Sidon. Na' Tiron' len Sidonṇə' zjəchi'in cho'a nisda'onə'. Na' entr beṇə' ca' nitə' choso'ozenag xtižə' Jeso'osən' zjəlen balə beṇə' chse'i yižgüe', na' Jeso'osən' beyone' lega'aque'. ¹⁸ Na' beṇə' ca' zjəyo'o zjəyaz de'e xio' yichjla'aždaoga'aque'enə' Jeso'osən' bebeje' de'e xio' ca' zjəyo'o zjəyaze'. ¹⁹ Na' yoguə' beṇə' besə'əyiljlaže'e naclə so'one' par nič yesə'əlapə' na'aga'aquen' le' čhedə' len yelə' guac čhe'enə' chone' par čhega'a yižgüe' de'en chse'i to toga'aque'.

Non' zo mbalaz na' non' cui zo mbalaz

²⁰ Na' Jeso'osən' gwliš laogüe'enə' bgüie' disipl čhe' ca' na' gože' lega'aque': —Mbalaz zo le'e beṇə' yašə' čhedə' cho'ele latjə chnabia' Diozən' le'e.

²¹ Mbalaz so le'e chdonle na'a, čhedə' gwžin ža catə' cuich tonle.

Na' mbalaz so le'e chbežle na'a, čhedə' Diozən' gone' par nič yebeile.

²² Nada' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇəch. Na' mbalaz sole šə por ni čhe de'en chonlilažə'əle nada' chəsə'əgue'i beṇə' le'e, na' šə chesyə'əbeje' le'e lo'o yo'odao' čhega'aque'enə', na' šə choso'ožia choso'onite'e le'e, na'

šə chəsə'əne' de que nacle beṇə' mal. ²³ Leyebeichgüei catə'an chac de'e quinga, na' le'e so mbalaz, chedə' Diozən' gone' par niçh gaquəchgua de'e güen chele cata' yežinle gan' zoe'enə'. Can' chso'onene' le'e ca'aczən' gwso'one de'e xaxta'oga'aque'enə' de'e profet ca' gwso'e xtizə' Diozən' cana'.

²⁴ Pero probchguazə le'e beṇə' gwni'a. Chac güen chele ṇa'a, pero caguə par zejlicanən' gaquə güen chele.

²⁵ Probchguazə le'e dechgua de'e chaole ṇa'a. Gwžin ža catə' cuich bi gatə' chele.

Probchguazə le'e zole legr ṇa'a. Gwžin ža catə' yegüine'ele na' cuežyašə'əle.

²⁶ Probchguazə le'e chso'elao' yoguə'əloḷ beṇə' le'e. Ca'aczən' gwso'elao' de'e xaxta'oga'aque'n profet goxoayag ca'.

Cheyalə' gaquecho che beṇə' contr checho

²⁷ Pero le'e chzenagle chia', le'e gaque che beṇə' contr chele ca', le'e gontezə le'e gon de'e güen len beṇə' ca' chəsə'əgue'i le'e. ²⁸ Le'e ṇabtezə le'e ṇab par niçh beṇə' ca' chso'on contr le'e nite'e mbalaz. Le'e so le'e gon orasyon par beṇə' ca' choso'ožia le'e xyachol. ²⁹ Šə to beṇə' tie' xaguə'əlen' šla'a, le'e güe'e de'en yešla'a. Šə to beṇə' əque'e xadon chelen' la fuers, legüe' latjə chine' len xcamislen'. ³⁰ Notə'ətezə beṇə' bi ṇabene' le'e, gwnežjwlene'en. Šə to beṇə' əque'e bitə'ətezə de'en de chele, bito yenablen. ³¹ Con yoguə' de'e güen de'e chene'ele so'on beṇə'chən' len le'e, con ca'atezəczən' cheyalə' gonle len lega'aque'.

³² Šə porzə chaquele che beṇə' ca' chsa'aque chele, žbixa yejlaotgualen'? Le'egatezə ca' chso'on beṇə' güen de'e mal ca', chsa'aque' che beṇə' ca' chsa'aque chega'aque'. ³³ Leczə šə chonle de'e güen porzə len beṇə' ca' chso'on de'e güen len le'e, žbixa yejlaotgualen'? Le'egatezə can' chso'on beṇə' güen de'e mal ca'. ³⁴ Šə porzə chbejle bi de'en chbejle len beṇə' sole lez yesyə'əyone'en le'e, žbixa yejlaotgualen'? Le'egatezə can' chso'on beṇə' güen de'e malən', chesə'əbeje' bi de'en chesə'əbeje' ljuežjga'aque' na' nite'e lez yesyə'ənežjue'en. ³⁵ Pero na' le'e ža, le'e so le'e gaque che beṇə' contr chele ca', na' le'e so le'e gon de'e güen. Na' le'e so le'e cuej bi de'en cuejle beṇə' na' bito sole lez yesyə'əyone'en. Šə gonle ca', gwlo'ele de que nacle xi'in Dioz ben' naquə le'ezelaogüe beṇə' blao, na' Diozən' gone' le'e yelə' bala'an xen. Le'enə' naque' gažjwlažə' len beṇə' ca' cui chso'e yelə' choxcwlen che' na' yeziquə'əchlə beṇə' güen de'e mal ca'. ³⁶ Cheyalə' yeyašə' yeži'ilažə'əle ljuežj beṇə'chle ca' Xachon' ben' zo yoban' cheyašə' cheži'ilaže'e yoguə' beṇə'chən'.

Bito cheyalə' nacho che beṇə' de que zjənapə' dolə'

³⁷ Bito gonle xbab de que zaquə'əle par choglaolen che beṇə' de que zjənapə' dolə'. Šə choglaolen che beṇə' de que zjənapə' dolə', le'egatezə ca' Diozən' choglaogüe'en chele de que naple dolə'. Na' bito bi yosbague'ele beṇə' de que zjənapə' dolə' par niçh Diozən' bito bi yosbague'ene' le'e de que naple dolə'. Le'e so le'e yezi'ixen che beṇə' par niçh Diozən' yezi'ixene' chele. ³⁸ Le'e so le'e gwnežjo beṇə' šə bi de'en chəsə'əyažjene'. Can' chso'on balə beṇə' lechgualə nale'e choso'ochixe' bi de'en chso'ote'e, chosə'əchiše'e lao medid chega'aque'en na' choso'osi'inse'en na' chso'one' xte ca' chezoya'an, ca'aczən' cheyalə'

gonle gwnežjwle bi de'en chəsə'əyazje beṇə' par niçh leczə ca' gon Diozən' len le'e.

³⁹ Nach Jeso'osən' be'elene' beṇə' ca' ža'anə' yeto jempl. Na' bsaquə'əlebene' beṇə' fariseo ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lein' ca beṇə' lçhol çhedə' bito gwse'ejni'ine' de'en naquə de'e li na' de'e na'anə' bito goquə yoso'osed yoso'olo'ine'en beṇə' yoblə. Na' gwne': —¿Eguaquə to beṇə' lçhol cue'e nez yeto beṇə' lçholən'? Bito gague'. Nezecho de que txen žjəsə'əbiçe' to lo'o yech. ⁴⁰ Šə to beṇə' chsede' len to maestr, bito nacho guaquə əgwsedene' maestrən'. Na' la'anə'əczə šə ben' chsed ta' yichje' yoguə'əlo' de'en əgwlo'i maestrən' le', bito gague' beṇə' si'inch ca maestrən', sino cachozəczə gague'.

⁴¹ Chle'ile güe' dao' de'en žia cožə' beṇə' ljuežjle na' cabi chele'ile güe' xen de'en žia cožə'əlen'. ⁴² Che' beṇə' ljuežjle: “Be' latjə gona' rmech güe' daon' de'en žia cožo'o”, na' bito chonle rmech güe' xen de'en žia cožə'əlen'. Beṇə' goxoayag le'e, zgua'atec le'e gon rmech güe' xennə' de'en žia cožə'əlen' na' techlə ənezele bi rmechən' chyažjele par gonle rmech güe' daon' de'en žia cožə' beṇə' ljuežjlen'.

De'en choncho chlo'in bin' yo'o lo'o yichjla'ažda'ochon'

⁴³ Bito nacho de que to yag frot güen chbian frot de'e cui naquə güen, na' nic ənacho de que yag frot de'en cui naquə güen chbian frot güen. ⁴⁴ Segon can' naquə frot de'en chbia to to yaguən' nezecho bi çlas yaguən'. Yag yešə' bito chbian yixgüion', nic yag bisga' chbian obas. ⁴⁵ To beṇə' la'aždao' xi'ilažə' chone' de'e güen, çhedə' la' can' nan lo'o yichjla'ažda'ogüe' nan' chone'. Na' ben' chon de'e mal chone' ca' çhedə' chzenague' çe la'ažda'omale'enə'. Na' yoguə'əte dižə' de'en chchoj cho'achon' la' lo'o yichjla'ažda'ocho na'anə' za'an.

Çhopə beṇə', na' yo'o de'en gwso'on to toe'

⁴⁶ ¿Bixçhen' che'ele nada' “Xana”, na' cui chonle can' nona' mendadən'? ⁴⁷ Na'a nia' le'e can' gwxaquə'əlebe yoguə' non' nao nada' na' chzenague' xtiža'anə' na' chone' can' nona' mendadən'. ⁴⁸ Gwxaquə'əlebene' ca to beṇə' ben yo'o. Na' gwçhe'ene' zitjw gwleque' lan yo'onə' de'en naquə de'e gual. Na' catə' bchojçgua yaonə', gwyechjən liže'enə' na' bito bebixən cuiayi'in, çhedə' gwzo çeçhçguan. ⁴⁹ Na' yoguə' non' cui chzenague' çe xtiža'anə' gwxaquə'əlebene' ca yeto beṇə' ben yo'o. Con bene'en lao yo na'azə sin cui bi lanei gwleque'. Na' catə' bchojçgua yaonə' gwyechjən liže'enə', na' bebixən gwžiai'iteczən.

7

Jeso'osən' beyone' xmos to capitan

¹ Na' catə' beyož be' Jeso'osən' dižə'ən len beṇə' ca', beyeje' Capernaunnə'. ² Na' zo to capitan beṇə' bito naque' beṇə' Izrael, na' zo to xmosə' chacšenchgüeine' na' yelezə gate'. Na' capitannə' chacchgüeine' çe'. ³ Na' catə' bene capitannə' dižə' çe Jeso'osən', bsele'e balə beṇə' golə beṇə' blao çe beṇə' Izrael ca' par jse'etə'əyoine' Jeso'osən' šeje' liže'enə' par yeyone' xmosen'. ⁴ Nach catə' besə'əžine' gan' zo Jeso'osən' gwsa'atə'əyoine' le' gaquəlene' capitannə', na' gwse'e Jeso'osən': —Naque' to beṇə' zaque'e par gaquəleno'one', ⁵ çhedə' chaquene' çe chio'o beṇə' Izrael. Na' le' bene' yo'odao' çheto' nga len xmeche'.

6 Nach gwyey Jeso'osən' len lega'aque'. Pero ze'e yesə'əžine' liže'enə' catə' bselə' capitannə' balə beṇə' migw che'enə' lao Jeso'osən', na' gwse'ene': —Capitannə' ne' de que bito gonzi'ilažo'o yido' liže'enə', čhedə' la' ņezene' de que bito zaque'e par šo'o liže'enə'. 7 De'e na'anə' bito beyaxjene' deṇabene' le' gaquəleno'one'. Con chene'ene' gonšgo' mendadən' na' yeyaque xmosə'enə'. 8 Capitannə' ne' de que zoe' xni'a rein', pero leczə nitə' soldad che' ca' xni'enə'. Na' catə' che'e toe': “Gwyey”, na' cheje', na' catə' che'e yetoe': “Da”, na' chide'. Na' catə' che'e xmosen': “De'e nga gono’”, na' chone'en. Na' ņezene' de que con əṇao' yeyaque xmosə'enə' na' yeyaquene'.

9 Na' Jeso'osən' catə' benene' dižə' de'en əgwse' beṇə' migw che capitannə' le', bebanene' na' beyechje' gože' beṇə' ca' zjəsə'əṇao le': —Echnia' le'e, bitonə' želda' beṇə' gonlilažə' nada' ca chonlilažə' capitannə' nada'. Ni to beṇə' Izrael cui chonlilažə' nada' ca bengə.

10 Nach jəya'ac beṇə' ca' bselə' capitannə', na' catə' besyə'əžine' liže'enə' babeyaque xmosə'enə'.

Jeso'osən' bosbane' xi'in to no'olə gozebə

11 Na' gwyey Jeso'osən' to syoda de'en nzi' Nain, nžague' disipl che' ca' na' zan beṇə' yoblə. 12 Bazja'aque' galə'əzə par yesə'əžine' cho'a puert che syodan', na' lei chəsə'əchoj xonj beṇə' cho'a puertən' zjənlene' to beṇə' guat. Na' ben' gotən' naque' beṇə' tlišə', na' xne'en naque' beṇə' gozebə. Na' beṇə' zan beṇə' lao' syodan' zjənžague' xna' beṇə' guatən'. 13 Na' catə' ble'i Xanchon' no'olən', beyaše'ene' le', nach gože'ene': —Bito cuežo'.

14 Nach zde' na' jtane' yagant gan' xoa beṇə' guatən', na' beṇə' ca' zjənlən le'enə' gosə'əbeze'. Nach gože' beṇə' guatən': —Beṇə' güego', beyas.

15 Nach beṇə' guatən' beyase' gwchi'e na' gwzolao chene'. Na' Jeso'osən' beyone' le' lao na' xne'enə'. 16 Na' yogua' beṇə' ca' besə'əžebe' nach gwso'elaogüe'e Diozən' chəsə'əne': —Babla' to profet əblao gan' nga zocho ṇa'a. Na' Diozən' bagocwlene' chio'o naccho ṇasyon che'enə'.

17 Na' ca naquə de'en ben Jeso'osən' gosə' gwłaljə dižə' che'enə' doxen Jodean' na' yež ca' de'en zjənyečj zjəmbi'i galə'əzə.

Juannə' bsele'e čopə disipl che' gan' zo Jeso'osən'

18 Nach disipl che Juannə' jəsyə'eye'elene' le' dižə' yogua' ca naquə de'e ca' chon Jeso'osən'. 19 Nach gox Juannə' čopə disipl che' ca' nach gože' lega'aque': —Le'e žja'ac gan' zo Jeso'osən' na' ye'elene': “ŽElen' ben' naquən əselə' Diozən' o šə soto' lez yidə beṇə' yoblən'?”

20 Nach disipl ca' catə' besə'əžine' gan' zo Jeso'osən' gwse'ene': —Juan ben' chčhoa beṇə' nis bsele'e neto' laogo' nga par əṇabeto' le' šə len' ben' naquən əselə' Diozən' o šə soto' lez yidə beṇə' yoblən'.

21 Lao or na'atezə žlac ņe'e nitə' disipl che Juannə', Jeso'osən' beyone' beṇə' zan beṇə' ca' chsa'acšene na' beṇə' chse'i yižgüe' gual. Leczə bebeje' de'e xio' ca' de'en zjəyo'o zjəyaz yichjla'aždao' beṇə', na' bene' par nič besyə'əle'i beṇə' lčhol. 22 Nach Jeso'osən' boži'e xtižə' beṇə' ca' bselə' Juannə' laogüe'enə' gože' lega'aque': —Le'e žjəya'ac na' le'e žjəyeyəž Juannə' doxen de'e ca' bable'ile na' de'e ca' babenele. Bable'ile chona' par nič balə beṇə' lčhol chesyə'əle'ine', na' balə beṇə' coj chesyə'əde', na' yebalə beṇə' cuež chesyə'əyenene', na' leczə balə beṇə' gwse'i yižgüe' de'en ne' lepr babesyə'əyaquene'. Bable'ile bosbana' balə beṇə' guat na' babenele

cho'a dižə' güen dižə' cobə' chia'anə' len beṇə' yašə' ca'. ²³ Mbalaz zo beṇə' chejle'e de que Diozən' bsele'e nada'.

²⁴ Na' catə' besyə'əsa'ac disipl' che Juannə' nach Jeso'osən' be'elene' beṇə' ca' zjəndobən' xtižə' Juannə', gože' lega'aque': —¿Nacxa naquə' ben' jəle'itgüiczele latjə dašən'? ¿Ešayechə' šayen chaque'? Bito. ²⁵ ¿Nacxan' goque' catə' jəle'ilene'? ¿Enyaze' lachə' šao'? ¿əšə' bito? la' beṇə' ca' zjənyaz lachə' šao' nite'e yo'o güenchgua ca no liž rei, na' bito bi chesə'əyazjəne' par yesə'əchoje' ližga'aque'enə'. ²⁶ ¿Noxan' jəle'ilen' ža? ¿Eto profet ben' cho'e xtižə' Diozən'? De'e li naque' to profet. Pero əchnia' le'e caguə' con to profetən'. ²⁷ Che bengan' nyojən le'e Xtižə' Diozən' nan:

Nada' Dioz əselə'a to beṇə' cuialaogüe' güe'e xtižə'onə', par nič' niti' beṇə' probnid par əso'elaogüe'e le' catə'an yido'.

²⁸ Echnia' le'e, notono beṇə'ch ne'e so beṇə' naquə'ch beṇə' blaoch ca Juannə'. Na' notə'ətezəchlə' beṇə' güe'e latjə' nābia' Diozən' le', la'anə'əczə' bito naque' beṇə' blao gwžin ža catə' šejni'ichene' chia' clezə' ca Juannə'.

²⁹ Na' balə' beṇə' gochixjw ca' na' len yeziquə'əchlə' beṇə' ca' bchoa Juannə' nis, gwsa'ache'ine' de que de'e li zjənaque' beṇə' mal lao Diozən' catə' gwse'enene' dižə' de'en be' Juannə' len lega'aque'. ³⁰ Pero na' beṇə' fariseo ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezən' gwso'onczə' yichjlaoga'aque' cui besyə'ədinjəne' xtolə'əga'aque'enə' can' gone'e Diozən' na' bito bchoa Juannə' lega'aque' nis.

³¹ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —¿Nac əgwsaquə'əlebetgüeida' le'e mbanle' na'a? na' žnac nacle? ³² Egwsaquə'əlebeda' le'e ca bidao' chedə' cuiczə' bi de žleb' chele. Ca naquə' bidao' ca' catə' niti'əbo' do gan' chac ya'a chse' lježjga'acbo': “Bento' legr, bito gwyo'olažə'əle, na' babento' bgüine' bgüež, peor.” ³³ Juan ben' chchoa beṇə' nis bide' laole nga. Bito güe'ej gwdaošaogüe'e can' chse'ej chsa'o beṇə' yoblə, na' nic güe'ej'e' bino. Nach gwnale' che': “Yo'o yaz de'e xi'onə' yichjla'aždaogüe'enə'.” ³⁴ Na' nada' ža, Diozən' bsele'e nada' golja' beṇə'ch, na' chle'ile' che'ej chaogua' can' che'ej chaole, na' nale' chia' de que naca' beṇə' lia na' beṇə' güe'e zo. Na' leczə' nale' de que naca' migw' che beṇə' gochixjw ca' na' migw' che yeziquə'əchlə' beṇə' ca' chso'on de'e mal. ³⁵ Pero na' Diozən' chone' par nič' beṇə' ca' choso'ozenag' che' chso'one' ca nachia' de que le' naque' le'ezelaogüe' beṇə' sin'.

Jeso'osən' gwyeje' liž Simon beṇə' fariseo

³⁶ To beṇə' fariseo bene' combid Jeso'osən' šeje' liže'enə' par əsa'ogüe'. Na' bžin Jeso'osən' liž be'enə' na' gwchi'e cho'a mesən'. ³⁷ Na' to no'olə' beṇə' güen de'e mal beṇə' lao' syodan' gwnezene' de que Jeso'osən' əžine' liž be'enə'. Na' Jeso'osən' len beṇə' ca' yelə' banite'e cho'a mesən' par əsa'ogüe' catə' bgüiguə' no'olən' cuit Jeso'osən' noxe'e to lmet de yej de'e yožə' to set de'e zaque'e de'e chlə' zix'. ³⁸ Na' no'olən' jəbigue'e galə'əzə' xni'a Jeso'osən', na' gwcheže'. Nis əxchež' che'enə' bžonən' ni'a Jeso'osən' na' bgüisən. Na' bxie' ni'enə' len yišə' yichje'enə', na' bnopē'en, na' gwdebe'en set zixən'. ³⁹ Na' beṇə' fariseon' ben' ben Jeso'osən' combid, catə' ble'ine' can' chon no'olən', na' goquene': —Žalə' be'enga naque' profet, guache'ine' de que no'olə' nga naque' beṇə' güen de'e mal.

⁴⁰ Nach Jeso'osən' gože'ene': —Simon, de to de'e che'enda' ənia' le'.

Nach Simonə' gože' Jeso'osən': —Gwnan Maestr.

41 Jeso'osən' gože'ene': —Gwzo to beṇə', na' gwnitə' čopə beṇə' gwsa'ale'e xmeche'. Toe' gole'e gueyə' gueyoa mech de'en ne' denario, na' ben' yeto gole'e šiyon denario. 42 Na' čopte beṇə' ca' ni toe' cui de chega'aque' par yesyə'əyixjue' xyan', na' ben' gwlej mechən' bñitlaogüe' de'en chsa'ale'e che'enə'. Gwnašč nada', ĩnoe' entr beṇə' ca' čopə gwsa'aquechene' che'?

43 Nach Simonṇə' gože'ene': —Šəquə ben' əbñitlaogüe' xya chein' de'e xench.

Jeso'osən' gože'ene': —De'e li can' bagwna'onə'.

44 Nach gwyečhje' bgüie' no'olən' na' gože' Simonṇə': —ĭEchle'ido' no'olə nga? Nada' bagwyo'a ližo' nga, na' bito beṇə' nis čhib ni'a, pero no'olə nga bagwdibe' ni'anə' len nis əxchež che'enə', na' bxi'en len yišə' yičhje'enə'. 45 Bito bnopo'o nada', pero na' no'olə nga dezd bla'atia' nga čnope'e ni'anə'. 46 Bito gwdebo' set yičhja'anə', pero no'olə nga bagwdebe' set zixən' ni'anə'. 47 Na' əchnia' le', xtole'enə' gwsa'aquən de'e zan, pero babezi'ixena' che'. De'e na'anə' chacchgüeine' chia'. Ben' bito əzinlažə' xtole'enə' ca xtole' no'olə nga, catə' yezi'ixena' che' bito gactequene' chia'.

48 Nach gože' no'olən': —Babezi'ixena' xtole'onə'.

49 Nach beṇə' ca' chsa'o len Jeso'osən' txen lao mesən' gwzolao chse' ljuežje': —ĭNoxa bengə chaclizene' de que le'enə' chezi'ixene' dolə'?

50 Nach gož Jeso'osən': —De'en chonlilažo'o nada' babezi'ixena' čhio'. Beyej to šao' to güen.

8

No'ol ca' gwsa'aclen Jeso'osən'

1 Na' techlə gwyej Jeso'osən' to to syoda na' to to yež de'en zjənyechj zjambi'i Galilean', na' jtixjui'e dižə' güen dižə' cobə de que Diozən' ṇabi'e con notə'ətezə beṇə' soe' latjə. Na' zja'aclen beṇə' šižin' ca' le', beṇə' ca' zjənzi' apostol. 2 Nach xonj no'olə leczə zja'aclene' Jeso'osən', beṇə' ca' babeyone'. Baļe' babebeje' de'e xio' de'en zjəyo'o zjəyaz yičhja'aždaoga'aque'enə', na' yebaļe' babeyone' lega'aque' catə' gwsa'acšenene'. Na' entr no'ol ca' len ben' le Maria beṇə' Magdala, bebej Jeso'osən' gažə de'e xio' ca' zjəyo'o zjəyaz yičhja'aždaogüe'enə'. 3 Nach leczə len ben' le Xguan, xo'olə Chosa. Na' Chosan' yo'o lao ne'e chape' liž Erodən' na' yežlyo che' ca'. Na' leczə len ben' le San gwyejlene' Jeso'osən', na' yezan beṇə' yeziquə'əchlə. Na' no'ol ca' boso'očhine' bitə'ətezə de'en gotə' čhega'aque' par bosə'ənežjue' de'en byažje Jeso'osən' len disipl che' ca'.

Jempl che beṇə' gozən'

4 Na' beṇə' zan besə'ədope' gan' zo Jeso'osən' beṇə' za'ac to to syoda ca'. Na' be'e to jempl bzejni'ine' lega'aque' can' gwxaquə'əlebe xtižə' Diozən'. Gwne': 5 —To beṇə' gwze'e zde' güen trigw. Na' lao chose' trigon' baļən jəsə'əchazən cho'a nez, na' boso'olej boso'ošošj beṇə' len, na' bia žia xile'e bia chaš le'e yoban' gwsa'ob len. 6 Na' baļən jəsə'əchazən ga naquə lao yej, na' catə' bla'acquənnə' gosə'əbižən chedə' caguə bi gopə' denə'. 7 Na' yebaļən besə'əgo'onən lao yo ga nchixə xsa yešə' na' bla'acquən txen na' boso'olə' yag yešə' ca' lega'acquən. 8 Na' yebaļən besə'əgo'onən lao yo šao' na' bla'acquən na' gosə'əbian to gueyoa güejə.

Na' beyož be'e dižə' quinga gwṇe' zižjo gwne': —Le'e žia nagle de'e chene, legwzenag.

Jeso'osən' gože' disipl che' ca' bixchen' bzejni'ine' beṇə' len jempl

⁹ Nach disipl che' ca' gosə'əṇabene' le' bi zeje jemplan' de'en be'enə'.
¹⁰ Na' gož Jeso'osən' lega'aque': —Diozən' chone' par nič le'e ənezele de'en cui no gwneze antslə de que nabi'e con notə'ətezə beṇə' soe' latjə. Pero beṇə' yeziquə'əchlə cho'elenga'aca'ane' jempl chedə' bito chse'ejle'e chia'. Chona' ca' par nič yesə'əle'ine' de'en chona' na' bito sa'acbe'ine' bi zejen, na' par nič əse'enene' xtižə'anə' na' cui se'ejni'ine'en.

Jeso'osən' bzejni'ine' bi zeje jempl che beṇə' güen trigon'

¹¹ Na' ca naquə jempl nga zejen quinga: Ca de'en byažən' naquən xtižə' Diozən'.
¹² De'en jəsə'əchaz cho'a nezən' zejen ca beṇə' ca' chse'ene xtižə' Diozən' pero na' le'e chžinte gwxiye'enə' chebejən xtižə' Diozən' lo'o yichjla'aždaoga'aque'enə' par nič cui so'onjlilaže'ene' na' cui yesyə'əchoje' xni'a de'e malən'.
¹³ Na' de'e ca' besə'əgo'on gan' naquə lao yej gwxaquə'əleben ca beṇə' ca' chəsə'yə'əbei choso'ozenag xtižə' Diozən'. Pero zjənaque' ca to de'e cui bi loi chon, šložga chse'ejle'e che xtižə' Diozən'. Na' catə' chac bi de'e mal čhega'aque' le'e chəsə'əbejyichjte'en cuich choso'ozenague' čhei.
¹⁴ Na' de'e ca' besə'əgo'onən lao yo ga nchixə xsa yešə' zejen ca beṇə' ca' bazjənenene' xtižə' Diozən'. Pero lao zjəmbanga'aque' chesyə'əlal chesyə'əžejene', na' chse'enene' yesə'əni'e, na' chəsə'əde' legr. Na' de'e quinga chso'one'enə' choso'olə'ən xtižə' Diozən' de'en bayo'o yichjla'aždaoga'aque'enə', na' de'e na'anə' cui chso'onjlilaže'ene' can' čheyalə'.
¹⁵ Na' de'e ca' besə'əgo'onən lao yo ša'onə' zejen ca beṇə' la'aždao' güen ca' catə'ən chse'enene' xtižə' Diozən' chəsə'əzi'en chso'onen čhega'aque'. Na' chso'onjlilaže'ene' na' chesə'əgo'o chesə'əčhejlaže'e len bitə'ətezə de'en chac čhega'aque' par chso'one' can' chene'e Diozən'.

Bitobi ngašə' de'e nacho cui no yene le'i

¹⁶ Na' Jeso'osən' bsaquə'əlebene' de'en bsdə'əblo'ine'enə' ca to yi', gwne': —Notono no gualə' to yi' na' gwdose'en to žomə na' nic no gwcušašə'n xan xcamei. Syempr chde'e yi'inə' le'e ze'e par nič əgwse'eni'in len yoguə' beṇə' so'o lo'o cuartən'.
¹⁷ Guaquə can' na dicho de'en na: “Yoguə'əlol de'en ngašə' na'a, gwžin ža la'alaon, na' yoguə'əlol de'en cui no gwse'ejni'i antslə, leczə gwžin ža se'ejni'i beṇə' len.”

¹⁸ De'e na'anə' le'e co'o yichjle de'en chnia' le'e, chedə' la' šə chzenagle xtižə'anə' əgwzejni'ichda' le'e. Pero na' šə bito chzenagle čhei, de'e daon' banezele ganlažə'əlen.

Xna' Jeso'osən' na' biše'e ca' besə'əžine' gan' zoe'

¹⁹ Na' xna' Jeso'osən' len beṇə' biše'e ca' besə'əžine' gan' zo Jeso'osən' na' gwsa'aclaže'e yesə'ədie' pero tant beṇə' zan ža' caguə goquə yesə'əžine' gan' zoe'enə'.
²⁰ Na' gwnitə' beṇə' gwse'e Jeso'osən': —Xna'on len beṇə' bišo'o ca' zjəzeche' na'ate, na' chse'enene' əso'elene' le' dižə'.

²¹ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Beṇə' ca' choso'ozenag xtižə' Diozən' na' chso'one' can' nan, lenczəga'aque'enə' zjənaque' xna'a na' biša'a.

Jeso'osən' bcueze' be' bdon' lao nisdə'onə'

²² Na' gozac to ža Jeso'osən' gwyo'e to lo'o barcw len disipl che' ca' na' gože' lega'aque': —Elaquə'əcho yešla'alə nisdə'onə'.

Nach boso'ose'e barcon'.
²³ Lao zda barcon' gwtas Jeso'osən'. Na' gwzolao gwyechj to be' gual lao nisdə'onə' na' barcon' gwzolao gwyožən

nisən' na' besə'əxožene' yesə'əbiayi'e. ²⁴ Nach bosyo'osbane' Jeso'osən' gwse'ene': —iMaestr! iMaestr! iBaçh chbiayi'icho!

Nach catə' gwyase' ne'e chas chatə' nisda'onə' na' gwdile'en len be'enə', na' le'e gosə'əbe'ežiten. ²⁵ Na' gože' lega'aque': —Cheyalə' šejle'echle chia'.

Nach lega'aque' besə'əžebe' na' besyə'əbanene' na' gwse' l'juežje': —Bitolja naquə' benga con to beṇaḥzə, la' ḥnacxa gon to beṇaḥ par yebecžie' be' gualən' len nisda'onə'.

To beṇə' Gadara yo'o yaze' de'e xio'

²⁶ Na' besə'əžine' laž beṇə' Gadara ca', to yež de'e chi' delant Galilean' əlaguə'əcho nisda'onə'. ²⁷ Na' catə' bechoj Jeso'osən' lo'o barcon', to beṇə' lao' syodan' jašague' le', beṇə' bagwža yo'o yaz de'e xio' ca' yichjla'aždaogüe'en. Na' chde' con cui bi bi xe' chazəche', na' bitoch zoe' yo'o, con bazoe' do capsant. ²⁸⁻²⁹ Na' beṇə' gwlaž che' ca' boswo'cheje' ni'a ne'e ca' gden na' gwsa'ape'ene', pero zan las de'e xio' ca' gwso'onən ca' bzoxt btine' gdenne' na' lecə' gwso'onən ca' gwyeje' gan' cui no beṇə' zjənla'. Na' be'enə' catə' ble'ine' Jeso'osən' na' bzo xibe' laogüe'enə' na' de'e xio' ca' boswo'ogosya'an le', zižjo gosə'ənan: —Partlə le', partlə neto', Jeso'os. Naco' Xi'in Dioz ben' naquə' le'eze'laogüe beṇə' blao. Chatə'əyoito' le' cui əgwçhi' əgwsaco'o neto'.

De'e xio' ca' gosə'ənan ca' chedə' Jeso'osən' bene' mendad yesyə'əchojən lo'o yichjla'aždao' be'enə'. ³⁰ Nach Jeso'osən' gožga'aquen': —iBi lele?

Na' gosə'ənan: —Legion leto'.

Gosə'ənan ca' chedə' zanən gwso'on yichjla'aždao' be'en'. ³¹ Na' de'e xio' ca' gwsa'atə'əyoin Jeso'osən' cui gone' ca' žjəsyə'ədebən lo'o yech gabilən'. ³² Na' to ya'a de'e zo galə'əzə chaš beṇə' choso'oye' coš zan. Nach de'e xio' ca' gwsa'atə'əyoin le' par güe'e latjə žjesyə'əžo'on yichjla'aždao' coš ca'. Na' Jeso'osən' be'e latjə. ³³ Nach besyə'əchoj de'e xio' ca' yichjla'aždao' be'enə' na' jəsyə'əžo'on yichjla'aždao' coš ca'. Na' besyə'ədinses coš ca' le'e ya'ana' na' jəsyə'əxopəb lo'o nisda'onə', na' gwsa'atəb gwse'ejəb nisən'.

³⁴ Na' beṇə' ca' choso'oye coš ca' besə'əle'ine' de'en bagoquən' na' de'en besə'əžebchgüe' besa'acdoe' nach jəsyə'ədidixjue'ine' beṇə' lao' syodan', na' beṇə' nitə' do yoba can' bagoquən'. ³⁵ Na' beṇə' ca' catə' gwse'enene' xtižə' beṇə' goye coš ca' ja'aque' jəsə'əgüie' de'en bagoquən'. Na' catə' besə'əžine' gan' zo Jeso'osən', besə'əle'ine' be'enə' gwyo'o gwyaz de'e xio' ca' yichjla'aždaogüe'enə' bachi'e galə'əzə cuit Jeso'osən', nyaz xalane'e, na' babezošao' yichjla'aždaogüe'enə'. Na' besə'əžebe' de'en goquən'. ³⁶ Na' beṇə' ca' besə'əle'i de'en goquən' gwse'e beṇə' ca' yela' can' beyaque ben' gwyo'o de'e xio' ca' yichjla'aždaogüe'enə'. ³⁷ Nach yoguə'əlol beṇə' ca' ža' gan' mbane Gadaran' jse'etə'əyoine' Jeso'osən' yeze'e lažga'aque'enə' chedə' besə'əžebchgüe'. Nach beyo'o Jeso'osən' lo'o barcon' par beze'e. ³⁸ Na' ben' bechoj de'e xio' ca' yichjla'aždaogüe'enə' gotə'əyoine' Jeso'osən' šejlene' le', pero Jeso'osən' bito be'e latjə, gože'ene': ³⁹ —Beyej ližo' na' jəyedixjue'e catec de'e mban' baben Diozən' len le'.

Na' beze'e, nach jəyede' doxen lao syodan' jəyezenene' catec de'e mban' baben Jeso'osən' len le'.

Jeso'osən' beyone' xi'in Jairon' na' yeto no'olə beṇə' gwdan lao xadon che'ena'

⁴⁰ Na' catə' bežin Jeso'osən' Capernaunə' beṇə' zan banitə' chəsə'əbeze'ene' na' besyə'əbeichgüeine' de'e bežine'enə'. ⁴¹ Na' bžin to

benə' le Jairo, ben' naquə benə' gwnabia' che yo'odao' che benə' Izrael ca'. Na' bzo xibe' lao Jeso'osən' gotə'əyoine' le' šejlene' le' liže'enə' ⁴² chedə' bazon gat bi'i no'ol che'enə'. Nacbo' bi'i tlišə'əzə' na' šižin izgueibo'. Na' lao zda Jeso'osən' len le', benə' zan gosə'abiadi'ene' xte bosə'och'i'izojene'.

⁴³ Na' len to no'olə' bagoc šižin iz chzoe' bgua'a na' babenditjei zgade xmechen' len benə' güen rmech ca'. Na' notono goqua gon le' rmech. ⁴⁴ Na' bgüigua' no'olən' cožə' Jeso'osən' na' gwdane' lox xadoŋ che'enə', na' le'e gwlezte bgua'a de'en chzo'enə'.

⁴⁵ Na' gož Jeso'osən' benə' ca' zja'aclen le': —¿Non' bagwdan nada'?

Na' yogue'e bito gosə'əchebe' de que gosə'əgane' le'. Nach Bedən' len benə' ca' zja'aclen Jeso'osən' gwse'ene': —Maestr, benə' zan ža' nga, na' chesə'əchi'izoje' le'.

⁴⁶ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —To benə' bagwdane' nada'. Na' chache'ida' de que beyaquene' len yelə' guac chia'anə'.

⁴⁷ Nach no'olən' catə' gocbe'ine' de que cabi bgašə' de'en bene'enə', bgüigue'e lao Jeso'osən' do chaž chžebe', na' bzo xibe' laogüe'enə' be'e dižə' lao yogua' benə' ca' ža'anə' bixchen' gwdane'ene' na' can' goquə le'e beyacteine'. ⁴⁸ Nach gož Jeso'osən' no'olən': —Xi'indaogua'a, babeyacdo' chedə' chonlilažo'o nada'. Beyej to šao' to güen.

⁴⁹ Ne'e cho'ete Jeso'osən' dižə'an ca' catə' bžin to benə' gwza' liž Jairon' ježe'ene': —Bagot bi'i no'ol dao' chio'onə'. Bitoch gondo' maestrən' zed.

⁵⁰ Pero na' catə' bene Jeso'osən' dižə'anə' gože' Jairon': —Bito žebo'. Con benlilažə' nada'.

⁵¹ Na' catə' besə'əžine' liž be'enə' Jeso'osən' bito be'e latjə so'o benə' ca' zja'aclen le' sino Bedən' len Juannə' len Jacobən' na' len xaxna' bi'i guat na'azə. ⁵² Na' bach chacchgua scanđl chedə' yogua' benə' ca' ža'anə' chəsə'əbežchgüe', pero gož Jeso'osən' lega'aque': —Bito cuežle. Bito nacho' bi'i guat, con chtasbo'onə'.

⁵³ Na' gosə'əzi'ichi'ize'ene' chedə' zjənezene' de que bagotbo'onə'. ⁵⁴ Pero Jeso'osən' bexe'e na' bi'i no'olə' guat da'onə' na' bolgüize'ebo' che'ebo': —No'ol dao' beyas.

⁵⁵ Nach bebambo' na' le'e beyastebo'. Na' ben Jeso'osən' mendadən' əso'ebo' de'e gaobo'. ⁵⁶ Na' besyə'əbanchgüei xaxna'abo'on, pero Jeso'osən' bene' mendad cui əso'e dižə' can' goquən'.

9

Jeso'osən' bsele'e disipl che' ca' šižin jəsə'ədixjui'e xtiže'enə'

¹ Jeso'osən' betobe' disipl che' ca' šižin na' bnežjue' lega'aque' yelə' guac par nič əsa'aque' yesyə'əbeje' de'e xio' zjəyo'o zjəyaz yichjla'aždao' benə', na' lecəzə par nič əsa'aque' yesyə'əyone' benə' chsa'acšene. ² Na' lecəzə bene' mendad žjəsə'ədixjui'e de que Diozən' nabi'e con notə'ətezə benə' soe' latjə. Na' bene' mendad yesyə'əyone' no benə' güe'. ³ Na' gože' lega'aque': —Bito bi goxə'əle tnezən'. Bito yeyilje garot goxə'əle, nic gua'ale bsod, ni yet, ni mech, na' bito gua'ale čopə xadoŋ. ⁴ Na' gatə'ətezə əžinle na' no liže'i šo'ole, na'atezə sole na' na'atezə əsa'acle par šejəchle. ⁵ Na' gatə'ətezə yež əžinle ga cui yesə'əgüialaogüe' le'e, catə' yesa'acle yežən' əgws'i'ins ni'alen' par yežib bište de'en gwžianə'. Gonle ca' par nič əgwlo'iga'aque'lene' de que de'e malən' chso'one' cui choso'ozenague' xtižə' Diozən' de'en cho'ele.

⁶ Nach disipl ca' ja'aque' to to yež, jəsə'ədixjui'e dižə' güen dižə' cobən' na' besyə'əyone' no benə' güe'.

Bagwso'ote' Juan ben' bchoa beṇə' nis

⁷ Na' gubernador Erodən' goquene' tolə catə' benene' yoguə'əloj de'en chon Jeso'osən' len disipl che' ca'. Goczəjlaže'e chedə' balə beṇə' gwse'ene' de que babeban de'e Juannə' ladjo beṇə' guat ca' na' chone' de'e quinga. ⁸ Na' yebale' gwse'ene' de que profet Liazən'abela' yežlyo nga de'e yoblə na' chone' de'e quinga. Yebale' gosə'əne' de que to profet beṇə' gwzo cana'ate babebane' ladjo beṇə' guat ca' na' chone' de'e quinga. ⁹ Na' Erodən' gwne': —Bena' mendad gosə'əchogue' yen de'e Juannə', pero ¿noxa bengə babenda' dižə' chei?

Na' gwdiljlaže'e naclə gone' par le'ine' Jeso'osən'.

Bguao Jeso'osən' gueyə' mil beṇə'

¹⁰ Na' cata' besyə'əžin disipl ca' gan' zo Jeso'osən' gwse'ene' can' jse'ene'enə'. Na' gwche'e lega'aque' partlə na' ja'aque' to latjə gan' mbane syoda de'en nzi' Betsaida. ¹¹ Catə' gwsa'acbe'i beṇə' ca' nitə' gan' gwzo Jeso'osən' de que bagwze'e len disipl che' ca' nach jəsə'ənaogüe' lega'aque'. Jeso'osən' bebeine' bgüialaogüe' lega'aque' na' bsd blo'ine' de que Diozən' nabi'e con notə'ətezə beṇə' soe' latjə. Na' beyone' beṇə' ca' chsa'acšene.

¹² Catə' gwzolao chxoə bgüižən' nach disipl ca' šižin gwse'e Jeso'osən': —Bselə' beṇə' quinga yež ca' de'en nyechj mbi'i nga par yesə'əyilje' gan' yesə'ətase' na' par ničh yesə'əželene' de'e se'ej əsa'ogüe' chedə' latjə gan' zocho nga naquən to ga cui no nla'.

¹³ Pero na' gož Jeso'osən' lega'aque': —Le'e gwnežjo de'e sa'ogüe'.

Na' gwse'ene': —Gueyə'əga yetxtil na' chopga bej ya'a de checho. Lete šə si'ichchon par gaquen əsa'o yoguə' beṇə' quinga.

¹⁴ Gosə'əne' ca' chedə' la' ža' ca' gueyə' mil beṇə' byo. Nach Jeso'osən' gože' disipl che' ca': —Le'e gon mendad yesə'əbe' šiyon güejə beṇə' ca'.

¹⁵ Nach disipl ca' gwso'one' mendad yesə'əbe' yoguə' beṇə' ca'. ¹⁶ Na' Jeso'osən' gwxi'e gueyə' yetxtilən' na' chopə bej ya'anə', na' bgüie' yobalə be'e yelə' choxcwlen che Diozən', na' bzoxje'en na' bnežjue'en disipl che' ca' par gwso'e che che beṇə' ca'. ¹⁷ Na' yogue'e gwsa'ogüe'en xte ca' gwse'eljene'. Nach pedas ca' besyə'əga'anən' bosyo'otobe'en, na' gwsa'aquən šižin žomə.

Bedən' gwne' de que Jeso'osən' naque' ben' bselə' Diozən'

¹⁸ Na' gozac yeto nitə' disipl che' ca' len le' na' Jeso'osən' chone' orasyon toze'. Nach gože' lega'aque': —¿Bin' chəsə'əna beṇə' zan ca', non' naca' nada'?

¹⁹ Na' gwse'e le': —Balə' chəsə'əne' naco' de'e Juan ben' bchoa beṇə' nis, na' yebale' chəsə'əne' de que naco' profet Liazən' ben' gwzo cana', na' yebale' chəsə'əne' de que naco' yeto profet beṇə' gwzo cana'ate na' le'enə' babeban ladjo beṇə' guat ca'.

²⁰ Nach gože' lega'aque': —¿Chexa le'e? ¿bi nale? ¿non' naca'?

Nach gož Bedən' le': —Len' naco' Crist ben' gwlej Diozən' par gaquəleno' nasyon chechon'.

Jeso'osən' gwdixjue'ine' disipl che' ca' de que gate'

²¹ Nach Jeso'osən' bene' mendad len lega'aque' de que ni toe' cui əso'e dižə' de que len' naque' Cristən' ben' gwlej Diozən' par gaquəlene' nasyon chega'aque'enə'. ²² Na' gože' lega'aque': —Nadan' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇəch. Na' de'e zan de'e chonən byen čhi' saca'a. Na' ca' naquə beṇə' golə blao che nasyon Izrael chechon' na' beṇə' blao che bxož checho

ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezən', cabi se'ejle'e chia', na' so'ote' nada', pero na' yeyon ža yosban Diozən' nada' ladjo beṇə' guat ca'.

²³ Nach gože' yoguə' disipl che ca': —Notə'atezle šə chene'ele gonlilažə'əle nada' na' gwzenagle chia', cheyalə' əchojyichjle de'en chene'ele gon cuinle par nič gonle con can' chene'e Diozən', na' bito bi gaquele che de'en chi' saquə'əle, la'anə'əczə šə so'ot beṇə' le'e to le'e yag coroz, con gonlilažə'əle nada' na' gwzenagle chia'. ²⁴ Notə'atezle chaquele gonle par nič cui chi' saquə'əle o par nič cui no so'ot le'e, cuiayi'ile. Na' notə'atezle chsanlažə' cuinle chi' saquə'əle o so'ot beṇə' le'e por ni chia' bade yelə' mban zejlicane chele. ²⁵ Bito bi de'e güen gaquə che to beṇə' la'anə'əczə nabi'e doxen yežlyon' šə cuiayi'e cui gatə' yelə' mban che' zejlicane. ²⁶ Notə'atezle šə cheto'ile chia' na' che xtiž'a'anə', leczə ca' nada' yeto'ida' chele, nadan' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇə'ach. Yeto'ida' chele catə'an yida' de'e yoblə nsa'a yelə' chey che'eni' chia'anə' na' yelə' chey che'eni' che Xa' Diozən', na' yelə' chey che'eni' che angl che Diozən'. ²⁷ Echnia' de que balle cabinə' gatle catə' le'ile can' gon Diozən' əgwlo'e yelə' gwnabia' che'enə'.

Jeso'osən' goque' ca to de'e chey che'eni'

²⁸ Na' goc to xman gwna Jeso'osən' ca', gwyeye' to lao ya'a jene' orasyon, na' gwche'e Bedən' len Juannə' na' Jacobən'. ²⁹ Na' lao bene' orasyonə' goc cho'alaogü'e'enə' ca de'e chey che'eni', na' xalane'enə' beyaquən šyiš xilə' xte gwnatitən. ³⁰ Na' lao or na' de'e Moizezən' len profet Liazən' ben' gwzo canə' besyə'əžine' gan' zo Jeso'osən' na' Jeso'osən' be'elene' lega'aque' dižə'. ³¹ Gwso'e dižə' ca naquən' bazon gate' Jerosalennə'. Na' yelə' chey che'eni' che Diozən' gwyechjən' lega'aque'. ³² Na' Bedən' len beṇə' ca' yechopə' lechguale gwsa'ac šə tasga'aque'. Pero catə' bechoj bišgal chega'aque'enə' besə'əle'ine' Jeso'osən' len yelə' chey che'eni' che'enə', zeche' cho'elene' de'e Moizezən' len profet Liazən' dižə'. ³³ Na' žlac besyə'ənitlao de'e Moizezən' len profet Liazən', Bedən' gože' Jeso'osən': —Maestr, güenchgua zocho nga na'a. ¿Eguaquə gonto' šonə ranš, ton par le', na' yeton par Moizezən', na' yeton par Liazən'?

Gwne' ca' chedə' bito bene' xbab che de'en gwne'. ³⁴ Na' lao gwne' ca' gwyechj bejon' lega'aque' na' besə'əžebe' laogüe de'en goc ca'. ³⁵ Na' gwse'enene' gož Diozən' lega'aque': —Bengan' xi'ina', ben' chacchgüeida' chei. Che le'enə' le'e gwzenag.

³⁶ Na' catə' beyož gož Diozən' lega'aque' ca', besə'əle'ine' yetozə Jeso'osən'. Na' ca tyemp na' bitobi dižə' gwso'elene' yeziquə'əchlə beṇə' ca naquə de'en bagwse'en besə'əle'ine'enə'. Con gwnitə'ateze' žizə che de'e ca'.

Beyon Jeso'osən' to bi'i yo'o yaz de'e xio'

³⁷ Na' beteyo catə' bač besyə'əyetje' ya'anə', jəsə'əšag beṇə' zan lega'aque' gan' nite'enə'. ³⁸ Na' entr beṇə' zan ca' toe' gwne' zižjo na' gože' Jeso'osən': —Maestr, chatə'əyoida' le' gaquəlenšgo' xi'ina' nga, chedə' nacbo' xi'ina' tlišə'. ³⁹ Chniz de'e xi'onə' lebo', na' le'e chgosya'aten lebo', na' chonen par chazbo' šon xte chla' bžin' cho'abo', na' chonən lebo' zi', na' canə chechojən' lebo'. ⁴⁰ Bagotə'əyoida' disipl chio' ca' par nič yesyə'əbeje' de'e xi'onə' cho'o chaz yichjla'azda'obo'onə', pero bito gwsa'aque' yesyə'əbeje'en.

41 Na' Jeso'osən' gože' beṇə' ca' ža'anə': —¿Bixčhexan' cui chejle'ele chia'? Clellən' chonle na' naljele. Bachac sša zoa' napa' yelə' chxenlažə' len le'e. ¿Batxan' šejle'ele chia'?

Nach gože' xa bida'onə': —Doa' xi'ino' nga.

42 Na' lao zjsə'ebo' lao Jeso'osən' bñiz de'e xi'onə' lebo', na' benən par nich lechgualē fuert gwyazbo' šonṇə', na' bchix btoḷən lebo' lao yon'. Na' Jeso'osən' gwdile' de'e xi'onə' par nich bechojən lo'o yichjla'ažda'obo'onə' na' beyaquebo'. Gwde na' beyone'ebo' lao na' xabo'onə'. 43 Na' yogue'e besyə'əbanene' besə'əle'ine' yelə' guac che Diozən'.

De'e yoblə gwdixjue'e Jeso'osən' de que gate'

Na' besyə'əbanene' che yogua' de'en chon Jeso'osən'. Na' lao nite'e ca', Jeso'osən' gože' disipl che' ca'azə: 44 —Legon par nich dižə' nga šo'on yichjla'ažda'olen', chedə' la' nada' gaca' lao na' beṇə', nadan' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇəch.

45 Pero na' disipl ca' bito gwse'ejni'ine' dižə' de'en be' Jeso'osən' len lega'aque', chedə' bito gože' lega'aque' clar bi zejen, na' besə'əžebe' par yesə'əṇabene' le' bi zejen de'e gože' lega'aque'.

Gwsa'acyožə disipl che' ca' noe' naquə blaoch

46 Na' gwsa'acyožə disipl che' ca' entr lega'aque' noe' naquə beṇə' blaoch. 47 Jeso'osən' gocbe'ine' xbab de'en gwso'one'enə' na' goxe' to bidao' na' bso'ebo' cuite'enə'. 48 Na' gože' lega'aque': —Šə chonle güen len bidao' nga o len notə'ətezəchlə bidao' laogüe de'en chaquele chia', chonczie güen len nada'anə'. Na' catə' chonle güen len nada', leczə chonczie güen len Diozən' ben' bselə' nada'. Na' notə'ətezle catə' chonle xbab che cuinle de que cuitec bi zaquə'əle, banaquəczle beṇə' blao.

Ben' cui chon contr chio'o txenczən' chone' len chio'o

49 Nach Juannə' gože'ene': —Maestr, babežagto' to beṇə' cho'e la'onə' par chebeje' de'e xio' de'en yo'o yaz yichjla'aždao' beṇə', na' bžonto' gone' ca' chedə' bito chone' txen len chio'o.

50 Nach Jeso'osən' gože'ene': —Bito gwžonle gone' ca' chedə' šə to beṇə' cui chone' contr chio'o, txenczən' chone' len chio'o.

Jeso'osən' gwdile' Jacobən' na' Juannə'

51 Na' laogüe bazon baozə par yezi' yeca'a Diozən' le', gwchoglaže'e šje' Jerosalenṇə'. 52 Na' bsele'e to chopə beṇə' gosə'əbialao laogüe'enə'. Na' ja'aque' to yež gan' mbane Samarian' par nich žžəsə'əsi'ini'e gan' so Jeso'osən' len disipl che' ca'. 53 Pero beṇə' Samaria ca' bito besə'əgüialaogüe' lega'aque', chedə' Jeso'osən' len disipl che' ca' chja'aque' Jerosalenṇə'. 54 Na' disipl che' ca' chopə, Juannə' len Jacobən', catə' besə'əle'ine' can' gwso'on beṇə' Samaria ca' nach gosə'əṇabene' Jeso'osən' gwse'ene': —Maestr, žəche'endo' gonto' can' ben profet Liazən' ben' gwzo cana', əṇabeto' Diozən' əsele'e yi' par əgwzeyən beṇə' quinga'?

55 Pero Jeso'osən' gwyechje' na' gwdile' lega'aque' gože': —Le'e bito nezele non' chnabia' yichjla'ažda'olen'. 56 La' nada' bito bida' par əgwžiyai'a beṇəchən', sino bida' par nich gona' ca' cui žžəya'aque' lao yi' gabilən', nadan' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇəch.

Nach ja'aque' yež yoblə.

Can' gož Jeso'osən' beṇə' ca' gwse'ene yesə'ənaogüe'ene'

57 Lao zja'aque'enə' to beṇə' gože' le': —Sa'alena' le' gatə'ətezə šjejo'.

⁵⁸ Nach gož Jeso'osən' le': —Zjəde liž becoyo'o ca' na' leczə ca' zjəde liž bia ca' zo xile'e bia chaš yoba, pero bito bi xlatja' de gan' gona' dezcanz, nadan' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇach.

⁵⁹ Na' Jeso'osən' gože' yeto beṇə': —Denaō nada'.

Pero be'ənə' gože' le': —Xana' be' latjə zgua'atec yega'anlena' xa'anə' xte cata' əžin ža gate' par nič əgwcuša'ane'.

⁶⁰ Na' gož Jeso'osən' le': —Beṇə' ca' zjənaquə len yichjla'ažda'oga'aquen' ca beṇə' guat guaquə yesə'əcuša'e beṇə' guat ca'. Pero le' jətixjue'e de que Diozən' nabi'e con notə'ətezə beṇə' soe' latjə.

⁶¹ Nach leczə yetoe' gože' Jeso'osən': —Sa'alena' le' Xana', pero zgua'atec be'ešga latjə žjəyezeida' family chia' dižə'.

⁶² Jeso'osən' gože' le': —Beṇə' bagwzolaō naogüe' nada' šə bito naogüe' do yichj do laže'e, na' šə yo'o yichje' che de'e ca' bocua'ane', bito zaque'e par gone' xšin Diozən'. Na' gwxaquə'əlebene' ca to beṇə' chgüia traslə žlac chgua'ane' go'oṅ.

10

Jeso'osən' bsele'e gyonši beṇə' žjasə'adixjui'e xtiže'ənə'

¹ Gwde de'e quinga, Xanchon' gwleje' gyonši beṇə'. Na' bene' mendad yesə'əbialaogüe' əžja'ac čhopə güeje' to to syoda na' to to yež gan' ze'e šej le'. ² Na' antslə ze'e žja'aque' gože' lega'aque': —De'en chona'anə' gwxaquə'əleben ca to cwseš xen de'en chotoba'. Na' chyažjda' beṇə' zan sa'aclene' nada', pero to čhoptale nitə'. De'e na'anə' leṇabe Xancho Diozən' əselə'əche' beṇə' zanch par əsa'aclene' chio'o čhixjue'echo xtiže'ənə'. ³ Na' le'e gon xbab de que nadan' chselə'a le'e žjətixjue'ile xtiža'an len beṇə' ca' gwxaquə'əlebe ca bež, na' le'e gwxaquə'əlebele ca xilə' dao' ladjoga'aque'ənə'. Can' chso'on bež ca' chso'otteb xilə' dao', leczə can' se'ene beṇə' so'ote' le'e. ⁴ Bito gua'ale mech, ni xala'anle, ni xelle, na' bito šeile gan' əgguaple beṇə' diox beṇə' yežagle tnez. ⁵ Na' notə'ətezə liže' šo'ole, zgua'atec ənale: “Chṇablažə'əšga so cuezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen', le'e nitə'əle nga.” ⁶ Šə na' zo to beṇə' chene'ene' so cueze' binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'aždaogüe'ənə', na' gaquə can' bagwṇablažə'əle par so cueze' binlo. Pero šə bito no zo no chon ca so cueze' binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'aždaogüe'en, bito gaquə ca de'en bagwṇablažə'əlen'. ⁷ Na' le'e yo'o na'atezə yega'anle. Bito yeyilje ga yoblə sole. Le'e ye'ej le'e gao bitə'ətezə de'en so'one' ye'ej gaole. Ca to beṇə' güen žin cheyalə' si'e laxjue', le'egatezə ca' le'e zaquə'əle par so'one' de'e ye'ej de'e gaole. ⁸ Na' cata' əžinle to yež ga əso'elaogüe'e le'e, ye'ej gaotezle de'en so'one' le'e. ⁹ Le'e yeyon beṇə' güe' nito' yež gan' əžinlen', na' le'e ye'ega'aque': “Babžin ža chene'e Diozən' güe'ele latjə nabi'e le'e.” ¹⁰ Pero na' cata' əžinle to yež ga cui yesə'əgüialaogüe' le'e, ležja'ac lao lqueyən' na' le'e ye'ega'aque': ¹¹ “Bište che lažle nga de'en žia ni'ato' quinga yosi'insto'on par nič əgwlo'ito' le'e de que de'e malən' chonle bito chzenagle xtižə' Diozən' de'en cho'eto'onə'. Pero na' chyixjue'ito' le'e de que Diozən' chene'ene' güe'ele latjə nabi'e le'e.”

¹² Na' gož Jeso'osən' beṇə' gyonši ca': —Diozən' bene' par nič byinj yi' na' sofr lao' syoda Sodomān' por ni che de'en cui boso'ozenag beṇə' ca' che'. Na' de'e li əchnia' le'e, žan' gaquə juisyən' beṇə' ca' cui yoso'ogüialao le'e yesə'əzaquə'əzi'iche' clezə ca beṇə' ca' gwnitə' Sodomān'.

Beṇə' ca' cui choso'ozenag xtižə' Jeso'osən'

¹³ Nach gozna Jeso'osən': —ǰProbchguazə le'e beṇə' Corazin! ǰProbchguazə le'e beṇə' Betsaida! Beṇə' ca' nitə' Tiro na' Sidon le'e besyə'ədinj̄teine' xtolə'əga'aque'enə' žalə' blo'iga'acda'ane' yelə' guac chia'anə' ca de'en bablo'ida' le'e. Žalə' goquə' ca' sa'azlje' lachə' zešə' na' zosə'əža'alja cuingə'aque' de par nič sa'acbe'i beṇə' de que babesyə'ədinj̄ene' xtolə'əga'aque'enə'. ¹⁴ Saquə'əzi'ichle clezə ca beṇə' ca' nitə' Tiro na' Sidon catə' əžin ža gaquə' juisyən'. ¹⁵ Le'e nitə'əle Capernaunnə' chonle xbabən' de que Diozən' gonchgüe' le'e yelə' bala'an. Pero bito gone' le'e yelə' bala'an, sino gone' le'e castigw zejlicane de'en cui chejle'ele chia'.

¹⁶ Nach Jeso'osən' goze'e beṇə' gyonši ca': —Beṇə' gwzenag xtižə'əlen' leczə gwzenague' xtižə'anə', na' beṇə' gonczə yichjlaogüe cui gwzenague' xtižə'əlen', leczə bito gwzenague' chia' nada'. Na' beṇə' gonczə yichjlaogüe cui gwzenague' xtižə'anə', leczə bito gwzenague' xtižə' Diozən' ben' bselə' nada'.

Besyə'əžin beṇə' gyonši ca'

¹⁷ Beṇə' gyonši ca' catə' beyož jəsə'ədixjui'e xtižə' Jeso'osən' besyə'əžine' gan' zoe', na' besyə'əbeichgüeine'. Nach gwse'e Jeso'osən': —Xanto', de'e zan miłagr babento' cho'eto' la'onə' par chebejto' de'e xio' ca' de'en zjəyo'o zjəyaz yichjla'aždao' beṇə' na' choso'ozenaguən cheto'.

¹⁸ Na' gože' lega'aque': —Ble'ida' can' gwnit yelə' gwnabia' che Satanasən' to žalnez. ¹⁹ Babəna' le'e yelə' guac par nič əgwlej əgwšəšjle no bel əznia' na' no bexgoni', na' leczə əgwlej əgwšəšjle gwxiye'enə'. Na' bito bi de de'e soi gonen le'e zi'. ²⁰ Pero bito yebeitequele de que de'e xio' ca' choso'ozenaguən chele, sino le'e yebeichgüei de que Diozən' babzoje' lalen' le'e librən' gan' zjənyoj la yoguə'əloł xi'ine' ca'.

Bebeichgüei Jeso'osən'

²¹ Lao or na'atezə ben Spirit che Diozən' ca bebeichgüei Jeso'osən'. Na' bene' orasyon lao Diozən', gwne': —Xa' len' chnabi'o beṇə' ca' ža' yoban' na' yežlyon'. Na' chona' yelə' choxcwlen chio' de que babzejni'ido' balə beṇə' can' che'endo' so'e latjə nabi'o yichjla'ažda'oga'aque'enə'. Babzejni'ido'on beṇə' ca' gwsa'acbe'i chəsə'əyazj̄ene' no əgwsed əgwlo'i lega'aque' na' bito bzejni'ido'on beṇə' ca' chso'on xbab de que zjənaque' beṇə' sin' na' beṇə' zjənyejni'i. Beno' ca' ža Xa, chedə' can' gwyazlažo'o.

²² Nach gože' beṇə' ca' ža'anə': —Xa'anə' babene' lao na'a chona' par nič chombia' beṇə' le'. Le' nombi'ayane'e nada' na' nada' nombi'ayana'a le'. Na' beṇə' ca' bagwleja' par zjənombi'e Xa'anə', chona' par nič zjənombi'ene'. Na' notono no nochlə zjənombia' Xa'anə' na' ni nada'.

²³ Na' gwyechj̄ Jeso'osən' bgüie' disipl che' ca' na' gože' lega'acze': —Mbalaz zole ca de'en chle'ile nada' na' chle'iteile de'e ca' chona'. ²⁴ Echnia' le'e, beṇə' zan profet na' rei gwse'enene' yesə'əle'ine' nada', pero bitoch golə' yesə'əle'ine' nada'. Na' gwse'enene' yesə'ənezene' de'en nezele, pero bitoch golə' yesə'ənezene'en.

Jempl che to beṇə' güen beṇə' Samaria

²⁵ Na' gwzecha to beṇə' chsed chlo'i lei de'en bzoj de'e Moizezən'. Gone'ene' gone' Jeso'osən' prueb bin' əne' na' gože'ene': —Maestr, žbi cheyalə' gona' par nič gata' yelə' mban zejlicane chia'?

²⁶ Na' gož Jeso'osən' le': —žBin' nyojən le'e lein'? žNac nan?

27 Na' ben' chejni'ichgüei che lein' boži'e xtižə' Jeso'osən' gože'ene': —Lei chechon' nan: “Cheyalə' gaquecho che Xancho Diozən' do yichj do lažə'əcho, do fuers balor checho, na' gaquecho che ljuežjcho catg chaquecho che cuincho.”

28 Nach gož Jeso'osən' le': —De'e liczə can' bagwnao'. Can' cheyalə' gono' par əbano' zejlicaŋe.

29 Na' be'enə' gone'ene' əgwlo'e de que zdacze' licha can' nannə' na' gože' Jeso'osən': —ǰNon' naquə ljuežja' ben' cheyalə' gaquəda' chei?

30 Na' Jeso'osən' gože'ene': —To beŋə' beze'e Jerosalennə' par yežine' Jerico na' jəsyə'əxen beŋə' bguan le'. Na' gosə'əyine' xala'ane'enə' na' gwso'ot gosə'əyine' le' nach besa'aque' bosyo'ocua'aŋe'ene' caczə to beŋə' guat. 31 Na' goquən' to bχoz gwdie' tnezən' na' catə' ble'ine' ben' de'enə', nach gwdie' yešlā'alə nezən'. 32 Leczə can' ben to beŋə' goljə lao dia che de'e Lebin'. (Beŋə' ca' yo'o lao na'aga'aque' so'one' mendad lo'o yo'odao' əblaonə'.) Zde' tnezən' na' catə' bžine' gan' ble'ine' de be'enə' na' gwdie' yešlā'alə nezən'. 33 Pero to beŋə' Samaria lao ngü'e nezən' nlague' xporren' bžine' gan' de be'enə' na' ca ble'ine' le' beyašə'əlaže'ene'. 34 Na' bgüigüe'e gan' de'enə', na' bšone' set na' bino lao güe'enə', na' bcheje'en lachə'. Nach božie'ene' cožə' xporre'enə'. Na' beče'ene' gan' zo to meson gan' bgüia bye'ene'. 35 Na' beteyo gwleje' chopə mech de'en nzi' denario bnežjue'en xan mesonnə' na' gože'ene': “Bgüia bye benga na' šə bichlə de'en gono' gast na' chixjua'an catə' zezə'a.” 36 Beyož be' Jeso'osən' dižə' can' goc che ben' jəsyə'əxen beŋə' bguan ca', nach gože' ben' chsed chlo'i lein': —ǰBi chacdo'? ǰnoe' beŋə' ca' goquene' de que beŋə' probən' naquə ljuežje' ben' cheyalə' gaquene' chei?

37 Nach ben' chsed chlo'i lein' gože' Jeso'osən': —Ben' beyašə' beži'ilažə' ben' jəsyə'əxen beŋə' bguan ca'.

Nach gož Jeso'osən' le': —Leczə can' cheyalə' gono' dezd na'a, yeyašə' yeži'ilažə'o yoguə'əloł beŋə'.

Jeso'osən' jəlane'e Martən' na' Marian'

38 Na' lao zja'aque' besyə'əžine' to yež, na' to no'olə le Mart bene' le' combid na' Jeso'osən' gwyeje' liže'en. 39 Na' zo to bile' le' Maria. Na' Marian' gwchi'e cuit Jeso'osən' par bzenague' xtiže'enə'. 40 Pero na' Martən' belalchgüeine' bsi'ini'e de'en sa'ogüe'. Na' gwyeje' lao Jeso'osən' na' gože'ene': —Xana', ǰcabi bi chacdo' de que bila'anə' bocua'aŋlene' nada' mendadən' toza'? Benšga mendad gaquəlene' nada'.

41 Xancho' gože' le': —Mart, chi'ichgua yichjo' che xmendado'onə' na' chaczejlažə'o laogüe de'en nyanchguan. 42 Maria nga bagwleje' de'en naquəch de'e güen, chi'ichgua yichje' chzenague' chia'. Na' bito gwžoncho gone' ca'. Leczən de'en žialao gonle.

11

Jeso'osən' blo'ine' can' so'one' orasyon

1 Na' gwzo Jeso'osən' to latjə bene' orasyon. Catə' beyož bene' orasyonə' to disipl che' ca' gože'ene': —Xanto', bsed blo'išgüei neto' naquən' cheyalə' gonto' orasyonə', can' bsed əblo'i de'e Juannə' disipl che' ca'.

2 Na' Jeso'osən' gože' le'ga'aque': —Catə' gonle orasyonə' quingan' nale: Xato' beŋə' zo yoba, chnabto' yoguə'əloł beŋə' əso'elaogüe'e le'. Chnabto' gono' par ničh beŋə' zan əso'e latjə nabi'o le'ga'aque'.

gaquəšga can' che'endo'onə' lao yežlyo nga can' chac yoban'.

³ Benšga ŋa'a de'e gaoto' tža tža.

⁴ Na' bezi'ixenšga čheto'

čhedə' leczə neto' chezi'ixento' čhe sa'aljuežj beŋačto'onə' bitə'atezə de'e chso'onene' neto'.

Na' bito go'o latjə gaquə de'e ŋabia' neto' len xbab čheto'onə' par gonto' de'e malən',

mas bcuasə' bcue'ej neto' len de'e malən'.

⁵ Nach gož Jeso'osən' lega'aque': —Legon xbab nac gaquə šə šejle liž beŋə' migw čhele do chel na' ye'elene': “Migw čhia', beŋšga nada' šonə yetxtil.

⁶ Babla' to migw čhia' beŋə' za' zitə', na' bito bi de čhia' par əgwnežjua'ane' gaogüe'.” ⁷ Na' migw čhelen' yo'e lo'o yo'ote šə yoži'e xtižə'əlen', əŋe': “Bito gondo' nada' zed, la' banyeyjw puertən' na' badeto' chtasto' len xi'into'.

Bito čhasa' par goŋa' de'en čhyažjdo'.” ⁸ Echnia' le'e, la'əŋə'əczə naque' migw čhele bito yene'ene' čhase' par goŋe' le'e yetxtilən', pero šə sole yepəyoe ŋabelen le' na' gwyassaze' na' goŋe' bitə'atezə de'en čhyažjele. ⁹ Na' chnia' le'e, bitə'atezə de'en chene'echo gaquə, de de'e goncho par nič gaquən. Šə to de'e chene'echo so'oŋ beŋə' chio'o, chŋabchon. Šə to de'e chene'echo əželecho, čhyiljchon. Šə puert de'en chene'echo əsaljo beŋə', chŋecho cho'a puertən' par nič chsalje'. Na' ca'aczən' cheyalə' ye'echo Diozən' catə'ən de de'en chene'echo gaquə. ¹⁰ Na' notə'atezcho šə bi de'en chŋabechone' goŋe', la' de'e goncze'ena'. Na' notə'atezcho šə bi de'en chŋabechone' əgwzejni'ine' chio'o, gwzejni'iczene'en. Na' notə'atezcho šə chŋabechone' gaquə to de'en chene'echo gaquə can' chon beŋə' chŋe' cho'a puertən', la' de'e gaquəczən'.

¹¹ Na' le'e nacle xa bidao', šə xi'inlen' əŋabebo' le'e yetxtil čəgwnežjwlebo' to yej? Na' šə əŋabebo' le'e to bej ya'a čəgwnežjwlebo' to bej bia nxobə le'i?

¹² Na' šə əŋabebo' le'e to žit gaobo' čəgwnežjwlebo' to bexgoni'? Cle bito gonle ca'.

¹³ Le'e nacle beŋə' mal pero nezele chnežjwle xi'inlen' de'e güen. Naquəchxe güen gon Xacho Diozən' ben' zo yoban' goŋe' Spirit čhe'ena' son lo'o yičjla'aždao' notə'atezcho əŋabechone' len.

Gosa'əne' de que Jeso'osən' bebeje' de'e xio' ca' len yelə' guac čhe Beelsebo

¹⁴ Na' Jeso'osən' bebeje' de'e xio' yo'o yaz yičjla'aždao' to beŋə' mod. Na' catə' bechoj de'e xi'onə' yičjla'aždao' be'ena', gocbene', na' beŋə' ca' ža'anə' besyə'əbančgüeine'. ¹⁵ Pero bale' gosə'əne': —Chebeje' de'e xio' ca' len yelə' guac čhe Beelsebo de'en chnabia' de'e xio' ca'.

¹⁶ Na' yebale' gwse'enene' so'one' le' prueb naclən' gone', gosə'əŋabene' le' gone' to de'e yesə'əle'ine' le'e yoban' de'e zaquə' yesyə'əbanene'. ¹⁷ Pero Jeso'osən' gocbe'ine' xbab de'en gwso'one', na' gože' lega'aque': —Šə beŋə' ža' to ŋasyon əsa'aque' čhoplə na' yesyə'ədile' entr lega'aque', əgwžiyi' ŋasyon čhega'aque' na'anə'. Na' šə to family beŋə' əsa'aque' čhoplə na' yesyə'ədile' entr lega'acze', leczə yenit family čhega'aque' na'anə'. ¹⁸ Na' leczə šə Satanasən' len de'e xio' čhei ca' əsa'aquən čhoplə na' yesyə'ədilən, cuiayi' yelə' chnabia' čhega'aquennə'. Le'e nale de que chebeja' de'e xio' ca' zjəyo'o zjəyaz yičjla'aždao' beŋə' len yelə' guac čhe Beelsebon'. ¹⁹ Žalə' naquən can' nale de que chebeja' de'e xio' ca' zjəyo'o zjəyaz yičjla'aždao' beŋə' len yelə' guac čhe Beelsebon', leczə zejən de que beŋə' ljuežjle ca' chəsyə'əbeje' de'e xio' ca' zjəyo'o zjəyaz yičjla'aždao' beŋə' len yelə' guac čhein' žalə' ca'. Beŋə' ljuežjle ca' se'e le'e de que clelən' nale čhia' can'

chebeja'annə'. ²⁰ Na' de'en chebeja' de'e xio' ca' len yełə' guac che Diozən', chlo'in de que babžin ža catə' Diozən' nabi'e notə'ətezle gü'e'ele latjə.

²¹ Gwxiye'enə' gwxaquə'əleben ca to beņə' gual, na' nada' naquəcha' beņə' gualəch. Na' nezele de que catə' to beņə' gual chape' ližen' len spad, yoguə' de'en de che' naquən segor. ²² Pero catə' əžin to beņə' gualəch ca le' na' tiłəlene'ene', na' ben' naquə gualəch len' gon gan. Na' que'e spad che be'enə' de'en zoe' lez gaquəlenən le'. Na' əca'atie' bichlə de'e de che' na' chise'en len migw che' ca'.

²³ Šə cui chonle txen len nada' chonle contr nada'. Na' šə cui chonle ca se'ejle' beņə' chia', zeje dižə' de que chonle par nič cui yoso'ozenague' chia'.

De'e xi'onə' yeyo'on de'e yoblə lo'o yichjla'aždao' beņə'

²⁴ Na' šə to de'e xio' de'en yo'o yaz yichjla'aždao' beņə' yechojən nach lažə'an nil na'alə yeyiljən ga son mbalaz. Na' šə bitobi latjə želen, nach ənan: "De'e yobləczə žjəyežo'a yichjla'aždao' ben' gan' gwyo'o gwyaža' antslə." ²⁵ Na' yeyejən de'e yoblə gan' zo ben'. Catə' le'in de que bachey-one' xbab güen nach bazoche' binloch, na' yeyo'on de'e yoblə. ²⁶ Nach žjəyetobən yegažə de'e xio' ca' de'en zjənaquə maləch ca len na' txenņə' so'on lo'o yichjla'aždao' be'enə'. Na' šə bagwso'onən ca' bachaquəch mal che be'enə' clezə can' goc che' antslə.

Mbalaz nitə' beņə' ca' choso'ozenag xtižə' Diozən'

²⁷ Lao be' Jeso'osən' dižə' quinga, gwzo to no'olə gwchol beņə' ca' zjəžə' gan' bsed əblo'ine'enə'. Na' no'olən' gwne' zižjo gože'ene': —Mbalaz zo no'olən' gwxa' le' na' bguaže'e le'.

²⁸ Pero na' Jeso'osən' gože'ene': —Naquəchxe mbalaz nitə' beņə' ca' choso'ozenag xtižə' Diozən' na' chso'one' can' ne'enə'.

Chasə'ənbə' gon Jeso'osən' to miłagr

²⁹⁻³⁰ Na' beņə' zan beyechj bebi'i cuit Jeso'osən' na' gwne': —Le'e mbanle nā'a naquəchgualə beņə' yichjla'aždao' mal. Chnəble gona' to miłagr par nič ənezele šə le Dioz nan' bsele'e nada'. Pero bito gona' can' chnəblenə'. De'e gon Diozən' len nada' par nič ənezele de que le'enə' bsele'e nada' gwxaquə'əleben ca de'en bene' len de'e profet Jonasan' par nič gosə'əneze beņə' Ninibe ca' de que Dioz nan' bsele'ene'. ³¹ Catə' əžin ža gon Diozən' castigw che yoguə' beņə' chso'on de'e malən', de'e no'olən' gwnabia' beņə' ca' gwnitə' galən' chlā' bgüižən' cuiten lichalə yebane' len yeziquə'əchlə beņə' guat ca' na' lao Diozən' gwcuise' le'e mbanle nā'a. Ca naquə le' ža, gwze'e Seba gan' naquə zitə'əchgua na' bide' nga par bzenague' dižə' sin' de'en be' de'e Rei Salomonņə' len le'. Na' nada' zoa' nga naquəcha' beņə' blaoch cle ca de'e Salomonņə', na' bito chzenagle chia'. ³² Na' catə' əžin ža gon Diozən' castigw che yoguə' beņə' chso'on de'e malən', leczə ža na' yesyə'əban beņə' Ninibe ca'. Na' yesə'əcuise' le'e nitə'əle lao dia nga chedə' besyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'enə' catə' de'e Jonasan' gwduxjue'ine' lega'aque' can' gwna Diozən'. Legonšc xbab de que nada' zoa' nga naquəcha' beņə' blaoch cle ca de'e Jonasan', na' bito chzenagle chia'.

De'en bsed blo'i Jeso'osən' gwxaquə'əleben ca to yi'

³³ Nach Jeso'osən' bsaquə'əlebene' xtiže'enə' na' len de'en chone'enə' ca to yi'. Gozne': —Notono no gualə' to yi' na' gwdose'en žomə, na' nic əgwcuəše'en ga yoblə ga cui no le'i len. Syempr chde'en le'e ze'e par

nich əgwse'eni'in len yoguə beṇə' so'o lo'o cuartən'. ³⁴ Žia jelaochon' par nich chle'icho. Con šə bito bi chaquen, chle'iczecho binlo. Pero šə nchoḷ jelaochon', bito chle'icho. Ca'aczən' naquən len yichjla'ažda'ochon'. Šə naccho beṇə' la'aždao' güen, yo'o be'eni' che Diozən' yichjla'ažda'ochon', pero šə naccho beṇə' la'aždao' mal, nchoḷ yichjla'ažda'ochon'. ³⁵ De'e na'ana' legon par nich gacle beṇə' la'aždao' güen, na' šo'o be'enin' yichjla'ažda'olen'. Bito gacle beṇə' la'aždao' mal na' beṇə' yichjla'aždao' žchoḷ. ³⁶ Šə nye'eni' yichjla'ažda'olen' na' cui bi de'e mal yo'on, gwse'eni'icžən xnezlen' can' chse'eni' to lampara gan' naquə žchoḷ.

Jeso'osən' gože' beṇə' fariseo ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lein' de que zjənapē' dolə'

³⁷ Catə' beyož be' Jeso'osən' dižə' quinga, to beṇə' fariseo bene'ene' combid šeje' liže'en par əsa'ogüe'. Na' gwyo'o Jeso'osən' liž beṇə' fariseon' na' gwchi'e cho'a mesən'. ³⁸ Na' beṇə' fariseon' bebanene' catə' ble'ine' bito bona' Jeso'osən' antslə ze'e gaogüe' can' chosyo'ona' lega'aque' chsa'aquene' yebei Diozən' lega'aque' de'en chso'one' ca'. ³⁹ Xənchon' gože' le': —Le'e beṇə' fariseo gwxaquə'əlebele ca tas plat de'en chchin beṇə' na' cui cha'a chyibe' lo'inə' binlo. Chonle par nich chsa'aque beṇə' de que nacle beṇə' güen, pero chebeile chca'ale bi de'e de che beṇə' na' nacle beṇə' mal juisy. ⁴⁰ Cui bi bi xbab de'e zaque'e yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'. Chi' yichjle nac gonle par gacle xi'ilažə' len cuerp chele. Le'egatezə ca' cheyalə' cue' yichjle nac gonle par gacle xi'ilažə' len yichjla'ažda'olen', chedə' Diozən' ben' ben cuerp chechon' leczə le'ena' bene' yichjla'ažda'ochon'. ⁴¹ Le'e gwnežjo beṇə' bi de'en deile, beṇə' chəsə'əyažjene'en. Šə gonle ca' nachia' de que nacle beṇə' la'aždao' xi'ilažə'.

⁴² ¡Probchguazə le'e beṇə' fariseo! La'anə'əczə chnežjwle Diozən' to part lao ši part che yixgüej, che yej Sant Maria, nach che rcaod chele, bito bi zejen, chedə' bito chonle de'en naquə güen na' bito chaquele che Diozən'. De'en naquə de'e žialao gonle, gonle de'en naquə güen na' gaquele che Diozən'. Pero bito cuejyichjle əgwnežjwle de'e ca' de'en chnežjwle Diozən'.

⁴³ ¡Probchguazə le'e beṇə' fariseo! Chzelažə'əle cue'ele lo'o yo'odao' ca' txen len beṇə' golə beṇə' blao ca' na' catə' chejle do gan' chac ya'a chene'ele əso'elao' beṇə' le'e.

⁴⁴ ¡Probchguazə le'e chsed chlo'ile lei de'en bzoj de'e Moizezən' na' len le'e beṇə' fariseo! Chene'ele so'on beṇə' xbab chele de que nacle beṇə' güen, pero len yichjla'ažda'olen' nacle beṇə' mal. Na' leczə beṇə' ca' zedəsə'ənao le'e əsa'aque' can' nacle sin cui sa'acbe'ine'.

⁴⁵ To beṇə' chsed chlo'i lein' boži'e xtižə' Jeso'osən' na' gože'ene': —Maestr, laogüe de'en nao' de'e quinga leczə chšəšo' cheto'onə'.

⁴⁶ Na' gož Jeso'osən' le': —Leczə ca' le'e chsed chlo'ile lein' ¡probchguazlen'! Chzanchle can' na lein', chonlen ca to yoa' de'e cuiczə no do'i na' chene'ele soa' beṇə' yoblə len, na' le'e bito chene'ele gua'alēn.

⁴⁷⁻⁴⁸ ¡Probchguazə le'e chonle monoment lao ba che de'e profet ca' gwso'e xtižə' Diozən'! Chacle tozə len de'e xaxta'ocho ca' de'en gwso'ote' lega'aque', na' le'e chonle par nich nachi'axejə de que gwso'ote' de'e profet ca' laogüe de'en chonle monoment lao ba che beṇə' ca' gwso'ote'.

⁴⁹ De'e na'ana' lao yelə' sin' che Diozən' gwne' de que əsel'e le len le'e profet che' ca' na' apostol che' ca', beṇə' so'e xtižə'en. Na' gwne' de que le'e gotle baḷe' na' gwchi' gwsaquə'əle yebaḷe'. ⁵⁰ Na' de'e li bachonle

can' gwne'. De'e na'anə' si'ile castigw che yelə' got che yoguə' profet ca' gwso'ote' dezd catə'an gwxe yežlyon' xte ža neža, le'e mbanle na'a. ⁵¹ Zan beṇə' gwso'ot beṇə' yoblə lega'aque'. Na' le'e si'ile castigw che yelə' got che yoguə' beṇə' ca' gwzolaozan len de'e Abelə'n' ben' bet de'e biše'e Cainṇə' le' na' zelaon len de'e Zequerian'. Zequeria na'anə' gwso'ote' entr yo'odao' əblaonə' na' entr mes de yej gan' chso'ote' bia yiṅə' par chso'elaogüe'e Diozən'.

⁵² ¡Probchguazə le'e chsed chlo'ile lein'! Ca naquə de'en chzejni'ile beṇə' lei che Diozən', bito chzejni'iga'aquelenene'en licha can' naquən, na' nic chzenagle chei. Na' beṇə' chse'ene'e yoso'ozenag chei, nic cho'ele latjə yoso'ozenague'.

⁵³ Na' catə' beyož be' Jeso'osən' dižə' quinga, nach beṇə' fariseo ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lein' gwsa'acyožəchgüe' le' na' gwse'enene' yesə'əbeje' le' dižə'. ⁵⁴ Na' gosə'əbe'enaogüe' əchoj dižə' cho'enə' de'en yosə'əde'ine' par əsa'ogüe' xya contr le'.

12

Yelə' goxoayag che beṇə' fariseo ca'

¹ Na' goquən' zan mil beṇə' babesə'əžag gan' zo Jeso'osən' xte bosə'əlej bosə'əšošj ni'a ljuežjga'aque'. Na' Jeso'osən' gwzolaoteque' be'e dižə' len disipl che ca' gože' lega'aque'. —Le'e gapə cuidad nič cui əxoayagle beṇə' par əsa'aque' nacle beṇə' güen can' chso'on beṇə' fariseo ca'. Yelə' goxoayag chega'aque'enə' gwxaquə'əleben ca xna' cuazin' de'en chlažə'n par chaquən yetxtil. ² Bito gonle can' chso'one'enə' chedə' gaquə can' na dicho de'en na: “Yoguə'əloł de'en ngašə' na'a gwžin ža la'alaon, na' yoguə'əloł de'en cui no gwse'ejni'i antslə, leczə gwžin ža se'ejni'i beṇə' len.” ³ De'e na'anə' bitə'ətezə de'e əṇale bgašə'əzə, beṇə' zan əse'enene'en, na' de'en əṇale žižizə lo'o cuart chelen', leczə beṇə' zan yesə'əneze len.

Non cheyalə' žebcho

⁴ Migw chia', əchnia' le'e, bito žeble beṇə' ca' əso'ot le'e, chedə' catə' bagotle bitoch bi gaquə so'onene' le'e. ⁵ Choṇa' le'e consejw, cheyalə' žeble Diozən' chedə' catə' bač beque'e yelə' mban chelen' leczə nape' yelə' guaquən' par yesele'e le'e gabilən'. De'e yoblə əchnia' le'e, cheyalə' žeble Diozən'.

⁶ Nezecho de que byin dao' ca' bitobi zjəzaquə'ətequəb, pero na' Diozən' ni tob cui chanlaže'e. ⁷ Na' ca naquə chio'o ža, de'e tant chaque Diozən' checho xte nezene' balə yišə' yichj to tocho žia la'aṇə'əczə bitotec bi zjəzaquə' yišə' yichjchon'. De'e na'anə' bito žeble chedə' zaquə'əch le'e cle ca bia zan byin dao'.

Cheyalə' güe'echo dižə' len beṇə' de que nombi'acho Jesocristən'

⁸ Na' əchnia' le'e, notə'ətezle šə cho'ele dižə' len beṇə'chən' de que chejle'ele chia', leczə ca' nada' gua'a dižə' len angl che Diozən' de que nacle xi'ina', nadan' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇə'ch. ⁹ Na' notə'ətezle šə cho'ele dižə' len beṇə'chən' de que bito chejle'ele chia', leczə ca' nada' gua'a dižə' lao angl che Diozən' de que bito nacle xi'ina'.

¹⁰ Na' notə'ətezle šə güe'ele dižə' contr nada' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇə'ch, Diozən' yezi'ixene' chele šə yedinjele can' nale. Pero notə'ətezle šə güe'ele dižə' contr Spirit che Diozən', cuat yezi'ixen Diozən' chele.

11 Na' šə yesə'əche'e le'e lao beṇə' gwnabia' che yo'oda'onə' o lao beṇə' jostis ca' o šə lao yeziqə'əchlə beṇə' ca' zjanapə poder, bito cuec yichjle nac yoži'ile xtižə'əga'aquən', o šə naclə əṇale. 12 Lao or na'atezə Spirit che Diozən' əgwlo'in le'e bin' cheyalə' əṇale.

Bito cheyalə' cuec yichjcho tlaozə bi de'en deicho

13 Entr beṇə' zan juisy ca' toe' gože' Jeso'osən': —Maestr, gonšgo' mendad par niçh gon beṇə' biša'anə' nada' bien che de'e xaxna'ato' de'en cheyalə' si'a.

14 Pero Jeso'osən' gože' le': —Bito naca' nada' juez chele na' bito naca' beṇə' gü'e laze che de'e deile.

15 Nach gože' lega'aque': —Le'e gapə cuidad par niçh bito selažə'əle bi gatə' chele yežlyon', chedə' bito əbancho laogüe šə deczə zan de'e de checho.

16 Na' be'elene' lega'aque' to jempl, gwne': —To beṇə' gwni'a lechguale goc cwseš che'enə'. 17 Na' bene' xbab lo'o yichjla'aždaogüe'en gwne': “¿Nacxa gona? chedə' bitoch bi latjə de par cwseš chia'anə'.” 18 Nach gozne': “Quinga gona', yoçhinja' yo'o gan' nga ža' cwseš chia' quinga na' gona' yo'o xench. Na' gwža'ašaogua'a cwsešan' na' bichlə de'e de chia'. 19 Na' laogüe bade de'e chyažjda' par zan iz, bitoch gona' žin. Ye'ej gaoteza' con bi che'enda' na' gona' legr.” 20 Pero Diozən' gože' be'enə': “Beṇə' tont le'. Neže' bžin or gato', na' žnola lao ne'i gaquə yoguə' de'en de chio'onə'?” 21 Can' gac che notə'ətezə beṇə' šə con chbec yichje' tlaozə de'en deine' žlac mbane' na' bito chone' ca yebei Diozən' le'.

Diozən' chapə chye' xi'ine' ca'

22 Na' gož Jeso'osən' disipl che' ca': —Echnia' le'e, bito cuec yichjle tlaozə de'en ye'ej de'en gaole lao mbanle. Na' leczə ca' bito cuec yichjle tlaozə de'en gacwlen'. 23 Zaquə'əch yelə' mban chelen' ca yelə' guaon'. Le'egatezə ca' cuerp chelen' zaquə'əchən ca xala'anlen'. 24 Legontoš xbab, ca naquə beçh ca' bito chsa'azəb bito chəsyə'əlapəb, nic zo da'a xoa' chega'aquəb, nic zo gan' ncuə' no guangoš chega'aquəb ga ža' de'e sa'ob. Pero na' Diozən' chguaoczə' lega'aquəb. Naquəchxen' zaquə'əle ca bia ca' žia xile'e. 25 Na' ni tole bito gaquə yoston cuinle gašj metr šə con cue'e yichjle ətonle. 26 Nezele bito gaquə yoston cuinle na' nic naquən de'e zaquə'e. De'e na'anə' bito gontecle xbab che biquə'əchlə de'e chyažjele.

27 Legontoš xbab ca naquə yej ca' de'en zjəze yixə' chesə'əcha'oczən. Bito bi žin chso'onən, nic chsa'aljən do. Na' əchnia' le'e de'e Rei Salomonṇə' goque' lachə' xoche juisy, pero bito bžinlaže'e xalane'enə' ca yelə' xoche che yej ca'. 28 Diozən' none' xoche yixə' de'en ze yoba len to termzən' zen nach choso'ozey'en, naquəchxe gon Diozən' len le'e ggüe'eczə yichje' gone' yoguə'əte de'en chyažjele, le'e cui chejle'etecle de que gone' de'en chyažjele. 29 Le'e ža, bito gü'e'elažə'əle par gata' de'e ye'ej de'e gaole. Bito gaquəžejlažə'əle che len. 30 Beṇə' ca' cui chso'elao' Diozən' porzə chei de'e can' chso'elažə'əzeche', che de'en əse'ej de'en əsa'ogüe' na' che xala'anga'aque'. Pero Xacho Diozən' nezczene' biquə' de'e ca' chyažjele. 31 De'en gü'e'elažə'əle, gü'e'ele latjə par niçh Diozən' nabi'e le'e. Na' yoguə' de'e ca' de'en chyažjelen' gonczə Diozən' len, de'en ye'ej de'en gaole na' xala'anle.

De'e zaquə'əche gatə' checho catə' yežincho yoban'

³² Bito žeble la'anə'əczə naquə to chopzle. Diozən' chebeine' chnabi'e le'e na' chaclene' le'e. ³³ Le'e yeyotə' de'en deile par nič gatə' de'e əgwnežjwle beṇə' ca' chesə'əyazje. Šə gonle ca' caguə cuiayi' de'en deilen', chedə' la' Diozən' gone' le'e de'e zaquə'əche na' de'e cui te chei catə' yežinle yoban' gan' zo'enə'. Na' bito gac šo'o beṇə' bguan par əque'en, na' niqə gaquə šo'o bia dao' əgwžiai' len. ³⁴ Gan' de de'en chaquəle chei, nan' zo yichjla'ažda'olen'.

Cheyalə' socho probnid par catə'an yidə Cristən' yeto

³⁵⁻³⁶ Nach Jeso'osən' bsed blo'ine' lega'aque' naquən' gaquə catə'an yide' de'e yoblə. Na' gwne': —Le'e so probnid par catə'an yida' yeto, le'e so can' nitə' beṇə' chsa'ape' liž xanga'aque' žlac zde' yelə' gošagna', zjənyaze' xala'anga'aque' na' chalə' yi'. Nach catə' yežine' na' əne' cho'a puertən' le'e yosə'əsaljwte' par yeyo'e. ³⁷ Mbalaz gaquə che mos ca' beṇə' ca' nitə' probnid chəsə'əbezə xanga'aque'en catə'an yežine'. Šə nite'e chəsə'əbeze' le' catə'an yežine', nachən' əgwsini'ini'e de'en əsa'ogüe' na' cuine' gwnežjue' lega'aque' de'en əse'ej əsa'ogüe'. ³⁸ Mbalaz gaquə chęga'aque' šə chəsə'əbeze' batə'əquən' yežine' la'anə'əczə šə yežine' do chel o šə do šbal. ³⁹ Legon xbab che de'e nga. Žalə' neze xan yo'onə' do bi or əžin beṇə' bguanə' liže'ena', la' gwņaze' par nič bito güe' latjə šo' be'ena' liže'ena' par cuane' šinlaze'. ⁴⁰ Le'e ža, cheyalə' sole probnid, chedə' catə'an cui chonle xbab yida', ca na'an yida' de'e yoblə, nada' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇəch.

Mos ben' chon güen na' mos ben' cui chon güen

⁴¹ Bedən' gože'ene': —Xanto' žəcho'o jempl nga par netə'əzəto'onə' o šə par yoguə' beṇəchən'?

⁴² Nach gož Jeso'osən' Bedən': —Naquən par notə'ətezə beṇə' šə chone' can' chon mos əblao beṇə' naquə beṇə' sin' na' beṇə' chon complir can' cheyalə' gone'. Ben' nac ca' co' xane'ena' lao ne'e liže'ena' par nič əggüia əgwy'e mos ca' yelə' na' par nič ggone' de'e əsa'o to toe' catə' chžin or əsa'ogüe'. ⁴³ Šə to beṇə' mosən' chontezə chone' con can' non xanen' mendad, mbalaz soe' catə' yežin xane'ena'. ⁴⁴ De'e li əchnia' le'e xane'en cue'e lao na' xmosə'ena' yoguə'əloj de'en deine'. ⁴⁵ Pero na' šə mosən' gone' xbabən' na' əne': “Bagwžei xanan’”, na' šə solaocle' chine' mos ca' yelə' na' ye'ej gaoxatteze' na' sožene', ⁴⁶ nach xane'ena' yežine' to ža senyale' le' to or cui nache'ine'. Na' por ni che de'en cui chon mosən' can' cheyalə' gone', xane'ena' chinchgüe' le' yid sotən' xte ca gate'. Can' chac len notə'ətezə mos ben' cui chon cuaseləj can' cheyalə' gone'.

⁴⁷ Na' ca naquə mos beṇə' naquə beṇə' godenag, la'anə'əczə baņezene' can' chene'e xane'ena' gone', pero bito chone' ca'. De'e na'anə' bito zoe' probnid catə' yežin xane'ena', na' xane'ena' chinchgüe'ene' yid sotən'. ⁴⁸ Na' beṇə' cui nezene' bin' non xanen' mendad na' chone' de'e leczə zaquə' chine'ene', pero caguə chintequene'. Notə'ətezə beṇə' yo'o lao ne'e gone' de'e zan de'e zaque'e, cheyalə' gone' yoguə'an. Na' ben' yo'o lao ne'e gone' de'e zan de'e zaque'e, chonchən byen gone' mazəchlə can' cheyalə' gon ben' cuitec yo'o lao ne'e de'e zan de'e gone'.

Yesə'ədilə beṇə' por ni che de'en bidə Jeso'osən'

49 Nach gwna Jeso'osən: —Ca naquə beṇačhən' yesə'ədile' na' yesə'ašaše' por ni che de'en zedeyena' yežlyo nga, na' de'en so'one' ca' gwxaquə'əleben ca' yi'. ĭžalə' bagoclə de'en zedeyena'anə! 50 Bida' par čhi' saca'a na' gata'. Lechgualə yo'o yichja' čhei xte catə'an əžin ža gaquən. 51 ĭEchonle xbabən' de que beṇə' ža' yežlyon' yesə'əzo yesə'əbeze' binlo len ljuəžjga'aque' laogüe de'en bida'? Echnia' le'e, bito yesə'əzo yesə'əbezəga'aque' binlo len ljuəžjga'aque' laogüe de'en bida', sino que yesə'ədile' na' yoso'ošaše'. 52 Dezd na'a, šə nitə' gueyə' beṇə' family to yo'o, yesə'ədile' entr lega'aque', čhope' contr šone' na' šone' contr čhope'. 53 Yediłə beṇə' byon' contr xi'ine', na' xi'ine'en contr le'. Na' no'olən' yediłə' contr xi'ine' no'olə, na' xi'ine' no'olən' contr le'enə'. Na' yediłə no'olən' contr xo'oliže' na' xo'oliže'en contr le'.

Bito gwsa'ache'ine' bi zeje de'e ca' chon Jeso'osən'

54 Nach leczə gož Jeso'osən' beṇə' ca' nitə'anə': —Catə' chle'ile čhi' bejw gan' chen bgüižən' na' nale: “Guaquə yejw”, na' can' chac. 55 Na' catə' chečj to be' de'e za'ate zaquə' galən' chlā' bgüižən' cuiten liča, na' nale: “Guaquə zeyə”, na' chac zeyə'. 56 ĭBeṇə' goxoayag le'e! Catə' chle'ile nac chac le'e yoban' na' lao yežlyon' nezele šə guaquə yejw o šə guaquə zeyə'. ĭBixčhen' cui chacbe'ile bi zeje de'e ca' chona'?

Cheyalə' goncho regl binlo len beṇə' chene'e əche'e chio'o lao jostis

57 ĭBixčhen' cui chonle xbab par nič ənezele naquən' cheyalə' gonle? 58 Catə' to beṇə' gonle xya che' na' əche'e le'e lao jostis, na' lao ngo'ole nezən' legonlene' regl binlo par nič na' cui che'e le'e lao jostisən'. Šə bito gonle ca' ža, catə' əžinle lao jostisən' gone' le'e lao na' polsian' par yosə'əže'e le'e ližya. 59 Echnia' le'e, bito yebeje' le'e xte catə' čhixjwle doxen de'en chalə'əlen'.

13

Šə bito yedinjecho xtolə'əchon' la' cuiayi'ichon'

1 Na' lao or na'atezə entr beṇə' ca' ža' na' gwnitə' balə beṇə' gwso'elene' Jeso'osən' dižə' can' goquə che xonj beṇə' Galilea. Gwse'ene' de que žlac gwso'ot beṇə' Galilea ca' bia yixə' par chso'elaogüe'e Diozən', soldad che Pilatən' jse'ete' lega'aque' čhedə' can' ben Pilatən' mendad. 2 Nach boži'i Jeso'osən' xtižə'əga'aque'enə' gože' lega'aque': —ĭEchonle xbabən' de que beṇə' ca' gwsa'at gwso'onche' de'e maləch cle ca beṇə' Galilea ca' yelə' laogüe de'en goc čhega'aque' ca'? 3 Echnia' le'e caguə ca'anə'. Šə bito yedinjele xtolə'əle ca' gwžin ža cuiayi'ile can' gosə'əbiayi' beṇə' ca'. 4 Nezele che beṇə' ši'inšon' ca', lao zjənite'e Siloen' bxopə to campnary na' gwdenən' lega'aque' na' gwsa'ate'. ĭElecčə chonle xbabən' goc ca' laogüe de'e zjənaquəche' beṇə' maləch lao yoguə' beṇə' ca' ža' Jerosalennə? 5 Echnia' le'e caguə ca'anə'. Šə le'e cui yedinjele xtolə'əle ca' gwžin ža cuiayi'ile can' gosə'əbiayi' beṇə' ca'.

Jempl che yixgüion' de'en cui bi frot chbia

6 Na' be'elene' lega'aque' jempl nga bzejni'ine' lega'aque' de que cheyalə' yesyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'enə'. Na' gože' lega'aque': —To beṇə' zo to yag yixgüio che' gan' ža' yag obas che' ca'. Na' gwyeje' lao yaguən' jəgüie' šə zetgua yixgüion' gaogüe', pero bitobi bželene'. 7 Na' gože' ben' chapə güert che'enə': “Bachac šon iz chedəgüia' yag nga šə chbian yixgüio, pero bito

bi chbian. Gwçhoguæn. Lašj con zon nlanæn na' niq̄ue bi frot chbiasæn.”
 8 Na' gož ben' le': “Xana', ljoyennə' zezošgan yetgüizæn'. Na' açhe'ena' xanein' cueca'an yo beb. 9 Na' šə cuian frotæn' yetgüiz, bitec de'e güen. Pero šə cuiczə bi cuian nach açhogchon.”

Jeso'osan' beyone' to no'olə ža dezcanz

10 Na' to ža dezcanz bsd blo'i Jeso'osan' beṇə' ca' ža' to lo'o yo'odao'. 11 Na' zo to no'olə beṇə' bagoc ši'inšon iz yo'o yaz de'e xio'on yichjla'ažda'ogüe'enə'. Na' ben de'e xi'onə' par niç bdoḃə cuerp che'enə', na' caguə goquəch seche' liča. 12 Na' catə' ble'i Jeso'osan' le', goxe'ene', nach gože'ene': —No'olə ṇa'a yeyacdo' che yižgüe' chio'onə'.

13 Na' bxoā ne'enə' lao cuerp che no'olən', na' le'e bezechate' liča na' be'elaogüe'e Diozən'. 14 Pero na' beṇə' gwnabia' che yo'oda'onə' bloque' cheda' Jeso'osan' beyone' beṇə' güe'enə' ža dezcanzæn', na' gože' beṇə' ca' nitə' lo'o yo'oda'onə': —De xop ža par gonle žin. Le'e da lao ža ca' par niç yeyaquēle che yižgüe' chelen', pero bito la'acle ža dezcanzæn' par yeyaquēle.

15 Nach Xanchon' gože'ene': —jLe'e beṇə' goxoayag! ĵEcaguə lao ža dezcanzæn' bia'aczə chsezle go'on chele o borr chele gan' zjəda'ab na' chgua'aga'acleb güe'ej nis? 16 No'olə nga naque' xi'in dia che de'e Abraannə' na' ca naquə ben gwxiye'enə' par niç babdoḃə cuerp che'enə' ši'inšon iz, naquəczæn liča babeyona'ane' ža dezcanzæn'.

17 Lao gwne' ca' beṇə' ca' chəsə'əgue'i le' gwsa'aquene' zto', na' yoguə'əloḷ beṇə' zan ca' yela' nitə' na' besyə'əbeichgüeine' len yoguə' de'en ben Jeso'osan', la' lechguale güen zjənaquə de'en bene'enə'.

Yelə' gwnabia' che Diozən' gwxaquə'əleben ca xsa moztas

18 Nach gwna Jeso'osan': —Na' əgwlo'ida' le'e par niç ənezele nac gwxaquə'əlebe yelə' gwnabia' che Diozən'. 19 Gwxaquə'əleben ca to xsa moztas. To beṇə' goze'en, na' catə' bla'an gwcha'on goquən yag cha'odao'. Na' bia ca' zjəzo xile'e gwso'on ližda'oga'aquəb lao xoze'e ca'.

Yelə' gwnabia' che Diozən' gwxaquə'əleben ca xna' cuazin'

20 Nach de'e yoblə gozne': —ĵNac əgwsaquə'əlebecho yelə' gwnabia' che Diozən'? 21 Egwsaquə'əlebechon ca xna' cuazin' de'en gwlec no'olən' len to rob yezj par niç becha'o doxenən.

Cheyalə' yeyiljlažə'əcho naclə goncho par niç socho binlo len Diozən'

22 Na' gwda Jeso'osan' bsd blo'ine' beṇə' ža' syoda ca' na' yež ca' gan' bedie' par bežine' Jerosalennə'. 23 Na' to beṇə' gože' Jeso'osan': —Xanto', ĵacon to çhopzə beṇə'an cui žjəya'ac lao yi' gabilən'?

Nach Jeso'osan' gože' lega'aque': 24 —Echnia' le'e, beṇə' zan se'ene'ene' nite'e binlo len Diozən'. Pero gwžin ža catə' cuich gaquə so'one' par nite'e binlo len le'. De'en naquə žialao gonle, çhiljlažə'əle naclə gonle par niç sole binlo len Diozən', 25 niç cui gone' len le'e can' ben to xan yo'o catə' bžin or par əgwseyjue' na' gwzože'e bseyjue'. Na' gwdechlə besə'əžin beṇə' boso'osiže' le'e puert che'enə' na' bito bsaljue' par so'e. Na' gwse'ene': “Bsaljwšga par šo'oto'.” Na' gože' lega'aque': “Bito nombi'a le'e, nic nežda' gan' za'acle.” 26 Can' gaquə len balle. Nach solaole ye'elene': “Güe'ej gwdaoto' len le' na' bsd blo'ido' neto' lao lquey lažto'.” 27 Pero na' de'e yoblə əye'e le'e: “Bitoczə nežda' gan' besa'acle. Le'e žjəya'ac yoguə' le'e beṇə' güen de'e mal.” Can' ye'e le'e. 28 Na' le'ile Abraannə' na' Isaaquan'

na' Jacobən' na' yoguə' profet beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' nite'e yoba gan' zo Diozən' chnabi'e, na' le'e bito gac šo'olenə'. Na' cana' cuežyašə'əle na' gaoyejə leylen' catə' gacbe'ile bito gaquə šo'ole. ²⁹ Beṇə' za'ac doxenlə yežlyon' yesə'əžine' yoba gan' zo Diozən' chnabi'e na' yesə'əbi'e cho'a mes che'enə' sa'ogüe'. ³⁰ Na' ža, nitə' beṇə' bito zjənaque' beṇə' blao ṇa'a, pero gwžin ža catə' əsa'aque' beṇə' blao. Na' nitə' beṇə' zjənaque' beṇə' blao ṇa'a, pero lecžə gwžin ža catə' lega'aque' bitoch əsa'aque' beṇə' blao.

Begüine'e Jeso'osən' por ni che xtolə' beṇə' Jerosalen ca'

³¹ Lao or na'atezə balə beṇə' fariseo ca' besə'əžine' gan' zo Jeso'osən' na' gwse'ene': —Cheyalə' yexonjo' nga gan' chnabia' Erodən' chedə' chene'ene' gote' le'.

³² Jeso'osən' gože' lega'aque': —Erodən' gwxaquə'əlebene' ca to becoyo'o por yelə' goxoayag che'enə'. Ležja'ac na' ye'elene' de que yeto čopə žazə soa' par yebejəcha' de'e xio' ca' zjəyo'o zjəyaz yičhja'aždao' beṇə' na' par nič yeyoncha' beṇə' chsa'acšene, na' caguə sšachən' yeyož gona' de'en cheyalə' gona'. ³³ Pero ca naquə de'en chona' nga ṇa'a, goncha'an gwxe güižj chedə' Jerosalen na' gan' chso'ote' profet ca' chso'e xtižə' Diozən', caguə ngan'.

³⁴ Le'e beṇə' Jerosalennə' chotle profet, na' beṇə' ca' chselə' Diozən' len le'e chšizə'əga'aclene' yej. Zan las go'onda' yetoba' le'e ca to jeid cheyežəb xi'inqəb, pero bito be'ele latjə. ³⁵ Na' bagwlejəyichja' le'e. Na' əchnia' le'e bitoch le'ile nada' xte catə'əch əžin ža əṇale: “Cho'ela'oto' beṇə' za' nga beṇə' babselə' Xancho Diozən'.”

14

Jeso'osən' beyone' to beṇə' zo le'enə' yi

¹ Na' to ža dezcanz Jeso'osən' gwyeje' liž to beṇə' blao entr beṇə' fariseo ca' par gwsa'ogüe', na' beṇə' fariseo ca' nitə'əṇə' besyə'əyatchgüeine' le'.

² Na' laogüe'enə' zecha to beṇə' chacšene, zo le'enə' yi. ³ Na' gož Jeso'osən' beṇə' fariseo ca' na' len beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lein' de'en bzoj de'e Moizezən': —Segon can' na lein' žəde lsens yeyoncho to beṇə' güe' ža dezcanzən' o šə bito de lsens?

⁴ Pero notono boži'i xtiže'enə'. Nach Jeso'osən' bexe'e na' be'enə' na' beyone'ene', na' gože'ene': —Baguaquə yeyejo'.

⁵ Na' gož Jeso'osən' beṇə' ca' ža' liž beṇə' fariseon': —Le'e šə zo to borr o to go'oṇ chele, na' əxorəb to lo'o pos, žəcabi yebejleb lgüegwzə la'anə'əczə naquən ža dezcanz?

⁶ Na' notono goc yoži'i xtižə' Jeso'osən'.

Beṇə' ca' gwsa'ac combid gan' chac to yelə' gošagna'

⁷ Na' ble'i Jeso'osən' can' chso'on beṇə' ca' zjənaque' combid liž beṇə' fariseon', gosə'əbeje' siyən' gwse'enene' yesə'əbi'e gan' zjəchi' beṇə' blao ca'. Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': ⁸ —Catə' to beṇə' gone' le'e combid gan' chac to yelə' gošagna', bito cue'ele gan' cheyalə' cue' beṇə' blao ca'. La' šə cue'ele na' de repent yidə beṇə' naquəch beṇə' blao. ⁹ Na' yidə xan yo'onə' ye'e le'e: “Lesoža' nič cue' benga.” Nach do chaquele zto' cue'ele ga yoblə len beṇə' ca' cui bi bi zjəzaquə'. ¹⁰ Pero na' catə' nacle combid, cue'ele len beṇə' ca' cui bi bi zjəzaquə', na' catə' yidə xan yo'onə' na' ye'e le'e: “Beṇə' migw čhia', da cui'o len beṇə' blao ca'”, nach si'ichle yelə' bala'anə' lao beṇə' ca' zjəchi' len le'e cho'a mesən'. ¹¹ Notə'ətezcho cho'elao'

cuincho, Diozən' gone' par niçh gacbe'icho de que bitobi zaquə'əcho. Na' notə'ətezcho choncho xbab de que bitotec bi zaquə'əcho, Diozən' gone' chio'o yelə' bala'aṅ.

¹² Nach lecəə gož Jeso'osən' ben' ben le' combid: —Catə' gono' to lṅi na' gono' beṅə' combid əsa'ogüe' len le', bito gono' combid porzə beṅə' migw chio' o beṅə' zjənaquə beṅə' gwni'a. Lega'aque' lecəə gosyə'əyone' le' combid ližga'aque', na' yosyo'ogüe'e gwzon laogüe de'en bengə'aco'one' combidən' bla'aque' ližo'onə'. ¹³ Catə' gono' to lṅi, gono' combid beṅə' yašə' ca' na' beṅə' nchog no ni'a na'aga'aque', beṅə' coj, na' beṅə' lçhol. ¹⁴ Šə gono' lega'aque' combid, Diozən' gone' par niçh so' mbalaz, çhedə' beṅə' ca' bito gaquə yesyə'əyone' le' combid. So' mbalaz catə' Diozən' yosbane' le' ladjo beṅə' guat ca' txen len yeziquə'əchlə beṅə' ca' ja'ac liçha lao gosə'əbane'.

Jempl che to beṅə' ben lṅi

¹⁵ Na' to beṅə' chi' cho'a mesən' txen len Jeso'osən' benene' xtiže'ena' na' gože'ene': —Mbalaz socho gaocho lao lṅi de'en gaquə catə' bachnabia' ben' əselə' Diozən'.

¹⁶ Nach Jeso'osən' gwne': —To beṅə' bene' to lṅi xen na' bene' combid əžja'ac beṅə' zan liže'ena' par əsa'ogüe'. ¹⁷ Na' catə' bžin or əsa'ogüe', xan yo'onə' bsele'e xmose'ena' par žjətoḃe' beṅə' ca' bene' combid əsa'ogüe'. Na' catə' jəye' to toga'aque' gože' lega'aque': “Lešo'o, la' babsi'ini'e de'en gaocho.” ¹⁸ Na' to toga'aque' gwse'e be'ena' bixçhen' cui zjəzoe' latjə žja'aque' gan' chone' lṅin'. Toe' gwne': “Ze'e gwxi'a to yežlyo. Cheyalə' žjəgüia'an. Na' ye'ešgo' xano'on de que bito gac yida.” ¹⁹ Yetoe' gwne': “Ze'e gwxi'a gueyə' cue' go'on na' na'a əžjenga'aca'ab prueb. Ye'ešgo' xano'on si'ixene' chia' bito gaquə yida.” ²⁰ Na' yetoe' gože'ene': “Ze'e bšagna'a. De'e na'anə' bito gaquə yida.” ²¹ Na' mosən' beyeje' na' gože' xane'ena' can' gwse' beṅə' ca' le'. Nach xan yo'onə' ben' chon lṅin' bže'e, nach gože' xmose'ena': “Gwyej jtado' yoguə lqueyən' na' yoguə nez lao' syodan', na' əgwtoḃo' beṅə' yašə' ca' na' beṅə' ca' nchog no ni'a na'aga'aque', na' beṅə' coj ca' na' beṅə' lçhol ca' par la'aque' əsa'ogüe'.” ²² Gwde bene' ca' nach gože' le': “Xana', bajətoḃa' beṅə' ca' gwnə'onə' na' nedechcəə latjə par beṅə' yoblə.” ²³ Nach xane'ena' gože' le': “Gwyej fuer syodan' na' gono' byen da'ac beṅə' ca' nitə' do tnezən' na' žjəxi'o beṅə' ca' zjəža' yixə', gono' byen da'aque' liža' nga əsa'ogüe' par niçh šane' xte ca cuich bi latjə šo'. ²⁴ Na' ca naquə beṅə' ca' bena' combid nechte, bito gua'a latjə əsa'o lega'aque' de'en babsi'ini'anə'.”

De'en cheyalə' goncho par niçh naocho Jesocrstan'

²⁵ Na' beṅə' zan juisy jəsə'ənaogüe' Jeso'osən'. Na' gwyeçhe' gože' lega'aque': ²⁶ —Notə'ətezle šə gaquəchele che xale, xna'ale, xo'olle, xi'inle, bišə'əle, zanle na' cuinle mazəchlə can' chaquele chia', bito gaquə naole nada' par gacle disipl chia'. ²⁷ Na' notə'ətezle šə laogüe de'en chaquele yoso'ochi' yoso'osaquə beṅə' le'e o so'ote' le'e to le'e yag coroz de'e nan' bito chonlilažə'əle nada', lecəə bito gaquə naole nada' par gacle disipl chia' šə ca'. ²⁸ Šə to le'e chene'ele gonle to campnary, zgua'atec cue'ele nach gonle xbab na' gwzaquə'əle ca do ja' aquə'ətə' chyažjele par gonlen na' šə de mech çhelenə' par yeyož campnaryən'. ²⁹ Šə cui əgwçhiçə əgwtoḃə' xbab çhelen' ja' aquə'ətə' de'en chyažjele, catə' bagwlecle laneinə' na' gacbe'ile de que bitoch bi mech de par yeyožən. Na' yoguə' beṅə' yesə'əle'i lanein'

so'one' le'e borl. ³⁰ Na' yesə'əne': "Benga gwzolaō bene' to campnary pero bito goquə yesyože' de'en gwzolaogüe'." ³¹ Na' šə to rei chone' xbab tilē' len yeto rei leczə zgua'atec gongaxje' xbab šə len si mil soldad che' ca' guaquə gone' gan len rein' yeto ben' yidə len galjə mil soldad. ³² Na' šə chache'ine' cui gone' gan, lao nezo rein' yeto zitə'ələ, əsele'e beṇə' žjəsə'adie' xtiže'en lao rein' yeto yesə'əṇabe' yesyə'anite'e binlo. ³³ Can' naquən len le'e, notə'atezle šə cui cuejyichjle family chele, bia yixə' chele na' yoguə'ələl cuantəchlə bi de'e de chele, bito gaquə ṇaole nada' par gacle disipl chia'.

Gwxaquə'əlebecho ca zedə'

³⁴ Zedə'ən naquən güenchgua, pero na' šə bitoch naquən xzi', žnacxa goncho par nič yeyaquən xzi'? ³⁵ Bitobi zaquə'ən, nic gaquəlenən yežlyon', nic gaquə gwchinchon par beb, lete cho'onchon. Can' gwxaquə'əlebele šə bitoch chzenagle chia' do yichj do lažə'əle. Le'e žia nagle de'e chene, legwzenag.

15

Jempl che xilə' bian' goquəžeje

¹ Na' beṇə' gochixjw ca' na' yeziquə'əchlə beṇə' ca' chso'on de'e mal, yogue'e gosə'əbigue'e gan' zo Jeso'osən' par gwse'enene' xtiže'enə'. ² Na' beṇə' fariseo ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezən' chəsə'əṇelaogüe'e, chəsə'əne': —Benga chgüialaogüe' beṇə' ca' chso'on de'e malən' na' chaolene' lega'aque'.

³ Nach Jeso'osən' be'e to jempl, gože' lega'aque': ⁴ —Šə nitə' to gueyoa xilə' chele na' gaquəžeje tob, žəcabi yocua'anle bia ca' taplalj tğualj gan' ža'ab latjə dašən' na' žjəyeditljle bian' goquəžejənə' xte ca yežezeleb? ⁵ Na' catə' yeželəbən' yebeichgüeile na' yežoaleb ya'a yenle yeyo'aleb. ⁶ Na' catə' yežinle ližle əgwtole beṇə' migw chele na' beṇə' gwliž chele na' ye'ele lega'aque': "Leyebei len nada', chedə' babežel xilə' chia' bian' goquəžeje." ⁷ Echnia' le'e, gobeiche Diozən' na' angl che' ca' catə' to beṇə' chon de'e mal yedinjene' xtolē'enə' clezə can' chəsyə'əbeine' len taplalj tğualj beṇə' zjənaquə beṇə' güen lao Diozən' beṇə' bito de xtolə'əga'aque' par yesyə'ədinjene'en.

Jempl che mech de'en gwnit

⁸ Na' no no'olən' šə de ši mech plət che' na' šə nit ton, žəcabi əgguale'e to yi' na' gwloē' lo'o yo'o che'enə' na' yeyiljyože'en xte ca yeželene'en? ⁹ Na' catə' yeželene'en na' əgwtole' no'olə migw che' ca' na' beṇə' gwliž che' ca', na' ye'e lega'aque': "Leyebei len nada' chedə' babeželda' mech chian' de'en gwnitən'." ¹⁰ Echnia' le'e, leczə chesyə'əba chesyə'əzaquə'ələžə' angl che Diozən' catə' to beṇə' chon de'e mal chedinjene' xtolē'enə'.

Jempl che ben' benditjei xi'inen' xmeche'

¹¹ Na' leczə gože' lega'aque': —Gwzo to beṇə' na' gwnitə' čopə xi'ine' beṇə' byo. ¹² Na' bžin ža beṇə' xcuidən' gože' xen': "Xa, beṇ nada' de'en cheyalə' si'a de'en deido'." Nach xe'en bnežjue'ene' de'en cheyalə' si'enə'. ¹³ Gwde yeto čopə ža na' beṇə' xcuidən' btobe' yoguə'ələl cuantzə bi de'en de che' na' gwze'e gwyeje' ṇasyon zitə'. Na' porzə de'e cui zaque'e jene'. Na' lao zdalene' de'e malən' benditjeine' xmeche'enə'. ¹⁴ Na' catə' beya xmeche'enə', goc to bgüin juisy lao doxen ṇasyonə', na' bitoch bi bi

gotə' par si'e de'e ye'ej gaogüe' na' bichlə de'e byažjene'. ¹⁵ De'e na'anə' gwyeye' gan' zo to beṇə' nasyonnə' na' gwṇabe' žin. Na' be'enə' bsele'ene' yixə' gan' ža' bia zan xcošə' par nič jəye'eb. ¹⁶ Na' tant gwdone' xte goclaže'e gaogüe' de'en chsa'o coš ca', pero ni len cui boso'onežjue'ene' gaogüe'. ¹⁷ Na' beyone' to xbab šao' na' gwne': "Nita' mos zan che xa'anə', na' dechgua de'e chsa'ogüe', na' nada' gatəda' yelə' chdon. ¹⁸ Yeza'a nga na' yeya'a gan' zo xa'anə', na' yapa'ane': Xa, babena' de'e mal lao Diozən' na' laogo' le'. ¹⁹ Na' bitoch zaca'a gono' nada' cuent ca xi'inə', con šə go'o latjə gaca' xmoso'." ²⁰ Nach beze'e beyeye' gan' zo xe'enə'. Na' zitə'əla ze'e yežine' catə' ble'i xe'en le', na' gwsa'adoe' jəšague'ene', na' gwdele'ene' gwdaogüe'ene' bxdid chedə' beyašə' beži'ilaže'ene'. ²¹ Nach gož xi'inə'ena' le': "Xa, babena' de'e mal lao Diozən' na' laogo' le', na' bitoch zaca'a gono' nada' cuent ca xi'inə'." ²² Na' xe'enə' gože' xmosə'en: "Jəlej tgot lacha' šao' na' guaco'obo'on. Na' jəxi' to niy na' gwdio'on xbembo'on, na' jəxi' šcue' yel na' gwdio'on ni'abo'onə'. ²³ Na' jəxi' go'on da'onə' bian' chanə' na' betəb par gaochob, na' goncho lni. ²⁴ La' xi'inə' nga babena'abo' cuent ca to bi'i guat, pero ṇa'a zobo' mbambo'. Gwlejyichjbo' chio'o, pero ṇa'a babela'abo'." Na' gwzoloa chso'one' lnin'.

²⁵ Na' xi'inə' nechən' zde' yoba catə'an bežin xi'inə'en yeto. Na' catə' zezə' ben' gwyej yoban' bazon yežine' liž xe'enə' catə' benene' choso'ocueže' na' choso'oye'e. ²⁶ Na' goxe' to mosən' na' gwṇabene' le' bixchen' chso'one' lnin'. ²⁷ Na' mosən' gože'ene': "Bi'i bišo'onə' babela'abo' na' xa'onə' babete' go'on dao' bian' chanə' chedə' belə'abo' to šao' to güen." ²⁸ Nach xi'inə' nechən' bže'e, na' bito gone'ene' yeyo'e liž xe'enə'. Nach bchoj xe'enə' gotə'əyoine' le' yeyo'e. ²⁹ Pero xi'inə' nechən' gože' xe'enə': "Zan iz bachac zoa' nga chontezə' žin con can' chono' mendad. Na' bitonə' gaca' beṇə' godenag. Na' ni tozə' šib dao' cuiṇə' gono' nada' par gotə'ab gona' lnin' len beṇə' migw chia' ca'. ³⁰ Na' ṇa'a belə' xi'inə' nga bi'in benditjei yoguə'əloł de'en bnežjo'obo' gwza'alembə' no'olə sargat, na' beto' par lebo' to go'on dao' bian' chanə'əch." ³¹ Na' xe'enə' gože'ene': "Xi'inə' daogua'a, le' zotezo' len nada', na' yoguə'əloł de'e deida' naquən chio'. ³² Pero cheyalə' goncho lni nga ṇa'a tant chebeicho babela' bi'i bišo'onə', chedə' babena'abo' cuent ca to bi'i guat, pero ṇa'a zobo' mbambo'. Gwlejyichjbo' chio'o pero ṇa'a babela'abo'."

16

Jempl che to mos əblao ben' benditjei de'en de che xane'

¹ Na' leczə gož Jeso'osən' disipl che' ca': —Gwzo to beṇə' gwni'a na' gwzo to mos əblao che' beṇə' gwyo'o lao ne'e bia yixə' che' ca' na' biquə'əchlə de'en de che'. Na' beṇə' gwni'anə' benene' rson de que xmosen' babenditjeine' de'en de che'. ² Nach xane'en goxe' le' na' gože'ene': "Babenda' to dižə' can' chono'. Cheyalə' gono' cuent che yoguə'əloł de'en babchino' chia' chedə' bitoch gaquə' gono' xšina'anə' ṇa'a." ³ Nach mosən' bene' xbabən': "¿Bixa gona'? Xana'an bacholague' nada' cuich gaquə' gona' xšine'ena', na' nic chac gona' žin gual na' gaquəda' zto' šə ṇaba' carida. ⁴ Nezdə' bi gona' par nič nitə' beṇə' yesə'əgüialaogüe' nada' catə' cuich chona' žin che xana'an." ⁵ Na' goxe' yoguə' beṇə' ca' chsa'alə' xmech xane'ena' tgüejə' tgüejə'. Na' gože' beṇə' nechən': "¿Ja' aquə' chalə'o che xana'anə'?" ⁶ Na' be'ena' gože'ene': "Chalə'a che tapa mil litr set." Nach gož mosən' be'ena': "Gwche'edo', na' bzoj lao cuentən' de que chalə'o che

chopa mil litrzə setən.”⁷ Gwde na' gože' beṇə' əgwchopen': “ǰJa' aquən' chalo'o che xana'anə'?” Nach be'enə' gože'ene': “Che to mil rob trigw.” Nach mosən' gože' be'enə': “Gwche'edo', na' bzoj lao tuent chio'onə' de que chalo'o che xon' gueyoa robzə trigon'.”⁸ Na' xan mos goxoayaguən' gocbe'ine' lechgualə bib naquə be'enə' de'en bene' xbab naclən' gone' par niç soe' binlo len lježje' ca' beṇə' ca' chsa'alə' che xane'en. Nada' chnia' le'e de que beṇə' ca' zjəchi' yichjga'aque' porzə de'en chac lao yežlyon' chso'onchgüe' xbab naclən' so'one' len de'en zjədeine'. Pero zan beṇə' ca' bazjəyo'o be'eni' che Diozən' lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə' bito chso'one' xbab naclən' yesə'əchine' de'en zjədeine'.

⁹ Na'a əchnia' le'e, de'en deile yežlyo nga de'e te chein', pero legwchin len par niç nita' migw chele, na' catə' babeya bi de'en deile yežlyo nga, nita' beṇə' yozenə'e le'e catə' yežinle yoban' gan' sole zejlicane.

¹⁰ Šə to beṇə' chone' can' cheyalə' gone' len de'e cuitec zaquə' leczə gone' can' cheyalə' len de'e zaquə'əchgüei, na' beṇə' cui chone' can' cheyalə' gone' len de'e cuitec zaquə', leczə bito gone' can' cheyalə' len de'e zaquə'əchgüei. ¹¹ Šə le'e cui chonle can' cheyalə' gonle len de'en deile yežlyo nga de'e te chei, bito gon Diozən' le'e de'e zaquə'əche de'en cui te chei. ¹² De'en deile yežlyo nga che Dioz na'anə', caguə chelen'. Na' šə bito chonle can' cheyalə' gonle len de'en naquə' che'enə', bito gone' le'e de'e zaquə'əche de'e cui te chei.

¹³ Notono no gaquə' so liž chopə xan žin par gaque' xmosga'aque' tš'i'izə, chedə' la' šə gone' ca', gue'ine' to xan žinnə' na' gaquene' che yetoe', o gone' žin che toe' do yichj do laže'e na' bito bi respet gape' che xane'en yeto par gone' xšine'enə'. Leczə ca' le'e bito gaquə' gonle xšin Diozən' do yichj do lažə'əle na' gonte xšinle par gacle beṇə' gwni'a.

¹⁴ Na' leczə gwnita' beṇə' fariseo ca' gwse'enene' xtižə' Jeso'osən' na' gwso'onene' borl, chedə' gwso'elažə'əche' əsa'aque' beṇə' gwni'a. ¹⁵ Na' gož Jeso'osən' lega'aque': —Le'e ža, chonle par niç beṇə'chən' chesə'əne' chele de que zdaczle licha, pero Diozən' nez nle'ine' yichjla'ažda'olen'. Zjəde de'en chsa'aque' beṇə'chən' zjənaquən de'e žialao xen pero bałən zjənaquən de'e chgue'i Diozən'.

Lei che Diozən' na' beṇə' ca' chnabi'e

¹⁶ Na' gozna Jeso'osən': —Antslə con lei de'en bzoj de'e Moizezən' na' len de'en boso'ozoj profet ca' bzejni'in chio'o che Diozən'. Pero na'a de'e Juannə' babedə'tixjui'e dižə' güen dižə' cobən' de que Diozən' nabi'e con notə'ətezə beṇə' soe' latjə, na' leczə ca' neto' chyixjue'eto'on. Na' beṇə' zan chesə'əzo chesə'əbi'e naclə so'one' par niç nabi'a' Diozən' lega'aque'.

¹⁷ Ca naquə' bitə'ətezə pont dao' che lei che Diozən' bito te chei pero ca naquə' yežlyon' len de'e ca' zjəžia le'e yoban' yesə'əde chega'aquei.

Bito yela'acho be'en checho o no'ol checho par solencho beṇə' yoblə

¹⁸ Notə'ətezə beṇə' chela'a no'ol che'enə' par yeque'e no'olə yoblə, tozaczə ca malən' naquən len de'en chon beṇə' chgo'o xtəe'. Na' yoguə' no beṇə' yošagne'e len to no'olə beṇə' bela'a ben' chei le', leczə tozaczə ca malən' naquən len de'en chon beṇə' chgo'o xtəe'.

Beṇə' gwni'a na' Laçhən'

¹⁹ Nach gozna Jeso'osən': —Gwzo to beṇə' gwni'a, na' lechguale xoche goquə xala'ane'enə', na' lechguale gwdaošaogüe'e yoguə' ža. ²⁰ Na' to beṇə' yašə' le' Laçh yoguə' ža bzo beṇə' le' cho'a puert zaguan che

beṇə' gwni'anə' par gwṇabe' carida. Na' Laḅhən' leḅgualē gwṽia yežə' doxen cuerp che'enə'. ²¹ Na' tant gwdone' gone'ene' gaogüē' pedas dao' yelə' guao che beṇə' gwni'anə' de'en besə'əxopə lao yon'. Na' beco' ca' ja'aquəb jəsə'əle'eb yežə'an gwṽia cuerp che'enə'. ²² Na' catə' got beṇə' probən', nach angl ca' besyə'əzi' besyə'əque'e le' yoban' gan' zoe' len de'e xaxta'ocho Abraannə'. Na' leczə' got beṇə' gwni'anə' na' bosə'əcuaše'ene'. ²³ Na' beyeje' gan' ža' beṇə' ca' bagwsa'at. Na' lao chžaglaogüē' na' gwṽis laogüē'ene' na' ble'ine' zitə'ələ nitə' Abraannə' lene' Laḅhən' yoban'. ²⁴ Na' gwṇe' zižjo gwne': "Xa' Abraam, beyašə'əlažə'əšguei nada', na' bselə' Laḅhən' par yosbise' loža'an len latə' nis de'en yexopə xbene'ene' chedə' la' leḅgualē chžaglaogua' lo'o yi' nga." ²⁵ Pero na' Abraannə' gože' le': "Xi'ina' bosə'alažə' catə' lao bguano' yežlyon' porzə de'e šao' de'e güen gotə' chio', na' Laḅh' nga porzə de'e mal goc che'. Na' bazoe' mbalaz nga ṇa'a, na' le' chžaglaogo'. ²⁶ Bito gaquə' gone' can' che'endo' chedə' la' Diozən' baḅh bzie' to bdiṇj xen ga cui no zaquə' te entr neto' na' le'e par niḅh ca' bito gaquə' yidəto' gan' zolen', na' nic gaquə' da'ac le'e nga." ²⁷ Nach beṇə' gwni'anə' gože' Abraannə': "Beṇə' gol dao', chatə'əyoida' le', bselə'əšga Laḅhən' liž xā'anə'. ²⁸ Nitə' gueyə' beṇə' biša'a, na' che'enda' chixjue'ine' lega'aque' naquən' so'one' par niḅh Diozən' bito əsele'e lega'aque' latjə' nga gan' yesə'əžaglaogüē'." ²⁹ Abraannə' gože' le': "Deczə' libr de'en bzoj de'e Moizezən' na' libr de'en bosə'o'ozoj de'e profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən'. Cheyalə' yoso'ozenague' che de'e ca' zjənyojən'." ³⁰ Na' gože' Abraannə': "Bito beṇə' gol dao'. Žalə' to beṇə' yebane' ladjo beṇə' guat ca' güe'elene' lega'aque' dižə', la' gosyə'ədiṇjene' xtolə'əga'aque'ene'." ³¹ Nach gož Abraannə' le': "Šə' bito choso'ozenague' che de'en bzoj de'e Moizezən' na' de'e profet ca', la'anə'əczə' šə' yeban to beṇə' ladjo beṇə' guat ca', bito se'ejle'e che Diozən'."

17

Bito cheyalə' goncho ca' əxopə beṇə' yoblə' gone' de'e mal

¹ Nach gož Jeso'osən' disipl che' ca': —Syempr de de'en gonən ca' yesə'əxopə beṇə' so'one' de'e malən'. Pero probchguazə beṇə' chone' ca' yesə'əxope' so'one' de'e malən'. ² Nca'alə xneze žalə' yoso'o'cheje' yene'ene' to yej yišə' na' žjəsə'əzalə'ene' lo'o nisdə'onə' cle ca' soe' gone' ca' əxopə beṇə' gone' de'e malən' la'anə' tozə beṇə' cuitec bi zaquə' len beṇə'chən'.

³ Le'e gon xbab chele, šə' to beṇə' bišə'əcho beṇə' bachonlilažə' Diozən' gone' mal contr tole, ben' bene' contr cheyalə' gatə'əyoine' le' yediṇjene' xtolə'ene', na' šə' yediṇjene' xtolə'ene' cheyalə' yezi'ixene' che'. ⁴ La'anə'əczə' gaž las lao tža gone' de'e mal contr beṇə' biše'ene', šə' gaž laste əne': "Babeyejda' che de'en bena', bezi'ixen chia'", na' cheyalə' yezi'ixene' che'.

Gwse'ene' so'onlilažə'əche' Diozən'

⁵ Nach gwse' apostol ca' Xančon': —Gaquə'lenšgo' neto' par niḅh gonlilažə'əchto' Diozən'.

⁶ Nach gož Xančon' lega'aque': —Xsa yag moztasən' naquən de'e dao' rizə'. Na' la'anə'əczə' de'en chonlilažə'əle' Diozən' gwxaquə'əleben ca' to xsa moztasən' laogüē de'en cuinə' gonlilažə'əchgualene', guac ye'ele yag yixgüio nga: "Boša' xišna'o nga na' žjəyeyzo' lo'o nisdə'onə'", na' gwaquəczə' can' ṇalene'.

De'en cheyalə' so'on mos ca'

7 Ca naquæ costombr chelen' ša mos chelen' chgua'ane' go'on o chapæ chye' xilæ', catæ' chele'e goyebæn' bito che'elene': "Beyo'o ngalæ gwche'edo' gaogo' xše'." 8 Cle che'elene': "Bsi'ini'a de'en ye'ej gaogua' na' gwodio' de'en gaogua'anæ'. Te yedaogua'anæ' nach gaogo'." 9 Na' bito che'elene' yelæ' choxcwlen catæ' babene' de'en gožlene' gone'. 10 Na' leczæ ca' le'e nacle disipl chia', catæ' babenle yoguæ'ələl de'en nona' mendad gonle cheyalæ' ənale: "Bito bi zaquæ'əto' par goŋo' yelæ' choxcwlen cheto', chedæ' de'en babento'onæ' la' de'e cheyalæ'əczæ gonto'onæ'."

Jeso'osæn' beyone' ši beŋæ' chse'i yižgüe' de'en nzi' lepr

11 Lao zda' Jeso'osæn' Jerosalennæ' len disipl che' ca' na' gwodie' gan' zjændil distrit che Samaria len Galilean'. 12 Na' besæ'əžine' to cho'a yež dao' na' besæ'əchoj ši beŋæ' zjesæ'əšague' Jeso'osæn', beŋæ' ca' chse'i yižgüe' de'en nzi' lepr, na' gosæ'əzeche' zitæ'ələ. 13 Na' gosæ'əŋe' zižjo gwse'ene': —Maestr Jeso'os, beyašə'alažə'əšguei neto'.

14 Na' Jeso'osæn' catæ' ble'ine' lega'aque' gože' lega'aque': —Ležjaya'ac lao bχoz ca' nich yesæ'əgüie' le'e.

Na' goquæn' lao zezyæ'əngüe'e nezæn' besyæ'əyaquene'. 15 Nach toe' catæ' gocbe'ine' de que bach beyaquene' na' bebi'e na' gwŋe' zižjo be'elaogüe'e Diozæn'. 16 Na' bzo xibe' lao Jeso'osæn' na' be'ene' yelæ' choxcwlen. Be'ena' ben ca' naque' to beŋæ' Samaria. 17 Nach gwna Jeso'osæn': —Ši beŋæ' can' beyona'. ¿Gaŋxa beŋæ' ca' yegan'? 18 Tozæ beŋæ' zitæ' nga bebi'e par cho'elaogüe'e Diozæn'.

19 Nach gož Jeso'osæn' be'ena': —Bezoža' na' beyej to šao' to güen. Babeyacdo' chedæ' chonlilažo'o nada'.

Yelæ' chnabia' che Diozæn'

20 Na' goquæn' beŋæ' fariseo ca' gosæ'əŋabene' le' batxan' yidæ ben' əselæ' Diozæn' par nabi'e nasyon Izraelæn'. Nach boži' Jeso'osæn' xtižæ'əga'aque'ena' gwne': —Ca naquæn' nabi'ena' bito naquæn to de'e le'icho. 21 Notono no cheyalæ' əŋe': "Bgüiašc nga chnabi'e", o "Na' chnabi'e", chedæ' bazoe' na'a entr le'e chnabi'e.

22 Nach gože' disipl che' ca': —Gwžin ža catæ'an nale: "Žalæ'əga na'a bach zocho yoban' gan' chnabia' ben' bselæ' Diozæn'." Pero bito gaquæ can' chnablažə'ələna'. 23 Niŋæ' beŋæ' əse'e le'e: "Bgüiašc nga chnabi'e", o "Bgüiašc na' chnabi'e", pero le'e bito naole beŋæ' ca' əse'e le'e ca'. 24 Can' chac catæ' chep yesæn' chse'eni'in doxenlə le'e yoban' to de repentzæ, leczæ can' gaquæ catæ'an əžin ža yida' de'e yoblæ, nadan' naca' ben' bselæ' Diozæn' golja' beŋač yida' to de'e repentzæ na' yoguæ'ələl beŋæ' yesæ'əle'ine' nada'. 25 Zgua'atec de de'e zan de'e cheyalæ' chi' saca'a, na' nezda' de que beŋæ' ca' ža' na'a bito se'ejle'e chia'. 26 Leczæ can' goquæ ca tyemp che Noenæ, leczæ can' gaquæ catæ'an bazon əžin ža yida' de'e yoblæ, nadan' naca' ben' bselæ' Diozæn' golja' beŋač. 27 Beŋæ' gwnitæ' ca tyemp che Noen' gwža'azeche' gwse'ej gwsa'ogüe' na' gwso'elaozechga'aque' bosæ'əšagne'e na' bosæ'ošague' na' no xi'ŋga'aque' xte catæ'an bžin ža gwyo'o Noen' lo'o barcon', na' goc to yejw sio' juisy nach gosæ'əbiayi' yoguæ' beŋæ' ca' cui gwso'o lo'o barcon'. 28 Leczæ can' goquæ ca tyemp che Lotæn'. Beŋæ' Sodoma ca' gwža'azeche' gwse'ej gwsa'ogüe', gwso'ote'e no bia yixæ' chega'aque' na' bichlæ de'e de chega'aque', na' gosæ'əzi'e bi de'en besæ'əyazjene' na' gwsa'az gwsa'ane' na' gwso'on ližga'aque'. 29 Pero na' žan' beza' Lotæn' Sodomæn', Diozæn' bene' par nich lechguale byinj yi' na'

sofr yobanə' na' gosə'əbiayi' yogue'e. ³⁰ Can' gaquə catə'an yida' de'e yoblə, nadan' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇaḥ, na' yoguə'əlo' beṇə' yesə'əle'ine' nada'.

³¹ Na' žan' yida' šə na'aclə zo to beṇə' chone' dezcanz lao sotea che' liže'enə' na' šinlaze'enə' ža'an lo'o yo'onə', cui yeyetje' par yetobe' šinlaze'enə', con cuejyichje'en. Na' leczə ca' ben' zo do yoba bito gaquene' yeyej liže'. ³² Le'e žjsa'alažə' can' goc che no'ol che Lotən'. ³³ Notə'ətezə beṇə' chaquene' gone' par niḥ cui chi' saque'e o par niḥ cui no got le', be'enan' cuiayi'. Na' notə'ətezə beṇə' chsanlažə' cuine' chi' saque'e o so'ot beṇə' le' por ni chia', bade yelə' mban che'enə' zejlicane.

³⁴ Echnia' le'e, quinga gaquə že'enə' catə'an yida' de'e yoblə: Chopə beṇə' zjadie' chəsə'ətase', toe' yezi' yeca'a Diozən' na' toe' yega'an. ³⁵ Na' chopə no'olə nitə' txen chso'ote', toe' yezi' yeca'a Diozən', na' toe' yega'an. ³⁶ Na' chopə beṇə' nitə' do yoba, toe' yezi' yeca'a Diozən' na' leczə yega'an toe'.

³⁷ Catə' gwse'enene' dižə' quinga, gwse'ene': —čGan' gaquə de'e quinga Xanto'?

Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Ngale'en chonen che ben' ne': "Gan' de bia guat nan' chesə'əžag šod ca'."

18

Jempl che to no'olə gozebə len to juez mal

¹ Na' be'elene' lega'aque' to jempl par niḥ bsd blo'ine' lega'aque' de que cheyalə' so'ontezə so'one' orasyon sin cui žjəxaquə'əlažə'əga'aque'. Na' gože' lega'aque': ² —Gwche' to syoda gan' gwzo to juez. Na' juezən' bito gwdape' Diozən' respet na' nic gwche' yichje' šə chsa'azlažə' beṇaḥən' can' chone'enə'. ³ Na' lao syodan' gwzo to no'olə gozebə na' goxjzə cheje' lao juezən' na' che'e le': "Bosla nada' lao na' beṇə' contr chia'anə'." ⁴ Bagoc sša bito bzenague' che', pero gwdele' bene' xbabən' na' gwne': "Bito chapa' Diozən' respet na' nic chi' yichja' šə chsa'azlažə' beṇaḥən' can' chona'. ⁵ Pero yosla' no'olə nga lao na' beṇə' contr che' la' lechgualə zed chone'ene' nada'. Šə bito gona' yelə' jostis che'enə' bitoch soida' tant zed chedeyenene' nada'."

⁶ Nach gož Xanchon' lega'aque': —Le'e gon xbab che de'en gwna juezən' ben' cui zda licha. ⁷ Naquəchxe gon Diozən' gwzenague' che beṇə' ca' bagwleje' par zjənaque' xi'ine', beṇə' ca' chso'olgiüz le' do ža do yel. Goslacze' lega'aque' lao na' beṇə' contr chega'aque' ca' la'anə'əczə šə əsa'aque'ne' de que bachžeine'. ⁸ Echnia' le'e, to žalnezdəo' Diozən' yosle' lega'aque' lao na' beṇə' contr chega'aque' ca'. Pero catə' nada' yida' yežlyo nga yetlas, nadan' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇaḥ, cuili ne'e nitə' beṇə' ne'e chso'onlilaže'e nada' par yosla' lega'aque' lao na' beṇə' contr chega'aque' ca'.

Jempl che to beṇə' fariseo len to beṇə' gochixjw

⁹ Na' gwnitə' balə' beṇə' zjənapəchgua confyanz cuinga'aque' de que zjənaque' beṇə' güen lao Diozən' ca de'en chso'one'enə'. Beṇə' ca' zjənone'en de que beṇə' yeziquə'əchlə bito bi zjəzaque'e. Na' Jeso'osən' be'e jempl nga par beṇə' ca' zjənapəchgua confyanz cuinga'aque', gwne': ¹⁰ —Chopə beṇə' ja'aque' lo'o yo'odao' əblaonə' jse'ene' orasyon, toe' beṇə' fariseo na' ben' yeto beṇə' gochixjw. ¹¹ Beṇə' fariseon' gwzeche' na' bene' orasyonə' cho'elao' cuine' na' gwne' quinga: "Dioz, chona' yelə' choxcwlen chio' chedə' bito chona' can' chso'on yeziquə'əchlə beṇə'.

Bito chca'a bi de'e de che beṇə' yoblə, na' bito chona' bichlə de'e mal. Bito naca' beṇə' ggo'o xtoi, nic chbejyichja' no'ol chia' par solena' beṇə' yoblə, na' nic naca' beṇə' mal can' naquə beṇə' gochixjw nga. ¹² Chopə ža lao to xman chzoa' cui chaogua'. Na' yoguə'əloḷ gan de'en chona', chona'an ši cue'elə na' chnežjua' tcue'en par yo'oda'onə'." ¹³ Na' beṇə' gochixjon' gwzechateze' zita'ələ, na' xte nic cheyaxjene' əlis laogüe'enə' əggüie' yoban', na' chbažə' lcho'enə' gwne': "Dioz, beyašə'əlažə'əšguei nada' beṇə' güen de'e mal." ¹⁴ Ca'azə de'e gwna beṇə' gochixjon'. Na' əchnia' le'e, Diozən' bezi'ixene' che beṇə' gochixjon', na' beyeje' liže' sin cui bi xtole'e gotə'. Caguə ca' beṇə' fariseon'. Na' notə'ətezcho cho'elao' cuincho, Diozən' gone' par niç gacbe'icho de que bitobi zaquə'əcho. Na' notə'ətezcho choncho xbab de que bitotec bi zaquə'əcho, Diozən' gone' chio'o yelə' bala'an.

Jsoa' beṇə' bidao' lao Jeso'osən'

¹⁵ Na' ja'ac beṇə' jso'e bidao' lao Jeso'osən' par niç əxoə ne'enə' yichjga'acbo' na' gone' orasyon chega'acbo'. Na' catə' besə'əle'i disipl ca' can' chso'one'enə', gosə'ədile' lega'aque'. ¹⁶ Pero na' Jeso'osən' goxga'aque'ebo' na' gože' disipl che' ca': —Le'e güe' latjə la'ac bidao' ca' laogua' nga, na' cui əgwžonle. Na' əchnia' le'e, beṇə' ca' chəsə'əzəxjw yichjga'aque' lao Diozən' can' chəsə'əzəxjw yichj bidao' ca' lao xaxna'aga'acbo', lega'acze'enə' chso'e latjə chnabia' Diozən' lega'aque'. ¹⁷ Bidao' ca' bito chso'on cuinga'acbo' xen, na' de'e li chnia' le'e, notə'ətezle šə cui yeyacle ca bidao' par güe'ele latjə nabia' Diozən' le'e, bito gaquə yežinle yoban' gan' zo Diozən' chnabi'e.

Beṇə' güego' ben' goquə beṇə' gwni'a

¹⁸ To beṇə' gwnabia' gože' Jeso'osən': —Maestr, le' naco' beṇə' güen, gwna nada' bi de'en cheyalə' gona' par niç gatə' yelə' mban zejlicane chia'.

¹⁹ Na' par niç gon be'enə' xbab che de'en ne', Jeso'osən' gože'ene': —¿Bixchen' nao' de que naca' beṇə' güen? Dioz nan' naque' le'ezelaogüe beṇə' güen. ²⁰ Le' neždo' bin' na lein': "Cui co'o xtole, na' cui cuejyichjle be'en' chele o no'ol chele par solenle beṇə' yoblə; cui gotle beṇə'; cui cuanle; bito gacle testigw fals contr sa'aljuežjle; gwnežjwle yelə' bala'an xaxna'ale."

²¹ Nach gož be'en le': —Yoguə'əloḷ de'e quinga chona'an dezd xcuida'a.

²² Nach catə' bene Jeso'osən' xtiže'en na' gože'ene': —Tozə de'en ne'e chac falt gono'. Jəyeyetə' yoguə'əloḷ bi de'e de chio', na' mech de'en le'ido' che de'e ca' bnežjon beṇə' yašə', nach da denao nada'. Na' catə' yežino' yoban' gan' zo Diozən', de'e zaquə'əche gatə' chio'.

²³ Pero na' be'enə' catə' beyož benene' dižə' de'en gož Jeso'osən' le', gwzechachoe' trist, chedə' la' goque' to beṇə' gwni'achgua. ²⁴ Na' bgüia Jeso'osən' beṇə' gwni'anə', na' gwne': —Zdebəchgua naquən par to beṇə' gwni'a güe'e latjə par niç nabia' Diozən' le'. ²⁵ Zdebəchlə naquən par to beṇə' gwni'a güe'e latjə nabia' Diozən' le' cle ca par to camey teb to lo'o nag yešə'.

²⁶ Na' beṇə' ca' boso'ozenague' xtiže'enə' gwse'ene': —¿Noxan' yechoj xni'a de'e malən' ža?

²⁷ Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': —De'en cui gaquə gon beṇə'chən', bito nacho cui gaquə gon Diozən' len.

²⁸ Nach Bedən' gože' le': —Neto' bagwlejšyichjto' family cheto' ca' na' len de'en deito' par chonlilažə'oto' le' na' chzenagto' chio'.

²⁹ Na' gož Jeso'osən' lega'aque': —De'e li chnia', šə nola bagwlejšyichjle liže, xo'olle, bišə'əle, xaxna'əle o xi'inle cheda' cho'ele latjə chnabia' Diozən' le'e, ³⁰ Diozən' gone' le'e de'e zaquə'əche lao yežlyo nga na'a clezə ca de'e ca' na' beṇə' ca' bagwlejšyichjle. Na' catə' yežinle yoban' gone' par nič əbanle zejlicane.

De'e yoblə gosyixjue'e Jeso'osən' de que gate'

³¹ Na' gwlej Jeso'osən' apostol ca' šižin ca'alə, na' gože' lega'aque': —Na'a šejcho Jerosalennə' gan' gaquə' yoguə'əloł de'en baboso'ozoj de'e profet ca' čhia', nadan' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇə'ach. ³² Gaca' lao na' beṇə' ca' cui zjənaquə' beṇə' Izrael, na' so'one' nada' borl na' yesə'əzi'ichiže'e nada', nach yoso'oža' xene'e cho'alaogua'anə'. ³³ Yesə'əyine' nada' yid sot nach so'ote' nada', pero yeyon ža yebana' ladjo beṇə' guat ca'.

³⁴ Pero disipl che' ca' bito gwse'ejni'ine' de'en gože' lega'aque'. Zjənčhoł yichjla'ažda'oga'aque'enə', de'e na'anə' bito gwse'ejni'ine'en.

To beṇə' lchol beṇə' Jerico bele'ine'

³⁵ Nach lao bazon əžin Jeso'osən' Jericon', to beṇə' lchol chi'e cho'a nezən' chṇabe' carida. ³⁶ Na' benene' chesə'əde beṇə' zan, na' gwṇabe' bin' chac. ³⁷ Nach gwse'ene': —Jeso'os beṇə' Nasaretən' chdie' laogo'onə'.

³⁸ Na' gwṇe' zižjo gwne': —Jeso'os, len' naco' xi'in dia che de'e Rei Dabin', įbeyašə'əlažə'əšguei nada'!

³⁹ Nach beṇə' ca' zjəžialao lao Jeso'osən' gosə'ədile' beṇə' lcholən' gwse'ene' de que cheyalə' soe' žizə, pero nachle gwṇe' zižjochlə gwne': —Len' naco' xi'in dia che de'e Rei Dabin', įbeyašə'əlažə'əšguei nada'!

⁴⁰ Jeso'osən' gwleze' nach bene' mendad əžjso'e beṇə' lcholən' laogü'e'enə' na' catə' bgüigua' beṇə' lcholən' lao Jeso'osən' nach gože'ene': ⁴¹ —¿Bi che'endo' gona' len le'?

Nach beṇə' lcholən' gože'ene': —Xana' benšga par nič yele'ida'.

⁴² Jeso'osən' gože'ene': —Bele'i. De'en chonlilažo'o nada' bač goc can' che'endo'onə'.

⁴³ Na' le'e bele'iteine' na' gwnaogü'e' Jeso'osən' be'elaogü'e'e Diozən', na' lecə' ca' yoguə' beṇə' ca' besə'əle'ine' can' goquən' gwso'elaogü'e'e Diozən'.

19

Jeso'osən' na' Saqueon'

¹ Nach Jeso'osən' gwyo'e Jericon' na' gwdeze' yešja'a syodan'. ² Na' zo to beṇə' le' Saqueo. Naque' beṇə' gwnabia' che beṇə' gočixjw ca', na' naque' beṇə' gwni'a. ³ Gwdiljlaže'e naclə le'ine' Jeso'osən' pero bito goquə, cheda' nitə' beṇə' zan len Jeso'osən' na' Saqueon' goque' to beṇə' bčhecw dao'. ⁴ De'e na'anə' gwsa'adoe' gwdie' lao beṇə' ca' par jašepe' to lao yag yixgüio nič goc ble'ine' Jeso'osən', cheda' bazon te Jeso'osən' na'. ⁵ Pero na' catə' bžin Jeso'osən' xan yaguən', bgüie' lao yaguən' na' gože'ene': —Saqueo, beyetjodo, cheda' cheyalə' yega'ana' ližo'on neže'.

⁶ Nach Saqueon' beyetjoe' chebeine' nach beče'ene' liže'enə' na' be'elaogü'e'ene'. ⁷ Pero na' beṇə' ca' zjənžag len Jeso'osən' catə' besə'əle'ine' can' goquən', yogue'e gosə'ənelaogü'e'e gosə'əne': —Bazde' liž to beṇə' güen de'e mal par so'enə'. ⁸ Na' Saqueon' gwzeche' nach gože' Xanchon': —Xana', gašjə de'en deida' gwnežjua'an beṇə' yašə', na' de'en bagwcua'a

che beṇə' ca' b̄xoayaga' niç gosə'əyixjue' mazəchlə ca de'en cheyalə' yesə'əyixjue', yonežjua' lega'aque' tap tantən'.

⁹ Na' Jeso'osən' gože'ene': —Neža babebej Diozən' le' lao de'e malən' len family çhio', na' de'e li banacle xi'ṇ dia che de'e Abraannə' laogüe de'en bachonlilažə'əle Diozən' can' ben de'e ɣaxta'ocho Abraannə'. ¹⁰ Ca naca' nada', bselə' Diozən' nada' golja' beṇəç par zedəlo'ida' beṇə' ca' bachəsə'əbiayi' de que nzi'ilažə'a lega'aque' na' par niç con noe' so'onlilažə' nada' yebejəga'aca'ane' xni'a de'e malən'.

Jempl che ši beṇə' bnežjw xanga'aque'en lega'aque' çhopə gueyoa pes güejə

¹¹ Na' žlac nežənžag beṇə' chse'enene' dižə' de'en choe' Jeso'osən', be'elene' lega'aque' to jempl çhedə' banite'e galə'əzə Jerosalennə' na' gwsa'aque' de que le'e solaote nabi'e nasyon Izraelən'. ¹² Nach gwne': —Lao to family blao bchoj to beṇə' gwyeje' to nasyon zita' jene' de'en cheyalə' gone' par niç solao nabi'e nasyon che'enə' catə' yežine'. ¹³ Na' antslə zese'e gwleje' ši mos che'enə' na' bnežjue' to toe' çhopə gueyoa pes güejə. Nach gože' lega'aque': “Mech nga gonele negosy lao cui zoa.” ¹⁴ Pero beṇə' gwlaž che' ca' besə'əgue'ine' le'. Nach catə' beyož gwze'e bososele'e beṇə' lao xane'enə' ben' naquə rein' jse'eže'ene': “Bito chene'eto' nabi'a' bengə neto'.” ¹⁵ Nach catə' bežin be'enə' laže'en de'e yoblə gwzolao gwnabi'e, nach bene' mendad əžja'ac xmosə' ca' ši laogüe'enə', beṇə' ca' bocua'anlene' mechən'. Gone'ene' əneze'ne' ja'aque'ətə' gwso'one' gan len mechən' de'en bocua'anlene' to toga'aque'. ¹⁶ Beṇə' nechən' bžine' laogüe'enə' na' gože'ene': “Xana', xmecho' de'en bocua'anleno' nada' benən gan ši tant ca de'en bocua'ano'.” ¹⁷ Nach xane'en gože'ene': “Babeno' de'e güen. Naco' mos güen na' syempr chono' complir can' cheyalə' gono'. Beno' can' cheyalə' gono' len de'e da'on bocua'anlena' le', na' de'e nan' gona' par niç nabi'o ši syoda.” ¹⁸ Na' beṇə' əgwchopen' bžine' lao xane'enə' na' gože'ene': “Xana', xmecho' de'en bocua'anleno' nda' benən gan gueyə' tant ca de'en bocua'ano'.” ¹⁹ Nach gože' le': “Le' nabi'o gueyə' syoda.” ²⁰ Nach bžin yetoe' lao xane'enə' na' gože'ene': “Xana', nga de xmecho' de'en bocua'anleno' nada'. Bablažə'əçheçha'an bey nga. ²¹ Bžeba' le' la' naco' to beṇə' znia. Chono' gan de'en cui beno' žin çhei, na' chzi'o cwseš che de'en chsa'az beṇə' yoblə.” ²² Nach gož xanen' le': “De'en bagwnao' ca' chlo'in de que napo' dolə'. Naco' mos mal. Chacdo' de que naca' to beṇə' znia, de que chona' gan de'en cui bena' žin çhei, na' chzi'a cwseš che de'en chsa'az beṇə' yoblə. ²³ Na' šə chacdo' chona' ca', žbixchen' cui gwlejo' xmecha'an beṇə' yoblə par niç yezi'an len yichjei na'a babela'a?” ²⁴ Nach gože' beṇə' ca' zjəzecha cuite'enə': “Yeca'ale xmecha'an de'en bocua'anlena'ane' na' gwnežjwlen ben' banoxə' çhopa mil.” ²⁵ Nach gwse'ene': “Xanto', banoxə'əcze' ši tant ca de'en bocua'anleno'one'.” ²⁶ Nach gož beṇə' gwnabia'an lega'aque': “Echnia' le'e, ben' chon güen len de'en chnežjua'ane', gwnežjochcza' che'. Pero na' be'enə' cui chgon žin de'en chnežjua'ane', yeca'a de'e da'on noxe'enə'. ²⁷ Na' ca' naquə beṇə' ca' chəsə'əgue'i nada', beṇə' ca' bito chse'ene nabi'aga'aca'ane', le'e žjəxi'iga'aque' na' gotga'aclene' laogua' nga.”

Gwso'elaogüe'e Jeso'osən' catə' beyo'e Jerosalennə'

²⁸ Na' catə' beyož be' Jeso'osən' jempl nga, gwze'e zde' Jerosalennə'. ²⁹ Na' catə' bgüigue'e yež Betfage na' Betania, gan' zo ya'a de'en nzi' ya'a Olibos, na' gwleje' çhopə disipl che' ca'. ³⁰ Na' gože' lega'aque': —Le'e žja'ac

yežan' chi' na', na' catə' šo'ole lao' yežan' le'ile to borrr dao' da'ab yag, bia cui nonə' cuia. Na' əsežleb na' əche'eleb ngalə. ³¹ Šə non' ye'e le'e: "¿Bixchen' chsežleb?" na' ye'elene': "Xanto' nan' chyažjene'eb."

³² Nach beṇə' ca' bselə' Jeso'osən' gwsə'aque' na' besə'əle'ine'eb da'ab gan' gož Jeso'osən' lega'aque' ca'. ³³ Nach lao' chosə'əseže'eb, xamb ca' gwse'e lega'aque': —¿Bixchen' chsežle borrr da'onə'?

³⁴ Nach disipl ca' gwse'e lega'aque': —Čhedə' Xanto'on chyažjene'eb.

³⁵ Nach gosə'əche'eb lao' Jeso'osən' na' besə'əxoə xadon' čhega'aquen' cožə'əbən', nach bosə'ožie' Jeso'osən' cožə'əbən'. ³⁶ Na' lao' zde' Jerosalennə' žie' cožə' borran', lao' nez gan' zde'ena' bosə'ošiljw xala'an benəčən'. ³⁷ Na' gosə'əbigue'e galə'əzə Jerosalennə' na' besə'əžine' gan' yesyə'əyetje' ya'a Olibosən'. Nach yoguə'əloł disipl zan' che' ca' zja'aclene' le' gwzolao lechguale besyə'əbeine' na' gwzolao gwso'elaogüe'e Diozən' zižjo gwso'e dižə' che' yoguə'əloł de'en babesə'əle'ine' de'e zaquə' yebanecho. ³⁸ Nach gosə'əne': —Sošga Rei čhechon' mbalaz ben' baza' nga bselə' Xancho Diozən' le'. Ledoye'ela'och Diozən' txen len beṇə' ca' nitə' gan' zoe'ena' čhedə' babene' par nič beṇəčən' gaquə' nite'e binlo len le'.

³⁹ Na' entr beṇə' zan' ca' gwnitə' balə beṇə' fariseo. Nach to čhope' gwse'e Jeso'osən': —Maestr, ben' mendad nitə' disipl čhio' ca' žizə.

⁴⁰ Nach boži'i Jeso'osən' xtižə'əga'aque'ena' gwne': —Echnia' le'e, žalə beṇə' quinga nite'e žizə, yej quinga so'osya'an əso'ela'on nada'.

⁴¹ Na' lao' bežine' galə'əzə Jerosalennə' bgüie' syodan' na' bene' xbab čhe beṇə' lao' syodan' na' gwchežyaše'e. ⁴² Na' gwne': —ižalə' bachejni'ile ŋa'a nac gonle par sole binlo len Diozan! Pero ŋa'a ŋengašə'an len le'e. ⁴³ Gwžin ža gwžin or catə' beṇə' contr čhele so'one' to yež de'yež de'en šechj syodan' par nič notono gac yechoj syodan'. ⁴⁴ Na' əso'ote' le'e na' xi'inle ca', na' yosyo'ochinje' syodan' na' yesye'eyoslase' yej ca'. Can' gaquə' čhedə' bito chejle'ele de que Diozən' babselə' nada' laolen' par gaquə'lena' le'e.

Jeso'osən' bebeje' beṇə' ca' chso'on ya'a yo'odao' əblaonə'

⁴⁵ Na' Jeso'osən' bžine' yo'odao' əblaonə' na' gwzolaogüe' bebeje' yoguə'əloł beṇə' ca' chso'on ya'a chyo'onə'. ⁴⁶ Na' gože' lega'aque': —Nyojczən' le'e Xtižə' Diozən': "Liža'an naquən to latjə gan' so'on beṇə' orasyon", pero na' le'e babenlen ca to latjə gan' ža' beṇə' bguan.

⁴⁷ Na' bsd blo'ine' beṇə' ca' ža' yo'odao' əblaonə' yoguə' ža. Na' bxož əblao ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'ine' lei de'en bzoj de'e Moizežən' na' nochlə beṇə' blao čhe beṇə' Izrael ca' besyə'əyiljlaže'e naclə so'one' par əso'ote' le'. ⁴⁸ Pero bito besə'əželene' naclə so'one' len le', čhedə' yoguə' beṇə' yeziquə'əchlə besyə'əbeichgüeine' xtiže'ena'.

20

Yelə' gwnabia' čhe Jeso'osən'

¹ To ža lao' bsd blo'i Jeso'osən' beṇə' ca' lo'o yo'odao' əblaonə' na' chyixjui'e dižə' güen dižə' cobə čhe Diozən', besə'əžin bxož əblao ca' na' nochlə beṇə' golə beṇə' blao čhe beṇə' Izrael ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lein'. ² Na' gwse'ene': —Gwnašc neto', žnac goquən' gwxi'o yelə' gwnabi'an na' non' beṇ le' yelə' gwnabia'anə' par gono' de'e ca' chono'?

³ Na' boži'e xtižə'əga'aquen' gwne': —Leczə de to de'e ŋabda' le'e, lenašc nada', ⁴ žnon' bselə' de'e Juanə' bide' bchoe' beṇə' nis? ¿EDioz nan' bsele'ene' o šə beṇə' yoblan'?

⁵ Na' boso'oxi'e gosə'əne': —¿Bi nacho? La' šə nacho de que Diozən' bsele'e de'e Juannə' par bchoe' beñə' nis, nach əñe' chio'o: “¿Bixchen' bito gwyejle'ele che'?” ⁶ Na' šə nacho de que bide' to gwłazze', nach yoguə' beñə' quinga yosə'əšize'e chio'o yej chedə' chse'ejni'ine' de que de'e Juannə' goque' to profet beñə' bselə' Diozən' par be'e xtiž'e'enə'.

⁷ Nach gwse'e Jeso'osən' de que bito zjənezene' non' bselə' de'e Juannə'.

⁸ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Łeczə ca' nada' bito əñia' non' beñə' nada' yelə' gwnabia' par gona' de'en chona'.

Jempl che mos mal ca'

⁹ Na' be'e jempl nga bzejni'ine' beñə' ca' choso'ozenag che' de que notə'atezə beñə' šə choncə yichjlaogüe' cui chejle'e che' cuiayi'e. Na' gwne': —To beñə' goze' zan yag obasən' na' bocua'əñe'en lao na' beñə' ca' yoso'ogüia yoso'oye'en, na' gwze'e gwyeje' ga yoblə na' jəyega'əñe' sša. ¹⁰ Catə' bžin ža par yesyə'ətobe' cwsešən', bsele'e to mos che'enə' lao beñə' ca' chsa'ape' yag obasən' par ničh yosyo'onežjue'ene' to tlaww che cwsešən' de'en cheyalə' si' xane'en. Na' beñə' ca' chsa'apə yag obasən' gosə'əyine' mosən' na' bosyo'ose'ene' sin cui bi bi bosyo'onežjue'ene'. ¹¹ Nach xanga'aque'en bsele'e yeto mosən', na' łeczə gosə'əyine'ene' na' gwso'one'ene' borl, na' bosyo'ose'ene' sin cui bi bi bosyo'onežjue'ene'. ¹² Nach bselə' xanga'aquen' mos əgwyoñe, na' łeczə gwso'otlate'ene' xte gwso'onene' güe' na' besyə'əbeje'ene' fuerlə.

¹³ Nach xan yag obasən' gwne': “¿Nacxa gona'? Egwseła'a xi'ina' bi'in chacchgüeida' chei, la' šəquə gwsa'apəlje'ebo' respet.” ¹⁴ Pero beñə' ca' chsa'apə yag obasən' catə' besə'əle'ine' xi'ine'enə' gosə'əne' entr lega'acze': “Bengan' xi'in xan yag obasən' na' len' si' biennə'. Leda gotchone' par ničh si'icho bien che xe'enə'.” ¹⁵ Nach besyə'əbeje'ene' fuerlə güertən' na' gwso'ote'ene'. Na' žnacxa bentgua xan yaguən' len lega'aque'ena' ža? ¹⁶ Jəyeni'tlaogüe' lega'aque', na' begüe'e yaguən' lao na' beñə' yoblə. Na' beñə' ca' ž'anə' catə' gwse'enene' dižə' quinga de'en be' Jeso'osən' gosə'əne': —¿Catec de'e mal juisy de'e ca' goquən'!

¹⁷ Na' Jeso'osən' bgüiachgüe' lega'aque' na' gože' lega'aque': —¿Bixa zejen ža, de'en nga nyojən' le'e Xtižə' Diozən' chia' de'en gwxaquə'əlebəda' ca yej squin?, nan:

Yej de'en cui gwso'olažə' mues güen yo'o ca',

len banaquən yej squin.

¹⁸ Na' yoguə' no cui šejle' chia' gwxaquə'əlebene' ca beñə' əxopə lao yej na' cue'ežošje'. Na' yoguə' no cuiñə' šejle' chia' catə' babžin žan' gaquə'juisyan', gwxaquə'əlebene' ca beñə' əxopə yej laogüe'ena' na' əgwšəšjən le'.

Gosə'əñabene' Jeso'osən' šə yesə'əyixjue' impuest che gobiern

¹⁹ Na' lao or na'atezə beñə' ca' choso'osed choso'olo'i lein' na' beñə' gwnabia' che bxož ca' gwse'enene' yesə'əzene'ene' chedə' gwse'ejni'ine' de que Jeso'osən' be'e jemplan' por ni che de'en cui chse'ejle'e che'. Pero bito bi gwso'one' chedə' besə'əžebe' bi so'on beñə' ca' ž'anə' beñə' bachse'ejle'e che Jeso'osən'. ²⁰ Na' dezd or na'atezə gwzolao gosə'əbe'enaogüe' Jeso'osən' par əchoj to dižə' cho'enə' de'en yesə'əchine' par əsa'ogüe' xya che' lao beñə' gwnabia' che gobiernən'. De'e na'anə' bosə'əsele'e beñə' chso'on txen len lega'aque' lao Jeso'osən' gwsa'aque'ene' yesə'əxoayague'ene' ničh gone' xbab de que do lažə'əga'aque' chse'əne'ene' yesə'ənezene' bi de'en naquən güen so'one'. ²¹ Nach gwse'e le': —Maestr,

nezeto' de que cho'o dižə' li, na' naquən liča de'en chsed chlo'ido' beṇə' ca', na' tozə can' chono' len notə'atezə beṇə'. Na' nezeto' de que dižə' lin' cho'o chsed chlo'ido' beṇə' can' chene'e Diozən' goncho. ²² Na' chene'eto' nezeto' ħəcheyalə' chixjwto' impuest che gobiernən', o šə cui?

²³ Pero gočbe'i Jeso'osən' caguə do lažə'əga'aque'enə' chse'ene' ca', con chse'enene' yoso'oħoayague' le', na' gože' lega'aque': ²⁴ —Le'e gwlo'i nada' to xmechlen'. ħNo diboj chein' da' laogüen' na' no lein' nyoj laogüen'?

Nach gwse'ene': —Che Rei Sesar na'anə'.

²⁵ Nach gože' lega'aque': —Le'e əgwnežjo Sesarən' de'en naquə che' ža, na' le'e əgwnežjo Diozən' de'en cheyalə' əgwnežjwlene'.

²⁶ Na' bito gwsa'ac so'one' xtiže'enə' clləə lao beṇə' ca' ža'anə', na' besyə'əbanene' can' boži'e xtižə'əga'aque'enə', na' bitoch bi gosə'əne'.

Catə' yesyə'əban beṇə' guat ca'

²⁷ Na' leczə besə'əžin balə' beṇə' sadoseo ca' beṇə' ca' cui chse'ejle'e de que yesyə'əban beṇə' guatən', nach gosə'ənabene' le' ²⁸ gwse'ene': —Maestr, de'e Moizezən' bzoje' can' cheyalə' goncho. Na' gwne': “Šə to beṇə' byo beṇə' nšagna' gate' na' yega'an' no'ol che'enə' sin cui no xi'ine' gwzo, beṇə' bišə' ben' bagotən' cheyalə' yeque'e no'olənə' par nič nītə' xi'in' dia che ben' bagotən'. ²⁹ Na' goquən' gwnitə' gažə bišə'əga'aque', na' toe' bšagne'e na' catə' gote' notono xi'ine' gwzo. ³⁰ Na' beṇə' biše'e əgwchope beque'e no'olən', na' leczə gote' na' notono xi'ine' gwzo. ³¹ Na' beṇə' biše'e əgwyoŋe leczə beque'e no'olən', na' leczə ca' goquə len le', nach beṇə' bisə'əga'aque' ca' yetap besyə'əque'e no'olən' na' gwsa'ate' na' notono xi'inga'aque' gwnitə'əczə. ³² Gwdelə leczə got no'olən'. ³³ Na' catə' yesyə'əban beṇə' guat ca', ħnoe' entr lega'aque' gaquə be'en che'? la' yogue'e boso'ošagna'alene' le'.

³⁴ Na' Jeso'osən' boži'e xtižə'əga'aque'enə' na' gože' lega'aque': —Beṇə' ca' nitə' lao yežlyo nga chosə'əšagne'e na' leczə choso'ošague' na' no xi'inga'aque'. ³⁵ Pero na' beṇə' ca' na' Diozən' chega'aque' de que zjəzaque'e par yesyə'əbane' ladjo beṇə' guat ca' na' par žjəsyə'əzoe' len le' zejlicəne, catə'an yesyə'əžine' gan' zo Diozən' bito nachbia' šə zjənaque' beṇə' zjənšagna' o šə cui, na' caguə no yesyə'əšagna'ach na'anə'. ³⁶ Bitoch sa'ate'. Lebze əsa'aque' len angl ca'. Na' zjənaque' xi'in' Dioz chedə' babosban Diozən' lega'aque' ladjo beṇə' guat ca'. ³⁷ Na' leczə de'e Moizezən' bzoje' can' goquə ble'ine' to yi' bel' de'e chdoljən to lo'o xis yešə' sin cui bzeyən len. Na' gwne' che Xancho Diozən' de que naque' Dioz che de'e xaxta'ocho Abraannə', na' Dioz che de'e xaxta'ocho Isaaquən' na' Dioz che de'e xaxta'ocho Jacobən'. De'e na'anə' nezecho de que beṇə' guat ca' yesyə'əbane'. ³⁸ Na' nezecho beṇə' ca' nite'e len Diozən' chedə' Diozən' bito naque' Dioz che beṇə' guat, sino naque' Dioz che beṇə' zjəmban. Na' yoguə' beṇə' bagwso'onlilažə' Diozən' ne'e zjəmbane' par chso'elaogüe'ene'.

³⁹ Na' balə beṇə' choso'osed choso'olo'ine' lei de'en bzoj de'e Moizezən' gwse'e Jeso'osən': —Maestr, binlo boži'o xtižə'əga'aque'enə'.

⁴⁰ Na' bitoch besyə'əyaxjene' ħbi yesə'ənabene' le'.

Cristən' naque' xi'in' dia che de'e Rei Dabin'

⁴¹ Jeso'osən' gože' lega'aque': —ħBixčhen' chəsə'əna beṇə' che Cristən' de que naque' xi'in' dia che de'e Rei Dabin'? ⁴² Cuin de'e Dabin' bzoje' le'e ħibr gan' žia Salmos, gwne':

Xancho Diozən' gože' Xana'anə':

“Gwche'edo' cuita' nga nabi'acho txen.

⁴³ Na' gona' par niçh nitə' de'e ca' chso'on contr le' na' beṇə' contr çhio' ca' xni'onə'.”

⁴⁴ Na' de'en gwna de'e Dabin' de que Cristən' naque' Xane', çacabi zejen de que Cristən' naque' mazəchlə ca xi'in dia çe'enə' ža?

Xtolə' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'ine' lei de'en bzoj de'e Moizezan'

⁴⁵ Na' gože' disipl çe' ca' len yoguə' beṇə' yeziqə'əchlə bosozenag çe', gože' lega'aque': ⁴⁶ —Le'e gon xbab niçh cui gonle can' chso'on beṇə' ca' choso'osed choso'olo'ine' lei de'en bzoj de'e Moizezan'. Lega'aque' chesyə'əbeine' chəsə'əlaže'e zjənyaze' lachə' tonə, na' chesyə'əbeine' catə' beṇə' chəsə'əguape' lega'aque' diox na' chəsə'ənope'e na'aga'aque'enə' do lao lquey. Lega'aque' chse'enene' yesə'əbi'e gan' chəsə'əbe' beṇə' blao catə' chja'aque' yo'odao' na' catə' chac lni. ⁴⁷ Na' choso'oxoayague' no'olə gozebə ca' par niçh no'ol ca' chəsə'ənežjue' lega'aque' ližga'aque' len bichlə de'en de čhega'aque'. Na' catə' chso'one' orasyon, chso'echgüe' dižə' parzə niçh choso'oxoayague' beṇə'. Mazəchlə castigw čhega'aque' əgwnežjo Diozən' clezə ca çe beṇə' yeziqə'əchlə čhedə' chso'one' de'e mal ca' zjənac ca' len zjəneze' can' na lein'.

21

To no'olə gozebə be'e Diozən' xmeche'enə'

¹ Jeso'osən' bgüie' gan' bosonežjo beṇə' ca' mechən' par yo'odao' əblaonə', na' ble'ine' beṇə' gwni'a ca' gosə'əgüe'e xmechga'aque' lo'inə'.

² Na' leczə ble'ine' to no'olə gozebə no'olə yašə' gwlo'e çhopə sentab dao' çe'enə' lo'i gan' gosə'əgüe'e mechən' par yo'oda'onə'.

³ Nach Jeso'osən' gwne': —De'e li əchnia' le'e, no'olə gozebən' naque' beṇə' yašə', pero bagwlo'e de'e zaquə'əch lao Diozən' ca yoguə' beṇə' ca' yelə'.

⁴ Lega'aque' gosə'əgo'o xmechga'aque' de'e checho'onən lao yelə' gwni'a čhega'aque'enə', pero no'olə nga lao yelə' yašə' yelə' zi' çe'enə' bagwlo'e yoguə' ca ga de'e de çe'.

Gwžin ža yosyo'oçhinje' yo'odao' əblaonə'

⁵ Na' ca naquə balə disipl ca' gwso'e dižə' catec xoche naquə yo'odao' əblaonə' ca naquə gwso'one'en de yej xoche de'e zaque'e na' yo'on bi de'en bosonežjo beṇə'. ⁶ Nach gože' lega'aque': —Ca naquə yo'odao' əblaonə' de'en chle'ile nga, gwžin ža yosyo'oçhinj beṇə' doxenən' na' notoch no le'i len.

De'en gaquə catə'an bazon baozə šo'o fin çe yežlyon'

⁷ Na' gosə'əṇabene' Jeso'osən' gwse'ene': —Maestr çdo batə'əquə gaquə de'e nga nao' nga? na' çnac gaquə gacbe'ito' catə' bazon baozə gaquə can' na'onə'?

⁸ Na' gože' lega'aque': —Le'e gon xbab niçh notono əxoayag le'e par niçh šejle nez yoblə. Beṇə' zan beṇə' goxoayag la'aque' yesə'əne': “Nadan' Cristən' na' bazon gaquə juisyən'.” Pero le'e bito əgwzenagle xtižə'əga'aque'enə'. ⁹ Na' catə' yene'ele dižə' de que chac gwdilə o de que guaquə gwdilə, bito žeble, čhedə' zgua'atec de'e quinga cheyalə' gaquə. Pero na' bitonə' žin žan' par šo'o fin çe yežlyon'.

¹⁰ Nach gože' lega'aque': —Ze'e šo'o fin çe yežlyon' yedilə yež contr yež na' nasyon contr nasyon. ¹¹ Na' leczə zan yež de'e zjəchi' doxenlə yežlyon'

xo'ochgua, na' gaquə bgüin, na' cue'e yižgüe'. Na' yesə'əžebchgua benachən' catə' yesə'əle'ine' de'en gaquə le'e yoban'.

¹² Pero ze'e gaquə yoguə de'e quinga catə' yesə'əzene' le'e, na' yoso'ochi' yoso'osaque'e le'e, na' so'one' le'e lao na' bəxoz ca' na' yesə'əyixjwga'aque' le'e ližya. Na' yesə'əche'e xaxje' le'e do lao rei na' lao gobernador par sa'ogüe' xya chele chedə' chonlilažə'əle nada'. ¹³ Na' lao chac de'e quinga, le'e güe'ech xtiža'anə'. ¹⁴ Pero na' bito gonle xbab nac yoži'ile xtižə'əga'aque'en catə' əžinle lao beṇə' gwnabia' ca' gan' sa'ogüe' xya chele. ¹⁵ Nada' gona' le'e xbab na' yelə' sin' par niçh gaquə yoži'ile xtižə'əga'aque'enə' sin cui bi yesə'əne' na' bito gaquə so'one' par se'ejle' beṇə' yoblə de que babenle de'e mal. ¹⁶ Na' tant yesə'əgue'i beṇə' le'e xte xaxna'ale ca' na' beṇə' bišə'əle na' bišə'əljuežjle na' beṇə' migw chele ca' so'one' le'e lao na' beṇə' contr chele ca' na' əso'ote' balle. ¹⁷ Na' casi yoguə' benachən' yesə'əgue'ine' le'e chedə' chonlilažə'əle nada'. ¹⁸ Na' le'e gon xbab de que chapə chye Diozən' le'e. Na' bito güe'e latjə cuiayi'ile. ¹⁹ Na' gone' yelə' mban zejlicane chelen' šə sole co'o gwchejlažə'əle len yoguə'əlol de'en so'onene' le'e.

²⁰ Na' catə' le'ile soldad zan zjənyechj zjəmbi'e Jerosalennə', na' ənezele de que bazon cuiayi'in. ²¹ Na'a ža, le'e nitə'əle distrit che Jodean' cheyalə' yexonjle catə'an bachac ca' na' žja'acle do ya'ada'ote. Na' le'e nitə'əle lao' syodan' yesa'acdole, na' le'e nitə'əle fuerlə syodan' bito gonle xbab yeyo'ole. ²² Cana' gwnežjo Diozən' castigw che beṇə' ca' ža' syodan' por ni che xtolə'əga'aque'enə' par niçh gaquə can' nyojən le'e Xtižə' Diozən'. ²³ Na' ca tyempən' lechguale zdebə gaquə len no'ol ca' zjənoa' bdao' na' no'ol ca' chəsə'əguažə' bidao'. Lechguale chi' saquə' beṇə' ca' ža' doxenlə Jodean', chedə' Diozən' əžə'achgüe' lega'aque'. ²⁴ Soldad ca' so'ote' baləga'aque' len spad, na' yebale' yesə'əche'e xaxj soldad ca' nasyon ca' de'en zjəchi' doxenlə yežlyon'. Na' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael yoso'ochinje' yo'o ca' de'en ža' Jerosalennə' na' yoso'olej yosə'əšoše'en. Pero na' babžia Diozən' bia' ža catə' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael bitoch yesə'ənabi'e nasyon Izraelən'.

Yida Jesocristən' de'e yoblə

²⁵ Ca naquə bgüiž, bio' na' beljw ca', gaquə de'e yebanecho len lega'aquən. Na' beṇə' ža' yežlyon' sa'aque'ne' tolə na' sa'acžejlaže'e tant ššag gon nisda'onə' de'en gwlis be'enə' len. ²⁶ Na' beṇə' ža' yežlyo nga sa'ate' šlat tant yesə'əžebe' de'en gaquə, chedə' Diozən' əgwsi'inse' yoguə' de'e ca' chle'icho le'e yoban'. ²⁷ Na' cana'ach beṇə' ža' yežlyon' yesə'əle'ine' nada' yida' de'e yoblə to lo'o bejw, nadan' naca' ben' bselə' Diozən' golja' benach. Yida' len yelə' guac xen chia'anə' par niçh gwlo'a de que naca' le'ezelaogüe beṇə' blao. ²⁸ Na' catə' solao gaquə de'e quinga, le'e gondiplažə' na' le'e yebei, chedə' bazon əžin ža catə' yida' de'e yoblə par yosla' le'e lao yoguə' de'e mal.

²⁹ Na' Jeso'osən' be'elene' lega'aque' to jempl na' gože' lega'aque': —Le'e ggüiašc can' chon yag yixgüion' o bitə'ətezə yag yoblə. ³⁰ Catə' chle'ile bachebia xlague'e nach nezele de que bach zon yela' yejon'. ³¹ Na' lecžə ca' catə' le'ile gaquə de'e quinga bagwnia' ze'e gaquən', cana'ach ənezele de que bazon əgwloe' Diozən' yelə' gwnabia' che'enə'.

³² De'e li'əchnia' le'e, bitonə' gat le'e nitə'əle tyemp nga catə' solao gaquə yoguə'əlol de'e ca'. ³³ Ca naquə de'e ca' chle'icho le'e yoban' na' yežlyon' yesə'əde chei, pero ca naquə xtižə'anə' caguə de'e te cui gaquə can' nanṇə'.

³⁴ Na' le'e gon xbab par nič cui gacle beṇə' lia na' beṇə' gü'e zo na' par nič cui sole yelaḷ yežejele. Nchoḷ yichjla'aždao' beṇə' ca' zjənaque' beṇə' lia na' beṇə' gü'e zo na' beṇə' ca' chesyə'alal chesyə'əžeje. Bitō nite'e probnid catə'an seḷə' Diozən' castigw chega'aque'. ³⁵ Na' leczə yoguə' beṇə' yeziquə'achlə ža' yežlyon' beṇə' cuiṇə' so'onḷilažə' nada' bitō nite'e probnid. ³⁶ Pero le'e ža, leso probnid dote tyemp, le'e gon orasyon par nič catə' gaquə de'e quinga Diozən' gaquəlene' le'e par nič cui bi gaquele na' par nič yedəsole len nada', nadan' naca' ben' bseḷə' Diozən' golja' beṇəch.

³⁷ Na' yoguə' ža gwzo Jeso'osən' bsd blo'ine' beṇə' ža' lo'o yo'odao' əblaonə'. Nach yoguə' že' beyeje' lao ya'a de'en nzi' ya'a Olibos. ³⁸ Na' yoguə' zil tempran besə'əžin beṇə' zan par boso'ozenague' che' lao bsd blo'ine' lega'aque' lo'o yo'odao' əblaonə'.

22

Boso'oxi'e can' so'one' yesə'əzene' Jeso'osən'

¹ Na' goquən' bazon baozə ḷni pascon' de'en chalə' Jerosalennə' catə'an chsa'ogüe' yetxtil de'en cui bi xne'i nchixə. ² Na' bḫoz əblao ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moisezən' besyə'əyilje' naclə so'one' par ədolə' Jeso'osən' sin cui no gache'i na' əso'ote'ene'. Gwso'one' ca' chedə' besə'əžebe' šə bi so'one beṇə' lega'aque'.

³ Nach gwyo'o gwyaz Satanasən' yichjla'aždao' Jod Iscariotən' ben' naquə cuent len apostol ca' šižin. ⁴ Gwyeje' lao bḫoz əblao ca' na' lao beṇə' ca' zjənaquə gwnabia' che xə'ag yo'odao' na' bosə'əxi'e naclə so'one' par gone' Jeso'osən' lao na'aga'aque'. ⁵ Na' lechgualə besyə'əbeine', na' gwso'one' lyebe yosə'ənežjue'ene' mech. ⁶ Na' Jodən' gwxenlaže'e len lega'aque' na' gwzolao gwche'enaogüe' batə'əquən' so latjə gone' Jeso'osən' lao na'aga'aquen' catə' cui ža' beṇə' zan len le'.

Gwsa'ogüe' xše' na' Jeso'osən' blo'ine' lega'aque' can' so'one' par žjesyə'əzalaže'e ca de'en gate'

⁷ Na' bžin žan' catə'an chsa'ogüe' yetxtil de'en cui bi xne'i nchixən. Na' ža na'anə' naquən žan' catə' chso'ote' xilə' dao' par chjəsyə'əzalaže'e can' bosla Diozən' de'e xaxta'oga'aque'enə' lao na' beṇə' Egipto ca'. ⁸ Nach Jeso'osən' gwleje' Bedən' len Juannə' na' gože' lega'aque': —Le'e žja'ac na' le'e žje'esi'ini'a de'en gaocho lao ḷni pascon'.

⁹ Nach gwse'ene': —¿Gan' che'endo' žje'eni'aton'?

¹⁰ Nach gože' lega'aque': —Catə' bagwyo'ole syodan' na' yežagle to beṇə' byo ben' noa' che'e nis ya'a yene'. Le'e žjənaotelene' na' šo'ole len le' lo'o yo'onə'. ¹¹ Na' ye'ele xan yo'onə': “Maestrən' ne' gonšgo' to cuart gan' güe'eni'ato' de'en gaolento'one' xše' ḷni pascon' neto' disipl che'.” ¹² Nach əgwlo'ine' le'e to cuart xen de'en zo žcuia la'alə, na' lo'o cuartən' zo to mes na' bichlə de'e chyažjecho. Lo'o cuart na'anə' əgwsini'ini'ale de'en gaocho lao ḷni pascon'.

¹³ Nach gwsa'aque', na' yoguə'əḷol cayanə'nə' gože' lega'aque'enə' goquə. Nach bosə'əsi'ini'e de'en gwsa'ogüe' ḷni pascon'.

¹⁴ Na' catə' bžin or, gwchi'e cho'a mesən' len disipl che' ca'. ¹⁵ Nach gože' lega'aque': —Lechgualə gwzelaža'a gaogua' yelə' gūəo che ḷni pascon' nga len le'e antslə ze'e čhi' saca'a par gata'. ¹⁶ Chnia' le'e, zelao na'a gaogua'an. Xte cata'ach babloe' Diozən' yelə' gwnabia' che'enə', cana'ach gaogua'an de'e yoblə.

17 Na' gwxi'e basən', be'e yelə' choxcwlen che Diozən' nach gwne': —Le'e si'in na' le'e ye'ej yoguə'əle latə' güejə de'en yožə lo'o bas nga. 18 Chnia' le'e zelao na'a che'ēja' bino che oban' nga. Xte catə'əch babloe' Diozən' yelə' gwnabia' che'enə', cana'ach ye'ēja'an de'e yoblə.

19 Nach gwxi'e yetxtilan' na' be'e yelə' choxcwlen che Diozən' na' bzojje'en na' bnežjue'en lega'aque'. Na' gože' lega'aque': —De'e nğan' cuerp chia' de'en chsanlaža'a por ni che le'e. Quinga gonle par žjəyezalažə'əle bi zejen par le'e ca de'en so'ote' nada'.

20 Na' leczə bexe'e basən' catə' babeyož gwsa'ogüe' xšen' na' gože' lega'aque': —De'en yožə lo'o bas nga zejen de'e cobə de'en non Diozən' lyebe gone' par gaquəlene' le'e. Na' solao gone' can' none' lyeben' chedə' so'ote' nada' na' laljə xčhena'anə' por ni chele.

21 Na' de'e li ben' gone' nada' lao na' beņə' ca' so'ot nada' chaolene' nada' txen nga. 22 Banaquəczən chia' gata', nadan' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beņach, pero įprobchguazə be'enə' gon nada' lao na' beņə' ca'!

23 Nach disipl ca' gosə'əzolaogüe' gosə'əņabene' ljuežjga'aque' noe' entr lega'aquen' gon de'e malən' nac ca'.

Gwsa'acyože' entr lega'acze' noen' naquəch blao

24 Na' leczə gosə'əzolaogüe' gwsa'acyože' entr lega'acze' noen' naquəch beņə' blao. 25 Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': —Nitə' rei che to to nasyon ca' na' chəsə'ənabi'e beņə' nitə' xni'aga'aque'. Na' beņə' gwnabia' ca' chse'enene' əsoe' beņə' dižə' chega'aque' de que zjənaque' beņə' güenchgua. 26 Pero caguə can'. Šə no le'e nacle beņə' blaoch, bito cheyalə' yene'ele əso'elao' beņə' le'e. Na' šə no le'e nacle beņə' chgüia chye beņə' chso'elao' Diozən', cheyalə' sole par gaqualen ljuežjle. 27 Le'e gon xbab non' naquəch beņə' blao, žəbe'enə' chi' cho'a mesən', o šə xmosə' ben' chon mendadən'? Clarczən' naquən de que ben' chi' cho'a mesən' naquəche' blao. Ca naquə nada' zoa' par gaquəlena' le'e la'anə'əczə naca' Xanle.

28 Le'e bito chbejyichjle nada' lao yoguə'əlo' de'en chyi' chzaca'a. 29 Na' ca naquə Xa'anə' bano'e chia' par nič nabi'a, leczə nada' bano'a chele par nič nabi'ale. 30 Na' gona' par nič ye'ej gaole txen len nada' catə' yežinle gan' nabi'a. Na' leczə gona' par nič le'e əggüia əgwyele family ca' šižin, beņə' ca' zjənaquə xi'in dia che de'e Izraelən'.

Jeso'osən' gwne' de que Bedən' cui chebe' šə nombi'ene'

31 Nach Jeso'osən' gože' Simon Bedən': —Ben xbab čio', bagwnab Satanasən' gaco' lao ne'in par nič gonən le' prueb šə güejyichjo' cuich gonlilažə'o nada'. Na' de'en gonən len le' gwxaquə'əleben ca de'en chon to beņə' catə' chdie' trigon' rner par chega'an de'e güen. 32 Pero na' nada' babena' orasyon par le' par nič ca' bito cuejyichjo' can' chonlilažə'o nada'. Na' catə' babediņjdo' xto'lo'onə', btiplažə' beņə' bišo'o quinga.

33 Nach Bedən' gože'ene': —Xana', bagwchoglaža'a sa'alena' le' caguə ližya na'azə sino xte gatlencza' le'.

34 Na' Jeso'osən' gože'ene': —Bed, əchnia' le' bito cuež lecon' neže' antslə ze'e gaquə šon las cui chchebo' de que nombi'o nada'.

Jeso'osən' gože' disipl che' ca' de que bazon yoso'oči'yoso'osaquə' beņə' lega'aque'

35 Na' gože' disipl che' ca': —İede de'e byažjele catə' bselə'a le'e jətixjue'ile xtiža'anə'? Bselə'a le'e sin cui bi'ale mech na' nic bsod, na' nic bi'ale xelle. Nach gwse'ene': —Bitobi byažjato'.

³⁶ Na' gože' lega'aque': —Pero na'a ža ša naple mech cheyalə' gua'alēn, na' leczə ca' gua'ale bsođ. Na' ša bito bi spad chelenə' de, le'e gotə' xadoŋ chelen' par si'ilen. ³⁷ Echnia' le'e gonle ca' chedə' gaquə' chia' can' nyojczən le'e Xtižə' Diozan', nan: “So'onene' le' can' chso'one' len beŋə' chon de'e mal.” Na' bacheyož chac yoguə'əlo' de'en nyojən chia'.

³⁸ Na' gwse'ene': —Xanto', bgüiašc nga no'ato' chopə' spad.

Nach gože' lega'aque': —Guaquəczən.

Jeso'osən' bene' orasyon lo'o güert de'en nzi' Getsemani

³⁹ Nach bechoje' yo'onə' na' ca naquə' costombr che' beyeje' ya'a de'en nzi' Olibos nach disipl che' ca' jəsə'ənaogüe'ene'. ⁴⁰ Na' catə' besyə'əžine' latjən' gože' lega'aque': —Le'e gon orasyonŋə' nič cui co'o gwxiye'enə' le'e nez mal.

⁴¹ Na' gwle'e lega'aque' zitə' ca gan' zelao əžin to yej de'e gwzalə' to beŋə', na' bzo xibe' na' bene' orasyonŋə'. ⁴² Gwne': —Xa, bešga par nič cui čhi' saca'a ša can' chazlažo'o, pero bito che'enda' de'e nia' nada' gaquə', sino gaquə' can' ənao le'.

⁴³ Na' to angl beŋə' za' yoban' blo'elaogüe' le' na' be'e le' fuers balor. ⁴⁴ Na' žlac lechgualə' chžaglaogüe' len yichjla'aždaogüe'enə' gwzola' chžaglaoche' chone' orasyonŋə' xte beyačloje' na' nis yes che'enə' beyaquən ca tlabə' güejə' chen de'en naquə' chelsoŋ besə'əyinjten lao yon'.

⁴⁵ Na' bezeche' na' catə' bežine' gan' nitə' disipl che' ca' jəyedi'e lega'aque' chəsə'ətase' tant nite'e trist. ⁴⁶ Na' gože' lega'aque': —čixchen' chtasle? Le'e čhas, le'e gon orasyon nič cui co'o gwxiye'en le'e nez mal.

Jodən' bdi'e Jeso'osən' lao na' soldad ca'

⁴⁷ Na' ca necho'ete Jeso'osən' dižə'nə' catə' bžin ben' le Jod, ben' naquə' cuent lao disipl ca' šizjŋ, na' nche'e beŋə' zan. Na' bgüigue'e gan' zo Jeso'osən' na' gwdaogüe'ene' bχidən', pero caguə' do laže'en bene' ca'. ⁴⁸ Nach gož Jeso'osən' le': —Jod, žəlen to bχid gono' nada' lao na' beŋə' quinga, nadan' naca' ben' bselə' Diozan' golja' beŋə'.

⁴⁹ Na' catə' besə'əle'i disipl che' Jeso'osən' can' gaquə' che'enə' gwse'ene': —Xanto', žəgwyinto' beŋə' quinga spad četo'onə'?

⁵⁰ Na' toe' gwđinen' mos che' beŋə' gwnabia' che' bχoz ca', na' gwčogtechgüe' nague' ličan'. ⁵¹ Pero Jeso'osən' gože'ene': —Ljoye'enə'.

Nach gwđane' nag mosən' na' beyone' le'. ⁵² Jeso'osən' gože' bχoz əblao ca' na' beŋə' gwnabia' che' xə'ag yo'odaonə', na' beŋə' golə' beŋə' blao ca', beŋə' ca' zja'ac žjəsə'əxene'ene', gože' lega'aque': —čEca to beŋə' bguannə' chsaquə'əlebele nda' za'acle len spad len yag zedexenle nada'? ⁵³ Yoguə' ža gwchi'a len le'e lo'o yo'odao' əblaonə' na' bito gwxenle nada'. Pero na'a babžin or par gonele nada' con can' chene'ele, na' babžin or gaquə' can' chene'e gwxiye'enə' de'en chnabia' beŋə' ca' chsa'aš lo'o de'e žčholən'.

Bedən' bito gwčhebe' šə nombi'e Jeso'osən'

⁵⁴ Nach gosə'əzene' Jeso'osən' na' gosə'əche'ene' liž ben' naquə'ch bχoz əblao che' nasyon Izraelən'. Nach Bedən' žžənaogüe' Jeso'osən' zitə' zitə'əla. ⁵⁵ Na' bosə'oxene' yi' chyo'o che' bχoz əblaonə' na' gosə'əbi'e cho'a yi'inə', na' gwčhe' Bedən' len lega'aque'. ⁵⁶ Na' to no'olə' criad ble'ine' le' chi'e cho'a yi'inə', na' bgüie' le' na' gwne': —Leczə len bengə' naquə' txen len Jeso'osən'.

⁵⁷ Pero Bedən' bito gwčhebe' šə nombi'e Jeso'osən', na' gwne': —No'olə', bito nombi'ane'.

⁵⁸ Na' chacczə šlož yeto beṇə' ble'ine' Bedən' na' gože'ene': —Lenczon' naco' t xen beṇə' ca'.

Nach Bedən' gože'ene': —Beṇə', bito lena' lega'aque'.

⁵⁹ Gwde to or yetoe' gwne': —De'e liczə naquə bengā t xen len Jeso'osən', chedə' naque' beṇə' Galilea.

⁶⁰ Na' Bedən' gože'ene': —Beṇə', bito nezdā' bi dižə'an cho'o.

Na' lao necho'ete Bedən' dižə'an ca' le'e gwchežte to lecw. ⁶¹ Na' Xančon' gwyečhe' bgüie' Bedən', na' jəsa'alažə' Bedən' dižə' de'en gož Xančon' le' catə'an gwne': “Bito cuež lecon' neže' antslə ze'e gaquə šon las cui chebo' de que nombi'o nada.” ⁶² Na' Bedən' bechoje' gan' ža' beṇə' ca' na' gwchežyašə'əchgüe'. Na' de'e juisy de'e goquene'.

Gosə'azi'ichizē'e Jeso'osən'

⁶³ Na' xa'ag yo'odao' ca' beṇə' ca' gwso'oxə' Jeso'osən' gwso'onene' borl na' gwso'ot gosə'əyine' le'. ⁶⁴ Na' boso'ocheje' to lachə' lao Jeso'osən' na' gosə'əyine' le'. Na' gwse'ene': —Gwneya'ašč ĵnon' chyin le'?

⁶⁵ Na' gwyanch dižə' de'en gosə'əne' contr le' gosə'əzi'ichizē'ene'.

Gosə'əche'e Jeso'osən' lao beṇə' golə beṇə' blao che nasyon Izraelən'

⁶⁶ Na' catə' gweyeni'inə' beṇə' golə beṇə' blao che nasyon Izraelən' na' bxož əblao ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzož de'e Moizežen' besyə'əžague' na' gwso'one' mendā par gwyej Jeso'osən' laoga'aque'ena' gan' chəsə'anabi'ena'. Nach gwse'ene': —Gwnašč neto' šə len' naco' ben' gwlej Diozən' par gaquəleno' nasyon chechon'.

Nach gože' lega'aque': ⁶⁷ —Žalə' nia' de que naca' Cristən' ben' gwlej Diozən' par gaquəlena' nasyon chechon' bito šejle'ele chia'. ⁶⁸ Na' žalə' bi nabda' le'e nic yoži'ile xtižā'anə'. ⁶⁹ Nadan' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇach, na' dezd na'a cui'a cuit Diozən' par nič nabia' t xen len le', Dioz ben' chnabia' doxenlə.

⁷⁰ Nach yoguə'e gwse'ene': —ĵElen' naco' Xi'in Diozən'?

Na' gože' lega'aque': —Le can' nale nan' naca'.

⁷¹ Nach gosə'əne': —ĵNochxa testigw chyažjecho? Chio'on babenecho na'a chžia chnite'e Diozən' de'en ne' ca'.

23

Bosə'əcuišē'e Jeso'osən' lao Pilatən'

¹ Na' yoguə'əlol beṇə' zan ca' gosə'əzeche' nach gosə'əche'ene' lao Pilatən'. ² Na' gwzolao bosə'əcuišē'e Jeso'osən' gosə'əne': —Bagwchoglaoto' che bengā de que cheyalə' gate' ca de'en chta chne' nasyon Izraelən'. Na' leczə chžone' chixjwto' impuest de'en chnab Rei Sesarən'. Nach leczə ne' de que le' naque' Cristən' ben' gwlej Diozən' par gaquəlene' nasyon cheto'onə' na' naque' to rei.

³ Nach Pilatən' gože'ene': —ĵElen' naco' rei che beṇə' Izrael ca'?

Nach Jeso'osən' gože'ene': —Le can' nao' nan' naca'.

⁴ Nach Pilatən' gože' bxož ca' na' beṇə' zan ca' nžag laogüe'ena': —Bitobi chla'alaon šə bi dolə' napə bengā.

⁵ Pero na' gosə'əneche' gosə'əne': —Chta chne' yoguə'əlol beṇə' ža' Jodea nga len de'en chsed chlo'ine'. Gwzolao bsd blo'ine' Galilean' pero lenczə nga bachsed chlo'ine' na'a.

Pilatən' bsele'e Jeso'osən' lao Erodən'

6 Catā' bene Pilatān' can' gosə'əne', gwṇabe' šə Jeso'osān' naque' beṇə' Galilea. 7 Na' catā' gocbe'ine' de que Jeso'osān' ze'e Galilean' gan' chn-
 abia' gubernador Erodān', na' bsele'ene' lao Erodān', la' ca or na' zo
 Erodān' Jerosalennə'. 8 Catā' Erodān' ble'ine' le' bebeine' chedā' bagoc
 sša chene'ene' le'ine'ene'. Babenene' xtizā' Jeso'osān' na' gwzoe' lez
 le'ine' to de'e zaquə' yebanene'. 9 Nach de'e zan gwṇabene' Jeso'osān',
 pero ni to dižā' che'enə' cui boži'i Jeso'osān'. 10 Bxoz əblao ca' na'
 beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moisezān' gosə'əzeche'
 galə'əzə na' bosə'əcuiše'ene' len zan dižā'. 11 Na' Erodān' len soldad che'
 ca' gwzolao gosə'əzi'ichiže'ene' na' gwso'onene' borl. Nach catā' beyož
 bosə'əguacue'ene' to lachə' xoche juisy, bosə'əsele'ene' lao Pilatān'. 12 Na'
 dezd ža na' gwsa'ac Erodān' len Pilatān' migw, chedā' antslə besə'əgue'i
 ljuežjga'aque'.

Gosə'əchoglaogüe'en gat Jeso'osān'

13 Nach Pilatān' betobe' bxoz əblao ca' na' beṇə' gwnabia' ca' nach
 len beṇə' ža' gan' chso'one' yelə' jostisān'. 14 Na' gože' lega'aque': —Le'e
 bedəgua'ale bengā laogua' nga, na' gwnale che' de que chta chne' beṇə'
 Izraelān'. Nada' bač gwṇabyožəda'ane' laole nga, na' ca xyan' de'en
 chaole che', ni to de'e xiṇj cui chželda' šə bin' none'. 15 Na' lecza ca'
 Erodān' bitobi xtole'e bželene', na' bossele'ene' laoto' nga. Na' naquān
 clar bitobi ben bengā de'e cheyalə' gate'. 16 Na' na'a con gonā' mendad
 yesə'əyine'ene' na' əgwsana'ane'.

17 Gwne' ca' chedā' gotə' to costombr chega'aque' de que əgwsane' to
 beṇə' pres lao yoguə' lni pascon'. 18 Na' yoguə' beṇə' ca' ža' na' gwso'osye'e,
 tozə ca' gosə'əne': —jEchojtega bengā gate', na' əgwsano' Barrabasān'!

19 Na' ca' naquə' Barrabasān' gosə'əyixjue'ene' ližya chedā' le' bxie' gwdilə
 lao syodan' na' goque' to beṇə' güet beṇə'. 20 Na' Pilatān' de'e yoblə
 gwṇabene' lega'aque' šə əgwsane' Jeso'osān'. 21 Pero gwso'osye'e gosə'əne':
 —jBde'e le'e yag corozān'! jBde'e le'e yag corozān'!

22 Na' de'e əgwyon' lase gož Pilatān' lega'aque': —jBi de'e mal bene'enə'?
 Ni to de'e xiṇj cui cheželda' šə bin' none'. Na' con gonā' mendad
 yesə'əyine'ene' nach əgwsana'ane'.

23 Pero con gwso'osye'e yelatə' zižjoch gosə'əṇabe' par əgwde'ene' le'e
 yag corozān'. Na' Pilatān' gwzolaogüe' bzenague' chega'aque'. 24 Na'
 gwchoglaogüe'en de que gaquə' can' gosə'əṇabene' le'. 25 Na' bsane'
 Barrabasān' ben' zjənyixjue' ližyan' ben' gosə'əṇabe' əgwsane' la'əṇə'əczə
 Barrabasān' goque' ben' bxə gwdilən' na' beṇə' güet beṇə'. Na' Pilatān'
 bene' Jeso'osān' lao na'aga'aque'enə' par so'one' len le' can' chse'enene'.

Boso'ode'e Jeso'osān' le'e yag corozān'

26 Na' lao zjənche'ene' fuerlə syodan' besyə'əžague' to beṇə' Sirene le'
 Simon, ze'e zeze'e fuerlə syodan'. La fuers bosə'əde'e yag coroz chē
 Jeso'osān' cože'enə' na' gwnaogüe' Jeso'osān'.

27 Na' beṇə' zan zjəsə'ənao le' na' zjəlen' zan no'olə. Na' no'ol ca' gwzolao
 gwso'osye'e gosə'əbeže' che'. 28 Pero na' Jeso'osān' gwyechje' na' gože'
 lega'aque': —No'olə lao' syoda Jerosalen, bito cuežle chia', yejni'a lecuež
 chele na' che xi'inle. 29 Na' de'e li gwžin ža catā' yesə'əne': “Mbalaz nitə'
 no'olə güiž no'olə cui no gwxa' na' cui no bi'i che' zo par əgguaze'e.” 30 Ca
 na' yesə'əṇablaže'e yesə'əbixə ya'a ca' par chənən' lega'aque', yesə'əṇablaže'e

æca'a bdiŋj gotən legə'aque'. ³¹ Šə so'ot beŋə' nada' len cui bi xtołə'a de, jnaquəchxe so'one' len le'e nacle beŋə' güen de'e malən'!

³² Na' leczə gosə'əche'e čhopə beŋə' güen de'e malən' par boso'ode'e legə'aque' le'e yag corozən' can' gwso'one' len Jeso'osən'. ³³ Na' catə' besə'əžine' latjə ganə' nzi' "Yičj Beŋə' Guat", boso'ode'e Jeso'osən' le'e yag corozən', na' leczə boso'ode'e beŋə' mal ca' čhopə le'e yag corozən' len le'. Toe' gwda' cuit Jeso'osən' liča na' yetoe' cuite' yeglə. ³⁴ Na' Jeso'osən' gwne': —Xa, bezi'ixen che yoguə' beŋə' quinga chəsə'əgue'i nada', la' caguə zjənezene' bin' chso'one'enə'.

Na' gwso'one' xala'ane'enə' rif par bosyo'ole'en. ³⁵ Na' beŋə' zan gosə'əzeche' na' besyə'əyate'ene'. Na' beŋə' gwnabia' čhega'aque' ca' gwso'onene' borl, chəsə'əne': —Yeziquə'əchlə beŋə' bosle'. Šə de'e li naque' Cristən' ben' gwlej Diozən' par gaquəlene' nasyon čhechon', čbixchen' cui chosla cuine'?

³⁶ Nach soldad ca' leczə gwso'onene' borl gosə'əbigue'e galə'əzə gan' zo yag corozən' na' boso'onežjue'ene' binagr. ³⁷ Nach gwse'ene': —Šə len' naco' Rei che beŋə' Izraelən', bosla cuino'.

³⁸ Na' yičj yag coroz che'enə' gwzo to de'en nyojən ca de'en bcuiš le', na' nan: "Bengan' Rei che beŋə' Izrael ca'." Na' byojən dižə' griego, dižə' latin na' dižə' ebreo.

³⁹ To beŋə' mal ben' da' le'e yag corozən' cuit Jeso'osən' leczə gwzi'ičiže'ene', gože'ene': —Šə len' naco' ben' gwlej Diozən' par gaquəleno' nasyon čhechon', bosla cuino' na' leczə bosla neto'.

⁴⁰ Pero na' ben' yeto gwdiłe' le' gože'ene': —čEbito chžebo' Diozən'? len badacho le'e yag corozən' par gatcho. ⁴¹ Na' de'en gatcho naquən liča, čhedə' na'a chzi'icho castigw che xtołə'əchon' laogüe naccho beŋə' güen de'e malən'. Pero bengə bitobi dolə' nape'.

⁴² Nach gože' Jeso'osən': —Jeso'os, žjəsə'alažə'əšgo' nada' catə' əžin ža ŋabi'o.

⁴³ Na' gož Jeso'osən' le': —De'e li əchnia' le', neža soczo' len nada' gan' zo Diozən'.

Can' goquə catə'an got Jeso'osən'

⁴⁴ Na' catə' bžin do gobiž goc žčhol doxen lao yežlyon' xte do cheda šona. ⁴⁵ Bito bse'eni' bgüižən'. Na' ca naquə lachə'an de'en ze lo'o yo'odao' əblaonə' gwchezə gwcholen xte goquən čhoplə. ⁴⁶ Nach Jeso'osən' bisye'e gwne': —Xa, chon cuina' lao na'o. Bezi' spirit čhi'anə'.

Na' beyož gwne' ca' gote'.

⁴⁷ Na' catə' ble'i capitan che soldad ca' de'e quinga, be'elaogüe'e Diozən' na' gwne': —De'e liczə bengə naque' beŋə' zda liča.

⁴⁸ Na' beŋə' zan besə'əžag par besə'əle'ine' can' chac. Na' yoguə'əlole' catə' babesə'əle'ine'en jəya'aque' gosə'əbažə' lcho'oga'aque'enə'. ⁴⁹ Na' yoguə' beŋə' ca' gwso'ombia' Jeso'osən' na' zjəlen no'olə' ca' jəsə'ənao le' catə'an beze'e Galilean' gosə'əzeche' zitə'ələ besə'əle'ine' de'e ca' goquən'.

Bosə'əcuəše'e Jeso'osən'

⁵⁰ Na' zo to beŋə' lao' syoda Arimatea gan' mbane Jodean' na' le' Jwse. Naque' txen len beŋə' ca' chesə'ənabia' lao beŋə' Izrael ca'. Jwsen' naque' to beŋə' güen, beŋə' zda liča. ⁵¹ Gwzoe' lez əžin ža selə' Diozən' beŋə' ŋabi'e nasyon Izraelən'. Bito bene' txen len beŋə' ca' catə'an gosə'əčhoglaogüe'en so'ote' Jeso'osən'. ⁵² Be'ena' gwyeje' lao Pilatən' na' gwŋabe' cuerp che

Jeso'osən'. ⁵³ Na' beletje'ene' le'e yag corozən' na' blaže'ene' to lachə' na' gwlo'ene' to lo'o bloj ba. Na' naquən to ba cobə ga cuiczə no no ne'e šo'o. ⁵⁴ Na' goc de'e quinga žan' catə'an chso'eni'e che lni pascon', na' babžin or par so'omba'ane' ža dezcanzən'.

⁵⁵ Na' no'ol ca' za'ac len Jeso'osən' Galilean' jəsə'ənaogüe' Jwsen' par besə'əle'ine' ba che Jeso'osən' na' can' gwxoə cuerp che'ena'. ⁵⁶ Nach besa'aque' na' jəsyə'əyənšaogüe'e to de'en chlā' zix de'en none' len mirra na' aloes. Na' ža dezcanzən' gwso'one' dezcanz segon can' na' lein'.

24

Jeso'osən' bebane' ladjo beṇə' guat ca'

¹ Na' bal' dmigw no'olə ca' ja'aque' cho'a bloj ban' de'e yoblə na' gwso'oxe'e de'e ca' bagwso'onšaogüe'e de'e chlā' zix. ² Na' catə' besə'əžine'ena' besə'əle'ine' bitoch bi yejən' da' cho'a ban'. ³ Na' gwso'e lo'o blojən' na' bito besyə'əželene' cuerp che Xancho Jeso'osən'. ⁴ Lao chsa'aque'ne' tolə che de'e quinga, besə'əle'ine' chopə beṇə' zjəzecha cuitga'aque'ena' na' zjənyaze' lachə' de'e chactitchgua. ⁵⁻⁶ Na' no'ol ca' besə'əžebe' na' besə'əchequə' yichjga'aque'ena' besə'əgüie' lao yolə. Nach gwse' beṇə' ca' no'ol ca': —¿Bixchen' cheyilje Jeso'osən' nga gan' bgaše'e? Notoch no nla' nga. Babebane' ladjo beṇə' guat ca' na' mbancze'. Ležjsa'alažə' can' gwne' catə' nezele Galilean'. ⁷ Gwne' de que le' naque' ben' bselə' Diozən' golje' beṇəch na' cheyalə' gaque' lao na' beṇə' mal ca' na' so'ote' le' yoso'ode'ene' le'e yag corozən', na' yeyon' ža yebane' ladjo beṇə' guat ca'.

⁸ Na' no'ol ca' jəsyə'ezaləže'e de que gwne' ca'. ⁹ Na' besyə'əsa'aque' cho'a ban' na' jəsyə'ədixjue'ine' apostol ca' šnej na' len yeziqə'əchlə beṇə' ca' nitə' txen len lega'aque' yoguə' de'e ca'. ¹⁰ Na' beṇə' ca' jəsyə'ədixjue'ine' apostol ca' zjənaque' beṇə' quinga: Maria beṇə' Magdala, na' Xguan, na' Maria xna' Jacob, na' len yebałə no'olə. ¹¹ Na' apostol ca' bito gwse'ejle'e che no'ol ca', gwsa'aque'ne' con chesə'anaze'ena'.

¹² Pero na' Bedən' le'e gwzechadote' na' gwsa'adoe' bžine' cho'a ban' na' bcheque'e na' ble'ine' lachə' ca' zjəchi'in lao yon', na' beze'e be-banchgüeine' che de'e ca' ble'ine'.

Blo'elao Jeso'osən' chopə disipl che' ca' lao zja'aque' Emaus

¹³ Na' lecə' ža dmigw na'anə' chopə disiplən' ja'aque' yež de'e nzi' Emaus, do šnej kilometros zitə' par Jerosalennə'. ¹⁴ Na' boso'ošile' entr lega'aque' che yoguə' de'e ca' bagoquən'. ¹⁵ Na' nechso'one' xbab na' nechso'ete' dižə' che de'e ca' catə' Jeso'osən' bgüigue'e len lega'aque' na' gwza'alene' lega'aque' txen. ¹⁶ Pero bito gwsa'acbe'ine' noxan' zdalen lega'aque'. ¹⁷ Nach gože' lega'aque': —¿Bi dižə'ən cho'ele entr le'e lao ngo'ole nezən'? ¿Bixchen' za'acchuale trist?

¹⁸ Na' toe' ben' le' Cleofas boži'e xtiže'en gože'ene': —¿Nacxa chactguan' bagwza'o Jerosalennə' na' cuinə' gache'ido' de'e ca' ze'e goc lao syodan'? ¿Ede'en naco' beṇə' zitə' ža?

¹⁹ Na' gože' lega'aque': —¿Bi goquən' nale ca'?

Nach gwse'ene': —De'en goc che Jeso'os beṇə' Nasaret. Goque' profet, na' Diozən' len beṇəchən' besyə'əbeine' le' can' blo'e yełə' guac che'ena' na' can' be'e dižə'əna'. ²⁰ Pero na' bəxoz əblao cheto' ca' len beṇə' gwnabia' cheto' ca' gwso'one'ene' lao na' beṇə' ca' na' gosə'əchoglaogüe'en che' de

que cheyałə' gate', na' boso'ode'ene' le'e yag corozən'. ²¹ Bachac šonə ža n̄a'a goc de'e quinga. Na' len neto' gwzoto' lez de que Dioz nan' bsele'ene' par yebeje' nasyon cheto'onə' xni'a beṇə' zitə'. ²² Na' no'ol ca' zjənaquə txen len neto' bale' gwso'e dižə' de'en chebaneto'. Ja'aque' cho'a ban' be'í, ²³ na' bito besyə'əželene' cuerp che'enə'. Catə' besyə'əla'aque' gosə'əne' de que besə'əle'idaogüe'ene' angl ca' beṇə' gwse'e lega'aque' de que babebane' ladjo beṇə' guat ca'. ²⁴ Na' leczə to chopə beṇə' byo beṇə' ca' zjənaquə txen len neto' ja'aque' cho'a ban' na' besə'əle'ine' cayanə'an gosə'əna no'ol ca' naquə, pero bito besə'əle'ine' Jeso'osən'.

²⁵ Na' gož Jeso'osən' lega'aque': —iProb le'e! Cui chejni'ile na' cui chejle'ele yoguə' de'en boso'ozoj profet ca'. ²⁶ Benən byen Crist ben' gwlej Diozən' par gaquəlene' beṇachən' gwxaquə'əzi'e yoguə' de'e quinga bagoc, pero na' de'e yoblə yezi'e yelə' chnabia' che'enə' len yelə' bala'an che'enə'.

²⁷ Na' be'e dižə' len lega'aque' gwzolaoteque' len de'en bzoj de'e Moisezən' na' len de'en boso'ozoj profet ca' yelə', nach bsed blo'ine' lega'aque' yoguə' de'en nyoj che'enə' le'e Xtižə' Diozən'.

²⁸ Na' besə'əžine' galə'əzə yežən' gan' zja'aque'. Na' Jeso'osən' bene' ca šejəche' delant. ²⁹ Pero beṇə' ca' gwso'one' byen yega'anə' len lega'aque', gwse'ene': —Yega'anczo' len neto' chedə' bachexjw že'enə' na' bagwde or par šejəcho'.

Na' gwoy'e par yega'anlene' lega'aque'. ³⁰ Na' lao zjəchi'e cho'a mesən' txen, Jeso'osən' gwxi'e yetxtilən' na' be'e yelə' choxcwlen che Diozən', na' bzojje'en na' bnežjue'en lega'aque'. ³¹ Cana'ach besyə'əyache'ine' de que le'enə', na' lao ne'e nite'e ca' benitlaogüe'. ³² Nach gwse'e ljuežjga'aque': —Lechguale bebei la'ažda'ochon' catə' be'elene' chio'o dižə' tnezən' na' cuaselol bsed blo'ine' chio'o can' nyojən che' le'e Xtižə' Diozən'.

³³ Na' lao or na'atezə le'e besyə'əsa'acte' jəya'aque' Jerosalennə', na' besyə'əžine' gan' zjəndopə zjənžag apostol ca' šnej len beṇə' ca' yelə'. ³⁴ Na' beṇə' šnej ca' gwse'e beṇə' ca' ze'e besyə'əžin: —De'e liczə babeban Xanchon'. Bablo'elaogüe' Simonə'.

³⁵ Nach beṇə' ca' chopə gwse'e lega'aque' de'en goquə lao zjəngüe'le nezən', na' gwse'e lega'aque' de que besyə'əyache'ine' de que le'enə' lao bzojje' yetxtilən' par sa'ogüe'en.

Jeso'osən' blo'elaogüe' disipl che' ca'

³⁶ Na' ca ne'e chso'ete' dižə' catə'əczla gwzecha Jeso'osən' gwcholga'aque'enə' nach gože' lega'aque': —Leso binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'.

³⁷ Pero na' lechguale besə'əžebe' na' besyə'əbanene' chedə' gwsa'aquene' de que chesə'əle'ida'ogüe'ene' de'e beṇə' guat na'anə'. ³⁸ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —¿Bixchen' chaquele tolə? na' ¿bixchen' chonle xbabən' ca' lo'o yichjla'ažda'olen'? ³⁹ Le'e ggüiašc ni'a na'a quinga par nič ənezele de que nada'anə'. Le'e can nada' par nič ənezele. Žalə' naca' beṇə' guat bito naquə žit belə' chia' ca de'e nga chle'ile nga.

⁴⁰ Nach lao gwne' ca', blo'ine' lega'aque' ni'a ne'e ca'. ⁴¹ Na' ca naquə bitonə' se'ejle'e tant chesyə'əbanene' na' tant chesyə'əbene', Jeso'osən' gože' lega'aque': —¿Ede latə' de'e gaogua'?

⁴² Nach bosə'ənežjue'ene' latə' bel' ya'a gaogüe', nach bosə'ənežjue'ene' to pedas chixə' bia ser de'en yožə š'i'imb. ⁴³ Gwxi'en na' gwdaogüe'en laoga'aque'. ⁴⁴ Nach gože' lega'aque': —Bagwni'a le'e catə'an nezelena' le'e

de que cheyałə' gaquə yoguə'əloł de'e ca' zjənyoɟ chia' le'e lei de'en bzoɟ de'e Moizezən', na' le'e libr de'en boso'ozoj de'e profet ca', na' leczə ca' le'e libr gan' žia Salmos ca'. Na' de'e ca' zjənyoɟ chia' baç goquən na'a.

⁴⁵ Nach ben Jeso'osən' par niç gwse'ejni'ine' de'e ca' zjənyoɟən che' le'e Xtizə' Diozən'. ⁴⁶ Na' gože' lega'aque': —Benən byen goc can' nyoɟən de que nada' gata' na' yebana' ladjo beɳə' guat ca' yeyon ža, nadan' naca' ben' gwlej Diozən' par gaquələna' beɳačən'. ⁴⁷ Na' le'e cheyałə' güe'ele xtiža'anə' len beɳə' ža' yoguə' nasyon, na' solaoteclə güe'elen Jerosalennə'. Güe'ele xtiža'anə' de que cheyałə' yesyə'ədiɳje beɳačən' xtolə'əga'aque'enə' par niç Diozən' yezi'ixene' chega'aque'. ⁴⁸ Na' le'e nacle testigw na' güe'ele dižə' che de'e quinga bable'ile de'en bagoc chia'. ⁴⁹ Na' leczə əselə'a Spirit che Xa' Diozən' yedəson len le'e can' bene' lyebe. Na' le'e yega'an' lao' syoda nga xte catə' Xa' Diozən' gone' le'e yelə' guac de'en za' yoban'.

Beyep Jeso'osən' yoban'

⁵⁰ Na' Jeso'osən' gwche'e lega'aque' ja'aque' gan' nzi' Betania, na' gwłis ne'e ca' gwɳabene' Diozən' gone' par niç nite'e mbalaz. ⁵¹ Na' goquən' beyož gwɳabe'en, Diozən' bezi' beque'ene' yobanə'. ⁵² Na' disipl ca' besyə'əga'anə' gwso'elaogüe'e Jeso'osən' yešlož dao' na' jəya'aque' Jerosalennə' chesyə'əbeine' xte juisy. ⁵³ Nach gwnitə'ətezə gwnite'e lo'o yo'odao' əblaonə' chso'elaogüe'e Diozən'.

De'e na'azən' chzoja' na'a.

Dižə' Güen Dižə' Cobə De'en Bzoj San Juannə'

Ben' naquə Xtižə' Diozən' golje' goque' beṇəch

¹ Catə' gwxe yežlyonə' bazoczə ben' naquə Dižə'anə'. Zoe' len Diozən' na' ben' naquə Dižə'anə' leczə naque' Dioz. ² Dezd nechte zoe' len Diozən'. ³ Na' Diozən' bene' par niç ben' naquə Dižə'an bene' yoguə'əlol beṇəch, angl, bia chsa'aš, na' yeziqə'əchlə de'e zjəde. Bitobi bi de de'e gwxe de'e gwzil de'e cui ben le'. ⁴ Le' nse'e yelə' mban zejlicane. Na' beṇə' ca' zjənapə' yelə' mban zejlicane, yo'o be'eni' lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə'. ⁵ Na' ben' naquə Dižə'anə' nse'e be'eni' par yichjla'aždao' beṇəchən'. Na' la'aṇə'əczə chacchgua de'e malən' yežlyo nga gan' ble'enə', de'e malən' bito chgapə'an be'eni' che'enə'.

⁶ Diozən' bsele'e to beṇə' le' Juan. ⁷ Bide' bedəye'e dižə' che ben' nsa' be'eni'inə' par niç yoguə'əlol beṇəchən' gwaquə so'onlilaže'e ben' nsa' be'eni'inə' catə' se'enene' xtižə' Juannə'. ⁸ Caguə Juan na'anə' nse'e be'eni'inə', sino bide' bedəye'e dižə' che ben' nsa' be'eni' par beṇəchən'. ⁹ Babžin ža bla' be'eni' che Diozən' yežlyo nga par šo'on lo'o yichjla'aždao' beṇəchən', na' chse'eni'in len notə'ateze'.

¹⁰ Ben' naquə Dižə'anə' gwzoe' yežlyon'. Na' la'aṇə'əczə len' bene' yežlyon', beṇə' ca' ža' yežlyon' bito gwsa'acbe'ine' non' naque'. ¹¹ Golje' entr neto' naquəto' beṇə' nasyon che'enə', na' casi yoguə' neto' naquəto' beṇə' nasyon che' bito gwyejle'eto' che'. ¹² Con beṇə' chse'ejle'e che', beṇə' chso'onlilaže'ene', chone' par niç zjənaque' xi'in Dioz. ¹³ Zjənaque' xi'ine' caguə por ni che gwsa'alje' zjənaque' beṇə' belə' chen, na' caguə por ni che de'en gwzelažə' beṇə' byon' na' no'olə, na' caguə por ni che gone'e beṇə' byon' so xi'ine'. Dioz nan' bene' xi'ine' lega'aque'.

¹⁴ Na' ben' naquə Dižə'anə' golje' goque' beṇəch na' gwzoe' len neto'. Ble'ito'one' na' gocbe'ito' de que naque' le'ezelaogüe beṇə' zaque'e la' len' naque' Xi'in tlišə' Xacho Diozən'. Lechgualə nži'ilaže'e beṇəchən' na' chzejni'ine' beṇəchən' yoguə'əlol dižə' li che Diozən'. ¹⁵ Juannə' bzejni'ine' che' gwne': —Che be'ena'anə' babi'a dižə' gwnia' de que ben' ze'e ačoj zaquə'əche' ca nada', chedə' bazoczə le'enə' antslə ze'e soa' nada'.

¹⁶ Na' Xi'in Diozən' laogüe de'en lechgualə nži'ilaže'e chio'o, zotezə zoe' chaclenchgüe' yoguə' chio'o chonlilažə'əchone'. ¹⁷ De'e Moizezən' bzejni'ine' de'e xaxtao' neto' beṇə' Izrael lei che Diozən', na' Jesocrisən' bedəlo'e de que nži'ilažə' Diozən' chio'o beṇəch na' chzejni'ine' chio'o yoguə'əlol dižə' li che Diozən'. ¹⁸ Ni to cui noṇə' le'i Diozən'. Xi'ine' tlišə'anə' ben' chaquene' chei babzejni'iczene' beṇəchən' can' naquə yichjla'aždao' Diozən'.

Juan ben' bčhoa beṇə' nis be'e dižə' che Jeso'osən'

¹⁹ Beṇə' blao che nasyon Izrael cheto'on ža' Jerosalennə' bososele'e bałə bxož lao ben' le Juan len yebałə beṇə' gwsa'aljə lao dia che de'e Lebi beṇə' zjəyo'o lao na'aga'aque' so'one' mendad lo'o yo'odao' əblao che neto' beṇə' Izrael. Boso'osele'e beṇə' ca' lao Juannə' par niç gosə'ənezene' non' naque'. ²⁰ Na' gože' lega'aque' clar: —Caguə nadan' Crisən' ben' naquən əselə' Diozən' par gaquəlene' nasyon che chio'o beṇə' Izraelən'.

²¹ Na' gwse'ene': —žNoxa le' ža? žəšə len' Liazən' ben' be' xtižə' Diozən' cana'?

Na' gože' lega'aque': —Caguə nada'anə'.

Nach gosə'əze'ene': —¿Ešə len' ben' naquən yidə par güe'elene' neto' xtižə' Diozən'?

Na' boži'en gwne': —Bitoczə.

²² Nach gwse'ene': —¿Noxaczə le'? niçh žjəyeyežto' beṇə' ca' bosə'oselə' neto'. ¿Bi natgo' che cuino'?

²³ Nach gože' lega'aque': —Nada' naca' ben' chṇe zižjo latjə dašən', əṇia': “Le'eyoša' yichjla'ažda'olen' par niçh əgwzenagle che Xançhon' catə'an yide'enə'”, can' gwna de'e profet Isaiazən' ben' be' xtižə' Diozən' cana'.

²⁴ Na' beṇə' ca' ja'ac lao Juannə' bosə'oselə' beṇə' fariseo ca' lega'aque'.

²⁵ Na' gwse'ene': —¿Bixchen' chçho' beṇə' nis šə cui naco' Cristən', na' šə cui naco' Liazən' na' šə ni ben' naquən yidə par güe'elene' neto' xtižə' Diozən'?

²⁶ Na' Juannə' boži'e xtižə'əga'aque'enə' gože': —Nada' chçhoa' beṇə' nis, pero na' entr le'e zo to beṇə' cui nombi'ale. ²⁷ Be'enə' ze'e əchoje' na' zaquə'əche' ca nada' na' bito zaca'a par gaca'xmose'.

²⁸ Yoguə' de'e quinga goquən yež de'en nzi' Betabara. Na' yežən' chi'in yešla'alə yao Jordannə' gan' chçhoa' Juannə' beṇə' nis.

Jeso'osən' gwxaquə'əlebene' ca xilə' dao' ca' gwsə'ot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə'

²⁹ Beteyo ble'i Juannə' za' Jeso'osən' gan' zoe'enə' na' gože' neto' ža'ato'onə': —Le'e güiašč nga za' ben' bselə' Diozən' ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' bia ca' chotcho par chnitlao xtolə'əchon'. Le'enə' yeque'e xtolə' beṇəçhən' con beṇə' so'onlilažə' le'. ³⁰ Che bengan' bi'a dižə' catə'an gwnia' de que ben' ze'e əchoj zaquə'əche' ca nada', çhedə' bazoczə le'enə' antslə ze'e soa' nada'. ³¹ Bito gocbe'ida' nada' cate non' naque'. Pero na'a za'a chçho'a beṇə' nis par niçh yeziquə'əchlə beṇə' Izrael sa'acbe'ine' non' naque'.

³² Na' Juannə' be'eche' dižə' che Jeso'osən' gwne': —Spirit çhe Diozən' de'en zo yoban' len Diozən' ble'ida' betjən ca to ngolbexə na' bžinən gwzon len Jeso'osən'. ³³ Bito gocbe'ida' nada' non' naque' žalə' que Diozən' ben' bselə' nada' par chçhoa' beṇə' nis gwne' nada': “Le'ido' yetj Spirit chia'anə' gan' zo ben' gon ca so Spirit chia'anə' lo'o yichjla'ažda'olen' na' nabi'an le'e. Na' catə' əžin Spirit chia'anə' gan' zo be'enə', son len le'.”

³⁴ Nada' bable'ida' goc can' gwne'enə' na' cho'a dižə' de que bengan' Xi'in Diozən'.

Beṇə' ca' gosə'ənaogüe' Jeso'osən' de'e neche

³⁵ Ža beteyo zecha Juannə' len çhopə neto' disipl che'. ³⁶ Na' ble'ine' gwde Jeso'osən', na' gože' neto': —Le'e ggüiašč na' zda ben' bselə' Diozən' ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' bia ca' chotcho par chnitlao xtolə'əchon'.

³⁷ Na' çopte neto' gože' ca' jenaoto' Jeso'osən'. ³⁸ Na' beyeçj Jeso'osən' na' ble'ine' banaoto'one'. Na' gože' neto': —¿Bixchen' naole nada'?

Na' gožto'one': —Maestr, žga zo'?

³⁹ Nach gože' neto': —Le'e šo'o na' le'ile.

Na' gwyejlento'one' na' ble'ito' gan' zoe'enə', na' bega'anlento'one' do yeto çhop or, çhedə' ca orən' banaquə ca do cheda tap.

⁴⁰ Nada' lena' Ndreš beṇə' bišə' Simon Bedən' beneto' dižə' de'en be' Juannə' na' gwnaoto' Jeso'osən'. ⁴¹ Na' Ndrešən' antslə ze'e gone' bichlə jəyeni' Simon biše'enə' na' gože'ene': —Babežaglaoto' Mesiasən'—, zeje dižə' Cristən' ben' gwlej Diozən' par gaqualene' nasyon Izrael çeton'.

⁴² Nach Ndresən' gwčhe'e Simon biše'enə' gan' zo Jeso'osən'. Na' lao chgüia Jeso'osən' le' gože'ene': —Len' Simon xi'in Jonas. Pero yesə'si' beṇə' le' Sefas—, zeje dižə' Bed.

Jeso'osən' gwleje' Lipən' na' Natanaelən' par əžja'aclene' le'

⁴³ Beteyo Jeso'osən' gwčhoglaogüe'en yeyeje' Galilean', na' bežague' Lipən' na' gože'ene': —Yo'o len nada'.

⁴⁴ Lipən' naque' beṇə' Betsaida, laž Ndresən' na' laž Bedən'. ⁴⁵ Nach Lipən' bežague' Natanaelən' na' gože'ene': —Babežaglaoto' ben' bzoj Moisezən' xtiže'e le'e libr ca' gan' leczə bzoje' lein', na' che lecze'en bosozož beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana'. Len' Jeso'osən' beṇə' Nasaret, xi'in Jwsen'.

⁴⁶ Na' gož Natanaelən' le': —¿Bat benecho Nasaret na' əchoj beṇə' güen? Na' gož Lipən' le': —Yo'o nič ənezdo'.

⁴⁷ Na' catə' Jeso'osən' ble'ine' bachžin Natanaelən' baozə, gwne' che': —Na' za' to beṇə' Izrael gwlaž čhecho ben' naquə beṇə' güen, na' ni latə'əzə cui naque' beṇə' goxoayag.

⁴⁸ Na' gož Natanaelən' le': —¿Nac chac nombi'o nada'?

Na' Jeso'osən' gože'ene': —Antslə ze'e əṇe' Lipən' le', catə'an zecha'o xan yag yixgüionə', ble'ida' le'.

⁴⁹ Nach Natanaelən' gože'ene': —Maestr, len' naco' Xi'in Dioz. Len' naco' Rei ben' chbezəto' yedəṇabia' neto' beṇə' Izrael.

⁵⁰ Na' Jeso'osən' gože'ene': —¿Epor ni che de'en gwnia' de que ble'ida' le' xan yag yixgüion' chejli'o de que Diozən' gwleje' nada' par gaquəlena' nasyon chechon' ža? De'e zaquə'əche ca de'e nga ze'e za'ac.

⁵¹ Nach Jeso'osən' goze'e neto': —De'e li əchnia' le'e, le'ixejele yoban' gan' zo Diozən' na' angl che' ca' əse'ep se'etje' yežlyo nga gan' zoa', la' Dioz nan' bsele'e nada' golja' beṇəčh.

2

Gotə' to yelə' gošagna' yež de'en nzi' Cana

¹ Gwde šonə ža nach gotə' to yelə' gošagna' yež de'enə' nzi' Cana distrit che Galilea, na' gwyej xna' Jeso'osən'. ² Na' leczə gwsa'axe' Jeso'osən' len neto' displ che' nič gwyejto' gan' chac yelə' gošagna'anə'. ³ Na' caguə goque binon' par əse'ej yoguə' beṇə' ca' ža'anə'. Nach xna' Jeso'osən' gože'ene': —Bito bi bino dech čhega'aque'.

⁴ Na' gož Jeso'osən' le': —Nagüe, ¿bixčhen' chi'o nada' ca'? Ze'e əžin or gaquəlena' beṇə' quinga.

⁵ Na' xne'enə' gože' beṇə' ca' chso'on mendadən': —Le'e gon bitə'atezə de'e əṇe'.

⁶ Na' nitə' xop yej ga chož nis. Yej ca' zjənac ca' choso'ochin beṇə' Izrael gwlaž četo' ca' par chsa'a chəsə'yib cuinga'aque' segon can' na lei četo'onə'. Na' to to yej ca' chožən do xon' che'e o do ši che'e nisən'.

⁷ Na' gož Jeso'osən' beṇə' güen mendad ca': —Le'e yosša' yej ca' nisən'.

Na' gosə'əgue'en xte ca gosə'əža'an. ⁸ Nach goze'e lega'aque': —Le'e gašə' latə'an ṇa'a, na' le'e žjənežjon' be'en chgüe'ej chguaon'.

Nach gwsa'aše'en jəsə'ənežjue'en be'en chgüe'ej chguaon'. ⁹ Na' bnix be'en nisən' banaquən bino, pero bito gwnezene' ga gwza'annə', con beṇə' ca' gwsa'ašə' len na' zjəneze. Nach goxe' ben' chšagna'anə' ¹⁰ na' gože'ene': —Yoguə' beṇə' chdie' zgua'atec bino šao', na' catə' beṇə' ca'

ža'anə' bazjəne'eje' zilən', nach cho'e lega'aque' de'e corrient. Pero na' le' bzago'o bino šao' nga xte ŋa'ach.

¹¹ De'e nga ben Jeso'osən' Cana distrit che Galilean' goquən miłagr nech de'en bene' par blo'e de que nse'e yelə' guac che Diozən'. Na' neto' disipl che' benlilažə'əto'one'.

¹² Gwde na' gwyejto' Capernaum len le' na' len xne'enə' na' beṇə' biše'e ca'. Na' jəsoto' na' to čhopə šoṇə ža.

Jeso'osən' bebeje' beṇə' ca' chso'on ya'a chyo'o yo'odao' əblaonə'

¹³ Na' bazon galə' lṇi pascw che neto' beṇə' Izrael catə'an gwyejto' len Jeso'osən' Jerosalennə'. ¹⁴ Catə' bžinto' chyo'o yo'odao' əblao che neto' beṇə' Izrael na' ža' beṇə' chəsyə'əyotə' go'oṇ na' xilə' na' ngolbexə, na' len beṇə' ca' zjəchi' choso'oše'e mech. ¹⁵ Nach Jeso'osən' bene' to sot de do na' bebeje' yoguə'əloł beṇə' ca' ža' chyo'o che yo'odao' əblaonə' len xilə' ca', len go'oṇ ca'. Na' beslase' xmech beṇə' goša' mech ca', na' gwlo'oṇi'ane'e mes čhega'aque' ca'. ¹⁶ Na' gože' beṇə' ca' chso'otə' ngolbexən': —Le'e yebej yoguə'əloł bia quinga nga. Cui gonle ya'a nga liž Xa'anə'.

¹⁷ Nach jəyeza'alazə' neto' disipl che' can' nyoj Xtižə' Diozən' gan' nan: “De'e tant chi' yichja' che ližo'onə' xte cheyožlaža'a.”

¹⁸ Na' beṇə' ca' zjənaquə beṇə' blao che nasyon Izrael čheto'on ža'anə' gwse'ene': —čBi yelə' guac əgwlo'ido' neto'onə' par nič əņezetə' šə napo' yelə' gwnabia' par bebejo' beṇə' ca'?

¹⁹ Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': —Le'e yochinj yo'odao' nga na' šoṇə žazə yeyona'an.

²⁰ Nach beṇə' blao ca' gwse'ene': —Xopeyon iz gwso'one' yo'odao' nga, čəna' le' yeyono'on šoṇə žazə?

²¹ Pero Jeso'osən' gwne' ca' che cuerp che'enə', chsa'aque'əlebene'en ca' yo'oda'onə'. ²² Nach catə' bžin ža bebane' ladjo beṇə' guat ca', neto' disipl che' jəyeza'alazə'əto' can' gwne'enə'. Na' gwyejle'eto' can' na Xtižə' Diozən' de'en nyojən de que Jeso'osən' yebane' ladjo beṇə' guat ca', na' leczə gwyejle'eto' de'en gože' neto'.

Jeso'osən' nezene' bin' yo'o lo'o yichjla'aždao' beṇəchən'

²³ Žlac gwzo Jeso'osən' Jerosalennə' lao lṇi pascon', beṇə' zan gwso'onlilaže'ene' catə' besə'əle'ine' miłagr ca' de'en bene'. ²⁴ Pero na' Jeso'osən' bito ben cuine' lao na' beṇə' ca' čhedə' baņeze nle'ine' yichjla'aždao' beṇəchən'. ²⁵ Na' bito byažjene' no əgwzejni'i le' can' naquə yichjla'aždao' beṇəchən' čhedə' le' nezene' bin' yo'o lo'o yichjla'aždao' to toe'.

3

Jeso'osən' na' ben' le Nicodemo

¹ Na' zo to beṇə' fariseo ben' le' Nicodemo. Na' naque' beṇə' blao che nasyon Izrael čheton'. ² Nicodemon' gwyejle' lao Jeso'osən' še'elə na' gože'ene': —Maestr, nezeto' de que Diozən' bsele'e le' par chzejni'ido' neto', čhedə' la' notono no chac gon ca' naquə miłagr ca' chono' šə cui zo Diozən' len le'.

³ Na' gož Jeso'osən' le': —De'e li əchnia' le' šə non' cui galjə yeto bito gaquə soe' ca' ṇabia' Diozən' le'.

⁴ Nach gož Nicodemon' le': —čNacxa gon to beṇə' galje' šə banaque' beṇə' golə? čEguaquəch yeyo'e lo'o le'e xne'e na' galje' yeto?

⁵ Nach gož Jeso'osən' le': —De'e li əchnia' le', šə non' cui galjə len nis na' len Spirit che Diozən', bito gaquə soe' ca năbia' Diozən' le'. ⁶ Beņə' zjənaque' belə' chen chəsə'əzan chəsə'əbeque' xi'inga'aque' leczə bi'i belə' chen. Beņə' ca' chon Spirit che Diozən' par niç chsa'alje', Spiritən' chnezjon lega'aque' yelə' mban zejlicane. ⁷ Bito yebando' can' gwnia' le' de que chonən byen galjə yoguə'əle yeto. ⁸ Ca naquə be'enə' de'en cheçhj, gatə'ətezə chene'en cheçhjən, na' chendo' cholən, na' nic nezdə' gaxa za'annə' na' nic nezdə' gaxa šejənnə'. Can' naquən che yoguə'əloł beņə' chon Spirit che Diozən' par niç chsa'alje'.

⁹ Nach Nicodemon' gože'ene': —¿Nacxa chactguan' par chac can' na'onə'?

¹⁰ Na' Jeso'osən' gože'ene': —Le' naco' beņə' blao entr beņə' ca' choso'osed choso'olo'i beņə' Izrael gwlaž checho ca' xtižə' Diozən', ¿əna' cui chejni'ido' de'e ngan'? ¹¹ De'e li əchnia' le', de'e nezetə'onə' chyixjue'eto' na' de'e bable'ito'onə' cho'eto' dižə' çhei, na' cui chzenagle. ¹² De'en chac yežlyo ngan' bagwnia' le'e na' cui chejle'ele. ¿Nacxa gaquən' šejle'ele šə nia' le'e de'en chac yoban'?

¹³ Ni to beņə' cui zo yežlyo nga beņə' babeyep yoban' par nezene' can' chac yoban'. Pero ca naca' nada' ža, gwzoa' yoban' len Diozən' na' bsele'e nada' yežlyo nga par golja' beņəçh, na' zotezə zoa' len Diozən' ben' zo yoban'. De'e na'anə' nezdə' can' chac yoban'. ¹⁴ Na' can' gwlis de'e Moizezən' bel de bronsən' to le'e yag latjə dašən', can' cheyałə' yesə'əlise' nada' to le'e yag, nadan' bsełə' Diozən' golja' b'eņəçh. ¹⁵ Na' gaquə chia' ca' par niç notə'ətezə beņə' gonlilažə' nada' bito cuiayi'e, sino gatə' yelə' mban zejlican' che'.

Chaque Diozən' che beņəçhən'

¹⁶ Lechguale chaque Diozən' che chio'o beņəçh na' beņ Xi'ine' tlišə'əna' par niç na' notə'ətezcho chonlilažə'əchone' bito cuiayi'icho mas de yelə' mban zejlicane checho. ¹⁷ Diozən' bsele'e Xi'inen' yežlyo nga caguə par niç əchoglaogü'en che chio'o beņəçh de que napcho dolə', sino par niç gone' ca cui yeyejcho lao yi' gabilən'.

¹⁸ Chio'o chonlilažə'əcho Xi'in' Diozən' baçh nchoglaon checho de que bito bi dolə' napcho, pero beņə' cui chso'onlilažə' le' nchoglaon çhega'aque' de que zjənape' dolə' çhedə' bito chso'onlilaže'e Xi'in' tlišə' Diozən'. ¹⁹ Can' chac, beņə' ca' cui chso'onlilažə' le' bançoglaon çhega'aque' de que zjənape' dolə', por ni che de'en babidə Xi'in' Diozən' yežlyon' nse'e be'eni' par yichjla'aždao' beņəçhən', na' chəsə'yə'əbeichene' de'e žcholən' cle ca be'eni' che'enə' çhedə' chso'one' de'e malən'. ²⁰ Beņə' ca' chso'on de'e malən' chəsə'əgue'ine' be'eni' che'enə', na' bito chse'enene' əgwse'eni'in lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə', çhedə' bito chse'enene' la'alaon de que de'e malən' chso'one'. ²¹ Caguə ca' chio'o chzenagcho che dižə' li che Diozən' par choncho can' cheyałə' goncho. Chio'o cho'echo latjə chse'eni'in lo'o yichjla'ažda'ochon' çhedə' chene'echo goncho ca sa'ache'i beņə' de que Diozən' chaclene' chio'o len bi de'en chonchon'.

Juan ben' bçhoa beņə' nis be'e dižə' che Jeso'osən' de'e yoblə

²² Gwde na' neto' disipl gwyejto' len Jeso'osən' yež dao' ca' zjəchi' gan' mbane Jodean'. Na' žlac bega'əntə'onə' Jeso'osən' bene' par niç neto' bçhoato' beņə' nis. ²³ Na' Juannə' leczə chçhoe' beņə' nis yež de'en nzi'

Enon de'en chi' galə'əzə yež Salim, gan' dechgua nis. Na' ja'ac beṇə' na' gosə'əchoe' nisən'. ²⁴ Cana' bitonə' gatə' Juannə' ližyan'.

²⁵ Na' gotə' to bžaš entr disipl che Juannə' na' entr yeto chopə beṇə' Izrael gwlaž cheto' ca' che de'en chəsə'əchoe' beṇə' nis. ²⁶ Na' disipl che Juannə' ja'aque' laogüe'enə' na' gwse'ene': —Maestr, ben' gwzo len le' yešla'alə yao Jordannə', ben' cho'o xtiže'e, le' bachchoe' beṇə' nisən' na' yoguə'əzə beṇə' chja'ac ga'an zoe'enə'.

²⁷ Nach Juannə' gože' lega'aque': —Notono no əye'elao' šə cui gon Diozən' par nič so'elao' beṇə' le'. ²⁸ Le'e nezele can' bagwnia' de que bito naca' nada' Cristən' ben' bselə' Diozən' par gaquəlene' nasyon chechon'. Nada' naca' ben' bselə' Diozən' par cho'a xtižə' Cristən' nič nitə' beṇə' probnid par yoso'ozenague' che' catə'an yide'enə'. ²⁹ Catə' chəsə'əšagna' beṇə', beṇə' byo ben' chšagna' le'enə' chzi'e no'olən'. Na' beṇə' migw che ben' chšagna'anə', zechə' cuitə'enə' chebeichgüeine' chenene' chšil ben' chšagna'anə'. Ca'aczən' chac len nada' ža, lechgualə chebeida' de'en chso'elao' beṇə' Cristən'. ³⁰ La' le'enə' cheyalə' šejəchlə gaque' beṇə' blaō; pero ca naquə nada', šejəchlə te chia'.

Ben' za' gan' zo Diozən'

³¹ Ca naquə ben' za' gan' zo Diozən', le' naque' blaoch ca notə'ətezəchlə beṇə'. Na' ca naquə notə'ətezəchlə beṇə' ža' yežlyo nga, be'en che yežlyo nga zjənaque' na' xtižə' yežlyo ngan' chso'e. Pero na' ben' za' gan' zo Diozən', le' naque' beṇə' blaoch ca notə'ətezəchlə beṇə'. ³² Le' cho'e dižə' che de'en bable'ine' gan' zo Diozən' na' che de'en babenene' na', na' notono no chzenag xtiže'enə'. ³³ Na' šə non' choso'ozenag xtižə' ben' za' gan' zo Diozən' choso'olo'e de que zjəneze' Diozən' cho'e dižə' li. ³⁴ Na' Xi'in Diozən' ben' bsele'enə' cho'e xtižə' Diozən' chedə' Diozən' chone' par nič zotezə zo Spirit che'enə' len le' dote tyemp. ³⁵ Diozən' chaquene' che Xi'ine'enə' na' babene' ca chejni'ine' yoguə'əlo par nič le' əgwzejni'ine' beṇə'chən'. ³⁶ Na' chio'o chonlilažə'əcho Xi'in Diozən' de yelə' mban zejlicane checho. Na' beṇə' ca' chso'onczə yichjlaoga'aque' cui chso'onlilaže'ene', bito gatə' yelə' mban zejlicane chega'aque' sino yese'əzi'e castigw zejlicane.

4

Jeso'osən' be'e dižə' len to no'olə Samaria

¹ Na' beṇə' fariseo ca' gwsa'acbe'ine' de que beṇə' zanch jəsə'ənaogüe' Jeso'osən' cle ca Juannə' na' de que beṇə' zanch chchoe' nis cle ca Juannə'. ² Pero caguə cuin Jeso'osən' bchoe' lega'aque' nis sino neto' disipl che' bcho'ato' beṇə' nis. ³ Na' ca naquən' gwneze Jeso'osən' can' bagwsa'acbe'i beṇə' fariseo ca' de que beṇə' zan zjəsə'ənao le' nach beza'ato' distrit che Jodean' na' beyejto' distrit che Galilean'.

⁴ Par bežinto' Galilean' bedeto' distrit che Samaria na'alə. ⁵ Ca' goquən' bežinto' to yež de'e nzi' Sicar distrit che Samaritan'. Naquə yežən' galə'əzə len yežlyon' de'en bnežjw de'e Jacobən' de'e xi'ine' Jwsen'.

⁶⁻⁸ Na' žia to pos na' de'e nzi' "Pos che de'e Jacobən'". Jeso'osən' bač chjəaque'ene' ngüe'e nezən' na' gwchi'e cho'a posən'. Bač naquə ca do gobiz. Na' neto' gwyejto' lao' yežən' par si'ito' de'e gaoto'. Na' bžin to no'olə Samaritan' par güe'e nis, na' Jeso'osən' gože'ene': —Doa' latə' nis ye'eja'.

⁹ Na' no'olə Samaritan' gože'ene': —¿Nactecxan' le' naco' beṇə' Izrael chṇabdo' nada' nis ye'ejo'? len no'olə Samaria nada'—. (Ca naquə beṇə' Izrael gwlaž cheto' ca' bito chəsə'əne' beṇə' Samaria ca'.)

¹⁰ Na' Jeso'osən' gože'ene': —Žalə' nezdə' de'en chene'e Diozən' gone' le' na' žalə' chache'ido' nona' naca' nada' chapa'a le': "Doa' lata' nis ye'eja'", le' əṇabdo'on nada' na' nada' goṇa' le' nis de'e choṇ yelə' mban zejlicane.

¹¹ Na' no'olən' gože'ene': —Señor, caguə noxo'o bi gašə'ədo'onṇə' na' pos nga naquən zitjw. ¿Gaxa si'o nis de'en choṇ yelə' mban zejlicane de'en nao' ca'? ¹² ¿Echacdo' de que zaquə'əcho' le' ca de'e xaxta'ocho Jacobən' ben' bocua'an len neto' pös nga ga güe'eje' na' xi'ine' ca' na' bia yixə' che' ca'?

¹³ Na' gož Jeso'osən' le': —Notə'ətezə beṇə' ye'ej nis nga bia'aczə əbiləchene'en de'e yoblə. ¹⁴ Pero na' notə'ətezə beṇə' ye'ej nisən' de'en əgwnežjua' nada' cuatač əbilene'en la' gata' yelə' mban zejlicane che'enə'. Na' nis de'en əgwnežjua'ane' gaquən lo'o yichjla'aždaogüe'en ca to nis de'e chxitə' chžia chaldin na' de'e cuat yebizən.

¹⁵ Na' no'olən' gože'ene': —Señor, beṇ nada' nisən' nao' ca' par nič cuich əbilda' na' cuich yida' dexia'an nga.

¹⁶ Jeso'osən' gože'ene': —Beyej jəyene be'en čio'onə' na' le'e da nga.

¹⁷ Nach gož no'olən' le': —Notono be'en čia' zo.

Na' gož Jeso'osən' le': —Leicədo' can' nao' de que notono be'en čio' zo, ¹⁸ la' gueya' be'en čio' bagwnitə' beṇə' nšagna'alenə', na' ca naquə ben' zoleno' na'a caguə nšagna'alenə'one'enə'. De'e li can' bagwnao'.

¹⁹ Na' gož no'olən' le': —Señor, bachache'ida' de que le' chyixjue'ido' bi de'en na Diozən'. ²⁰ De'e xaxta'o neto' beṇə' Samaria gwso'elaogüe'e Diozən' ya'an zo na', na' le'e nale de que Jerosalen na'anə' cheyalə' güe'ela'ocho Diozən'.

²¹ Na' gož Jeso'osən' le': —No'olə, gwyejle' čia' de que gwžin ža catə' bitoch gonən byen žje'ela'ole Xacho Diozən' ya'an zo na' na' ni Jerosalenə'. ²² Le'e nacle beṇə' Samaria bito nombia'ale ben' chejṇi'alažə'əle. Neto' beṇə' Izrael nombi'ato' Diozən' ben' chejṇi'alažə'əto'. Na' entr neto' beṇə' Izrael əchoj ben' chac yebej beṇə'chən' xni'a de'e malən'. ²³ Gwžin ža na' na'a baza'an beṇə' ca' chse'ejṇi'alaže'e Xacho Diozən' can' chazlaže'enə' əso'elaogüe'ene' do yichj do lažə'əga'aque' na' segon de'en naquə de'e li, čhedə' Xacho Diozən' chyilje' beṇə' əso'elao' le' ca'. ²⁴ Diozən' bito naque' beṇə' belə' chen. Na' beṇə' ca' chse'ejṇi'alaže'e le' cheyalə' so'elaogüe'ene' do yichj do lažə'əga'aque' na' segon de'en naquə de'e li.

²⁵ Na' gož no'olən' le': —Nezda' de que yidə ben' gwlej Diozən' par gaquəlene' čio'o, ben' nzi' Mesias o Crist. Catə' yide' na' čixjue'ine' čio'o yoguə'əlo' de'e quinga.

²⁶ Nach Jeso'osən' gože'ene': —Nada'an naca' ben' nao' ca' na' cho'elena' le' dižə'.

²⁷ Na' lei cho'elene' no'olən' dižə' catə' bežin neto' disipl che'. Na' bebaneto' de'en cho'elene' to no'olə dižə' pero ni toto' cui gwṇabeto'one' bi dižə'an cho'elene' no'olən' o bixchen' chšillene'ene'. ²⁸ Nach no'olən' bcua'an che'e che'enə' na' beyeje' yežən' jəyeže' beṇə' gwlaž che' ca': ²⁹ —Leda legüia to beṇə' bagwne' nada' yoguə'əte de'en babena'. ¿Šə bengalizən' Cristən'?

³⁰ Na' besə'əžaše' yežən' ja'aque' gan' zo Jeso'osən'. ³¹ Žlac zjəyeda no'olən' gotə'ayoito' Jeso'osən' che'eto'one': —Maestr, gwdao.

³² Na' Jeso'osən' gože' neto': —Bito nezele de to yelə' guao čia'.

33 Nach gwnato' entr neto': —ǰšə nolizə babedegua' de'e gwdaogüe'enə'?

34 Na' gož Jeso'osən' neto': —Par nada' naquən ca to yelə' guao chona' can' chene'e ben' əbselə' nada' niç gaquə yoguə de'en chene'ene' gaquə.

35 Le'e nale: “Ne'e dech yetap bio' par yedobə cwsešən'.” Na' nada' əchnia' le'e, de yeto cwseš de'e cheyalə' yedobə, beṇə' ca' yoso'ozenag che Diozən' šə güe'elenchga'acchone' xtiž'e'enə'. Legon xbab de que bagolə gatə'əyoiga'aquechone' yoso'ozenague' che'. 36 Ben' chon par niç beṇə' choso'ozenague' che Diozən' chaclene' beṇə' par niç chəsə'əzi'e yelə' mban zejlicane. Na' Diozən' chone' ca zoe' mbalaz por ni che de'en chac-lene' lega'aque'. Can' chac, ben' chyixjui'e xtižə' Diozən' de'e neche na' ben' chon par niç beṇə' choso'ozenague' chei txennə' chəsyə'əbeine'. 37 De'e li can' na dižə'an de'en de: “Beṇə' yoblən' chaz na' beṇə' yoblən' chelap.” 38 Nada' baç chselə'a le'e ca beṇə' yesyə'alape' gan' cui gwso'one' žin. Beṇə' yoblə bagosə'əyixjui'e xtižə' Diozən' na' le'e gonle par niç beṇə' ca' gwse'enene' xtiž'e'enə' yoso'ozenague' chei.

39 Na' zan beṇə' ža' lao' yež Sicarən' gan' mbane Samaritan' gwso'onlilaž'e'e Jeso'osən' por ni che de'en gwna no'olən': “Bagwne' nada' yoguə'əte de'e babena'.” 40 Na' catə' besə'əžin beṇə' Sicarən' gan' zoe'enə' gwsa'atə'əyoine' Jeso'osən' yega'aṇe' len lega'aque', na' bega'aṇe' çopə ža. 41 Na' beṇə' zanch gwso'onlilaž'e'ene' por ni che dižə' de'en be' cuin Jeso'osən'. 42 Na' gwse'e no'olən': —Na'a chonlilažə'ato'one' caguə por ni che de'en gwnao' na'azən' sino por ni che de'en babeneto' cho'e dižə' cuinczəto'. Banezeto' de que de'e liczə bengan' Cristən' ben' gwlej Diozən' par yebeje' beṇə'çən' xni'a de'e malən' con beṇə' se'ejle'e che'.

Jeso'osən' beyone' xi'in to beṇə' blao

43 Na' catə' goc çopə ža zoto'onə', beza'ato' beyejto' Galilean'. 44 Na' cuin Jeso'osən' bagwnacze' de que beṇə' gwlaž che notə'ətezə profet beṇə' cho'e xtižə' Diozən' bito chso'ene' yelə' bala'an na' nic chse'ejle'e che'. 45 Pero na' catə' bežinto' Galilean', beṇə' Galilea ca' besyə'əbeine' na' bosozenague' che Jeso'osən' chedə' leczə lega'aque' ja'aque' Jerosalenna' par lni pascon' na' besə'əle'ine' yoguə' de'e güen de'en bene' bedote lao lniṇə'.

46 Na' gozejto' len Jeso'osən' yetši'i yež Canan' distrit che Galilean' gan' bene' par niç beyac nisən' bino. Na' yež Capernaunnə' zo to beṇə' blao beṇə' chon žin che rein' na' chacšenchgüei xi'ine'enə'. 47 Xa bi'inə' catə' benene' rson bežinto' Galilean' zeza'ato' Jodean', bide' lao Jeso'osən' na' gotə'əyoine' le' šeje' žjəyeyene' xi'ine'enə', chedə' bazon gatbo'. 48 Na' Jeso'osən' gože'ene': —Šə cui le'ile miłagr na' bichlə de'e zaquə' yebanele, bito šejle'ele chia'.

49 Nach ben' chon žin che rein' gože' le': —Señor, yo'ošga antslə cuiṇə' gat bi'i chia'anə'.

50 Na' Jeso'osən' gože'ene': —Beyej. Bito gat bi'i çhio'onə'.

Nach gwyejle' be'enə' de'en gož Jeso'osən' le' na' beze'e. 51 Na' lao bazengüe'e nezən' jəsə'əšag xmose' ca' le' na' gwse'ene': —Bacheya'que bi'i çhio'onə'.

52 Nach gwṇabene' lega'aque' bi or gwzolao beša'alazə'əbo'. Na' lega'aque' gwse'ene': —Neje cheda to gobiž bechojbo' de'e lan'.

⁵³ Nach xabo'onə' gocbe'ine' or na'anə' gož Jeso'osən' le' de que bito gat bi'i che'enə'. Nach benlilaže'e Jeso'osən', le' na' family che'enə' na' yoguə' beṇə' ža' liže'enə'.

⁵⁴ De'e nga goc chop las ben Jeso'osən' miłagr catə' ze'e beze'e Jodean' na' bežine' Galilean'.

5

Jeso'osən' beyone' to beṇə' nat to part cuerp che'enə'

¹ Gwdenə' golə' to lni che neto' beṇə' Izrael Jerosalennə' na' gwyej Jeso'osən'. ² Jerosalen na' žia to tanc de'en nzi' Betesda dižə' ebreo. Žian galə'əzə cho'a puert che syodan' de'en nzi' "Che xilə' ca". Na' nyečhj mbi'i cuit cue'ej tanquən' gueyə' ca cha'ašil dao'. ³ Na' beṇə' zan beṇə' güe' zjəde' lo'o cha'ašil da'onə', no beṇə' lchol, beṇə' coj, na' no beṇə' zjanat to part güeja cuerp chega'aque'enə'. Zjədie' chəsə'əbeze' batə'əquən' ta nisən'. ⁴ To angl betje' tgüejə bte' nisən', na' con beṇə' chyobe chetj lo'o nisən' catə'an cheyož chta anglən' len, le'enə' cheyaque che bitə'ətezə yižgüe' de'e che'ine'. ⁵ Na' entr beṇə' ca' len to beṇə' byo bagoc ši'inšonəchoa iz chacšenene'. ⁶ Na' Jeso'osən' ble'ine' be'enə' na' gocbe'ine' de que bagwža de' ca'. Na' gože'ene': —¿Eche'endo' yeyacdo'?

⁷ Na' beṇə' güe'enə' gože'ene': —Señor, caguə no beṇə' zo cue'e nada' lo'o tanquən' catə'an chda nisən'. Na' žlacte əzya'a nada' par šo'a, beṇə' yoblə chyobene' chetje' lo'o nisən'.

⁸ Nach gož Jeso'osən' le': —Gwyas na' botobə xta'onə' na' gwda.

⁹ Na' le'e beyactei be'enə' na' botobe' xte'enə' na' gwzolao chde'. Goc de'enə' ža dezcanz. ¹⁰ Nach beṇə' blao che neto' beṇə' Izrael gwse'e ben' beyaquen': —Ža dezcanz ṇa'a. Bito de lsens yeyoa' xta'onə'.

¹¹ Nach gože' lega'aque': —Ben' beyone nada' gože' nada': "Botobə xta'onə', beyoa'an na' gwda."

¹² Na' gwse'ene': —¿Noxan' gož le': "Botobə xta'onə' na' gwda"?

¹³ Na' ben' beyaquene' bito nezene' non', chedə' Jeso'osən' babebi'ize'e gan' ža' beṇə' zan ca'. ¹⁴ Gwdechlə bedil Jeso'osən' le' lo'o yo'odao' əblaonə' na' gože'ene': —Bačh beyacdo' ṇa'a. Bitoch bi de'e mal gonə' par ničh cui gac čhio' to de'e maləch.

¹⁵ Nach beza' be'enə' na' gwdixjue'ine' beṇə' blao che nasyon Izrael čheto'on de que Jeso'os na'anə' beyone le'. ¹⁶ Na' de'e na'anə' beṇə' blao ca' bosə'olagzejə bosə'olagzide' Jeso'osən' chəsə'əyiljlaže'e naclən' so'one' par so'ote'ene' de'en bene' miłagr ca' ža dezcanzən'. ¹⁷ Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': —Xa'anə' chelalene' yoguə' ža, na' leczə ca' nada'.

¹⁸ Nach beṇə' blao che nasyon čheto'on mazəchlə gosə'əyiljlaže'e naclən' so'one' par so'ote'ene' por ni che de'en gwne' de que Diozən' naquə Xə', caguə tlaozə de'en cui bembə'əne' ža dezcanz na'anə'. Na' de'en gwne' de que Diozən' naque Xə' zəjen de que tozəczə can' zaque'e len Diozən'.

Yelə' chnabia' che Xi'in Diozən'

¹⁹ Na' gož Jeso'osən' lega'aque': —De'e li chnia' le'e, bito gaquə bi gona' to gwłazza', nadan' naca' Xi'in Diozən'. De'en chle'ida' chon Xa'anə', lenṇə' chona'. Yoguə'əloł de'en chon Xa'anə', leczə lenṇə' chona'. ²⁰ Xa'anə' chaquene' čhia', na' chlo'ine' nada' yoguə' de'en chon cuine'. Na' əgwlo'ine' nada' de'e zaquə'əch ca de'e quinga de'e gona' par ničh yebanele. ²¹ Xa' Diozən' chbeje' beṇə' na' chone' ca chatə' yelə'

mban zejlicane chega'aque' par nich cui asa'aque' ca benə' guat len yichjla'ažda'oga'aque'enə'. Na' ca'aczən' chona' nada' naca' Xi'ine', chbeja' benə' par chnežjua' yelə' mban zejlicane chega'aque'. ²² Bito chchoglaog Xa' Diozən' che ni to benə' šə nape' dolə', sino babene' nada' yelə' chnabia'anə' par ačhoglaogua'an che benəchən' šə non' napə dolə'anə', nadan' naca' Xi'ine'. ²³ Xa' Diozən' chene'ene' de que yogua'əlol benə' so'one' nada' yelə' bala'an' can' chso'e le' yelə' bala'an'. Ben' cui chon nada' naca' Xi'in Dioz yelə' bala'an', lente Xa' Dioz na'anə' cui cho'e yelə' bala'an', chedə' len' bsele'e nada'.

²⁴ De'e li chnia' le'e, ben' chzenag xtiža'anə' na' chonlilaže'e Diozən' ben' əbselə' nada' de yelə' mban zejlicane che'. Na' cuat si'e castigon', chedə' bitoch naque' len yichjla'aždaogüe'en ca benə' guat, sino bade yelə' mban zejlicane che'. ²⁵ De'e li chnia' le'e gwžin ža catə'an benə' ca' zjənaque' len yichjla'ažda'oga'aque'enə' ca benə' guat əse'enene' xtiža'a nada' Xi'in Dioz, na' benə' ca' yoso'ozenag chia' yesə'əbane' zejlicane. Na' bač chzolao chac ca' na'a. ²⁶ Xa' Diozən' nse'e yelə' mban zejlicane na' chac gwnežjue'en benəchən', na' ca'aczə babene' par nich nada' nasa' yelə' mban zejlicanen' na' chac chnežjua'an che benəchən', nadan' naca' Xi'ine'enə'. ²⁷ Na' lecəzə bene' nada' yelə' chnabia'anə' par nich ačhoglaogua'an non' napə dolə' chedə' bsele'e nada' golja' benəch. ²⁸ Bito yebanele de'e nga. Gwžin ža catə' yogua'əlol benə' guat ca' ža' lo'o ban' əse'enene' ənia' lega'aque'. ²⁹ Na' benə' ca' gwso'on de'e güen žlac gosə'əbane' yesyə'əchoje' par yesə'əbanche' zejlicane. Na' benə' ca' gwso'on de'e mal žlac gosə'əbane' yesyə'əchoje' par asa'aque' castigw.

Jeso'osən' bzejni'ine' de que nape'yelə' chnabia'

³⁰ Bito bi gaquə gona' de'e bia'azəlaža'a. Chzenaga' bin' na Xa'anə' par nich nezdə' naquən' chchoglaogua'an che benəchən' šə non' napə dolə'. Na' chchoglaogua'an che to toe' can' cheyalə'əczə gaquə chedə' bito chona'an de'e bia'azəlaža'a. Chona'an con can' chene'e Xa'anə' ben' əbselə' nada'anə'. ³¹ Žalə' toza' nada' cho'a dižə' non' naca', bito naquən de'e šejle'ele chia'. ³² Pero zo Xa'anə' cho'e dižə' non' naca', na' nezdə' de que dižə' de'en cho'e chia'anə' naquan de'e li. ³³ Bač bselə'əle benə' lao Juannə' par jəsə'ənbene' le' chia'. Na' Juannə' be'e dižə' li non' naca'. ³⁴ Pero ca naca' nada' bito chyažjda' ənezdə' dižə' de'e güe' ni to benəchən' chia'. Parzə nich le'e šejle'ele chia' na' gona' ca cui yeyejle lao yi' gabilən', de'e na'anə' che'enda' yosa'alažə'əle de'en gwna Juannə' chia'. ³⁵ Juannə' goque' ca to lampara de'e chse'eni'ichgua, na' gone'ele bebeile šlož can' bsdə'əblo'ine'enə'. ³⁶ De to de'e cho'en xtiža'a de'e zaquə'əche ca dižə' chia' de'en choe' Juannə'. Nada' chona' yogua'əlol de'en chon Xa'anə' lao na'a gona', na' de'en chona' cho'en dižə' de que le'enə' bsele'e nada'. ³⁷ Na' lecəzə Xa'anə' ben' bselə' nada' cuine' babe'e xtiža'a. Na' bitonə' gwzenagle xtiže'enə' nic ne'e le'ile can' naque'enə'. ³⁸ Bitonə' gone' chele xtiže'enə' chedə' bito chonlilažə'əle nada' naca' ben' əbselə'enə'. ³⁹ Chsedyanə'əle Xtižə' Diozən' de'en nyožen, chaquele nape yelə' mban zejlicane laogüe de'en chsedlen. Na' de'e ca' zjənyožen chso'en xtiža'a. ⁴⁰ Pero cui chene'ele gonlilažə'əle nada' par gape yelə' mban zejlicane.

⁴¹ Par nada' bito bi nonən šə benəchən' so'one' nada' yelə' bala'an' o šə cui. ⁴² Nada' nombi'a le'e na' nezdə' cabi chaquele che Diozən'. ⁴³ Xa'anə' bsele'e nada' na' bene' nada' yelə' chnabia' par chona' con can' ne'enə' na'

cabi chejle'ele chia'. Na' ša beṇə' yoblə yide' to gwłazze', gwyejle'ele che'.
 44 Bito gaquə šejle'ele chia' chedə' la' chi' yichjle chonle ca so'on ljuēzjle
 ca' le'e yelə' bala'an' na' cui cheyiljle naclən' gonle par nič Diozən' gonə'
 le'e yelə' bala'an'. Tozə le'enə' cho'e yelə' bala'an' de'en naquə de'e zaque'e.
 45 Bito gonle xbab de que nada' gua'a le'e part lao Xa'anə'. De'e Moizezən',
 ben' zole lez gaquəlen le'e lao Diozən', le'enə' güe'e le'e part lao Xa'anə'.
 46 Žalə' gwyejle'ele che de'e Moizezən' na' šejle'etele len chia' nada', chedə'
 chia' nadan' bzoje'. 47 Na' ca naquən' cui chejle'ele de'en bzoje'enə', ĩnacxa
 gonczle šejle'ele de'en bagwnia' le'e?

6

Jeso'osən' bguaogüe' gueyə' mil beṇə' byo

1 Gozde de'e ca' gwyejto' len Jeso'osən' yešja'alə Nisdao' Galilean'. Na'
 nisda'onə' leczə nzi'in Nisdao' Tiberias. 2 Na' beṇə' zan bedəsə'ənao le'
 chedə' besə'əle'ine' miłagr ca' de'en chone' cheyone' beṇə' güe' ca'. 3 Na'
 gwloeto' to lao ya'a len Jeso'osən' na' na' gwche'eto' len le'. 4 Na' bazon
 baozə galə' lni che neto' beṇə' Izrael de'en nzi' lni pascw. 5 Na' catə' bgüia
 Jeso'osən' na' ble'ine' de que baza'ac beṇə' zan gan' zoe'enə', na' gože'
 Lipən' —ĭGaxa si'icho de'e əsa'o yoguə' beṇə' quinga?

6 Jeso'osən' gwne' ca' parzə nič ye' Lipən' nac chaquene' cheyalə'
 gonto', la' baṇezczene' naquən' gone'. 7 Na' gož Lipən' le': —Tmil pes cabi
 gaquen si'icho de'e əsa'ogüe' latə' güejən.

8 Na' zo to disipl che Jeso'osən', ben' le Ndres, bišə' Simon Bedən'. Na'
 Ndresən' gože' Jeso'osən': 9 —Nga zo to bi'i byo na' de gueyə' yetxtil de
 sebad chebo' na' yechopə beł ya'a. Pero bi de gon de'e quinga la' beṇə'
 zannə'.

10 Nach Jeso'osən' gože' neto': —Le'e gon mendad yesə'əbe' beṇə' ca'.

Chi'ichgua yixye daquə' latjən', nach gosə'əbe' beṇə' ca' laogüeinə'.
 Naquə ca do gueyə' mil beṇə' byo cui cuent no'olə na' cui cuent bidao'.
 11 Nach gwxi' Jeso'osən' yetxtil ca'. Na' beyož be'e yelə' choxcwlen che
 Diozən' bene' che che neto' disipl par be'eto' che beṇə' ca' bazjəchi'. Na'
 leczə ca'atezəczə bene' len beł ya'a ca'. Be'eto' lega'aque' con catə'ətə' de'e
 gwse'enene'. 12 Na' catə' beyož gwse'eljene' nach gože' neto': —Le'e yetobə
 pedas ca' de'en bega'an' par nič cui bi cuiayi'.

13 Nach botobəto' pedas ca' de'en besyə'əga'an' beyož gwsa'o beṇə' ca',
 na' goquən šižin žomə lao gueyə' yetxtil de sebadən'. 14 Na' beṇə' ca' catə'
 besə'əle'ine' miłagr de'en ben Jeso'osən' nach gosə'əne': —De'e ličzə ben-
 gan' profetən' ben' bagwlezcho selə' Diozən' yežlyo nga par gaquəlene'
 chio'o.

15 Na' catə' goche'i Jeso'osən' de que gwse'enene' yesə'əche'exəxjene' par
 so'onene' rei chega'aque'enə', nach bebi'ize'e gozeje' ya'ada'onə' toze'.

Gwda Jeso'osən' lao nisda'onə'

16 Na' catə' beħjw že'enə' neto' disipl che Jeso'osən' beyetjto' cho'a
 nisda'onə'. 17 Na' beyo'oto' to lo'o barcw par zjəyedato' Capernaunnə'.
 Bagoł, na' Jeso'osən' bitonə' yele'e gan' zjəyedato'onə'. 18 Na' chas chatə'
 nisda'onə' la' to be' fuert chečj. 19 Ca do čhopə legw babeza'ato' lao
 nisda'onə' catə' ble'ito' zezə' Jeso'osən' lao nisən' galən' zda barcon'. Na'
 bžebto'. 20 Nach gože' neto': —Nada'anə'. Bito žeble.

21 Nach neto' chebeito' bego'oto'one' lo'o barcon'. Nach le'e bežinteto'
 cho'a nisda'onə'.

Benə' zan chəsyə'əyiljə' Jeso'osən'

²² Na' beteyo benə' ca' besyə'əga'an yešlā'alə nisdə'onə' bito besyə'əželene' Jeso'osən'. Gwsa'acbe'ine' caguə bi barcw gotə'əch sino yetoga de'en beyo'oto', na' gosə'ənezene' bito beyo'o Jeso'osən' lo'o barcon' gan' beyo'o neto'. ²³ Nach besə'əžin to čopə barcw ca' de'en za'ac syoda de'en nzi' Tiberias, besə'əžinən galə'əzə gan' əgwsa'ogüe' catə'an gwde be' Xancho Jeso'osən' yelə' choxcwlen che Diozən'. ²⁴ Na' catə' besə'əle'i benə' ca' caguə no Jeso'osən' nla'anə', na' ni neto' disipl che', nach besyə'əyo'e lo'o barcw dao' ca' na' ja'aque' Capernaunnə' chesyə'əyiljə'ene'.

Jeso'osən' naque' yelə' guao de'e chnežjon yelə' mban zejlicane che benə' chso'onlilaže'ene'

²⁵ Na' catə' besyə'əželene' Jeso'osən' yešlā'alə nisdə'onə' na' gwse'ene': —Maestr, čbatə'əquə' belə'o ngan'?

²⁶ Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': —De'e li chnia' le'e, cheyiljə nada' caguə por ni che bagwyejni'ile bi zejen miłagr ca' bable'ile bena', sino por ni che de'en gwdaole na' beljəle. ²⁷ Bito cue'e yichjə gonle par nič gata' de'e ye'ej gaole de'en chde čhei, sino lecue'e yichj le'e gon par nič gaquə ye'ej gaole de'en gon le'e yelə' mban zejlicane. Diozən' bsele'e nada' golja' benəč na' nada' gona' de'en ye'ej gaole par nič əbanle zejlicane. Na' Diozən' babene' par nič nezele bsele'e nada'.

²⁸ Na' gwse'ene': —čBi cheyalə' gonto' par nič yebei Diozən' neto'?

²⁹ Na' gož Jeso'osən' lega'aque': —De'e nga gonle par nič yebei Diozən' le'e, gonlilažə'əle nada' ben' əbsele'ene'.

³⁰ Nach gwse'ene': —čBi miłagr gono' par nič gonlilažə'əto' le'? čBi gono' le'ito' ža? ³¹ De'e xaxta'ocho ca' gwsa'ogüe' mana latjə dašən', can' nyoj Xtižə' Diozən' nan: “Yelə' guao de'e za' yoban' be'e lega'aque' gwsa'ogüe'.”

³² Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —De'e li əchnia' le'e, caguə de'e Moizezən' bnežjue' lega'aque' yelə' guao de'en za' yoban', sino Xa' Dioz na'anə'. Na' Xa'anə' babselə'e par le'e to yelə' guao de'e zaquə'əche na' de'e li za'an yoban'. ³³ Na' yelə' guao de'en babselə' Xa' Diozən', za'an yoban' na' betjən yežlyon' na' chnežjon yelə' mban zejlicane che notə'ətezə benə' čhao len.

³⁴ Nach gwse'ene': —Señor, beňšga neto' yelə' guaon' nao' ca' yedote.

³⁵ Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': —Nada' naca' yelə' guao de'en chnežjon benə' yelə' mban zejlicane. Notə'ətezə benə' chse'ejle' čhia' yesyə'əbei la'əžda'oga'aque'ene' zejlicane, na' de'en chso'onlilaže'e nada', nite'e mbalaz zejlicane. ³⁶ Na' bagwniacza' le'e, la'anə'əczə bable'ile nada' naca' yelə' guaonə', bitoczə chonlilažə'əle nada'. ³⁷ Yoguə' benə' ca' chbej Diozən' par əsa'aque' nada' txen, chžin ža catə' chso'onlilaže'e nada'. Na' notə'ətezə benə' ca' chso'onlilažə' nada', chebeida' chsa'aque' nada' txen. ³⁸ Nada' za'a yoban' na' betja' yežlyon' caguə par nič gona' de'e bia'azəlažə'anə', sino par nič gona' can' chene'e Xa'anə' ben' əbsele' nada'. ³⁹ Na' de'e ngan' de'en chene'e Xa'anə' ben' əbsele' nada', de que yoguə'əloł benə' bagwleje' par əsa'aque' nada' txen, ni toe' cui gua'a latjə cuiayi'e sino que yosbanga'aca'ane' ladjo benə' guat ca' šə bagwsa'ate' catə' əžin ža šo'o fin che yežlyon'. ⁴⁰ Xa'anə' chene'ene' de que yoguə'əloł benə' se'ejni'ine' non' naca' nada' na' so'onlilaže'e nada', par nič əgwnežjue' lega'aque' yelə' mban zejlicane, na' nada' yosbanga'aca'ane' ladjo benə' guat ca' šə bagwsa'ate' catə'an əžin ža šo'o fin che yežlyon'.

⁴¹ Na' beṇə' blao che nasyon Izrael cheton' besə'əže'eše'e che Jeso'osən' de'en gwne': "Nada' naca' yelə' guao de'en za' yoban'." ⁴² Na' gosə'əne': —¿Ecaguaḅ bengan' Jeso'os xi'in Jwse ben' nombia'acho na' lecəə ca' xne'enə'? ¿Bixchexa nga nalize' de que ze'e yoban' betje' yežlyon'?

⁴³ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Bito že'ešə'əle chia' entr le'e. ⁴⁴ Ni to cono no gonlilažə' nada' šə Xa'anə' ben' əbselə' nada' cui gone' ca se'ejle'e chia'. Na' beṇə' ca' chse'ejle'e chia' yosbanga'aca'ane' ladjo beṇə' guat ca' šə bagwsa'ate' catə' əžin ža šo'o fin che yežlyon'. ⁴⁵ Gan' nyoj de'e ca' boso'ozoj de'e profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana' nan: "Na' yoguə'əlole' əgwswd əgwlo'i Diozən'." Nachən' yoguə'əloł non' neze can' na Xa'anə' na' choso'ozenag che', yoguə' beṇə' can' chso'onlilaže'e nada'.

⁴⁶ Bito nacho zo nochlə beṇə' bable'ine' Xa'anə' sino toza' nada', la' nadan' za'a gan' zo Xa' Diozən'. ⁴⁷ De'e li chnia' le'e, beṇə' ca' chso'onlilažə' nada' de yelə' mban zejlicane chega'aque'. ⁴⁸ Nada' naca' yelə' guao de'en chnežjon beṇə' yelə' mban zejlicane. ⁴⁹ Xaxta'ocho ca' gwsa'ogü'e manan' latjə dašən', pero bia'aczə gwsa'ate'. ⁵⁰ Nadan' cho'a dižə' de que naca' yelə' guao de'en za' yoban' de'en chnežjon yelə' mban zejlicane che beṇə' ca' chsa'ogü'e'en par niç ca' cuich zjənaque' len yichjla'ažda'oga'aque'ena' ca beṇə' guat. ⁵¹ Nadan' naca' yelə' guao de'en za' yoban'. Nsa'a yelə' mban zejlicane' na' chac chnežjua'an beṇə'chən'. De'e na'anə' beṇə' ca' sa'o yelə' guao nga yesə'əbane' zejlicane. Na' yelə' guao de'e əgwnežjua' əsa'ogü'e' naquən cuerp chia'anə', na' əgwnežjua'an par niç notə'atezə beṇə'ch gwaquə yesə'əzi'e yelə' mban zejlicane'.

⁵² Nach gwche' bžaš entr beṇə' blao che nasyon Izrael cheton' gosə'əne': —¿Nacxa gone'en gon cuerp che'ena' gaocho?

⁵³ Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': —De'e li chnia' le'e, Diozən' bsele'e nada' golja' beṇə'ch, na' šə cuiṇə' gaole cuerp chia'anə' na' šə cuiṇə' ye'ejle xchena'anə', bito de yelə' mban chele zejlicane. ⁵⁴ Beṇə' ca' chsa'o cuerp chia'anə' na' chse'eje' xchena'anə' de yelə' mban zejlicane chega'aque', na' šə bagwsa'ate' catə' əžin ža šo'o fin che yežlyon', yosbanga'aca'ane' ladjo beṇə' guat ca'. ⁵⁵ Na' cuerp chia'anə' naquən yelə' guao de'e le'ezelaogü'e de'e zaque'e, na' xchena'anə' de'en chse'eje'ena' naquən le'ezelaogü'e de'e zaque'e. ⁵⁶ Na' beṇə' ca' chsa'o cuerp chia'anə' na' chse'eje' xchena'anə' nitə'atezə nite'e len nada' na' nada' zotezə zoa' len lega'aque'. ⁵⁷ Xa'anə' ben' zo zejlicane le'ena' bsele'e nada', na' zoa' chedə' le' chone' ca' zoa', na' ca'atezəczən' ben' gao cuerp chia'anə' soe' chedə' gona' ca' soe'. ⁵⁸ Cuerp chia'anə' naquən yelə' guao de'en za' yoban'. Na' yelə' guao nga bito naquən ca' manan' de'en gwsa'o xaxta'ocho ca' na' bia'aczə gwsa'ate'. Beṇə' ca' chsa'ogü'e' yelə' guao nga nia' ca' nite'e zejlicane.

⁵⁹ De'e quinga əbseď əblo'i Jeso'osən' lo'o yo'odao' Capernaunnə'.

Xtižə' Jeso'osən' chnežjon yelə' mban zejlicane che beṇə' ca' choso'ozenag chei

⁶⁰ Na' beṇə' zan beṇə' ca' zjəsə'ənao Jeso'osən' catə' gwse'enene' can' gože' lega'aque' nach gosə'əne': —Zi'ichgua naquə dižə' quinga. ¿Noxaczə šejle'e che'?

⁶¹ Na' gocbe'i Jeso'osən' de que chasə'əže'eše'e por ni che de'en gože' lega'aque', na' gozne': —¿Epor ni che de'en gwnia' can' chene'ele yebiguə'əle gosxanlə? ⁶² ¿Naquəchxa gonlen' šə le'ile nada' yeyepa' gan' gwzoa' antslə? nadan' bsele' Diozən' golja' beṇə'ch. ⁶³ Caguaḅ por ni che de'en golje beṇə'ch de yelə' mban zejlicane chele sino šə yo'o Spirit che

Diozən' lo'o yichjla'ažda'olen' de yelə' mban zejlicane chele. Dižə' de'en babi'a len le'e zaquə'an par yichjla'ažda'olen' na' əbanle zejlicane šə šejle'ele chei. ⁶⁴ Ne'e nita' balle cui chonlilažə'əle nada'.

Jeso'osən' gwne' ca' chedə' dezd gwzolao zjəsə'ənao beṇə' le' nezene' noquə' beṇə' ca' cui gwso'onlilaže'ene' na' non' əgwde le' lao na' beṇə' ca' chəsə'əgue'i le'. ⁶⁵ Na' gože' lega'aque': —Chac can' gwnia'anə' de que notono no chac gonlilažə' nada' šə Xa'anə' ben' əbsele' nada' cui chone' par nič gonlilaže'e nada'.

⁶⁶ Nach besyə'əbi'ižə' beṇə' zan beṇə' bagosə'ədalene' Jeso'osən', bitoch gosə'ənaogüe'ene'. ⁶⁷ Na' Jeso'osən' gože' šižinte neto': —čElen le'e chene'ele žjəya'acle?

⁶⁸ Na' gož Simon Bedən' le': —Xanto', notono nochlə de no zaquə' əgwzenagto' chei. Nežeto' de que le' chono' yelə' mban zejlicane che nota'ətezə neto' chzenagto' xtižə'onə'. ⁶⁹ Neto' bachejle'eto' na' baṇezeto' de que len' naco' Cristən' ben' bagwlej Diozən' par gaquəlene' nasyon chechon'. Naco' Xi'in Dioz ben' zo zejlicane.

⁷⁰ Na' Jeso'osən' gože' neto': —Nada' gwleja' le'e šižinle na' nežda' de que tole chzenagle che gwxiye'enə'.

⁷¹ Gwne' ca' che Jod Iscariotən' xi'in Simonṇə' la' Jod nan' əgwdi'ene' lao na' beṇə' ca' chəsə'əgue'i le', len nacte' txen neto' šižinto'.

7

Beṇə' bišə' Jeso'osən' bito gwso'onlilaže'e le'

¹ Catə' bagwde de'e ca' Jeso'osən' gwdacze' chsed chlo'ine' beṇə' ca' ža' distrit che Galilean'. Bito gone'ene' yeyeje' Jodean' par soe' na' chedə' beṇə' blao che nasyon Izrael cheton' chəsə'əyiljlaže'e naclən' so'one' par so'ote'ene'. ² Na' bazon galə'əzə lni che neto' beṇə' Izrael de'en nzi' "lni che yo'o de laquə'". ³ Na' beṇə' bišə' Jeso'osən' gwse'ene': —Bito yega'ano' nga, sino gwyej Jodean' par nič disipl chio' ca' ša' na' yesə'əle'ine' de'e ca' chono'onə'. ⁴ Ni to beṇə' cui chone' bgašə'əzə to de'e chone' šə chene'ene' gombia' beṇə' le'. Šə de'e li chono' miłagr, ben par nič yesə'əneze yoguə'əloł beṇə' can' chono'onə'.

⁵ Beṇə' biše'e ca' gosə'əne' ca' chedə' ni lega'aque' cui gwso'onlilaže'e le'. ⁶ Nach gož Jeso'osən' lega'aque': —Bitonə' žin ža par gwlo'a non' naca', pero ca naquə' le'e ža, guaquə žja'acle lnin' batə'ətezən'. ⁷ Beṇə' ca' cui zjanombia' Diozən' bito chəsə'əgue'ine' le'e, pero chəsə'əgue'ine' nada', chedə' chzejni'iga'acda'ane' de que chso'one' de'e malən'. ⁸ Le'e žja'ac lninə'. Nada' bito sa'a na'a chedə' bitonə' žin ža chia'anə' par sa'a lnin'.

⁹ Na' beyož gože' lega'aque' ca' bega'ane' Galilean' yeto chopə ža.

Jeso'osən' gwyeje' Jerosalennə' gan' yo'o lninə'

¹⁰ Nach gwde gwsa'ac beṇə' biše'e ca' əzja'aque' lninə' leczə gwza' le' zde' lninə', pero caguə zaquə'əlao sino bgašə'əzə. ¹¹ Na' beṇə' blao che nasyon Izrael cheto'onə' besyə'əyilje' le' lao lninə' na' gosə'əne': —čGanxa be'ena'anə'?

¹² Na' beṇə' ca' zjənžag lao lninə' zane' gwso'e dižə' che Jeso'osən' len ljuežjga'aque'. Na' caguə tozə can' gosə'əne' che'. Balə' gosə'əne': —Naque' beṇə' güennə'.

Na' yebale' gosə'əne': —Abi, chonleizene' beṇə'ənə'.

¹³ Pero ni toe' cui gwso'e dižā' che' zaquā'əlao chedā' besā'əžebe' beṇā' blao che ṇasyon cheto'onā'.

¹⁴ Na' do gašjā zda ḷṇinā' catā' gwyo'o Jeso'osān' lo'o yo'odao' əblao che neto' beṇā' Izrael na' gwzoloa chsed chlo'ine'. ¹⁵ Na' chāsya'əbane beṇā' blao ca', chāsā'əne': —¿Bixa chejni'i bengan' len caguā babsede' can' nsed chio'onā'?

¹⁶ Nach Jeso'osān' gože' lega'aque': —De'en chlo'ida'anā' caguā de'e chaljalaža'anā', sino ben' əbsele' nada' blo'ine'en nada'. ¹⁷ Notā'ətezə beṇā' chene'ene' gone' can' chene'e Diozān', le' əṇezene' šā de'en chlo'ida'anā' naquān che Diozān' o šā naquān de'e bia'azəlaža'a. ¹⁸ Beṇā' ca' chso'e dižā' de'e bia'azəlaža'əga'aque' chāsya'əyilje' no so'e lega'aque' yelā' bala'aṇ. Caguā ca' nada' chedā' cheyilja' naclə gona' par nič Diozān' ben' bsele' nada' si'e yelā' bala'aṇ. De'e na'anā' guaquā gaple confyans de que nada' cho'a dižā' li, na' bito chxoayaga' beṇā'.

¹⁹ Le'e cho'ela'ole de'e Moizezān' ben' bzoj lei che Diozān', len ni tole cui chonle can' nanṇā'. ¿Bixchen' chyljlažā'əle naclān' gonle par gotle nada'?

²⁰ Na' beṇā' ca' zjānžaguān' gwse'ene': —Chac tonto'. ¿No chyljlažā' naclə gone' par gote' le'?

²¹ Jeso'osān' gože' lega'aque': —Tozə miłagr de'en babena' ža dezcanzān' na' de'e na'anā' yoguā'əle chebanele. ²² De'e Moizezān' bzoje' de que cheyalā' socho seṇy de'en ne' sirconsision. Pero caguā gwzolaon len le' sino len de'e xaxta'ocho ca' beṇā' ca' gwnitā' antslə ca le'. Na' le'e chzole bi'i byo dao' ca' seṇy de'en ne' sirconsision ža dezcanzān'. ²³ Na'a ža, šā chaquele chonān byen gwzole no bidao' seṇy de'en ne' sirconsision ža dezcanzān' par gonle complir can' na lei de'en bzoj de'e Moizezān', ¿bixchen' chžā'ale nada' de'en beyona' to beṇā' ža dezcanzān' len yoguā'əlo' de'en chac che'? ²⁴ Bito con gonle xbab de que to de'e chle'ile chon beṇā' naquān de'e mal, sino le'e co'o rson nič əṇezele šā de'e li chone' de'e mal o šā chone' de'e güen.

Jeso'osān' be'e dižā' de que gwze'e gan' zo Diozān'

²⁵ Nach to chopə beṇā' Jerosalen ca' gosā'əne': —¿Ecaguā bengan' chāsya'əyilje' par nič so'ote'ene'? ²⁶ Le'e ggüiašc can' cho'e dižā' nga zaquā'əlao na' bitobi chse'ene'. De repentlja beṇā' gwnabia' ca' bač chso'one' xbab de que naquācze' Cristān' ben' gwlej Diozān' par gaquəlene' ṇasyon chechon'. ²⁷ Pero na' ṇezecho ga beṇā' be'enga, mas catā' yidə Cristān' ni to cono əṇeze ga be'enā'.

²⁸ Ne'e chsed chlo'i Jeso'osān' lo'o yo'odao' əblao che neto' beṇā' Izrael catā'ən gosā'əne' ca'. Nach gwṇe' zižjo gože' lega'aque': —Nada' nombi'ale na' ṇezele ga beṇā' nada'. Na' caguā con za'a de'e bia'azəlaža'anā'. De'e li zo ben' əbsele' nada' la'aṇā'əczə le'e bito nombi'ale'. ²⁹ Nada' nombia'ane' chedā' gan' zoe' nan' gwza'a na' len' bsele'e nada'.

³⁰ Nach chāsā'əyiljlaže'e naclān' so'one' par yesā'əzene' Jeso'osān', pero notono no gwzen le' chedā' bitonā' əžin ža par gaque' lao na'aga'aque'enā'.

³¹ Na' beṇā' zan gwso'onljlaže'e Jeso'osān' na' gosā'əne': —Catā'ən yidə Cristān' bitolja gone' miłagr zanch can' chon benga.

Xa'ag yo'odao' ca' ja'aque' par žjāsā'əxene' Jeso'osān'

³² Na' beṇā' fariseo ca' gwse'ene' beṇā' zan chso'e dižā' che Jeso'osān'. Nach bosoxi'e len bxož əblao che ṇasyon Izrael cheton' bososele'e xa'ag yo'odao' cheto' ca' par žjāsā'əxene' le'. ³³ Na' Jeso'osān' chsed chlo'ichene'

gwne': —Gwzocha' yeto tyemp dao' len le'e nach yeya'a gan' zo ben' əbsełə' nada'. ³⁴ Yeyiljle nada' na' cabi yeželele nada', la' gan' soa' nada', le'e bito gaquə yidle.

³⁵ Nach beṇə' blao che nasyon Izrael c̄heton' gosə'əne' entr lega'aque': —¿Ga yeyej bengan' cui yeželechone'? ¿Ešə šejlene' beṇə' gwlaž c̄hecho ca' zjanaselas entr beṇə' griego ca' na' žjasedene' beṇə' griego ca'? ³⁶ ¿Bi zeje dižə' de'e nga gwna benga? Gwne': “Yeyiljle nada' na' cui yeželele nada'.” Na' leczə gwne': “Ga'an soa' nada', le'e bito gaquə yidle.”

Jeso'osən' be'e dižə' c̄he Spirit c̄he Diozən'

³⁷ Na' ža le'ezelaogüe na' ža xen c̄he l̄ninə' gwzecha Jeso'osən' gan' chsed chlo'ine' na' gwne' zižjo: —Notə'ətezle šə de'e tant chene'ele gatə' yelə' mban zejlicane chele xte banacle ca to beṇə' chbillaže'e, legonlilažə' nada' na' gonə' yelə' mban zejlicane chele. ³⁸ Le'e chonlilažə'əle nada', so de'en n̄abia' yichjla'ažda'olen' can' na' Xtižə' Diozən' de'en nyojən, gonən par niç gaquəlenle yeziquə'əchlə beṇə' par yesə'əzi'e yelə' mban zejlicane. De'e na'anə' saquə'əlebele ca yao ca' de'en chso'onən par niç yežlyon' de tcho'alaoga'aquən choscha'on bitə'ətezə.

³⁹ Jeso'osən' gwne' ca' chedə' gwnezene' Spirit c̄he Diozən' yedəson lo'o yichjla'aždao' chio'o chonlilažə'əcho le' par niç gaquəlencho beṇə' yesə'əzi'e yelə' mban zejlicane. Na' ca naquə Spiritən' bitonə' yedəson lo'o yichjla'aždao' beṇə' ca orən', chedə' beṇə' ca' chəsə'əgue'i Jeso'osən' bitonə' so'ote'ene', na' bitonə' güe' Diozən' le' yelə' bala'aṅ xen.

Gwsa'aque' choplə por ni c̄he Jeso'osən'

⁴⁰ Beṇə' ca' ža'anə' gwse'enene' chsed chlo'i Jeso'osən' na' bale' gosə'əne': —De'e liczə bengan' profetən' ben' naquan yidə.

⁴¹ Na' yebale' gosə'əne': —Bengan' Cristən' ben' gwlej Diozən' par gaquəlene' nasyon chechon'. Pero bale' gosə'əne': —¿Ena' n̄acho de que Galilea na' əchoj Cristən'? ⁴² ¿Ecaguə na' Xtižə' Diozən' de'en nyojən de que Cristən' galje' lao dia c̄he de'e Rei Dabin' na' de que galje' yež Belen laž de'e rein'?

⁴³ Na' gotə' bžaš entr beṇə' ca' ža'anə' na' gwsa'aque' choplə por ni c̄he Jeso'osən'. ⁴⁴ Bale' gwsa'aque' cheyalə' yesə'əzene'ene', pero bito gwso'one' ca'.

Beṇə' gwnabia' c̄he beṇə' Izrael ca' bito gwse'ejle'e c̄he Jeso'osən'

⁴⁵ Na' x̄a'ag yo'odao' c̄he neto' beṇə' Izrael besyə'əžine' lao beṇə' ca' bososełə' lega'aque'. Na' b̄xoz əblao c̄he nasyon c̄heton' na' beṇə' fariseo ca' gwse'e lega'aque': —¿Bixchen' cui əgwche'elene'?

⁴⁶ Na' x̄a'ag yo'odao' ca' gwse'e lega'aque': —Xte ža neža ni tozə beṇə' cuiṇə' ne' güen ca güennə' ch̄ne bengan'.

⁴⁷ Nach beṇə' fariseo ca' gwse'e lega'aque': —¿Elente le'e bagwxoayagle? ⁴⁸ Ni tozə neto' naquəto' beṇə' blao na' naquəto' beṇə' fariseo cuiṇə' šejle'eto' c̄he'. ⁴⁹ Pero beṇə' zan quinga ža' nga bito zjənombi'e lei de'en bzoj de'e Moisezən', na' bazjəmbi'ayi'e.

⁵⁰ Na' Nicodemon', ben' gwwej lao Jeso'osən' še'elə, lene' beṇə' blao ca'. Na' Nicodemon' gože' lega'aque': ⁵¹ —Lei chechon' bito cho'en latjə choglaochon c̄he to beṇə' de que malən' bene' sin cui güe'e dižə' nac goquə na' sin cui əžaš əche'enə bixa bene'enə'.

⁵² Nach gwse' beṇə' ca' le': —¿Ena' n̄acho leno' len' naco' beṇə' Galilea? Bsed na' ənezdo' de que ni to profet cuiṇə' əchoj Galilean'.

Besyə'adolē'ene' to no'olə len xtoe'

⁵³ Na' besa'aque' jəya'aque' ližga'aque'.

8

¹ Nach Jeso'osən' gwyeje' ya'a de'en ne' Ya'a Olibos. ² Na' beteyo catə' gwye'eni' gwyeje' de'e yoblə yo'odao' əblao che neto' beṇə' Izrael. Na' yoguə' beṇə' ca' ža' na' gosə'əbigue'e laogüe'enə' na' Jeso'osən' gwchi'e na' gwzolaogüe' chsed chlo'ine' lega'aque'. ³ Nach beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezən' na' len beṇə' fariseo ca' bedəsə'əgüe'e to no'olə beṇə' besyə'adolē'ene' len xtoe'. Na' bosə'ozeche'ene' gwchol beṇə' ca' lao Jeso'osən'. ⁴ Na' gwse'e Jeso'osən': —Maestr, no'ol nga babedolə'əto'one' mer delene' to xtoe'. ⁵ Na' lei de'en bzoj de'e Moizezən' chonan mendad gotcho no'ol ca' chso'on ca' əgwšizə'əga'acchone' yej. ¿Bixa ənao' le'? ¿bi cheyalə' gonechone'?

⁶ Gwse'e Jeso'osən' ca' chedə' gwse'enene' yesə'əbeje'ene' dižə' de'e yesə'əchine' contr le'. Nach Jeso'osən' con bcheque'e na' bzoje' lao yon' len xbene'. ⁷ Na' gwnitə'əcheche' chəsə'əṇabene' le' nacxa əṇe'enə'. Nach gwche'eša'ogüe'e na' gože' lega'aque': —Guaquə con to le'e beṇə' cui de xtole'e solaole əgwšizə'əle no'olə nga yejən'.

⁸ Nach bcheque'e de'e yoblə bzoje' lao yon'. ⁹ Na' beṇə' blao ca' beṇə' ca' chəsə'əcuiš' no'olən' catə' gwse'enene' de'en gož Jeso'osən' lega'aque', gosə'ənezene' lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə' de que yogue'e de xtolə'əga'aque'. Nach gwzolao besyə'əchoj tgüejə tgüejə', gwzolaotec besyə'əchoj beṇə' ca' zjəngoləch nach beṇə' ca' yelə' xte bega'an yetozə Jeso'osən' len no'olən' ladjo beṇə' ca' choso'ozenag che'. ¹⁰ Na' catə' bebe'ešao' Jeso'osən' caguə no beṇə' ca' ble'ichene' laogüe'enə' sino yetozə no'olən'. Na' gože'ene': —No'olə, ¿gan beṇə' ca' choso'ocuiš' le'? ¿Eni toe' cui beṇ le' castigw?

¹¹ Nach no'olən' gože'ene': —Ni toe' Señor.

Nach Jeso'osən' gože'ene': —Ni nada' bito gona' le' castigw. Beyej na' cuich gono' de'e malən'.

Jeso'osən' nse'e be'eni' par yichjla'aždao' beṇəchən'

¹² Na' Jeso'osən' gozoe' dižə'an yetš'i' len beṇə' ca' ža'anə', gože' lega'aque': —Nada' nsa'a be'eni' par yichjla'aždao' beṇəchən'. Beṇə' ca' chso'onjilaže'e nada' na' choso'ozenague' chia' bitoch chso'ontezə chso'one' de'e malən'. Yo'o be'eni'in lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə' chedə' zjənapə' yelə' mban zejlicəṇe.

¹³ Nach beṇə' fariseo ca' gwse'ene': —Le'etezə cho'o dižə' che cuino', na' bito naquən de'e se'ejle' beṇə'.

¹⁴ Na' gož Jeso'osən' lega'aque': —La'aṇə'əczə cho'a dižə' che cuina', xtižə'anə' naquən de'e li. Nada' nezdə' gan' gwza'a na' gan' yeya'a, pero le'e bito nezele gan' gwza'a na' gan' yeya'a. ¹⁵ Le'e con to chosbaga'əle nada' de que napa' dolə' por ni che bi de'en chle'ile chona'. Nada' bito za'a par choglaogua'an che beṇə' de que zjənapə' dolə'. ¹⁶ Pero na' šə catə' choglaogua'an che notə'ətezə beṇə' de que zjənapə' dolə', zaquə'əczə can' əṇia'anə' chedə' bito choglaogua'an che beṇə' to gwlazza' sino con can' na Xa'anə' ben' bselə' nada'. ¹⁷ Lei chechon' de'en bzoj de'e Moizezən' nyojən nan de que dižə' de'en əso'e chopə' testigw cheyalə' šejle'echo de que naquən de'e li šə tozə can' yesə'əne'. ¹⁸ Nada' cho'a dižə' che cuina'

na' Xa'anə' leczə cho'e dižə' chia', na' le'enə' bsele'e nada'. Neto' naquəto' testigw ca' chopə.

¹⁹ Na' gwse'ene': —¿Gaxa zo xa'onə'?

Na' gwna Jeso'osən': —Ni nada' ni Xa'anə' cui nombi'ale. Žalə' nombi'ale nada' leczə nombi'ale Xa'anə'.

²⁰ Dižə' ca' be' Jeso'osən' bsed blo'ine' gan' chəsə'əgüe'e mech lo'o yo'odao' əblao che neto' beṇə' Izrael. Na' ni to cono gwxcen le' chedə' cuiṇə' žin ža par gaque' lao na' beṇə' ca' chəsə'əgue'i le'.

Jeso'osən' gwne': "Gan' yeya'anə' le'e cabi gaquə da'acle"

²¹ Na' gož Jeso'osən' lega'aque' yetši'i: —Nada' yeya'a, na' le'e yeyilje nada', pero gan' yeya'anə' le'e cabi gaquə da'acle, chedə' le'e gatle catə' cuiṇə' yedinjele xtolə'ale ca'.

²² Na' beṇə' blao che nasyon Izrael cheto'on gosə'əne': —¿Eyeyot cuine'enə' ža, de'en ne' gan' yeyeje' bito gaquə šejcho?

²³ Na' gože' lega'aque': —Le'e chzenagle che gwxiye'enə', na' nada' chzenaga' che Diozən'. Le'e chonle can' chso'on yeziquə'əchlə beṇə' cui zjənombia' Diozən', na' nada' bito chona' ca'. ²⁴ De'e na'anə' gwnia' le'e de que gatle catə' cuiṇə' yedinjele xtolə'əlen'. Šə cui chejle'ele de que nada' naca' doxen can' gwnia'anə', gatle sin cui yedinjele xtolə'əle ca'.

²⁵ Na' gwse'ene': —¿No naco' le'enə'?

Na' gož Jeso'osən' lega'aque': —Nada' naca' ben' bagwnia' le'e bedote. ²⁶ Ne'e dech de'e zan de'e əṇia' chele gwzejni'ida' ca' naquə xtolə'əle ca'. Xa'anə' bsele'e nada' par cho'a dižə' len beṇə'chən' de'en babenda' gwne'. Na' Xa' na'anə' cho'e dižə' li.

²⁷ Jeso'osən' be'e dižə' che Xe' Diozən', na' lega'aque' bito gwse'ejni'ine' šə che Dioz nan' cho'e dižə'. ²⁸ Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': —Diozən' bsele'e nada' golja' beṇə'ch, na' te gotle nada' le'e yag corozən' cana' ənezele de que naca' ben' gwnia'anə'. Na' leczə ənezele de que cabi bi chona' de'e bia'azalaža'a, sino con bin' babzejni'i Xa'anə' nada', lenṇə' chnia'. ²⁹ Xa'anə' babsele'e nada' na' zocze' len nada'. Bito chbejyichje' nada' chedə' do tyempte chona' de'en chazlaže'enə'.

³⁰ Na' žlac choe' Jeso'osən' dižə' quinga beṇə' zan gwso'onlilaže'e le'.

Noquə'ən zjənaquə xi'in Dioz na' noquə'ən nitə' xni'a de'e malən'

³¹ Na' Jeso'osən' gože' balə beṇə' gwlaž cheto' ca' bachse'ejle'e che': —Šə sotezə sole gonle de'e chnia' le'e gwlo'en de que de'e liczə banacle disipl chia'. ³² Na' šə sotezə sole gonle de'en chnia' le'e, nach ənezele bi zeje dižə' li chia'anə', na' šə baṇezele bi zejen, bitoch gacle ca esclabos.

³³ Na' gwse'ene': —Dia che de'e Abraannə' naquəto' na' xte ža neža bitonə' gacto' ca esclabos. ¿Bixə'chen' nao' le' de que bitoch gaquəto' ca esclabos?

³⁴ Na' gož Jeso'osən' lega'aque': —De'e li chnia' le'e, yoguə' beṇə' chso'on de'e malən' nite'e xni'a de'e malən' ca esclabos. ³⁵ Beṇə' naquə esclabo caguə do tyempte gaque' cuent len familyən' gan' naque' esclabo, pero beṇə' golje' lao familyən', do tyempte gaque' cuent len familyən'. ³⁶ Na' šə nada' Xi'in Diozən' gona' ca əchojle xni'a de'e malən' par ničh cuich gacle ca esclabos, de'e liczə əchojlen'. ³⁷ Nezda' de que nacle xi'in dia che de'e Abraannə' pero bia'aczə cheyiljažə'əle naclən' gonle par ničh gotle nada', na' chonle ca' chedə' bito chone chele xtiža'anə'. ³⁸ Nada' cho'a dižə' che de'en bablo'i Xa'anə' nada', na' le'e chonle can' na xalen'.

³⁹ Na' gwse' beṇə' ca' Jeso'osən': —Neto' naquəto' xi'in dia che de'e Abraannə'.

Na' gož Jeso'osən' lega'aque': —Žalə' nacle doalje xi'in dia che de'e Abraannə gonle can' ben de'e Abraannə' žalə' ca'. ⁴⁰ Na' la'aṇə'əczə babzejni'ida' le'e dižə' li de'en babsed blo'i Diozən' nada', le'e chene'ele gotle nada'. De'e Abraannə' cabi bene' can' chonlen'. ⁴¹ Tozəczə can' chonle len xalenə'.

Nach gwse'e le': —Tozə Diozən' naque' Xato' na' bito chzenagto' che nochlə beṇə'.

⁴² Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': —Žalə' Diozən' naquə xale gwaquele chia', chedə' nada' gwza'a gan' zo Diozən'. Caguə za'a de'e bia'azəlaža'anə'. Len' əbsele'e nada'. ⁴³ ¿Bixchen' cui chejni'ile de'en chnia' le'e? Bito chejni'ile chedə' la' bito chene'ele gwzenagle xtiža'anə'. ⁴⁴ Gwxiye' nan' naquə xale. Nachən' chebeile chonle can' chene'ennə'. Len' naquən güet beṇə' dezd catə'an gwxe yežlyon', na' cui chdalenən dižə' li che Diozən' chedə' cui yo'o dižə' lin' lo'o yichjla'ažda'ogüe'ennə'. Catə' chnen de'e güenlažə' chnen con can' naquə cuinei chedə' naquən güenlažə' na' yoguə' dižə' güenlažə' za'an chei. ⁴⁵ Na' cabi chejle'ele chia' nada', chedə' nada' əchnia' le'e dižə' li. ⁴⁶ Ni tole cui gaquə əgwlo'ele de que babena' bi de'e malən'. Nada' cho'a dižə' li, ¿bixchen' cui chejle'ele chia'? ⁴⁷ Beṇə' ca' zjənaquə xi'in Dioz choso'ozenague' che xtiže'enə'. Na' ca' naquə le'e cui nacle xi'ine', de'e na'anə' bito chzenagle che'.

Ze'e galjlə de'e Abraannə' bazoczə Cristən'

⁴⁸ Na' beṇə' blao che nasyon Izrael cheton' gwse'ene': —Leiczeto' can' nato' de que le' naco' beṇə' Samaria na' de que chac tonto'onə'.

⁴⁹ Na' gož Jeso'osən' lega'aque': —Bito chac tonta'. Nada' əchnežjua' yelə' bala'aṇ che Xa'anə' na' le'e chnitle yelə' bala'aṇ chia'anə'. ⁵⁰ Nada' caguə chyilja' no gon nada' yelə' bala'aṇnə'. Xa'anə' chone' nada' yelə' bala'aṇ, na' len' əgwlo'e non' napə dolə' na' non' cui napə dolə'. ⁵¹ De'e li chnia' le'e, notə'ətezə beṇə' choso'ozenag xtiža'anə', cuat nabia' yelə' gotən' lega'aque'.

⁵² Nach beṇə' blao che nasyon Izrael cheton' gwse'ene': —Na'a babeyož gwnezetot' de que chac tonto'onə'. De'e xaxta'ocho Abraannə' gote' na' leczə de'e profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana'. Na' le' nao' de que beṇə' ca' choso'ozenag chio' cuat nabia' yelə' gotən' lega'aque'. ⁵³ ¿Ezaquə'əcho' le' ca de'e xaxta'ocho Abraannə'? Len' gote' na' leczə ca' de'e profet ca'. ¿Noxan' chacdo' naco'?

⁵⁴ Na' gwna Jeso'osən': —Žalə' nada' choe' cuina' yelə' bala'aṇ, cabi zaquə yelə' bala'aṇnə'. Pero Xa'anə' chone' nada' yelə' bala'aṇ, ben' nale naquə Dioz chelen'. ⁵⁵ Le'e bito nombia'alene', pero nada' nombi'ane'. Žalə' nia' cui nombia'ane' gaca' beṇə' güenlažə' ca le'e. Nada' nombia'ane' ža, na' chzenaga' xtiže'enə'. ⁵⁶ De'e xaxta'ocho Abraannə' bebeine' gwyejle'e de que le'ine' tyemp ni zoa' yežlyo ni. Na' bable'ine'en na'a na' zoe' mbalaz.

⁵⁷ Na' gwse' beṇə' blao che nasyon Izrael cheton' le': —Ni šiyon iz cuiṇə' žino'. ¿Ena' nezele'ido' de'e Abraannə'?

⁵⁸ Na' gož Jeso'osən' lega'aque': —De'e li əchnia' le'e, ca ze'e galjlə de'e Abraannə' bazoczə' nada'.

⁵⁹ Nach gosə'əzi'e yej par yoso'ošiže'ene'en. Na' Jeso'osən' bocuaše'e na' beze'e yo'odao' əblaonə'. Bito gwsa'acbe'ine' catə' bedie' gw-cholga'aque'enə' zjəyede'.

9

Jeso'osən' bene' par nič ble'i to beṇə' golje' nčhole'

¹ Na' txen chdato' len Jeso'osən' catə' ble'ito' to beṇə' byo beṇə' golje' nčhole'. ² Na' gožto'one': —Maestr, ĭno napə dolə' de'en goljə bengan' nčhole'? ĭəle' o šə xaxne'enə'?

³ Na' Jeso'osən' gože' neto': —Benga golje' nčhole' caguə por ni che xtole'enə', na' caguə por ni che xtolə' xaxne'enə', sino par nič la'alaon can' gon Diozən' len le'. ⁴ Cheyalə' goncho xšin Diozən' ben' bselə' nada' žlac nede latjə. Gwžin catə' cuich gatə' latjə gonchon. ⁵ Žlac nezoa' yežlyo nga chgua'a be'eni' lo'o yichjla'aždao' beṇə'.

⁶ Beyož gwne' ca' gwcho'oṅ xene'en lao yon' na' bene' beṇjw len xen' che'enə'. Na' gwdebe' beṇjon' jelaṇ beṇə' lcholan'. ⁷ Na' gože'ene': —Gwyej jəyedib jelaogo'onə' cho'a tanc de'en nzi' Siloe—. Na' Siloe zejen dižə' Nselə'.

Na' gwyeje' na' beyib jelaogüe' ca'. Na' beze'e jəyede' bachle'ine'. ⁸ Na' beṇə' gwliž che' ca' na' beṇə' ca' besə'əle'i le' yoguə' las catə' ne'e nčhole' gosə'əne': —ĭEcaguə bengan' bable'icho bedote chi'e chṇabe' caridan'?

⁹ Bałe' gosə'əne': —Bengan'.

Na' bałe' gosə'əne': —Cabi naquə le' sino ca' naquə bengan' naque'.

Na' le' gwne': —Nada'anə'.

¹⁰ Na' gwse'ene': —ĭNacxa goquən' gwzolao chle'ido'?

¹¹ Na' gože' lega'aque': —To beṇə' le' Jeso'os bene' beṇjw na' gwdebe'en jelaogua'anə' na' gože' nada': “Gwyej cho'a tanc de'en nzi' Siloen' na' jəyedibən.” Na' gwya'a na' beyiba'an, na' gwzolao chle'ida'.

¹² Nach gwse' beṇə' ca' le': —ĭGanxa be'enə'?

Na' gože' lega'aque': —Bito nežda'.

Beṇə' fariseo ca' gosə'əṇabene' be'enə' nac goquən' chle'ine'

¹³ Na' gosə'əche'e ben' goquə beṇə' lcholan' gan' niṭə' beṇə' fariseo ca'. ¹⁴ Na' naquə ža dezcanz catə'an ben Jeso'osən' beṇjon' de'en gwdebe' jelaṇ be'enə' par ble'ine'. ¹⁵ Na' beṇə' fariseo ca' leczə gosə'əṇabene' le' nac goquən' bachle'ine'. Na' le' gože' lega'aque': —Ben' beyone nada' gwdebe' beṇjon' jelaogua'anə' na' beyiban' na' gwzolao chle'ida'.

¹⁶ Nach to čhopə beṇə' fariseo ca' gosə'əne': —Nezecho bito zo Diozən' len benga čhedə' bito chomba'əne' ža dezcanzən'.

Na' bałe' gosə'əne': —ĭNac gon to beṇə' güen de'e mal gone' miłagr quinga?

Na' gwsa'aque' čhoplə entr lega'aque'. ¹⁷ Nach de'e yoblə gwse'e be'en goljə nčholən': —ĭBi nao' le' che ben' ben par nič chle'ido'?

Na' le' gwne': —Naque' to profet beṇə' bselə' Diozən'.

¹⁸ Na' beṇə' blaṇ che ṇasyon Izrael četon' bito gwse'ejle'e che ben' šə len' golje' nčhole' na' ṇa'a bachle'ine' xte que gwsa'axe' xaxne'enə'. ¹⁹ Na' gosə'əṇabene' lega'aque' gwse'ene': —ĭEbengan' xi'inlen' ben' nale golje' nčhole'? ĭNacxa goquən' chle'ine' ṇa'a?

²⁰ Na' gwse' xaxne'e ca' lega'aque': —Nežeto' de que bengan' xi'inṭo'onə', na' de que golje' nčhole'. ²¹ Mas nac chaquən' bachle'ine' bito nežeto',

nic nezeto' noxa ben par nič bachle'ine'. Le' bazejæczene'. Lenabe le', güe'ecze' dižə' naquən' goc che'.

²² Xaxne'e ca' gosə'əne' ca' de'en besə'əžebe' beṇə' blao che nasyon Izrael cheto'onə', chedə' lega'aque' bach zjanone'en de que notə'ətezə beṇə' güe'e dižə' de que Jeso'osən' naque' Cristən' ben' gwlej Diozən' par gaquəlene' nasyon cheton', cabi əso'e latjə šo'oche' lo'o yo'oda'onə'. ²³ De'e na'anə' gosə'əna xaxne'e ca': "Bazejæczene'. Lenabe le'."

²⁴ Nach de'e yoblə gwsa'axe' ben' goljə nchol gwse'ene': —Be'elao' Diozən' na' gwzo'one' testigw de que clelən' babe'eleno' neto' dižə' bache. Neto' nezeto' de que Jeso'osən' naque' to beṇə' güen de'e mal.

²⁵ Na' gwne': —Šə naque' beṇə' güen de'e mal, bito nezda'. De'en nezda', nada' goca' beṇə' lchol na' na'a chle'ida'.

²⁶ Na' de'e yoblə gwse'ene': —¿Bi benene' le'enə'? ¿Nac benen' par nič bachle'ido'?

²⁷ Na' gože' lega'aque': —Bagwnia' le'e na' cui chzenagle. ¿Bixchen' chene'ele yenele de'e yoblə? ¿Elen le'e chene'ele gacle disipl che'enə'?

²⁸ Na' gwsa'ade'ene' dižə' gwse'ene': —Le' naco' disipl che', pero neto' nauəto' disipl che de'e Moizezən'. ²⁹ Nezeto' de que Diozən' be'elene' de'e Moizezən' dižə' cho'a, pero benga bito nezeto' gan' ze'enə'.

³⁰ Na' ben' goljə ncholən' gože' lega'aque': —Nactequən' le'e cui nezele ga ze'enə', len babene' par nič chle'ida'. ³¹ Na' nezecho de que Diozən' cabi chzenague' che beṇə' ca' chso'on de'e mal. Con beṇə' chso'ene' yelə' bala'an' na' chso'one' can' chene'ene'enə', lega'acze' chzenag Diozən' chei. ³² Dezd gwxe yežlyon' ni to cononə' yene de que bagwzo beṇə' chone' par nič chle'i beṇə' goljə nchol. ³³ Žalə' cui zo Diozən' len le' caguə bi miłagr gaquə gone'.

³⁴ Na' beṇə' blao ca' gwse'ene': —Pendejw, len' goljo' ncholə' yelə' beṇə' mal chio'onə', ¿əna le' əgwseddo' neto'onə'?

Na' besyə'əbeje'ene' fuer.

Beṇə' ca' zjanchol yichjla'ažda'oga'aque'enə'

³⁵ Goche'i Jeso'osən' de que babesyə'əbeje' be'enə' fuer, na' jašague'ene' gože'ene': —¿Echonlilažo'o le' Xi'in' Diozən'?

³⁶ Na' gož ben' le': —¿Noxa'an ža? señor, par nič gonlilaža'ane'.

³⁷ Na' gož Jeso'osən' le': —Nada'anə' ben' bable'ido' antslə' na' nada'anə' cho'elena' le' dižə'.

³⁸ Nach be'enə' bzo xibe' be'elaogüe'e Jeso'osən', gwne': —Xana', chonlilaža'a le'.

³⁹ Na' gwnach Jeso'osən': —Nada' za'a yežlyo nga par nič la'alaon che beṇəchən' non' zjanapə dolə' na' non' cui zjanapə dolə'. Za'a chgua'a be'eni' par beṇə' ca' chsa'acbe'ine' zjanchol yichjla'ažda'oga'aque'enə', na' za'a par yeca'a be'eni' che beṇə' ca' chsa'aque'ne' cui zjanchol yichjla'ažda'oga'aque'enə'.

⁴⁰ Na' balə beṇə' fariseo ca' nitə' galə'əzə gwse'enene' de'e nga. Na' gwse'e Jeso'osən': —¿Echacdo' len neto' nchol yichjla'ažda'oto'onə'?

⁴¹ Na' gož Jeso'osən' lega'aque': —Žalə' cui chejni'ile bito bi xtolə'əle de. Pero por ni che de'en nale de que chejni'ile, de'e na'anə' deczə xtolə'əlen'.

10

Jempl che xle'ej xilə' ca'

¹ De'e li chnia' le'e, be'en cui cho'o cho'a puert xle'ej xilá' ca' na' ga yoblá chepe' par cho'e, beṇá' bguan be'ená'. ² Be'en cho'o cho'a puertán', le'ená' goye xilá'aná'. ³ Na' be'en chapá puert che xle'ej xilá' ca' chsaljue' par niḥ cho'o beṇá' goyebán'. Na' xilá' ca' choso'ozenaguá xtiže'ená' ḥhedá' zjənombi'ab le', na' chaxe'eb cho'e laga'aguáb catá' chbeje'eb. ⁴ Na' catá' bagwleje' yoguá' bia che' ca' lo'o xle'ejga'aguábən', chbialaogüe' laoga'aguábən' na' ḥjəsə'ənaob le' ḥhedá' zjənombi'ab ši'ená'. ⁵ Na' bito žjəsə'ənaob beṇá' yoblá, sino yesə'əxonjəb le' ḥhedá' cui zjənombi'ab ši'ená'.

⁶ Jeso'osən' be'e jempl nga par bzejni'ine' beṇá' ca' ža'aná', pero bito gwse'ejni'ine' bi zejen de'en gože' lega'aque' ca'.

Jeso'osən' chgüia chye' chio'o ca to goye xilá' beṇá' chgüia chye' bia che' ca' binlo

⁷ Nach gozṇe Jeso'osən' gože' lega'aque': —De'e li əchnia' le'e, nada' gwxaquá'əlebáda' ca cho'a puert che xle'ej xilá' ca'. ⁸ Yoguá' beṇá' goxoayag ca' babla'ac antslá ca nada' ḥəsə'əne' de que Diozən' bsele'e lega'aque' pero gwxaquá'əlebəga'aque' ca beṇá' bguan. Na' ca xilá' ca' cui choso'ozenaguáb xtižá' beṇá' cui zjənombi'ab, ca'aczən' beṇá' ca' ḥso'onlilažá' nada' cui choso'ozenague' che beṇá' goxoayag ca'. ⁹ Nada' gwxaquá'əlebáda' ca cho'a puert che xle'ej xilá' ca'. Xilá' ca' ḥəsə'əyo'ob lo'o xle'ejga'aguáb na' ḥəsə'əchojəb par ḥəsə'əyiljəb de'e ḥsa'ob. Na' ca xle'ej xilá' ca' ḥcuc'ejən lega'aguáb par niḥ cui bi gac ḥega'aguáb, ca'aczən' ḥcuc'ēja' beṇá' ca' ḥso'onlilažá' nada' par niḥ cui bi gac ḥega'aque'.

¹⁰ Beṇá' goxoayag ca' gwxaquá'əlebəga'aque' ca beṇá' bguan beṇá' ca' ḥda'ac leḥgualə con to de'e yesə'əbane', na' so'ote', na' yesə'anitlaogüe'. Nada' za'a par niḥ chnežjua' yelá' mban zejlicane che beṇá' ca' ḥso'onlilažá' nada' na' par niḥ nite'e mbalaz juisy. ¹¹ Nada' chgüia chya' beṇá' ca' ḥso'onlilažá' nada' can' chon to beṇá' goye xilá' beṇá' chgüia chye' xilá' che' ca' binlo. Na' de'en chgüia chyega'aca'ane' ḥsanlažá' cuina' so'ot beṇá' nada'. ¹² Balá beṇá' ca' choso'oye' xilá' ḥəsə'əzi'e laxjwga'aque', lá' xilá' ca' bito zjənaquáb bia ḥega'aque'. De'e na'aná' ḥəsə'əbejyichje'eb na' choso'oxonje' catá' ḥəsə'əle'ine' za' no becoyo'o, ḥhedá' bito zjənaque' xan xilá' ca'. Ḥso'e latjə ḥniz becoyo'oná' xilá' ca' na' ḥoslasəb lega'aguáb. ¹³ Ḥəsə'əxonje' ḥhedá' bito zjənži'ine' xilá' ca' de'en cui zjənaquáb bia ḥega'aque', con zjənaque' goyeb.

¹⁴ Nada' chgüia chya' beṇá' ca' ḥso'onlilažá' nada' ca to beṇá' goye xilá' beṇá' chgüia chye' xilá' che' ca' binlo. Na' nombi'a beṇá' ca' ḥso'onlilažá' nada', na' lega'aque' zjənombi'e nada'. ¹⁵ Nombi'aga'aca'ane' ca Xa'aná' nombi'e nada' na' nada' nombi'a Xa'aná'. Na' de'en chgüia chyega'aca'ane' ḥsanlažá' cuina' so'ot beṇá' nada'. ¹⁶ Na' nitá' beṇá' ga yoblá beṇá' cui zjənaquá beṇá' Izrael beṇá' so'onlilažá' nada' na' yoso'ozenague' chia'. Leczá lega'aque' cheyalá' əgwto'ba' par niḥ yoguá'əlol no so'onlilažá' nada' əsa'aque' tozə len ljuežjga'aque' na' toza' nada' ggüia gwya' yoguá'əlolga'aque'.

¹⁷ Ḥsanlažá' cuina' so'ot beṇá' nada' pero techlá yebana'. Na' chaquəche Xa'an chia' de'en chazlaža'a chona' ca'. ¹⁸ Ni to cono yeque'e yelá' mban chia'aná' sino ḥsanlažá' cuina' so'ot beṇá' nada'. Napa' yelá' gwnabia'aná' par gwsanlažá' cuina' so'ote' nada', na' napa' yelá' gwnabia'

par yeyas yebana' ladjo beṇə' guat ca'. Na' Xa'anə' babene' mendad gona' ca'.

¹⁹ Na' de'e yoblə gwsa'ac beṇə' blao che nasyon Izrael cheton' choplə por ni che dižə' ca' de'en gwse'enene' be'e. ²⁰ Zan beṇə' ca' gosə'əne': —Chac tonte'enə', bito chache'ine' bi dižə'an cho'e. ¿Bixchen' chzenagle che'?

²¹ Na' bale' gosə'əne': —Dižə' quinga caguə naquən ca che beṇə' chac tontən'. ¿Eguaquə gon to beṇə' chac tont par le'i beṇə' lchol'?

Beṇə' blao che beṇə' Izrael ca' cuiczə gwse'enene' se'ejle'e che Jeso'osən'

²² Na' Jerosalennə' chac lni che yo'odao' əblao che neto' beṇə' Izrael de'en ne' "Dedicasion". Na' naquə tyemp zag. ²³ Na' Jeso'osən' chde' cha'ašil che yo'odao' əblaonə' part de'en chəsə'əne' "Cha'ašil che Salomon". ²⁴ Na' gwse'ečhj beṇə' blao che nasyon Izrael cheton' Jeso'osən' na' gwse'ene': —¿Bixchen' ne'e chono' par chaczejlažə'ətecto' šə len' Cristən' ben' gwlej Diozən' par gaquəlene' nasyon cheton'? Šə le'enə' Cristən', gwna neto' clar.

²⁵ Na' gož Jeso'osən' lega'aque': —Bagwnia' le'e na' cui chejle'ele. Miłagr ca' de'en babena' len yelə' guac che Xa'anə' chəsə'əlo'en de que le'enə' bsele'e nada'. ²⁶ Na' le'e bito chejle'ele chia' chedə' cui nacle txen len beṇə' ca' chso'onlilažə' nada'. ²⁷ Nombi'a beṇə' ca' chso'onlilaže'e nada' na' lega'aque' choso'ozenague' chia'. ²⁸ Na' nada' chnežjoga'aca'ane' yelə' mban zejlicane, na' cuat yesə'əbiayi'e. Ni to cui no no əca'axaxj lega'aque' lao na'anə'. ²⁹ Xa'anə' bagwleje' lega'aque' par nič chgüia chyega'aca'ane'. Na' ni to cui no no gaquə əca'axaxj lega'aque' lao na' Xa'anə' chedə' nape' le'ezelaogüe' yelə' chnabia' xen. ³⁰ Nada' na' Xa'anə' tozə can' naquə yichjla'azda'oto'onə', tozə can' naquə yelə' guac cheto'onə' na' tozə can' chonto'.

³¹ Nach beṇə' blao che nasyon Izrael cheton' gosə'əzi'e yej par yoso'ošizə'ene'en. ³² Na' gož Jeso'osən' lega'aque': —De'e zan de'e güen bable'ile bena' len yelə' guac che Xa'anə'. ¿Non' de'e ca' babena' chonən par əgwšizə'əle nada' yejən'?

³³ Na' beṇə' blao ca' gwse'e le': —Caguə por ni che bi de'e güen de'en babeno'on əgwšizə'əto' le' yejən', sino por ni che chžia chnito'o Diozən'. Con beṇəchzə le' na' nao' de que naco' Dioz.

³⁴ Na' gož Jeso'osən' lega'aque': —Le'e chsedle Xtižə' Diozən' de'en nyoj gan' nan: "Nada' gwnia' de que le'e nacle ca Dioz." ³⁵ Na' Xtižə' Diozən' de'en nyojən caguə de'e te cheinə'. Na' lennə' nan de que Diozən' gwne' che beṇə' ca' əbnežjue' xtiže'enə' de que gwsa'aque' ca Dioz. ³⁶ Ca naquə Diozən' gwne' zjənaque' ca cuine', ¿bixchen' nale de que chžia chnita'a Diozən' de'en gwnia' naca' Xi'ine'? Le'enə' gwleje' nada' par gaquəlena' beṇəchən' na' bsele'e nada' yežlyo nga. ³⁷ Žalə' de'e ca' chona'anə' bito zjənaquən de'en chon Xa'anə', bito šejle'ele chia'. ³⁸ Pero na' de'en zjənaquən de'en chone'enə', cheyalə' šejle'ele de que naca' Xi'ine' la'anə'əczə cui chejle'ele xtižə'anə'. Šə šejle'ele che de'e ca' chona'anə' na' ənezele de que Xa'anə' zoe' len nada' na' nada' zoa' len le'.

³⁹ Na' de'e yoblə bosə'əsy'e naclən' gaquə ədole'e, pero bito besyə'əželene' naclən' so'one'.

⁴⁰ Na' gwsa'ato' len Jeso'osən' jəsoto' yešla'alə yao Jordannə' gan' gwzo de'e Juannə' antslə catə'an bchoe' beṇə' nis. ⁴¹ Na' zan beṇə' bda'aque' gan' zoto' par bosə'ozenague' xtižə' Jeso'osən' na' gosə'əne' che': —La'anə'əczə

de'e Juannə' ni to miłagr cui bene', yoguə'əloł de'en gwne' che benganaquən de'e li.

⁴² Na' beṇə' zan beṇə' nitə' na' gwso'onlilaže'e Jeso'osən'.

11

Can' goquə catə'an got ben' le Laçh

¹⁻² Na' goquən chacšene to beṇə' Betania beṇə' le Laçh. Betania nan' naquən laž Maria na' Marta, na' lega'aque'enə' zjənaque' beṇə' zan Laçhən'. Maria nga ben' bcuase' set zix ni'a Xancho Jeso'osən' na' bxie' ni'enə' len yišə' yichje'enə'. ³ Na' beṇə' zan Laçhən' boso'osele'e rson gan' zo Jeso'osən' gwse'ene': —Xanto', be'en chacdo' chei chacšenene'.

⁴ Na' catə' gwneze Jeso'osən' na' gwne': —Yižgüe' che'enə' bito naquən de'e gattecze', sino par əye' Diozən' yelə' bala'anən' chacšenene' na' par niçh nada' si'a yelə' bala'an, nada' naca' Xi'in Diozən'.

⁵⁻⁶ Gwde gwneze Jeso'osən' de que chacšene Laçhən', nebega'anə' yeçhopə ža gan' zoe'enə' la'anə'əczə chaquene' che Martən', che beṇə' bile'enə' na' che Laçhən'. ⁷ Nach gože' neto': —Ləšo'o Jodean' de'e yoblə.

⁸ Nach gožto'one': —Maestr, bi ža na'azən' gwsa'aclašə' beṇə' blao che nasyon chechon' yoso'ošiže'e le' yej. ĵEna' de'e yoblə šejə' na'anə'?

⁹ Na' gwna Jeso'osən': —ĵEcaguə šižin orən' naquə težan'? Beṇə' chda teža bito chçhegüe'e çhedə' la' nye'eni'inə'. ¹⁰ Mas beṇə' chda še'elə chçhegüe'e çhedə' cuich nye'eni'. Ca'aczə naquən len nada', bito bi bi gaquə chia' žlac cuiṇə' əžin ža par so'ote' nada'.

¹¹ Gwde gwne' ca' gozne' neto': —Beṇə' migw checho Laçhən' bagwtase', na' ša'a žjəyesbana'ane'.

¹² Na' gožto'one': —Xanto', šə bachtase'enə' goyacczene'.

¹³ Jeso'osən' gwne' ca' çhedə' gwnezene' bagot Laçhən', na' neto' bento' xbab de que gwne' ca' che bišgalən'. ¹⁴ Nach Jeso'osən' gwne' neto' clar: —Bagot Laçhən'. ¹⁵ Na' chebeida' cui gwzoa' lao chacšenene', par niçh na'a gona' ca' šejle'echle chia'. Le'e šo'o gan' de'enə'.

¹⁶ Nach beṇə' ljuėžjto' Tomasən' gože' neto': —Le'e šo'o par niçh len chio'o so'ote' šə bachso'ote' Jeso'osən'.

Tomas na'anə' ben' boso'osi'e Didimo çhedə' naque' beṇə' cuaš.

Jeso'osən' chosbane' beṇə' guat ca'

¹⁷ Nach gwyejto' len Jeso'osən' Betanian', na' catə' bžinto'onə' gwse' beṇə' ca' le' de que bagoc tap ža boso'ocuaše'e Laçhən'. ¹⁸ Na' Betanian' chi'in galə'əzə Jerosalennə' ca do gašjə legw. ¹⁹ Na' beṇə' zan beṇə' Izrael gwlaž çeto' ca' ža' Jerosalennə' besə'əžine' gan' zo Martən' na' Marian' par chso'e lega'aque' yelə' chxenlažə' de'en got beṇə' zanga'aque'enə'. ²⁰ Nach Martən' catə' gwnezene' bazon əžinto' na' bchoje' bedəšague' neto', na' Marian' bito bchoje' ližga'aque'enə'. ²¹ Nach Martən' gože' Jeso'osən': —Xana', žalə' gwzo' catə'an gocšene beṇə' zana'anə' bito gote' žalə' ca'. ²² Pero la'anə' bagote', nežda' de que Diozən' gone' bitə'ətezə de'en əṇabdo'one'.

²³ Nach gož Jeso'osən' le': —Goban beṇə' zano'onə'.

²⁴ Nach Martən' gože'ene': —Nežda' de que gobane' catə'an yesyə'əban beṇə' guat ca' žan' šo'o fin che yežlyon'.

²⁵ Na' gož Jeso'osən' le': —Nada' chac chosbana' beṇə' guat ca' na' nada' nsa'a yelə' mban zejlicane par beṇə' ca' chso'onlilažə' nada'. De'e na'anə'

benə' ca' chso'onlilažə' nada' la'aŋə'əczə sa'ate', de yelə' mban zejlicane čhega'aque'. ²⁶ Na' notə'ətezə benə' chso'onlilaže'e nada' zjənapə' yelə' mban zejlicane na' cuat năbia' yelə' gotən' lega'aque'. ¿Echejli'o de'e nga?

²⁷ Na' gože'ene': —Xana', chejli'a de que naco' Xi'in Dioz. Chejli'a de que naco' Cristən' ben' babselə' Diozən' yežlyo nga par gaquəlene' neto'.

Jeso'osən' gwcheže' cho'a ba che Lačən'

²⁸ Beyož gwna Martən' ca' nach beyeje' na' jəyeyeže' Maria bile'enə' žižizə: —Baza' Maestrən' na' chne' le'.

²⁹ Na' Marian' catə' benene' can' gož Martən' le' le'e gwzoža'ate' bide' gan' zoto' len Jeso'osən'. ³⁰ Na' caguə babžinto' lao yežən' ca orən', nənaguə'əto' gan' bedəšag Martən' neto'. ³¹ Na' benə' Jerosalen ca' nitə' len Marian' liže'enə', benə' ca' chso'e lega'aque' yelə' chxenlajažə', catə' besə'əle'ine' gwza' Marian' nach gosə'ənaogüe'ene' chsa'aque'ne' cho'a ba na'an zde' zjəcheže'.

³² Na' Marian' catə' ble'e gan' zoto'onə' ble'ine' Jeso'osən', na' bzo xibe' laogüe'enə' na' gože'ene': —Xana', žalə' le' gwzo' nga catə'ən chacšene benə' zana'anə', bito gote' žalə' ca'.

³³ Na' catə' ble'i Jeso'osən' chbež Marian' na' leczə chəsə'əbež benə' Jerosalen ca' nžague'enə', de'e juisy de'e goquene' na' bžaglaogüe' lo'o yichjla'ažda'ogüe'enə'. ³⁴ Na' gože' lega'aque': —¿Ga əbcuašə'əlene'?

Na' lega'aque' gwse'ene': —Xanto', yo'o na' le'ido'.

³⁵ Na' gwchež Jeso'osən'. ³⁶ Na' gosə'əna benə' Jerosalen ca': —Le'e ggüiašc catequən' chaquene' che'.

³⁷ Na' balə' benə' ca' gosə'əne': —Le' ngan' bene' par nič ble'i benə' lčhol' ca'. ¿Ecu' gaquən' žalə' bene' par nič cui gat Lačən'?

Jeso'osən' bosbane' Lačən' ladjo benə' guat ca'

³⁸ Na' de'e yoblə de'e juisy de'e goque Jeso'osən' lo'o la'aždaogüe'enə'. Nach yoguə'əto' gwyejto' cho'a ban' len Jeso'osən'. Na' ban' naquən to bloj na' da' to yej cho'ina'. ³⁹ Nach gož Jeso'osən': —Lecca' a yejən'.

Na' Mart zan de'e benə' guatən' gože'ene': —Xana', bachlā' ben' zban, la' bach goc tap ža na'a gote'.

⁴⁰ Na' gož Jeso'osən' le': —Bagwnia' le' šə chonlilažo'o nada' nach šejni'ido' bi zeje ca de'en gwlo'e Diozən' yelə' guac xen che'enə'.

⁴¹ Nach benə' ca' gosə'əque'e yejən'. Na' Jeso'osən' gwlis laogüe'en yobalə gwne': —Xa', choxcwleno' babzenago' chia'. ⁴² Nada' nezdə' de que syempr chzenago' chia'. Pero ənia' ca' par nič benə' ca' ža' nga se'ejle'e de que len' əbselə'o nada'.

⁴³ Na' beyož gwne' ca' lao orasyonnə', belgüiže' de'e benə' guatən' gwne' zižjo gože'ene': —Lač bechoj.

⁴⁴ Nach le'e bechojte Lačən', zjəncheləyoy ni'a ne'e ca' cint de lachə' na' to bey nazjə laogüe'enə'. Na' gož Jeso'osən' lega'aque': —Le'e yozaše' lachə'ənə' na' le'e gwsane' yeyeje'.

Boso'oxi'e yesə'əzene' Jeso'osən'

⁴⁵ Na' zan benə' Jerosalen ca' benə' ca' zja'ac len Marian' besə'əle'ine' miłagr de'en ben Jeso'osən' na' gwso'onlilaže'e le'. ⁴⁶ Pero balə' ja'aque' lao benə' fariseo ca' jse'eže' lega'aque' can' bene' bosbane' Lačən'. ⁴⁷ Nach bχoz əblao che nasyon Izrael' cheton' na' benə' fariseo ca' besə'əto'be' yoguə'əloj benə' ca' chəsə'ənăbia' nasyon' cheton'. Nach boso'oxi'e gosə'əne': —¿Nacłə gonchon'? la' miłagr zannə' chon benga. ⁴⁸ La' šə

gaquecho ljoye'enə', yoguə' beṇə' so'onlilaže'e le', nach da'ac beṇə' nasyon Roma na' yoso'ožiaye'e yo'odao' əblao checho nga na' len nasyon chechon'.

⁴⁹ Entr beṇə' golə beṇə' blao ca' toe' le Caifas na' naquəche' bχoz əblao ca izən'. Na' gože' lega'aque': —Le'e caguə bi nezenen'. ⁵⁰ Nic chonle xbab de que napən chio'o cuentən' tozə ben' gotcho lguə'a cuiayi' yoguə'əcho len nasyon checho nga.

⁵¹ Caifasən' naquəche' bχoz əblao ca izən' na' caguə con gwne' ca' to gwlažze'enə'. Diöz nan' bene' par gwduxjui'e de que so'ote' Jeso'osən' por nasyon Izrael cheto'onə'. ⁵² Na' caguə so'ote'ene' par nasyon cheto' na'azənə'. Leczə so'ote'ene' par niçh yoguə' beṇə' ca' bagwlej Diozən' par əque'e ca xi'ine' gatə'ətezə nasyon, yesyə'əyaque' tozə so'elaogüe'ene'. ⁵³ Na' ža na' gwzolao boso'oxi'e naclən' so'one' par so'ote'ene'.

⁵⁴ Na' de'e nan' bitoch gwda Jeso'osən' zaquə'alao entr beṇə' gwlaž cheto' ca'. Na' gwza'ato' gwyejto' to yež de'en nzi' Efrain, chi'in galə'əzə latjə dašən'. Na' gwzoto' na' len le'.

⁵⁵ Na' lni pascw che neto' beṇə' Izrael bazon baozə. Na' beṇə' zan beṇə' za'ac to to yež ja'aque' Jerosalennə' antslə ze'e galə' lni pascon' par gwso'on cuinga'aque' xi'ilažə' can' na lei cheto'onə'. ⁵⁶ Na' besyə'əyilje' Jeso'osən', na' ca nite'e chy'o' yo'odao' əblao cheton' gwse'e ljuežje': —¿Bi xbab chontgualə? ¿əgüide' lni nga?

⁵⁷ Gosə'əne' ca' chedə' bχoz əblao che nasyon Izrael cheton' na' beṇə' fariseo ca' bagwso'one' mendad de que notə'ətezə beṇə' ənezene' gan' zo Jeso'osən' gwzenene' lega'aque' par niçh yesə'əzene'ene'.

12

Marian' chgüe'e set zix ni'a Jeso'osən'

¹ Na' xop ža antslə lni pascon', gwyejlento' Jeso'osən' Betanian' gan' zo Laçən' ben' bosbane' ladjo beṇə' guat ca'. ² Na' balə beṇə' Betania ca' boso'osi'ini'e to xše' par Jeso'osən', na' Martən' bdie' de'en güe'ej gwdaoto' len le'. Na' Laçən' chi'e cho'a mesən' txen len Jeso'osən' na' len neto' na' beṇə' ca' yela'. ³ Na' Marian' de tya set zix che' de'e zaquə'əchgüei na' gwlo'en ni'a Jeso'osən'. Na' bxie' ni'enə' len yišə' yichje'enə'. Na' doxen yo'onə' gwla'achgua ze set zixən' gwlo'e ni'enə'. ⁴ Na' zo Jod Iscariotən', ben' naquə neto' txen. Le'enə' banaquən əgwdie' Jeso'osən' lao na' beṇə' ca' chəsə'əgue'i le'. Jodən' naque' xi'in to beṇə' le Simon. Na' Jodən' gwne': ⁵ —¿Bixçhen' cui bete'e set zix nga? Zaquə'ən do tmlil gueyə' gueyoa. Na' mechən' de'en le'ine' chei əgwnežjue'en beṇə' yašə' žalə' ca'.

⁶ Jodən' bene' xbabən' ca' caguə por ni che beyaše'ene' beṇə' yašə' ca' sino por ni che naque' beṇə' bguan. Len' bexe'e mech de'en bçhin yoguə'əto' na' gwlejlane' mechən'. ⁷ Nach Jeso'osən' gože'ene': —Ljoye'enə'. Babene' de'en non gonene' nada' žan' əgaša'anə'. ⁸ Ca naquə beṇə' yašə' ca', syempr nitə'acze' len le'e, pero nada' caguə syempr soa' len le'e.

Bχoz əblao ca' boso'oxi'e so'ote' Laçən'

⁹ Na' beṇə' zan beṇə' Izrael gwlaž cheton' gwsa'acbe'ine' de que Jeso'osən' zoe' na'. Na' ja'aque', pero caguə por ni che Jeso'os na'azən', sino par besə'əle'ine' Laçən', ben' bosban Jeso'osən' ladjo beṇə' guat ca'. ¹⁰ Na' bχoz əblao che nasyon cheton' leczə boso'oxi'e so'ote' len Laçən', ¹¹ chedə' beṇə' zan beṇə' Izrael gwlaž cheton' ja'aque' na' gwso'onlilaže'e Jeso'osən' por ni che le'.

Jeso'osən' beyo'e Jerosalennə'

¹² Na' beteyo gwza'ato' Betanian' len Jeso'osən' na' gwyejto' Jerosalennə'. Na' ca orən' beṇə' zan chəsə'əžag Jerosalennə' beṇə' zja'ac lni pascon'. Na' gosə'əneze' de que Jeso'osən' yežine' Jerosalennə'. ¹³ Na' de'e na'anə' besə'əchoje' bedəsə'əleze' neto', zjənoxe'e no zin, na' chəsə'əgüe'e be' lban che' chəsə'əne': —Le' naco' Rei che nasyon Izrael chechon', goclenšga neto'. Sošgo' mbalaz le' baza'o nga, babselə' Xancho Diozən' le'.

¹⁴ Na' bžel to borrr dao' bia gwžia Jeso'osən' lao zde'. Goc can' nyojczən nan:

¹⁵ Le'e ža'ale Jerosalennə' bito žeble.

Le'e ggüiašč baza' Rei chelen' žie' to borrr dao'.

¹⁶ Na' neto' disipl che' bito gwyejni'ito' categazə de que goc che' con can' bosə'ozoj de'e profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana'. Gwde gwso'ot beṇə' Jeso'osən' na' Diozən' be'ene' yelə' bala'aṅ xen, na' canan' jəyeza'alazə'ato' dižə' ca' zjənyoj che' na' gocbe'ito' gwso'one'ene' le' can' nyojənnə'.

¹⁷ Beṇə' ca' gwnitə' len Jeso'osən' catə'an bolgüiže' Lačən' na' bosbane'ene' par bechoje' lo'o ban' gwso'e dižə' len beṇə' ca' ža' syodan' can' bene'enə'. ¹⁸ De'e na'anə' bedəsə'əleze'ene' chedə' gosə'əneze' ca' miłagr de'en bene'. ¹⁹ Na' gosə'əna beṇə' fariseo ca' entr lega'aque': —Bachle'ile cuiczə bi de gonchon'. Yoguə' beṇə'chən' zjəsə'ənao le'.

To chopə beṇə' griego gwse'ene' əso'elene' Jeso'osən' dižə'

²⁰ Na' zjəlen balə' beṇə' griego, beṇə' ja'ac lṇinə' par gwso'elaogüe'e Diozən'. ²¹ Beṇə' quinga besə'əžine' gan' zo Lip beṇə' Betsaida distrit che Galilean'. Na' gwsa'atə'əyoine' Lipən' gwse'ene': —Gwzi'ixenšga, chene'eto' güe'elento' Jeso'osən' dižə'.

²² Nach gwyej Lipən' jəye' Ndresən'. Nach Ndresən' len Lipən' jəsə'əye' Jeso'osən'. ²³ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Na'a bachžin ža so'ot beṇə' nada' par nič Diozən' gone' nada' yelə' bala'aṅ xen. Len' bsele'e nada' golja' beṇə'ch. ²⁴ De'e li əchnia' le'e, šə to trigon' cui yexinjən catə' əxopən lao yon', chega'aṅczə tozən, pero šə yexinjən na' yela'an, de'e zan trigon' yeyaquən. ²⁵ Notə'ətezə beṇə' chaquene' gone' par nič cui čhi' saque'e o par nič cui no so'ot le', be'enan' cuiayi'. Na' notə'ətezə beṇə' chsanlažə' cuine' čhi' saque'e o so'ot beṇə' le' por ni čhia', bade yelə' mban zejlicane che'enə'. ²⁶ Na' notə'ətezə beṇə' chene'ene' gone' xšina'anə', cheyałə' gonjilaže'e nada' na' gwzenague' čhia'. Na' ga'an soa' na' so ben' gon xšina'anə'. Na' beṇə' ca' so'on xšina'anə', Xa'anə' güe'e lega'aque' yelə' bala'aṅ.

Jeso'osən' gwdixjue' de que so'ot beṇə' le'

²⁷ Bachžaglaogua' lo'o yichjla'aždaogua'anə'. ¿Echaquele nabda' Xa'anə' yosle' nada' lao de'e ca' ze'e gaquə čhia' ṇa'a? Abi. Babida' par nič gaquəczə čhia' ca'anə'.

²⁸ Nach bene' orasyonə' gwne': —Xa', ben par nič le' si'icho' yelə' bala'aṅ.

Nach Diozən' ben' zo yoban' gwne' gože'ene': —Babena' ca gwxi'a yelə' bala'aṅ, na' ze'e goncha' ca si'icha'annə'.

²⁹ Beṇə' zan zjənžague' neto' ca orən' na' catə' gwse'ene' de'en gwna Diozən', balə' gosə'əne' de que gwṇinnə'. Na' yebalə' gosə'əne': —To anglən' əgwne le'.

³⁰ Na' Jeso'osən' gože' neto': —Diozən' gwne' nada' zižjo caguə par niç nada' ənezda' de que chzenague' chia'anə', sino par niç əneze le'enə'.
³¹ Bachžin ža catə' Diozən' əgwnežjue' castigw zejlicane che beṇə' ca' cui zjanombia' le'. Na' bachžin ža catə' gwxiye'enə' de'en chnabia' beṇə' ca' cui zjanombia' Diozən' nit yelə' gwnabia' cheinə'.
³² Na' catə' gwso'ote' nada' le'e yag corozən', gona' par niç yoguə'əloḷ beṇə' bagwlej Diozən' par əsa'aque' xi'ine' so'onlilaže'e nada'.

³³ Na' de'e ngan' gwne' chzejni'ine' neto' de que so'ot beṇə' le' yoso'ode'ene' to le'e yag coroz.
³⁴ Nach balə beṇə' zan ca' ža'anə' gwse'ene': —Neto' babeneto' choso'osed choso'olo'i beṇə' can' na Xtižə' Diozən' de'en nyojan, na' nezeto' nan de que Cristən' ben' gwlej Diozən' par gaqualene' nasyon chechon' soe' zejlicane. Na' le' nao' de que Diozən' bsele'e le' goljo' beṇach. ¿Bixchen' nao' le' de que so'ot beṇə' le' to le'e yag coroz? ¿Ebselə' Diozən' le' goljo' beṇach?

³⁵ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Nada' za'a par əchgua'a be'eni' lo'o yichjla'aždao' beṇachən'. Na' yeto term da'ogan' soa' par əgwseədəgwlo'ida' le'e. Le'e šejle' xtiža'anə' žlac ne'e de latjə par niç cuiyai'ile zejlicane. Beṇə' ca' cui chse'ejle'e xtiža'anə' bito chsa'acbe'ine' de que yesə'əbiayi'e. Zjanaque' ca to beṇə' chda gan' naquə žchoḷ na' bito chacbe'ine' gan' chde'.
³⁶ Le'e gonlilažə' nada' na'a žlac ne'e de latjə par niç šo'o be'eni' chian' lo'o yichjla'ažda'olen' na' par niç əgwnežjwle be'eni' che yeziquə'əchlə beṇə'. Gwde gwna Jeso'osən' ca' beze'e bocaše'ene' lega'aque'.

Zan beṇə' Izrael ca' bito gwso'onlilaže'e Jeso'osən'

³⁷ La'anə'əczə besə'əle'i beṇə' Izrael gwlaž cheton' ben Jeso'osən' zan miḷagr, casi yogue'e bito gwso'onlilaže'ene'.
³⁸ Na' de'en goc ca' goc complir can' bzoj de'e profet Isaiazən' ben' be' xtižə' Diozən' cana', nan: Xanto', casi notono no choso'ozenag dižə' de'en chyixjue'eto'onə'.

Na' casi notono chsa'acbe'i de que babesə'əle'ine' blo'o yelə' guac chio'onə'.

³⁹ Bito goquə se'ejle'e, chedə' chac chega'aque' can' na yeto de'en bzoj de'e profet Isaiazən', nan:

⁴⁰ Diozən' babene' par niç nažjo yichjla'aždao' beṇə' quinga na' par niç zjanaque' beṇə' godenag.

Babene' par niç chəsə'əle'ine' pero cabi chsa'acbe'ine' bi zejen de'en chəsə'əle'ine'enə',

na' chse'enene' pero bito chse'ejni'ine' bi zejen de'en chse'enene'enə'.

Gosyə'ədinjljei xtolə'əga'aque'enə' na' gwso'elje' latjə yocobə Diozən' yichjla'ažda'oga'aque'enə' žalə' chse'ejni'ine'en na' žalə' chsa'acbe'ine' bi zejen.

⁴¹ De'e quinga gwna de'e profet Isaiazən' chedə' ble'ine' yelə' chey che'eni' che Jeso'osən' na' be'e dižə' che'.

⁴² La'anə'əczə beṇə' zanch lao nasyon Izrael cheton' bito gwse'ejle'e che Jeso'osən', bia'aczə zane' gwso'onlilaže'ene', na' len no beṇə' gwnabia' cheto' ca'. Pero na' bito gwso'e dižə' de que chso'onlilaže'ene' chedə' besə'əžebe' cabich əso'e beṇə' fariseo ca' latjə par so'e lo'o yo'oda'onə'.

⁴³ Gwse'enchene' so'e beṇachən' lega'aque' yelə' bala'an cle ca so'one' ca güe' Diozən' lega'aque' yelə' bala'an.

Xtižə' Jeso'osən' zjanaquan de'e žialao xen

44 Na' Jeso'osən' gwne' zižjo gože' lega'aque': —Beṇə' ca' chso'onlilažə' nada' caguə nadə'əzan' chso'onlilaže'e sino lenczə Xa'anə' ben' əbselə' nada'. 45 Ben' chle'i nada' leczə chle'ine' Xa'anə' ben' bselə' nada'. 46 Nada' za'a yežlyo nga par nič chgua'a be'eni' lo'o yichjla'aždao' beṇə' ca' chso'onlilažə' nada'. Chgua'a be'eni' lo'o yichjla'aždao'oga'aque'enə' par nič cuich so'ontezə so'one' de'e malən'. 47 Na' notə'ətezə beṇə' chse'ene xtiža'anə' na' bito choso'ozenague' chei caguə nada' choglaogua'an chega'aque' de que zjənapə' dolə, chedə' bito za'a yežlyo nga par nič choglaogua'an che beṇə'chən' de que zjənapə' dolə' sino par nič gona' ca cui žjəya'aque' lao yi' gabilən' šə so'onlilaže'e nada'. 48 Xtiža'anə' de'en babi'a len lega'aque' choglaon chega'aque' de que zjənapə' dolə' chedə' bito chse'ejele'e chia' na' nic choso'ozenague' che xtiža'anə'. Choglaon chega'aque' de que zjənapə' dolə' catə' əžin ža šo'o fin che yežlyon'. 49 Dižə' de'en babi'anə' bito bi'an de'e bia'azəlaža'a. Xa'anə' bselə'e nada' na' le'enə' none' mendad bin' cheyalə' nia' na' bin' əgwəd əgwlo'ida' beṇə'. 50 Na' notə'ətezə beṇə' yoso'ozenag che xtižə' Xa'anə' de'en none' mendad cho'elena' beṇə'chən', əgwnežjue' yelə' mban zejlicane' chega'aque'. De'e na'anə' cho'elena' le'e dižə' con can' bagwna Xa'anə'.

13

Gwdib Jeso'osən' ni'a disipl che' ca'

1 Na' ca' naquə Jeso'osən', bedote chaquene' che neto' chonlilažə'əto' le' yežlyo nga. Na' nezene' de que bachžin ža yeze'e yežlyo nga par yeyeje' gan' zo Xe'enə'. De'e na'anə' catə' ze'e za'alə lni pascon' blo'ichene' neto' can' lechguale' chaquene' cheto'.

2 Na' bač gwlo'o gwxiye'enə' xbabən' lo'o yichjla'aždao' Jod Iscariot xi'in Simonṇə' par əgwdie' Jeso'osən' lao na' beṇə' contr che' ca'. 3 Na' neze Jeso'osən' de que Xe'enə' babene' par nič nape' le'ezelaogüe yelə' chnabia' xen, na' nezene' de que gan' zo Dioz nan' gwze'e na' gan' zo Dioz nan' yeyeje'. 4 Na' lao chaoto' xše'enə' Jeso'osən' gwzože'e na' gwcuə'a xadoṇ che'enə' na' gwxi'e to lachə' na' bcheje'en lsine'enə'. 5 Nach gwxi'e nisən' gwde'en to lo'o ša' na' gwzolaogüe' gwdibe' ni'ato'onə' ca to mos. Na' bosbiže' ni'ato'onə' len lachən' de'e nchej lsine'enə'.

6 Na' catə' bžine' gan' chi' Simon Bedən', Bedən' gože' le': —Xana' žəle' chibo' ni'anə'?

7 Na' gož Jeso'osən' le': —De'e nga chona' cabi chejni'ido'on na'a, pero gwyejni'ido'on telə.

8 Na' gož Bedən' le': —Le' cuat chibo' ni'anə'.

Na' Jeso'osən' gože'ene': —Šə cui ga'a chiba' le' caguə leno' nada'anə'.

9 Na' Bedən' gože'ene': —Xana' caguə ni'a na'azən', sino doxencza'.

10 Nach gož Jeso'osən' le': —Beṇə' nošə' nazjə, ni'e na'azə chyažje' chibe', la' banaquəczə doxen cuerp che'enə' xi'ilažə'. Ca naquə le'e ža, naquəczle xi'ilažə' la'anə'əczə caguə yoguə'əle.

11 Jeso'osən' nezene' non' əgwde le' lao na' beṇə' contr che' ca', na' de'e na'anə' gwne': “Caguə yoguə'əle nacle xi'ilažə”, na' zejen caguə yoguə'əto' naquəto' beṇə' la'aždao' xi'ilažə'.

12 Na' catə' beyož gwdibe' ni'ato'onə', na' beyaz xadoṇ che'enə' na' bebi'e de'e yoblə cho'a mesən'. Na' gože' neto': —žEchejni'ile bi zejen de'en babena' len le'e? 13 De'e nga zejen. Le'e nsi'ile nada' Maestr na' Xanle, na' güenczən' nale chedə' can' naca'. 14 Na' nada' naca' Xanlen' na' nactia'

Maestr chelen' bagwdiba' ni'alen' ca to mos, de'e na'anə le'e leczə cheyalə' gaquəlen ljuēžje ca to mos. ¹⁵ Bagwdiba' ni'alen' parzə nič gwlo'ida' le'e de que cheyalə' gonle can' babena'anə'. ¹⁶ De'e li əchnia' le'e notə'ateza mos bito naque' blaoch ca xane'enə', ni ben' chej mendadən' cui naque' blaoch ca ben' chselə' le'. ¹⁷ Šə chejni'ile de'e quinga na' gonle can' nia'anə', nachən' sole mbalaz.

¹⁸ Caguə nia' ca' che yoguə'alen'. Nada' nezda' nac naquə yichjda'aždao' le'e bagwleja' par nacle disipl chia'. Pero na' gwleja' le'e par nič gaquə complir can' na Xtižə' Diozən' de'en nyojən nan: "Be'en gwdaolena' txen bablej bšošje' nada'." ¹⁹ Nada' əchnia' le'e de'e nga na'a antslə cuiṇə' gaquən, par nič catə' gaquən šejle'ele de que nada' naca' ben' bagwnia' le'e. ²⁰ De'e li əchnia' le'e ben' cho'elao' notə'ateza beṇə' əchselə'a, nada'anə' cho'elaogü'e. Na' ben' cho'elao' nada', ben' əbselə' nada' na'anə' cho'elaogü'e.

Jeso'osən' be'e dižə' che ben' naquən əgwde le' lao na' beṇə' ca' chəsə'əgue'i le'

²¹ Beyož gwna Jeso'osən' de'e ca' bachžaglaogü'e lo'o yichjla'aždaogü'e'enə', na' gwne' clar: —De'e li əchnia' le'e de que to le'e əgwdele nada' lao na' beṇə' ca' chəsə'əgue'i nada'.

²² Nach neto' bgüia lao ljuēžjto' chaqueto' noto' chein' ne' ca'. ²³ Nach nada' chi'a cuite'enə' chedə' chacchgüeine' chia'. ²⁴ Na' Bedən' bene' seṇy len nada' par nič gwṇabda' Jeso'osən' no chein' gwne' ca'. ²⁵ Nach bgüiga'a bao goža' Jeso'osən': —Xana', ¿non'?

²⁶ Nach gož Jeso'osən' nada': —Be'en əgwnežjua' to pedas yetən' catə' bablo'oja'an xožən', le'enə'.

Nach blo'oje' yetən' xožən' na' bnežjue'en Jod Iscariot xi'in Simonṇə'. ²⁷ Na' beyož bnežjue' Jodən' yetən' le'e gwyo'o gwyazte Satanasən' de'en chnabia' de xio' ca' lo'o yichjla'aždao' Jodən'. Nach Jeso'osən' gože'ene': —De'en gono'onə' benən lğüegwə.

²⁸ Na' ni to neto' ža'ato'onə' cui gwyejni'ito' bixchen' gože' le' ca'. ²⁹ Jodən' noxe'e bols mechən' na' de'e na'anə' baləto' bento' xbab de que Jeso'osən' gože' le' šeje' žjəxi'e de'e chyažjeto' lao lnin' o de que cheyalə' əgwnežjue' latə' mechən' beṇə' yašə' ca'. ³⁰ Na' catə' beyož gwdao Jodən' pedas yetən' de'en bnežjw Jeso'osən' le', le'e bchojte'. Na' ca orən' bagol.

To de'e cobə de'e non Jeso'osən' mendad goncho

³¹ Na' gwde bchoj Jodən' Jeso'osən' gwne': —Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəč, na' na'a so'ot beṇə' nada' na' gone' nada' yelə' bala'an xen. Na' leczə Diozən' si'e yelə' bala'an xen ca de'en gaquə chia'. ³² Na' ca naquə Diozən' si'e yelə' bala'an ca de'en gaquə chia', leczə le'enə' gone' nada' yelə' bala'an, na' le'e solaote gone' nada' yelə' bala'anṇə' na'a. ³³ Xi'inṇaogua'a, yešlož da'ogan' soa' len le'e. Na' yeyilje nada', na' can' goža' beṇə' blao che ṇasyon Izrael chechon', leczə can' əchnia' le'e na'a de que gan' yeya'a bito gaquə sa'alenle nada'. ³⁴ Nach to de'e cobə chona' mendad gonle, de que gaque che ljuēžje tole yetole can' chacda' chele, leczə can' le'e gaque che ljuēžje tole yetole. ³⁵ Na' yesə'əneze yoguə'əloḷ beṇə' de que nacle disipl chia' šə gaquale che ljuēžje tole yetole.

Jeso'osən' ne' de que Bedən' cui chebe' de que nombi'ene'

³⁶ Na' gož Bedən' le': —Xana', ¿gan' yeyejo'?

Na' gož Jeso'osən' le': —Gan' yeya'a bito gaquə denaogo' nada' na'a, pero telə denaogo'.

³⁷ Na' gož Bedən' le': —Xana' ħbixchen' cui gaquə denaogua' le' na'a? Gwsanlažə' cuina' so'ot beṇə' nada' laogüe de'en chacda' ħchio' šə chonclən byen.

³⁸ Na' gož Jeso'osən' le': —ĸEchacdo' gwsanlažə' cuino' so'ot beṇə' le' laogüe de'en chacdo' ħhia'? De'e li əchnia' le' de que bito cuež lecon' antsla ze'e gaquə šon las cui chchebo' de que nombi'o nada'.

14

Beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' zjənombi'e Xe' Diozən'

¹ Bito gaquəžejlažə'əle ħhia' nada'. Legonlilažə' Diozən', na' leczə legonlilažə' nada'. ² Gan' zo Xa' Diozən' naquan ca to yo'o xen gan' ža' de'e zan quart. Gwnia' le' žalə' cui bi quart de par le'e. Na' yeya'a žjəyeyenšaogua'a quart par to tole. ³ Na' catə'an babeyož jəyeyenšaogua'a quart chelen', yida' yetši'i na' yeħi'a le'e socho txen par niħ gan' soa' na' so le'e. ⁴ Banombi'ale gan' yeya'a na' banezele naquan' gonle par yeda'acle na'.

⁵ Na' gož Tomasən' le': —Xanto', bito nezeto' gan' yeyejo'. ĸNa' nacxa gaquan' ənezeto' nac gonto' par yela'ato' na'?

⁶ Jeso'osən' gože'ene': —De'en cheyalə' gonle gonlilažə'əle nada' par niħ yežinle gan' zo Xa'anə'. Nada' nezda' na' chzejni'ida' yoguə'əloj de'en naquə de'e li ħe Diozən'. Na' nada' nsa'a yelə' mban zejlicane par beṇə' ca' chso'onlilažə' nada'. Ni to cono yežin gan' zo Xa'anə' šə cui gonlilažə'e nada'. ⁷ Žalə' nombi'ayanə'əle nada', lente Xa'anə' nombi'ale žalə' ca'. Na' dezd na'a banombi'alene' na' bable'ilene'.

⁸ Na' gož Lipən' le': —Ben par niħ le'ito' Xa'onə'. Lezən de'en chene'eto'.

⁹ Jeso'osən' gože'ene': —Lip, sša xen bagwzoa' len le'e, ĸəna' cuiṇə' gombi'o nada'anə'? Notə'ətezə beṇə' bable'i nada' lenczə Xa'anə' bable'ine'. ĸBixchen' nao' gona' par niħ le'ile Xa'anə'? ¹⁰ ĸEcuī chejli'o de que nada' zoa' len Xa'anə' na' Xa'anə' zoe' len nada'? Dižə' quinga cho'a nada', caguə cho'an de'e bia'azəlažə'anə'. Xa' na'anə' zoe' len nada' na' len' chone' par niħ cho'a dižə' quinga na' chona' yoguə'əloj de'en chona'. ¹¹ Le'e šejle' ħhia' ca de'en ənia' de que zoa' len Xa'anə' na' le' zoe' len nada'. Na' šə cui chejle'ele xtiža'anə', le'e šejle' ħhia' por ni ħe de'en bable'ile chona'anə'. ¹² De'e li əchnia' le'e ben' chonlilažə' nada', ca de'e ca' chona' leczə gone'en. Na' de'e zaquə'ach ca de'e ca' gone' cheda' nada' yeya'a gan' zo Xa'anə'. ¹³ Na' yoguə' de'e ənabele Xa'anə' gona' laogüe de'en chonlilažə'əle nada', gona'an par niħ Xa'anə' si'e yelə' bala'an ca de'en gona' naca' Xi'ine'. ¹⁴ Bitə'ətezə de'e ənable gona' por ni ħe de'en chonlilažə'əle nada', nada' gona'an.

Jeso'osən' bene' lyebe sele'e Spirit ħe Diozən'

¹⁵ Šə chaquele ħhia' cheyalə' gonle can' nona' mendad gonle. ¹⁶ Na' nabda' Xa'anə' par əsele'e Spirit ħe'enə' len le'e par gaquəlenən le'e can' babena' nada'. Na' son len le'e zejlicane. Spirit ħe Diozən' əgwzejni'in le'e de'en naquə de'e li. ¹⁷ Beṇə' ca' cui zjənombia' Diozən' bito chso'elaogüe'e Spiritən' cheda' bito chesə'əle'ine'en na' nic zjənombi'e. Pero le'e nombi'alən cheda' zon len le'e na'a na' gwžin ža catə' son lo'o la'azda'olen'. ¹⁸ Bito gwcua'aṇa'a le'e ca gozebə. Gūida' yeto nga gan' zole. ¹⁹ Na' yešlož da'ozə na' beṇə' ca' cui zjənombia' Diozən' cabich yesə'əle'ine' nada', pero

le'e gwle'ile nada'. Na' laogüe de'en zoa' nsa'a yelä' mban zejlicane che benä' chso'onlilažä' nada', de'e na'anä' le'e sole zejlicane. ²⁰ Na' catä' äžin ža la' Spirit che Diozän' son lo'o la'ažda'olen' canan' änezele de que nada' zoa' len Xa'anä', na' le'e zole len nada', na' nada' zoa' len le'e. ²¹ Ben' neze can' nonä' mendad na' chone' can' äni'anä', bena'an chaque chia'. Na' ben' chaque chia' leczä chaque Xa'anä' che', na' gwzochcza' gaquäda' che' na' gona' par nič änezele' de que zotezä zoa' len le'.

²² Na' Jodän' pero caguä Jod Iscariotän' gože' le': —Xanto' ħbixčhen' gono' par nič neto' le'icheto' le' na' cui gono' par nič benä' yoblä yesä'äle'ichene' le'?

²³ Na' Jeso'osän' gože'ene': —Le'e chaquele chia' chzenagle xtiža'anä'. Na' Xa'anä' leczä chaquene' chele na' neto' desoto' len le'e. ²⁴ Benä' ca' cui chsa'aque chia' bito choso'ozenague' xtiža'anä'. Dižä' de'en chenele änia' le'e, caguä cho'an de'e bia'azäläža'anä', sino cho'a dižä' de'en chene'e Xa'anä' ben' äbselä' nada'.

²⁵ De'e quinga bagwnia' le'e žlac ne'e zoa' len le'e. ²⁶ Na' Xa'anä' äsele'e Spirit che'enä' son lo'o la'aždao' le'e chonlilažä'äle nada' nič gaquälenän le'e. Na' Spiritän' ägwzejni'in le'e yoguä'älöl de'en cheyalä' änezele na' gonän ca žžäyeza'äläžä'äle yoguä'älöl de'en bagwnia' le'e.

²⁷ Chona' par nič so cuezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen' ca binlo zo chbeza' len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'aždaogua'anä'. Nada' chona' ca zo chbezächle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen' cle ca chso'on benächän' par so cuezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'. Bito gaquäžejläžä'äle, nic žeble. ²⁸ Babenele can' bagwnia' de que yeya'a gan' zo Xa'anä', na' de que yida' de'e yoblä gan' zolen'. Žalä' chaquele chia' can' cheyalä'anä', gobeile de'en yeya'a, čhedä' Xa'anä' zaquä'äche' ca nada'. ²⁹ Na'a ža bagwnia' le'e de'e ca' antslä cuiñä' sa'acquän par nič catä' sa'acquän šejle'ele de que naca' ben' bagwnia' le'e.

³⁰ Bitoch gua'a dižä' zan len le'e čhedä' baza' gwxiye' de'en chnabia' benä' ca' cui chso'onlilažä' nada' na' tilälenän nada'. Pero bito soin nada'. ³¹ Chona' con can' non Xa'anä' mendad par nič äneze benächän' de que chacda' che Xa'anä'. Na'a ža lešo'o šejächcho.

15

Jeso'osän' gwxaquä'älebene' ca to yag oba

¹ Nada' gwxaquä'älebäda' ca to yag oba de'en naquä le'ezelaogüe yag zaque'e. Xa'anä' gwxaquä'älebene' ca ben' chonši'i yaguän'. ² Na' le'e chonlilažä'äle nada' gwxaquä'älebele ca xozä' yaguän'. To to xoze'e ca' cui bi frot chbian, chčogue'en. Na' to to xoze'e ca' de'e chäsä'äbia frot, chpe'en par nič chbiächän frot zanch. ³ Can' banaquä yichjla'ažda'olen' čhedä' chzenagle xtiža'anä' de'en babi'a len le'e. ⁴ Lesotezä lešo len nada' par nič nada' gaquä sotezä soa' len le'e. Ca che xozä' yag frotän', bito bi frot cuian to gwlažzen šä cui zon nca'an le'e yaguän', can' naquän len le'e, bito gaquä gonle de'en chazläžä' Diozän' šä cui sotezä sole len nada'.

⁵ De'e yoblä ähia' de que nada' gwxaquä'älebäda' ca yag oban' na' le'e ca xoze'enä'. Notä'ätezle šä zotezä zole len nada' na' nada' zotezä zoa' len le'e, gonchuale de'en chazläžä' Diozän'. Pero cuiczä gac gonle de'en chazläže'enä' to gwlažle. ⁶ Benä' cui zotezä zo len nada' ähoje' ca'älä, ca

che xozə' yag oban' de'e ca' chçhog ben' chonši'i yaguən' na' chəsə'əbižən. Nach chtobe'en chade'en yi' par chse'eyən.

⁷ Šə le'e zotezə zole len nada' na' šə yo'o yichjle xtiža'anə' do tyempte, bitə'ətezə de'e chene'ele ənable len orasyonnə' de'e si'iczenə'. ⁸ Yelə' bala'əñ chzi' Xa'anə' catə'ən chonchguale can' chazlaže'enə', na' bach chlo'ele de que chonlilažə'əle nada' na' chzenagle chia' can' cheyalə' gonle šə bachonchguale de'en chazlaže'enə'. ⁹ Ca Xa'anə' chaquene' chia', leczə ca' nada' bachacda' chele. Le'e so legon ca gacbe'ile de que chacda' chele. ¹⁰ Šə chonle can' nona' mendadən', nachən' gacbe'ile de que chacda' chele, ca nada' chona' can' non Xa'anə' mendadən' na' chacbe'ida' de que chaquene' chia'.

¹¹ Bagwnia' le'e ca' par niçh sole mbalaz ca mbalazən' zoa' nada'. Che'enda' sole mbalaz juisy. ¹² De'e nga chona' mendad gonle, gaquene' che ljuežjle tole yetole can' chacda' chele. ¹³ Notono nla' beñə' chaquechene' che ljuežje' mazəchlə can' chaque ben' chsanlažə' cuine' so'ot beñə' le' par gaquəlene' beñə' migw che' ca'. ¹⁴ Le'e nacle migw chia' šə chonle can' nona' mendadən'. ¹⁵ Bitoch ənia' le'e mos chia' chedə' beñə' zjənaquə mos bito zjənezene' bi chon xanga'aque'enə'. Bania' le' migw chia', chedə' yoguə'əloł de'e ca' babenda' gwna Xa'anə' babzejni'ida'an le'e. ¹⁶ Caguə le'e gwlejlə nada' par naca' Xanle. Nada' bagwleja' le'e par chonlilažə'əle nada'. Na' chselə'a le'e par niçh šejəchle gonchguale can' chazlažə' Xa'anə' na' caguə de'e te che de'e ca' gonlen'. Na' šə gonle can' chazlaže'enə', yoguə'əloł de'en ənable Xa'anə' laogüe de'en chonlilažə'əle nada', gonle'en. ¹⁷ De'e nga de'en chona' mendad gonle, de que gaquene' che ljuežjle tole yetole.

Beñə' ca' cui zjənombia' Diozən' chəsə'əgue'ine' beñə' ca' choso'ozenag che Jeso'osən'

¹⁸ Bito yebanele de'en chəsə'əgue'i beñə' ca' cui zjənombia' Diozən' le'e. Legon xbab de que zgua'atec nadan' besə'əgue'ine' antslə ca le'e. ¹⁹ Žalə' nacle txen len beñə' ca' cui zjənombia' Diozən', gwsa'əquene' chele can' chsa'əquene' che beñə' ca' zjənaque' txen. Nada' bagwleja' le'e par naole nada', na' bitoch nacle txen len beñə' ca' cui zjənombia' Diozən', na' de'e na'anə' chəsə'əgue'ine' le'e. ²⁰ Le'e žjsa'alažə' de'en bagwnia' le'e: "Notə'ətezə mos bito naque' blaoch ca xane'enə'." Can' baboso'olagzejə bosə'olagzide' nada', leczə can' yoso'olagzejə yoso'olagzide' le'e. Žalə' bosə'ozenague' xtiža'anə', leczə gosə'əzenague' xtižə'əlen'. ²¹ Na' yoguə' de'e ca' so'one' len le'e chedə' le'e chonlilažə'əle nada' na' lega'aque' bito zjənombi'e Xa'anə' ben' bselə' nada'.

²² Žalə' nada' cui bida', na' žalə' cui bia'a dižə' len lega'aque', bito zjənape' dolə' ca naquən' chəsə'əgue'ine' nada'. Na' ŋa'a cuiczə bi de bi yoso'ode'ine' par yesə'əne' cui bi dolə' zjənape'. ²³ Ben' chgue'i nada', lenczə Xa' nan' chgue'ine'. ²⁴ Žalə' cui bena' entr lega'aque' miłagr de'e cuiñə' gon ni to beñə' yoblə, bito zjənape' dolə' ca naquən' chəsə'əgue'ine' nada'. Pero ŋa'a babesə'əle'ine' de'e ca' chona' na' bia'aczə chəsə'əgue'ine' nada' na' len Xa'anə'. ²⁵ Pero na' chac ca' par niçh chac complir can' na Xtižə' Diozən' gan' nyojən nan: "Besə'əgue'ine' nada' sin cui bi de'e mal bena'."

²⁶ Bagwnia' le'e de que selə'a Spirit che Xa' Diozən' par gaquəlenən le'e na' par əgwzejni'in le'e de'en naquə de'e li. Spiritən' sa'an gan' zo Xa'anə'

la' seła'an par güe'en xtiža'anə'. ²⁷ Na' leczə ca' le'e güe'ele xtiža'anə', chedə' bagwzole len nada' dezd catə'an gwzolaog chyixjui'a xtižə' Xa' Diozən'.

16

¹ Bagwnia' le'e de'e ca' par niçh cui yebigua'əle gosxanlə. ² Yesyə'əbeje' le'e lo'o yo'odao' chęga'aque' ca'. Na' bazon əžin ža catə' notə'ətezə beņə' se'enene' so'ote' le'e so'one' xbab yebei Diozən' lega'aque' de'en so'one' ca'. ³ So'one' ca' len le'e chędə' cui zjənombi'e Xa'anə' na' ni nada' cui zjənombi'e. ⁴ Na' bagwnia' le'e ca' par niçh catə' əžin ža gac ca' žjəsa'alažə'əle de que bagwnia' le'e can' gaquən.

De'e chon Spirit che Diozən'

Catə'an gwleja' le'e par nacle disipl chia' bito gwnia' le'e yogua' de'e ca' gac chele, chędə' gwņezda' socha' len le'e. ⁵ Na' la'anə'əczə yeya'a nā'a gan' zo Xa'anə' ben' əbselə' nada', ni tole cui chņabele nada' bi zejen de'en yeya'anə'. ⁶ Na' de'en bagwnia' le'e de'e ca' bachac-chgüeile lo'o la'ažda'olen'. ⁷ Pero de'e li əchnia' le'e napən le'e cuent yeya'a, la' šə cui yeya'a Spirit che Diozən' de'en gaquəlen le'e bito yedəson lo'o la'ažda'olen'. Na' de'en yeya'anə' əseła'an len le'e. ⁸ Na' catə'əch yidə'an əgwzejni'in benəçən' de que zjənape' dolə', əgwzejni'in lega'aque' de que naca' le'ezelaogüe beņə' güen, na' əgwzejni'in lega'aque' de que gatə' castigw zejlicəne che notə'ətezə beņə' cui choso'ozenag chia'. ⁹ Egwzejni'in lega'aque' de que zjənape' dolə' de'en cui chso'onlilažə'e nada'. ¹⁰ Egwzejni'in lega'aque' de que naca' le'ezelaogüe beņə' güen chędə' yeya'a gan' zo Xa'anə' na' bitoch le'ile nada'. ¹¹ Na' əgwzejni'in lega'aque' de que gatə' castigw zejlicəne che notə'ətezə beņə' cui choso'ozenag chia', chędə' gwxiye' de'en chnabia' beņə' ca' cui zjənombia' Diozən' bançoglaon çhei de que si'in castigw zejlicəne.

¹² Nedech de'e zan de'e əñia' le'e, pero zdebə naquən nā'a par šejni'ilen. ¹³ Pero catə' yedəso Spirit che Diozən' lo'o la'ažda'olen' par əgwzejni'in le'e de'en naquə de'e li, əgwsed əgwlo'in le'e yogua'əlol de'en cheyałə' ənezele chia' nada'. Bito güe'en dižə' de'e bia'azəlažə'i sino güe'en bitə'ətezə dižə' de'en chzene Xa'anə' len na' çixjue'in le'e biquə' de'e ze'e za'ac. ¹⁴ Gonən nada' yelə' bala'an, chędə' əgwzejni'in le'e chia' nada'. ¹⁵ Xa'anə' babene' ca' nežda' yogua'əlol de'en nezene' na' de'e na'anə' gwnia' de que Spirit çhe'enə' əgwzejni'in le'e de'e ca' nežda'.

Jeso'osən' gože' disipl che' ca' de que nite'e trist to tyemp dao' na' techlə yesyə'əbeine'

¹⁶ Yeto tyemp dao' le'e bitoch le'ile nada'. Na' techlə yeto tyemp dao' yoblə na' yezle'ile nada' nach yeya'a gan' zo Xa'anə'.

¹⁷ Na' balə neto' disipl che' gož ljuējto': —žBi zejen de'e nga che'e chio'o de que yeto tyemp da'ozə na' bitoch le'ichone' na' de que techlə yeto tyemp dao' yoblə na' yezle'ichone'? žNa' bi zejen de'en ne' yeyeje' gan' zo Xe'enə'? ¹⁸ žBi zejen de'en ne' yeto tyemp da'ozə ža? Cuili bixçhen' ne' ca'.

¹⁹ Na' goçbe'i Jeso'osən' de que chene'eto' nabeto'one' bi zejennə', na' gože' neto': —žEde'e ngan' de'en chņabe ljuējle? žEchene'ele ənezele bi zejen ca' de'en gwnia' le'e de que yeto tyemp da'ozə na' bitoch le'ile nada', na' techlə yeto tyemp dao' yoblə na' yezle'ile nada'? ²⁰ De'e li çnia' le'e de que bazon cuežle na' yegüine'ele na' beņə' ca' cui zjənombia' Diozən' yesyə'əbeine'. Yeyašə'əlažə'əle pero con to tyemp da'ozən' na'

techlā yebeile. ²¹ Šə catə' chzan to no'olə, chžaglaogüe' lao chaque' bes che yelə' sannə'. Pero na' catə' bagoljə bda'onə' bitoch chone' xbab che de'en bžaglaogüe'enə' de'e tant chebeine' de que bagoljə yeto beṇach yežlyo nga. ²² Leczə can' len le'e, ṇa'a sole trist, pero catə' yežagcho de'e yoblə cana' yebeile lo'o la'azda'olen'. Na' ni to cono yeca'a yelə' chebei chelen'.

²³ Na' catə' babžin ža soa' gan' zo Xa'anə' de'e yoblə bito yažjele bi əṇable gona' par le'e. De'e li əchnia' le'e bitə'atezə de'e əṇabele Xa'anə' laogüe de'en chonlilažə'əle nada', gone'en par le'e. ²⁴ Xte ṇa'a cuiczə bi ne'e ṇabele Xa'anə' ye'elene' de que chṇablen por ni che de'en chonlilažə'əle nada'. Na' ṇa'a leṇabe Xa'anə' bi de'en əṇabelene' ye'elene' ca', na' gone' can' əṇabelene' par nič sole mbalaz juisy.

Jesocristən' babene' par nič gwxiye'enə' cuich ṇabia'an chio'o

²⁵ De'e zan de'e ca' bagwnia' le'e babžejni'ida'an len jempl. Ežin žan' catə' bitoch əgwzejni'ida' le'e len jempl sino clar chixjue'ida' le'e che Xa'anə'. ²⁶ Na' catə' babžin ža soa' gan' zo Xa'anə' de'e yoblə, cana'ach əṇabele Xa'anə' bi de'en əṇabelene' ye'elene' de que chṇablen por ni che de'en chonlilažə'əle nada'. Na' bito ənia' le'e de que nada' ṇaba' lao Xa'anə' par nič gaquəlene' le'e. ²⁷ Cuinczə Xa'anə' chaquene' chele por ni che de'en bachaquele chia' na' de'en bachejle'ele de que gwza'a gan' zoe'enə'. ²⁸ Gan' zo Xa'anə' gwza'a babida' yežlyo nga. Na' ṇa'a yeza'a yežlyo nga na' yeya'a gan' zo Xa'anə'.

²⁹ Na' neto' disipl che' gožto'one': —ṇa'a cho'o dižə'an clar. Bito cho'o dižə' len jempl de'e cui chejni'ito'. ³⁰ Na' chache'ito' de que ṇez ṇle'ido' xbab che beṇachən'. Bito chyažjdo' no əṇa le' bin' chse'ene'ene' yese'əneze'. De'e na'anə' chejle'eto' de que gwza'o gan' zo Diozən'.

³¹ Na' gwna Jeso'osən' neto': —žEna'a chejle'ele ža? ³² Gwžin or na' ṇa'a baza'an catə' gasə'olasle. To tole ca'ale xnez che chele na' əgwcu'a'əṇle toza'. Pero caguə zoa' toza'anə' chedə' Xa'anə' zoe' len nada'. ³³ Bagwnia' le'e ca' par nič so cuezle binlo len xbab de'e yo'o lo'o yichjla'ažda'olen' laogüe de'en chonlilažə'əle nada'. Yežlyo nga chi' saquə'əle, pero bito žeble, nada' babena' par nič gwxiye'enə' cuich ṇabia'an le'e.

17

Jeso'osən' bene' orasyon par nič gaquəlen Diozən' disipl che' ca'

¹ Gwde gwna Jeso'osən' ca', bgüie' yobalə na' gwne': —Xa', babžin or par gaquə chia' can' babžio' bia' gaquə. Beṇ nada' yelə bala'an par nič leczə ca' nada' gona' le' yelə' bala'an, nadan' naca' Xi'ino'. ² Babeno' nada' yelə' chnabia' lao yoguə beṇach par nič chnežjua' yelə' mban zejlicane che yoguə'əlo' noquə' beṇə' ca' bagwlejo' par chso'onlilaže'e nada'. ³ Na' beṇə' ca' zjənapə yelə' mban zejlicanen' zjənombi'e le' ca' tozon' zaco'o par güe'ela'oto', na' leczə zjənombi'e nada' Jesocrist ben' əbselə'onə'.

⁴ Babena' le' yelə' bala'an yežlyo nga ca de'en babeyož bena' yoguə'əlo' de'en gwlo'o lao na'a gona'. ⁵ Na'a ža Xa', ben par nič yezi'a yelə' bala'an chia'anə' catə' yela'a gan' zo'onə' ca yelə' bala'an de'en gwdapa' catə'an gwzoo' len le' antslə ze'e xe yežlyo nga.

⁶ Bagwlejo' balə beṇach par chso'onlilaže'e nada' na' bablo'iga'acda'ane' naquən' naquə yichjla'aždaogo'onə' na' naquən' chono'. Zjənaque' xi'ino', na' beno' par nič chso'onlilaže'e nada' na' chso'one' can' nono' men-dadən'. ⁷ Na' bazjəneze' de que yoguə'əlo' de'en chona' na' yoguə'

dižə' de'en cho'a za'an che cuino'. ⁸ Babe'elena' lega'aque' dižə' de'en beno' mendad gü'e'elenga'aca'ane', na' bazjənonen chega'aque'. Na' bachsa'acbe'ine' de que de'e liczə gwza'a gan' zo'onə', na' chse'ejle'e de que len' əbseļo'nada'.

⁹ Chnabda' le' gaquəleno' lega'aque'. Caguə chnabda' le' gaquəleno' yoguə' beṇəchən', sino gaquəleno' beṇə' ca' zjənaquə xi'ino', beṇə' ca' gwlejo' par chso'onlilažə'e nada'. ¹⁰ Na' yoguə' beṇə' ca' chso'onlilažə' nada' zjənaque' xi'ino'. Na' ca'aczən' naquən, notə'ətezə beṇə' zjənaquə xi'ino' lecə zjənaque' xi'ina'. Echzi'a yeļə' bala'an de'en chso'onlilažə'e nada' na' de'en chso'one' bichlə de'en chso'one'enə'.

¹¹ Na' na'a caguə socha' yežlyo ngan', pero beṇə' quinga nitə'əcze' yežlyo nga. Nada' bazeza'a gan' zo'onə'. Xa', naco' le'ezelaogüe beṇə' la'aždao' xi'ilažə'. Na' ca' naquə beṇə' ca' gwlejo' par chso'onlilažə'e nada', bcuasə' bcue'ejga'aque' len de'e malən' por yeļə' chnabia' chio'onə'. Bcuasə' bcue'ejga'aque' len de'e malən' par niç əsa'aque' tozə len ljuežjga'aque'enə' ca' chio'o naccho tozə. ¹² Bedote žlac zoa' len lega'aque' babcuasə' bcue'ejga'aca'ane' len de'e malən' por yeļə' chnabia' chio'onə'. De'e na'anə' ni toga'aque' cui gwžiai'y' sino tozə ben' banaquəczən cuiayi'e par niç gaquə complir can' na' Xtizo'onə' de'en nyojən.

¹³ Na' na'a bazeza'a gan' zo'onə', na' cho'a dižə' quinga lao orasy-onnə' žlac ne'e zoa' yežlyo nga par niç lega'aque' nitə'əchgüe' mbalaz ca mbalazən' zoa' nada'. ¹⁴ Nada' babe'elenga'aca'ane' xtižo'onə'. Pero na' beṇə' ca' cui zjənombia' le' chəsə'əgue'ine' beṇə' ca' chso'onlilažə' nada' por ni che de'en cuich zjənaque' txen len lega'aque', ca nada' cui naca' txen len beṇə' ca' cui zjənombia' le'. ¹⁵ Na' ca' naquə beṇə' ca' chso'onlilažə' nada', caguə chnabda' le' yeca'aga'aco'one' lao yežlyo ngan', sino chnabda' le' par əgwcuasə' əgwcu'e'ejga'aco'one' len de'en chon gwxiye'enə'. ¹⁶ Bito zjənaque' txen len beṇə' ca' cui zjənombia' le' ca nada' cui naca' txen len beṇə' ca' cui zjənombia' le'. ¹⁷ Ben par niç beṇə' ca' chso'onlilažə' nada' so'on cuinga'aque' lažə' na'onə' laogüe de'en bazjənombi'e dižə' li chio'onə'. Yoguə'əlołte de'en babzejni'ido' lega'aque' naquən de'e li. ¹⁸ Len' bseļo'nada' yežlyo nga par chzejni'ida' beṇəchən' dižə' li chio'onə', na' lecə ca' nada' bachselə'a lega'aque' par yoso'ozejni'ine' beṇəchən' dižə' li chio'onə'. ¹⁹ Zoa' chon cuina' lažə' na'onə' chedə' chacda' che beṇə' ca' chso'onlilažə' nada'. Na' chona' ca' par niç lega'aque' so'on cuinga'aque' lažə' na'onə' laogüe de'en bazjənombi'e dižə' li chio'onə'.

²⁰ Na' ca' naquə chnaba' gaquəleno' beṇə' ca', bito chnaba' gaquəleno' lega'acze' sino lecə gaquəleno' beṇə' ca' so'onlilažə' nada' catə' əse'enene' dižə' de'en əsoe' beṇə' ca'. ²¹ Xa', ben par niç yoguə'əlołe' əsa'aque' tozə len ljuežjga'aque' ca' le' naco' tozə len nada' na' nada' naca' tozə len le'. Ben ca' əsa'aque' tozə laogüe de'en zjəngode'e txen len chio'o, par niç beṇə' ca' cui zjənombia' le' se'ejle'e de que len' əbseļo'nada'. ²² Babeno' par niç chsa'acbe'i beṇə' de que nono' nada' yeļə' bala'an, ca'aczən' chona' nada' par niç chsa'acbe'ine' de que chnežjua' lega'aque' yeļə' bala'an. Na' chona' ca' par niç əsa'aque' tozə len ljuežjga'aque' ca' chio'o naccho tozə. ²³ Lega'aque' zjəngode'e txen len nada' na' nada' ngoda'a txen len le' niç yoguə'əcho gaccho tozə na' ca' beṇə' ca' cui zjənombia' le' yesə'ənezene' de que len' əbseļo'nada' na' de que chacdo' che beṇə' ca' zjəngodə' txen len nada' can' chacdo' chia'.

²⁴ Xa', bachacdo' chia' antslə ze'e xe yežlyo nga. De'e na'anə' beŋə' nada' yelə' chey che'eni'inə'. Na' che'enda' de que beŋə' ca' bagwlejo' par chso'onlilaže'e nada' nite'e len nada' gan' so'anə' par niç yesə'əle'ine' yelə' chey che'eni' chia'anə'. ²⁵ Xa', le' naco' le'ezeleogüe beŋə' güen, na' ca naquə beŋə' ca' cui chso'onlilaže' nada' bito zjənombi'e le', pero nada' nombi'a le' na' beŋə' ca' bagwlejo' par chso'onlilaže'e nada' bazjəneze' de que len' əbselo'o nada'. ²⁶ Na' babena' par niç zjəneze' can' naquə yichjla'aždaogo'onə' na' can' chono', na' ne'e gonchcza' ca yesə'əneze'. Chzejni'iga'acda'ane' can' naquə yichjla'aždaogo'onə' na' can' chono' par niç əsa'acbe'ine' de que chacdo' chega'aque' can' chacdo' chia' nada' na' par niç sotezə soa' len lega'aque'.

18

Jodən' bdie' Jeso'osən' lao na' soldad ca'

¹ Na' ca beyož gwna Jeso'osən' de'e ca', neto' disipl che' gwza'ato' len le' gwyejto' šla'a yao Sedron gan' gotə' to güert, na' gwyo'oto' len le'. ² Na' Jodən' ben' banaquən gone' Jeso'osən' lao na' beŋə' ca' chəsə'əgue'i le' nombi'e güertən', chedə' zan las bagwyejto' len Jeso'osən' lo'o güertən'. ³ Na' bχoz əblao ca' na' beŋə' fariseo ca' bosə'osele'e xonj soldad na' len xa'ag yo'odao' ca' zja'aclene' Jodən' par jəsə'əxene' Jeso'osən' lo'o güertən'. Zja'aque' gan' zo Jeso'osən' zjənoxə'e lintern, yi' yech na' spad. ⁴ Jeso'osən' banəzene' yoguə'əlol de'en gaquə che', nach bchoje' jəšague' lega'aque' nach gože': —¿Non' cheyilje?

⁵ Na' gwse'ene': —Jeso'os beŋə' Nasaret.

Na' gož Jeso'osən' lega'aque': —Nada'anə'.

Na' len Jodən' lega'aque', ben' banaquən gone' Jeso'osən' lao na'aga'aque'enə'. ⁶ Na' catə' gože' lega'aque': “Nada'anə'”, le'e besyə'əbiguə'əte' gosxanlə na' gosə'əbixə' gwsa'ate'e lao yon'. ⁷ Na' de'e yoblə gože' lega'aque': —¿Non' cheyilje?

Na' lega'aque' gosə'əze'ene': —Cheyiljo' Jeso'os beŋə' Nasaret.

⁸ Na' gwna Jeso'osən': —Bagwnia' le'e de que nada'anə'. Na' šə nadan' cheyilje, le'e güe' latjə žjəya'ac beŋə' quinga.

⁹ Gože' ca' par niç goc complir can' gwne' de que ni to beŋə' ca' bagwlej Diozən' par chso'onlilaže'ene' cui yesə'əbiayi'e. ¹⁰ Na' Simon Bedən' no'e to spad na' golje'en gwchogüe' nag liča xmos beŋə' gwnabia' che bχoz ca'. Na' mosən' le' Malco. ¹¹ Na' Jeso'osən' gože' Bedən': —Bego'o spad chio'onə' lo'o liže. ¿Echaquele gonle par niç cui chi' saca'a can' babsi' Xa'anə' xneze chi' saca'a?

Gosə'əche'e Jeso'osən' lao ben' le Anas

¹² Nach soldad ca' len capitan chega'aque'enə' na' zjəlen xa'ag yo'odao' che nasyon Izrael cheton' gosə'əzene' Jeso'osən' na' bosə'əcheje'ene'. ¹³ Na' gosə'əche'ene' zgua'atec lao Anas xta'obin' che Caifasən'. Caifasən' naquəche' bχoz əblao che nasyon cheton' ca izən'. ¹⁴ Na' Caifas na'anə' babnežjue' beŋə' blao che nasyon Izrael cheton' consejon' de que napən lega'aque' cuent tozə ben' so'ote' lgua'a yesə'əbiayi' yogue'e len nasyon cheto'onə'.

Bedən' bito gwchebe' šə lene' Jeso'osən'

¹⁵ Simon Bedən' na' nada' jənacto' Jeso'osən'. Na' nombia' bχoz əblaonə' nada'. De'e na'anə' goc gwyo'a len Jeso'osən' chy'o' che bχoz əblaonə'.

16 Na' Bedən' bega'ane' cho'a puertən' fuerlə. Na' bechoja' na' be'elena' no'olən' chapə cho'a puertən' dižə', nach gwlo'o no'olən' Bedən' čhedə' nombia' bχoz əblaonə' nada'. 17 Nach no'olən' chapə cho'a puertən' gože' Bedən': —¿Ecaguə leno' len' naco' disipl čhe be'enə'?

Na' gwne': —Bito lena' nada'.

18 Na' mos ca' na' xa'ag yo'odao' ca' bagosə'əbeque' yi' ya'alj čhedə' chac zag. Na' zjəzeche' cho'a yi'inə' par chəsyə'əže'ine'. Na' len Bedən' zeche' len lega'aque' cho'a yi'inə' par cheže'ine'.

Gosə'ənbene' Jeso'osən' čhe de'en chsed chlo'ine'

19 Na' bχoz əblaonə' gwnabene' Jeso'osən' čhe neto' disipl čhe' na' čhe de'en chsed chlo'ine'. 20 Nach Jeso'osən' gože'ene': —Nada' zaquə'əlao babi'a dižə' len beṇačən'. Syempr babsed blo'ida' lo'o yo'odao' čhecho ca' na' leczə ca' lo'o yo'odao' əblaonə' gan' chəsə'əžag yoguə' beṇə' Izrael gwlaž čhechon'. Bito bi bi dižə' ne'e gua'a bgašə'əzə. 21 ¿Bixčhen' čnabdo' nada'? Gwnabe beṇə' ca' bagwse'ene de'en babsed bablo'ida'. Lega'aque' zjənezene' bi dižə'ən babe'elenga'aca'ane'.

22 Gwde gwna Jeso'osən' ca', to xa'ag yo'odao' beṇə' zechan' gwdape'e xague'enə', nach gože'ene': —¿Eca' choži'o xtižə'ben' naquə bχoz əblaonə'?

23 Nach gož Jeso'osən' le': —Šə bi de'e mal bagwnia', be' dižə' čhe bi de'e malən'. Na' šə gwnia' de'e güen, ¿bixčhen' čgapo'o nada'?

24 Nach Anasən' bdie' Jeso'osən' ncheje' lao Caifasən' ben' naquəch bχoz əblaonə'.

De'e yoblə Bedən' bito gwčebe' šə lene' Jeso'osən'

25 Na' Bedən' ne'e zeche' cho'a yi'inə' par cheže'ine' na' beṇə' ca' zjəzecha na' gosə'əze'ene': —¿Ecaguə leczə lenon' naco' disipl čhe be'enə'?

Na' bito gwčebe', na' gwne': —Bito lena' nada'.

26 To xmos beṇə' gwnabia' čhe bχoz ca' naque' family čhe ben' əgwčhog Bedən' nague', na' gože' Bedən': —¿Ecaguə zle'ida' le' len Jeso'osən' lo'o güertən'?

27 Na' Bedən' de'e yoblə bito gwčebe', na' le'e gwčeže to lecw.

Gosə'əche'e Jeso'osən' lao Pilatən'

28 Na' do che'eni'ilas bχoz əblao ca' gosə'əbeje' Jeso'osən' gan' zo Caifasən' na' gosə'əche'ene' gan' chon Pilatən' yelə' jostisən'. Na' lega'aque' bito gwso'e len Jeso'osən' gan' chon Pilatən' yelə' jostisən' čhedə' segon costombr čhega'aque' bito gaquə əsa'ogüe' de'e ca' gwso'one' par xše' lni pascon' šə so'e lo'o yo'o čhe beṇə' ca' cui chəsə'ənao costombr čhega'aque' ca'. 29 De'e na'anə' Pilatən' bchoje' gan' nitə' beṇə' blao čhe nasyon Izrael čheton' na' gože' lega'aque': —¿Bi ben bengan'? ¿Ede bi de'e chaole xyə?

30 Na' gwse'ene': —Žalə' benga cui naque' beṇə' mal bito əgwdeto'one' lao na'onə'.

31 Na' gož Pilatən' lega'aque': —Le'e yeče'e na' le'e gon yelə' jostis čhe'enə' segon lei čhelen'.

Na' beṇə' blao čhe nasyon Izrael čheton' gwse'ene': —Bito bi lsens čheto' de par no gotto'.

32 Ca goquan' goc complir can' gwna Jeso'osən' bzejni'ine' naquən' gaquə so'ote'ene'. 33 Nach Pilatən' beyo'e gan' chone' yelə' jostisən', na' goxe' Jeso'osən' nach gože'ene': —¿Elen' naco' Rei čhe beṇə' Izrael ca'?

34 Jeso'osən' gože'ene': —¿Econ de'e babidzən yičho'onə' nao' ca', o šə beṇə' yoblə gosə'əne' le' ca'anə'?

³⁵ Pilatən' gože'ene': —¿Echacdo' naca' nada' beṇə' Izraelən'? Beṇə' gwlaž čhio' ca' na' b̄xoz əblao čhele can' boso'odie' le' lao na'a nga. ¿Bi de'e xinjən' beno'?

³⁶ Nach Jeso'osən' goze'ene': —Nža'alə can' chnabia' nada' na' nža'aləṇ' chəsə'anabia' notə'ətezəchlə beṇə' gwnabia'. Yelə' gwnabia' čhi'anə' bito za'an čhe beṇə' ža' yežlyo nga. Žalə' za'an čhe beṇə' ža' yežlyo nga beṇə' ca' chəsə'anabi'anə' yesə'adile' par ničh cui gaca' lao na' beṇə' Izrael gwlaž čhia' quinga. Pero yelə' chnabia' čhia'anə' bito za'an čhe yežlyo nga.

³⁷ Nach gož Pilatən' le': —¿Ena' rein' naco'?

Na' gwna Jeso'osən': —De'e l̄in' bagwnao' de que nada' naca' rei. Babida' yežlyo nga golja' par ničh ṇabi'a na' par ničh əgwzejni'ida' beṇə' dižə' li čhe Diozən'. Beṇə' ca' bachoso'ozenag čhe dižə' li čhe Diozən' leczə choso'ozenague' čhia'.

³⁸ Nach gož Pilatən' le': —Cuili bin' naquə dižə' l̄in'.

Gosə'əchoglaogüe'en so'ote' Jeso'osən'

Na' beyož gwna Pilatən' ca' bchoje' yetš'i' gan' nitə' beṇə' blao čhe ṇasyon Izrael četon' na' gože' lega'aque': —Bito bi chla'alaon šə bi dolə'anə' napə benga. ³⁹ Na' ca naquə de costombr čhele de que to beṇə' presən' gwsana' lao l̄ni pascon', ¿əchene'ele gwsana' benga naquə Rei čhe le'e beṇə' Izrael?

⁴⁰ Nach gwso'osye'e gosə'əne': —Bito gwsano' be'ena'. Barrabas na' əgwsano'.

Len Barrabasən' naque' to beṇə' bguan.

19

¹ Nach ben Pilatən' mendad gosə'əyine' Jeso'osən'. ² Na' soldad ca' gwso'one' to coron de xis yešə' na' boso'ožine'en yichje'enə'. Na' boso'oguae'ene' to c̄las lachə' morad ca de'en chəsə'əčhin rei ca'. ³ Na' gwo'onene' borl gosə'əne': —Biba Rei čhe beṇə' Izrael.

Na' gosə'əgape'e xague'enə'.

⁴ Nach Pilatən' bchoje' chy'onə' de'e yoblə na' gože' beṇə' Izrael ca' ža'anə': —Na'a cueja'ane' par ničh ənezele ca xyan' de'en chaole čhe', ni to de'e xinj cui cheželda' šə bin' none'.

⁵ Na' bchoj Jeso'osən' chy'onə', zo coron de yešə'anə' yichje'enə', na' nyaze' lachə' moradən'. Na' gož Pilatən' lega'aque': —Le'e ggüia, nga zecha be'enə'.

⁶ Na' b̄xoz əblao ca' na' x̄a'ag yo'odao' ca', catə' besə'əle'ine' le' gwso'osye'e gosə'əne': —jBde'e le'e yag corozən! jBde'e le'e yag corozən!

Pilatən' gože' lega'aque': —Le'e leče'e na' legwde'e le'e yag corozən' čhedə' ca xyan' chaole čhe', ni to de'e xinj cui cheželda' šə bin' none'.

⁷ Na' gwse' beṇə' blao čhe ṇasyon Izrael četon' le': —Segon lei četo' de'en de cheyałə' gotchone' čhedə' ne' naque' xi' in' Dioz la'anə'əcza naque' con to beṇə'chzə.

⁸ Bachžeb Pilatən' ca de'en bachaquən', na' catə' benene' gosə'əne' ca' čhe Jeso'osən' nachlə bžebəche'. ⁹ Nach beyo'o Pilatən' len Jeso'osən' de'e yoblə gan' chone' yelə' jostisən'. Na' gože' Jeso'osən': —¿Ga beṇə' le'?

Pero Jeso'osən' bito boži'e xtiže'enə'.

¹⁰ Nach Pilatən' gože'ene': —¿Ecui choži'o xtiža'anə'? ¿Ecui ṇezdo'onə' nada' napa' yelə' chnabia' par gwsana' le' na' napa' yelə' chnabia' par əgwda' le' le'e yag corozən'?

11 Jeso'osən' gože'ene': —Bito bi yeḷə' gwnabia' napo' len nada' žalə' Diozən' cui nonə'en le'. Na' ben' əbde nada' lao na'onə' doḷə' xench nape' cle ca le'.

12 Nach gwdiljlažə' Pilatən' naclə gone' əgwsane'ene'. Pero beṇə' blao che nasyon Izrael cheton' gwso'osye'e gosə'əne': —Šə əgwsano' bengə, contr Rei Sesar nan' gono' šə ca'. Notə'ətezə beṇə' ne' de que naque' rei, contr Rei Sesarən' chone'.

13-14 Nach Pilatən' beyož benene' de'en əgwse' beṇə' ca' le', gwleje' Jeso'osən' chyo'onə'. Na' leczə bchoj le' chyo'onə' gan' nao yej, gan' nzi'in dižə' ebreo Gabata. Na' gwchi'e gan' chbi'e catə' chone' yeḷə' jostisən'. Nach gože' beṇə' blao che nasyon Izrael cheton': —Nga zo Rei chelen'.

Na' do gobiž catə'an gože' lega'aque' ca', na' beṇə' Izrael gwlaž cheto' ca' choso'osi'ini'e par lni pascon' žanə'.

15 Nach lega'aque' gwso'osye'e gosə'əne': —jGwcue'e! jBde'e le'e yag corozən'!

Na' gož Pilatən' lega'aque': —čErei chele nga gona' mendad yoso'ode'ene' le'e yag corozən'?

Nach bχoz əblao ca' gwse'ene': —Caguə rei cheto' bengə. Tozə Sesarən' naque' rei cheto'.

16 Ca' goquən' bdie' Jeso'osən' lao na'aga'aque'enə' par te'e le'e yag corozən'.

Boso'ode'e Jeso'osən' le'e yag corozən'

17 Nach gosə'əche'e Jeso'osən' fuerlə syodan' gan' boso'oda' soldad ca' le' le'e yag corozən'. Latjən' nzi'in Golgota dižə' ebreo, zejen dižə' latjə che yichj beṇə' guat. Na' gwze'e zde' noa' coroz che'enə'. 18 Na' Golgota na' boso'ode'ene' le'e yag corozən'. Na' len yechopə beṇə' yoblə boso'ode'e le'e yechopə yag coroz tgüje' cuite'enə', Jeso'osən' gwyo'e gwchol. 19 Na' Pilatən' bene' mendad byoj to chopə letr de'e gwda' yichj yag coroz che Jeso'osən', boso'ozoje'en nan: “Jeso'os beṇə' Nasaret, Rei che beṇə' Izrael.”

20 Boso'ozoje'en dižə' ebreo, dižə' griego na' dižə' latin. Na' zan beṇə' Izrael gwlaž cheton' boso'olabe' de'enə' byojən', chedə' gan' gwda' Jeso'osən' le'e yag corozən' naqun galə'əzə syodan'. 21 De'e na'anə' beṇə' ca' zjənaquə bχoz əblao che nasyon Izrael cheton' gwse'e Pilatən': —Bša'an par nič cui nan de que naque' rei che neto' beṇə' Izrael, sino nan de que len' gwne' naque' rei cheto'.

22 Na' Pilatən' gwne': —De'en bena' mendad boso'ozoje', banyojənnə'.

23 Nach soldad ca', beyož boso'ode'e Jeo'osən' le'e yag corozən' gosə'əzi'e xalane'e ca' na' gwso'one'en taplə, to part güejən gosə'əzi'e. Na' leczə ca' gosə'əzi'e xə'enə' de'en naquə ca xadoṇ cha'o. Pero lachə'anə' naquən de to golizə. Bito bi dia nyazən. 24 Na' gwse'e ljuežje': —Bito əgwzoxjchon' sino gonchon rif. Yešč no yechelən.

Na' gwso'one' ca' par nič goc can' nyoj Xtižə' Diozən' gan' nan: “Yosyo'ole'e xalana'anə' entr lega'aque' na' so'one'en rif.” Na' ca'anə' gwso'on soldad ca'.

25 Na' cuit coroz che Jeso'osən' zecha xne'enə' len beṇə' bile'enə' na' len Maria no'ol che Cleofas na' Maria beṇə' Magdala. 26 Na' catə' Jeso'osən' ble'ine' zecha xne'enə' galə'əzə na' nada' zecha' cuite'enə', nach gože'ene': —Naogüe, bengə gaque' ca xi'ino'.

27 Nach gože' nada': —Bži'ilažə' xna'a nga ca xna'onə'.

Na' lao žanə' nada' gwcua'ane' bena'ane' ca family chia'acə'a'.

Can' goquə catə'an got Jeso'osən'

²⁸ Jeso'osən' nezene' de que baç goc yoguə'əloł de'en cheyalə' gaquən. Na' par niç gaquə can' na Xtižə' Diozən' de'enə' nyojən gwne': —Chbilda' nis.

²⁹ Na' de latə' bino corrient de'e yožə to lo'o xguaguə dao'. Na' to beṇə' bosgaže'e to sponj len bino corrientən' na' bossine'en cho'a Jeso'osən' bso'en to lao xis de'en ne' isopo. ³⁰ Na' beyož gwɔɔp Jeso'osən' bino corrientən' gwne': —Baç goc yoguə'əloł de'en cheyalə' gaquən'.

Na' bchequə' yichje'enə' gote'.

To soldadən' gode'e lanz cuit le'e Jeso'osən'

³¹ Nach beṇə' blao che nasyon Izrael cheton' gosə'anabene' Pilatən' gone' mendad yesə'əyišjw soldad ca' ni'a beṇə' ca' zjəda' le'e yag corozən' niç yob sa'ate' par niç ca' yesyə'əque'e lega'aque'. Bito gwse'enene' yesyə'əga'an cuerp ca' le'e yag corozən' xte yeteyo, chedə' yeteyon' naquən ža dezcanz na' ža lni xen. ³² Nach Pilatən' bene' mendad ja'ac soldad ca' na' gosə'əyišjue' chopə la'a ni'a ben' boso'ode'e to šla'a cuit Jeso'osən'. Na' leczə ca' gwso'one' len ben' gwda' le'e yag corozən' cuite'en yešla'a. ³³ Na' catə' besə'əžine' gan' da' Jeso'osən', besə'əle'ine' bagote', na' bito gosə'əyišjue' ni'e ca'.

³⁴ Pero to soldadən' gode'e lanzən' cuit le'e Jeso'osən', na' le'e bchojten chen len nis. ³⁵ Nada' ble'ida' can' goquən' na' nezda' de que dižə' de'en cho'a naquən de'e li. Na' cho'a dižə'anə' par niç lenczə le'e šejle'ele. ³⁶ Goc ca' par niç goc complir can' na Xtižə' Diozən' de'en nyojən gan' nan: “Ni to žit yo'e cui yesə'əyišjue'.” ³⁷ Na' len yeto gan' nan: “Yoso'ogüie' ben' əgwsa'ade'e lanzən'.”

Boso'ocuaše'e Jeso'osən'

³⁸ Na' gwde na' Jwse beṇə' Arimatea gwṇabene' Pilatən' gwnežjue' lsens yeque'e cuerp che Jeso'osən'. Na' Pilatən' be'e lsens. Nach gwyej Jwsen' na' beque'e cuerpən'. Jwsen' naque' disipl che Jeso'osən' pero bgašə'əzə por ni che bžebe' beṇə' blao che nasyon Izrael cheton'. ³⁹ Na' leczə gwyejlen Nicodemon' le' ben' bagwey antslə gan' zo Jeso'osən' to še'elə. Na' Nicodemon' no'e to de'e chlā' zix de'e none' len mirra na' aloes, ca do tapa robən'. ⁴⁰ Na' boso'ochele' cuerp che Jeso'osən' sint de lachə' na' len de'en chlā' zixən', ca costombr che neto' beṇə' Izrael catə'an chcuasə'əto' beṇə' guat. ⁴¹ Na' galə'əzə gan' gwso'ote' Jeso'osən' le'e yag corozən' gotə' to güert. Na' lo'o güertən' bazo to bloj ba de'e cobə de'e bagwche'en Jwsen' le'e yej ga cuiczə no beṇə' guat ne'e šo'o. ⁴² Na' boso'ocuaše'e Jeso'osən' lo'o bloj banə' laogüe de'e zon galə'əzə chedə' chsa'acbyenene' por ni che de'e naquə yeteyo ža dezcanz na' ža xen che lni pascon'.

20*Beban Jeso'osən' ladjo beṇə' guat ca'*

¹ Na' bal dmigw Maria beṇə' Magdalan' gwyeje' cho'a bloj ban'. Na' ble'ine' yejən' da' cho'inə' babga'an. ² Nach beza'adoe' beyede' ga'an zoto' len Simon Bedən', nach gwne' neto': —Babesyə'əbeje' Xanchon' lo'o ban', na' bito nezecho galə besyə'əyo'ene'.

³ Nach gwza'ato' len Bedən' gwyejto' cho'a bloj ban'. ⁴ Chopteto' gwsa'adoto' pero nada' gwsa'adocha' ca Bedən' na' zgua'atec nada' bžina'. ⁵ Na' bheca'a bgüia' lo'o ban' na' ble'ida' lachə' ca' gan' zjəchi'in, pero

bito gwyo'a. ⁶ Le'e bla'ate Simon Bedən' na' le' gwyo'e lo'o ban' na' leczə ble'ine' lachə' ca' gan' zjəchi'in. ⁷ Na' bey de'en bosyo'oguzje' laogüe'enə' bito lenən lachə' ca' yelə', ndobən chi'in ca'alə. ⁸ Na' la'anə'əczə nadə'ateca' byob bžina', gwdechlə gwyo'a lo'o ban', na' catə' ble'ida' de'e ca' gwyejli'a de que beban Jeso'osən'. ⁹ La' ca orən' bito ne'e šejni'ito' Xtizə' Diozən' de'enə' nyojan nan de que yeban Jeso'osən' ladjo beṇə' guat ca'. ¹⁰ Na' beza'ato' beyej ližto'.

Maria beṇə' Magdalan' ble'ine' de que mbanczə Jeso'osən'

¹¹ Na' Marian' bega'anə' chbeže' cho'a bloj ban'. Na' lao chbeže'enə' bcheque'e bgüie' lo'inə'. ¹² Na' ble'ine' chopə angl zjənyaze' lachə' šyis zjəchi'e lo'o ban', toe' chi' zda yichjlei na' yetoe' chi' zda xni'alei gan' gotə' cuerp che Jeso'osən'. ¹³ Nach gwse'e no'olən': —¿Bixchen' chbežo' no'olə'?

Na' le' boži'en gože' lega'aque': —Čhedə' babesyə'əyo'e Xana'anə', na' cabi nezdə' galə jəsyə'əsane'ene'.

¹⁴ Ca beyož gwna Marian' ca', gwyechje' bgüie' traslə na' ble'ine' Jeso'osən' zeche' čože'enə', pero bito beyombia' Marian' le'. ¹⁵ Nach gož Jeso'osən' le': —No'olə' ¿bixchen' chbežo'? ¿Non' cheyiljo'?

Na' Marian' bene' xbab de que ben' chapə güert na'anə', na' gože'ene': —Šə le' babeyo'one'enə', gwna nada' galə jəyesano'one'enə' na' nada' yeyo'ane'.

¹⁶ Jeso'osən' gože' le': —Maria.

Na' Marian' gwyechje' de'e yoblə na' gože'ene': —Raboni—, naquən dižə' ebreo na' zejen Maestr.

¹⁷ Jeso'osən' gože' le': —Bito goxo'o nada', la' bito ne'e yeyepa' ga'an zo Xa'anə'. Beyej lao disipl čhia' ca' yelə' beṇə' ca' zjanaquə ca biša'a na' zana' na' gožga'aque' de que yeyepa' ga'an zo Xa'anə', ben' leczə naque' Xale. Naque' Dioz ben' cho'elaogua'a na' leczə naque' Dioz ben' cho'ela'ole.

¹⁸ Nach beza' Maria beṇə' Magdalan' bedəyedixjue'ine' neto' disipl de que bable'ine' Xanchon'. Na' be'elene' neto' dižə' de'en gož Jeso'osən' le'.

Disipl che Jeso'osən' besə'ale'ine' de que mbancze'

¹⁹ Na' ca bexjw že' ža dmigon' neto' disipl che' nžagto' txen. Na' zjənyeyjw puert ca' por ni che de'en bžebto' beṇə' blao che nasyon Izrael četon'. Catə'əczla gocbe'ito' bazecha Jeso'osən' gwcholto'onə'. Nach gože' neto': —Leso binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'.

²⁰ Ca beyož gwne' ca' blo'ine' neto' lo'o taque'e ca' na' cuit le'enə'. Na' bebeito' ble'ito' Xanchon'. ²¹ Nach gože'e neto' yetši'i: —Leso binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'. Can' bselə' Xa'anə' nada' yežlyo nga par chona' xšine'enə', ca'aczən' əchselə'a le'e par gonlə xšina'anə'.

²² Beyož gwne' ca' blobə' neto' nach gože' neto': —Le'e si' Spirit che Diozən'. ²³ Beṇə' ca' yesyə'ədinje xtolə'əga'aque'enə' naple yelə' chnabia' par ye'ega'aclene' de que bagwnitlaon. Pero beṇə' ca' cui yesyə'ədinje xtolə'əga'aque'enə' naple yelə' chnabia' par ye'ega'aclene' de que bito nitlaon.

Tomasən' ble'ine' de que mban Jeso'osən'

²⁴ Na' Tomas ben' bososi'e Didimo laogüe de'en naque' beṇə' cuaš, lene' neto' šižinto', pero bito zoe' len neto' catə'an bedəyelo'elao Jeso'osən'.

²⁵ Na' neto' gožto'one': —Bable'ito' Xanchon'.

Nach Tomasən' gože' neto': —Xte que le'ida' taque'e ca' na' əgwzebə xbenə'anə' gan' gwdebə clab ca', na' əgwzebə na'anə' cuit le'enə', nach šejli'a.

²⁶ Gozde to xman zezzoto' lo'o yo'onə' de'e yoblə, na' zo Tomasən' len neto'. Na' leczə zjənyeyjw puert ca', catə'əczla bezla' Jeso'osən' na' gozzechē' gwchołto'onə', na' gwne': —Leso binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'.

²⁷ Nach gože' Tomasən': —Bgüia lo'o taca'a quinga na' bzeb xbeno'onə'. Na' bzeb na'onə' cuit li'a nga par ničh šejli'o. Na' cui gaco' to beṇə' cui chejle'.

²⁸ Nach Tomasən' gože'ene': —Xana', na' Dioz chia'.

²⁹ Nach gož Jeso'osən' le': —Xte que ble'ido' nada' nach gwyejli'o. Mbalazəch len beṇə' cui yesə'əle'i nada' na' se'ejle'e.

Libr nga nyojən par ničh šejle' beṇə' de que Jeso'osən' naque' Xi'in Dioz

³⁰ Na' de'e zan miłagr de'e ben Jeso'osən' gan' zoto'onə' pero bito bzojga'aca'an nga. ³¹ Pero zjənyoj de'e quinga par ničh sotezə sole šejle'ele de que Jeso'os na'an Xi'in Diozən' ben' gwlej Diozən' par gaquəlene' beṇəchən', na' par ničh gatə' yelə' mban zejlicəne chele laogüe de'en chonlilažə'əlene'.

21

Jeso'osən' blo'elaogüe' gažə disipl che' ca'

¹ Gwde goc de'e ca', Jeso'osən' bozloe' laogüe' neto' disipl che' yetši'i cho'a nisdəo' Galilea de'en leczə nzi' Tiberias. Quinga blo'elaogüe' neto': ² Txen zoto'onə' Simon Bedən', len Tomasən', na' Natanaelən' na' nada' na' beṇə' biša'a na' yəchopə disiplən'. Natanaelən' naque' beṇə' Cana, to yež de'e chi' gan' mbane Galilean'. Na' Tomasən' de'en naque' beṇə' cuaš nachən' bososi'ene' Didimo. ³ Simon Bedən' gože' neto': —Ša'ayetošca' gwxxen bel.

Na' gožto'one': —Leczə gwza' neto'.

Nach gwza'ato' gwyejto' cho'a nisdə'onə' na' gwyo'oto' to lo'o barcw. Pero že'enə' cuiczə no no bdole'eto'. ⁴ Na' che'eni'ilas bla' Jeso'osən' cho'a nisdə'onə' pero na' neto' bito beyombi'ato' šə le'ena'. ⁵ Jeso'osən' gwṇe' zižjo gože' neto': —Xi'in da'ogua'a žgan bel ya'a gaocho?

Na' boži'ito' xtiže'ena' gožto'one': —Notono de.

⁶ Nach gože' neto': —Le'e gwzałə' yixjw bel chelen' cuit barcon' lichalə na' əželeleb.

Nach bzalə'əto' yixjw bel cheto'onə' na' xte caguə gwzoito' yecueton lo'o barcon' tant bel zan gwža' lo'inə'. ⁷ Nach nada' goža' Bedən': —Xancho na'anə'.

Nach Simon Bedən' cate goža'ane': “Xancho na'anə'”, le'e beyacwte' xalane'ena', la' de'e cho'o lo'olzən' nacue' par ničh chone' žinṇə', na' le'e bexitə'əte' lao nisan' par ničh byob bežine' gan' zo Jeso'osən'. ⁸ Na' neto' zeyo'oto' lo'o barcw da'onə' ze'e zenxobəto' yixjw belən' gan' ža' bel ya'a ca'. Caguə nactequəch zitə' cho'a nisdə'onə', ca do yeto gueyoa metrən'. ⁹ Na' catə' bežinto' cho'a nisdə'onə' beyetjto' lo'o barcon' na' ble'ito' chi' yi' ya'aljən' na' xoa to bel ya'a laogüen', na' len yet. ¹⁰ Jeso'osən' gože' neto': —Le'e yeyoxə' la' bel ya'a ca' ze'e gwxxenle nilə.

¹¹ Na' Simon Bedən' gwyeje' gan' chi' barcon' na' jəyeseže' yixjw belən' gan' nchejən. Nach bexobəto'on yo bižlə. Na' ža'an to gueyoa ši'inəyon

bel xen. Na' bito gwchezə yixjon' la'anə'əczə bia zannə' gwža' lo'inə'.
 12 Jeso'osən' gože' neto': —Le'e da gaole xsil.

Na' ni toto' cui beyaxjeto' ye'eto'one': “¿No le'?” la' gocbe'ito' de que Xancho na'aczənə'.¹³ Jeso'osən' bgüigue'e gwxi'e yetən' na' bene' che cheto'. Na' leczə ca' bene' len belən'.

¹⁴ De'e nga beyon las blo'elao Jeso'osən' neto' disipl che' lao bebane' ladjo benə' guat ca'.

Jeso'osən' be'elene' Simon Bedən' dižə'

¹⁵ Na' ca bedaoto'onə' Jeso'osən' gože' Simon Bedən': —Simon xi'in Jonas žəchaquəchdo' chia' can' chsa'aque benə' quinga chia'?

Na' boži'en gože': —Xana' le' nezdə' de que chacda' chio'.

Jeso'osən' gože' le': —Bsed blo'i benə' ca' ze'e gwzolao chso'onlilažə' nada'.

¹⁶ Na' de'e əgwchop lase goze'ene': —Simon xi'in Jonas žəchacdo' chia'?

Na' Bedən' gože'ene': —Xana' le' nezdə' de que chacda' chio'.

Jeso'osən' gože' le': —Bgüia bye benə' ca' chso'onlilažə' nada'.

¹⁷ De'e əgwyon lase gože'ene': —Simon xi'in Jonas, žəchacdo' chia'?

Na' Bedən' gocchgüeine' de'e gože'ene' de'e gwyon lase: “¿Echacdo' chia'?” Na' gože' le': —Xana' le' neze nle'ido' yoguə'əlo. Le' nezdə' de que chacda' chio'.

Jeso'osən' gože' le': —Bsed blo'i benə' ca' chso'onlilažə' nada'.¹⁸ De'e li əchnia' le' catə' goco' benə' güego' cuino' bočhej doxpeyo'onə' na' gwyejo' con ga nazən chio'. Pero catə' gaco' benə' golə, əgwli na'onə' na' benə' yoblə yočheje' doxpeyo'onə' na' yesə'əche'e le' ga cui che'endo'.

¹⁹ Na' de'en gože'ene' ca' zeje dižə' de que Bedən' gone' ca si' Diozən' yelə' bala'an ca de'en gaquə Bedən' lao na' benə' mal ca' par so'ote'ene'. Gwde gwna Jeso'osən' can' gaquə che Bedən' nach gože' Bedən': —Da len nada'.

Jeso'osən' goquene' che Juannə'

²⁰ Na' beyechj Bedən' ble'ine' nada' naogua' lega'aque' na' bene' xbab can' chaque Jeso'osən' chia', la' nada'an gwchi'a cuit Jeso'osən' žen' gwdaoto' xše'enə' txen catə'an goža'ane': “Xana', žnoxaczxən' əgwde le' lao na' benə' ca'?”²¹ Nach Bedən' gože' Jeso'osən': —Xana' žnac gaquə che benga?

²² Jeso'osən' gože' le': —Šə che'enda' ne'e zoczə benga xte catə'an yida' yetlas žbixa zedən' chaco'? Con gwzotezə gwzo benlilažə' nada' na' bzenag chia'.

²³ De'e na'anə' gwditj dižə'anə' entr benə' ca' chso'onlilažə' Cristən' de que nada' bito gata'. Pero Jeso'osən' caguə gože' Bedən' cui gata'anə' sino gože'ene': “Šə nada' che'enda' ne'e zoczə xte catə'an yida' yetlas žbixa zedən' chaco'?”

²⁴ Nada'an naca' disiplən' ben' goquene' chei na' nezda' can' goquə yoguə' de'e quinga babzoja'. Na' leczə le'e nezczəle de que dižə' lin' cho'a.

²⁵ Zanch de'e de de'e ben Jeso'osən' de'e cui zjənyoj. Žalə' zjənyoj yoguə'an na' tgüejə tgüejən libr zan juisy zjəde žalə' ca'.

De'e na'azən' chzoja'.

De'en Gwso'on Apostol Ca'

Jeso'osən' bene' lyebe sele'e Spirit che Diozən'

1-2 Teofilo dao', ca' naquə lib̄r de'en bzoja' de'e nech, bzoja' che yoguə'əlōl de'e güen de'e ben Jeso'osən' na' de'en bsd blo'ine' dezd catə'an gwzo-laogüe' bsd blo'ine' xte catə'an beyepe' yoban'. Žlac bsd blo'ine'enə' gwleje' apostol che' ca' na' len yelə' chnabia' che Spirit che Diozən' bene' mendad naquən' so'one'. ³ Nach gwde gwso'ot beṇə' Jeso'osən', jəyeloe' laogüe' apostol che' ca'. Na' de'e zan de'e bene' par niç gosə'əneze' de que mbancze'enə', na' gwdalene' lega'aque' choa ža na' bzejni'ine' lega'aque' can' chene'e Diozən' nabi'e beṇə' so'e latja.

⁴ Na' žlac ne'e zo Jeso'osən' len apostol che' ca' bene' mendad cui yesyə'əžaše' syoda Jerosalennə' lgüegwə. Gože' lega'aque' yesyə'əga'əne' yesə'əbeze' xte catə'an baç goc can' ben X̄e' Diozən' lyebe gaquə, ca de'en bzejni'ine' lega'aque'. ⁵ Jeso'osən' goze'e lega'aque': —De'e zaque'enə' ca naquə Juannə' bchoe' beṇə' nis, pero entr yeto çhopə ža, nada' gona' par niç gaquə to de'e zaquə'əche, gona' par niç yedəso Spirit che Diozən' lo'o yichjla'ažda'olen' nabi'an le'e.

Jeso'osən' beyepe' yoban'

⁶ Na' cata' bazjəndopə zjənžague' len Jeso'osən' gwse'ene': —X̄anto' çəbabžin ža gono' ca yeçoj nasyon Izrael chechon' xni'a beṇə' zita' ca'?

⁷ Jeso'osən' gože' lega'aque': —Bito naquən par niç le'e ənezele bi ža bi orən' gon X̄acho Diozən' de'e ca' babži'e bia' gone'. ⁸ Pero na' catə' yedəso Spirit che'enə' len le'e, gaquəlenən le'e len yelə' guac che'enə' par niç güe'ele xtiža'anə' syoda Jerosalen nga, na' doxen ga mbane Jodean', na' Samaritan' na' doxenlə lao yežlyon'.

⁹ Beyož gwna Jeso'osən' ca', lao chəsə'əgüia disipl che' ca' le' beyepe' yoban' to lo'o bejw na' bitoch besə'əle'ine' le'. ¹⁰ Na' ne'e chəsə'əgüiachgua disipl che' ca' le'e yoban' gan' besə'əle'ine' beyepe', catə'əczla gwsa'ache'ine' bazjəzecha çhopə angl len lega'aque' beṇə' zjənyaz lachə' šyiš. ¹¹ Na' beṇə' ca' çhopə gwse'e lega'aque': —Beṇə' Galilea, çbixchen' chgüiale le'e yoban'? Catezəczən' ble'ile beyep Jeso'os nga yoban' catə'an bechoje' ladjwlen', ca'atezəczən' le'ile yide' de'e yoblə.

Gosə'əbeje' Matias par gaque' apostol lgua'a Jodən'

¹² Nach besa'aque' ya'a de'en nzi' ya'a Olibos jəya'aque' Jerosalennə', na' naquə galə'əzə Jerosalennə' to catə'ətə'an de lsens sa'aque' ža dez-canzən' segon costombr che beṇə' Izrael ca'. ¹³ Na' catə' besə'əžine' Jerosalennə' apostol ca' šnej na' beṇə' ca' zjənžague' besyə'əgüie' gan' nite'enə' lo'o cuartən' zo žcuia la'alə. Apostol ca' šnej beṇə' quinga: Bedən', Jacobən', Juannə', Ndresən', na' Lipən', Tomasən', Bartolomen', Mtion' na' Jacob xi'iṇ Alfeo, na' Simon ben' chon txen len partid de'en nzi' Cananista, na' Jodasən' beṇə' bišə' Jacobən'. ¹⁴ Yoguə' ža gwnitə'ətezə gwnitə' apostol ca' šnej gwso'one' orasyon txen len beṇə' ca' zjənaquə bišə' Jeso'osən' na' len Maria xna' Jeso'osən' na' len yeziquə'əchlə no'ol ca' zjənžague'.

¹⁵ Na' ca tyemp na' Bedən' gwzeche' ladjo to gueyoa galjə beṇə' ljeužj chio'o chonjilažə'əcho Jesocrisən' par be'elene' lega'aque' dižə'ən, na' gože' lega'aque': ¹⁶ —Beṇə' bišə', Spirit che Diozən' benən par niç de'e Rei

Dabin' bzoje' na' be'e dižá' che Jodán' ben' gwche'e beṇá' ca' gosá'azen Jeso'osán' gan' jesá'ásague'ene'. Na' benán byen goc complir can' nyoj Xtižá' Diozán' che'. ¹⁷ Jodán' goque' txen len neto' apostol, na' bene' txen len neto' yoguá'ə́ləl de'en gwyo'o lao na'ato' bento'. ¹⁸ Na' Jodán' gwxi'e to pedas yežlyo len laxjue' de'en gwxi'e par de'e malán' bene' bdie' Jeso'osán' lao na' beṇá' ca'. Pero na' bexope' gan' golá'ədite'ená' na' gošj le'ená' na' doxen xjlo'ená' bchoj. ¹⁹ Yoguá'ə́ləl beṇá' ža' Jerosalenná' gosá'ə́nezene' can' goc che'ená' na' de'e na'aná' bosá'əsi'e yežlyon' Asel-dama na' xtižá'ə́ga'aque'ená' zeje dižá' yežlyo chen. ²⁰ Na' de'en gwso'one' ca' goc can' nyoj to Salmo nan:

Liže'ená' gaquán to yo'o daš, notono no so' na'.

Na' leczá nyojən nan:

Na' te beṇá' yoblá gwłane' xlatje'ená'.

²¹ Na' nitá' beṇá' entr chio'o nga beṇá' bagwso'on txen len chio'o bedote lao gwdalen Xancho Jeso'osán' chio'o. ²² Bagwso'one' txen dezd catá' de'e Juanná' bchoe' le' nis xte catá'ən beyepe' yoban', na' cheyalá' cuejcho toe' gone' txen len neto' apostol güe'eto' dižá' can' beban Xancho Jeso'osán' ladjo beṇá' guat ca'.

²³ Na' gosá'ə́beje' chopá beṇá', toe' Jwse ben' le Barsabas, na' leczá le' Josto, na' ben' yeto Matias. ²⁴⁻²⁵ Nach gwso'one' orasyon gwse'e Diozán': —Xanto' le' nombi'o yichjla'aždao' yoguá'ə́ləl beṇá'. Entr beṇá' ca' chopá blo'išguei neto' noe' bagwlejo' par tie' gwłane' xlatje Jodán' par gaque' apostol na' gone' xšino'oná' txen len neto', ca' naquá Jodán' gwlejyichje' de'en ngo'o lao ne'ená' gone' na' bazjəyede' gabil gan' naquán yeyeje' yelá' güen de'e mal che'ená'.

²⁶ Nach gwso'one' rif par gosá'ə́nezene' non' bagwlej Diozán' na' Matiasən' bchoje' na' gwso'onene' cuent len apostol ca' šnej.

2

Can' goquá catá'ən bidá Spirit che Diozán'

¹ Na' bžin ža lni de'en ne' Pentecostes, na' apostol ca' na' yoguá'ə́ləl beṇá' ca' bagwso'onlilažá' Jesocristán' zjəndopá zjənžague' txen tozə latja. ² Na' to de repentzá goc to sšag le'e yoban' ca' sšag che to be' bdon' gual na' nenxejə lo'o yo'o gan' zjəchi'ená'. ³ Na' besá'ə́le'ine' to de'en naquá ca' yi' bel na' bžinte latá' güejə de'ená' chalá'ə́niṇ gan' zjəchi' to toe'. ⁴ Ca' goquá bedənabia' Spirit che Diozán' yichjla'aždao' to toe', na' Spiritán' benán par nič gosá'ə́zolaogüe' gwso'e gwde gwdełá dižá' de'e gwse'ejni'i beṇá' zita' ca'.

⁵ Na' ca' tyempən' beṇá' zan beṇá' Izrael ca' ža' Jerosalenná' beṇá' chso'elao' Diozán', za'aque' zan yež yoblá lao yežlyon'. ⁶ Na' catá' gwse'enene' sšaguán' de'en goquá lo'o yo'o gan' ža' apostol ca', zan beṇá' Izrael ca' besá'ə́žague', na' lechgualé besyá'ə́banene' chedá' to toe' gwse'enene' chso'e beṇá' ca' chso'onlilažá' Jesocristán' dižá' de'e chəsá'ə́ne to toe'. ⁷ Bito gwse'ejni'ine' bin' chac na' besyá'ə́banene', gosá'ə́ne': —¿Eaguá beṇá' Galilea beṇá' quinga chso'e dižá'ə́nə? ⁸ ¿Nactecxa chaquán' to tocho chenecho chso'e dižá' can' chso'e beṇá' gwłáž checho ca' dižá'? ⁹ Balcho naccho beṇá' Partia na' balcho beṇá' Media, na' balcho beṇá' Elam, na' balcho beṇá' Mesopotamia. Na' yebalcho beṇá' Jodea, na' yebalcho beṇá' Capadosia, yebalcho beṇá' Ponto, yebalcho beṇá' Asia, ¹⁰ yebalcho beṇá' Frigia na' beṇá' Panfilia, na' yebalcho beṇá' Egipto, na' yebalcho

za'acho yež Africa ca' de'en zjəchi' delant Sirene. Na' entr chio'o za'acho Roman' balcho goljcho naccho beṇə' Izrael na' yebalcho ben cuincho beṇə' Izrael. ¹¹ Na' balcho naccho beṇə' Creta na' beṇə' Arabia. Na' gatə'atezə beṇə' naccho, yoguə'əcho chenecho chso'e beṇə' Galilea quinga xtižə'əchon' de'en chaccho, chso'e dižə' che de'e zan de'e baben Diozən' de'e zaquə' yebanecho.

¹² Na' yoguə' beṇə' ca' besə'ədobə choso'ozenague' besyə'əbanene' na' gwsa'aczejlaže'e che de'en chaquən', na' zane' gosə'əne': —¿Bi zejen de'e nga chaquən'?

¹³ Na' yebale' gwsə'one' borl gosə'əne': —Beṇə' quinga chesə'əzožene'.

Dižə' de'en be' Bedən' len beṇə' Izrael ca' besə'əžag

¹⁴ Na' Bedən' gwzeche' lao beṇə' ca' txen len apostol ca' yešnej na' be'e dižə'ən zizjo gože' beṇə' ca' zjənžaguən': —Le'e beṇə' Jodea na' notə'atezəchle zole Jerosalenṇə', che'enda' gwzenagle chia' na' gonle xbab che de'en ze'e ṇia' le'e. ¹⁵ Beṇə' ljuēžja' quinga bito chəsə'əzožene' can' chaquele, la' ne'e naquə tempran. ¹⁶ Bachac can' bzoj de'e profet Joelən' ben' be' xtižə' Diozən' cana', bzoje' de'en gwna Diozən', nan:

¹⁷ Catə' bazon əžin tyemp par šo'o fin che yežlyon'

nada' Dioz gona' par nič Spirit chia'anə'

yedəson len beṇə' ža' doxen lao yežlyon'.

Na' gona' par nič xi'inle ca' so'e xtižə'anə'

na' beṇə' byo xcuidə' ca' yesə'əle'idaogüe'ene' bi de'en gona' par yesə'əle'idaogüe'ene',

na' güe'elena' beṇə' byo golə ca' dižə' lao bišgal chega'aque'enə'.

¹⁸ Na' yoguə' beṇə' ca' chso'on xšina'anə' la'anə' beṇə' byo o la'anə' no'olə, yedəso Spirit chia'anə' len lega'aque' par nič so'e xtižə'anə'.

¹⁹ Gona' par nič gaquə de'en cui nonə' le'i le'e yoban' na' lao yežlyon'.

Gwlo'a yelə' guac chia'anə' len chen, len yi' na' len žen de'en naquə ca bejw.

²⁰ Cuich əgwse'eni' bgüižən',

nach bio'onə' yeyaquən xṇa ca color che chen antslə ze'e əžin ža yida' de'e yoblə

par choglaogua'an che yoguə'əlol beṇə' šə non' napə dolə', nadan' naca' Xanle.

Gaquən to ža žialao xen,

na' gwlo'a yelə' guac xen chia'anə'.

²¹ Na' gaquə de que notə'atezə beṇə' yesə'əṇab goclen laogua',

nada' naca' Xanle gona' par nič cui žjəya'aque' lao yi' gabil.

Can' gwna Diozən' na' bzoj de'e profet Joelən' len, ben' be' xtižə' Diozən' cana'.

²² Na' le'e beṇə' Izrael gwlaž chia', legwzenag chia'. Ca naquə Jeso'osən' ben' naquə beṇə' Nasaretən', Diozən' blo'ine' le'e de que naque' beṇə' zaque'e. Diozən' bene' par nič Jeso'osən' bene' miłagr na' bichlə de'e zaquə' yebanecho par ble'ile, can' nezczenə'. ²³ Lao yelə' neze che Diozən' bin' ze'e gaquə che Jeso'osən', bsi'e xneze par nič Jodən' benene' lao na'alen' na' benle par nič beṇə' mal ca' gwsə'ote'ene' bosə'ode'ene' le'e yag corozən'. ²⁴ Pero na' Diozən' bolis bosbane'ene' ladjo beṇə' guat ca', chedə' bito gwzoi yelə' gotən' ṇabia'an le'. ²⁵ Quinga bzoj de'e Rei Dabin' xtižə' Jeso'osən' gan' nyoj Xtižə' Diozən' nan:

Nežda' de que Xana' Diozən' zoe' len nada' do tyempte

na' chaclene' nada' par nič cui bi chžeba'.

26 De'e na'anə' zoa' mbalaz na' cho'a dižə' can' chebeida' na' nezdə' yolis yosbane' nada' ladjo beṇə' guat ca' catə' bagota'.

27 Dioz chia' nezdə' bito yocua'aṇo' nada' gan' ža' beṇə' guat ca', ni que go'o latjə gožə' cuerp chia'anə',

nadan' naca' Xi'inon' na' naquə' la'aždaogua'anə' xi'ilažə'.

28 Bablo'ido' nada' naquən' gona' par nič abana' zejlicane' na' lechgualə' mbalaz soa' yedote de'en zoleno' nada'.

29 Beṇə' Izrael, nezecho de que de'e xaxta'ocho Rei Dabin' gote' na' bosocuaše'ene'. Na' nombi'acho yo'o de'en zo gan' bosocuaše'ene'.

30 Na' de'e Rei Dabin' ža' be'e dižə' can' bzejni'i Diozən' le' cana'. Gwne' naquən' segor can' ben' Diozən' lyebe de que to beṇə' galjə' lao dia che'enə' nabi'e Izraelən' can' gwnabia' le'enə'.

31 Diozən' bene' par nič de'e Rei Dabin' gwneze' can' gaquə' na' de'e na'anə' be'e dižə' che' Cristən' ben' babselə' Diozən' par chaclene' nasyon' chechon'.

Gwne' de que Cristən' yebane' na' bito yega'ane' gan' ža' beṇə' guat ca' na' nic gožə' cuerp che'enə'.

32 Na'a ža, Diozən' bolis bosbane' Jeso'osən' ladjo beṇə' guat ca' na' neto' naquəto' testigw de que beyas bebane'enə'.

33 Na' Diozən' len yelə' guac che'ene' bene' par nič beyep Jeso'osən' gan' zoe'enə' na' chnabi'e txen le'.

Na' Diozən' bnežjue'ene' Spirit che'enə' can' bene' lyebe. Na' Jeso'os na'anə' babene' miłagr nga de'en babenele' na' de'en bable'ile, babene' par nič zedəso Spiritən' len neto'.

34 Caguə de'e Rei Dabi na' ben' beyep yoban', sino de'e Dabin' bzoje' che' Jeso'osən' gwne':

Xancho Diozən' gože' Xana'anə':

“Gwche'edo' cuita' nga nabi'acho txen,

35 na' gona' par nič nitə' de'e ca' chso'on' contr le'

na' beṇə' contr chio' ca' xni'onə'.”

36 Na' yoguə' chio'o beṇə' Izrael cheyalə' nezecho de'en ngan' che' Jeso'osən' ben' betle bda'alene' le'e yag corozən'.

Diozən' gwleje'ene' par nič naque' Xancho' na' naque' Cristən', zeje dižə' ben' bsele'e par chaclene' nasyon' chechon'.

Can' gwna Bedən' gože' beṇə' Izrael ca' zjənžaguən'.

37 Na' catə' beṇə' ca' zjənžaguən' gwse'enene' xtiže'enə' de'e juisy de'e gwsa'aque'ne' lo'o la'ažda'oga'aque'enə', nach gwse'e Bedən' na' apostol ca' yelə': —Beṇə' gwlaž, žbin' cheyalə' gonto' ža?

38 Nach Bedən' gože' lega'aque': —Cheyalə' yedinjele' xtolə'əle' ca' par nič Diozən' yezi'ixene' chele' na' choale' nis par yesə'əzeze beṇə' de que bachonlilažə'əle' Jesocristən'.

Nach Diozən' gone' le'e Spirit che'enə' son lo'o yichjla'ažda'olen'.

39 Diozən' gone' notə'ətezle' Spirit che'enə' can' none' lyebe, le'e na' xi'inle' ca' na' notə'ətezə beṇə' zitə', la' chnežjue'en' yoguə' beṇə' chbeje' par chsa'aque' xi'inə'.

40 Nach Bedən' be'elene' lega'aque' dižə' zan, na' gwneyoine' lega'aque' gože': —Leyechoj' lao de'e malən' de'en chso'onchgua beṇə' ca' cui zjanombia' Diozən'.

41 Ca' goquən' beṇə' ca' gwse'ejle' che' dižə' de'en be' Bedən' gosə'əchoe' nis. Na' lao žanə' šona' mil beṇə' ca' gwso'onlilaže'e' Jeso'osən' na' gwsa'aque' txen len yeziquə'əchlə beṇə' bachso'onlilažə'əcze' le'.

42 Yogue'e' gwnitə'ətezə' gwnite'e' gosə'ənaogüe' de'en bososed' bosolo'i' apostol ca' lega'aque' na' gwsa'aque' tozə' len yeziquə'əchlə beṇə' gwso'onlilažə' Jeso'osən' na' gwse'ej' gwsa'ogüe' txen na' gwnitə'ətezə' gwnite'e' gwso'one' orasyonə' txen.

Can' gws'o'on beṇə' ca' gws'o'onlilažə' Cristən' de'e neche

⁴³ Na' yoguə'əzə beṇə' besyə'əbanene' can' gws'o'on apostol ca' miḷagr zan len yelə' guac che Diozən'. ⁴⁴ Na' beṇə' ca' bachso'onlilažə' Jesocristən' gwsa'aque' tozə na' gws'o'one' tozə yoguə'əloḷ de'en zjədeine'. ⁴⁵ Na' gws'o'ote'e byen chega'aque'enə' na' bichlə de'e ca' zjədeine' na' mech de'en besə'əle'ine' chein' gosə'əyise'en entr yoguə'əloḷga'aque' segon de'en besə'əyažje to toe'. ⁴⁶ Na' tža tža besə'ədopə besə'əžague' yo'odao' əblaonə' na' leczə gwse'ej gwsa'ogüe' t xen liž to toga'aque' na' gwnite'e mbalaz na' besyə'əbeine' gws'o'one' t xen. ⁴⁷ Gwnitə'ətezə gwnite'e gws'o'elaogüe'e Diozən'. Na' gwsa'azlažə' beṇə' yeziquə'əchlə can' gws'o'one'enə'. Na' tža tža Xancho Diozən' bene' par niç gwyanch beṇə' ca' gws'o'onlilažə' Jesocristən'.

3

Besyə'əyone' to beṇə' coj

¹ Na' to ža Bedən' na' Juannə' ja'aque' yo'odao' əblaonə' do cheda šonə, or catə' chso'on beṇə' Izrael ca' orasyon segon costombr chega'aque'enə'. ² Na' gwzo to beṇə' nxiṇj ni'enə' dezd goljtie' na' yoguə' ža gosə'əbec beṇə' le' cho'a puert che yo'oda'onə' puert de'en nzi' "De'e Xochē", par gwṇabe' carida lao beṇə' ca' chja'ac yo'oda'onə'. ³ Nach catə' besə'əžin Bedən' na' Juannə' yo'oda'onə' na' be'enə' nxiṇj ni'enə' bolgüiže' lega'aque' yoso'onežjue'ene' mech. ⁴ Nach Bedən' na' Juannə' gosə'əbeze' na' bosə'əgüiachgüe'ene' na' Bedən' gože'ene': —Bgüia neto'.

⁵ Na' be'enə' bene' xbab yoso'onežjue'ene' mechən'. ⁶ Pero Bedən' gože'ene': —Bito bi mech chia' de gona' le', pero de to de'e gona' gaquəlena' le'. Por yelə' guac che Jesocristən' ben' naquə beṇə' Nasaretən' chona' mendad gwzoža' na' gwda.

⁷ Nach Bedən' bexe'e na' licha be'en bsože'ene', na' le'e gocte gwzeche' na' ni'e ca' le'e besyə'əyacten gual na' leczə ca' beçhṇj ni'e ca'. ⁸ Na' catə' gocbe'ine' babesyə'əyac ni'e ca' gual bxite'e yelə' chebei che'enə'. Na' gwyo'e cha'ašil che yo'oda'onə' len lega'aque' chxite'e na' cho'elaogüe'e Diozən'. ⁹ Na' beṇə' ca' ža' cha'ašilən' besə'əle'ine' can' chde' chxite'e na' cho'elaogüe'e Diozən'. ¹⁰ Na' gwsa'acbe'ine' de que naque' ben' chbe' chṇab carida yoguə' ža cho'a puert che yo'oda'onə' puert de'en nzi' "De'e Xochē", na' lechguale besyə'əbanene' de que babeyaque ni'enə'.

Bedən' be'e xtižə' Diozən' cha'ašil che yo'oda'onə'

¹¹ Na' to cha'ašil che yo'oda'onə' nzi'in "Che de'e Salomonṇə". Cha'ašil na' gwyej ben' beyaque ni'enə' len Bedən' na' Juannə'. Bito bsane' lega'aque', con bexe'e na'aga'aque'enə', na' yoguə' beṇə' ca' ža' yo'oda'onə' besə'əžagsese' par jəsə'əgüie'ene' chedə' besyə'əbanchgüeine' de'en babeyaque be'enə'. ¹² Na' catə' Bedən' ble'ine' de que bazjənžag beṇə' zan gan' nite'enə' nach be'elene' lega'aque' dižə' gože' lega'aque': —Le'e beṇə' gwlaž chia' beṇə' Izrael, chebanele can' babeyaque be'enga. De repent chaquele de que por yelə' guac cheton' bento' par niç beyaque be'enga o šə chaquele beyaquene' por ni che de'en chonchguato' can' chazlažə' Diozən', pero caguə ca'anə'. ¹³ De'e xaxta'ocho Abraannə', Isaaquən' na' Jacobən' gws'o'elaogüe'e tozə Diozən' ben' cho'ela'ochə, na' Dioz na'anə' bnežjue' yelə' bala'an xen che Xi'ine' Jeso'osən'. Pero le'e bdele Jeso'osən' lao na' jostis ca' par gws'o'ote'ene' na' bžonle catə' Pilatən'

gone'ene' əgwsane'ene'. ¹⁴ Can' benle len Jeso'osən' la'anə'əczə naque' be'nə' la'aždao' xi'ilažə' juisy na' naque' le'ezelaogüe be'nə' güen. Nach gwñable bosan Pilatən' to be'nə' güet be'nə' de ližyan' l'gua'a Jeso'osən'. ¹⁵ Na' ca naquə Jeso'osən' ben' əbxe yelə' mban zējlicanən', le'ena' betle pero na' Diozən' bolis bosbane'ene' ladjo be'nə' guat ca'. Neto' ble'ito'one' na' cho'eto' dižə' de que bebane' ladjo be'nə' guat ca'. ¹⁶ Na' chle'ile benga cui goquə sa' na' nombi'alene', na' cheyalə' ənezele de que Diozən' beyone' ni'ena' chedə' chonlilažə'əto' Jeso'osən'. De'e yoblə nia' de que de'en chonlilažə'əto' Jeso'osən' de'e na'anə' Diozən' bene' par niç beyacšao' ni'a benga can' chle'ilen'.

¹⁷ Be'nə' bišə' dao', nežda' de que le'e na' be'nə' golə blao chele ca' betle Jeso'osən' laogüe de'en cui gwyejni'ile de que Dioz nan' bsele'ene'. ¹⁸ Naque' Cristən' ben' gwlej Diozən' par gaquəlene' nasyon chechon'. Can' goquə goc complir de'e ca' ben Diozən' mendad bosozoj de'e profet ca' che Cristən' antslə ze'e sele'ene'. Gwso'e dižə' de que yoso'oçhi' yoso'osaquə' be'nə' le' na' so'ote'ene'. ¹⁹ Na'a ža leyoša' xbab chelen' na' le'e yedinje xtolə'əle ca' par niç Xancho Diozən' gwnitlaogüe'en na' par niç gone' ca' sole mbalaz. ²⁰ Nach Xancho Diozən' sele'ene' Jeso'osən' yežlyo nga yetlas ben' gwleje' gwlatte par naque' Cristən'. ²¹ Pero chonən byen yega'an Jesocristən' yoban' xte catə' əžin ža gon Diozən' par niç yežlyon' yeyaquən de'e cobə. La' Diozən' bene' par niç de'e profet ca' be'nə' ca' gwleje' par gwsa'aque' lažə' ne'ena' na' gwso'e xtiže'ena' cana'ate bosozoje' de que yeyaquən de'e cobə. ²² De'e Moizežən' be'elene' de'e xaxta'ocho ca' dižə' gože' lega'aque': "Xancho Diozən' sele'e yeto be'nə' lao dia chelen' par güe'elene' le'e xtiže'ena' can' bsele'e nada'. Che be'enan' gwzenagle bitə'ətezə əne'. ²³ Na' Diozən' gone' par niç yesə'əbiayi' yogua' be'nə' ca' cui yoso'ozenag che be'ena' əsele'e." Can' gož de'e Moizežən' de'e xaxta'ocho ca'.

²⁴ Le'egatezə ca' yoguə'əlol de'e profet ca' be'nə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana' gwzolažən' len de'e Samuelən' na' be'nə' ca' gwsa'ac gwdechlə gwso'e dižə' che tyemp nga zocho na'a na' che de'e ca' bachac na'a. ²⁵ De'e profet ca' zjənaque' xaxta'ocho na' lyebe de'en ben Diozən' len de'e Abraanə' de que gone' güen len xi'in dia che'ena' naquən par chio'o. Gože' de'e Abraanə': "Por xi'in dia chio' be'nə' nitə' to to nasyon nite'e mbalaz." ²⁶ Can' chac, Diozən' gwleje' Xi'inən' bsele'ene' por ni checho na' gone' par niç to tole sole mbalaz šə yedinjele xtolə'əle ca'.

4

Bedən' na' Juannə' nite'e lao be'nə' gwnabia' ca'

¹ Ne'e chso'elente Bedən' na' Juannə' be'nə' ca' dižə' catə' besə'əžin bałə bəxoz che be'nə' Izrael ca', na' be'nə' gwnabia' che yo'odao' əblao chega'aque'ena' na' be'nə' sadoso ca' be'nə' ca' cui chse'ejle'e de que yesy'əban be'nə' guat ca'. ² Be'nə' sadoso ca' chəsə'əže'e de'en choso'osed choso'olo'i Bedən' na' Juannə' be'nə' ca' zjənžaguən', choso'ozejni'ine' lega'aque' de que gwžin ža catə' yesy'əban be'nə' guat ca' chedə' be-ban Jeso'osən'. ³ Na' be'nə' blao ca' gosə'əzene' Bedən' len Juannə' na' gosə'əyixjue' lega'aque' ližyan' sin cui gwsa'ogüe' xya chega'aque' can' cheyalə', chedə' bachexjw že'ena' na' bito golə'əch so'one' yelə' jostis chega'aque'ena' že'ena'. ⁴ Na' ca naquə be'nə' ca' gwse'ene' choe' Bedən' na'

Juannə' xtižə' Diozən' zane' gwso'onlilaže'e Cristən', na' txen len beṇə' ca' bagwso'onlilaže'ene' antslə gwnitə' gueyə' mil beṇə' byo cui cuent no'olə.

⁵⁻⁶ Na' beteyo beṇə' gwnabia' che beṇə' Izrael ca', beṇə' golə blao ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezən' besə'ədopə besə'əžague' Jerosalennə' len Anasən' ben' naquəch bχoz əblao na' len Caifasən' na' Juannə' na' Ljandr na' nochlə beṇə' ca' zjənaque' bišə' ljuēžj ben' naquəch bχoz əblaon'. ⁷ Nach gwso'one' mendad jəsə'əxi'e Bedən' na' Juannə' na' gosə'anabene' lega'aque': —ζNon' ben lsens chele par beyonle be'enə' nxiṇjən'? o ζnon' ben mendad par beyonlene'?

⁸⁻⁹ Na' ca naquə Spirit che Diozən' gwnabia'an yichjla'aždao' Bedən' nach benən par nič gože' beṇə' ca': —Le'e beṇə' gwnabia' na' beṇə' golə beṇə' blao che Izraelən', chṇable nac goquən' beyonto' be'enə' nxiṇj ni'enə'. ¹⁰ Yoguə'ale cheyalə' gwzenagle na' ania' le'e, de que le'e betle Jesocristən' be'enə' naquə beṇə' Nasaret, bda'alene' to le'e yag coroz, pero Diozən' bolis bosbane'ene' ladjo beṇə' guat ca', na' Jesocrist nan' bene' yelə' guac beyaque bengə. ¹¹ Jesocristən' naque' le'ezeləogüe beṇə' zaque'e, pero bito bzenagle che'. De'e na'anə' gwxaquə'əlebene' ca to yej de'en naquə le'ezeləogüe de'e güen na' le'e gwxaquə'əlebele ca beṇə' güen yo'o beṇə' jəsə'əcho'on yejən' de'e naquəch yej güen, pero yejən' banaquən yej squin na'a. ¹² Tozə Jesocristən' guaquə yebeje' beṇə' xni'a de'e malən', na' notono nochlə zo doxen lao yežlyon' beṇə' gaquə yebej chio'o xni'a de'e malən' sino tozə Jesocristən'.

¹³ Besyə'əbane beṇə' gwnabia' ca' can' boži'i Bedən' na' Juannə' xtižə'əga'aque'enə' sin cui besə'əžebe', len nachia' zjənaque' beṇə' yixə' na' bito zjənsedteque'. Nach gwsa'ache'ine' de que beṇə' ca' bito chesə'əžebe' chedə' bagosə'adalene' Jeso'osən'. ¹⁴ Na' de'en zecha ben' beyaque ni'enə' txen len Bedən' na' Juannə' bito besyə'əžebe beṇə' gwnabia' ca' bi xya sa'ogüe' chega'aque'. ¹⁵ Nach besyə'əbeje' apostol ca' fuerlə žlac boso'oxi'e entr ljuēžjga'aque' naclə so'one'. ¹⁶ Na' beṇə' gwnabia' ca' gwse'e ljuēžjga'aque': —ζBi goncho len beṇə' quinga? Yoguə' beṇə' ža' Jerosalen nga zjənezene' de que gwso'one' to miłagr xen na' bito gaquə ye'echo beṇə' de que bito gwso'one' miłagrən'. ¹⁷ Letečozə goncho par nič cui gasə' laljə dižə' de'en chso'enə'. De'e na'anə' cheyalə' ye'echo lega'aque' gatə' castigw gual chega'aque' šə so'eche' xtižə' Jeso'osən'.

¹⁸ Nach gwsa'axe' Bedən' na' Juannə' de'e yoblə na' gwse'e lega'aque' cuich so'e dižə' che Jeso'osən' na' cuich no yoso'osed yoso'olo'ine' che'. ¹⁹ Nach Bedən' na' Juannə' bosyo'oži'en gwse'e lega'aque': —Legon xbab che de'e nga, ζachaquəle chene'e Diozən' gwzenagto' chele o šə chene'ene' gwzenagto' che'enə' ža? ²⁰ Bito gaquə cuezəto' cuich güe'eto' dižə' che de'e ca' bable'ito' na' babeneto' che Jeso'osən'.

²¹⁻²² Na' de'e zan de'e gwse' beṇə' gwnabia' ca' lega'aque' par yoso'ošebe' lega'aque'. Pero na' bito besə'əželene' naclə so'one' lega'aque' castigw chedə' beṇə' zan chso'e yelə' choxwlen che Diozən' de'en beyaque be'enə'. Mazəchlə čhoa izene' na' dezd goljtie' cui goquə se'e. Na' beṇə' gwnabia' ca' cui gwse'enene' yoso'oše'e beṇə' zan ca', de'e na'anə' bosyo'osane' Bedən' na' Juannə'.

Gosə'anabene' Diozən' gaqualene' so'e xtižə'enə' sin cui yesə'əžebe'

²³ Na' Bedən' len Juannə' cata' bosyo'osan beṇə' gwnabia' ca' lega'aque' jəya'aque' gan' nita' yeziquə'əchlə beṇə' ca' chso'onlilažə' Cristən' na'

gwso'elene' lega'aque' dižə' yoguə'əlo' can' əgwse' bχoz əblao ca' na' beṇə' golə blao ca' lega'aque'. ²⁴ Na' beṇə' ca' catə' gwse'enene' dižə'an tozə can' gwso'one' xbab len lega'aque' na' gwso'one' orasyonṇə' lao Xacho Diozən' gosə'əne': —Xanto' Dioz, len' beno' yoban' na' yežlyon' na' nisdə'onə'. Len' beno' benach, bia ca' chsa'aš na' biquə'əchlə de'e zjəde, na' len' chnabi'o doxenlə. ²⁵ Na' Spirit chio'onə' benən par ničh de'e Rei Dabin' bzenague' chio' na' bzoje' dižə' quinga de'en nan:

Beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael chsa'ase' contr le' Xanto' Dioz, pero bitoczə gaquə can' chso'one' xbabən'.

²⁶ Beṇə' gwnabia' che ṇasyon ca' na' che yež ca' txenṇə' zjənaque' chso'one' contr le' Xanto' Dioz,

na' contr Xi'ino' Cristən' ben' bselo'o par gaquəlene' ṇasyon Izrael čheto' nga.

²⁷ Na' lao' syoda ngan' besə'ədobə Rei Erodən' na' Ponsio Pilatən' na' beṇə' cui zjənaque' beṇə' Izrael, na' len beṇə' Izrael ca'. Na' yogue'e gwso'one' txen par gwso'ote' Xi'ino' Jeso'osən' ben' naquə beṇə' la'aždao' xi'ilažə' juisy, ben' gwlejo' par gaquəlene' ṇasyon čheto' nga. ²⁸ Gwso'one' can' bsi'o xneze gaquə na' can' gwduxjui'o cana'ate. ²⁹ Na' na'a ža Xanto', bgüia can' chso'on beṇə' gwnabia' ca' chse'enene' yoso'ošebe' neto' beṇə' güen žin čhio', na' goclen neto' par ničh cui žebto' güe'eto' xtižo'onə'.

³⁰ Na' catə' güe'eto' xtižo'onə' blo'ešga yelə' guac che Xi'ino' Jeso'osən' beṇə' la'aždao' xi'ilažə' juisyən' ca' de'en gaquə no miłagr, na' yesyə'əyague no beṇə' chsa'acšene na' gaquə bichlə de'e yesyə'əbane beṇə'.

³¹ Na' catə' beyož gwso'one' orasyonṇə' ca' Diozən' bene' par ničh gwxo' gan' zjəndopə zjənžague'enə' na' Spirit che'enə' bedəṇabia'achən yichjla'ažda'oga'aque'enə' na' goclenən lega'aque' par gwso'e xtiže'enə' sin cui besə'əžebe'.

Gwso'one' de'en zjəde čhega'aque' tozə

³² Na' yoguə' beṇə' ca' gwso'onjilažə' Cristən' tozə can' goquə yichjla'ažda'oga'aque'enə'. Na' yoguə' bi de'en zjəde čhega'aque'enə' gwso'one'en tozə na' notono gwna: “Chia' de'e nga”, o “Chia' de'e na’”, la' naquən che yoguə'əga'aque'. ³³ Na' apostol ca' gwnitə'ətezə gwnite'e boso'ozejni'ine' beṇə' de que Jeso'osən' bebane' ladjo beṇə' guat ca'. Na' Diozən' goclenchgüe' lega'aque' len bi de'en gwso'one' na' bene' par ničh beṇə' yeziquə'əchlə gwsa'apəchgüe' lega'aque' respet. ³⁴ Can' goquə bito bi bi goquə falt bi de'en besə'əyazje beṇə' ca' gwso'onjilažə' Cristən', čhedə' beṇə' ca' gotə' yežlyo čhega'aque' o ližga'aque' tgüejə gwso'otəga'aque'en.

³⁵ Na' mech de'en besə'əle'ine' che to ton boso'onežjue'en apostol ca' na' apostol ca' gosə'əyise'en len beṇə' ca' yelə' con noe' byažjene'en.

³⁶ Can' ben to beṇə' Čhipre beṇə' le Jwse. Naque' beṇə' goljə lao dia che de'e Lebin' na' apostol ca' bosə'əsi'ene' Bernabe, zejen dižə' ben' chtipe' lažə'əcho. ³⁷ Jwse na'anə' bete'e to yežlyo čhe'enə' na' mech de'en ble'ine' čheinə' bnežjue'en apostol ca'.

5

De'e mal de'en ben Ananias na' Safira

¹ Na' zo to beṇə' le Ananias na' no'ol che'enə' Safira, na' Ananiasən' bete'e to yežlyo čhe'enə'. ² Pero na' boso'oxi'e entr lega'acze' yoso'oxoayague' apostol ca' yoo'onežjue' to partzə mech de'en besə'əle'ine' čheinə' na' se'e lega'aque' de que doxenənṇə'. Nach gwyej

Ananiasən' na' bnežjue' mechən'. ³ Nach Bedən' gože'ene': —Ananias, ĵbixchen' bzenago' che gwxiye'enə' par chacdo' əxoayago' Spirit che Diozən', nao' neto' de que choŋo' doxen mechən' de'en ble'ido' cate che yežlyon' len bagwlo'oša'ole to partan' par cuinlen'? ⁴ Ćhio' yežlyon' catə' cuiŋə' goto'on, na' ĳhio' mechən' de'en ble'ido' catə' beto'on na' zaco'o par beno' bi che'endo' len len. De'e malən' benle ca de'en goquale əxoayagle len de'en benle neto'. Caguə contr neto'onə' babenle de'en benlažə'əle sino contr Dioz na'anə'.

⁵ Nach Ananiasən' catə' benene' xtižə' Bedən' to bgüixze' na' gote'. Na' yoguə' beŋə' ca' gwse'enene' dižə' can' goquən' lechgualə besə'əžebe'. ⁶ Na' besə'əžin beŋə' xcuidə' ca' gan' bgüixə de'e Ananiasən' na' bosyə'əĳhele' cuerp che'enə' to lachə' na' besyə'əyo'ene' gan' boso'ocuaše'ene'.

⁷ Na' gwde do šon or gote' bžin no'ol che'enə' na' gwyo'e yo'onə' sin cui nezene' šə bin' bagoc che de'e be'en che'enə'. ⁸ Na' Bedən' gože'ene': —Ca naquə yežlyon' de'en betə'alen' ĳəleine' to ca'atə'ətən' ble'ile ĳhein' ža?

Na' Safiran' gože'ene': —To ca'atə'ətən'.

⁹ Nach Bedən' gože' no'olən': —ĳbixchen' goco' tozə len be'en ĳhio'onə' chaquele gonle Diozən' prueb šə leine' can' ne' bito əxoayagcho? Cho'a puert nga zjəzecha beŋə' ca' baboso'ocuašə' be'en ĳhio'onə' na' ŋa'a so'e le'.

¹⁰ Na' le'e bgüixte Safiran' lao Bedən' na' gote'. Na' catə' gwso'o beŋə' xcuidə' ca' lo'o yo'onə' besə'əle'ine' bagote' nach gwso'ene' jašə'acuaše'ene' cuit de'e be'en che'enə'. ¹¹ Na' yoguə' beŋə' ca' chso'onlilažə' Cristən' besə'əžebe' can' goquən' na' lecəə besə'əžeb yeziquə'əchlə beŋə' gwse'ene dižə' can' goquən'.

Gwso'one' de'e zan miłagr

¹² Na' apostol ca' gwso'one' de'e zan miłagr entr beŋə' ca' ža' Jerosalenŋə'. Na' beŋə' ca' chso'onlilažə' Xancho Jesocristən' chəsə'əadopə chəsə'əžague' txen cha'ašil che yo'odao' əblaonə' gan' nzi' "Che Salomonŋə'". ¹³ Na' yeziquə'əchlə beŋə' ca' ža' Jerosalenŋə' lechgualə gwsa'apəga'aque'ene' respet, la'anə'əczə besə'əžebe' par yesə'əžague' txen len lega'aque'. ¹⁴ Pero na' zane' gwso'onlilažə'e Xancho' na' besə'əžague' txen, zan beŋə' byo na' no'olə. ¹⁵ Na' catə' no beŋə' gwsa'acšene gosə'əyixjue' lega'aque' tnezən' do lao cam o do lao yagla' gosə'əbeze' catə' te Bedən' na' gwse'enene' ŋite'e gan' yesə'əchele' bxen che Bedən' par niĳ yesyə'əyaquene' šə bi yižgüen' chse'ine'. ¹⁶ Na' beŋə' ca' ža' yež ca' zjəchi' galə'əzə Jerosalenŋə' ja'aque' Jerosalenŋə' zjənche'e beŋə' ca' cha'acšene na' beŋə' ca' zjəyo'o zjəyaz de'e xio' ca'. Na' por yelə' guac che Diozən' apostol ca' gwso'one' par niĳ besyə'əyaque beŋə' ca' gwsa'acšene na' besyə'əbeje' de'e xio' ca' zjəyo'o yichjla'aždao' beŋə'.

Boso'olagzejə boso'olagzide' Bedən' len Juanŋə'

¹⁷ Nach ben' naquəch bxož əblao na' yeziquə'əchlə beŋə' sadoseo ca' beŋə' ca' cui chse'ejle'e de que yesyə'əban beŋə' guat ca', besə'əgue'ine' apostol ca'. ¹⁸ Na' gosə'əzene' lega'aque' na' gosə'əyixjue' lega'aque' ližyan'. ¹⁹ Na' to angl beŋə' za' gan' zo Xancho Diozən' bžine' ližyan' še'elə na' bsaljue' puert ca' na' beje' lega'aque'. ²⁰ Na' gože' lega'aque' žja'aqueche' yo'odao' əblaonə' na' so'eche' dižə' len beŋə' ca' chəsə'əžaguən' naquən' so'one' par yesə'əzi'e yelə' mban zejlicanən'. ²¹ Nach de'en gwse'enene'

can' gož anglən' lega'aque', ja'aque' yo'odao' əblaonə' catə' gwye'eni'inə' na' boso'osed boso'olo'ine' beṇə' ca' zjənžaguan'.

Na' ben' naquəch bχoz əblao txen len beṇə' golə blao ca' chəsə'anabia' nasyon Izraelən' besə'ədobe' par gwso'one' jontən' nach gwso'one' mendad žjəsə'əxi'e apostol ca' gan' zjədie' ližyan'. ²² Pero catə' besə'əžin xə'ag yo'odao' ca' ližyan' caguə no apostol ca' nla'. Na' jəya'aque' lao beṇə' gwnabia' ca' jəsyə'ədixjui'e. ²³ Chse'e beṇə' ca': —Nyeyjw chech ližyan' na' soldad ca' nite'e cho'a puertən' chsa'ape'en pero catə' bsaljwto' puertən' caguə no apostol ca' ža' lo'o ližyan'.

²⁴ Na' ben' naquəch bχoz əblao na' beṇə' gwnabia' che soldad ca' chsa'apə yo'oda'onə', na' bχoz golə blao ca' catə' gwse'enene' rsonnə' besyə'əbanene' na' gwsa'acžejlaze'e bi zeje ca' de'en bagoquan'. ²⁵ Na' lao chsa'acžejlaze'ənə' bžin to beṇə' gože' lega'aque' de que apostol ca' beṇə' ca' gosə'əyixjue' ližyan' že'e cha'ašil che yo'odao' əblaonə' choso'osed choso'olo'ine'.

²⁶ Nach beṇə' gwnabia' che soldad gop ca' gwyeje' len xə'ag yo'odao' ca' jəsyə'əxi'e apostol ca' dižə' šao'. Bito gwso'one' znia len lega'aque' čhedə' besə'əžebe' beṇə' ca' choso'ozenag xtižə' apostol ca' šə yoso'ošize'e lega'aque' yej. ²⁷ Na' catə' besə'əžin apostol ca' lao beṇə' gwnabia' ca' beṇə' ca' chso'on jontən' nach ben' naquəch bχoz əblao gože' lega'aque': ²⁸ —Bach bento' mendad cui gü'e'ele dižə' che Jeso'osən' na' cuich əgwšed əgwlo'ile beṇə' che le'ənə', na' mazəchlə babe'elenle yoguə' beṇə' Jerosalen ca' xtiže'ənə'. Na' bachosbaguə'əle neto' che de'en gwso'ote'ene'.

²⁹ Nach Bedən' na' apostol ca' yelə' gwse'e le': —Naquəchən de'e žialao xench gwzenagto' che Diozən' cle ca' che beṇə'chən'. ³⁰ Le'e betle Jeso'osən' bda'alene' to le'e yag coroz pero Dioz ben' cho'ela'ocho na' ben' be'elao' de'e xaxta'ocho ca' bolis bosbane'ene' ladjo beṇə' guat ca'. ³¹ Na' na'a Diozən' babnežjue'ene' yelə' bala'aṅ xen na' yelə' gwnabia' xen par ničh chnabi'e na' chebeje' beṇə' xni'a de'e malən'. Na' le'ənə' chene'ene' gaquəlene' yoguə' chio'o beṇə' Izrael par ničh yedinjecho xtolə'əchon' na' yezi'ixene' checho. ³² Neto' nezeto' can' ben' Diozən' len Jeso'osən' na' cho'eto' dižə' čhei, na' leczə Spirit che Diozən' nezczen na' cho'en dižə' čhei na' Diozən' babsele'e Spirit che'ənə' zon lo'o yičjila'aždao' beṇə' ca' choso'ozenag che'.

³³ Na' lechguəle besə'əža'a beṇə' gwnabia' ca' catə' gwse'enene' can' gož Bedən' lega'aque' na' gwse'enene' so'ote' apostol ca'. ³⁴ Pero na' lao jontən' zo to beṇə' fariseo beṇə' le Gamaliel. Chsed chlo'ine' beṇə' lei de'en bzoj de'e Moizezən' na' gwsa'apəchgua beṇə' le' respet. Na' Gamalielən' gwzeche' lao jontən' na' bene' mendad yesə'əchoj apostol ca' fuerlə žlac gü'e'elene' beṇə' ca' ža'anə' dižə'. ³⁵ Nach gože' beṇə' ca' ža'anə': —Beṇə' gwlaž, cheyalə' gongaxjcho xbab nac goncho len beṇə' quinga par ničh goncho de'en naquə de'e sin'. ³⁶ Le'e yosa'alažə' can' goquə catə' bchoj ben' le Teudas gwne' de que naque' beṇə' zaque'e. Na' do tap gueyoa beṇə' boso'ozenag che' na' gwsa'aquene' txen. Pero na' bžin ža gwso'ot beṇə' le' na' besyə'əyasəlas beṇə' ca' gwsa'aque' le' txen, caguə bi goquəch so'one'. ³⁷ Nach gwdechlə to beṇə' Galilea ben' le Jodas bchoje' ca' tyempən' boso'ogualə'e yiš balə beṇə' ža' to to yež, na' beṇə' zan gwsa'aquene' txen na' leczə bžin ža gwso'ote'ene' na' beṇə' ca' gwsa'aque' le' txen leczə besyə'əyasəlase'. ³⁸ Na' de'e na'anə' choṅa' le'e consejw nga, ljoye' beṇə' quinga, bito bi gonecho lega'aque'. La' šə de'en choso'osed

choso'olo'ine'enə' naquən che lega'acze' gwžin ža catə' yenitən. ³⁹ Na' šə de'en choso'osed choso'olo'ine'enə' naquən che Diozən', bito bi gaquə goncho par cui gasəlasən. Cheyalə' gapcho cuidad par ničh cui tiləlencho Diozən'.

⁴⁰ Na' gwsa'azlažə' beṇə' gwnabia' ca' can' gož Gamalielən' lega'aque'. Nach gwsa'axe' apostol ca' na' gosə'əyine' lega'aque' na' gwso'one' mendad cuich no yoso'osed yoso'olo'ine' che Jeso'osən' batə'ətezəchlə. Nach bosə'osane' lega'aque'. ⁴¹ Na' ca' naquə' apostol ca' catə' besyə'əchoje' gan' gotə' jontən' chesyə'əbeine' de que Diozən' bsi'e xneze bosə'oči' bosə'osaquə' beṇə' lega'aque' por ni che de'en choso'osed choso'olo'ine' che Jeso'osən'. ⁴² Na' yoguə' ža bosə'osed bosə'olo'iche apostol ca' che Jesocristən' do liž beṇə' na' do catə' chja'aque' yo'odao' əblaonə'.

6

Beṇə' ca' chso'onlilažə' Cristən' gosə'əbeje' gažə beṇə' par gwsa'aque' comisyon čega'aque'

¹ Na' ca tyempən' zda chanch beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' na' beṇə' ca' chso'e dižə' griego gwzolao chəsə'əže'eše'e čhedə' no'olə gozeb ca' entr' lega'aque' bito chəsə'əzi'e lebe len no'olə gozeb ca' entr' beṇə' ca' chso'e dižə' ebreo catə' chəsə'əyise' de'en chse'ej chsa'o to toga'aque'. ² Nach apostol ca' šižin bosyə'otobe' yeziquə'əchlə beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' na' gwse'e lega'aque': —Bito naquən güen par neto' cuezəto' cuich əgwsed əgwlo'ito' beṇə' xtižə' Diozən' par ničh čhsto' de'en əse'ej əsa'o beṇə'. ³ De'e na'anə' beṇə' bišə', lecuej gažə beṇə' entr' le'e, beṇə' chnabia' Spirit che Diozən' yičhja'ažda'oga'aque'enə', beṇə' zjənaquə beṇə' sin' na' beṇə' chso'on de'e güennə', na' le'e gon lao na'aga'aque' yesə'əyise' de'en əse'ej əsa'o beṇə' ca'. ⁴ Na' neto' sotezə soto' gonto' orasyonṇə' na' əgwsed əgwlo'ito' beṇə' xtižə' Diozən'.

⁵ Na' gwsa'azlažə' yoguə' beṇə' ca' gwso'one' can' gwse' apostol ca' lega'aque', na' gosə'əbeje' to beṇə' le Esteban, beṇə' chonlilažə'əchgua Diozən' na' chnabi'achgua Spirit che Diozən' yičhja'aždaogüe'enə'. Na' leczə gosə'əbeje' Lip na' Procoro na' Nicanor na' Timon, na' Parmenas na' Nicolas beṇə' Antioquia, beṇə' ben cuine' beṇə' Izrael. ⁶ Na' bosə'ozoe' lega'aque' lao apostol ca' par ničh apostol ca' gwso'one' orasyon čega'aque' na' bosə'oχoa na'aga'aque'enə' yičh beṇə' ca' par gwso'o lao na'aga'aque'enə' žinnə' de'en so'one'enə'.

⁷ Na' beṇə' zanch gwse'enene' xtižə' Xancho Jesocristən', na' zan beṇə' Jerosalennə' gwso'onlilaže'ene' na' leczə zan bχoz ca' bosə'ozenague' na' gwse'ejle'e xtiže'enə' de'en bosə'osed bosə'olo'ine'.

Gosə'əzene' Estebannə'

⁸ Na' ca' naquə' Estebannə' gwzochgua yelə' guac che Diozən' len le' na' Diozən' goclenchgüe' le'. De'e na'anə' bene' miłagr na' bichlə de'e zaquə' yesyə'əbane beṇə' lao beṇə' ca' ža' Jerosalennə'. ⁹ Na' zo to yo'oda'onə' de'en chəsə'əne' "Yo'odao' che Beṇə' ca' Gwsa'ac Esclabos". Beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag na' za'aque' Sirene na' Alejandria, na' Silisia na' Asia, na' balə beṇə' ca' gwzolao gwsa'acyože' Estebannə'. ¹⁰ Pero na' bito besyə'əželene' nac yosyə'oži'e xtižə' Estebannə' čhedə' Spirit che Diozən' bnežjon le' yelə' sin' na' bzejni'in le' bin' gwne'. ¹¹ Nach gosə'əgo'oyele'e to čhopə beṇə' par bosə'oχoyague' gosə'əne' de que Estebannə' babžia bnite'e de'e Moisezən' ben' bzoj lei che beṇə' Izrael ca' na' leczə gosə'əne'

de que babžia bnite'e Diozæn'. ¹² Na' beņə' ca' gwsa'acyożə Estebannə' boso'ota boso'one' beņə' lao syodan' na' beņə' golə blao che beņə' Izrael ca' na' beņə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezæn'. Na' ja'acdoe' gan' zo Estebannə' na' gwso'oçe'ene' na' gosə'ache'ene' gan' ža' beņə' ca' chəsə'anabia' Izraelæn'. ¹³ Nach besyə'əyilje' beņə' soe' dižə' güenlažə' beņə' gosə'əne' che': —Benga cuiczə žizə zoe' chžia chnite'e yo'odao' əblao nga na' lei de'en bzoj de'e Moizezæn'. ¹⁴ Babeneto' ne' de que Jeso'os beņə' Nasaretæn' yochiņje' yo'odao' əblaonə' na' yoše'e costumbr checho ca' de'en ben de'e Moizezæn' mendad ŋaocho.

¹⁵ Na' beņə' gwnabia' ca' na' notə'ətezachlə beņə' ca' zjəchi' gan' chso'one' yelə' jostisæn' besə'əgüie' cho'alao Estebannə' na' besə'əle'ine' chactitæn ca cho'alao angl.

7

Choe' Estebannə' dižə'

¹ Nach ben' naquəch bχoz əblaonə' gože' Estebannə': —ġEnaquən ca nga chəsə'əna beņə' quinga?

² Nach Estebannə' gože' lega'aque': —Le'e beņə' golə na' le'e beņə' xcuidə', legwzenag chia' len to čopə de'e əñia' le'e. Diozæn' ben' naquə le'ezelaogüe beņə' zaque'e bloe' laogüe' de'e xaxta'ocho Abraannə' catə'an gwzoe' Mesopotamian' antslə ze'e žjəsəe' Arannə'. ³ Na' Diozæn' gože'ene': “Bchoj lažo'onə' na' ladjo beņə' family chio' na' gwwej jəso' latjə gan' gwlo'ida' le'.” ⁴ Nach de'e Abraannə' bchoje' gan' ža' beņə' Caldea ca' na' jəsəe' Arannə'. Na' bžin ža got de'e xe'enə' na' gwdechlə Diozæn' gwče'e de'e Abraannə' nga gan' zocho. ⁵ Diozæn' bito bnežjue' de'e Abraannə' yežlyonə' gaquən che', ni to pedas da'ozæn', sino bene' lyebe de que gaquən che beņə' ca' ze'e za'ac lao dia che'enə' catə' bagote', la'əñə'əczə cui no xi'ine' ne'e so catə'an gož Diozæn' le' ca'. ⁶ Nach Diozæn' leczə gože'ene' de que xi'in dia che'ena' žjəsə'anite'e laž beņə' zita' tap gueyoa iz gan' əsa'aque' esclabos na' yesə'əžaglaochgüe'. ⁷ Nach Diozæn' gože'ene': “Nada' gwnežjua' castigw che nasyonə' gan' so'one' xi'in dia chio' ca' esclabos na' gona' ca yesyə'əchoj xi'in dia chio'onə' na' da'aque' əso'elaogüe'e nada' nga.” ⁸ Nach Diozæn' bene' lyebe len de'e Abraannə' de que gone' güen len xi'in dia che'enə'. Na' bene' mendad so Abraannə' to seņy de'en ne' sirconsision, le' na' len beņə' byo ca' za'ac lao dia che'enə' par gachia' de que chse'ejle'e che lyebe de'en bene'enə'. De'e na'anə' catə' goljə xi'ine' Isaaquən' bzo'ebo' seņyən' to xmanzebo', na' leczə can' ben de'e Isaaquən' catə' goljə xi'ine' Jacobən'. Na' ca'aczə ben de'e Jacobən' len de'e xi'ine' ca' šižinə' beņə' ca' gwsa'ac šižin dia che chio'o beņə' Izrael.

⁹ Na' xi'in de'e Jacobən' be'en le Jwse, beņə' biše'e ca' gwsa'acxi'ine' le' na' gwso'ote'ene' gosə'əzi' beņə' Egipto ca' le'. Pero Diozæn' gwzoe' len Jwsen'. ¹⁰ Na' goclene'ene' na' bebeje'ene' lao yoguə'əloj de'en bžaglaogüe'enə'. Na' Diozæn' bene' par nič de'e Rei Faraonnə' ben' chnabia' Egipton' bebeine' le' na' gwleje' le' par goque' gubernador che Egipton' na' Faraonnə' bzo'ene' bgüia bye' ližen'.

¹¹ Na' gwche' to bgüin doxen Egipton' na' leczə can' goquə Canaannə' na' de'e xaxta'ocho ca' bito besə'əželene' de'e əsa'ogüe' na' besə'əžaglaochgüe'. ¹² Pero na' bžin ža bene de'e Jacobən' rsonnə' de trigw Egipton' na' bsele'e de'e xaxta'ocho ca' tši'i jəsə'əxi'en. ¹³ Na' bečhop ši'i ja'aque' catə' ben Jwsen' ca besyə'əyombia' beņə' biše'e ca' le', na' gwneze Faraonnə' ca

zjənaquə family che Jwsen'. ¹⁴ Na' Jwsen' bene' mendad žjəsyə'əxi'e xaga'aque' Jacobən' na' yoguə'əloł bišə' ljuəžje' ca', naquə ca do gyonšino'e. ¹⁵ Can' goquə gwyej Jacobən' Egipton' na' Egipto na' gote', na' lecəə na' gwsa'at xi'ine' ca' beṇə' ca' zjənaquə xaxta'ocho. ¹⁶ Na' gwdechlə besyə'əyo'e cuerp chega'aque'enə' na' jəsyə'əcuəšə'ene' to lo'o bloj ba gan' nzi' Siquem, to yežlyo de'en gwxi' Abraannə' de'en gwso'ota' xi'in Amor beṇə' Siquem.

¹⁷ Na' catə' bazon əžin tyemp əgwnežjo Diozən' lega'aque' yežlyon' can' bene' lyebe len de'e Abraannə', bazda chan beṇə' Izrael ca' ža' laž beṇə' Egipto ca'. ¹⁸ Na' ca' chac beža' rei che Egipton' na' rei cobən' bito gwnezene' can' goquəlen Jwsen' nasyon Egipton'. ¹⁹ Na' rei nga gwdiljlaže'e bin' əbde'ine' par bene' mal len de'e xaxta'ocho beṇə' Izrael ca', na' bene' mendad žjəsə'əcho'on xi'inga'aque'enə' par nič yenit dianə'. ²⁰ Na' ca tyempən' goljə de'e Moizezən' na' bebei Diozən' le' na' xaxne'enə' bosyo'oscha'ogüe' le' šonə bio'. ²¹ Pero na' bžin ža beṇən byen jəsə'əcho'one'ebo', na' xi'in rein' to no'olə beželene'ebo' na' beyo'ebo' liže'enə' boscha'ogüe'ebo' ca xi'ine'. ²² Ca' goquən' bsed de'e Moizezən' tcho'a tšao' yelə' sin' che beṇə' Egipto ca', na' bene' de'e zaque'e na' be'e dižə' de'e zaque'e.

²³ Na' čhoa ize de'e Moizezən' catə' gwnan žjəlane'e beṇə' Izrael gwlaž che' ca'. ²⁴ Na' jəle'ine' to beṇə' Egipton' chčhi' chsaque'e to beṇə' Izraelən', na' goclene' beṇə' Izraelən' na' bete' beṇə' Egipton'. ²⁵ De'e Moizezən' bene' xbab se'ejni'i beṇə' Izrael gwlaž che' ca' de que Diozən' gaquəlene'ene' par yosle' lega'aque' lao na' beṇə' Egipto ca', pero na' bito gwse'ejni'i beṇə' Izrael ca'. ²⁶ Na' beteyo gosə'ədilə čhopə beṇə' Izrael ca' entr lega'acze'. Na' bžin de'e Moizezən' goquene' gone' par nič yenite'e binlo, na' gože' lega'aque': "žBixčhen' chdiləlen ljuəžje ca' entr beṇə' gwlažle?" ²⁷ Nach ben' napə dolə'əna' bžigue'e de'e Moizezən' ca'alə gože'ene': "žNo gwna le' gaco' beṇə' gwnabia' par gono' yelə' jostis čheto'onə"? ²⁸ žElezə che'endo' goto' nada' can' beto' beṇə' Egipton' nejen'?" ²⁹⁻³⁰ Na' catə' bene de'e Moizezən' can' gož be'enə' le', nach bxonje' jəsoe' čhoa iz gan' nzi' Madian la'anə'əczə naque' beṇə' zitə' len beṇə' ca'. Na' bšagne'e na' na' gwnitə' čhopə xi'ine'.

Na' goc čhoa iz zoe'enə' catə' bloe' lao to angl le' latjə dašən' galə'əzə ya'a Sinai. Yo'o anglən' to lo'o yi' bel' chdoljən to lo'o xis yešə'. ³¹ Na' catə' ble'i de'e Moizezən' can' chaquan' bebanene', nach bgüigue'e yelata' par ble'iša'ogüe'ene' na' benene' cholgüiž Xancho Diozən' le' che'ene': ³² "Nada' naca' Dioz na' de'e xaxta'ogo'o Abraannə', Isaaquan' na' Jacobən' gwso'elaogüe'e nada'." De'e Moizezən' bžebe', caguə cheyaxjene' əggüie'. ³³ Na' gož Xančon' le': "Gwlečhj xelo'onə' par gapo' nada' respet la' latjə gan' zecha'onə' naquən čhia'. ³⁴ Nada' ble'ida' yelə' yašə' yelə' zi'inə' chde nasyon čhia' Izraelən' Egipton' na' babenda' can' chso'onyašə'əga'aque'. De'e na'anə' gaquəlenga'aca'ane'. Da nič əselə'a le' Egipton'."

³⁵ Diozən' gože'ene' ca' la'anə'əczə antslə beṇə' Izrael ca' cui gosə'əzi'e che' na' gwse'ene': "žNo gwna le' gaco' beṇə' gwnabia' par gono' yelə' jostis čheto'?" Diozən' bselə'e de'e Moizezən' par gwnabi'e de'e xaxta'ocho ca' na' par nič bebeje' lega'aque' lao na' beṇə' Egipto ca', na' angl che Diozən' ben' gwyo'o lo'o yi' belən' gwzoe' goclene'ene'. ³⁶ Na' de'e Moizezən' bebeje' lega'aque' Egipton' bene' zan miłagr na' bichlə de'e zaquə' yebanecho Egipton', na' nisdəo' Exnan' na' latjə dašən' lao čhoa iz. ³⁷ Na'

de'e Moizez na'anə' gože' de'e xaxta'ocho ca': "Xancho Diozən' sele'e yeto beṇə' lao dia chele par güe'elene' le'e xtiže'enə' can' bsele'e nada'. Che be'enan' əgwzenagle." ³⁸ De'e Moizezən' gwzoe' len de'e xaxta'ocho ca' latjə dašən'. Na' anglən' be'elene' le' dižə' lao ya'a Sinain' gože' le' dižə' de'e zaquə' əgwzenagcho chei na' de'e cui te chei. Na' de'e Moizezən' bzejni'ine'en de'e xaxta'ocho ca' zjəndopə zjənžag galə'əzə ya'anə'. na' Moizezən' bzoje' dižə'anə' par chio'o.

³⁹ Pero na' de'e xaxta'ocho ca' bito boso'ozenague' che de'e Moizezən', boso'ozo'ene' ca'alə. Gwse'enene' žjəya'aque' Egipton'. ⁴⁰ Na' lao zda de'e Moizezən' lao ya'a Sinain', gwse'e beṇə' biše'e Ronṇə': "Ben lgua'a lsaquə' de'en šejni'alažə'əcho, de'e yesə'əbialao lao chio'o tnezən'. La' ca naquə Moizezən' ben' bebej chio'o Egipton' cuili bin' bagoc che'."

⁴¹ Nach gwso'one' to me'e go'on dao' de or na' gwso'ote' no bia yixə' par gwso'elaogüe'eb na' gwnite'e chesyə'əbeine' len de'en gwso'one' len ni'a na'aga'aque'enə'. ⁴² De'e na'anə' Diozən' gwlejyichje' nasyon Izraelən' na' be'e latjə gwse'ejni'alaže'e bgüižən', bio'onə' na' beljw ca'. Na' nyoj de'en gwna Diozən' can' gwso'one' nan:

Le'e beṇə' Izrael, caguə nadan' be'ela'ole catə'an betle bia yixə' latjə dažən' lao choa iz.

⁴³ Benle no lgua'a lsaquə'an gwyejni'alažə'əle,

na' bi'ale yo'o de lachə'an gan' gwyejni'alažə'əle lgua'a lsaquə' de'en ne' Moloc,

na' bi'ale beljon' gwyejni'alažə'əle de'en nzi' Renfan.

Na' de'en bagwlejyichjle nada' de'e na'anə' cueja' le'e gan' zolen' na' selə'a le'e zitə' gan' nzi' Babilonia.

⁴⁴ Na' žlac chaše' latjə dašən' de'e xaxta'ocho ca' gwso'one' to yo'o de lachə' gan' ža' yej ta'a ca' gan' nyoj lei chega'aque'enə'. Na' gwso'one'en con can' gož Diozən' de'e Moizezən' na' con can' blo'ine' le'. ⁴⁵ De'e xaxta'ocho ca' boso'osa'ate' yo'o de'e lachə' chega'aque'enə' na' yej ta'a ca' gan' nyoj lei chechonə' con ga ja'aque', gwzolaozən tyemp che de'e Moizezən' na' gwzelaon tyemp che de'e Rei Dabin'. Na' gwde got de'e Moizezən' de'e Josuen' gwche'e lega'aque' yežlyon' de'en ben Diozən' lyebe gwnežjue' lega'aque', na' Diozən' bene' beṇə' ca' ža' yež ca' lao na'aga'aque' catə' gosə'diləlene' lega'aque'. ⁴⁶ Na' Diozən' bebeine' de'e Rei Dabin', na' de'e Dabin' gone'ene' gone' to yo'oda' par Diozən', Dioz ben' leczə gwyejni'alažə' de'e Jacobən' cana'ate. ⁴⁷ Pero na' Diozən' bito be'e latjə gon de'e Dabin' yo'oda'onə', sino de'e xi'ine' Salomonṇə' bene'en. ⁴⁸ Na' bito ənacho de que Diozən' ben' chnabia' doxenlə zoe' do lo'o yo'o de'e chon beṇə'chən', sino chac can' gwna Diozən' de'en bzoj to profet beṇə' be' xtiže'enə' cana' nan:

⁴⁹ Nada' zoa' yoban' chnabia' na' guaquə gona' par niçh gaquə con bin' che'enda' lao yežlyon'.

¿Ena' chaquele gonle to ližə'anə' ža'?

Nada' bito chyažjda' yo'o gan' gona' dezcanz.

⁵⁰ Nada' bena' yoguə'əte de'e zjəde.

⁵¹ De'en cui chzenagle, de'en cui chejle'ele lo'o la'ažda'olen' naquə'chguale beṇə' žod can' gwsa'ac de'e xaxta'ocho ca'. Cuiczə chzenagle che Spirit che Diozən'. ⁵² De'e xaxta'ocho ca' leczə boso'oçhi' boso'osaque'e de'e profet ca' beṇə' ca' gwso'ote' xtižə' ca' Diozən' cana' na' gwso'ote' lega'aque' catə'an gwso'e dižə' can' selə' Diozən' Xi'ine'enə' ben' naquə le'ezelaogüe

beṇə' güen. Na' catə' bide'enə' le'e əbdelene' lao na' beṇə' ca' gwso'ote'ene'.
 53 L'a'ənə'əczə nombi'ale lein de'en bnežjw angl ca' de'e Moizezən' cana',
 bitoczə chzenagle chei.

Gwso'ote' Estebannə'

54 Na' catə' Estebannə' gože' lega'aque' ca' lechguale besə'loque' xte
 gwsa'oxojə leyga'aque'enə'. 55 Pero na' Estebannə' chnabi'achgua Spirit
 che Diozən' le', bcos laogüe'en chgüiachgüe' yobalan' na' ble'ine' yelə' chey
 che'eni' che Diozən' na' ble'ine' zecha Jeso'osən' cuit Diozən' chnabi'e txen
 len le'. 56 Nach Estebannə' gwne': —Le'e ggüiašč nla'axejə yoban' na' nla'
 zecha Jeso'osən' ben' goljə beṇəch cuit Diozən' chnabi'e txen len le'.

57 Nach beṇə' ca' zjənžaguən' chso'osya'adie' na' bosə'oseyiw
 nagga'aque'enə' nach tši'izə ja'acdoe' gan' ze' Estebannə'. 58 Nach
 gosə'əbeje' Estebannə' fuerlə syodan' na' bosə'ošiže'ene' yej. Na' beṇə'
 ca' bosə'ošižə le' yejən' bosə'onežjo xaga'aquen' de'en zjənchele'enə' to
 beṇə' güego' beṇə' le Saul par ničh gwdape'en. 59 Na' žlac choso'ošiže'e
 Estebannə' yejən', Estebannə' bene' orasyonnə' gwne': —Xana' Jeso'os,
 bezi' nada' yoban'.

60 Nach bzo xibe' lao yon' na' gwne' zižjo gwne': —Xana' bito gwnežjo'
 castigw che beṇə' quinga de'en bagwso'onene' nada'.

Na' beyož gwne' ca', gote'.

8

Saulən' blagzejə blagzide' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən'

1-2 Na' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Jerosalennə' jəsə'əcuasə'e de'e
 Esteban', na' gosə'əbežchgüe' che'.

Na' ca naquə Saulən' ža, gwyazlaže'e de'en gwso'ote' de'e
 Estebannə'. Na' gwde gwso'ote' de'e Estebannə' beṇə' blao ca'
 gosə'əzolaogüe' bosə'olagzejə bosə'olagzide' beṇə' ca' chəsə'ədopə
 chəsə'əžag chso'elaogüe'e Jesocristən' Jerosalennə', na' zan beṇə' ca'
 chso'elao' Jesocristən' besə'əxonje' ja'aque' do Jodean', do Samaritan', pero
 bito len apostol ca'. 3 Na' Saulən' gwzolaogüe' cheje' liž to to beṇə' ca'
 chso'elao' Jesocristən' chjəxobe' no beṇə' byo na' no no'olə par chche'e
 lega'aque' ližyan'.

Beṇə' Samaria ca' gwse'enene' dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən'

4 Pero na' beṇə' ca' chso'elao' Jesocristən' lao besə'əxonje' ja'aque' dox-
 enlə jəsə'ədixjui'e xtižə' Jesocristən'. 5 Na' to beṇə' le Lip beṇə' lecəzə
 chonlilažə' Jesocristən' bžine' to syoda ga mbane Samaritan' na' be'e
 dižə' che Jesocristən'. 6 Na' bene' miłagr na' catə' besə'əle'ine' miłagrən'
 de'en bene' len lega'aque' beṇə' zan besə'ədobə bosə'ozenague' che'.
 7 Bebeje' de'e xio' ca' zjəyo'o zjəyaz lo'o yichjla'aždao' beṇə' zan, na'
 catə' besyə'əchojən' chso'osya'adi'an. Na' zan beṇə' nat to part güejə
 cuerp chega'aque'enə' beyone' na' beyone' no beṇə' coj. 8 Na' lechguale
 besyə'əbei beṇə' ca' ža' syodan'.

9 Na' lao' syodan' zo to beṇə' goža' beṇə' le Simon. De'e zan de'e
 bene' antslə de'e besyə'əbane beṇə' Samaria ca', bxoayague' lega'aque'
 gože' de que naque' beṇə' zaque'e. 10 Na' žlac bene' de'e ca' yoguə' beṇə'
 lao' syodan' bosə'ozenague' che' tcho'a tšao', beṇə' gol ca' na' xte no bi'i
 xcuidə' na' gosə'əne' che': —Lele bengan' nse'e yelə' guac che Diozən'.

11 Zan iz bosozenagteze' che' chedə' bentontene' yichjla'ažda'oga'aque'enə' len yelə' goža' che'enə'. 12 Pero catə' Lipən' gwdixjui'e dižə' cobə' che Jesocrisən' len lega'aque' na' bzejni'ine' lega'aque' can' nabia' Diozən' notə'atezə' beṇə' soe' latjə, na' gwse'ejle'e che', na' gosə'əchoe' nis, beṇə' byo na' no'olə. 13 Na' lenczə' Simonṇə' gweyjl'e' che', na' gwchoe' nis na' goque' tozə' len Lipən' gwdalene' le', na' bebanene' ca' naquə' miḷagr ca' de'en chon Lipən' na' yeziquə'əchlə' de'e zaquə' yebanczecho.

14 Nach apostol ca' nitə' Jerosalennə' gwse'enene' de que beṇə' Samaria ca' bachoso'ozenague' xtižə' Diozən', nach bososele'e Bedən' len Juannə' Samarian'. 15-16 Na' catə' besə'əžine'enə' gwso'one' orasyonnə' par niçh so Spirit che Diozən' lo'o yichjla'aždao' beṇə' Samaria ca', chedə' ca' orən' bitonə' son lo'o la'ažda'oga'aque'enə' la'anə'əczə' bagosə'əcho'e nisən' gosə'əne' so'onlilaže'e Jeso'osən'. 17 Nach bosoxoa na' apostol ca' yichjga'aque'enə' par gwzo Spiritən' lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə'.

18 Na' ble'i Simonṇə' can' chso'on apostol ca' choso'oxoa ne'en yichj beṇə' par chzo Spiritən' len lega'aque', na' bšabene' lega'aque' mech. 19 Gože' lega'aque': —Ləgon par niçh nada' gaquə' xoa na'anə' yichj beṇə' na' so Spiritən' len lega'aque' can' chonle.

20 Nach Bedən' gože'ene': —Cuiayi'ilenə' xmecho'onə' de'en chonlizo' xbabən' de que guac si'o yelə' chnabia' che Diozən' len mech. 21 Bitə' zaco'o par gono' ca' naquə' de'e nga chonto' chedə' yichjla'ažda'ogo'onə' naquən mal lao Diozən'. 22 De'en cheyalə' gono', bediṇje ca' naquə' de'e malən' chono' na' gwnab goclen lao Diozən' par niçh yezi'ixene' chio' ca' naquə' xbabən' yo'o lo'o yichjla'ažda'ogo'onə'. 23 Nachbia' chnabia' de'e malən' le' de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'ogo'onə' na' ngo'on le' nez malən' gan' cuiayi'o.

24 Nach Simonṇə' boži'en gože' le': —Ləṇab goclen lao Xancho' par nada' niçh ni to de'e nga baçh gwnao' cui gaquə'sga' chia'.

25 Na' lao zjəya'ac Bedən' len Juannə' Jerosalennə' gwso'eche' xtižə' Diozən' len beṇə' ža' yež' zan gan' mbane Samarian' na' gwso'e dižə' can' bagoclen Diozən' lega'aque'.

Lipən' na' beṇə' Etioṇian'

26 Nach Xancho Diozən' bsele'e to angl par gože' Lipən': —Gwey' gan' xoa nez de'en chetj Jerosalennə' na' chden latjə' dašən' par yež' de'en nzi' Gasa. 27-28 Nach Lipən' gwlo'e nezən' na' lao zde'enə' ble'ine' to beṇə' Etiopia zeyo'e to lo'o carret zeze'e gweyje' Jerosalennə' je'elaogüe'e Diozən'. Le' naque' to beṇə' eunoco na' naque' tesorer che no'olə' gwnabia' che beṇə' Etiopia ca' no'olən' le' Candase, na' yo'ote lao na' tesorerən' yoguə'əloḷte byen che no'olə' gwnabia'anə'. Na' lao zeyo'e lo'o carretən' chlabe' libr de'en bzoj de'e profet Isaiazən' ben' be' xtižə' Diozən' cana'. 29 Nach Spirit che Diozən' gožən Lipən': —Jəyexen carretən' na' gweyjlene' txen.

30 Nach gweyjdoch Lipən' par jəyexene' carretən' na' benene' chlab ben' libr de'en bzoj de'e profet Isaiazən'. Nach gože'ene': —Echejni'ido' de'en chlabo'onə'?

31 Na' tesorerən' boži'en gože' Lipən': —E'Nacxa gaquə' šejni'ida'anə'? la' caguə' no nla' no əgwzejni'ine'en nada'anə'.

Nach gotə'əyoine' Lipən' par niçh gwlo'e Lipən' gwche'elene'ene'.

32 Na' part de'en chlabe'enə' nyojən' nan:
Ca to xilə' bia' nxobə' beṇə' par gote'eb,

na' ca to xilə' dao' bia cui chosya'a catə' chšibe'eb,
can' gone', bito bi əne' catə'an yesə'əzi'ichiže'ene'.

³³ Na' yesə'əque'e yelə' bala'an che'ena'.

Na' bito so'one' yelə' jostis che' can' cheyalə' gaquən.

Na' tant beṇə' mal ša' ca tyempən',

so'ote'ene' la'anə'əczə bito bi de'e mal none'.

³⁴ Nach tesorerən' gože' Lipən': —Benšga goclen gwna nada' no chein' na profetən' ca', ¿əche cuine'en ne' ca' o šə che beṇə' yoblə'?

³⁵ Nach Lipən' gwzolaogüe' bzejni'ine' bi zejen part gan' chlab tesorerən' na' leczə gož Lipən' le' che dižə' güen dižə' cobə che Jeso'osən'. ³⁶ Na' ca' chac besə'əžine' ga žia nis, nach tesorerən' gože' Lipən': —Nga žia nis. ¿Ecabi gaquə čhoa' nisən' ŋa'a'?

³⁷ Nach Lipən' gože'ene': —Šə chejli'o che Jesocristən' do yičj do lažo'o, guaquə čho' nisən'.

Nach gwne': —Chejli'a de que Jesocristən' naque' Xi'in Diozən'.

³⁸ Nach bene' mendad bcuezə ben' chsa' carretən' len, nach betj Lipən' len tesorerən' jəsə'əžo'e lo'o nisən' par nič Lipən' bčho'ene' nis. ³⁹ Na' catə' besya'əchoje' lo'o nisən', Spirit che Diozən' le'e beche'ete Lipən' ga yoblə, na' bitoch ble'i tesorerən' le'. Na' mbalaz beza' tesorerən' beyo'e lo'o carretən'. ⁴⁰ Nach Lipən' bžine' yež de'en nzi' Asoto na' gwzolaogüe' gwdixju'e dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən' to to yež de'e zjəchi' galə'əzə xte bžinte' Sesarean'.

9

Diozən' bocobe' yičjla'aždao' Saulən'

¹ Na' Saulən' con chdacze' cho'e dižə' can' chene'ene' gote' beṇə' ca' chso'onlilažə' Xancho Jesocristən' na' chdacze' cheyljlaže'e naclə gone' gote' lega'aque'. Na' de'e na'anə' gwyeye' lao beṇə' gwnabia' che bxož che ṇasyon Izraelən'. ² Na' Saulən' gwnabene' beṇə' gwnabia'anə' to yiš de'e goxe'e yoso'olab beṇə' ža' to to yo'odao' ca' nitə' Damascon' na' güe'en dižə' əṇan de que nape' yelə' gwnabia' par sene' beṇə' ca' bachso'onlilažə' Jesocristən' na' gwcheje' lega'aque' par əche'e lega'aque' Jerosalennə', la'anə' beṇə' byo o no'olə. ³ Na' bnežjue'ene' yišən' nach gwlo'e nezən' na' bazon əžine' Damascon' catə' to de repentzə to be'eni' de'e za' yoban' gwyečjən le'. ⁴ Na' bgüixə' lao yon'. Na' lao de'enə' benene' che' to beṇə' le': —Saul, ¿bixčhen' nlagzejə nlagzido' nada'?

⁵ Nach Saulən' boži'en gože': —¿No le' Señor?

Nach be'enə' gože'ene': —Nada' Jeso'osən' nlagzejə nlagzido'. Na' de'en chono' contr nada', chone zi' cuino' can' chac che to go'oṇ bia'an chlibə lao ya la de'en zo lao garrošən'.

⁶ Na' do chaž do chžebze' gože': —Xana' Jeso'os, ¿bin' che'endo' gona'?

Nach Xančon' gože'ene': —Beyas na' gwyey syoda Damascon' na' to beṇə' əne' le' de'en cheyalə' gono'.

⁷ Na' beṇə' ca' žag Saulən' benit bečhol goc lo'o yičjla'aždaoga'aque'ena' de'e tant besə'əžebe' de'en goquən' na' de'en gwse'enene' xnen' na' cui no besə'əle'ine'. ⁸ Nach beyas Saulən', pero catə' bexa' jelaogüe'ena' con cuich ble'ine'. Na' beṇə' ca' nžague'ena' gwso'oxe'e ne'ena' gosə'əche'ene' Damascon'. ⁹ Na' šoṇə ža gwzoe' sin cui ble'ine' na' bito güe'ej gwdaogüe'.

10 Na' zo to beṇə' chonlilažə' Xancho Jesocristən' Damascon' beṇə' le Ananias, na' Ananiasən' ble'idaogüe'ene' Xanchon'. Na' Xanchon' gože'ene': —Ananias.

Na' boži'en gože': —Nga zoa' Xana'.

11 Nach Xanchon' gože'ene': —Gwzoža' na' gweyē liž Jodas de'en zo lao lqueyən' de'en nzi' "De'e Licha", na' nabo' to beṇə' le Saul beṇə' Tarso. Bachone' orasyon. 12 Na' babena' par ble'idaogüe'ene' le' gwyo'o yo'o gan' zoe'enə' na' bxoə na'onə' jela'ogüe'enə' par niçh yele'ine'.

13 Nach Ananiasən' boži'en gože': —Xana', babenda' beṇə' zan chso'e xtižə' bengə ca naquə de'e mal juisyən' babene' Jerosalennə' len beṇə' ca' bagwlejo' par zjənaque' lažə' na'onə'. 14 Na' chəsə'əne' ze'e nga noxe'e yiš che bxož əblao ca' par sene' yoguə'əloj neto' chonto' orasyon cholgüižto' le'.

15 Nach Xancho Jesocristən' gože' Ananiasən': —Gweyē, la' bagwleja' Saulən' par niçh šeje' entr beṇə' Izrael ca' na' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael na' do lao rei par əgwzejni'ine' lega'aque' chia' nada'. 16 Na' gwlo'ida'ane' ca' naquə de'e yašə' de'e zi' de'e gaquə che' de'en əgwzenague' chia'.

17 Nach Ananiasən' gweyeje' gan' zo Saulən' na' gwyo'e lo'o yo'onə' na' bxoə ne'enə' jelao Saulən' gože'ene': —Saul dao', Xancho Jeso'osən' ben' əbloe' laogüe' le' tnez gan' za'onə' babselə'e nada' par zedəlaṇa'a le' par niçh yele'ido' na' yedəṇabia' Spirit che Diozən' le'.

18 Nach le'e besyə'əyiṇjte de'e ca' ža' jelaogüe' ca' zjənaquən ca' no yid bdi'ej na' le'e bele'iteine'. Nach le'e gwzoža'ate' par gweyeje' gan' gwchoe' nisən'. 19 Na' gwdechle' beyaogüe' na' beyaclaže'e. Na' bega'ane' Damascon' yeto' çhopə ža' len beṇə' ca' chso'onlilažə' Xanchon'.

Saulən' be'e xtižə' Diozən' Damascon'

20 Na' lgüegwə gwzolao gweyeje' to to yo'odao' par be'e dižə' che Jeso'osən' de que naque' Xi'in' Diozən'. 21 Na' yoguə' beṇə' ca' chse'enene' dižə' de'en be'enə' chesyə'əbanene' na' chse' ljuežjga'aque': —Ĵecaguə bengan' chda chonit cholane' beṇə' ca' chso'on orasyonnə' lao Jeso'osən' Jerosalennə'? Na' Ĵəcaguə par na'aczən' bide' nga ṇa'a, par əgwçheje' beṇə' ca' na' žjue'e lega'aque' lao bxož əblao ca'?

22 Pero na' Saulən' tža tža goquəch be'e dižə' len yelə' chnabia' che Diozən' na' Diozən' goclene'ene' par be'e dižə' che Jeso'osən' clar de que naque' ben' bselə' Diozən' par chaclene' beṇəchan', na' beṇə' Izrael ca' ža' Damascon' bito besə'əželene' bin' yesə'əne' çhedə' gwsa'acbe'ine' de que de'en che'e lega'aque' naquən de'e li.

Saulən' bito goque' lao na' beṇə' Izrael contr che' ca'

23 Na' catə' bagoc sša cho'elen Saulən' beṇə' Damasco ca' xtižə' Jesocristən' nach bosə'oxia beṇə' Izrael ca' so'ote' Saulən'. 24 Na' gosə'anite'e chsa'ape' to to cho'a puert che ze'enə' de'en nyechj syodan' par yesə'əzene' Saulən' so'ote'ene' batə'atezə yechoje' pero na' Saulən' gocbe'ine' ca' naquən' bazjəchi'inaogüe'ene'. 25 Nach beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' besyə'əletje'ene' le'e ze'enə' še'elə besyə'əgüe'ene' to lo'o žomə cuent goc bechoje' lao' syodan'.

Gweyē Saulən' Jerosalennə'

26 Na' catə' bežin Saulən' Jerosalennə' gone'ene' lene' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' na', pero yoguə'əlole' besə'əžebe' le', bito

gwse'ejle'e ša de'e li bachonlilaže'e Jesocristan'. ²⁷ Nach Bernaben' gwče'e Saulan' ja'aque' gan' ža' apostol ca' na' be'elene' lega'aque' dižā' can' goquā che Saulan' lao ngü'e nezān' zde' Damascon' gože' lega'aque' de que Xancho Jeso'osān' be'elene' Saulan' dižā'. Na' leczā gož Bernaben' lega'aque' de que Saulan' babe'e xtižā' Jeso'osān' Damascon' sin cui chžebe'. ²⁸ Nach apostol ca' gwse'ejle'e can' goc che Saulan', nach gwzolaogwdalen Saulan' beṇā' ca' chso'onlilažā' Jesocristan' Jerosalennā'. ²⁹ Na' sin cui bi chaž chžebe' gwzolaogü'e chzejni'ine' beṇā' Izrael ca' dižā' che Xancho Jeso'osān'. Na' be'e dižā' len beṇā' ca' chsa'ac por dižā' griego, bzejni'ine' lega'aque' xtižā' Diožan' clar, pero na' lega'aque' gwse'enczene' so'ote'ene'. ³⁰ Na' gwsa'acbe'i beṇā' ca' chso'onlilažā' Jesocristan' Jerosalennā' de que beṇā' ca' bazjachi'inaogü'e so'ote'ene', nach gosā'āche'ene' ja'aque' syoda Sesarean' na' bosyo'osele'ene' par syoda Tarson'.

³¹ Na' ca naquā beṇā' ca' chāsā'adopā chāsā'āžague' chso'elaogü'e Jesocristan' doxenlā Jodean', Galilean' na' Samaritan' gosā'nite'e binlo, notoch no no boso'ochi' boso'osaquā' lega'aque', na' gwyejāch gwso'onlilažā'āche' Xancho Jeso'osān' na' boso'ozenague' che' con bin' bzejni'ine' lega'aque'. Na' Spirit che Diožan' btipāchān lažā'ega'aque' na' benān par gwyanga'aque'.

Beyaque ben' le Eneas

³² Ca naquā Bedān' cheje' to to yež gan' ža' beṇā' ca' bagwlej Diožan' par zjānaque' lažā' ne'enā' par chjālane'e lega'aque', na' to ža gwyeje' jālane'e beṇā' ca' ža' Lida. ³³ Na' yež Lidan' jti'e to beṇā' le' Eneas, beṇā' bachac xon' iz die' camān' chedā' nat to part cuerp che'enā'. ³⁴ Nach gož Bedān' le': —Eneas, Jesocristan' cheyone' le'. Gwyas na' btob xcamo'onā'.

Nach le'e gwyste be'enā'. ³⁵ Na' yoguā'āloḷ beṇā' ža' Lidan' na' beṇā' ža' yež de'en nzi' Saron besā'āle'ine' be'enā' babeyaquene', na' gosā'ābejyichje' costombr chęga'aque' de'en zjānaogü'e par gwso'onlilaže'e Xancho Jesocristan'.

Dorcasan' bebane' ladjo beṇā' guat ca'

³⁶ Na' ca tyemp na' to syoda de'en nzi' Jope zo to no'olā le Tabita na' leczā le' Dorcas. Na' chonlilaže'e Jesocristan' na' zotezā zoe' chone' de'e güen, chaclene' no beṇā' yašā' beṇā' chyažj chčhine. ³⁷ Pero na' gocšene Dorcasan' na' gottechgü'e na' besyā'āguazje'ene' na' beyož na' gosā'āxo'ene' lo'o yo'o de'en naquā chop cuiā. ³⁸ Na' galā'āzā chęga'an yež Lidan' len Jopen' na' beṇā' ca' chso'elao' Jesocristan' Jopen' gosā'ānezene' de que Bedān' zoe' Lidan'. Nach boso'osele'e chōpā beṇā' jse'etā'āyoine' Bedān' gwse'ene': —Benšga goclen yo'o len neto' nā'atec nā'a.

³⁹ Nach Bedān' le'e gwza'ate' gwyeje' len beṇā' ca', na' catā' besā'āžine' Jopen' gosā'āche'ene' lo'o yo'o gan' xoa beṇā' guatan' na' le'e gosā'ābiguā'āte yoguā' no'olā gozeb ca' laogü'e'enā' chāsā'ābeže' choso'olo'ine' le' lachā' de'en ben de'e Dorcasan' lao bguane', no bestid na' no camis. ⁴⁰ Nach Bedān' gwleje' yoguā'āloḷ beṇā' ca' chy'o'olā na' bzo xibe' bene' orasyon. Na' beyechje' chgüie' cuerp che no'olān' na' gože'ene': —Tabita, gwyas.

Nach le'e beṇā'ate jēlao de'e Dorcasan' chgüie' Bedān' na' le'e bebe'ete'. ⁴¹ Nach Bedān' beṇā'e ne'enā' bosože'ene' nach goxe' no'olā gozeb ca' na' yeziquā'āchlā beṇā' ca' zjānaque' lažā' na' Diožan' na' blo'ine' lega'aque' de que babeban Dorcasan'. ⁴² Na' yoguā'āloḷ beṇā' Jopen' gwse'enene' rson

can' goquən', na' beṇə' zanch gwso'onlilaže'e Xancho Jesocristən'. ⁴³ Na' Bedən' bega'ane' Jopen' zan ža, gwzoe' liž to beṇə' le Simon, beṇə' gocol yid.

10

Bedən' na' Cornelion'

¹ Na' Sesarea na' zo to beṇə' le Cornelio, naque' capitan che to gueyoa soldad, na' zjanzi'e "Beṇə' Italia". ² La'anə'əczə Cornelion' cui naque' beṇə' Izrael, txen len family che' ca' chso'elaogüe'e Diozən' na' Cornelion' zotezə zoe' chape' Diozən' respet na' chaclenteze' beṇə' yašə' beṇə' chyažj chchine, na' chontezə chone' orasyon lao Diozən'. ³ Na' goc che' to ža do cheda šonə ble'idaogüe'ene' to angl che Diozən' gwyo'e gan' zo'enə' na' anglən' gože'ene': —Cornelio.

⁴ Nach Cornelion' chgüiachgüe' lao anglən' na' do chžebe' gože'ene': —¿Bixan' ža Xana'?

Nach gož anglən' le': —Diozən' nezene' can' zotezə zo' chono' orasyon na' chnežjo' de'en chəsə'əyažje beṇə' yašə', na' Diozən' chene'ene' gaquəlene' le'. ⁵ De'e nga gono' na'a, bselə' beṇə' žjasə'axi'e to beṇə' zo Jopen' beṇə' le Simon na' leczə le Bed. ⁶ Zoe' liž to beṇə' gocol yid na' be'enə' leczə lie' Simon, na' liž ben' zon cho'a nisda'onə'. Na' Simon Bedən' ane' le' bin' cheyalə' gono'.

⁷ Catə' beza' anglən' Cornelion' goxe' chopə mos che' ca' na' to soldad beṇə' chaclen le', na' soldadən' leczə cho'elaogüe'e Diozən'. ⁸ Na' Cornelion' bzejni'ine' lega'aque' yoguə'əlolte can' goquən' nach bselə'e lega'aque' Jopen'. Na' gosə'əgüe'e nezən' əzja'aque'.

⁹ Na' beteyon' galə'əzə bazja'aque' par yesə'əžine' lao' syoda Jopen' catə' Bedən' gwlo'e yichjo'o che yo'o gan' zo'enə' ca do gobiž par jene' orasyon'. ¹⁰⁻¹¹ Na' lao chone' orasyonnə' gwdonchgüe' xte gone'ene' gaogüe' lğüegwzə. Na' žlac chac de'en gaogüe'enə' ble'idaogüe'ene' le'e yoban' chetj ca to lachə' xen na' nchej dap squinten na' chetjən par lao yon'. ¹² Na' lo'inə' zjəža' yoguə' claste bia yixə' ža' yežlyon', bia žia tap ni'a ne'i na' bia zjənxobə le'i lao yon', na' len bia žia xile'e bia chaš le'e yoban'. ¹³ Nach benene' gož Diozən' le': —Gwyas Bed na' bet bia ca' gwdao.

¹⁴ Nach Bedən' gože'ene': —Bito gaoga'aca'ab Xana'. Ni šlinzə cuinə' gaogua' bia zban ca' zjənac ca' na' bia cui de lsens len lei cheto'onə' gaoto'.

¹⁵ Nach Diozən' gože' le' de'e əgwchope: —Bian' bačh gwnia' gaogo' bito ənao' de que bia əzbanga'quən'.

¹⁶ De'e gwyon' lase gož Diozən' le' ca' nach begüe lachə'an le'e yoban'.

¹⁷ Žlac chacžejlažə' Bedən' bi zejen ca naquə de'en ble'idaogüe'ene'enə' besə'əžin beṇə' ca' əbselə' Cornelion' cho'a puert che Simon gocol yidən' bagosə'əṇabe' gan' zo liže'enə'. ¹⁸ Nach zižjo gosə'əṇabe' šə le na' zo to beṇə' leczə le' Simon Bed. ¹⁹ Pero Bedən' nechone' xbab che de'en ble'idaogüe'ene' catə'əczlə gož Spirit che Diozən' le': —Šonə beṇə' chəsyə'əyilje' le'. ²⁰ Gwzoža' na' beyetj gwyejlenga'aque' na' bito gaquəžejlažə'o la'anə'əczə cui zjənaque' beṇə' Izrael la' nada' əbselə'əga'aca'ane'enə'.

²¹ Nach Bedən' beyetje' jəšague' beṇə' ca' əbselə' Cornelion' nach gože' lega'aque': —Nga zoa', nadan' Simon Bedən'. ¿Bin' cheyilje' nada'?

²² Nach gwse' beṇə' ca' le': —To capitan beṇə' le Cornelio əbsele'e neto'. Le' zdacze' chone' de'e güen na' cho'elaogüe'e Diozən', na' yoguə'əlol beṇə'

Izrael ca' chso'e xtiže'e de que naque' beṇə' güen. To angl che Diozən' gože' le' denabe' šejo' liže'enə' nič əgwzenague' čhio' šə bin' yo'one'.

²³ Nach gwlo'o Bedən' lega'aque' yo'o na' besyə'əga'anlene' le' tže'. Nach beteyon' Bedən' gwyase' gwyejlene' lega'aque' na' gwčhe'e to čhopə beṇə' Jopen' beṇə' chso'onlilaža' Jesocristən'.

²⁴ Na' ža əgwchop žei besə'əžine' Sesarean'. Na' Cornelion' bač ntobe' bišə' ljuežje' na' beṇə' ca' nžaguəche' migw, baže'e liže'enə' chesə'əbeze'.

²⁵ Na' catə' bžin Bedən' liž Cornelion' le'e bchojte Cornelion' bšague'ene' na' bzo xibe' laogüe'enə' be'elaogüe'ene'. ²⁶ Na' Bedən' bosoože'ene' gože'ene': —Bezoža'. Lecza beṇəč nada'.

²⁷ Na' ne'e cho'elene' le' dižə'an ca' gwyo'e lo'o yo'on na' ble'ine' beṇə' zan baža' lo'o yo'onə'. ²⁸ Nach gože' lega'aque': —Le'e nezczele de que lei che neto' beṇə' Izrael nan de que bito cheyalə' šo'oto' liž beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael na' nan bito cheyalə' gonto' txen len le'e cui nacle beṇə' Izrael. Pero bač bzejni'i Diozən' nada' de que ni tozə beṇə' cui cheyalə' gona' xbab che' de que naque' beṇə' zban par šo'a liže'enə'. ²⁹ De'e na'anə' catə' bselə'əle beṇə' ca' bedəsə'əxi' nada' bito goquəžejlaža'a šə naclə' gona' sino babida' do laža'a na' na'a che'enda' ənežda' žbin' gwnio' nada'?

³⁰ Nach Cornelion' gože'ene': —Na'a chac tap ža lecza do cheda šonə zoa' sin cui bi naogua', na' chona' orasyon liža' nga, catə'aczla ble'ida' to beṇə' byo laogua'anə' nyaze' to lachə' de'e chey che'eni'. ³¹ Nach gože' nada': “Cornelio, ca naquə orasyon čhio'onə' chono', bač bzenag Diozən' len na' nezene' chnežjo' de'e chyažj chčhine beṇə' yašə'. ³² Bselə' to čhopə beṇə' žjəsə'əxi'e to beṇə' zo Jopen' beṇə' le Simon Bed. Zoe' liž to beṇə' lecza le Simon, to beṇə' gocol yid. Liž beṇə' gocol yidən' zon galə'əzə cho'a nisdə'onə'. Na' catə' la' Bedən' ližo' nga güe'elene' le' dižə'.” ³³ Nachən' le'e bselə'ətia' beṇə' ca' par bedə'sə'əxi'e le', na' choxcwlientio' de'en bač bido'. Na' nezcze Diozən' de que yoguə'əto' nitə'əto' əgwzenagto' yoguə'əlołte de'en baben Diozən' mendad ənao'.

Bedən' be'e dižə' liž Cornelion'

³⁴ Nach Bedən' gwzolaogüe' be'e dižə'an gwne': —De'e li bač nežda' notono nla' beṇə' ənacho nzo Diozən' le' to šla'azə. ³⁵ Sino que gatə'ətezə beṇə' nasyon con beṇə' chso'elao' Diozən' do yičhj do lažə'əga'aque' na' chso'one' de'e güen, Diozən' chebeine' lega'aque'. ³⁶ Diozən' bselə'e Jesocristən' par naque' Xan yoguə'əloł beṇə', na' bselə'ene' entr neto' beṇə' Izrael, na' gwđixjue'ine' neto' de que guaquə soto' binlo len le' šə gonlilažə'əto' Xi'ine' Jesocristən'. ³⁷ Nezczele can' goquə Galilean' na' doxen Jodean'. De'e Juannə' gwđixjui'e xtižə' Diozən' na' bchoe' beṇə' nis. Na' gwdechlə Jeso'os beṇə' Nasaretən' gwđixjui'e xtižə' Diozən'. ³⁸ Diozən' gwleje' Jeso'osən' par chaclene' chio'o beṇəč na' be'ene' Spirit che'enə' na' yelə' chnabia'. Na' gwda Jeso'osən' bene' de'e güen na' beyone' yoguə'əloł beṇə' ca' chsaquə'əzi' gwxiye'enə', čhedə' Diozən' zoe' len le'. ³⁹ Neto' nežeto' na' cho'eto' dižə' ca' naquə yoguə' de'e güennə' de'e ben Jeso'osən' na' de'en bsd blo'ine' Jodean' na' Jerosalennə', na' lecza ble'ito' can' gwso'ote'ene' bosoođe'ene' to le'e yag coroz. ⁴⁰ Pero na' Diozən' bolis bosbane'ene' ladjo beṇə' guat ca' beyon ža na' ben Diozən' par nič Jeso'osən' blo'e laogüe' neto'. ⁴¹ Caguə yoguə'əloł beṇə' besə'əle'ine' Jeso'osən' catə'an bebane' ladjo beṇə' guat ca', pero Diozən' gwleje' neto' par cho'eto' xtiže'enə' na' bene' par nič ble'ito'one'. Na' neto' güe'ej gwdaolento'one' txen gwde bebane' ladjo beṇə' guat ca'.

42 Na' Jeso'osən' bene' mendad *chixjue*'ito' *benachən*' de que Diozən' əbzo'e' *le*' par əchoglaogü'e'en *che* yoguə'əlol' *benə*' šə non' napə dolə', *benə*' ca' zjəmban na' *benə*' ca' bagwsa'at, na' neto' cho'eto' dižə' de que can' gone'.
 43 Na' *libr* ca' de'en boso'ozoj' yoguə' profet ca' *benə*' ca' gwsə'e xtižə' Diozən' cana'ate zjənyošan' chesə'anən de que notə'ətezə *benə*' so'onlilažə' Jesocristən' Diozən' yezi'ixene' xtolə'əga'aque'enə'.

Spirit che Diozən' gwyo'on lo'o yichjla'aždao' balə benə' cui zjənaquə benə' Izrael

44 Ne'e cho'ete Bedən' dižə'an ca' catə' Spirit *che* Diozən' gwyo'on lo'o yichjla'aždao' yoguə' *benə*' ca' choso'ozenag dižə' de'en choe'enə'.
 45 Na' *benə*' Izrael ca' chso'onlilažə' Jesocristən', *benə*' ca' žag Bedən' catə'an besə'əžine' liž Cornelion', besy'əbanene' de que Spirit *che* Diozən' gwyo'on lo'o yichjla'aždao' *benə*' ca' cui zjənaquə *benə*' Izrael.
 46 Gwsa'acbe'ine' gwyo'o Spirit *che* Diozən' lo'o yichjla'aždao' *benə*' ca' ža' liž Cornelion' chedə' gwsə'elaogü'e'e Diozən' na' gwsə'e gwde gwdele dižə' de'en cui gwsə'ejni'ine'.
 47 Nach Bedən' gože' *benə*' Izrael ca' žague': —Bito bi de de'e gwžon yesə'əchoa *benə*' quinga nisən', la' nachbia' bazo Spirit *che* Diozən' len lega'aque' can' zon len chio'o.

48 Nach Bedən' bene' mendad gosə'əchoe' nis par gosə'əneze *benə*' de que chso'onlilažə'e Jesocristən'. Na' gwsa'atə'əyoine' *le*' par bega'əne' yeto *chopə* ža.

11

Bedən' gože' benə' Jerosalen ca' can' goquən'

1 Na' apostol ca' na' yeziquə'əchlə *benə*' ca' ža' Jodean' *benə*' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' gwse'ene' de que leczə len *benə*' ca' cui zjənaquə *benə*' Izrael bachso'one *chega'aque'* xtižə' Diozən'.
 2 Nach Bedən' beze'e beyeje' Jerosalennə' gan' nitə' *benə*' Izrael ca' chso'onlilažə' Jesocristən' na' gwsa'acyože' *le*'.
 3 Gwse'ene': —*č*Bixchen' bagwyejo' gan' ža' *benə*' ca' cui zjənaquə *benə*' Izrael na' jtaolenga'aco'one'? Malən' babeno'.

4 Nach Bedən' gwzolaogü'e' be'elene' lega'aque' dižə'an tcho'a tšao' ca naquən' goquə *che*', gože':
 5 —Lao zoa' lao' syoda Jopen' chona' orasyon Diozən' bene' par nič ble'idaogü'e'eda' ca to lachə' xen nchej dapte squinei ca' chetjən *le*'e yoban' za'an gan' zo'anə'.
 6 Na' bgüiayana'an na' ble'ida' lo'inə' ža'an bia yixə' ca' chaš yežlyon' bia žia tap ni'a ne'i, na' ble'ida' bia zjənxobə *le*'i lao yo, na' bia žia xile'e bia chaš *le*'e yoban' na' balə bia ca' zjənacob bia əznia.
 7 Na' benda' gwna Diozən' nada': "Gwyas Bed, na' bet bia ca' gwdao."
 8 Nach božia'an gwnia': "Xana', bito gaoga'aca'ab. Ni šlinzə cuiņə' gaogua' bia zban ca' zjənac ca' chedə' cui de lsens len lei *cheto'onə*."
 9 Na' de'e əgwchop lase Diozən' gwne': "Bian' bač gwnia' gaogo' bito ənao' de que zjənacob bia zban."
 10 Šon' ši'i gože' nada' ca' nach begüe lachə'an *le*'e yoban'.
 11 Ze'e beyož ble'idaogü'e'eda' de'enə' catə' bla'ac šonə *benə*' byo gan' zoa'anə' *benə*' za'ac Sesarean'.
 12 Na' Spirit *che* Diozən' bzejni'in nada' de que cheyałə' ša'alenga'aca'ane' sin cui gaquəžejlažə'a, na' gwchi'a *benə*' bišə'əcho quinga xop gwyejto', na' bžinto' Sesarean' liž ben' le Cornelio.
 13 Nach Cornelion' be'elene' neto' dižə' can' blo'e lao to angl *le*'e liže'enə' na' anglən' gože'ene': "Bselə' *benə*' əžja'ac syoda Jopen' žjəsə'əxi'e to *benə*' le Simon Bed.
 14 Be'ena' əne' *le*' na' family *chio*' nac gonle par nič yechojle xni'a de'e malən'."
 15 Nach catə' bžina' liž Cornelion' gwzolaogua' bi'a dižə'an len lega'aque', na' Spirit *che* Diozən'

bedason lo'o yichjla'azda'oga'aque'enə' can' babedason len chio'o. ¹⁶ Nach jsa'alaža'a xtižə' Xancho Jesocristán' can' gwne': "De'e zaque'enə' can' ben Juannə' bchoe' beṇə' nis, pero de'e zaquə'əche' gac chele ca de'en yedəso Spirit che Diozən' lo'o yichjla'azda'olen' nabia'an le'e." ¹⁷ Na' ca naquən' baben Diozən' par niç zo Spirit che'enə' lo'o yichjla'azdaoga'aque'enə' can' babene' len chio'o, nacia' zon len notə'ətezcho chonlilažə'əcho Xancho Jesocristán'. Na' ĩnoxə naca' nada'anə' par gwžona' gon Diozən' de'en chene'ene' gone'?

¹⁸ Na' ca beyož boso'ozenague' xtižə' Bedən' bitoch bi bi gosə'əne' contr Bedən' de'en gweje' liž Cornelion', sino gwso'e yelə' choxcwlen che Diozən', gosə'əne': —Na'a nezecho de que lecəə len beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael chazlažə' Diozən' yesyə'ədinjəne' xtolə'əga'aque'enə' niç əgwnežjue' yelə' mban zejlicane chega'aque'.

Beṇə' ca' chso'elao' Jesocristán' Antioquian' gan' mbane Siria

¹⁹ Na' gwde gwso'ot beṇə' blao che beṇə' Izrael ca' Estebannə' gosə'əzolaoga'aque' boso'ochi' boso'osaquə'əchgüe' yeziquə'əchlə beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristán' nach beṇə' ca' chso'onlilažə'ene' gwsa'asəläse', bale' ja'aque' do Fenisia, do Chipre na' do Antioquia ga mbane Siria. Na' lao chesə'əde'enə' boso'osed boso'olo'ine' con beṇə' zjənaquə beṇə' Izrael xtižə' Jeso'osən', bito boso'osed boso'olo'ine'en beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael. ²⁰ Pero na' to çopə beṇə' Chipre na' beṇə' Sirene beṇə' chso'onlilažə' Jesocristán' catə' lecəə besə'əxonje' ja'aque' Antioquian', na' na' gosə'əzolaogüe' gosə'əyixjue'ine' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael dižə' güen dižə' cobə che Xancho Jesocristán'. ²¹ Na' Xanchon' goclene' lega'aque' len yelə' guac che'enə' na' beṇə' zan gosə'əbejyichje' costombr chega'aque' de'en zjənaogüe' na' gwso'onlilažə'e Xanchon'.

²² Na' catə' gwse'ene beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristán' Jerosalennə' ca naquən' bachac Antioquian', nach boso'ose'e Bernaben' par gweje' Antioquian'. ²³ Na' catə' bžin Bernaben' Antioquian' ble'ine' de que de'e li bagoclenchgua Diozən' beṇə' ca', na' lechgualə bebeine'. Nach gwneyoine' lega'aque' nitə'ətezə nite'e yoso'ozenague' che Xanchon' do yichj do lažə'əga'aque'. ²⁴ Bernaben' naque' to beṇə' güen, na' chonlilažə'əchgüe' Jesocristán' na' Spirit che Diozən' chnabia'an yichjla'azdaogüe'enə'. Na' de'e na'anə' zanch beṇə' Antioquian' gwso'onlilažə'e Jesocristán'.

²⁵ Gwde na' Bernaben' gwze'e zde' Tarson' par jəyedilje' Saulən', nach catə' beželene' le', gwche'ene' Antioquian'. ²⁶ Na' gosə'ənite'e Antioquian' tgüiz gwso'one' txen len beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elao' Jesocristán' na' boso'osed boso'olo'ine' beṇə' zanch. Na' Antioquia na'atequən' gwzolao boso'osi'e beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristán' beṇə' cristian chedə' choso'ozenague' che Cristən'.

²⁷ Lao nitə' Bernaben' na' Saulən' Antioquian' besə'əžin balə beṇə' Jerosalen beṇə' chsa'aš choso'ozenene' de'en bagož Diozən' lega'aque'. ²⁸ Na' entr beṇə' ca' besə'əžinnə' to beṇə' le Agabo gwzeche' lao beṇə' ca' zjəndopə zjənžag chso'elao' Jesocristán' be'e dižə' can' babzejni'i Spirit che Diozən' le' de que doxenlə yežlyon' gatə' to bgüin juisy. Na' catə' bžin ža gwnabia' ben' le Claudio doxen gan' mbane Roma, cana' goc bgüinnə' can' gwna Agabon'. ²⁹ Nach beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elao' Jesocristán' Antioquian' boso'oxi'e yesə'ətobe' mech par niç yosə'əsele'en əsa'aclene' beṇə' ljuežjga'aque' ca' chso'elao' Jesocristán' gan'

mbane Jodean'. Na' boso'oxi'e de que to toe' yoso'onežjue' segon ja'aquə'ətə' de'e gaquə yoso'onežjue'. ³⁰ Na' gws'o'one' can' boso'oxi'enə' nach boso'osele'e Saulən' len Bernaben' Jodean' par jəso'ənežjue' mechən' beṇə' ca' zjənaque' comisyon che beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Jerosalennə'.

12

Gws'o'ote' Jacobən' na' gosə'əyixjue' Bedən' ližyan'

¹ Na' ca tyempən' Rei Erodən' bene' contr beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' na' bene' mendad gosə'əzene' bale' na' boso'o'chi' boso'osaque'e lega'aque'. ² Nach bene' mendad gws'o'ote' Jacob beṇə' bišə' Juannə' gosə'əchogue' yene'en len spad. ³ Na' gocbe'i Rei Erodən' chesyə'əbei beṇə' Izrael ca' de'en bene' mendad gws'o'ote' Jacobən', nach bene' mendad gosə'əzene' Bedən' catə' bžin tyemp che lṇi pascon', lṇin' catə'an chsa'ogüe' yetxtil de'en cui bi xne'i nchiḡə. ⁴ Nach Erodən' gwduxjue' Bedən' ližyan' na' bsele'e ši'into soldad beṇə' gwsa'ape' ližyan', tap güeje' do ža do yel. Erodən' bene' xbab cueje'ene' ližyan' te lṇi pascon' par gone' yelə' jostis che' lao lcue' na' so'ote'ene'. ⁵ Soldad ca' gwsa'apə'əchgüe' Bedən' lao die' ližyan', pero na' ca naquə beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' gws'o'onchgüe' orasyon lao Diozən' par Bedən'.

Diozən' bebeje' Bedən' ližyan'

⁶ Na' to že' ca gwxezə ngüia Erodən' cueje' Bedən' ližyan' par so'ote'ene', Bedən' de' chtase' ladjo chopə soldad na' ncheje' chopə gden, na' leczə nitə'əte soldad beṇə' chsa'ape' cho'a puert che ližyan'. ⁷ Catə'əczla to de repentzə to angl beṇə' bselə' Xancho Diozən' bžine' lo'o ližyan' gan' de Bedən', na' gwye'eni'ichgua lo'o ližyan'. Anglən' bte' cuit le'e Bedən' bosbane'ene' gože'ene': —Na'atec ṇa'a gwyas.

Na' lao or na' le'e besyə'əyežte gdenṇə' zjənchej na' Bedən'. ⁸ Nach gož anglən' le': —Bego'o dobey chio'onə' na' bolej xelo'on.

Nach ben Bedən' ca'. Nach goze' anglən' le': —Bechelə xadoṇ chio'onə' na' beyo'o len nada'.

⁹ Nach bechoj Bedən' zenaogüe'ene', pero bito gocbe'ine' šə de'e li angl nan' chon ca' len le', con goquene' šə chle'ida'ogüe'ene'. ¹⁰ Beyož besyə'ədie' chop cuente gan' nitə' soldad ca' chsa'ape' ližyan', besyə'əžine' gan' zo puert saguannə' de'en naquə de ya gan' chəsə'əchoje' par chja'aque' lao syodan', con to gwłazzə puertən' byaljon par nič besyə'əchoje', na' ca to cuadr babesa'aque' nach anglən' bocua'əne' Bedən' toze'. ¹¹ Cana'ach gocbe'i Bedən' de que de'e li babechoje' ližyan', nach gwne': —Bachey-ache'ida' de'e liczə Xana' Diozən' babselə'e angl che'enə' par bosle' nada' lao na' Erodən' na' lao de'e ca' chsa'aque beṇə' Izrael gwłaz chia' ca' so'one' len nada'.

¹² Na' nechonte Bedən' xbabən' ca' gwze'e gwyeje' liž Maria xna' Juan ben' leczə le Marcos. Na' liž Maria na' zjəndopə zjənžag beṇə' zan chso'one' orasyon. ¹³ Nach bsiže' cho'a puert saguannə' na' le'e bchojte to bi'i no'olə le Rode par jəgüiabo' no de'enə'. ¹⁴ Na' catə' bžimbo' par əsaljwbo' puertən' beyombia'abo' ši'i Bedən' na' de'e tant bebeibo' bito bsaljwbo' puertən' sino beyejdobo' gan' ža' beṇə' ca' jəyeyežbo' lega'aque' de que Bed nan' zecha cho'a puertən'. ¹⁵ Nach beṇə' ca' gwse'e: —¿Ecaguə chac tonto'onə'?

Pero lebo' gwzoczbo' segor de que le'enə'. Nach lega'aque' gwse'ebo' de que to angl beṇə' chapə chye' Bed na'anə'.

16 Pero Bedan' ne'e chsižcze' cho'a puertan'. Nach ja'aque' par boso'osaljue'. Catə'əczla besə'ale'ine' de que le'enə' besyə'əbanene' xte juisy. 17 Nach Bedan' bene' seňy len ne'enə' par nič gwnite'e žizə boso'ozenague' be'e dižə' can' goquə bebej Xancho Diozan' le' ližyan'. Nach leczə gože' lega'aque' de que cheyalə' yesə'əzenene' Jacoban' na' yeziquə'əchlə beňə' l'juežjga'aque' ca' can' bagoquən'. Nach beze'e zjəyede' ga yoblə.

18 Nach catə' gwy'e'eni'inə' yelə' goban juisy gwnitə' soldad ca' na' gwso'echgüe' dižə' gosə'əne' bixaczxa goquə len Bed na'anə'. 19 Na' ca naquə Rei Erodan', bene' mendad jəsyə'ədilje' Bedan' na' gwŋabene' soldad gop ca' nac goquən' bele'. Pero soldad ca' bitobi rson boso'onežjue'. Nach bene' mendad gwso'ote' soldad ca'. Nach gwza' Erodan' Jodean' par jzoe' Sesarean'.

Got Rei Erodan'

20 Erodan' ža, chža'achgüe' beňə' Tiro na' beňə' Sidon ca'. Beňə' ca' besə'əyazjene' yesə'əzi'e de'en əse'ej əsa'ogüe' gan' chnabia' Erodan'. De'e na'anə' boso'ocoda l'juežj beňə' Tiron' na' beňə' Sidon ca' par jəsə'ənežjue' Blaston' to regal, ben' naquə lao ne'i liž Erodan' nach Blaston' gwŋe' fabor lega'aque' lao rein'. Gwso'one' ca' par nič bzenag rein' čhega'aque' catə' ja'aque' laogüe'enə' jəsə'əŋabe' yesyə'ənite'e binlo len le'. 21 Nach Rei Erodan' bžie' bia' to ža əgwto'be' lega'aque' par əgwzoe' lban laoga'aque'enə'. Na' catə' bžin žan' rein' gwyaze' xalane' de'en naquə xoche de'en chaze' catə' chone' yelə' jostisan' nach gwchi'e xišne'e gan' chnabi'e na' bzoe' lban lao beňə' ca' že'e ža'anə'. 22 Nach beňə' ca' gwso'osye'e gosə'əne': —Diozan' cho'e dižə' caguə beňachən'.

23 Na' lao or na' bselə' Xancho Diozan' to angl par nič bene' ca' gocsene rein' gwžia bel' bia lo'o le'enə' na' gote'. Goc čhe' ca' čhedə' be'e latjə gwso'elao' beňə' le' l'gua'a əso'elaogüe'e Diozan'.

24 Pero ca' naquə xtižə' Xancho Jesocristan' gosə' gwłaljəchən na' beňə' zanch gwse'ejle'e čhein'.

25 Na' Bernaben' len Saulan' beyož gwso'one' yoguə' de'en naquə so'one' Jerosalennə' nach besa'aque' jəya'aque' Antioquian'. Na' gosə'əče'e to beňə' le Juan na' lete' Marcos.

13

Bernaben' na' Saulan' ja'aque' jəsə'ədixjui'e xtižə' Jesocristan' yež zitə'

1 Na' entr beňə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Jesocristan' Antioquian' zjəlen beňə' chəsə'əzenene' beňə' yoblə bi de'e che'e Diozan' lega'aque', na' zjəlen beňə' choso'osed choso'olo'ine' xtižə' Diozan'. Na' lega'aque' Bernaben', na' Simon ben' zjənsi'e Negr, na' Losio beňə' Sirene, na' Saul, na' Manaen. Na' Manaennə' bgolə gwcha'ogüe' txen len Rei Erodan' ben' gwnabia' Galilean'. 2 Na' to ža cui bi zjəne'ej zjənao beňə' ca' chso'onlilažə' Jesocristan', zjəndopə zjənzague' chso'one' orasyonnə'. Catə'əczla gož Spirit čhe Diozan' lega'aque': —Lecuej Bernaben' len Saulan' par so'one' xšina'anə' con gatə'ətezə selə'əga'aca'ane'. 3 Nach beňə' ca' gwso'onche' orasyonnə' sin cui zjəne'ej zjənaogüe', nach boso'oxoa na'aga'aque'enə' yičj Saulan' len yičj Bernaben'. Gwso'one' ca' par gosə'əgüe'e xšin Diozan' lao na' Bernaben' len Saulan'. Gwde na' boso'ozeine' lega'aque' dižə'.

Apostol ca' gws'o'e xtiž'a' Jesocrisṭan' Ćhipre

⁴ Nach Spirit ĉhe Diozən' bselə'ən Bernaben' len Saulən' yež gan' nzi' Seleusia. Na' na' gws'o'e lo'o barcon' par besə'əžine' Ćhipre. Na' Ćhipren' naquən to isla de'en chi' lo'o nisdə'onə'. ⁵ Besə'əžine' yežən' nzi' Salamina gan' mbane Ćhipren' na' gosə'əzolaogüe' gosə'əyixjui'e xtiž'a' Diozən' lo'o yo'odao' ĉhe beṇə' Izrael ca'. Na' zjənĉhe'e Juan ben' leczə le Marcos par chaclene' lega'aque'. ⁶ Na' ca' gwsa'aše' gosə'ədie' doxen Ćhipren' par besə'əžine' gan' ne' Pafos. Na' Pafos na' jəsə'ədie' to beṇə' goža' le' Barjesos. Naque' beṇə' Izrael na' ĉxəoyague' ne' de que ĉhenene' bi de'en ĉhe' Diozən' le'. ⁷ Barjesosən' naque' migw ĉhe goberṇador ben' le Sergio Paulo. Sergio Paulən' naque' to beṇə' ĉejni'ichgüei. Na' le' goxe' Bernaben' na' Saulən' ĉhedə' gone'ene' yoso'ozenene' le' xtiž'a' Diozən'. ⁸ Na' Barjesosən' leczə nzi' yeto le Elimas, zejen dižə' beṇə' goža'. Le' gone'ene' cui šejle' Sergio Paulən' xtiž'a' Bernaben' na' Saulən'. Nach bžone' par cui yoso'osed yoso'olo'i beṇə' ca' xtiž'a' Diozən'. ⁹ Na' ca' naquə Spirit ĉhe Diozən' ĉnabia'achguan yičhja'aždao' Saulən', ben' leczə le Pab, nach bcos laogüen' bgüiachgüe' Elimasən'. ¹⁰ Nach gože'ene': —Naco' xi'in gwxiye'enə' yelə' goxəoyag ĉhio'onə' na' yelə' beṇə' mal ĉhio'onə'. Bito ĉhazlažo'o bitə'ətezə de'e güennə' na' bito ĉhbezo' can' ĉžono' yesə'ənao beṇə' dižə' li ĉhe Xanto' Diozən'. ¹¹ De'e na'anə' Xanto' Diozən' gone' castigw ĉhio' na' əĉholo' to tyemp, cui gaquə le'ido' be'eni'inə'.

Nach le'e əgwĉholte', gwde ca to bejw lo'o jelaogüe'enə', nach gwzolaogüe' ĉhgan ĉtobe' ĉheyilje' no goxə' ne'enə' par yegüe'ene' nez. ¹² Goberṇadorən' ble'ine' can' goquən' na' gwyejle'e xtiž'a' Xancho Jesocrisṭan', na' bebanchgüeine' can' nannə'.

Pabən' na' Bernaben' ja'aque' Antioquia gan' mbane Pisidia

¹³ Nach Pabən' len beṇə' ca' nžague'enə' besa'aque' Pafosən' gws'o'e lo'o barcon' par besə'əžine' gan' nzi' Perge distrit ĉhe Panfilia. Na' Juan ben' leczə ĉse'e Marcos gwlejyichje' lega'aque' beyeje' Jerosalennə'. ¹⁴ Na' Pabən' len Bernaben' gwsa'aque' Pergen' na' besə'əžine' Antioqian' distrit ĉhe Pisidia. Na' catə' bžin ža dezcanzən' ja'aque' yo'oda'onə' na' jəsə'əĉhi'enə'. ¹⁵ Na' ca beyož bguab libr gan' nyoj lei ĉhe Diozən' na' de'en boso'ozoj de'e profet beṇə' ca' gws'o'e xtiž'a' Diozən' cana', beṇə' ca' zjənaquə gwnabia' ĉhe yo'oda'onə' bosə'əsele'e to beṇə' gan' ĉi' Pabən' len Bernaben' na' gože' lega'aque': —Beṇə' bišə' šə de bi dižə' ĉhene'ele güe'ele əṇeyoile beṇə' quinga, guaquə əṇalen na'a.

¹⁶ Nach gwzoža' Pabən' na' bene' señy len ne'enə' par niĉ nite'e žizə yoso'ozenague', nach gwzolaogüe' gwne': —Le'e beṇə' Izrael na' notə'ətezəĉhle ĉhaple Diozən' respet, le'e gwzenag. ¹⁷ Ca' naquə Diozən' ben' ĉo'elao' ĉhio'o beṇə' Izrael gwleje' de'e xaxta'ocho ca' par bene' lega'aque' to nasyon xen catə'ən ne'e nite'e zjənaque' beṇə' zita' Egipton', pero bžin ža bebej Diozən' lega'aque' Egipton' len yelə' guac ĉhe'enə'. ¹⁸ Na' ca ĉhoa iz bguo'o bĉhejlaže'e len lega'aque' žlac gwsa'aše' latjə dašən'. ¹⁹ Diozən' bonitlaogüe' gažə nasyon gan' ne' Canaan par niĉ bnežjue' de'e xaxta'ocho ca' yežlyon'. ²⁰ Diozən' bene' ca' gosə'əde tgüejə tgüejə beṇə' gwnabia' ca' gwsə'on yelə' jostis ĉhega'aque'enə' lao tap gueyoa šiyon iz, xte bžinte tyemp ĉhe de'e profet Samuelən' ben' be' xtiž'a' Diozən' cana'. ²¹ Nach gosə'əṇabe' so to rei par ŋabi'e lega'aque' na' Diozən' bnežjue' lega'aque' Rei Saulən' par gwnabi'e ĉhoa iz. Saulən'

goque' xi'in ben' gwle Sis, beṇə' goljə lao dia che Benjamin. ²² Gwde na' Diozən' bocui'ize'e Saulən' nach bzo'e Rei Dabin' xi'in Jese par gwn-abi'e. Na' Diozən' gwne' che Rei Dabin': "Baḥ ble'ida' Dabi xi'in Jese'n', yichjla'aždaogüe'enə' naquən tozə len yichjla'aždaogua'anə'. Le' gone' yoguə'əloḷ can' che'enda'anə'." ²³ Nach lao dia che Rei Dabin' gwlej Diozən' Jeso'osən' na' bene' par niḥ chac yebeje' chio'o beṇə' Izrael xni'a de'e malən' can' bene' lyebe. ²⁴ Antslə ze'e solao əgwse əgwlo'i Jeso'osən', de'e Juannə' gwdixjui'e lao yoguə' beṇə' Izrael ca' de que cheyalə' yesyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'enə' na' yesə'əchoe' nis. ²⁵ Na' catə' bžin ža beyož ben de'e Juannə' yoguə'əloḷ de'en yo'o lao ne'e gone', gože' beṇə' ca': "Nada' bito naca' ben' chonle xbab naca'. Caguə nada'anə' ben' chbezle par gaquəlene' nasyon chechon'. Ze'e za' be'enə' na' de'e tant zaquə'əche' ca nada' xte bito zaca'a par lechja' xele'enə'."

²⁶ Beṇə' bišə', chio'o naccho xi'in dia che de'e Abraannə' na' entr chio'o nitə' yebaḷə beṇə' chsa'apə Diozən' respet la'anə'əczə cui zjənaque' beṇə' Izrael. Par chio'onə' bselə' Diozən' dižə' can' gonlilažə'əcho Jeso'osən' par yebeje' chio'o xni'a de'e malən'. ²⁷ Beṇə' Jerosalen ca' na' beṇə' gwnabia' chega'aque' ca' bito gwsa'acbe'ine' de que Diozən' bsele'e Jeso'osən'. Bito gwse'ejni'ine' de que che Jeso'os nan' bosozož de'e profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' can' le'e libr ca' choso'olabe' lo'o yo'odao' ca' yoguə' ža dezcanz. Na' de'en gosə'əchoglaogüe'en gwso'ote' Jeso'osən' goc complir can' nyojən. ²⁸ Sin cui bi xtolə' Jeso'osən' gotə', gosə'əṇabene' Pilatən' gone' mendad so'ote'ene'. ²⁹ Beyož gwso'one' complir yoguə'əloḷte segon can' nyoj Xtižə' Diozən' gaquə che', besə'əžin beṇə' bosyo'oletje'ene' le'e yag corozən' na' bosə'əcuasə'ene'. ³⁰ Pero na' Diozən' bolis bosbane'ene' ladjo beṇə' guat ca'. ³¹ Na' nitə' beṇə' ca' əja'acden Jeso'osən' Galilean' par Jerosalennə' na' beyož bebane' ladjo beṇə' guat ca' gwdalene' lega'aque' zan ža. Na' lega'aque'enə' chso'elene' beṇə' dižə' de que de'e li mbancze'enə'.

³² De'e na'anə' leczə neto' chyixjue'ito' le'e dižə' güen dižə' cobə che Jeso'osən' par niḥ ənezele de que baḥ goc complir lyebe de'en ben Diozən' len de'e xaxta'ocho ca'. ³³ Na' chio'o naccho xi'in dia chega'aque'enə' nezecho baben Diozən' complir lyebe de'en bene' len lega'aque' ca' de'en bolis bosbane' Jeso'osən'. Goc can' nyojən' le'e Salmo əgwchopen' nan: "Le' naco' xi'ina'. Neža babena' par niḥ solao ṇabi'o len nada'." ³⁴ Na' nyojəchczə Xtižə' Diozən' ga yoblə nan: "Gona' güen len le'e can' bena' lyebe len de'e Rei Dabin'." Na' de'en nan ca' zejen de que Diozən' gwne' yolis yosbane' Jeso'osən' ladjo beṇə' guat ca' na' bitoch güe'e latjə gat Jeso'osən' de'e yoblə. ³⁵ Le'egatezə ca' yeto part yoblə che Salmosən' nan: "Nezda' bito go'o latjə gožə' cuerp chia'anə', nada' naca' xi'inə' na' naquə la'aždaogua'anə' xi'ilažə' juisy'." ³⁶ Žlac bguan de'e Rei Dabin' ža, goclene' de'e xaxta'ocho ca' con can' gone'e Diozən', na' catə' gote' bosocuasə'ene' ga bazjəngasə' de'e xaxta'ocho ca' bagwsa'at, na' gožə' cuerp che'enə'. De'e na'anə' nezecho de que caguə nyoj Salmosən' che cuine'en. ³⁷ Jeso'osən' ben' bolis bosban Diozən', le'enə' cui gožə' cuerp che'enə'. ³⁸ Na' cheyalə' ənezele beṇə' bišə', Jeso'osən' ben' cho'a dižə' chei chezi'ixene' xtolə' beṇə' ca' chso'onlilažə' le'. ³⁹ Bito chac ṇitlao xtolə' chio'o beṇəḥ por ni che choncho bi de'en na lei de'en bzož de'e Moisezən', pero notə'ətezcho šə chonlilažə'əcho Jesocristən', Diozən' chnitlaogüe' xtolə'əcho ca'. ⁴⁰ Le'e gapə cuidad par cui gac chele can' bosozož de'e profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana' gan' nan:

41 Le'e gon xbab, le'e chonle borl,
gwžin ža cuiayi'ile por ni che de'e cui chejle'ele.
Le'e yebane, čhedə' nada' Dioz ze'e gona' de'e zaquə' yebanele tyemp nga
zole na'a,

na' bito šejle'ele la'anə'əczə šə no əna le'e can' gaquən'.
Can' gwna Pabən' bzejni'ine' beṇə' ca' ža' lo'o yo'oda'onə'.

42 Beyož bzejni'i Pabən' beṇə' Izrael ca' nach besyə'əchoje' lo'o
yo'oda'onə'. Beṇə' ca' cui gwsa'alje' beṇə' Izrael sino gwso'on
cuinga'aque' beṇə' Izrael gwsa'atə'əyoine' Pabən' len Bernaben' par
əžja'aque' de'e yoblə yežag xman ža dezcanzən' žəsə'əzejni'ine' lega'aque'
de'e yoblə. 43 Beṇə' zan beṇə' Izrael ca' na' beṇə' zan beṇə' bagwso'on
cuinga'aque' beṇə' Izrael gwse'ejle'e de'en choso'osed choso'olo'i
Pabən' len Bernaben' catə'an besyə'əžəše'. Na' Pabən' len Bernaben'
gosə'əneyo'ine' lega'aque' par nič niṭə'ətezə nite'e so'onlilaže'e Jesocristən'
ben' bselə' Diozən' par chaclene' chio'o.

44 Na' catə' bežag xman ža dezcanzən', casi yoguə'əloj beṇə' lao' syodan'
besə'əžag par bosozenague' xtižə' Diozən'. 45 Pero beṇə' Izrael ca'
cui chso'onlilažə' Jesocristən' besə'əle'ine' catec beṇə' zannə' nžag na'
gwsa'acxi'ine', nach gosə'ənelaogüe' contr Pabən' na' gwso'onle'ega'aque'
če dižə'an chzejni'i Pabən'. 46 Nach Pabən' len Bernaben' sin cui
chəsə'əžebe' gwse'e beṇə' ca': —Babento' complir can' gone'e Diozən'
babzejni'ito' zgua'atec le'e nacle beṇə' Izrael xtiže'enə'. Pero na' de'en cui
chene'ele əgwzenagle ža, zeje dižə' de que bito chene'ele gatə' yelə' mban
zejlicane chelen' na' de'e na'anə' əgwzejni'ito'on beṇə' ca' cui zjənaquə
beṇə' Izrael. 47 Xanto' Diozən' bač bene' mendad gonto' can' nyojən nan:
Bač nzoa' le'e par co'ole be'eni' čhia'anə' lo'o yičhja'aždao' beṇə' ca' cui
zjənaquə beṇə' Izrael
par nič beṇə' ca' ža' doxenlə yežlyon' əsa'acbe'ine' naclən so'one'
nič yesyə'əchoje' xni'a de'e malən'.

48 Na' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael beyož gwse'ene'ene' gwne'
ca' besyə'əbeine' nach gosə'əne' güenchguaczən' naquə xtižə' Diozən'.
Nach yoguə' beṇə' ca' bagwlej Diozən' par gatə' yelə' mban zejlicane
čhega'aque'enə' gwso'onlilaže'e Jesocristən'. 49 Ca' goquə' gosə' gwlałjə
xtižə' Xancho Jesocristən' doxen distritən'. 50 Pero na' beṇə' Izrael ca'
cui gwso'onlilažə' Jesocristən' bosə'ota bosə'one' beṇə' blao che syodan'
na' no'olə əblao ca' zjənaochgua costombr če beṇə' Izrael ca' par nič
bosyo'olague' Pabən' len Bernaben' na' besyə'əbeje' lega'aque' fuer syo-
dan' na' distritən'. 51 Nach Pabən' len Bernaben' bosə'osi'ins ni'aga'aquen'
par bežib bište yon' de'en žianṇə'. Gwso'one' ca' par bosə'olo'e de que
bito zjənapə' dolə' de'en cui chse'ene beṇə' ca' yoso'ozenague' če Diozən',
nach besa'aque' jəya'aque' gan' ne' Iconio. 52 Pero beṇə' ca' chso'onlilažə'
Jesocristən' gwniṭə'əchguacze' mbalaz, na' Spirit če Diozən' gwnabia'an
yičhja'ažda'oga'aque'enə'.

14

Pabən' na' Bernaben' besə'əžine' Iconion'

1 Na' goquən' besə'əžin Pabən' len Bernaben' Iconion' na' ja'aque'
yo'odaon' če beṇə' Izrael ca' par gwso'e xtižə' Jesocristən' len beṇə'
ca'. Na' Spirit če Diozən' goclenən' lega'aque' par gwso'e dižə'an, na'
beṇə' zan beṇə' Izrael ca' gwso'onlilaže'e Jesocristən' na' leczə' zan beṇə'

cui zjənaquə beṇə' Izrael gwso'onlilažə'ene'. ² Pero beṇə' Izrael ca' cui gwso'onlilažə' gosə'əgo'oyele'e beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael par niç gwso'one' xbab mal contr Pabən' len Bernaben'. ³ Na' ca naquə beṇə' zan bagwso'onlilažə' Jesocristən' Iconion', Pabən' len Bernaben' besyə'əga'ane' sša syoda Iconion' par gwso'ecze' xtižə' Xancho Jesocristən' sin cui besə'əžebe'. Na' Xancho Jesocristən' goclene' lega'aque' len yelə' guac che'enə' par niç gwso'one' miłagr na' bichlə de'e besyə'əbane beṇə' niç ca' gwsa'acbeine' de que dižə' lin' chsoe' Pabən' len Bernaben' na' de que lechguale nži'ilažə' Xancho Jesocristən' beṇə'chən'. ⁴ Na' beṇə' ca' ža' lao' syodan' gwsa'aque' choṗlə. Bałe' gosə'əde'e beṇə' Izrael ca' na' bałe' gosə'əde'e apostol Pabən' len Bernaben'. ⁵ Nach yoguə' beṇə' ca' cui gwsa'azlažə' can' choso'osed choso'olo'i apostol ca', beṇə' Izrael ca' na' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael, gosə'anite'e yelə' goxia' len jostis ca' par so'one' contr Pabən' len Bernaben' na' yoso'ošiže'e lega'aque' yej. ⁶ Pero ca naquə Pabən' len Bernaben' gwsa'acbeine' can' bazjəngüia beṇə' ca' so'one' len lega'aque', nach besyə'əsa'aque' jəya'aque' gan' ne' Lистра na' Derbe, na' yeziquə'əchlə yež ca' gan' mbane Licaonia. ⁷ Na' bosə'ozentezene' dižə' cobə che Jesocristən' gatə'ətezə ja'aque'.

Bosə'ošiže'e Pabən' yej lao zoe' Listran'

⁸ Na' Lистра na' jəsyə'ədie' to beṇə' nxinje' dezd goljte', con cui bi bi fuers balor əgwsa'ate'e ni'e ca' par se'e. ⁹ Na' chi'iteze' chzenague' choe' Pabən' dižə'anə'. Nach Pabən' bgüie'ene' na' gocbe'ine' chejle' be'enə' de que Diozən' nape' yelə' guac par gone' ca gaquə se'e. ¹⁰ Nach Pabən' bolgüiže'ene' clar gože'ene': —Gwzoža'.

Nach le'e gwzoža'ate be'enə' na' gwzolao chde'. ¹¹ Beṇə' zan ca' ža'anə' choso'ogüie' can' ben Pabən' na' gosə'əne' dižə' Licaonia: —Baç gwse'etj Xancho ca' chejni'alažə'əcho gan' zocho nga na' lega'aque'en zjənaque' ca beṇə'ch.

¹² Na' gosə'əne' de que Bernaben' naque' xanga'aque' Jopiter ben' chse'ejni'alaže'e, na' de que Pabən' naque' xanga'aque' ben' nzi' Mercurio chedə' len' choe' dižə'. ¹³ Na' yo'odao' gan' zo xanga'aque' Jopiter ben' chse'ejni'alaže'e zon catezə chso'e lao' syodan'. Nach bəxoz che Jopiterən' gwze'e nche'e go'oṇ ca' na' bazjənone'eb xoche len yej. Nach bəxozən' len beṇə' ca' ža'anə' besə'əžine' gan' nitə' apostol ca' gwse'enene' so'ote' go'oṇ ca' par se'ejni'alaže'e lega'aque'.

¹⁴⁻¹⁵ Pero apostol Bernaben' len Pabən' cata' gwsa'acbe'ine' can' so'on beṇə' ca', gosə'əcheze' xaga'aque'enə' chedə' bito gwse'enene' so'on beṇə' lao' syodan' ca'. Gwse'ebe' ladjə beṇə' ca' gwse'e lega'aque' zižjo: —Beṇə' bito gonle ca'. Leczə beṇə'ch neto'. Za'ato' par chyixjue'ito' le'e de que cheyalə' gwša' yichjla'ažda'olen' na' cuejyichjle' costombr quinga de'en naole la' lega'aquan' bito bi zjəzaquə'an. Cuejyichjga'acden niç güe'ela'ole Diozən' ben' zo zejlicane, ben' ben yoban', yežlyon', nisdə'onə', beṇə'ch, bia ca' chsa'aš, na' bitə'ətezə de'en chle'icho le'e yoban', lao yežlyon' na' lo'o nis. ¹⁶ Ca naquə tyemp ca' de'en bagosə'əde, Diozən' gwdape' yelə' chxenlažə' ca de'en gosə'əda beṇə' gwža' to to nasyon gwso'one' con can' gwse'enene'. ¹⁷ Pero Diozən' syempr zocze' chone' güen len yoguə'əloł beṇə'chən' par niç yesə'ənezene' de que zocze' naque' Dioz. Le'enə' chone' par niç chac yejon' niç ca' chac de'en chazcho, na' chatə' de'en che'ej chaocho par niç socho mbalaz.

¹⁸ Na' la'aṅə'əczə gwse' Pabən' len Bernaben' beṅə' Listra ca' de'enə', canə gosə'əzoinə' par niḥ cui gwso'ot beṅə' ca' go'oṅ ca' par se'ejni'alaže'e lega'aque'.

¹⁹ Ca' chac xonj beṅə' Izrael beṅə' nitə' Iconio na' Antioquian' gan' mbane Pisidia, besə'əžine' Listran', nach gosə'əgo'oyeḷe'e beṅə' Listra ca' par gwsa'aque' txen boso'ošiže'e Pabən' yej. Na' gwsa'aque' šə baḥ gwso'ote'ene' nach gosə'əxobe'ene' fuerlə syodan'. ²⁰ Pero beṅə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' jəsə'ədobe' gan' de'enə' nach beyase' na' beyeje' lao syodan' de'e yoblə. Nach beteyo beza' Pabən' len Bernaben' par jəya'aque' Derben'.

²¹ Na' leczə gosə'əyixjui'e dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən' lao' syoda Derben' na' beṅə' zan gwso'onlilaže'e Jesocristən'. Gwde na' besyə'asa'aque' jəsyə'aque' Listran', Iconion' na' Antioquian' de'e yoblə.

²² Na' to to syoda ca' gan' jəya'aque'enə' boso'otipe' lažə' beṅə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' na' gosə'əṅeyoine' lega'aque' par niḥ nitə'əteza' nite'e so'onlilaže'e Jesocristən'. Na' leczə bzejni'ine' lega'aque' de que notə'ətezcho šə chene'echo nabia' Diozən' chio'o, de'e zan de'e gaquə de'e chi' saquə'əcho. ²³ Na' to to yež can' besyə'ədie'enə' gosə'əbeje' beṅə' golə beṅə' blao par boso'ogüia boso'oye' beṅə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Jesocristən'. Na' Pabən' len Bernaben' ze'e yesa'aque' to to yež gwso'one' orasyonṅə' txen len beṅə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžaguən' sin cui gwsa'ogüe', gosə'əṅabe' lao Xancho Jesocristən' gaquəlene' yoguə' beṅə' ca' baḥ chso'onlilaže'ene'.

Pabən' na' Bernaben' jəya'aque' Antioquian' gan' mbane Siria

²⁴ Gwde na' besa'ac Pabən' len Bernaben' na' besyə'ədie' distrit che Pisidia par besə'əžine' distrit che Panfilia. ²⁵ Na' gosə'əyixjui'e dižə' che Jesocristən' yež de'en nzi' Perge gan' mbane Panfilian'. Beyož na' gwsa'aque' ja'aque' gan' ne' Atalia. ²⁶ Na' Atalian' besa'aque' besyə'əyo'e lo'o barcw par besyə'əžine' Antioquian' gan' mbane Sirian' gan' gwsa'aque'. Na' ca naquə beṅə' Antioquia ca' lega'aque' gosə'əṅabene' Diozən' gaquəlene' Pabən' len Bernaben' par žjse'ene' xšin Diozən' catə' cuiṅə' əsa'aque' žja'aque' yež ca' par žjse'ene' xšin Diozən' de'en babeyož gwso'one' na'a. ²⁷ Na' catə' besyə'əžin Pabən' len Bernaben' Antioquian', bosyo'otobe' beṅə' ca' chso'elao' Jesocristən' nach gwso'e dižə' yoguə'əloḷ can' goquəlen Diozən' lega'aque' žlac jəsə'ədise' dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən' na' can' ben Diozən' par niḥ beṅə' ca' cui zjanaquə beṅə' Izrael gwso'onlilaže'e Jesocristən'. ²⁸ Šša besyə'əga'ane' gosə'ənite'e len beṅə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Antioquian'.

15

Apostol ca' boso'oxi'e len beṅə' Jerosalen ca' naclə cheyalə' so'on beṅə' catə' so'onlilaže'e Jesocristən'

¹ Ca tyempən' to čhopə beṅə' gwsa'ac Jodean' besə'əžine' Antioquian' na' gosə'əzolaogüe' boso'osed boso'olo'ine' beṅə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' de que cheyalə' yesə'əzoe' seṅy de'en ne' sirconsionṅə' can' na lei de'en bzoj de'e Moisezən' par niḥ cui žjəya'aque' lao yi' gabilən'. ² Pero Pabən' len Bernaben' gwsa'acyože' beṅə' Jodea ca' de'en choso'osed choso'olo'ine' ca'. Nach beṅə' Antioquia ca' beṅə' ca' bachso'onlilažə' Jesocristən' gosə'əchoglaogüe'en de que Pabən' len Bernaben' na' len yeto čhopə beṅə' lježjga'aque' ca' əžja'aque' Jerosalennə' par žjəsyə'ənite'e

yeḷə' goxi'a len apostol ca' na' beṇə' golə blao che beṇə' chso'onlilažə' Jesocrisṭən' Jerosalennə' naclə cheyalə' so'one' che de'en choso'osed choso'olo'i beṇə' ca'.

³ Nach beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogü'e Jesocrisṭən' bos'o'sele'e lega'aque' əžja'aque' Jerosalennə'. Na' gosə'adie' Fenisia na' Samaria na' gwso'elene' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocrisṭən' dižə' de que ca naquə beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael baboso'oša' yichjla'ažda'oga'aque'ena' par choso'ozenague' che Diozən'. Nach beṇə' Fenisia ca' na' beṇə' Samaria ca' besyə'əbeichgüeine'.

⁴ Na' catə' besə'əžin Pabən' len Bernaben' Jerosalennə' beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elao' Jesocrisṭən' nach beṇə' golə beṇə' blao čhega'aque' ca' na' apostol ca' besə'əšaglaoga'aque'ene' choso'oguape' lega'aque' diox. Nach Pabən' len Bernaben' gwse'e lega'aque' yoguə'əloḷ can' bagoclen Diozən' lega'aque'. ⁵ Na' baḷə beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocrisṭən' zjənaque' beṇə' fariseo nach gosə'əzože'e gosə'əne': —Ca naquə beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocrisṭən', cheyalə' nitə'əga'aque' señy de'en ne' sirconsisionə' na' cheyalə' so'one' can' na lei de'en bzoj de'e Moisezən' la'anə'əczə cui zjənaque' beṇə' Izrael.

⁶ Nach besə'ədobə apostol ca' na' beṇə' golə blao ca' par bos'o'oxi'e naclə gaquəczən'. ⁷ Šša bagoc chso'e dižə' catə'əczla gwzoža' Bedən' gože' lega'aque': —Beṇə' bišə', le'e nezczele de que cana'ate gwlej Diozən' nada' par jətiχjui'a dižə' güen dižə' cobə che Jesocrisṭən' len beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael niχ gwso'onlilaže'ene'. ⁸ Na' ca naquə Diozən' ža, nombi'e yichjla'aždao' yoguə'əloḷte beṇə'. Na' de'en bsele'e Spirit čhe'ena' zon lo'o yichjla'aždao' baḷə beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael can' zon lo'o yichjla'aždao' chio'o, blo'ine' chio'o de que chazlaže'e can' chso'onlilaže'e Jesocrisṭən'. ⁹ Na' bito nacho de que nža' bene' len chio'o na' nža' chone' len lega'aque', sino beya'a beyibcze' la'aždaoga'aque'ena' catə'an gosə'əzolaogü'e chso'onlilaže'e Jesocrisṭən'. ¹⁰ Na' ža, čbixchen' cui chejle'ele che de'en bagož Diozən' nada'? čBixchen' chonlene' prueb šə leine' can' ne'ena'? Chene'ele gonle byen yesə'ənao beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael costombr čhecho ca'. Tant zdebə zjənaquən xte ni chio'o na' ni xaxta'ocho ca' cui goquə so'one' yoguə'əloḷ can' nanə'. ¹¹ De'e na'anə' bito naquən güen ye'ega'acchone' yesə'ənaogü'e costombr ca', čhedə' cuin Xancho Jeso'osən' babene' par niχ cui žjəya'aque' lao yi' gabilən' laogüe de'en nži'ilaže'e lega'aque' ca'aczən' babene' len chio'o, na' bito nacho de que zaquə'əcho par bene' ca' len yoguə'əloḷcho.

¹² Nach yoguə' beṇə' ca' ndopə nžaguən' gwnite'e žizə par bos'o'ozenague' gwsoe' Bernaben' len Pabən' dižə' ca' naquə ben Diozən' par niχ gwso'one' miḷagr na' yeziquə'əchlə de'e zaquə' yebanecho entr beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael. ¹³ Na' catə' beyož gwsoe' Bernaben' len Pabən' dižə'ənə', lao ne'e nitə' beṇə' ca' žizə gwzoža' Jacobən' gože' lega'aque': —Beṇə' bišə' le'e gwzenag dižə' nga gua'a. ¹⁴ Simon Bedən' bač be'e dižə' can' babloe' Diozən' yeḷə' guac čhe'ena' len beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael na' can' bagwleje' baḷe' par chso'elaogü'e'ene'. ¹⁵ Na' de'en chon Diozən' ca' chotilən de'e ca' bos'o'ozoj profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana' can' na de'e nga:

¹⁶ Te na' yida' de'e yoblə na' gona' par niχ nabia' xi'in dia che de'e Rei Dabin',

l'a'ṅə'əczə n'a'a cui no xi'in dia che'enə' chesə'ənabia' na' gona' par niç socze' nabi'e.

17 Na' zan beṅə' ca' cui zjənaquə beṅə' Izrael so'onlilaže'e nada' Xanga'aque'.

Beṅə' ca' ža' yoguə' nasyonnə' so'ombi'e nada', con noga'aque'enə' gwleja' par so'ombi'e nada'.

18 Can' gwna Xancho Diozən', ben' chzejni'i chio'o can' gaquə dezd ža gwlasda'ote.

19 Na' laoguē de'en nyoj Xtiže'enə' nan ca', nada' əchnia' le'e de que cabi cheyalə' gonecho beṅə' ca' cui zjənaquə beṅə' Izrael bichlə zed, beṅə' ca' bagosə'əbejyichj costombr chega'aque'enə' de'en gosə'ənaoguē' par chso'onlilaže'e Diozən'. 20 Con gwzobja'acchone' ye'ega'acchone' de que bito sa'oguē' no yelə' guao de'en chəsə'əne' naquən che lgua'a lsaquə'ən chse'ejni'alažə' beṅə', na' bito sa'oguē' bia ca' chso'ote' choso'ošoquē' do lba'abən', na' bito sa'oguē' chen chega'acobən'. Na' bito yesə'əzolene' no'olə cui naquə no'ol chega'aque' na' nic no'ol ca' yesə'əzolene' beṅə' cui naquə be'en chega'aque'. 21 Dezd gwlatte nitə' beṅə' to to syodan' choso'ozejni'ine' can' na lei de'en bzoj de'e Moizezən', na' choso'olabe'en lo'o yo'odao' əblao chechon' yoguə' ža dezcanz. De'e na'anə' cheyalə' goncho mendad so'on beṅə' ca' cui zjənaquə beṅə' Izrael ca cui əsa'aque beṅə' ca' chəsə'ənao de'en na lein' de que malən' chso'on beṅə' ca'.

22 Na' apostol ca' len beṅə' golə blao ca' na' yeziquə'əchlə beṅə' ca' chəsə'əadopə chəsə'əžag chso'elaoguē'e Jesocristən' gwsa'azlaže'e can' gwna Jacobən', na' bosoxi'e əchoj chopə beṅə' entr lega'aque' par əžja'aclene' Pabən' len Bernaben' Antioquian'. Nach gosə'əbeje' Jodas Barsabasən' na' Silasən' beṅə' zjənaquə beṅə' blao entr beṅə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Jerosalennə'. 23 Na' bosoozoje' to cart de'e gwso'oxə' beṅə' ca' na' le'e cartən' gwse'e lega'aque'.

“Neto' apostol, na' beṅə' golə blao, na' nochlə neto' chonlilažə'əto' Jesocristən' chguapto' le'e diox, le'e nacle beṅə' ljuežjto' chonlilažə'əchone', le'e nitə'əle Antioquian' na' do gan' mbane Siria na' Silisia. 24 Bagwnezetoto' de que to chopə beṅə' besə'əchoj entr neto' babla'aque' gan' nitə'əlen' chso'one' šejlažə'əle len dižə'ən baboso'ochixə bosooņize' yichjla'azda'olen' chəsə'əne' de que cheyalə' sole seņy de'en ne' sirconsionnə' na' gonle yoguə'əlol can' na lei de'en bzoj de'e Moizezən'. Bito nezeto'onə' gwsa'aque' na' caguə mendad cheto'onə' bedəsə'əyeže' le'e ca'. 25 Topə txen naquəto' gwyazlažə'əto' gwlejšto' chopə beṅə' quinga chselə'əga'acto'one' gan' nitə'əlen' len apostol ca' chacchgüeito' chei Bernaben' na' Pabən'. 26 La' lega'aque' baboso'osanlažə' yelə' mban chega'aque'enə' par chso'one' xšin Xancho Jesocristən'. 27 Chselə'əto' Jodasən' na' Silasən' na' lega'aque' yoso'ozejni'ine' le'e dižə' cho'a che yoguə' de'en nato' le'e cart nga. 28 Chazlažə'əto' de'en babzejni'i Spirit che Diozən' neto' de'en ənato' cui gonle, na' de'e ca' chonən byen cui gonle zjənaquə tapzən. 29 Bito cheyalə' gaole yelə' guao de'en chəsə'əne' che lgua'a lsaquə'ən chse'ejni'alažə' beṅə'. Na' bito gaole bia ca' chso'ote' choso'ošoquē' do lba'abən'. Na' bito gaole chen chega'acobən'. Na' bito solenle no'olə cui naquə no'ol chele na' nic no'olən' solene' beṅə' cui naquə be'en che'. Šə bito chonle de'e quinga chonto' mendad cui gonle, güennə' gonle šə ca'. De'e na'azən' chzojšto' le'e cart nga.”

³⁰ Nach boso'ozei beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' apostol ca' na' beṇə' ca' yečhopə dižə' nach gwsa'aque' əzja'aque' Antioquian'. Na' catə' besə'əžine' Antioquian' bosyo'otobe' yoguə' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' na' boso'onežjue' lega'aque' cartən' zjənoxe'enə' par boso'olabe'en. ³¹ Na' beyož boso'olabe' cartən' besyə'əbeine' ca' naquə consejw de'en nyoj le'inə'. ³² Na' ca' naquə Jodasən' na' Silasən' leczə choso'ozene' beṇə' bi de'en bagož Diozən' lega'aque'. Nach gwso'elene' beṇə' Antioquia ca' dižə' na' boso'otipe' lažə'əga'aque' par nič nitə'ətezə nite'e so'onlilaže'e Jesocristən'. ³³ Zan ža gwnite'e Antioquian' na' catə' bžin ža par yesa'aque' žjəya'aque' gan' nitə' beṇə' ca' boso'oselə' lega'aque', beṇə' Antioquia ca' boso'ozeine' lega'aque' dižə' gwse'e de que to šao' to güen yesyə'əžine'. ³⁴ Pero na' ca' naquə Silasən' gwčhoglaže'e yega'ane' na'azə. ³⁵ Nach leczə Pabən' len Bernaben' gwnitə'əcze' Antioquia na'azə, na' txen len zan beṇə' Antioquia ca' boso'osed boso'olo'ine' beṇə' xtižə' Diozən' na' boso'ozejni'ine' lega'aque' bi zejen.

Pabən' gwyeje' de'e yoblə gan' bajətičjui'e xtižə' Diozən'

³⁶ Na' catə' bagwde to tyemp Pabən' gože' Bernaben': —Šejcho yoguə'əloj syoda ca' gan' bač jtixjue'echo xtižə' Xancho Jesocristən' par zjəyecho nac chsa'ac beṇə' ca' chso'onlilažə'ənə'.

³⁷ Nach Bernaben' goclaže'e yesə'əče'e Juan ben' leczə le' Marcos. ³⁸ Pero Pabən' bene' xbab bito naquən güen yesə'əče'ene', čhedə' Juan Marcosən' gwlejičjje' lega'aque' Panfilian', bito bega'anlene' lega'aque' par so'one' xšin Diozən'. ³⁹ Na' gotə' to bžəš gual entr Pabən' na' Bernaben' xte gosə'əbejyichj ljuēžjga'aque'. Bernaben' gwze'e gwče'e Marcosən' gwso'e to lo'obarcw par ja'aque' Čhipren'. ⁴⁰ Nach Pabən' gwze'e gwče'e Silasən', na' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Antioquian' gosə'əṇabe' lao Xancho Diozən' gaquəlene' Pabən' na' Silasən' gatə'ətezə žja'aque'. ⁴¹ Nach Pabən' len Silasən' gosə'ədie' Sirian' na' Silisian' par boso'otipe' lažə' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' to to yež.

16

Temtion' gwzolaogüe' chonlene' Pabən' len Silasən' xšin Diozən'

¹ Na' catə' Pabən' na' Silasən' besə'əžine' Derben' na' gosə'ədie' par besə'əžine' Listran'. Na' Lистра na' zo to beṇə' chonlilažə' Jesocristən' na' le' Temtio. Xna' Temtion' naque' beṇə' Izrael na' chonlilaže'e Jesocristən', na' xe'enə' naque' beṇə' griego. ² Na' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Listran' na' Iconion' gwso'e xtižə' Temtion' de que zocze' chone' güen. ³ Nach Pabən' gwnabe' šejlen Temtion' lega'aque', nach gwčhi'ene' gan' boso'ozo'ene' seŋy de'en ne' sirconsision par nič gwsa'azlažə' beṇə' Izrael ca' ža'anə' əče'ene' gone' xšin Diozən'. Bzo'ene' seŋyən' čhedə' la' yogue'e zjənezene' de que xe'enə' bito naque' beṇə' Izrael. ⁴ Nach gwsa'aque' zja'aque' to to syoda na' čəsə'əyixjue'ine' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' noquə'ənnə' cui cheyalə' so'one' can' gosə'əčhoglao apostol ca' na' beṇə' golə' blao čhe beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Jerosalennə'. ⁵ Nach beṇə' ca' čəsə'ədopə čəsə'əžag chso'elaogüe'e Jesocristən' gwnitə'ətezə gwnite'e gwso'onlilažə'əče' Jesocristən' na' gwyanche' tža tža.

Pabən' ble'idaogüe'ene' to beṇə' Masedonia chatə'əyoine' le' šje' laže'ena'

⁶ Ca naquə Spirit che Diozən' bito be'en latjə šej Pabən' na' Silasən' na' Temtion' Asian' žjəsə'ədixju'i'e xtižə' Diozən', de'e na'anə' ja'aque' Frigia na' Galasia. ⁷ Na' besə'əžine' galə'əzə gan' mbane Misia. Na' gwsa'aclaš'e əžja'aque' gan' nzi' Bitinia, pero leczə bito be'e Spiritən' latjə əžja'aque'enə'. ⁸ Nach gosə'ədie' Misian' xte besə'əžinte' gan' nzi' Troas. ⁹ Na' ž'e' na' Pabən' ble'idaogüe'ene' zecha to beṇə' byo beṇə' Masedonia laogüe'enə' na' be'enə' gotə'əyoine' le' gože'ene': "Yo'o Masedonian' par gaquəleno' neto'." ¹⁰ Nach bsi'ini'a cheto' par gwza'ato' gwyejto' Masedonian' la' gwyejni'ito' de que Diozən' chene'ene' žjezeneto' beṇə' ca' dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən', na' nada' Locas gwya'alena' Pabən' len Silasən' na' Temtion'.

Pabən' na' Silasən' ja'aque' Filiposən'

¹¹ Troas na' gwza'ato' gwyo'oto' lo'o barcon' zdato' liča par galən' ne' Samotrasia, nach beteyo bžinto' gan' nzi' Neapolis. ¹² Nach Neapolis na' gwza'ato' par bžinto' gan' ne' Filipos gan' mbane Masedonian'. Filiposən' naquən to syoda blao gan' ža' beṇə' Roma. Na' gwzoto' na' to čhopə ža. ¹³ Na' catə' bžin ža dezcanzən' bchojto' fuerlə syodan' par gwyejto' cho'a yaon' gan' chja'aque' chjse'ene' orasyonnə', nach gwche'eto' par be'elento' no'ol ca' bazjənžaguən' dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən'. ¹⁴ Na' entr no'ol ca' choso'ozenaguən' len to beṇə' le Lidia. Naque' beṇə' syoda Tiatira na' chote'e lachə' fin de color morad. Lidian' cho'elaogüe'e Diozən' na' Xancho Diozən' bene' par nič gone'ene' bzenague' tcho'a tšao' ca naquə dižə' de'en be' Pabən'. ¹⁵ Na' le'e gwchoate' nis len family che' ca'. Nach gwdenə' gotə'əyoine' neto' gwne': —Šə de'e liczə chejle'ele de que chonlilaža'a Xancho Jesocristən', le'e šo'o yega'anle liža'anə'.

Nach gwyejto' jəyega'antə' liže'enə' čhedə' bencze' byen.

¹⁶ Na' goquən to žlas lao zdato' gan' chac orasyonnə' bežagto' to no'ol güego' no'oləyo'o yaz de'e xio' lo'o yičhja'ažda'obo'onə' na' chonən par nič chac chneya'abo', na' gan xen chombo' par xambo' ca' de'en chneya'abo'. ¹⁷ Nach bedənaobo' neto' nžagto' Pabən' chosya'abo' nabo': —Beṇə' quinga zjənaque' beṇə' güen xšin Diozən' ben' chnabia' doxenlə. Na' lega'aque' choso'olo'ine' naquən' cheyalə' goncho par nič cui yeyejcho lao yi' gabilən'.

¹⁸ Zan ža gwnaobo' neto' nabo' ca' xte bžin ža goque Pabən' zed nach gwyečhje' gože' de'e xio'onə': —Por yelə' guac che Jesocristən' chona' mendad yechojo' lo'o yičhja'aždao' bi'i nga.

Nach le'e bechojten.

¹⁹ Catə' gwsa'ache'i xambo'onə' cuich bi gan so'one' len lebo' nach gosə'əzene' Pabən' len Silasən' na' jso'e lega'aque' gan' ža' beṇə' gwnabia' ca' galə'əzə gan' chac ya'a. ²⁰ Nach catə' besə'əžinlene' lega'aque' lao beṇə' gwnabia' ca' nach gwse'e: —Beṇə' Izrael quinga chsa'aše' chəsə'əbeque' de'e zed lao' syoda nga. ²¹ Na' choso'olo'ine' costombr de'e cabi cheyalə' nao neto' naquəto' beṇə' Roma.

²² Na' beṇə' ca' ža' lao ya'anə' leczə gwsa'ase' contr Pabən' len Silasən', nach beṇə' gwnabia' ca' gwso'one' mendad gosə'əlechje' xaga'aque'enə' par gosə'əyine' lega'aque' xis. ²³ Beyož gosə'əyinchgüe' lega'aque', nach bosə'ože'ene' ližyan' nach gwse'e ben' chapə ližyan' de que gapəchgüe' cuidad len lega'aque'. ²⁴ Catə' gwse'e ben' chapə ližyan' ca' nach be'enə'

bže'e lega'aque' lo'o cuart ližyan' de'en zo le'eze'laogüe' gan' naquə bižə'əte na' bchide'e ni'aga'aque'enə' len yag sep.

²⁵ Na' do chelyanə' Pabən' len Silasən' nite'e chso'one' orasyon na' chso'ole' no imno chso'elaogüe'e Diozən' na' pres ca' yeziquə'əchlə choso'ozenague'. ²⁶ Na' to de repentzə gwxo'ochgua, na' bse'esə'əchgwan lan yo'o ližyan' xte bsaljən yoguə' puert ca'. Nach yoguə' pres ca' ža'ana' beṇə' ca' zjənchej gdenṇə' besyə'əyež gdenṇə' na'aga'aque'enə' nach yag sepən' bosanən ni'aga'aque'enə'. ²⁷ Nach ben' chapə ližyan' bebanene' na' ble'ine' zjənyaljo puert ca' nach le'e goljte' spad che'enə' goclaže'e yeyot cuine', goquene' bač besyə'əxonj pres ca'ana'. ²⁸ Nach bisya'a Pabən' gože'ene': —Bito bi gone cuino'. Nga zoczə yoguə'əto'.

²⁹ Nach ben' chapə ližyan' gwṇabe' to yi' nach gwyo'odoe' zjəgüe' gan' de Pabən' len Silasən' na' do chałə' chxize' bzo xiben' laoga'aque'enə'. ³⁰ Na' le'e bebejte' lega'aque' ližyan' nach gože' lega'aque': —¿Bi cheyalə' gona' par nič cui yeya'a lao yi' gabilən'?

³¹ Nach gwse'ene': —Benlilažə' Xanto' Jeso'osən' le' na' family chio' na' gone' ca' cui yeyejle lao yi' gabilən'.

³² Nach le'e gwzolaote Pabən' len Silasən' gwso'elene' be'enə' na' family che' ca' xtižə' Xanchon'. ³³ Nach lao or na'atezə be'enə' gwdibe' lao güe' che Pabən' na' che Silasən'. Nach bosə'əcho'e be'enə' nis len family che' ca'. ³⁴ Nach gwche'e Pabən' len Silasən' liže'enə' par bye'ej bguaogüe' lega'aque'. Na' do family be'enə' besyə'əbeichgüeine' de'en bachso'onlilaže'e Jesocristən'.

³⁵ Catə' gwy'e'eni'ina' beṇə' gwnabia' ca' bosə'osele'e polsia par jse'eže' ben' chapə ližyan' de que yosane' beṇə' ca' žjəya'aque'. ³⁶ Nach gož be'enə' chapə ližyan' Pabən': —Ca naquə beṇə' gwnabia' ca' bač bosə'osele'e rson yosana' le'e. Na' baguaquə žjəya'acle to šao' to güen.

³⁷ Nach Pabən' gože' polsia ca': —Bagosə'əyine' neto' lao lcue' sin cui gwso'one' yelə' jostis šə bi nonto'onə', len naquəto' beṇə' nasyon Roma. ¿Ena' na'a chse'enene' yosyo'osane' neto' žižizənə'? Da'ac cuinga'aque' desye'eleje' neto'.

³⁸ Nach polsia ca' jesyə'əyeže' beṇə' gwnabia' ca' can' gož Pabən' lega'aque'. Na' beṇə' ca' besə'əžebchgüe' catə' gosə'ənezene' de que Pabən' na' Silasən' zjanaque' beṇə' nasyon Roma. ³⁹ Nach ja'ac beṇə' gwnabia' ca' gan' zjəde Pabən' na' Silasən' jəsyə'əye'exene' lega'aque' na' besyə'əbeje' lega'aque' dižə' šao' nach gwsa'atə'əyoine' lega'aque' yesa'aque' syodan'. ⁴⁰ Catə' bechoj Pabən' len Silasən' ližyan' nach ja'aque' liž Lidian' de'e yoblə par jesy'e'tipe' lažə' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən', nach besa'aque'.

17

Beṇə' mal ca' bosə'ota bosə'one' beṇə' Tesalonica ca' so'one' contr apos-tol ca'

¹ Catə' besyə'əsa'ac Pabən' len Silasən' besyə'ədie' gan' ne' Anfipolis na' Apolonia. Na' le'e besyə'əžinte' to syoda de'en nzi' Tesalonica ga zo to yo'odao' ga chja'ac beṇə' Izrael ca'. ² Na' Pabən' ca' costumbr checze' gwyeje' lo'o yo'oda'onə' na' lao šonə' ža dezcanz ca' bzejni'ine' lega'aque' xtižə' Diozən'. ³ Bzejni'ine' lega'aque' de que Xtižə' Diozən' de'en bosə'ozoj de'e profet ca' beṇə' ca' gwso'e' xtižə' Diozən' cana' cho'en dižə' che Cristən' nan de que yoso'o'chi' yoso'osaquə' beṇə' le' na' so'ote'ene' na' techlə yeyas

yebane' ladjo beṇə' guat ca'. Nach leczə gože' lega'aque': —Jeso'osən' ben' cho'a dižə' chei, le'enə' Cristən' ben' bselə' Diozən' par chaclene' chio'o.

⁴ Beyož be'e dižə'ənə' zan beṇə' Izrael ca' gwse'ejle'e che' na' gwsa'aque' txen len Pabən' na' Silasən', na' zan beṇə' griego beṇə' gwso'elao' Diozən' na' zan no'olə' blao leczə gwse'ejle'e che'. ⁵ Pero na' beṇə' Izrael ca' cui gwse'ejle'e xtižə' Diozən' gwsa'acxi'ine' Pabən' len Silasən' nach bosoto'obe' xonj beṇə' mal chsa'aš lao lqueyən' na' txen zjənaque' bosota bosone' beṇə' ca' ža' lao' syodan'. Nach ja'acyalcze' liž ben' le Jason chasyə'əyilje' Pabən' len Silasən' par yesə'əche'e lega'aque' na' so'one' lega'aque' lao na' beṇə' syodan'. ⁶ Pero catə' besə'əžine'enə' notono Pabən' len Silasən' nitə'ənə'. Nach gosə'əxobe' Jasonnə' lene' yeto chopə beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' jso'e lega'aque' lao beṇə' ca' chəsə'ənabia' syodan'. Na' catə' besə'əžine' lao beṇə' gwnabia' ca' gwse'e lega'aque' zižjo: —Ca naquə beṇə' quinga chsa'aše' chəsə'əbeque' de'e zed doxenlə na' na' a babla'aque' gan' nga zocho nga. ⁷ Na' Jason ni babgüialaogüe' lega'aque' liže'enə', na' yogue'e chso'one' contr lei che Rei Sesar de'en naocho na' chəsə'əne' de que zo yeto rei beṇə' le Jeso'os.

⁸ Besə'əža'achgua beṇə' lao' syodan' na' beṇə' gwnabia' chega'aque' ca' catə' gwse'enene' can' chəsə'əna beṇə' ca'. ⁹ Nach Jasonnə' len beṇə' ljuēžje' ca' bosozie' mech par nič bosyo'osan beṇə' gwnabia' ca' lega'aque'.

Pabən' na' Silasən' ja'aque' Berean'

¹⁰ Nach beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' lgüegwə lao že' na' bosyo'ose'e Pabən' len Silasən' par jəya'aque' gan' ne' Berea. Na' catə' besyə'əžine'enə' ja'aque' lo'o yo'odao' che beṇə' Izrael ca'. ¹¹ Beṇə' Berea ca' zjənaquəche' beṇə' šao' cle ca beṇə' Tesalonica ca' na' besyə'əbeine' bosozenague' xtižə' Jesocristən' de'en bosozejni'i Pabən' len Silasən' lega'aque', na' tža tža besyə'əyilje' gan' nyoj de'e ca' bosozejni'ine' par nič gosə'ənezene' šle can' nan. ¹² Na' zanga'aque' gwso'onlilažə'e Jesocristən', na' leczə zan beṇə' griego ca' na' zan no'olə' blao. ¹³ Nach beṇə' Izrael ca' ža' Tesalonican' beṇə' ca' cui chso'onlilažə' Jesocristən', gwse'enene' rson de que Pabən' len Silasən' banite'e Berean' choso'ozenene' xtižə' Diozən'. Nach gwsa'aque' ja'aque' Berean' par jəsə'əta jəsə'əne' beṇə' lao' syodan'. ¹⁴ Pero beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Berean' le'e bososa'ate' Pabən' gwyeje' cho'a nisdə'onə' pero na' besyə'əga'an Silasən' len Temtion'. ¹⁵ Na' beṇə' ca' gosə'əgo'o lao ne'e jso'e Pabən' syoda Atenas de'en chi' gan' nzi' Gresia. Na' catə' besa'aque'enə' Pabən' bene' mendad əžja'ac Silasən' len Temtion' lgüegwə gan' zoe'enə'.

Pabən' bsd blo'ine' beṇə' Atenas ca'

¹⁶ Na' lao zoe' Atenasən' chbeze' beṇə' ca', cuili biczən' chaque yichjla'aždaogüe'enə' chgüie' catequən' že'e ža' lgua'a lsaquən' chse'ejni'alažə' beṇə' Atenas ca'. ¹⁷ De'e na'anə' bzejni'ine' beṇə' Izrael ca' lo'o yo'odao' chega'aque'enə' len yeziqūə'əchlə beṇə' ca' chso'onlilažə' Diozən'. Na' leczə yoguə' ža gwyeje' gan' chac ya'a par je'e xtižə' Diozən' len beṇə' ca' ža'anə'. ¹⁸ Na' beṇə' ca' bazjənao de'en choso'osed choso'olo'i epicoreso ca' na' estoico ca' gosə'əzolaogüe' gwso'elene' Pabən' dižə'. Nach balə' gosə'əne': —¿Bi nga əna de'e güe' dižə' nga chio'o?

Nach yebalə' gosə'əne': —Zedəzenljeine' chio'o che yeto chopə beṇə' cobən' šejni'alažə'əcho.

Gosə'əne' ca' chedə' Pabən' bzejni'ine' lega'aque' dižə' che Jeso'osən' na' bzejni'ine' lega'aque' can' beban Jeso'osən' ladjo beṇə' guat ca'. ¹⁹ Nach gosə'əche'e Pabən' to latjə gan' ne' Areopago gan' chesə'ədobe' par chšo'e consejw na' catə' besə'əžine'enə' nach gwse'ene': —Chene'eto' əgwzejni'ido' neto' bi de'e cobən' chsed chlo'ido'. ²⁰ La' dižə' de'e cuiczə ņe'e yeneton' cho'o, na' chene'eto' ənezeto' bi zejennə'.

²¹ Na' ca costombr che beṇə' Atenas ca' na' che beṇə' zitə' ca' ža' Atenasən' con chaše' no güe' dižə' o gozenag dižə' šə bi de'e cobə de'e de.

²² Nach Pabən' gwzeche' gwcholga'aque'enə' gan' ne' Areopagon' na' gože' lega'aque': —Le'e beṇə' Atenas, chacbe'ida' de que chejni'alažə'əchgualē lgua'a lsaquə' ca'. ²³ Catə' gwdia' tnezən' ble'ida' latjə gan' nitə' de'e ca' chejni'alažə'əlen'. Na' entr latj ca' gan' nitə' de'e ca' chejni'alažə'əlen' ble'ida' to latjə gan' nyojən nan: “Par Xancho be'ena' cui no nombia’”. Ca naquə be'ena' chejni'alažə'əle sin cui nombi'alene' che be'ena'anə' əchyixjue'ida' le'e.

²⁴ Dioz ben' ben yežlyon' na' yoguə'əte de'e de laogüen', len' chnabi'e yoban' na' yežlyon'. Bito zoe' do lo'o yo'o de'e ben beṇə'chən' par se'ejni'alaže'e le'. ²⁵ Bito de de'e ənacho gon beṇə'chən' par gaquəlene' Diozən' žalə' na'aclə bi chyažjene'. Dioz na'anə' cho'e yelə' mban che yoguə'əloł beṇə', chgüe'e lega'aque' biš na' cho'e lega'aque' yoguə'əte de'e zjənapē'.

²⁶ Na' tozə chen bene' beṇə'chən' beṇə' ža' doxen lao yežlyon'. Na' bsi'e xneze bat nitə' to to beṇə' na' gan' nite'e. ²⁷ Diozən' bnite'e yoguə' beṇə'chən' lao yežlyon' par nič ca' yesyə'əyilje' naclə so'one' par nič ca' so'ombi'ene' na' so'onlilaže'e tozə le'. De'e li Diozən' bito zoe' zitə' len to to chio'o. ²⁸ Le'enə' chone' par nič zocho na' par mbancho na' par chdacho, can' gwnaczə to beṇə' poeta chele ben' be' dižə' xoche gwne': “De'e li naccho dia che Diozən’.” ²⁹ Na' əchnia' le'e de'en naccho xi'in dia che Diozən' bito cheyalə' gonlizcho xbab de que le' naque' ca no lgua'a lsaquə' de or, de pļat o de yej, de'e ca' chsa'aljlažə' beṇə'chən' chso'one'. ³⁰ Antslə Diozən' be'e latjə gwso'on beṇə'chən' con can' gwna xbab chega'aque'enə' yelə' cui chejni'i' chega'aque'. Pero na'a Diozən' chone' mendad de que yoguə'əloł beṇə' ža' doxenlə yežlyon' yesyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'enə'. ³¹ La' Diozən' bambeje' Jesocristən' par əchoglaogüe'en che chio'o beṇə'ch šə nocho napcho dolə'. Na' Diozən' banžie' bia' batən' choglaogüe'en che chio'o beṇə'ch. Na' de'en bosban Diozən' Jesocristən' ladjo beṇə' guat ca' ņezecho de que de'e li choglaogüe'en che chio'o beṇə'ch na' zdacze' licha ca de'en gone' ca'.

³² Catə' beyož gwse'enene' gwna Pabən' de que yesyə'əban beṇə'chən' ladjo beṇə' guat ca' balē' gwso'onene' borl na' yebalē' gwse'ene': —Na' gwzenagyetsi'ito' can' cho'o dižə'anə' yetolə ža.

³³ Ca' goquə beza' Pabən' Areopagon' gan' ža' beṇə' ca'. ³⁴ Pero na' balə beṇə' Atenas ca' gwsa'aque' Pabən' txen na' gwso'onlilaže'e Jesocristən'. Na' entr beṇə' ca' gwsa'ac Pabən' txen, len to beṇə' byo le Dionisio na' yeto no'olə le Damaris. Na' Dionisio' naque' to beṇə' gwnabia' ca' chso'e consejon' Areopagon'.

18

Can' goquə žlac gwzo Pabən' Corinton'

¹ Gwde goc de'e ca' Pabən' beze'e Atenasən' par gwyeye' gan' ne' Corinto gan' leczə mbane Gresian'. ² Catə' bžine' Corinton' bežague' to beṇə' Izrael le Aquila beṇə' yež Ponto, na' no'ol che'enə' le' Prisila. Ze'e besyə'ažingale' Corinton' zeya'aque' Italia, chedə' Rei Claudion' ben' chnabia' Italian' bene' mendad besyə'ažšaš yoguə'əlol beṇə' Izrael ca' ža' Roman'. ³ Nach gwyey Pabən' ližga'aque'enə' na' gwzoe' len lega'aque'. Na' txen gwso'one' yo'o de lachə' chedə' leczə chac gon Pabən' len na' lenṇə' naquə žin che Aquilan' na' Prisilan'. ⁴ Na' yoguə' ža dezcanz Pabən' gwyeye' yo'odao' che beṇə' Izrael ca' na' jəzejni'ine' lega'aque' che Jesocristən' par nič so'onlilaže'ene' na' lenczə beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael chja'ac yo'oda'onə'.

⁵ Na' catə' gwsa'ac Silasən' len Temtion' Masedonian' par besə'ažine' gan' zo Pabən' besə'əle'ine' can' chon Pabən' cho'eczə laže'e chyixjui'e xtižə' Jeso'osən' na' chzejni'ine' beṇə' Izrael ca' de que Jeso'osən' naque' Cristən' ben' chəsə'əbeze' əselə' Diozən' par gaquəlene' lega'aque'. ⁶ Pero beṇə' Izrael ca' besə'aže'e apostol Pabən' na' bos'ožia bos'o'nite'ene'. Nach Pabən' bse'esə xe'enə' par blo'e de que bito bi dolə' nape' che de'e malən' chso'one', na' gože' lega'aque': —Bito bi dolə' napa' nada' de'en cuiay'i'ile zejlicane. Le'e nape' dolə'əna'. Na' dezd na'a žjəsed žjəlo'ida' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael.

⁷ Nach bechoje' lo'o yo'oda'onə' na' beze'e bežine' liž to beṇə' le Josto. Josto na'anə' zotezə zoe' cho'elaogüe'e Diozən' na' liže'enə' zon cuit yo'oda'onə'. ⁸ Na' zo to beṇə' le Crispo beṇə' naquə beṇə' gwnabia' che yo'oda'onə'. Na' Crispon' len yoguə'əlol family che'enə' gwso'onlilaže'e Xancho Jesocristən'. Le'egatezə ca' beṇə' zan beṇə' Corinto ca' bos'ozenag che de'en əbsed blo'i Pabən' gwso'onlilaže'e Jesocristən' na' gosə'əchoe' nis. ⁹ Na' goquən' to že' ble'idaogüe'e Pabən' Xancho Jesocristən', na' Xanchon' gože' Pabən': —Bito žebo'. Gwzotezə gwzo be' xtiža'ana' na' bito so' žizə. ¹⁰ Nada' zocza' len le' na' bito gua'a latjə no bi gone le', chedə' beṇə' zan ža' lao' syoda nga beṇə' so'onlilažə' nada'.

¹¹ Ca' goquən' bega'an Pabən' tgüiz yo'o gašjə Corinton' par bsed blo'ine' lega'aque' xtižə' Diozən'.

¹² Na' ca tyempən' be'enə' le Galion naque' gubernador na' chnabi'e gan' nzi' Acaya. Nach beṇə' Izrael ca' ža' Corinton' beṇə' ca' cui chso'onlilažə' gwsa'aque' tozə par gwso'one' contr Pabən'. Nach gosə'əche'ene' jso'ene' gan' chon gubernadorən' yelə' jostisən'. ¹³ Na' catə' besə'ažine'enə' gwse'e gubernadorən': —Ca naquə benga ža, chde' chgo'oyele'e to to beṇə' par nič so'one' bi de'e cobə par se'ejni'alaže'e Diozən' na' nža'alən' na' lein' šejni'alažə'əchone'.

¹⁴ Bač zotequən' əne Pabən' catə'əczla gož Galionṇə' beṇə' Izrael ca': —Ca naquə de'e nga chaole xya nga, žalə' naquən to no falt o to no de'e malchgua, gona'an yelə' jostis. ¹⁵ Pero naquən che dižə'əzə na' che la beṇə' na' che lei chelen'. Le'e gwyey naclə gonle. Nada' bito co'o lao na'a gona' yelə' jostis che de'en nac ca'.

¹⁶ Nach bošaše' lega'aque' gan' chone' yelə' jostisən'. ¹⁷ Nach beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael bos'o'niže' Sostenesən' be'enə' naquə beṇə' gwnabia' che yo'oda'onə'. Na' gwso'ot gosə'əyine' le' lao Galionṇə' pero bito bi cas ben Galionṇə' lega'aque'.

Pabən' beyeye' Antioquian' par jətxjui'e xtižə' Diozən' de'e gwyone

¹⁸ Gwde goc ca' yezan ža gwzoch Pabən' Corinton' nach catə' beze'ena' bzeine' benə' ca' bachso'onlilažə' Jesocristən' dižə' nach beze'e beyo'e to lo'o barcw. Na' beyeje' Sirian' na' gwčhe'e Prisilan' na' be'en che' Aquilan'. Na' catə' besə'əžine' Sencrean' besyə'əchoje' lo'o barcon' par ja'aque' lao yežan'. Na' antslə ze'e yesa'aque' Sencrean' bšib yichj Pabən' par blo'e de que bačh bene' complir to de'en bene' lyebe lao Diozən'. ¹⁹ Nach besyə'əyo'e lo'o barcon' par besyə'əžine' Efeson' gan' besyə'əga'an Aquilan' na' Prisilan'. Na' Pabən' gozeje' lo'o yo'odao' che beṇə' Izrael ca' par be'elene' lega'aque' xtižə' Diozən'. ²⁰ Na' beṇə' ca' ža' lo'o yo'oda'onə' gwsa'atə'əyoine' le' yega'anəche' len lega'aque', pero bito gone'ene'. ²¹ Nach bzeine' lega'aque' dižə' gože': —Chonən byen soa' lni de'en šo'o Jerosalennə', pero güidəchcza' delana'a le'e yetši'i šə Diozən' güe'e latjə.

Nach beze'e Efeson'. ²² Catə' bžine' Sesarean' nach gwddie' gweje' Jerosalennə' na' bguape' diox beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Jesocristən' na', nach beze'e beyeje' Antioquian' gan' mbane Sirian'. ²³ Gwde to tyemp gwzoe' Antioquian', nach gweje' gan' mbane Galasian' na' Frigian' jətipe' lažə' beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elao' Jesocristən' to to yež.

Apolosən' gwduxjui'e xtižə' Diozən' Efeson'

²⁴ Na' tyemp na' bžin to beṇə' Izrael Efeson' na' le' Apolos. Apolosən' naque' beṇə' Alejandria, na' chac cho'e dižə' lao' lcue' na' bansede' binlo can' na xtižə' Diozən' de'en nyojən'. ²⁵ Apolosən' gwnezene' che de'e güen ca' ben Xancho Jeso'osən' na' de'e ca' bsd blo'ine'. Na' do yichj do laže'e be'e dižə' bzejni'ine' tcho'a tšao' de'en nezene' che Jeso'osən' la'anə'əczə con de'en əbsd əblo'i de'e Juannə' na' can' bchoe' beṇə' nis na'azən' nezene'. ²⁶ Nach Apolosən' sin cui chaž chžebe' gwzolao be'e dižə' che Xancho' lo'o yo'odao' che beṇə' Izrael ca'. Na' gwse'ene' Prisilan' na' be'en che' Aquilan' can' chzejni'i Apolosən' nach gosə'əche'e le' partlə na' boso'ozejni'ichene' le' cuaselol can' na' Diozən' che Jeso'osən'. ²⁷ Na' ca naquə Apolosən' gone'ene' šeje' gan' ne' Acaya, na' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Efeson' besyə'əbeine' de'en gone'ene' šeje' na' boso'ozoje' to cart de'e bexe'e par beṇə' ca' chso'onlilaže'e Jesocristən' Acayan' par ničh yoso'ozenag beṇə' ca' che' na' so'one' güen len le'. Na' catə' bžin Apolosən' Acayan' goclenchgüe' beṇə' ca' bagoclen Diozən' par chso'onlilaže'e Jesocristən'. ²⁸ Na' lao lcue' bsd blo'ine' beṇə' Izrael ca' de que clelən' chso'one' xbab che Jeso'osən', na' bzejni'ine' lega'aque' can' nyoj Xtižə' Diozən' de que Jeso'osən' naque' Cristən' ben' chəsə'əbeze' yidə par gaquəlene' lega'aque'. Na' Diozən' goclene' Apolosən' par ničh cui bi gosə'əna beṇə' Izrael ca' ca dižə' de'en be'ena'.

19

Can' goquə žlac gwzo Pabən' Efeson'

¹ Na' žlac zo Apolosən' Corinton', Pabən' beze'e na' bedie' yež ca' zjəchi' do ya'ada'onə' na' bežinte' Efeson'. Efeso na' bežague' balə beṇə' ca' bachso'onlilažə' Jeso'osən'. ² Nach gože' lega'aque': —¿Ezedəso Spirit che Diozən' lo'o yichjla'ažda'olen' catə'an gwzolao chonlilažə'əle Jesocristən'?

Nach beṇə' ca' gwse'ene': —Bito ne'e yeneto' šə zo Spirit che Diozən'.

³ Nach goze'e lega'aque': —¿Nacxan' gwchoale nisən' ža?

Nach gwse'ene': —Gwchoato' nisən' can' bzejni'i de'e Juannə'.

⁴ Nach gož Pabən' lega'aque': —De'e Juannə' bchoe' beṇə' ca' besyə'adinje xtolə'əga'aque'enə' nis pero na' leczə gože' lega'aque' de que cheyalə' so'onlilaže'e be'enə' ze'e selə' Diozən' par gaqəlene' nasyon Izraelən', na' be'enə' ne' ca' le'enə' Jeso'osən'.

⁵ Beyož boso'ozenague' can' gwna Pabən' nach gosə'əchoe' nisən' de'e yoblə par besə'əlo'e de que chso'onlilaže'e Xancho Jeso'osən'. ⁶ Nach Pabən' gwxoə ne'enə' yichjga'aque'enə' na' Spirit che Diozən' bedəson lo'o yichjla'aždao' to toga'aque' na' benən par niçh gosə'əne' gwde gwdele dīžə' na' leczə gosə'əyixju'i'e bi de'en gož Diozən' lega'aque'. ⁷ Na' entr yoguə'əga'aque' zjənaquə ca do šižine'.

⁸ Na' ca do šon bio' bsed blo'i Pabən', na' sin cui chaž chžebe' be'e xtižə' Diozən' len beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag lo'o yo'oda'onə' chzejni'ine' lega'aque' par niçh gwse'ejle' zane' de que Diozən' chnabi'e con notə'ətezə beṇə' chso'e latjə. ⁹ Pero besə'əchoj balə beṇə' zjənaquə yichjla'aždao' žod beṇə' cui gwse'ejle'eczə na' delant beṇə' ca' ža'anə' boso'ožia boso'onite'e de'en əbsed əblo'i Pabən' che Jesocristən'. Pabən' bechoje' gan' že'enə' na' leczə bebeje' beṇə' ca' bachso'onlilaže' Jesocristən', na' gwche'e lega'aque' gan' zo to yo'o scuel che to beṇə' le Tiranno na' lo'o yo'o scuelən' bsed əblo'ichene' lega'aque' yoguə' ža. ¹⁰ Na' lao chop iz ben Pabən' ca', yoguə'əlo beṇə' ža' Asian' beṇə' zjənaquə beṇə' Izrael na' beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael gwse'enene' xtižə' Xancho Jeso'osən'. ¹¹ Na' Diozən' bene' par niçh Pabən' bene' miłagr de'e besyə'əbanchgüeine'. ¹² No bey na'azə na' no lachə' na'azə šə babchelən cuerp che Pabən' nach chjəsyə'əsane'en gan' zjəde beṇə' güe' ca' na' le'e chəsyə'əyacteine' che yižgüe'en chse'ine', na' beṇə' ca' yo'o yaz no de'e xio' yichjla'ažda'oga'aque'enə' leczə chesyə'əchojən.

¹³ Nach balə beṇə' Izrael ca' beṇə' ca' chsa'aš chso'one' rmech len yelə' goža' chega'aque'enə' na' leczə chəsyə'əbeje' de'e xio', gwsa'acლაže'e yesə'əchine' la Xancho Jeso'osən' par yesyə'əbeje' de'e xio' ca' zjəyo'o zjəyaz beṇə' ca' na' gosə'əne': “Chonto' mendad yechojle por yelə' chn- abia' che Jeso'osən' ben' choe' Pabən' xtiže'enə'.”

¹⁴ Zo to beṇə' Izrael na' le Eseba na' naque' beṇə' gwnabia' che bχoz ca'. Na' nitə' gažə xi'ine' na' xi'ine' ca' gažən' choso'ozetje' la Jeso'osən' gwse'enene' yesyə'əbeje' de'e xio' ca'. ¹⁵ Na' to šlas catə' gwse'e to de'e xio'on ca' na' boži'in xtižə'əga'aque'enə' gožən' lega'aque': —Nezda' non' Jeso'osən' na' nombi'a Pabən', pero le'e bito nacle txen len lega'aque'.

¹⁶ Nach de'e xio'onə' benən par niçh be'enə' bxite'e bnize' beṇə' ca' na' benene' lega'aque' con can' chene'ennə', xte gosə'əbi'e güe' na' xte gwsa'aque'ne' zi', nach bosyo'oxonje' liž be'enə' ga'alyidga'aque'. ¹⁷ Na' yoguə'əlo beṇə' ca' nitə' Efeson' beṇə' Izrael ca' na' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael gosə'ənezene' can' goquən'. Nach yogue'e besə'əžebe' na' gwso'eche' yelə' bala'an che Xancho Jeso'osən'.

¹⁸ Na' zan beṇə' ca' bachso'onlilaže' Jesocristən' gosə'əxoadole'e lao beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Jesocristən' gwse'e lega'aque' ca malən' bagwso'one' antslə. ¹⁹ Nach zan beṇə' bagwsa'ac beṇə' goža' na' beṇə' gōne ya'a boso'otobe' libr chega'aque'enə' na' gwso'oxe'en boso'ozeye'en delant beṇə' ljuežjga'aque' ca' bachso'elao' Jesocristən', na' besyə'əbeje' cuent ca do ja'aque'ətə' zjənyeyjue' libr ca' na' bžinən šiyon mil

mech p̄lat. ²⁰ Na' ca naquə xtižə' X̄ancho Jesocristən' gosə' gw̄laljəchən' na' gwyanch beṇə' boso'ozenague' č̄hei.

²¹ Gwde goc de'e ca' Pabən' bene' xbab yeyeje' Jerosalennə' catə' yeyož šeje' gan' mbane Masedonian' na' Acayan'. Na' leczə gwne' de que catə' yežine' Jerosalennə' cheyalə' šeje' Roman'. ²² Nach bsele'e č̄opə beṇə' ca' č̄sa'aclen le' Masedonian', Temtion' len Eraston', žlac bega'anəch le' Asian' yeto č̄opə ža.

Beṇə' ca' gwso'on contr Pabən' gwso'onchgüe' scandl Efeso'

²³ Na' zan beṇə' Efeso ca' besə'əže'e Pabən' de'en bsd əblo'ine' č̄he Jeso'osən', nach gwsa'aš gwso'olje' lao' syodan' gwso'onchgüe' scandl. ²⁴ Quingan' goquə. Zo to beṇə' le Demetrio na' chone' yo'odao' dao' de p̄lat de'en naquə ca yo'odao' gan' zo xnax Diana ben' chse'ejni'alaže'e, na' chda'ochguan na' gan xen chone' na' leczə ca' beṇə' ca' chso'on žin txen len le'. ²⁵ Nach btobe' beṇə' ca' chso'on žin txen len le' na' yeziquə'əchlə beṇə' leczə zjənlan chso'on žinnə' nac ca' nach gože' lega'aque': —Nezele de que ca naquə žin nga nlancho choncho, chonlenchguachon gan. ²⁶ Na' babenczele na' bable'iczele can' chonliza to de'e le Pab chsed chlo'ine' beṇə' lao' syoda Efeso nga na' casi yoguə' beṇə' ža' doxente Asian' che'e lega'aque' de que yoguə'əlojte lgu'a lsaquə' de'e chso'on beṇəchən' bito zjəzaquə'ən par šejni'alažə'əchon. Na' beṇə' zan bachoso'ozenag č̄he'. ²⁷ Le'e gonšc xbab naclə goncho la' nxož bin' yesə'əne' č̄checho por ni č̄he žin de'e nga choncho, na' caguə ležən, sino leczə nxož so'one' par nič yo'odao' č̄he xnax Diana chechon' yega'anən ca to de'e cui bi bi zaque'e na' leczə ca' yelə' xoche č̄he'enə' na' yelə' zaquə' č̄he'enə'. Xož gac č̄he' ca' la'anə'əczə beṇə' ža' doxenlə Asia nga na' doxen yežlyon' chse'ejni'alaže'e le'.

²⁸ Beyož gwse'enene' gwna Demetrion' ca' besə'əlocchgüe' č̄he de'en chsed chlo'i Pabən', nach gwso'osye'e gosə'əne': —Beṇə' zaquə'əchgüei xnax Diana č̄chechon', la' le'enə' xnax č̄he chio'o beṇə' Efeso.

²⁹ Nach to scandl juisy bachac lao' syodan' de'en gwsa'aque' tozə bosə'ənize' beṇə' ca' zjəle Gayo na' Aristarco, na' gosə'əxobe' lega'aque' xte besə'əžinte' gan' chəsə'ədobə yoguə' beṇə' lao' syodan'. Gayon' na' Aristarcon' zjənaque' beṇə' Masedonia na' č̄sa'aše' txen len Pabən'. ³⁰ Pabən' goclaže'e šo'e gan' zjəndobə beṇə' ca' par güe'elene' lega'aque' dižə' pero beṇə' Efeso ca' chso'onlilažə' Jesocristən' bito gwso'e latja šeje'. ³¹ Na' yebał beṇə' migw č̄he Pabən', beṇə' zjənaquə beṇə' gwnabia' Asian', bosə'osele'e rson gwse'e Pabən' de que bito šeje' gan' zjəndobə beṇə' ca'. ³² Na' beṇə' ca' zjəndopə zjənžaguən' chso'one' to scandl juisy. Gwde gwde chso'osya'a to toga'aque', nique nejni'a bin' chəsə'əne'. Na' caguə yoguə'əga'aque' zjənezene' bi parən' zjəndobe'. ³³ Na' beṇə' ca' besə'əža'a Pabən' leczə besə'əže'e notə'ətezəchlə beṇə' Izrael. Nach beṇə' Izrael ca' zjənžaguən' bosə'ožigue'e to beṇə' le Ljandr par gwzeche' lao beṇə' ca' ža'anə' par güe'e dižə' cuent cuich yesə'əže'e lega'aque'. Na' Ljandrən' gwłis ne'enə' par bene' señy nite'e žizə yoso'ozenague' rsonnə' de'en gwzoe' laoga'aque'enə'. ³⁴ Pero catə' besə'əle'ine' le' gwsa'acbe'ine' de que naque' to beṇə' Izrael, nach tš'i'izə besyə'əzolaogüe' gwso'osye'e gosə'əne': —Beṇə' zaquə' juisy xnax Diana č̄he chio'o beṇə' Efeso.

Ca do č̄op or gwso'osye'e gosə'əne' ca'.

³⁵ Nach be'enə' naquə scriban catə'əchgua goc bebec žie' lega'aque' nach gože' lega'aque': —Le'e beṇə' syoda Efeso, yoguə' beṇə' ža' doxenlə yežlyon' zjənezene' de que naquən lao na'acho əgğüia əgwyecho yo'odao'

che xnax Diana chechon'. Le'enə' naque' le'ezelaogüe beṇə' zaque'e la' lgua'a lsaquə' che'enə' bxopən yoba na'ate par lao yežlyon'. ³⁶ De'e na'anə' ža bito gaquə' no əna de'e yoblə. Na' le'e so žizə, bito bi gonle sin cui gongaxjle xbab naquən' gonle. ³⁷ Ca naquə beṇə' quinga nche'ele nga, bito ənacho bi bagosə'əbane' lo'o yo'odao' checho ca' na' niqə ənacho choso'ožia choso'onite'e xnax Diana chechon'. ³⁸ Na' Demetrijon' nga len beṇə' ljuežje' ca' yelə', šə chac bi de'e chac chega'aque' len beṇə' yoblə, nitə'əczə beṇə' gwnabia' so'one' yelə' jostis chega'aque'enə' šə žja'aque' par nič əžjse'e lega'aque' part. ³⁹ Na' šə bichlə de'e chnəble gaquə, partlə gaquə jont chei par choglaon. ⁴⁰ Ca naquə scandl de'e nga chac ŋa'a nxožchgua əbague'echo de que choncho contr gobiern ca de'en nga že'e ža'acho nga, na' nic bi bi de ye'ega'acchone' šə yesə'əṇabene' chio'o che scandl juisyən' choncho.

⁴¹ Beyož gože' lega'aque' ca' bene' mendad besyə'əžaše'.

20

Pabən' gwyējəche' Masedonian' na' Gresian'

¹ Nach catə' beyož gwche' ži de'e zedən', Pabən' goxe' beṇə' Efeso ca' chso'onlilažə' Jesocristən' gan' zo'enə' na' lao banite'enə' btipe' lažə'əga'aque', nach bzeine' lega'aque' dižə'. Gwde na' beze'e gwyējəche' Masedonian'. ² Na' gwdie' to to yež ca' zjəchi' Masedonian' btipchgüe' lažə' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən', nach gwyējəche' Gresian'. ³ Na' gwzoe' Gresian' šon bio', na' catə' bžin ža yeze'e par yeyo'e lo'o barcon' yeyeje' Sirian', gwnezene' de que zjəchi'inao beṇə' Izrael ca' le', nach mejor bezdie' doxen gan' mbane Masedonia na'alə, bela'atie' Filiposən' gan' zoa' ca orən'. ⁴ Na' Sopater len Aristarco len Segundo len Gayo len Tiquico len Trofimo na' leczə len Temtion' ja'aclene' le' Asian'. Sopaterən' naque' beṇə' Berea, Aristarcon' na' Segundo zjənaque' beṇə' Tesalonica, na' Gayon' naque' beṇə' Darbe. Na' Tiquicon' len Trofimon' zjənaque' beṇə' Asia. ⁵ Nach gosə'əbialao beṇə' ca' na' jəsə'əleze' neto' Troasən'. ⁶ Gwdech lnin' catə'ən chsa'ogüe' yetxtil de'en cui bi xne'i nchiḡə, nada' len Pabən' gwza'ato' Filiposən' gan' zo'anə' na' gwyo'oto' lo'o barcon' na' goc gueyə' ža catə' bžinto' Troasən' gan' banitə' beṇə' ca' jəsə'əleze' neto' nach gwzoto' na' gažə ža.

Can' goquə lao zo Pabən' Troasən'

⁷ Na' catə' bžin ža dmiḡw besə'ədobə beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Troasən' gwse'ej gwsa'ogüe' par chjəsyə'əzalaže'e bi zejen par chio'o de'en bsanlažə' cuin Xancho Jesocristən' gwso'ot beṇə' le'. Na' de'en bazon yeza' Pabən' ca gwxezə be'e xtižə' Diozən' len lega'aque' xte bžinte do chel. ⁸ Na' lo'o yo'o gan' ndopə nžagto' naquən de šon cuia na' quartən' de'en zo le'ezelaogüe la'alə, zechguan yi' na' lo'i nan' že'eto'. ⁹ Na' to bi'i güego' lebo' Eutico žiabo' cho'a bentannə'. Na' Pabən' zdonzə zda dižə' de'en cho'enə' na' ca' žia bi'in cho'a bentannə' gwtasbo' na' lao chtasbo'on bexopəczlabo' lao yo che'elə. Na' bi'i guatzə besyə'əlise'. ¹⁰ Nach betj Pabən' bžine' gan' jəsyə'ədixjue'əbo'onə' le'e bchequə'əte' laobo'onə' gwdele'əbo'. Nach gože' beṇə' ca': —Bito bi gaquele, mbanczbo'.

¹¹ Na' begüie' de'e yoblə nach gwsa'ogüe' na' bezolaogüe' cho'e dižə'ənə' len lega'aque', na' ne'e cho'ete'en ca' catə' gwyeni'. Nach beze'e. ¹² Nach catə' besyə'əsa'ac beṇə' ca' besyə'əbeichgüeine' besyə'əche'e bi'i güego'on mbambo'.

Gwsa'aque' Troasən' na' ja'aque' gan' nzi' Mileto

¹³ Nach bxi'ato' len Pabən' de que yebialaoto' yeyejto' lo'o barcon' xte gan' nzi' Ason, na' le' gwyazlažə'əche' yeyede' yo bižlə yela'ate' Asonnə'. Ca' goquən' beyo'oto' lo'o barcon' par bežinto' Asonnə'. ¹⁴ Na' Ason na' bežagto'one' nach txen beyo'olento'one' lo'o barcon' par bežinto' gan' nzi' Mitilene. ¹⁵ Nach na' bessa'ato' besyo'oto' lo'o barcon' na' beteyo bežinto' galə'əzə ganə' nzi' Quio. Nach zjəzdato' na' gwde yeto ža bežinto' ganə' nzi' Samos. Na' bechojto' lo'o barcon' na' gwyejto' gan' nzi' Trogilio na' na' bega'anto' tže' bento' dezcanz. Nach beteyo besyo'oto' lo'o barcon' de'e yoblə par bežinto' Mileton'. ¹⁶ Ca' bento' par niçh cui gwdeto' Efeson' la' Pabən' bito gone'ene' šeichene' yež ca' zjəchi' Asian', čhedə' bachachyenchgüeine' šə galə' soe' Jerosalennə' par ža lni Pentecostesən'.

Pabən' be'e dižə' len beṇə' golə blao che beṇə' ca' chso'elao' Jesocristən' Efeson'

¹⁷ Mileto na' zoto' bselə' Pabən' rson par bda'ac beṇə' golə beṇə' blao ca' entr beṇə' ca' čhasə'ədopə čhasə'əžag so'elaogüe'e Jesocristən' Efeson'. ¹⁸ Na' cata' besə'ala'aque'enə' Pabən' gože' lega'aque': — Nezczele ca güennə' babena' entr le'e dezd catə'an bida' Asian' de'e neche. ¹⁹ Gwzoa' bena' xšin Diozən' do yichj do laža'a. Bito ben cuina' xen, na' zan las gwchežə'chguə' čhele, na' de'e zan de'e bosə'očhi' bosə'osaquə' beṇə' Izrael ca' nada'. ²⁰ Bzejni'ida' le'e yoguə' de'en byažjele šejni'ile sin cui bžeba'. Bzejni'ida'an le'e catə'an chdopə chžagle na' leczə liž to tole. ²¹ Bzejni'itezəda' beṇə' zjənaquə beṇə' Izrael na' beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael can' chene'e Diozən' yesyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'enə' na' can' cheyalə' so'onlilaže'e Xancho Jesocristən'. ²² Na' na'a yeya'a Jerosalennə' čhedə' babzejni'i Spirit che Diozən' nada' de que chonən byen yeya'a, na' bito nežda' bin' gaquə čhia' na'. ²³ Con de'en nežda' de'en babzejni'i Spirit che Diozən' nada' de que to to syoda gan' yedia' ədola'a gaca' pres na' leczə gaquə bichlə de'e čhi' saca'a. ²⁴ Bito čhi' yichja' che yoguə' de'e ca' čhi' saca'a. La'anə'əczə šə so'ote' nada', chzanczəda' yelə' mban čhia'anə'. Čhi' yichja' ša'alaə gona' yoguə'əlol de'en naquə lao na'a gona' na' mbalaz zoa' lo'o yichjla'azdaogua'anə' žlac chona'an. Xancho Jesocristən' gwleje' nada' par yo'o lao na'a chyixjui'a dižə' güen dižə' cobə catequən' nzi'ilažə' Diozən' beṇə'čan' na' čhixjui'an žlac ne'e yo'a biš xne.

²⁵ Nadan' bzejni'ida' le'e ca' naquən' čnabia' Diozən' con notə'ətežə beṇə' chso'e latjə pero na'a zoa' segor de que ni tole bitoch le'ile nada' lao yežlyo nga. ²⁶ De'e na'ana' əchnia' le'e de que bito bi dolə' napa' nada' šə nole cuiayi'. ²⁷ La' bach bzejni'ida' le'e yoguə'əlol de'en chene'e Diozən' ənezele sin cui bi bcuaša'a. ²⁸ De'e nan' ža cuec yichjle che yoguə'əlol de'en babzejni'ida' le'e na' legwsed legwlo'i yežiquə'əchlə beṇə' čhasə'ədopə čhasə'əžag chso'elaogüe'e Xancho Jesocristən' de que cheyalə' yoso'ozenague' čhei. Legon ca' čhedə' Xancho Jesocristən' bnežjw cuine' gwduxje' xtolə'əchon' catə'an gwso'ot beṇə' le', na' Spirit che Diozən' bagwleje' le'e par əggüia əgwyele yeziquə'əchlə beṇə' chso'onlilažə' Jesocristən'. ²⁹ Nežda' catə' cuich zoa' len le'e la'ac beṇə' se'enene' yesə'əxoayague' le'e par niçh cuejyichjle cuich gwzenagle che Jesocristən'. ³⁰ Na' entr le'e yesə'əchoj beṇə' yoso'osed yoso'olo'ine' le'e por dižə' güenlažə' lguə'a dižə' li, se'enene' naole de'en yoso'osed yoso'olo'ine'. ³¹ De'e na'anə' legapə cuidad niçh cui no yesə'əxoayag le'e. Na' ležjza'alažə'

de que šon iz bagwzoa' bsd blo'ida' le'e na' gwneyoida' le'e teža na' še'elə na' xte bcuežən nada' por le'e.

³² Na'a ža beṇə' bišə', Diozən' gwcuasə' gwcue'eje' le'e len de'e malən' na' xtiže'enə' əgwzejni'ichən le'e can' nži'ilaže'e le'e. Xtiže'enə' gaquəlenən le'e sotezə sole gonlilažə'əle Jesocristən' na' leczə gaquəlenən le'e par nič žjəyazole len Diozən' txen len yeziquə'achlə beṇə' ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə'. ³³ Bitonə' selaža'a bi de'en de che beṇə', nic xmechga'aque'enə' na' ni xala'anga'aque'. ³⁴ Nezczele ni'a na'a bgona' žin par nič bžel bi de'en byažj de'en bchinda' txen len beṇə' ca' gosə'ənitə' len nada'. ³⁵ Na' bena' žinnə' ca' par nič leczə blo'ida' le'e can' gonle gaquəlenle beṇə' ca' chac falt bi de'en chəsə'əyazjene'. Na' žjsa'alaza'əle xtižə' Xancho Jesocristən' de'en gwne': "Mbalazəch zocho cata' chnežjwcho bi de'en chnežjwcho beṇə' cle ca cata'ən chso'one' chio'o bi de'en chso'one'."

³⁶ Na' beyož be'e Pabən' dižə'ən bzo xiben' txen len yoguə' beṇə' ca' gwso'one' orasyonnə'. ³⁷ Na' yoguə'əga'aque' gosə'əbežchgüe' che Pabən' na' gosə'əyele'ene' na' gwsa'ogüe'ene' bxid. ³⁸ Nach ja'aclene' le' gan' beyo'e lo'o barcon'. De'e juisy de'e gwsa'aquene' de'en gože' lega'aque' de que ni yešlaszə cuich yesə'əle'ine' le'.

21

Pabən' beyeje' par Jerosalennə'

¹ Beyož bzeišazə ljuežjto' dižə' len beṇə' ca', na' beyo'oto' lo'o barcon' zjadato' licha bežinto' gan' ne' Cos. Na' beteyo bežžinto' gan' ne' Rodas. Na' Rodas na' bezsa'ato' na' bežžinto' Patara. Na' bechojto' lo'o barcon'. ² Na' to jəyetilzato' chza' yeto barcw yoblə chza'an šejən Fenisia na' beyo'oto' lo'inə'. ³ Na' lao zjəyedato' lo'o barcon' ble'ito' isla de'en ne' Čipre, či'in na'acho yeglə. Na' bedeto' zjəyedato' gan' mbane Siria. Nach cata' bežinto' Tiron' gan' bosyo'oletje' yoa' de'en zonsa'anə' na' beyetjto'. ⁴ Na' jəyediljto' gan' nitə' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən', na' cata' beželetə' gan' nite'enə' bega'anlenga'acto'one' to xman. Nach gwsa'atə'əyoine' Pabən' cui šeje' Jerosalennə' chedə' Spirit che Diozən' babzejni'in lega'aque' de que gaquə de'en gac che' Jerosalennə'. ⁵ Na' cata' beza'ato'onə' do xi'in do xo'oləga'aque' gwsa'aque' len neto' cho'a syodan', nach bzo xibto' bento' orasyonnə' len lega'aque' cho'a nisdə'onə'. ⁶ Beyož na' bzei ljuežjto' dižə' nach beyo'oto' lo'o barcon'. Na' besa'aque' zjəya'aque' ližga'aque'.

⁷ Na' de'en beza'ato' Tiron' bežinto' gan' ne' Tolemaida na' Tolemaida na'azə bezyetjto' lo'o barcon'. Na' jəlanə'əto' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Tolemaidan' na' gwzoto' len lega'aque' tža. ⁸ Na' beteyo beza'alento' Pabən' na' bežinto' Sesarean' na' jəyega'antə' liž Lipən' ben' naquə txen len beṇə' ca' yexop zjənaque' comisyon che beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Jerosalennə'. Na' Lipən' zotezə zoe' cho'e dižə' che Jesocristən'. ⁹ Lipən' nitə' tap xi'ine' no'ol güego' na' choso'ozenebo' beṇə' bi de'en bagož Diozən' lega'acbo'. ¹⁰ Zan ža gwzoto' liž Lipən' na' lao zoto'onə' bla' to beṇə' Jodean' beṇə' le Agabo. Chzenene' beṇə' bi de'en bagož Diozən' le'. ¹¹ Na' cata' ble'enə' gwṇabe' doxpey Pabən' na' bchejən ni'a ne'e ca' na' gože'ene': —Spirit che Diozən' babzejni'in nada' de que beṇə' Izrael ca' ža' Jerosalennə' yoso'ocheje' ni'a na'o ca' can' babchej ni'a

na'anə' len doxpeyo' nga, nach so'one' le' lao na' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael.

¹² Cata' beyož beneto' can' gwna Agabən', neto' len beṇə' Sesarea ca' gotə'əyoito' Pabən' par cui šejəche' Jerosalennə'. ¹³ Nach Pabən' gwne': — Bito cuežle čhia' o gonle ca' soa' trist. Nada' zocza' par əcheja' na' gata' Jerosalennə' laogüe de'en chyixjui'a xtižə' Xancho Jeso'osən'.

¹⁴ Na' gocbe'ito' bito bi gaquə gonto' par cui šeje' Jerosalennə', na' bitoch bi gožto'one', con gožto'one': — Gaquə con de'en əṇa Xancho'.

¹⁵ Nach beyo'eni'ato' beza'ato' zjədato' par Jerosalennə'. ¹⁶ Na' gwsa'ac to čhopə beṇə' Sesarea ca' chso'onlilažə' Jesocristən' len neto' na' entr lega'aque' len to beṇə' Čipren' ben' le Mnason. Bagoc zan iz chonlilaže'e Jesocristən', na' bazo liže' Jerosalennə'. Nach bxia'ato' žjəsoto' liže'enə'.

Pabən' bežine' Jerosalennə' na' jəlane'e Jacobən'

¹⁷ Na' catə' bežinto' Jerosalennə' beṇə' bišə'əcho ca' ža'anə' besyə'əbeichgüeine' na' boso'oguape' neto' diox. ¹⁸ Na' beteyo gwyejlento' Pabən' jəyeto' Jacobən' na' bžinto'onə' bazjəndopə zjənžag yoguə' beṇə' golə beṇə' blao čhe beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' na'. ¹⁹ Nach bguap Pabən' lega'aque' diox na' beyožən' be'elene' lega'aque' dižə' tcho'a tšao' ca' naquən' baben Diozən' par nič zan beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael bachso'onlilaže'e Jesocristən' gan' be'elene' lega'aque' xtižə' Diozən'. ²⁰ Na' catə' beyož boso'ozenague' de'en gož Pabən' lega'aque' nach gwso'elaogüe'e Diozən'. Na' gwse'e Pabən': — Beṇə' bišə' ŋezdo' de que zan mil beṇə' Izrael ca' bagwso'onlilaže'e Jesocristən' na' yoguə'əlole' chsa'aque'ne' chonən byen ŋačo costombr de'en na lei de'en bzoj de'e Moizezən'. ²¹ Na' bazjənenene' rson de que le' chdao' chsed chlo'ido' yoguə' beṇə' Izrael ca' že'e zitə' de que cuich cheyaļə' yesə'ənaogüe' costombr de'en na lei de'en bzoj de'e Moizezən'. Le'egatezə ca' bazjənenene' rson de que chsed chlo'ido' cuich cheyaļə' yoso'ozoe' xi'ingə'aque'enə' seŋy de'en ne' sirconsisionṇə' can' naquə costombr čhechon'. ²² ¿Nacxa gaquən' ža? la' zane' yesə'əžag nga catə' yesə'əŋezene' de que bač zo' nga de'e yoblə. ²³ Quinga goncho. Nič tap beṇə' nga beṇə' zjənnon to lyebe lao Diozən' na' ŋa'a chse'enene' so'one' complir ca de'en zjənnone' lyebe. ²⁴ Gwče'ega'aque' yo'odao' əblaonə' na' gono' txen len lega'aque' čhixjo' bia ca' əgwnežjwle bχozən' gote'. Gono' ca' par nič yexi' yeyachle can' na lein' de'en bzoj de'e Moizezən' na' techlə guaquə əgwžib yičhiga'aque'enə' ca costombr čhecho de'en de yeyož goncho complir lyeben'. Gono' ca' len lega'aque' par nič yoguə'əloj beṇə' əsa'acbe'ine' de que chono' can' na leinə' na' de que bito chzo'on ca'ala can' chəsə'əne'. ²⁵ Babzolto' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' ga yoblə beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael, na' gožga'acto'one' de'en chaqeto' cui cheyaļə' so'one'. Gožga'acto'one' cui sa'ogüe' yelə' guao de'en chəsə'əne' naquən čhe lguə'a lsaquə'ən chse'ejni'alažə' beṇə', na' cui sa'ogüe' chen, na' cui sa'ogüe' bia chat chbe' ši'ib. Na' leczə gožga'acto'one' cui yesə'əgo'o xtoga'aque'.

Gosə'əzene' Pabən' yo'odao' əblaonə'

²⁶ Beteyo gwza' Pabən' gwče'e beṇə' ca' tap par yesyə'əxi' yesyə'əyache' yo'odao' əblaonə' can' na lei de'en bzoj de'e Moizezən'. Nach Pabən' gwyo'e gan' zo bχozən' gwdixjue'ine' le' bi žan' əza'a əsa'aque' xi'ilažə' nič yoso'onežjue' bχozən' bia ca' gote'enə'.

27 Na' bačh zon gaquə gažə ža chso'one' de'en chso'one' par chesyə'axi' chesyə'əyache', nach gozej Pabən' lo'o yo'odao' əblaonə'. Na' besə'əle'i balə beṇə' Izrael ca' za'ac Asian' le', nach boso'ota boso'oṇe' beṇə' ca' nitə'ənə'. Nach gosə'əzene' Pabən'. 28 Gwso'osya'adie' gosə'əne': —Le'e beṇə' Izrael, ledogaquəch tozə. Benga chde' doxenlə chsed chlo'ine' beṇə' de que bito naccho beṇə' güen na' de que bito bi zaquə' lei de'en bzoj de'e Moisezən' na' nic yo'odao' əblao checho nga. Na' na'a yeto de'e mal juisy banone' len yo'odao' əblao nga de'en naquə che Dioz chechon', babže'e beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael lo'inə'.

29 Gwso'one' xbabən' ca' chedə' antslə besə'əle'ine' Pabən' lao' syodan' chdalene' to beṇə' Efeso le Trofimo na' gwsa'aquene' gwche'ene' lo'o yo'odao' əblaonə'.

30 Na' gwso'onchgüe' zda zṇe. Nach le'e besə'ədobte beṇə' zan cho'a yo'odao' əblaonə' nach gwso'e gwso'oṅe'e Pabən' na' besyə'əxobe'ene' fuerlə yo'odao' əblaonə', na' le'e besyə'əseyjwte puert ca'. 31 Na' bačhcza chso'ote'ene' catə' bžin rsonṇə' lao beṇə' gwnabia' che soldad ca' de que doxen lao' syoda Jerosalennə' bachac scandlən'. 32 Nach le'e gwza'ate beṇə' gwnabia'anə' gwche'e soldad ca' na' capitan ca', əzja'acsese' gan' ža' beṇə' zan ca'. Na' catə' beṇə' ca' chso'ot Pabən' besə'əle'ine' bachəsə'əžin beṇə' gwnabia'anə' len soldad che' ca' gan' nite'enə', nach le'e gosə'əbezte' bitoch gosə'əyine' Pabən'. 33 Nach catə' bžin beṇə' gwnabia'anə' gan' ža' beṇə' ca', bene' mendad gwso'oṅə' soldad che' ca' Pabən' na' boso'ocheje'ene' čhopə gden. Nach gwṇabene' beṇə' ca' ža'anə' bi le be'enə' na' bin' none'. 34 Na' gwso'osya'adia beṇə' ca' ža'anə', na' gwde gwde gosə'əana to toe', na' gwdeczə cui gwyejni'i beṇə' gwnabia'anə' bixaczxan' chac tant scandl chso'one'. Nach bene' mendad gosə'əche' soldad che' ca' Pabən' cuartelən'. 35-36 Nach yoguə beṇə' zan ca' jəsə'ənaogüe' lega'aque' chso'osye'e chso'one' to scandl juisy. Na' catə' besə'əžine' cho'a scaler che cuartelən' gosə'əlen soldad ca' Pabən' chedə' ne'e gwse'enche beṇə' ca' yoso'oṇize'ene' na' yogue'e gwso'osye'e gosə'əne': —Le'e gote'.

Pabən' be'e dižə' lao beṇə' ca' zjənzə'agan'

37 Na' bačh chso'e len Pabən' lo'o cuartelən' catə'əczla gože' beṇə' gwnabia'anə': —čEguaquə güe'elena' le'e to čhopə dižə'?

Nach beṇə' gwnabia'anə' gože'ene': —čEchaco' dižə' griego? 38 čEagua len' beṇə' Egipto ben' gwda btob tap mil beṇə' güet beṇə' bat ngazə na' gwche'e lega'aque' latjə dašən' gan' chso'one' contr gobiernən'?

39 Nach Pabən' gože'ene': —Caguə le' nada'. Nada' naca' beṇə' Izrael na' laža'anə' naquən' to syoda blao gan' mbane Silisia de'en nzi' Tarso. Benšga goclen be' latjə güe'elena' beṇə' quinga dižə'.

40 Nach beṇə' gwnabia'anə' gože'ene' ya'o. Nach Pabən' gwzeche' lao scalerən' na' bene' sefny len ne'enə' par nitə' beṇə' ca' žizə yoso'ozenague' xtiže'enə', na' legosə'ənitə'ətie' žizə. Nach gwzolaogüe' be'e dižə'ən len lega'aque' dižə' ebreo.

22

1 Gože' lega'aque': —Beṇə' bišə' legwzenag ca naquə rson chia' nga gwzoa' laolen'.

2 Catə' gwse'ene'ene' dižə' ebreon' choe' Pabən', gosə'ənitə'əche' žizə. Nach Pabən' gože' lega'aque': 3 —Nada' naca' beṇə' Izrael. Golja' syoda Tarso gan' mbane Silisian' pero bida' syoda nga na' ni gwcha'ogua'. Na'

bseda' len to maestr' ablaon' be'enə' le Gamaliel. Le' bzejni'ine' nada' cuaselol' can' na lei che de'e xaxta'ocho ca'. Na' godca' lechguale' chona' yoguə'əlol' can' chene'e Diozən' cayanə'əczən' le'e chaquele' chonle' n'a. ⁴ Na' blagzejə' blagzida' be'nə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən'. Go'onda' gotga'aca'ane' na' gwxena' be'nə' byo ca' na' no'ol ca' chso'onlilažə' le' gwche'ega'aca'ane' gwže'e ližyan'. ⁵ Be'nə' gwnabia' che bxo'z ca' na' yoguə'əlol' be'nə' golə' be'nə' blao ca' chəsə'anabia' nasyon Izraelən' zjəneze' can' be'na'. Lega'aque' gwso'one' yiš de'e be'xa'a əzya'a Damascon' par nič' gaquə' sena' baltezə' be'nə' chso'onlilažə' Jesocristən' par che'ega'aca'ane' Jerosalen ni gonga'acto'one' castigw.

Pabən' be'e dižə' can' goquə' bemb'i'e Jesocristən'

⁶ Na' goquən' lao əzya'a Damascon' na' mer do gobiž' bazon əžina'anə' catə'əczla to be'eni' juisy de'en za' yoban' gwyechjən' nada'. ⁷ Xte bgüixə' lao yon' na' benda' to be'nə' gože' nada': "Saul, čbixchen' nga nlagzejə' nlagzido' nada' quinga?" ⁸ Nach božia'an goža'ane': "čNo le' Señor?" Nach gwne': "Nada' Jeso'os be'nə' Nasaret. Nadan' nlagzejə' nlagzido'." ⁹ Be'nə' ca' əzya'alena'anə' besə'əžebchgü'e besə'əle'ine' be'eni'inə' pero bito gwse'enene' de'en gwna Jeso'osən' nada'. ¹⁰ Nach goža'ane': "čBin' cheyalə' gona' ža Xana?" Nach Xana' Jeso'osən' gwne': "Beyas na' gwyejtezə' Damascon', na' to be'nə' zo na' əne' le' bin' cheyalə' gono'." ¹¹ Nach be'eni'inə' xte be'nən' ca gwchola', nach be'nə' ca' nžaga'anə' gwso'oxe'ene' na'anə' par bžinto' Damascon'.

¹² Na' Damasco na' zo to be'nə' le Ananias be'nə' cho'elaogü'e Diozən' do yichj do laže'e can' na lei chechon', na' yoguə'əlol' be'na' gwlaž' checho ca' ža'anə' chso'e xtižə' Ananiasən' de que naque' be'nə' chon de'e güen. ¹³ Ananiasən' bide' bedənie' nda' na' catə' ble'enə' gože' nada': "Saul biša'a, bele'i." Catə' gwne' ca' le'e bele'iteida', nach goc ble'ida' le'. ¹⁴ Nach gože' nada': "Diozən' ben' cho'ela'ocho, ben' leczə' gwso'elao' de'e xaxta'ocho ca', bagwleje' le' par nič' bable'ido' Xi'ine'ena' ben' naquə' le'ezlaogü'e be'nə' güen. Bagwleje' le' par nič' babendo' be'elene' le' dižə', na' par nič' šejni'ido' doxen can' chene'ene' gono'. ¹⁵ Go'o xtiže'ena' len be'nə' zan be'nə' že' lao yežlyo nga na' əgwzejni'iga'acdo'one' de'e ca' babendo' na' bable'ido'. ¹⁶ Na' n'a ža, bito cuezəcho'. Yo'o par nič' cho'o nis. Na' gono' orasyon lao Xancho Jesocristən' ənabdo'one' yeya'a yeyibe' yichjla'ažda'ogo'onə'."

Pabən' be'e dižə' can' goquə' jased' jəlo'ine' be'nə' ca' cui zjənaquə' be'nə' Izrael

¹⁷⁻¹⁸ Nach gwde' na' beyeda' Jerosalen nga na' gwyə'a lo'o yo'odao' əblaonə' jena' orasyon na' lao chona'annə' ble'idaogü'e'eda' Jesocristən'. Na' gože' nada': "Na'atec n'a'a bechoj Jerosalen nga la' bito yoso'ozenag be'nə' quinga čhio' ca' naquə' dižə' de'en go'o čhia'." ¹⁹ Nach goža'ane': "Xana', zjənezcžəga'aque' de que nada'anə' gwyə'a to to yo'odao' ca' na' jetə'jtina' be'nə' ca' chso'onlilažə' le' na' bseyjwga'aca'ane' ližya. ²⁰ Le'egatezə' ca' lencza' naquəto' t xen na' gwyazlažə'əchgua' catə'an gwso'ote' de'e Esteban' ben' be'e xtižo'onə', na' nada' gwdapa' xadon' che be'nə' ca' gwso'ot le'." ²¹ Pero Jesocristən' gože' nada': "Bchoj la' əsela'a le' zita' par go'o xtiža'anə' len be'nə' cui zjənaquə' be'nə' Izrael."

Pabən' be'elene' be'nə' gwnabia' che soldad ca' dižə'

22 To ca'atə'əzə boso'ozenague' che Pabən', nach gwsə'osye'e gosə'əne': —Le'e got be'enə'. Bito cheyalə' soche' yežlyon'.

23 Gwsə'osya'adie' xte juisy. Na' de'e tant chəsə'əloque' xte boso'ozalə' xaga'aque'enə' lao be' na' leczə gwsa'aše'e bište yon' na' boso'ozalə'en. 24 Cata' ble'i beṇə' gwnabia' che soldad ca' can' chso'one'enə' nach bene' mendad yesə'əyine'ene' yid sot ničh güe'e dižə' bi de'e malən' babene' de'en chso'osya'a beṇə' ca' contr le'. 25 Na' bazjəncheje' Pabən' par yesə'əyine'ene' cata' gože' capitannə' ben' zecha galə'əzə: —Segon can' na lein', bito de lsens činle nada' yid sotən' chedə' la' naca' beṇə' nasyon Roma na' niquenə' gatə'əbia' šə bin' nona'.

26 Beyož gože' capitannə' ca' le'e gwyejte' capitannə' lao beṇə' gwnabia' che soldad ca', ježe'ene': —Gapgo' cuidad bin' gonecho ben' bandolə' la' naque' beṇə' nasyon Roma.

27 Nach beṇə' gwnabia' che soldad ca' gwyeje' lao Pabən', gože'ene': —Gwna nda' čəle beṇə' nasyon Roma le'?

Nach Pabən' gože'ene': —Beṇə' nasyon Roma nada'.

28 Nach beṇə' gwnabia' che soldad ca' gože' Pabən': —Mech xen gwx-aquə'əda' nada' par ničh naca' cuent len beṇə' nasyon Roman'.

Nach Pabən' gože'ene': —Nada' golja' naca' beṇə' nasyon Roman'.

29 Nach beṇə' ca' banitə' probnid par yesə'əyine' Pabən' le'e besyə'əbižə'əte' cuite'enə', na' leczə ca' beṇə' gwnabia' che soldad ca' bžebe' chedə' gosə'ənezene' bito de lsens len lein' par yoso'ocheje' notə'ətezə beṇə' naquə beṇə' nasyon Roman' šə cuiṇə' choglaon bi de'e mal none'.

Pabən' zeche' lao beṇə' golə blao ca' chəsə'ənabia' Izraelən'

30 Nach beteyo beṇə' gwnabia' che soldad ca' boseže' Pabən'. Na' bene' mendad besə'ədobə bχoz əblao ca' na' beṇə' golə blao ca' chəsə'ənabia' nasyon Izraelən' par ničh ənezene' bi porən' choso'ocuiše' Pabən'. Na' cata' babesə'ədobə beṇə' gwnabia' ca', gwleje' Pabən' nach bzeche' le' delant lega'aque'.

23

1 Nach Pabən' bgüie' beṇə' golə blao ca' chəsə'ənabia' nasyon Izraelən', na' gože' lega'aque': —Beṇə' bišə', xte ža neža zoa' lao Diozən' chona' complir de'en ngüe'e lao na'a gona' na' lo'o la'aždaogua'anə' nezdə' de que chazlaže'e can' chona'anə'.

2 Nach Ananias ben' naquəch bχoz əblaonə' bene' mendad len beṇə' ca' zjəzecha cuit Pabən' yesə'əbaže'e cho'enə'. 3 Nach Pabən' gože'ene': —Diozən' gone' le' castigw, goxoayag. Le' chi'o nga par gono' yelə' jostis chia'anə' can' na' lein', na' chono' contr lein' de'en benlizo' mendad yesə'əbaže'e cho'anə'.

4 Nach beṇə' ca' zjanitə' cuite'enə' gwse'ene': —Bito yoži'o xtiže'ene' ca', la' le'enə' bχoz əblaoch.

5 Nach Pabən' gože' lega'aque': —Beṇə' bišə' bito nezdə' šə be'enə' naquəch bχoz əblaoch. Ža'alə nezdə' bito goža'ane' ca', chedə' nyoj Xtižə' Diozən' nan: “Bito yoži'o dižə' pesad len beṇə' gwnabia' chelen'.”

6 Na' Pabən' gocbe'ine' de que beṇə' golə blao ca' chəsə'ənabia' nasyon Izraelən' zjanaque' choplə. Balə' zjanzi'e sadoseo na' yebalə' zjanzi'e fariseon por ni che can' chse'ejle'e na' can' choso'osedo choso'olo'ine'. Nach gwne', gože': —Beṇə' bišə' nada' naca' beṇə' fariseo, la' xi'in beṇə' fariseo

nada'. Na' zoa' nga chonle yelə' jostis chia' por ni che de'en chejli'a de que yesyə'əban beṇə' guat ca'.

⁷ Ca beyož gwne' ca' gwzolao to bžaš entr beṇə' fariseo ca' na' beṇə' sadoseo ca' na' gwsa'aque' choplə. ⁸ Goc ca' chedə' beṇə' sadoseo ca' chəsə'əne' de que bito yesyə'əban beṇə' guat ca', na' bito chse'ejle'e de que nitə' angl ca' na' spirit ca', pero na' beṇə' fariseo ca' chəsə'əne' nitə' angl na' spirit na' leczə chəsə'əne' yesyə'əban beṇə' guat ca'. ⁹ Xte bachso'osya'a beṇə' fariseo ca' len beṇə' sadoseo ca' chəsə'əšaše'. Nach gosə'əzoža' to chopə beṇə' ca' zjənsed lein' beṇə' ca' zjənaquə beṇə' fariseo, gosə'əne': —Ni to de'e mal cui non benga. Na' bito naquən güen goncho contr le'. ¿Chexa šə babsed blo'i no spiritən' o no anglən' le'? Caguə de'e si'inṇə' goncho contr Diozən'.

¹⁰ Can' chəsə'ədilə chəsə'əšaše'enə' xte bačh chžeb beṇə' gwnabia' che soldad ca' šə yoso'ozoxj yoso'onitlaocze' Pabən'. Nach beṇə' mendad besə'əžin soldad ca' par besyə'əbejxaxje' Pabən' ladjo beṇə' ca' na' besyə'əche'ene' cuartelən' de'e yoblə.

¹¹ Na' že' beteyon' bžin Xancho Jesocristən' gan' de Pabən' na' gože'ene': —Bito žebo' Pab. Can' babi'o xtiža'anə' Jerosalen nga, ca'aczən' go'on Roman'.

Boso'oxi'e so'ote' Pabən'

¹² Na' beteyon' balə beṇə' Izrael ca' besə'ədobe' par boso'oxi'e so'ote' Pabən'. Na' boso'ozo'e jorament gosə'əne': —Diozən' gone' chio'o castigw šə ye'ej šə gaocho antslə cuiṇə' gotcho Pabən'. ¹³ Mazlə choa beṇə' ca' boso'oxia' so'ot Pabən'. ¹⁴ Nach ja'aque' gan' ža' bħoz əblao ca' na' beṇə' golə blao ca' chəsə'ənabia' Izraelən', gwse'e lega'aque': —Neto' bačh bzoto' jorament gon Diozən' neto' castigw šə ye'ej šə gaoto' mientrzə cui gotto' Pabən'. ¹⁵ Na' na'a ža, le'e yedopə legon jont par ničh le'e len beṇə' ljuježle ca' ənabele beṇə' gwnabia' che soldad ca' cueje'ene' gwxe par yide' laolen' na' con gwde'itezele de que par əšaš əche'enəchle šə bi de'e xiṇjən' none'enə'. Na' neto' cue'enaoto'one' tnezən' par gotto'one' antslə ze'e le'e gan' ža'alən'.

¹⁶ Pero na' zo to bi'i byo che beṇə' zan Pabən', na' benebo' ca' naquən' bazjəngüie' so'one'. Nach gwyejbo' cuartelən' par jəzenebo' Pabən'.

¹⁷ Nach Pabən' goxe' to capitannə' na' gože'ene': —Gwche' bi'i nga lao beṇə' gwnabia' che soldadən'. De to de'e ye'ebə' le'.

¹⁸ Nach capitannə' gwche'e bi'inə' lao beṇə' gwnabia' che soldadən' na' catə' besə'əžine'enə' gože' beṇə' gwnabia'anə': —Ca naquə Pabən' ben' de pres goxe' nada' na' gwṇabe' goclen laogua'anə' par ničh zedəgua'a bi'i nga laogo' nga. De to chopə dižə' güe'elembo' le'.

¹⁹ Nach beṇə' gwnabia' che soldad ca' bexe'e na' bi'in na' gwche'ebə' ga cui nonə' bene, nach gože'ebə': —¿Bin' de ənao' nada'?

²⁰ Nach bi'inə' gožbo' le': —Ca naquə beṇə' blao che beṇə' Izrael ca' bačh boso'oxi'e yedəsə'ənabene' le' cuejo' Pabən' gwxe par əselo'one' gan' chəsə'ədopə beṇə' gwnabia' ca', na' con yoso'ode'ine' yesə'əne' de que yoso'əšaš yoso'oche'ene' šə bitequən' none'. ²¹ Pero bito šejli'o chega'aque' chedə' mazlə choa beṇə' ca' banaquən yesə'əbe'enaə le' tnezən' par so'ote'ene' con šə babnežjw cho'a xtižo'o əselo'one', na' beṇə' ca' baboso'ozoe' jorament gon Diozən' lega'aque' castigw šə se'ej šə sa'ogüe' mientrzə cuiṇə' so'ote'ene'.

22 Nach beṇə' gwnabia' che soldad ca' bose'e bi'inə' na' gože'ebo': — Cuidad no güe'eleno' dižə' ca naquə rsonṇə' de'en babledəgo' laogua' nga.

Boso'osele'e Pabən' lao gobernadorən' ben' le Fels

23 Nach beṇə' gwnabia' che soldad ca' goxe' chopə capitan che' ca' na' gože' lega'aque' de que cheda ga še'elə yesə'anite'e probnid len chopə gueyoa soldad beṇə' əsa'ac nia'aze' na' gyon ši beṇə' yesə'əbia' cabey nach ye chopə gueyoaga'aque' əso'oxe'e lanz par əžja'aque' Sesarean'. 24 Na' lecə gože' lega'aque' yesə'əyilje' cabey bia cuia Pabən', nič ca' cui bi gaquə che' lao zjso'ene' lao gobernadorən' ben' le Fels. 25 Nach bzoje' to cart de'e əbgoxe'e lega'aque' par gobernadorən' na' nan:

26 “Señor Gobernador:

Nada' Claudio Lisias chzoja' le' gobernador Felix, əchguapa' le' diox. 27 Ca naquə beṇə' Izrael ca' gosə'əzene' bengə na' bazjəngüie' so'ote'ene' ža'aque' gwyə'a na' gwčhi'a soldad chia' ca' par jəyesla'ane' chedə' gwṇezda' de que naque' beṇə' nasyon Roma. 28 Na' de'en go'onda' ənezda' bi porən' choso'ocuiše'ene' joa'ane' lao beṇə' gwnabia' chega'aque' ca' gan' chəsə'ədohe'. 29 Nach gwṇezda' de que choso'ocuiše' le' por ni che bizə falt che' len lei chega'aque'ena', pero bito ənacho bi de'e mal none' par so'ote'ene' o gate'e ližyan'. 30 Nach na'a babla' rson laogua'anə' de que beṇə' Izrael ca' baboso'oxi'e yesə'əbe'enaogüe'ene' par so'ote'ene' na' de'e na'anə' əchseła'ane' laogo'onə' lğüegwə. Na' babena' mendad len beṇə' ca' choso'ocuiš le' da'aque' laogo'onə' par yesə'əne' le' šə bin' chsa'ac chega'aque' len le'. Si'ixenšgo' che yoguə'əlol de'en chṇeyoišgüida' le'.

Claudio Lisias.”

31 Nach soldad ca' besyə'əbeje' Pabən' can' ben beṇə' gwnabian' mendad. Na' bedo yel gosə'əgüe'e nezən' len le' besə'əžinte' gan' nzi' Antipatris. 32 Nach gwyə'eni'inə' besyə'əbi'i soldad ca' ja'ac con ni'ei jəya'aque' cuartelən', na' porzə beṇə' güiab ca' ja'aclene' Pabən'. 33 Catə' besə'əžine' Sesarean' boso'onežjue' gobernadorən' cartən' zjənoxe'ena' nach gwso'one' Pabən' lao ne'e. 34 Na' beyož blab gobernadorən' cartən' gwṇabene' Pabən' ga be'ena'. Gotə'əbia' de que Pabən' naque' beṇə' Tarso gan' mbane Silisia. 35 Nach gože'ene': —Na' ənezda' šə bi'in ənao' catə' la'ac beṇə' ca' choso'ocuiš le'.

Nach bene' mendad boso'oseyjue' Pabən' lo'o yo'o gan' chbe' Rei Erodən' catə'an chone' yelə' jostisən'.

24

Pabən' be'e dižə' lao gobernadorən' ben' le Fels

1 Na' catə' bač goc gueyə' ža zo Pabən' Sesarean', nach bžin be'en naquəch bəox əblao ben' le Ananias na' nche'e to chopə beṇə' golə beṇə' blao na' len to beṇə' le Tertolo beṇə' chac cho'e dižə' lao' lcue'. Nach gwsa'ogüe' xya contr Pabən' lao gobernadorən'. 2 Nach gobernadorən' bene' mendad gwyej Pabən' laogüe'ena' na' Tertolon' gwzo-laogüe' hcuiše'ene', che'e gobernadorən': —Si'ixenšgo' Señor Gobernador ca naquə za'ato' laogo' nga ža, la' de'en zocho binlo' juisy naquən por le' na' de'e zan de'e güen de'e bachac por ni che can' chnabi'o neto'. 3 Na' gatə'ətezə zoto' syempr nato' choxcwleno'onə' Señor Gobernador, tant chebeito' can' chnabi'o neto'. 4 Na' par nič cui gonšgüeito' le' zedte, chatə'əyoišgüida' le' əgwzenago' šlož dao' ca naquə nga ənato'. 5 Ca naquə bengə zo laogo' nga par gono' yelə' jostis che'ena', bač ṇezetə' de que

naque' to beṇə' güec de'e zed juisy. Na' chde' entr neto' beṇə' Izrael ža'ato' doxenlə yežlyon' chta chne' neto' par nič gaquəto' čhoplə, la' naque' beṇə' blao che beṇə' ca' zjanzi' beṇə' Nasaret por ni che de'en chəsə'ənaogüe' de'en əbsed əblo'i de'e beṇə' Nasaretən' gwle Jeso'os. ⁶ Na' de'e mal juisy ngüie' gone' len yo'odao' əblao čheto'onə' de'en gone'ene' gwž'e' beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael lo'inə'. De'e na'anə' gwxento'one', na' gone'eto' gonto' yełə' jostis che' segon can' na lei čheto'onə'. ⁷ Pero na' gwyaz Lisias ben' naquə beṇə' gwnabia' che soldad ca', na' la fuers beque'ene' lao na'ato'onə'. ⁸ Na' bene' mendad de que notə'ətezəto' chene'eto' əgwcuisto'one' cheyalə' əgwcuisto'one' laogo' nga. Guac əṇabdo' Pabən' bin' goquə par nič ənezdo' che de'e ca' hcuišto'one'.

⁹ Nach beṇə' Izrael ca' nžague'enə' gwsa'aque' tozə gosə'əne' de que le can' naquən. ¹⁰ Nach gobernadorən' bene' seņy len Pabən' par nič əne'. Nach gwzolaogüe' gwne': —Ca naquə nezda' de que bačh goc zan iz chono' yełə' jostis che nasyon nga, de'e na'anə' ža chebeida' gwzo rson čhia'anə' laogo'onə'. ¹¹ Na'a chac šižin žazə gwy'a Jerosalennə' par əje'elaogua'a Diozən'. Na' gwaquə əṇabga'acdo'one' šə le can'. ¹² Na' bito əṇacho chacyoža' no beṇə' lo'o yo'odao' əblaonə' na' bitonə' yesə'əle'ine' nada' ša'a do lo'o yo'odao' ca' yełə' par žjəta žjənia' beṇə', na' nic lao' syodan'. ¹³ Na' bito bi de so'on beṇə' quinga par yesə'əlo'e de que napa' dolə' can' choso'ocuiše' nada'. ¹⁴ Con nia' le' clar de que cho'elaogua'a Dioz ben' gwso'elao' de'e xaxta'oto' ca', na' naogua' costombr cobə par cho'elaogua'ane' de'en chəsə'əna zan beṇə' gwlaž čhia' ca' zjənaquə costombr mal. Pero bito zjənaquən costombr mal, la' chejli'a che yoguə' libr ca' gan' zjənyoj Xtižə' Diozən' de'en bzoj de'e Moizezən' na' yeziquə'əchlə beṇə' gwso'e xtiže'ena' cana'. ¹⁵ Na' zoa' lez de que Diozən' yolis yosbane' beṇə' guat ca'. Yolis yosbane' beṇə' güen na' beṇə' mal, ca'aczən' beṇə' gwlaž čhia' ca' nite'e lez gone'. ¹⁶ Na' zotezə zoa' chi' yičhja' chona' can' chene'e Diozən' par nič nezda' lo'o yičhja'la'aždaogua'anə' de que bito napa' dolə' lao Diozən' na' nic lao beṇə'chən'.

¹⁷ Bagoc zan iz zoa' zitə', pero na'a ža babeyeda' Jerosalennə' par bnežjua' mech de'en btoba' par beṇə' yašə' ca' chəsə'əyažj chəsə'əchine' na' jua'a de'e jua'a lo'o yo'odao' əblaonə'. ¹⁸ Na' goquən' zoa' lo'o yo'odao' əblaonə' babexi' beyacha' can' na lei de'en bzoj de'e Moizezən', na' chnežjua' de'e ca' chnežjua' par Diozən'. Ca' chona' catə' to čhopə beṇə' Izrael za'ac Asian' bla'aque' gan' zoa'anə'. Bito əṇacho nochlə ntopa' na' bitobi scandl chona'. ¹⁹ Na' lega'aquen' žalə' bda'aque' laogo' nga par yoso'ocuiše' nada' šə bin' chsa'ac čhega'aque' len nada'. ²⁰ O beṇə' quinga nitə' nga guac yesə'əne' šə bi de'e malən' nona' catə'ənə' boso'odie' nda' lao beṇə' gwnabia' čhega'aque' ca'. ²¹ Tozə de'en gwnia' laoga'aque'en, catə'ən gožəga'aca'ane': “Ca naquə nga chonle yełə' jostis čhia'anə', chonlen čhedə' chejli'a de que gwžin ža yesyə'əban beṇə' guat ca'.”

²² Catə' bene' gobernador Felsən' gwna Pabən' ca', bitoch gone'ene' gone' yełə' jostis che Pabən' ca orən', čhedə' la' baņezczene' che de'en chejle'e chio'o chonlilažə'əcho Jesocristən'. De'e na'anə' par gwcho'one' čhega'aquen' sša gože' lega'aque': —Catə' yidə Lisiasən' ben' naquə beṇə' gwnabia' che soldad ca', cana' yeyož gwzenaga' ca naquə de'e nga chaole xya nga.

²³ Nach Felsən' bene' mendad len to capitan che' par beče'e Pabən' gaquəche' pres na' gatə' lsens par gone' bitə'ətezə chene'ene' na' gwaquə

žjasə'alanə' beŋə' migw che' ca' le' par əso'ene' šə bi de'e chyažjene'.

²⁴ Goc to chopə ža beza' gubernador Felsən' Sesarean' catə' bezžine' len no'ol che'enə'. Naque' no'olə Izrael na' le' Drosila. Na' gox Felsən' Pabən' na' bzenague' be' Pabən' dižə' can' cheyalə' gonlilažə'əcho Jerosocrstən'. ²⁵ Nach Pabən' be'elene' le' dižə' can' cheyalə' goncho par gaccho beŋə' güen lao Diozən' na' can' bito cheyalə' güe'echo latjə ŋabia' la'ažda'omalchon' chio'o, na' can' əžin ža catə' Diozən' čhoglaogüe'en che to to chio'o beŋəch šə nocho napcho dolə'. Na' gubernador Felsən' bžebe' xte juisy ca naquə dižə' de'en choe' Pabən'. Nach gože'ene': —To ca'atə'ətə' gwzenaga' ŋa'a. Guaxcza' le' catə' gatə' to latjə chia'.

²⁶ Gubernadorən' goquene' cueze' par nič Pabən' əgwnežjue'ene' mech par yosane' le', na' de'e na'anə' goxe'ene' telizə be'elene' le' dižə'. ²⁷ Ca' chac gwde chop iz, na' le'e bžine tyemp gwde ben' le' Porsio Festo goque' gubernador. Na' de'en gone'e Felsən' yega'ane' binlo len beŋə' Izrael ca' catə' cuich naque' gubernadorən', de'e na'anə' ze'e yechoje' bene' mendad ze'e deczə Pabən' pres.

25

Pabən' chzo rson che' lao gubernadorən' ben' le' Festo

¹ Na' catə' bžin Feston' Sesarean' gan' ŋabi'e, gwzoe' šonə ža na' gwze'e gwyeje' Jerosalennə'. ² Nach bχoz əblao ca' na' nochlə beŋə' blao che beŋə' Izrael ca' ja'aque' jesə'əye'ene' par bosocuiše' Pabən'. ³ Na' gwsa'atə'əyoine' Feston' gone' gocen gaquə can' chəsə'əŋabe', gonšgue' mendad əžsə'e Pabən' Jerosalennə'. Gwsa'atə'əyoine' le' gone' ca' par nič lega'aque' yesə'əbe'enaogüe' Pabən' par so'ote'ene' tnezən'. ⁴⁻⁵ Nach Feston' gože' lega'aque' de que Pabən' naque' segor Sesarean' na' lecza gože' lega'aque': —Nada' bito yega'ana' Jerosalennə' sino le'e cheza'atia'. Beŋə' ca' zjanaquə blao entr le'e guaquə əsa'aque' len nada', na' šə bi de'e xinjən' non be'enə', guaquə yoso'ocuiše' le' Sesarean' gan' chona' yelə' jostisən'.

⁶ Na' gwzoe' len lega'aque' ca do xon' o ši ža na' beyeje' Sesarean'. Nach beteyo gwchi'e gan' chone' yelə' jostisən' na' bene' mendad gwyej Pabən' laogüe'enə'. ⁷ Nach catə' bžin Pabən' laogüe'enə' banitə' beŋə' Izrael ca' za'ac Jerosalennə' na' le'e gwse'echjte' le' na' gosə'əzolaogüe' chosə'əcuiše'ene' chəsə'əne' de que de'e zan de'e mal juisy de'e chone', pero na' bito bla'alaon šə chso'e dižə' lin'. ⁸ Nach Pabən' bzo rson che'enə' gwne': —Ni tozə' falt' cuiŋə' gapa' len lei che neto' beŋə' Izrael, na' ni len yo'odao' əblao cheto'onə' na' nic len Rei Sesar ben' chnabia' doxen ŋasyon Roman'.

⁹ Nach Feston' ca naquə gone'ene' soe' binlo len beŋə' Izrael ca' gože' Pabən': —Egüe'endo' sa'o nič gona' yelə' jostis čhio'onə' Jerosalennə' ca naquə yoguə' de'e quinga choso'ocuiš beŋə' quinga le'?

¹⁰ Nach Pabən' gwne': —Laogo' len' zecha', banzo Rei Sesarən' le' par gono' yelə' jostis, na' nga cheyalə' gaquə yelə' jostis chia'anə'. Ca naquə beŋə' Izrael quinga, le' ŋezczədo' de que bito bi bi ŋe'e gona' contr lega'aque'. ¹¹ Žalə' bi falt' bagwdapa' o bichlə de'e babena' de'e cheyalə' gata', bito nia' cui gata'. Pero de'en cui bi bi nona' ca naquə de'en choso'ocuiš beŋə' quingan' nada', notono no zaquə' əgwde nada' laoga'aque'enə'. Na' ŋa'a chŋaba' tia' lao Rei Sesarən' nič cuine' gone' yelə' jostis chia'anə'.

¹² Nach Feston' len beṇə' gwnabia' che' ca' yelə' bosoxi'e naquən' so'one', nach gože' Pabən': —Lao Rei Sesar na'anə' bagwṇabo' tio', na' laogüe' na'anə' šejo'.

Feston' bdie' Pabən' lao Rei Agripan'

¹³ Na' ca' chac gwde to chopə ža catə' Rei Agripana' no'ol che' Berenise bla'aque' Sesarean' par bedəsə'əguape' Feston' diox. ¹⁴ Na' gwnite'e zan ža, na' be'elen Feston' Rei Agripan' dižə' ca' naquən' chac len Pabən', gože'ene': —Zo to beṇə' nyixjw Felsən' pres nga. ¹⁵ Na' catə' gwy'a Jerosalennə' bṅoz əblao ca' na' len nochlə beṇə' golə beṇə' blao che nasyon Izraelən' gosə'əṇabe' choglaogua'an che' de que nape' dolə'. ¹⁶ Pero na' gožəga'aca'ane' ca' naquə costombr che' chio'o beṇə' nasyon Roma bito gaquə gwdecho beṇə' sa'aque' castigw sin cui yesy'ədillaogüe' beṇə' ca' choso'ocuiš lega'aque' na' gatə' latjə yoso'ozo rson chega'aque' ca' naquə de'en choso'ocuiše'ene'. ¹⁷ Na' catə' bla'aque' nga beteyo le'e gwche'etia' gan' chona' yelə' jostisən', nach bena' mendad gosə'əbeje' Pabən'. ¹⁸ Na' beyož bosoxi'e beṇə' ca' le', ni tozə de'en chacda' choso'osbague'ene' le' cui bi gosə'əne'. ¹⁹ De'en chaczə chega'aque' len le', cui chejṇi'alažə' Pabən' can' chse'ejni'alažə' lega'aque' na' chso'e dižə' che to de'e beṇə' guat beṇə' gwle Jeso'os, na' Pabən' ne' de que mbancze'. ²⁰ Na' nada' ža, cui bežellažə'a bi gona' ca' de'en chac chega'aque', nach goža' Pabən' šə chene'ene' yeza'alene' nada' Jerosalennə' par ničh gaquə yelə' jostis che'ena' ca' naquə de'e ca' choso'osbague'ene' le'. ²¹ Per na' gwṇab Pabən' šeje' gaquə yelə' jostis che'ena' lao Rei Sesarən'. Nach bena' mendad beyejue' mientr gwdi'ane' lao Rei Sesarən'.

²² Nach Rei Agripan' gože' Feston': —Leczə che'enda' gwzenaga' can' choe' ben' dižə'əne'.

Nach che' Feston' le': —Gwxə əgwzenago'.

²³ Nach beteyon' de'e juisy chacchgua besə'əžin Rei Agripan' na' len Berenise, nach gwso'e gan' chi' gubernadorən', na' leczə žjalen beṇə' gwnabia' che' soldad ca' na' yeziqə'əchlə beṇə' blao che syodan'. Nach ben Feston' mendad jesə'əxi'e Pabən'. ²⁴ Nach Feston' gwne': —Rei Agripana' yoguə'əloj le'e ža'ale nga len neto', ca' naquə bengə chgüiale nga, beṇə' zan beṇə' Izrael ca' ža' Jerosalennə' na' beṇə' ca' ža' nga bagosə'əne' nada' de que beṇə' mal bengə, chəsə'əṇabe' de que cabich cheyalə' əban bengə yežlyon'. ²⁵ Pero na' chgüia' nada' de que bito bi bi none' par choglaogua'an gate', na' bagwṇabe' tie' lao Rei Sesarən' na' bačh goža'ane' šeje'ena'. ²⁶ Pero na' cui de bixa de'e gwzoja' rein' par yapa'ane' bin' none'. De'e na'anə' bačh gwleja'ane' laole nga, na' catec naco' le' Rei Agripana', par ničh na' yeyož əgwzenagcho che' na' gatə' de'e gwzoja'. ²⁷ La' chacda' bito bi rson napa' con əgwsełə'a to pres sin cui gwzoja' šə de bi de'en none'.

26

Pabən' bzoe' rson che' lao Rei Agripan'

¹ Nach Rei Agripan' gože' Pabən': —Guaquə ṇio' par əgwzo' rson chio'ona'.

Nach Pabən' bze ne'en lao beṇə' ca' gwzolaogüe' bzo rson che'ena' gwne': ² —De'e mba juisy nga bagoc chia', Rei Agripana', ca' naquə nga de to latjə na'a gwzo rson chia'ana' laogo' nga ca' naquə de'en choso'ocuiš beṇə' Izrael gwlaž checho ca' nada'. ³ Le' nezdə' ca' naquə costombr che' chio'o beṇə' Izrael, na' ca' naquə beṇə' gwlaž checho ca' chsa'acyože' entr

lega'acze'. De'e na'anə' ža chatə'əyoišgueida' le' par gapəšgo' yelə' chxenlāžə' əgwzenago' chia'.

Pabən' be'e dižə' can' bene' catə' cuiṇə' gonlilaže'e Jesocristən'

⁴ Yoguə'əlol beṇə' Izrael gwlaž checho ca' zjənezcene' nac gwzoa' dezd gwzolao bgüego'otia', gwzoa' Jerosalennə' entr lega'aque'. ⁵ Na' zjənezcene' de que nada' dezd bgüego'otia' naca' beṇə' fariseo, na' neto' beṇə' fariseo naochto' yoguə'əlol costombr de'en de ca naquən' chejni' alažə'əcho Diozən' mazəchlə ca notə'ətezəchlə beṇə' Izrael. ⁶ Na' beṇə' gwlaž checho ca' bachəšə'nəbe' gono' yelə' jostis chia' laogüe de'en chejli'a de que gwžin ža catə' Diozən' yosbane' beṇə' guat ca' can' bene' lyebe len de'e xaxta'ocho ca'. ⁷ Beṇə' zan lao šiziṇ family che chio'o beṇə' Izrael nite'e chso'elaogüe'e Diozən' do yichj do lažə'əga'aque' na' do ža do yel nite'e lez gaquə' complir ca naquə' lyeben'. Na' ni che de'en zoa' lez yosban Diozən' beṇə' guat ca', de'e na'anə' choso'ocuiš beṇə' Izrael ca' nada' Rei Agripa. ⁸ žBixchexan' chaque le'e caguə' de'e no šejle'enə' de que Diozən' cholis chosbane' beṇə' guat ca'?

Antslə Pabən' blagzejə' blagzide' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən'

⁹ Antslə nada' godca' de'e cheyalə' gona'an benteca' contr beṇə' ca' chso'onlilažə' Jeso'os ben' naquə' beṇə' Nasaret. ¹⁰ Beṇə' zan beṇə' Jerosalen ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə' bseyjua' ližya segon can' na yiš de'en beṇə'a de'en gwso'on bχoz checho ca' beṇə' ca' zjənaquə' beṇə' blao. Na' catə' bχoz əblao ca' gosə'əchoglaogüe'en so'ote' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' lena' bda' cho'a xtižə'a. ¹¹ Na' de'e zan las gwyə'a to to yo'odao' jəsaquə'əzi'iga'aca'ane' par ničh yoso'ožia yoso'onite'e Jesocristən'. Na' de'e tanttec bgue'iga'acda'ane' gwyə'a blagzejə' blagzidəga'aca'ane' syoda che nasyon ca' yelə'.

Pabən' be'e dižə' can' goquə' bemb'i'e Jesocristən'

¹² Na' leczə' güen de'e na' əzya'a Damascon'. Noṇə'a yiš de'en gwso'on bχoz checho ca' beṇə' ca' zjənaquə' beṇə' blao de'en chon mendad gona' ca'. ¹³ Pero na' lao əzya'a ngua'a nezən' ca do gobiž catə'əczla ble'ida' to be'eni' juisy de'e za' le'e yoban' xte bnitlaon be'eni' che bgüižən' na' to gwyečhjzən nada' len beṇə' ca' žaga'anə'. ¹⁴ Na' xte bgüixə' yoguə'əto' lao yon'. Ca' deto' lao yon' catə' benda' to beṇə' chne' dižə' ebreo gwne': "Saul, žbixčhen' nlagzejə' nlagzido' nada'? De'en chono' contr nada' chone zi' cuino' can' chac che to go'on bian' chlibə' lao ya la de'en zo lao garrošən'." ¹⁵ Nach bolgüižə'ane' chapə'ane': "žNo le' Señor?" Nach gwna Xancho Jeso'osən': "Nada' Jeso'osən' nlagzejə' nlagzido'. ¹⁶ Pero na'a beyas la' bach bloe' laogua' le' par ničh gono' xšina'anə' na' go'o dižə' che yoguə'əlol de'e quinga bach ble'ido', na' yeziquə'əchlə de'e ze'e le'ichdo' catə' yozloe' laogua' le'. ¹⁷ Na' na'a əselə'a le' gan' ža' beṇə' ca' cui zjənaquə' beṇə' Izrael na' bito gua'a latjə no got le', ni beṇə' Izrael na' nic beṇə' ca' cui zjənaquə' beṇə' Izrael. ¹⁸ Eselə'a le' par ničh əgwzejni'ido' lega'aque' nac so'one' par ničh šo'o be'eni' chia'anə' lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə' na' yesə'əbejyichje' de'e malən'. Na' yesyə'əchoje' xni'a gwxiye'enə' na' yoso'ozenague' che Diozən' na' nitlao xtolə'əga'aque'enə', na' əsa'aque' txen len yoguə'əlol beṇə' ca' yelə' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə' por ni che de'en chso'onlilaže'e nada'."

Pabən' bzenague' can' gož Jesocristən' le'

¹⁹ Na'a ža Señor Rei, bzenaga' ca naquæ de'en bzejni'i Jeso'osæn' nada' len de'en ble'idaogüe'eda'. ²⁰ Zgua'atec Damasco na' gwzolaogua' bzejni'ida' beņə' ca' ža'anə' che Jesocristən', na' lecza' ca' Jerosalennə' na' doxen gan' mbane Jodean'. Na' lente beņə' ca' cui žjənaquæ beņə' Izrael gwɔdixjue'iga'acda'ane' de que cheyalə' yesyə'dinjene' xtolə'əga'aque'enə' na' yoso'ozenague' che Diozən', na' so'one' ca gacbia' de que babesyə'dinjene' xtolə'əga'aque'enə'. ²¹ Na' por ni che de'en chzejni'ida' beņə', de'e na'anə' beņə' Izrael gwlaž checho ca' gosə'əzene' nada' lo'o yo'odao' əblao chechon' na' gwsa'aclaže'e so'ote' nada'. ²² Pero na' Diozən' zocze' chaclene' nada' par nič zocza' cho'a xtiže'enə' xte ža ņeža len yoguə'əlol beņə', la'anə' bi'i xcuidə' na' la'anə' beņə' gola. Bito ņacho bilə bagwnia' sino ca de'en gosə'anaczə de'e profet ca' beņə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana', na' can' gwna de'e Moisezən' che de'en za' gaquæ ca tyemp chega'aque'enə'. ²³ Gwso'e dižə' de que Cristən' ben' selə' Diozən' par gaquəlene' nasyon chechon' cheyalə' saquə'əzi'e na' le' gaque' beņə' nech yebane' ladjo beņə' guat ca' na' cuich gate'. Na' lecza' gwso'e dižə' de que Cristan' gwzenene' chio'o naccho beņə' Izrael na' len beņə' ca' cui žjənaquæ beņə' Izrael naquæn' goncho par nič šo'o be'eni' che Diozən' lo'o yichjla'ažda'ochon'.

Pabən' gone'ene' gone' par nič Rei Agripan' gonlilaže'e Jesocristən'

²⁴ Na' ca' cho'e dižə'anə' par chzo rson che'enə' catə'əczla gwne Feston' žižjo gože'ene': —Chac tonton' Pab. De'e tanttec chsedo' na'anə' bačh chac tonto'.

²⁵ Nach Pabən' gože' Feston': —Bito chac tonta' Señor Gobernador. Dižə' lin' cho'a na' de'e yejni'anə'. ²⁶ Ca naquæ Rei Agripa nga, ņezene' che de'e quinga cho'a dižə' chei na' de'e na'anə' cho'a dižə'an clar laogüe' nga. Zoa' segor cabi ņacho cui ņezene' che' de'e ca', la' caguə goquæ de'e ca' do gazə zo bižə' de'e ngašə'anə'. ²⁷ Le' Rei Agripa, žəchejli'o ca naquæn' bosə'ozoj de'e profet ca' beņə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana'? Nada' ņezda' de que chejli'o.

²⁸ Nach Rei Agripan' gože' Pabən': —žEchacdo' len to čhopə bi'in bagwna'onə' gonlilažə'ətia' Jesocristən'?

²⁹ Nach Pabən' gože'ene': —Chona' orasyon lao Diozən' de que šə to čhopə dižə' o šə zan dižə' de'e bagwnia' le', le' na' yoguə'əlol beņə' ca' choso'ozenag can' ənia' nga so'onlilaže'e Jesocristən' can' chonlilažə'ane', pero sin cui gacle pres ca nada' nga ncheja' naca' pres.

³⁰ Na' beyož gwna Pabən' ca' bezoža' Rei Agripan' len no'ol che' Berenisen' na' len gobernador Feston' na' beņə' ca' gosə'əbe' len lega'aque'. ³¹ Nach bežaše' jəsyə'ədobe' ga yoblə nach gwse'e ljuežje': —Bito əņacho bi chon bengə de'e zaquə' gate' o gate'e ližya.

³² Nach Rei Agripan' gože' Feston': —Guaquæ yezan bengə žalə' cuiņə' ņabe' tie' lao Rei Sesarən' par gone' yelə' jostis che'enə'.

27

Boso'osele'e Pabən' Roman'

¹ Nach bosə'oxi'e yoso'osele'e neto' Italian' tlaο nis. Na' Pabən' len yeto čhopə pres ca' gwsa'aque' lao na' to capitan beņə' le Jolio. Naque' capitan che zan soldad che rein' beņə' žjənzi'e "Batallon Augusto". Na' nada' Locas zoa' len Pabən'. ² Nach gwywo'oto' to lo'o barcw de'e za' Adramitio par əžinən Asia. Na' za'alēn Aristarcon' neto'. Naque' beņə' syoda Tesalonica

de'en chi' gan' mbane Masedonian'. ³ Beteyo bžinto' Sidonnə' na' Jolion' bencze' güen len Pabən' be'e latjə par gwyeye' gan' ža' beənə' migw che' ca' par boso'onežjue'ene' bi de'en byažjene'. ⁴ Na' gozsa'ato'onə' na' zdato' to lcue'ej lata' yežlyo de'e nga'an lo'o nisdə'onə' de'en nzi' Čhipre, čhedə' be'enə' chechjən clelə, na' yežlyo na'anə' bcue'ejən neto' len be'enə'. ⁵ Na' beyož gwdeto' lao nisdəo' de'en de cho'i gan' zjəmbane distrit ca' de'en zjənzi' Silisia na' Panfilia nach bžinto' syoda gan' nzi' Mira de'en chi' gan' mbane distrit che Lisia.

⁶ Na' na' bžele capitannə' to barcw de'en za' syoda Alejandria na' chza'an šejən Italian', na' bene' mendad gwyo'oto' lo'inə' na' lenczə le'. ⁷ Nach gwza'ato' zdato' lao nisən' de'e yoblə. Zan ža zdato' šo'olažə' na' do canə gwdeto' galə'əzə gan' ne' Gnido. Na' por ni che can' gwyechj be'enə' de'e na'anə' cui be'en latjə šejto' licha na' de'e na'anə' gwcua'ato' zdato' to lcue'ej yelata' yežlyo de'e nga'an lo'o nisdə'onə' de'en nzi' Creta, part de'en zo galə'əzə syodan' de'en nzi' Salmon, la' na' cuitec gwyechj be'enə' fuert. ⁸ Na' zdato' do canə to lcue'ejən' na' bžinto' ganə' nzi' Buenos Puertos galə'əzə yež de'en nzi' Lasea.

⁹ Na' gocze gwde zan ža zdato' na' bačh chonən zdebə par šejəchto' lao nisən' čhedə' bačh bžin tyemp catə' chechjchgua be' zaguən'. ¹⁰ Na' Pabən' gwneyoine' beənə' ca' che'e lega'aque': —Chgüia' de que ca naquə biaj nga naquən lechguale zdebə na' nxož caguəgazə cuiayi' de'en noa' barcon' sino lenczə len na' len yelə' mban čecho šə šejəchcho.

¹¹ Pero na' capitan che soldad ca' bzenaguəche' che ben' nsa' barcon' na' che xan barcon' cle ca che de'en gož Pabən' lega'aque'. ¹² Na' latjə gan' zoto' bito naquən par əgwdeto' tyemp zaguən', na' gwyan beənə' ca' gwsa'aquene' šə gaquə güenč sa'ato' na' əžinto' yež gan' ne' Fenise par ničh na' zoto' te de'e zaguən'. Fenisen' naquən puert che Creta gan' cuitec chechj be' de'en za' la'alə na' che'elə.

Gwyechj to be' gual lao nisdə'onə'

¹³ Na' gwzolao chechj to be' gol de'e za'ate che'elə, nach beənə' ca' choso'osa' barcon' gwsa'aquene' de que guaquə can' chse'ene'ene', nach gozsa'ato' zdato' lao nisən', zdato' galə'əzə Cretan'. ¹⁴ Pero na' caguə gwža catə' za' to be' gual de'e nzi' Noreste de'e chechjən contr galən' zda barcon'. ¹⁵ Na' bžiguə'əxəxjən barcon', caguə bi goquəch gonto'. Na' gwlejyichjšazə cuinto' len barcon' nžiguə'ən neto'. ¹⁶ Na' ca' zdato' to lcue'ej yežlyo dao' de'e nzi' Clauda de'e chi' lo'o nisdə'onə' gan' cuitec gwyechj be'enə'. Na' barcw cha'o gan' yo'oto'onə' nxobən to barcw dao', na' canə goc becueto'on lo'i de'e cha'onə'. ¹⁷ Na' ca' beyož becueto' barcw da'onə' lo'i de'e cha'onə', na' bčejtə' barcon' ryat par gwlo'oto' fuers chei. Na' laogüe de'e bžebto' gaguə'əto' gan' naquə yox, bletjtə' lachə' de'en chon par ničh chza' barcon' ničh cuich bžiguə'ətec be'enə' len. Na' zdato' lao nisən' con can' gwyej barcon'. ¹⁸ Pero na' bžaglaochguato' čhedə' gwyechjchgua to be' gual juisy nach beteyo boso'ošaššaze' yoa' ca' nsa'anə' boso'ozalə'en lo'o nisən'. ¹⁹ Na' ža gwyon žeinə' goclenga'acto'one' besšazəto' šinlaz barcon'. ²⁰ Na' zan ža bito bolo'e lao bgüižən' na' še'elən' ni que zjənla'azə beljw ca'. Na' de'e tant gwyechjchgua be'enə' xte bitoch gwzoto' lez yelato'.

²¹ Na' goquən' bačh gwža cui chaoto', nach Pabən' gwzože'e ladjo beənə' ca' na' gwne': —Le'e beənə', žalə' əbzenagle chia' catə'ən gwnia' cui sa'acho Cretan' bito chac čecho quinga žalə' ca' na' bito gwžiyai' šinlazchon'.

22 Pero na' chnia' le'e le'e yebei chedə' ni to le'e cui cuiayi' yelə' mban chelen', lete barcw nga cuiayi'in. 23 Na' ca naquə cho'elaogua' Diozən' na' baben cuina' lažə' ne'enə', de'e na'anə' bablo'e lao angl che'enə' nada' neže', na' anglən' gwne' nada': 24 "Bito žebo' Pab. Syempr cheyalə'əczə' tio' lao Rei Sesarən', na' əchnia' le' de que Dioz na'anə' gone' par nič ni to beņə' ca' za'ac len le' cui sa'at." 25 Na'a ža, le'e yebei, chedə' nezdə' de que Diozən' gone' par nič gaquə can' bagwna anglən' nada'. 26 Pero bia'aczə' yecho'onən chio'o yo biž de'e nga'an latə' lo'o nisən'.

27 Na' že' goc žda'obiž zdato' nilə na'alə' lao nisdə'o de'enə' nzi' Adria. Na' ca do chel beņə' ca' zjənsa' barcon' gwsa'acbe'ine' de que bačh zdato' serczə to yo biž. 28 Nach boso'oletje' to plom lo'o nisən' par boso'ochixə' ca do ja'aquə'ətə' zitjw naquə nisən', na' beyož boso'ochixə'ennə' goquən š'i'intochoa metr. Nach gosə'əzdie' yelata' na' bosə'əzchixə'en de'e yoblə na' ca orən' goquən gažəchoa metr. 29 Na' besə'əžebe' žjti'i barcon' yej lo'o nisən' nach boso'oletje' tap ya xen de'en ne' ancla, boso'ocheje'en zda xni'alei par gwso'oxə'ən barcon' na' bazjəzelaže'e še'eni'. 30 Nach beņə' ca' zjənsa' barcon' gwsa'aclače'e yesyə'əxonje' na' boso'oletje' barcw da'onə' con chosə'əde'itezene' yoso'oletje' ancla ca' de'en yoso'ocue' laolei. 31 Nach Pabən' gože' capitannə' na' len soldad ca': —Šə beņə' quinga cuich nite'e lo'i nga, ni tocho cui yelacho.

32 Nach soldad ca' gosə'əchogue' don' zjəncə'a barcw da'onə' na' boso'osane'en.

33 Nach do šbal' Pabən' gwzolaogwneyoine' beņə' ca' de que cheyalə' sa'ogüe', che'e lega'aque': —Na'a chac žda'obiž zole cui chtasle na' cui chaole. 34 Na'a ža, chatə'əyoišgueida' le'e le'e gao par nič sole binlo, la' de'e li ni tole cui cuiayi'ile.

35 Na' beyož gwne' ca' bexe'e to yetxtilən' na' be'e yelə' choxcwlen che Diozən' lao yoguə'əlo' neto' ža'ato' lo'o barcon' nach gwxi'e to pedasən gwzolaogüe' chaogüe'en. 36 Nach yoguə'əlo'to' bebeicheto' na' leczə gwdaoto'. 37 Chopə gueyoa gyonš'i'intoto'onə' ža'ato' lo'o barcon'. 38 Na' gwde gwdaoto' con ca beljeto' na' ca naquə trigon' de'e ne'e zjənsə'e, gwso'ose'en lo'o nisən' nič barcon' cuich goctequən zi'i.

Goxj barcon'

39 Na' catə' gwye'eni' bito zjənombi'e yežlyon' gan' besə'əžine' pero na' choso'ogüie' de to latjə ga žia nisən' žizə na' bade to lašə' de'e naquə porzə yox. Nach gwsa'aque' tozə par nič žjəche' barcon' lašə' lao yoxən'. 40 Nach gosə'əchogue' do che ancla ca' na' gosə'əbejyichjga'aque'en lo'o nisən'. Nach boso'oseže' do de'en boso'ocheje' yag de'en chsa' barcon' liča na' boso'olise' lachə' de'en zo yichjen' par bžiguə' be'enə' len, nach əzja'aque' cho'a nisən'. 41 Pero na' jəsə'ədi'e ga chedi' nisdə'onə' len to de'e yoblə, na' jšo'o laogüen' lo'o yoxən' na' caguə goquəch tan. Na' nisən' gwzolaogwso'oxə'ən xni'einə' de'e tant fuers nsa'an. 42 Nach gwsa'aclačə' soldad ca' so'ote' pres ca' nič ni toe' cui yesyə'əxoe' lao nisən' na' yosyo'oxonje'. 43 Pero na' capitannə' gone'ene' yosle' Pabən' na' bžone' ca naquən' bachsa'aclačə' soldad ca' so'one', nach bene' mendad len pres ca' šə noe' chac chxoa lao nisən', guaquə lega'acteque' yesyə'əxite'e lao nisən' na' yesyə'əchoje' yo biž. 44 Na' bene' mendad de que beņə' ca' cui chac yesə'əxoa lao nisən' yoso'ochine' no yagla' o bichlə šinlaz barcon' par yesyə'əxoe' lao nisən'. Ca' gwso'one' na' yogue'e besə'əžine' binlo yo bižən'.

28

De'en goc che Pabən' žlac zoe' Malta

¹ Na' cata' beyož bžin yogua'əto' yo bižan' gwnezetu' de que latjana' nzi'in Malta na' naquan to yežlyo de'en nga'an lata' lo'o nisən'. ² Na' beṇə' ca' ža'anə' mbachgua gwso'elaogüe'e neto', bosoxene' to yi' xen na' gwsa'axe' yogua'əlo'to' gan' nite'enə' chedə' bagwzolao yejon' na' chacchgua zag. ³ Nach Pabən' btobe' xonj xis na' lao chcue'en lao yi'inə' bechojczł to beł bia benen lo'inə' na' gwdi'inəb ne'enə' xte golə'əditəb. ⁴ Na' choso'ogüia beṇə' ca' nalə'ədit bełan' na' Pabən', nach gwse'e ljuježje': —De'e li benganaque' beṇə' güet beṇə'. Bačh bele' lao nisən' pero na' Diozan' bito cho'e latjə əbane'.

⁵ Nach bse'esə' ne'enə' lao yi'inə' ničh bexopə bełan' na' bito bi goquene'. ⁶ Nach beṇə' ca' bačh chəsə'əbeze' bat solao gata' Pabən' yi o əbižəcle' to de repentzə gate'. Na' ca' gosə'əbeze' sša na' choso'ogüie' bito bi bi chaquene' nach gwso'one' xbab yoblə chəsə'əne' de que naque' to beṇə' cheyalə' šejni'alazə'əcho.

⁷ Beṇə' blao che doxen Maltan' le' Poblion' na' de bien che' galə'əzə, na' mbachgua be'elaogüe'e neto' na' gwzoto' šonə ža len le'. ⁸ Na' goquan' xa Poblion' de' cam chacšenene' yo'e de'e la na' che'ine' yiž chen. Nach Pabən' gwyo'e gan' de'enə' na' beyož bene' orasyon gwxoə ne'enə' yichj beṇə' güe'enə' na' beyone' le'. ⁹ Beyož bene' ca' yeziquə'əchlə beṇə' ca' ža' latjan' beṇə' chsa'acšene' lecza bda'aque' na' beyone' lega'aque'. ¹⁰ Na' beṇə' ca' de'e zan de'e gwso'one' cheto'. Na' cata' bžin ža beza'ato', bosyo'oze'e lo'o barcon' yogua' de'e ca' chyažjeto'.

Pabən' bžine' Roman'

¹¹ Bega'anto' Maltan' šon bio' nach gwza'ato' zjəzdato' lao nisən' yo'oto' to lo'o barcw de'en za' Alejandria de'e gwlezə latjan' mientr gwde de'e zaguan'. Na' mben le'e barcon' lgua'a lsaqua' ca' zjanzi' Castor na' Polocs. ¹² Na' bžinto' gan' ne' Siracosa na' gwzoto' šonə ža. ¹³ Na' gozsa'ato' par bžinto' gan' ne' Regio. Na' na' bega'anto' tža. Na' gwzolao chečhj be' de'en za' che'elə, na' beteyo bezžinto' ganə' nzi' Poteoli na' na' bechojto' lo'o barcon'. ¹⁴ Na' bežagto' beṇə' ljuježjto' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Poteoli na' gosə'əṇabe' gwzoto' len lega'aque' to xman. Na' gwdenə' gwza' ni'ato' par zdato' Roman'. ¹⁵ Pero na' antslə ze'e žinto' Roman' gosə'əṇeze beṇə' ljuježjto' ca' ža'anə' de que əžinto' na' bedəsə'əleze' neto' latjə gan' nzi' lao ya'a che Apio, na' gan' ne' šonə Ranš. Na' cata' ble'i Pabən' lega'aque', be'e yelə' choxcwlen che Diozan' na' bebeine' lo'o yichjla'ažda'ogüe'ena'. ¹⁶ Na' ca' bžinto' Roman' capitannə' bene' pres ca' yelə' lao na' beṇə' gwnabia' che soldad ca', pero na' Pabən' gotə' lsens soe' ca'azə na' gwzo to soldad gwdapə le'.

Pabən' be'e xtižə' Jesocristən' Roman'

¹⁷ Na' goquan' beyon ža Pabən' goxe' beṇə' blao che beṇə' Izrael ca' ža' Roman' na' cata' beyož besə'ədobe'ena' gože' lega'aque': —Beṇə' bišə', bito nacho bi bena' contr beṇə' gwlaž checho ca' o contr costombr che de'e xaxta'ocho ca'. Pero na' Jerosalen na'ate gwso'one' nada' pres lao na' beṇə' Roma ca'. ¹⁸ Na' beṇə' ca' beyož gosə'əṇabyože' gwsa'acლაže'e yoso'osane' nada' chedə' cui bi bi xtolə'a de par ənacho gata'. ¹⁹ Pero na' beṇə' gwlaž ca' ža' Jerosalennə' bosoxoncz'e' par yoso'osan beṇə' ca' nada'. De'e na'anə' benən byen gwṇaba' tia' lao Sesarən', pero bito nacho

gua'a part beṇə' gwlaž čhia' ca'. ²⁰ Na' de'e nin' chac bač goxa' le'e par le'ida' le'e na' par güe'elena' le'e dižə'. Na' chnia' le'e por ni che de'en zocho lez yesə'əban beṇə' guat ca', baḷə beṇə' gwlaž čhecho ca' gosə'əzene' nada' na' bosə'očheje' nada' gden ni.

²¹ Nach beṇə' ca' gwse'ene': —Bito bi bi cart ņe'e la' laoto' nga de'e za' Jodean' de'e güe' dižə' šə bin' chac len le', na' notono no beṇə' gwlaž ņe'e la'ac yesə'əne' mal čhio' o əsa'ogüe' xya contr le'. ²² Pero na' chaqueto' güenczən' yeneto' go'o dižə' ca' naquən' chono' xbabən', la' neto' ņezeto' doxenlə chəsə'əne' contr le'e chejle'ele che Jesocristən'.

²³ Na' bosə'ožie' bia' to ža par žjəsə'əye' le' na' beṇə' zan zjənaque' ja'aque' gan' zo'enə'. Nach Pabən' be'e dižə' len lega'aque' can' chon Diozən' chnabi'e notə'ətezə beṇə' chso'e latjə. Na' bzejni'ine' lega'aque' can' na lei de'en bzoj de'e Moizezən' na' can' na de'en bosə'ozoj de'e profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana' par nič se'ejle'e che Jeso'osən'. Bedo ža be'e dižə'ən len lega'aque'. ²⁴ Na' baḷə beṇə' ca' gwse'ejle'e ca' naquə dižə' de'en be'enə' na' yebaḷe' cabi gwse'ejle'e. ²⁵ Na' ca' chac gwsa'aque' čhoplə, na' bazon yesa'aque' catə' gož Pabən' lega'aque': —De'e li can' gož Spirit che Diozən' de'e profet Isaiazən' ben' be' xtižə' Diozən' cana' gožən le' gwzoje'en par de'e xaxta'ocho ca', nan:

²⁶ Gwyej gož beṇə' gwlaž čhio' ca' de que Diozən' ne':

De'e li yenele pero cabi šejni'ile bin',
na' de'e li gwle'ile pero cabi gacbe'ile bi zejen.

²⁷ Cuiczə bi rson chazle.

Bač nažjoczə yichjla'ažda'olen' na' bito chzenagle dižə' lin',
bito chonle cas chei, na' nic chejni'ilen, na' ni que chedinjele xtolə'əle ca'.
Na' de'e na'anə' bito yebeja' le'e xni'a de'e malən'.

²⁸ Na' le'e cheyalə' ənezele de que ņa'a par delant Diozən' chsele'e beṇə' chəsə'əyixjui'e xtižə'enə' len beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael par nič yoso'ozenague' che' na' yebeje' lega'aque' xni'a de'e malən'.

²⁹ Beyož gwna Pabən' ca' besyə'əžəš beṇə' Izrael ca' chsa'acyože' xte juisy.

³⁰ Pero na' Pabən' gwzoe' nya' čhop iz to yo'o ga chyixjue' na' gwzocze' gwleze' yoguə'əloḷ beṇə' jəsə'əlanə' le'. ³¹ Na' sin cui chaž cui chžebe' na' sin cui no no əbseyjw əbžon gwdixjue'ine' lega'aque' ca' naquən' chnabia' Diozən' notə'ətezə beṇə' chso'e latjə, na' clar bsd blo'ine' lega'aque' xtižə' Xancho Jesocristən'.

Cart De'en Bzoj San Pabən' Par Beṇə' Roma Ca'

Pabən' chguape' diox beṇə' ca' chso'elao' Cristən' Roman'

¹ Nada' Pab naca' beṇə' güen žin che Jesocristən'. Dioxən' gwleje' nada' par naca' apostol na' bsele'e nada' par nič əchyixjui'a de'e güen de'e cobə che'enə'.

² Ca ni'ite ben Dioxən' mendad boso'ozoj profet ca' Xtiže'enə' ca naquə lyebe de'en bene' de que əgwsele'e dižə' güen dižə' cobə che'enə'. ³ De'e güen de'e cobən' cho'en dižə' che Xi'in Dioxən', Xancho Jesocristən'. Jesocristən' golje' yežlyo nga lao dia che de'e Rei Dabin'. ⁴ Na' nezecho de que Jesocristən' leczə naque' doalje Xi'in Dioxən' chedə' bebane' ladjo beṇə' guat ca'. Na' de'en bebane'enə' nezecho de que nape' yelə' guac che Spirit che Dioxən'. ⁵ Chonlilaža'a Jesocristən' na' de'e na'anə' Dioxən' banoe' chia' nłana' žin che apostol. Gwleje' nada' par chona' ca ša' beṇə' so'onlilaža' le' yoguə' nasyon na' so'one' can' ne'enə' par nič si'e yelə' bala'an. ⁶ Na' lenczə le'e gwleje' Jesocristən' par nič nacle xi'ine', len beṇə' ca' yelə' beṇə' leczə chso'onlilaža' le' na' chso'one' can' ne'enə'.

⁷ Nada' Pab chzoja' cart nga par yoguə' le'e nitə'ale Roman' ca le'e chaque Dioxən' chele. Dioxən' gwleje' le'e par nič nacle lažə' ne'enə'. Chona' orasyon par nič Xacho Dioxən' na' Xancho Jesocristən' əsa'aclene' le'e na' so'one' ca so cuezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'.

Pabən' gone'ene' žjəlane'e beṇə' Roma ca'

⁸ Chona' orasyon cho'a yelə' choxcwlen che Dioxən' por le'e, na' Jesocristən' chaclene' nada' par chona' orasyonə'. Cho'a yelə' choxcwlen che' ca naquə doxenlə yežlyonə' chsoe' beṇə' dižə' de que yoguə' le'e chonlilaža'əle Jesocristən'. ⁹ Dioxən' nezene' yoguə' las catə' chona' orasyonə' chnaba' gaquəlene' le'e. Le'enə' cho'elaogua'a do yichj do laža'a ca de'en chyixjui'a de'e güen de'e cobə de'en chzejni'in che Xi'ine'enə'. ¹⁰ Na' chnaba' lao Dioxən' güe'e latjə par delana'a le'e na'a. ¹¹ La' zelažə'əchgua' delana'a le'e par dezejni'ida' le'e de'en babsed bablo'ine' nada' par nič sole gonlilaža'əchlene'. ¹² Che'enda' delana'a le'e par güe' ljuežjcho balor nga ngalə, chedə' la' le'e na' nada' chonlilaža'əcho Jesocristən'.

¹³ Beṇə' bišə', che'enda' ənezele de que zan las bago'onda' yida' delana'a le'e pero xte na'a bitonə' gac. Che'enda' yedəyena' par nič gonchle can' chazlažə' Dioxən' can' bajena' entr yeziquə'əchlə beṇə' cui žjənaquə beṇə' Izrael. ¹⁴ Nezdə' cheyalə' gua'a dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən' len beṇə' ca' ža' syoda, na' len beṇə' yixə' na' leczə ca' len beṇə' chsa'ac letr na' beṇə' cui chsa'ac letr. ¹⁵ De'e na'anə' che'enchgüeida' gona' ga zelao saquə'əda' chixjue'ida' le'e de'e güen de'e cobə che Jesocristən', le'e ža'ale Roman'.

Dižə' güen dižə' cobən' nsa'an yelə' guac che Dioxən' par beṇə' chse'ejle' chei

¹⁶ Dioxən' nape' yelə' guac xen. Na' dižə' güen dižə' cobə che'enə' nsa'an yelə' guac che'enə', par nič ca' beṇə' chse'ejle' chei, le' yebeje' lega'aque' xni'a de'e malən'. Dioxən' che'enchgüeine' yebeje' chio'o beṇə' Izrael xni'a

de'e malən' na' lēcə chene'ene' yebeje' chio'o cui naccho beṇə' Izrael xni'a de'e malən'. De'e na'anə' bito cheto'ida' che dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən'. ¹⁷ Dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən' chzejni'in chio'o de que Diozən' ne' naccho beṇə' güen laogüe'enə' chedə' chonlilažə'əcho Jesocristən' na' can' choncze' len notə'ətezə beṇə' chso'onlilažə' le'. Can' nyoj Xtizə'enə', nan: "Šə chonlilažə'əcho Diozən', le'enə' ne' de que naccho beṇə' güen laogüe'enə', na' de'e na'anə' guatə'əczə yelə' mban checho zejlicane šə chonlilažə'əchone'."

De xtolə' benachən'

¹⁸ Na' Diozən' chlo'ine' chio'o beṇəch, zoze' yoba na'ate, can' əgwnežjue' castigw zejlicane che yoguə' beṇə' ca' cabi chso'elao' le' na' nic chso'one' can' cheyalə' so'one'. Na' yelə' güen de'e mal chega'aque'enə' bito cho'en latjə yesə'əneze beṇə' yoblə de'en naquə de'e li. ¹⁹ Bazjəneze' de'en de de'e guaquə nezecho che Diozən' chedə' Diozən' bablo'ine'en yoguə'əcho. ²⁰ Na' bito bi bi de de'e yoso'ode'i beṇə' cui chso'elao' Diozən' yesə'əne' cui zjəneze' šə zoe'enə'. La' gwzolaozən dezd catə'an əbxi'e yežlyonə' xte ža neža chgüiacho beṇə' ca' na' bia ca' na' de'e ca' bene'enə'. De'e na'anə' caguə naquən zdebə gombi'acho de'e ca' cui zjənla' che Diozən', ca yelə' gwnabia' che'enə' de'en de zejlicane na' de'en cheyalə' güe'ela'ochone'. ²¹ Na' ca naquə beṇə' ca' cui chso'elao' Diozən', zjəneze' de que zo Diozən' pero bito chso'elaogüe'ene', nic chso'e yelə' choxcwlen che'. Ca naquə xbab chega'aque'enə' bito bi zaquə'an na' bazjənchol yichjla'ažda'oga'aque'enə'. ²² Chəsə'əne' zjənaque' beṇə' sin' pero chso'one' xbab de'e cui bi zaquə'. ²³ Choso'ozoe' Diozən' ca'alə, bito chso'elaogüe'ene', len Dioz nan' naque' le'ezelaogüe beṇə' zaque'e na' zoe' zejlicane. Bito chso'elaogüe'ene', chso'onchso'one' de'e yoblə, chso'ela'ozeche' no lgua'a lsaquə' beṇəch beṇə' te chei, na' lēcə chso'elaogüe'e lgua'a lsaquə' bia zo xile'e, bia yixə' bia žia tap ni'a ne'i na' bia zjənxobə le'i.

²⁴ Ca naquə beṇə' ca' chso'on de'e ca' zjənac ca', Diozən' bagwlejjichje' lega'aque' par chso'one' de'e mal can' nan lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə' na' de'e na'anə' chso'onchgüe' yelə' zto' che cuerp chega'aque'enə'. ²⁵ Bagwlejjichje' lega'aque' par chso'one' de'e ca' chedə' lega'aque' bagosə'əbejjichje' dižə' li che'enə' par chse'ejle'e de'e güenlažə'. Chse'ejni'alažə'əzeche' na' chso'ela'ozeche' de'e ca' ben Diozən' na' bito chso'one' cas che Diozən' ben' ben yoguə'əloj beṇəch na' yoguə' bia chaš na' yeziquə'əchlə de'e ca' yelə'. Bito chso'one' cas che' la'anə'əczə naque' ben' cheyalə' güe'ela'ocho zejlicane. La' can' naquən.

²⁶ De'e na'anə' Diozən' bagwlejjichje' lega'aque' par chso'one' yelə' zto' can' nan lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə'. Ca naquə no'ol ca' bito chəsə'əque'e beṇə' byo, lete chəsə'əzolentezə le'e ljuežj no'olzaga'aque' par nič chso'one' de'e cui cheyalə' so'one'. ²⁷ Na' le'egatezəczə ca' chso'on beṇə' byo ca' chəsə'əzolen ljuežj beṇə' byoga'aque' lgua'a de'e yesə'əca'a no'ol chega'aque'. Na' naquən to yelə' zto' de'en chso'on beṇə' byo con beṇə' byoga'ac, tant chəsə'əzelažə' ljuežjga'aque'. Na' de'en chac che cuerp chega'aque'enə' naquən to castigw de'en cheyalə' yesə'əzi'e lao yelə' güen de'e mal chega'aque'enə'.

²⁸ Na' laogüe de'e cui chse'enene' so'one' cas che Diozən', Diozən' bagwlejjichje' lega'aque' len xbab mal chega'aque'enə', na' chso'one' de'e cui cheyalə' so'one'. ²⁹ Por de'e cui cheyalə' so'one'en chso'one'.

Zjənaljene'. Chesyə'əbeine' chso'one' contr beṇə'. Chəsə'əzelaže'e bi de che beṇə' yoblə, na' no bia yixə' čhega'aque' na' no beṇə' nitə' ližga'aque'. Zjənaque' beṇə' xi'a juisy na' leczə chsa'acxi'i ljuežje'. Syempr chso'ot ljuežje', chəsə'ədile', choso'oxoayague', na' chasyə'əyone' clelələ dižə' de'e chse'ene'ene'. Na' zjənaque' beṇə' gočitj dižə'. ³⁰ Chəsə'əne' mal che beṇə' yoblə. Chəsə'əgue'ine' Diozən'. Bitobi respet zjənombi'e par beṇə' yoblə. Chsa'alaže'e. Zjənaque' beṇə' güe'elao' cuine. Chəsə'əyiljlaže'e na' chəsə'əželene' can' chso'one' de'e mal. Bito choso'ozenague' che xaxna'aga'aque'. ³¹ Bito chse'ejni'ine'. Bito chso'one' complir bi lyebe de'e chso'one'. Bito chsa'aquene' che beṇə' yoblə. Zjənaque' beṇə' ggo'olaže'e. Bito zjənombi'e yelə' cheyaše'e ljuežje'. ³² Zjənezczene' binlo de que Dioz nan' nchoglaogüe'en cheyalə' yeyejcho lao yi' gabilən' šə goncho can' chso'one'enə'. Pero lega'aque' ňe'e zja'accze' chso'one' ca' na' chesyə'əbeine' chso'on beṇə' yoblə can' chso'one'enə'. *Pab*

2

Diozən' zdacze' licha ca de'en chone' beṇəchən' castigw che xtolə'əga'aque'enə'

¹ De'e nan' notə'ətezə naccho bito gaquə əṇacho bito bi xtolə'əcho de catə' choncho xbab che beṇə' yoblə de que naque' beṇə' mal, čhedə' catə'ən choncho xbab che beṇə' yoblə de que naque' beṇə' mal, chio'otezən' chchixə cuincho. Chache'icho de que beṇə' yoblə chone' de'e mal len leczə can' chon chio'o. ² Nezecho šə choncho de'e ca' zjanac ca' Diozən' ne' checho de xtolə'əcho, na' zdacze' licha de'en ne' ca'. ³ De repent chaquecho de que Diozən' bito gone' castigw checho ca de'en choncho xbab che beṇə' yoblə de que chso'one' de'e mal len leczə can' choncho. Bito cheyalə' gaquecho de que cui gone' castigw checho, la' goncze'en. ⁴ De repent bito choncho cas ca naquə de'e güenchgua de'en chon Diozən' len chio'o lao yelə' beṇə' güen che'enə' na' yelə' xenlažə' che'enə'. Na' de repent bito choncho cas che' laogüe de'en cui le'e chontie' chio'o castigw. Diozən' chone' güen len chio'o par nič gaquəchgüeicho lo'o yichjla'ažda'ochonə' che de'e mal de'en choncho par nič ca' yedinjecho. ⁵ Pero nacteccho beṇə' žod šə bito chedinjecho do yichj do lažə'əcho ca naquə xtolə'əchon'. Na' šə bito chedinjecho choncho ca gonch Diozən' chio'o castigw catə' əžin ža Diozən' əgwlo'e de que le' zdacze' licha ca de'en gone' castigw zejlicane che xtolə'əchon'. ⁶ Gone' chio'o castigw o gone' par nič gaquə de'e güen che chio'o beṇəch segon nac babencho. ⁷ Diozən' gone' chio'o yelə' mban zejlicane šə zotezə zocho choncho de'e güen, čhedə' šə choncho ca' chlo'echo de que cheyiljlažə'əcho naclə gaquə par nič yežincho gan' zo'enə', na' par nič gone' chio'o yelə' bala'an, na' par nič socho zejlicane. ⁸ Na' šə chnecho contr Diozən' na' cabi chzenagcho che dižə' li che'enə', chzenagzechcho che de'e malən', lechguale əža'alažə' Diozən' chio'o na' gone' chio'o castigw zejlicane. ⁹ Zgua'atec chio'o beṇə' Izrael benecho xtižə' Diozən', na' šə choncho de'e mal chi' saquə'əcho na' əžaglaoch. Na' chio'o cui naccho beṇə' Izrael gwdechlə benecho xtiže'enə', pero leczə chi' saquə'əcho na' əžaglaoch šə choncho de'e malən'. ¹⁰ Na' šə choncho de'e güenə' gwžin ža catə' Diozən' gone' par nič gaccho beṇə' blao, na' gone' chio'o yelə' bala'an, na' gone' par nič socho binlo len yichjla'ažda'ochon'. Gone' güen len chio'o beṇə' Izrael, pero na' leczə gone' güen len chio'o la'anə'əczə cui naccho beṇə' Izrael.

11 Tozə can' chon Diozən' len yoguə' chio'o beṇəch. 12 Yoguə' chio'o šə babencho de'e mal sin cuiṇə' gombi'acho lei de'en bzoj de'e Moizezən', Diozən' əchoglaogüe'en checho cuiayi'icho por ni che de'en babencho de'e malən' la'anə'əczə šə cui nezecho can' na lein'. Na' yoguə' chio'o banombi'acho lein', Diozən' əchoglaogüe'en checho cuiayi'icho por ni che de'en cui bencho can' nanṇə'. 13 Caguə con yenecho lei na'anə' na' əṇa Diozən' checho bitobi xtolə'əcho de. Pero šə choncho can' na lein', Diozən' əṇe' checho bitobi xtolə'əcho de. 14 Notə'ətezə beṇə' cui naquə beṇə' Izrael na' cui nombi'e lei de'en bzoj de'e Moizezən', zolə catə' chone' to chopə can' na lein' con de'e chidzən lo'o yichjla'aždaogüe'e. La'anə'əczə cui nombi'e lein', de'en chon yichjla'aždaogüen' mendad gone' naquən ca to lei. 15 Ben' chon ca' ža chlo'e de que lo'o yichjla'aždaogüe'e na' yo'o de'en naquə ca lein'. Na' catə' chone' de'en chone', lo'o yichjla'aždaogüe'e na' chone' xbab de que de'e malən' chone' o chone' xbab de que de'e güenṇə' chone'. 16 Gwžin ža catə' Diozən' gone' par nič Jesocristən' əchoglaogüe'en che xbab che chio'o beṇəch de'en bencho bgašə'əzə, šə bencho xbab güen o šə bencho xbab mal. Can' chnia' catə' əchyixjui'a dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən'.

Beṇə' Izrael ca' gwsa'aquene' de que gwnite'e binlo len Diozən' chedə' zjənombi'e lein'

17 Balle chonle xbab de que zole binlo len Diozən' chedə' nacle beṇə' Izrael na' nsedle lei de'en bzoj de'e Moizezən'. Cha'alažə'əle de que cho'ela'ole Diozən'. 18 Nezele de'en cho'olažə' Diozən'. Nezele de'en naquə de'e güen. Cho'ele dižə' chei de que naquən de'e güen, chedə' la' lei na'anə' nsedle. 19 De'e tant chaquele chejni'ile che Diozən' chonle xbab de que nezele par co'ole beṇə' nez na' par əgwzejni'ile beṇə' ca' zjənchoł yichjla'ažda'oga'aque'enə'. 20 Na' chonle xbab de que nezele par əgwzejni'ile beṇə' cui chse'ejni'i na' par gacle maestr che bi'i xcuidə'. Laogüe de'en nsedle lei de'en bzoj de'e Moizezən' chaquele chejni'ile na' chaquele nezele de'en naquə de'e li. 21 Le'e chsed chlo'ile beṇə' yoblə, žbixchen' cui cholo'i cuiṇle? Chsed chlo'ile bito no cuan, len chbanle. 22 Chsed chlo'ile de que bito no co' xtoi na' bito no cuejyichj be'en chei o no'ol chei par solene' beṇə' yoblə, len choncze yoguə' de'en nale cui o gon. Na' chgue'ile lgua'a lsaquə' ca' de'en chse'ejni'alažə' beṇə', len bia'aczə chjelanle bitə'ətezə de'en zjəde do lo'o yo'o gan' zjəža' lgua'a lsaquə' ca'. 23 Cha'alažə'əle de'e nsedle lei de'en bzoj de'e Moizezən', pero laogüe de'e cui chonle can' na lein', chñitle yelə' bala'an che Diozən'. 24 De'e li chonle can' nyoj Xtižə' Diozən' gan' nan: "De'en chonle de'e mal, zan beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael chəsə'əṇe' contr Diozən'."

25 Chio'o beṇə' Izrael nsa'acho to seṇy lao cuerp chechon' de'en ne' sirconsision, na' zejen de que Diozən' gaquəlene' chio'o can' bene' lyebe. Na' seṇyan' zaquə'an par chio'o šə choncho can' na lein'. Pero šə cui choncho can' na lein', bitobi zaquə' seṇy de'en zochonə'. 26 Šə cui nsa'acho seṇy de'en ne' sirconsisionṇə' pero choncho can' na lein', gaccho cuent ca beṇə' nsa'aczə seṇy de'en ne' sirconsisionṇə' la'anə'əczə cui nsa'achon. 27 Balle bito bi seṇy de'en ne' sirconsisionṇə' nsa'ale, pero chonle complir can' na lein'. Na' laogüe de'en chonle complir can' na lein', chonle ca nachbia' de que deczə xtolə' beṇə' ca' zjənsa' seṇy de'en ne' sirconsisionṇə', chedə' nyoj lein' na' zjənombi'en, pero bito chso'one' can' nanṇə'. 28 Zan beṇə' chsa'alje' lao dia che Izraelən' na' əzja'accze' chso'one'

can' naquə costombr che beṇə' Izraelən', pero lao Diozən' bito zjənaque' beṇə' Izrael, na' nic zaquə' seṇy de'en choso'ozo cuerp chega'aque'enə'.²⁹ Pero chio'o de'e li naccho beṇə' Izrael šə chonlilažə'əcho Diozən' can' cheyalə' gonlilažə'əchone'. Na' de'en babocobə Diozən' yichjla'ažda'ochon' gwxaquə'əleben ca seṇy de'en ne' sirconsision, na' zejen de que bagwleje' chio'o par naccho xi'ine'. Babše'e yichjla'ažda'ochon', caguə con nsa'acho to seṇy lao cuerp chechon'. Na' šə chonlilažə'əchone', Diozən' əṇe' de que choncho güen, la'anə'əczə šə notono no nochlə əṇa de que choncho güen.

3

¹ ¿Bi de'e güen zedegua'an che chio'o beṇə' Izrael laogüe de'en naccho beṇə' Izrael? ¿Bi de'e güen de'e zedegua'an de'en zocho seṇy de'en ne' sirconsisionṇə'? ² De'e xen de'e zedegua'an. Na' to de'en zedegua'an ca de'en əbnežjw Diozən' xaxta'ochə ca' Xtižə'enə' de'en nyojən'. ³ Na' baļe' cui gwse'ejle'e chei. Pero bito gwde Diozən' ca'azə cui gone' can' na Xtižə'enə' la'anə'əczə baļe' cui gwse'ejle'e chei. ⁴ Goncze' can' ne'enə'. Yoguə' laste əṇacze' de'e linə' la'anə'əczə šə yoguə'əloļ beṇə' yesə'əṇe' dižə' güenlažə'ənə'. Chac canə' bzoj to profet gože' Diozən': Le' əgwlo'ido' beṇəchən' de que cho'o dižə' li. Na' ca naquə beṇə' ca' chso'on xbab de que bito chono' complir can' na'onə', əsa'acbe'ine' de que chonczo' can' na'onə'.

⁵ Quinga chəsə'əna baļə beṇə' cui chse'ejni'i che Diozən'. Chəsə'əne' de que de'e mal de'en choncho chlo'in beṇəchən' de que Diozən' naque' beṇə' chon de'e güen. Na' chəsə'əne' de que Diozən' bito zde' liča de'en gone' castigw che de'e mal de'en chonchon'. ⁶ Lechgualə clelən' chso'one' xbabən'. Žalə' de'e li can' chsa'aque'ne'enə' bitoczə gaquə gon Diozən' yelə' jostis che chio'o beṇəch can' cheyalə'ənə'. Pero la' goncze'en.

⁷ Na' beṇə' ca' chso'on xbabən' ca' lecə chəsə'əne' de que catə' chso'onlažə'e chso'one' ca chesyə'əyache'i beṇə' de que Diozən' naque' beṇə' güen ca naquən' cho'e por dižə' li. De'e na'anə' chsa'aque'ne' de que bito cheyalə' choglaə Diozən' chega'aque' de que zjənapə' dolə' ca de'en chso'onlažə'e. ⁸ Baļə beṇə' chso'one' contr neto', na' chso'one' cho'ato'onə' chəsə'əne' de que nato' ¿bixchen' cui goncho de'e malən' par nič gaquə de'e güenṇə'? Ca cheyalə'əczən' əgwnežjo Diozən' castigw che non' ṇa ca'.

Notono nla' no cui napə dolə'

⁹ ¿Bixan' ža? ¿Enaquəch chio'o beṇə' Izrael beṇə' güenč cle ca chio'o cui naccho beṇə' Izrael? Bitə. Can' bagwnia', tozəczə can' chac che chio'o beṇə' Izrael na' che chio'o cui naccho beṇə' Izrael, yoguə'əcho zocho xni'a de'e malən'. ¹⁰ Can' nyojczə Xtižə' Diozən' nan:

Notono zo beṇə' zda liča, ni tlišə'əze'.

¹¹ Notono nla' beṇə' chejini'i che Diozən',

na' notono nla' beṇə' cheylje'ene'.

¹² Yoguə' beṇəchən' bagosə'əque'e nez mal.

Yogue'e bitobi zjəzaque'e.

Ni tlišə'əzə beṇə' chon de'e güen notono nla'.

¹³ Len xtižə'əga'aque'enə' chəsə'əxoayaguene'en beṇə',

na' ca benen che bgüizə' gwxaquə'əlebe dižə' de'en chso'enə'.

Ca zbanṇə' chlā' cuerp che bia guatən' catə'ən bachožə'ən, ca' zbanṇə' naquə xtižə'əga'aque'enə'.

14 Por dižə' mal dižə' əzban ža' cho'aga'aque'enə'.

15 Con bizə de'en choso'ode'ine' par chso'ote' beņə'.

16 Gatə'atezə chja'aque' con la' ggo'o yelə' yašə' yelə' zin' chja'aque'.

17 Na' bito chesə'əzo chesə'əbeze' binlo len ljuežjga'aque'enə'.

18 Bito chsa'ape' Diozən' respet.

19 Na' nezecho ca naquə yoguə' de'en na lei che Diozən' goncho, nyojən par chio'o na' xaxta'ocho ca' beņə' ca' bnežjue' lein'. Pero ca naquə cui choncho can' nanņə', ni tozə chio'o bito gaquə ənacho de que naccho beņə' güen. De'e na'anə' Diozən' əchoglaogüe'en checho de que si'icho castigw che xtolə'əchon' can' əchoglaogüe'en che yeziquə'əchlə beņəchən'. 20 Ni to chio'o beņəch bito na Diozən' checho de que naccho beņə' güen por ni che bi de'en choncho de'en na lein', chedə' la' ni tocho bito choncho cayaņə'ən nanņə'. Lei na'anə' chzejni'in chio'o de que choncho de'e malən'.

Cheyalə' gonlilažə'əcho Jesocristən' par ničh gaccho beņə' güen lao Diozən'

21-22 Diozən' bablo'e can' ne' che notə'atezcho de que naccho beņə' güen laogüe'enə' šə chonlilažə'əcho Jesocristən'. Lein' na' de'en boso'ozoj profet ca' beņə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana' leczə chso'en dižə' de que can' gone'. Chio'o chonlilažə'əcho Jesocristən' bito chon Diozən' cuent checho šə bi de'e choncho complir de'en na lei che'enə'. Na' notə'atezcho tozəczə can' chon Diozən' len chio'o la'aņə'əczə šə naccho beņə' Izrael o šə cui naccho. 23 Yoguə'əlołcho babencho de'e mal na' de'e na'anə' ni tocho bito gaquə ənacho de que naccho beņə' güen ca beņə' güennə' naquə Diozən'. 24 Nži'ilažə'e chio'o chonlilažə'əcho Cristo Jeso'osən'. Na' caguə bi chzi' Dioz na'anə' ne' checho de que naccho beņə' güen laogüe'enə', chedə' la' bagwdixjw Cristo Jeso'osən' xtolə'əchon'. 25 Antslən' bagwdapə Diozən' yelə' chxenlažə'əna' bagwzoine' bguo'o bcheje' che de'e mal de'en bagwso'on beņəchən' tši'i, na' bito blo'e can' chnežjue' castigw che notə'atezə beņə' chso'on de'e malən'. Pero na'a par blo'e de que le' chnežjwce' castigw che beņə' chso'on de'e malən', gwleje' Cristo Jeso'osən' par gwdixjue' xtolə' beņəchən'. Na' Diozən' chnitlaogüe' xtolə' con beņə' chso'onlilažə' Cristo Jeso'osən'. 26 Na' de'en əbsele'ene'enə' nezecho de que Diozən' zdacze' liča de'en ne' che yoguə' chio'o chonlilažə'əcho Jeso'osən' de que naccho beņə' güen laogüe'enə'.

27 Bito cheyalə' güe'elao' cuincho ənacho de que naccho beņə' güen. Ni tocho cui naccho beņə' güen por ni che bi de'e güen de'en choncho. Pero šə chonlilažə'əcho Jeso'osən' Diozən' ne' de que naccho beņə' güen laogüe'enə'. 28 Can' chejni'ichon, šə chonlilažə'əcho Jeso'osən' Diozən' ne' de que naccho beņə' güen laogüe'enə' sin cui chone' cuent checho šə bi de'e choncho complir de'en na lein'.

29 ¿Diozən' naque' Xan chio'o beņə' Izrael na'azən'? ¿Ecaguə leczə naque' Xan chio'o cui naccho beņə' Izrael? 30 Cle naque' Xan yoguə'əloł beņə'. Na' ne' che yoguə'əcho šə bachonlilažə'əcho Jeso'osən' naccho beņə' güen laogüe'enə'. Tozəczə can' chone' len chio'o nsa'acho seņy de'en ne' sirconsionņə' na' len chio'o cui nsa'achon. 31 ¿Echoncho lei de'en bzoj de'e Moizezən' ca to de'e cui bi zaque'enə' laogüe chonlilažə'əcho Jeso'osən'? Bito chonchon ca to de'e cui bi zaque'e, sino cho'elechchon balorən'.

4

Abraannə' benlilaže'e Diozən' na' de'e nan' goque' beṇə' güen lao Diozən'

¹ De'e xaxta'ochō Abraam be'enə' naccho dia, ¿bixa ənacho che'enə'?
² Žalə' por ni che de'e güen de'en bene' na'anə' gwna Diozən' de que naque' beṇə' güen laogüe'enə', zaquə'əcze' par be'elao' cuine' žalə' ca'. Pero bito be'elao' cuine' lao Diozən'.
³ Le'e Xtižə' Diozən' de'en nyojən nan: "Abraannə' benlilaže'e Diozən' na' de'e nan' gwchoglaon che' de que naque' beṇə' güen lao Diozən'."
⁴ Catə' to beṇə' chone' žin chone' gan laxjue'enə' na' bito nacho de que xan žinnə' chone' to goclen catə'an chnežjue'ene' laxjue'enə'. Na' ca'acžən' naquən len chio'o, žalə' babencho cayaṇə'an non Diozən' mendad goncho bito naquən to goclen de'en chon Diozən' len chio'o catə'an ne' naccho beṇə' güen laogüe'enə' žalə' ca'.
⁵ Pero naquəczən to goclen. Diozən' ne' de que naccho beṇə' güen laogüe'enə' šə chonlilažə'əchone' sin cui choncho xbab de que de'e güen de'en choncho chaclenən par ənə' de que naccho beṇə' güen laogüe'enə'. Na' Diozən' chone' par ničh chio'o cui be'ela'ochone' antslə chaccho beṇə' güen laogüe'enə' catə' chonlilažə'əchone'.
⁶ Leczə de'e Dabin' be'e dižə' che goclenṇə' de'en chon Diozən' len chio'o chonlilažə'əchone' ca de'en ne' naccho beṇə' güen laogüe'enə' sin cui chone' cuent šə bichlə de'e güen de'en choncho.
⁷ De'e Dabin' gwne':

Mba zocho šə babezi'ixen Diozən' checho che de'e malən' bencho.

Mba zocho šə babṇitlaogüe' xtolə'əchon'.

⁸ Mba zocho šə chchoglaō Diozən' checho de que caguə bi xtolə'əcho denə'.

⁹ Chio'o nsa'acho seṇy de'en ne' sirconsisionṇə' bito cheyalə' goncho xbab de que chio'ozən' gaquə socho mba can' gwne'enə'. Leczə beṇə' ca' cui zjənsa' seṇyən' guaquə nite'e mba can' gwne'enə'. Nezecho de'en benlilažə' de'e Abraannə' Diozən' de'e na'anə' gwne' che' de que naque' beṇə' güen laogüe'enə'.
¹⁰ Na' gwne' che de'e Abraannə' de que naque' beṇə' güen laogüe'enə' antslə ze'e soe' seṇy de'en ne' sirconsisionṇə', caguə beyožlən'.
¹¹ Na' gwdechlə gwzoe' seṇyən' par gwneze'ne' de que Diozən' bagwne' ca' che'. De'e Abraannə' gwzolaogüe' chonlilaže'e Diozən' catə'an ze'e sole' seṇyən' na' cana' gwna Diozən' naque' beṇə' güen laogüe'enə'. De'e na'anə' nezecho de que Diozən' ne' ca' che notə'ətezə beṇə' cui zjəzo seṇy de'en ne' sirconsisionṇə' con šə chso'onlilaže'ene'. Na' lao Diozən' de'e Abraannə' naque' xaxtao' yoguə' chio'o chonlilažə'əcho Diozən'.
¹² Na' leczə nezecho de que Diozən' ne' che chio'o nsa'acho seṇyən' de que naccho beṇə' güen laogüe'enə' šə chonlilažə'əchone'. Na' ne' ca' caguə por ni che de'en zocho seṇyən' sino por ni che de'en chonlilažə'əchone' can' benlilažə' de'e Abraannə' le'.

Abraannə' benlilaže'e Diozən' na' de'e na'anə' Diozən' bene' lyebe de'e bene' len le'

¹³ De'e Abraannə' benlilaže'e Diozən', na' de'e na'anə' Diozən' bene' lyebe gone' par ničh Abraannə' len xi'in dia che' ca' yesə'anabi'e doxenlə yežlyon'. Bitō ben Diozən' cuent che Abraannə' šə bene' complir can' na lei che'enə' sino de'en benlilaže'e Dioz na'anə' gwne' de que naque' beṇə' güen laogüe'enə' na' leczə de'e na'anə' bene' lyebe yesə'anabi'e yežlyon'.
¹⁴ Nitə' beṇə' chsa'aque'ne' por ni che de'en zjənaoga'aque' lein' yesə'anabi'e yežlyon'. Žalə' na'aclə lega'aque' yesə'anabi'e yežlyonə', bito bi zaquə' de'en chso'onlilažə' beṇə' Diozən', na' leczə ca' bito gon Diozən'

complir can' bene' lyebe len xi'in dia che de'e Abraannə' žalə' chac ca'.
 15 De'en gwɔdixjw Diozən' lei che'enə' na' beṇəchən' cui choso'ozenague'
 chei, Diozən' gwnežjue' lega'aque' castigw zejlicane che xtolə'əga'aque'enə'.
 Žalə' cui zjəneze'ne' bi de'e ca' cheyalə' so'one', bitobi xtolə'əga'aque' de,
 pero zjənezczene'en.

16 Ca' chaquən', chio'o chonlilažə'əcho Diozən' ṇabi'acho yežlyon'. Tant
 nži'ilažə' Diozən' chio'o chone' ca ṇabi'achon par nič gaquə can' bene'
 lyebe len yoguə' chio'o chone' cuent ca xi'in dia che de'e Abraannə'. Caguə
 gaquə ca' len beṇə' ca' zjəsə'ənao lei na'azən' sino leczə len notə'ətezə beṇə'
 chso'onlilažə' Diozən' can' beṇlilažə' de'e Abraannə' le', la' lao Diozən' de'e
 Abraannə' naque' xaxtao' yoguə' chio'o chonlilažə'əcho Diozən'. 17 Can'
 nyojczə de'en gwna Diozən': "Banza' le' gaco' xaxtao' beṇə' ša' ṇasyon
 zan." Na' Diozən' nape' yełə' guac par yosbane' beṇə' guat ca' na' Diozən'
 chone' par nič chac bitə'ətezən' ne'enə'. De'e na'anə' cho'e dižə' che beṇə'
 ze'e za'ac ca chio'o beṇəch cho'echo dižə' che beṇə' banitə'.

18 Bito gwneze Abraannə' nacxa gaquən' gaquə can' gwna Diozən'. Pero
 gwyejle'e che Diozən' na' gwzoe' lez de que Diozən' goncze' le' xaxtao'
 beṇə' ša' ṇasyon zan. Con gwyejle'e de que gaquə can' gož Diozən' le':
 "Beṇə' zan əsa'ac xi'in dia chio'." 19 Con gwzocze' beṇlilažə'e Diozən'
 la'aṇə'əczə gocbe'ine' banaque' beṇə' golə par so xi'ine'. Bazoe' casi to
 gueyoa iz, na' no'ol che' Saran' bitoch zoe' xlaogüe'e sane'. 20 Gwzoteze'
 beṇlilažə'e Diozən' na' bito goquə šejlažə'e che lyebe de'en ben Diozən' len
 le', sino que gwzoe' chech beṇlilažə'ene' na' be'elaogüe'ene'. 21 Abraannə'
 gwneze'ne' de que Diozən' guac gone' ca de'en bene' lyeben'. 22 Na' laogüe
 de'en beṇlilažə'e Diozən' de'e nan' gwchoglaon che' de que naque' beṇə'
 güen lao Diozən'.

23 Na' nyojən de que de'en beṇlilažə'ene' na'anə' gwchoglaon che' de
 que naque' beṇə' güen lao Diozən'. Pero caguə nyojən par de'e Abraam
 na'azənə'. 24-25 Leczə nyojən par chio'o, la' leczə de'en chonlilažə'əcho
 Diozən' nchoglaon checho de que naccho beṇə' güen laogüe'enə'. Diozən'
 bsele'e Xancho Jeso'osən' par gwso'ot beṇə' le' na' bolis bosbane'ene' ladjo
 beṇə' guat ca'. Goc ca' len Jeso'osən' par nič gwɔdixjue' xtolə'əchon' na'
 par nič Diozən' ne' che chio'o chonlilažə'əchone' de que naccho beṇə'
 güen laogüe'enə'.

5

Zocho binlo len Diozən' šə chonlilažə'əcho Jesocristən'

1 Diozən' ne' de que naccho beṇə' güen laogüe'enə' chedə'
 chonlilažə'əcho Jesocristən', na' Xancho Jesocrist na'anə' babene' par
 nič zocho binlo len Diozən'. 2 De'en chonlilažə'əcho Jesocristən'
 nži'ilažə' Diozən' chio'o na' gwzocze' əži'ilažə'e chio'o. Chebeicho
 nezecho goṇ Diozən' chio'o yełə' bala'aṇ xen ca de'en de che'. 3 Na' leczə
 chebeicho catə' chzaquə'əzi'icho, la' nezecho šə chgo'o chchejlažə'əcho
 catə'ən chzaquə'əzi'icho nachən' gwchejczecho catə'ən de bichlə de'en
 saquə'əzi'icho. 4 Šə chgo'o chchejlažə'əcho catə'ən chzaquə'əzi'ichon',
 Diozən' chebeine' can' choncho. Na' catə' chebeine' can' choncho,
 nezecho de que gaquəlenche' chio'o. 5 Na' catə'ən nezecho de que
 gaquəlench Diozən' chio'o, bito chža'a yichjcho chedə' nezecho babsele'e
 Spirit che'enə' par zon len chio'o, chṇen lo'o la'azda'ochon' nan de que
 Diozən' chacchgüeine' checho.

⁶ Lao ñe'e zocho xni'a de'e malən', Cristən' bnežjw cuine' gwso'ot beñə' le'. Ben Cristən' ca' par gwdixjue' xtolə' chio'o cui be'ela'ochio Diozən'. Na' gwso'ote'ene' catə' bžin orən' banžia' Diozən' bia'. ⁷ Ca naquə' chio'o beñəçh, zdebə' chonan' par əchebcho gwnežžo cuincho so'ot beñə' chio'o lgua'a to beñə' yoblə' la'anə'əczə' šə' lgua'a to beñə' zda līcha. Pero gwchojļa to beñə' yeyaxjene' gwnežžo cuine' so'ote'ene' lgua'a to beñə' naquə' beñə' ži'ilažə'. ⁸ Pero catə'an chio'o ñenaccho beñə' güen de'e mal, Diozən' bsele'e Cristən' bnežjw cuine' por ni checho gwso'ot beñə' le'. De'e na'anə' ñezecho lechguale' chaque Diozən' checho. ⁹ Diozən' ne' de que naccho beñə' güen laogüe'enə' çhedə' Cristən' blalj xçhene'enə' par gwdixjue' xtolə'əchon'. Na' leczə' ca' ñezecho de que Cristən' bagoclene' chio'o chonlilažə'əchone' par niçh ca' Diozən' bito gone' castigw checho zejlicane. ¹⁰ Beñə' contr che Dioz nan' goccho. Pero na' Xi'ine' Cristən' bnežjw cuine' por ni checho gwso'ot beñə' le'. Ben Cristən' ca' par bozoe' chio'o binlo len Diozən'. Na' ñezecho leczə' zo Cristən' chone' par niçh gaquə' yichjla'ažda'ochon' güen can' naquə' yichjla'ažda'ogüe'enə' çhedə' ngoda'əcho txen len le'. ¹¹ Na' leczə' dech de'en chebeicho. Leczə' chebeicho de'en nombi'acho Diozən', çhedə' la' Jesocrist na'anə' baçh bozoe' chio'o binlo len Diozən'.

De'e Adannə' bxi'e de'e malən' yežlyo nga, na' Jesocristən' bedəyene' par niçh chac de'e güen

¹² Yelə' godenag che beñə' nechən' ben' gwle Adannə', gwzolao de'e malən' yežlyo nga, na' de'e mal nan' nsa' yelə' gotən'. Na' de'e nan' den de que yoguə' beñəçhən' chsa'ate' na' yogue'e chso'one' de'e mal. ¹³ Gwso'onczə' beñəçhən' de'en malən' dezd tyemp che Adannə' antslə' cuinə' chixjw Diozən' lei che'enə'. Na' catə' cuinə' chixjue' lei che'enə' nža'alə' can' gwçhoglaogüe'en che beñəçhən' catə'an gwso'one' de'e malən'. ¹⁴ Pero na' gwzolaozən' dezd tyemp che de'e Adannə' bžinte tyemp che de'e Moizezən' benən' byen yoguə' beñə' gwsa'ate' can' chsa'ate' ña'a, çhedə' yogue'e gwso'one' de'e malən', la'anə'əczə' de'e mal de'en gwso'one' bito naquən' ca' de'e mal de'en ben de'e Adannə'. De'e Adan na'anə' bedəyene' par niçh gwxe yelə' gotən' yežlyo nga, pero na' Jesocristən' ben' banaquəczən' yidə' dezd cana'ateczə', le'enə' bedəyene' par niçh de yelə' mban zejlicane che notə'atezcho chonlilažə'əchone'.

¹⁵ De'e xen nža' yelə' goclen de'en ben Diozən' len chio'o catə'an bsele'e Jesocristən' na' ca de'e malən' de'en ben de'e Adannə'. Por ni che de'e malən' de'en ben de'e Adannə' beñə' zan gwsa'at. Pero na' Diozən' bene' to de'e zaque'e, bene' to yelə' ži'ilažə' xen na' to yelə' goclen xen par beñə' zan. Diozən' chaclene' chio'o ca de'en bsele'e Jesocristən' par cheyašə' cheži'ilaže'e yoguə' chio'o beñəçh. ¹⁶ Nža' de'e malən' de'en ben de'e Adannə' ca goclen de'en ben Diozən' len beñəçhən'. Por ni che de'e malən' de'en ben de'e Adannə', de'e na'anə' Diozən' gwçhoglaogüe'en che chio'o beñəçh de que si'icho castigw zejlicane. Pero na' dadzən' goclen Diozən' chio'o ca de'en bsele'e Xi'ine' Jesocristən', na' chio'o chonlilažə'əchone' ne' de que naccho beñə' güen laogüe'enə' la'anə'əczə' babencho de'e zan de'e mal. ¹⁷ Por ni che tozə' be'enə' ben de'e malən' de yelə' got che chio'o beñəçh. Pero na' Diozən' lechguale' nži'ilaže'e chio'o, na' dadzə' ne' che chio'o chonlilažə'əchone' de que naccho beñə' güen laogüe'enə'. De'e na'anə' de yelə' mban checho zejlicane na' ñabi'acho txen len Jesocristən'.

¹⁸ Can' naquən', por ni che de'e mal de'en ben de'e Adannə', Diozən' gwçhoglaogüe'en de que to chio'o beñəçh si'icho castigw che

xtolə'əchon'. Na' por ni che de'en naquə Jesocristən' beṇə' güen lao Diozən', Dioz na'anə' ne' che yoguə' chio'o chonlilažə'əcho Jesocristən' de que naccho beṇə' güen laoguē'enə' na' chone' chio'o yelə' mban zejlicane. ¹⁹ Na' de'en cui əbenag de'e Adannə' che Diozən', de'e na'anə' yoguə' chio'o beṇəch naccho beṇə' güen de'e mal. Pero na' de'en əbenag Jesocristən' che Diozən', yoguə' chio'o chonlilažə'əcho Jesocristən' naccho beṇə' güen lao Diozən'.

²⁰ Diozən' gwdixjue' lei che'enə' na' de'e na'anə' gwcha'o gwxen de'e malən' chedə' beṇəchən' bito boso'ozenague' chei. Pero catə' gwcha'o gwxen de'e malən', de'e xen gwcha'o gwxen yelə' ži'ilažə' che Diozən' par nič bezi'ixene' che chio'o chonlilažə'əchone'. ²¹ Gwcha'o gwxen yelə' ži'ilažə' che'enə' par nič gwaquə əne' che yoguə' chio'o beṇəch de que naccho beṇə' güen laoguē'enə' šə gonlilažə'əcho Xancho Jesocristən'. Na' can' de yelə' got che yoguə' chio'o beṇəch de'en naccho beṇə' güen de'e malən' leczə nži'ilažə' Diozən' yoguə' chio'o beṇəch na' chone' chio'o yelə' mban zejlicane šə chonlilažə'əchone'.

6

Diozən' bene' par nič cuich šo'o čazcho de'e malən'

¹ ĽNacxan' cheyalə' goncho ṇa'a baṇezecho de que nži'ilažə' Diozən' chio'o? ĽEcon šejczcho goncho de'e malən' par nič yezi'ixentezə yezi'ixen Diozən' chechon'? ² Caguə can' cheyalə' goncho. Diozən' babene' par nič cuich šo'o čazcho de'e malən' šə gwzenagcho che'. De'e nan' bito cheyalə' sochcho əgwzenagcho che la'ažda'omalchon'. ³ Bagwchoacho nisən' par nič ca' nachia' de que ngodə'əcho txen len Jesocristən'. Na' ca de'en gwchoacho nisən' zejen ca gotcho len Crist na'anə'. ⁴ Na' de'en zejen ca gotcho len Cristən', leczə zejen ca bgašə'əcho len le'. Goc ca' par nič ca de'en bolis bosban Xacho Diozən' le' len yelə' guac xen che'enə', gwša'acho yelə' chzo yelə' chbez chechon' na' socho ca beṇə' cobə.

⁵ Ndił ngodə'əcho Cristən' txennə' catə'an gwso'ote'ene', na' leczə ndił ngodə'əcho le' txennə' catə'an beyas bebane' ladjo beṇə' guat ca'. De'e na'anə' cheyalə' yocobə xbab chechon' par nič gaquə yichjla'ažda'ochon' can' naquə yichjla'aždaoguē'enə'. ⁶ Ca de'en ndił ngodə'əcho Cristən' txen catə'an gwso'ote'ene' le'e yag corozən', zejen de que la'ažda'omalchon' gotən. Gotən par nič bitoch ṇabia'an chio'o na' par nič bitoch šo'o čaz de'e malən' yichjla'ažda'ochon'. ⁷ Beṇə' bagot bitoch chnabia' la'ažda'omalen' le'. ⁸ Na' ca naquə gotlencho Cristən' chejle'echo de que zocho mbancho len le' na' de que sochcho əbancho len le'. ⁹ Nezecho de que Dioz nan' bosbane' Cristən' ladjo beṇə' guat ca'. Na' bitoch so'ote'ene' de'e yoblə. Yelə' gotən' bitoch so'in le' de'e yoblə. ¹⁰ Ca de'en gwso'ote' Cristən', tši'izən' bnežjw cuine' par nič bebeje' chio'o xni'a de'e malən'. Bitoch so'ote' le' yetlas. Na' ṇa'a zoe' chnežjue' Diozən' yelə' bala'aṇ. ¹¹ Ľegon xbab de que Diozən' babene' par nič cuich šo'o čazcho de'e malən'. Pero na' leczə lejon xbab de que ndił ngodə'əcho txen len Cristən' catə'an beyas bebane' ladjo beṇə' guat ca'. De'e na'anə' mbancho par əgwnežjwcho Diozən' yelə' bala'aṇ. Gonle xbabən' ca' chedə' ngodə'əcho txen len Xancho Cristo Jeso'osən'.

¹² Bito güe'echo latjə šo'o čaz de'e malən' cuerp chechon' de'en gat par goncho ca de'e malən' zelažə' la'ažda'ochon'. ¹³ Bito gon cuincho lao na' gwxiye'enə' par goncho de'e mal len cuerp chechon'. Cheyalə' gon

cuincho lao na' Diozən' par goncho de'e güennə'. Gon cuincho lao ne'enə' çhedə' bitoch naccho len yichjla'ažda'ochon' ca beṇə' guat, sino bade yelə' mban zejlicane chechon'. ¹⁴ Antslə goquecho goncho can' na lein', pero de'en cui goc goncho can' nanṇə', blo'in chio'o de que zocho xni'a de'e malən'. Pero ṇa'a de'en nzi'ilažə' Diozən' chio'o babebeje' chio'o xni'a de'e malən', na' de'e na'anə' chac chon cuincho lao ne'enə' par goncho de'e güennə'.

Cheyalə' cuejyichjcho cuich goncho de'e malən'

¹⁵ Ğegontezcho de'e malən' de'en ṇezecho nzi'ilažə' Diozən' chio'o na' de'en bito chebeine' chio'o por ni che šə choncho can' na lei che'enə'? Bitō. ¹⁶ Ṇezecho catə' chzenagcho che to beṇə' na' catə' cho'echo latjə chnabi'e chio'o, xni'a be'enan' zocho. Na' leczə ca' šə chdalenczcho de'e malən' na' chzenagcho chei, xni'ei nan' zocho na' bito žjəyecho len Diozən' šə ca'. Pero šə chon cuincho lao na' Diozən' na' chzenagcho che' nachən' zdaczcho choncho de'e güennə'. ¹⁷ Antslən' gwzocho xni'a de'e malən'. Pero choxcwlen Diozən' lenczə le'e bachzenagle ṇa'a do yichj do lažə'əle de'en bablo'ito' le'e. ¹⁸ Diozən' babebeje' chio'o xni'a de'e malən'. De'e na'anə' banon cuincho lao na' Diozən' par šejcho goncho de'e güennə'. ¹⁹ Cho'a dižə'anə' can' zocho xni'a non' chzenagcho chei par niç šejni'ile. Ca'atezən' ben cuinle lao na' gwxiye'enə' par benle de'en naquə yelə' zto' na' bichlə de'en bito cheyalə' goncho, leczə can' cheyalə' gon cuincho lao na' Diozən' par goncho de'e güennə' niç gaquə yichjla'ažda'ochon' güen can' naquə yichjla'aždao' Diozən'.

²⁰ Catə'an ne'e zocho xni'a de'e malən', bito bzenagcho che Diozən' par goncho de'e güen. ²¹ Na' bitobi de'e güen ble'icho lao de'e mal ca' de'en jənaochonə'. Bacheto'icho ṇa'a che de'e ca' benchonə'. Žalə' chonchcho de'e mal ca' zjənac ca' bito žjəyecho len Diozən'. ²² Pero Diozən' babebeje' chio'o xni'a de'e malən' na' babene' par niç non cuincho lao ne'enə'. De'e na'anə' zda chaquəch yichjla'ažda'ochonə' can' naquə yichjla'aždao' le'enə' na' žjəyecho len Diozən' zejlicane. ²³ Šə zocho choncho de'e malən' yeyejcho lao yi' gabilən'. Pero šə ṇgodə'əcho txen len Xancho Cristo Jeso'osən', Diozən' chone' chio'o dadzə yelə' mban zejlicanen'.

7

Lein' chnabi'an beṇachən' žlac zjəmbane'

¹ Beṇə' bišə' le'e nombi'ale lein' na' nezele de que lein' chnabi'an chio'o žlac mbancho na'azə. ² To no'olə csad, žlac mban be'en che'enə' cheyalə' soe' len le', la' can' chon lein' mendad. Xte catə'əch gat be'en che'enə' cana'achən' babechoj latje' len lei de'en chon mendad soe' len be'en che'enə'. ³ Na' šə no'olən' yeque'e beṇə' yoblə len mban be'en che'enə', beṇə' ggo'o xtoin' naque'. Pero šə bagot be'en che'enə' babechoj latje' len lein'. Guaquə yošagna'alene' beṇə' yoblə, na' bito ṇacho naque' beṇə' ggo'o xtoi laogüe de'en yošagne'e de'e yoblə.

⁴ Can' naquən beṇə' bišə', ṇgodə'əcho txen len Cristən', na' de'e bnežjw cuine' gwso'ote'ene', de'e na'anə' baṇezecho bito chaccho beṇə' güen lao Diozən' por ni che choncho bi de'en na lei de'en bzoj de'e Moizezən'. Cristən' beyas bebane' ladjo beṇə' guat ca' na' chio'o baben cuincho lao ne'enə' par niç goncho can' chene'e Diozən'. ⁵ Antslə ṇezecho

chzenagcho che la'ažda'omalchon'. Na' catə'an gwņezecho ca de'en non lei de'en bzoj de'e Moizezən' mendad goncho, nachlə be'elažə'əchcho bzenagcho che de'e malən' de'en yo'o yichjla'ažda'ochonə' na' bencho con can' gone'echo. Žalə' ņe'e choncho ca' bito žjəyecho len Diozən'.⁶ Pero ņa'a babocobə Spirit che Diozən' yichjla'ažda'ochon' na' ņezecho bito chaccho beŋə' güen lao Diozən' por ni che choncho bi de'en na'lein'. Antslə bencho bi de'e güen parzə nič goncho complir can' byoj lein' gwłalte nan naquən cheyalə' goncho. Pero ņa'a choncho can' chene'e Diozən' čhedə' babocobə Spirit che'enə' yichjla'ažda'ochon'.

Yo'o de'e malən' yichjla'ažda'ochon'

⁷ Bito cheyalə' goncho xbab de que lei de'en bzoj de'e Moizezən' naquən de'e mal. Bito gocbe'ida' nda' chona' de'e malən' žalə' cui bzejni'i lein' nada' bi de'en cui cheyalə' gona'. Na' bito əgwņezda' de que de'e malən' chona' chzelaža'a bitə'ətezə de'e de che beŋə' žalə' que lein' nan: "Bito selažə'əle bitə'ətezə de'e de che beŋə'." ⁸ Nach catə' gwņezda' can' na lein, de'e mal de'en yo'o yichjla'aždaogua'anə' nachle benən ca gwzelažə'əcha'. Na' bito gocbe'ida' de xtoła'a žalə' cui bemb'i'a lein'. ⁹ Gwzoa' to tyemp sin cui bemb'i'a lei de'en bzoj de'e Moizezən'. Pero catə' gwņezda' bin' nonən mendad gona', nachle bzenaguacha' che de'e malən' de'en yo'o yichjla'ažda'ogua'anə'. De'e na'anə' gwņezda' si'a castigw zejlicane che xtoła'a. ¹⁰ Na' ca naquə lei de'en bzoj de'e Moizezən', naquən par gwzenaga' chei nič ca' gatə' yełə' mban zejlicane chia'. Pero de'en cui bzenaga' chei de'e na'anə' gwņezda' si'a castigw zejlicane. ¹¹ Ca de'en nombi'a lein', de'e malən' de'en yo'o yichjla'aždaogua'anə' bxoayaguən nada', benən ca bito bzenaga' che de'en nonən mendad gona'. Na' de'e na'anə' gwņezda' si'a castigw zejlicane che xtoła'anə'.

¹² Ca naquə lei de'en bzoj de'e Moizezən', za'an che Diozən'. To to de'en nonən mendad goncho za'an che Diozən' na' zjənaquan de'e lichə na' de'e güen. ¹³ ¿Lei de'en naquə de'e güennə' benən par nič si'a castigw zejlicane che xtoła'anə'? Bito naquə len. De'e malən' de'en yo'o yichjla'aždaogua'anə' bito be'en latjə gona' can' cheyalə' gona'. Na' de'en cui chona' can' na lein', de'e nan' gwņezda' si'a castigw zejlicane che xtoła'anə'. Ca chac nan' nła'alaon naca' beŋə' mal de'en cui chona' can' na lein', na' nła'alao de que de'e mal juisyən' chona' cui chona' can' none' mendad gona'.

¹⁴ Naquən clar de que lein' guaquəlenən nada' len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'aždaogua'anə' žalə' chzenaga' chei. Pero nada' naca' beŋə' la'aždao' mal, zoa' yo'o yaza' de'e malən'. ¹⁵ Bito chona' de'e güen de'en che'enda' gona'. De'e mal de'en cui che'enda' gona' lelənnə' chona'. Bito cheyache'ida' chia' bixchen' chona' ca'. ¹⁶ Che'enda' gona' can' na lei de'en bzoj de'e Moizezən', pero bito chona'an yoguə las. Na' catə' cui chona' can' nannə' lechguale de'e chacda', čhedə' ņezda' lein' naquən de'e güen. ¹⁷ Caguə nada'anə' chona' de'en cui che'enda' gona'. De'e mal de'en yo'o yichjla'aždaogua'a nan' chonən par nič chona' de'en cui che'enda' gona'. ¹⁸⁻¹⁹ Nezdə' bito naca' beŋə' güen, čhedə' yo'o de'e malən' lo'o yichjla'aždaogua'anə'. Che'enda' gona' de'e güennə', pero bito chona'an. De'e mal de'en cui che'enda' gona' lelənnə' chona'. ²⁰ Na' ca de'en chona' de'en cui che'enda' gona', caguə chona'an nada'anə'. De'e mal de'en yo'o yichjla'aždaogua'a nan' nžiguə'an nada' chona' de'e mal de'en cui che'enda' gona'.

21 Na' syempr catə'an che'enda' gona' de'e güennə', de'e mal de'en yo'o yichjla'aždaogua'anə' chžonən gona'an. 22 Chebeida' lei che Diozən' lo'o yichjla'aždaogua'anə'. 23 Pero na' chache'ida' de de'en yo'o yichjla'aždaogua'anə' de'en cui cho'en latjə gona' can' nezda' cheyalə' gona'. De'e mal de'en yo'o yaz cuerp chia'anə' chnabi'an nada'.

24-25 Lo'o yichjla'ažda'ochon' chene'echo goncho de'en non lei che Diozən' mendad goncho, pero na' la'ažda'omalchon' chonczən ca choncho de'e malən'. ĩProb chio'o! ĩNo soi la'ažda'omalchon' de'enə' chnabia' chio'o? Nezecho si'icho castigw zejlicane šə soczcho gwzenagcho chei. Choxcwlen Diozən', chone' par nič Xancho Jesocristən' soine' la'ažda'omalchon'.

8

Cheyalə' goncho can' chene'e Spirit che Diozən'

1 De'e na'anə' Diozən' ne' che chio'o šə ngoda'əcho txen len Cristo Jeso'osən' de que bito bi xtolə'əcho de. Chio'o ngoda'əcho txen len Cristo Jeso'osən' bachoncho can' chene'e Spirit che Diozən'. Bito choncho can' na la'ažda'omalchon'. 2 Nezda' Spirit che Diozən' chnabi'an nada' na' chonən yelə' mban zejlicane chia' laogüe de'en ngoda'a txen len Cristo Jeso'osən'. Catə' gwzoa' xni'a de'e malən' lennə' benən par nič gwchoglaio Diozən' chia' si'a castigw zejlicane. Pero Spirit che Diozən' babebejən nada' xni'a de'e malən'. 3-4 Lei de'en bzoj de'e Moizezən' bito gwzoin par yebejən chio'o xni'a de'e malən' chedə' naccho beņə' la'aždao' mal. Diozən' gwzoinə' bebeje' chio'o xni'a de'e malən' de'en bsele'e Xi'ine'en golje' yežlyo nga, goczə cuerp che'enə' ca cuerp che chio'o beņə' güen de'e mal. Na' Xi'in Dioz na'anə' gwdixjue' xtolə'əchon' par nič chio'o beņəch gaaquə yechojcho xni'a de'e malən' na' gaaquə šejcho licha goncho can' non lein' mendad, con šə goncho can' chene'e Spirit che Diozən' na' bito goncho can' na la'ažda'omalchon'.

5 Šə zoczcho choncho can' na la'ažda'omalchonə', yo'o yichjcho de'en chene'en goncho. Pero šə zocho choncho can' na Spirit che Diozən' yo'o yichjcho can' nan na'anə'. 6 Na' šə con yo'o yichjcho de'en chene'e la'ažda'omalchonə', si'icho castigw zejlicane. Pero šə con yo'o yichjcho de'enə' chene'e Spirit che Diozən', guatə' yelə' mban zejlicane checho na' so cuezcho binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'ochonə'. 7 Contr Dioz nan' choncho šə con yo'o yichjcho de'en chene'e la'ažda'omalchon' goncho. Na' šə con yo'o yichjcho len, bito chzenagcho che lei che Diozən', na' nique gaquəczə gwzenagcho che Diozən' šə ca'. 8 Šə zocho choncho can' na la'ažda'omalchon' bito gaquə naquəchlə goncho par nič yebei Diozən' chio'o.

9 Pero chio'o ža, šə zo Spirit che Diozən' lo'o la'ažda'ochonə', bitoch zocho choncho can' na la'ažda'omalchon', sino zocho chzenagcho che Spiritən'. Na' šə cui zo Spirit che Cristən' lo'o la'ažda'ochonə', de'en leczə naquən Spirit che Diozən', bito naccho xi'in Dioz. 10 Cristən' zoe' len chio'o chonlilažə'əchone', na' Diozən' ne' de que naccho beņə' güen laogüe'enə'. Na' de'e na'anə' de yelə' mban zejlicane checho la'anə'əczə gatcho len cuerp chechon' por ni che de'e malən'. 11 Diozən' bolis bosbane' Cristo Jeso'osən' ladjo beņə' guatən'. Na' šə Spirit che Diozən' zon lo'o la'ažda'ochon', leczə gwžin ža catə' Diozən' yolis yosbane' chio'o len cuerp checho quinga de'enə' ša'at. Yolis yosbane' chio'o chedə' yo'o Spirit che'enə' lo'o la'ažda'ochon'.

¹² Can' ža beṇə' bišə', bito cheyaḷə' goncho can' na la'ažda'omalchon'.
¹³ Si'icho castigw zejlicane šə zoczcho choncho de'en chene'e la'ažda'omalchonə'. Pero šə güe'echo latjə gaquəlen Spirit che Diozən' chio'o par nič cuich gwzenagcho che la'ažda'omalchon', nachən' gatə' yelə' mban zejlicane checho.

¹⁴ Na' yoguə' chio'o šə chzenagcho che de'en chsed chzejni'i Spirit che Diozən' chio'o goncho, naccho xi'in Dioz. ¹⁵ Diozən' beṇə' chio'o Spirit che'enə' catə'an gwcue'e chio'o ca xi'ine'. Na' de'e na'anə' bito chžebcho Diozən' can' chžebcho to beṇə' znia catə' choncho xšine'enə'. Lgua'a žebchone' cholgüižchone' che'echone': "Xa." ¹⁶ Spirit che Diozən' nan lo'o yichjla'ažda'ochon' de que chio'o naccho xi'in Dioz. ¹⁷ Na' šə naccho xi'in Dioz, gwžin ža catə' yoguə' de'en de che Cristən' gaquən checho txen lencho le'. Gaquən checho con šə gwsanlažə' cuincho yoso'oči' yoso'osaquə' beṇə' chio'o por ni che de'en chonjilažə'əcho Cristən', can' bos'oči' bos'oosaque'e le'enə'. Na' šə yoso'oči' yoso'osaque'e chio'o, Diozən' gone' chio'o yelə' bala'an xen ca de'en babnežjue' che Cristən'.

¹⁸ Yežlyo nga de de'en chzaquə'əzi' chzaquə'əyašə'əcho. Pero nada' chona' xbab caguə de'e bi de'enə' ca de'en yebeicho catə'an əžin ža gon Diozən' chio'o yelə' bala'an xen ca de'en napə Cristən'. ¹⁹ Diozən' bene' beṇəč, bene' bia chsa'aš na' bene' cuantə bi de'en zjəde. Na' yoguə'əcho len lega'aquən bazochao lao juisy batə'əquən gon Diozən' yelə' bala'an de'en si' chio'o naccho xi'ine', na' leczə len yoguə' bia ca' chsa'aš chəsə'əbezəb batə'əquən əžin ža gone' ca'. ²⁰ Na' yoguə' de'e ca' ben Diozən' caguə zjənac ša'onə'. Na' caguə con ca gwse'ene'ennə' zjənaquən. Ze'e gonša'oche' lega'aquənnə', na' ze'e gonša'oche' yoguə' bia chsa'aš na' leczə ca' chio'o beṇəč. Na' leczə Dioz nan' bene' par nič chəsə'əbezən na' par nič chəsə'əbezə beṇəčən' na' par nič leczə chəsə'əbezə bia ca' chsa'aš. ²¹ Chəsə'əbezən batə'əquən' əžin ža yesyə'əyaquən binlo juisy na' bito te chega'aquən. Na' leczə can' chəsə'əbezə bia ca' əsa'ac chega'aquəb. Na' ca'aczən' gac che chio'o naccho xi'in Dioz, catə'an si'icho yelə' bala'an xen de'en gon Diozən' chio'o, yeyac cuerp chechon' de'e cobə na' cuatəch soi yelə' gotən' chio'o. ²² Na' nezecho, xte ža neža yoguə' de'e ca' ben Diozən' chšo'onən ca beṇə' chbežgüe', chesə'əžaglaon ca to no'olə beṇə' chzan. Na' leczə yoguə' bia ca' chsa'aš chəsə'əbežgüe'eb chəsə'əžaglaob ca to no'olə beṇə' chzan. ²³ Na' caguə de'e ca'azən'. Leczə len chio'o chbežgüe'echo. Diozən' babene' chio'o Spirit che'enə' par nič nezecho gwžin ža gaquəch güen checho. Na' chbežgüe'echo lo'o la'ažda'ochon' chbezcho batə'əquən' gon Diozən' cuerp cobə chechon' par əgwlo'e de que banque'e chio'o ca xi'ine'. ²⁴ Catə'an bebej Diozən' chio'o xni'a de'e malən', ca nan' gwzolao chbezcho gwžin ža gaquəch güen checho. To de'e bagoc bitoch socho lez cuezcho gaquən. Notono zo no nezo'e lez gaquə de'en nezene' bagoc. ²⁵ Pero ca naquə de'en zocho lez gwžin ža gaquəch güen checho, zocho chgo'o chchejlažə'əcho batə'əquən' gaquən.

²⁶ Ca naquə Spirit che Diozən' zon chaclenən chio'o chedə' bitotoc bi chac goncho sin cui zon len chio'o. Bitoc chac goncho orasyon can' cheyaḷə' gonchon, poro na' Spirit che Diozən' chnen favor chio'o laogüe'enə' la'anə'əczə cui cheželecho naclə güe'elenchone' dižə' che de'en chnaləžə'əcho. ²⁷ Na' Diozən' ngüia nye' la'ažda'ochon' na' leczə ca' chejni'ine' bin' chene'e Spirit che'enə' catə'an chnen favor chio'o bagwleje' par naccho lažə' ne'enə'. Na' can' chene'e Diozən' nen favor chio'o.

Diozən' de'e chio'o, de'e na'anə' notono no soi chio'o

²⁸ Na' nezecho de que lao yoguə' de'en chaquən', Diozən' chone' par niç gaquə güen che chio'o chaquecho che'. Chio'on baç gwleje' par chonlilažə'əchone' segon can' gwçhoglaogüe'en. ²⁹ Nombia' Diozən' chio'o dezd gwlatte, na' əbsi'e xneze par niç tozə gaquə yichjla'ažda'ochon' len yichjla'aždao' Xi'ine' Jesocristən'. Bene' par niç Jesocristən' naque' beṇə' nech entr chio'o beṇə' biše'e zan. ³⁰ Na' ca naquə əbsi' Diozən' xneze par niç gaquə yichjla'ažda'ochon' tozə len yichjla'aždao' Xi'ine' Jesocristən', leczə gwleje' chio'o par chonlilažə'əchone' na' bagwçhoglaogüe'en checho de que naccho beṇə' güen laogüe'enə'. Na' leczə can' goṇcze' chio'o yelə' bala'annə'.

³¹ Catec güennə' chon Diozən' len chio'o de'en bsi'e xneze gac checho yoguə' de'e ca'. Na' nezecho Diozən' de'e chio'o, na' de'e na'anə' notono no soi chio'o. ³² Diozən' bito bžone' saquə'əzi' Xi'ine'enə' por ni che yoguə'əlol chio'o ca de'en bsele'ene' gwso'ot beṇə' le'. Na' can' bsele'e Xi'ine' Jesocristən' par chio'o, ca'aczən' gone' yoguə' de'e güennə' dadzə len chio'o. ³³ Diozən' bagwleje' chio'o par naccho xi'ine' na' bagwçhoglaogüe'en checho de que bito bi xtolə'əcho de. De'e na'anə' notono no soi əgwcuış chio'o laogüe'enə'. ³⁴ Notono zo no gaquə gon par niç əṇa Diozən' checho de que de xtolə'əchon'. Por ni chechon' bsanlažə' cuin Cristən' gwso'ot beṇə' le' na' Diozən' bolis bosbane'ene' ladjo beṇə' guat ca'. Na' ṇa'a chi'e cuit Diozən' chnabi'e txen len le', na' chṇe' fabor chio'o. ³⁵ ¿Ede de'e əgwžon par niç Cristən' cuich gaquene' checho? ¿Egwžon no de'e mal de'en gaquə checho? ¿Egwžon no de'e yašə' de'e zi' de'e gaquə checho? ¿Egwžon no yelə' xi'a che beṇə' chgue'i chio'o? ¿Egwžon no yelə' chbil chdon checho? ¿Egwžon laogüe de'en cui de xala'ancho? ¿Egwžon šə bi lxož de'e za' len chio'o? ¿Egwžon par niç Cristən' cuich gaquene' checho šə to beṇə'əclə noxe'e cwsiyən' gote' chio'o? Bitobi bi de'e əgwžon par niç Cristən' cuich gaquene' checho. ³⁶ Can' nyojczə Xtižə' Diozən' nan: Por ni che chonlilažə'əto' le', chse'ene beṇə' so'ote' neto' do tyempte. Chso'one' xbab de que neto' naquəto' ca to xilə' bia so'ote'.

³⁷ Pero cata'ən za'ac bi de'e mal gac checho, bito chac çhop lažə'əcho, sino chebeichgüeicho la' nezecho zoczə Cristən' chaquene' chechon'. ³⁸ Nada' nezdə' de que notono gaquə gwžon par niç Diozən' len Cristən' cuich əsa'aquene' checho. Yelə' gotən' bito gaquə bi gonən, ni yelə' mbannə', ni no angl bzelaο, ni nochlə beṇə' blao che angl bzelaο, ni angl bzelaο beṇə' gwnabia', ni de'e chac checho ṇa'a na' šə bichlə de'e ze'e za'ac. ³⁹ Ni de'e de le'e yoban', ni de'e de gabilən', ni bichlə de'en ben Diozən' bito gaquə yesə'əžonən par niç Diozən' cuich gaquene' checho. Nic yesə'əžon no beṇə', nic yesə'əžon bitə'ətezə de'e gac checho par niç Diozən' cuich gaquene' checho, la' Diozən' bsele'e Xancho Cristo Jeso'osən' blo'ine' chio'o can' chaquene' checho.

9*Diozən' gwcue'e beṇə' Izrael ca xi'ine'*

¹⁻² De'en ngoda'a txen len Cristən' cho'a dižə' li nia' de que zochgua trist, na' chacchgüeida' lo'o la'ažda'ogua'anə' ca naquə zan beṇə' gwlaž çhia' ca' bito chso'ənlilaže'e Cristən'. Spirit che Diozən' chonən par niç nezdə' lo'o yichjla'ažda'ogua'anə' de que cho'a dižə' li cata' nia' ³ xte zelaža'a cuiayi'a žalə' na'anə' yecui'izə' Diozən' nada' cuit Cristən' par niç beṇə'

gwlaž chia' ca' so'onlilaže'ene'. Che'enda' so'onlilaže'ene' chedə' lega'aque' gwsa'aljə' zjənaque' beṇə' Izrael ca' nada'. ⁴ Diozən' gwcue' chio'o beṇə' Izrael ca' xi'ine'. Na' gwzoe' len de'e xaxta'ocho ca' to lo'o bejw de'en chey che'eni'. Na' bene' lyebe gaquəlene' lega'aque'. Na' leczə bnežjue' lega'aque' lei de'en bzoj de'e Moizezən'. Na' Dioz nan' əblo'ine' lega'aque' naquan' se'ejni'alaže'ene'. Na' leczə benche' lyebe de'e bene' len lega'aque'. ⁵ Beṇə' golə blao beṇə' za' che'elte zjənaque' xaxtao' chio'o beṇə' Izrael. Cristən' ben' bselə' Diozən' par gaquəlene' beṇəchən' golje' lao dia che beṇə' Izrael. Le' naque' Dioz na' chnabi'e yoguə'əte, chnabi'e beṇəch na' bia ca' chsa'aš, na' yoguə'əloj cuantzə de'e zjəde. Cheyalə' socho güe'ela'ochone' zejlicəne. Can' gonšgaczczo.

⁶ Clelən' choncho xbabən' šə chaquecho de que Diozən' bito bene' complir ca lyebe de'en bene'. De'e li caguə yoguə' beṇə' ca' əgwsa'aljə lao dia che Izraelən' zjənaque' beṇə' Izrael lao Diozən'. ⁷ Na' caguə beṇə' ca' əgwsa'aljə lao dia che de'e Abraannə' chon Diozən' cuent zjənaque' xi'in dia che de'e Abraannə'. Quinga gož Diozən' Abraannə': "Xi'in dia che Isaac gona' cuent lao dia chio'onə'." ⁸ De'e nga chlo'in chio'o de que caguə ni che de'e goljcho lao dia che beṇə' Izraelən' naccho xi'in Dioz. Naccho xi'in Dioz chedə' chejle'echo che lyebe de'en bene' len de'e Abraannə', gwne' de que əque'e ca xi'ine' con beṇə' so'onlilažə' le'. ⁹ Catə'an ben Diozən' lyebe len de'e Abraannə' gwne': "Lezczə ca tyemp nga ṇa'a yida' yetgüiz, na' cana' bazo to bi'i che Sar ni."

¹⁰ Na' leczə be' Diozən' dižə' len de'e Rebequan' catə'an gwzoe' bi'e bi'i cuaš ca', xi'in de'e xaxta'ocho Isaaquan'. ¹¹ Ze'e sa'aljlə bi'i cuaš ca'anə', na' ni de'e güen ni de'e mal cuiṇə' so'ombo'. Na' lao cuiṇə' gatə'əbia' naquan' so'ombo', gwlej Diozən' tobo' par gaquə güen chebo'. Con bagwchoglaogüe' can' gaquə chega'acbo' na' bene' can' bansi'e xnezen'. ¹² De'e na'anə' gože' de'e Rebequan': "Bi'in galjə nech sobo' xni'a bi'in yedenao lebo'." ¹³ Na' nyojczə de'en gwna Diozən' che bi'i cuaš ca': "Chacda' che Jacobən' na' chgüe'ida' Esa'on'."

¹⁴ Bito cheyalə' goncho xbab de que Diozən' bito zde' licha de'en gwne' ca'. Zdacze' lican'. ¹⁵ Ze' Diozən' de'e Moizezən': "Yeyašə'əlaža'a len beṇə' che'enda' yeyašə'əlaža'a, na' əži'ilaža'a len beṇə' che'enda' əži'ilaža'a." ¹⁶ Quinga naquan': Diozən' nži'ilaže'e chio'o caguə por ni che che'enecho əži'ilaže'e chio'onə'. Na' caguə por ni che zocho lao juisy əži'ilaže'e chio'onə' nži'ilaže'e. ¹⁷ Nyojczə Xtižə' Diozən' can' gože' de'e Rei Faraonən': "Nada' bena' par niçh naco' rei parzə niçh gona' len le' ca' yesə'əneze beṇə' can' naquə yelə' guac chia'anə'. Gona' par niçh yoguə'əloj beṇə' ža' yežlyon' yesə'ənezene' non' naca' nada'." ¹⁸ Can' naquan', Diozən' cheyašə'əlaže'e beṇə' chene'ene' yeyašə'əlaže'e, na' chone' par niçh nitə' beṇə' žod beṇə' chene'ene' cui yoso'ozenagüe' che'.

¹⁹ Na' de'en chon Diozən' ca' de repent chonle xbab nale: "Chio'o beṇəch choncho con can' banžia' Diozən' bia'. ¿Bixchen' ne' de xtolə'əchon'?" ²⁰ Pero ¿no naquə chio'on ža' par gaquəyožcho Diozən'? ¿Egüe' to yesə' ben' ben len: "¿Bixche nga beno' nada' quinga?" Nezecho bito ye'en le' ca'. ²¹ Beṇə' güen yesə' xguaguən', chac gone' no yesə' par gonən žin len de'e naquə de'e xoche. Na' le'e gon' na'atezə leczə gone' yesə' par gonən žin len de'e cui naquə xoche.

²² Ca cheyalə'əczən' nžia' Diozən' bia' gwnežjue' castigw zejlicəne che beṇə' ca' cui choso'ozenag che', na' can' nžie' bia' gone' bichlə par

gwlo'ine' yelə' guac che'enə'. Na' de'e cheyalə'əczən' can' nžia Diozən' bia' gone' chedə' bagwzoine' bagwdape' yelə' chxenlažə' len lega'aque' la'anə'əczə zjəzaque'e par yesə'əzi'e castigw zejlicanən', na' yesyə'əžine' lao yi' gabilən'. ²³⁻²⁴ Na' ca cheyalə'əczən' ca de'en bsi'e xnezenə' antslə par gone' chio'o chonlilažə'əchone' yelə' bala'an, chio'o cheyašə' cheži'ilaže'e. Bene' ca' par ničh nacbia' lechguale de'e güen juisy chone' chaclene' chio'o gwleje' par chonlilažə'əchone' entr beṇə' Izrael na' entr beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael. ²⁵ Can' na le'e libr de'en bzoj de'e profet Oseasən', Diozən' gwne':

Beṇə' cui zjənaquə xi'ina' na' nia' lega'aque' xi'ina'.

Na' beṇə' ca' cui goquəda' chega'aque' yapəga'aca'ane' de que chacda' chega'aque'.

²⁶ Na' leczə nan:

Gan' gož Diozən' beṇə' ca': "Le'e bito nacle xi'ina'",

leczə na'anə' ye'e lega'aque' de que zjənaque' xi'ine', Dioz ben' zo zejlicane.

²⁷ Leczə can' gwna de'e profet Isaiazən' che beṇə' Izrael ca': "La'anə'əczə chio'o beṇə' Izrael šancho ca yox de'e chi' cho'a nisdə' balgachon' yechocho xni'a de'e malən'. ²⁸ La' Xancho Diozən' gone' can' bančhoglaogüe'en len chio'o beṇəch, na' to žalnez gone' yoguə'əlol de'en bangüie' gone'." ²⁹ Leczə de'e Isaiazən' gwne' antslə:

Žalə' Xancho Diozən' ben' napə le'ezelaogüe yelə' guac xen cui bocua'ane' to chopə beṇə' lao nasyon Izrael chechon',

can' goc che beṇə' Sodoma na' beṇə' Gomorra ca' goc checho žalə' ca'.

Con beṇə' chso'onlilažə' Cristən' nchoglaon chega'aque' de que zjənaque' beṇə' güen lao Diozən'

³⁰ Quingan' naquən, beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael bito besyə'əyilje' naclən' so'one' par ničh Diozən' əne' de que zjənaque' beṇə' güen laogüe'enə', pero bale' bačh chso'onlilaže'e Cristən' na' Diozən' ne' chega'aque' de que zjənaque' beṇə' güen laogüe'enə'. ³¹ Na' beṇə' Izrael ca' jəsə'ənaogüe' to lei de'e chon mendad naclən' so'one' par ničh əsa'aque' beṇə' güen lao Diozən'. Pero bito gwso'one' can' nanṇə'. De'e nan' Diozən' gwčhoglaogüe'en chega'aque' de que bito zjənaque' beṇə' güen laogüe'enə'. ³² Na' gwčhoglaogüe'en chega'aque' ca' chedə' caguə gwso'onlilaže'e Dioz na'anə' con gwsa'aque'ne' so'one' can' na lein' par ničh əsa'aque' beṇə' güen laogüe'enə'. De'e na'anə' gwxaquə'əlebəga'aque'ne' ca beṇə' jti'i to yej. ³³ Goc can' nyojczə Xtizə' Diozən' nan:

Gan' nzi' Sion na' əselə'a to beṇə' gwxaquə'əlebene' ca to yej de'e əčhego'o beṇə' na' ca to yej de'en zjəsə'əžə'e na' yesə'əbiṇe'.

Na' beṇə' so'onlilažə' ben' gwxaquə'əlebe ca yejən' bitobi zto' əsa'aque'ne' che de'en so'onlilaže'ene'.

10

¹ Beṇə' bišə', do yičh do lažə'a che'enda' par ničh beṇə' Izrael gwlaž chia' ca' yesyə'əchoje' xni'a de'e malən', na' de'e na'anə' chona' orasyon chnaba' gaquəlen Diozən' lega'aque'. ² Nezdə' can' chse'enene' de'e zan de'e so'one' chsa'aque'ne' par yebei Diozən'. Pero bito zjəneze'ne' bin' chene'e Diozən'. ³ Bitə chse'ejni'ine' naquən' baben Diozən' par ničh ne' che beṇə' de que zjənaque' beṇə' güen laogüe'enə'. Le'e lega'acteze' chse'ene'ene' yesyə'əyilje' naquən' so'one' par ničh əsa'aque' beṇə' güen

lao Diozən'. Bito chse'ene'ene' so'onlilaže'ene' par niçh əne' chega'aque' de que zjənaque' beṇə' güen laogüe'enə'. ⁴ Pero notə'ətezə beṇə' chonlilažə' Cristən', Diozən' ne' che' de que naque' beṇə' güen laogüe'enə' la'anə'əczə šə cui chonyəne' can' na lein'.

⁵ De'e Moizezən' bzoje'en de que notə'ətezə beṇə' chone' cuaselol can' na lein' nachən' naque' beṇə' güen lao Diozən' na' gaquə bane' zejllicane. ⁶⁻⁷ Pero nža'alən' nyoj Xtižə' Diozən' che beṇə' ca' na Diozən' zjənaquə beṇə' güen laogüe de'en chso'onlilaže'ene'. Nan: "Bito goncho xbab lo'o la'ažda'ochon' gaquecho: Notono no gaquə cue yoban' o notono no gaquə yetj gan' ža' beṇə' guat ca'", žalə' na'aclə chyažjecho žjəxi'icho Cristən' nich gonlilažə'əchone'. ⁸ Na' leczə nyojən' nan: "Banombia'acho dižə' de'en chaclen chio'o. Choncho xbab chei na' cho'echo dižə' can' nan." Na' lenṇə' dižə' de'en chzejni'ito' beṇə' par niçh so'onlilaže'e Cristən'. ⁹ Quingan' cheyalə' goncho par niçh Diozən' yebeje' chio'o xni'a de'e malən'. Cheyalə' güe'echo dižə' len beṇə' yoblə par niçh yesə'ənezene' de que chonlilažə'əcho Xancho Jeso'osən', na' leczə cheyalə' šejle'echo do yichj do lažə'əcho de que Dioz nan' bolis bosbane' Jeso'osən' ladjo beṇə' guat ca'. ¹⁰ Diozən' ne' de que nacho beṇə' güen laogüe'enə' šə chejle'echo do yichj do lažə'əcho de que cuine'enə' bolis bosbane' Jeso'osən' ladjo beṇə' guat ca'. Na' šə cho'echo dižə' len beṇə' yoblə par niçh yesə'ənezene' de que bachonlilažə'əcho Xancho Jeso'osən', nachən' Diozən' yebeje' chio'o xni'a de'e malən'.

¹¹ Xtižə' Diozən' de'en nyojən' nan: "Notə'ətezə beṇə' chso'onlilažə' Diozən' bitobi zto' sa'aque'ne' che de'en chso'onlilaže'ene'." ¹² Chio'o beṇə' Izrael na' chio'o cui naccho beṇə' Izrael, tozəczə can' chon Diozən' len yoguə'əcho, la' Xancho Jeso'osən' naque' Xan yoguə'əlol beṇə'. Le' lechgualə cheyašə' cheži'ilaže'e yoguə'əcho con šə chṇabcho gaquəlene' chio'o. ¹³ Can' na Xtižə' Diozən' de'en nyojən': "Notə'ətezə beṇə' yesə'əṇab goclen laogua' nada' naca' Xanle, guaquəlencza' lega'aque'." ¹⁴ Pero ħnacxa so'on beṇə' yesə'əṇabe' goclen laogüe'enə' šə bito chso'onlilaže'ene'? Na' ħnacxa so'one'en so'onlilaže'e le' šə cuiṇə' se'enene' xtiže'enə'? Na' ħnacxa gaquə əse'enene' xtiže'e na'anə' šə cui zo beṇə' güe' xtiže'enə' len lega'aque'? ¹⁵ ħnacxa so'on beṇə' yesə'əyixjui'e dižə'anə' šə bito zo no chselə' lega'aque' par yesə'əyixjui'en? Can' nyojczə Xtižə' Diozən' nan: "Chebeichgüeicho len beṇə' chesə'əyixjui'e guac socho binlo len Diozən', chesə'əyixjui'e dižə' güen dižə' cobə che'enə'."

¹⁶ Pero la'anə'əczə catə' chse'ene beṇə' dižə' güen dižə' cobə che Diozən', caguə yogue'e choso'ozenague' chei. De'e Isaiazən' gwne': "Xana' casi notono no choso'ozenag dižə' de'en chyixjue'eto'onə'." ¹⁷ Cheyalə' əse'ene beṇə' dižə' güen dižə' cobə de'en gwzejni'in lega'aque' che Cristən' par so'onlilaže'ene'.

¹⁸ Pero chṇaba': ħəcabi ne'e se'ene beṇə' Izrael ca' dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Cristən'? Baçh gwse'enene'en. Baçh chac can' nyoj Xtižə' Diozən' nan: Doxenlə yežlyon' baçh gosə' gwlaljə dižə'anə'. Zbi'izcan yežlyon' babselə' Diozən' xtiže'enə'.

¹⁹ Na' chṇaba' de'e yoblə: ħəcui gwse'ejni'i beṇə' Izrael ca' dižə' de'en chzejni'in che Crist na'anə'? Zse'ejni'iczene'en. De'e Moizezən' gwduxjui'e can' gwna Diozən', gwne': Nada' Dioz gona' güen len beṇə' ca' cui zjənaquə ṇasyon çhia'. De'e na'anə' gue'ile lega'aque'.

Na' gona' güen len beṇə' ža' nasyon ca' beṇə' cui bi chse'ejni'i,
na' de'e na'anə' əža'ale.

²⁰ Na' de'e profet Isaiazən' bito bžebe' gwdixjui'e can' gwna Diozən':
Beṇə' cui besyə'ayilj nada', bedəsyə'adi'e nada'.

Na' beṇə' cui gosə'əṇab nada', na' bena' par niç gwso'ombi'e nada'.

²¹ Na' de'e profet Isaiazən' leczə gwdixjui'e can' gwna Diozən' che beṇə'
Izrael ca', gwne': "Do tyempte chaxa' beṇə' ca' cui choso'ozenag chia'
par niç yoso'ozenague'. Beṇə' žod beṇə' godenag zjənaquəga'aque' len
xtiža'anə'."

11

Diozən' bito bechojlaže'e beṇə' Izrael ca'

¹ Bito cheyalə' goncho xbab de que Diozən' bechojlaže'e chio'o naccho
dia che Izraelən'. Leczə beṇə' Izrael nada', za'a lao dia che de'e Abraam,
naca' xi'in xesoa de'e Benjamin. ² Bito bechojlažə' Diozən' chio'o naccho
dia che Izraelən', chio'on gwleje' gwlatte par naccho nasyon che'enə'.
Legon xbab can' nyojən le'e libr Xtižə' Diozən' can' ben Liazən' orasyonə'
laogüe'enə' cana', gwne' contr beṇə' Izrael gwlaž che', gwne': ³ "Bagwso'ot
beṇə' Izrael quinga profet chio' ca' Xana'. Bagosə'əgo'oṇi'ane'e mes
de yej chio' gan' cheyalə' əso'elaogüe'e le'. Yetoga nada' zoa' na' leczə
chse'ene'ene' so'ote' nada'." ⁴ Pero Diozən' boži'en gože'ene': "Ne'e nitə'
gaža mil beṇə' bagwleja' par zjənaque' lažə' na'anə' beṇə' cuiṇə' yesə'əzo
xibe' to lao lgu'a lsaqu' de'en chse'ejni'aləžə' beṇə' de'en nzi' Baal."
⁵ Leczə can' naquən xte ža neža, la'anə'əczə bito naccho beṇə' zan, pero
Diozən' bagwleje' chio'o par cho'ela'ochone' chedə' nži'iləže'e chio'onə'.
⁶ Diozən' gwleje' chio'o par cho'ela'ochone' chedə' chebeine' chaclene'
chio'o. Gwleje' chio'o caguə por ni che bichlə de'e güen de'en benchonə'.
Žalə' Diozən' gwleje' chio'o laogüe bencho de'e güen, bito naquən con to
goclenzə de'en gwleje' chio'o.

⁷ Ca naquə beṇə' Izrael gwlaž chia' ca', zane' bito besə'əželene' naclən'
so'one' par niç Diozən' yebeine' lega'aque'. Pero chio'o chonlilažə'əcho
Diozən', cuine'enə' gwleje' chio'o par cho'ela'ochone' na' chebeine' chio'o,
la'anə'əczə beṇə' Izrael ca' yela' bito gwse'ejni'ine' bi'in chene'e Diozən'.
⁸ Chac čhega'aque' canə' nyoj Xtižə' Diozən' nan: "Diozən' bene' par
niç zjənaque' ca beṇə' cuiczə zjənanə' cuiczə zjəntei. Na' xte ža neža
gwxaquə'ələbəga'aque' ca beṇə' cui chəsə'əle'i len jlaoga'aquən' na' ca
beṇə' ncuež nagga'aquən'." ⁹ Leczə bzoj de'e Dabin' gwne':

Gaquəšga yoguə' de'en chasyə'əbeine'ena' ca to ga gaon lega'aque'
na' ca to ga žjəsə'əxope' na' ca to ga sa'acšgue' castigw.

¹⁰ Yesə'əcholšga yichjla'ažda'oga'aque'enə',

na' yedote yesə'əzaquə'əzi'išgue' can' chzaquə'əzi' beṇə' nlegw cože'enə'
no'e yoa' zi'i.

*Diozən' babene' par niç balə beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael
chso'onlilaže'ene'*

¹¹ Ca naquə bagwyo'o yejən' ni'a beṇə' Izrael ca', bito cheyalə' goncho
xbab de que leczə gosə'əbixə'enə'. Pero ca de'en cui boso'ozenague'
che Diozən', goc ca' par niç lenczə le'e cui nacle beṇə' Izrael yechojle
xni'a de'e malən' con le'e chonlilažə'əlene'. Na' leczə goc ca' par niç
beṇə' ca' cuiṇə' so'onlilažə' Diozən', beṇə' gwsa'aljə lao dia che Izraelən',
yesə'əzelaže'e gon Diozən' len lega'aque' can' bachone' len le'e cui nacle

benə' Izrael, le'e chonlilažə'əlene'. ¹² Na' ca de'en cui boso'ozenag benə' Izrael ca', goc ca' par niç yeziquə'əchlə benə' ža' yežlyon' nite'e mbalaz šə so'onlilaže'e Diozən'. Na' ca de'en cuich chon Diozən' cuent che zan benə' Izrael ca' de que zjənaquə' nasyon che'enə', goc ca' par niç le'e cui nacle benə' Izrael zole mbalaz, le'e chonlilažə'əle Diozən'. Naquəchxa de'e mban' gaquə catə' yoguə'əlołte benə' Izrael ca' so'one' ca yebei Diozən' lega'aque' de'e yoblə.

¹³ Le'e cui nacle benə' Izrael, che'enda' ənezele de que nada' naca' apostol che Diozən' na' bsele'e nada' cho'a xtiže'enə' entr le'e cui nacle benə' Izrael. Chona' xte ga zelao saquə'əda' par niç zan le'e cui nacle benə' Izrael gonlilažə'əle Diozən'. ¹⁴ Chona'an par niç leczə yeziquə'əchlə benə' Izrael gwlaž chia' ca' yesə'əzelaže'e gon Diozən' len lega'aque' can' chone' len le'e cui nacle benə' Izrael, na' con yoguə' no so'onlilažə' le', yebeje' lega'aque' xni'a de'e malən'. ¹⁵ Diozən' babnite'e zan benə' Izrael ca' ca'alə, na' laogüe de'en babnite'e lega'aque' ca'alə babozoe' zan le'e cui nacle benə' Izrael binlo len le'. Pero na' gwžin ža catə' gon Diozən' ca yesə'əbiguə' benə' Izrael ca' len le' de'e yoblə. Na' lechguale de'e mban' gaquə catə' baben Diozən' ca besyə'əbigue'e de'e yoblə len le'. ¹⁶ Nezecho de cətombr che chio'o benə' Izrael catə' choncho yetxtil chnežjwcho Diozən' to bləł dao' cuazin', na' zejen de que dołəł cuazi nan' naquən' che'. Can' naquən len chio'o benə' Izrael. Bałcho banon Diozən' chio'o cuent ca xi'ine', pero na' chene'ene' de que yoguə'əcho gaccho xi'ine'. Na' catə' nacho de que to lo yag naquən che Diozən', leczə che' xoze'e ca'.

¹⁷ Chio'o benə' Izrael gwxaquə'əlebecho ca xozə' yag olibən' de'en naquə güen. Na' Diozən' bnite'e bałcho ca'alə. Na' de'en bene' ca' gwxaquə'əleben ca de'en chon to benə' catə' chçhogue' xozə' yaguən'. Na' yoguə' le'e cui nacle benə' Izrael gwxaquə'əlebele ca xozə' yag olibo de'en ze yixə', na' bene' le'e ca to yag de'e chone' injert, bozoe' le'e lao yag güennə'. Na' loin' noxə'an le'e na' leczə noxə'an xoze'e ca' yelə', na' xniže'in chguažə'an le'e na' chguažə'əten xoze'e ca' yelə'. ¹⁸ Bito gaguele de que naquəchle benə' güen cle ca benə' Izrael ca', benə' ca' gwxaquə'əlebəga'aque' ca xozə' yag de'en gwchoguan'. Caguə le'e chnežjwle yelə' mban che lo yag na'anə', sino que lo yag na'alən' chonən le'e yelə' mbannə'.

¹⁹ Le'e cui nacle benə' Izrael de repent nale: "Gwçhogue' xozə' yaguən' par niç bene' neto' injert." ²⁰ Na' de'e liczə can' nalena'. Na' laogüe de'e cui gwso'onlilažə' benə' Izrael ca' Dioz nan', bene' len lega'aque' ca xozə' yag de'en bagwçhogue'enə'. Na' babozoe' le'e lguə'a lega'aque' laogüe de'en chonlilažə'əle Cristən'. De'e nan' ža, bito gonle xbab de que Diozən' chebeichene' le'e cle ca benə' Izrael ca', sino leso legon xbab par sotezə sole gonlilažə'əlene'. ²¹ Diozən' bito gwzi'ixene' che benə' ca' chsaquə'əlebene' ca xozə' yaguən' de'en zjənaquə' doalje, na' leczə bito si'ixene' che le'e šə bito sotezə sole gonlilažə'əlene'. ²² Legonšc xbab chele can' nži'ilažə' Diozən' benə' chso'onlilažə' le', na' can' chbejyichje' benə' cui chso'onlilaže'ene'. Diozən' gwlejyichje' benə' Izrael ca' besə'əxopə cui gwso'onlilaže'ene', na' nži'ilaže'e le'e cui nacle benə' Izrael laogüe de'en chonlilažə'əlene'. Pero šə cui sotezə sole gonlilažə'əlene', leczə cuejyichje' le'e. ²³ Na' de'e yoblə Diozən' yozoe' benə' Izrael ca' na' yeyone' lega'aque' injertar lao xozə' yaguən' šə so'onlilaže'e Cristən'. Diozən' nape' yelə' guac par gone' ca' len lega'aque'. ²⁴ Le'e nacle ca xozə' yag olibo de'e ze yixə', na'

gw̄chog Diozən' le'e, na' bene' le'e injertar bozoe' le'e lao xozə' yag olibo güennə'. Bezole gocle injertar lao xozə' yag olibo güennə', len caguə nacle xoze'e doaljen'. Nezecho leczə gw̄žin ža catə' yeyon Diozən' injertar de'e yoblə xozə' yag olibo de'e ca' zjənaquə xoze'e doalje.

Gw̄žin ža yebej Diozən' yoguə' beṇə' Izrael ca' xni'a de'e malən'

²⁵ Beṇə' bišə', che'enda' ənezele de'e nga de'e cui no gwneze antslə par niç cui gaquele de que yelə' beṇə' sin' çhelen' nži'ilažə' Diozən' le'e. Baḷə beṇə' Izrael ca' zjənaque' beṇə' yichj žod, bito chse'ejni'ine' bi'in chene'e Diozən'. Na' nic se'ejni'iczene'en xte que catə'əch əžin ža baç de yelə' mban zejlicane che beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael, con yoguə' beṇə' ca' əgwnežjo Diozən' yelə' mban chega'aque'. ²⁶ Naç yoguə' beṇə' Izrael ca' yebej Diozən' lega'aque' xni'a de'e malən' can' nyojczə Xtize'enə', nan: To beṇə' syoda Sion yebeje' beṇə' xni'a de'e malən'.

Na' yelə' güen de'e mal che xi'in dia che de'e Jacobən', le' yeque'en.

²⁷ Na' de'e ngan' chona' lyebe gona' len xi'in dia che de'e Jacobən', yeca'a de'e mal chega'aque'enə' de'en chso'one'enə'.

²⁸ Can' naquən. De'en chso'on beṇə' Izrael ca' contr Diozən', bito chse'ejle'e che dižə' güen dižə' cobə che'enə', de'e na'anə' Diozən' gwleje' le'e cui nacle beṇə' Izrael par gone' le'e cuent len nasyon che'enə'. Pero Diozən' chaquene' chega'aque' laogüe de'en gwleje' de'e xaxta'oga'aque'enə' par gwsa'aque' nasyon che'. ²⁹ Na' Diozən' bito cheyene' che de'e ca' chnežjue' beṇə'chən', na' nic cheyene' che beṇə' ca' mbeje' par zjənaque' nasyon che'enə'. ³⁰ Ca naquə le'e, antslə bito bzenagle che Diozən', pero na'a ža bachzenagle che' na' bacheyašə' cheži'ilaže'e le'e laogüe de'en cui bosozenag beṇə' Izrael ca' che'. ³¹ Diozən' cheyašə' cheži'ilaže'e le'e laogüe de'en cui choso'ozenag beṇə' Izrael ca'. Pero gw̄žin ža catə' leczə yeyašə' yeži'ilaže'e beṇə' Izrael ca' de'e yoblə. ³² Diozən' gwlejyichje' yoguə' beṇə'chən' par niç cui bosozenague' che'. Bene' ca' par niç leczə yeyašə' yeži'ilaže'e yoguə'əlołga'aque'.

³³ Lechgualə beṇə' sin' Diozən'. Nezene' yoguə'əloł. Bito gaquə ənezecho de'en nžie' bia' gaquə. Bito gaquə šejni'iyane'echo de'en chone'enə'. ³⁴ Nyoj Xtize'enə' nan: "Bito gaquə ənezecho yoguə' xbab che Xancho Diozən'. Bito bi de de'e əgwsed əgwlo'ichone' chio'o." ³⁵ Na' nan: "Bito gaquə goncho byen chixjw Xancho Diozən' šə biclə de'e babe'echone'." ³⁶ Diozən' bene' yoguə'əloł, bene' bia chsa'aš, bene' beṇə'ch, na' yeziquə'əchlə de'e zjəde. Diozən' chgüia chye' yoguə'əloł, chgüia chye' beṇə'chən' na' bia chsa'aš na' yoguə' cuantzə de'e zjəde. Len' bene' beṇə'ch na' yeziquə'əchlə de'e zjəde par niç si'e yelə' bala'aṇ. Ledoye'ela'oche' zejlicane. Can' gonšgaczcho.

12

Cheyalə' gon cuincho lažə' na' Diozən'

¹ Beṇə' bišə', bacheyašə' cheži'ilažə' Diozən' chio'o. De'e na'anə' chneyoida' le'e legon cuerp çhelen' lažə' na' Diozən' na'a mbanle. Le'e güe'en ca to regal. Cheyalə' gaccho beṇə' la'aždao' xi'ilažə' par niç gon cuincho lažə' na' Diozən' chedə' can' cho'olaže'e. Šə choncho ca', do yichj do lažə'əchon' cho'ela'ochone'. ² Bito goncho can' chso'on beṇə' ca' cui zjənombia' Diozən'. Cheyalə' güe'echo latjə par niç Diozən' gwš'e'e xbab chechon', par niç ənezecho bi'in chene'ene'. Diozən' chene'ene' goncho de'en naquə de'e güen na' con yoguə' de'en cho'olaže'e.

³ Diozən' bano'e chia' naca' apostol na' de'e na'anə' zaquə'an ənia' naquən' cheyalə' goncho. Bito cheyalə' gon cuincho xen, sino que syempr goncho xbab de que no'e che to tocho chonlilažə'əchone' bi xšine'ənə' goncho na' bito gaquə' goncho xšine'ənə' žalə' le' cui chaclene' chio'o. ⁴ Zan part nsa' cuerp chechon'. Pero to to partən' caguə tozə žin de'e chso'onən. ⁵ Leczə can' naquən len chio'o. Beṇə' zannə' naccho chonlilažə'əcho Cristən', pero yoguə'əcho ngodə'əcho txen len le' na' gwxaquə'əlebecho ca tozə cuerp.

⁶ Diozən' lao yelə' chaclen chen' len chio'o, no'e checho de que gwde gwdele de'e gaquə gon to tocho. Šə balcho chac chixjue'echo bi de'en bagwna Diozən' chio'o cheyalə' chixjue'echon segon can' bano'e Diozən' checho laogüe de'en chonlilažə'əchone'. ⁷ Šə Diozən' bano'e checho gaquəlencho beṇə', cheyalə' gaquəlenchone' do yichj do lažə'əcho. Na' šə Diozən' bano'e checho əgwšed əgwlo'icho beṇə', cheyalə' əgwšed əgwlo'iga'aquechone' binlo. ⁸ Šə Diozən' bano'e checho əneyoicho beṇə' yoblə par so'one' de'e güen, cheyalə' sotezə socho əneyoiga'aquechone'. Na' šə bano'e checho bi de'e əgwnežjwcho beṇə' yoblə, cheyalə' gwnežjwchon do yichj do lažə'əcho. Šə bano'e checho gaccho beṇə' blao par əggüia əgwyə ljuežj chio'o cho'ela'ochone', cheyalə' cue' yichjcho par əggüia əgwyega'acchone' can' chene'e Diozən'. Šə noe' Diozən' checho yeyašə' yeži'ilazə'əcho beṇə' yoblə, cheyalə' yebeicho na' yeyašə' yeži'ilazə'əchone'.

Can' cheyalə' gon notə'ətezcho chonlilažə'əcho Cristən'

⁹ Cheyalə' gaque che ljuežjcho do yichj do lažə'əcho. Na' cheyalə' cuejyichjcho de'e malən' na' gue'ichon, par nič ca' zejli goncho de'e güennə' ¹⁰ Can' cheyalə' gaquecho che bišə' goljcho, ca'aczən' cheyalə' gaque che ljuežjcho. Cheyalə' gapəchcho respet beṇə' ljuežjcho clezə ca cuincho.

¹¹ Bito gaccho beṇə' xagüed. Do yichj do lažə'əcho goncho bitə'ətezə de'en goncho, con yoguə' de'en chene'e Xancho Diozən' goncho.

¹² Na' cheyalə' yebeicho chedə' nezecho soch Diozən' gone' güen len chio'o. Leczə cheyalə' co'o gwchejlažə'əcho catə' chyi' chzaquə'əcho. Na' leczə cheyalə' gontezə goncho orasyon do tyempte.

¹³ Cheyalə' gaquəlencho šə bi de'e chesə'əyažje beṇə' ljuežjcho beṇə' ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'ənə'. Na' cheyalə' yeyašə'echo beṇə' zita'.

¹⁴ Cheyalə' nabcho gaquə de'e šao' de'e güen che beṇə' choso'oči' choso'osaquə' chio'o. Cheyalə' nabcho gaquə de'e güen chega'aque', caguə de'e mal.

¹⁵ Cheyalə' yebeicho txen len beṇə' chəsə'əbei. Cheyalə' cuežcho len beṇə' chəsə'əbež.

¹⁶ Yoguə'əcho cheyalə' goncho tozə xbab checho. Bito ga'alazə'əcho. Cheyalə' yolgüižcho beṇə' yašə' beṇə' cui bi chac, na' bito gon cuincho beṇə' sin'.

¹⁷ Šə bi de'e mal chon beṇə' len chio'o, bito ənacho leczə de'e mal yoži'ichon len le'. Cheyalə' cue' yichjcho par nič goncho de'e güen, par nič yesə'əna yeziquə'əchlə beṇə' de que le naquəczə güen de'en chonchonə'. ¹⁸ Cheyalə' goncho xte ga zelao saquə'əcho par nič ca' socho binlo len yoguə'əlo beṇə'. ¹⁹ Beṇə' bišə' dao', cheyalə' əgwzej əgwdecho ca'alə bitə'əzə de'en chso'one beṇə' chio'o. Gwyeczə Diozən' nac gone' len

beṇə' ca' ch̄chi' chsaquə' chio'o. Xtiže'enə' nyojən nan: “Quinga na Xancho Diozən': Nadan' co'olaža'ane' na' nadan' gona'ane' castigw.”²⁰ Na' leczə nan: “Šə beṇə' contr ch̄echonə' chbiļ chdone', cheyaļə' güe'echone' de'e ye'ej de'e gaogüe'. Šə goncho güen len le' de repent lechgualē yeyejene' che de'e malən' chone' len chio'o.”²¹ Catə' chso'on beṇə' de'e malən' len chio'o, bito güe'echo latjə ṇabia' de'e malən' chio'o par yoži'icho de'e mal len lega'aque'. Yoži'icho de'e güennə' len lega'aque' par niç yesyə'əyējene' che de'e malən' chso'one'.

13

¹ To tocho cheyaļə' əgwzenagcho che jostis ca' beṇə' ca' chəsə'anabia', chedə' Dioz nan' nite'e yoguə'əlołga'aque' par niç chəsə'anabi'e. ² Šə bito chzenagcho che jostis ca', choncho contr de'en nžia Diozən' bia' goncho. Na' šə bito chzenagcho chega'aque', chyiljzə xtolə'əchon' par gaccho castigw. ³ Ca naquə' jostis ca' beṇə' ca' chəsə'anabia', bito cheyaļə' žebga'acchone' šə choncho de'e güen, pero beṇə' ca' chso'on de'e mal, lega'aquen' cheyaļə' yesə'əžebe' jostis ca'. Šə chene'echo socho sin cui žebcho jostis ca', cheyaļə' goncho de'e güen par niç ca' yesə'əna jostis ca' de que de'e güennə' choncho. ⁴ Jostis ca' chso'one' xšin Diozən' par niç socho güen. Pero šə choncho de'e mal, cheyaļə' žebga'acchone'. Caguə' con zjəndolə'əlizene' yelə' chnabia' na'anə', par so'one' castigon' zjəndolə'ene'en, chedə' Diozən' banežjue'en ca xšin beṇə' jostis ca' chso'one' castigw beṇə' ca' chso'on de'e malən'. ⁵ De'e nan' cheyaļə' əgwzenagcho che jostis ca' par niç cui si'icho castigw, na' leczə par niç gacbe'icho lo'o yichjla'ažda'ochon' de que de'e güennə' choncho. ⁶ Na' leczə de'e na'anə' cheyaļə' chixjwcho no che bien na' goncho no žinļao'. Con yoguə' de'e yoso'ochixjue' chio'o na' šə bi de'e yoso'ogone' chio'o, cheyaļə' gwzenagcho chega'aque' chedə' Dioz nan' chone' mendad goncho ca'.

⁷ Chixjwcho šə bi chalə'əcho che beṇə'. Šə chalə'əcho gwzon che beṇə', yogo'ochon. Šə chalə'əcho che bien, chixjwchon. Šə chalə'əcho che impuest, chixjwchon. Na' gapcho respet beṇə' cheyaļə' ədap respet. Na' güe'ela'ochon beṇə' cheyaļə' əye'elao'. ⁸ Ni to cui no galə'əcho chei sin cui chixjwchon. Na' de'en naquə' de'e žialao goncho, gaguecho che sa'aljuežjcho tocho yetocho. Na' šə bachaque che sa'aljuežjchon', bachonczcho can' non lei che Diozən' mendad goncho. ⁹ Lein' nan: “Bito co'o xtole na' bito cuejyichjle be'en chele o no'ol chele par solenle beṇə' yoblə, bito gotle beṇə', bito cuanle, bito gacle testigw fals, bito selažə'əle bitə'ətezə de'e de che beṇə'.” Na' dech de'en na lein', pero na' šə choncho can' nyojən nan: “Legaque che sa'aljuežjle catg chaque che cuinle”, leczə chonczcho complir yoguə' de'e ca' yelə' de'en nanə'. ¹⁰ Bazoczcho choncho cuaselol can' na lein' šə chaquecho che yeziquə'əchlə beṇə'. Chedə' šə chaquecho chega'aque' bitobi de'e mal goncho contr lega'aque'.

¹¹ Catə'an gwzoloa benlilažə'əcho Cristən' gwnezecho gwžin ža yide' de'e yoblə. Na' ṇa'a bazon baozə əžin ža əžin orən' yide'. De'e na'anə' bitoch cheyaļə' gaccho ca beṇə' chtas, beṇə' cui bi xbab chon. ¹² Na' ca naquan' bazon əžin ža par yide'enə', cheyaļə' cuejyichjcho cuich goncho de'e malən' de'en bencho catə'an ne'e nchol lo'o yichjla'ažda'ochon'. Na' ṇa'a bagwyo'o be'eni' che Diozən' lo'o yichjla'ažda'ochon' cheyaļə' goncho

de'e güen. ¹³ Le'e do gonch can' cheyalə' goncho na'a bayo'o be'eni' che'enə' lo'o yichjla'ažda'ochon'. Bito cheyalə' lencho lni gan' chac scandl, na' bito cheyalə' gaccho beṇə' güe'e zo, na' beṇə' zargat, na' beṇə' ggo'o xtoi. Na' leczə bito cheyalə' tiləlen ljeužjcho, na' bito gue'icho beṇə'. ¹⁴ Cheyalə' gon cuincho lažə' na' Xancho Jesocrisṭan' par niç gaquə yichjla'ažda'ochon' can' naquə yichjla'ažda'ogüe'enə', na' bito goncho can' chene'e la'ažda'omalchon' goncho.

14

Bito cheyalə' anacho che ljeužjcho de que de'e malən' chso'one'

¹ Šə to beṇə' bachonlilaže'e Cristən' nechacžejlaže'e na' bito ne'e šejni'ine' naquən cheyalə' gone', legwlene' par gaque' txen len le'e. Pero can' naquə xbab che'enə', bito cheyalə' gaquəyožlene'. ² Zo beṇə' chone' xbab de que bito nape' dolə' šə gaogüe' bitə'atezə yelə' guao. Pero zo beṇə' bito ne'e šejni'ine' šə gwaquə gaogüe' bitə'atezə yelə' guao sin cui gape' dolə', na' de'e na'anə' šə chaogüe' porzə yixə' cuan. ³ Ben' chao bitə'atezə yelə' guao bito cheyalə' gue'ine' ben' cui chao bitə'atezə yelə' guao. Na' ben' cui chao bitə'atezə yelə' guao bito cheyalə' ane' che ben' che'ej chao bitə'atezə de que malən' chone' che'ej chaoteze'. Nezecho de que Dioz nan' banone' çhopte' ca xi'ine'. ⁴ ¿Noxa naquə chio'o na'anə' par əgwlažə' checho šə nac chon ben' bagwcua' Diozən' ca xi'ine'? Dioz nan' naque' Xan xi'ine' ca' na' le'enə' nezene' che to tocho šə choncho güen o šə choncho mal. Na' Xancho Cristən' gone' ca šejczcho goncho de'e güen chedə' nape' yelə' guac par gone' ca'.

⁵ Nitə' beṇə' chso'one' xbab de que nchoj to ža xen na' de'e žialao lao yoguə' ža ca' yelə'. Pero na' leczə nitə' beṇə' chso'one' xbab de que tozəczə can' zjənaquə yoguə'əte ža ca'. To tocho cheyalə' socho do yichj do lažə'əcho gonlilažə'əcho de que choncho can' cheyalə' gonchonə'. ⁶ Beṇə' ca' chso'on xbab de que de ža de'e žialaoch cle ca ža ca' yelə' chso'one' xbabən' ca' par chso'elaogüe'e Xancho Cristən'. Na' beṇə' ca' chso'on xbab de que tozəczə can' zjənaquə yoguə'əte ža ca', leczə de'en chso'elaogüe'e Xancho Crist nan' chso'one' xbabən' ca'. Na' ben' chao bitə'atezə yelə' guao, chaogüe'en par cho'elaogüe'e Xancho Cristən', chedə' leczə yelə' choxcwlen che Dioz nan' cho'e. Na' ben' cui chao bitə'atezə yelə' guao leczə par cho'elaogüe'e Xancho Crist na'anə' cui chaogüe'en chedə' leczə chnežjue' yelə' choxcwlen che Diozən'.

⁷ Ni to chio'o cui zocho par niç goncho con de'e bia'azəlažə'əcho. Na' ni to chio'o cui gatcho šə tant chene'echo gatcho. ⁸ Lao zocho mbancho, zocho par goncho can' chene'e Xancho Cristən'. Na' gatcho catə'an ane' gatcho. Can' naquən gatcho o mbancho, naquəczcho lao na' Xancho na'anə'. ⁹ Par nan' got Cristən' na' beyas bebane' de'e yoblə ladjo beṇə' guat ca' par niç ca' naque' Xan beṇə' zjəmban na' Xan beṇə' bagwsa'at.

¹⁰ Pero bito cheyalə' anacho de que beṇə' bišə'əcho ca' zjanape' dolə' šə por ni che de'en cui chso'one' can' choncho na'azən'. Na' leczə bito cheyalə' gue'icho beṇə' bišə'əcho ca'. Yoguə'əcho techo lao Cristən' par əçhogbi'en checho šə de xtolə'əcho o šə cui bi de. ¹¹ Nyojczə gan' na Xancho Diozən' ne':

De'e li nada' naca' Dioz zoa' mbana',
na' de'e na'anə' yoguə' beṇə' desə'əzo xibe' laogua'anə'
na' yogue'e əso'elaogüe'e nada'.

12 Can' naquən, yoguə'əchon' əgwdecho cuent lao Diozən' šə biquə' de'e babencho lao bguancho.

Bito goncho ca yesə'əxopə beṇə' yoblə so'one' de'e mal

13 Na' bito cheyalə' əṇacho che ni to beṇə' bišə'əcho ca' de que zjənapə' dolə' šə por ni chezə cui chso'one' can' choncho na'anə' əṇacho chega'aque' ca'. Pero chio'o cheyalə' cuejyichjcho cuich goncho bichlə de'en choncho šə chonən par ničh beṇə' bišə'əcho ca' chsa'aczejlaže'e o chesə'əxopə' chso'one' de'e malən'. 14 Bitobi yelə' guao de de'e chonən manch yichjla'ažda'ochon', nada' nezdə' chedə' ngoda'a txen len Xancho Jeso'osən'. Pero šə to beṇə' chone' xbab de que de yelə' guao de'e chonən manch yichjla'ažda'ochon', par len' naquən mal šə gaogü'e'en. 15 Šə por ni che bi yelə' guao de'en chaochonə' chaque beṇə' bišə'əchonə' tolə, bitoch cheyalə' gaochon, chedə' por ni che beṇə' bisə'əcho na'anə' Cristən' bnežjw cuine' gwso'ot beṇə' le'. De'e na'anə' cheyalə' gaquecho che' na' bito goncho ca cuejyichje' cuich gonlilaže'e Cristən' na' cuiayi'e. 16 Šə choncho to de'e chaquecho naquən güen par chio'o pero par beṇə' bišə'əcho ca' naquən mal, bito gonchon par ničh cui yesə'əne' choncho de'e mal. 17 Šə bazocho chnabia' Diozən' chio'o, de'en che'ej chaochon' bito naquən de'e žialao xen. De'e naquə de'e žialao xen šejcho licha, socho binlo len beṇə' yoblə na' gon Spirit che Diozən' ca socho mbalaz. 18 Ben' zda licha, na' zoe' mbalaz, na' zoe' binlo len beṇə' yeziquə'əchlə, bena'anə' cho'elao' Cristən', na' Diozən' chebeine' le', na' yeziquə'əchlə beṇə' lecəə chəsə'əne' de'e güenṇə' chone'.

19 De'e na'anə' cheyalə' goncho ca socho binlo tocho yetocho, na' lecəə ca' gaquəlen ljuežjcho par ničh ca' gonlilažə'əchcho Diozən'. 20 Diozən' babebeje' ljuežj chio'o chonlilažə'əchone' xni'a de'e malən' par ničh so'one' de'e güen. Na' bito cheyalə' goncho par ničh so'one' de'e malən'. De'e na'anə' šə por ni che de'en chaocho to de'en chaocho na'azən' gonən par ničh beṇə' bišə'əchon' gone' de'e malən', bitoch cheyalə' gaochon. Bito bi yelə' guao de de'e chonən manch yichjla'ažda'ochon'. Pero malən' choncho šə chaocho de'en chon par ničh beṇə' bišə'əchonə' gone' de'e malən'. 21 Nca'alə xnezen' cuich gaocho belə'ənə' na' niquəch ye'ejcho binon', na' nic goncho bichlə de'en choncho šə chonən par ničh beṇə' bišə'əchonə' gaquəzejlaže'e o əxopə' gone' de'e mal o cui gwzenague' che Diozən'. 22 Šə choncho xbab de que bito naquən dolə' ca de'en choncho bitə'ətezə de'en choncho, chopzcho lencho Dioz nan' nezecho. Bito ye'echo beṇə' yoblə so'one' can' chaque chio'o güen goncho. Šə bito chaczejlažə'əcho che bitə'ətezə de'en choncho de que naquən güen, nachən' zocho mbalaz. 23 De xtolə' ben' chao to yelə' guao šə chaczejlaže'e chaquene' de que bitolja cheyalə' gaogü'e'ennə', chedə' bito chonlilaže'e de que de'e güenṇə' chone' chaogü'e'en. De xtolə'əcho šə choncho bitə'ətezə de'en chaquecho bito cheyalə' goncho. Napcho dolə' chedə' cabi chonlilažə'əcho de que de'e güenṇə' choncho par chio'o.

15

Bito goncho porzə de'en əṇa chio'o

1 Chio'o bachejṇi'išaogü'e'echo na' banezecho naquən' cheyalə' goncho. De'e na'anə' cheyalə' gapcho yelə' chxenlažə' len beṇə' ca' chse'ejni'i latə'alaszə. Bito cheyalə' goncho con porzə de'en əṇa chio'o.

² Cheyalə' goncho de'e güen de'e chsa'azlažə' sa'aljuežjcho, par niç ca' so'onlilažə'əche' Diozən'. ³ Goncho ca' çhedə' ni Cristən' bito bene' con de'e gwyazlažə'əzə' le'. Na' nyojczən de que Cristən' gože' Diozən': "Beñə' contr chio' ca' tant chəsə'əže'e le', na' lena' boso'ožia boso'onite'e." ⁴ Na' Xtižə' Diozən' de'en boso'ozoj beñə' cana' nyojən chzejni'in chio'o, par niç zotezcho chgo'o chçhejlažə'əcho catə' de de'en chsaquə'əzi'icho. Na' Xtižə' Diozən' de'en nyojən leczə' chtipəchən lažə'əcho. De'e na'anə' zocho lez gaquə' güen checho de'en gon Diozən' len chio'o. ⁵ Diozən' chone' par zotezcho chgo'o chçhejlažə'əcho bitə'ətezə' de'en chac checho na' chtipe' lažə'əcho. Na' na'a chnaba' gone' par niç tozə' ca gaquə' yichjla'ažda'olen', çhedə' can' chene'e Cristo Jeso'osən'. ⁶ Chnaba' gone' ca' par niç tozə' ca nale güe'ela'ole Diozən', Xa Xancho Jesocristən'.

Cristən' bene' par niç beñə' ca' cui zjənaquə' beñə' Izrael gaquə' əso'elaogüe'e Diozən'

⁷ Ca' ža, le'e so güen tole yetole can' ben Cristən' gwcue'e to tocho ca xi'ine'. Legon ca' par niç Diozən' si'e yelə' bala'an. ⁸ Echnia' le'e de que Cristo Jeso'osən' bide' par goclene' zgua'atec beñə' Izrael ca'. Bedəyene' complir ca lyebe de'en ben Diozən' len xaxtao' chio'o beñə' Izrael, par niç blo'e de que Diozən' cho'e dižə' li. ⁹ Na' leczə' bidə' Cristən' par niç beñə' ca' cui zjənaquə' beñə' Izrael gvaquə' əso'elaogüe'e Diozən' de'en cheyašə' cheži'ilažə' Diozən' lega'aque'. Chac can' nyoj Xtižə' Diozən' nan: De'e nan' ža güe'elaogua'a le',

gola' gan' ža' beñə' ca' cui zjənaquə' beñə' Izrael par güe'elaogua'a le'.

¹⁰ Na' yeto gan' nan:

Le'e cui nacle beñə' Izrael, leyebei txen len beñə' Izrael ca', beñə' ca' gwlej Diozən' par zjənaque' nasyon che'.

¹¹ Na' leczə' nan:

Yoguə' le'e cui nacle beñə' Izrael, legüe'elao' Xancho Diozən'.

Yoguə'əle cheyalə' güe'ela'olene'.

¹² Na' leczə' de'en bzoj de'e profet Isaiazən' nan:

To beñə' yidə' ben' za' lao dia che de'e Isain'.

Le' nabi'e yoguə'əlol beñə'.

Na' balə' beñə' ca' cui zjənaquə' beñə' Izrael yesə'əbeze' gaquə'len be'enə' za'anə' lega'aque'.

¹³ Diozən' chone' par niç nezecho zotezə' zoe' chaclene' chio'o. Na' gonšgue' par niç sole mbalaz juisy na' so cuezle binlo juisy len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen' laogüe' de'en chonlilažə'əle Cristən'. Na' šə' bazole mbalaz juisy na' bachzo chbezle binlo juisy len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen', nachən' Spirit che Diozən' gonən par sotezə' sole yebeile de'en gaquə'lench Diozən' le'e.

¹⁴ Beñə' bišə', nezdə' de que Diozən' babene' par niç nacle beñə' güenchgua na' chejni'ichgüeile. Nezdə' chac choe' ljuežjle consejw tole yetole. ¹⁵ Pero de'en gwlej Diozən' nada' par gona' xšine'enə' cheyaxjda' chzoja' le'e clar che de'e ca' baneczzele par niç yosa'alazə'əga'aclen.

¹⁶ Gwleje' nada' par niç chona' xšin Jesocristən' ladjo beñə' ca' cui zjənaquə' beñə' Izrael. Na' cho'elenga'aca'ane' dižə' güen dižə' cobə' che Diozən' par niç Diozən' yebeine' lega'aque' catə' so'onlilažə'ene'. Na' Spirit che'enə' gonən par niç əsa'aque' beñə' la'aždao' xi'ilažə' par niç Diozən' šo'olažə'e' lega'aque'.

¹⁷ De'en ngoda'a txen len Cristo Jeso'osən' chebeida' cho'a dižə' che xšin Diozən' de'en chona'. ¹⁸ Bito cheyaxjda' gua'a dižə' che bi de'e baben beṇə' yoblə, sino cho'a dižə' che de'en baben Cristən' ca naquən' goclene' nada' chona' xšine'ena'. Le' bene' par niçh bia'a dižə' len beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael, na' goclene' nada' bena' ca' par niçh balə' bachoso'ozenague' che'. ¹⁹ Spirit che Diozən' goclenən nada' len yelə' guac cheina' par niçh bena' miłagr na' bichlə de'e zaquə' yesyə'əbane beṇə'. Goclenən nada' par niçh babi'a dižə' güen dižə' cobə de'e chzejni'in che Cristən' doxen, gwzolaoya' Jerosalennə' bi'an, nach bežintia' gan' nzi' Ilirico. ²⁰ Babena' byen baji'a dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Cristən' gan' ža' beṇə' cuiṇə' se'ene len. Bito gwy'a ga bajse'eczə beṇə' yoblə xtižə' Cristən'. ²¹ Can' nyojczə Xtižə' Diozən' nan:

Ca naquə beṇə' ca' cui nonə' çhixjue'i lega'aque' xtižə' Diozən', lega'aque' yesə'ənezene'en.

Na' beṇə' ca' cuiṇə' se'enen, se'ejni'ine'en.

Pabən' bene' xbab šeje' Roman'

²² Ca' chaquan' ža, zan las catə'an go'onda' yida' gan' nitə'alen' bito goquə yida'. ²³ Cana'aten' zelaža'a yida', pero xte na'ach babeyož bena' de'en nžia' Diozən' bia' gona' latjə nga. ²⁴ Na' catə' ša'a Españan' cana' che'enda' tia' əgwlaṇa'a le'e. Mbalaz soa' yeyož əgwlaṇa'a le'e, nach gaquəlenle nada' par ša'a Españan'. ²⁵ Pero na'a yeya'a Jerosalennə' žjəyesana' de'e chəsə'əyažje beṇə' ca' nitə'anə', beṇə' ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə'. ²⁶ Beṇə' Masedonia ca' na' beṇə' Acaya ca' gwsa'azlaže'e bosoto'obe' mechən' par beṇə' yašə' prob ca' ža' entr beṇə' ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə' beṇə' nita' Jerosalennə'. ²⁷ Na' de'en gwsa'azlaže'e bosoto'obe' mechən' naquən to goclen de'e cheyalə' yesyə'əyontocze' len beṇə' Izrael ca'anə'. Caguə beṇə' Izrael lega'aque', pero bazjəlene' beṇə' Izrael ca' chəsə'əzi'e de'en chaclen yichjla'ažda'oga'aque'enə', na' de'e na'anə' cheyalə' sa'aclene' beṇə' Izrael ca' len de'en chəsə'əyažj chəsə'əchinene'. ²⁸ Catə' yeya'a Jerosalennə' žjəyenežjoga'aca'ane' mechən' de'en bdoxən', cana' tia' əgwlaṇa'a le'e catə'an ša'a Españanə'. ²⁹ Nada' nezda' catə' la'a gan' nitə'alen' na' güe'elenchə' le'e dižə' güen dižə' cobə che Cristən', leçhguale mban' gon Diozən' len chio'o.

³⁰ Chaquecho che Xancho Jesocristən' na' Spirit che Diozən' chonən par niçh gaque che lježjcho tocho yetocho. De'e na'anə' ža beṇə' bišə', chṇaba' goclen len le'e gacle nda' txen goncho orasyon lao Diozən' xte ga zelao saque'echo par niçh gaquəlene' nda'. ³¹ Nabechone' gone' ca cui gaca' lao na' beṇə' Jodea ca', beṇə' ca' cui chso'onlilažə' Cristən', na' leczə nabcho par niçh beṇə' Jerosalen ca' beṇə' ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə' so'olaže'e de'en güe'ega'aca'ane'enə'. ³² Can' goncho orasyonṇə', na' šə Diozən' güe'e latjə, nada' yebeida' yida' delaṇa'a le'e, na' gona' dezcanz gan' nita'alenə'. ³³ Diozən' ben' chon par chzo chbezcho binjo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'ochon', gaquəlene' yoguə'əle. Ca'ašgaczən' gaquə.

16

Pabən' chguape' diox beṇə' ca' nombi'e

¹ Chneyoida' le'e legon txen len beṇə' zanchə Febe catə'an le'e gan' zolenə'. Lene' nchoje' naque' comision che beṇə' ca' chəsə'əadopə

chəsə'əžag chso'elaogüe'e Jesocristən' lao yež Sencrean'. ² Legon txen len le', chedə' can' cheyalə' gon chio'o naccho lažə' na' Diozən'. Can' chonlilažə'əcho Xancho Jesocristən' leczə' can' chonlilažə' Feben' le'. Legaclene' šə bi de' e chyažj chchinene', chedə' beṇə' zan bagoclene', na' leczə' ca' bagoclene' nada'.

³ Legguap Prisilan' na' be'en che' Aquilan' diox. Lega'aque' bagwso'one' žin che Cristo Jeso'osən' txen len nada'. ⁴ Boso'osanlaza' cuinga'aque' sa'ate' par gwsa'aclene' nada' nič cui gwso'ot beṇə' nada'. Chselə'a yelə' choxcwlen chega'aque' can' gwso'one', na' leczə' ca' yoguə' beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Diozən' ga yoblə leczə' choso'osele'e yelə' choxcwlen chega'aque'. ⁵ Legguap diox beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag liž Prisilan' na' Aquilan' chso'elaogüe'e Diozən'. Leczə' legguap diox Epeneton' be'ena' chacda' chei. Le' naque' beṇə' nech benlilaže'e Cristən' entr beṇə' Acaya ca'. ⁶ Legguap diox Marian', la' babenchgüe' žin par le'e. ⁷ Legguap diox beṇə' gwlaž chia' Andronico na' Jonias. Txen gotə'əto' ližya len lega'aque'. Na' lega'aque' zjənaque' beṇə' blao entr neto' apostol, na' lega'aque' byob gwso'onlilaže'e Cristən' ca' nada'.

⁸ Legguap diox Ampliasən'. Chonlilaže'e Xancho Cristən', na' chacda' che'. ⁹ Legguap diox Orbano ben' chon txen len chio'o choncho xšin Cristo Jeso'osən', na' leczə' ca' Estaquis be'ena' chacda' chei. ¹⁰ Legguap diox Apeles ben' bablo'echgua de que chonlilaže'e Cristən'. Leczə' legguap diox beṇə' ca' nitə' liž Aristobolo. ¹¹ Legguap diox beṇə' gwlaž chia' Erodion, na' beṇə' nitə' liž Narsison' beṇə' chso'onlilažə' Xancho Cristən'. ¹² Legguap diox Trifena na' Trifosa beṇə' güen žin che Xanchon'. Na' leczə' ca' legguap diox Persida be'ena' chacda' chei. Babenchgüe' xšin Xanchon'. ¹³ Legguap diox Rofo. Le' naque' beṇə' blao entr chio'o chonlilažə'əcho Xanchon'. Na' leczə' legguap diox xne'ena' be'ena' leczə' naquə' ca' xna'a. ¹⁴ Legguap diox Asincrito, Flegonte, Ermas, Patrobas, Ermes na' len beṇə' bišə'əcho ca' nitə' len lega'aque'. ¹⁵ Legguap diox Filologo na' Jolia na' Nereo na' beṇə' zane', na' Olimpás, na' yoguə' beṇə' yeziquə'əchlə nitə' len lega'aque' beṇə' ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'ena'.

¹⁶ Na' catə' chežagle leyolguiž ljuežjle dižə' šao' par nič gabcia' de que chaque che ljuežjle. Na' beṇə' ca' nitə' nga na' len beṇə' ca' nitə' ga yoblə chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Cristən', yoguə'əga'aque' choso'oguape' le'e diox.

¹⁷ Chneyoida' le'e beṇə' bišə' par gaple cuidad len beṇə' ca' zjənaquə beṇə' gotil na' chso'one' par nič beṇə' yeziquə'əchlə chso'one' de'e mal. Beṇə' ca' chso'on ca' chso'one' contr de'en babsedcho che Diozən'. Na' bito gonle txen len lega'aque'. ¹⁸ Beṇə' ca' chso'on ca' bito choso'ozenague' che Xancho Jesocristən', con chso'one' de'e bia'azalažə'əga'aque'. Xochechgua chso'e dižə' choso'opeine' beṇə' ca' chse'ejle'edaza, na' choso'o'xoayague' lega'aque'. ¹⁹ Yoguə' beṇə' zjəneze' de que le'e chzenagle che Diozən', na' de'e na'anə' chebeida'. Na' che'enda' sole cue' yichjle par gonle de'e güen caguə' par gonle de'e mal. ²⁰ Na' Diozən' ben' chon par chzo chbezcho binlo leczə' le' gone' par nič lgüegwə' əgwlej əgwšošjle xtižə' gwxiye'ena'. Na' Xancho Jesocristən' sotezə' soe' gaqualenšgacze' le'e.

²¹ Temtio' ben' chonlen nada' žin chguape' le'e diox. Na' leczə' ca' bišə' ljuežja' quinga choso'oguape' le'e diox, Losion', Jasonə' na' Sosipaterən'.

²² Nada' Tersio chzoja' cart nga con can' na Pabən', leczə əchguapa' le'e diox, ca naquə le'e chonlilažə'əle Xanchon' can' chonlilažə'ane' nada'.

²³ Chguap Gayon' le'e diox. Nada' Pab zoa' liže'enə'. Na' leczə liže' na' chəsə'əžag benə' ca' chso'elao' Cristən'. Erasto ben' naquə tesorer che syodan' chguape' le'e diox, na' benə' bišə'əcho Cuarto.

²⁴ Chnaba' gaquəlen Xancho Jesocristən' yoguə'əlolle. Na' ca'ašgaczən' gaquə.

Cho'elaogüe'e Diozən'

²⁵⁻²⁷ Ledoye'ela'och Diozən' zejlicane, Dioz ben' naquə le'ezelaogüe benə' sin'. Len' nape' yelə' guac par chaclene' chio'o nič sotezə socho gonlilažə'əchone' na' chaclencze' can' na de'en əchyixjui'a che Jesocristən'. De'en əchyixjui'a na'anə' naquən to dižə' güen dižə' cobə de'en cui no gwneze dezd ža gwlasda'ote, pero na'a Diozən' bablo'ine'en chio'o. Diozən' babene' ca baņezechon, babzejni'ine' chio'o bi zejen de'en bosozoj de'e profet ca'. Dioz ben' zo zejlicane bene' mendad par nič yoguə' chio'o benach ənezecho dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən' par əgwzenagcho che' na' gonlilažə'əcho Jesocristən'. Na' Jesocrist na'anə' gaquəlene' chio'o par güe'ela'ocho Diozən' zejlicane. Na' ca'ašgaczən' gaquə. *Pab*

Cart Nech De'en Bzoj San Pabən' Par Beṇə' Corinto Ca'

Pabən' chzoje' beṇə' ca' chso'elao' Cristən' Corinton'

¹⁻² Nada' Pab chzoja' le'e cart nga. Nezczele de que Diozən' gwleje' nada' par naca' apostol che Jesocristən', chedə' can' gwnalaže'e. Chzoja' cart nga par le'e bagwlej Diozən' niç chdopə chžagle cho'ela'ole Jesocristən' lao' syoda Corinton'. Nada' len beṇə' bišə'əcho Sostenesən' chguaptō' le'e diox. Diozən' bagwleje' le'e can' gwleje' neto' par naccho lao ne'enə' laogüe de'en ngodə'əcho txen len Cristo Jeso'osən'. Chzoja' cart nga par yoguə'əloḷ beṇə' gatə'ətezə nite'e, beṇə' chso'on orasyon chso'olğüiže' Xancho Jesocristən'. Naque' Xanga'aque' na' leczə naque' Xancho. ³ Chṇaba' lao Xacho Diozən' na' lao Xancho Jesocristən' əsa'aclenšgue' le'e na' so'one' par so cuezle binḷo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'.

Cristən' chone' par niç zocho mbalaz

⁴ Syempr cho'a yelə' choxcwlen che Diozən' can' chone' par niç Cristo Jeso'osən' chaclene' le'e. ⁵ De'en chonḷilažə'əlene' chaclenchgüe' le'e par niç chejni'ile yoguə' de'e ca' babzejni'i Diozən' le'e na' cho'ele dižə' chei. ⁶ Na' bachonḷe ca nacbia' de que xtižə' Cristən' de'en chejle'ele naquən de'e li. ⁷ Chaclen Diozən' le'e len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen' par gonḷilažə'əchlene' na' par niç gonchle can' chazlaže'enə' žlac chbezcho yidə Xancho Jesocristən' yetlas. ⁸ Diozən' gaquəlene' le'e soczle gonḷe can' chazlaže'enə' par niç catə'an yidə Xancho Jesocristən' yetlas notono gaquə əne' de que naple dolə'. ⁹ Diozən' zotezə zoe' chone' complir can' ne'enə'. Le'enə' bagwleje' le'e par niç naquə yichjla'ažda'olen' tozə len yichjla'aždao' Xi'ine' Jesocristən' ben' naquə Xanchon'.

Beṇə' ca' chso'elao' Cristən' Corinton' bito zjənaque' tozə

¹⁰ Beṇə' bišə', laogüe de'en chonḷilažə'əcho Xancho Jesocristən' chneyoida' le'e gonḷe txen len ljuəžjle na' bito tiḷə gwšəšle. Tozə xbab gonḷe na' tozə can' əgwžiale bia'. ¹¹ Beṇə' bišə', beṇə' ca' nita' liž Cloe baboso'ozenene' nada' de que chdilə chšəšle. ¹² Enia' chdilə chšəšle, chedə' ballə nale: "Naogua' de'en chsed chlo'i Pab." Na' yeballe nale: "Naogua' de'en chsed chlo'i Apolos." Na' yeballe nale: "Naogua' de'en bsed blo'i Cristən'." ¹³ ¿Echaquele bselə' Diozən' Cristən' par yebeje' to chopzle xni'a de'e malən'? ¿Ena' chaquele nada' Pabən' gwso'ote' le'e yag corozən' par gwdixjua' xtolə'əle ca'? Na'alje žəpor la nada'anə' gwchoale nisən'? Bito. ¹⁴ Crispo na' Gayo na'azən' bcho'a nis. Na' choxcwlen Diozən' notoch no zo entr le'e beṇə' yesə'əne' de que leczə nada' bcho'aga'aca'ane' nis. ¹⁵ Bito che'enda' no əṇa de que por la' na'anə' gwchoe' nisən'. ¹⁶ Na' leczə nada' bchoa' beṇə' ca' nita' liž Estefanasən' nis. Na' bitoch chjsa'alažə'a šə noch zo beṇə' bcho'a nis. ¹⁷ Nezdə' Cristən' bito bsele'e nada' par gwcho'a beṇə' nis. Bsele'e nada' par chyixjui'a dižə' güen dižə' cobə che'enə'. Na' catə' chyixjui'an bito cho'a dižə' zdebə de'e cui se'ejni'i beṇə'. Bito che'enda' no gague de que nada' naca' beṇə' sin', chedə' šə so'one' xbab che yelə' sin' chia'anə' bito əsa'aquene' de que de'e zaque'enə' ca de'en bnežjw cuin Cristən' gwso'ot beṇə' le' le'e yag corozən'.

Cristən' bedəlo'e yelə' chnabia' na' yelə' sin' che Diozən'

¹⁸ Beṇə' ca' cui choso'ozenag che Diozən' yesə'əbiayi'e zejlicane. Lega'aque' bito chse'enene' no güe'elen lega'aque' dižə' can' gwso'ot beṇə' Cristən' le'e yag corozən'. Pero Cristən' babene' par niçh chio'o cui yeyejcho lao yi' gabilən'. Na' nezecho de que zaquə'əchgua dižə' de'en cho'echo de que gwso'ote'ene' le'e yag corozən', chedə' dižə' nan' chzejni'in beṇə' de que Diozən' nape' yelə' guac par chocobe' yichjla'aždao' notə'ətezcho chonlilažə'əchone'. ¹⁹ Chac can' na Xtižə' Diozən' de'en nyojən:

Nada' gona' par niçh nachbia' de que beṇə' sin' ca' caguə de'e li zjənsine'enə',

na' gona' par niçh beṇə' ca' chse'ejni'i de'e zan lao yežlyo nga bito bi bi de gon ca de'en chse'ejni'ine'enə'.

²⁰ Nitə' beṇə' bazjənsed yelə' sin' che beṇəchən', na' nitə' beṇə' choso'osed choso'olo'i lei che Diozən', na' nitə' beṇə' chso'e dižə' che de'en chac lao yežlyo nga. Beṇə' ca' chsa'aquene' chso'one' xbab sin', pero lao Diozən' bito bi bi zaquə' xbab chega'aque'enə'. ²¹ Diozən' naque' beṇə' sin' na' le'enə' bene' par niçh yelə' sin' che beṇəchən' bito chaclenən beṇə' par so'ombi'ene'. Pero na' con beṇə' se'ejle' xtiže'enə' de'en chyixjue'eto', Diozən' chazlaže'e yebeje' lega'aque' xni'a de'e malən', la'anə'əczə beṇə' ca' cui zjənombia' Diozən' chsa'aquene' de que bito bi bi zaquə' dižə' de'en chyixjue'eto'.

²² Ca naquə beṇə' Izrael ca' cui chso'onlilažə' Cristən', chəsə'əṇabe' yesə'əle'ine' miłagr par yesə'ənezene' šə le Dioz nan' bsele'e Cristən', na' le'egatezə ca' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael na' cui chso'onlilaže'e Cristən', zjəchi' yichjga'aque' porzə che bitə'ətezə dižə' cobə de'en chsa'aquene' naquən dižə' sin'. ²³ Pero na' neto' chyixjue'eto' can' gwso'ote' Cristən' le'e yag corozən'. Na' catə' chyixjue'eto'on beṇə' Izrael ca' bito chsa'azlaže'e na' bito chse'ejle'e chei. Na' leczə beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izraelən' catə' chse'enene' dižə' de'en chyixjue'eto', leczə chsa'aquene' de que bito bi bi zaquə'an. ²⁴ Pero chio'o bagwlej Diozən' par naccho xi'ine', chio'o naccho beṇə' Izrael na' chio'o cui naccho beṇə' Izrael, nezecho de que Diozən' chlo'e yelə' chnabia' che'enə' na' yelə' sin' che'enə' ca de'en bsele'e Cristən' gwso'ote'ene' por ni checho. ²⁵ Na' de'en bsele'ene' gwso'ot beṇə' le' por ni chechon' beṇəchən' chsa'aquene' de que bito bi zaquə' de'en chon Diozən', na' chsa'aquene' de que bito bi yelə' chnabia' napə Diozən'. Na' ca de'en bsele'ene' chlo'en de que Diozən' lechgualə beṇə' sin' naque' cle ca beṇəchən' na' lechgualə chnabi'ache' ca beṇəchən'. ²⁶ Le'e gon xbab beṇə' bišə', Diozən' gwleje' chio'o par naccho xi'ine'. Bito naquə zanchə beṇə' sin' segon can' chso'on beṇəchən' xbab checho, na' nic naquə zanchə beṇə' gwnabia', na' nic naquə zanchə beṇə' blaο. ²⁷ Diozən' gwleje' chio'o par naccho xi'ine', la'anə'əczə bito naccho beṇə' sin' na' la'anə'əczə bito naccho beṇə' gwnabia'. Gwleje' chio'o par niçh chzejni'ine' beṇə' ca' cui zjənombi'ene' de que yelə' sin' na' yelə' gwnabia' chega'aque'enə' bito bi zjəzaquə'an laogüe'enə'. ²⁸ Chio'o cui naccho beṇə' blaο na' cui bi zaquə'əcho par beṇəchən'. De'e na'anə' beṇə' ca' cui zjənombia' Diozən' chəsə'əgue'ine' chio'o. Pero Dioz na'anə' gwleje' chio'o par naccho xi'ine' niçh sa'acbe'ine' de que bitobi bi zaquə' xbab chega'aque'enə' ca de'en choso'ozoe' Diozən' ca'alə. ²⁹ Na' Diozən' babene' par niçh notono no gaquə güe'elao' cuine laogüe'enə'. ³⁰ Dioz

na'anə' babene' par niç ngodə'əcho txen len Cristo Jeso'osən'. Diozən' banone' chio'o beṇə' sin' chedə' Cristən' naque' beṇə' sin'. Banone' par niç naccho beṇə' güen laogüe'enə', chedə' Cristən' naque' beṇə' güen laogüe'enə'. Banone' la'ažda'ochon' xi'ilažə' chedə' Cristən' naque' beṇə' la'aždao' xi'ilažə'. Na' lecəə le'enə' babene' par niç cui bi xtolə'əchon' de, chedə' Cristən' gwɔdixjue' xtolə'əchon'. ³¹ Na' nyoj Xtižə' Diozən' nan: "Bito cheyaḷə' güe'elao' cuincho sino cheyaḷə' güe'ela'ochə Xancho Diozən'."

2

Pabən' be'e xtižə' Cristən' ben' gwso'ot beṇə' mal ca' le'e yag corozən'

¹ Beṇə' bišə', catə' bedəya'a xtižə' Diozən' gan' zolen' bito bi'a dižə' zdebə de'e cui šejni'ile, na' caguə bi'a dižə' par niç gonle xbab de que nada' naca' beṇə' sin'. ² Gwnia' lo'o la'aždaogua'a de que žlac soa' len le'e bito bi bichlə dižə' gua'a sino que gua'a dižə' che Jesocristən' na' can' gwso'ote'ene' le'e yag corozən', na' bena' can' gwnia' lo'o la'aždaogua'anə' catə'an bida' gan' zolenə'. ³ Gocbe'ida' bito bi gaguə gona' par niç šejle'ele dižə' de'en gua'anə' na' de'e na'anə' lechgualə bžeba' na' golə' gwɔxiza' catə' bena' xbab šə gwzenagle chia'. ⁴ Na' catə' bi'a dižə' che Cristən' bito bi'a dižə' len yelə' sin' chia' par niç gonle can' gwni'anə'. Spirit che Diozən' gocwlenən le'e len yelə' guac cheinə' par niç gocbe'ile de que dižə' lin' bi'a. ⁵ Bi'a dižə'an ca' par niç notono no gaguə əṇa de que chonḷilažə'əle Diozən' por ni che yelə' sin' chia'anə'. Nezczecho de que Dioz nan' gocwlene' le'e len yelə' guac che'enə' par niç chonḷilažə'əlene'.

Spirit che Diozən' chonən par niç chejni'ito'

⁶ Na' de'e li chaclen Diozən' neto' par niç cho'eto' dižə' sin' len beṇə' ca' bachse'ejni'i xtiže'enə'. Pero na' yeziquə'əchlə beṇə' ža' yežlyo nga bito chsa'aque' de que xtižə'əto'on naquan de'e sin'. Na' ni que chsa'aque beṇə' gwnabia' ca' ža' yežlyo nga de que cho'eto' dižə' sin'. Na' ca naquə beṇə' gwnabia' ca' ža' yežlyo nga, gwžin ža catə' te yelə' gwnabia' chega'aque'enə'. ⁷ Na' dižə' sin' de'en cho'eto', Dioz nan' babzejni'ine'en neto'. Notono gwneze dižə' sin' che'enə' antslə, pero ṇa'a babzejni'ine'en neto'. Lao yelə' beṇə' sin' che Diozən' gwchoglaogüe'en nac gone' par niç gone' chio'o yelə' bala'an. ⁸ Na' ni tozə beṇə' gwnabia' beṇə' ža' yežlyo nga bito gwse'ejni'ine' yelə' sin' che Diozən'. La' žalə' gwse'ejni'ine'en, bito boso'ode'e Xancho Jesocristən' le'e yag corozən', ben' naquə le'ezelaogüe beṇə' zaque'e. ⁹ Na' Xtižə' Diozən' de'en nyojən nan: Notono ṇe'e le'i de'e šao' de'e güen de'en gon Diozən' len beṇə' ca' chsa'aque' che',

na' nic nonə' yesə'əneze can' gone',

na' nic nonə' gon xbab chei lo'o yichjla'aždaogüe'enə'.

¹⁰ Pero ṇa'a ža, Diozən' babene' par niç Spirit che'enə' bzejni'in chio'o ca naquə de'e güen de'en chone' len chio'o chaquecho che'. Tcho'a tšao' chejni'i Spirit che Diozən' can' chone'enə', na' lecəə ṇez nle'in de'en ngašə' len beṇə'chən'.

¹¹ Notono no neze bi xbab chon beṇə' yoblə, chedə' con to tocho nezecho bi xbabən' choncho. Na' nic no neze bi xbabən' chon Diozən'. Spirit che' na'azən' nezen bi xbabən' chone'. ¹² Na' Diozən' bsele'e Spirit che'enə' zon lo'o la'ažda'ochon' par niç chnezecho yoguə'əloḷ de'e šao' de'e güen de'en chon Diozən' len chio'o laogüe de'en nzi'ilažə'e chio'o. De'e na'anə' bitoch choncho xbab ca xbab de'en chso'on beṇə' yeziquə'əchlə

ža' yežlyo nga. ¹³ Neto' cho'eto' dižə' che de'e ca' chon Diozən' len chio'o, pero caguə cho'eto'on lao yełə' beŋə' sin' cheto'onə'. Spirit che Dioz nan' chzejni'in neto' dižə' de'en cho'eto'onə'. Na' beŋə' ca' bayo'o Spirit che Diozən' lo'o yichjla'ažda'oga'aque'ena', lega'acze'ena' chse'ejni'ine' de'en chsed chlo'iga'aqueto'one'.

¹⁴ Na' beŋə' ca' cui yo'o Spirit che Diozən' lo'o yichjla'ažda'oga'aque'ena', bito gaquə se'ejni'ine' de'en chsed chlo'i Spiritən' chedə' chsa'aque'ne' bito bi bi zaquə'an par lega'aque'. Bito chse'ejni'ine'en chedə' bito yo'o Spiritən' lo'o yichjla'ažda'oga'aque'ena' par gaquəlenən lega'aque' se'ejni'ine'en. ¹⁵ Chio'o bayo'o Spirit che Diozən' lo'o yichjla'ažda'ochon', de'e na'anə' chaclenən chio'o par ničh chacbe'icho che bitə'atezə de'en goncho šə naquən güen o šə naquən mal gonchon. Pero na' beŋə' yeziquə'achlə bito chse'ejni'ine' de que de'en chene'e Spirit che Diozən' gon chio'o naquən de'e güen. ¹⁶ Na' Xtižə' Diozən' de'en nyojən nan: "Notono zo no chejni'i xbab che Xancho Diozən' to gwłazze'. Na' Diozən' bito bi de de'e əgwšed əgwło'i beŋə'chən' le'." Pero Diozən' babene' par ničh choncho xbab can' chazlažə' Cristən'.

3

Txenŋə' gwso'one' xšin Diozən'

¹ Beŋə' bišə', catə' bi'a xtižə' Diozən' len le'e, bito bi'an can' cho'an len beŋə' ca' bachoso'ozenag che Spirit che Diozən', chedə' le'e ne'e chzenagle che la'ažda'omallen'. La'anə'əczə bachonlilažə'əle Cristən' gwxaquə'əlebele ca bidao'. ² Catə' ze'e gwzolaole chonlilažə'əle Cristən' gwxaquə'əlebele ca bidao' ne'e chsa'ažə' laogüe de'en cuinə' šejni'iša'ogüe'ele de'e ca' chene'e Diozən' šejni'ile. De'e na'anə' bsd blo'ida' le'e de'e ca' cui naquə zdebə šejni'ile, na' xte ža neža ne'e chsed chlo'ida' le'e ca' chedə' cuinə' gac šejni'ile de'en naquə zdebə. ³ Nachia' bitonə' gac šejni'ile de'en naquə zdebə, chedə' ne'e chzenagle che la'ažda'omallen'. De'en chgüe'i ljuežjle na' chdilə chžašle zeje dižə' chzenagczle che la'ažda'omallen' can' chso'on beŋə' ca' cui chso'onlilažə' Cristən'. ⁴ Chzenagle che la'ažda'omallen' ca de'en na balle: "De'en chsed chlo'i Pabən' naogua'", na' yeballe nale: "De'en chsed chlo'i Apolosən' naogua'." De'e na'anə' nia' chonle can' chso'on beŋə' ca' cui chso'onlilažə' Cristən'.

⁵ ¿Noxa nada' Pab na' noxa Apolosən'? Neto' naquəto' beŋə' güen xšin Diozən' na' neto' be'elento' le'e xtiže'ena'. Na' cuin Diozən' bene' par ničh balle benlilažə'əle Cristən' catə' bi'a dižə' güen dižə' cobə che'ena' len le'e na' leczə bene' par ničh yeballe benlilažə'əle Cristən' catə'an Apolosən' be'elene'en le'e. ⁶ Zgua'atec nadan' be'elena' le'e xtižə' Diozən' na' gwxaquə'əlebəda' ca to beŋə' chaz. Na' laogüe de'en leczə bsd blo'i Apolosən' le'e, gwxaquə'əlebene' ca be'en chyił. Na' can' chon Diozən' ničh chcha'o chxen de'en chazcho, leczə can' bene' par ničh gwyejle'ele xtiže'ena' de'en be'elento' le'e. ⁷ Bitotec bi zaca'a nada' de'en be'elena' le'e xtižə' Diozən', na' nic Apolosən' de'en bsd blo'ichene'en le'e. Dioz nan' zaquə' chedə' le'ena' bene' par ničh gwyejle'ele xtiže'ena'. ⁸ Ben' chyixjue'e xtižə' Diozən' de'e neche na' ben' chyixjue'en de'e gwchope, txenŋə' chso'onə' xšin Diozən' na' tozəczə can' cheyałə gapəga'acchone' respet. Na' Diozən' gone' par ničh to toe' yesə'anite'e mbalaz segon can' gwso'one' xšine'ena'. ⁹ Neto' ža, txenŋə' chonto' xšin Diozən' entr le'e. De'e

na'anə' gwxaquə'əlebetə' ca beṇə' goz go'oṅ na' le'e gwxaquə'əlebele ca yežlyon' gan' chac žinnə'.

Na' leczə le'e chdopə chžagle cho'ela'ole Cristən' yoguə'əle txen gwxaquə'əlebele ca to yo'o che Diozən' na' neto' gwxaquə'əlebetə' ca beṇə' ben yo'onə'. ¹⁰ Diozən' goclene' nada' par ničh naca beṇə' nech bena' xšine'enə' entr le'e. De'e na'anə' gwxaquə'əlebəda' ca beṇə' bxe lan yo'o. Na' bena' xšine'enə' ca chon to mues beṇə' chacchgua. Na' nita' beṇə' yoblə beṇə' leczə boso'osed boso'olo'ine' le'e na' lega'aque' gwxaquə'əlebəga'aque' ca beṇə' gosə'əbec ze'enə'. Na' šə nochlə beṇə' yoso'osed yoso'olo'ine' le'e, cheyalə' so'one' xbab par ničh yoso'osed yoso'olo'ine' le'e porzə de'en naquə de'e li. ¹¹ Le'e chdopə chžagle cho'ela'ole Jesocristən' yoguə'əle txennə' gwxaquə'əlebele ca to yo'o de'en chac, na' Jesocristən' gwxaquə'əlebene' ca lan yo'onə'. Na' šə no chene'e əgwxe laneina' de'e yoblə, bitoch gaquə, chedə' tozə Jesocristən' zaque'e par gonlilažə'əchone'. ¹² Nezecho chcheje bitə'ətezə ze'e de'e chxe beṇə' lao lan yo'onə' segon šə none'en de or, de p̄lat, de yej fin, de yag, de yix, o de dod. Can' gwxaquə'əlebele de'en yoso'osed yoso'olo'i beṇə' le'e. ¹³ Na' catə' əžin ža choglaio Diozən' che yoguə'əlol beṇə', cana'ach la'alaon che to to beṇə' boso'osed boso'olo'ine' le'e šə boso'osed boso'olo'ine' le'e de'en naquə de'e li, o šə cui. Na' šə boso'osed boso'olo'ine' le'e de'en naquə de'e li, gwxaquə'əlebəga'aque' ca to beṇə' ben yo'o de or de p̄lat o de yej fin chedə' de'e ca' bito chse'eyən. Pero na' šə boso'osed boso'olo'ine' le'e clelə, gwxaquə'əlebəga'aque' ca to beṇə' ben yo'o de yag, de yix, o de dod chedə' de'e ca' chse'eyən. Catə' əžin žan' choglaio Diozən' che yoguə'əlol beṇə', gone' ca la'alaon šə de'en ben to to beṇə' güen xšine'enə' naquən de'e zaque'e o šə bito bi zaquə'an. Ca'aczən' nla'alaon che to to yo'o segon naquən' zjənaquən. ¹⁴ Beṇə' ca' boso'osed boso'olo'ine' le'e de'en naquə de'e li, cuin Diozən' gone' ca yesə'əzi' beṇə' ca' yelə' bala'an. ¹⁵ Pero beṇə' ca' boso'osed boso'olo'ine' le'e clelə gwxaquə'əlebəga'aque' ca beṇə' šey ližen'. Na' nacchguaze gaquə yesə'əchoje' par cui se'eye', bito bi yelə' bala'an yesə'əzi' e chedə' bito boso'osed boso'olo'ine' le'e can' cheyalə'.

¹⁶ Chio'o chdopə chžagcho cho'ela'ocho Jesocristən', yoguə'əcho txennə' gwxaquə'əlebecho ca to yo'odao' gan' chso'elao' beṇə' Diozən' chedə' Spirit che'enə' zon lo'o yichjla'ažda'ochon'. ¹⁷ Na' šə to beṇə' gone' par ničh chio'o chdopə chžagcho cho'ela'ocho Cristən' cuejyichjcho dižə' li che Diozən', Diozən' gwnežjue' castigw zejlicanə che ben' gon ca', chedə' bagwlej Diozən' chio'o par naccho lažə' ne'enə' na' zo Spirit che'enə' lo'o yichjla'ažda'ochon'.

¹⁸ Šə nocho chaquecho nsi'incho, bito cheyalə' xoayagcho. Cheyalə' gacbe'icho de que bitotec bi zaquə' xbab chechon' ničh ca' Diozən' gone' chio'o yelə' sin' che'enə'. ¹⁹ Beṇə' ca' cui zjənombia' Diozən' yelə' sin' chega'aque'enə' bitobi zaquə'an lao Diozən'. La' nyojczə Xtizə' Diozən' nan: "Beṇə' ca' chsa'aque'ne' zjənaque' beṇə' sin', Diozən' gone' par ničh yesə'əbiayi'e por ni che xbab mal chega'aque'enə'." ²⁰ Na' yeto gan' nyojən nan: "Xancho nan' neze de que xbab che beṇə' sin' ca' bito gaquəlenən lega'aque' par so'ombi'ene'." ²¹ Ca naquə neto' əbsed əblo'ito' le'e, bito gonle xbab de que naquəto' le'ebeyože beṇə' zaque'e. Dioz na'aczən' bsele'e yoguə'əto' par chaclento' le'e na' bsi'e xneze par ničh bitə'ətezəchlə de'e zjəde na' de'e ca' chac chsa'aclenən le'e. ²² Diozən' bsele'e nada' na' Apolosən' na' Bedən' par chaclento' le'e. Na' bene' yežlyon' par ničh leczə

chaclenən chio'o. Na' chone' par niçh bitə'ətezə de'en chac çhecho lao mbancho o catə'ən gatcho əsa'aclenən chio'o nā'a na' batə'ətezəchlə. ²³ Na' laogüe de'en cho'ela'ocho Cristən' ngodə'əcho txen len le' can' ngode'e txen len Xē' Diozən'.

4

De'en gwlo'o Diozən' lao na' apostol ca' par gwso'one'

¹ Cheyalə' gonle xbab de que naquəto' beṇə' güen xšin Cristən'. Diozən' babzejni'ine' neto' de'en cui no gwṇeze antslə, de'e na'anə' Cristən' ngü'e'e lao na'ato' chsed chlo'ito'on beṇə'. ² Na' chonən byen gonto' complir de'en ngü'e'e lao na'ato' gonto'. ³ Na' ca naca' nada' bitobi nonən len nada' la'ənə'əczə šə jostis o šə le'e chaquele de que bito chona' can' cheyalə' gona'. Bito nia' šə chona' can' cheyalə' gona' o šə cui. ⁴ Nada' chacda' de que bito bi dolə' napa' len bitə'ətezə de'e chona', pero caguə ni çhe de'e na'anə' əṇa Diozən' çhia' de que bito bi xtołə'a de. Xancho Cristən' əṇe' šə chona' can' cheyalə' gona' o šə cui. ⁵ De'e na'anə' bito cheyalə' bi əṇacho çhe notə'ətezə beṇə' šə chone' can' cheyalə' gone' o šə cui. Catə'əchən' yidə Xancho Cristən' yeto, ca na'achən' gone' par niçh əṇezecho de'en cui nonə' ṇeze nā'a. Gone' par niçh yeyache'icho xbab de'en yo'o lo'o yichjla'aždao' to tocho, na' cana'achən' Diozən' əṇe' šə nochon' chon güen.

⁶ Beṇə' bišə', babi'a xtižə' Apolosən' na' xtižə'a par niçh šejni'ile can' na xtižə' Diozən' de que bito cheyalə' güe'ela'ocho çhe to beṇə' šə naquən' chsed chlo'ine' na' niqwe gue'icho çhe yetoe'. ⁷ ¿Echaquele de que zaquə'əchle cle ca beṇə' ca' yelə'? ¿Ede bi de'e de çhele de'e cui beṇ Diozən'? Bito bi de. Nezele naquən de'e beṇ Diozən' le'e, de'e na'anə' bito cheyalə' ga'alazə'əle len de'en deilen'?

⁸ Chacłjeile bitoch bi chyažjele, na' de que bazole mbalaz la'ənə'əczə cui chac çeto' ca'. Yebeito' žalə' de'e liczə zole mbalaz na' soto' mbalaz txen len le'e žalə' ca'. ⁹ Diozən' bsele'e neto' apostol naquəto' ca to beṇə' le'eze laogüe cui zaque'e o ca beṇə' nçhoglaon çhe gate'. Na' Diozən' bsi'e xṇeze par niçh angl ca' na' beṇə' ca' ža' yežlyon' chəsə'əgüie' can' chac çeto' can' chəsə'əgüia beṇə' to comedy. ¹⁰ Beṇə'chən' chsa'aquene' bito bi bi zaquə'əto' por ni çhe de'en chonto' xšin Cristən'. Pero na' le'e ža, chonle par niçh chsa'aquene' nacle beṇə' sin' la'ənə'əczə ngodə'əle txen len Cristən'. Neto' nezeto' caguə bi chac gonto', pero le'e chaquele chac gonle bitə'ətezə. Chso'elao' beṇə' le'e na' chəsə'əgue'ine' neto'. ¹¹ Xte ža ṇeža zan las cui de de'e ye'ej de'e gaoto', na' bito bi xala'anto' de, na' chəsə'əbažə' beṇə' neto', na' nic bi ližto' de. ¹² Na' len ṇi'a na'ato' chonto' žin par niçh chon cuanto' mantener. Na' catə' choso'ožia choso'onitə' beṇə' neto', nachle chṇabto' niṭe'e mbalaz, na' catə' choso'oçhi' choso'osaquə' beṇə' neto', chgo'o chçhejlažə'əto' ca de'en choso'oçhi' choso'osaquə'e neto'. ¹³ Na' catə' beṇə' chṇe' clellə çeto', nachle cho'elenga'acto'one' dižə' šao'. Na' xte ža ṇeža nitə' beṇə' chəsə'əgue'ine' neto' ca chəsə'əgue'ine' no beb na' can' chsə'əgue'ine' no de'e naquə zban.

¹⁴ Na' ca naquə de'e ca' de'en baçh bzoja' le'e, bito bzoja'an par niçh gaquele zto'. Nacle ca xi'ina' na' chacda' çhele. De'e na'anə' choṇa' le'e çe sejw quinga. ¹⁵ Nitə'əłja ši mil beṇə' choso'osed choso'olo'ine' le'e che Cristən', pero toza' nada' naca' ca xale çhedə' zgua'atec nada' gwđixjui'a dižə' güen dižə' cobə çhe Cristo Jeso'osən' len le'e par niçh

chonlilažə'əlene'. ¹⁶ Na' de'en naca' ca xale de'e na'anə' chneyoida' le'e gonle can' chona'anə'.

¹⁷ De'e na'anə' bseła'a Temtion' gan' zolenə'. Banona'ane' ca xi'ina' beṇə' chacda' chei laogüe de'e bsed blo'ida'ane' par chonlilaže'e Xancho Cristən'. Na' zoteze' chone' complir can' cheyalə' gone'. Na' Temtio na'anə' gone' par niç əžjsa'alazə'əle de'en babsed bablo'ida' le'e che Cristən' ca de'en chsed chlo'ida' beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Cristən' gatə'ətezə nite'e. ¹⁸ Balle nale de que bito bi zaca'a parzə niç chon cuinle xen na' chonle ca' laogüe de'en chonle xbab de que bitoch yida' gan' zolenə'. ¹⁹ Pero caguə chžach yida' gan' zolenə' šə Xancho Diozən' güe'e latjə. Na' catə' yida' cana' degüia' gonle can' nalena'. ²⁰ Ca naquə beṇə' ca' chnabia' Diozən' lega'aque', Diozən' chone' par niç gaquə so'one' can' chso'e dižə'ən. Caguə con chəsə'ənazə'ena'. ²¹ ¿Nac chene'ele gona'? ¿Egüida' gan' zolenə' par gona' le'e castigw o šə yida' gwlo'a can' chacda' chele sin cui bi dižə' ənia' le'e? Legon xbab naquən' chene'ele gona'.

5

To beṇə' gwzolen no'ol che xe'enə' ca xo'olacze'

¹ Chso'echgua beṇə' xtižə'əle de que zo to beṇə' byo entr le'e beṇə' zolene' no'ol che xe'enə' ca xo'olacze'. Beṇə' ca' cui chso'elao' Diozən' bito chžinlaže'e de'e yelə' zton' chso'one' ca de'e yelə' zto'onə' chon be'enə'. ² Na' la'anə'əczə chac ca' cho'elao' cuinle. Bito güe'elao' cuinle. Cheyalə' yegüine'ele na' cuich güe'ele latjə gone' txen len le'e. ³ La'anə'əczə bito zoa' na' len le'e, bagwchoglaogua'an can' cheyalə' gonle len be'en chon de'e malən'. Na' le'e ža, le'e gon cuent lažə'əle de que naquəczcho txenṇə' šə bachonle ca'. ⁴ Na' catə' bandopə nžagle cho'ela'ole Xancho Jesocristən', zocze' chaclene' le'e len yelə' chnabia' che'enə', na' nada' choncza' txen len le'e. ⁵ Catə' bandopə nžagle txen, legwžon gon be'ena' txen len chio'o chonlilažə'əcho Jesocristən' na' le'e cueje' ca'alə par niç gon Satanasən' con nac chene'en len le'. De repent šə chi' saque'e na'a len cuerp che'enə' goša'alja yichjla'aždaogüe'enə' niç cui si'e castigw zejlicane catə'ən əžin ža choglaog Xancho Jesocristən' naquən' gac che to to beṇə'chən'.

⁶ Bito naquən' güen can' chonle cho'elao' cuinle chaquale chebei Diozən' le'e. Nezele catə' choncho yetxtil latə' xne'in chonən par niç cheyas doxen coazin'. Le'egatezəczə ca' catə' cho'ele latjə chcha'o chxench bitə'ətezə de'e mal entr le'e, yoguə'əlen' chaple dolə' cheda' yoguə'əlen' chonlenle ben' chon de'e malən' txen. ⁷⁻⁸ Beṇə' Izrael gwlaž cheto' ca' chsa'ape' cuidad cui chsa'ogüe' yetxtil de'e nchixə xne'i lao lni pascon' na' chsa'ape' cuidad par niç cui bi bi xna' cuazin' chega'an lo'o yo'o ližga'aque' lao lnin'. Ca'atezəczən' chio'o chonlilažə'əcho Cristən' cheyalə' gapcho cuidad do tyempte par niç cui bi de'e mal goncho na' cui bi de'e mal ta' achen yichjla'ažda'ochon'. Cheyalə' cuejyichjcho de'e malən' cheda' Cristən' gwduxjue' xtolə'əchon' par bebeje' chio'o xni'a de'e malən'. Na' de'en gwso'ote' le' por ni checho gwxaquə'əlebene' ca xilə' daon' bian' chso'ot beṇə' Izrael ca' lao lni pascon'. De'en chonlilažə'əcho Cristən' ža, cheyalə' cuejyichjcho de'e malən' na' goncho porzə de'e güen.

⁹ Bzoja' to cart par le'e na' gwnia' de que bito cheyalə' socho binlo len beṇə' chgo'o xtoi na' be'enə' chbejyichj no'ol chei o be'en che' par chzolene' beṇə' yoblə. ¹⁰ Catə' nia' cabi cheyalə' socho binlo len lega'aque',

bito cho'a dižə' che beṇə' ca' cui naccho txen cho'ela'ocho Cristən' sino que cho'a dižə' che ljuēžjcho beṇə' leczə chso'elao' Cristən'. Na' leczə ca' nia' bito socho binlo len beṇə' chəsə'əzelažə' bi de'e de che beṇə', nic len beṇə' chəsə'əca'a bi de'e de che beṇə', na' nic len beṇə' chso'elao' lgu'a lsaquə'. Nia' ca' che ljuēžjcho beṇə' ca' naccho txen cho'ela'ocho Cristən'. Žalə' cui chac socho binlo len beṇə' ca' cui chso'elao' Cristən', bitoch gac socho yežlyo nga žalə' ca'. ¹¹ Šə' entr le'e nitə' beṇə' nacho bišə'əcho beṇə' chəsə'əža' xtoga'aque' o beṇə' chəsə'əbejyichj no'ol chega'aquei o be'en chega'aquei par chəsə'əzolene' beṇə' yoblə, o beṇə' chəsə'əzelažə' bi de'e de che beṇə', o beṇə' chse'ejni'alažə' lgu'a lsaquə', o beṇə' choso'ožia choso'onitə' ljuēžjga'aque', o beṇə' gü'e'e zo, o beṇə' bgüan, bito cheyalə' sole binlo len lega'aque'. Na' bito cheyalə' gaolenga'aclene' txen. ¹² Beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Cristən' txen len chio'o cheyalə' choglaochon chega'aque' catə' əsa'ape' dolə', pero bito bi cheyalə' əṇacho che beṇə' ca' cui chso'elao' Cristən' txen len chio'o. ¹³ Diozən' əṇe' che beṇə' ca' cui chso'elao' Cristən' de que zjənapə' dolə'. Na' ca naquə be'enə' chon de'e malən' ben' cho'elao' Cristən' txen len chio'o, cheyalə' cuejchone' ca'alə.

6

Bito ye'echo beṇə' cui zjənombia' Diozən' so'one' yelə' jostis chechon'

¹ Catə' chaole xya tole yetole chjəṇabele beṇə' ca' cui choso'ozenag che Diozən' par so'one' yelə' jostis chelen' lgu'a nabele beṇə' ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə. ¿Ebito chacbe'ile clellən' chonle? ² ¿Ecabi nezele de que gwžin ža catə' chio'o naccho lažə' na' Diozən' goncho yelə' jostis che beṇə' yeziquə'əchlə ža' yežlyo nga? Na' ca naquə goncho yelə' jostis chega'aque'en, guaquəczə goncho yelə' jostis che de'e ca' cuitec zjəzaque'e. ³ Leczə əgwžin ža goncho yelə' jostis che angl ca'. Na' naquəchxen' gaquə goncho yelə' jostis che de'e chso'on beṇə' lao yežlyo nga. ⁴ Na' catə' gaquəyožə ljuēžjle, bito cheyalə' žja'acle lao beṇə' ca' cui chso'onlilažə' Cristən' par so'one' yelə' jostis chelen', chedə' bitotec bi zjəzaque'e par chio'o chdopə chžagcho cho'ela'ocho Cristən'. ⁵⁻⁶ Che'enda' gaquəchgüeile lo'o yichjla'ažda'olen' ca de'en chja'acle lao jostis ca' cui chso'onlilažə' Cristən' chjətaole xya tole yetole le'e nacle bišə'əcho. ¿Eniga tole cui nacle beṇə' si'inṇə' par gon yelə' jostis che ljuēžjle catə' bin' chac chele?

⁷ Lechgualə clellən' chonle batə'ətezə chaole xya tole yetole. Mbalazəch zole žalə' chdele ca'alə šə' bi de'en chone ljuēžjlen' le'e, na' mbalazəch zole žalə' gü'e'ele latjə yesə'əque'e bi de'e de chele. ⁸ Chebanda' can' chonle contr ljuēžjle na' chca'ale bi de'e de chega'aque' la'anə'əczə zjənaque' txen len chio'o chonlilažə'əcho Cristən'.

⁹ Bito goncho xbabən' clellə. Notə'ətezcho šə' zotezcho choncho de'e malən' bito gaquə yežincho yoban' gan' zo Diozən' chnabi'e. Nitə' beṇə' chəsə'əgo'o xtoi na' beṇə' chso'on bichlə de'e yelə' zto' de'en nac ca'. Nitə' beṇə' chso'elao' lgu'a lsaquə'. Nitə' beṇə' chəsə'əbejyichj no'ol chei o be'en chei par chəsə'əzolene' beṇə' yoblə, na' beṇə' chəsə'əzolentezə le'e ljuēžj beṇə' byoga'aque' lgu'a de'e yesə'əca'a no'ol chega'aque', na' no'ol ca' chəsə'əzolentezə ljuēžj no'oləga'aque' lgu'a yesə'əque'e beṇə' byo. ¹⁰ Nitə' beṇə' chəsə'əban na' beṇə' chəsə'əzelažə' bi de che beṇə'; na' beṇə' gü'e'e zo; na' beṇə' choso'ožia choso'onitə' ljuēžjga'aque'; na'

benə' chəsə'əxoayague' par niçh yesə'əque'e bi de'e de che benə'. Ni to benə' chon de'e mal ca' cui gaquə yesyə'əžine' yoban' gan' zo Diozən' chnabi'e. ¹¹ Balcho bencho de'e mal ca' antslə. Pero na'a de'en chonlilažə'əcho Xancho Jesocristən', Spirit che Dioz chechon' babocobən yichjla'ažda'ochon' par niçh naccho benə' la'aždao' xi'ilažə', naccho lažə' na' Diozən' na' naccho benə' güen laogüe'enə'.

Cheyalə' goncho len cuerp chechon' ca si' Diozən' yelə' bala'an

¹² Nitə' benə' chəsə'əne' de que de lsens par goncho bitə'ətezə, pero nezecho caguə yoguə' de'en gonchon' naquən güen par chio'o. Na' la'anə'əczə šə chəsə'əna benə' de que de lsens par goncho bitə'ətezə, bito cheyalə' güe'echo latjə par niçh bi de'en goncho nabia'an chio'o. ¹³ Leczə nitə' benə' chəsə'əne': "Nsa' le'echon' par yelə' guao, na' deczə yelə' guaon' par lennə." De'e liczə can' chəsə'əne'enə', pero na' le'echon' len yelə' guaon', əžin ža catə' gon Diozən' par niçh te chega'aquən. Na' cuerp chechon' bito naquən par niçh co'o xtocho o par niçh goncho bichlə yelə' zto' de'en nac ca'. Naquə cuerp chechon' par niçh socho güe'ela'ochə Xancho Cristən', na' Xancho' zoczə' par gaquəlene' chio'o. ¹⁴ Diozən' bosbane' Xancho Cristən' ladjo benə' guatən', na' leczə ca' əžin ža catə' yosbane' chio'o ladjo benə' guatən' len yelə' guac che'enə'.

¹⁵ Ĵecabi nezele de que ngodə'əcho txen len Cristən' par niçh nabi'e cuerp chechon'? Na' de'en ngodə'əcho txen len le', bito cheyalə' so xtocho benə' gon cuerp chechon' lao ne'e. ¹⁶ Catə' to benə' chatə'əlene' xtoe' cuerp chega'aque'enə' chsa'aquən tozə, can' nyoj de'en gwna Diozən': "Benə' ca' çhopə əsa'aque' tozə cuerp." ¹⁷ Pero chio'o ngodə'əcho txen len Xancho Cristən' na' naquə yichjla'ažda'ochon' tozə len le'.

¹⁸ De'e na'anə' bito co'o xtocho na' bito goncho bitə'ətezəchlə de'e ca' zjənac ca'. De'e mal ca' yeziquə'əchlə bitotec chso'onən contr cuerp chechon', pero šə co'o xtocho o šə goncho bichlə de'e yelə' zto' de'en nac ca', lega'aquən chso'onən contr cuerp chechon'. ¹⁹ Spirit che Diozən' zon lo'o yichjla'aždao' to tocho ca to benə' zo lo'o yo'o che'. Dioz nan' bsele'e Spirit che'enə' zon lo'o la'ažda'ochon' par chnabia'an chio'o. Caguə chio'o ənachə naquən' gonchon'. ²⁰ Xancho Cristən' gwdixjue' xtolə'əchon' par niçh naccho xi'in' Dioz. De'e na'anə' cheyalə' goncho len cuerp chechon' na' len yichjla'ažda'ochon' ca si' Diozən' yelə' bala'an.

7

Cho'e dižə' che yelə' gošagna'anə'

¹ Na' de'e ca' bzojle nada' le'e cartən', de de'en che'enda' nia' le'e. Šə no benə' byo bito chene'ene' si'e no'olə gaque' xo'ole', güennə' chone'. ² Pero na' de'e nxož co'o xtole, de'e na'anə' naquəchən güen əgwšagna'ale par niçh ca' to to benə' byo so xo'ole' na' to to no'olə so be'en che'. ³ Na' le'e benə' byo, yeyatə'əlen no'olə che chele. Le'egatezəczə ca' le'e no'olə yeyatə'əlen be'en che chele. ⁴ Ca naquə no'olən' caguə le'əne' nac gone' len cuerp che'enə'. Le'egatezə ca' benə' byon' leczə caguə le'enə' əne' nac gone' len cuerp che'enə'. Çopte'en cheyalə' yoso'ozenag che ljuežjga'aque'. ⁵ Na' le'e benə' nšagna' bito əgwžonle yeyatə'əlen be'en chele o no'ol chele. Pero de'e gaquəczən' šə yelə' goxia che çhople cuezle to term güejə par niçh sotezle gonle orasyon. Na' te termən' yeyatə'əlen be'en chele o no'ol chele

de'e yoblə par niç Satanəsən' cui gaquə co'oyeləən le'e gonle de'e malən' laogüe de'e tant nan solen ljuējle.

⁶ De'e quinga nia' chedə' de lsens par niç to to beṇə' byo si' xo'ole' na' to to no'olə si' be'en che', pero bito ṇacho de que chon Diozən' mendad goncho ca'. ⁷ Chebeida' žalə yoguə'əle sole ca nada', cui no xo'ola' zo. Pero na' nža' can' baben Diozən' par zo to tocho na' nža' can' chene'ene' goncho.

⁸ Le'e cuiṇə' gwšagna'ale, chacda' naquəchən güen yega'anle can' zoa' nada' na' cui əgwšagna'ale. Na' le'e bagot be'en chele o no'ol chele, chacda' leczə naquəchən güen cui yošagna'ale. ⁹ Pero na' le'e beṇə' byo šə lechguale nan solenle no'olən', na' le'egatezə ca' le'e no'olə šə lechguale nan solenle beṇə' byo, mejor əgwšagna'ale par niç ca' bito ṇabia' yelə' chzelažəənə' le'e.

¹⁰ Le'e no'olə le'e nšagna'ale, chona' mendad bito yela'ale be'en chele. Na' bito gaquəle de que nadəza'an ənia' ca'. Naquən to de'e chon Xancho Cristən' mendad cui goncho. ¹¹ Na' šə no'olən' yele'e be'en che'enə', cheyalə' yega'ane' sin cui yeque'e beṇə' yoblə o cheyalə' yeyeje' žjəyezolene' be'en che'enə' de'e yoblə. Na' le'e beṇə' byo le'e nšagna'ale, bito yela'ale xo'ollenə'.

¹² Na' le'e beṇə' yeziquə'əchlə, ənia' can' chona' xbab cheyalə' gonle, la'anə'əczə Xancho Cristən' bito bi gwne' che de'e ca'. Šə entr le'e zo to beṇə' zo xo'ole' no'olə cuiṇə' gonlilažə' Cristən', na' šə zo no'olən' gan par soteze' yega'anlene' be'en che'enə', bito cheyalə' yela'a beṇə' byon' le'. ¹³ Na' šə entr le'e zo to no'olə na' cuiṇə' gonlilažə' be'en che'enə' Cristən', šə be'en che'enə' zoe' gan par yesə'anite'e, bito cheyalə' yesyə'əle'e. ¹⁴ Bito naquən mal lao Diozən' par no'olən' chonlilažə' Cristən' solene' be'en che'enə' la'anə'əczə šə be'en che'enə' cuiṇə' gonlilaže'e Cristən'. Leczə bito naquən mal lao Diozən' par beṇə' byon' chonlilažə' Cristən' solene' no'ol che'enə' la'anə'əczə no'olən' cuiṇə' gonlilaže'e Cristən'. Žalə' chgue'i Diozən' yesə'əzolen ljuējga'aque' leczə gwgüe'i Diozən' bi'i chega'aque'enə', pero Diozən' chaquene' che xi'inga'aque'enə'. ¹⁵ Pero na' šə beṇə' byon' o no'olən' ben' cui chonlilažə' Cristən' bitoch chene'ene' solene' be'en che' o no'ol che' ben' chonlilažə' Cristən', bito gwzonle yesyə'əla'aga'aque'. Bito chonən byen yesyə'əga'anlen ljuējga'aque' chedə' la' Diozən' chene'ene' socho binlo len be'en checho o no'ol checho. ¹⁶ Le'e no'olə le'e chonlilažə'əle Cristən', šə sotezle len be'en chele be'en cuiṇə' gonlilaže'e Cristən', de repent guaquəlenlene' par niç gonlilaže'e Cristən'. Na' le'e beṇə' byo le'e chonlilažə'əle Cristən', šə sotezle len no'ol chelen' la'anə'əczə cuiṇə' gonlilaže'e Cristən', de repent guaquəlenlene' par niç gonlilaže'ene'.

¹⁷ Na' ca naquə žin de'en ṇlanle catə' gwlej Diozən' le'e par chonlilažə'əle Cristən' guaquəczə gonchlen. Na' šə banšagna'ale catə'an gwlej Diozən' le'e par chonlilažə'əle Cristən', con ca'acən' cheyalə' so cuezle, chedə' can' no'e Xancho Cristən' chele gonle. Leczə can' babena' mendad len beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Cristən' gatə'ətezəchlə, leczə can' chona' mendad len le'e. ¹⁸ Šə bazole seṇy de'en ne' sirconsisionṇə' catə'an gwlej Diozən' le'e par chonlilažə'əle Cristən' bito gonle par niç yenit seṇyən'. Na' šə balə cuiṇə' sole seṇy de'en ne' sirconsisionṇə' catə'an gwlej Diozən' le'e par chonlilažə'əle Cristən', bito gonle byen par solen. ¹⁹ Bito naquən to de'e žialao len chio'o šə nsa'acho seṇy de'en ne' sirconsisionṇə' o šə cui nsa'achon. De'en naquə de'e žialao len chio'o, goncho con can' non Diozən' mendad. ²⁰ Con can' naccho yoguə'əcho catə'an gwlej

Diozən' chio'o par chonlilažə'əcho Cristən', šə nsa'acho seňy de'en ne' sirconsionnə' o šə cui nsa'achon, ca'atezəczən' cheyalə' so cuezcho. ²¹ Šə nacle esclabo catə'an gwlej Diozən' le'e par chonlilažə'əle Cristən', bito bi gaquele che de'enə'. Pero na' šə guatə' latjə chixjwle nič əchojle xni'a xanlen', lechixjw nič əchojle. ²² Na' la'anə'əczə nacle esclabo catə' Diozən' gwleje' le'e par chonlilažə'əle Xancho Cristən', nacle beňə' zaque'e lao Xanchon'. Na' la'anə'əczə cui naccho esclabo catə' Diozən' gwleje' chio'o par chonlilažə'əcho Cristən', pero na'a ža Cristən' banaque' Xancho. De'e nan' cheyalə' gwzenagcho che'. ²³ Cristən' gwdixjue' xtolə'əchon' par nič naccho xi'in Dioz. De'e na'anə' cheyalə' gwzenagəchcho che' cle ca gwzenagcho che bi de'en chesə'əna beňə'. ²⁴ Beňə' bišə', šə nacle esclabo catə'an gwlej Diozən' le'e par chonlilažə'əle Cristən', bito bi gaquele. Guaquə so cuezle ca' na'a ngoda'əle Diozən' txen.

²⁵ Bito bi mendad ben Xancho Cristən' can' goncho par len no'ol güego' ca'. Pero nada ənia' le'e can' chacda' cheyalə' goncho par len lega'aque'. Na' laogüe de'en babeyašə' beži'ilažə' Xanchon' nada' na' chaclene' nada' par chona' complir can' cheyalə' gona'anə', dižə' de'e nga cho'a naquən de'e zaque'e par əgwzenagle chei. ²⁶ De'en chacda' nada', notə'ətezə beňə' šə nšagne'e catə'an gwlej Diozən' le' par chonlilažə'e Cristən', con can' cheyalə' so cueze', o šə bito nšagne'e, leczə can' chacda' naquən güen so cueze'. Nia' ca' por ni che can' chi' saquə'əcho tyemp nga zocho na'a. ²⁷ Le'e nšagna'ale bito yela'ale xo'olle, na' le'e cui no xo'olle zo, bito chiljle xo'olle. ²⁸ Pero na' notə'ətezle bito gaple dolə' šə əgwšagna'ale, na' ni le'e no'ol güego' bito gaple dolə' šə əgwšagna'ale. Pero de'en gac chele de'e zan de'e chi' saquə'əle lao yežlyo ngan', lennə' cui che'enda' gac chele ənia' ca'.

²⁹ Beňə' bišə', che'enda' nia' le'e de que bito socho zan iz par goncho xšin Diozən'. De'e na'anə' šə nitə' xo'olle, cheyalə' gwzenagle che Diozən' na' gonczle xšine'enə' can' gonlen žalə' cui no xo'olle zo. ³⁰ Na' šə chegüine'echo por ni che bi de'en chac checho, cheyalə' soczcho goncho xšin Diozən' caczə chon beňə' cui bi bi chac chei. Na' šə de de'en cheba chezaquə'əlažə'əcho, cheyalə' gonczcho xšin Diozən' can' goncho žalə' cui chac to de'e güen checho de'en goncho xbab chei. Na' šə bagwxi'icho to de'e gwčincho, bito cheyalə' gonteccho xbab chei sino cheyalə' gonczcho xšin Diozən' can' goncho žalə' cui gwxi'ichon. ³¹ Ca naquə zocho yežlyo nga na' chčincho bi de'e ca' de'en de yežlyo nga, bito cheyalə' cue'echgua yichjcho che bi de'en deicho o bi de'en chac checho chedə' de'e te chei yežlyo nga chle'icho na'a.

³² Na' che'enda' bito bi cuec yichjle che de'en chac yežlyo nga. Šə to beňə' cui zo xo'ole', deczə latjə par gone' xbab che xšin Xancho Diozən' de'en chone', na' deczə latjə par güe'elažə'e gone' de'en yebei Xanchon'. ³³ Pero šə to beňə' zo xo'ole', chbe' yichje' che de'en chac yežlyo nga na' can' gone' par nič yebei xo'olen'. ³⁴ Na' leczə nža' can' chac len no'olən' nšagna' na' no'olən' cui nšagna'. No'olən' cui nšagna' nlatje' par cue' yichje' che de'en chene'e Xancho Diozən' na' par gon cuine' lažə' ne'enə' nič gone' can' chene'e Diozən' len cuerp che'enə' na' len yichjla' ažda'ogüe'enə'. Pero no'olən' zo be'en chei, chbe' yichje' che de'en chac yežlyo nga na' nac gone' par yebei be'en che'enə'.

³⁵ Bagwnia' le'e ca' par nič gaquəlenən le'e, caguə de'e əgwžona' əgwšagna'alena'. Con che'enda' güe'elažə'əle par gonle de'e güen na' güe'elažə'əle par gonle xšin Xanchon' sin cui bi bi gwžon gonlen.

³⁶ Na' šə to beṇə' chaquene' bito chone' güen ca de'en cui chšague' na' xi'ine' no'olən', na' šə no'olən' bangole' na' chene'ene' əgwšagne'e, naquəczən güen gwšag xē'enə' ne'e šə can' chazlaže'e gone'. Bito chone' de'e mal šə əgwšague' na' xi'ine' no'olən' len ben' chṇab le' par gague' xo'ole'. ³⁷ Pero šə to beṇə' zoe' chaquene' chone' güen len xi'ine' no'olən' de'en bito chene'ene' no' si' le', con šə cui chene'e xi'ine' en əgwšagne'e na' šə chaquene' cui de bichlə de'en chonən byen par əgwšagna' xi'ine' enə', de lsens par gone' can' chazlaže'e na' choncze' güen can' bagwchoglaže'e gone'. ³⁸ Na' leczə chon ben' güen be'enə' chšague' na' xi'ine' no'olən', pero güench chon be'enə' cui chšague' na' xi'ine' no'olən'.

³⁹ Na' ca naquə notə'ətezə no'olə ca' zjənšagna', cheyalə' yesə'anite'e len be'en chega'aque' ca', chedə' can' chon lein' mendad. Pero šə sa'atclə be'en chega'aque' ca', guac yesyə'əque'e beṇə' yoblə, con šə beṇə' chso'onlilažə' Xancho Cristən'. ⁴⁰ Pero chacda' nada' yesə'anitə'əche' mbalaz šə yesyə'əga'ane' sin cui no yesyə'əque'e cle ca yesyə'əque'e beṇə' yoblə. Na' chacda' xbab chian' naquən tozə len xbab che Spirit che Diozən'.

8

Yelə' guao de'en choso'ožia beṇə' lao lgua'a lsaquə'an chse'ejni'alaže'e

¹ Balē nale bito cheyalə' gaocho yelə' guao de'en choso'ožia beṇə' lao lgua'a lsaquə'an chse'ejni'alaže'e, na' yeballe nale bito gonən mal gaochon chedə' nezecho bito bi zjəzaquə' lgua'a lsaquə' ca'. Na' əchnia' le'e bito cheyalə' gon cuincho xen laogüe de'en chaquecho lechgualē nezecho to de'en nezecho, sino cheyalə' gaguecho che yeziquə'əchlə beṇə' chso'onlilažə' Cristən' na' gaquə'lenga'acchone'. ² Na' šə chaquecho lechgualē nezecho to de'en nezecho, cheyalə' gache'icho de que bito bi bi de de'en chejni'icho can' cheyalə' šejni'ichon. ³ Pero šə chaquecho che Diozən', chebeine' chio'o.

⁴ Na' ca naquə gwṇable šə guac gaocho yelə' guao de'en choso'ožia beṇə' lao lgua'a lsaquə'an chse'ejni'alaže'ena', de'e liczə can' nalenə', lgua'a lsaquə' ca' caguə bi zjəzaquə'an. Diozən' naquə Xancho, na' le'enə' cheyalə' šejni'alažə'əcho. ⁵ De'e zan de'e de yoban' na' yežlyon' de'en chse'ejni'alažə' beṇə' chəsə'əne' zjənaquən xanga'aque'. ⁶ Pero chio'o nezecho tozə Xacho Dioz nan' zo na' tozə Xancho Jesocristən' par güe'ela'ocho na' par güe'ega'acchone' yelə' bala'an. Na' Xacho Dioz na'anə' bene' par ničh Xancho Jesocristən' bene' yoguə'əlol beṇə' na' yoguə' bia chsa'aš, na' yoguə' bichlə de'e zjəde.

⁷ Balə beṇə' bišə'əcho bito chse'ejni'ine' ca de'en chejni'icho. Ne'e chsa'aque'ne' beṇə' zaquə' lgua'a lsaquə' ca', na' de'e na'anə' chsa'aque'ne' chso'one' de'e mal catə' chsa'ogüe' yelə' guao de'en choso'ožia beṇə' lao lgua'a lsaquə'an chse'ejni'alaže'e, chedə' cuiṇə' se'ejni'iša'ogüe'ene' de que bitobi zjəzaquə' lgua'a lsaquə' ca'. ⁸ Bitobi zaquə' yelə' guaon' par ničh Diozən' yebeichene' chio'o. Diozən' chebeine' chio'o caguə por ni che de'en chaocho bitə'ətezə yelə' guaon' len caguə por ni che šə cui chaochon. ⁹ Pero bito cheyalə' goncho par ničh beṇə' ljuēžjcho ca' yesə'əxope' so'one' de'e mal laogüe de'en cuiṇə' se'ejni'iša'ogüe'ene' de que bitobi zjəzaquə' lgua'a lsaquə' ca'. ¹⁰ Le'e nacle beṇə' chejni'i, na' šə cue'ele na' ye'ej gaole gan' chso'on beṇə' lni che lgua'a lsaquə', de repent no beṇə' chso'onlilažə' Jesocristən' yesə'əle'ine' le'e na' leczə se'enene' sa'ogüe' de'en

choso'ožia beñə' lao lguə'a lsaquə'ən chse'ejni'alaže'e. Na' bale' əsa'aque'ne' de que əsa'ape' dolə' šə sa'ogü'e'en chedə' ne'e chsa'aque'ne' beñə' zaque'e lguə'a lsaquə' ca'. ¹¹ Na' chio'o bachejni'icho de que bito bi zjəzaquə' lguə'a lsaquə' ca', bito cheyalə' goncho bitə'ətezə de'e gon par niç beñə' bišə'əcho ca' cuich so'onlilaže'e Cristən' na' yesə'əbiayi'e. Cristən' bnežjw cuine' gwso'ot beñə' le' lenczə por ni che beñə' bišə'əcho ca' beñə' ca' cuinə' se'ejni'išaogü'e de que bito bi zjəzaquə' lguə'a lsaquə' ca'. ¹² Contr beñə' bišə'əcho can' choncho šə choncho par niç sa'ogü'e' de'en choso'ožia beñə' lao lguə'a lsaquə'ən chse'ejni'alaže'enə'. Na' catə' choncho contr lega'aque', leczə contr Crist nan' choncho, na' chapcho dolə' laogü'e'enə'. ¹³ De'e na'anə' nia' šə por ni che belə' de'en chaogua' gonən par niç beñə' bišə'əcho ca' yesə'əxope' so'one' de'e mal, cuatəch gaogua'an par niç cui yesə'əxope' so'one' de'e malən'.

9

Pabən' be'e dižə' de que naque' doalje apostol

¹ Nezele de que nada' naca' apostol, na' napa' yelə' chnabia' par ənia' naquən' gona'. Nezele de que bable'ida' Xancho Jeso'osən' na' de que chonlilažə'əlene' chedə' nada' be'elena' le'e dižə' güen dižə' cobə che'enə'. ² La'anə'əczə šə beñə' ca' yelə' bito chse'ejle'e de que naca' apostol, pero le'e chejle'ele. Na' de'en chonlilažə'əle Xancho' ben' bselə' nada' chlo'ele de que de'e li naca' apostol che'enə'.

³ De'e nga nia' chzoa' rson lao beñə' ca' chəsə'əne' cui bselə' Diozən' nada' par naca' apostol. ⁴ Nada' napa' yelə' chnabia' par naba' gonle nada' mantener žalə' ye'enda' gonle ca'. ⁵ Deczə lensə par əgwšagna'a len no'olə chonlilažə' Cristən'. Na' žalə' gwšagna'a deczə lensə par əchi'ane' con ga ša'a, can' chon Bedən' na' apostol ca' yelə' na' beñə' ca' zjənaquə bišə' Xancho Jesocristən'. ⁶ Zaquə'əczə Bernaben' na' nada' par cuich gonto' žin len ni'a na'ato' niç gonle neto' mantener žalə' ca', la' yeziquə'əchlə beñə' ca' choso'osed choso'olo'i xtižə' Diozən' bito chso'one' žin len ni'ana'aga'aque'. ⁷ Ca' naquə soldad bito chyixjue' che gast che'enə' sino que nitə'əczə beñə' chəsə'əyixjw len. Na' notono gazə zan yag oban' šə cui gaogü'e' frot dao' chein' catə' yesə'əbian, na' nic no əgwye xonj baquə' šə cui ye'eje' latə' lech chebən'. ⁸ Ca' de'en nia' ca' bito naquən xbab che beñəç, sino leczə can' na lei de'en bzoj de'e Moizezən'. ⁹ Quinga bzoje' le'e lein': "Bito əgwseyjwle cho'a go'on ca' žlac choso'olej choso'ošoşjəb trigon' par chchoj xei'nə'." Caguə por ni che de'en chi' yichj Diozən' go'on ca'azən' bene' mendad par bzoj de'e Moizezən' ca'. ¹⁰ Chzejni'ine' chio'o de que naquəczən güen goncho mantener beñə' ca' chso'on xšin Diozən' entr chio'o, na' leczə de'e na'anə' nyojən de que ben' chgua'an go'on na' ben' chonšao' trigw cheyalə' yesə'əzi'e latə' güejə cwseš che de'en chso'one'. ¹¹ Baç goclento' le'e par niç chejni'ile xtižə' Diozən' na' de'e na'anə' bito naquən mazəchlə de'en cheyalə' gonle žalə' nabo' gonle neto' mantener. ¹² Chonle mantener yeziquə'əchlə beñə' choso'osed choso'olo'ine' le'e na' neto' zaquə'əçto' par gonle neto' mantener cle ca' lega'aque'.

Pero bito chnabo' gonle neto' mantener. Chgo'o chchejlažə'əto' bitə'ətezə de'en chac cheto' par niç cui bi bi gwžon šanch chio'o chzenagcho che dižə' güen dižə' cobə che Cristən'. ¹³ Ca'əczən' chac len beñə' ca' chso'on mendad lo'o yo'odao' əblao che neto' beñə' Izrael, chsa'aque' mantener len de'en chəsə'ənežjo beñə' Izrael ca' lega'aque'. Na' bxoç ca'

choso'ozey bia yixə' par chso'elaogüe'e Diozən', chosyo'ocua'ane' latə' güejə de'e chsa'ogüe' che bia ca' chso'ote'enə'. ¹⁴ Na' ca'aczən' baben Xancho Jesocristən' mendad de que beṇə' ca' choso'ozenag che dižə' güen dižə' cobə che'enə' cheyalə' so'one' mantener beṇə' ca' chəsə'əyixjui'en len lega'aque'. ¹⁵ Pero nada' ža, bitonə' naba' gonle nada' mantener, na' caguə chzoja' de'e nga na'a par nič gonle ca'. Yebeichləda' gata' caguə ca naba' gonle nada' mantener, chedə' lechgualə chebeida' can' guac əṇia' de que bito bi bi gan chona' de'en əchyixjui'a dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən' len le'e.

¹⁶ Bito gaquə əṇia' de que to goclen xennə' chona' laogüe de'en chyixjue'ida' beṇə' dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən'. Diozən' gwleje' nada' par chyixjui'an na' chonən byen gona' con can' ne'enə', na' probchguazə nada' žalə' cui chzenaga' par chixjui'a dižə' güen dižə' cobə che'enə'. ¹⁷ Žalə' chyixjui'an por ni che de'en na xbab chia'an gona' ca', naba' gonle nada' mantener. Pero bito əṇacho de que naquən xbab chia' gona' ca'. Diozən' gwleje' nada' par əchyixjui'an na' de'e na'anə' cheyalə' chixjui'an. ¹⁸ Na' cheba chezaquə'əlažə'a de'en cui chnaba' gonle nada' mantener ca de'en chyixjui'a dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən' len le'e. Bitobi laxjua' chzi'a ca de'en chyixjui'an, la'anə'əczə zaca'a par gonle nada' mantener.

¹⁹ Chzəxjw yichja' chon cuina' ca xmos yoguə'əloł beṇə' par nič šanch beṇə' so'onlilažə' Cristən', la'anə'əczə Diozən' none' nada' beṇə' gwnabia'. ²⁰ Catə' zoa' len beṇə' Izrael ca' chona' con can' chon neto' beṇə' Izrael na' lecžə chona' yoguə' de'e ca' zjənyoj le'e lei de'en bzoj de'e Moizezən', la'anə'əczə nezdə' bito chyažjən gona' ca' par nič yebei Diozən' nada'. Pero naogua' costombr ca' par nič ca' lega'aque' yoso'ozenague' chia' na' so'onlilažə'e Cristən'. ²¹ Na' catə' zoa' len beṇə' cui zjənombia' lei de'en bzoj de'e Moizezən' bito naogua' costombr ca' de'en chon lein' mendad naoto', par nič ca' beṇə' ca' cui zjənombia' lei de'en bzoj de'e Moizezən' yoso'ozenague' chia' na' so'onlilažə'e Cristən'. Bito nacho cui chzenaga' che lei che Diozən', chedə' la' zoa' chzenaga' che Cristən'. ²² Catə' zoa' len beṇə' cuiṇə' se'ejni'išaogüe'ene' can' chene'e Diozən' goncho, bito chona' de'e sa'aque'ne' zjənaquən de'e mal goncho la'anə'əczə nezdə' bito zjənaquən mal. Chi' yichja' naclə gona' par nič yoso'ozenague' chia' na' so'onlilažə'əche' Cristən'. Chona' xte gan' zelao chzaquə'ada' par chaquəlena' yoguə'əloł beṇə' par nič ca' šə bale' so'onlilažə'e Cristən'. ²³ Yoguə'əloł de'en chona', chona'an par nič se'ejle' beṇə' dižə' güen dižə' cobə che Cristən', chedə' la' che'endə' šancho na' txen socho mbalaz.

²⁴ Nezecho catə' beṇə' chso'one' carrer yogue'e chsa'acdoe' par nič chatə'əbia' noe' chon gan, na' tozə ben' chon gan chzi'e premio. Pero na' chio'o, to tocho cheyalə' güe'elažə'əcho goncho cayaṇə'an chene'e Diozən' par nič ca' gaquə gone' ca so to tocho mbalaz catə'an yežincho gan' zoe'enə'. ²⁵ Beṇə' deportist ca' chəsə'əgo'o chəsə'əchejlažə'e cui chso'one' con can' na cuerp chega'aque'enə' par nič chsa'aquəche' beṇə' gual. Chso'one' ca' chedə' chse'enene' so'one' competir na' yesə'əzi'e to premio, la'anə'əczə naquən to premio de'e te chei. Na' chio'o bito cheyalə' güe'echo latjə nabia' la'ažda'omalchon' chio'o par nič Diozən' gone' ca socho mbalaz catə' yežincho gan' zoe'enə'. Na' premio de'en goṇ Diozən' chio'o caguə de'e te chein'. ²⁶ Ca naquə beṇə' deportist ca', la'anə'əczə šə chsa'acdoe', bito so'one' gan šə cui zjənezene' ga zelao yesə'əžine'. Na' šə beṇə' chso'one' bocsear, cheyalə' yesə'ənezene' nac yoso'ochitje' ponetən' par nič so'one'

gan. Na' nada' gwxaquə'əlebəda' ca to deportist beṇə' chacchgua laogüe de'en chona' do yichj do laža'a yoguə'əloḷ can' na Diozən'. ²⁷ Na' bito chzenaga' che la'ažda'omala'an bitə'ətezə de'e mal de'en nan gona' len cuerp chia'anə'. Žalə' chzenaga' che la'ažda'omala'an bito yebei Diozən' nada' la'aṇə'əczə bagwdixjui'a dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən' len beṇə' yoblə'.

10

Bito cheyalə' goncho txen len beṇə' ca' chse'ejni'alažə' lgua'a lsaquə'

¹ Beṇə' bišə', che'enda' ənezele de que Diozən' gwzoe' len yoguə'əloḷ de'e xaxtao' neto' beṇə' Izrael, beṇə' ca' besyə'əchoj Egipton'. Yogue'e jəsə'ənaogüe bejon' gan' yo'o Diozən' na' yogue'e gosə'ədie' Nisdao' Exnan' lao goquən choplə par bla' yo biž. ² Na' yoguə'əloḷe' gwsa'aque' txen len de'e Moizezən' ca de'en gwche'e lega'aque' gosə'ədie' nisdə'onə' na' gatə'ətezəchlə ja'aque' bedote gwzo Diozən' len lega'aque' lo'o bejon'. ³ Na' yoguə'əloḷ de'e xaxta'oto' ca' gwsa'ogüe' tozə clas yelə' guao de'en bnežjw Diozən' lega'aque'. ⁴ Na' yogue'e tozə nis de'en bnežjw Diozən' lega'aque' gwse'eje'. Na' Cristən' gwxaquə'əlebene' ca yejən' gan' bchoj nisən' de'en gwse'eje', chedə' Cristən' gwdalene' beṇə' ca' na' goclene' lega'aque'. ⁵ Na' la'aṇə'əczə Diozən' bene' güen len yogue'e con to chopgue' gwso'one' can' chazlažə' Diozən', na' de'e na'anə' Diozən' bene' par nič gosə'əbiayi' beṇə' ca' yelə' latjə dašən'.

⁶ Beṇə' ca' gosə'əzelaže'e gatə' bi de'e gatə' čhega'aque' de'en cui gone'e Diozən' gwnežjue' lega'aque'. Na' de'en goc čhega'aque' chzejni'in chio'o de que bito cheyalə' selažə'əcho goncho bi de'en naquə de'e mal. ⁷ Bito cheyalə' šejni'alažə'əcho lgua'a lsaquə' nic bitə'ətezəchlə de'en chse'ejni'alažə' beṇə' ca' cui zjə'nombia' Diozən'. Zan beṇə' Izrael ca' gwse'ejni'alaže'e lgua'a lsaquə' na' nyoj Xtizə' Diozən' cho'en dižə' can' gwso'one' lao lgua'a lsaquə' go'on dao' bian' gwse'ejni'alaže'e, nan: "Gosə'əbi'e gwse'ej gwsa'ogüe' na' gosə'ənite'e gwso'one' legr." ⁸ Na' leczə ca' bito cheyalə' co'o xtocho o goncho bichlə de'e yelə' zto' de'en nac ca'. To ža zan beṇə' Izrael ca' bosə'oža' xtoga'aque', na' lao ža na' gwsa'at šonechoa milga'aque'. ⁹ Bito cheyalə' goncho Xancho Diozən' prueb šə leine' can' ne'enə'. Zan beṇə' Izrael ca' gwso'onene' prueb šə leine' can' ne'enə', na' Diozən' bsele'e bel əznia gwsa'ob lega'aque' na' zane' gwsa'at. ¹⁰ Zan beṇə' Izrael ca' besə'əže'eše'e len Diozən'. De'e na'anə' Diozən' bsele'e to angl bete' lega'aque'. Na' chio'o ža bito cheyalə' əže'ešə'əcho len Diozən'.

¹¹ Yoguə' de'e ca' goc čhega'aque' zjənyojən par chəsə'əzejni'in naquən' cheyalə' gon chio'o zocho tyemp nga babidə Xancho Jesocristən'. ¹² De'e na'anə' notə'ətezcho šə chaquecho zocho chonlilažə'əcho Jesocristən', cheyalə' gapcho cuidad par nič cui goncho de'e malən'. ¹³ Bitə'ətezə de'e mal de'en chgo'oyelə' gwxiye'en chio'o goncho, bito nacho zdebəchlə chac čecho cle ca che notə'ətezəchlə beṇə'. Na' Diozən' zocze' chaclene' chio'o can' ne'enə'. Chone' chio'o fuers balor par nič cui gwzenagcho che gwxiye'enə', na' chzejni'ine' chio'o naquən' goncho par nič soicho cui goncho de'e malən'.

¹⁴ De'e na'anə' xi'indaogua'a, bito gonle txen len beṇə' ca' chse'ejni'alažə' lgua'a lsaquə'. ¹⁵ Bachejni'ile. De'e na'anə' legon xbab che de'e quinga chzejni'ida' le'e par nič ənezele de que choṇa' le'e to consejw güen.

16 Na' ca naquə de'en che'ej chaocho par chjəyeza'alažə'əcho bi zejen par chio'o de'en gwso'ote' Cristən', yelə' choxcwlen che Dioz nan' cho'echo cata'ən che'ej chaochon. Na' ca de'en che'ej chaochon' zejen de que chio'o chonlilažə'əcho Cristən' naccho tozə, chedə' Crist na'anə' bnežjw cuine' gwso'ote'ene' na' blalj xchene'enə' par gwdixjue' xtələ'əchon'. 17 Tozə yetxtilən' chzoxjcho na' yoguə'əcho chaocho latə' güejən par chjəyeza'alažə'əcho bi zejen de'en gwso'ote' Cristən'. Lə'anə'əczə nacco be'nə' zan, de'en chao yoguə'əcho tozə yetxtilən' chlo'en de que yoguə' chio'o chonlilažə'əcho Cristən' naccho ca tozə family laogüe de'en ngodə'əcho txen len le'.

18 Na' legon xbab che de'e nga. Be'nə' Izrael gwlaž chia' ca' cata' chso'ela'ogüe'e Diozən' chso'ote' bia yixə' to lao mes de'en naquə par Diozən'. Na' balteza be'nə' chsa'ogüe' xpelə' bian' chso'ote' lao mesən' naquəga'aque' txen chso'elaogüe'e Diozən'. 19 Na' ca'aczən' naquən len chio'o, šə gaocho yelə' guao de'en choso'ožia be'nə' lao lguə'a lsaquə'ən chse'ejni'alaže'ena', so'one' xbab de que zocho lez gaquəlen lguə'a lsaquə' ca' chio'onə'. Bitə'ənacho de que lguə'a lsaquə' ca' zjəzaquə'ən par əsa'aclenən be'nə', na' nic bi zaquə' ca de'en chjəsə'əžie' yelə' guaon' laoga'aquen'. 20 Che'enda' ənezele de que be'nə' ca' cui zjənombia' Diozən' cata' chjəsə'əžie' yelə' guaon' lao lguə'a lsaquə'ən chse'ejni'alaže'ena', caguə par Dioz na'anə' chjəsə'əžie'en, sino par de'e xio' ca'anə'. Na' bito che'enda' gonlenle de'e xio' ca' txen. 21 Bito cheyalə' ye'ej gaocho de'en che'ej chaocho par chjəyeza'alažə'əcho bi zejen par chio'o de'en gwso'ot be'nə' Xancho Cristən' šə leczə ye'ej gaocho de'en chjəsə'əžia be'nə' par de'e xio' ca'. 22 Contr Dioz nan' choncho šə che'ej chaocho de'en chjəsə'əžia be'nə' par de'e xio' ca', na' šə che'ej chaochon choncho ca chža'a Diozən' chio'o. Na' bito ənacho naquəchcho be'nə' gualəch cle ca Diozən' par nič cui bi gac checho šə goncho contr le'.

Bitə'əgoncho de'en naquə mal par ljuežjcho

23 Na' lə'anə'əczə chəsə'əne': "De lsens par goncho bitə'ətezə", cheyalə' žjəsə'alažə'əcho de que caguə yoguə' de'en gonchon' naquən güen par chio'o. Na' lə'anə'əczə šə chaquecho deczə lsens par goncho bitə'ətezə, caguə yoguə'ənnə' gaquəlenən chio'o. 24 Ni tocho bito cheyalə' goncho bitə'ətezə de'en goncho šə naquən mal par ljuežjcho, lə'anə'əczə chaquecho naquən to de'e güen par chio'o.

25 Bitə'ətezə belə' de'en chso'ote'e ya'anə' legaon sin cui ənable šə bosə'ožie'en lao lguə'a lsaquə'ən chse'ejni'alaže'e. Nia' ca' par nič cui gaquəžejlažə'əle šə napple dolə' por ni che de'en gaolen. 26 Nezecho de que guac si'icho bitə'ətezə belə' de'en chso'ote'e ya'anə', chedə' Xtižə' Diozən' nyojən nan: "Che Xancho Diozən' yežlyo nga, be'nə'əchən', bia yixə' na' yoguə' de'e zjəde lao yežlyon'."

27 Na' cata' be'nə' cui chso'onlilažə' Cristən' so'one' chio'o combid ližga'aque'enə' par əxjtaocho, šə šejcho con gaotezcho bitə'ətezə de'en so'one' gaocho. Bitə'ənabga'aquechone' šə bosə'ožie'en lao lguə'a lsaquə'ən chse'ejni'alaže'ena'. Diozən' bito chene'ene' gaquəžejlažə'əcho šə napcho dolə' por ni che šə bi de'en gaocho. 28 Na' šə no ye' chio'o de que babosə'ožie' belə'ən to lao lguə'a lsaquə'ən chse'ejni'alaže'e, bito gaochon šə ca' par nič be'en ye' chio'o ca' cui gone' xbab de que lenczchon' chejni'alažə'əcho lguə'a lsaquə' ca' na' par nič cui gone' xbab de que napcho dolə' šə gaochon. 29 Bitə'ənacho de que naquən de'e mal gaochon,

pero par nich ben' gwna chio'o de que baboso'o'zie'en lao lgua'a lsaquə'an cui gaquene' de que choncho de'e mal, de'e na'anə' cui gaochon.

De repent chonle xbab bixchen' cheyalə' cuejyichjo cui goncho bitə'atezə de'en goncho šə por ni che de'en gonchon' əsa'aque beŋə' ljuəžjchon' de que napcho dolə'. ³⁰ Na' de repent chonle xbab bixchen' əna ljuəžjchon' choncho de'e mal chaocho to yelə' guao šə cho'echo yelə' choxcwlen che Diozən' por len. ³¹ Quinga naquən, bitə'atezə de'en goncho cheyalə' gonchon ca gaquəlenən beŋə' yoblə par nich əso'elaogü'e Diozən', na' bito ye'ej gaochon de'en gonən par nich beŋə' yoblə cui əso'elaogü'e Diozən'. ³² Na' bito goncho par nich notə'atezə beŋə' yesə'əxope' so'one' de'e malən', la'anə'əczə šə beŋə' Izrael, o šə beŋə' cui zjənaquə beŋə' Izrael, na' la'anə'əczə naque' ljuəžj chio'o bagwlej Diozən' par chdopə chžagcho cho'ela'ocho Cristən' o šə cui naque'. ³³ Ca'aczə nada' ža, bitə'atezə de'en chona' əchyljəlaž'a' naclən' chona'an par nich gaquəlenən beŋə' yoblə. Choncha' xbab che de'en gaquəlen beŋə' yeziquə'əchlə cle ca chona' xbab che de'en gaquəlen nada', chedə' che'enda' beŋə' zan yesyə'əchoj xni'a de'e malən'.

11

¹ Nada' ža chchojyichja' de'en che'enda' gona' par nich chona' de'en naquə güen par beŋə' yeziquə'əchlə. Na' legonšga ca' chedə' nada' chona' can' ben Cristən'.

Can' cheyalə' so'on no'ol ca' lao coltən'

² Lechgualə chebeida' de que chonle xbab chia' yoguə' las na' de que chjsa'alazə'əle de'en bsd blo'ida' le'e. Güenchguan' chonle chzenagle che de'e ca' bsd blo'ida' le'e. ³ Na' che'enda' ənezele de que notə'atezə beŋə' byo cheyalə' əgwzəxjw yichje' par nich Cristən' ŋabi'ene'. Na' no'ol ca' cheyalə' yesə'əzəxjw yichjga'aque' par nich be'en chęga'aque' ca' yesə'ənabi'e lega'aque', can' chon Cristən' chzəxjw yichje' par nich Diozən' chnabi'ene'. ⁴ Le'e beŋə' byo catə' gonle orasyon na' catə' chixjue'ele bi de'en bagwna Diozən' le'e, bito gwzo xlapə'alen'. La' šə nzotezlen naquən to yelə' zto' par le'e na' zejen de que benachən' chnabi'e le'e, caguə Crist na'azən'. ⁵ Na' le'e no'olə catə' gonle orasyon o catə' chixjue'ele bi de'en bagwna Diozən' le'e, le'e gwcuašə' yichjle can' chonczle batə'atezə chchojle nich nacbia' de que beŋə' byo ca' chəsə'ənabi'e le'e. Yoguə'əcho ŋezecho naquən to yelə' zto' che no'olən' catə'an nšib yichje'en pelon, na' ca'aczə naquən len le'e no'olə šə cui chcuəšə' yichjlen' catə'an chonle orasyon o catə'an chyixjue'ele bi de'en bagwna Diozən' le'e. ⁶ Na' šə cui chonle can' naquə costombr chele de'en chcuəšə' yichjlen' batə'atezə chchojle, yejni'a əgwšib yichjlen'. Na' šə chaquele zto' par əgwšiblen, mejor əgwcuəšə'əczlen can' chso'on no'ol ca' yelə'. ⁷ Na' ca' naquə le'e beŋə' byo, bito cheyalə' əgwcuəšə' yichjlen' catə' gonle orasyon na' catə' chixjue'ele bi de'en bagwna Diozən' le'e, chedə' Diozən' bene' le'e par nich naple yelə' chnabia' can' napə le'enə' na' par əgwlo'ele ca güennə' chone'enə'. Na' le'e no'olə, Diozən' bene' le'e par əgwlo'ele ca güennə' chso'on be'en chelen'. ⁸ Diozən' bito bene' beŋə' byon' len costiy che no'olən' sino que gwleje' costiy che beŋə' nechən' par bene'en no'olən'. ⁹ Na' Diozən' bito bene' beŋə' byon' par gaquəlene' no'olən' sino que bene' no'olən' par gaquəlene' beŋə' byon'. ¹⁰ De'e na'anə' no'ol ca' cheyalə' yesə'əlo'e de que chəsə'ənabia' beŋə' byo ca' lega'aque'. Cheyalə' so'one' ca' chedə' angl ca'

chəsə'əgüie' naquən' chon chio'o beṇaḥ. ¹¹ Pero ngodə'əczcho txen len Xancho Jesocristən' la'anə'əczə šə naccho beṇə' byo o šə naccho no'olə, na' de'e na'anə' bito cheyalə' so'on no'olə ca' xbab de que bito chəsə'əyažjene' beṇə' byo na' nic neto' beṇə' byo gonto' xbab de que bito chyažjeto' no'olə. ¹² Naquən de'e li can' ben Diozən' gwleje' costiy che beṇə' byo nechən' par bene'en no'olə nechən', na' nezecho yoguə'əte beṇə' byo gwxaṇ no'olə lega'aque'. Na' Dioz na'anə' bene' beṇaḥ, bene' bia ca' chsa'aš, na' bene' bitə'ətezəchlə de'e zjəde.

¹³ Legon xbab chele na' gacbe'ile de que caguə de'e šo'olažə'əcho šə no no'olə gone' orasyon sin cui əgwcuəšə' yichje'enə', chedə' can' naquə costombr chechon'. ¹⁴ Na' lecəə nezecho bito chazlažə'əcho šə beṇə' byon' cui əgwšib yichje'enə', con güe'e latjə atonən. Naquən to yelə' zto' che' šə gone' ca'. ¹⁵ Pero na' no'olan' xochechgua yišə' yichje'en šə žian de'e tonə. Diozən' none' par niḥ yišə' yichj no'ol ca' chaquən de'e tonə par chcuašə'ən yichjga'aque'enə'. ¹⁶ Na' šə nole bito chazlažə'əle de'e quinga babzoja' na' šə chaquele əgwšəšle chei, ənia' le'e clar de que neto' apostol bito cho'eto' latjə so'on no'ol ca' orasyon lao ndopə nžagcho sin cui yoso'ocuašə' yichjga'aque'enə', na' nic chsoe' beṇə' ljuežjto' ca' latjə so'one' ca' gatə'ətezəchlə ža' beṇə' bagwlej Diozən' par chəsə'ədopə chəsə'əžague' chso'elaogüe'e Cristən'.

Catə'ən gwse'ej gwsa'ogüe' txen bito jəsyə'əza'alazə'e can' bnežjw cuin Xancho Jesocristən' por ni chega'aque'

¹⁷ Lecəə de de'e yoblə de'en ənia' le'e na' ca naquə lennə' bito gaquə ənia' de que chonle güen. De'en chonle lao chdopə chžagle txen par cho'ela'ole Cristən' chonən mal len le'e lgua'a de'e gaquəlenən le'e. ¹⁸ Enia' ca' chedə' babenda' dižə' de que catə' chdopə chžagle par cho'ela'ole Cristən' bito chonle txen len beṇə' ljuežjle. Na' de repent dižə' de'en babenda' naquən de'e li. ¹⁹ De'e li nitə' balə beṇə' entr le'e cui chso'one' txen len yoguə'əle. Na' de'en cui chso'one' txen chloe'en non' chonlilažə' Cristən' do yichj do lažə'e na' non' cui. ²⁰ Na' catə' chežagle par chaole txen, bito chonle ca žjəyeza'alazə'əle de'en bnežjw cuin Xancho Jesocristən' por ni checho catə'ən gwsə'ote'ene', la'anə'əczə chedopə chežagle par žjəyeza'alazə'əlen. ²¹ To tole che'ej chaole de'en noxə'əle sin cui chbezə ljuežjle ca'. Bito chonlen tozə par niḥ yoguə'əle gaolen. De'e na'anə' balə ne'e chdonle catə' chedaole na' yeballe chzožele de'e tant che'ej chaoxatle. ²² Nca'alə xneze yega'an ližle ye'ej gaole cle ca ye'ej gaole lao beṇə' cui de chega'aque' šə cui əgwnežjwle chega'aque'. Chonga'aquele ljuežjle ca beṇə' cui bi zjəzaquə', la'anə'əczə txen len chio'o bagwlej Diozən' lega'aque' par chso'elaogüe'e Jesocristən': Chonle ca chsa'aque'ne' tolə de'en cui de chega'aque'. Bito gonle xbab ənia' de que güennə' chonle de'en chonle ca'.

Che'ej chaocho par chjəyeza'alazə'əcho de'en bnežjw cuin Xancho Jesocristən' por ni checho

²³ Xancho Jeso'osən' bene' par niḥ nezda' can' chene'ene' goncho par žjəyeza'alazə'əcho de'en bnežjw cuine' por ni checho catə'ən gwsə'ote'ene'. Na' babzejni'ida' le'e de que že'enə' catə'ən Jodən' bdie' Xancho Jeso'osən' lao na' beṇə' mal ca', Xancho na'anə' bexe'e to yetxtilən'. ²⁴ Na' lao noxə'en be'e yelə' choxcwlen che Diozən'. Nach bzoxje'en, na' gwne': "Legao yetxtil nga. Lennə' naquən cuerp chia' de'en əgwnežjua' por ni chele. Quinga gonle par žjəyeza'alazə'əle ca de'en gwnežjua'an."

25 Beyož gwsa'ogüe' yetxtilän' beXe'e to tas nis oban' na' lecza be'e yeļä' choxcwlen che Diozän'. Na' gože' beņä' ca': "De'en yožä lo'o tas nga zejen de que Diozän' solao gone' de'e cobä de'en none' lyebe gone' par gaquälene' le'e. Na' gone'en chedä' so'ote' nada' na' laljä xchena'anä' por ni chele. Na' batä'ätezä ye'ejlen can' ye'ejlen na'a, le'e yosa'alažä' ca de'e gwnežjo cuina' por ni chele." 26 Na' nada' Pab cheznia' le'e, yoguä' las catä'än gaocho yetxtilän' na' catä'än ye'ejcho nis oban' de'en che'ej chaocho par chjäyезä'alažä'ächo ca de'en bnežjw cuin Xäncho Jesocristän' por ni checho, choncho ca yesä'äneze beņä' de que gwduxjue' xtölä'ächon' catä'än gwso'ote'ene'. Na' can' gonchcho xte catä'än yide' de'e yoblä.

Can' cheyalä' goncho catä' che'ej chaocho par chjäyезä'alažä'ächo de'en bnežjw cuin Xäncho Jesocristän' por ni checho

27 De'e na'anä' šä bito güe'ela'ocho Xäncho Jesocristän' do yichj do lažä'ächo bito naquän güen ye'ej gaocho de'en che'ej chaocho par chjäyезä'alažä'ächo ca de'en bnežjw cuin Xäncho Jesocristän' por ni checho. Na' lecza bito naquän güen ye'ej gaochon catä' cui zocho binlo len Diozän' o len ljuežjcho. Gapcho dolä' šä ye'ej gaochon ca', chedä' goncho ca cui bi zaquä' de'en bnežjw cuin Xäncho Jesocristän' blalj xchene'enä' por ni checho. 28 Catä'än che'ej chaocho par chjäyезä'alažä'ächo ca de'en bnežjw cuin Xäncho Jesocristän' por ni checho, to tocho cheyalä' gonyañä'ächo xbab šä zocho binlo len Diozän' na' len ljuežjcho ca' par nič ye'ej gaocho de'en de ye'ej gaocho. 29 Na' šä che'ej chaochon sin cui goncho xbab ca de'en bnežjw cuin Xänchon' por ni checho Diozän' gone' chio'o castigw. 30 Na' de'en che'ej chaolen sin cui chonle xbab bi zejen, de'en na'anä' balä beņä' ljuežjlen' bagwsa'at na' zanle chacsene. 31 Pero na' šä gonyañä'ächo xbab naquän' goncho par nič socho binlo len Diozän' na' len ljuežjcho, nachän' bito gon Diozän' chio'o castigw por ni che can' che'ej chaochon'. 32 Catä' napcho dolä' na' che'ej chaochon, Xäncho Diozän' chone' chio'o castigw par nič cheyache'icho de que de'e malän' choncho. Chone' ca' par nič cui si'icho castigw zejlicane can' gac che beņä' ca' cui chso'elao' le'.

33 De'e na'anä' beņä' bišä', catä' ädopä äžagle txen par ye'ej gaole, lecuezä ljuežjle ca' par nič ye'ej gao yoguä'äle txen. 34 Šä de'en chbil chdonle na'azä, nca'alä xneze yega'an ližle ye'ej gaole, caguä ca gon Diozän' le'e castigw can' chonle catä'än chdopä chžagle. Na' ne'e deczä de'en che'enda' gwzejni'ida' le'e naquän' gonle, pero catä' yida' de'e yoblä gan' zolenä' cana'ach ägwzejni'ida' le'e che de'e ca'.

12

Spirit che Diozän' chaclenän to tocho par goncho bi de'en chene'en goncho

1 Beņä' bišä', de de'en che'enda' änezele che de'en chon Spirit che Diozän' chaclenän chio'o chonlilažä'ächo Jesocristän'.

2 Nezele catä'än cuinä' gombi'ale Diozän' banxoayagle par chejni'alažä'äle lguä'a lsaquä' ca' con can' bzejni'i beņä' le'e, la'anä'äczä lguä'a lsaquä' ca' bito zjänye'en biš xne. 3 Pero na'a ža, che'enda' änezele de que Spirit che Diozän' bito chonän par nič no äna de que Jeso'osan'

naque' beñə' maldit. Na' notono no əna de que Jeso'osən' naque' Xane' šə cui chon Spirit che Diozən' par əne' ca'.

⁴ Tozə Spirit che Diozən' zon na' nža' nža' can' chaclenən to tocho par goncho bi de'en goncho na' par ənezecho bi de'en nezecho. ⁵ Tozə Xancho Jesocristən' cho'ela'ocho la'anə'əczə nža' nža' can' chac gon to tocho xšine'enə'. ⁶ Leczə tozə Diozən' nan' zo la'anə'əczə nža' nža' can' chone' len to tocho par niçh choncho xšine'enə'. ⁷ Na' Spirit che Diozən' zon len to tocho par niçh ca' chac choncho de'en chaclenən lježjcho. ⁸ Spirit che Diozən' chonən par niçh balcho cho'echo dižə' che Diozən' de'en naquən lechguale dižə' sin', na' leczə Spirit na'anə' chaclenən yebalcho par chejni'icho che Diozən' na' par cho'echo xtiže'enə'. ⁹ Na' Spirit na'anə' chonən ca balcho chonlilažə'açhguacho Diozən' par niçh chac bitə'ətezə de'en chnabechone' gaquə. Na' leczə Spirit na'anə' chonən par niçh balcho chac choncho ca chəsyə'əyaque beñə' chsa'acšene. ¹⁰ Na' Spiritən' chonən par niçh balcho choncho milagr, na' balcho chyixjue'echo bi de'en bagwna Diozən' chio'o. Na' leczə Spirit nan' chaclenən yebalcho par niçh chnezecho che bitə'ətezə de'en chso'on beñə' šə za'an che Spirit che Diozən' o šə che de'e xio'onə'. Na' Spirit na'aczən' chaclenən yebalcho par chchoj cata' cho'echo gwde gwdele dižə' de'en cui chejni'icho, na' chaclenən yebalcho par chozejni'iga'aquechone' bi zeje dižə' de'en cho'echon'. ¹¹ Tozə Spiritən' chaclenən yoguə'əcho par niçh choncho yoguə' de'e ca' chene'en gon to tocho.

Yoguə' chio'o chonlilažə'əcho Cristən' naccho tozə, can' naquə cuerp chechon'

¹² Cuerp chechon' nsa'an zan part pero de'en zjəngodə'an txen naquən tozə cuerp. Ca'aczə naquən len yoguə' chio'o chonlilažə'əcho Cristən', naccho tozə can' naquə cuerp chechon'. ¹³ Balə chio'o naccho beñə' Izrael na' yebalcho bito naccho beñə' Izrael. Balcho naccho beñə' esclabos na' yebalcho bito naccho. Pero yoguə'əcho gwchoacho nis par chlo'en de que Spirit che Diozən' babenən ca ngodə'əcho txen len Cristən'. Na' tozə Spirit na'anə' zon lo'o yichjla'aždao' yoguə'əcho.

¹⁴ Cuerp chechon' nsa'an zan part, na' nža' naquə to to partən'. ¹⁵ Žalə' ni'achon' ənan: "Bito naca' tozə len cuerpən' çhedə' bito naca' ne'inə'", caguə ni che de'en ənan ca'anə' cui naquən tozə len cuerpən'. ¹⁶ Le'egatezə ca' žalə' nagchon' ənan: "Bito naca' nada' tozə len cuerpən' çhedə' bito naca' jelaogüei." ¹⁷ Žalə' doxen cuerp chechon' naquən jelaochi, bito gaquə yenecho. Le'egatezə ca' žalə' doxen cuerpən' naquən nagcho, bito gaquə le'icho. ¹⁸ Pero Diozən' bsi'e xneze par niçh cuerp chechon' nsa'an zan part de'e chso'on žin con can' gwyazlaže'e. ¹⁹ Biti nya' cuerp chechon' žalə' nsa'an tozə part. ²⁰ Cuerp chechon' nsa'an zan part pero de'en zjəngodə'an txen naquən tozə cuerp.

²¹ De'e na'anə' jelaochon' bito gaquə ye'en na'achon': "Biti chyažjda' le'." Na' nic gaquə ye' yichjchon' ni'achon': "Biti chyažjda' le'." ²² La'anə'əczə cuerp chechon' nsa'an balə part de'e cuitec bi fuers chei de, bia'aczə lechguale chyažjchon. ²³ Na' part ca' nsa' cuerp chechon' de'en chaquecho cuitec bi zaquə', chi' yichjchon ca de'en cheyacw xacho. Na' part ca' de'e cui chene'echo le'i beñə', chcuəšə'əchon len xacho de'en chacwcho. ²⁴ Pero part de'en nsa' cuerp chechon' de'en banaquə xoche bito chcuəšə'əchon. Na' Diozən' none' cuerp chechon' ca chi' yichjcho che part ca' de'en cui zjənaquə xoche. ²⁵ Ca'aczən' bsi'e xneze par

nich chio'o cho'ela'ocho Cristan' goncho txen tocho yetocho na' cue' yichjcho gaqualen ljuežjcho. ²⁶ Na' ša bin' chac che tocho, yogua'echo chi' saqua'echo txen. Na' ša chac güen che yetocho, yogua'echo socho mbalaz.

²⁷ Yogua'echo ngoda'echo txen len Cristan' na' to tocho gwxaqua'elebecho ca to part cuerp che'enä'. ²⁸ Na' entr chio'o chdopä chžagcho cho'ela'ocho Cristan', Diox nan' gwleje' neto' naquato' apostol, na' de'en ngüe'e lao na'ato' gonto' naquän de'e zaqua'achgüei. Na' lecze'en gwleje' yebale' par chäsä'ayixjui'e de'en ne'enä'. Na' de'en chso'one'enä' leczä naquän de'e zaque'e. Na' yebale' gwlej Dioxan' par choso'osed choso'olo'ine' xtiže'enä'. Na' de'en choso'osed choso'olo'ine' xtiže'enä' leczä naquän de'e zaque'e. Na' leczä gwlej Dioxan' beñä' chso'on miłagr na' beñä' chso'on par chäsya'ayaque beñä' chsa'acšene, na' beñä' chsa'aclen yeziqua'achlā beñä' ša bi de'en chäsä'ayažjene'. Na' gwleje' beñä' chäsä'anabia' chio'o chdopä chžagcho cho'ela'ocho Cristan', na' gwleje' beñä' chso'e gwde gwdelä dižä' de'en cui chse'ejni'ine' con catä' chon Spiritan' ca chso'en. ²⁹ Pero caguä yogua'echo naccho apostol. Na' Dioxan' bito gwleje' yogua'echo par chixjue'echo bi de'en bagwne' chio'o, na' nic gwleje' yogua'echo par ägwšed ägwlo'icho xtiže'enä', na' nic gwleje' yogua'echo par goncho miłagr. ³⁰ Caguä yogua'echo chac goncho ca yesya'ayaque beñä' chsa'acšene, na' caguä yogua'achon' chon Spirit che Dioxan' par güe'echo gwde gwdelä dižä' de'en cui chejni'icho, na' caguä yogua'achon' chac yozejni'icho bi zežen dižä' de'en chon Spiritan' ca chso'e. ³¹ Chonle güen ša chzelažä'ale gaqualen Spirit che Dioxan' le'e gonle de'e ca' de'en naquäch de'e zaque'e. Pero ägwlo'ida' le'e yeto de'e gonle de'en naquä de'e žialao xench.

13

Cheyalä' gaque che ljuežj beñachcho

¹ La'anä'aczä ša chaccho gwde gwdelä dižä' de'en chsa'ac beñachän' na' de'en chsa'ac angl ca', pero ša bito chaquecho che ljuežj beñachcho, bito bi bi zaqua'echo. Con gwxaqua'elebecho ca pedas ya de'en chso'on ššag na' ca platiy de'en choso'osiž beñä' gocuež ca' la' xtižä'achon' bitobi bi zaqua'än. ² Na' la'anä'aczä ša bagocwlen Spirit che Dioxan' chio'o par nich chyixjue'echo bi de'en bagwne' chio'o len yełä' guac che Spiritan', bito bi zaqua'echo ša bito chaquecho che ljuežj beñachcho. La'anä'aczä ša nezecho yogua'älol de'en cui no gwneze antslä, len la'anä'aczä ša chejni'icho yogua'älol de'en naquä de'e zaque'e, bitoczä bi zaqua'echo ša cui chaquecho che ljuežj beñachchon'. Na' la'anä'aczä ša lechgualē chonlilažä'echo Dioxan' par nich chone' bitä'atezä de'e zdebä de'en chñabechone' gone', bitoczä bi zaqua'echo ša cui chaquecho che ljuežj beñachcho. ³ Na' ša cui chaquecho che ljuežj beñachchon' bito bi zedäguä'an par chio'o la'anä'aczä ša ägwnežjwcho beñä' yašä'an yogua' de'en deicho. Le'egatezä ca' ša cui chaquecho che ljuežj beñachchon' bitobi zedäguä'an par chio'o la'anä'aczä ša ägwnežjo cuincho yoso'ozeye'.

⁴ Ša chaquecho che ljuežj beñachcho, napcho yełä' chxenlažä' len lega'aque', na' choncho güen len lega'aque'; bito chgue'iga'aquechone' ša chac güen chega'aque'; na' bito cho'elao' cuincho; na' bito cha'alažä'echo. ⁵ Na' catä' chaquecho che ljuežj beñachcho, bito choncho nacze len lega'aque', bito choncho xbab che cuinzcho, bito naccho beñä' xtišjw, na' bito naccho beñä' ggo'olaže'e. ⁶ Na' catä' chaquecho che ljuežj

benachcho bito chebeicho šə non' chon de'e mal, sino que chebeicho šə non' chon de'e güen. ⁷ Šə chaquecho che ljuežj benachcho chapcho yelə' chxenlažə' bitə'atezə de'en chso'one benə' chio'o, na' choncho xbab güen che yoguə'əloł benə', na' zocho lez so'on benə' güen yoguə' las, na' chgo'o chchejlažə'əcho len bitə'atezə de'en chac.

⁸ Cuat əžin ža catə' cuich cheyalə' gaquecho che ljuežj benachcho. Pero gwžin ža catə' cuich gon Diozən' par ničh no chixjue'e bi de'en bagožə'ene'. Na' gwžin ža catə' Spirit che'enə' gonən ca cuich əso'e gwde gwdelə dižə' de'e cui chse'ejni'i benə' yoblə. Na' leczə gwžin ža catə' te che yoguə'əloł de'en neze chio'o benach lao yežlyo nga. ⁹ Bitonə' nezecho yoguə'əloł de'e ənezecho na' niqunenə' gac chixjue'echo yoguə'əloł de'en bagwna Diozən' chio'o. ¹⁰ Pero gwžin ža catə' gaquə cayanə'an chene'e Diozən' gaquə, na' cana'achən' cuich bi bi yega'an de'en cui gaquə cayanə'an chene'e Diozən'.

¹¹ Catə' goccho bidao' be'echo dižə' can' chsoe' notə'atezə bidao' dižə', na' leczə xbab chechon' goquən ca xbab chega'acbo'onə', na' gwyejni'icho con can' chse'ejni'ibo'. Na' na'a bagwcha'ocho bitoch choncho can' chso'on bidao'. ¹² Pero bitonə' šejni'icho binlo che Diozən'. De'e na'anə' gwxaquə'əlebecho ca benə' chgüie' benə' yoblə to lo'o spejw de'e cuitec chloe' binlo. Pero gwžin ža catə' šejni'iyane'echo che Diozən' can' chejni'ine' checho na'a. ¹³ Na'a ža, de'e quinga šonə chon Diozən' mendat goncho zejlicane: gonjilažə'əchone', socho lez gaquə güen checho, gaquecho che Diozən' na' che ljuežj benachcho. Pero de'en naquə de'e žialaoch goncho entr šonə de'e quinga, gaquecho che Diozən' na' che ljuežj benachcho.

14

Benə' ca' chso'elen Diozən' gwde gwdelə dižə' de'en cui chse'ejni'ine'

¹ Cheyalə' güe'elažə'əcho par gaquechecho che Diozən' na' che ljuežj benachcho, na' leczə cue' yichjcho gaquəlen Spirit che'enə' chio'o par goncho xšine'enə'. Na' mazachlə cheyalə' cue' yichjcho par gaquəlenən chio'o chixjue'echo de'en əna Diozən' chio'o. ² Balcho chon Spiritən' par ničh chchoj catə' cho'elencho Diozən' gwde gwdelə dižə' de'en cui chejni'icho. Na' catə' cho'elencho Diozən' gwde gwdelə dižə'an ca', caguə benach na'anə' cho'elenchon chedə' bito chse'ejni'ine' dižə'an. Spirit nan' chonən par ničh cho'echo dižə' de'en chejni'i tozə Diozən'. ³ Pero catə' chyixjue'echo de'en bagwna Diozən' chio'o choncho par ničh ljuežjcho ca' nitə'atezə nite'e so'onlilažə'e le', na' chtipcho lažə'aga'aque', na' leczə cho'ega'acchone' balor par nite'e mbalaz. ⁴ Catə' Spirit che Diozən' chonən par ničh cho'elenchone' gwde gwdelə dižə' de'en cui chejni'icho, yichjla'ažda'ocho na'agan' chaclenən. Pero catə' Spirit che Diozən' chaclenən par ničh chyixjue'echo de'en bagwna Diozən' chio'o, chaclenən yoguə' chio'o chdopə chžagcho cho'ela'ocho Cristən'.

⁵ Yebeida' žalə' Spiritən' gonən par ničh yoguə'əle güe'elenle Diozən' gwde gwdelə dižə', pero gobeichda' žalə' gaquəlenən yoguə'əle par chixjue'ele de'en ye'e le'e. Ben' chyixjue'e de'en bagož Diozən' le', chone' to de'e zaquə'əche cle ca de'en chon ben' cho'elen Diozən' gwde gwdelə dižə'. La' šə cui no zo no əgwzejni'i yeziquə'əchlə benə' chso'elao' Cristən' bi dižə'an cho'e, bito no gaquəlenən. ⁶ Benə' bišə', nezdə' bito gaquəlenən le'e šə güe'elena' Diozən' gwde gwdelə dižə' catə'an yida' dezlaṅa'a le'e. Pero gaaquəlenən le'e šə əgwzejni'ida' le'e bi de'en babsed bablo'i Diozən' nada'. Na' gaaquəlenənən šə əgwzejni'ida' le'e bichlə de'en nezdə' che

Diozən'. Guaquälenczən šə chixjue'ida' de'en əna Diozən' nada'. Na' lecza guaquälənən šə gwsed gwlo'ida' le'e bi zeje xtiže'enə'.

⁷ Ca naquə flaudən', šə tozə can' gwcuež beṇə' gocuežən' len dote tyemp, notono gache'i bi piesən' hcueže'. Le'egatezə ca' arpən' šə tozə can' ggol beṇə' gocuežən' len dote tyemp, notono gache'i bi piesən' chgolē'. ⁸ Catə' zo to beṇə' hcueže' cornetən' par niç chəsə'əneze soldad ca' naquan' so'one', šə bito əgwcueže'en clar, bito se'ejni'ine' naquan' cheyalə' so'one'. ⁹ Le'egatezə ca' chio'o ža, šə güe'elencho Diozən' dižə' de'en cui chse'ejni'i beṇə', bito gaquälənən lega'aque'. ¹⁰ Nezecho de que beṇə' ža' doxen yežlyo nga gwde gwdelə dižə' de'e chsa'aque', na' to toga'aque' chse'ejni'i xtižə' ljuežjga'aque'. ¹¹ Na' šə chio'o bito chaccho dižə' de'e chac yeto beṇə', nezecho le' naque' beṇə' zitə' na' chio'o naccho beṇə' zitə'. ¹² Na' le'e chi' yichjle gaquälən Spirit che Diozən' le'e, ca'aczən' co' yichjle gonle xšine'ena' par gaquälən ljuežjle. Gonle ca' niç yoguə'əle chdopə chžagle cho'ela'ole Cristən' sotezə sole gonlilažə'əlene'.

¹³ Na' šə Spiritən' gonən ca' əchoj catə' güe'elencho Diozən' gwde gwdelə dižə', cheyalə' nabecho Diozən' gaquälənche' chio'o par niç əgwzejni'icho beṇə' bi zejen dižə' de'en cho'elenchone'ena'. ¹⁴ Na' catə' choncho orasyonṇə' šə Spirit che Diozən' chonən par cho'elenchone' dižə' de'e cui chejni'icho, bito bi xbab choncho lo'o yichjla'ažda'ochon' catə'an cho'echon, con chacbe'icho de que Dioz na'aczən' cho'ela'ocho. ¹⁵ Quingan' cheyalə' goncho, catə' goncho orasyonṇə' güe'echo dižə' de'en əgwzejni'i Spirit che Diozən' chio'o, pero goncho xbab che dižə' de'en cho'echon'. Na' catə' golcho, golcho bi de'en əgwzejni'i Spirit che Diozən' chio'o, na' lecza goncho xbab che de'en cholchon'. ¹⁶ Legon xbab nac gaquə šə güe'echo yelə' choxcwlen che Diozən' len dižə' de'en cui chejni'i yoguə'əcho. Beṇə' cuiṇə' yesə'əneze naquan' choncho lao chdopə chžagcho cho'ela'ocho Cristən', bito se'ejni'ine' bin' nacho na' de'e na'anə' bito əso'e yelə' choxcwlen che Diozən' txen len chio'o. ¹⁷ Bito gaquälənən lega'aque' šə goncho orasyon len dižə' de'e cui se'ejni'ine' la'anə'əczə šə de'e li güe'echo yelə' choxcwlen che Diozən' binlo. ¹⁸ Cho'a yelə' choxcwlen che Diozən' de que Spirit che'ena' chonən par niç cho'elenchane' gwde gwdelə dižə' mazəchlə ca chonən len notə'ətezəchle. ¹⁹ Pero catə' ndopə nžagcho cho'ela'ocho Cristən' la'anə' gueyə'əzə dižə' de'en chejni'i yoguə'əcho gwsed gwlo'ida' le'e zejəchen cle ca gua'a ši mil dižə' de'en cui chejni'icho.

²⁰ Beṇə' bišə, naquəczən güen gaccho ca bi'i che'eṇ dao' laogüe de'en cui goncho de'e mal. Pero cheyalə' šo'ocho xbab che beṇə' cha'o na' bito šo'ocho xbab che bi'i cuiṇə' šejni'i. ²¹ Xtižə' Diozən' nyojən nan: "Nada' Dioz gona' par niç beṇə' zitə' ca' əso'elene' beṇə' Izrael ca' dižə' de'e cui se'ejni'ine', na' yesyə'əbane beṇə' Izrael ca', pero bia'aczə bito yoso'ozenague' chia'." Can' na Xancho Diozən'. ²² Šə nitə' beṇə' cui chse'ejle'e che Diozən' na' choso'ozenague' catə' güe'elenle Diozən' gwde gwdelə dižə' de'en cui chejni'ile yesyə'əbanene' na' sa'acbe'iljeine' de que zoczə Diozən' len le'e. Na' ca naquə chio'o cho'ela'ocho Cristən', banezecho de que zoczə Diozən' len chio'o. Na' catə' to beṇə' chyixjue'ine' bi de'en bagož Diozən' le', chaclenən chio'o chonlilažə'əcho Cristən' la'anə'əczə cui chaclenən beṇə' cui chso'onlilaže'ene'. ²³ Legon xbab nac gaquə šə lao ndopə nžagcho txen cho'ela'ocho Cristən' yoguə'əcho solao güe'elenchone' gwde gwdelə dižə' de'e cui chejni'icho. Na' šə da'acclə beṇə' cui chso'onlilažə' Cristən' o beṇə' cuiṇə' yesə'əneze naquan' choncho

cho'ela'ochone', əse'enene' cho'elenchone' gwde gwde_lə dižə' na' so'one' xbab de que chac tontchon'. ²⁴ Pero nža'an šə to tocho chyixjue'echo bi de'en bagwna Diozən' chio'o. Šə yezidəclə to beṇə' cuiṇə' gonlilažə' Cristən' o to beṇə' cuiṇə' neze naquən' choncho cho'ela'ochone', gacbe'ine' de que de xtole'e catə' to tocho chyixjue'echo bi de'en bagwna Diozən' chio'o. ²⁵ Na' catə' gacbe'ine' de que la'aždaogüe'enə' naquən mal lao Diozən' gwzolja xibe' güe'elaogüe'ene' na' əne' de que zoczə Diozən' len chio'o chonlilažə'əcho Cristən'.

Cheyalə' gwsa'acho coltən' binlo na' cui gonchon chac yazə

²⁶ Na'a ža beṇə' bišə', catə'an chdopə chžagle txen balle gollə to imno, na' balle de de'e əgwsed gwlo'i ljuežjle, na' balle güe'ele dižə' che to de'en babzejni'i Spirit che Diozən' le'e, na' balle güe'ela'ole Diozən' güe'elenlene' gwde gwde_lə dižə' de'en cui chejni'ile, na' yeballe yozejni'ile dižə' de'en gwso'elen beṇə' ljuežjle ca' Diozən'. Naquəczən güen gonle yoguə' de'e ca' con šə gonlen ca sa'aclenən beṇə' ljuežjle ca' so'onlilažə'əche' Cristən', beṇə' ca' nacle txen cho'ela'olene'. ²⁷ Na' šə nole güe'elenle Diozən' gwde gwde_lə dižə' de'en cui chejni'ile, legüe'elene'en pero do chopzle o šonzle na' tgüejə tgüejle. Nach te na' əchoj to beṇə' yozejni'ine' bi zeje dižə' de'en be'elenle Diozən'. ²⁸ Na' šə cui no zo no yozejni'i bi zeje dižə' ca', bitoclə güe'elenle Diozən' dižə'an nac ca' zizjo lao ndopə nžagle txen. Con lo'o la'ažda'ole na'azə güe'elenlene'enə'. ²⁹ Na' le'e bagocwlen Spiritən' par chyixjue'i ljuežjle de'en bagwna Diozən' le'e, leczə do chopzle o šonzle əchojle chixjue'elen lao ndopə nžagle, nič beṇə' ca' yelə' yoso'ozenague' na' so'one' xbab šə de'en na to tole za'an che Diozən'. ³⁰ Na' šə lao choe' toe' dižə'an Diozən' əgwzejni'ine' yetoe' to de'e chixjui'e, ben' bacho'eczə dižə'an cheyalə' cueze' žlac güe' ben' yeto dižə'anə'. ³¹ Chacenczə Spiritən' yoguə'əle par nič tgüejə tgüejle chyixjue'ele bi de'en bagwna Diozən' le'e, chozejni'i ljuežjle na' chtiplažə' ljuežjle. ³² Spirit che Diozən' chonən par nič balle chac chixjue'elen bi de'en bagwna Diozən' le'e. Na' chixjue'elen con catə'əzən' chache'ile naquən güen par chixjue'elen. ³³⁻³⁴ Diozən' chene'ene' əgwsa' colt chechon' binlo na' cui ša'acho chac yazə.

Na' gatə'ətezə chəsə'ədopə chəsə'əžag beṇə' bagwlej Diozən' par zjanaque' lažə' ne'enə', bito cheyalə' soe' no'ol ca' dižə' lao coltən'. Cheyalə' yesə'əlo'e de que choso'ozenague' che chio'o beṇə' byo la' can' na Xtižə' Diozən' de'en nyojən'. ³⁵ Na' šə de bi de'e chse'ene'e no'ol ca' yesə'əneze', cheyalə' yesə'əṇabe' be'en che to toga'aque' catə' yesyə'əžine' ližga'aque', chedə' naquən to yelə' zto' šə no'olən' güe'e dižə' lao ndopə nžagcho cho'ela'ocho Diozən'.

³⁶ Le'e beṇə' Corinto, bito cheyalə' gonle xbab de que le'ezən' zaquə'əle par ənale naquən' gon chio'o chonlilažə'əcho Cristən'. Caguə zguə'atec le'en gwdisle xtižə' Diozən', len caguə le'ezən' nombi'alen. ³⁷ Balle nale chon Spirit che Diozən' par nič chyixjue'ele bi de'en bagwna Diozən' le'e, na' balle nale de que Spirit che Diozən' chaclenən le'e par chonle bichlə de'en chene'e Diozən'. Šə de'e li chaclen Spiritən' le'e nachən' guacbe'iczele de que mendad che Xancho Crist na'anə' chzoja' le'e yoguə' de'e quinga. ³⁸ Šə nole cui chejle'ele de que Cristən' chone' par nič chzoja' de'e quinga, bito chaclen Spirit che Diozən' le'e šə ca'.

³⁹ Na'a ža beṇə' bišə', de'e yoblə chnia' le'e, leṇabe Diozən' gaquəlen Spirit che'enə' le'e par nič chixjue'ele de'en əna Diozən' le'e. Na' šə Spirit che Diozən' gonən par nič beṇə' ljuežjle ca' əso'elene' Diozən' gwde gwde_lə

dižə', bito gwžonle əso'elene'en le'. ⁴⁰ Pero bitə'ətezə de'en gonle lao coltən', legwsa'an binlo, na' bito gonlen chac yazə.

15

Beban Jesocristən' ladjo beṇə' guat ca'

¹ Beṇə' bišə', che'enda' yosa'alažə'əle dižə' güen dižə' cobə che Cristən' de'en babe'elena' le'e antslə. Babzenagle chei na' zotezə zole chdalenlen. ² Na' šə talenczle dižə' güen dižə' cobə che Cristən' de'en babe'elena' le'e, nezele de que žjəyezole len Diozən'. Pero šə bito talenle dižə' güen dižə' cobə che'enə' bitobi zejen de'en nale de que bachejle'ele che dižə' güen dižə' cobə che'enə'.

³ Diozən' bzenene' nada' de'en zjənaquə de'e žialao xench ca bitə'ətezəchlə na' bač bsd blo'ida'an le'e. Gwnia' le'e de que gwso'ot beṇə' Cristən' gwdixjue' xtolə'əchon', con can' byoj Xtižə' Diozən' gaquə. ⁴ Leczə bgašə' Cristən' pero na' beyas bebane' ladjo beṇə' guat ca' beyon ža con can' byoj Xtižə' Diozən' gaquə. ⁵ Na' bi'a dižə' can' ben Cristən' beyož bebane' ladjo beṇə' guat ca', jəyeloe' laogüe' Bedən' na' gwde na' jəyeloe' laogüe' yeziquə'əchlə disipl che' ca' lao nite'e txen, beṇə' ca' gwsa'ac šižine' antslə. ⁶ Na' gwde na' jəyezloe' laogüe' mazlə gueyə' gueyoa beṇə' zjənitə' tši'izə chso'elao' le'. Na' zan beṇə' ca' nejəmban ṇa'a la'aṇə'əczə bagwsa'at balē'. ⁷ Le'egatezə ca' jəyezloe' laogüe' Jacobən' nach gwde na' jəyezloe' laogüe' yoguə' apostol ca'.

⁸⁻⁹ Na' le'ezelaogüe bedeyeloe' laogüe' nada'. Na' gwxaquə'əlebəda' ca to bi'i goljə sin cuinə' žin ža, čhedə' ca tyempən' bitonə' gonlilažə'a Cristən', gwda' bchi' bsaca'a beṇə' ca' bagwlej Diozən' par chəsə'ədope chəsə'əžague' chso'elaogüe'e Cristən'. De'e na'anə' chacda' naca' le'ezelaogüe apostol beṇə' cui bi zaquə' entr beṇə' ljeužja' ca', na' chacda' bitoczə zaca'a par naca' apostolən'. ¹⁰ Pero bia'aczə nži'ilazə' Diozən' nada'. De'e na'anə' gwleje' nada' par naca' apostol che'enə', na' de'e na'anə' bagocwlene' nada' par nič choncha' xšine'enə' mazəchlə ca de'en chso'on yoguə' apostol ca' yela'. Pero bito aṇacho toza' nada' chona' xšine'enə' sino que Dioz na'aczən' chaclene' nada' par chona'an. ¹¹ Na' bachejle'ele che dižə' güen dižə' cobə che Cristən' de'en babzejni'ida' le'e na' de'en baboso'ozejni' apostol ca' yela' le'e.

Yesyə'əban beṇə' guat ca'

¹² Na' bač bsd blo'ito' le'e de que Cristən' beyas bebane' ladjo beṇə' guat ca'. Pero le'e ža, žbixčhen' na balē de que bito yesyə'əban beṇə' guat ca'? ¹³ Žalə' naquən de'e li can' nalen' de que Diozən' bito yosbane' beṇə' guat ca', bitolja bosbane' Cristən' žalə' ca'. ¹⁴ Na' žalə' cui bosban Diozən' Cristən' ladjo beṇə' guat ca', bito bi zaquə' xtiže'enə' de'en babe'elento' le'e na' bitobi zejen de'en chonlilažə'əchone' žalə' cui bebane'. ¹⁵ De'en babsed blo'ito' le'e de que Diozən' bosbane' Cristən' ladjo beṇə' guat ca', babe'eto' dižə' güenlažə' žalə' bito naquən de'e li. Žalə' de'e li bito yosbane' beṇə' guat ca', bito bosbane' Cristən' žalə' ca'. ¹⁶ De'e na'anə' bito cheyalə' goncho xbab de que Diozən' bito yosbane' beṇə' guat ca', čhedə' la' bosbane' Cristən'. ¹⁷ Bito bi bi zedəgua'an de'en chonlilažə'əcho Cristən' žalə' cui bosban Diozən' le' ladjo beṇə' guat ca'. Bito gaquə əgwnitlaogüe' xtolə'əchon' žalə' cui bebane'. ¹⁸ Beṇə' ca' bagwsa'at beṇə' gwso'onlilažə' Cristən' žlac gosə'əbane' bagosə'əbiayi'e na' bito nite'e len Diozən' ṇa'a žalə'

cui beyas beban Cristən' ladjo beṇə' guat ca'. ¹⁹ Probchguazə chio'o žalə' yežlyo ngazan' zocho lez gaquəlen Cristən' chio'o. Chxoayagzə cuincho mazəchlə ca notə'ətezəchlə beṇə' žalə' ca'.

²⁰ Na' de'e liczə Dioz nan' bolis bosbane'ene' ladjo beṇə' guat ca', par nič nezecho de que ca'aczən' gone' len beṇə' yeziqə'əchlə beṇə' chso'onlilažə' le'. ²¹ To beṇə'an ben par nič chsa'at beṇə'chən', na' to beṇə'an gon par yesyə'əbane'. ²² Adan nan' ben par nič chsa'at yoguə' beṇə'chən', na' Crist nan' gon par yesyə'əban yoguə' beṇə' chso'onlilažə' le'. ²³ To tocho yebancho con catə'an babsi'e xneze. Zgua'atec Cristən' bebane' ladjo beṇə' guat ca', na' catə'an yide' yeto le'egatezəczə ca' yesyə'əban beṇə' ca' bagwsa'at, con beṇə' gwsə'onlilažə'ene'. ²⁴⁻²⁶ Cristən' chnabi'e doxenlə. Na' əgwlej əgwšə'šje' yoguə' beṇə' contr che' ca' na' bichlə de'e ca' chso'on contr le', na' que'e yelə' gwnabia' che de'e xio' ca' na' che angl bzelaο ca' na' che notə'ətezəchlə beṇə' gwnabia' beṇə' cui chso'elao' le'. Na' catə' Cristən' babeyož blej bšə'šje' yoguə' beṇə' contr che' ca' na' bichlə de'e ca' chso'on contr le', nach gwcueze' yelə' gotən' na' šo'o fin che yežlyon'. Na' cana'achən' Cristən' cue'e lao na' Xe' Diozən' yoguə' de'en nlane' chnabi'e na' yoguə' non' chnabi'e. ²⁷ Xtižə' Diozən' de'en nyojən nan: "Diozən' bansi'e xneze de que gwžin ža catə' Cristən' nabi'e yoguə'əlol beṇə' na' biquə'əchlə de'en zjəde." Pero ca de'en nan de que Cristən' nabi'e yoguə'əlol beṇə' na' biquə'əchlə de'en zjəde, bito ṇacho zejen de que leczə Cristən' nabi'e Xe' Diozən'. ²⁸ Na' catə' Cristən' bagwlo'e lao na' Xe' Diozən' yoguə'əte beṇə' na' len yeziqə'əchlə de'e zjəde, cana'ach əgwlo'e de que leczə le' yo'e lao na' Xe' Diozən'. Nach yoguə'əlol beṇə' əsa'acbe'ine' de que Diozən' naque' xanga'aque', na' leczə ca' sa'acbe'i angl na' de'e xio' ca'.

²⁹ Nitə' beṇə' chəsə'əchoe' nis de'e non che beṇə' ca' bagwsa'at. Bito so'one' ca' žalə' cui chse'ejle' de que gwžin ža yesyə'əban beṇə' guat ca'.

³⁰ Nada' ža, do tyempte nitə' beṇə' chse'enene' so'ote' nada' laogüe de'en cho'a xtižə' Cristən'. ³¹ Beṇə' bišə', de'e li yoguə' ža chsanlažə' cuina' gaquə bitə'ətezə de'e gaquə chia'. Che'enda' nezele de que chsanlažə' cuina' can' baņezele de que chebeichgüeida' de'en chonlilažə'əle Xancho Jesocristən'. ³² Na' guac əṇacho de que por bež əznian' jətıləlena' catə'an jsoa' Efeson' chedə' gwsə'onchgua beṇə' ca' contr nada'. Pero ža'alə cui yesyə'əban beṇə' guat ca', bitobi bi zaquə' ca de'en goquə chia'. Na' žalə' bito yesyə'əban beṇə' guat ca' yejni'a gonecho che de'en na: "Ye'ej gaotezcho, la' gwxezən' gatcho."

³³ Bito gü'e'ele latjə no əxoayag le'e, chedə' de'e li can' nyojən nan: "Šə socho txen len beṇə' chso'on de'e mal, la' solao goncho can' chso'one'enə'."

³⁴ Legwša' xbab chelen' na' cuich gonle de'e malən'. Nia' ca' chedə' balle bitonə' gombi'ale Diozən' na' che'enda' gaquə'əchgüeile lo'o la'ažda'olen' de'en cui nombi'alene'.

De'e cobə yeyac cuerp che beṇə' ca' yesyə'əban ladjo beṇə' guat ca'

³⁵ De repent gwṇabljeile nada' nac gaquən' yesyə'əban beṇə' guat ca' o nac gaquə cuerp chega'aque'enə' catə'an yesyə'əbane'. ³⁶ Nchoł yichjla'ažda'olen' šə chaquele cui gaquə yesyə'əbane'. Nezecho de que to to xoa' dao' de'en chazcho cheyalə' yexinjən par yela'an yel dao'. ³⁷ Na' bito əṇacho de que catə'an chazchonṇə' chazcho yel dao'. Na' can' šə biquə'əchlə de'e chene'echo la'ac, con xsei nan' gazcho. ³⁸ Na' Diozən' chone' par nič chla' de'en chazchon' na' to ton chaquən segon bi de'en chazchon'. ³⁹ Ca'aczən' naquən caguə tozə ca naquə cuerp chechon'

len cuerp che bia ca' chsa'aš. Nža'an naquə cuerp che beṇačən' na' nža'an naquə cuerp che bia žia tap ni'ane'i, na' nža'an naquə che bia chsa'aš lo'o nis, na' nža'an naquə che bia chsa'aš lao be'. ⁴⁰ Na' nža'an zjənaquə beṇač ca' na' bia ca' chsa'aš lao yežlyon', na' nža'an zjənaquə de'e ca' chle'icho le'e yoban'. Nža' yelə' xoche che de'e ca' chle'icho le'e yoban' na' nža' yelə' xoche che beṇač ca' na' bia ca' chsa'aš lao yežlyo nga. ⁴¹ Nža' can' chse'eni' bgüižən' na' nza' can' chse'eni' bio'onə' na' leczə nža' can' choso'ose'eni' to to beljw ca'. ⁴² Le'egatezəczə ca' catə' yesyə'əban beṇə' ca' gwso'onlilažə' Cristən' žlac gosə'əbane', nža'an gaquə cuerp chega'aque'enə'. Cuerp chega'aque'enə' de'en besə'əgašə' lo'o ban' bagwso'ožə'an, pero catə' yesyə'əbane' ladjo beṇə' guat ca' yeyac cuerp chega'aque'enə' de'e cobə na' bitoch sa'ate'. ⁴³ Bitobi bi zaquə' cuerp che beṇə' guat ca', la' zjənaquən cuerp šen. De'e na'anə' chcuašə'əchon. Pero catə'an yesyə'əbane' yetlas, šə gwso'onlilažə'e Cristən' žlac gosə'əbane', yesyə'əyac cuerp chega'aque'enə' de'e zaquə'əche na' de'e gualəch clezə can' əgwsa'aquən antslə. ⁴⁴ Cuerp che beṇə' guat ca' de'en chcuašə'əchon' zjənaquən de belə' chen, pero nža'an yesyə'əyaquən catə'an yesyə'əbane' šə gwso'onlilažə'e Cristən'. Cana'achən' yesyə'əyaquən por cuerp cobə de'en gon can' əna Spirit che Diozən'. Na'a zjənaquə cuerpən' de belə' chen, pero gwžin ža gatə' cuerp cobə de'en gon can' əna Spirit che Diozən'.

⁴⁵ Xtižə' Diozən' nyojan nan de que Adannə' ben' naquə beṇə' nechən' gwzoe' bguane'. Pero na' zo yeto beṇə' gwxaquə'əlebene' ca Adannə', le'enə' Cristən'. Na' de'en bebane' ladjo beṇə' guat ca' choṇe' yelə' mban zejlicanən'. ⁴⁶ Na'a naccho beṇə' belə' chen pero gwžin ža catə'an gatə' cuerp cobə chechon' de'en gon can' əna Spirit che Diozən'. ⁴⁷ Adannə' ben' goquə beṇə' nech, Diozən' bene' le' len bište yo na' gwzoe' yežlyo ngazə. Pero ben' gwxaquə'əlebe ca Adannə' de'en bxi'e yelə' mban zejlicane bazocze' yoban' antslə ze'e yide' galje' yežlyo nga, le'enə' Xancho Cristən'. ⁴⁸ Na' chio'o beṇač cuerp chechon' naquən can' goquə cuerp che de'e Adannə' de'en ben Diozən' len bište yon', na' de'e na'anə' naccho beṇə' che yežlyo nga. Pero na' chio'o chonlilažə'əcho Cristən' gwžin ža catə' gatə' cuerp cobə checho de'en gaquə ca cuerp che Cristən' ben' zo yoban'. ⁴⁹ Na'a ņenaccho ca ben' ben Diozən' len bište yon' pero gwžin ža gaccho ca Cristən' ben' zo yoban'.

⁵⁰ Beṇə' bišə' əchnia' le'e catə'an yežincho žjəyezochə len Diozən' zejlicane bito gaquə əbanecho cuerp chechon' de belə' chennə'. De'e te che cuerp chechon' na' de'e na'anə' bito gaquə əbanechon catə' žjəyezochə len Diozən' zejlicane. ⁵¹ Na'a əchnia' le'e de'en cui nonə' neze antslə, caguə yoguə'əchon' gatcho, pero yoguə'əchon' yeža' can' gacchon'. ⁵² Xtitṇez yeža' can' gacchon' catə'an cuež trompet che Diozən' par šo'o fin che yežlyon'. Cuež trompet che Diozən' par yesyə'əban yoguə' beṇə' bagwsa'at con beṇə' gwso'onlilažə' Cristən'. Na' canan' yeyac cuerp chega'aque'enə' de'e cobə de'en cui te chei na' leczə can' yeyac cuerp che chio'o ņe'e mbancho. ⁵³ Cuerp checho de'en mbancho yežlyo nga na'a de'e te chein' chedə' gožə'an catə'an gatcho. Pero catə'an yeyac cuerp chechon' de'e cobə bito gožə'an na' bito te chei. ⁵⁴ Na' catə' bade cuerp cobə checho de'en cui gožə' na' de'en cui te chei, cana'achən' bagoc complir can' nyoj Xtižə' Diozən' nan: "Diozən' gwzoinə' bcueze' yelə' gotən' chedə' le'enə' choṇe' yelə' mban zejlicane." ⁵⁵ Na' cana'achən' ənacho: "Bitoch soi yelə' gotən' chio'o na' bitoch gonən chio'o gan." ⁵⁶ De yelə' got che chio'o beṇač

chedə' choncho de'e malən'. Na' de'en nezecho bin' non lei che Diozən' mendad goncho nachle chzenaguəchcho che de'e malən'. ⁵⁷ Choxcwlen Diozən' bsele'e Xancho Jesocrstən' ben' chon par niç cuich chzoi de'e malən' chio'o, na' le'enə' babene' par niç chio'o chonlilažə'əchone' šə gatcho leczə əžin ža yebancho ladjo beṇə' guat ca'.

⁵⁸ De'e na'anə' beṇə' bišə' dao', lesotezə leso legonlilažə' Xancho Jesocrstən' sin cui žjəxaquə'əlažə'əle na' sin cui gaquəžejlažə'əle. Na' zejli legonchgua xšin Xanchon' la' nezczele de que bito gaquə dadən.

16

Choso'otobe' mech par chsa'aclene' beṇə' ca' chso'onlilažə' Cristən' Jerosalennə'

¹ Na'a ža che'enda' əṇia' le'e naquən' gonle catə' əgwtole mechən' par gaquəlenle beṇə' Jerosalen ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə'. Legon can' bena' mendad so'on beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Cristən' to to yež de'en zjəchi' Galasian'. ² Na' yogua' ža dmigw to tole cuejle latə' gūejə mech segon ca de'en benle gan lao xmannə' na' co'oša'olen par niç den catə'ən yida' dezlaṇa'a le'e. Legon ca' par niç bito əgwtole catə'ən yida'anə'. ³ Na' catə'ən yida'anə' cana' əselə'a beṇə' ca' bagwlejlen' par əxjso'e xmechlen' Jerosalennə', na' əgoxə'ətega'aca'ane' to çhopə cart. ⁴ Pero šə gwxenlažə'əcho de que nada' ša'a na' sa'aclene' nada' txen.

Pabən' chone' xbab žjəlanə'e lega'aque'

⁵ Na' yida' gan' zolen' catə' yeyož tia' Masedonian', chedə' leczə cheyalə' ša'a žjəlanə'a beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Cristən' na'. ⁶ Na' de repent yega'ana' len le'e do tbio' o çhop bio' o šə yega'anca' dote tyemp zaguən'. Na' catə' yezə'a gan' zolen' le'e gaquəlenle nada' par yeya'a ga yoblə. ⁷ Bitu yida' delaṇa'a le'e na'a chedə' to teza'an šə baza'a, la' che'enda' desoa' sša len le'e catə'ən yida'anə' šə Xancho Diozən' gūe'e latjə. ⁸ Che'enda' yega'ana' Efeso nga xte catə' galə' lni de'en ne' Pentecostes. ⁹ Yega'ana' chedə' beṇə' zan nitə' nga beṇə' chse'ene'e yoso'ozenague' che xtižə' Diozən' pero leczə nitə' beṇə' zan cui chse'enene' çixjui'an.

¹⁰ Na' catə' yidə Temtion' gan' zolen' cheyalə' gaplene' respet par niç cui žebe' əgwsed əgwlo'ine' le'e, chedə' leczə can' chona' nada' xšin Xancho Diozən' ca'aczən' chon le'. ¹¹ De'e na'anə' ža bito gonle xbab de que bitobi zaque'e, sino que cheyalə' sole güen len le' na' len beṇə' ca' žague'enə' catə' la'aque' gan' zolenə'. Na' catə' yesa'aque' cheyalə' gaquəlenga'aclene' par deya'aque' gan' zoa' nga to šao' to güen la' chbezəga'aca'ane'enə'.

¹² Na' ca naquə beṇə' bišə'əcho Apolosən' ža, leczə gotə'əyoida'ane' par yidəlene' Temtion' na' len beṇə' bišə'əcho ca' desə'əlanə'e le'e, pero bene' xbabən' mejor bito yide' na'a. Pero güide' catə' soe' to latjə.

Yeto çhopə de'en che' Pabən' beṇə' Corinto ca'

¹³ Cheyalə' gapple ciudad par niç cui xoayagle len de'e malən', na' cheyalə' sotezə sole gonlilažə'əle Diozən' con can' chonlilažə'əczlene'. Bitu žeble sino leso legon can' chene'e Diozən'. ¹⁴ Na' legaque che Diozən' na' che benəçən' bitə'ətezə de'en chonle.

¹⁵ Na' na'a ža beṇə' bišə', de to de'e che'enda' əṇia' le'e. Nezele de que family che Estefanas zjənaque' beṇə' nech gwso'onlilažə'e Cristən' Acayan', na' bañezczele can' chso'oncze', lechgualə chsa'aclene'

notə'ətezəchlə beṇə' bazjənaque' lažə' na' Diozən'. ¹⁶ De'e na'anə' əchnia' le'e de que cheyalə' əgwzenagle che lega'aque' na' lenczə che notə'ətezəchlə beṇə' chso'onchgua xšin Diozən' na' che beṇə' ca' chsa'aclenchgua beṇə' bišə'əcho ca'. ¹⁷ Chebeida' babla'ac Estefanasən', Fortonaton' na' Acaicon' gan' zoa' nga, na' bagwsa'aclene' nada' par nič bitoch zoa' trist de'en cui zole nga len nada'. ¹⁸ Lechgualə bagwso'one' ca chebeida', can' bagwso'one' len le'e. De'e na'anə' cheyalə' gapəga'acchone' respet.

¹⁹ Na' ṇa'a ža əchnia' le'e de que beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Cristən' doxen Asian' chəsə'əguape' le'e diox. Na' leczə len Aquila na' no'ol che' Prisilan' nach zjələnczə beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Cristən' ližga'aque'enə', leczə chəsə'əguapchgüe' le'e diox. Lega'aque' chso'onlilažə'əcze' Xancho Jesocristən' can' chonlilažə'əchone' chio'o. ²⁰ Na' yoguə'əloj beṇə' bišə'əcho ca' nitə' nga chəsə'əguape' le'e diox. Na' catə' chežagle leyolgüiž ljuēžjle dižə' šao' par nič gachia' de que chaque che ljuēžjle.

²¹ Cuincza' nada' Pabən' chzoja' part dao' che cart nga par əchguapa' yoguə'əle diox.

²² Na' šə nənchiḡə nole cuiṇə' gonle cas par gaquele che Xancho Jesocristən', cuiayi'išazəchle zejlicaṇen'. Xancho Jesocristən' yide' de'e yoblə.

²³ Na' ṇa'a ža, Xancho Jesocrist nan' sotezə soe' gaquələnšgacze' le'e. ²⁴ Na' chnia' le'e de que chacchgüeida' che yoguə'əle laogüe de'en chonlilažə'əle Cristo Jeso'osən'. De'e na'azən' əchnia' le'e. *Pab*

Cart Egwchope De'en Bzoj San Pabən' par Benə' Corinto Ca'

Pabən' chzoje' benə' ca' chso'onlilažə' Cristən' Corinton'

¹⁻² Nada' Pab naca' apostol che Jesocristən' con can' gwnalažə' Diozən'. Nada' chzoja' cart nga par le'e bagwlej Diozən' niç chdopə chžagle cho'ela'ole Cristən' lao' syoda Corinton', na' notə'atezəchle bagwlej Diozən' par nacle lažə' ne'enə', le'e nitə'əle doxen gan' mbane Acayan'. Nada' len beṇə' bišə'əcho Temtion' chonto' orasyon chṇabto' lao Xacho Diozən' na' Xancho Jesocristən' əsa'aclenšgue' le'e na' so'one' ca so cuezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'.

De'e ca' gwdi' gwxaquə' Pabən'

³ Cheyalə' socho güe'ela'ochə Xacho Diozən'. Le' naque' Xa Xancho Jesocristən' na' Xancho Jesocristən' leczə cho'elaogüe' le'. Xacho Diozən' cheyašə' cheži'ilažə'e chio'o na' le'enə' cheyonxenlažə'e chio'o šə bi de'en chac checho. ⁴ Ca naquə nada' ža, le'enə' cheyonxenlažə'e nada' catə' chyi' chzaca'a par niç leczə chac cheyonxenlažə'a beṇə' yoblə catə' chəsə'ayi' chəsə'əzaque'e. Na' can' chon Diozən' cheyonxenlažə'e nada' leczə can' cheyonxenlažə'a beṇə'. ⁵ Lechguale chyi' chzaca'a can' gwdi' gwxaquə' Cristən', pero na' con zoczə Diozən' cheyonxenlažə'əchgüe' nada' chedə' chonlilažə'a Cristən'. ⁶ Chyi' chzaca'a laogüe de'en chzejni'ida' le'e can' gonle par žjəyezole len Diozən'. Chac chia' ca' par niç cheyonxenlažə'a le'e len bi de'en chyi' chzaquə'əle. Na' de'en cheyonxenlažə' Diozən' nada' catə' bin' chac chia', chone' ca' par niç nada' cheyonxenlažə'a le'e. De'e na'anə' chonlilažə'əle Cristən' na' chgo'o chchejlažə'əle catə'an chyi' chzaquə'əle can' chyi' chzaca'a nada'. ⁷ Na' zotezə zoa' chbeza' de que le'e co'o gwchejlažə'əle catə' saquə'əzi'ile. Nežda' de que con can' chyi' chzaca'anə' leczə can' chyi' chzaquə'əle, na' can' cheyonxenlažə' Diozən' nada', leczə can' cheyonxenlažə'e le'e.

⁸ Beṇə' bišə', che'enda' ənezele catequən' gwxaquə'əzi' gwxaquə'əyaša'a catə'an gwzoa' Asian' xte cuichczə bi goquə gona', con beyož bedolažə'a na' xte bžinczə catə' bena' xbab la' gatzca'anə'. ⁹ De'e li bena' xbab lo'o yichjla'ažda'ogua'anə' de que la' gatzca'anə'. Pero na' goc chia' ca' par niç cui bena' xbab de que gwzoiczəda' nadə'əza' yocužə'a de'en chyi' chzaca'anə'. Na' de'en goc ca' benən par niç chonlilažə'əcha' Diozən', Dioz ben' yosban beṇə' guat ca'. ¹⁰ Na' catə'an bena' xbab la' gatzca'anə', Diozən' bosle' nada' par cui gota'. Na' nechoslacze' nada'. Na' con bazoczə lez chbeza' yosle' nada' šə bazezocla' cho'a yelə' gotən'. ¹¹ Yosle' nada' chedə' lenczə le'e chaclenle nada' chonle orasyonṇə' laogüe'enə' chṇabelene' yosle' nada'. Na' beṇə' zan naccho choncho orasyon lao Diozən' par niç gaquəlene' nada'. Na' te gaquəlene' nada', yoguə'əlołcho güe'echo yelə' choxcwlen che Diozən' de'en bagoclene' nada'.

Pabən' gwžeine' šje' Corinton'

¹² Nežda' lo'o yichjla'aždaogua'anə' de que chona' güen len yoguə'əloł beṇə' na' mazəchlə chona' güen len le'e. De'e na'anə' cho'a dižə' de que do yichj do lažə'a chona' güen len yoguə'əloł beṇə' chedə' Diozən' babeyone' la'ažda'ogua'anə' xi'ilažə'. Bito chona' con can' na xbab chia'anə', sino

chona' can' na Diozən' por yelə' chaclen che'enə'. ¹³ Cart quinga chzoja' le'e, bito cheyalə' gonle xbab šə naquəchlə zejen sino can' nyojən nan' šejni'ilen. Na' zoa' lez šejni'ilen. ¹⁴ Baçhgacə chejni'ile de que do yichj do laža'a chona' yoguə'əloj de'en chona', na' che'enda' šejni'ilen binlo. Na' catə'an əžin ža yidə Xancho Jeso'osən' de'e yoblə, che'enda' yebeile de'en babe'elena' le'e xtiže'enə', ca nada' chebeida' de'en chejle'ele chei.

¹⁵ Na' zoa' segor šejni'ile de que do yichj do laža'an chona' bitə'ətezə de'en chona'. De'e na'anə' gwzelaža'a yida' de'e yoblə delana'a le'e par niç gaquəlencha' le'e. ¹⁶ Gwzelaža'a tia' əgwlaņa'a le'e catə'an gwyə'a Masedonian' de'e yoblə, na' catə' beza'a Masedonian', leczə gwzelaža'a yedia' əgwlaņa'a le'e. Na' go'onda' le'e gaquəlenle nada' par yeya'a Jodean'. ¹⁷ De'e liçə go'onda' yedia' əgwlaņa'a le'e. Bito chaca' šayeçə šayen can' chsa'ac beņə' ca' cui zjənombia' Diozən', to ənia' gona' to de'e gona' na' to ənia' cui gona'an. Leçgualə de'e chacda' catə' cui chac gona' can' bagwnia' gona'. ¹⁸ Diozən' chone' complir can' ne'enə'. Na' nezene' bito goca' šayeçə šayen catə'an gwnia' yida' de'e yoblə delana'a le'e la'anə'əcəzə cui bida'. ¹⁹ Nada' len Silbanon' na' Temtion' gwdixjue'ito' le'e xtižə Jesocrist Xi'ın Diozən'. Cristən' bito chaque' šayeçə šayen. Syempr chone' complir can' ne'enə'. ²⁰ Yoguə' de'en ben Diozən' lyebe gone', babsele'e Jesocristən' par bedəyene'en. De'e na'anə' naxo "Amen" catə'an cho'ela'ocho Diozən' na' zejen de que nezecho chon Diozən' complir can' ne'enə'. ²¹ Baben Diozən' par niç le'e len nada' zotezə zocho chonlilažə'əcho Cristən'. Na' bagwleje' chio'o par niç choncho xšine'enə'. ²² Bsele'e Spirit che'enə' zon lo'o yichjla'ažda'ochon' par niç nachia' nacho xi'ine' na' par niç ənezecho de que gwžin ža catə' gaquə lao na'acho de'en gonəch Diozən' chio'o.

²³ Bito bida' Corinton' de'e yoblə delana'a le'e chedə' beyejda' bitolə detila' le'e. Diozən' nezene' dižə' lin' cho'a ənia' ca'. Šə chonlilaža'a Diozən' gone' nada' castigw. ²⁴ Le'e bazotezə zole chonlilažə'əle Cristən', bito nato' le'e de'e niczən' šejle'ele. Lete de'en chonto' len le'e, chaclento' le'e par nitə'əchle mbalaz.

2

¹ Ca naquə beçoglaža'a, bitolə bida' de'e yoblə delana'a le'e par niç cui gwdiləcha' le'e che de'e malən' chonlen', chedə' bito go'onda' socho trist. ² La' ža'alə bida' dezoa' le'e trist notono nla' no so'on ca soa' mbalaz. ³ Le'e cheyalə' gonle par niç soa' mbalaz. De'e na'anə' bzoja' cartən' gotə'əyoida' le'e cuejyichjle de'e malən' par niç catə'an yida' de'e yoblə delana'a le'e cui soa' trist can' chonlen'. Bzoja' le'e chedə' nezdə' de que yoguə'əle yebeile gonle ca soa' mbalaz. ⁴ Tristchgua zoa' catə' bzoja' cart de'en bselə'a na' chegiü'inchgüida' lo'o yichjla'aždaogua'ano' xte gwcheža'. Bzoja' cartən' caguə par niç sole trist sino par niç ənezele de que nada' chacchgüida' chele.

Cheyalə' yezi'ixencho che beņə' ca' chso'on de'e malən'

⁵ De'e li gwzooa' trist can' ben tole, pero caguə nadə'əzan' gwzooa' trist, casi yoguə' le'e gwzole trist por ni che de'en ben be'enə'. Nia' casi yoguə'əle chedə' bito nezdə' šə yoguə'əcze gwzole trist. ⁶ Ca naquə le'e gwyanle par bchoj yelə' goxia' chelen' benlene' castigw, əchnia' le'e baç goc to ca'atə'ətə' gaque' castigw. ⁷ Bito cheyalə' gonchlene' castigon'. Cheyalə' yezi'ixenle che' na' güe'elene' yelə' chxenlaza' par niç

cui cuejyichje' Diozən' por ni che de'en zochgüe' trist. ⁸ Chneyoida' le'e legon par niçh ənezene' de que chaquele che'. ⁹ Bzoja' le'e par ənezda' šə gwzenagle chia' ca naquə yoguə'əloj de'en gwnia' gonle. ¹⁰ Na' ca naquə chezi'ixenle che be'enə', lencza' nada' chezi'ixena' che'. Na' šə bi de'en bene' len nada', nezcze Cristən' de que babezi'ixena' che' cheda' che'enda' gaquəlena' le'e. ¹¹ Cheyalə' yezi'ixencho che' par niçh cui soi gwxiye'enə' chio'o par goncho bichlə de'e mal. Nezczecho ca naquən' chene'en əxoayaguən chio'o.

Pabən' go'onchgüeine' yežague' Titonə'

¹² Catə' bežina' Troas par chixjui'a dižə' güen dižə' cobə che Cristən', Xancho Diozən' bene' par niçh gwnitə' beņə' gwse'enene' yoso'ozenague'en. ¹³ Pero benchgua' xbab che beņə' bišə'əcho Titonə' de'en cui bežaga'ane' na'. De'e na'anə' bzeida' beņə' bišə'əcho ca' dižə' nach beza'a beya'a Masedonian'.

Cristən' bebeje' chio'o xni'a de'e malən' par niçh chnabi'e chio'o

¹⁴ Choxcwlen Diozən' babebej Cristən' chio'o xni'a de'e malən' par niçh chnabi'e chio'o, na' na'a ngoda'əcho txen len le'. Na' lecza' chon Diozən' par niçh gatə'ətezə zocho na' gatə'ətezə chejcho choncho ca chsa'acbe'i beņə' ca beņə' güennə' naquə Cristən'. ¹⁵ Chebei Diozən' de'en choncho ca chsa'acbe'i beņə' ca beņə' güennə' naquə Cristən'. Balə beņə' ca' babesyə'əchoj xni'a de'e malən' na' yebalə' bachəsə'əbiayi'. ¹⁶ Catə' choncho ca chsa'acbe'i beņə' ca beņə' güennə' naquə Cristən', beņə' ca' cui chso'onlilaže'ene' chsa'acbe'ine' de que yesə'əbiayi'e. Pero na' beņə' ca' chso'onlilažə' Cristən' chəsya'əbeine' de'en chlo'echo ca beņə' güennə' naque'enə', cheda' bade yelə' mban chega'aque' zejlicane na' yesyə'əžine' gan' zo Diozən'. ¿No chio'o chonlilažə'əcho Cristən' zaquə'əcho par əgwlo'echo ca beņə' güennə' naque'enə' ž'alə cui zo Diozən' chaclene' chio'o? ¹⁷ Nitə' beņə' zan choso'oxoayague' chəsə'əše'e can' na xtižə' Diozən' parzə niçh beņə' ca' choso'opeine' len xtižə'əga'aque'enə' choso'onežjue' lega'aque' mech. Nada' bito chona' ca'. Do laža'a zotezəcza' chyixjui'a xtižə' Diozən' cheda' le'enə' bene' mendad chyixjui'an. Diozən' neze nle'ine' naquən' chona' chyixjui'a xtiže'enə', nada' ngoda'a txen len Cristən'.

3

De'e cobə de'en non Diozən' lyebe gone' par gaquəlene' beņachən'

¹ Chezonljale xbab de que cho'elao' cuina' ca dižə' de'en cho'a, pero caguə ca'anə'. Nezczele de que chona' xšin Diozən' do laža'a. Na' bito chonən byen goxa'a cart par niçh ənezele nac naca', na' nic chonən byen gwzojle cart de'e goxa'a catə' ša'a ga yoblə can' chonən byen len balə beņə'. ² Lechgualə chacda' chele. Nada' gwđixjue'ida' le'e dižə' güen dižə' cobə che Cristən' par bocobə yichjla'ažda'olen'. De'e na'anə' bito chyažjda' cart de'en na de que naca' beņə' güen, la' yoguə' no zjənombia' le'e zjənezene' can' goquəlena' le'e par chonlilažə'əle Cristən'. ³ Catə'an be'elena' le'e xtižə' Cristən' benlilažə'əlene' na' bene' par niçh Spirit che Dioz ben' zo zejlicane bocobən yichjla'ažda'olen'. Na' de'en nacbia' babocobə yichjla'ažda'olen' zaquə'əchən cle ca to cart de'en nyoj le'e yiš na' cle ca lei che Diozən' de'en byoj le'e chopə yej ta'a.

4 De'en chonlilažə'əle Cristən' nezdə' de que le'enə' chaclene' nada' par chona' xšine'enə' can' chebei Diozən'. 5 Ca naquə nada' bito de cho'a ənia' de que to gwłazza' chona' xšin Diozən'. Bito gaquə ənia' ca', la' Dioz nan' zoe' chaclene' nada' na' chone' par nič hac chonə' xšine'enə'. 6 Dioz na'anə' babene' par nič hac chyixjui'a can' naquə de'e cobə de'en none' lyebe gone' par gaquəlene' chio'o beṇəch. De'e cobən' de'en none' lyebe gone' bito naquən ca lei che'enə' de'en nyojən chzejni'in chio'o de que cuiayi'icho de'en cui choncho complir yoguə'əloł can' nannə'. Diozən' none' lyebe goṇ Spirit che'enə' yelə' mban zejlicane che notə'ətezcho gonlilažə'əchone'.

7 Catə' bzoj Diozən' lei che'enə' le'e yej ta'a ca' na' bnežjue'en de'e Moizezən', de'e zan de'e bene' par gosə'əneze beṇə' Izrael ca' catequən' zaquə' lei che'enə' de'en chzejni'in chio'o beṇəch de que cuiayi'icho. Na' de'e tant goctit cho'alao de'e Moizezən' xte bito goquə yesə'əgüia beṇə' Izrael ca' cho'alaogüe'enə'. Pero šo'olažə' bega'a yelə' chactit che cho'alaogüe'enə'. 8 Zaquə'əczə lein' pero na' zaquə'əch dižə' güen dižə' cobə che Cristən' de'en chyixjue'ida', la' notə'ətezcho chonlilažə'əchone', Spirit che Diozən' chonən yelə' mban zejlicane checho. 9 Diozən' blo'e de que zaquə'əczə lein' la'anə'əczə nan de que yoguə' chio'o beṇəch de xtolə'əcho de'en cui choncho complir can' nannə'. Pero zaquə'əch dižə' güen dižə' cobə che Cristən' chedə' la' notə'ətezcho chonlilažə'əchone', Diozən' none' chio'o beṇə' güen. 10 Na' na'a de'en babidə Cristən', zaquə'əchgua dižə' güen dižə' cobə che'enə', na' de'e na'anə' lein' bač naquən ca to de'e cui bi zaquə'. 11 De'e te chei lein' la'anə'əczə naquən to de'e zaquə'e. Pero ca naquə dižə' güen dižə' cobə che Cristən' caguə de'e te cheinə'. De'e na'anə' zaquə'əch dižə' güen dižə' cobə che'enə'.

12 Nada' nezdə' de que caguə de'e te chei dižə' güen dižə' cobə che Cristən'. De'e na'anə' cho'a dižə' chei clar. 13 Moizezən' bcuašə' cho'alaogüe'enə' len to lachə' nič cui besə'əle'i beṇə' Izrael ca' nac goc bega'a yelə' chactit che cho'alaogüe'enə'. Nada' bito chcuəša'a dižə' güen dižə' cobə che Cristən', sino chyixjui'an nič chəsə'əneze yoguə'əloł beṇə'. 14 Beṇə' Izrael ca' bito gwse'ejni'ine' de'en chebei Diozən' na' xte ža neža catə' choso'olabe' lei de'en bzoj de'e Moizezən', bito chse'ejni'ine' bi zejen. Con beṇə' ca' chso'onlilažə' Cristən' chse'ejni'ine' bi zejen, na' casi yoguə' beṇə' Izrael gwłaz čhia' ca' bito chso'onlilažə'ene'. 15 De'e li xte ža neža yoguə' las catə' choso'olabe' lei de'en bzoj de'e Moizezən' bito chse'ejni'ine' bi zejen. 16 Pero catə'əch chzolao chso'onlilažə'e Xancho Cristən', cana'achən' chse'ejni'ine' bi zejen lei de'en bzoj de'e Moizezən'. 17 Na' ca naquə chio'o chonlilažə'əcho Xancho Cristən', zo Spirit che Diozən' lo'o yichjla'ažda'ochon' chaclenən chio'o par choncho can' chene'e Diozən'. Bitoch choncho xbab de que por ni che šə choncho de'en na lein' chebei Diozən' chio'o. Na' Spirit che Diozən' leczə naquən Spirit che Xancho Cristən'. 18 Ca to spejw chlo'en cho'alao beṇə', ca'aczə dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Xancho Cristən' chlo'in yoguə' chio'o chonlilažə'əchone' de que naque' le'ezelaogüe beṇə' zaquə'e. Na' Spirit che Xancho Cristən' zon lo'o yichjla'aždao' chio'o chejni'icho dižə' güen dižə' cobə che'enə' chaclenən chio'o par nič zdach chaquəchcho beṇə' šao' beṇə' güen can' naquə Cristən'.

4

1 Yelə' beṇə' güen çe Diozən' gwleje' nada' par chyixjui'a dižə' güen dižə' cobə çe Jesocristən'. Na' de'e na'anə' bito chjəxaquə'əlaža'a ca de'en chyixjui'an. 2 Bitobi chona' de'e əgwcuəša'a o de'e gaquada' zto' par yesə'əneze beṇə'. Bito chxoayaga' beṇə', na' bito chzejni'ida' xtižə' Diozən' clelə. Nada' chsed chlo'ida' beṇə' xtižə' Diozən' tcho'a tšao' na' yoguə'əlole' zjənezene' lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə' de que cho'a dižə' li. Na' leczə neze nle'i Diozən' can' babena'. 3 Con beṇə' ca' bachəsə'əbiayi' por ni çe de'en cui chso'onlilaže'ene' lega'acze' bito chse'ejni'ine' dižə' güen dižə' cobə çe Jesocristən' de'en chyixjui'a. 4 Gwxiye' nan' chnabia'an lega'aque' na' chonən par nchol' yichjla'ažda'oga'aque'enə'. De'e na'anə' bito cho'o be'eni'in lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə' la'anə'əczə chzenga'acda'ane' dižə' güen dižə' cobə çe Cristən'. Le'enə' naque' le'ezelaogüe beṇə' zaque'e, na' naquə yichjla'aždaogüe'enə' cayaṇə'ən naquə yichjla'aždao' Diozən' na' tozə can' chso'one'. 5 Bitobi dižə' cho'a par güe'elao' cuina'. Con chyixjui'a de que cheyalə' gwzenagcho çe Xancho Jesocristən'. Na' nada' con zocza' par gaquəlena' le'e xte ga zelao saquə'ada' cheda' chacda' çe Jeso'osən'. 6 Chyixjue'eto' dižə' güen dižə' cobə çe Jesocristən' cheda' Dioz ben' ben par niçh chatə' be'eni' yežlyo nga leczə le'enə' babene' par niçh be'eni' çe'enə' yo'on lo'o yichjla'ažda'ocho'. Na' de'e na'anə' ca naquə chio'o banombi'acho Jesocristən' nezecho de que Diozən' naque' le'ezelaogüe beṇə' zaque'e cheda' yichjla'aždao' Diozən' naquən cayaṇə'ən naquə yichjla'aždao' Jesocristən' na' tozə can' chso'one'.

Apostol ca' gwnitə'ətezə gwnite'e gwso'onlilaže'e Diozən'

7 Chio'o ni lata'əzə cui zaquə'əcho par chzejni'icho beṇə' çe Cristən', pero Diozən' chaclene' chio'o par chzejni'iga'aquechone'en. De'e na'anə' chsa'acbe'i beṇə' de que por yelə' guac xen çe Dioz nan' choncho de'en choncho, caguə por ni çe de'e zaquə'əcho gonchonṇə'. 8 Na' ca naquə nada' syempr chyi' chzaca'a pero bito chbejəyichjja' xšine'enə'. Zan las catə' cuichczə chežellaža'a naclə gona', pero nezda' zo Diozən' chaclene' nada'. 9 Choso'olagzejə choso'olagzida beṇə' nada' pero Diozən' bito chbejyichjje' nada'. Choso'oçhi' choso'osaquə' beṇə' nada' pero bito choe' Diozən' latjə par so'ote' nada'. 10 Gatə'ətezə cha'a con do tyemp choso'oçhi' choso'osaquə' beṇə' nada' na' chse'enene' so'ote' nada' can' gwso'ot beṇə' mal ca' Jeso'osən'. Diozən' cho'e latjə chyi' chzaca'a yoguə' de'e quinga par niçh nla'alaon de que zoczə Jeso'osən' chaclene' nada' par chona' can' chazlaže'enə'. 11 Nada' žlac ne'e mbanə' syempr chjiti'a beṇə' choso'oçhi' choso'osaquə'e nada' laogüe de'en chse'enene' so'ote' nada'. Chəsə'əgue'ine' nada' cheda' a chyixjui'a xtižə' Jeso'osən'. Na' la'anə'əczə chac ca' na' la'anə' chaxə' cuerp chia'anə' zoczə Jeso'osən' chaclene' nada' par chona' can' chazlaže'enə'. 12 Gwžinlja ža so'ote' nada', pero caguə de'e bi de'enə', con la' bade yelə' mban zejlicane chelen' de'en babzejni'ida' le'e xtižə' Diozən' na' banonen chele.

13 De'e Dabin' bzoje' to Salmo gan' nan: "Chonlilaža'a Diozən' na' de'e na'anə' cho'a dižə' çe." Can' benlilažə de'e Dabin' Diozən', ca'aczən' chonlilaža'ane' nada'. De'e na'anə' cho'a xtiže'enə'. 14 Diozən' bosbane' Xancho Jeso'osən' ladjo beṇə' guat ca'. Na' nezecho can' bosbane'ene'enə', leczə can' yosbane' chio'o na' yeyejcho gan' zoe'enə' par niçh žjəyechocho txen len le'. 15 Yoguə'əlole' de'en babžaglaogua', bžaglaogua'an par gaquəlena' le'e. De'e na'anə' bagwyanch chio'o chonlilažə'əcho Xancho Jeso'osən',

na' banaccho beṇə' zan cho'echo yeḷə' choxcwlen che Diozən' catequən' nzi'ilaže'e chio'o.

¹⁶ Na' bito chjxaquə'əlaža'a ca de'en chyixjui'a xtižə' Xancho Jeso'osən' la'anə'əczə'tža tža zda chaxə' cuerp chia'anə'. Tža tža chonəch Diozən' nada' fuers balor par yichjla'aždaogua'anə'. ¹⁷ Yob te che bitə'ətezə de'e dao' de'en chžaglaochi lao zocho yežlyo nga. Pero de'e ca' chžaglaochon' chsa'aclenən chio'o niç socho probnid žjəyechocho mbalaz juisy len Diozən' zejlicane. ¹⁸ Chio'o bito chi' yichjcho che de'e ca' chle'icho yežlyo nga, chi' yichjcho che de'e ca' cui chle'icho. De'e ca' chle'icho zjəde yežlyo nga, de'e yesə'əde cheinə', pero de'e ca' cui chle'icho yežlyo nga caguə de'e yesə'əde cheinə', zjənaquən par zejlicane.

5

¹ Ca naquə cuerp chechon' gwxaquə'əleben ca to ranšzə. Žalnez te chei catə'an gatcho. Pero na' nezecho Diozən' gone' par niç žjəyechocho zejlicane yoban' gan' zoe'enə'. Na' gan' žjəyechochon' gwxaquə'əleben ca to yo'o gual chedə' naquən to de'e ben Diozən' na' caguə de'e te cheinə'. ² De'e li žlac nezoa' mbana' yežlyo nga chbežəyaša'a lo'o la'aždaogua'anə' zelaža'a xte juisy goṇ Diozən' cuerp cob chia'anə' de'en gatə' chia' yoban'. ³ Zelaža'a gatə' cuerp cobə' chia' sin cui gata' chedə' bito che'enda' soa' sin cuerp. ⁴ Cuerp chechon' de'e te chein'. De'e na'anə' chbežəyaša'a lo'o la'aždaogua'an, caguə de'en che'enda' gata', pero de'en zelaža'a goṇ Diozən' cuerp cobə' chian' de'en cui te chei na' žjəyechocho len le' zejlicane. ⁵ Dioz na'anə' babocobe' yichjla'ažda'ochon' na' le'enə' babsele'e Spirit che'enə' zon lo'o yichjla'ažda'ochon' par niç ca' nezecho gwžin ža gone' chio'o to cuerp cobə' de'en cui te chei.

⁶ De'e na'anə' yichjla'aždaogua'anə' zon mba bitə'ətezə chac. Nežda' žlac zoa' mbana' len cuerp chia'anə', bito gaquə soa' yoban' gan' zo Xancho Jesocristan'. ⁷ Pero la'anə'əczə cui chle'ida' Xancho' zocza' chonlilaža'ane'. ⁸ Na' yichjla'aždaogua'anə' zon mba de'en nežda' žjəyechocho len Xancho Jesocristan' catə'an gata'. De'e na'anə' yejni'a gata' na' gožə' cuerp chia'anə' cle ca socha' yežlyo nga. ⁹ Na' žlac ne'e mbana' cho'elaža'a chona' ca chebei Diozən' nada' na' ca yebeine' nada' catə'an bagota'. ¹⁰ Chona' ca' chedə' chonən byen yoguə'əcho techo lao Cristən' par əchogbi'en che to tocho segon naquən' bencho lao bguancho, šə bencho de'e güen o šə bencho de'e mal. Eçhogbi'en che to tocho šə socho mbalaz o šə si'icho castigw.

Notə'ətezə beṇə' chso'onlilaža' Cristən' nite'e binlo len Diozən'

¹¹ Na' nada' ža ca naquən' nežda' de que cheyalə' əgwdecho cuent lao Cristən' che yoguə'əloḷ de'en chonchon', chona' xte ga zelao saquə'əda' par se'ejle'e beṇə' che xtiže'enə'. Diozən' nezene' de que chona' xšine'enə' do laža'a, na' leczə zoa' lez de que le'e bañezelen. ¹² De'e yoblə nia' de que bito cho'elao' cuina' sino che'enda' ənezele can' chona' niç yebeile na' güe'ele dižə' len beṇə' ca' chəsə'ənelao' chia' ye'ega'aclene' de que chona' xšin Diozən' do laža'a. Beṇə' ca' chəsə'ənelao' chia' chso'elao' cuinga'aque' por ni che šə bi de'en bazjənsede', na' che señyan' zjəzoe' na' che no lao dia chei gwsa'alje'. Na' bito bi nonən len lega'aque' nac zjənaquə yichjla'ažda'oga'aque'enə'. ¹³ Šə chaquele chac tonta'anə' por ni che can' babena', legon xbab de que par be'elaogua'a Dioz nan' babena' bi de'en babena'. Na' šə chonle xbab zo ša'oczə yichjla'aždaogua'anə', legon xbab de que par chaquəlena' le'enə' chona' bi de'en chona'. ¹⁴ Lechgualə

chaque Cristən' checho, na' de'e na'anə' bitobi chona' de'e bia'azalaža'a. Chona' con can' chene'ene' chedə' bsanlažə' cuine' gwso'ote'ene' por ni che yoguə' chio'o beṇəch, na' de'e na'anə' gwaquə' əṇacho de que yoguə'əcho gotcho. ¹⁵ Por ni che yoguə' chio'o beṇəchən' Cristən' bsanlažə' cuine' gwso'ote'ene' par ničh bitoch goncho con de'e bia'azalažə'əcho sino goncho can' chene'e le', chio'o bade yelə' mban zejlicane checho. Por ni che chio'on bsanlažə' cuin Cristən' gwso'ote'ene' na' leczə por ni chechon' bebane' ladjo beṇə' guatən'. ¹⁶ Catə'an cuiṇə' gonlilaža'a Cristən' bena' xbab de que cui zaque'e, chedə' bena' xbab che' na' che yoguə'əte beṇə' de que zjəzaque'e segon nac zjənaque', na' nac chso'one', na' bi de'e de chega'aque'. Pero na'a bitoch chona' xbabən' ca' che Cristən' o che notə'ətezəchlə beṇə'. ¹⁷ Chio'o bandil' ngodə'əcho len Cristən' Diozən' babocobe' yichjla'ažda'ochon'. Na' bitoch chebeicho de'e ca' bebeicho antslə, na' leczə bitoch choncho can' bencho antslə. Bazoch o ca beṇə' cobə, na' banža' yelə' chzo yelə' chbez chechon'.

¹⁸ Ca de'en banaccho ca beṇə' cobə, goc ca' chedə' Diozən' bocobe' yichjla'ažda'ochon'. Ben Diozən' par bezoch binlo len le' ca de'en bnežjw cuin Cristən' por ni checho. Na' Diozən' no'e chia' chaquəlena' beṇə' par ničh yesyə'anite'e binlo len le'. ¹⁹ Diozən' bsi'e xneze ben Cristən' par ničh notə'ətezə beṇə' chso'onlilažə' le' chəsyə'anite'e binlo len Diozən', na' bitoch chone' cuent che de'e mal ca' bagwso'one'. Na' de'e na'anə' noe' Diozən' chia' chyixjue'ida' beṇəchən' naquən' so'one' par yesyə'anite'e binlo len le'. ²⁰ Cristən' bsele'e nada' ca lgüe'e, na' Diozən' chone' par ničh chneyoida' le'e ca cuinczə Cristən', le'e cuiṇə' gonlilažə'əlene', par yezole binlo len Diozən'. De'e na'anə' leyenitə' binlo len le'. ²¹ Cristən' bitobi de'e mal bene', pero par ničh cui si'icho castigw che de'e mal chechon' de'en choncho, Diozən' bene' par ničh Cristən' gwxaquə'əzi'e caczə ṇacho lele'en bene' de'e malən'. Na' laogüe de'en gwxaquə'əzi' Cristən' lguə'a chio'o, Diozən' banone' chio'o beṇə' güen can' naquə cuine' chio'o chonlilažə'əcho Cristən'.

6

¹ Nada' chona' xšin Diozən' txen len le'. De'e na'anə' chneyoida' le'e legon can' chazlažə' Diozən' par ničh gacbia' de que chaclenən le'e ca de'en chonlilažə'əle Diozən' ben' nzi'ilažə' le'e. ² Nyoj can' gwna Diozən':

Catə' bžin tyemp de'en bžia' bia' gona', bzenaga' chio'.
Na' catə' bžin ža bena'an, cana'achən' goquəlena' le'.

Can' nyojən. Na' ža neža babžin tyempən' gwne' ca', la' ža neža zocze' par yebeje' le'e xni'a de'e malən' le'e cuiṇə' gonlilažə'əlene'.

³ Bit o chona' de'e əgwžon par ničh beṇə' cui so'onlilaže'e Criston' ničh ca' cui nono nelao' che xšin Diozən' de'en chona'. ⁴ Lguə'a de'e gona' ca', bitə'ətezə de'e chona' chona'an ca chsa'acbe'i beṇə' de que chona' can' cheyalə' so'on beṇə' güen xšin Diozən'. Chgo'o chchejlaža'a catə' choso'ochi' choso'osaquə' beṇə' nada' na' catə' chzaquə'əzi' chzaquə'əyaša'a, na' catə' za'ac bichlə de'e mal len nada'. ⁵ Leczə chgo'o chchejlaža'a catə' chjəti'a beṇə' chəsə'əyin nada', na' catə' chəsə'əyixjue' nada' ližya, na' catə' chəsə'əbiadi'e nada' chəsə'əne' de que naca' beṇə' mal, na' catə' chjəxaquə'əda' por ni che yoguə'əloj de'en chona', na' catə' chžaglaogua' chbeja' yel bišgal, na' catə' chbil chdona'. Yoguə' de'e quinga chjti'a pero chgo'o chchejlaža'a. ⁶ Chona' ca chsa'acbe'i beṇə' de que chona' can' cheyalə' so'on beṇə' güen xšin Diozən'. Chlo'a de que bito

bi de'e mal da' æchen yichjla'aždaogua'anə'. Chlo'a de que chejni'ida' can' chene'ene' goncho, napa' yelə' chxenlažə' len beṇə' yoblə, chona' güen len beṇə' yoblə, chona' can' na Spirit che Diozən', na' do laža'a chacda' che beṇə' yoblə. ⁷ Cho'a xtiže'enə' de'en naquə de'e li, na' de'en baben Diozən' par niçh naca' beṇə' güen laogüe'enə' de'e na'anə' chone' nada' yelə' guac che'enə' par chona' xšine'enə' na' par chdiləlena' gwxiye'enə'. ⁸ Chona' ca chsa'ache'bi beṇə' de que chona' can' cheyalə' so'on beṇə' güen xšin Diozən' la'aṇə'əczə šə chso'elaogüe'e nada' o šə chəsə'əgue'ine' nada' na' la'aṇə'əczə šə chəsə'əṇe' güen chia' o šə chəsə'əṇe' mal chia'. Dižə' de'en cho'a naquən de'e li, la'aṇə'əczə nitə' beṇə' chəsə'əṇe' naca' beṇə' goxoayag. ⁹ Na' la'aṇə'əczə nitə' beṇə' chsa'aque'ne' bito bsele' Diozən' nada', le'e nezele de que Diozən' bsele'e nada' naca' apostol. Zan las chona' xbab gacza'anə', pero nembana'. Ca de'en chon Diozən' par chac chia' yoguə' de'e quinga chžaglaogua', chone' ca' par niçh gaquəcha' beṇə' güen, caguə chone' par niçh gata'anə'. ¹⁰ La'aṇə'əczə de'e zan de'e chac par soa' trist, syempr chebeida' lo'o la'aždaogua'anə'. La'aṇə'əczə nga'an yaša'a, chona' ca beṇə' zan nite'e mbalaz. La'aṇə'əczə bito bi de chia', Diozən' chone' bitə'ətezə de'en chyažjda'.

¹¹ Con yoguə' dižə' de'en nezdə' na' de'en naquə güen babi'an len le'e beṇə' Corinto de'en chacchgüeida' chele. ¹² Na' ca naquən' cui zole binlo len nada', naquən por ni che de'en cuitec chaquele chia', caguə de'en cui chacda' chele. ¹³ Chatə'əyoichgüeida' le'e can' chatə'əyoida' no xi'ina' leso legaque chia' can' chacchgüeida' chele.

Spirit che Diozən' zon lo'o yichjla'aždao' beṇə' chso'onlilažə' le'

¹⁴ Bito cheyalə' əgwcodə' ljuežjcho len beṇə' cui chso'onlilažə' Cristən'. Ben' zda licha bito gaquə gone' txen len ben' chon de'e mal. Na' ben' yo'o be'eni' che Diozən' lo'o yichjla'aždaogüe'enə' bito naquə yichjla'aždaogüe'en tozə len yichjla'aždao' ben' cui yo'o be'eni' che Diozən'. ¹⁵ Cristən' bito chac gone' txen len de'e gwxiye'enə'. Na' ben' chonlilažə' Cristən' bito cheyalə' gaque' txen len ben' cui chonlilažə' Cristən'. ¹⁶ Na' chio'o cho'ela'ocho Dioz ben' zo zejlicane bito gaquə goncho txen len bitə'ətezə de'en naquə che lguə'a lsaquə' de'en chse'ejni'alažə' beṇə', chedə' Spirit che Diozən' zon lo'o yichjla'ažda'ochon' ca beṇə' zo liže'. Chac can' gwna Diozən':

Soa' len lega'aque' na' talenga'aca'ane'.

Gaca' ben' so'elaogüe'e, na' lega'aque' əsa'aque' xi'ina'.

¹⁷ De'e na'anə' cheyalə' goncho can' gwna Xancho Diozən':

Le'e yechoj entr beṇə' ca' cui chso'elao' nada' na' bitoch gonle txen len

lega'aque'.

Bitoch gonle de'e malən'.

Legon par niçh yebeida' le'e.

¹⁸ Na' nada' gaca' Xale na' le'e gacle xi'ina'.

Can' na Dioz ben' napə le'eze'laogüe yelə' guac xənṇə'.

7

¹ Beṇə' bišə'ədaogua'a, nezecho gon Diozən' len chio'o can' na lyebe quinga de'en babi'a dižə' chei. De'e na'anə' cheyalə' cuejyichjcho cuich goncho bitə'ətezə de'e mal na' bitə'ətezə xbab mal de'en choncho, par niçh cui bi de'e mal ta' æchen cuerp chechon' o yichjla'ažda'ochon'. Na' ca de'en napcho Diozən' respet, cheyalə' gwzenaguəchcho che' par niçh yichjla'ažda'ochon' šejəch gaquəchən xi'ilažə'.

Beṇə' Corinto ca' gosə'əbejyichje' de'e malən'

² Na' chṇeyoida' le'e, legaque chia' can' chacda' chele. Ni to beṇə' cui bi bi chonda'ane'. Bito bi bi chona' par əgwɔxɪŋjən yichjla'aždao' beṇə' yoblə. Bito chxoyayaga' beṇə'. ³ La'anə'əczə ballə nale de que chona' ca', bito chdila' le'e. Bagwnia'acza' antslə lechguale chacda' chele. Chacda' chele na'a mbana' na' leczə xte ža yelə' gota' ne'e guaquəczada' chele. ⁴ Lechguale chebeida' le'e na' zoa' segor gonle can' chene'e Diozən'. Babeyacxenlaža'a de'en bla' rson ca güenṇə' chonle, na' zochgua' mbalaz, la'anə'əczə de'e zan de'e chy'i' chzaca'a.

⁵ Catə' bežina' Masedonian' de'e li bito gotə' latjə yezi'ilaža'a. Do tyempte bosu'ochi' bosu'osaquə' beṇə' ca' nada', na' bžeba' lo'o yichjla'aždaogua'anə' godca' nac gonle. ⁶ Pero Diozən' syempr cheyonxenlaže'e beṇə' nitə' trist. Le' beyonxenlaže'e nada' de'en bela' Titonə'. ⁷ Beyacxenlaža'a caguə de'en bele'e na' azən' sino por ni che rson de'en zeno'ena' de que bebeichgüeine' can' chonle. Be'e dižə' de que zelažə'achguale yida' de'e yoblə delana'a le'e. Na' leczə ne' de que chegüi'inchgüeile lo'o yichjla'ažda'olen' ca naquə de'e mal de'en benlen' na' chi' yichjle gonle can' gwnia' le'e. Na' bebeichgüeida' de'en bele'ena' pero mazəchlə bebeida' dižə' de'en be'e chele.

⁸⁻⁹ Chacbe'ida' tristən' bzoa' le'e ca de'en gwnia' le'e le'e cartən'. Gwdechlə beyejda' ca naquən' bzoa' le'e tristən', pero na'a bitoch cheyejda' chedə' šložzən' gwzole trist. Caguə chebeidan' bosgüi'inda' yichjla'ažda'olen'. Con chebeida' de que lao zole chegüi'inlaža'əle lo'o yichjla'ažda'olenə' bedinjle de'e mal chele de'en benle. Na' chebei Diozən' de que bedinjelen. Can' naquən bitobi de'e mal benən len le'e de'en bzoja' le'e cartən', sino goclenən le'e. ¹⁰ Chebei Diozən' catə' notə'ətezə beṇə' zo trist chedinjene' che de'e malən' babene', na' Diozən' chezi'ixene' che ben' chedinje xtolə'ena' par niç cui yeyeje' lao yi' gabilən'. Na' šə babedinjecho xtolə'əcho ca' cuat socho trist de'en bedinjechon. Beṇə' zan ža' yežlyo nga bito chesyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'ena' catə' nite'e trist, na' de'e na'anə' gwžin ža žjəya'aque' lao yi' gabilən'. ¹¹ Chebei Diozən' can' bedinjle xtolə'əlen' catə'ən gwzole trist. Na' de'en gwzole trist, lechguale gone'ele benle can' chene'e Diozən' gonle, na' lechguale gone'ele nezdə' de que bito t xen len ben' ben de'e malən', na' bža'ale por ni che de'e malən' ben be'ena', na' bžeble chaquele šə yida' yedeyena' le'e castigw. Lechguale gone'ele gonle ca yebeida'. Lechguale gwche' yichjle gonle can' na' Diozən'. Na' leczə de'en gwzole trist benən par niç bnežjwle castigw che ben' ben de'e malən'. Na' lao yoguə'əloł de'e quinga bagoc, naquən clar de que bitoch bi xtolə'əle de. ¹² Bito bzoja' le'e parzə niç ben' ben de'e malən' si'e castigw, nique nacho parzə niç ben' goquə de'e mal chei yeyacxenlaže'e. Leczə bzoja' le'e par niç lao Diozən' gocbe'ile de que ne'e chaquele chia' na' ne'e chene'ele gonle can' nia'anə'. ¹³ Na' babeyacxenlaža'a de'en bzenagle chia'.

Na' bebeichgüeida' chedə' benle ca bebei Titonə'. Yoguə'əle benle ca zoe' mbalaz. ¹⁴ Be'elaogua'a le'e catə' bi'a dižə' len Titonə' na' benle can' goža' Titon' gonle. De'e na'anə' bito chacda' tolə. Yoguə'əloł de'en bagwnia' le'e babi'a dižə' li, na' leczə catə'ən bi'a dižə' len Titonə' be'elaogua'a le'e benle par niç nachbia' bi'a dižə' li. ¹⁵ Na' chaquəchene' chele chedə' chone' xbab can' yoguə' le'e bzenagle che' na' chone' xbab can' gwche'echgua yichjle par benle can' gože' le'e. ¹⁶ Na' chebeida' zoa' segor gonle yoguə'əloł can' cheyalə' gonle.

8

Besə'azanene' de'en gotə' čhega'aque' par gwsa'aclene' beṇə' yoblə

¹ Beṇə' bišə', chene'eto' ənezele can' bagoclen Diozən' tcuen tcuen beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Cristən' gan' mbane Masedonian'. ² Lao yelə' yašə' yelə' zi' čhega'aque'enə' bagoclen Diozən' lega'aque' par nite'e mbalaz. Na' la'anə'əczə bazjənaquəchgüe' beṇə' yašə', besyə'əbeine' bosə'ənežjue' de'en besə'əyažje beṇə' chso'elao' Cristən' Jodean'. ³ Nezda' na' cho'a dižə' de que to toe' bosə'onežjochgüe' de'e besə'əyažje beṇə' ca' la'anə'əczə cui bi gotə' par cuinga'aque', na' con xbab čhega'aque'enə' gwso'one' ca'. ⁴ Gosə'əneyoine' nada' gua'a latjə yoso'onežjue' mech par əsa'aclene' beṇə' Jodea ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə'. ⁵ Na' gwso'onche' mazəchlə can' bena' xbab so'one' de'en gwso'on cuinga'aque' lažə' na' Xancho Cristən' na' lažə' na'anə' čhedə' gwsa'acbe'ine' can' chene'e Diozən' so'one'. Na' leczə bosə'onežjue' mechən'. ⁶ Nezecho de que Titon' bide' gan' zole na' btipe' lažə'əle par btoble mechən'. Na' catə' gwnezdə' de'en gwso'on beṇə' Masedonia ca', gotə'əyoida' Titonə' yeyede' yeto gan' zolen' par nič gaquəlene' le'e yeyož əgwtole mechən'. ⁷ Güenčguan' chonle ca de'en lechguale chonlilažə'əle Cristən', na' cho'echguale xtiže'enə', na' de'e zan de'e chejni'ile che Diozən', na' chonle xšine'enə' do yichj do lažə'əle, na' chacchgüeile četo'. Na' de'e na'anə' čṇeyoida' le'e gonšgacze güen əgwtole de'e scha'o par əgwnežjwle beṇə' Jodea ca'.

⁸ Bito chona' mendad əgwnežjwle mechən', con babi'a dižə' len le'e can' bosə'onežjo beṇə' mech. Na' šə gonle can' gwso'on lega'aque' gwlo'ele de que do lažə'əlen' chaquele che Diozən'. ⁹ Nezele de que Xancho Jesocristən' nape' yelə' gwnabia' na' yelə' bala'an xen. Pero de'en nži'ilazə'e chio'o bzanene' gwlejyichje' yelə' gwnabia' na' yelə' bala'an che'enə' par nič bedəyene' ca' si'icho yelə' bala'an xen.

¹⁰ Godgüize gone'ele gaquəlenle beṇə' yašə' ca' na' gwzolao btoble mechən'. Na' na'a chnia' le'e de que naquən güen yeyož əgwtohlen. ¹¹ Na' gwnežjwle de'en de čele xte ga zelao saque'ele par nič yeyož gonle can' gone'ele gonle. ¹² Šə to beṇə' chene'ene' əgwnežjue' to de'e əgwnežjue', gobeicze Diozən' can' gone'enə' la'anə'əczə latə'əzə de'en gaquə əgwnežjue', pero na' šə cui bi de che' bito əna Diozən' cheyalə' əgwnežjue' de'e cui de che'.

¹³ Bito nia' de que gonle ca cuich bi bi yega'an čele na' gatə' che beṇə' yoblə. ¹⁴ Con che'enda' gatə' de'e chyažje yoguə'əle. Na'a de che le'e, na' cheyalə' gaquəlenle lega'aque' chəsə'əyažjene' na'a. Čhexa šə gwžin tyemp catə' gatə' che lega'aque' na' le'e əyažjele, lega'aque' cheyalə' sa'aclene' le'e par nič gatə' de'e chyažje yoguə'əle. ¹⁵ Nach gaquə can' nyoj Xtižə' Diozən', nan: "Ben' betobə de'e scha'o bito gotə'əch mazəchlə ca de'en byažjene', na' ben' betobə latə' da'ozən' gotə' che' de'en byažjene'."

Titon' na' beṇə' ljuēžje' ca'

¹⁶ Choxcwlen Diozən' bene' par nič Titonə' che'enčgüeine' gaquəlene' le'e ca'acžən' che'enda' nada' gaquəlena' le'e. ¹⁷ Catə' gotə'əyoida'ane' yeyede' gan' zolen' par gaquəlene' le'e, le' gwne' ya'o, caguə de'en gotə'əyoida'ane' na'azə sino de'en bache'enčgüeiczene' yeyede' gan' zolen' par gaquəlene' le'e.

18 Chsel̄a'a yeto beṇə' bišə'əcho len Titonə'. Na' tcuen tcuen beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogü'e Jesocristən' chso'e dižə' güen che beṇə' bišə'əchonə' catequən' xochē chzejni'ine' beṇə' ca' naquə dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən'. 19 Nachən' bagosə'əbeje'ene' par sa'alene' nada' cata' žjəyesana' mečan' de'en chtobcho par gaquəlencho beṇə' bišə'əcho yašə' ca' nitə' Jodean'. Chtobchon par nič Xancho Diozən' chzi'e yelə' bala'an' na' par nič nla'alaō de que chene'echo gaquəlencho beṇə' chyažj chčhine. 20-21 Yo'o yičja' gona' de'en naquə güen lao Xancho Diozən' na' lao beṇachən'. De'e na'anə' le' sa'alene' nada' par nič notono əna de que bito chona' can' cheyalə' gona' len mech xen de'en goxa'anə'.

22 Na' lecza len Titon' chsel̄ə'əto' yeto beṇə' bišə'əcho. Zan las bable'ito' de que do yičj do laže'e chone' xšin Diozən'. Nezene' de que le'e lechguale chene'ele gonle can' cheyalə' gonle, na' de'e na'anə' banachguan yide' gan' zolen' par gaquəlene' le'e. 23 Šə no ṇabe le'e bixchen' za' Titon' na' beṇə' bišə'əcho ca' yečhopə, leyē'ega'aque' de que Titon' chone' txen len nada' chonto' xšin Diozən' par chaclento' le'e. Na' beṇə' ca' yečhopə ža, tcuen tcuen beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogü'e Cristən' chəsə'əsele'e lega'aque' par sa'aclene' le'e, na' chso'one' ca' chzi' Cristən' yelə' bala'an'. 24 Na'a ža chṇeyoida' le'e legon güen len lega'aque' par nič yesə'əneze tcuen tcuen beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogü'e Cristən' de que chaquele che Diozən'. Na' legon par nič la'alaon de que dižə' lin' gwnia' catə'an be'elaogua'a le'e.

9

Boso'otobe' mech par gwsa'aclene' beṇə' ca' chso'onlilažə' Cristən' Jodean'

1 Bito chonən byen gwzoja' le'e de que cheyalə' əgwnežjwle mech par gaquəlenle beṇə' Jodea ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə', 2 čhedə' nezda' de que le'e chene'ele gaquəlenga'aclene'. Cho'elaogua'a le'e cho'a dižə' len beṇə' Masedonia ca' chapəga'aca'ane' de que le'e beṇə' Acaya gone'ele gaquəlenle beṇə' yašə' ca' godgüize na' gwzolao btoble mechən'. Na' de'en benle ca' do yičj do lažə'əle lecza zan beṇə' Masedonian' chse'enene' sa'aclene' lega'aque'. 3 Na' ṇa'a chsel̄a'a beṇə' bišə'əcho ca' gan' zolen' na' sa'aclene' le'e yeyož əgwtohlen par nič ca' sole probnid əgwnežjwlen. Che'enda' la'alaon de que dižə' lin' bi'a be'elaogua'a le'e de que gaquəlenle beṇə' yašə' ca'. 4 Čhexa šə əsa'acłə to čhopə beṇə' Masedonian' catə' yeyeda' gan' zolen'? Šə bito ne'e yeyož əgwtohle mechən' catə' yeyeda', gaquəda' zto' de'en gožəga'aca'ane' ca' güennə' gonle na' lecza le'e gaquele zto' de'en cui benle complir de'en gwzolao benle. 5 De'e na'anə' zencuialaogua' beṇə' bišə'əcho ca' šonə zeya'aque' gan' nitə'əlenə' čhedə' chacda' chonən byen sa'aclene' le'e yeyož əgwtohle mech de'en benle lyebe əgwtohle par gaquəlenle beṇə' yašə' ca'. Legwtobən antslə cuiṇə' yeyeda' par nič baden catə' yeyeda', na' gachia' de que gonlen do yičj do lažə'əle caguə gonlen la fuers.

6 Ben' chaz latə'əzə, latə'əzə chelape', na' ben' chaz de'e scha'o, de'e scha'o chelape'. Ca'aczən' chac len chio'o, šə zanecho de'e scha'o par gaquəlencho beṇə', nachən' socho mbalaz juisy. 7 To tole cheyalə' əgwnežjwle ja'aque'ətə' de'e yebeile əgwnežjwle čhedə' lechguale chebei Diozən' ben' chebeine' chnežjue' de'e chnežjue' par xšin Diozən'. Bito cheyalə' əgwnežjwcho de'e əgwnežjwcho la fuers sino əgwnežjwchon

do lažə'əcho. ⁸ Diozən' nape' yelə' guac par chaclenchgüe' chio'o len bitə'ətezə de'e chyažjecho. Na' chac gone' ca gatə' yoguə'əloł de'e chyažjecho do tyempte par nič gaquə əgwnežjwcho bi de'e chyažje beṇə' yoblə na' goncho bichlə de'en naquə güen. ⁹ Nyoj Xtižə' Diozən' can' ben to beṇə' nan:

Bagoclene' beṇə' zan, bnežjue' de'e besə'əyažje beṇə' yašə'.

Na' cuat ganlažə' Diozən' de'e güennə' de'en ben be'enə'.

¹⁰ Diozən' chone' par nič chatə' no xoa' biṇ na' bitə'ətezəchlə de'en chazcho, na' le'enə' chone' par nič chatə' de'e che'ej de'e chaocho. Le'egatezə ca' le'enə' gone' ca gatə' bichlə de'e chyažjecho na' gone ca čha'o xenchən par nič šejəch gonchcho de'e güennə'. ¹¹ Na' bitə'ətezə de'en chac čhele Diozən' chone' par nič chebeile chnežjwle de'e sčha'o de'e čəsə'əyažje beṇə' yoblə na' catə' neto' žjənežjoto' beṇə' yašə' ca' de'en babtoble, nach əso'e yelə' choxcwlen čhe Diozən'. ¹² Na' catə' chio'o chnežjwcho de'e čəsə'əyažje yeziquə'əchlə beṇə' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə' chaclenga'acchone' par nič chatə' de'en čəsə'əyažjene', na' lecəzə ca' choncho par nič beṇə' ca' chaclencho chso'echgüe' yelə' choxcwlen čhe Diozən'. ¹³ Na' catə' yeyož əgwtooble de'e sčha'o de'en əgwnežjwcho beṇə' yašə' ca' əgwlo'en de que do yichj do lažə'əle chzenagle čhe dižə' güen dižə' cobə čhe Cristən'. Na' catə' beṇə' yašə' ca' yesə'əzi'e de'en əgwnežjwle lega'aque' nach əso'elaogüe'e Diozən' can' chselə'əle de'e sčha'o mech de'e gaquəlenən lega'aque' na' əso'elaogüe'e Diozən' can' chaclenle notə'ətezəchlə beṇə' chso'elao' Cristən'. ¹⁴ Na' so'one' orasyon par yesə'əṇabe' yelə' chaclen čhe Diozən' par le'e na' əsa'aque'ne' čhele yesyə'əbeine' can' bagocwlenchgua Diozən' le'e len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen' par nič chnežjwle de'en čəsə'əyažje beṇə' yoblə. ¹⁵ Choxcwlen Diozən' ca naquə goclen xen de'en bene' len chio'o beṇə'ch catə'ən bsele'e Xi'ine'enə' por ni čhecho. Bito de dižə' de'e güe'echo catec zaquə'ən de'en bsele'ene'.

10

Yelə' chnabia' čhe Pabən' de'en naque' apostol

¹ Na' ca naca' nada' Pab de yeto de'e nia' le'e can' gonle. Čəsə'əna beṇə' de que nada' chžeba' par bi gona' o par bi nia' le'e catə'ən zoa' len le'e na' con catə' zoa' zitə' chzoja' le'e ca beṇə' cui chžeb. Bito naqun ca' sino chona' len le'e can' bentezə ben Cristən' len beṇə' lao yelə' chxenlažə' čhe'enə' na' yelə' beṇə' gažjwlažə' čhe'enə'. ² De'e na'anə' chneyoida' le'e legon ca cui gonən byen tila' le'e catə'ən yida'. Bangüia' tila' beṇə' ca' čəsə'əne' chona' con can' na xbab chia'anə'. ³ La'anə'əczə naca' beṇə'ch bito chona' con can' na xbab čhia'anə' ca de'en chonchgua' xte ga zelao saquə'əda' par nič beṇə' yoblə yoso'ozenague' čhe Cristən'. ⁴ Nezda' de que bitə'ətezə de'en chac chon cuinza' bito chaclenən nada' par gona' ca yoso'ozenag beṇə' čhe Cristən'. Pero Diozən' chaclene' nada' par chzoa' ca'alə bi de'en chžon par nič beṇə' yoso'ozenague' čhe Cristən'. ⁵ Na' len yelə' chnabia' čhe' de'en babene' nada', chona' ca čəsə'əzəxjwyichj beṇə' lao Cristən' par choso'ozenague' čhe' na' chso'one' xbab güen can' chene'e Cristən'. Chona' ca cuich chso'on cuinga'aque' xen sino čəsə'əbejyichje' bitə'ətezə de'en chžon par se'ejle'e dižə' li čhe Diozən'. ⁶ Chbeza' par nič yoguə' le'e gwzenagle čhe Cristən' do yichj do lažə'əle, pero na' notə'ətezle šə cui gwzenagle, zoa' dispuest par gona' le'e castigw.

7 Legon xbab šə de'en chəsə'əna beṇə' naquən de'e li. Nitə' beṇə' chəsə'əne' zjənezene' bselə' Cristən' lega'aque'. Beṇə' ca' cheyalə' so'one' xbab de que leczə Cristən' bsele'e nada'. 8 Žalə' güe'echa' dižə' mazəchlə can' babi'an antslə ənia' de que Cristən' bsele'e nada' na' beṇə' yelə' chnabia' par bi de'en chona', guatə'əbia' de que cho'a dižə' li. Xancho Cristən' bsele'e nada' na' bene' nada' yelə' chnabia' par niç gaquə'əlena' le'e, caguə par gona' ca cuejyichjle cuich gonlilažə'əlene'ənə'. 9 Echnia' ca' par niç cui gonle xbab de que chzoja' cart quinga par əgwšeba' le'ənə'. 10 Beṇə' ca' chəsə'ənelao' chia' chəsə'əne' de que cart ca' chzoja' zjənaquən de'e žialao. Na' chəsə'əne' bito chžeba' bi ənia' le'e le'e cartən' pero bito cheyaxjda' par bi gona' catə' zoa' len le'e na' de que xtižə'anə' bito bi zaguə'ən. 11 Beṇə' ca' chəsə'ənelao' chia' cheyalə' yesə'ənezene' de que can' nia' le'e cart ca' de'en chzoja' le'e catə' zoa' zitə', leczə can' ənia' na' leczə can' gona' catə'ən soa' len le'e.

12 Bito che'enda' gonlebəda' beṇə' ca' chso'elao' cuinga'aque'. Beṇə' ca' chsa'aque'ne' de que chso'onyane'e can' cheyalə' so'one' na' chsa'aque'ne' de que güenchguan' choso'osed choso'olo'ine' chedə' tozə can' choso'osed choso'olo'i yogue'e, len bito bi zaguə' de'en chso'one' xbabən' ca'. 13 Nada' bito güe'elao' cuina' ənia' de que bena' bi de'e güen šə cui bena'an cuina'. Con gua'a dižə' che de'en babena' gan' babselə' Diozən' nada', na' nəzda' de que lenczə gan' zole na'anə' bsele'e nada'. 14 Na' ca naca' nada' babida' be'elena' le'e xtižə' Diozən' catə'ən cui noṇə' güe'elene'en le'e, de'e na'anə' naquəczən ənia' le'e can' cheyalə' gonle. 15 Bito cho'a dižə' che xšin Diozən' de'en ben beṇə' yoblə ga cui bselə' Diozən' nada' par chixjui'a xtiže'ənə'. Nada' zoa' lez de que le'e gonlilažə'əchle Cristən' na' catə' cuich chyažjele əggüia əgwya' le'e, nach ša'acha' ga yoblə gan' əselə' Diozən' nada' par chixjui'a xtiže'ənə'. 16 Na' chixjui'a dižə' güen dižə' cobə che Cristən' ga yoblə gan' cui no nə'e chixjue'en. Na' gua'a dižə' che xšin Diozən' de'en baben cuina' lgu'a güe'elao' cuina' che de'en baben beṇə' yoblə.

17 Bito cheyalə' güe'elao' cuincho sino cheyalə' güe'ela'ocho Xancho Diozən'. 18 La'anə'əczə šə əṇa to beṇə' de que chone' güen, caguə de'e na' šejle'echo de que le güenṇə' chone'. Pero šə Diozən' güe'elaogüe'ene' nachən' nezecho be'ənə' chone' güen.

11

Pabən' na' beṇə' ca' gwso'on cuinga'aque' ca apostol

1 Žalə'əšga əgwzenagle yeto çopə dižə' de'en ənia' le'e la'anə'əczə šə gaquele bito bi zjəzaquə'ən. Legwzenag žlac ənia'an. 2 Nada' bzejni'ida' le'e xtižə' Cristən' na' de'e na'anə' che'enchgüeida' gaquele che tozə Cristən' ca to no'ol güego' naplažə' cuine' na' chaquene' che tozə ben' si' le'. Ca'aczən' chene'e Diozən' gaquele che Cristən'. 3 Chxožda' yesə'əxoayag beṇə' le'e par niç cuich gonlilažə'əle Cristən' do lažə'əle na' cuich gaquele che tozə le', can' bxoayag belən' de'e no'olə nechən' ben' gwle Eb yelə' bia bib chebən'. 4 ¿Egüenchguan' chonle ža? Bable'ac beṇə' gan' zolen' choso'ozejni'ine' le'e che Jeso'osən' nža'alə can' babzejni'ida' le'e. De'en choso'ozejni'ine'en zdan clelə len dižə' güen dižə' cobə che Cristən' de'en bagwyejle'ele chei. Pero le'e bito chaquele zdebə chzenagle chega'aque'. 5 Malən' chonle banonle beṇə' ca' ca apostol chele na' chonga'aclene' xen. ¿Ecabi leczə zaca'a nada' can' zjəzaquə'ənə'? 6 La'anə'əczə cui chac cho'a dižə' güenchgua, chejni'ida' de'en cho'a dižə' chei. Bable'iczele yoguə'əte

de'en babena' na' nezczele de que chejni'ida' xtižə' Diozən' de'en cho'elena' le'e.

⁷ ¿Echaquele malən' bena' cui bi laxjua' gwxi'a catə'an be'elena' le'e dižə' güen dižə' cobə che Diozən'? Nada' ben cuina' ca to beṇə' cui bi zaquə' de'en cui bi laxjua' gwxi'a parzə niçh bena' ca zole mbalaz. ⁸ ¿Egwṇacho malən' bena' gwxi'a mech de'en gwso'on beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Cristən' ga yoblə? Gwxi'an par niçh be'elena' le'e xtižə' Diozən' sin cui benle nada' mantener. ⁹ Catə' gwzoa' len le'e la'anə' cui gotə' de'en byažjda', bito gwṇabda'an le'e. Beṇə' bišə'əcho ca' zeya'ac Masedonian' lega'acle' gwso'one' de'en cui gotə' chia'. Na' gwdapa' cuidad cui bi zed benda' le'e par gonle nada' mantener, na' batə'ətezəchlə bitoczə bi bi zed gonda' le'e. ¹⁰ Can' nezcza' chaclen Cristən' nada' par cho'a dižə' li, ca'aczən' nezcza' de que cuat gonda' le'e zed par gonle nada' mantener. Chebeida' guaquə nia' de que bito bi gan chona' de'en chyixjui'a xtižə' Diozən' len le'e o len beṇə' ža' gatə'ətezəchlə gan' mbane Acayan'. ¹¹ Caguə de'en cui chacda' chelen' cui gonczəda' le'e zed gonle nada' mantenerən'. Diozən' nezene' chacda' chele.

¹² Goncha' can' choncza' cui bi laxjua' chzi'a par niçh beṇə' ca' chəsə'əna cui naca' apostol cuich yesə'əželene' bi yesə'əne' chia'. ¹³ Lega'aque' chse'enene' goncho xbab de que zjənaque' apostol, pero bito zjənaque'. Choso'osed choso'olo'ine' dižə' güenlažə' na' chəsə'əxoayague' par niçh chaquele de que Crist nan' əbsəle'e lega'aque'. ¹⁴ Bito yebanecho de'en chəsə'əxoayague', chedə' la' ca'aczən' chxoayag gwxiye'en chio'o par niçh chaquecho de que de'en chene'en goncho naquən to de'e güen. ¹⁵ Na' de'en chon gwxiye'enə' ca', beṇə' ca' choso'ozenag chei leczə choso'oxoayague' par niçh gaquele de que choso'ozejni'ine' beṇə' de'en naquə de'e güen. Gwžin ža gon Diozən' par niçh gatə' castigw chega'aque' segon de'e mal de'en chso'one'enə'.

De'en gwdi' gwxaquə' Pabən' de'en naque' apostol

¹⁶ De'e yoblə əchnia', bito gaquele de que chona' xbab de'e cui bi zaquə'. Le'e chzenagle che beṇə' ca' de'e liczə chso'on xbab de'e cui bi bi zaquə'. Ca'aczə legwzenag chia' žlac gonlebəda' lega'aque' gua'a to çopə dižə' che de'e güenṇə' de'en chona'. ¹⁷ Gua'a dižə'an ca' la'anə'əczə nezcza' Cristən' bito be'e dižə'an ca'. Gona' ca beṇə' chon xbab de'e cui zaque'e. ¹⁸ Beṇə' zan chso'e dižə' de que zjənaque' beṇə' güen por ni che can' zjənaque', o por ni che šə bi de'en bagwso'one' o bi de'en bagoc chega'aque'. Ca'aczən' nada' gua'a dižə' che cuina' chedə' zjəde de'en nac ca' de'e gua'a dižə' chei. ¹⁹ De'e tant non cuinle beṇə' sin' de'e na'aljan' chebeile chzenagle che beṇə' ca' chso'on xbab de'e cui bi zaque'e. ²⁰ De'en chzenagle chega'aque' bazjənzoe' le'e xni'aga'aque'enə' ca esclabos chega'aque' Choso'oxoayague' le'e par niçh chnežjwle lega'aque' bi de'en de chele na' par niçh chontezle bin' chəsə'əne'. Chso'elao' cuinga'aque' na' chəsə'əbažə'e le'e par niçh chzenagle chega'aque', na' le'e chebeile chonle can' chəsə'əne'enə'. ²¹ Gobeichljeile žalə' chonda' le'e can' chso'on lega'aque'enə'.

Lezczə guaquəczə gua'a dižə' par əgwlo'ida' le'e de que naca' beṇə' blao can' chso'on beṇə' ca', la'anə'əczə šə gaquele de que bito bi zaquə'an. ²² Chso'elao' cuinga'aque' de que gwsa'aljəlene' beṇə' chso'e dižə' ebreo. Lezczə ca' nada' goljəlena' beṇə' chso'e dižə' ebreo. Chso'elao' cuinga'aque' de que zjənaque' beṇə' Izrael. Pero lezczə beṇə' Izrael nada'. Chso'elao'

cuinga'aque' de que zjənaque' xi'in dia che de'e Abraanna'. Pero lecza xi'in dia che de'e Abraam na' nada'. ²³ Chəsə'əne' de que Crist nan' bsele'e lega'aque' par chso'one' xšine'enə'. Lecza len' əbsele'e nada'. Na' güe'ela'ochuina' can' chso'elao' cuin lega'aque' nia' can' bagoc chia'. Lechguale babena' xšin Diozən' mazachlə ca lega'aque'. Na' zan las bagota'a ližya por ni che de'en əchyixjui'a xtižə' Cristən', na' lecza zan las bagosə'əyin jostis ca' nada'. Na' zan las babelazə cui gota' por ni che de'e ca' bagoc chia'. ²⁴ Gueyə' las gosə'əyin beṇə' Izrael gwlaž chia' ca' nada' yid sot tğualjechoa las. ²⁵ Šon las beṇə' jostis ca' gosə'əyine' nada' xis. Na' yetlas bosə'ošizə' beṇə' nada' yej xte yelatə'əzə cui gwso'ote' nada'. Na' lao zya'a yež zitə' to lo'o barcw, lecza šon las bočinj nisda'on barcon' na' caṇe bžina' yo biž. Na' lao šon lasən' beyinjənnə' tši'i gwxxoa lao nisda'onə' tza tyel to lao yag. ²⁶ Na' lao gwya'a jətixjui'a xtižə' Cristən' zan las bela' cui gota' o so'ot beṇə' nada'. Zan las goc zdebə tia' yao ca', zo catə' goca' lao na' beṇə' bguan, na' zo catə' beṇə' Izrael gwlaž chia' ca' gwse'enene' so'ote' nada', na' lecza zo catə' beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael gwse'enene' so'ote' nada'. Na' yelatə'əzə cui gota' do syodan' na' do ga cui no beṇə' ža'. Na' bašə gata' lao nisda'onə'. Na' do tyemp chxožda' cuiayi' xšin Diozən' por ni che beṇə' ca' chsa'aš chəsə'əne' de que zjalene' chio'o pero caguə do lažə'əga'aque'ena'. ²⁷ Na' lao bena' xšin Diozən' zan las jxaquə'əchgüeida' na' zan las bguo'o bcheja' cui gwtasa'. Nombi'a yelə' chbil chdon chedə' zan las cui gotə' de'e ye'ej gaogua'. Na' zan las beyaga' cui gotə' xa' de'e byažjda'.

²⁸ Na' de'e zanch de'e chyi' chzaca'a de'en cui cho'a dižə' chei. Pero mazachlə chyi' chzaca'a, de'en chi'ichgua' yichja' yoguə' ža nac chac che le'e chdopə chžagle cho'ela'ole Cristən' to to yež. ²⁹ Na' notə'atezle catə' cui chzoile par gonyanə'əle can' chene'e Diozən', chzochgua' trist ca'aczə əṇacho nada'an cui chona'an. Le'egatezə ca' catə' beṇə' chəsə'əxope' le'e par chonle de'e mal, lechguale de'e chacda' de'en che'enchgüeida' yebeja' le'e lao de'e malən'. ³⁰ Chacda' chyažjele gua'a dižə' che cuina', na' de'e na'anə' güe'ešaza' dižə' che de'e ca' chəsə'əlo'e can' chac falt fuers balor chia', na' can' bito zaca'a bi gona' žalə' cui zo Diozən' len nada'. ³¹ Dioz ben' cheyalə' güe'ela'cho zejlicəne nezczene' cho'a dižə' li. Len' naque' Xa Xancho Jesocristən' na' Xancho Jesocristən' lecza cho'elaogüe'e le'. ³² Na' catə'an gwzoa' Damascon' ben' goquə gubernador žlac gwnabia' Rei Aretas bnite'e beṇə' gwsa'apə cho'a puert de'en zo le'e ze'e de'en nyečhj syodan' par yesə'əzene' nada' catə' yechoja'. ³³ Pero beṇə' bišə'əcho ca' gosə'əgüe'e nada' to lo'o žomə soa na' bosyo'oletje' nada' le'e ze'e che syodan' cho'a to bentan par nič ca' cui gwsa'acbe'ine' par yesə'əzene' nada'.

12

Pabən' be'e dižə' che de'en ble'ida'ogüe'ene' na' de'en bzejni'i Jesocristən' le'

¹ Chonən byen gua'a dižə' che cuina' la'aṇə'əczə cui gaqualenən nada'. Na' gua'a dižə' che balə de'en bable'idaogüe'eda' na' che balə de'en babzejni'i Xancho Jesocristən' nada'. ²⁻³ Goc žda' iz ben Diozən' par nič gwya'a yoban' na' nežda' bžina' gan' zo'enə', na' bachonlilažə'a Cristən' ca orən'. Pero bito gocbe'ida' šə gwya'a do cuerp chia' o šə cui. Dioz na'azən' nezene' naquən' goquə. ⁴ Con nežda' de que bžina' mer gan' zo Diozən' na' benda' chsoe' beṇə' ca' ža' na' dižə' de'e cui chsa'ac beṇə'əchən'

yežlyo nga na' naquən dižə' de'en cui de lsens əgwzejni'ida' beṇə'. ⁵ Žalə' nan chia' güe'elao' cuina' güe'elao' cuina' de'en baben Diozən' len nada'. Pero con gua'a dižə' che de'e ca' choso'olo'e' can' bito zaca'a bi gona' žalə' cui zo Diozən' len nada'. ⁶ Žalə' gua'a dižə' ca mban' baben Diozən' len nada' catə'an gwyə'a yoban' naquən dižə' li, pero so'onlja beṇə' xbab de que naquəcha' beṇə' zaque'e mazəchlə can' naca'. Bito gue'echa' dižə' che de'enə' chedə' la' che'enda' yoguə' beṇə' so'one' xbab chia' segon bin' chəsə'əle'ine' chona' na' segon can' chyixjui'a xtižə' Diozən'.

⁷ Diozən' bito chene'ene' gon cuina' xen por ni che de'e ca' ble'idaogüe'eda' na' de'e ca' bzejni'ine' nada' de'e cuina' se'en yesə'əle'i yeziquə'əchlə beṇə'. De'e na'anə' bene' par ničh chžaglaogua' len to de'en chac che cuerp chia' nga. De'en chžaglaogua' len len gwxaquə'əleben caczə ga cha'a to yešə'. Na' lechgualə chon gwxiye'en ca gaquəda' tolə de'en chac chia' ca'. Dioz nan' chone' par ničh chac chia' ca' ničh cui gona' xbab de que lechgualə zaca'a. ⁸ Šon las gwṇabda' Xancho Cristən' gone' par ničh yega'a de'en chžaglaogua' len cuerp chi'anə'. ⁹ Nach Xancho' gwne': "Bito gona' ca cuich əžaglaogo'. Con sotezə soa' gaquəlena' le'. Lezən de'en chyažjdo'. Na' ca naquən' cui chac bi gono', nada' gaquəlena' le' len yelə' guac chia'anə'." Ca gože' nada'. De'e na'anə' chebeiləda' cho'a dižə' can' cui chac bi gona', chedə' de'en chac chia' ca' chlo'en ca yelə' guaquən' napə Cristən' par chaclene' nada'. ¹⁰ De'en chonlilažə'a Cristən' chebeida' bitə'ətezə de'en chloe' can' chyažjda' yelə' chaclen che'enə'. Chebeida' catə' choso'ožia choso'onitə' beṇə' nada'. Chebeida' catə' chac falt bi de'en chyažjda'. Chebeida' catə' choso'olagzejə choso'olagzidə beṇə' nada'. Chebeida' catə' bichlə de'e chžaglaogua'. Chebeida' chedə' catə' chac chia' ca' chaclench Cristən' nada' len yelə' guac che'enə'.

Pabən' gwche'echgua yichje' beṇə' ca' chso'onlilažə' Cristən' Corinton'

¹¹ Babenle byen bi'a dižə' che cuina' la'anə'əczə nezda' bitotec bi zaquə'an güe'echo dižə'an ca'. Žalə' le'e cho'ele dižə' de que nada' naca' beṇə' zaque'e, bito benən byen bi'a dižə' quinga. Nezda' bitobi zaca'a žalə' cui zo Diozən' len nada', pero lechgualə zaquə'əcha' cle ca beṇə' ca' banonele apostol chele, beṇə' ca' chonle xen. ¹² Diozən' bablo'e de que naca' doalje apostol che'enə'. Bagoclene' nada' bguo'o bchejlažə'a bena' xšine'enə' entr le'e la'anə'əczə de'e zan de'e bagoc chia'. Goclene' nada' bena' xšine'enə' len yelə' guac che'enə' na' leczə len yelə' guac che'enə' bena' miłagr na' bichlə de'e zaquə' yesyə'əbane beṇə'. ¹³ Tozə ca güenṇə' bena' len le'e na' can' bena' len beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'ela'ogüe'e Cristən' ga yoblə. ¿Echaquele bencha' güen len lega'aque' cle ca can' bena' len le'e de'en cui gwṇabda' le'e gonle nada' mantener? Lesi'ixen chia' šə malən' bena'.

¹⁴ Bazoa' probnid par yida' dezlaṇa'a le'e de'e gwyon lase. Na' catə' yida' bito gua'a latjə gonle nada' mantener. Bito che'enda' gonle nada' bi de'en de chele, che'enda' gon cuinle lažə' na' Cristən'. Bito naquən par bidao' ca' so'ombo' mantener xaxna'aga'acbo', sino xaxna'aga'acbo' nan' cheyalə' so'one' lega'acbo' mantener. ¹⁵ Ca'aczən' naquən len nada' ža, yebeida' əzanda' bitə'ətezə de'en de chia' na' lente cuina' par gaquəlencha' le'e gwzenagle che Cristən'. La'anə'əczə lechgualə chacda' chele, pero nachle bitotec chaquele chia'.

16 Baļle chņelaole chia' nale de que chxoyaya' le'e de'en bito bi'a latjə gonļe nada' mantener parzə niĉ cuejłana' mechən' de'en chtooble par gaquəlenļe beņə' bišə'əcho ca' zjənaque' beņə' yašə'. 17 ĶEcabi nezele bito bxoayaya' le'e len notə'ətezə beņə' babselə'a gan' zolen'? 18 Gwņeyoida' Titon' bide' bedəlanē'e le'e na' bselə'a beņə' bišə'əchon' yeto len le'. ĶEcabi nezele de que bito bxoayag Titon' le'e? Na'alje Ķecabi tozə can' chona' len can' bene'enə'? Na' can' che'enda' gaquəlena' le'e ca'aczən' gone'ene'.

19 De repent chaquele cho'a dižə' quinga parzə niĉ le'e cui gonļe xbab de que chona' bi de'e mal. Pero caguə ca'anə'. Nezdə' ngoda'a txen len Cristən' na' de que Diozən' neze nļe'ine' naquən' chona' na' bin' ənia'. De'e na'anə' cho'a dižə' quinga, beņə' bišə' dao', par niĉ chaquəlena' le'e. 20 Chžeba' əželda' šə bi de'en cui chonļe güen can' che'enda' gonļe catə'an yida' gan' zolen', na' šə əželda' chonļe de'e malən' bito šo'olažə'əle can' gona' castigw chelen'. Chona' xbab, chexa šə chdiļə chšašle na' chgue'i ljuēžjle, o šə əchloc ljuēžjle na' chonļe parzə niĉ gaquə güen che cuinzle. Na' chexa šə chņele mal che ljuēžjle na' chexa šə nacle beņə' goĉitj dižə' o šə chon cuinļe xen o šə ža'ale chac yazə. 21 Chžeba' de que catə'an yida' dezłana'a le'e zanļe cuinə' cuejyichjle ca de'en chgo'o xtole na' chbejyichjle be'en chele o no'ol chele par chzolenļe beņə' yoblə na' bitə'ətezəchlə yelə' zto' de'en chonļe len cuerp chelen'. Na' Dioz chia'an gone' par niĉ yeto'ida' na' yegüi'inda' che nolen' cui gwļeijyichjle de'e malən' chonļe.

13

Pabən' gwdixjui'e de que gwnežjue' castigw che beņə' ca' chso'on de'e malən', na' chguape' beņə' Corinto ca' diox

1 De'e gwyon lase dezłana'a le'e na'a. Na' gaquə can' nyoj Xtižə' Diozən' nan: "Catə' no gao xya che to beņə' de que nape' dolə', choglaochon che' de que nape' dolə' šə yotilən ca yesə'əna chopə o šonə testigw beņə' chso'e dižə' de que babene' de'e mal." 2 Bagoža' beņə' ca' chso'on de'e malən' antslə catə'an bedəłana'a le'e de'e əgwchope de que bito yeyašə'əda' lega'aque' šə cui yesyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'enə'. Na' de'e yoblə na'a lao cuinə' yezida' gan' zolen' nia' notə'ətezəchlə bachonļe de'e malən' bito yeyašə'əda' le'e catə'an yida'. 3 Na' catə' gona' castigw che le'e cui chedinjele xtolə'əlen' cana'achən' ənezele de que de'en chnia' za'an che Cristən', can' nale chene'ele ənezele. Na' bito ņacho de que Cristən' bito gaquə gone' castigw chelen', la' nape' yelə' guac xen, na' bablo'e yelə' guac che'enə' len le'e. 4 De'e li Cristən' ben cuine' ca beņə' cui bi chac gon catə'an gwso'ot beņə' le' boso'ode'ene' le'e yag corozən'. Pero zocze' na'a chedə' Diozən' bosbane'ene' len yelə' guac che'enə'. Le'egatezə ca' naca' nada' ca beņə' cui bi bi chac gon. Pero nezdə' ngoda'a txen len Cristən' na' catə'an yezida' gan' zolen' gwlo'ida' le'e can' zo yelə' guac che Diozən' len nada'.

5 Legonyanə' xbab chele šə de'e li czə chonļilažə'əle Jesocrisən'. Na' sə de'e li chonļilažə'əlene' gache'ile de que zoe' len le'e. Pero šə chache'ile bito zoe' len le'e guache'iczele de que caguə chonļilažə'əlene'ena'. 6 Pero zoa' lez gache'ile de que zocze' len le'e par niĉ ca' gache'iteile de que naca' doalje apostol che'. 7 Chona' orasyon chnaba' gaquəlen Diozən' le'e par niĉ cuejyichjle cuich gonļe de'e malən'. Bitobi nonən len nada' šə gona' ca gache'ile de que bselə' Diozən' nada' o šə cui, con šə le'e sotezle gonļe de'e güen. 8 La' šə chzenagle che dižə' li che Jesocrisən' bito əyazjən gona' castigw chele. Con gwnežjua' castigw che beņə' ca' cui choso'ozenag

čhei. ⁹ Chebeida' catə' le'e chonle de'e güen na' bito chyažjən gwlo'a yelə' chnabia' chia'anə' par gona' castigw chele, la' leczə chona' orasyon chnaba' gaquəlen Diozən' le'e par nič gonle xbabən' can' cheyalə' gonle de'e yoblə. ¹⁰ Babzoja' de'e quinga antslə ze'e yida' gan' zolenə' par nič yediŋjele xtolə'əlen' na' cui goŋa' castigw chelen' catə'an yida'anə'. Diozən' bsele'e nada' naca' apostol che'enə' par nič gona' ca so'onlilažə'əch beŋə' le', caguə par gona' ca yesə'əbejyichje' cuich so'onlilaže'ene'.

¹¹ Na'a ža beŋə' bišə', babzoja' de'en go'onda' ənezele. Le'e gon xbab can' cheyalə' gonle de'e yoblə. Legwzenag consejw quinga choŋa' le'e. Legac tozə len ljuēžjle. Leso binlo tole yetole. Dioz ben' chaque checho na' ben' chon par chzo chbezcho binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'ochon' sošgue' len le'e. ¹² Catə' chežagle leyolgüiž ljuēžjle dižə' šao' par nič gacbia' de que chaque che ljuēžjle. ¹³ Yoguə' beŋə' ca' nitə' nga beŋə' ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə' choso'oguape'e le'e diox.

¹⁴ Xancho Jesocristən' sotezə soe' gaquəlenšgue' le'e. Na' Diozən' gonšgue' par nič gacbe'ichele de que chaque' chele. Na' Spirit che Diozən' gonšgan par nič yoguə'əle gonle tozə xbab. De'e na'azən' əchnia' le'e. *Pab*

Cart De'en Bzoj San Pabən' Par Beṇə' Galasia Ca'

Pabən' chguape' diox beṇə' ca' chso'elao' Cristən' Galasian'

1-2 Nada' Pab chzoja' le'e chdopə chžagle cho'ela'ole Cristən' yež ca' de'en zjəchi' gan' nzi' Galasia. Chguapto' le'e diox txen len yoguə' beṇə' bišə'əcho ca' nitə' nga. Caguə beṇəch na'anə' gwlej nada' o bsele'e nada' par naca' apostol. Jesocristən' txen len Xē' Diozən' ben' bosban le' ladjo beṇə' guat ca', lega'aque'en gosə'əbeje' nada' par naca' apostol. ³ Chona' orasyon par nič Xacho Diozən' na' Xancho Jesocristən' əsa'aclene' le'e na' so'one' ca so cuezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'. ⁴ Beṇə' ca' ža' yežlyo nga tyemp nga zocho na'a nite'e xni'a de'e malən'. Jesocristən' bnežjw cuine' gwso'ot beṇə' le' par gwdixjue' xtolə'əchon' nič ca' bebeje' chio'o xni'a de'e malən'. Bene' ca' cheda' can' gwyazlažə' Xacho Diozən' gone'. ⁵ Ledoye'ela'och Diozən' zejlicane. Can' gonggacžcho.

Bitoch bi dižə' de de'e guac əṇacho dižə' güen dižə' cobə

⁶ Diozən' gwleje' le'e par nič Xi'ine' Cristən' chaclene' le'e. Na' chebanda' can' chonlen' Iğüegwəzə bachbejyichjle Diozən'. Na' lgu'a de'e gwzenagle dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Jesocristən' de'en be'elena' le'e, bachzenagzechle che yeto de'en chaquele naquə dižə' güen dižə' cobə. ⁷ Pero bito naquən dižə' güen dižə' cobə. Beṇə' ca' choso'osed choso'olo'ine' to de'e zda clelə na' chso'one' ca chacžejlažə'əle che de'en bsd əblo'ito' le'e. ⁸ Žalə' neto' əchyixjue'eto' yeto de'en bito naquən lebe len dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Cristən' de'en babsed bablo'ito' le'e, Diozən' gone' par nič cuiayi'ito' zejlicane, na' la'anə' to angl beṇə' za' yoban' chixjui'e xtižə' Cristən' clelə, leczə cuiayi'e. ⁹ Can' bagwnia' antslə, leczə can' chnia' na'a. Notə'ətezə beṇə' chixjui'e de'en bito naquən lebe len dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Cristən' de'en babsed blo'ito' le'e, Diozən' gone' par nič cuiayi'e zejlicane.

¹⁰ Echnia' ca' par nič yebei Diozən' len nada', caguə par nič yebei beṇəchən' nada', na' caguə par so'olažə'e can' chona' na'anə'. Žalə' chi' yichja' naclə gona' par nič so'olažə' beṇəchən' can' chona' bito chzenaga' che Cristən' žalə' ca'.

Diozən' gwleje' Pabən' par goque' apostol

¹¹ Beṇə' bišə', che'enda' ənezele de que dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Cristən' de'en babe'elena' le'e bito naquən xbab che beṇəch. ¹² Caguə beṇəch na'anə' bzenene' nada' dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Jesocristən' na' nique əṇacho beṇəch na'anə' bene' ca gwejni'ichda'an. Cuiñ Jesocristən' bzejni'ine' nada' dižə' güen dižə' cobən'.

¹³ Babenczele dižə' can' bena' antslə catə'an ne'e naogua' costombr che neto' beṇə' Izrael. Lechgualə blagzejə blagzida' beṇə' ca' chso'onlilažə' Cristən', go'onda' yonitlaoga'aca'ane'. ¹⁴ Na' gwche'echgua' yichja' che costombr de'en gosə'ənao de'e xaxta'ogua'a ca' can' gwse'ejni'alažə'e Diozən', na' bichlə de'en gwso'one' gwsa'acquene' par yebei Diozən' lega'aque' laogüe de'en gosə'ənaogüe'en. Bsedəcha' de'e ca' mazəchlə can' bosə'osed zan beṇə' Izrael lježja' ca' beṇə' ca' gwsa'aljə ca' tyempən' golja'anə'. ¹⁵ Catə' cuiñə' galja' Diozən' bsi'e xneze gona' xšine'enə'. Gwleje'

nada' par gona'an chedə' nzi'ilaže'e nada'. ¹⁶ Na' catə' bžin ža ben Diozən' can' gwchoglaogüe'en gone', nach bzejni'ine' nada' de que Jeso'osən' naque' Xi'ine'. Bzejni'ine' nada' par nič chjətiχjui'a xtiže'enə' len beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael. Na' dezd ža na' notono gwṇabda' əgwzejni'ine'en nada'. ¹⁷ Na' nic gwy'a Jerosalennə' par nič beṇə' ca' zjənaquə apostol antslə ca nada' yoso'osed yoso'olo'ine' nada' che Jeso'osən'. Zgua'atec gwy'a gan' nzi' Arabia, na' Arabia na' beza'a bežina' Damascon'.

¹⁸ Gwde šon iz gwy'a Damascon' nach gwy'a Jerosalennə' jəlanə'a Bedən' na' jsoa' len le' žda'obiž. ¹⁹ Pero bito bžaga' apostol ca' yelə' sino tozə Jacob beṇə' bišə' Xancon'. ²⁰ Nezcze Diozən' de que de'e nga chzoja' le'e naquən de'e li.

²¹ Nach gwy'a yež ca' zjəchi' gan' nzi' Siria na' Silisia. ²² Na' ca naquə beṇə' ca' chesə'adopə chesə'əžag chso'elaogüe'e Cristən' yež ca' zjəchi' gan' nzi' Jodea, bitonə' so'ombi'e nada' ca oran'. ²³ Con bazjənenene' rson de que bitoch chlagzejə chlagzida' beṇə' ca' chso'onlilažə' Cristən' na' de que bachyixjui'a xtiže'enə', len antslə go'onda' gona' ca yesə'əbejyichj beṇə' ca' len. ²⁴ Na' beṇə' Jodea ca' chso'onlilažə' Cristən' gwso'ela'oche' Diozən' de'en bachonlilaža'a Cristən'.

2

Apostol ca' yelə' gwza'azlaže'e can' ben Pabən'

¹ Na' gwde žda' iz gwy'a Jerosalennə' nach gwy'a de'e yoblə len Bernaben', na' leczə gwčhi'a Titon'. ² Diozən' bene' mendad ša'a, na' de'e na'anə' gwy'a. Na' btoba' beṇə' ca' zjənaquə blao entr beṇə' ca' chso'elao' Cristən' Jerosalennə' na' lega'acze' bzejni'ida' bin' chyixjui'a len beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael catə'an cho'elena' lega'aque' dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Cristən'. Bzejni'iga'acda'ane' bin' chsed chlo'ida' chedə' go'onda' əsa'azlaže'e de'en chsed chlo'ida' beṇə' ca' par nič ca' cui yesə'əne' de que bito bi zaquə' de'en chona' na' de'en babena'. ³ Ca goquən' bito cholə gwso'one' byen so beṇə' ljuežja' Titon' señy de'en ne' sirconsision, la'anə'əczə cui naque' beṇə' Izrael. ⁴ Goc ca' la'anə'əczə gwnitə' beṇə' gosə'əne' cheyalə' soe' señyan'. Gwnitə' beṇə' gosə'əlen beṇə' bišə'əcho ca' Jerosalennə' ca oran', parzə nič yesə'əgüie' šə naoto' costombr ca' de'en nyoj le'e lei che neto' beṇə' Izrael. Gwse'enene' gwso'one' byen yoguə' beṇə' so'onlilaže'e Cristən' yesə'ənaogüe' costombr ca' len la' nezecho chebei Diozən' chio'o por ni che de'en chonlilažə'əcho Cristən', caguə por ni che šə choncho complir bi de'en na lein'. ⁵ Pero nada' na' Bernaben' ni lata'əzə bito bzenagto' che beṇə' ca'. Con gwzočhečtežəto' bento' par nič gaquə talenchle dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Cristən' de'en babe'elento' le'e na' de'en naquə de'e li, sin cui bi bichlə gonle.

⁶ Na' beṇə' ca' gwsa'ac blao entr beṇə' ca' chso'onlilažə' Cristən' Jerosalennə', bito gwse'enene' gwšə'a can' chsed chlo'ida' che Cristən'. Enia' ca' la'anə'əczə bito bi nonən len nada' šə gwsa'aque' beṇə' blao o šə cui gwsa'aque', la' par len Diozən' tozəczə can' zaquə' yoguə'əlo beṇə'. ⁷ Gwsa'acbe'ine' de que Diozən' ngüe'e lao na'a əchyixjui'a dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Cristən' len beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael can' ngüe'en lao na' Bedən' chyixjui'en len beṇə' Izrael gwlaž čheto' ca'. ⁸ Diozən' len yelə' guac che'ena' chaclene' Bedən' par nič chyixjui'e xtižə' Cristən' len beṇə' Izrael gwlaž čheto' ca'. Na' lecze'enə' chaclene' nada'

len yelə' guac che'enə' par niç əchyixjui'a xtižə' Cristən' len beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael.

⁹ Jacobən' len Bedən' na' len Juannə' zjənaquəche' beṇə' blaο entr beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogü'e Cristən' Jerosalennə'. Na' cata' lega'aque' gwsa'acbe'ine' can' chaclen Diozən' nada' par chona' xšine'enə' nach gwsə'oṅe'e na'anə' len na' Bernaben' par bosə'olo'e de que chsa'azlaž'e can' chonto' txen len lega'aque'. Na' gwsa'aquene' güenczən' gonto' xšin Diozən' entr beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael na' lega'aque' so'one'en entr beṇə' Izrael gwlaž cheto' ca'. ¹⁰ Tozə de'en gwse'e neto' gonto', gaquələnto' beṇə' yašə' ca' chso'elao' Cristən'. Na' de'e liczə chi'ichgua yichja' gaquələna' beṇə' yašə' ca'.

Pabən' gwdilə' Bedən' Antioquian'

¹¹ Na' gwdechlə gwya'a Antioquian'. Na' žlac zoa' na' bidə Bedən' gan' nitə' beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogü'e Cristən' na' gwdilə'ane' can' chone', chedə' bla'alaon chone' de'e mal. ¹² Quingan' goquə cata' ze'e bžine' Antioquian', gwzolaogü'e che'ej chaogü'e txen len beṇə' ca' chso'onliləžə' Cristən' la'anə'əczə cui zjənaque' beṇə' Izrael, pero gwdechlə cata' besə'əžin beṇə' Jerosalen ca' beṇə' ca' bselə' Jacobən', bitoch gone'ene' ye'ej gaogü'e txen len beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael. Bžebe' bi yesə'əna beṇə' ca' chso'on xbab de que notə'ətežə beṇə' chonliləžə' Cristən' cheyalə' soe' seŋy de'en ne' sirconsision. ¹³ Nach beṇə' Izrael ca' yelə' nitə' Antioquian' chso'onliləže'e Cristən' lecžə besy'əbiže'e cuich əgwse'ej əgwsa'ogü'e txen len beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael, na' gosə'əgo'oyelə'e Bernaben' par niç lencze' bebiže'e. Na' besy'əbiže'e paržə niç yesy'əbei beṇə' Jerosalen ca' lega'aque', la'anə'əczə gosə'ənežene' naquən güen əse'ej əsa'ogü'e txen len beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael. ¹⁴ Gocbe'ida' bitoch chso'one' can' cheyalə' gon chio'o nombi'acho dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Cristən' na' de'en naquə de'e li. De'e na'anə' gwdilə' Bedən' lao yoguə' beṇə' ca' chesə'ədopə chesə'əžag chso'elaogü'e Cristən', goža'ane': "Le' naco' beṇə' Izrael, pero bagwlejšyichjo' costombr che chio'o beṇə' Izrael par chono' txen len beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael. De'e na'anə' bito cheyalə' gono' byen so'on beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael can' na costombr che chio'o beṇə' Izrael."

Con beṇə' chso'onliləžə' Jesocristən' zjənaque' beṇə' güen lao Diozən'

¹⁵ Neto' goljəto' naquəto' beṇə' Izrael, na' bito goljəto' entr beṇə' ca' cui chso'elao' Diozən'. ¹⁶ Diozən' bito əne' de que naccho beṇə' güen laogü'e'enə' por ni che bi de'en choncho. Con beṇə' ca' chso'onliləžə' Jesocristən' zjənaque' beṇə' güen lao Diozən'. Lencžə neto' bachonliləžə'əto' Cristən' par niç Diozən' ne' cheto' de que banaquəto' beṇə' güen laogü'e'enə'. Bito ne' ca' che notə'ətežcho por ni che šə choncho bi de'en na lein' goncho.

¹⁷ Na' notə'ətežə chio'o naccho beṇə' Izrael, antslə ze'e əna Diozən' de que naccho beṇə' güen laogü'e'enə', bzejni'ine' chio'o de que tozə ca beṇə' malən' naccho len yeziquə'əchlə beṇə' güen de'e mal ca', pero la'anə'əczə bzejni'ine' chio'o de que tozə ca beṇə' malən' naccho len yeziquə'əchlə beṇə' güen de'e mal ca' bito ənacho de que Crist na' bene' par niç naccho beṇə' mal. Na' šə can' chaquecho lechguale clelən' choncho xbabən'. ¹⁸ Chio'o babechojcho xni'a costombr ca' de'en zjənyoj le'e lei chechon' na'

šə yozo cuincho xni'aga'aqueinə' de'e yoblə, le'e nacbia'ate de que de'e malən' choncho. ¹⁹ Lein' chzejni'in chio'o de que naccho beṇə' mal par niḥ nezecho bito naccho beṇə' güen lao Diozən' por ni che de'en choncho bi de'en na lein'. Na' na'a chio'o chonlilažə'əcho Cristən' con yo'o yichjo sotezə socho gwzenagcho che Diozən'. ²⁰ Nada' nezdə' de que ndil' ngoda'a txen len Cristən' catə'an gwso'ote'ene' le'e yag corozən'. Na' bitoch zoa' to gwłaza' sino Cristən' zolene' nada'. Na' de'en chona' na'a chona'an con can' na Xi'in' Diozən' ben' chonlilažə'a. Len' chaquene' checho na' bnežjw cuine' gwso'ote'ene' por ni checho. ²¹ Diozən' nži'ilažə'e chio'o na' bsele'e Cristən' par niḥ gonlilažə'əchone' na' gaccho beṇə' güen lao Diozən'. Na' bito che'enda' gwzoa' ca'alə de'en bene' ca', gaquəda' de que por ni che bi de'en chona' naca' beṇə' güen lao Diozən'. Žalə' por ni che de'en choncho bi de'en na lein' əna Diozən' de que naccho beṇə' güen laogüe'enə' bito byažjən əgwnežjo cuin Cristən' por ni checho žalə' ca'.

3

Naccho beṇə' güen lao Diozən' chedə' chonlilažə'əcho Cristən', caguə por ni che de'en choncho complir can' na lein'

¹ Le'e beṇə' Galasia, nchol' yichjla'ažda'olen' ca de'en baboso'oḡoayag beṇə' le'e par chaquele cheyalə' naole costombr ca' de'en na lein'. Clar juisy babzejni'ida' le'e can' gwso'ote' Cristən' le'e yag corozən' por ni checho. ² De'e ngazən' chṇabda' le'e: ĵEzo Spirit che Diozən' lo'o yichjla'ažda'olen' por ni che de'en chonle complir can' na lein'? Bito, sino zon lo'o yichjla'ažda'olen' por ni che de'en bachonlilažə'əle Cristən'. ³ Spirit che Diozən' zon lo'o yichjla'ažda'olen' dezd catə'an gwzolao chonlilažə'əle Cristən'. Na'alje ĵədə'e tant nchol' yichjla'ažda'ole na'anə' chaquele chyažjən so seṇyan' lao cuerp chelen' par yeyož gonle can' chene'e Diozən'? ⁴ De'e zan de'e baboso'oči' boso'osaquə' beṇə' le'e laogüe de'en chonlilažə'əle Cristən'. Na' ĵbixa parən' bguo'o bchejlažə'əle len de'e ca' šə na'a sole seṇy de'en ne' sirconsision? Pero bitolja əṇacho de que sole seṇyan', la' šə solen cuejyichjle de'en chonlilažə'əle Crist na'anə'. ⁵ Nezczele de que Diozən' babene' Spirit che'enə' zon lo'o yichjla'ažda'olen' na' chone' miłagr entr le'e, chedə' bachonlilažə'əle Cristən' na' bachzenagle che', caguə chac ca' por ni che de'en chonle complir bi de'en na lein'.

⁶ Na' ca'aczən' nyoj Xtizə' Diozən' cho'en dižə' che de'e Abraannə' nan de que benlilažə'e Diozən' na' de'e na'anə' Diozən' gwne' che' de que naque' beṇə' güen laogüe'enə'. ⁷ Cheyalə' ənezele de que yoguə' beṇə' chso'onlilažə' Diozən' can' benlilažə' de'e Abraannə' le', lao Diozən' zjənaque' xi'in' dia che de'e Abraannə'. ⁸ Diozən' bsi'e xneze par niḥ chone' len le'e cui nacle beṇə' Izrael can' chone' len neto' beṇə' Izrael, ca de'en ne' che notə'ətezcho chonlilažə'əchone' de que naccho beṇə' güen laogüe'enə'. De'e na'anə' gože' de'e Abraannə' dižə' güen dižə' cobə nga: "Gona' güen len beṇə' ca' ža' yoguə' nasyon, beṇə' ca' so'onlilažə' nada' can' chonlilažə'o nada'." ⁹ Na' can' naquan, Diozən' chone' güen len beṇə' ca' chso'onlilažə' le' can' bene' güen len de'e Abraannə' por ni che de'en benlilažə' de'e Abraannə' le'.

¹⁰ Na' notə'ətezə beṇə' chon xbab de que gaque' beṇə' güen lao Diozən' por ni che šə chone' bi de'en na lei de'en bzoj de'e Moisezan', de'e mal juisy gaquə che' šə ca', chedə' notono no yesə'əzoi par so'one' cayaṇə'an nanṇə'. Can' nyoj Xtizə' Diozən' nan: "De'e mal juisy gaquə che notə'ətezə beṇə' šə

cui ñitə'ətezə ñite'e so'one' complir yoguə'əloł can' na lein' dote tyemp.”
 11 Na' Xtižə' Diozən' nyojən nan: “Diozən' ne' che beñə' chso'onlilažə' le' de que zjənaque' beñə' güen laogüe'enə', na' de'e na'anə' guatə'əczə yelə' mban chega'aque' zejlicane.” Na' de'en nan ca' ñezecho de que Diozən' bito əñe' che notə'ətezcho de que naccho beñə' güen laogüe'enə' por ni che šə choncho bi de'en na lein' goncho. 12 Beñə' zan chsa'aque' so'one' can' na lein' sin cui chso'onlilaže'e Diozən', con yo'o yichjga'aque' de'en nan: “Notə'ətezə beñə' chon cuaselol can' na lein' gaquə bane' zejlicane.”

13 Cristən' gwdixjue' xtolə'əchon' par nič ca' cui gaquə de'e mal juisy checho ca de'en cui chzoicho par goncho cuaselol can' na lein'. Bnežjw cuine' goc de'e mal juisy che' lgua'a chio'o. Goc che' can' nyojən nan: “De'e mal juisy chac che notə'ətezə beñə' chso'ote' choso'ode'ene' le'e yag.” 14 Goc ca' par nič lenczə beñə' ca' cui zjənaquə beñə' Izrael so'onlilaže'ene' na' ñite'e mbalaz ca mbalazən' gwzo de'e Abraannə' laogüe de'en benlilaže'e Diozən'. Na' chio'o chonlilažə'əcho Jesocristən' ža, Diozən' bsele'e Spirit che'enə' zon lo'o yichjla'ažda'ochon' can' bene' lyebe.

Lei de'en bzoj de'e Moizezən' na' lyebe de'en ben Diozən' len de'e Abraannə'

15-16 Ca naquə Diozən' bene' lyebe len de'e Abraannə' can' gone' güen len xi'in dia che'enə', be'e dižə' che tozə xi'in dia che de'e Abraannə', na' che Crist nan' be'e dižə'ən ca'. Beñə' bišə', quingan' naquən len notə'ətezə beñə' choso'ozə' yiš, catə' babeyož boso'oze'en bito gaquə əña toe' de que cui gone' can' nannə' na' bito gaquə gwzanch yetoe' can' nannə'. 17 Na' lyebe de'en ben Diozən' len de'e Abraannə' ža, gwxaquə'əleben ca to yiš de'en choso'ozə' beñə', čhedə' la' Diozən' bito gwšə'e can' bene' lyebe len de'e Abraannə'. Ne'e choncze' con can' gože'ene'enə'. Na' bagwde tap gueyoa šichoa iz ben Diozən' lyebe len de'e Abraannə' nach bene' par nič bzoj de'e Moizezən' lei che'enə'. Na' la'anə'əczə Diozən' bnežjue' lein' bito ənacho cuich chone' can' bene' lyebe len de'e Abraannə'. 18 Žalə' Diozən' ne' de que beñə' ca' chso'on cuaselol can' na lein' zjənaque' beñə' güen, bito chaclene' beñə' can' bene' lyebe gaquəlene' žalə' ca'. Pero cuine'en ne' che chio'o chonlilažə'əchone' de que naccho beñə' güen laogüe'enə' por ni che lyebe de'en bene' len de'e Abraannə'.

19-20 Leczə byažje lei de'en bzoj de'e Moizezən'. Diozən' bnežjue'en par beñə' ca' gwnitə' bedote catə'ən cuiñə' yidə Cristən' par nič gwsa'acbe'ine' de que chso'one' contr can' non Diozən' mendad so'one'. Cristən' golje' lao dia che de'e Abraannə' na' che le'enə' be' Diozən' dižə' catə'ən bene' lyebe len de'e Abraannə'. Na' ca naquə lein' Diozən' bene' par nič angl ca' boso'onežjue'en de'e Moizezən'. Na' Diozən' bchine' de'e Moizezən' par bzejni'ine' beñə' Izrael ca' can' na lein'. Pero catə' ben Diozən' lyebe len de'e Abraannə' notono no bchine' par əgwzejni'ine' de'e Abraannə'.

Lein' chzejni'in chio'o de que choncho de'e mal

21 Na' bito cheyalə' goncho xbab de que lei de'en bzoj de'e Moizezən' chonən contr can' non Diozən' lyebe gone'. Pero lein' bito gaquə yocobən yichjla'ažda'ochon'. Žalə' gaquə yocobən yichjla'ažda'ochon' guaquə goncho can' na lein' nach gaccho beñə' güen lao Diozən' žalə' ca'. 22 Pero Xtižə' Diozən' de'en nyojən nan de que yoguə'əloł beñə'əñən' yesə'əzi'e castigw zejlicane por ni che xtolə'əga'aque'enə'. Na' nyojən ca' par nič con

benə' so'onlilažə' Jesocristən' bito yesə'əzi'e castigon', sino gaquə güen chega'aque' can' ben Diozən' lyebe len de'e Abraannə'.

²³ Ca naquə neto' benə' Izrael catə'an bitonə' əgwzejni'i Diozən' neto' de que cheyalə' gonlilažə'əto' Cristən', nchoglaon cheto' de que si'ito' castigw zejlicəne chedə' nombi'ato' lei de'en bzoj de'e Moizezən' na' bito chonto' can' nannə'. ²⁴ Par neto' lein' gwxaquə'əleben ca to mos əznia benə' chgüia chye' xi'in benə', de'e zan de'e che'ebo' gombo' na' de'e cui gombo'. Pero na'a babidə Cristən' na' baltezəto' chonlilažə'əto'one' Diozən' ne' de que naquəto' benə' güen laogüe'enə' na' can' ne' che notə'ətezcho. ²⁵ Na' de'en babidə Cristən' bitoch gwxaquə'əlebe lein' ca to mos əznia par neto' benə' Izrael, neto' bachonlilažə'əto'one'.

²⁶ Yoguə' chio'o chonlilažə'əcho Jesocristən' naccho xi'in Dioz. ²⁷ Na' notə'ətezcho šə bagwchoacho nisən' par blo'echo de que ngodə'əcho txen len Jesocristən', bachzolao chac yichjla'ažda'ochon' can' naquə yichjla'ažda'ogüe'enə'. ²⁸ Na' tozəczə can' zaquə'əcho lao Diozən' šə naccho benə' Izrael o šə cui naccho, šə naccho benə' esclabo o šə cui naccho, na' šə naccho benə' byo o šə naccho no'olə. Yoguə'əcho banaccho tozə laogüe de'en ngodə'əcho txen len Jesocristən'. ²⁹ Na' de'en ngodə'əcho txen len Jesocristən', lao Diozən' naccho xi'in dia che de'e Abraannə' na' len chio'onə' gon Diozən' güen can' bene' lyebe gone' len xi'in dia che de'e Abraannə'.

4

¹ To benə' gwni'a šə zo xi'ine', bi'inan' si' byen che'enə'. Pero na' žlac ne'e nacho' bidao' bito nacho mbalazəch chac chebo' cle ca che to mos la'anə'əczə gwžin ža gaquə lao na'abo' yoguə' de'en de che xabo'onə'. ² Benə' ca' nitə' lo'o yo'o ližbo'onə' ne'e choso'ogüia choso'oye'ebo' na' ne'e chesə'anabi'ebo' žlac cuiñə' cha'obo' na' žlac əžin ža co'o xabo'onə' lao na'abo' de'en deine'enə'. ³ Can' goquə len neto' benə' Izrael, žlac cuiñə' yidə Cristən' gwxaquə'əlebetə' ca xi'in benə' gwnia'anə'. Diozən' bene' mendad naoto' yoguə'əloj costombr de'en na lein'. Na' de'e na'anə' par neto' lein' gwxaquə'əleben ca benə' ca' chəsə'anabia' xi'in benə' gwni'anə' žlac cuiñə' žin ža si'ibo' de'en de che xabo'onə'. ⁴ Pero catə' bžin ža bžia Diozən' bia' bsele'e Xi'ine'enə' yežlyo nga, gwxa to no'olə le'. Na' Xi'in Diozən' leczə bzenague' che lein'. ⁵ Na' le'enə' bedəyene' par niç yoguə' chio'o chonlilažə'əchone' zocho mbalaz ca mbalazən' so xi'in benə' gwni'anə' catə'an əžin ža gaquə lao na'abo' byennə'. Cristən' bedəyene' par niç nezecho bitoch chonən byen naocho costombr ca' de'en zjənyoj le'e lei che neto' benə' Izrael.

⁶ Na' de'en bagwcua' Diozən' chio'o ca xi'ine', babsele'e Spirit che'enə' zon lo'o yichjla'ažda'ochon' de'en leczə naquə Spirit che Xi'ine' Cristən'. Na' Spiritən' chaclenən chio'o par niç cholgüižcho Diozən' che'echone': "Xa." ⁷ Diozən' bagwcue'e chio'o ca xi'ine' caguə par cue'e yichjcho costombr ca' de'en non lein' mendad. Gwcue'e chio'o ca xi'ine' par niç chac güen checho can' bene' lyebe gaquə che xi'in dia che de'e Abraannə'.

Pabən' chi' yichje' naquan' chso'on benə' ca' chso'onlilažə' Cristən'

⁸ Antslə catə'an cuiñə' gombi'ale Diozən' gwyejni'alažə'əle bi de'e ca' cui zjəzaquə' par šejni'alažə'əcho, na' lega'aquən gosə'anabi'an xbab chelen'. ⁹ Pero na'a banombi'ale Diozən' o šə güench ənacho de que Diozən' banombi'e le'e. Chebanhgüeida' chele de'en chebiguə'əle gosxanlə na'

bachezo cuinle xni'a costombr ca' che biquæ' de'en ye'ej gaocho, che ža ca', na' che cuerp chechon'. Costombr ca' bito gwsa'acquæn par yesyæ'æbejæn chio'o xni'a de'e malæn' na' lecza caguæ bi zjæzaquæ'an na'a par æsa'aclenæn chio'o. ¹⁰ Bagwzolao naole costombr che neto' beņæ' Izrael che lni ca', che ža ca', che bio' ca', che tyemp ca' na' che iz ca'. ¹¹ Chžeba' šæ cuich ægwzenagle che de'en babsed blo'ida' le'e, la' šæ cuich gwzenagle chei, cuiayi' de'en bena' entr le'e.

¹² Beņæ' bišæ', chata'æyoida' le'e gonle can' babena' nada' de'en babchojyichja' costombr che neto' beņæ' Izrael de'en zjænyoj le'e lein' niçh zoa' chona' žin entr le'e: Na' ca' naquæ bedæsoa' len le'e bito nacho de que babenle mal len nada'. ¹³ Nezczele chacšenda' de'en bida' de'e neche, na' gwduxjui'a dižæ' güen dižæ' cobæ de'en chzejni'in che Cristæn' len le'e. ¹⁴ Na' de'en chacšenda' ca' oran' zaquæ'an par gue'ile nada', pero bito bgue'ile nada', sino bzenagczle xtižæ'anæ'. Na' do yichj do lažæ'æle bgüialaole nada' ca'aczæ chgüialaogüe to angl che Diozæn' o ca'aczæ cuin Jesocristæn'. ¹⁵ Mbalaz gwzole de'en benle ca' len nada', na' žbixchen' cuich chonle ca' na'a ža? Nežda' de'e tant goquele chia' xte bebeile bzanele bitæ'ætezæ de'en deile na' lente cuinle par goclenle nada'. ¹⁶ ŽEpor ni che de'en cho'elena' le'e dižæ' lin' bachaquæle de que naca' beņæ' contr chele ža?

¹⁷ Beņæ' ca' choso'osed choso'olo'i le'e na'a lechguale zjæchi' yichjga'aque' le'e, pero caguæ par niçh so'one' güen len le'enæ' sino par niçh yesyæ'æbeje' le'e cuich gonle txen len neto'onæ' na' par niçh cue'e yichjle lega'acze'enæ'. ¹⁸ Naquæczæn güen yesæ'æbe'eyichj beņæ' le'e do tyempte, caguæ catæ'æzæn' zoa' len le'e na' con šæ so'one' güen len le'e. ¹⁹ Xi'indaogua'a, de'e yoblæ chžaglaogua'a lo'o la'ažda'ogua'anæ' por ni che le'e can' chžaglaogua'a to no'olæ beņæ' chzan, na' æžaglaochcza' xte catæ'æch gaquæ yichjla'ažda'olen' can' naquæ yichjla'aždao' Cristæn'. ²⁰ Žalæ'æšga zoa' len le'e na'a, nžæ'alæ can' gaquæ nia' le'e. De'e li lechguale chacžejlažæ'a chele.

De'e Agar na' de'e Saræn'

²¹ Le'e chene'ele naole costombr che neto' beņæ' Izrael de'en zjænyoj le'e lei de'en bzoj de'e Moizezæn', žæbitonæ' yenele can' na' de'en nyojænne'?

²² Nan de que gwnitæ' chopæ xi'in de'e Abraanne' bi'i byo, tobo gwxa' to no'olæ naquæ esclabo che' na' yetobo' gwxa' no'ol checze' no'olæn' bito naquæ esclabo. ²³ Na' bi'in gwxa' no'olæ esclabon' goljbo' chedæ' gwzolen de'e Abraanne' le' pero bi'in gwxa' no'ol checze' goljbo' chedæ' Diozæn' bene' par niçh goc complir can' bene' lyebe de que sane' la'anæ'æczæ naque' beņæ' güiž. ²⁴ Na' de'en goc che no'ol ca' chzejni'in chio'o che chopte lyebe de'en ben Diozæn' naclæn' gaquælene' beņæ' Izrael ca'. No'olæ esclabo ben' le Agar gwxaquæ'ælebene' ca' lei de'en ben Diozæn' mendad bzoj de'e Moizezæn'. Bzoje'en par de'e xaxta'o neto' beņæ' Izrael lao ya'a Sinain' beņæ' ca' gwxaquæ'ælebe ca' esclabos. ²⁵ Na' doxen nasyon Izraelæn' gwxaquæ'æleben ca' de'e Agaræn' no'olæ esclabo che de'e Abraanne'. Diozæn' bnežjue' de'e xaxta'oto' ca' lein' lao ya'a Sinain' gan' nzi' Arabia, na' xte ža nežæ beņæ' Izrael gwlaž cheto' ca' zjænaque' ca' esclabos chedæ' chsa'acquene' chonæn byen yesæ'ænaogüe' yoguæ' costombr ca' de'en na lein'. ²⁶ Pero yoguæ' chio'o chonlilažæ'æcho Cristæn', babozoe' chio'o binlo len Diozæn', na' naquæn to goclen de'en bene'. De'e na'anæ' nezecho bito chonæn byen naoch costombr ca' de'en na lein'. ²⁷ Diozæn' bene' par niçh to profet beņæ' be' xtiže'enæ' cana' bzoje'en de que beņæ' zanch so'onlilažæ'

Cristən' cle ca beṇə' ca' yesə'ənao costombr ca' de'en na lein'. Na' quinga na de'en bzoje'enə'.

Bebei no'olə güiž, no'olə cui no chzan,

Bisya'a yelə' chebei chio', le' cuiṇə' gaco' bes che yelə' sannə', chedə' sano' bi'i zan.

Na' le' cui no xi'ino' ne'e so,

Nitə'əch xi'ino' clezə can' nitə' xi'in no'olən' bagwxan to xi'in be'en chio'onə'.

²⁸ Ca naquə Isaaquən' xi'in de'e Abraannə' goljbo' por yelə' guac che Diozən' chedə' can' bene' lyebe len de'e Abraannə'. Le'egatezə ca' chio'o ža, por yelə' guac che Dioz na'anə' bachone' chio'o cuent ca xi'in dia che de'e Abraannə' chedə' can' bene' lyebe gone'. ²⁹ Bi'i che de'e Agarən', bi'in goljə por ni che de'en gwzolen de'e Abraannə' le' blagzejə blagzidbo' Isaaquən' bi'in ben Spirit che Diozən' par gwxaan de'e Sarən' no'olən' goquə beṇə' güiž. Le'egatezə ca' ža neža beṇə' Izrael ca' chesə'ənao costombr ca' de'en na lein' choso'olagzejə choso'olagzide' chio'o chonlilažə'əcho Cristən'. ³⁰ Na' Xtižə' Diozən' de'en nyojən nan de que Diozən' gože' de'e Abraannə': "Bebej no'olə esclabon' len bi'i che'enə', chedə' bi'i che'enə' bito əgwnežjua'abo' de'en nona' lyebe əgwnežjua' bi'in gwxaan no'ol chio'onə'." ³¹ De'e na'anə' beṇə' bišə' nezecho laogüe de'en chonlilažə'əcho Cristən' gwxaquə'əlebecho ca xi'in de'e Sarən' no'olən' bito goquə esclabo, caguə ca xi'in de'e no'olə esclabon'.

5

Bito chonən byen ṇaacho costombr de'en na lein'

¹ Catə'ən benlilažə'əcho Cristən' le' bebeje' chio'o lao yoguə' de'en choncho chaquecho chebei Diozən' chio'o laogüe de'en chonchon'. De'e na'anə' bito əṇacho yebeiche Diozən' chio'o šə ṇaacho costombr ca' can' na lei che neto' beṇə' Izrael.

² Nada' Pab əchnia' le'e to de'e žialao. Šə sole seṇy de'en ne' sirconsionə' ṇa'a bachonlilažə'əle Cristən', bito bibi zaquə'an de'en bagwzolao chonlilažə'əlene' šə ca'. ³ Echnia' clar de que notə'ətezə beṇə' soe' seṇy de'en ne' sirconsision, leczə cheyalə' gone' complir yoguə'əloł bitə'ətezəchlə de'en na lein'. ⁴ Na' šə chaquele gonle cuaselol can' na lein' par nič gacle beṇə' güen lao Diozən', bachzole Cristən' ca'alə šə can' chaquele, na' bitoch chonle cas can' nži'ilažə' Diozən' chio'o. ⁵ Chio'o chonlilažə'əcho Jesocristən' zo Spirit che Diozən' lo'o la'azda'ochon' na' chonən ca banzecho de que Diozən' əne' naccho beṇə' güen laogüe'enə' catə' yežincho gan' zoe'enə'. ⁶ Ca naquə chio'o chonlilažə'əcho Jesocristən' bito bi nonən len Diozən' šə socho seṇy de'en ne' sirconsision, o šə cui zochon. La' de'en naquə de'e žialao xen len Diozən', sotezə socho gonlilažə'əcho Cristən' na' gaquecho che ljuežjcho par nič gacbia' de que chonlilažə'əchone'enə'.

⁷ To tyemp babenle can' chebei Diozən', pero ṇa'a chebanda' babe'ele latjə chəsə'əžon beṇə' cuich ṇaole de'en naquə de'e lin'. ⁸ Dioz ben' gwlej le'e par nacle xi'ine', bito ṇacho le'enə' chone' par nič chzenagle che beṇə' ca'. ⁹ Na' de'en bachzenagle che consejw malən' yobəch əgwzenagle che bitə'ətezəchlə de'e chon contr xtižə' Diozən'. Chonle can' na dicho nga: "Latə'əzə xna' cuazin' chonən par nič cheyas doxen cuazin'." ¹⁰ Pero na' zoa' lez gon Xancho Jesocristən' par nič yezolao ṇaole de'e

ca' babzejni'ida' le'e. Na' notá'atezə zjənaquə beŋə' ca' chso'on par niç haczejlažə'əle, Diozən' əgwnežjue' castigw çhega'aque'.

¹¹ Na' ca naca' nada', nitə' beŋə' chəsə'əne' chsed chlo'ida' de que yoguə' chio'o chonlilažə'əcho Cristən' cheyalə' socho seŋy de'en ne' sirconsionis. Bitolja zjənlagzejə zjənlagzidə beŋə' nada' žalə' chsed chlo'ida' ca'. Len bito gaquə' zdebə' no gwzenag žalə' ca', çhedə' bitoch gonən byen so'onlilažə'e Cristən' ben' gwso'ote' bosə'ode'ene' le'e yag corozən'. ¹² Yebeichlada' žalə' beŋə' ca' chso'on par niç haczejlažə'əle šə chebei Diozən' le'e de'en cui zole seŋyən' yesə'əçhog cuinga'aque' yelata'.

¹³ Beŋə' bišə', Diozən' gwleje' chio'o par chonlilažə'əcho Cristən'. De'e na'anə' bitoch chonən byen ŋaocho costombr ca' can' na lei çhe neto' beŋə' Izrael. Pero bito de lsens goncho bitə'atezə de'e mal de'en na la'ažda'omalchon' goncho. De'en chene'e Diozən' goncho, gaque çhe ljuežjcho na' gaqualen ljuežjcho tocho yetocho. ¹⁴ Na' bazoczcho choncho yoguə'əlol can' na lein' šə choncho can' nyojən nan: "Goque çhe sa'aljuežjo' catg çaque çhe cuino'." ¹⁵ Pero šə chacyožə ljuežjcho o chdiləlen ljuežjcho chžiyi'icho de'en non Diozən' par naccho tozə.

Can' goncho šə gwzenagcho çhe Spirit çhe Diozən'

¹⁶ De'en naquə de'e žialao xen goncho, cheyalə' sotezə socho goncho can' chene'e Spirit çhe Diozən'. Na' šə goncho ca' bito gwzenagcho çhe la'ažda'omalchon'. ¹⁷ Catə' chzenagcho çhe la'ažda'omalchon' bito cho'en latjə əgwzenagcho çhe Spirit çhe Diozən'. Na' ca naquə de'en chene'e la'ažda'omalchon' goncho naquən contr de'en chene'e Spirit çhe Diozən'. Pero šə choncho can' chene'e Spirit çhe Diozən', bito choncho can' na la'ažda'omalchon'. Na' de'en zo Spiritən' len chio'o bito choncho can' goncho žalə' cui zon len chio'o. ¹⁸ Na' šə chzenagcho çhe de'en chsed chzejni'i Spirit çhe Diozən' chio'o goncho, bitoch naocho costombr ca' de'en na lei de'en bzoj de'e Moizezən'.

¹⁹ Šə chzenagcho çhe la'ažda'omalchon' choncho notə'atezən de'e mal quinga: Chbejyichjcho no'ol çecho o be'en çecho par chzolencho beŋə' yoblə; chgo'o xtocho; chebeicho bichlə de'e yelə' zto' de'en zjənac ca'; ²⁰ chejni'alažə'əcho lgua'a lsaquə'; naocho de'en chso'on beŋə' ca' chesə'əŋelen de'e xio'; bito zocho binlo len ljuežjcho; chdilə chšašcho; chgue'i ljuežjcho; chloccho; chi' yichjcho gaquə güen çhe cuinzcho sin cui choncho xbab nac gaquə çhe ljuežjcho; naccho beŋə' gotil; bito choncho txen len ljuežjcho; ²¹ chzelažə'əcho bi de'en de çhe beŋə' yoblə; chotcho beŋə'; naccho beŋə' güe'e zo; chlencho no lŋi gan' chac scandl; na' choncho bichlə de'e mal de'en zjənaquə ca de'e mal quinga bagwnia'. Na' de'e yoblə chnia' le'e can' bagwnia'acza' antslə, bito yežincho yoban' gan' zo Diozən' chnabi'e šə choncho de'e mal ca' zjənac ca'.

²² Na' šə chzenagcho çhe Spirit çhe Diozən', goncho yoguə' de'e quinga: Gaquecho çhe ljuežj beŋə'chcho; socho mbalaz de'en nombi'acho Diozən'; socho binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'ochon'; gapcho yelə' chxenlažə' len ljuežj beŋə'chcho bitə'atezə de'en chso'onene' chio'o; goncho güen len beŋə' yeziquə'əchlə na' əži'ilažə'əga'acchone'; goncho complir šə bin' ye'echo beŋə' goncho; ²³ gaccho beŋə' gačjwlažə'; bito güe'echo latjə ŋabia' la'ažda'omalchon' chio'o. Na' šə bachzenagcho çhe Spirit çhe Diozən', bito bi bi lei de de'en əŋa choncho de'e mal. ²⁴ Na' chio'o bəngodə'əcho txen len Cristo Jeso'osən' bitoch cho'echo latjə ŋabia'

la'ažda'omalchon' chio'o par goncho bi de'en chzelažə'an. ²⁵ Spirit che Diozən' babenən yelə' mban zejlicane chechon', na' de'e na'anə' cheyalə' socho goncho can' chene'ennə'.

²⁶ Na' bito cheyalə' gon cuincho xen gaquecho lechguale chebei Diozən' chio'o, la' šə goncho ca' yesə'əža'a beṇə' ljuēžjchon' chio'o na' yesə'əgue'ine' chio'o.

6

Cheyalə' gaquəlen ljuēžjcho

¹ Beṇə' bišə', šə to beṇə' ljuēžjchon' babxope' bene' to de'e mal, chio'o chzenagcho che Spirit che Diozən' cheyalə' gaquəlenchone' par nič yezoe' binlo len Diozən' de'e yoblə. Na' gü'e'echone' consejw dižə' šao' əžjsa'alažə'əcho de que lecza ca' chio'o nxož əxopcho goncho de'e malən'. ² To tocho cheyalə' gaquəlen beṇə' ljuēžjcho ca' bitə'ətezə de'e chsa'ac čhega'aque'. Šə goncho ca' goncho complir can' chene'e Cristən' gonchon'.

³ Na' šə goncho xbab de que naccho beṇə' blao len cui naccho, chxoaygzə cuinchon' šə ca'. ⁴ To tocho cheyalə' goncho xbab šə de'en babenchon' naquən de'e güen o de'e mal. Na' yebeicho šə babencho de'en naquə güen, pero bito goncho xbab de que güen chon chio'o clezə ca beṇə' yoblə. ⁵ La' to tochon' čhoglao Diozən' čhecho šə bencho güen o šə bencho mal.

⁶ Šə no choso'osed choso'olo'i chio'o xtižə' Diozən', bito goncho rgün len lega'aque'. Cheyalə' əgwnežjoga'acchone' late' šə bi de'e šao' de'e güen de'e de čhecho.

⁷ Bito güe'ele latjə no əxoayag le'e, bito gaquə əgwzochio Diozən' ca'alə. La' segon de'en chonchon' gone' par nič socho mbalaz o par nič si'icho castigw. Can' chac, con de'en chazcho nan' chelapcho. ⁸ Ben' chon con can' chene'e la'ažda'omale'enə' gwžin ža cuiayi'e zejlicane, pero ben' chon can' chene'e Spirit che Diozən', Spiritən' gonən par nič əbane' zejlicane. ⁹ Na' bito cheyalə' žjəxaquə'alažə'əcho par goncho de'e güenna', čhedə' la' gwžin ža catə' Diozən' gone' par nič socho mbalaz juisy, con šə cui cuejyichjcho goncho can' chene'ene'enə'. ¹⁰ Cheyalə' goncho güen len yoguə'əloj beṇə' batə'ətezə zo latjə, pero mazəchlə cheyalə' goncho güen len yeziquə'əchlə beṇə' chso'onlilažə' Cristən'.

Yeto čhopə de'en che' Pabən' lega'aque'

¹¹ Le'e güiašč letr cha'o quinga, la' cuina'an chzoja'an le'e. ¹² Beṇə' ca' chso'on byen sole seŋy de'en ne' sirconsision chso'one' ca' čhedə' chse'enene' yesyə'əbei beṇə' lega'aque' šə baboso'ozoe' le'e seŋyən'. Chso'one' byen solen par nič cui no gwlagzejə gwlagzidə lega'aque' can' choso'olagzejə choso'olagzidə beṇə' neto' laogüe de'en chzeneto' ca naquən' bnežjw cuin Cristən' gwso'ote'ene' le'e yag corozən' por ni čhecho. ¹³ Beṇə' ca' zjəzo seŋy de'en ne' sirconsisionnə' zjəchi' yichjga'aque' lei de'en bzoj de'e Moizezən', pero ni lega'aque' cui chso'one' can' nannə'. Con chse'enene' sole seŋyən' par nič əso'elao' cuinga'aque' na' yesyə'əbei beṇə' lega'aque'. ¹⁴ Ca naca' nada', bitoczə güe'elao' cuina', na' bitobi nonən len nada' šə beṇə'chən' yebeine' nada'. Güe'elao'ogua'a Xancho Jesocristən' na' le'enə' che'enda' yebeine' nada'. De'en nezda' bnežjw cuine' gwso'ot beṇə' le' le'e yag corozən' por ni čhecho bitobi nonən len nada' šə beṇə'chən' yesyə'əbeine' nada'. ¹⁵ Nežda' bito bi

nonən šə zocho seňy de'en ne' sirconsisionnə' o šə cui zochon, pero de'e zaquə'əchgüei de'en babocobə Diozən' yichjla'ažda'ochon'. ¹⁶ Chio'o naccho doaljə beňə' Izrael lao Diozən' šə bachonlilažə'əcho Jesocristən' na' šə cuich naocho costombr de'en zjənyoj le'e lein'. Na' le'e šə bachi' yichjle tlaozə can' chene'ene'enə', Diozən' gonšgue' par so cuezəchle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen' na' soteze' yeyašə' yeži'ilaž'e le'e.

¹⁷ Na' par delant bitoch bi xbab clelə gonle che de'en babzoja' le'e. Legwzenag chia' chedə' cuerp chia'anə' nsa'an yiž che de'en baboso'ochi' baboso'osaquə' beňə' nada' por ni che de'en əchyixjui'a xtižə' Xancho Jeso'osən'.

¹⁸ Beňə' bišə', Xancho Jesocristən' sotezə soe' gaquəlenšgacze' le'e len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'. De'e na'azən' chzoja' n'a. *Pab*

Cart De'en Bzoj San Pabən' Par Beṇə' Efeso Ca'

Apostol Pabən' bzoje' cart par beṇə' ca' chso'elao' Jesocristən' Efeson'

¹ Nada' Pab naca' apostol che Jesocristən' con can' gwnalažə' Diozən'. Na' chzoja' cart nga par le'e nitə'əle Efeson', le'e bagwlej Diozən' par nacle lažə' ne'enə'. Zotezə zole chzenagle che' na' ngodə'əle txen len Cristo Jeso'osən'. ² Chona' orasyon chṇaba' lao Xacho Diozən' na' Xancho Jesocristən' əsa'aclene' le'e na' so'one' ca so cuezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'.

Diozən' chaclene' chio'o ngodə'əcho txen len Jesocristən'

³ Ledoye'ela'och Diozən' ben' naquə Xa Xancho Jesocristən' na' leczə cho'elao' Xancho Jesocristən' le'. Ca naquən' ngodə'əcho len Cristən', Diozən' bagoclene' chio'o len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'ochon' par niç baçh chzo chbezcho binlo can' socho catə'an yežincho yoban'. ⁴ Chio'o ngodə'əcho txen len Cristən', catə' cuinə' xe yežlyon' Diozən' gwleje' yoguə' chio'o par niç gaquə la'ažda'ochon' xi'ilažə' na' par niç cui bi xtolə'əcho gatə' laogüe'enə'. ⁵ Chaque Diozən' checho. De'e nan' bsi'e xnezenə' antslə par niç gwcue'e chio'o ca xi'ine', na' de'e na'anə' bsele'e Jesocristən' por ni checho. Diozən' gwcue'e chio'o chedə' can' gwyazlaže'e na' can' gone'ene'. ⁶ Bsele'e Xi'ine' Jesocristən' ben' chaquene' chei par goclene' chio'o par niç ca' güe'ela'ochone' laogüe de'enə' nži'ilažə'əteque' chio'o. ⁷ Tant nži'ilažə' Diozən' chio'o, bsele'e Jesocristən' bnežjw cuine' blalj xchene'enə' par gwdixjue' xtolə'əchon' catə'an gwso'ote'ene' par niç ca' Diozən' bezi'ixene' xtolə'əcho ca'. ⁸ Diozən' nži'ilažə'əchgüe' chio'o, beṇə' chio'o zan çlas yelə' sin' na' bene' par niç chache'icho ca güenṇə' chone' len chio'o. ⁹ Na' bzejni'ine' chio'o de'en cui no gwṇeze antslə de'en gone'ene' gaquə, ca naquə de'en bžie' bia' gon Cristən'. ¹⁰ Bžie' bia' de que gwžin ža catə' Cristən' ṇabi'e doxenlə na' gone' par niç yoguə'əloḷ beṇə' ža' yoban' na' beṇə' ža' yežlyon' txen yoso'ozenague' che'.

¹¹ Na' chio'o ngodə'əcho txen len Cristən', Diozən' bsi'e xneze par gwcue'e chio'o ca xi'ine' par niç gaquə lao na'acho de'en gone' chio'o naccho xi'ine'. Na' zoe' chone' par niç gaquə yoguə'əloḷ can' gwçhoglaogüe'en na' can' chene'ene' gaquə. ¹² Na' ca naquə neto' chbezəto' yidə Cristən' na' chonḷilažə'əto'one' antslə ca le'e, bsi'e xneze par niç zgua'atec neto' be'ela'oto'one' laogüe de'en naque' le'ezelaogüe beṇə' zaque'e. ¹³ Na' le'e ngodə'əle txen len Cristən', chedə' leczə bzenagle che dižə' güen dižə' cobə de'en naquə de'e li. Na' nan de que cui yeyejcho lao yi' gabilən' šə gonḷilažə'əcho Cristən'. Na' catə'an benḷilažə'əle Cristən' bla' Spirit che Diozən' zon lo'o yichjla'ažda'olen'. Zon len chio'o chonḷilažə'əchone' can' bene' lyebe par niç nezecho bagwcue'e chio'o ca xi'ine'. ¹⁴ Na' zon lo'o yichjla'ažda'ochon' par niç nezecho de que gwžin ža catə' gaquə lao na'acho de'en gonəch Diozən' chio'o naccho xi'ine'. Na' gaquən lao na'acho catə' gone' cuerp cobə chechon'. Beṇə' chio'o Spirit che'enə' par niç güe'ela'ochone' de'en naque' le'ezelaogüe beṇə' zaque'e.

Pabən' gwṇabe' de que Diozən' əgwsed əgwlo'ine' beṇə' ca' chso'onḷilažə' Cristən'

15 Babenda' dižə' ca naquən' chonlilažə'əle Xancho Jeso'osən' na' ca naquən' chachele che yoguə' beṇə' ca' yelə' beṇə' ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə'. 16 De'e na'anə' nada' catə' chona' orasyonṇə' yoguə' laste cho'a yelə' choxcwlen che Diozən' can' chonlen'. 17 Na' chnaba' de que Diozən' gone' par nič šejni'ichele che' na' gombi'achlene'. Xancho Jesocristən' leczə cho'elaogü'e Diozən' ben' naquə Xə' na' ben' naquə le'ezelaogüe beṇə' zaque'e. 18 Chnabda' Diozən' šo'o be'eni' che'enə' lo'o yichjla'ažda'olen' par nič ənezele bi de'e güenṇə' zocho lez gone' len chio'o bagwleje' naccho xi'ine'. Na' chnaba' gone' par nič šo'o be'eni' che'enə' lo'o yichjla'ažda'olen' par nič ənezele catec yelə' bala'an xen juisy gone' chio'o bagwleje' par naccho lažə' ne'enə'. 19 Leczə chnabda'ane' šo'o be'eni' che'enə' lo'o yichjla'ažda'olen' par nič ənezele de que yelə' guac xenṇə' nape' par gaquəlene' chio'o chonlilažə'əchone'. Bablo'ine' beṇə'can' can' naquə yelə' guac xen che'enə'. 20 Blo'en ca de'en bosbane' Cristən' ladjo beṇə' guatən' na' nzo'ene' cuiten' gan' chi'e chnabi'e par nič ca' Cristən' chnabi'e txen len le'. 21 De'e na'anə' Cristən' chnabi'ache' ca notə'atezə angl. Chnabi'ache' ca beṇə'ch, na' ca de'e xio', na' ca bi de'en chse'ejni'alaže'e na' ca notə'atezəchlə napə yelə' gwnabia' na'a na' tyemp de'en ze'e za'. 22-23 Diozən' bene' par nič zoczə Cristən' chnabi'e yoguə'əlo' beṇə' na' biquə'əchlə. Na' can' zoczə Cristən' chnabi'e doxenlə, leczə ben Diozən' par nič zoczə Cristən' chnabi'e chio'o cho'ela'ochone'. De'e na'anə' chio'o cho'ela'ochone' gwxaquə'əlebecho ca to cuerp. Na' Cristən' gwxaquə'əlebene' ca yichj cuerpən', chedə' chnabi'e chio'o can' chon xbab de'en yo'o lo'o yichjchon' chnabi'an cuerp chechon'.

2

Chio'o chonlilažə'əcho Diozən' bito yeyejcho lao yi' gabilən' chedə' nži'ilaže'e chio'o

1 Diozən' babocobe' yichjla'ažda'olen' can' babocobe' cheto'onə'. Antslə goccho len yichjla'ažda'ochon' ca beṇə' guat laogüe de'en cui bzenagcho che Diozən'. 2 Con gwzoczcho bencho de'e malən' can' chso'on yeziquə'əchlə beṇə' ca' ža' yežlyo nga. Bencho can' chene'e gwxiye'enə' de'en chnabia' de'e xio' ca'. Lega'aquən zjənyechj zjəmbi'in beṇə'can' na' chəšə'anabi'an yichjla'aždao' beṇə' ca' cui chse'ene yoso'ozenag che Diozən'. 3 Ca'aczən' ben yoguə'əcho antslə, bito bzenagcho che Diozən'. Con gwdaczcho bencho con can' gwna la'ažda'omalchon', na' bencho con can' gwna xbab chechon'. De'e na'anə' gwchoglaogüe'en checho gone' chio'o castigw zejlicane, can' gone' len yeziquə'əchlə beṇə'ch de'en cui choso'ozenague' che'. 4-6 Goccho ca beṇə' guat len yichjla'ažda'ochon' chedə' bito bzenagcho che Diozən'. Pero Diozən' lechgualə cheyašə' cheži'ilaže'e chio'o na' chacchgüeine' checho. Na' de'en nži'ilažə' Diozən' chio'o, de'e nan' bene' par nič cui yeyejcho lao yi' gabilən'. Bžin ža ben Diozən' len chio'o can' bene' len Cristən' catə'an bosbane'ene' ladjo beṇə' guat ca'. Diozən' bocobe' yichjla'ažda'ochon' par nič cuich naccho ca beṇə' guat na' bene' ca ndil ngodə'əcho Cristən' txen par nič bač chzo chbezcho binlo can' socho catə'an bachi'ilenchone' yoban' gan' chi'enə'. 7 Bene' ca' par nič tyemp de'enə' ze'e za' əgwlo'e catequən' nži'ilaže'e chio'o na' catec de'e güenṇə' chone' len chio'o ngodə'əcho txen len Cristo Jeso'osən'. 8-9 De'en nži'ilažə' Diozən' chio'o bene' par nič chio'o chonlilažə'əchone' bito yeyejcho lao yi' gabilən'. Con to goclenṇə' bene'

ca', caguə por ni che bencho bi de'e güennə'. De'e na'anə' notono chio'o cheyalə' güe'elao' cuincho de'en cui yeyejcho lao yi' gabilən'. ¹⁰ Na' par niç goncho de'e güen Diozən' bocobe' yichjla'ažda'ochonə' na' bene' par niç ndil ngodə'əcho txen len Cristo Jeso'osən'. Bsi'e xņezənə' antslə par niç sotezə socho goncho de'e güen.

Cristən' bene' par niç beņə' Izrael ca' na' beņə' ca' cui zjənaquə beņə' Izrael nite'e binlo toe' yetoe'

¹¹ Le'e gon xbab ca naquə neto' goljəto' naquəto' beņə' Izrael zoto' seņy de'en ne' sirconsision na' zejen de que Diozən' gaquəlene' neto' can' none' lyebe. Antslə neto' gwneto' che le'e goljle cui nacle beņə' Izrael: "Le'e cui zole seņy de'en ne' sirconsision". Na' seņyən' naquən con to seņy de'en choso'ozo beņə' lao cuerp cheto'onə'. ¹² Na' le'e gon xbab de que tyemp de'en bagwde bito bembiale Cristən'. Bito nacle nasyon che Diozən' can' naquə neto' beņə' Izrael. Bito bi lyebe ben Diozən' par gaquəlene' le'e ca lyebe de'en bene' len neto' beņə' Izrael. Bito gwzole lez gaquəlene' Diozən' le'e na' bito bembiale Diozən'. ¹³ Antslə bito gwzole binlo len Diozən', pero na'a le'e len neto' bangodə'əcho txen len Cristo Jeso'osən' na' Diozən' chaclene' chio'o chedə' Cristən' bnežjw cuine' blalj xchene'enə' por ni che xtolə'əchon' catə'an gwso'ote'ene'enə'. ¹⁴ Na' antslə neto' beņə' Izrael na' le'e cui nacle beņə' Izrael goccho beņə' contr tocho yetocho. Pero na'a Cristən' habene' par niç naccho tozə na' zocho binlo tocho yetocho. ¹⁵ De'en bnežjw cuin Cristən' por ni checho catə'an gwso'ote'ene', bitoch chonən byen cue' yichjcho par goncho yoguə'əlol can' na lei de'en bzoj de'e Moizezən', ca costombr ca' de'en nan na' bichlə de'en chonən mendad goncho. Yoguə' chio'o chonlilažə'əcho Cristən' bene' chio'o ca tozə yež, neto' beņə' Izrael na' le'e cui nacle beņə' Izrael. De'e na'anə' zocho binlo tocho yetocho. ¹⁶ Cristən' bnežjw cuine' gwso'ote'ene' le'e yag corozən' par bozoe' chio'o binlo len Diozən'. De'e na'anə' naccho tozə na' bito chgue'i ljuežjcho.

¹⁷ Par le'e cui nacle beņə' Izrael na' neto' naquəto' beņə' Izrael, Cristən' bedəye'e dižə' can' gaquə socho binlo len Diozən'. ¹⁸ Na' de'en chonlilažə'əcho Cristən', tozə Spirit che Diozən' chaclenən chio'o par niç chac cho'elencho Xacho Diozən' dižə'. ¹⁹ De'e na'anə' le'e cui nacle beņə' Izrael bitoch nacle ca beņə' zitə' len neto', sino banacle beņə' ljuežjto' na' banactele beņə' family che Diozən' txen len neto' bagwlej Diozən' par naccho lažə' ne'enə'. ²⁰ Na' yoguə'əcho gwxaquə'əlebecho ca to yo'o de yej. Neto' chsed chzejni'ito' le'e che Cristən' naquəto' ca laneinə', neto' apostol na' len yeziquə'əchlə beņə' chso'e xtižə' Cristən'. Na' Jesocristən', gwxaquə'əlebene' ca yej squin nech che to yo'o. ²¹ Na' de'en ngodə'əcho txen len Cristən', gwxaquə'əlebecho ca yej ca' de'en zjəncua' zjəngodə'an gan' chac yo'o de yejən'. Zjəngodə'an txen par niç ša' yo'onə' na' par niç gaquən gual. Can' naquən gwxaquə'əlebecho ca to yo'o gan' zo Diozən', chedə' ngodə'əcho txen len Xancho Jesocristən'. ²² Neto' len le'e txennə' naccho ca to yo'o gan' zo Diozən' chedə' zo Spirit che'enə' lo'o yichjla'aždao' chio'o chonlilažə'əcho Cristən'.

3

Diozən' bsele'e Apostol Pabən' jetixjui'e xtiž'enə' len beņə' cui zjənaquə beņə' Izrael

¹ Nada' Pab dia' ližya nga chedə'an əchyixjui'a xtižə' Cristo Jeso'osən' len le'e cui nacle beṇə' Izrael. ² Le'e chache'ile chia' ca naquən' nzi'ilažə' Diozən' nada' na' bsi'e xneze par niç chzejni'ida' le'e xtiže'enə'. ³ Chache'ile ca naquə Diozən' blo'ine' nada' de'en cui no gwneze antslə, can' chzoja' le'e to çopə dižə' le'e cart nga. ⁴ Na' catə gwlable de'en chzoja' nga gache'ile de que nada' chejni'ida' de'en cui no gwneze che Cristən'. ⁵ Antslə Spirit che Diozən' bito bzejni'in beṇə' de'en cui no gwneze che Cristən', pero na'a neto' apostol che Diozən' babzejni'in neto' len, na' leczə babzejni'in yeziquə'əchlə beṇə' chso'e xtižə' Cristən'. Babzejni'in neto' bagwlej Diozən' par naquəto' lažə' ne'enə'. ⁶ Babzejni'in neto' de que notə'ətezcho šə bachejle'echo che dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Cristən', nachən' bangodə'əcho txen len Cristo Jeso'osən'. De'e na'anə' le'e cui nacle beṇə' Izrael na' len neto' beṇə' Izrael txennə' si'icho de'en gonəch Diozən' chio'o naccho xi'ine', na' txennə' ngodə'əcho naccho ca tozə family, na' txennə' chaclen Diozən' chio'o can' babene' lyebe. ⁷ Diozən' gwleje' nada' len yelə' guac che'enə' par niç əchyixjui'a dižə' güen dižə' cobənə'. Na' bano'e chia' chyixjui'an chedə' nzi'ilažə'e nada'. ⁸ Nada' chacda' ni latə'əzə cui zaca'a entr chio'o bagwlej Diozən' par naccho lažə' ne'enə', pero Diozən' no'e chia' chyixjue'ida' beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael catec de'e güen juisy gone' len yoguə'əlol chio'o chonlilažə'əcho Cristən'. Tant de'e šao' de'e güen gaquə checho, cabi bi de de'e saquə'əlebe de'e güen de'en gone' len chio'o. ⁹ Diozən' bene' yoguə'əlol beṇə', yoguə'əlol bia chaš, na' yoguə'əlol de'e de. Na' dezd ža gwlasda'ote bito be' Diozən' latjə yesə'əneze beṇəchən' bin' babžie' bia' gaquə. Pero na'a no'e chia' chzejni'ida' yoguə'əlol beṇə' de que bachac can' nžie' bia'. ¹⁰ Na' Diozən' chlo'ine' angl əblao ca' na' angl gwnabia' ca' beṇə' nita' yobanə' de que nape' de'e zan clas yelə' sin', chlo'ine' lega'aque' de'e güennə' de'en chone' len chio'o ncodə' ljuzejcho cho'ela'əcho Cristən'. ¹¹ Chone' can' nžie' bia' dezd nechte catə'an gwçhoglaogüe'en sełe'e Xancho Jesocristən'. ¹² Na' chio'o ngodə'əcho txen len Cristən' bito chžebcho Diozən', sino chebeicho nezecho de que chac cho'elencho Diozən' dižə' chedə' chonlilažə'əcho Cristən'. ¹³ La'anə'əczə dia' ližya nga laogüe de'en bagwdixjue'ida' le'e dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Cristən', chatə'əyoida' le'e bito yeyašə'əlažə'əle ca naquə nga chyi' chzaca'a. Leyebei chedə' chac chia' ca' par niç chaquəlena' le'e.

Cristən' lechquale chaquene' che chio'o chonlilažə'əchone'

¹⁴ Catə' chona' xbab ca güennə' baben Diozən' par niç nacle tozə len neto' beṇə' Izrael, chzo xiba' chona' orasyon lao Xa Xancho Jesocristən'. ¹⁵ Le'enə' bxie' yoguə' family che chio'o zocho lao yežlyo nga na' che beṇə' ža' yoban'. ¹⁶ Chṇaba' lao Xacho Diozən' gon Spirit che'enə' fuers balor par yichjla'ažda'olen' par niç gonle yoguə'əlol can' chene'ene'. Na' Dioz na'anə' gone' par niç gatə' fuers balor che yichjla'ažda'olen' chedə' naque' le'ezelaogüe beṇə' zaque'e na' nape' le'ezelaogüe yelə' guac xen. ¹⁷ Chṇaba' soczle gonlilažə'əle Cristən' par niç sotezə soe' len le'e. Na' leczə ca' le'e sotezə sole gaquəle che Diozən' can' cheyalə' gaquəle che', na' gaquəle che ljuējle can' cheyalə' gaquəle chega'aque'. ¹⁸ Chṇaba' de'e quinga par niç le'e txen len yeziquə'əchlə beṇə' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə' šejni'ile de que lechquale chaque Cristən' che chio'o. Na' yelə' chaque che'enə' len chio'o gwxaquə'əleben cacə gan' nžiljw nisdə'onə', pero mazəchlə can' nžiljw nisdə'onə' chaquene' checho. Na' nezecho

de que toŋchgua de yežlyon', pero mazəchlə can' dennə' chaque Cristən' checho. Na' lechgwale zitjw minnə', pero mazəchlə ca zitjon' naquənnə' chaque Cristən' checho. Le'egatezə can' yoban' lechgwale sibə zen, pero mazəchlə ca sibən' zennə' chaque Cristən' checho. ¹⁹ Chnaba' gon Diozən' par niç ənezele de que Cristən' chaquechene' checho mazəchlə ca de'en chon notə'ətezcho xbabən'. Na' leczə gon Diozən' par niç gaquə yichjla'ažda'olen' tozə can' naquə yichjla'ažda'ogüe'enə' par niç ca' gacle can' naquə'enə'.

²⁰ Diozən' chac chone' yoguə'əlol. De'e na'anə' chac chone' mazəchlə ca de'en chnabechone' o de'en choncho xbab gone'enə'. Na' chone' par niç Spirit che'enə' zon lo'o yichjla'ažda'ochon' chaclenən chio'o len yelə' guac che'enə'. ²¹ Chio'o ncodə' ljuēžjcho cho'ela'ocho Cristən', ledoye'ela'och Diozən' na'a na' zejlicane chedə' ngodə'əcho txen len Cristo Jeso'osən'. Na' can' gonšgaczo.

4

Spirit che Diozən' babeyonən yichjla'ažda'ochon' tozə

¹ Nada' dia' ližya nga chedə' əchyixjui'a xtižə' Xancho Jesocristən'. Bagwlej Diozən' le'e par nacle xi'ine' can' gwleje' neto'. De'e na'anə' chatə'əyoida' le'e šejšgacze gonle can' cheyalə' gon yoguə' chio'o bagwlej Diozən' par naccho xi'ine'. ² Chatə'əyoida' le'e bito gon cuinle xen. Legac beṇə' gačjwlažə' na' legapə yelə' chxenlažə' len beṇə' yoblə. Chatə'əyoida' le'e gaque che ljuēžjle na' gwdele ca'alə šə bi chac chele entr tole yetole. ³ Babeyon Spirit che Diozən' yichjla'ažda'olen' tozə. Na' chatə'əyoida' le'e leso binlo tole yetole par niç sotezə sole gaquə yichjla'ažda'olen' tozə. ⁴ Yoguə' chio'o cho'ela'ocho Diozən' naccho ca tozə family. Na' tozə Spirit che Diozən' zon lo'o yichjla'aždao' yoguə'əcho, na' tozə can' zocho lez gon Diozən' güen len chio'o chedə' bagwleje' yoguə'əcho par naccho xi'ine'. ⁵ Tozə Xancho Jesocristən' naquə, na' tozə can' chonlilažə'əchone', na' tozə can' zejen de'en gwchoacho nisən'. ⁶ Tozə Diozən' zo ben' naquə Xa yoguə' chio'o. Le'enə' chnabi'e yoguə'əcho, na' chchine' yoguə'əcho par choncho xšine'enə', na' zocze' len yoguə'ətecho.

⁷ Na' sejon can' chaclen Cristən' chio'o, no'e checho gwde gwdele de'e gaquə gon to tocho. ⁸ Chac can' nyoj de'en gwna Diozən' che Cristən': Catə'an beyepe' yoban' bene' de'e xio' ca' gan, na' be'e che beṇəchan' gwde gwdele de'e gaquə so'on to toga'aque'.

⁹ Na' de'en gwne': "Beyepe' yoban'", zejen de que betje' na' ble'e lao yežlyo nga antslə ze'e yeyepe' yobanə'. ¹⁰ Na' ben' betjən' leczə le'enə' beyepe' yoban' gan' zo Diozən'. De'e na'anə' zoe' chnabi'e doxenlə. ¹¹ Le'egatezə le'enə' no'e che balə chio'o par niç naccho apostol, na' balcho no'e checho chyixjue'echo bi de'en bagwne' chio'o. Yebalcho no'e checho chje'echo dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che'. Yebalcho no'e checho chgüia chyecho beṇə' chso'elao' le' na' chsed chlo'iga'aquechone'. ¹² Cristən' no'e checho chaclen ljuēžj chio'o bagwlej Diozən' par naccho lažə' ne'enə' par niç yoguə'əcho choncho xšine'enə' na' zda chonlilažə'əchcho Cristən', chio'o naccho ca family che'. ¹³ Na' zocho chaclen ljuēžjcho tocho yetocho par niç gaccho tozə gonlilažə'əcho Xi'in Diozən' na' gombi'achone'. Cana' gacyanə'əcho can' cheyalə' gaccho, gaccho beṇə' šao' beṇə' güen can' naquə Cristən'. ¹⁴ Bito cheyalə' šo'ocho xbab ca che to bidao', šejcho qui šejcho ca'alə naoch to to yelə'

chejni'alažə' de'en chsa'aljlažə' beṇə' güenlažə' na' beṇə' gwxiye' ca' par chəsə'əxoayague' chio'o. ¹⁵ Cheyalə' ṇaoco de'en naquə de'e li, na' zejli gaque che ljuežjcho tocho yetocho. Cheyalə' šejcho gaquəchcho beṇə' šao' beṇə' güen can' naquə Cristən' ben' chnabia' chio'o. ¹⁶ Ca naquə cuerp cheṇon', to to partən' ngodə'an na' noxə' ljuežje len belə' na' len bin de'en nca'an niçh to to partən' chonən žin che chei na' niçh cuerpən' naquən gual. Ca'aczən' chio'o cho'ela'ocho Cristən' ngodə'əcho txen tocho yetocho. Na' catə' to tocho choncho de'en noe' Diozən' checho goncho, nachən' Cristən' chone' par niçh yoguə'əcho txen zda chaquəchcho beṇə' šao' beṇə' güen na' zda chaquechecho che ljuežjcho.

Diozən' babocobe' yichjla'aždao' chio'o chonlilažə'əchone'

¹⁷ Na'a əchnia' le'e de'en non Xancho Jesocristən' mendad əgwzejni'ida' le'e de que bito cheyalə' goncho can' chso'on beṇə' ca' cui zjənombia' Diozən'. Xbab chega'aque'enə' bito bi zaquə'an. ¹⁸ Nçhol yichjla'ažda'oga'aque'enə'. Na' laogüe de'en zjənaque' beṇə' godenag, bito chse'ejni'ine' bin' chazlažə' Diozən'. De'e na'anə' bitobi yelə' mban zejlicane chega'aque' de ca naquə de'en chon Diozən' chio'o. ¹⁹ Bito bi zto' zjənombi'e che de'e malən' chso'one'. Chso'onteze' bitə'ətezə de'e mal de'en nan so'one'. Do tyempte con chso'elažə'e chso'one' yoguə' claste yelə' zto'. ²⁰ Le'e nezele de que Cristən' bito chene'ene' goncho de'en nac ca'. ²¹ La' babzenagle che dižə' li de'en chzejni'in che Jeso'osən' na' babletje' xbabən' yichjla'ažda'olen'. ²² Antslə gwdacho bencho con can' na la'ažda'omalchon'. La'ažda'omalchon' chebein de'e malən' na' de'e na'anə' chxoayaguən chio'o par niçh goncho de'e mal can' chzelažə'ənnə'. Pero banzele de que cheyalə' cuejyichjcho cuich gwzenagcho che la'ažda'omalchon'. ²³ Na' leczə nezele de que cheyalə' gwša'acho xbab de'en choncho lo'o yichjla'ažda'ochon'. ²⁴ Cheyalə' güe'echo latjə yocobə Diozən' yichjla'ažda'ochon' par niçh sotezə socho goncho de'e güen can' chon le', na' par niçh gaccho beṇə' la'aždao' xi'ilažə' can' naquə le'. Goncho ca' chedə' banombi'acho xtižə' Diozən' de'en naquə de'e li.

²⁵ De'e na'anə' bitoch gonlažə'əcho sino güe'elen ljuežjcho dižə' li chedə' ncodə' ljuežjcho naccho ca tozə family.

²⁶ Catə' chža'acho bito cheyalə' goncho de'e mal. Cheyalə' yeyacxenlažə'əcho lgüegwə lao yelə' chža'a chechon', bito ža'acho do ža. ²⁷ Bito güe'echo latjə ṇabia' gwxiye'enə' chio'o par goncho de'e mal.

²⁸ Šə nocho naccho beṇə' bguan, bitoch cheyalə' cuancho. Cheyalə' so tacho goncho žin de'en naquə de'e güen, par niçh gatə' de'e əgwnežjwcho beṇə' chyažj chçhine.

²⁹ Bito güe'echo dižə' zban dižə' de'e cui zaque'e. Cheyalə' güe'echo dižə' güen dižə' de'e zaque'e par gaquəlen latə'an beṇə' əse'ene len. Güe'echo dižə' de'e gaquəlen beṇə' ljuežjcho ca' par niçh so'onlilažə'əche' Jesocristən'. ³⁰ Na' bito goncho ca so Spirit che Diozən' trist, la' zo Spiritən' lo'o yichjla'ažda'ochon' par niçh nezecho gwžin ža gon Diozən' chio'o cuerp cobən' na' gone' par niçh gaquə yichjla'ažda'ochon' cayanə'an chene'ene'.

³¹ Cheyalə' cuejyichjcho yoguə' de'e malən'. Bitoch co'olažə'əcho. Bitoch əlocchio. Bitoch əža'acho. Bitoch güe'echo dižə' loc dižə' lzej. Bitoch əgwžia gwnitə'əcho beṇə'. Na' bitoch gaccho beṇə' xi'a. ³² Cheyalə' goncho güen len ljuežjcho na' leczə cheyalə' yeyaše'e ljuežjcho tocho yetocho. Cristən' bagwdixjue' xtolə'əchon' par niçh babezi'ixen Diozən' checho. Na' can'

babezi'ixene' checho, ca'aczan' cheyalə' yezi'ixen che ljuežjcho tocho yetocho catə' bi de'en chso'one beṇə' ljuežjchon' chio'o.

5

Chio'o naccho xi'in Dioz cheyalə' goncho can' chon Diozan'

¹ Na'a ža cheyalə' goncho can' chon Diozan' chedə' banaccho xi'ine' na' chaquene' checho. ² Cheyalə' sotezcho gaquecho che ljuežjcho can' chaque' Cristən' checho. La' por ni chechonə' bnežjw cuine' gwdixjue' xtola'əchon' catə'an gwso'ote'ene'enə', na' chebei Diozan' de'en bene' ca'.

³ Bito cheyalə' co'o xtocho na' bito cheyalə' cuejyichj be'en checho o no'ol checho par solencho beṇə' yoblə, na' bito goncho bichlə de'e yelə' zto'. Na' cuat selažə'aczcho goncho de'e mal ca' de'en zjanac ca'. Bagwlej Diozan' chio'o par naccho lažə' ne'enə'. ⁴ Na' de'en banombi'acho Diozan' bito cheyalə' goncho de'en naquə de'e yelə' zto' yelə' zla'an na' bito güe'echo dižə' zban na' nic güe'echo dižə' de'e cui nca'a xneze. De'en cheyalə' goncho, güe'echo yelə' choxcwlen che Diozan'. ⁵ Baneezcho de que be'enə' chgo'o xtoi na' be'enə' chbejyichj no'ol chei o be'en che' par chzolene' beṇə' yoblə, na' leczə ca' be'enə' chzelažə' gon bichlə de'e yelə' zto', ni to beṇə' ca' bito bi de'e güen yesə'əzi'e ca de'en si' chio'o cho'echo latjə chnabia' Cristən' na' Diozan' chio'o. Na' šə no chebeine' chone' de'e yelə' zto', tozəczə ca' mal naquən len de'en chso'on beṇə' chse'ejni'alažə' lgu'a lsaquə'. ⁶ Bito güe'echo latjə no əxoayag chio'o len dižə' güenlažə'. Diozan' gwnežjue' castigw zejlicane che beṇə' ca' cui choso'ozenague' che', chso'ela'ozeche' chso'one' de'e mal ca' bagwnia' ca'. ⁷ Bito gonga'acchone' txen goncho de'e malən'.

⁸ Antslən' nchol' yichjla'ažda'ochon', pero na'a bayo'o be'eni' che Xancho Jesocristən' lo'o yichjla'ažda'ochon'. De'e na'anə' ledoyen de'e güennə' can' cheyalə' gon chio'o bayo'o be'eni' che Xancho' lo'o yichjla'ažda'ochon'. ⁹ Na' de'en bayo'o be'eni' che'enə' lo'o yichjla'ažda'ochon' goncho de'e güen na' goncho de'e zda licha na' güe'echo dižə' li. ¹⁰ Na' cheyalə' gwsedcho par ənezecho bin' chazlažə' Xancho' nich gonchon. ¹¹ Bito goncho txen len beṇə' ca' zjanchol' yichjla'ažda'oga'aque'enə' na' chso'one' de'e cui bi zaquə'an. Cheyalə' ye'ega'acchone' de que de'e malən' chso'one'. ¹² Na' ca de'en chso'on beṇə' ca' do bgašə'əzə, naquən de'e cheyalə' gaquecho zto' güe'echo dižə' chei. ¹³ Pero chio'o yo'o be'eni' che Diozan' lo'o yichjla'ažda'ochon', catə' ye'ega'acchone' de que de'e malən' chso'one', yesyə'əyache'ine' de que le malən' chso'one'. Be'eni' che Dioz na'anə' chlo'in chio'o šə de'en choncho naquən de'e güen o šə naquən de'e mal. ¹⁴ De'e na'anə' che'echo beṇə':

Nacle len yichjla'ažda'olen' ca beṇə' guat de'en cui chzenagle che Diozan'. De'e na'anə' le'e gwzenag che' par nich Cristən' gone' le'e be'eni' che'enə'.

¹⁵ Cheyalə' ggüiacho naquən' chzo chdacho. Cui tacho ca beṇə' cuiczə nacbe'i sino tacho ca chda beṇə' chejni'i. ¹⁶ Do tyempte cheyalə' goncho de'e güen, chedə' tyemp nga na'a zan beṇə' nita' chso'one' de'e mal. ¹⁷ Bito goncho ca beṇə' cui bi xbab nye'. Cheyalə' šejni'icho na' goncho can' chene'e Xancho Jesocristən'. ¹⁸ Bito gaccho beṇə' güe'e zo beṇə' cui bi yelə' zto' nombia'. De'en cheyalə' gonchon', güe'echo latjə nabia' Spirit che Diozan' yichjla'ažda'ochon'. ¹⁹ Catə' chdopə chžagcho txen cheyalə' golcho no imno na' gwlabcho no salmo na' golcho no de'en na Spirit che Diozan' golcho. Leczə golcho lo'o la'ažda'ochon' par güe'ela'ocho Xancho

Jesocristan'. ²⁰ Cheyalə' gü'e'echo yelə' choxcwlen che Xacho Diozan' zejli bitə'atezə de'e chac checho na' lao yoguə'əloł de'en babene' chio'o, chedə' la' chonlilažə'əcho Xancho Jesocristan'.

To tocho cheyalə' solencho family checho can' chazlažə' Cristan'

²¹ Ca de'en napcho Diozan' respet cheyalə' əgwzəxjw yichjcho tocho yetocho.

²² Na' ca naquə le'e no'olə le'e nšagna'ale, le'e gwzenag che be'en chele. Šə gonle ca' lenczə che Xancho Jesocristan' chzenagle. ²³ Le'e gwzenag che be'en che to tole chedə' lega'aque' chəsə'anabi'e le'e ca Cristan' chnabi'e chio'o cho'ela'ochone'. Chio'o gwxaquə'əlebecho ca to to part che cuerp che Cristan' na' le'enə' babebeje' chio'o xni'a de'e malən'. ²⁴ Na' ca naquə chio'o cho'ela'ochone' Cristan' cheyalə' gwzenagcho che', le'egatezə ca' le'e no'olə le'e nšagna'ale, legwzenag yoguə' bin' na be'en che to tole.

²⁵ Na' le'e beṇə' byo le'e nšagna'ale, le'e gaque che no'ol chelen' to tole can' chaque Cristan' che yoguə' chio'o cho'ela'ochone' na' bnežjw cuine' por ni checho catə'an gwso'ote'ene'. ²⁶ Bnežjw cuine' par nič beya'a beyibe' la'aždao' chio'o chonlilažə'əchone'. Na' catə' gwchoacho nisən' be'echo dižə' gwnacho de que chonlilažə'əcho Cristan'. De'e na'anə' bene' la'ažda'ochon' xi'ilažə'. ²⁷ Na' bene' par nič əžincho laogü'e'enə' sin cui bi manch da' achen la'ažda'ochon', na' sin cui bi xtolə'əcho de, na' nic bichlə de'e mal yo'o yaz lo'o la'ažda'ochonə' de'e cui chazlažə' Diozan'. Cristan' bene' par nič chio'o cho'ela'ochone' gaquə la'ažda'ochon' xi'ilažə' na' bito bi xtolə'əcho gatə'. ²⁸ Can' nži'i Cristan' chio'o, ca'aczən' le'e beṇə' byo le'e nšagna'ale cheyalə' ži'ile no'ol che to tole can' nži'ile cuerp chelen'. Ben' nži'i xo'ole' nži'icze' cuine' ca de'en chone' ca'. ²⁹ Notono zo beṇə' chgü'e'ine' cuerp che'enə' sino nži'ine'en na' chapəši'en, can' chon Cristan' nži'ine' chio'o na' chapəši'e chio'o cho'ela'ochone'. ³⁰ Cristan' nži'ine' chio'o na' chapəši'e chio'o chedə' la' to to chio'o gwxaquə'əlebecho ca to to part che cuerp che'enə', ca žit de'en yo'e na' ca xpele'enə'. ³¹ Na' nyojczə Xtižə' Diozan' nan: "Beṇə' byonə' le'e xaxne'e par əgwšagne'e si'e to no'olə na' əsa'aque' tozə." ³² De'en babzoja' nga naquən de'e cui no gwṇeze antslə na' naquən de'e žialao xen par chio'o. Na' zejen de que chio'o cho'ela'ochone' Cristan' naccho tozə len le'enə'. ³³ Na' leczə zejen de que to to le'e beṇə' byo cheyalə' gaquele che no'ol chelen' can' chaquele che cuinle. Na' leczə ca' le'e no'olə le'e nšagna'ale, to tole cheyalə' gaple respet be'en chelen'.

6

¹ Le'e bidao' bi'i xcuidə', le'e əgwzenag che xaxna'ale. Gonle ca' chedə' le'e len neto' ngodə'əcho txen len Xancho Cristan' na' naquəczən de'e cheyalə' gonlen'. ²⁻³ Na' de'e nga ben Diozan' mendad goncho gwne': "Legwnežjo yelə' bala'an xaxna'ale. Na' šə gonle ca' gaquə güen chele na' gaquə banle sša lao yežlyo nga." Na' entr yoguə' de'e ca' bene' mendad goncho de'e ngan' naquə de'e žialao de'en nsa' lyebe, nan de que gaquə güen che beṇə' choso'ozenague' chei na' de que gaquə yesə'əbane' sša lao yežlyon'.

⁴ Na' le'e xaxna' bidao', le'yošgol le'yošcha'o bi'i chele ca' par yoso'ozenagbo' che Xancho Cristan'. Bito con gonle ca yesə'əža'a yesə'əlocho', pero legü'e'ega'acbo' consejw šao' consejw güen.

⁵ Na' le'e mos legwzenag yoguə'əloł can' na xan žinṇə' na' legapəga'aque' respet. Na' le'gon xšinga'aque'enə' do yichj do lažə'əle. Le'gon ca' chedə' leczə

che Crist nan' chzenagle catə'an chzenagle chega'aque'. ⁶ Bito gonleile xan žinnə' gonlizle ca beṇə' chonchgua žinnə' catə'əzən' chgüie' le'e. Legon žinnə' do yichj do lažə'əle can' chene'e Diozən' chedə' nacle beṇə' güen xšin Cristən'. ⁷ Na' cheyalə' güe'elažə'əle gonle žin che beṇə' nič yebei Xancho Cristən' le'e, caguə par nič yebei ben' naquə xan žin na'azənə'. ⁸ Nezecho šə choncho de'e güen le'egatezəczə ca' gon Xancho Cristən' güen len chio'o notə'ətezə naccho, la'anə'əczə šə syempr choncho xšin beṇə' yoblə o šə cui.

⁹ Na' le'e beṇə' xan žin, leczə cheyalə' gonle güen len beṇə' güen žin chelen'. Bito co'oga'aclene' šeb, chedə' nezele Xancho'n' ben' zo yoban' leczə' Xan beṇə' güen žin ca'anə'. Na' lao Diozən' ben' zo yobanə' tozə can' zaquə' chio'o beṇəch.

Naquan' cheyalə' goncho par nič de'e malən' cui gonən chio'o gan

¹⁰ Na'a ža beṇə' bišə', cheyalə' gwčhincho fuers balor de'en choṅ Cristən' par yichjla'ažda'ochon', na' cheyalə' güe'echo latjə gaquəlene' chio'o len yelə' guac xen che'enə'. ¹¹ Cheyalə' goncho yoguə'əloj can' chene'e Diozən' par nič socho cheč cui šejle'echo che gwxiye'enə' catə'an chyiłjažə'an naclən' gonən par əxoayaguən chio'o. ¹² Caguə chdiləlencho beṇəch beṇə' naquə belə' chennə' sino que chdiləlencho de'e xio' ca', na' angl bzela o ca', na' de'e ca' yeziquə'əchlə de'en chəsə'ənabia' beṇə' mal ca' ža' yežlyo nga, beṇə' ca' chsa'aš lo'o de'e žčolən'. Chdiləlencho de'e mal ca' gan' chsa'ašən par nič ca' cui šejle'echo chega'aquən. ¹³ De'e na'anə' cheyalə' goncho yoguə'əloj can' chene'e Diozən' par nič socho gwxiye'enə' len bichlə de'e mal ca' catə'an se'ene'en yesə'əgo'oyelə'an chio'o par goncho de'e malən'. Nach cheyalə' sotezə socho cui šejle'echo chega'aquən. Na' šə goncho yoguə'əloj can' chene'e Diozən', saquə'əlebecho ca to soldad beṇə' noxə' spad che'enə' na' nyaze' xe' de'en naquə de'e ya par chcue'ejən le' catə' chdiləlene' beṇə' contr che' ca'. ¹⁴ Na' par nič soczcho cui šejle'echo che gwxiye'enə' na' bichlə de'e mal ca', cheyalə' güe'echo por dižə' li. Na' de'en güe'echo dižə' lin' saquə'əleben ca dobey de'en chchej soldadən' lsine'enə'. Na' cheyalə' goncho porzə de'e güen nič gwcue'ejən chio'o ca xa soldadən' de'en naquə de ya chcue'ejən cho'alcho'enə'. ¹⁵ Leczə ca' cheyalə' sotezə socho šejle'echo che dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in chio'o par zocho binlo len Diozən'. Na' šə sotezə socho šejle'echo chei, guaquələnczən chio'o socho probnid par tiləlencho gwxiye'enə' na' bichlə de'e mal ca' ca spat de'en nlej soldadən' chaclenən le'. ¹⁶ Pero na' de'en naquan de'e žialao xench ca biquə'əchlə de'en choncho, cheyalə' sotezə socho gonlilažə'əcho Diozən'. Na' ca de'en gonlilažə'əcho Diozən' guaquələnczən chio'o ca to escodo de'en chcue'ej soldadən' par nič xis goxita' ca' de'en chsa'alə'əniṅ cui chəsə'əyidjon le'. Gwxiye'enə' bito gaquə co'on xbab mal lo'o yichjla'ažda'ochon' šə sotezə socho gonlilažə'əcho Diozən'. ¹⁷ Na' cheyalə' yosa'alazažə'əcho de que Diozən' bač bebeje' chio'o xni'a de'e malən'. Na' šə yosa'alazažə'əcho de que babebeje' chio'o xni'a de'e malən' gaquələnen chio'o ca to lapə' de ya de'en zo yichj soldadən' chaclenən le' nič beṇə' contr che' ca' bito chso'one' le' gan. Na' leczə cheyalə' güe'echo xtižə' Diozən' de'en chzejni'i Spirit che'enə' chio'o. Na' de'en güe'echon gaquələnen chio'o par nič gwxiye'en cui soin chio'o, can' chaclen spad che soldadən' le' par chdiləlene' beṇə' contr che' ca'. ¹⁸ Do tyemp cheyalə' goncho orasyon lao Diozən' na' ṅabcho gaquəlene' chio'o can' chzejni'i Spirit che'enə' chio'o goncho. Cheyalə' gaccho beṇə' banlažə' par nič goncho orasyonṅə' sin cui žjəxaquə'əlažə'əcho, əṅabcho gaquəlen

Diozən' yoguə' beṇə' ca' yelə' bagwleje' par zjənaque' lažə' ne'enə'. ¹⁹ Na' leṇab gaquəlen Diozən' nada' par niç əṇezda' bin' chayalə' əṇia' na' par niç bito žeba' gua'a dižə' gwzejni'ida' beṇə' yoblə che Cristən', na' naquən to de'e güen de'e cobə de'en cui no gwṇeze antslə. ²⁰ Par niç gua'a dižə' güen dižə' cobə na'anə' bselə' Diozən' nada' ca lgüe'e, na' por ni che de'e na'anə' zoa' nga naca' pres. De'e na'anə' leṇabe Diozən' gaquəlene' nada' par gua'a xtižə' Cristən' sin cui žeba' chedə' can' cheyalə' gua'anṇə'.

Apostol Pabən' btipe' lažə'əga'aque'

²¹ Na' par niç əṇezele can' chac chia' na' bin' chona', əchselə'a beṇə' bišə'ada'ocho Tiquicon'. Le'enə' zotezə zoe' chone' can' cheyalə' gone' par chaclene' nada' chona' xšin Xancho Jesocristən'. ²² Echselə'ane' par niç əgwzejni'ine' le'e əṇe' yoguə'əte can' chac cheto' ni, na' par niç güe'e le'e balor.

²³ Beṇə' bišə', chonlilažə'əle Xancho Jesocristən' na' Xe' Diozən'. De'e na'anə' so'onšgue' par niç yoguə'əle so cuezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen' na' so'onšgue' ca gaquele che ljuežjle. ²⁴ Na' Diozən' sotezə soe' gaquəlenšgacze' yoguə' le'e chaquele che Xancho Jesocristən' tozə can' chaquele che'. De'e na'azən' chzoja' ṇa'a. *Pab*

Cart De'en Bzoj San Pabən' Par Beṇə' Filipos Ca'

Pabən' chzoje' beṇə' ca' ža' Filiposən' lao die' ližyan'

¹⁻² Nada' Pab chzoja' cart nga par le'e nitə'əle Filiposən' yoguə' le'e nacle lao na' Diozən' laogüe de'en ngodə'əle txen len Cristo Jeso'osən'. Na' leczə chzoja'an par le'e naquə lao na'ale chgüia chyele yeziquə'əchlə beṇə' ca' chso'onlilažə' Cristən' na' le'e nchojle nacle comisyon che le'e chonlilažə'əle Cristən' na'. Temtion' na' nada' chṇabto' sa'aclenšga Xacho Diozən' na' Xancho Jesocristən' le'e na' so'one' ca so cuezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen', neto' naquəto' beṇə' güen xšin Jesocristən'.

Pabən' chone' orasyon par beṇə' ca' chso'onlilažə' Cristən' Filiposən'

³ Batə'ətezə chona' xbab chele cho'a yelə' choxcwlen che Diozən' can' chonlen'. ⁴ Na' yoguə' las chebei la'ažda'ogua'anə' catə' chṇaba' gaquəlen Diozən' le'e. ⁵ Cho'a yelə' choxcwlen che' de que dezd catə'an gwzola chonlilažə'əle Jesocristən' xte ža neža, choncho txen par nič beṇə' zan se'ejle'e che dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che'ena'. ⁶ Diozən' bagwzolaogüe' chone' to de'e güen lo'o yichjla'ažda'olen'. Na' nezdə' gwzoteze' gonzce' ca' par nič babeyožən catə'an əžin ža yidə Jesocristən' de'e yoblə. ⁷ Na' naquəczən güen de'en nezdə' gwzotezə Diozən' gonzce' de'e güen lo'o yichjla'ažda'olen' chedə' chacchgüeida' chele. Diozən' nži'ilaže'e chio'o txen na' le'e chonle txen len nada' la'aṇə'əczə dia' ližya nga chsed chlo'ida' de que dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Jesocristən' naquən de'e li, na' chona' par nič beṇə' zanch chso'onlilaže'ene'. ⁸ Nezcze Diozən' chacchgüeida' che yoguə'əle can' chaque Jesocristən' checho. ⁹ Na' chona' orasyon par le'e chṇaba' gonšgacə Diozən' par nič šejəch gaquəchele che ljuežjle, na' gonšgue' le'e yelə' sin' par nič šejni'ile bin' chazlažə' Diozən' yoguə' las. ¹⁰ Gonšgue' ca' par nič gacbe'ile noquə'ənnə' naquə güenchgua gonle yoguə' laste nič yichjla'ažda'olen' gaquən xi'ilažə', na' cui bi dolə' gaple catə'an əžin ža yidə Cristən' yeto. ¹¹ Na' can' sotezə sole gonle de'e güen chedə' zo Jesocristən' chaclene' le'e. Na' šə sotezə socho goncho de'e güen, nachən' əyejlao Diozən' na' leczə əso'elao' beṇə' le'.

Pabən' cho'e dižə' de que naque' tozə len Cristən' de'en chi' yichje' tlaozə de'en chene'e Cristən'

¹² Beṇə' bišə', che'enda' ənezele de'en dia' ližya nga beṇə' zan chso'ombi'e dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Jesocristən'. ¹³ Yoguə' soldad ca' beṇə' ca' chsa'apə liž rein' bazjəneze' de que dia' ližya nga laogüe de'en əchyixjui'a xtižə' Cristən' na' beṇə' ža' doxenlə lao' syodan' bazjəneze'. ¹⁴ Na' casi yoguə' beṇə' bišə'əcho ca' bachsa'apəche' balor par chso'onlilaže'e Xancho Cristən' laogüe de'e bagwse'enene' de que bito chžeba' la'aṇə'əczə dia' ližya nga. Na' de'e na'anə' lega'aque' chso'eche' xtižə' Diozən' sin' cui chəsə'əžebe'.

¹⁵ De'e li nitə' balə beṇə' do lažə'əga'aque' chso'one' güen chəsə'əyixjui'e xtižə' Cristən'. Pero yebale' caguə do lažə'əga'aque'ena' chəsə'əyixjui'en, con chse'enene' yoso'ozenag beṇə' chega'aque' cle ca chia' nada'. ¹⁶ Beṇə' ca' chəsə'əgue'i nada' chəsə'əyixjui'e xtižə' Cristən' parzə nič əyejlaoga'aque', caguə chəsə'əyixjui'en do lažə'əga'aque'ena'. Con

chse'enene' so'one' par nič lechguale de'e gaquada' lao dia' ližya nga. ¹⁷ Beṇə' ca' chsa'aque' chia' na' chsa'aquene' che Cristən' chəsə'əyixjui'e xtižə'ena' do lažə'əga'aque'. Zjəneze' de que Diozən' babe'e latjə dia' ližya nga par chsed chlo'ida' de que dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Jesocristən' naquan de'e li. ¹⁸ Nitə' beṇə' chəsə'əyixjui'e xtižə' Cristən' pero caguə do lažə'əga'aque'. Na' nitə' beṇə' yoblə chəsə'əyixjui'en do lažə'əga'aque'. Pero naquətezə chəsə'əyixjui'e xtižə' Cristən' chebeida', na' batə'ətezəchlə gobeichczəda'.

¹⁹ Nezdə' yechoja' güen len yoguə' de'e ca' chac chia' chedə' chonle orasyon chia' na' chaclen Spirit che Jesocristən' nada' de'en leczə naquan Spirit che Diozən'. ²⁰ Na' de'en che'enchgüeida' na' zoa' lez yeyož gona' yoguə'əloj can' chene'e Diozən' nič cui gaquada' zto' laogüe'ena', na' cui žeba' bitə'ətezə gaquə chia', šə socha' o šə gata'. Na' ca' sa'acbe'i beṇə' can' bagwsa'acbe'ine' bedote de que Cristən' naque' le'ezelaogüe beṇə' šao' beṇə' güen. ²¹ Quinga naquan len nada': Na'a mbana' naca' tozə len Cristən' na' chi' yichja' tlaozə de'en chene'ene', na' catə' gata' mbalazəchlə soa' len le'. ²² Šə socha' guaquə goncha' xšin Diozən' par nič so'ombia' beṇə' le'. Pero bito gaquə əṇia' non' naquəch güen, šə socha' o šə gata'. ²³⁻²⁴ Che'enda' žjəyeyzoa' len Cristən', la' lechguale mbalazəch soa' len le', pero le'e chyažjele socha' par gaquəlena' le'e. De'e na'anə' bito gaquə əṇia' šə güench socha' o šə güench gata'. ²⁵ Zoa' segor chyažjele socha' par gaquəlena' le'e na' de'e na'anə' nezdə' socha' len le'e na' gona' par nič šejəch gonlilažə'əlene' na' sole mbalaz de'en chonlilažə'əlene'. ²⁶ Na' güe'ela'ochguale Cristo Jeso'osən' catə' babene' ca' soa' len le'e de'e yoblə.

²⁷ Na' šə socha' len le'e o šə cui, leḡon byen leḡon can' cheyalə' goncho laogüe de'en bachzenagcho che dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Cristən'. Leḡon par nič yenda' rson de que yoguə'əle nitə'əczle chech chzenagle che Spirit che Diozən' na' yenda' de que tozə can' chon yoguə'əle xbab na' de que txen chonle xte ga zelao saque'ele par se'ejle'e beṇə' che dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Cristən'. ²⁸ Leḡon par nič yenda' rson de que bito chžəble beṇə' contr chele ca' bitə'ətezə de'e chso'one' par choso'ošebe' le'e. Na' šə bito chžəble beṇə' ca' choso'ošebe' le'e gwsa'acbe'iljeine' de que Diozən' əgwnežjue' leḡa'aque' castigw zejlicəne na' gone' par nič le'e cui yeyejle lao yi' gabilən'. Na' le'ena' gone' par nič cui žəble na' par nič əsa'acbe'ine' de'e ca'. ²⁹ De'en chaque Diozən' checho babsi'e xneze par nič chonlilažə'əcho Cristən' na' le'egatezə ca' de'en chaque Diozən' checho babsi'e xneze par nič chyi' chzaquə'əcho laogüe de'en cho'echo xtižə' Cristən'. ³⁰ Bable'ile can' boso'oçhi' boso'osaquə' beṇə' nada' antslə laogüe de'en chona' xšin Diozən' na' chenczele rson de que leczə can' chac chia' na'a. Na' can' chac chia' nada' leczə can' chac che le'e de'en leczə chonle xšin Diozən'.

2

Cristən' gwlefyichje' yoguə' de'e güen de'en de che' par bide' yežlyo nga, pero na'a naque' le'ezelaogüe beṇə' blaoch

¹ Cristən' chtipe' lažə'əle. Chaquene' chele na' de'e na'anə' chebeile chzenagle che'. Nezczele bazo Spirit che Diozən' len le'e. Na' leczə bachon Cristən' par nič chaquele che ljuēžje na' cheyašə'əga'aqueline'. ² De'e na'anə' chneyoida' le'e leḡac tozə len ljuēžje. Na' le'e gaque che ljuēžje tole yetole na' tozə ca' leḡon yoguə'əle xbab. Leḡon ca' par nič lechguale

yebeida'. ³ Bito gonle ca gaquə güen che cuinzle, na' nic gonle ca əso'elao beɲə' le'e. Bito gon cuinle xen. Na' to tole legon xbab güen che notə'atezə can' chonle len beɲə' zjənaquəch beɲə' blao ca le'e. ⁴ Na' to tole le'e yeyiljlažə' naclə gonle par niç gaquə güen che ljuežjle caguə che cuinzle.

⁵⁻⁷ Naquə yichjla'azdao' Cristo Jeso'osən' cayanə'an naquə yichjla'azdao' Xə' Diozan' na' nape' yelə' gwnabia' na' yelə' bala'an tozacə can' napə Xə'enə'. Pero bito que bchojyichj Cristo Jeso'osən' yelə' gwnabia' che'enə' na' yelə' bala'an che'enə'. Bchojyichje' de'e ca' par niç golje' goque' beɲəch na' goque' ca notə'atezə beɲə' güen žin. Na' chio'o lecə cheyalə' goncho xbab ca xbabən' ben Cristo Jeso'osən'. ⁸ Bzenague' che Diozən', bzexjw yichje' be'e latjə gwso'ot beɲə' le' bosode'ene' le'e yag corozən' can' chso'one' len beɲə' ca' zjənaquə beɲə' mal juisy. ⁹ Na' de'en bsanlažə' cuine', Diozən' be'ene' yelə' bala'an xen mazəchlə ca de'en gotə' che' antslə. Na' Diozən' bito cho'e notə'atezəchlə beɲəch o angl yelə' bala'an xen ca de'en be'e Cristo Jeso'osən'. Na' bene' par niç naque' le'ezelaogüe beɲə' blao. ¹⁰⁻¹¹ Bene' ca' par niç yoguə beɲə' ža' yoban' na' beɲə' ža' yežlyo nga na' nochlə beɲə' bagwsa'at, na' len yoguə' angl ca' yesə'əzo xibga'aque' lao Cristo Jeso'osən' yesə'əne' de que naque' Xanga'aque'. Na' len yoguə' de'e xio' ca' na' angl bzəlao ca' yesə'əzo xibga'aquən laogüe'enə', yesə'anən de que naque' Xanga'aquei. Na' Xacho Diozən' si'e yelə' bala'an catə'an gaquə ca'.

Chio'o chonlilažə'əcho Cristən' gwxaquə'əlebecho ca beljw de'en choso'ose'eni' lao naquə žchol

¹² Na'a ža chacda' chele na' chebeida' de que chzenagczle che Diozən' catə'an zoa' len le'e. Na' chatə'ayoida' le'e gwzenagle che' mazəchlə na'a cui zoa' len le'e. Legon yoguə'əloj de'en chene'e Diozən' par niç la'alaon de que babebeje' le'e xni'a de'e malən', na' legonən do yichj do lažə'əle na' con cuidad, la' nezczele Diozən' gone' chio'o castigw šə cui goncho can' chene'ene'. ¹³ Dioz na'anə' chocobe' xbab chelen' par niç chene'ele chonle de'e güen can' chazlažə'enə' na' lecze'enə' chaclene' le'e par niç chonlen.

¹⁴ Legon bitə'atezə əna Diozən' gonle sin cui əže'ešə'əle na' sin cui gaquəyožle. ¹⁵ Legon ca' par niç cui bi dolə' gaple na' cui bi de'e mal šo'o lo'o yichjla'azda'olen'. Diozən' chene'ene' de que chio'o naccho xi'ine' bitobi de'e mal ta' əchen yichjla'azda'ochon', la'anə'əczə yežlyo nga chdacho entr beɲə' ca' chso'on clelə na' beɲə' zjənaquə beɲə' mal juisy, na' de'e na'anə' gwxaquə'əlebecho ca beljw ca' de'en choso'ose'eni' lao naquə žchol. ¹⁶ Na' legwzejni'i beɲə' dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Cristən' par niç se'ejle'e chei na' gatə' yelə' mban zejlicane' chega'aque'. Šə gonle ca' yebeida' le'e catə'an əžin ža yidə Cristən' de'e yoblə, chedə' la' zejən de que bzenagle che de'en bsd blo'ida' le'e, caguə con bendada' xšin Diozən' bedote. ¹⁷ Le'e chebeile de'en chonlilažə'əle Cristən', na' nada' chebeida' de'en babi'a xtižə' Cristən' len le'e par niç chonlilažə'əlene'. Na' gwzocza' yebeida' len le'e la'anə'əczə šə so'ot beɲə' nada' por ni che de'en əchyixjui'a xtižə' Cristən'. ¹⁸ Le'egatezə ca' le'e yebei txen len nada'.

Temtion' na' Epafroditon'

¹⁹ Na' zoa' lez gon Xancho Jeso'osən' par niç yob gaquə selə'a Temtion' gan' zolen' par yeyo'e rson nac chac chele. Na' lechguale yeyacxenlažə'a catə' bagwnežda' nac chac chele. ²⁰ Notoch no zo no əselə'a beɲə' gon xbab

chele do yichj do laže'e can' chon Temtion'. ²¹ Beṇə' yeziqə'əchlə zjəchi' yichjga'aque' bi de'en chse'enene' gaquə' chega'aque', na' bito zjəchi' yichjga'aque' əye'elao' Cristo Jeso'osən'. ²² Nezele can' bachon Temtion' güen yoguə' laste. Na' ca naquən' chona' par niçh so'ombia'ach beṇə' dižə' güen dižə' cobə' de'en chzejni'in che Cristo Jeso'osən', chaclene' nada' can' chon to beṇə' len xē'. ²³ De'e na'anə' bagwleja'ane' par əselə'ane' gan' zolen' na' əselə'ane' lgüegwzə catə' bagotə'əbia' šə gochoja' ližyan' o šə cui. ²⁴ Na' chonlilaža'a de que Xancho Cristo Jeso'osən' gone' par niçh lencza' nada' yob yida' gan' zolen'.

²⁵ Pero na' por mientrzə chacda' chonən byen yosela'a beṇə' bišə'əcho Epafroditon' par yeyede' gan' zolen'. Bselə'əlene' nga par goclene' nada', na' babene' txen len nada' ca naquə xšin Diozən' de'en bento' na' len yoguə' can' bagwdilələnto' gwxiye'enə'. ²⁶ Che'enchgüeine' yežagle de'e yoblə, chedə' zoe' trist de'en benele rson gocšenene'. ²⁷ De'e li bašə gate', pero na' Diozən' beyašə' beži'ilaže'ene' na' bene' par niçh beyaquene'. Na' caguə Epafrodito na'azən' beyašə' beži'ilaže'e sino lencza' nada'anə' par niçh bito gotə'əch de'e soa' trist. ²⁸ De'e na'anə' chosa'ane' yeyede' lgüegwzə par niçh ca' yebeile na' lencza' nada' cuitec soa' trist che le'e šə ca'. ²⁹ Legon güen len le' catə' yele'e na' legwlo'ine' de que chebeichgüeine can' babene'enə', chedə' nacle txen chonlilažə'əle Xancho Cristo Jeso'osən'. Beṇə' ca' chso'on can' baben Epafroditon' zjəzaque'e par güe'ega'acchone' yelə' bala'an. ³⁰ Epafroditon' bsanlažə' cuine' gate' par gone' xšin Cristən' de'en bselə'əlene' nga gone', na' de'e li gocšenchgüeine' xte yelatə'əzə cui gote'. Gocwlenchgüe' nada' can' gon le'e žalə' zole nga.

3

Can' goncho par gaccho beṇə' güen lao Diozən'

¹ Na'a ža beṇə' bišə', nedech de'en ənia' le'e. Cheyalə' sotezə socho yebeicho chedə' ngodə'əcho txen len Xancho Cristən'. Bito chacda' zed chzoja' che de'en babzójcza' antslə, chedə' chyažjele gonchle xbab chei. ² Legapə cuidad niçh cui gwzenagle che beṇə' ca' chəsə'əne' cheyalə' sole seṇy de'en ne' sirconsision. Lega'aque' lechgualə zjənaljəga'aque' na' chso'one' de'e mal. ³ Na' chio'o de to seṇy checho par nezecho naccho xi'in Dioz. Seṇyan' naquən ca de'en baben Diozən' chio'o Spirit che'ena' par chaclenan chio'o cho'ela'ochone'. Chebeicho de'en chonlilažə'əcho Cristo Jeso'osən' na' nezecho bito chyažjecho seṇy lao cuerp chechon' par gaccho xi'in Diozən'. ⁴⁻⁶ Nada' naca' beṇə' Izrael na' golja' lao dia che de'e Benjaminṇə' na' boso'ozoe' nada' seṇy che sirconsisionṇə' to xmanzəda'. Na' goljələna' dižə' ebreo laogüe de'en zjənaquə xaxna'a ca' beṇə' ebreo. Na' ca naquə lei de'en bzoj de'e Moizezən', goca' txen len beṇə' fariseo ca' beṇə' ca' zjəchi'ichgua yichjga'aque' to to pont che lein'. Na' de'e tant gwche' yichja' che de'e ca' zjəsə'ənao beṇə' Izrael gwlaž chia' ca' xte blagzejə blagzida' beṇə' ca' chso'onlilažə' Cristən'. Na' ca naquə de'en na lein' cheyalə' goncho na' de'en nan cui goncho, bzenaga' che yoguə'an xte ga zelao gwxaquə'əda'. Žalə' chacda' chebei Diozən' nada' por de'e ca', guaquə gona' xbab de que chebeichene' nada' mazəchlə can' chebeine' len beṇə' ca' yeziqə'əchlə. ⁷ Yoguə'əṇṇə' bena' xbab əsa'aclenən nada' par niçh Diozən' yebeine' nada', pero na'a bachache'ida' bito gwsa'aclenən nada'. Na' benən byen gwleje'yichjga'aca'an par niçh benlilažə'a Cristən'. ⁸ De'en banombi'a Cristo Jeso'osən' ben' naquə Xana' zaquə'əchguan par

nada'. De'e na'anə' bitoch bibi zjəzaquə' yoguə'əloł de'e ca' goquəda' antslə əsa'aclenən nada'. De'en banombi'ane' na'anə' bagwnit yoguə' de'e ca' bebeida' antslə, na' na'a nona' lega'aquən ca to beb de'e gwcho'ona' par niçh gombia'acha'ane'. ⁹ Na' leczə nona' lega'aquən ca to beb de'e gwcho'ona' par niçh gacbia' de que ngoda'a txen len Cristən'. Che'enda' əna Diozən' chia' de que naca' beṇə' güen laogüe'enə'. Eṇe' ca' por ni che de'en chonjilaža'a Cristən', caguə por ni che de'en chona' complir bi de'en na lein'. ¹⁰ Che'enda' gombia'acha' Cristən', na' che'enda' yocobəche' yichjla'aždaogua'anə'. De'en beyas bebane' ladjo beṇə' guat ca'anə' chac yocobe' yichjla'aždaogua'anə'. Na' che'enda' chi' saca'a de'en chona' xšin Cristən' can' gwdi' gwxaque'enə' na' leczə che'enda' gacbe'ichda' bi zejen de'en ngoda'a txen len le' catə'an gwso'ot beṇə' le'. ¹¹ Can' chzo chbeza' na'a chedə' lechgualə che'enda' yolis yosban Diozən' nada' ladjo beṇə' guat ca' catə' bagota'.

Cho'elaža'a chona' par niçh gaquə yichjla'ažda'ogua'an can' naquə yichjla'aždao' Cristo Jeso'osən'

¹² Bito əṇia' de que bach naquə yichjla'aždaogua'anə' can' che'enda' gaquən, la' bito ne'e gaquən can' naquə yichjla'aždao' Cristo Jeso'osən'. Pero na' cheyljəlaža'a naclə gona' par niçh ca' gaquə yichjla'ažda'ogua'anə' can' naquə yichjla'aždao' Cristo Jeso'osən', la' par nan' gwleje' nada' naca' xi'ine'. ¹³ Beṇə' bišə' nəzda' bitonə' gac yichjla'ažda'ogua' can' che'enda' gaquən, pero babchojyichja' yoguə'əloł de'en goquə de'e zaque'e par nada' antslə, len bi de'en bena', chedə' bagocbe'ida' bitobi zjəzaquə'an. Na' tlaozə de'en chi' yichja' na'a de'en cho'elaža'a chona' can' chene'e Diozən' par niçh gaquə yichjla'ažda'ogua'anə' can' naquə yichjla'aždao' Cristo Jeso'osən'. ¹⁴ Zakuə'əchgwan par nada' de'en gwlej Diozən' nada' par yežina' yoban' gan' zo'enə' laogüe de'en chonjilaža'a Cristo Jeso'osən'. Na' de'e na'anə' cho'elaža'a chona' can' chsa'azlaže'enə' par niçh gon Diozən' ca gaquə yichjla'ažda'ogua'anə' can' naquə yichjla'aždao' Cristo Jeso'osən'.

¹⁵ Na' baltezcho šə bazda chaccho can' chene'e Cristən' gaccho cheyalə' cuejyichjcho de'e ca' goquecho zjənaquən de'e zaque'e par chio'o antslə na' cheyalə' cue' yichjcho par goncho ca gaquə yichjla'ažda'ochon' can' naquə yichjla'ažda'ogüe'enə'. Na' šə nole ne'e yo'ole bichlə xbab yoblə Diozən' gone' ca gacbe'ile. ¹⁶ Na' cheyalə' šejəchcho goncho can' babzejni' Diozən' chio'o goncho.

¹⁷ Beṇə' bišə' yoguə'əle legon can' chona' nada', na' can' chso'on yeziquə'əchlə beṇə' ca' bachso'on can' chonto'onə'. ¹⁸ De'e yoblə əṇia' le'e can' bagwnia' zan las antslə, de que nitə' beṇə' zan beṇə' chso'one' ca chnezecho de'en chsa'aquene' bito bi zakuə'an de'en gwduxjw Cristən' xtolə'əchon' le'e yag corozən'. Chbeža' de'en nitə' beṇə' chso'on ca'. ¹⁹ Yesə'əbiayi' beṇə' ca' chedə' la' lgua'a so'ela'ogüe'e Diozən' con chso'elažə' chse'ej chsa'ogüe' na' chso'one' bichlə de'en na cuerp çhega'aque'enə'. Chesyə'əbeine' chso'one' de'en naquə de'e yelə' zto', na' zjəchi' yichjga'aque' tlaozə de'en chac yežlyo nga. ²⁰ Na' chio'o ža, bitoch choncho xbab de que yežlyo nga naquən lažcho, sino choncho xbabən' de que lažchon' naquən yoban' gan' za' Xancho Jesocristən' ben' babej chio'o xni'a de'e malən' na' yide' nga de'e yoblə. ²¹ Na' catə'an yide'ena' gone' par niçh cuerp çhecho de belə' chennə' yeyaquən to cuerp cobə

de'en gaquə lechguale güen can' naquə cuerp che le'enə'. Gone' ca' çhedə' nape' yelə' guac par niç bitə'ətezə de'e zjəde yoso'ozenaguən che'.

4

Cheyalə' yebeicho de'en chonlilažə'əcho Xancho Jesocristən'

¹ Beṇə' bišə' dao', chacda' chele na' che'enchgüeida' le'i ljuežjcho. Chebeichgüeida' de'en zotezə zole chonlilažə'əle Jesocristən', na' por le'e sochgua' mbalaz. De'e na'anə' gonçheçhlažə'əšgacze gonlilažə'əle Xancho Jesocristən'.

² Na' chatə'yoida' le' Ebodia na' leczə ca' le' Sintique, lesošga binlo legon txen tole yetole çhedə' çoptele chonlilažə'əle Xancho'. ³ Na' le' Sinsigos, len' babeno' xšin Diozən' do yichj do lažo'o txen len nada', leczə chneyoida' le' gaquəleno' beṇə' zancho Ebodian' na' Sintiquen' çhedə' lega'aque' leczə gwso'one' xšin Diozən' txen len nada' catə'ən gwđixjui'a dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Jesocristən' gan' zolen'. Na' lenczə Clementən' na' yebalə beṇə' ljuežjcho ca' gwso'one' txen len nada'. Na' zjənyoj laga'aque'enə' le'e libr che Diozən' gan' zjənyoj la yoguə' beṇə' bazjənapə yelə' mban zejlicane.

⁴ Le'e yebei do tyempte de'en chonlilažə'əle Xancho Jesocristən'. De'e yoblə əchnia', le'e yebei. ⁵ Legon par niç yoguə'əloj beṇə' yesə'əneze' de que nacle beṇə' gaçjwlažə' çhedə' bazon yidə Xancho' de'e yoblə.

⁶ Bitə'ətezə tolə bitə'ətezə de'en chac chele. Legon orasyon lao Diozən' che yoguə' de'en chac na' nable yelə' chaclen che'enə' na' leczə güe'elene' yelə' choçwlen catə' bi de'en ənabelene'. ⁷ Šə gonle ca' Diozən' gaquəlene' le'e par so cuezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen' do tyempte xte ni que gacbe'ile bixchen' bazo chbezle ca'. Gaquəlene' le'e çhedə' ngodə'əcho txen len Cristo Jeso'osən'.

Cue' yichjcho che de'e ca' zjənaquə de'e güen

⁸ Na' yeto' consejw de'en nga chona' le'e beṇə' bišə', cue' yichjle par güe'ele por dižə' li, par gonle ca beṇə' yoblə əsa'ape' le'e respet, par gonle de'e zda licha, na' par gonle de'e cui bi de'e mal nsa'. Cue' yichjle par gacle beṇə' šao', na' par gonle de'en zjəneze beṇə'çhən' zjənaquən de'e güen. Bitə'ətezə de'e zaque'e lao Diozən' na' bitə'ətezə de'en chebei Diozən', che lega'aquənnə' cue' yichjle.

⁹ Bzenagle chia' catə' bzejni'ida' le'e bin' cheyalə' gonle, na' baben bable'iczele chona' ca'. Lesotezə leso legon can' bagwnia' le'e. Na' šə gonle ca', Dioz ben' chon par chzo chbezcho binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'ochon' sotezə soe' gaquəlene' le'e.

Can' gwsa'aclen beṇə' Filipos ca' Apostol Pabən'

¹⁰ Chebeichgüeida' lao Xancho Cristo Jeso'osən' de que de'e yoblə na'a baçh blo'ile can' chonle xbab chia' ca de'en bselə'əle de'en goquəlen nada'. Na' nezdə' chonczele xbab chia'anə', pero cuinə' gonən gaquəlenle nada' antslə. ¹¹ Na' chebeida' de'en bselə'əlennə', caguə por ni che de'e byažjda' bi de'en byažjda'. Diozən' babzejni'ine' nada' par niç zoa' mbalaz catə' de de'en chyažjda' na' catə' cui bi bi de. ¹² Yo'olaocza' yelə' yašə' yelə' zi', na' yo'olaocza' yelə' šao'. Diozən' babzejni'ine' nada' par zoa' mbalaz bitə'ətezə chac la'aṇə' catə' de de'e che'ej chaogua' o la'aṇə' catə' chdona', na' la'aṇə' catə' de bichlə de'en chyažjda' o catə' cui bi bi de. ¹³ Chac chona' bitə'ətezə de'e cheyalə' gona', çhedə' ngoda'a txen len Cristən' ben' chon nada' fuers

balor. ¹⁴ Pero ca naquæn' goclenle nada', naquæn de'e güenchgua de'en chonle txen len nada' lao de'en chyi' chzaca'a.

¹⁵ Na' le'e nitə'əle Filiposən' nezele can' goquälēnle nada' catə'ən bagoc to tyemp dao' bedətixjue'ida' le'e dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Cristən' de'e neche, na' babenən byen beza'a Masedonian'. Caguə nochlə beṇə' ca' chesə'ədopə chesə'əžag par chso'elaogüe'e Cristən' gwso'on txen len nada' par yoso'osele'e mech de'en gaquälēn nada', pero na' le'e bselə'əle de'en bchina'. ¹⁶ Na' caguə ca na'azən' bselə'älēn, leczə bselə'älēn yeto chop las catə' gwzoa' Tesalonican' par bi de'en byažjda'. ¹⁷ Caguə de'e chzelažə'a bi de'en chonle nada' sino chzelažə'a gonchle de'e güen par nič Diozən' yebeichene' le'e. ¹⁸ Doxen de'en bselə'əle len Epafroditon' bač gwxi'an na' bitoch bi bi chyažjda', de'e scha'o bade čhiä' ṇa'a. Na' de'en bselə'älēn' gwxaquə'äleben ca to yal de'en čhla' zix de'e chzey bχozən' lao Diozən'. Diozən' chebeichgüeine' can' babenlen'. ¹⁹ Yo'o lao na' Dioz chechon' yoguə'əlölte de'en de par əgwnežjue'en con non' chene'ene'. Na' gone' de'e güen juisy par nič gatə' yoguə'əlöl de'e chyažjele, čhedə' ngodə'əle txen len Cristo Jeso'osən'. ²⁰ Ledoye'elaoch Xacho Diozən' zejlicəne. Can' gonšgaczcho.

Bzeine' lega'aque' dižə'

²¹ Le'e gguap diox yoguə'əlöl beṇə' Filipos ca' beṇə' zjənaquə lažə' na' Diozən' laogüe de'en zjəngode'e txen len Jesocristən'. Na' beṇə' bišə'əcho ca' nitə' txen len nada' nga choso'oguape' le'e diox. ²² Na' leczə ca' yoguə' beṇə' Roma quinga beṇə' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə' choso'oguape' le'e diox, na' mazəchlə beṇə' ca' chso'on žin liž rein' choso'oguape' le'e diox.

²³ Xancho Jesocristən' sošgue' gaquälēnšgacze' le'e len xbab de'en yo'o lo'o yičhja'ažda'olen'. De'e na'azən' de'en chzoja' ṇa'a. *Pab*

Cart De'en Bzoj San Pabən' Par Benə' Colosas Ca'

Pabən' chzoje' benə' ca' chso'elao' Jesocristən' Colosasən'

¹⁻² Nada' Pab naca' apostol che Jesocristən' con can' gwnalažə' Diozən'. Nada' chzoja' le'e nitə'əle Colosasən' le'e banacle lažə' na' Diozən' laogüe de'en ngodə'əle txen len Cristən', chedə' txen len neto' naccho family che'enə'. Benə' bišə'əcho Temtion' na' nada' chnabto' lao Xacho Diozən' sotezə soe' gaquəlenšgacze' le'e na' gonšgue' ca so cuezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'.

Pabən' chone' orasyonə' par benə' ca' chso'onlilažə' Cristən' Colosasən'

³ Yoguə' las catə' chona' orasyon par le'e cho'a yelə' choxcwlen che Diozən' par le'e, Dioz ben' naquə Xa Xancho Jesocristən'. ⁴ Babenda' rson can' chonlilažə'əle Jesocristən' na' can' chaquele che yeziquə'əchlə benə' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə'. ⁵ Cho'a yelə' choxcwlen che Diozən' de que lenle zocho lez žjəyezochə len Diozən', can' gwyejni'ile catə'an gwzolaə bzenagle che dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən' de'en naquən de'e li. ⁶ Dižə' li che Jesocristən' de'en chzenagle chei bagosə'əlasən doxenlə na' benə' ca' choso'ozenag chei ga yoblə leczə chso'one' güen na' choso'ozejni'ine'en benə' yoblə can' chon le'e dezd žan' catə'an bzenaglen de'e nech na' gwnezele de que de'e li nži'ilažə' Diozən' le'e. ⁷ Epafras da'onə' bzejni'ine' le'e xtižə' Cristən' lgua'a nada'. Chone' xšin Cristən' can' chona' par chaclene' le'e na' zotezə zoe' chone' complir can' cheyalə' gone'. ⁸ Epafras na'anə' bagwne' nada' can' baben Spirit che Diozən' par ničh chaquele che ljuežjle na' chacteile chia'.

⁹ De'e na'anə' dezd catə'an gwneзда' can' chonlen', yoguə' laste chona' orasyon lao Diozən' par le'e chnaba' gon Spirit che'enə' le'e yoguə' claste yelə' sin' na' yelə' chejni'i par ničh ca' ənezele tcho'a tšao' can' chene'ene' gonle. ¹⁰ Chnaba' ənezele can' chene'ene' gonle par ničh ca' šejəchle gonle can' cheyalə' gon chio'o nombi'acho Xanchon' na' gonle doxen can' chazlažə'ena', gonle yoguə' claste de'e güen, na' šejəch gombia'achle Diozən'. ¹¹ Na' chnaba' gaquəlen Diozən' le'e len yelə' guac xen che'enə' par ničh gaple yelə' chxenlažə' na' sotezə sole gonlilažə'əlene' bitə'əteza de'en chac na' sole mbalaz. Chnaba' gaquəlene' le'e ca' chedə' nape' le'ezelaogüe yelə' guac xen. ¹² Na' leczə güe'ele yelə' choxcwlen che Xacho Diozən' chedə' le'enə' bene' par ničh txen len yeziquə'əchlə benə' ca' bagwleje' par zjənaque' lažə' ne'enə' gaquə žjəyezochə len le' gan' chey che'eni'ichgua. ¹³ Diozən' babebeje' chio'o xni'a gwxiye'enə' de'en chnabia' benə' ca' chsa'aš lo'o de'e žcholən' na' bene' par ničh chnabia' Xi'ine' Jesocristən' chio'o ben' chaquene' chei. ¹⁴ Xi'ine' Jesocrist na'anə' gwduxjue' xtolə'əchon' par ničh Diozən' chezi'ixene' checho.

Cristən' chozoe' chio'o binlo len Diozən'

¹⁵ Yichjla'aždao' Cristən' naquən cayanə'an naquə yichjla'aždao' Xe' Diozən' ben' cui no chle'i, na' tozə can' chso'one'. Bazoczə Cristən' catə'an cuiṇə' xe yežlyon', catə'an cuiṇə' nitə' angl ca' na' beṇəch ca', na' catə' cuiṇə' gata' bitə'əteza de'en zjəde. ¹⁶ Le'enə' bene' yoban' na' yežlyon' na' bene' beṇə' ža' yoban' na' beṇə' ža' yežlyon', na' bia yixə' ca', na' biquə'əchlə

de'en zjæde yoban' na' yežlyon'. Bene' par niçh zjæde de'e ca' chle'icho na' de'e ca' cui chle'icho. Bene' par niçh nitə' angl əblao ca', nitə' spirit mal ca' chəsə'ənbə' an beṇə' ca' cui choso'ozenag che Diozən', nitə' de'e xio' na' nitə' biquə'əchlə de'e ca' zjanapə poder. Na' Crist nan' bene' par niçh nitə' de'e ca', na' nitə' beṇə' ca', niçh si'e yelə' bala'aṇ. ¹⁷ Cristən' bazocze' catə'ən cuiṇə' nitə' beṇəçh, angl, bia yixə' na' biquə'əchlə de'en zjæde, na' noe' che to toe' zjanaque' can' zjanaque' na' to ton zjanaquən can' zjanaquən, çhedə' Cristən' none' mendad par chac ca'. ¹⁸ Na' Crist na'anə' chnabi'e chio'o chdopə chžagcho cho'ela'ochone' na' len' beṇə' chio'o yelə' mban zejlicaṇen'. Len' naque' beṇə' nech bebane' ladjo beṇə' guat ca' par chnabi'e na' de'e na'anə' naque' le'ezelaogüe beṇə' blao na' chnabi'e yoguə'əloḷ beṇə' na' biquə'əchlə. ¹⁹ Diozən' chazlažə'e de que cayanə'ən naquə yichjla'aždaogüe'enə' ca'aczən' naquə yichjla'aždao' Xi'ine' Cristən', cayanə'ən naquə yelə' guac che Diozən' ca'aczən' naquə yelə' guac che Cristən', na' tozəczə can' chso'one'. ²⁰ Na' leczə chazlažə' Diozən' de que yoguə' beṇə' ža' yoban' na' beṇə' ža' yežlyo nga guac yesə'ənite'e binḷo len le' laogüe de'en blalj xchen Cristən' le'e yag corozən'.

²¹⁻²² Goccho beṇə' contr che Diozən' antslə por ni che xbab malən' de'en gwyo'o lo'o yichjla'ažda'ochon' na' por ni che de'e malən' bencho. Pero na'a Cristən' babozoe' chio'o binḷo len Diozən' ca' de'en bnežjw cuine' por ni checho catə'ən gwso'ote'ene'enə'. Babozoe' chio'o binḷo len Diozən' par niçh ca' gaccho beṇə' la'aždao' xi'ilažə' na' bito bi dolə' gapcho catə'ən yežincho gan' zo Diozən' na' catə'ən əche'e chio'o laogüe'enə', na' notono soi əgwcuiš chio'o lao Diozən'. ²³ Na' yežincho laogüe'enə' sin cui bi dolə' napcho šə zotezə zocho chonḷilažə'əcho Cristən', šə zocho len tozə xbab, na' šə zocho lez žjəyecho len Diozən' laogüe de'en babzenagcho che dižə' güen dižə' cobə che Cristən'. Dižə' güen dižə' cobə che' na'anə' bagosə' gwłaljən gatə'ətezə ža' beṇəçhən' na' Dioz nan' gwleje' nada' Pab par niçh əchyixjui'an.

Pabən' chaclene' beṇə' ca' chesə'əadopə chesə'əžag chso'elaogüe'e Cristən'

²⁴ Chebeida' la'anə'əczə chyi' chzaca'a laogüe de'en əchyixjui'a xtižə' Cristən' len le'e cui nacle beṇə' Izrael, na' che'enda' gaquə chia' bichlə de'en ne'e chac falt par yeyož gaquəlena' le'e. Cristən' gwdi' gwxaque'e par goclene' chio'o chdopə chžagcho cho'ela'ochone', chio'o gwxaquə'əlebecho ca cuerp che'enə', na' can' chac chia' par chaquəlena' le'e. ²⁵ Diozən' gwleje' nada' par chona' xšine'enə' entr le'e cui nacle beṇə' Izrael par niçh ca' gwzejni'ida' le'e doxen can' na xtižə'enə'. ²⁶ Dezd gwłalte de de'en bito no gwyejni'i can' na xtižə'enə' pero na'a babzejni'i Diozən' chio'o len, chio'o bagwleje' par naccho lažə' ne'enə'. ²⁷ Diozən' chene'ene' ənezecho de que leçgualə de'e güen juisy chone' len notə'ətezcho chonḷilažə'əchone' la'anə'əczə cui naccho beṇə' Izrael. De'e na'anə' bachzejni'ine' chio'o de'en cui no gwneze antslə de que chio'o chonḷilažə'əcho Cristən' ngodə'əcho txen len le' na' de'e na'anə' zocho lez žjəyecho len Diozən' gan' chey che'eni'ichgua.

²⁸ Cho'elento' yoguə'əloḷ beṇə' dižə' che Cristən' chatə'əyoiga'aqueto'one' par niçh yoso'ozenague' che' na' chzejni'iga'aqueto'one' naquən' ne'. Cho'eto' xtižə'en len yoguə' clas yelə' sin' par niçh ca' catə' yežincho lao Diozən' yoguə' beṇə' ca' bosə'ozenag çheto' əsa'aque' cayanə'ən chene'e Diozən' əsa'aque' laogüe de'en zjəngode'e txen len Cristən' can' ngodə' chio'o. ²⁹ Na' de'e na'anə'

chonchgua' xte ga zelao chzaquə'əda' əchyixjui'a xtiže'enə' len doxen fuers balor de'en choṅ Cristən' nada'.

2

1-2 Na' che'enda' ənezele can' chona' xte ga zelao chzaquə'əda' par niḅ əchtipa' lažə'əle na' lažə' beṅə' ca' nitə' Laodisean' na' yeziqwa'əchlə beṅə' ca' chso'onlilažə' Cristən' do na', beṅə' cuiṅə' gombi'aga'aca'. Chona' xte ga zelao chzaquə'əda' par niḅ yoguə'əle gaque che ljuēžjle tole yetole na' par niḅ nezele tcho'a tšao' can' cheyalə' gonle xbab yoguə' laste na' par niḅ šejni'ile che Cristən'. Cui no gwneze antslə de'en bachzejni'i Diozən' chio'o che Cristən'. 3 Na' šə bin' chene'echo nezecho, doxen yelə' sin' na' yelə' chejni'i che Diozən' napə Cristən' len par chzejni'ine'en chio'o. 4 Echnia' ca' par niḅ cui no yopei le'e len dižə' yoblə par xoayagle. 5 La'anə'əczə bito zoa' na' len le'e, syempr chona' xbab chele na' chebeida' de'en chonle can' cheyalə' gonle na' zotezə zole chonlilažə'əle Cristən'.

6 De'e na'anə' con can' babsedle che Jesocristən' na' can' bachonlilažə'əlene' ca Xanle, con ca'ašgaczan' sotezə sole len le'. 7 Na' le'e sotezə leso legonlilažə' Cristən' can' babzejni'i Epafrasən' le'e par niḅ gacle ca to yag de'e chaz loinə' zitjw na' chcha'ochguan. Na' le'e güe'echgua yelə' choxcwlen che Diozən' can' chaclene' le'e.

Cristən' babocobe' yichjla'ažda'ochon'

8 Le'e gapə cuidad par niḅ notono yesə'əxoayag le'e len xbab chega'acze' par naole de'en choso'osed choso'olo'ine'. Lega'aque' choso'osed choso'olo'ine' de'en cui bi zaquə' che costombr gol ca' de'en zjəde, che de'en ye'ej gaocho, che ža ca' na' che cuerp chechon' lgua'a yoso'osed yoso'olo'ine' che Cristən'.

9 Cristən' lao goque' beṅə' belə' chen goc yichjla'aždaogüe'enə' doxen can' naquə' yichjla'aždao' Diozən' na' ca'aczən' naque' na'a. Gwdape' yelə' guac cayanə'ən napə Diozən' na' ca'aczən' nape'en na'a. Bene' tozəczə can' chon Diozən' na' ca'aczən' chone' na'a. 10 Na' Cristən' chnabi'ache' ca notə'ətezə angl əblao na' notə'ətezə de'e xio'. Na' chio'o laogüe de'en ngodə'əcho txen len Cristən' bitoch bi bi chyažjəchecho par so cuezcho binlo. 11 Na' leczə de'en ngodə'əcho txen len le' zocho to seṅy de'en zejen ca seṅy de'en ne' sirconsionṅə'. Bito naquən seṅy de'en bzo beṅə' lao cuerp chechon', sino de'en bagwlejjyichjcho cuich chzenagcho che la'ažda'omalcho na'anə'. Cristən' babocobe' yichjla'ažda'ochon'. 12 Na' ca de'en bagwchoacho nisən' zejen ca gotcho na' bgašə'əcho txen len Cristən' na' leczə zejen ca bolis bosban Diozən' chio'o ladjo beṅə' guat ca'. Diozən' bolis bosbane' Cristən' ladjo beṅə' guat ca', na' catə'ən benlilažə'əchone' par bocobe' yichjla'ažda'ochon', canan' bene' par niḅ cuich naccho ca beṅə' guat. 13 Antslə gwxaquə'əlebecho ca beṅə' guat len yichjla'ažda'ochon' cheda' bito bzenagcho che Diozən', bzenagzechcho che la'ažda'omalchon'. Pero na' can' ben Diozən' par niḅ Cristən' bebane' ladjo beṅə' guat ca', leczə can' bocobe' yichjla'ažda'ochon' par niḅ cuich naccho ca beṅə' guat na' babezi'ixene' yoguə'əte xtolə'əchon'. 14 Diozən' bsele'e Cristən' gwdixjue' xtolə'əchon' le'e yag corozən' par niḅ cui si'icho castigw por ni che de'en cui bencho complir yoguə'əloj can' na lei che'enə' de'en nyojən'. De'e na'anə' lein' bitoch güe'en dižə' contr chio'o can' benən antslə. 15 Diozən' beque'e yelə' gwnabia' che angl bzelaο ca' na' de'e

xio' ca' par niçh cuich yesə'anabia'an chio'o. Blo'ine' beṇaḅhən' de que banitə'an xni'enə' catə'an Cristən' gwdixjue' xtolə'aḅhon' le'e yag corozən'.

Cheyalə' cuec yichjcho de'e ca' zjəzaquə' len Diozən'

¹⁶ De'e na'anə' bito gwzenagle che beṇə' ca' chəsə'əna chonle de'e mal ca de'en bito naole costombr ca' de'en na lei de'en bzoj de'e Moizezən' na' bichlə costombr chega'aque'enə' de'en chəsə'əne' cheyalə' ye'ej gaocho, o goncho lni, o can' goncho catə' naquə bio' che'en, o de'en cheyalə' gomba'ancho ža de'en chsa'aque'ne' naquən de'e žialao. ¹⁷ Diozən' bene' par niçh de'e Moizezən' bzoje' che costombr ca' parzə niçh bzejni'ine' chio'o latə' dao' che Cristən' antslə ze'e yide'. Pero ṇa'a babidə Cristən' na' costombr ca' bito zjəzaquə'ən can' zaquə' de'en nombi'acho Cristən'. ¹⁸ Nitə' beṇə' choso'osed choso'olo'ine' de que cheyalə' gon cuincho ca to de'e cui bi zaquə' na' cheyalə' güe'ela'ochon' no angl na' goncho bichlə de'en chəsə'əne' besə'əle'idaogüe'enə'. Bito gwzenagle chega'aque' catə' əse'e le'e de que cui chonle can' cheyalə' gonle. Con chso'on cuinga'aque' xen chedə' choso'ozenague' che la'ažda'omalga'aque'enə'. ¹⁹ Lega'aque' bito zjəngode'e txen len Cristən' ben' chnabia' chio'o chdopə chžagcho cho'ela'ochone'. Pero chio'o chdopə chžagcho cho'ela'ochone' ngodə'əccho txen len le' na' len ljuəžjcho ca' ca to to part che cuerp chechon' ngodə'ən txen len beçhj bnia' ca'. Na' de'en ngodə'əcho txen len Cristən' Diozən' chaclene' chio'o par niçh chaquəchcho beṇə' šao' beṇə' güen.

²⁰ Ca naquən' ngodə'əcho txen len Cristən' catə'an gote', bito cheyalə' cue'ech yichjcho che costombr de'en zjəsə'ənao beṇə' ca' cui choso'ozenag che Diozən', costombr che de'en ye'ej gaocho, che ža ca' na' che cuerp chechon'. La' chio'o bitoch naccho txen len beṇə' ca' cui choso'ozenag che Diozən' na' de'e na'anə' bito cheyalə' goncho can' chso'one'enə'. ²¹ De'e na'anə' bito gwzenagle che beṇə' ca' chəsə'əna: "Bito goxə'əle de'e nga, bito ye'ej gaole de'e na', na' bito canle de'en yeto." ²² Costombr ca' za'aquən che beṇaḅhən', la' yoguə' de'e ca' de'en chəsə'əne' cui goxə'əcho, cui ye'ej gaocho na' cui cancho, de'en chçhinchon chəsə'əde chei. ²³ Chsa'aque' beṇə' de que costombr ca' zjənaquən de'e sin'. Len de'e chsa'aljlažə' beṇaḅh ca'azənə' par chse'ejni'alaže'e angl ca' na' par chso'on cuinga'aque' ca to de'e cui bi zaquə' na' par chəsə'əžaglaogüe' len cuerp chega'aque'enə', pero bito sa'aclenən chio'o par niçh cui əgwzenagcho che la'ažda'omalchon'.

3

¹ Can' bolis bosban Diozən' Cristən' ladjo beṇə' guat ca', lecžə can' babocobe' yichjla'ažda'ochon'. De'e na'anə' cheyalə' cuec yichjcho che de'e ca' zjənaquə de'e zaque'e gan' zo Cristən' chnabi'e txen len Diozən'. ² Cheyalə' cue' yichjcho che de'e ca' zjəzaque'e len Diozən' caguə de'e ca' zjəzaque'e len beṇaḅhən'. ³ Bagwlejjyichjcho cuich chzenagcho che la'ažda'omalchon' na' mbancho par goncho can' chene'e Diozən'. Na' zocho txen len Diozən' laogüe de'en ngodə'əcho txen len Cristən' la'anə'əczə cui chsa'acbe'i beṇə'. ⁴ De yelə' mban checho zejlicane chedə' chonlilažə'əcho Cristən' na' Cristən' zotežə zoe' len chio'o. Na' catə' yide' de'e yoblə gone' par niçh yichjla'ažda'ochon' yeyož gaquən ca yichjla'aždaogüe'enə' na' gone' par niçh cuerp chechon' yeyaquən to cuerp cobə de'en gaquə lechguale güen can' naquə cuerp che le'enə'.

Can' bencho antslə na' can' cheyalə' goncho na'a

⁵ Na' laogüe de'en babocobe' yichjla'ažda'ochon', cheyalə' cuejyichjcho de'e mal ca' de'en chene'e la'ažda'omalchon' goncho žlac zocho yežlyo nga. Bitō co'o xtocho nic cuejyichjcho no'ol checho o be'en checho par solencho beṇə' yoblə. Bitō goncho bichlə de'e yelə' zto'. Bitō yebeicho bitə'atezə de'en naquə de'e yelə' zto'. Bitō selažə'əcho goncho bitə'atezə de'e mal. Na' bitō selažə'əcho de'e zan de'e gata' checho, chedə' tozəczə ca mal naquən len de'en chso'on beṇə' chse'ejni'alažə'e lgua'a lsaquə'. ⁶ Gwžin ža catə' Diozən' gone' castigw zejlicane che beṇə' ca' chso'ela'ozeche' chso'one' de'e mal ca' zjanac ca'. ⁷ Antslə gwdacze benle de'e malən' ca de'e ca' bagwni'anə'. ⁸ Pero na'a cheyalə' cuejyichjle yoguə' de'e mal ca'. Bitō əža'a ljuežjle na' bitō locle. Bitō gaquəxi'i ljuežjle, bitō gwžia əgwnitə' ljuežjle, na' bitō güe'ele dižə' zban. ⁹ Bitō güe'ele dižə' güenlažə' len ljuežjle. Bitoch gonle de'e ca' chedə' bagwzolaō chbejyichjle cuich chzenagle che la'ažda'omallen' len de'e mal ca' de'en nan gonle. ¹⁰ Diozən' ben' ben yoguə'əcho babocobe' yichjla'ažda'ochon', na' chzejni'ine' chio'o par nič zda chaquəch yichjla'ažda'ochon' can' naquə yichjla'aždaogüe'enə'. ¹¹ Bitobi nonən par len Diozən' šə naccho beṇə' Izrael o šə cui naccho beṇə' Izrael. Bitobi nonən par le' šə zocho señy de'en ne' sirconsision o šə cui zochon. Na' leczə bitobi nonən par le' šə naccho beṇə' zita' la'anə'əczə šə za'acho yež de'e lechguale ne'e naquə serrado. Na' le'egatezə ca' bitobi nonən par le' šə naccho esclabos o šə cui naccho esclabos. De'en naquə de'e žialao xen, gonlilažə'əcho Cristən'. Na' notə'atezə naccho šə bachonlilažə'əchone' ngodə'əcho txen len le'.

¹² Diozən' bagwleje' chio'o par naccho lažə' ne'enə' na' chaquene' checho. De'e na'anə' legon can' cheyalə' gon chio'o bagwlej Diozən' par naccho xi'ine'. Le'e yeyašə' leyeži'ilažə' ljuežjle na' legon güen len ljuežjle. Bitō gon cuinle xen. Le'e gac beṇə' gažjwlažə', na' le'e gapə yelə' chxenlažə' len ljuežjle. ¹³ Na' le'e gwde ca'alə šə bi chac chele entr tole yetole, na' le'e yezi'ixen che ljuežjle šə chaquele bi babenene' le'e. Con can' babezi'ixen Cristən' checho ca'aczən' cheyalə' yezi'ixencho che ljuežjcho. ¹⁴ Na' de'en naquəch de'e žialao xench lao yoguə' de'e ca', cheyalə' gaque che ljuežjcho chedə' šə chaquecho che ljuežjcho nachən' leczə goncho bitə'atezəchlə de'en chene'e Diozən' goncho. ¹⁵ Diozən' gwleje' chio'o par so cuezcho binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'ochon' na' par socho binlo len ljuežjchon'. De'e na'anə' legon ca gaquəlen Diozən' le'e so cuezle ca', la' yoguə' chio'o chonlilažə'əcho Cristən' banaccho ca tozə family. Na' le'e güe' yelə' choxcwlen che Diozən' can' chaclene' le'e.

¹⁶ Lesotezə leso legon xbab che de'e ca' babzejni'i Cristən' chio'o. Le'e gwzejni'i beṇə' ljuežjle ca' na' le'e gata'əyoiga'aque' len yoguə' clas yelə' sin' par yoso'ozenague' che Cristən'. Legol no salmos na' no imnos, na' bichlə de'en na Spirit che Diozən' gollə, güe'ele yelə' choxcwlen che' lo'o yichjla'ažda'olen' can' chaclen Xancho' le'e. ¹⁷ Na' bitə'atezə de'e gonle na' bitə'atezə dižə'an güe'ele, legonən na' le'e güe'en par nič Xancho Jeso'osən' si'e yelə' bala'an. Na' do tyempte güe'ele yelə' choxcwlen che Xacho Diozən' can' chaclen Xancho Jeso'osən' le'e.

Quingan' cheyalə' gon chio'o babocobə Diozən' yichjla'ažda'ochon'

¹⁸ Le'e no'olə le'e nšagna'ale, le'e gwzenag che be'en che to tole can' cheyalə' gon chio'o chonlilažə'əcho Xancho Cristən'. ¹⁹ Na' le'e beṇə' byo

le'e nšagna'ale, legaue che no'ol che to tole na' bito gonle znia len lega'aque'.
 20 Na' le'e bi'i xcuidə', le'e gwzenag che xaxna'ale yoguə'əloł bin' se'e le'e,
 chedə' can' chazlažə' Xancho'n gonle. 21 Na' le'e nacle xaxna' bi'i xcuidə',
 bito con gonle ca yesə'əža'a yesə'əlocbo', la' šə gonle ca' bitobi de gost
 ni'tə'əbo' na' bitoch yoso'ozenagbo' chele. 22 Na' le'e nacle mos, cheyalə'
 əgwzenagle yoguə'əloł can' na xan žinnə'. Bitogonleile xan žinnə' gonlizle
 ca beṇə' chonchgua žinnə' catə'əzən' chgüie' le'e. Pero le'e do yichj do
 lažə'əle legon žinnə' laogüe de'e chaple Diozən' respet na' cui chene'ele
 əže'e le'e. 23 Na' bitə'ətezə de'en gonle, gonlen do yichj do lažə'əle par nič
 yebei Xancho Cristən' le'e, caguə par nič yebei xan žin na'azənə'. 24 Legon
 ca' chedə' nezzele de que Xancho Cristən' gone' par nič chio'o choncho
 can' chazlaže'enə' yežincho gan' zoe'enə'. Na' de'en gone' par nič yežincho
 gan' zoe'enə' zaquə'əchən ca laxjwchon'. 25 Na' notə'ətezə zžənaquə beṇə'
 ca' chso'on de'e malən', Xancho'n əgwnežjue' castigw che to toga'aque'
 segon naquən' gwsone'.

4

1 Na' le'e xan žin, legon güen len beṇə' ca' chso'on xšinlen', chedə' nezele
 lezə zo Xanle ben' zo yoban'.

2 Legac beṇə' banlažə' par nič sotezə sole gonle orasyon, güe'ele yelə'
 choxcwlen che Diozən' can' chaclene' le'e. 3 Na' leṇabe Diozən' gone' par
 nič gaquə latjə güe'elencha' beṇə' xtiže'enə' nič yesə'əneze' de'en cui
 no gwneze antslə che Cristən'. La' por ni che de'en bi'a xtiže' Crist na'ana'
 dia' ližya nga. 4 Leṇabe Diozən' əgwzejni'ine' nada' nič ənezda' naquən'
 yapəga'aca'ane' par nič se'ejni'ine'en.

5 Na' žlac ṇa'a ṇe'e de tyemp par gonlen, legon güen len beṇə' ca' cui
 zžənaquə txen len chio'o can' chejni'ile cheyalə' goncho. 6 Legüe' dižə' šao'
 dižə' güen na' dižə' de'en naquə de'e zaque'e yoguə' laste. Na' legon xbab
 par nič ənezele naclən' cheyalə' yoži'ile xtiže' to to beṇə'.

Chguape' beṇə' migw che' ca' diox

7 Tiquicon' əne' le'e yoguə'əloł can' chac chia'. Le' naque' beṇə' bišə'əcho
 na' chacda' che'. Zotezə zoe' chone' complir can' cheyalə' gone' par
 chaclene' nada' chona' xšin Xancho Cristən'. 8 Echselə'ane' par nič
 ənezele can' chac chia' na' par nič əgwtipə' lažə'əle. 9 Na' txen len le'
 choselə'a beṇə' bišə'əcho Onesimon' ben' naquə beṇə' gwlaž chele na' ben'
 chaquecho chei. Lenczə le' zotezə zoe' chone' complir can' cheyalə' gone'.
 Echselə'əga'aca'ane' par nič yesə'əne' le'e yoguə' de'en chonto' nga.

10 Aristarcon' ben' de ližya nga len nada' chguape' le'e diox. Na'
 Marcos beṇə' sobrin che Bernaben' leczə chguape' le'e diox. Bagwnia'
 can' cheyalə' gonle güen len Marcosən' catə' le'e gan' zolen'. 11 Na' Jeso'os
 ben' zžənsi'e Josto leczə chguape' le'e diox. Caguə nochlə beṇə' Izrael
 chsa'aclene' nada' len de'en chona' par nič ṇabia' Diozən' beṇə' zanch
 sino beṇə' ca' šonza. Na' zochə' mbalaz laogüe de'e chsa'aclene' nada'.
 12 Nach leczə beṇə' gwlaž chele Epafrasən' ben' chon xšin Cristən' chguape'
 le'e diox. Yoguə' laste catə' chone' orasyonṇə' chṇabchgüe' əgwzejni'i
 Diozən' le'e yoguə'əloł de'en chene'ene' gonle na' par nič yeyož gonlen
 na' gacle cayaṇə'ən chene'e Diozən' gacle. 13 Che'enda' ənezele can'
 chonchgüe' orasyon par le'e chonlilažə'əle Cristən' Colosas, Laodisea na'
 Ierapolis. 14 Na' lenczə Locas ben' naquə beṇə' güen rmech ben' chacda'
 chei chguape' le'e diox na' leczə' ca' Demasən' chguape' le'e diox.

15 Le'e gguapšga diox beṇə' bišə'əcho ca' ža' Laodisean', len Ninfas na' beṇə' ca' chesə'ədopə chesə'əžag chso'elaogüe'e Diozən' liže'enə'. 16 Na' catə' yeyož gwlabable cart nga, əgwnežjwlen beṇə' ca' chesə'ədopə chesə'əžag chso'elaogüe'e Diozən' Laodisean' par nič yoso'olabe'en. Na' leczə le'e gwlab cartən' de'en bselā'a par beṇə' Laodisea ca'. 17 Na' le'e ye' Arquipon' de que chneyoida'ane' gone' seguir len xšin Diozən' de'en chone'enə' par nič yeyož gone' yoguə'ələl de'en gwlej Xancho Cristən' le' gone'.

18 Part dao' che cart nga nada' Pab chzoja'an cuincza'. Bito ganlažə'əle can' dia' ližya nga. Diozən' sošgue' gaquəlenšgacze' le'e. De'e na'azə chzoja' na'a. *Pab*

Cart Nech De'en Bzoj San Pabən' Par Beṇə' Tesalonica Ca'

Pabən' len beṇə' l'juežje' ca' boso'ozoje' beṇə' ca' chso'elaogüe'e Jesocristən'

¹ Nada' Pab chzoja' le'e nitə'əle Tesalonican', le'e chdopə chžagle cho'ela'ole Xacho Diozən' na' Xancho Jesocristən' laogüe de'en ngodə'əle txen len lega'aque'. Na' nada' lena' Silbano na' Temtion' chṇabto' lao Xacho Diozən' na' lao Xancho Jesocristən' əsa'aclene' le'e na' so'one' ca so cuezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yičhja'ažda'olen'.

Besə'əloe' beṇə' Tesalonica ca' de que chso'onlilažə'e Jesocristən'

² Yoguə' laste catə' chonto' orasyon cho'eto' yelə' choxcwlen che Diozən' par yoguə'əle, na' chṇabto' gaquəlene' le'e. ³ Na' catə' chonto' orasyon lao Xacho Diozən' chjsa'alažə'əczəto' yoguə'ələl de'e güen de'en chonle laogüe de'en chonlilažə'əle Diozən' na' chaquele che'. Na' chjsa'alažə'əczəto' can' chgo'o chchejlažə'əle catə'ən chzaquə'əzi' chzaquə'əyašə'əle chedə' zole lez yidə' Xancho Jesocristən' yeto. ⁴ Nezetə' beṇə' bišə', de que Diozən' chaquele' chele na' bagwleje' le'e par nacle xi'ine'. ⁵ Na' Spirit che Diozən' goclenən le'e len yelə' guac chein' par nič gwnezele de que dižə' güen dižə' cobə de'en bzejni'ito' le'e che Jesocristən' naquan de'e li. Caguə' naquan con to dižə'. Na' nezczele can' bentezə bento' de'e güen entr le'e par nič gocleno' le'e.

⁶ Na' le'e zole chonle can' bento' na' can' ben Xancho Jesocristən'. Na' Spirit che Diozən' chonən ca chebeile la'anə'əczə de'e zan de'e bagwdi' bagwxaquə'əle por ni che de'en babzenagle de'en gwdixjue'ito' le'e che Jesocristən'. ⁷ Beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Masedonian' na' Acayan' bazjəneze' can' chonle na' de'e na'anə' zjəneze' naquan' cheyalə' so'one'. ⁸ Babenle ca zjəneze beṇə' che Xancho Jesocristən' chedə' doxenlən' banasə' nlaljən, caguə' Masedonian' na' caguə' Acaya na'azən'. Na' le'egatezə ca' yoguə'əzə beṇə' bazjəneze' can' chonlilažə'əle Diozən', na' de'e nan' bitoch bi de' ənato' chele. ⁹ Na' beṇə' zan chso'e dižə' ca güennə' benle len neto' catə'ən bedəlanə'əto' le'e na' can' goquə' gwzola' chonlilažə'əle Diozən'. Bagwlejyichjle cuich chejni'alažə'əle lguə'a lsaquə' chele ca' na' ṇa'a bachonlilažə'əle Diozən', na' bacho'ela'ole Diozən' ben' zo zejlicane. Len' zaquə' par güe'ela'ocho. ¹⁰ Na' chso'e dižə' can' chbezle əchoj Xi'ine' Jeso'osən' yoban' yide' yežlyo nga yetlas, be'en bosban Diozən' ladjo beṇə' guat ca'. Na' de'en chonlilažə'əcho Jeso'osən', Diozən' bito gone' chio'o castigw catə'ən əžin ža gone' castigw zejlicane che beṇə' ca' cui chso'onlilažə' Jeso'osən'.

2

Xšin Diozən' de'e ben Pabən' Tesalonican'

¹ Le'e nezczele beṇə' bišə', catə'ən bedəlanə'əto' le'e na' gwdixjue'ito' le'e dižə' güen dižə' cobə che Diozən' zochgua yelə' guac che'enə' len neto'. ² Nezele can' gwdi' gwxaquə'əto' Filiposən', can' boso'ožia boso'onitə' beṇə' ca' neto' lao gwdixjue'ito' che Jesocristən'. Pero na' Diozən' bene' ca cui bžebto' gwdixjue'ito' le'e dižə' güen dižə' cobə che'enə' la'anə'əczə de'e zan de'e besə'əžon par chixjue'eto'on. ³ De'en chatə'əyoito' le'e gwzenagle

che Diozən', bito nacho chonto' clelə na' nic chzelažə'əto' gonto' bi de'e mal, na' nic chene'eto' əxoayagto' le'e. ⁴ Diozən' nezene' de que zotezə zoto' chzenagto' che', na' de'e na'anə' gwleje' neto' par chyixjue'eto' dižə' güen dižə' cobə che'enə'. Ca' chaquən' chzeneto'on le'e. Chyixjue'ito'on le'e caguə par niç yebei beņə' de'en chonto' na'anə', sino par niç yebei Diozən' can' chonto'onə'. Le' nezene' yoguə'əte xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'ochon'. ⁵ Nezele can' chonto', ni šlinzə cuiņə' gwpeito' le'e len dižə' de'en cho'eto'onə', na' niqenə' xoayagto' le'e par niç gonle neto' bi de'en de chele. Cuiņ Diozən' nezene' de que can' naquən. ⁶ Na' nic chyiljlažə'əto' naclə gonto' par niç əso'eləo' beņə' neto'. Nique ənacho chene'eto' par niç le'e güe'elə'ole neto', na' nic chene'eto' yeziqūə'əchlə beņə' əso'elə'ogüe'e neto'. Zaquə'əto' par gonto' ca gwzenagle cheto' la fuers por ni che de'en bselə' Cristən' neto' par cho'eto' xtižə'enə', pero bito chonto' ca gwzenagle cheto' la fuers. ⁷ Nži'ito' le'e caczə nži'i to no'olə xi'ine' bi'i chosgol chosçha'ogüe'. ⁸ Na' de'en chaqueto' chele, cho'elento' le'e dižə' güen dižə' cobə che Diozən'. Na' caguə de'e na'azən' chonto', sino leczə chsanlažə' cuinto' chonto' xte ga zeləo chzaque'eto' par chaclento' le'e chedə' chaqueto' chele. ⁹ Za'aləžə'əczle beņə' bišə', catə'an gwzoto' len le'e lechgualə bento' žin xte jxaque'eto' par ben cuinto' mantener. Bento' žin teža na' do š'e'lə par niç cui bi gast əbzoto' le'e. Can' bento' gwdixjue'ito' le'e dižə' güen dižə' cobə che Diozən'.

¹⁰ Txenczən' nacle len Diozən' nezele ca güenə' bento' catə'an gwzolto' le'e chonlilažə'əle Jesocristən'. Benczəto' con can' chazlažə' Diozən'. Bento' par niç ni to cui no gwna de que napəto' dolə'. ¹¹ Nezele can' gotə'əyoito' le'e gwzenagle che Diozən' na' can' əbtipto' lažə' to tole can' chon to beņə' byo len xi'ine'. ¹² Bento' mendad de que gonšgacze de'e güen can' cheyalə' gon chio'o bagwlej Diozən' par nabi'e chio'o na' par gone' chio'o yelə' bala'an.

¹³ Bito chbezəto' cho'eto' yelə' choxcwlen che Diozən' can' bzenagle xtižə'enə' catə'an gwdixjue'ito'on le'e. Zacbe'iczele bito naquən xtižə' beņəçhən' sino naquən dižə' de'en chon Diozən' par cho'eto'. Na' de'en gwyejle'ele xtižə' Dioz na'anə' chša'an xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'. ¹⁴ Beņə' bišə', le'e bagoc chele can' goc che beņə' ca chəsə'ədopə chəsə'əžag cho'eləogüe'e Jesocristən' zan part Jodean', beņə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' ca chio'o chonlilažə'əchone'. Na' le'egatezə ca' baboso'oçhi' boso'osaquə' beņə' Izrael ca' beņə' gwlaž' chęga'aque' ca' chso'onlilažə' Jesocristən', na' can' boso'oçhi' boso'osaquə' beņə' gwlaž' chele ca' le'e. ¹⁵ Beņə' Izrael ca'anə' gwso'ote' Xancho Jeso'osən' can' gwso'ote' beņə' ca' gwso'elene' lega'aque' xtižə' Diozən' cana'. Na' leczə can' gwso'one' boso'olagzejə boso'olagzide' neto'. Na' xte ža neža por de'e cui chazlažə' Diozən' chso'one', na' leczə chso'one' contr yoguə'əlo' beņəçhən'. ¹⁶ Beņə' Izrael ca' choso'ožone' əgwzejni'ito' beņə' cui zjənaquə beņə' Izrael bi de'en cheyalə' goncho par niç cui yeyejcho lao yi' gabilən'. Can' chso'one' de'e na'anə' do tyemp choso'ozanch xtolə'əga'aque'enə'. Bagwçhoglao Diozən' chęga'aque' de que zejlicane yesə'əzi'e castigon'.

Pabən' gone'ene' žjezləne'e beņə' ca' nita' Tesalonican'

¹⁷⁻¹⁸ Na' neto' beņə' bišə', bachacchgüeito' chedə' bitochənə' le'i ljuežjcho, pero chonto' xbab chele. Nada' Pab zan las go'onda' deləna'a le'e, na' bchoj catə' beyiljlažə'əto' naclə gonto' par niç yęžagcho de'e yobla. Pero catə' gone'eto' yidəto' par deləna'əto' le'e, Satanasən' de'en chnabia' de'e

xio' ca' bito be'en latja. ¹⁹ Zoto' lez sotezə sole gonlilažə'əle Xancho Jesocristən'. Na' leczə chebeito' can' chonlilažə'əlene' na'a. Na' catə'an yide' yeto, soto' mbalaz güe'eto' dižə' can' chonlen'. ²⁰ Le'e chonle ca si'ito' yelə' bala'aŋ na' le'e chonle ca zoto' mbalaz.

3

¹⁻² Na' cuich bchejeto' laogüe de'en cui chle'i ljuējzjon'. De'e na'anə' bselə'əto' beŋə' bišə'əcho Temtion' gan' zolenə' na' bega'aŋ netəzəto' Atenas nga. Temtion' naque' beŋə' güen xšin Diozən' na' chone' txen len neto' chyixjue'eto' dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in beŋə' che Cristən'. Bselə'əto'one' btipəche' lažə'əle na' bedəyene' ca benlilažə'əchle Cristən'. ³ Bselə'əto'one' gan' zolenə' par ničh ni tole cui gaquəžejlažə'əle bixchen' chy'i chzaquə'əle, chedə' la' baŋezele Diozən' nsi'e xneze techo yelə' yašə' yelə' zi' yežlyo nga. ⁴ Catə'an gwzolento' le'e antslə bzeneto' le'e de que yoso'ochi' yoso'osaquə' beŋə' chio'o. Na' nezele de que bachac can' gwnato'onə'. ⁵ Na' laogüe cuich chchejda' de'en cuichəŋə' le'i ljuējzjcho, bselə'a Temtion' gan' zolenə' par ničh gwnezdə' šə zdaczle chonlilažə'əle Cristən'. Go'onda' ənezda' šə bagwzoi gwxiye'enə' bxoayaguən le'e. La' šə babxoayaguən le'e, bendadto' xšin Dioz na'anə' entr le'e šə ca'.

⁶ Beyacxenlazə'əteto' catə' belə' Temtion' de'en bide' gan' zolenə'. Bedəyezejni'ine' neto' ca güenŋə' chonle chonlilažə'əle Cristən' na' chaquele che yoguə'əloł beŋə'. Na' leczə gwne' can' chi' yichjle neto' na' can' zelažə'əle yežagcho de'e yoblə leczə can' chene'e neto'. ⁷ Ca'aczən' beŋə' bišə', ne'e chžaglaoto' na' ne'e chy'i chzaquə'əto' pero babeyondiplažə'əto' gwnezeto' de que zotezə zole chonlilažə'əle Cristən'. ⁸ De'e li babeyacxenlazə'əto' na' zoto' mbalaz de'en zotezə zole chonlilažə'əle Xancho Cristən'. ⁹ Na' de'e na'anə' lechgualə chebeito' lao Diozən' can' chonle na' cho'echguato' yelə' choxcwlen che' can' chaclene' le'e. ¹⁰ Lechgualə chonto' orasyon do ža do yel chnabeto'one' gone' ca le'i ljuējzjcho ničh əgwzejni'icheto' le'e par ničh šejchle gonlilažə'əchlene' chedə' bitonə' gonlilažə'əlene' can' chene'e Diozən'.

¹¹ Chnabeto' Xacho Diozən' na' len Xancho Jesocristən' əso'e latja yedəzlanə'əto' le'e. ¹² Na' chnabeto' Xanchon' gone' ca gaquəche che ljuējzjle tole yetole na' gone' ca gaquəchele che yoguə' beŋə'ch con catezən' chaqueto' che le'e. ¹³ Chnabczəto'one' gone' ca gaquə la'ažda'olen' xi'ilažə' lao Xacho Diozən' sin cui bi dołə' gaple catə'an yidə Xancho Jeso'osən' de'e yoblə nche'e yoguə'əloł beŋə' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'ena'.

4

Pabən' bzejni'ine' can' chene'e Diozən' yesə'əzo yesə'əbeze'

¹ Na'a ža beŋə' bišə', bačh bsd blo'ito' le'e gonle can' chene'e Diozən', na' bačh zole chonle ca'. Na' de'en chonlilažə'əle Xancho Jesocristən' chatə'əyoito' le'e na' chonto' mendad əžja' aquəchle gonchle de'en chene'e Diozən'.

² Baŋezczele de que de'en bento' mendad gonle naquən de'en na Xancho Jeso'osən'. ³ Diozən' chene'ene' sotezə socho gaccho beŋə' la'aždao' xi'ilažə'. Na' bito chene'ene' cuejyichjcho no'ol checho o be'en checho par solencho beŋə' yoblə, na' bito chene'ene' əgwžə' xtocho. ⁴ Na' leczə chene'ene' əneze totole naquən' cheyalə' chiljle xo'ollen' sin cui gaple dołə' na' sin cui no əŋa de que chonle de'e mal. ⁵ Bito gonlebele beŋə'

ca cui chso'onlilažə' Diozən' na' čhiljle xo'olle par gonle can' chzelažə' la'ažda'omallen', sino čhiljlēne' par solenlēne' can' chene'e Diozən'. ⁶ Ni tole bito cheyalə' solenle no'ol che beŋə' yoblə čhedə' la' contr be'en che' na' gonle šə gonle ca'. Babe'eto' dižə' antslə par bosnise'to' le'e de que Xančon' chnežjue' castigw che beŋə' chso'on bitə'ətezə de'e malən' zjənac ca'. ⁷ Diozən' gwleje' chio'o par gaccho beŋə' la'aždao' xi'ilažə', caguə par co'o xtocho o goncho bichlə de'e mal ca' zjənac ca'. ⁸ De'e na'anə notə'ətezle šə nacle beŋə' godenag len de'e ca' chsed chlo'ito' le'e, che Dioz nan' cui chzenagle, caguə che netəzəto'. Le'enə' beŋe' chio'o Spirit che'enə' čhedə' chene'ene' gaccho beŋə' la'aždao' xi'ilažə'.

⁹ Bito chyažjele gwzoja' le'e par ənezele de que cheyalə' gague che ljuežj chio'o chonlilažə'əcho Diozən'. Dioz na'anə' babsedene' le'e par nič chaque che ljuežjle tole yetole. ¹⁰ Na' can' bachaquele che yoguə' beŋə' bišə'əcho ca' nitə' doxen Masedonian'. Na' chatə'əyoito' le'e beŋə' bišə', legaquəche čhega'aque'. ¹¹ To tole le'e yeyiljlažə' naclən' gonle žin par nič sole binlo len xbab de'en yo'o lo'o yičjla'ažda'olen' na' bito con ggüiale bi chso'on beŋə' yoblə. Na' gonle bitə'əzə žin yixə' o žin de'e de yo'o can' bento' mendad. ¹² Le'e gon ca' par nič beŋə' ca' cui zjənaquə txen len chio'o bito yesə'əne' mal čhele, na' leczə par nič cui gaguə falt šə bi de'en chyažj chčhinele.

Can' gaguə catə'an yidə Jesocristən' de'e yoblə

¹³ Le'egatezə ca' beŋə' bišə', chene'eto' ənezele can' gac che beŋə' guat ca', beŋə' ca' gwso'onlilažə' Diozən' lao gosə'anite'e yežlyon'. Chene'eto' ənezelen par nič cui sole trist ca' tristan' chəsə'anitə' beŋə' yeziquə'əchlə catə' chat no chat čhega'aque' la' cui nite'e lez žjəsyə'əzoe' len Diozən'. ¹⁴ Nezecho gwso'ot beŋə' Jeso'osən' na' bebane' ladjo beŋə' guat ca'. Le'egatezə ca' nezecho de que Diozən' gone' par nič yidə Jeso'osən' de'e yoblə na' nche'e beŋə' ca' bagwsa'at con beŋə' gwso'onlilažə' le'.

¹⁵ Na' dižə' nga chzeneto' le'e naquən xtižə' Xancho Jeso'osən' de'en none' mendad gwzeneto'. Chio'o mbancho na'a chonlilažə'əchone', šə ne'e mbancho catə'an yide' de'e yoblə, bito nacho yobəch yežaglaochone' cle ca beŋə' ca' bagwsa'at. ¹⁶ Na' ca naquə Xancho Jeso'osən', cuine'en yetje' le'e yoban', na' əŋe' zižjo gone' mendad yesyə'əban beŋə' guat ca', na' to angl əblaonə' əŋe', na' yenecho cuež trompet che Diozən'. Nach beŋə' ca' bagwsa'at beŋə' ca' gwso'onlilažə' Cristən' lega'acteque' yesyə'əbane' ladjo beŋə' guat ca'. ¹⁷ Na' te na' chio'o chonlilažə'əchone' šə ne'e mbancho yežlyo nga, gon Diozən' par nič txen len lega'aque' šepcho le'e yobanə' to lo'o bejw na' yežaglaoch Xancho Jeso'osən' le'e yobanə'. Nach žjəyecho len le' zejlicane. ¹⁸ De'e na'anə' ledogwtipəchlažə' ljuežjcho tocho yetocho güe'echo dižə' can' gaguə.

5

¹ Beŋə' bišə', bito chyažjen gwzoja' le'e par gwzenda' le'e bi ža bi orən' yidə Xancho Jeso'osən' yeto. ² Nezele de que gwžin ža əgwnežjue' castigw che beŋə' ca' chso'on de'e malən'. Senyale' lega'aque' can' chon to beŋə' bguan beŋə' chda še'elə. ³ Na' šlac chəsə'əna beŋə' zan: "Mban' zocho, bitobi gaguə čhecho", catə' to de repentzə əžin ža əgwnežjue' castigw čhega'aque'enə'. Can' chac che no'olə catə' to de'e repentzə chaque' bes che yelə' sannə', ca'atezəcən' gaguə che beŋə' ca' cui zjənita' probnid catə'an əgwnežjo Xancho Jeso'osən' castigw čhega'aque'enə'. Bito gaguə

yoso'oxonje'. ⁴ Pero chio'o beṇə' bišə', chio'o cui nḥol̄ yichjla'ažda'ochon', de'e na'anə' bito adolə'əcho senyal Xanchoṇ' chio'o catə'an əžin ža əgwnežjue' castigw che beṇə' ca' cui chso'onlilaže'ene', na' bito gac checho can' chac che beṇə' chzenyal bguannə' le' to de repentza. ⁵ Bayo'o be'eni' che Diozan' lo'o yichjla'aždao' yogua' chio'o, na' de'e na'anə' bito choncho de'e mal can' chso'on beṇə' ca' ne'e nḥol̄ yichjla'ažda'oga'aquen'. ⁶ Cheyalə' gonyanə'əcho xbab naquən' chene'e Diozən' goncho na' ṇabia' cuincho par goncho can' chazlaže'enə' par niḥ bito bi gac checho catə' əgwnežjo Xancho Jeso'osən' castigw che beṇə' ca' cui chso'onlilaže'ene'. Beṇə' ca' cui chso'on cas che' gwxaquə'əlebəga'aquene' ca beṇə' zjəntas. ⁷ De'en zjənḥol̄ yichjla'ažda'oga'aquene' gwxaquə'əlebəga'aquene' ca beṇə' zjəntas na' ca beṇə' chəsə'əzože. ⁸ Pero chio'o bayo'o be'eni' che Diozən' lo'o la'ažda'ochon'. De'e na'anə' cheyalə' ṇabia' cuincho par goncho can' chazlaže'enə'. Cheyalə' gonlilažə'əcho Diozən' na' gaque che ljuəžjcho na' yebeicho de'en nezecho žjəyecho len Diozən'. Šə goncho yogua' de'e ca' gaquəlenən chio'o par niḥ bitobi gac checho catə' gwnežjo Xancho Jeso'osən' castigw che beṇə' ca' cui chso'onlilaže'ene'. Gaquəlenən chio'o ca xa soldad de'en naquə de'e ya chaclənən le' par niḥ cui bi chac che' catə' chdīləlen beṇə' le'. ⁹ Caguə gwlej Diozən' chio'o par niḥ gone' castigw chechon'. Gwleje' chio'o par niḥ chonlilažə'əcho Xancho Jesocristən' na' cui yeyejcho lao yi' gabilən'. ¹⁰ Jesocrist na'anə' bnežjw cuine' por ni checho catə'an gwso'ot beṇə' le' par niḥ sotezə socho len le' lao mbancho na' leczə ca' catə' bagotcho. ¹¹ De'e na'anə' le'e gwtiplažə' ljuəžjle tole yetole na' le'e gaclen ljuəžjle par niḥ sotezə sole gonlilažə'əchle Jesocristən' con can' chonczle.

Pabən' bzejni'ine' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' can' cheyalə' so'one'

¹² Chatə'əyoito' le'e beṇə' bišə', gaṇle respet beṇə' ca' chso'on xšin Xancho Jesocristən' entr le'e choso'ogüia choso'oye' le'e na' choso'ozejni'ine' le'e naquən' cheyalə' so cuezle. ¹³ Gapəchguaga'aclene' respet na' gaquəchgüeile chega'aque' chedə' la' xšin Xancho nan' chso'one'. Na' le'e len lega'aque' le'e so binlo tole yetole.

¹⁴ Le'egatezə ca' beṇə' bišə', le'e güe' consejw beṇə' cui chse'ene so'on žin, na' le'e gwtiplažə' beṇə' chsa'aquene' zdebə choso'ozenague' che Jesocristən', na' le'e gaclen beṇə' cuinə' se'ejni'išaogüe'ene' naquən' cheyalə' so'one'. Leso legapə yelə' chxenlažə' len yogua'əlol beṇə'.

¹⁵ Šə bi de'e mal chso'on beṇə' len le'e legon byen cui yoži'ile de'e mal len lega'aque'. Zejli leyejiljažə' naclən' gonle güen len ljuəžjle tole yetole na' len notə'ətezəchlə beṇə'.

¹⁶ Do tyempte le'e yebei. ¹⁷ Lesotezə lesa legon orasyon. ¹⁸ Legüe' yelə' choxcwlen che Diozən' bitə'ətezə de'en chac chele, chedə' can' chene'ene' gon chio'o chonlilažə'əcho Cristo Jeso'osən'.

¹⁹ Bito gwžonle gon Spirit che Diozən' can' chene'en len le'e o len beṇə' yoblə. ²⁰ Le'e gon xbab de que to de'e zaque'e chso'on beṇə' chəsə'əyixjui'e de'en bagož Diozən' lega'aque'. ²¹ Na' legonyanə' xbab che yogua'əlol dižə' de'en chso'e par niḥ gonən chele yogua' de'en naquə güen. ²² Na' bito gonle bitə'ətezə de'e naquə de'e mal.

²³ Diozən' chone' ca chzo chbezcho binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'ochon'. Na' chṇabda'ane' gone' par niḥ gacle beṇə' la'aždao' xi'ilažə'. Na' leczə gonšgüe' par niḥ bito bi de'e mal gonle len

yichjla'ažda'olen' na' nic len cuerp chelen' par nič bito bi dolə' gaple catə'an yidə Xancho Jesocristən' yeto. ²⁴ Diozən' ben' bagwleje' chio'o par naccho xi'inə' chone' complir can' ne'enə', na' de'e na'anə' gone' par nič güe'elažə'əle gonle can' chazlaže'enə', na' gone' par nič cui gaple dolə'.

Pabən' gwnabe' gaquəlen Diozən' beṇə' Tesalonica ca'

²⁵ Beṇə' bišə' le'e so le'e gon orasyon par neto'.

²⁶ Na' catə' chežagle leyolgüiž ljuežjle dižə' šao' par nič gachia' de que chaque che ljuežjle.

²⁷ Can' na Xancho Jesocristən', chona' mendad gwlable cart nga par əse'ene yoguə'əloḷ beṇə' bišə'əcho ca' nitə' gan' zolenə'.

²⁸ Na' sotezə sošga Xancho Jesocristən' gaquəlenšgue' le'e. De'e na'azən' chzoja' ṇa'a. *Pab*

Cart Egwchope De'en Bzoj San Pabən' Par Beṅə' Tesalonica Ca'

Pabən' len beṅə' l'juežje' ca' bos'o'ozoje' beṅə' ca' chso'elaogüe'e Jesocristən'

¹⁻² Nada' Pab chzoja' le'e chdopə chžagle cho'ela'ole Xacho Diozən' na' Xancho Jesocristən' lao' syoda Tesalonican'. Na' nada' lena' Silbanon' na' Temtion' chṅabto' lao' Xacho Diozən' na' Xancho Jesocristən' əsa'aclenšgue' le'e na' so'onšgue' ca so cuezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'.

Catə'an yidə Cristən' de'e yoblə Diozən' əgwnežjue' castigw che beṅə' ca' chso'on de'e malən'

³ Beṅə' bišə', neto' cheyalə' sotezə soto' güe'eto' yelə' choxcwlen che Diozən' por le'e can' choncəto'. Naquən güen chonto' ca' la' zda chonlilažə'əchle Diozən' na' zdach chaquele che l'juežje. ⁴ De'e na'anə' chebeito' cho'eto' xtižə'əlen' len yeziqə'əchlə beṅə' ca' bagwlej Diozən' par chəsə'əadopə chəsə'əžague' chso'elaogüe'e Jesocristən' ga yoblə. Cho'eto' dižə' ca' güennə' chonle de'en chgo'o chchejlažə'əle len de'en choso'olagzejə choso'olagzidə beṅə' le'e na' can' zotezə zole chonlilažə'əle Diozən' la'anə'əczə de'e zan de'e chžaglaole. ⁵ Na' ca' naquə zotezə zole chonlilažə'əle Diozən' nezecho de que zdacze' licha par choglaogüe'en nac gaquə che to to beṅəch. Na' le' cho'e latjə chyi' chzaquə'əle par nič əne' de que zaque'ele par yeyejle yoban' gan' zoe' chnabi'e.

⁶ Na' naquəczən licha can' chon Diozən' chchi' chsaque'e beṅə' chosə'əchi' chosə'əsaquə' le'e. ⁷ Le'e na' len neto' chyi' chzaquə'əcho na'a, pero Diozən' gone' ca cuezə yoguə'əte de'en chyi' chzaquə'əchon' catə'an le'icho yetj Xancho Jesocristən' le'e yoban' len angl che' ca' beṅə' ca' zjənapə yelə' guac. Yide' nychje' yi' bel. ⁸ Na' gwnežjue' castigw che beṅə' ca' cui zjənombia' Diozən', na' nic gwse'ejle'e che dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in chio'o che Xancho Jesocristən'. ⁹ Lega'aque' əsa'aque' castigw zejlicəne. Cuat yesyə'əžine' lao' Diozən', nic əse'en yesə'əle'ine' yelə' guac xen che'enə' na' yelə' chey che'eni' che'enə'. ¹⁰ Yidə Jesocristən' de'e yoblə catə'an əžin žanə', par nič chio'o chonlilažə'əchone' na' bagwlej Diozən' chio'o par naccho lažə' ne'enə' yoguə'əcho güe'echone' yelə' bala'an' na' yebanecho ca güennə' naque'. Txen len le'e güe'echone' yelə' bala'an' na' yebanecho ca güennə' naque', chedə' lenle chejle'ele che dižə' de'en be'elento' le'e.

¹¹ De'e na'anə' chontezəto' orasyon par le'e. Chṅabeto' Diozən' gaquəlene' le'e gonle ca əne' de que zaquə'əle par de'en gwleje' le'e nacle xi'ine'. Na' chṅabto' gaquəlene' le'e len yelə' guac che'enə' par nič yeyož gonle yoguə' de'e güen de'en bagwchoglaole gonle na' len biquə'əchlə de'en chene'ele gonle laogüe de'en chonlilažə'əlene'. ¹² Chṅabto' gonle ca si' Xancho Jesocristən' yelə' bala'an, na' le' gone' ca si'ile yelə' bala'an chedə' Xacho Diozən' na' Xancho Jesocristən' chsa'aclene' le'e.

2

Echoj ben' gonchgua de'e malən'

¹ Beṇə' bišə', de'e yoblə əchnia' le'e ca naquən' yidə Xancho Jesocrisṭən' yeto par deyetoḃe' chio'o žjəyecho txen len le'. ² Babzejni'ito' le'e can' gaquə, na' de'e yoblə chatə'əyoito' le'e legonyanə' xbab par niḃ cui cuejyichjle de'en babsed bablo'ito' le'e. Na' leczə bito gaquəžejlažə'əle šə no yidaclə dezejni'ine' le'e de que Spirit che Diozən' bagwan de que babžin ža əgwnežjo Xancho Jeso'osən' castigw che beṇə' ca' cui chso'onlilažə'ene'. Na' nic gaquəžejlažə'əle šə bi rson yenele o šə la'acłə no cart fałs de'e chon choa'a ənia' de que babžin žan'. ³ Bito güe'ele latjə no xoayag le'e šə bi əṇe' o šə bi de'e gone'. La' catə'an ze'e yidə Xancho Jeso'osən' par əgwnežjue' castigon' beṇə' zan əsa'ase' contr Diozən' na' leczə cana' əchoj to beṇə' blao beṇə' gonchgüe' de'e mal contr Cristən'. Be'enan' əgwnežjo Xancho Jeso'osən' castigw che' zejlicane. ⁴ Gon cuine' xen na' gone' contr Diozən' na' contr bitə'ətezəchlə de'en chse'ejni'alažə' beṇə'. Na' cui'e lo'o yo'odao' əblao gan' chse'ejni'alažə' beṇə' Diozən' na' əṇe' de que naque' Dioz.

⁵ Cheyalə' əžjsa'alažə'əle de que catə'an gwzoa' len le'e bzejni'ida' le'e can' gaquə catə'an yidə Jesocrisṭən' de'e yoblə na' can' gaquə catə'an ze'e yidə'. ⁶ Na' nezczele de'en chžon əchoj ben' gonchgua de'e malən', pero catə'an babžin ža bžin or nan' əchoje'. ⁷ Bachac de'e malən' na'a de'en naquə contr Diozən' pero nengašə'an. Na' gwžin ža la'alaon catə' cuich zo de'en chžon gaquə de'e malən'. ⁸ Cana'achən' əchoj beṇə' blao ben' gonchgua de'e malən'. Pero Xancho Jeso'osən' yide' nse'e yelə' guac xen che'enə' na' yonitlaogüe'ene' la' catə' le'ine' Xancho' na' yenene' dižə' de'en güe' Xancho' nach gate'. ⁹ Na' ca naquən' əchoj ben' gonchgua de'e malən', Satanas de'en chnabia' de'e xio' ca' gonən par niḃ əchoje' na' gonən par niḃ gapəchgüe' yelə' guac na' par niḃ gone' miłagr na' bichlə de'e zaque'e yesyə'əbane beṇə' parzə əxoayague' lega'aque'. ¹⁰ Yoguə' claste de'e mal gone' əxoayague' beṇə' ca' banaquən əgwnežjo Xancho Jeso'osən' castigon' zejlicane. Na' ca naquə dižə' li de'en zaquə' par se'ejle'e par niḃ cui žjəya'aque' lao yi' gabilən', bito yesyə'əbeine'en. De'e na'anə' əgwnežjue' lega'aque' castigw zejlicanen'. ¹¹ Na' de'e na'anə' Diozən' gone' par niḃ gaquə yichjla'ažda'oga'aque'enə' žchol' na' yoso'ozenagzeche' che dižə' güenlažə'anə'. ¹² Nach Xancho Jeso'osən' əgwnežjue' lega'aque' castigon' zejlicane chedə' besyə'əbeichene' de'e malən' na' bito gwse'ejle'e che dižə' li che Xancho'.

Diozən' chbeje' beṇə' par gone' ca cui žjəya'aque' lao yi' gabilən'

¹³ Beṇə' bišə', chaque Xancho Jesocrisṭən' chele. Na' ca naquə neto' ža, cheyalə' sotezə soto' güe'eto' yelə' choxcwlen che Diozən' de'en gwleje' le'e catə'an cuinə' xe yežlyon' par niḃ bene' ca cui yeyejle lao yi' gabilən'. Na' catə'an gwzolaole chejle'ele che dižə' li che Diozən' nach bsele'e Spirit che'enə' chonən par niḃ nacle beṇə' la'aždao' xi'ilažə'. ¹⁴ Par cui yeyejle lao yi' gabilən' gwlej Diozən' le'e. Na' de'en gwyejle'ele che dižə' güen dižə' cobə che Diozən' de'en be'elento' le'e, əžin ža catə'an cuin Diozən' goṇe' le'e yelə' bala'an ca de'en de che Xancho Jesocrisṭən'.

¹⁵ De'e na'anə' beṇə' bišə', lesotezə leso legonlilažə' Diozən'. Na' le'e talentezə de'en bzejni'ito' le'e, šə dižə' de'en be'elento' le'e o šə de'en babzjo'to'. ¹⁶⁻¹⁷ Xacho Diozən' chaquene' checho. Na' de'en nži'ilažə'e chio'o na'anə' bsele'e Xi'ine'enə'. Can' ben Diozən' par niḃ zocho mbalaz zejlicane na' par niḃ zocho lez gone' güen len chio'o. Na' chnabda' cuin Xancho Jesocrisṭən' txen len Xacho Diozən' yoso'otipšgue' lažə'əle na' əsa'aclenšgue' le'e par niḃ gonle porzə de'e güen na' güe'ele por dižə' güen.

3

Gwnab Pabən' so'one' orasyon par le' len beṇə' ljuēžje' ca'

¹ Na'a ža beṇə' bišə', gonšgale orasyon par neto' ničh yob žjətičjue'ito' che Xancho Jesocristən' doxenlə na' par ničh beṇə' yeziqə'əchlə yob so'one'en chega'aque' catə' se'enene'en can' baben le'e. ² Bia'aczə nitə' beṇə' mal beṇə' cui so'onlilažə' Xancho Jesocristən' na' zjənaljəga'aque'ne'. De'e na'anə' leczə ṇabšgale par ničh beṇə' ca' bito yesə'əžone' čhičjue'eto' xtižə' Xancho Jesocristən'. ³ Xancho Jesocristən' zotezə zoe' chone' complir can' ne'enə' na' leczen' gaquəlene' le'e par ničh sotezə sole gonlilažə'alene'. Na' leczə le'enə' əgwcuasə' gwcue'eje' le'e len de'e malən'. ⁴ Na' zoto' segor de que chaclencze' le'e par ničh chonle can' babento' mendadən' na' zoto' lez gaquəlene' par ničh nitə'əczle gonle ca'. ⁵ Na' chṇabda' Xancho Jesocristən' gone' ca' gaquəchele che Diozən'. Na' leczə chṇabda'ane' gone' ca' sotezə sole gonlilažə'alene' can' ben Jesocristən' gwzotezə gwzoe' benlilažə'əchgüe' Xe' Diozən' lao yoguə'əlołte de'en gwdi' gwxaque'e yežlyo nga.

Pabən' bene' mendad so'one' žin par so'on cuinga'aque' mantener

⁶ Beṇə' bišə', chzeneto' le'e can' chon Xancho Jesocristən' mendad. Bito cheyalə' gonle txen len no beṇə' bišə'əchon' šə' naque' beṇə' xagüed o šə' bito chzenague' che de'en əbsed əblo'ito' le'e. ⁷ Neto' syempr bento' žin catə'an gwzoto' len le'e, na' de'e na'anə' nezczele de que cheyalə' sole gonle žin. ⁸ Bito be'eto' latjə' no gon neto' mantener, sino que bento' žin pesad teža na' lente do še'elə' par ničh ben cuinto' mantener na' ničh ca' bito əbsoto' le'e gast. ⁹ Zaquə'əczəto' par gonle neto' mantener catə'an gwzoto' bento' xšin Diozən' gan' zolenə' pero ben cuinto' mantener ničh blo'ito' le'e de que can' cheyalə' gonle. ¹⁰ Catə'an gwzoto' len le'e bento' mendad gwnato': "Šə' no cui gone' žin, bito güe'ele latjə' gaogüe'." ¹¹ Pero na' babeneto' dižə' de que balle bito bi žin chonle, con nitə'əle chgüiale bin' chso'on beṇə' yoblə. ¹² Na' šə' nole chgüedle na' bito bi bi žin chonle, chonto' mendad na' chatə'əyoito' le'e gonle can' chene'e Xancho Jesocristən'. Legonšazə byen leyezolao legon žinnə' par ničh gon cuinle mantener, na' leso lecuezə binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'.

¹³ Na' yoguə'əle beṇə' bišə', bito žjəxaquə'əlažə'əle gonle de'e güen. ¹⁴ Chonto' mendad əgwzenagle che yoguə' de'en babzojto' le'e. Na' šə' no gon godenag, le'e gwzoe' to šla'alə. Bitoch gonle txen len le' par ničh gaquene' zto' che de'en chone'enə'. ¹⁵ Pero la'anə'əczə šə' babzolene' to šla'alə, bito gue'ilene', sino əgwzejni'ilene' dižə' šao' chedə' la' naque' beṇə' bišə'əcho.

Pabən' gwnabene' Diozən' gaquəlene' beṇə' Tesalonica ca'

¹⁶ Xancho Jesocristən' chone' ca' chzo chbezcho binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'ochon'. Na' le'enə' gonšgacze' par ničh so' cuezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen' dote tyemp bitə'ətezə de'en chac. Sošgacze' len yoguə'əle.

¹⁷ Na' chzenda' le'e de que cuincza' nada' Pabən' chzoja' part dao' che cart nga chguapa' le'e diox. Can' choncza' len yoguə' cart de'en əchseła'a par ničh nacbia' de que nadan' chseła'an, la' banombi'aczele can' chzoja'. ¹⁸ Xancho Jesocristən' gaquəlenšgue' yoguə'əle. De'e na'azən' chzoja' ṇa'a. *Pab*

Cart Nech De'en Bzoj San Pabən' Par Temtion'

Pabən' chzoje' cart par Temtion'

¹ Nada' Pab naca' apostol che Jesocristən'. Diozən' babebeje' chio'o xni'a de'e malən' na' zocho lez gon Cristo Jeso'osən' par niçh žjəyezochō len Diozən'. Lega'aque'enə' gwso'one' mendad par naca' apostol. ² Na' chzoja' le' Temtio dao'. Banona' le' ca xi'ina' laogüe de'en bsd blo'ida' le' par chonlilažo'o Xancho Cristo Jeso'osən'. Chona' orasyon chnaba' lao Xacho Diozən' na' lao Xancho Cristo Jeso'osən' əsa'aclenšgue' le', na' yesyə'əyašə' yesyə'əži'ilaže'e le', na' so'onšgue' ca so cuezo' binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'ogo'onə'.

Nitə' beṇə' choso'osed choso'olo'ine' dižə' güenlažə'

³ Cata'ən gwza'a Efeson' par gwy'a Masedonian', goža' le' yega'ano' Efeson'. Bena' mendad yega'ano' par niçh əgwzejni'ido' balə beṇə' nitə' na' de que cuich yoso'osed yoso'olo'ine' bitə'ətezə dižə' de'en cui zdan txen len xtižə' Diozən'. Na' che'enda' sotezo' gono' ca'. ⁴ Na' leczə bzejni'iga'aque' de que bitoch cue' yichjga'aque' che de'e xaxta'ocho ca'. Dia chega'aque' ca' zjənaque' beṇə' zan. Na' de'e zan cuent chso'e chega'aque'. Gaquəyožcho šə cue' yichjcho che de'e ca'. Na' bito chsa'aclenən chio'o par niçh gonlilažə'əcho Diozən' can' chene'ene' goncho.

⁵ Cheyalə' əgwzejni'icho beṇə' par niçh so'onlilaže'e Diozən' do yichj do lažə'əga'aque' na' so'e latjə yeya' yeyib Diozən' yichjla'ažda'oga'aque'enə'. Na' šə so'one' ca' nachən' sa'acbe'ine' lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə' de que bito bi de'e mal chso'one'. Egwzejni'icho lega'aque' so'one' ca' par niçh əsa'aquene' che Diozən' na' che ljuežjga'aque'. ⁶ Nitə' beṇə' bagosə'əque'e nez malən'. Bito chso'onlilaže'e Diozən' do yichj do lažə'əga'aque'. Bito chso'e latjə yeya' yeyibe' yichjla'ažda'oga'aque'enə' na' zjənezene' de que chso'one' de'e mal. De'e na'anə' chso'echgüe' dižə' de'e bito bi zaquə'ən. ⁷ Chse'enene' yoso'osed yoso'olo'ine' beṇə' yoblə lei de'en bzoj de'e Moisezan' len bito chse'ejni'ine' bi dižə'ən chso'e na' nic chse'ejni'ine' bi zeže de'e ca' chəsə'əne' zjənaquən de'e žialao xen goncho.

⁸ Na' nezecho de que lein' naquən güen con šə gwchinchon par əgwzejni'icho beṇə' de que bito cheyalə' so'one' de'e mal. ⁹ Cheyalə' nezecho de que beṇə' ca' bachso'on can' chene'e Diozən' bito chəsə'əyažjene' to lei de'e gwzejni'in lega'aque' de que cheyalə' so'one' de'e güen. Diozən' bnežjue' lein' par beṇə' ca' cui chso'on can' nan na' par beṇə' godenag ca' na' par beṇə' ca' cui chso'elao' le', na' par beṇə' ca' chso'ontezə chso'one' de'e malən', na' par beṇə' ca' cui chso'on cas che Diozən', na' par beṇə' ca' chesə'əgue'i de'en naquə de'e zaque'e lao Diozən', na' par beṇə' ca' chso'ot xaxna'aga'aque', na' par yeziquə'əchlə beṇə' güet beṇə'. ¹⁰ Na' leczə bnežjue' lein' par beṇə' ca' chesə'əgo'o xtoga'aque' na' par beṇə' ca' chesə'əbejyichje' no'ol chega'aque' o be'en chega'aque' par chəsə'əzolene' beṇə' yoblə, na' par beṇə' byo ca' chesyə'əzolentež ljuežj beṇə' byoga'aque', na' par beṇə' chəsə'əche'e beṇə' yoblə la fuers na' chesə'ədi'ene' lao na' beṇə' yoblə, na' par beṇə'

güenlažə', na' par beṇə' ca' chsa'ac testigw fals contr ljuežjga'aque' lao jostis, na' par notə'ətezəchlə beṇə chso'on contr dižə' güen de'en chsed chlo'icho che Diozən'. ¹¹ Lei na'anə' chonən txen len dižə' güen dižə' cobə che Diozən' ben' cho'ela'ochə. Na' le'enə' babene' lao na'a par chyixjui'a dižə' cobə che'enə' de'en naquə de'e güen juisy.

Pabən' be'e yelə' choxcwlen che Diozən'

¹² Cho'a yelə' choxcwlen che Xancho Jesocristən', chedə' le'enə' chone' fuers balor chia' par chyixjui'a xtiže'enə'. Na' le'enə' gwleje' nada' par gona' xšine'enə' chedə' gwnezene' de que zotezə zoa' chona' complir can' cheyalə' gona'. ¹³ Lechgualə bachaclene' nada', len antslə ze'e gombi'ane' bžia bnita'ane' na' gwzi'ičhiža'ane', na' bchi' bsaca'a beṇə' ca' chso'onlilaže'ene'. Beyašə' beži'ilaže'e nada' la'aṇə'əczə bena' ca' chedə' cuiṇə' gonlilaža'ane' na' bito gocbe'ida' bin' chona'. ¹⁴ Na' Xancho Cristo Jeso'osən' blo'ine' nada' catequən' nži'ilaže'e nada' ca de'en chaclene' nada' par niç bachonlilaža'ane' na' bachacda' che yeziquə'əchlə beṇə' laogüe de'en ngoda'a txen len Cristo Jeso'osən'.

¹⁵ Dižə' quinga naquən de'e li na' zjəzaquə'ən par šejle'echo, de que "Jesucristən' bide' yežlyo nga par niç chebeje' beṇə' xni'a de'e malən'." Na' nada' chacda' goca' le'ezelaogüe beṇə' güen de'e mal. ¹⁶ Pero la'aṇə'əczə goca' le'ezelaogüe beṇə' güen de'e mal, Jesocristən' beži'ilaže'e nada' par niç blo'e catec yelə' chxenlažə' nape'. Na' de'en beži'ilaže'e nada' yoguə' beṇə' ze'e so'onlilaže'ene' na' ze'e yesə'əzi'e yelə' mban zejlicane sa'acbe'ine' de que nape' yelə' chxenlažə' xen. ¹⁷ Ledoye'elaoch Rei chechon' na'a na' zejlicane, ben' cui te chei na' zoe' zejlicane. Cheyalə' güe'echone' yelə' bala'ṇ. Le'enə' cui no chac le'i, na' naque' beṇə' sin'. Tozə le' zaque'e par güe'ela'ochone'. Na' can' naquəczən.

¹⁸ Xi'inda'ogua'a Temtio, de'e quinga chzoja' le' le'e cart nga, chona' mendad gono' xšin Diozən' do yichj do lažo'o la'aṇə'əczə catə' naquən zdebə. Che'enda' žjasa'alažo'o can' gwso'on beṇə' golə' blao entr chio'o chonlilažə'əcho Cristən', bagwso'e dižə' bosə'ozenene' chio'o de que bagwlej Diozən' le' par gono' xšine'enə'. Benšga xšin Diozən' can' gosə'əne'. ¹⁹ Na' leczə gwzo cheçh gonlilažo'o Cristən', na' gono' ca ənezdo' lo'o yichjla'aždaogo'o de que bitobi de'e mal chono'. Balə beṇə' bito besyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'enə' la'aṇə'əczə gosə'ənezene' lo'o yichjla'aždaoga'aque'enə' de que bagwso'one' de'e malən', na' de'e na'anə' bitoch chso'onlilaže'e Diozən'. ²⁰ Can' bagwso'on Imeneo na' Ljandr. Chžona' so'on beṇə' ca' txen len chio'o chonlilažə'əcho Cristən' na' chṇabda' Diozən' güe'e latjə gon Satanasən' con nac chene'en len lega'aque' par niç əsa'acbe'ine' de que bito cheyalə' yoso'ožia yoso'onite'e Diozən'.

2

Nac cheyalə' goncho orasyonnə'

¹ Na' chnia' le' de yeto de'en naquə de'e žialao gon yoguə'əcho. Catə' ndopə nžagcho par cho'ela'ochə Diozən' cheyalə' goncho orasyon par yoguə'əloł beṇə', ṇabcho gaquəlen Diozən' lega'aque', na' güe'echo yelə' choxcwlen che Diozən' por lega'aque'. ² Leczə cheyalə' goncho orasyonə' par no rei na' par yoguə' beṇə' gwnabia' ca', par niç gaquə so cuezcho binlo, na' par niç bitobi əgwžon güe'ela'ochə Diozən'. Cheyalə' goncho de'en naquə güen laogüe'enə' na' lao beṇə'çhən'. ³ Naquən güen goncho orasyonə' ca', la' Diozən' ben' babebej chio'o xni'a de'e malən'

cho'olaže'e goncho ca'. ⁴ Diozən' chene'ene' yebeje' yoguə' beṇə' xni'a de'e malən'. Leczə chene'ene' yesə'ənezene' na' se'ejle'e dižə' li che'enə'. ⁵ Tozə Diozən' zaque'e par güe'ela'ochone', na' tozə ben' zo fabor chio'lo lao Diozən', le'enə' Jesocristən' ben' goljə beṇəch. ⁶ Jesocrist nan' bnežjw cuine' gwdixjue' xtolə' yoguə' beṇəch. Dezd gwlatte Diozən' bsi'e xneze nitə' beṇə' yesə'əyixjui'e che Jesocristən' na' catə'an bžin žan' bžie' bia'anə', gosə'əyixjui'e de que Jesocristən' bnežjw cuine' gwso'ote'ene' por ni checho. ⁷ Na' leczə de'e na'anə' gwlej Diozən' nada' par naca' apostol che' na' par əchyixjui'a dižə' li che'enə'. Bsele'e nada' chsed chlo'ida'an beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael par nič so'onlilaže'ene'. Cho'a dižə' li notono chxoayaga' əṇia' ca'.

⁸ Na' yeto de'e che'enda' gonle, yoguə' latjə gan' chdopə chžagle par cho'ela'ole Diozən', beṇə' byo ca' cheyalə' so'one' orasyonṇə' lao ndopə nžagle. Cheyalə' gaquə la'ažda'oga'aque'en xi'ilažə', na' notono yesə'əže'e na' notono sa'acyože' par nič Diozən' əgwzenague' chega'aque' catə' so'one' orasyonṇə'. ⁹ Na' leczə no'ol ca' cheyalə' yoso'opa'a cuinga'aque' ca' cui nite'e zban. Pero bito cheyalə' cue' yichjga'aque' porzə par nite'e xoche, o par yesə'əgualə'e bga o ret de or o de perlas. Na' bitotec yesə'əbe' yichjga'aque' gaquə yišə' yichjga'aque'en xoche o par yesə'əzi'e xaga'aque' de le'eyə'. ¹⁰ Cheyalə' nite'e so'one' de'e güen, can' chene'e Diozən' so'on notə'ətezəchlə no'olə bagwso'on lyebe de que əso'elaogüe'ene'. ¹¹ No'olə ca' cheyalə' yesə'əzəxjw yichjga'aque' yoso'ozenague' che beṇə' ca' choso'osed choso'olo'ine' xtižə' Diozən' na' bitobi dižə' əso'e lao coltən'. ¹² Bito cho'a latjə par nič no'ol ca' yoso'osed yoso'olo'ine' xtižə' Diozən' lao coltən', con nitə'əteze' žizə. Na' bito yesə'anabi'e beṇə' byo. ¹³ Chnia' ca' la' Diozən' zgua'atec bene' Adanṇə' na' techlə bene' Ebən'. ¹⁴ Na' catə' gwxiye'en benən par nič beṇə' nech ca' gwso'one' de'e malən' bito bxoayaguən Adanṇə', sino bxoayaguən no'ol che'enə' par nič besə'əxope' gwso'one' de'e malən'. ¹⁵ De'e na'anə' no'ol ca' chəsə'əžaglaogüe' catə' chəsə'əzane'. Pero žjəsyə'anite'e len Diozən' zejlicane šə nitə'ətezeə nite'e so'onlilaže'ene'. Leczə cheyalə' sa'aque'ne' che Diozən' na' əsa'ac la'ažda'oga'aque'enə' xi'ilažə' na' bito so'e latjə ṇabia' la'ažda'omalga'aque'enə' lega'aque'.

3

Nac cheyalə' so'on beṇə' ca' choso'ogüia choso'oye' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən'

¹ De'e li can' chesə'əne': "Notə'ətezeə beṇə' šə chene'ene' əggüia əgwye' yeziquə'əchlə beṇə' chso'onlilažə' Jesocristən', chene'ene' gone' to žin de'en zaquə'əchgua." ² Catə' cuejle to beṇə' par əggüia əgwye' yeziquə'əchlə beṇə' chso'onlilalzə' Jesocristən', lecuej to beṇə' zotezə zoe' chone' ca notono gaquə əṇe' de que de'e malən' chone'. Lecuej beṇə' zo tozə no'ol chei, beṇə' cui choe' latjə ṇabia' la'ažda'omale'enə' le', beṇə' chṇabia' cuine' par chone' can' chazlažə' Diozən', beṇə' chon ca beṇə' yoblə chsa'ape'ene' respet, beṇə' chebei chgüialaogüe' beṇə' liže'enə', na' beṇə' neze nac əgwsed əgwlo'ine' xtižə' Diozən' binlo. ³ Bito cuejle beṇə' güe'e zo, o beṇə' naquə beṇə' gotil, o beṇə' chzelažə' gone' gan mechən', o beṇə' chon znia par nič yoso'ozenag beṇə' che', sino cuejle beṇə' naquə gaqxwlažə'. ⁴ Lecuej beṇə' chṇabia' xi'ine' ca' binlo len notə'ətezəchlə beṇə' nitə' liže'enə'. Lecuej beṇə' chon byen yoso'ozenag xi'ine' ca' che' na' beṇə'

chon ca chsa'apbo' le' respet bitə'atezə de'en chone'. ⁵ La' šə to beṇə' bito chac ṇabi'e family che'enə' binlo, bito ṇezene' nac gone' par əggüia əgwy'e' beṇə' ca' bagwlej Diozən' par chesə'ədopə chesə'əzague' chso'elaogü'e Jesocristən'. ⁶ Bito cuejle to beṇə' ze'e gwzolaṇə chonlilaže'e Diozən', la' šə cuejle to beṇə' cobə gonlja cuine' xen can' ben de'e gwxiye'enə' na' si'e castigw ca castigon' si' lenṇə'. ⁷ Cuejle beṇə' chon par ničh beṇə' ca' cui zjənaque' txen len chio'o yesə'əṇezene' de que chone' de'e güen, la' šə cui zotezə zoe' chone' de'e güen, gwžinlja ža catə' yoso'ožia yoso'onitə' beṇə' le' na' əxope' lao na' de'e gwxiye'enə'.

Nac cheyalə' sa'ac beṇə' ca' əsa'aque' comisyon che chio'o chonlilažə'əcho Jesocristən'

⁸ Na' catə' cuejle beṇə' ca' əsa'ac comisyon che le'e chonlilažə'əle Jesocristən' gan' zolen', lecuej beṇə' zjəzaquə' par gapəga'achone' respet, na' beṇə' bito zjənaquə beṇə' goxoayag, beṇə' cui zjənaquə beṇə' gü'e zo, beṇə' cui chesə'əzelažə' so'one' gan mechən' len xšin Diozən'. ⁹ Lecuej beṇə' nitə'atezə nite'e chse'ejle'e che de'en babzejni'i Diozən' chio'o che Jesocristən' de'en cui no gwṇeze antslə, beṇə' chso'on ca chesə'əṇezene' lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə' de que chso'one' can' chazlažə' Diozən'. ¹⁰ Cheyalə' ggüiale can' chso'on beṇə' ca' chaquele cuejle par əsa'aque' comisyon chele šə chso'one' can' bagwnia' cheyalə' so'one', na' šə yesə'əchoje' binlo sin cui bi bi falt chega'aque' əžel, nachən' cuejle lega'aque' par əsa'aque' comisyonnə'. ¹¹ Leczə ca' no'ol ca' chso'on xšin Diozən' cheyalə' əsa'aque' beṇə' zjəzaque'e par gapəga'acchone' respet, cheyalə' əsa'aque' beṇə' cui choso'ožia choso'onite'e beṇə' yoblə, cheyalə' əsa'aque' beṇə' cui chso'e latjə ṇabia' la'ažda'omalga'aque'en lega'aque', na' cheyalə' əsa'aque' beṇə' nitə'atezə nite'e chso'one' complir con can' chene'e Diozən'. ¹² Na' catə' cuejle beṇə' ca' əsa'ac comisyon che le'e chonlilažə'əle Jesocristən' gan' zole, lecuej beṇə' zjəzo tgüejzə no'ol chei na' lecuej beṇə' chesə'əṇabia' xi'inga'aque' na' notə'atezəchlə beṇə' nitə' ližga'aque' can' chazlažə' Diozən'. ¹³ Beṇə' ca' zjənchoj par zjənaque' comisyonnə' šə so'one' binlo yesə'əzi'e yelə' bala'an xen, na' leczə so'onlilažə'əchgü'e Jesocristən' na' bito yesə'əžebe' laogü'e'enə'.

Notono gwṇeze antslə de'en babzejni'i Diozən' chio'o

¹⁴⁻¹⁵ Zoa' lez yob yida' delana'a le', pero bzaja' de'e ca' chedə' bito ṇezda' batən' gaquə yida' na' che'enda' əṇezdo' nac cheyalə' gon chio'o naccho family che Diozən'. Dioz ben' zo zejlicane bagwleje' chio'o par chdopə chžagcho cho'ela'ocho Jesocristən' na' de'e na'anə' naccho family che'. Na' Diozən' babzejni'ine' chio'o dižə' li che'enə' par chzejni'ichon beṇə'. ¹⁶ Notono gwṇeze antslə de'en babzejni'i Diozən' chio'o ṇa'a, na' chejle'echon na' naquən de'e žialao xen.

Jesocristən' bide' golje' beṇəch,

na' Spirit che Diozən' blo'en de que naque' doalje xi'in Dioz.

Angl ca' besyə'əbeine' besə'əle'ine' le'.

Na' bžin ža beyepe' yoban' bezi'e yelə' gwnabia' che'enə' na' yelə' bala'an che'enə'.

Na' beṇə' ca' chso'e xtiže'enə' bagosə'əyixjui'en yoguə' ṇasyon,

na' zan beṇə' ža' doxen yežlyo nga bachso'onlilaže'ene'.

4

Ežin ža yesə'abejyichj beṇə' dižə' li che Diozən'

¹ Clar bagwna Spirit che Diozən' de que əžin ža balə beṇə' yesə'abejyichje' dižə' li che Diozən'. Yesə'abejyichje'en ca de'en yoso'ozenague' che beṇə' ca' yoso'osed yoso'olo'i dižə' güenlažə', na' yoso'ozenague' che beṇə' ca' yoso'osed yoso'olo'i dižə' de'en za'ac che de'e xio' ca'. ² Beṇə' goxoayag ca' beṇə' ca' yoso'osed yoso'olo'i dižə' güenlažə' na' bitoch bibi əsa'aquene' lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə' catə'an yesə'əxoayague' o catə'an so'one' bichlə de'e mal. ³ Yoso'ožone' no yoso'ošagna', na' yesə'əne' de que bito gaquə gaocho balə yelə' guao la'anə'əczə Diozən' bene' par nič zjəden. Na' bene' yoguə' yelə' guao ca' par nič chio'o chonlilažə'əchone' na' nombi'acho de'en naquə de'e li gaoga'acchon na' güe'echone' yelə' choxcwlen. ⁴ Na' de'en bene' yoguə' de'e ca' nezecho zjənaquən güen na' bito zjənaquən par gue'iga'aquechon, con güe'echo Diozən' yelə' choxcwlen par de'e ca' chone' chio'o. ⁵ Zjənaquən güen par gaoga'acchon chedə' cho'echo Xtižə'enə' catə' choncho orasyon cho'echo yelə' choxcwlen che' par lega'aquən.

Nac cheyalə' so'on beṇə' ca' yoso'osed yoso'olo'ine' xtižə' Jesocristən'

⁶ Na' Temtio, par nič yebeichgüei Jesocristən' can' chono' xšine'enə' cheyalə' əgwzejni'ido' beṇə' bišə'əcho beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' de'e ca' bagwnia' le'. Šə gono' ca' gaquəlenən le' par sotezə so' gonlilažə'əcho' Jesocristən' na' talencho' dižə' li che Diozən' de'en bachdaleno' ṇa'a. ⁷ Bito gone chio' dižə' güenlažə' de'en chsa'aljlažə' beṇə' ca' cui chso'elao' Diozən'. Chso'e dižə' ca' dižə'an chsoe' balə no'olə gol ca' len bidao' ca' de'e cui zaquə' šejle'echo chei. Pero na' le' bsed par nič šejəch goncho' can' chene'e Diozən'. ⁸ Nezecho de que cata' choncho jersisy chaclenən cuerp chechon', na' catə' choncho can' chene'e Diozən' caguə cuerp checho na'azən' chaclenən, sino chaclenczən chio'o par zocho mbalaz ṇa'a lao mbancho na' ca'aczə catə' žjəyecho len Diozən'. ⁹ Naquən de'e li na' zaquə'an par šejle'echo chei. ¹⁰ Na' Diozən' chone' par nič de' yoguə' de'e chyažje yoguə' beṇə' par nič zjəmbane', na' chone' yelə' mban zejlicane che chio'o chonlilažə'əchone'. Na' de'en zocho lez žjəyecho len Dioz ben' zo zejlicane, chonchguacho xšine'enə' na' chgo'o chchejlažə'əcho catə' chəsə'əzi'ičhižə' beṇə' chio'o.

¹¹ Bsed blo'i beṇə' de'e quinga babzejni'ida' le' na' gono' mendad so'one' can' bagwnia'. ¹² La'anə'əczə ne'e naco' beṇə' xcuidə' bito go'o latjə yesə'əzo beṇə' le' ca'alə cui yoso'ozenague' chio'. Len bitə'ətezə əṇao' na' len yoguə' de'en chono' blo'i beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' nac cheyalə' so'one', na' naquən' cheyalə' sa'aquene' che Diozən' na' che lježjga'aque' na' nac cheyalə' ṇitə'ətezə ṇite'e so'onlilažə'e Jesocristən', na' nac cheyalə' so'one' par nič la'ažda'oga'aque'enə' əsa'aquən xi'ilažə'. ¹³ Mientr yida' gan' zo'onə' gwlec yichjo' blab Xtižə' Diozən' de'en nyojən len beṇə' ca' chesə'ədoṇə chesə'əžag chso'elaogüe'e Jesocristən' na' gwdixjue'i dižə' güen dižə' cobə che'enə', na' bzejni'i beṇə' bi zeje xtižə' Diozən'. ¹⁴ Ben yoguə'əlo' de'en gwlej Diozən' le' par gono' catə'an boso'oxoa na' beṇə' golə beṇə' blao ca' yichjo'on na' boso'ozenene' le' de que Diozən' gwleje' le' par gono' xšine'enə'.

¹⁵ Gwlec yichjo' ben yoguə' can' gwnia' par nich yoguə' beṇə' yesə'əle'ine' can' zdach chono' can' chene'e Diozən'. ¹⁶ Gwdapə cuidad ben con can' chazlažə' Diozən', na' bsed blo'i beṇə' so'one' ca'. Šə gono' ca' gaquəlenən beṇə' ca' choso'ozenag xtižo'onə' par yesyə'əchoje' xni'a de'e malən' na' leczə gaquəlenən le'.

5

Can' cheyaḷə' goncho len beṇə' ca' chso'onḷilažə' Cristən'

¹ Šə bi de'en chon to beṇə' golə, bito tilo'one' sino gwneyoine' can' cheyaḷə' gone', ben can' chono' len xao'. Na' šə bi de'en chon to beṇə' xcuidə' bzejni'ine' ca bišo'o. ² Na' šə bi de'en chon to no'olə golə, bzejni'ine' can' chono' len xna'o, na' šə bi de'en chon to no'olə xcuidə' bzejni'ine' ca to zano' par nich notono gaquə əne' de que de'e malən' chono'.

³ Cheyaḷə' goncho mantener no'ol ca' bagwsa'at be'en chega'aque', šə zjənaque' doalje gozebə. ⁴ Pero šə nitə' xi'inga'aque' o xesoaga'aque' bzejni'i beṇə' ca' de que cheyaḷə' so'one' lega'aque' mantener chedə' beṇə' gol ca' babosyo'osgole' lega'aque'. Chazlažə' Diozən' goncho mantener beṇə' golə lao family che checho. ⁵ No'ol ca' zjənaquə doalje gozebə, beṇə' ca' notono family chega'aque' nitə', nite'e lez gaquəlen Diozən' lega'aque' na' chso'ontezə chso'one' orasyon teža na' še'elə. De'e na'anə' zjəzaque'e par goncho lega'aque' mantener.

⁶ No'olə gozeb ca' chso'on xbab so'one' con can' chse'enene' zjənaquəga'aque' ca beṇə' guat len yichjla'ažda'oga'aque'enə' de'en cui choso'ozenague' che Diozən'. ⁷ Yoguə' de'e ca' bagwni'anə' gono' mendad so'on beṇə' ca' chso'onḷilažə' Cristən' par nich notono gaquə əne' de que chio'o chonḷilažə'əcho Cristən' bito choncho can' cheyaḷə' goncho. ⁸ Šə nocho cui gaquəlencho no parient checho len de'en chəsə'əyažjene', bito choncho can' cheyaḷə' gon chio'o chonḷilažə'əcho Cristən' na' napəchcho dolə' cle ca beṇə' ca' cui zjənombia' Cristən'. Na' peorəch šə cui choncho mantener no'ol checho, xi'incho, na' xaxna'acho.

⁹ Quinga nezele noe' no'olə gozeb ca' cuejle par nich le'e chdopə chžagle cho'ela'ole Cristən' gonle lega'aque' mantener. Šə banite'e gyon iz o mazlə, na' šə gwnitə' tgüejzə be'en chega'aque', ¹⁰ na' šə beṇə' zan chəsə'əne' bagwso'onchgüe' de'e güen ca de'en bosə'əsgole' no bidao' o chəsə'əgüialaogüe' beṇə' zitə' ližga'aque'enə', o chsa'aclenchgüe' yeziquə'əchlə beṇə' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə', o chsa'aclene' beṇə' chəsə'əyi' chəsə'əzaque'e, o šə bagwso'onchgüe' bitə'ətezəchlə de'e güen nachən' zjəzaque'e par cuejga'aclene'.

¹¹ Pero bito cuejle no'olə gozeb ca' zjənaquə beṇə' xcuidə' la' gwžinlja ža se'enene' yesə'əbejyichje' xšin Cristən' na' se'enene' yesyə'əšagne'e de'e yoblə. ¹² Na' šə yesə'əbejyichje' xšin Cristən' əsa'ape' dolə' de'en cuich so'one' can' gwso'one' lyebe. ¹³ Na' no'olə gozebə xcuidə' ca' bito gonga'aclene' mantener. De'en yesə'əlaže'e liž beṇə', so'olaogüe' cui so'one' žin na' əsa'aque' beṇə' güilj gwxxan dižə' na' yesə'əgüiazече' bin' chso'on beṇə' yoblə, na' so'e dižə' che de'en cui cheyaḷə' so'e dižə' chei. ¹⁴ Chacda' güen šə no'olə gozebə xcuidə' ca' yesyə'əšagne'e de'e yoblə na' yesə'əzane' na' yosyo'osgol xi'inga'aque', na' yosə'əgüia yoso'oye' xmendadga'aque' de'e de ližga'aque', par nich notono beṇə' contr checho gaquə əne' de que de'e malən' choncho. ¹⁵ Balə no'olə gozebə xcuidə' ca'

bagosə'əbejyichje' Cristən' par zjəsə'ənaogüe' Satanasən' de'en chnabia' de'e xio' ca'.

¹⁶ Notə'ətezə beṇə' chso'onlilažə' Cristən' šə lao family čhega'aque'enə' nitə' no'ol ca' bagwsa'at ben' čhega'aque', cheyalə' so'one' lega'aque' man-tener par ničh beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Jesocristən' bito so'one' lega'aque' mantener, sino so'one' mantener no'ol ca' zjənaquə doalje gozebə.

¹⁷ Beṇə' ca' bagwleje par zjənaque' beṇə' golə beṇə' blao lao le'e chonlilažə'əle Cristən' šə chso'one' binlo de'en ngo'o lao na'aga'aque' so'one', zjəzaque'e par gaple lega'aque' respet na' par čhixjwle čhe gast čhega'aque'enə', na' mazəchlə šə noe' chəsə'əyixjui'e xtižə' Diozən' na' choso'osed choso'olo'ine' bi zejennə'. ¹⁸ Zjəzaque'e par gonle ca' la' nyojən le'e Xtižə' Diozən' nan: "Bito əgwseyjwle cho'a go'on ca' par ničh cui gaquə sa'ob žlac choso'olej choso'ošoşjəb trigon' par chchoj xeinə'." Na' leczə nyojən nan: "To beṇə' güen žin cheyalə' si'e laxjue'."

¹⁹ Bito gono' cas šə no gao xyan' contr to beṇə' golə beṇə' blao lao le'e chonlilažə'əle Cristən' šə cui zo yeto o yəčhopə testigw beṇə' əso'de dižə' de que de'e malən' chon be'enə'. ²⁰ Pero šə de'e li chone' de'e malən', cheyalə' tilo'one' lao yoguə' beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Jesocristən' par ničh yeziquə'əchlə beṇə' ca' chso'elao' Jesocristən' yesə'əžebe' so'one' de'e malən'. ²¹ Diozən' na' Xancho Je-socristən' na' angl beṇə' ca' zjənchoj par chso'one' mendad čhe Diozən' zjənaque' testigw čhia' de'en chona' mendad gono' can' bagwnia' le' le'e cart nga. Tozəczə can' gono' len notə'ətezə beṇə', ni toe' cui gono' xench. ²² Bito yob cuejo' notə'ətezə beṇə' par gaque' beṇə' golə beṇə' blao lao le'e chonlilažə'əle Cristən', la' šə əxope' gone' de'e mal lenczo' le' gapo' dolə' šə ca'. Ben par ničh gactezə gaquə yičhja'ažda'ogo'onə' xi'ilažə'.

²³ De'en chacšendo' telizə, bitoch ye'ejə' slezə nis, sino güe'ej latə' bino par ničh gaquəlenən li'onə'.

²⁴ Nacbiaxejə de'e mal de'en chso'on balə beṇə' antslə ze'e əžin ža əsa'aque' castigw čhe xtolə'əga'aque'enə'. Pero na' yebale' bito yob gacbe'icho šə chso'one' de'e mal. ²⁵ Na' leczə can' naquən len beṇə' chso'on de'e güennə'. Bale' nacbiaxejə de'e güennə' chso'one', na' yebale' bito nacbia' pero gwžin ža la'alaon.

6

¹ Yoguə' mos beṇə' ca' chso'onlilažə' Cristən' cheyalə' əsa'ape' xanga'aque'enə' respet, par ničh xanga'aque' ca' bito yesə'əne' contr Diozən' ben' cho'ela'ocho na' contr de'en chsed chlo'icho. ² Na' šə xanga'aque' ca' leczə chso'onlilaže'e Cristən', mos ca' bito cheyalə' so'one' xbab cui yoso'ozenague' čhega'aque' por ni čhe de'en zjənaque' txen chso'onlilaže'e Cristən'. Mazəchlə cheyalə' so'one' žinṇə' do yičh do lažə'əga'aque' chedə' xanga'aque' beṇə' ca' chso'one' žin čhei chso'onlilaže'e Cristən' na' Diozən' chaquene' čhega'aque'. Gwdixjue'e de'e ca' babzejni'ida' le' na' bsed blo'in.

Cheyalə' socho content len de'e de čhecho laogüe de'en chonlilažə'əcho Jesocristən'

³ Nitə' beṇə' choso'osed choso'olo'ine' dižə' de'en cui zdan lebe len de'en bagwnia' le' na' len dižə' güen čhe Xancho Jesocristən' na' len bitə'ətezəchlə de'en chzejni'icho beṇə' par chso'elaogüe'e Diozən'. ⁴ Beṇə'

ca' choso'osed choso'olo'ine' clelā chso'on cuinga'aque' xen chsa'aque'ne' zjānezene' len la' bitobi chse'ejni'ine'. Beṇā' ca' chso'on ca' con zjāchi' yichjga'aque' chesā'ədilā chesā'əšašlene' beṇā' yoblā, na' chso'e dižā' che no pont dao' de'en choso'osed choso'olo'ine' de'en cui naquā de'e žialao. De'en chesā'ədilā chesā'əšaše' che bizā de'en nac ca' chonān par ničh chsa'acxi'i ljuēžjga'aque', na' chsa'acyože' beṇā', na' choso'ožia choso'onite'e beṇā', na' chso'one' xbab mal che beṇā', ⁵ na' chesā'əža'a ljuēžjga'aque' toe' yetoe'. Beṇā' ca' chso'on ca' choso'ozenague' che la'ažda'omalga'aque'enā' na' bito zjānombi'e de'en naquā de'e li. Malān' chso'one' choso'osed choso'olo'ine' che Diozān' parzā ničh so'one' gan. Bito gono' txen len beṇā' ca' chso'on ca'. ⁶ De'e liczā de'e xen de'e zedegua'an par chio'o šā cho'ela'ocho Diozān' na' šā zocho mbalaz len de'e dao' de'checho. ⁷ Can' na dicho nga: "Ga'alchon' catā'an bla'acho yežlyo nga na' ga'alchon' yeza'acho." ⁸ Cheyalā' socho mbalaz šā de de'en che'ej de'en chaicho, na' šā de xala'ancho, na' gan' chtascho. ⁹ Beṇā' ca' zjāchi' yichjga'aque' gatā' de'e zan šinlazga'aque', de'e zan bien čhega'aque' o mech xen čhega'aque' choso'ozenague' che de'e malān'. Can' chac chesā'əxope' lao na' gwxiye'en. Choso'ozenague' che la'ažda'omalga'aque'enā' par chso'one' de'e zan de'e cui zjāzaquā' na' de'en chso'on mal len lega'aque'. Beṇā' ca' chso'on ca' yesā'əbiayi'e na' əsa'aque' castigw zejlicane. ¹⁰ La'ažda'omalchon' gwzenaguān che bitā'ətezā de'e mal šā chebeichgüeicho mechān'. Baļā beṇā' de'en chesyā'əbeichgüeine' mechān' bagosā'əbejyichje' dižā' li che Diozān' na' de'e zan de'en chesā'əžaglaogüe' yelā' güen de'e mal čhega'aque'enā'.

Cheyalā' cuec yichjcho goncho xšin Diozān' do yichj do lažā'əcho

¹¹ Pero na' le' naco' beṇā' güen xšin Diozān', bito yebeido' de'e ca' zjānac ca', sino güe'elažo'o gono' de'en naquā güen lao Diozān', na' šejāch goncho' can' chene'ene'enā' na' gonlilažā'əcho'one', na' gaquāchdo' che' na' che beṇāchan', na' sotezā so' gonlilažo'o Diozān' catā' de de'e saquā'əzi'o, na' gaquācho' beṇā' gaxjwlažā'. ¹² Ca to deportist chone' do yichj do laže'e yoguā' de'en cheyalā' gone' par ničh si'e premio, le'egatezā ca' le' gwlec yichjo' ben xšin Diozān' do yichj do lažo'o laogüe de'en chonlilažo'one'. Gwlec yichjo' de'en žjāyēzo' len Diozān' zejlicane čhedā' Diozān' gwleje' le' par žjāyēzo' len le', na' bi'o dižā' li lao beṇā' zan de que chonlilažo'one'. ¹³ Ca'aczān' be' Jesocristān' dižā' li lao Ponsio Pilatān' de que chonlilaže'e Diozān'. Na' ṇa'a lao Jesocristān' na' lao Diozān' ben' chnežjo yelā' mban che beṇāchan', na' bia chsa'aš, na' biquā'əchlā de'e zjāmban, ¹⁴ chonā' mendad gono' yoguā' de'en nezdō' chene'e Diozān' gono'. Benān xte ca yidā Xāncho Jesocristān' de'e yoblā par ničh notono gaquā əna de que cui chono' can' chene'e Diozān'. ¹⁵ Yidā Jesocristān' de'e yoblā catā' əžin ža əžin or əgwžia Diozān' bia' yide'. Tozā Diozān' chnabi'e doxenļā, na' le'enā' cho'ela'ocho. Le'enā' naque' Rei ben' chnabia' yoguā' rei ca' yelā', na' naque' Xāncho ben' chnabia' yoguā' beṇā' gwnabia' ca' yelā'. ¹⁶ Tozā le' chone' chio'o yelā' mban zejlicane na' tant yo'o yelā' chey che'eni' che'enā' gan' zo'enā' xte notono nochlā gaquā bigue'e gan' zo'enā'. Notono beṇā' lao yežlyo nga ne'e le'ine' le' na' notono no gaquā le'ine' le'. Cheyalā' güe'ela'ochone' la' le'enā' chnabi'e zejlicane. Na' can' gonšgacžcho.

¹⁷ Na' ca' naquā beṇā' ca' zjānaque' beṇā' gwni'a yežlyo nga, ben mendad bito əsa'aque' beṇā' ya'alazā', na' bito so'one' xbab ṇite'e mbalaz por ni che yelā' gwni'a čhega'aque'enā' čhedā' ca' naquā yelā' gwni'anā' de'e te

čhein'. Cheyałə' nite'e lez gon Diozən' ca nite'e mbalaz, la' le'enə' chone' chio'o yoguə' de'en naquə de'e güen par nič yebeichon. ¹⁸ Beṇə' gwni'a ca' cheyałə' cue' yichjga'aque' par so'one' porzə de'e güen, so'one' de'en chebei Diozən', yesə'əchine' xmechga'aque'enə' par əsa'aclene' beṇə', na' bito əsa'aque' beṇə' rgüin. ¹⁹ Šə bač chso'one' ca', bachso'one' can' chene'e Diozən' gon chio'o de yelə' mban zejlicane čecho na' gaquəlenən lega'aque' tyemp de'en zeza'.

Yeto de'en gože' Temtion'

²⁰ Temtio dao' gwlecchgua yichjo' yoguə' de'en babzejni'i Diozən' le'. Bitobi cas gono' che bitə'ətezə de'en yesə'əna beṇə' ca' chso'onlažə' chəsə'əne' de que xtižə'əga'aque'enə' naquən de'e sin', čhedə' bitobi zaquə'ən lao Diozən'. ²¹ Beṇə' ca' chesə'əna ca' bagosə'əbejyichje' dižə' li čhe Diozən' na' bitoch chso'onlilaže'ene'.

Na'a ža gaquəlenšga Diozən' le'. De'e na'azən' chzoja'. *Pab*

Cart Egwchope De'en Bzoj San Pabən' Par Temtion'

Pabən' chzoje' Temtion'

¹ Nada' Pab naca' apostol che Jesocristən' con can' gwnalažə' Diozən'. Gwleje' nada' par naca' apostol par niçh chyixjui'a can' bene' lyebe de que gatə' yelə' mban zejlicane che notə'ətezə beñə' gonlilažə' Jesocristən'. ² Na' chzoja' le' Temtio dao', len' banona' ca xi'ina'. Chona' orasyon chnaba' lao Xacho Diozən' na' lao Xancho Jesocristən' əsa'aclenšgue' le' na' yesyə'əyašə' yesyə'əzi'ilaže'e le' na' so'onšgue' ca so cuezo' binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'ogo'onə'.

Cheyalə' güe'echo dižə' che Jesocristən'

³ Do yichj do laža'a cho'elaogua'a Diozən' can' gwso'on de'e xaxtaogua'a ca', na' nezdə' lo'o yichjla'ažda'ogua'an de que chona' can' chazlažə' Diozən'. Na' yoguə' laste catə' chona' orasyonnə' cho'a yelə' choxcwlen che' par le'. ⁴ Chjza'alaža'a can' gwchežo' catə' beza'a gan' zo', teža na' še'elə chze-lažə'əchgua' le'i lježjcho par niçh yebeichgüeida' lo'o yichjla'aždaogua'an. ⁵ Na' chona' xbab can' chonlilažo'o Diozən' do yichj do lažo'o can' chso'on xna'agolo' Loida na' xna'o Eunise bedote, na' zoa' segor de que chonlilažo'one' can' chso'on lega'aque'.

⁶ De'e na'anə' chneyoida' le', ben xte ga zelao saquə'ədo' par gono' ca de'en ben Diozən' lao na'o gono' catə'an bxoə na'ato'onə' yichjo'onə' par blo'eto' de que Diozən' gwleje' le' par gono' xšine'enə'. ⁷ Diozən' babene' chio'o Spirit che'enə' zon lo'o yichjla'ažda'ochon'. De'e na'anə' bito cheyalə' žebcho. Na' de'en zo Spirit che'enə' len chio'o, nezecho chaclen Diozən' chio'o len yelə' guac che'enə' na' chachtezə chaquecho che lježjcho na' chnabia' cuincho par choncho can' chazlažə' Diozən'. ⁸ De'e na'anə' bito yeto'ido' go'o xtižə' Xancho Jesocristən' na' nic yeto'ido' chia' de'en naca' pres laogüe de'en chyixjui'a xtiže'enə'. Cheyalə' co'o gwchejlažə'əcho əžaglaochə ca de'en gac checho laogüe de'en chyixjue'echo dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən', na' Diozən' gaquəlene' chio'o len yelə' guac che'enə' catə'an əžaglaochə. ⁹ Catə' cuinə' xe yežlyon' Diozən' bsi'e xneze gwleje' chio'o par naccho lažə' ne'enə'. Na' catə' gwzolao benlilažə'əcho Jesocristən' Diozən' bebeje' chio'o xni'a de'e malən'. Na' de'en gwleje' chio'o par naccho lažə' ne'enə', bito bene' ca' por ni che bilə de'e güennə' bencho. Gwleje' chio'o chedə' nzi'ilaže'e chio'o. ¹⁰ Diozən' bablo'ine' chio'o can' nzi'ilaže'e chio'o de'en bsele'e Jesocristən' ben' bebej chio'o xni'a de'e malən'. Jesocrist na'anə' bene' par niçh əžin ža cuezə yelə' gotən'. Na' de'en chejle'echo dižə' güen dižə' cobə che'enə' nezecho de que deczə yelə' mban zejlicane checho.

¹¹ Diozən' gwleje' nada' par niçh əchyixjui'a dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən' na' par niçh naca' apostol che'enə' na' chsed chlo'ida' xtiže'enə' beñə' ca' cui zjənaquə beñə' Izrael. ¹² Na' de'en chsed chlo'ida' xtiže'enə' de'e na'anə' chžaglaogua' nga. Pero bito cheto'ida' che de'en chžaglaogua' dia' ližya nga, chedə' nombi'a Diozən' ben' chonlilaža'a. Baben cuina' lao ne'enə' na' nezdə' de que nape' yelə' guac par gone' ca sotezə soa' gonlilaža'ane' xte catə'əch əžin ža yidə Jesocristən' de'e yoblə.

¹³ Gwnaošga yoguə' de'en babsed bablo'ida' le', la' lennə' naquən güen, na' bito cuejyichjo' de'en chonlilažo'o Jesocristən' na' de'en chacdo' che' na' che benəchən'. ¹⁴ Be' latjə gaquəlen Spirit che Diozən' le' par nič sotezə so' əgwsed əgwlo'ido' dižə' li de'en babzejni'ida' le', čhedə' Spirit nan' zon lo'o yichjla'ažda'ochon'.

¹⁵ Nezdə' de que Figelon' na' Ermogenesən' na' yezan beṇə' ljuējzcho ca' nitə' Asian' bagosə'əbejyichje' nada'. ¹⁶ Pero na' Onesiforon' bito beto'ine' čhia' de'en dia' ližya nga, sino btipe' laža'a zan las. Xancho Diozən' gwlo'e'sgue' can' nži'ilaže'e le' na' family che'enə'. ¹⁷ Catə' bide' Roma nga bene' byen beyilje' nada' na' beželene' nada' dia' ližya nga. ¹⁸ Na' nezdə' can' goclenchgüe' nada' Efeson'. Čhnaba' lao Xancho Diozən' əgwlo'ine' le' can' nži'ilaže'ene' catə' əžin ža čhoglao Xancho Diozən' che yoguə' beṇə' šə zjənapə' dolə' o šə cui zjənapə' dolə'.

2

Cheyalə' co'o gwčhejlažə'əcho len de'en əžaglaochə' lao goncho xšin Jesocristən'

¹ Na'a xi'indaogua'a, de'en chaclen Jesocristən' le' benčhečhlažo'o ben xšine'enə'. ² Na' yoguə' de'en babsed bablo'ida' le' lao beṇə' ljuējzcho zan ca', bsd blo'in beṇə' ca' nitə'ətezə nite'e chso'one' complir can' cheyalə' so'one', beṇə' gaquə yoso'osed yoso'olo'ine'en beṇə' yoblə.

³ Bguo'o bčhej len bitə'ətezə de'en əžaglaogo' lao gono' xšin Jesocristən' par nič ca' saquə'əlebədo' ca to soldad gual. ⁴ Nezecho de que notono beṇə' gaquə gone' xšine' žlac zde' yelə' soldadən', čhedə' cheyalə' gone' con can' na ben' chnabia' le'. ⁵ Na' nezecho de que ben' naquə deportist bito gaquə si'e premio šə bito chzenague' che yoguə' reglas ca' catə'an chytjje'. ⁶ Na' leczə nezecho de que ben' chelalə chon žin yixə'anə' chzi'e part nech che cwsešən' par cuine' antslə ze'e chnežjue' che beṇə' yoblə. ⁷ Ben xbab che de'en chzejni'ida' le', na' Xancho Jesocristən' gaquəlene' par nič šejni'ido' can' cheyalə' gono' xšine'enə'.

⁸ Na' ben xbab che Jesocristən' ben' goljə yežlyo nga lao dia che de'e Rei Dabin', na' bebane' ladjo beṇə' guat ca' can' chyixjui'a dižə' güen dižə' cobə che'enə'. ⁹ Na' de'en chyixjui'a dižə' güen dižə' cobə che'enə' de'e na'anə' chžaglaogua' na' dia' ližya nga ca to beṇə' mal juisy. Pero la'anə'əczə nada' dia' ližya nga, bitobi gaquə so'on beṇə' par nič cui gasə' laljə xtižə' Diozən' doxenlə. ¹⁰ La'anə'əczə chžaglaogua' nga zotezə zoa' chyixjui'a xtižə' Diozən'. Chyixjui'an par nič yeziquə'əchlə beṇə' bagwlejš Diozən' par əsa'aque' xi'ine' so'onlilaže'e Jesocristən'. Na' šə so'onlilaže'ene', yebeje' lega'aque' xni'a de'e malən' na' gwnežjue' lega'aque' yelə' mban zejlicane. ¹¹ Dižə' quinga zjənaquən de'e li:

Šə ngodə'əcho txen len Cristən' ca de'en gwso'ot beṇə' le', leczə ngodə'əcho txen len le' ca de'en bebane' ladjo beṇə' guat ca' par nič žjəyezochə' len le'.

¹² Šə chio'o chonlilažə'əcho Cristən' chgo'o chčhejlažə'əcho catə'an chžaglaochə', leczə nabi'achə' txen len le'.

Šə cuejyichjochə' Cristən' leczə ca' le' cuejyichje' chio'o.

¹³ Na' la'anə'əczə šə chio'o cui goncho complir can' nacho goncho, bia'aczə zo le' gone' con can' ne'enə', la' naquəczə' beṇə' chon complir len bitə'ətezə de'en ne'.

Can' goncho xš'in Jesocristan' binlo

¹⁴ Ben par nič beṇə' ljuēžcho ca' chso'onlilažə' Cristan' žjəsyə'əzalažə'e de'e ca' bagwnia', na' ben mendad cui yesə'ədilə yesə'əšaše' entr' ljuēžga'aque' por ni che bizə dižə' de'e cui zeje. Xancho Diozən' naque' testigw can' chso'one'. Na' šə yesə'ədilə yesə'əšaše' beṇə' ca' choso'ozenag čhega'aque' cui se'ejle'e xtižə' Diozən'. ¹⁵ Bentezə ben xte ga zelao saquə'ədo' par nič yebei Diozən' can' chono'onə' na' par nič bito gaquədo' zto' de'en chono' xšine'enə'. Na' əgwsed əgwlo'ido' cayanə'an zeje xtižə' Diozən'. ¹⁶ Bitobi cas gono' che bitə'ətezə dižə' de'en yesə'əna beṇə' de'en cui naquə de'e zaque'e lao Diozən', čhedə' dižə' ca' chxəoyaguən beṇə' par nič chyalə'əch chso'onche' de'e malən'. ¹⁷ Na' xtižə' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i de'e ca' zjənac ca' chonən par nič beṇə' ca' choso'ozenag čhega'aque' chəsə'əbejyichje' de'en chso'onlilažə'e Cristan', ca chen de'en naquə mal chytjən doxen lao cuerp čhechon' na' chžiyai'in len. Imeneon' na' Fileton' choso'osed choso'olo'ine' dižə' güenlažə' de'en nac ca'. ¹⁸ Lega'aque' bagosə'əbejyichje' de'en naquə de'e li čhedə' choso'osed choso'olo'ine' de que chio'o chonlilažə'əcho Cristan' babebancho ladjo beṇə' guat ca' ca' de'en bocobe' yichjla'ažda'ochon' na' cuat əžin ža yolis yosbane' chio'o len cuerp čhechon'. Na' de'en choso'osed choso'olo'ine' ca', bałə beṇə' chso'onlilažə' Cristan' chsa'acžejlažə'e šə xtižə' Cristan' naquən de'e li. ¹⁹ Chio'o chonlilažə'əcho Cristan' gwxaquə'əlebecho ca to lan yo'o de'en naquə de'e gual. Na' nyoj Xtižə'enə' čhecho nan: "Diozən' nezene' non' zjənaquə xi'ine'." Na' leczə nyojən nan: "To to beṇə' chesə'əne' de que chso'onlilažə'e Xancho Diozən' cheyalə' yesə'əbejyichje' cuich so'one' de'e malən'."

²⁰ Nezecho de que lo'o liž beṇə' gwni'a ca' zjəde no yesə' xguaguə na' no ša' de or na' de plət, na' leczə zjəde no xguaguə na' no ša' de yag na' de gon'. Bałən chso'onən žin par len de'en zjənaquə xoche na' yebałən chso'onən žin par len de'en zjənaquə de'e zban. ²¹ Notə'ətezcho šə bito naocho de'en choso'osed choso'olo'i beṇə' güenlažə' ca' gwxaquə'əlebecho ca to yesə' o to xguaguə de'e chon žin len de'en naquə xoche čhedə' gaaquə goncho xš'in Cristan' de'en zaquə'əchgua. La' šə cui naocho de'en choso'osed choso'olo'i beṇə' güenlažə'ənə' nachən' gaaquə gon cuincho lažə' na' Diozən' na' socho probnid par goncho bitə'ətezə de'e güen de'en chene'e Cristan' goncho.

²² De de'en chene'e la'ažda'omalchon' goncho žlac ņe'e naccho beṇə' xcuidə', pero le' bito gono' bitə'ətezə de'e ca'. Be'elažə' ben de'en naquə güen lao Cristan', na' gwzotezə gwzo benlilažə' le', na' goque che ljuēž beṇačo', na' leczə gwzo gwlezə binlo len lega'aque'. Be'elažə' ben yoguə' de'e ca' can' chso'on yeziquə'əchlə beṇə' chso'onlilažə' Xancho Cristan' beṇə' ca' zjənaquə yichjla'ažda'oga'aque'enə' xi'ilažə'. ²³ Bito əgwzenago' che beṇə' ca' zjənčol yichjla'ažda'oga'aque'enə' na' chesə'ədilə chəsə'əšaše' por ni che bizə dižə', čhedə' šə əgwzenagcho che dižə' ca' zjənac ca' gonən par nič gaquəyožcho beṇə'. ²⁴ Chio'o naccho beṇə' güen xš'in Xancho Cristan' bito cheyalə' tilə gwšəšlencho beṇə'. Cheyalə' goncho güen len yoguə' beṇə', na' cheyalə' nezecho nac əgwsed əgwlo'icho beṇə' xtižə' Diozən' binlo, na' cheyalə' co'o gwčhejlažə'əcho bitə'ətezə de'en chso'one beṇə' chio'o. ²⁵ Cheyalə' gaccho beṇə' gaxjwlažə' catə' güe'echo consejw beṇə' ca' chso'onczə yichjlaoga'aque' cui chse'ejle'e dižə' li che Cristan'. Šə can' goncho, de repent gaqualen Diozən' lega'aque' par nič

yesy^aədinjene' xtolə'əga'aque'enə' na' sa'acbe'ichene' de'en naquə de'e li.
 26 Na' šə yesy^aədinjene' xtolə'əga'aque'enə' yesy^aəchoje' xni'a gwxiye'en
 gan' nite'e na'a chso'one' con can' chazlažə'ənnə'.

3

Naquən' so'on beṇə' catə' bazon yidə Xancho Cristən' de'e yoblə

¹ Cheyałə' šejni'ido' de que catə' bazon yidə Xancho Cristən' de'e yoblə, lechguale de'e zan de'e žaglao chio'o chonlilažə'əchone'. ² Ca tyemp na' nitə'əchgua beṇə' yesy^aəbeine' so'onchgüe' con can' na la'ažda'omalga'aque'enə', na' yesy^aəbeichgüeine' mech, na' so'elao' cuinga'aque', na' sa'alaze'e. Yoso'ožia yoso'onite'e beṇə' na' Diozən', na' bito yoso'ozenague' che xaxna'aga'aque'. Bito so'e yelə' choxcwlen che Diozən' na' bito sa'ape'ene' respet. ³ Na' xte bito güe'en latjə əsa'aquene' che beṇə' yoblə, əsa'aque' beṇə' ggo'olažə', əsa'aljlažə'e par yoso'oxie' gwdilə, bito gaquə yesə'əbeze' cuich so'one' bitə'ətezə de'e malən' de'en nan so'one'. So'one' znia len ljuēžjga'aque' can' chso'on bia yixə', na' yesə'əgue'ine' bitə'ətezə de'en naquə de'e güen. ⁴ Yesə'əxoayague' beṇə' parzə ničh yoso'odie' lega'aque' lao na' beṇə' contr čhega'aque' ca', na' yesə'əṇe' dižə' loc dižə' lžej na' so'onteze' de'e malən' sin cui bi xbab so'one'. So'on cuinga'aque' xen, na' yesy^aəbeine' so'one' legr lgua'a əsa'aquene' che Diozən'. ⁵ Na' so'one' ca əsa'aque beṇə' yeziquə'əchlə de que chso'elaogüe'e Diozən', pero bito so'e latjə yocobə Diozən' yichjla'ažda'oga'aque'enə'.

Bito gono' txen len beṇə' ca' so'on de'e ca' bagwnia'. ⁶ So'one' can' chso'on balə beṇə' ca' čhja'ac liž beṇə' par choso'osed choso'olo'ine' dižə' güenlažə'. Na' choso'oxoayague' no'ol ca' chsa'ac šayečhə šayen len xtižə' Diozən', no'ol ca' nyan xtolə'əga'aque'enə'. Choso'ozenagtezə no'ol ca' che bitə'ətezə de'en na la'ažda'omalga'aque'enə' so'one'. ⁷ De'e na'anə' choso'ozenague' che notə'ətezə beṇə' goxoayag, bitə'ətezə de'en choso'ozejni'ine' lega'aque', na' bito chžin ža əse'ejni'ine' de'en naquə de'e li. ⁸ Can' gwso'on de'e Janes na' de'e Jambres contr de'e Moizezən' catə'ən cui gwse'enene' yoso'ozenague' che dižə' li de'en be'elen de'e Moizezən' lega'aque', leczə can' chso'on beṇə' goxoayag quinga contr Diozən' por ni che de'en cui choso'ozenague' che dižə' li che'enə'. Zjənčhol yichjla'azda'oga'aque'enə' yelə' güen de'e mal čhega'aque'enə' na' bito chso'onlilažə'e Diozən' par yebeine' lega'aque'. ⁹ Pero caguə yosə'əxoayague' beṇə' sša, la' əžin ža catə' yoguə beṇə' sa'acbe'ine' de que zjənčhol yichjla'azda'oga'aque' na'anə' can' gwsa'acbe'i beṇə' de que gosə'əčhol yichjla'azdao' de'e Janesən' na' de'e Jambresən' catə'ən gwso'one' contr de'e Moizezən'.

Consejw le'ezelaogüe de'en bzoj Pabən' par Temtion'

¹⁰ Na' le' Temtio, baṇezdo' binlo yoguə de'en chsed chlo'ida' che Diozən', na' yoguə' can' chona'. Nezdə' can' chi' yichja' par ničh gona' porzə de'en chazlažə' Diozən'. Nezdə' can' zotezə zoa' chonlilažə'a Diozən' na' can' chgo'o chčejlaza'a len de'en chyi' chzaca'a. Nezdə' can' zotezə zoa' chacda' che Diozən' na' che beṇə'čhən', na' can' bito chbejəyichja' xšin Diozən' catə' choso'ochi' choso'osaquə' beṇə' nada'. ¹¹ Nezdə' can' boso'ochi' boso'osaque'e nada' catə'ən gwzocho Antioquian' na' Iconion' na' Listran', na' nezdə' bichlə de'en babžaglaogua'. Na' leczə nezdə' can' bosla Xancho Cristən' nada' lao yoguə de'e ca' bžaglaogua'. ¹² De'e li nita'

benə' yoso'ochi' yoso'osaque'e notə'atezcho ngodə'əcho txen len Cristo' Jeso'osən' na' chi' yichjcho chzenagcho che Diozən'. ¹³ Na' ca naquə benə' mal ca' na' benə' goxoayag ca' zja'aqueche' so'onche' de'e malən'. Yoso'oxoayague' benə' yoblə na' se'ejle'e che dižə' güenlažə' de'en soe' benə'.

¹⁴ Pero ca naco' le' Temtio dao', gwzotezə gwzo bzenag che yoguə' de'en bachejni'ido' che Cristo Jeso'osən' na' de'en bachejli'o chei, la' nezczədo' noquə'əto'on bzejni'ito'on le'. ¹⁵ Dezd xcuidə'ətio'onə' nombi'o Xtižə' Diozən' de'en nyojən. Na' Xtižə' Diozən' de'en nyojən chzejni'in chio'o de que cheyalə' gonlilažə'əcho Cristo Jeso'osən' par nič Diozən' yebeje' chio'o xni'a de'e malən'. ¹⁶ Cui Diozən' bzejni'ine' benə' ca' bosozoj Xtiže'ena' xbab che'enə' par nič ca' bosozoje'en. De'e na'ana' doxen Xtižə' Diozən' de'en nyojən zaquə'əchguan par chzejni'in chio'o che Diozən', na' par chdilən chio'o catə'an choncho de'e malən', na' par choən chio'o consejw, na' par chzejni'in chio'o naquən' goncho de'en naquə' güen lao Diozən'. ¹⁷ Xtižə' Diozən' de'en nyojən chaclenən chio'o chzenagcho che Diozən' par nič ca' chnezecho yoguə'əloł de'en cheyalə' ənezecho par sotezə socho goncho yoguə' claste de'en naquə' güenə'.

4

¹ Yidə' Xancho Jesocristən' de'e yoblə dechoglaogüe'en naquən' gaquə che to to beňach benə' ne'e zjəmban na' benə' bagwsa'at, na' techlə nabi'e. Na' Temtio dao', Jesocristən' na' Xacho Diozən' zjənaque' testigw chia' de que chona' mendad ² sotezə so' chixjui'o xtižə' Diozən'. Gwdixjue'en catə' nlatjo' na' catə' chacdo' cui nlatjo'. Be'elen benə' dižə' par nič yesə'ənezene' de que de'e malən' chso'one', gwdiləga'aque' che de'e malən' chso'one' par nič yesə'ədinjene'en, be'ega'aque' consejw, na' gwzotezə gwzo bzejni'iga'aque' sin cui žjəxaquə'əlažo'o. ³ Gwžin ža catə' cuich əse'ene beňachən' yoso'ozenague' che no əgwzejni'i' lega'aque' de'en naquə' de'e güen. De'e na'ana' yoso'otobe' benə' zan benə' yoso'osed yoso'olo'i' lega'aque' dižə' de'en chesyə'əbeine'. ⁴ Yesə'əbejyichje' cuich yoso'ozenague' che dižə' lin' na' yoso'ozenagzeche' che dižə' güenlažə' de'en chsa'aljlažə' benə'. ⁵ Pero ca naquə' le' ža, do tyempte gwnabia' cuino' par gono' can' chazlažə' Diozən', na' gwzotezə gwzo bguo'o bchejlažə' catə'an de de'e chžaglaogo', na' gwzotezə gwzo be' dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən', na' ben doxen de'en baben Diozən' lao na'ona' gono'.

⁶ Gwzotezə gwzo ben xšin Diozən', chedə' la' bazon baözə so'ote' nada' na' žjəyezoa' len Diozən'. ⁷ Nada' babena' xte ga zelao gwxaquə'əda' par chona' can' chazlažə' Diozən'. Babena' yoguə'əloł de'en ngo'o Diozən' lao na'a gona', na' zotezə zoa' chonlilažə'a Jesocristən'. ⁸ Na' catə' žjəyezoa' len Diozən', gone' par nič soa' mbalaz chedə' bentezə bena' de'e güen laogüe'ena'. Xancho Jesocristən' zdacze' licha na' catə' əžin ža əne' bin' gaquə che yoguə' beňachən', caguə' nadə'əzan' soa' mbalaz, lecə' mbalaz nitə' notə'atezəchlə benə' chesyə'əbeine' nite'e lez yidə' Jesocristən' de'e yoblə.

De'en chene'e Pabən' gon Temtion'

⁹ Ben byen par nič yob yido' nga. ¹⁰ Nia' ca' chedə' Demasən' bagwlejyichje' nada' na' bazjəyede' Tesalonican' de'en chi'ichgua yichje' bin' gatə' che' lao yežlyo nga. Na' ca naquə' benə' ca' yela' ža, Crescentən' bazde'

Galasian', na' Titon' bazde' Dalmasian'. ¹¹ Yetoga Locasən' nga'anlene' nada'. Čhe'ešgo' Marcon' catə'an yido', la' lechguale chaclene' nada'. ¹² Babsela'a Tiquicon' Efeson'. ¹³ Na' catə' yido' goxə'ašgo' xadoŋ čhia' de'en boca'a'ana' Troasən' liž Carpon', na' beḡə' libr ca' pero na' de'e žialao xench beḡə'ašga rollos ca' de'en zjənyoj.

¹⁴ Ljandr ben' chon žin len cobre babenchgüe' contr nada'. Xancho Diozən' əgwnežjue' le' castigw čhe de'en babene'. ¹⁵ Gapəšgo' cuidad len le', la' babenchgüe' contr nada' par nič cui čixjui'a xtižə' Diozən'.

¹⁶ Catə' boso'odie' nada' lao jostis ca' de'e nech, ni tozə cui no bidə par əne' fabor nada'. Yoguə' beḡə' ca' bena' xbab əne' fabor nada' gosə'əbejyichje' nada'. Chona' orasyon lao Diozən' chḡaba' yezi'ixene' čhega'aque' de'en gosə'əbejyichje' nada'. ¹⁷ Bia'aczə zoczə Xancho Diozən' len nada'. Len' goquəlene' nada' par nič bi'a xtiže'enə' clar na' bene' par nič zan beḡə' cui zjənaquə beḡə' Izrael gwse'enene' xtiže'enə'. Na' Xancho Dioz na' bosle' nada' lao na' beḡə' contr čhia' ca'. ¹⁸ Na' nezda' goslaczə Xanchon' nada' lao bitə'ətezə de'e gaquə čhia', na' əgwcuasə' gwcue'ejcze' nada' len de'e malən' par nič žjəyezə' len le' gan' chnabi'e. Ledoye'ela'oche' ḡa'a na' zejlicane. Na' can' gonšgaczcho.

Chguape' diox yeto čhope' na' chḡablaže'e gaquəlen Diozən' lega'aque'

¹⁹ Eguapšgo' Priscan' na' be'en čhe' Aquilan' diox, na' leczə family čhe Onesiforon'. ²⁰ Eraston' bega'ane' Corinton', na' boca'a'ana' Trofimon' syoda Mileton' chacšenene'. ²¹ Ben xte ga zelao saquə'ədo' par yido' antslə ze'e gaquə zag. Leczə Eubolon' chguape' le' diox, len Podenten', na' Linon' na' Claudian' na' len yoguə' beḡə' bišə'əcho ca' nita' nga.

²² Xancho Jesocrisən' gaquəlenšgue' le' len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'ogo'onə', na' gaquəlenšgue' yoguə'əle. De'e na'azən' chzoja'.
Pab

Cart De'en Bzoj San Pabən' Par Titon'

Pabən' chzoje' Titon'

¹ Nada' Pab naca' beṇə' güen xšin Diozən' na' naca' apostol che Je-socrisṭən'. Diozən' gwleje' nada' niḥ chyixjui'a xtiže'enə' len beṇə' ca' bagwleje' par əsa'aque' xi'ine', par niḥ so'onlilaže'ene' na' se'ejni'ine' de'en naquə de'e li na' par niḥ so'one' can' chene'e Diozən'. ² Na' chaquəlenga'aca'ane' par niḥ yesə'əneze'ne' de que žjəsyə'anite'e len Diozən' zejlicane. Ze'e xe yežlyon' Diozən' bene' lyebe de que beṇə' so'onlilažə' le' žjəsyə'anite'e len le' zejlicane. Na' nezecho de que bito chonlažə' Diozən'. ³ Na' na'a catə' bžin ža bžin or can' bžie' bia'anə', Diozən' ben' babebej chio'o xni'a de'e malən' bzejni'ine' chio'o dižə' güen dižə' cobə che'enə'. Na' gwleje' nada' na' bene' mendad chixjui'an len beṇə' yoblə. ⁴ Chzoja' le' Tito, len' naco' ca doalje xi'ina' chedə' bzejni'ida' le' par niḥ chonlilažo'o Xancho Jesocrisṭən' can' chonlilaža'ane' nada'. Chona' orasyon lao Xacho Diozən' na' lao Xancho Jesocrisṭən' ben' babebej chio'o xni'a de'e malən', chṇaba' əsa'aclenšgue' le' na' yesyə'ayašə' yesyə'əži'ilaže'e le' na' so'onšgue' par niḥ so' cuezo' binlo len xbab de'en yo'o lo'o yiḥjla'ažda'ogo'onə'.

Xšin Diozən' de'en chon Titon' gan' nzi' Creta

⁵ Bocua'ana' le' Cretan' par niḥ yeyož gono' xšin Diozən' de'en gwzolaogua' beṇə'. Na' lecəzə beṇə' mendad cuejo' beṇə' yoso'ogüia yoso'oye' yeziquə'əchlə beṇə' chso'onlilažə' Jesocrisṭən' to to yež. ⁶⁻⁷ Šə no beṇə' chso'on ca notono əna chso'one' de'e malən', šə nitə' tgüejzə no'ol čhega'aque', na' šə xi'inga'aque' ca' chso'onlilaže'e Jesocrisṭən' na' šə xi'inga'aque' ca' bito chso'onditjeine' mech par so'one' legr na' nic zjənaque' beṇə' godenag, ca beṇə' can' cuejo' par yoso'ogüia yoso'oye' yeziquə'əchlə beṇə' chso'onlilažə' Jesocrisṭən'. Gwlej beṇə' so'on ca notono əna chso'one' de'e malən', chedə' la' xšin Dioz na'anə' so'one'. Bito cuejo' beṇə' zjənaquə godenag, beṇə' loc, beṇə' güe'e zo, o beṇə' chso'on znia par yoso'ozenag beṇə' čhega'aque', na' nic cuejo' beṇə' zjəzelažə' so'one' gan mech len xšin Diozən' de'en so'one'enə'. ⁸ Gwlej beṇə' čəsyə'əbeine' choso'ogüialaogüe' beṇə' yoblə ližga'aque'enə' na' beṇə' čəsyə'əbei de'e güennə' lgua'a de'e malən', beṇə' česə'anabia' cuinga'aque' par chso'one' can' chazlažə' Diozən', na' beṇə' chso'on güen len ljuējga'aque', na' beṇə' chso'on can' chebei Diozən', na' beṇə' cui chso'e latjə nabia' la'ažda'omalga'aque'enə' lega'aque'. ⁹ Beṇə' ca' yoso'ogüia yoso'oye' yeziquə'əchlə beṇə' chso'onlilažə' Crisṭən', cheyalə' nitə'ətezə nite'e yoso'ozenague' che dižə' lin' de'en chsed chlo'icho che Jesocrisṭən' la' naquən de'e güen. Šə yoso'ozenague' čhei, gaquə yoso'ozejni'ine'en beṇə' ca' čəsə'əne contr, na' gacbia' de que beṇə' contr ca' chso'e dižə'an clelə.

¹⁰ Gwlej beṇə' ca' chso'on can' bagwni'anə' par yoso'ogüia yoso'oye' yeziquə'əchlə beṇə' chso'onlilažə' Crisṭən' chedə' nitə' zan beṇə' Izrael na' balə beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael chso'one' txen len chio'o chonlilažə'əcho Jesocrisṭən', pero bito chse'enene' nabia' Diozən' lega'aque'. Chso'echgüe' dižə' de'en bitobi zjəzaquə' na' česə'əxoayague' beṇə'. ¹¹ Cheyalə'

gono' par nič beṇə' ca' chso'on ca' Cretan' nite'e žizə cuich yoso'osed yoso'olo'ine' dižə' güenlažə'əna' chedə' chso'one' par nič zan family bito nite'e binlo len ljuəžjga'aque'. Na' parzə nič so'one' gan mechən' choso'osed choso'olo'ine' de'e ca' cui cheyaḷə' yoso'osed yoso'olo'ine'.

¹² To profet čhega'aque' leczə beṇə' Creta bzoje' čhega'aque' gwne': "Beṇə' Creta ca' syempr zjənaque' beṇə' güenlažə' na' gwxaquə'əlebəga'acquene' ca' bia znia yelə' güen de'e mal čhega'aque'enə', na' leczə zjənaque' beṇə' lia na' beṇə' xagüed." ¹³ De'en bzoje' čhega'aque' naquən de'e li. De'e na'anə' cheyaḷə' tilo' lega'aque' čhe de'e malən' chso'one' par nič yesə'ədalene' dižə' güen čhe Jesocristən'. ¹⁴ Na' tiləga'aco'one' par nič cui yoso'ozenague' čhe dižə' güenlažə' de'en chsa'aljlažə' beṇə' Izrael ca', na' cui yoso'ozenague' čhe beṇə' ca' bagosə'əbejyichje' de'en naquə de'e li bitə'ətezə de'e əse'e lega'aque' so'one'.

¹⁵ Beṇə' ca' zjənaque' beṇə' la'aždao' xi'ilažə' guaquə sa'ogüe' bitə'ətezə yelə' guao sin cui so'onən manch yichjla'ažda'oga'aque'enə'. Pero na' beṇə' ca' cui chso'onlilažə' Jesocristən' bitə'ətezə de'e so'one', yichjla'aždaoga'aque'enə' zjənaquəchguan manch lao Diozən'. Choso'ozenagteze' čhe la'ažda'omalga'aque'enə' na' bitobi chsa'acquene' catə'an chso'one' de'e malən'. ¹⁶ Čhəsə'əne' de que zjanombi'e Diozən' pero laogüe de'en chso'ontezə chso'one' de'e malən' nachbia' de que bito zjanombi'ene'. Chso'one' de'en chgue'i Diozən'. Na' zjənaque' beṇə' godenag, na' bito chac so'one' bitə'ətezə de'en naquə güen.

2

De'e güen de'en chsed chlo'icho čhe Jesocristən'

¹ Pero na' le' Tito, bsd blo'i porzə de'en chonən txen len de'en chsed chlo'ida' čhe Jesocristən', la' naquən de'e güen. ² Ben mendad de que beṇə' byo gol ca' cui so'e latjə nabia' la'ažda'omalga'aque'enə' lega'aque'. Cheyaḷə' so'one' par nič beṇə' yoblə əsa'apəga'acquene' respet, na' cheyaḷə' yesə'ənabia' cuinga'aque' par so'one' can' chazlažə' Diozən'. Cheyaḷə' yesə'ədalene' dižə' güen čhe Jesocristən', cheyaḷə' nitə'ətezə nite'e əsa'acquene' čhe ljuəžjga'aque', na' cheyaḷə' nitə'ətezə nite'e so'onlilažə'e Diozən' catə' chesə'əyi' chesə'əzaque'e. ³ Na' leczə ca' ben mendad de que no'olə gol ca' nitə'ətezə nite'e so'elaogüe'e Diozən' bitə'ətezə de'e so'one'. Na' ben mendad cui yoso'ožia yoso'onite'e beṇə' na' bito əsa'aque' beṇə' güe'e zo. Cheyaḷə' yoso'osed yoso'olo'ine' beṇə' bin' naquə de'e güen so'one'. ⁴ Cheyaḷə' yoso'osed yoso'olo'ine' no'olə xcuidə' ca' can' cheyaḷə' yesə'əži'ilažə'e be'en čhega'aque' na' xi'in čhega'aque' ca'. ⁵ Na' leczə no'olə gol ca' cheyaḷə' yoso'osed yoso'olo'ine' no'olə xcuidə' ca' can' yesə'ənabia' cuinga'aque' par so'one' can' chazlažə' Diozən', na' can' cheyaḷə' so'one' par nič gactezə gaquə yichjla'ažda'oga'aque'enə' xi'ilažə', na' can' cheyaḷə' yoso'ogüia yoso'oye' ližga'aque'enə' na' so'on xšinga'aque'. Yoso'osed yoso'olo'ine' lega'aque' can' cheyaḷə' so'one' güen len yoguə'əloj beṇə' na' can' cheyaḷə' yoso'ozenague' čhe be'en čhega'aque'. No'olə gol ca' cheyaḷə' yoso'osed yoso'olo'ine' no'olə xcuidə' ca' can' so'one' par nič bito yesə'əne beṇə' contr xtižə' Diozən'.

⁶ Na' leczə ca' cheyaḷə' əneyoido' beṇə' xcuidə' ca' par nič yesə'ənabia' cuinga'aque' par so'one' can' chazlažə' Diozən'. ⁷ Na' bitə'ətezə de'e gono' le', gono'on güen par nič sa'acbe'i beṇə' de que leczə cheyaḷə' so'one' ca'. Na' catə' əgwsed əgwlo'ido' beṇə', cheyaḷə' əgwsed əgwlo'iga'acdo'one'

porzə de'e güen na' əgw̄sed əgw̄lo'iga'acdo'one' binlo par niç əsa'ape' le' respet. ⁸ Na' b̄sed blo'iga'aque'ne' dižə' li par niç notono gaquə əne' de que xtižo'onə' naquən mal. Gono' ca' par niç beṇə' contr checho ca' yesyə'əto'ine' na' bito gaquə yesə'əneche' contr chio'o.

⁹ Ben mendad de que mos ca' yosə'əzəx̄jw̄ yich̄jga'aque' par yoso'ozenague' che x̄anga'aque'enə' na' so'one' bitə'ətezə de'e gon x̄anga'aquen' mendad sin cui yosyo'oži' yosyo'olebe' xtiže'enə'. ¹⁰ Ben mendad cui yesə'əque'e bi de'e de che x̄anga'aque'enə', sino nitə'ətezə nite'e so'one' can' cheyalə' so'one'. Bitə'ətezə de'e so'one' cheyalə' so'one'en güen par niç əsa'acbe'i beṇə' yoblə de que de'en ch̄sed chlo'icho che Diozən' naquən de'e güen, Dioz ben' babebej chio'o xni'a de'e malən'.

¹¹ Diozən' bablo'e de que n̄zi'ilaže'e chio'o beṇəch na' nape' yelə' guac par yebeje' chio'o xni'a de'e malən'. ¹² De'e na'anə' nezecho de que cheyalə' cuejyich̄jcho yoguə' de'en chso'on beṇə' mal ca' de'en chzelažə' la'ažda'omalchon' goncho na' bitə'ətezəchlə de'en cui chazlažə' Diozən'. Na' nezecho naquən' cheyalə' so cuezcho yežlyo nga, cheyalə' nabia' cuincho par goncho can' chazlažə' Diozən', cheyalə' goncho de'e güen, na' cheyalə' əgw̄zenagcho che Diozən'. ¹³ Na' zocho mbalaz de'en nezecho əžin ža yidə Jesocristən' de'e yoblə nse'e yelə' bala'an̄ xen che'enə'. Jesocristən' naque' Dioz checho, naque' le'ezełaogüe beṇə' zaque'e, na' babebeje' chio'o xni'a de'e malən'. ¹⁴ Bnežjw̄ cuine' gwso'ot beṇə' le' par gwdix̄jue' xtolə'əchon' niç bebeje' chio'o xni'a yoguə' de'e mal, na' bene' par niç la'ažda'ochon' naquən xi'ilažə'. Bene' de'e ca' par niç naccho xi'in̄ Diozən', na' par niç chebeicho choncho de'e güennə'.

¹⁵ Le' Tito, be' dižə' che de'en babzejni'ida' le', gw̄neyoi beṇə' par yoso'ozenague' chei, na' be'ega'aque' consejw̄ par niç yesə'əbejyich̄jje' de'e malən', chedə' la' Diozən' bagwleje' le' par gono' de'e ca'. Bito go'o latjə yesə'əzo beṇə' le' ca'alə' cui yoso'ozenague' chio'o.

3

De'en cheyalə' gon chio'o chonlilažə'əcho Jesocristən'

¹ Ben par niç žjəsə'əza'aləže'e de que cheyalə' yoso'ozex̄jw̄ yich̄jga'aque' yoso'ozenague' che jostis ca' na' che beṇə' gwnabia' chega'aque' ca', na' cheyalə' nite'e probnid par so'one' bitə'ətezə de'e güen de'e so'one' mendad. ² Gožga'aque' de que bito yesə'əne' mal che notə'ətezə beṇə', na' bito yesə'ədilə yesə'əšaše' len beṇə' yoblə. Cheyalə' əsa'aque' gažjw̄lažə' na' cheyalə' əsa'ape' yelə' chxenlilažə' len yoguə'əloj beṇə'.

³ Antslən' gw̄choj yich̄jla'ažda'ochon', na' goccho beṇə' godenag. Gw̄xoayagcho len de'e malən' na' gw̄zocho xni'a la'ažda'omalchon' ca naquən' bencho bitə'ətezən' gwzelažə'ən na' bitə'ətezən' gwnan parzə niç gwdacho legr. Con gwdacho bencho mal len beṇə' na' gocxi'i l̄juežjcho. Besə'əgue'i beṇə' chio'o na' bgue'iga'aquechone'. ⁴ Pero na' bžin ža catə' Diozən' ben' babebej chio'o xni'a de'e malən' blo'ine' chio'o ca beṇə' güennə' naque' na' catequən' chaquene' che chio'o beṇəch. ⁵ Na' baltezcho chonlilažə'əcho Jesocristən', Diozən' bebeje' chio'o xni'a de'e malən' chedə' cheyašə' cheži'ilaže'e chio'o. Bito bebeje' chio'o por ni che bilə de'e güen de'e bencho. Beya'a beyibe' yich̄jla'ažda'ochon' na' bene' par niç Spirit che'enə' bocobən len. ⁶ Diozən' bsele'e Spiritən' zon lo'o yich̄jla'ažda'ochon' par chaclenchuan chio'o chedə' Jesocristən'

babebeje' chio'o xni'a de'e malən'. ⁷ De'en cheyašə' cheži'ilažə' Diozən' chio'o bsele'e Spirit che'enə' zon lo'o la'ažda'ochon' par nič gaquə əne' checho de que naccho beṇə' güen laogüe'enə'. Na' leczə bsele'en par nič nezecho žžəyecho len le' zejlicane.

⁸ De'e ca' bagwnia' nga zjənaquən de'e li. Na' che'enda' sotezə so' čixjui'o de que de'e ca' babzejni'ida' le' zjənaquən de'e žialao xen gwzenagcho čei. Gono' ca' par nič yoguə' beṇə' ca' chso'onlilažə' Diozən' nitə'atezə nite'e so'one' de'e güen. De'e ca' bagwnia' zjənaquən de'e güen na' sa'aclenən notə'atezə beṇə' yoso'ozenag čei. ⁹ Pero na' bito gwzenago' che beṇə' ca' zjənčhoļ yichjla'ažda'oga'aque'enə' na' chesə'ədilə chesə'əšaše' por ni che bizə dižə'. Na' bito cue' yichjo' che dia che de'e xaxta'oto' ca'. Bito gwzenago' che beṇə' ca' chsa'acyožə na' chesə'ədilə chesə'əšaše' por ni che can' chse'ejni'ine' to to pont dao' che lei de'en bzoj de'e Moizezən'. Dižə' ca' zjənac ca' bito chaclenən beṇə' na' bitobi zaguə'an.

¹⁰ Be' consejw che notə'atezə beṇə' chsed chlo'ine' xtižə' Diozən' clelə beṇə' chene'e yesə'ənao beṇə' de'en chzejni'ine'. Šə babi'one' consejw to čop las na' cui chzenague', bebeje' ca'alə. ¹¹ De'en bito bzenague' čhio' nachən' nezdo' naljene'. Na' de'e malən' chone' chlo'en de que nape' dolə'.

De'en chon Pabən' mendad gon Titon'

¹² Catə' əselə'a Artemasən' o Tiquicon' gan' zo', yob yidəšgo' par yežagcho syoda Nicopolisən', čhedə' bagwčhoglažə'a yega'ana' Nicopolisən' lao tyemp zaguən'. ¹³ Ben xte ga zelao saquə'ədo' par gaquəleno' Zenas ben' habsed lein' gačjw gwche' na' Apolosən' catə' yesə'aque' gan' zo' par nič bitobi yesə'əyažjene' tnezən'. ¹⁴ Na' bzejni'išguei beṇə' lježjcho ca' chso'onlilažə' Diozən' par nič yesə'əbe' yichjga'aque' porzə par so'one' de'e güen. Cheyalə' sa'aclen lježjga'aque' šə de bi de'en chesə'əyažje to toga'aque', na' cheyalə' so'one' con can' chazlažə' Diozən'.

Beṇə' ca' nitə'əlen Pabən' chesə'əguape' Titon' diox

¹⁵ Yoguə' beṇə' ca' chso'on xšin Diozən' txen len nada' nga chesə'əguape' le' diox. Na' beṇə' ca' zoleno' txen beṇə' ca' chsa'aque' checho čhedə' chonlilažə'əcho Diozən' əgguapšgaga'aco'one' diox.

Gaquəlenšga Diozən' yoguə'əle. De'e na'azən' chzoja' na'a. *Pab*

Cart De'en Bzoj San Pabən' Par Filemón

Pabən' chguape' Filemonnə' diox

¹ Nada' Pab dia' lizya nga chedə' chyixjui'a xtižə' Cristo Jeso'osən'. Na' txen len beṇə' bišə'əcho Temtion' chzojto' le' Filemon. Chaqueto' chio' na' naco' txen len neto' choncho xšin Diozən'. ² Na' chzojto' le' zanda'oto' Apia, nach le' Arquipo len' chono' xšin Xancho' txen len neto'. Nach leczə ca' chzojto' le'e chdopə chžagle liž Filemonnə' par cho'ela'ole Jesocristən'. ³ Chonto' orasyon lao Xacho Diozən' na' lao Xancho Jesocristən' chṇabto' əsa'aclenšgue' le'e, na' so'one' ca so cuezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'.

Can' chonlilažə' Filemonnə' Jesocristən' na' chaque che ljuēžje'

⁴ Na' le' Filemon, yoguə' laste catə' chona' orasyon cho'a yelə' choxcwlen che Diozən' can' chono'. ⁵ Babenda' dižə' ca naquan' chonlilažo'o Xancho Jesocristən', na' can' chacdo' che notə'atezəchlə beṇə' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə'. ⁶ Na' chona' orasyon chṇaba' de que sotezə so' gono' güen len lega'aque' laogüe de'en chonlilažo'o Xancho Jesocristən', par niç yogue'e sa'acbe'ine' de que Cristo Jeso'osən' babenchgüe' güen len chio'o chonlilažə'əchone'. ⁷ Beṇə' bišə' catə' benda' can' chacdo' che yeziquə'əchlə beṇə' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə' na' can' chacleno' lega'aque' par niç nite'e mbalaz, lechgualə bebeida' na' zoa' mbalaz.

Pabən' gwnabe' yezi'ixen Filemonnə' che Onesimon'

⁸ Laogüe de'en naca' beṇə' güen žin che Cristən' napa' yelə' chnabia' par gona' mendad can' cheyalə' gono', ⁹ pero laogüe de'en chaquecho che Cristən' na' che ljuēžjcho chṇeyoida' le' gono' to de'en che'enda' gono'. Nada' Pab banaca' beṇə' golə, na' leczə na'a dia' ližyan' chedə' chyixjui'a xtižə' Jesocristən'. ¹⁰ Chṇaba' goclen laogo'on par Onesimon' ben' banona' ca xi'ina'. Lao dia' ližya nga bsd blo'ida'ane' par niç chonlilažə'e Jesocristən'.

¹¹ Antslə bito goque' mos güen par le', pero na'a banaque' mos güen par le' na' leczə par nada'. ¹² Chossela'ane' laogo'onə', na' chṇabda' le' yogüialaogo'one' na' so' binlo len le' chedə' lechgualə chacda' che'. ¹³ Yebeida' žalə' gaquə yega'anlene' nada' par niç gaquəlene' nada' can' gaquəleno' nda' lao dia' ližyan' žalə' zo' nga. ¹⁴ Pero bito gwnabda'ane' yega'anlene' nada' chedə' che'enda' əṇao' le' bin' gone'. Bito che'enda' gona' byen gaquəleno' nada' pero yebeida' šə can' chazlažo'o gono'. ¹⁵ De repent Diozən' be'e latjə beze'e ližo'on par to tyemp par niç gacle tozə zejlicane. ¹⁶ Na'a bitoch gaque' con to mos na'azə, la' naque' bišə'əda'ocho. Lechgualə chacda' che' na' mazəchlə gaquədo' che' de'en banaque' txen len chio'o chonlilažə'əcho Xancho Jesocristən' na' leczə naque' xmoso'.

¹⁷ Na' ca naquə chono' nada' cuent de que naca' txen len le', yogüialaošgo'one' caczən' chgüialaogo' nada' catə' chedelaṇa'a le'. ¹⁸ Na' šə bi de'e malən' bene' contr le', o šə bi de'en chale'e chio', nada' chixjua'an. ¹⁹ Cuincza' nada' Pab chzoja' le', nada' chixjwca'an. Na' bitobi əchnia' che de'en chalə'o che yelə' mban zejlicane chio' laogüe de'en bsd blo'ida' le' par niç chonlilažo'o Jesocristən'. ²⁰ Beṇə' bišə' dao', laogüe de'en

chaquecho che Xancho Jesocristən' che'enda' gono' de'e nga par niç soa' mbalaz. De'en chaquecho che Xanchon', benšga par niç yebeida'.

²¹ Chzoja' le' çhedə' zoa' lez gwzenago' chia', na' nezda' de que gono' mazəchlə ca de'en nia' le'. ²² Na' leczə chḡabda' le' gonšgo' probnid to quart par nada'. Zoa' lez yesə'əsane' nada' šə gonchle orasyon par nada' par niç gaquə deyelaḡa'a le'e.

Benə' ca' nitə' len Pabən' chəsə'əguape' Filemonnə' diox

²³ Epafraſən' die' ližya nga txen len nada' de'en chyixjui'e xtižə' Cristo Jeso'osən' na' chguape' le'e diox. ²⁴ Na' Marcosən', len Aristarcon', len Demasən', na' len Locasən', benə' ca' chso'on xšin Diozən' txen len nada', leczə chəsə'əguape' le'e diox.

²⁵ Xancho Jesocristən' sošgue' gaquəlenšgacze' le'e len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'. De'e na'azən' chzoja' le'. *Pab*

Cart De'en Nyoj Par Beṇə' Ebreo Ca'

Diozən' babe'elene' chio'o dižə' ca de'en bsele'e Xi'ine'enə'

¹ Tyemp de'en bagwde, Diozən' bsele'e zan profet beṇə' gwsoe' xtiže'enə' len de'e xaxta'ocho ca'. Zan las profet ca' gwso'e xtiže'enə' len de'e xaxta'ocho ca', nža' nža' can' gwso'en. ² Pero tyemp nga zocho ṇa'a nža'alə babene'. Na'a babe'elene' chio'o dižə' ca de'en bsele'e Xi'ine'enə' ben' ben yoban', yežlyon' na' de'e ca' chle'icho le'e yoban', na' beng'a'aque'en con can' ben Diozən' mendad. Na' gwžin ža catə' gaquə lao na Xi'in Diozən' yoguə' beṇəch, yoguə' bia ca' chsa'aš, na' biquə'əchlə de'e ca' bene'. ³ Xi'in Diozən' nse'e doxen yelə' chey che'eni' che Xe'enə' na' cayanə'an naquə yichjla'aždao' Xe' Dioz nan' naquə yichjla'aždaogüe'enə'. Na' Xi'in Diozən' chone' par ničh yoban', yežlyon' na' de'e ca' chle'icho le'e yoban' chso'onən žin, čhedə' nape' yelə' guac par ničh chac con can' ne'enə'. Bsanlažə' cuine' gwso'ot beṇə' le' par ničh chnitlaogüe' xtolə' yoguə' chio'o chonlilažə'əchone'. Na' gwde na' beyepe' yoban' zjəyechi'e cuit Xe' Diozən' ben' naquə le'ezelaogüe beṇə' zaque'e par chnabi'e t xen len le'.

Xi'in Diozən' naquəche' beṇə' zaquə'əche cle ca angl ca'

⁴ Na' nla'alao de que Xi'in Diozən' naquəche' beṇə' zaquə'əche cle ca angl ca', čhedə' Diozən' babnežjue'ene' yelə' bala'aṇ mazəchlə ca de'en babnežjue' angl ca'. Na' babene' par ničh naquəche' beṇə' blaoch. ⁵ Diozən' bitonə' ye'e ni tozə angl can' gože' Xi'ine'enə', gože'ene':
Len' naco' xi'ina'.

Neža babena' par ničh solao nabi'o len nada'.
Na' nic ne'e güe'e dižə' che notə'ətezə angl can' gwne' che Xi'ine'enə', gwne':
Nada' gona' par ničh gacbia' naca' Xe',
na' gona' par ničh gacbia' de que naque' Xi'ina'.

⁶ Xi'in Diozən' naque' le'ezelaogüe beṇə' zaque'e. De'e na'anə' catə'an Diozən' bsele'ene' yežlyon' gwne':

Yoguə'əlol angl chia' ca' cheyalə' əso'elaogüe'ene'.

⁷ Nach gozne' che angl ca':

Chona' par ničh angl chia' ca' beṇə' ca' chso'on mendad chia'
chsa'aque' ca be' de'en chečh' na' ca yi' bel.

⁸ Na' nža'alə can' be'e dižə' len Xi'ine'enə' gože'ene':

Len' naco' Dioz na' chnabi'o zejlicane.

Na' lechgualə güen chnabi'o.

⁹ Chebeido' de'en zda licha na' chgue'ido' de'e malən'.

De'e na'anə' nada' Diozən' ben' cho'elaogo'o
babena' par ničh zocho' mbalazəch cle ca beṇə' ljuežjo' ca'.

¹⁰ Na' de'e yoblə gož Diozən' Xi'ine'enə':

Le' naco' Xan yežlyon'.

Len' beno'on ža gwasda'ote.

Na' yoguə' de'en chle'icho le'e yoban', leczə len' beno'on.

¹¹⁻¹² Na' gwžin ža catə' te che yoguə' de'en chle'icho le'e yoban' na' yežlyo nga.

Pero le' bito te chio'; syempr soczo' zejlicane.

Na' gwša' le'e yoban' na' yežlyon' ca to beṇə' chša' xe' catə' babeyoin na' chaze' yeton.

Gono' len le'e yoban' na' yežlyon' can' chon to beṇə' catə' chetobə xe'.

Pero le', tozəczə can' gaco' zejlicane, na' bito əžin iz nacho te chio'.

¹³ Diozən' bitonə' ye'e ni to angl ca de'en gože' Xi'ine'enə', gože'ene':

Gwche'edo' cuita' nga nabi'acho txen,

na' gona' par niç nita' de'e ca' chso'on contr le' na' beṇə' contr chio' ca' xni'onə'.

¹⁴ Ca naquə angl ca', yogue'e zjənaque' beṇə' chso'on mendad che Diozən', chsele'e lega'aque' par chsa'aclene' chio'o bagwlej Diozən' par niç žjəyecho len le'.

2

Cheyalə' əgwzenagcho che xtižə' Diozən' par niç žjəyecho len le'

¹ Na' laogüe de'en naquə Xi'in Diozən' beṇə' blaoch na' beṇə' zaquə'ache ca angl ca', do yichj do lažə'əcho cheyalə' əgwzenagcho xtiže'enə' de'en babenecho, chedə' la' šə bito əgwzenagcho chei do yichj do lažə'əcho, guanlažə'əchon na' cuejyichjchon. ² Lei che Diozən' de'en gosə'əyixjue'e angl ca' naquəczən de'e žialao xen. Na' de'e na'anə' Diozən' bnežjue' castigw che de'e xaxta'ocho ca' batə'atezə cui boso'ozenague' chei segon de'e mal de'en gwso'on to toga'aque'. ³ Na' naquən segor de que Diozən' gone' chio'o castigw šə bito goncho can' na Xancho Jesocristən'. Zgua'atec Xancho Jesocristən' be'e dižə' güen juisy can' cheyalə' goncho par niç žjəyecho len le'. Nach gwdenə' beṇə' ca' gosə'ədalen le' leczə boso'ozejni'ine' chio'o can' gwne'enə', chedə' gosə'ənezene' de que naquən güen. ⁴ Na' Diozən' bene' par niç gwso'one' miłagr na' bichlə de'e zaquə' yebanecho, na' Diozən' bnežjue' lega'aque' zan clas yelə' guac, na' Spirit che'enə' benən par niç gwso'one' de'e zan de'e güen len yelə' guac chein' segon can' gwyazlažə' Diozən', par niç ənezecho de que xtižə'əga'aque'enə' naquən de'e li.

Goc Jeso'osən' doxen can' naquə chio'o beṇəçh

⁵ Catə' te che yežlyo nga na' gatə' yežlyo cobə de'en cho'a dižə' chei, Diozən' bito gone' ca yesə'anabia' angl ca'. ⁶ Na' nyoj can' gwna de'e Rei Dabin' gože' Diozən':

¿Bixçhen' chacdo' che beṇəçhən'? ca naquə bitotec bi zjəzaque'e.

Na' ¿bixçhen' chaclenga'aco'one'?

⁷ Beno' par niç beṇəçhən' bito zjənaque' beṇə' blao can' zjənaquə angl ca' pero caguə syempr gaquən ca'.

Bia'aczə beno' par niç zjəzaquə' beṇəçhən' na' bnežjwga'aco'one' yelə' bala'an.

⁸ Beno' par niç yoguə'əlolte de'e zjəde əsa'aquən lao na' beṇəçhən', na' len yoguə'əlol bia ca' chsa'aš, leczə əsa'aquəb lao na'aga'aque'.

Na' ca naquə ben Diozən' par niç yoguə'əlolte de'e zjəde əsa'aquən lao na' beṇəçhən' na' yoguə' bia ca' chsa'aš leczə əsa'aquəb lao na'aga'aque', de'e na'anə' beṇəçhən' yesə'anabi'e lao yoguə'əte de'en zjəde, la'anə'əczə na'a nezecho bitonə' yesə'anabi'e. ⁹ Na' ca naquə Jeso'osən', žlac goque' beṇəçh bito goque' beṇə' blao can' zjənaquə angl ca'. Na' de'e tant nži'ilažə' Diozən' chio'o beṇəçh bene' par niç Jeso'osən' bsanlažə' cuine' por ni checho catə'an gwso'ot beṇə' le', na' de'e na'anə' Jeso'osən' banzi'e yelə' bala'an xen na' banaquəçgüe' beṇə' zaque'e.

¹⁰ Diozən' bene' bia chsa'aš, bene' beṇəçh na' yeziquə'əchlə de'e zjəde par niç chzi'e yelə' bala'an. Na' bene' güen ca de'en bsi'e xneze par niç

gwxaquə'əzi' Jesocristən' ben' babebej chio'o xni'a de'e malən'. Na' de'en gwxaquə'əzi'enə' chac chone' par niç beṇə' zan əsa'aque' xi'in Diozən' na' žjəsyə'ənite'e len le' yoban'. ¹¹ Jeso'osən' bagwleje' chio'o par naccho lažə' na' Diozən'. De'e na'anə' txen len le' naccho xi'in Diozən' na' bito cheto'ine' par əṇe' che chio'o de que naccho beṇə' biše'e na' beṇə' zane'. ¹² Quinga gwna Jeso'osən' gože' Diozən':

Gua'a dižə' par niç beṇə' biša'a ca' na' beṇə' zana' ca' yesə'əṇezene' non' naco'.

Na' lao zjəndopə zjənzague' chso'elaogüe'e le', nada' gua'a dižə' ca beṇə' güenṇə' naco'.

¹³ Nach gwne':

Sotezə soa' gonlilaža'a Diozən'.

Na' de'e yoblə gozne':

Nga zoa' txen len beṇə' ca' beṇ Diozən' nada' par niç zjənaque' xi'ina'.

¹⁴ Na' chio'o naccho beṇə' belə' chen, chio'onə' naccho xi'ine'. De'e na'anə' leczə le' golje' goque' beṇə' belə' chen na' bsanlažə' cuine' gwso'ot beṇə' le' par niç bnitlaogüe' yełə' gwnabia' che gwxiye'en de'en chon par niç chatcho. ¹⁵ Bene' par niç chio'o chonlilažə'əchone' bitoch žebcho gatcho. Beṇə' ca' cui chso'onlilaže'ene' syempr chəsə'əžebe' sa'ate'.

¹⁶ Jeso'osən' bide' yežlyo nga caguə par goclene' angl' ca', sino par goclene' beṇə' ca' chso'onlilažə' Diozən' can' benlilažə' de'e Abraannə' Diozən'.

¹⁷ Benən byen goc Jeso'osən' doxen can' naquə chio'o beṇəç par niç ca' chaclene' chio'o lao Diozən' can' gwso'on de'e bχoz əblao ca' len de'e xaxta'o chio'o beṇə' Izrael gwsa'aclene' lega'aque'. Cheyašə' cheži'ilažə' Jeso'osən' chio'o na' chone' complir can' ne'enə'. Can' chon Jeso'osən' be'enə' checa'a xtolə' chio'o chonlilažə'əchone'. ¹⁸ Jeso'osən' cuat bene' de'e mal pero bžaglaogüe' catə'an gwlo'oyelə' gwxiye'en le' par gone' de'e malən' na' catə' goc bitə'ətezəchlə de'e mal len le'. De'e na'anə' nezene' naclən' chone' chaclene' chio'o catə' chgo'oyelə' gwxiye'en chio'o par goncho de'e malən' na' catə' chac bitə'ətezə de'e mal len chio'o.

3

Jeso'osən' zaquə'əche' cle ca de'e Moizezən'

¹ Beṇə' bišə', laogüe de'en bagwlej Diozən' yoguə' chio'o par naccho lažə' ne'enə', cheyalə' goncho xbab che Cristo Jeso'osən' ben' bselə' Diozən' par naque' bχoz əblao checho. Diozən' bsele'ene' bedətiχjui'e xtižə'ena' de'en chejle'echo chei. ² Diozən' gwleje' le' par chaclene' chio'o ca to bχoz əblao. Na' Jeso'osən' lao bide' yežlyon' na' ṇa'a chone' con can' na Diozən', ca'aczən' ben de'e Moizezən' ben' leczə goclene' yoguə' beṇə' gwsa'ac family che Diozən'.

³ Pero na' Jeso'osən' zaquə'əche' cle ca Moizezən'. Jeso'os na'anə' bxie' family che Diozən' ca de'en bene' par niç chio'o chonlilažə'əcho Diozən' ṇa'a na' len beṇə' ca' gwso'onlilažə' le' cana' naccho family che Diozən'. Na' ca naquə de'e Moizezən' ža, goque' con to beṇə' lao family che Diozən'. ⁴ Na' gwnitə' beṇə' bχe to to family nitə' lao yežlyon', pero Jeso'osən' caguə bxie' family che Dioz na'azən', sino leczə bxie' yoguə'əte de'e zjəde, chedə' len' naque' Dioz. ⁵ Na' ca naquə de'e Moizezən', bene' can' gwna Diozən' par goclene' yoguə' beṇə' gwsa'ac family che Diozən' la'anə'əczə goque' con to xmos Diozən'.

Na' de'e Moizezən' be'e dižə' che de'e ca' ze'e əsa'ac ca tyempən' de'e ca' bagwsa'acquən ṇa'a. ⁶ Cristən' leczə bene' complir can' gwna Diozən' par

goclene' beṇə' zjənaquə family che Diozən'. Na' bene' ca' čhedə' naquəcze' Xi'in' Diozən', caguə ca to mos. Na' family che Dioz na'anə' naquə chio'o šə zotezə zocho chonlilažə'əcho Diozən' do yichj do lažə'əcho catə'an yidə Cristən' de'e yoblə, na' šə chebeicho de'en yidə Cristən'.

Guaquə socho mbalaz len Diozən'

⁷⁻⁸ Cheyalə' goncho xbab can' gwna Spirit che Diozən' de'en nyojən nga: Catə' Diozən' əṇe' to de'e gonle ṇa'a, bito gacle beṇə' godenag can' gwsa'ac beṇə' Izrael ca' cana' catə' gwsə'one' contr Diozən' latjə dašən'. Gwsə'one' prueb šə leine' de que gwnežjue' castigw čhega'aque'enə'.

⁹ Nach Diozən' gwne':

De'e xaxta'ole ca' bito gwse'ejle'e čhia' la'anə'əczə čhoa iz besə'əle'ine' de'e ca' bena' par goquəlenga'aca'ane'.

Con gwsə'one' prueb šə leida'anə'.

¹⁰ De'e na'anə' bito bebeiga'acda'ane', na' gwnia': "Do tyemp naquəga'aque' beṇə' yichjla'aždao' žod, bitonə' se'enene' se'ejni'ine' can' chona'."

¹¹ Na' de'en bž'a'a lega'aque' de'e nan' gwnia' čhega'aque' de que cuat nite'e mbalaz len nada'.

¹² Legapə cuidad beṇə' bišə', par nič ni tole cui gacle beṇə' yichjla'aždao' mal. Lesotezə leso legonlilažə' Diozən' par nič cui cuejyichjlene' čhedə' le'enə' zoe' zejlicane. ¹³ Žlac ṇa'a ne'e de tyemp par əgwzenagle che Diozən', legwtiplažə' ljuežjle tža tža par nič cui gonle de'e malən', la' catə' choncho de'e malən' chxəoyaguən chio'o par nič cuich bi bi chaquecho catə'an chonchchon. ¹⁴ Ngodə'əcho txen len Cristən' šə ne'e zotezə zocho chonlilažə'əchone' catə'an yide' de'e yoblə con can' gwzolaoczccho chonlilažə'əchone'.

¹⁵ Na' nyoj Xtižə' Diozən' par chio'o gan' nan:

Catə' Diozən' əṇe' to de'e gonle ṇa'a

bito gacle beṇə' godenag can' gwsa'ac beṇə' Izrael ca' cana'.

¹⁶ Na' de'en nyojən nan ca' cho'en dižə' che beṇə' ca' jəsyə'ənao de'e Moisezən' catə'an jəyeleje' lega'aque' Egipton'. Boso'ozenague' can' ben Diozən' mendad par besyə'əchoje' Egipton', pero beyožzə besyə'əchoje'enə' bitoch boso'ozenague' che'. ¹⁷ De'e na'anə' bž'e'e lega'aque' čhoa iz de'en gwsə'one' de'e malən' cuich boso'ozenague' che', na' gwsa'ate' latjə dašən'. ¹⁸ Na' Diozən' gwne' de que cuat nite'e mbalaz len le' čhedə' cui boso'ozenague' che'. ¹⁹ Na' nezecho de que yelə' godenag čhega'aque'enə' cui goquə nite'e mbalaz len le'.

4

¹ Na'a ža, nezecho can' goc che beṇə' godenag ca' beṇə' ca' gwsa'at latjə dašən'. De'e na'anə' cheyalə' žebcho par nič cui goncho can' gwsə'one'enə', čhedə' šə goncho can' gwsə'one'enə' bito gaquə socho mbalaz len Diozən' can' bene' lyebe. ² Babenecho to dižə' güen dižə' cobə de que guaquə socho mbalaz len Diozən' ca dižə' de'en gwse'ene lega'aque'. Pero ca naquə lega'aque' de'en cui gwse'ejle'e čhei, de'e nan' bito goquəlenən lega'aque'. ³ Na' chio'o chejle'echo che de'en na Diozən' bazoch mbalaz len le'. De'e na'anə' bito na Diozən' čhecho can' gwne' che beṇə' ca' gwne':

De'en bž'a'a lega'aque' na' gwnia' de que cuat nite'e mbalaz len nada'.

Na' ca naquə Diozən' nezecho babeyož b̄xie' yoban' na' yežlyon' na' de'e na'anə' zoe' mbalaz. ⁴ Can' nyoj to part Xtiže'enə' nan:

Хор за ben Diozən' yoban', yežlyon', beṇachən', bia yixə'an na' biquə'əchlə de'e zjəde.

Na' catə' bžin ža gažən', bitoch bi bi bene', con zoe' mbalaz.

⁵ Na' de'e yoblə goncho xbab che de'en gwne':

Cuat nite'e mbalaz len nada'.

⁶ De'e li balə beṇə' nite'e mbalaz len Diozən'. Pero ca naquə beṇə' ca' gwse'enene' dižə' güen dižə' cobə che'enə' cana'ate, bito goquə nite'e mbalaz len le' chedə' bito boso'ozenague' che'. ⁷ Na' catə' bagwde zan iz Diozən' gwne' de'e yoblə de que gwaquə nita' beṇə' mbalaz len le'. Bene' par nič bzoj de'e Rei Dabin' dižə' de'en na:

Catə' Diozən' əne' to de'e gonle ṇa'a bito gacle beṇə' godenag.

⁸ De'e Josuen' gwche'e de'e xaxta'o chio'o beṇə' Izrael gan' gosə'əzi'e yežlyon' de'en bnežw Diozən' lega'aque'. Pero lega'aque' bito gwnite'e mbalaz len Diozən'. De'e na'anə' gwdechlə Diozən' bene' par nič de'e Dabin' bzoje' gwne' de que gwžin ža nita' beṇə' mbalaz len le'. ⁹ Nachən' nezecho de que chio'o chonlilažə'əcho Diozən' chac socho mbalaz len le'.

¹⁰ Na' beṇə' ca' banitə' mbalaz len Diozən' bitoch chso'one' can' na xbab čega'aque'enə', sino que chso'one' can' na Diozən'. De'e na'anə' nacho de que nite'e mbalaz can' zo Diozən' de'en beyož b̄xie' yoguə' de'e ca' zjəde.

¹¹ Na' cheyalə' yeyiljažə'əcho nac goncho par nič socho mbalaz len Diozən'. Cheyalə' gwzenagcho che' par nič ca' ni tocho cui gac checho can' goc che de'e xaxta'ocho ca' de'en cui boso'ozenague' che Diozən'.

¹² Xtižə' Diozən' chazən lo'o yičjla'aždao' beṇə', na' chaclenən notə'ətezə choso'ozenag čhei. Na' gwxaquə'əleben ca to spad de'en nlachgua čhopə la'ate. Pero mazəchlə can' chon to spad chon Xtižə' Diozən', chedə' chlo'in chio'o no čhein' chzenagcho, əche Spirit che Diozən' o šə che la'ažda'omalchon'. Leczə ca' chzejni'in chio'o che xbab de'en yo'o lo'o yičjla'ažda'ochon' na' che yoguə'əlo' de'en chzelažə'əcho šə naquən güen o šə naquən mal. De'e na'anə' gwxaquə'əleben ca to spad de'e chčhog entr bečj bnia ca' na' entr bin ca'. ¹³ Diozən' neze nle'ine' to to beṇach, na' to to angl, na' to to de'e xio', na' cuantzə bi de'en zjəde. Diozən' neze nle'ine' yičjla'ažda'ochon'. Na' laogüe' na'anə' əgwdechə cuent šə biquə' de'e babencho.

Jeso'osən' naque' b̄xoz əblao chechon'

¹⁴ Jeso'os Xi'in Diozən' babeyepə' yoban' gan' zo Diozən' par gaquəlene' chio'o. De'e na'anə' Jeso'osən' naque' b̄xoz əblao checho, ben' naquə le'ezealəogüe beṇə' zaque'e. Na' de'e na'anə' cheyalə' sotezə socho gonlilažə'əchone' can' chonczcho. ¹⁵ Na' Jeso'osən', ben' naquə b̄xoz əblao chechon', chache'ine' catə' chaquecho zdebə goncho to de'e güen. Gwxiye'en gwlo'oyelə'an le' gone' de'e mal pero bito bene'en na' bžaglaogüe' cayaṇə'an chžagla'o chio'o beṇach. ¹⁶ Na' cheyalə' güe'elencho Diozən' dižə' sin cui žebcho, ənabechone' yezi'ixene' checho na' gaquəlene' chio'o batə'ətezə chyažjecho yelə' chaclen che'enə', chedə' le'enə' nži'ilažə'e chio'o.

5

¹ Beṇə' ca' besə'əchoj gwsa'aque' b̄xoz əblao che ṇasyon Izrael chechon' tyemp de'en bagwde jso'e bi de'en jso'e lao Diozən' na' gwsote' bia yixə' besə'alalje' xchenga'aquəbən' par nič Diozən' bezi'ixene' xtolə' de'e

xaxta'ocho ca'. Na' yoguə' b̄xoz ca' gwsa'aque' con to beṇə'. ² Na' b̄xoz əblao ca' gwsa'ape' yelə' chxenlāžə' len beṇə' ca' cuiṇə' se'ejni'i can' cheyalə' so'one' na' len beṇə' ca' bazjənxoayag len de'e malən, čhedə' leczə beṇəčən' zjənaque' na' naquən zdebə par so'one' de'e güennə'. ³ Na' de'en zjənaque' beṇəčən' beṇən byen gwso'ote' bia yixə' na' besə'əlaljə xčhenga'acquəbən' par gosə'əṇabe' yezi'ixen Diozən' xtolə'əga'aque'ene' can' gosə'əṇabe' yezi'ixene' xtolə' beṇə' ca' yelə'.

⁴ Na' notono gwlej cuine' par gaque' b̄xoz əblao, sino Diozən' gwlejga'aquene' can' gwleje' de'e Ronṇə'. ⁵ Le'egatezə ca' Cristən' bito ben cuine' xen cuejlize cuine' par gaque' b̄xoz əblao. Diozən' gwleje'ene' na' Dioz na'anə' gože'ene':

Len' naco' Xi'ina'.

Neža babena' par nič solao ṇabi'o len nada'.

⁶ Na' ga yoblə nyoj yeto de'en gože'ene':

Naco' b̄xoz beṇə' zo zejlicəne,

na' naco' ca b̄xoz Melquisedequən'.

⁷ Na' Jeso'osən' catə' gwzoe' yežlyo nga bene' orasyon lao Xe' Diozən' ben' gac yosle'ene' par nič cui gate'. Jeso'osən' gwṇe' zižjo na' gwcheže' gwṇabe' yelə' chaclen che', na' Diozən' bzenague' na' bene' par nič yelə' gotən' cui gwnabi'an le' čhedə' benlilaže'ene'. ⁸ Na' la'anə'əczə Jeso'osən' naque' Xi'in Dioz, Diozən' bzejni'ine' le' de que cheyalə' əžaglaogüe' par yeyož gone' yoguə'əlol de'e ca' naquən gone'. De'e na'anə' Jeso'osən' bžaglaogüe' len yoguə'əlol de'en goc che' yežlyo nga. ⁹ Na' beyož goc che Jeso'osən' yoguə'əlol can' gone'e Diozən', nach gwzolao chone' par nič yoguə'əlol beṇə' ca' choso'ozenag che', nite'e len le' zejlicəne. ¹⁰ Diozən' gwleje' le' par naque' b̄xoz əblao čecho na' gwxaquə'əlebene' ca b̄xoz Melquisedequən'.

Gapcho cuidad par nič cui cuejyichjcho xtižə' Diozən' de'en bachejle'echo chei

¹¹ Na' ne'e dech de'e zan de'en che'enda' əṇia' le'e che de'en naquə Jeso'osən' b̄xoz čechon', pero naquən zdebə əṇi'an par šejni'ilen, čhedə' bitoch chebeile gwzenagle che Diozən'. ¹² Bagolə' əgwsed əgwlo'ile beṇə' yeziquə'əchlə xtižə'ene', pero latje de'e gonle ca', chyažjele to beṇə' par əgwsed əgwlo'ine' le'e de'e yoblə ca de'en babsedle de'e nechən'. Na' laogüe de'en chyažjele əgwsedəchle de'e ca', gwxaquə'əlebele ca bidao' ca' ne'e chsa'ažə', bi'i cuiṇə' gac sa'o. ¹³ Na' ben' naquə ca bidao' ne'e chažə', bitonə' šejni'ine' xtižə' Diozən' de'en naquəch zdebə. ¹⁴ Na' xtižə' Diozən' de'en naquəch zdebə gwxaquə'əleben ca yelə' guao de'en chao beṇə' cha'o. Na' beṇə' ca' chse'ejni'i len chsa'acbe'ine' che bitə'atezə dižə šə naquən de'e li o šə naquən dižə' güenlāžə'. Chsa'acbe'ine' čhedə' la' bazjəyo'olaogüe' choso'ozenague' che Diozən'.

6

¹ Na' ca bidao' ca' chəsə'əzolao chsa'obo' yelə' guao catə' bazjəncha'obo' ca'aczən' chio'o cheyalə' solaocho cue' yichjcho che xtižə' Diozən' de'en naquəch zdebə par nič gaquəch yichjla'ažda'ochon' can' naquə yichjla'aždao' Cristən'. Catə'ən gwzolao benlilaže'əcho Cristən' gwyejni'icho can' yediṇjecho xtolə'əchon' na' bediṇjechon. Na' ṇa'a bitoch chyažjən yediṇjecho che de'e ca' de'e yoblə, na' nic chyažjən yezolaocho gonlilaže'əchone' de'e yoblə. ² Banezczecho bi zejen catə'ən chcho'acho

nisən', na' lecza can' banezecho bi zejen catə'an chxoə na'achon' yichj beṇə' yoblə chṇabcho yelə' chaclen che Diozən' par lega'aque' na' bitoch chyažjən no gwzejni'iche chio'o bi zeje de'e ca'. Le'egatezə ca' bitoch chyažjecho no gwzejni'iche chio'o can' yolis yosban Diozən' beṇə' guat ca' o can' gone' yelə' jostis che beṇə' ca' chso'on de'e malən'. Bañezczega'aquechonṇə'.³ Pero ṇa'a ža, šə Diozən' güe'e latjə yeyiljlažə'ačo nac goncho par nič gaquə yichjla'ažda'ochon' can' naquə yichjla'aždao' Cristən'.

⁴ Nitə' beṇə' bachse'ejni'i xtižə' Diozən' na' bazjənapə' yelə' mban zejlicane de'en choṇ Diozən' chio'o chonlilažə'ačhone', na' lecza ca' bazo Spirit che Diozən' lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə'.⁵ Bazjənezene' ca güenṇə' naquə xtižə' Diozən' na' bazjənombi'e milagr na' bichlə yelə' guac che Diozən' la'aṇə'əczə ze'e yesə'əle'ichene' yelə' guac de'en gwlo'eche' catə' əžin ža gatə' yežlyo cobə.⁶ Na' šə gwžincłə ža yesə'əgue'i beṇə' ca' Diozən' šə yesə'əbeyyichjcle' xtižə'enə', bitoch gaquə yesy'ədiṇjene' xtolə'əga'aque'enə' de'e yoblə, chedə' lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə' so'one' t xen len beṇə' ca' boso'oda' Xi'in Diozən' le'e yag corozən', na' so'one' par nič beṇə' yeziquə'ačhlə lecza yesə'əgue'ine' le'.⁷ Ca naquə yežlyo güen gan' chsa'az beṇə', šə chacchgua yejon', nach chac de'en chsa'aze'enə' na' chatə' de'en chəsə'əyažjene', na' Diozən' chebeine' de'e chac cwseš čhega'aque'enə'. Can' gwxaquə'əlebecho šə zotezə zocho chzenagcho che Diozən'.⁸ Pero šə bagwlejjyichjcho cuich chzenagcho che Diozən' gwxaquə'əlebecho ca yežlyon' gan' chlā'ac por yag yešə' na' no yixə' cuan de'e cui chac gaocho. Yežlyon' de'en nac ca' bito bi bi zaquə'an par xan yežlyon', nach chbejjyichje'en na' chžin ža catə' chzeye' de'e ca' chlā'ac laogüenṇə'.

Zotezə zocho chonlilažə'ačo Diozən' chedə' nezecho žjəyecho len le'

⁹ Na' ca naquə le'e, la'aṇə'əczə babi'a dižə'an ca', chacda' chele, na' zoa' segor bito gonle can' bagwnia' chso'on beṇə' ca'. Nezda' gonšgacze can' cheyalə' goncho laogüe de'en babebej Diozən' chio'o xni'a de'e malən'.¹⁰ Diozən' naque' beṇə' güen. Na' bito ganlaže'e can' babenle xšine'enə', na' can' ne'e chonczen ṇa'a chaclenle yeziquə'ačhlə beṇə' bagwleje' par zjənaque' lažə' ne'enə', chonlen laogüe de'en chaquəle che'enə'.¹¹ Nezele žjəyazole len Cristən'. Na' de'e na'anə' yedote žlac cuinə' yide' de'e yoblə cheyalə' cue' yichjle de'en žjəyazole len le', can' bachi' yichjle ṇa'a par chaclen ljuežjle.¹² Bito gacle beṇə' godenag len xtižə' Diozən'. Legonlilažə' Diozən' can' bagwso'on beṇə' ca' bagwnitə', beṇə' ca' gosə'əzi' de'en ben Diozən' lyebe əgwnežjue' lega'aque'. La'aṇə'əczə cui gosə'əzi'en cate, con gwso'onlilažə'əteze'ene'.

¹³ Diozən' bene' lyebe de que xi'in dia che de'e Abraannə' əsa'aque' beṇə' zan. Na' de'en naque' Dioz na' notoch no no ṇlā' beṇə' yoblə beṇə' napəch yelə' gwnabia' cle ca le', de'e na'anə' bzo cuine' testigw gwne': "Guaquəczə can' nia'anə' chedə' zoa' naca' Dioz." ¹⁴ Gwne': "De'e li goncza' par nič gaquə güen chio'. Na' de'e li goncza' par nič xi'in dia chio'onə' əsa'aque' beṇə' zan." ¹⁵ Na' sša gwzo de'e Abraannə' benlilažə'əteze' Diozən' xte que bžin ža goc can' ben Diozən' lyebe len le'. ¹⁶ Benəchan' chəsə'əzoe' jorament chəsə'əne' de que be'enə' chnabia'ach ca lega'aque' gwnežjue' castigw čhega'aque' šə cui so'one' complir can' choso'ozoe' jorament. Chso'one' ca' par nič beṇə' ca' chsa'acyožə' lega'aque' se'ejle'e čhega'aque' na' yesy'əyaxenlaže'e. ¹⁷ Beṇə' ca' chon Diozən' cuent zjənaque' xi'in dia che de'e Abraannə'

laogüe de'en chso'onlilaže'e Diozæn', Diozæn' bene' par niçh nitä'achgüe' segor de que guaquæczä can' bene' lyebe, na' bito chše'e can' bansi'e xneze gone'. De'e na'anä' bzo cuine' testigw gwne': "Guaquæczæn çhedä' zoa' naca' Dioz." 18 Ca naquä Diozæn' bene' lyebe na' leczä bzo cuine' testigw gwne': "Guaquæczä can' nia'anä' çhedä' zoa' naca' Dioz", bene' ca' par niçh nezecho de que caguä de'e te can' gwne'enä'. Na' bito chac güe'e dižä' güenlažä'. Diozæn' bene' lyebe na' bzo cuine' testigw par niçh bito žebcho sino yebeicho de'en nezecho žjæyecho len le', chio'o bagwñabechone' bezi'ixene' xtolä'ächon'. 19 Na' de'en nezecho žjæyecho len Diozæn' bito chac chop lažä'ächo sino zotezä zocho chonlilažä'ächone' çhedä' la' nezecho de que Jeso'osän' chne' fabor chio'o lao Diozæn' ca bχoz äblao checho. 20 Jeso'osän' bazjæyecho' gan' zo Diozæn' na' chone' par niçh leczä chio'o žjæyecho len le'. Na' Jeso'osän' naque' bχoz äblao checho, ben' gwxaquä'älebe ca bχoz Melquisedequän'.

7

Jeso'osän' naque' ca bχoz Melquisedequän'

1 Na' Melquisedequän' goque' rei gan' nzi' Salem na' Diozæn' ben' naquä le'ezelaogüe beñä' blao gwleje' le' par goque' bχoz. Na' catä' beza' de'e Abraannä' beyož bene' gan' lao rei ca' beñä' ca' gosä'ädilälän beñä' Sodoma ca', bχoz Melquisedequän' jäsague' le' na' len yelä' guac che Diozæn' bene' par niçh goc de'e šao' de'e güen che de'e Abraannä'. 2 Na' de'e Abraannä' botobe' de'e ca' gosä'äban rei ca' che beñä' Sodoma ca' na' bnite'en ši cuen de'e naquä lebe nach gwleje' tcuenän par bnežjue'en bχoz Melquisedequän'. Melquisedequän' zeje dižä' "rei beñä' chnabia' güen". Na' gwnabi'e gan' nzi' Salem, na' Salemän' zeje dižä' "gwnitä' beñä' binlo". 3 Bito nyojæn šä no goquä de'e xaxna' Melquisedequän' na' ni que nyojæn šä no goquä de'e xaxta'ogüe'e, na' nic nyojæn batä'äquä' golje' na' batä'äquä' gote'. De'e na'anä' nezecho cuiñä' te yelä' naquä bχoz che'enä' na' leczä de'e na'anä' gwxaquä'älebene' ca Xi'in Diozæn'.

4 Le'e gon xbab de que bχoz Melquisedequän' goque' beñä' blao. De'e na'anä' de'e xaxta'ocho Abraannä' lao ši cuen güejä de'e ca' gwleje', bnežjue' tcuenän bχoz Melquisedequän'. 5 Na' beñä' ca' gwsa'aljä' lao dia che de'e Lebin', beñä' ca' besyä'äyalä' par gwsa'aque' bχoz, nyojæn le'e lei de'en bzoj de'e Moizezän' de que yesä'äzi'e tcuen lao ši cuen yoguä' cuantzä de'e gotä' che beñä' Izrael ca' yelä' la'anä'äczä yoguä'älolga'aque' zjanaque' xi'in dia che de'e Abraannä'. 6 Melquisedequän' bito äñacho golje' lao dia che de'e Lebin', pero gwxi'e tcuen lao ši cuen de'en botobä de'e Abraannä' na' len yelä' guac che Diozæn' bene' par niçh goc güen che de'e Abraannä' ben' ben Diozæn' lyebe äsa'ac xi'in dia che'enä' beñä' zan. 7 Na' nacia' de que Melquisedequän' zaquä'äche' cle ca de'e Abraannä' çhedä' Melquisedec na'anä' gwdape' yelä' guac che Diozæn' na' bene' par niçh goc de'e güen che de'e Abraannä'. 8 Na' beñä' ca' gwsa'ac bχoz segon can' na' lei de'en bzoj de'e Moizezän' gosä'äzi'e tcuen lao ši cuen cuantzä bi de'en gotä' che beñä' Izrael ca' yelä'. Bχoz ca' gwsa'aque' beñäch na' gwsa'ate'. Pero Melquisedequän' ben' gwxi' tcuen lao ši cuen de'en botobä de'e Abraannä', cho'en dižä' che' ca beñä' ne'e zoczä. 9-10 Na' ca naquä de'e Abraannä' bnežjue' Melquisedequän' tcuen lao ši cuen de'e ca' botobe' de'en gosä'äban rei ca', de'en na'anä' guaquä' äñacho de que de'e Lebin' leczä bnežjue' Melquisedequän' tcuen güejä' lao ši cuen de'e

ca' botobə de'e Abraannə'. Guac ənacho ca' chedə' de'e Lebin' golje' lao dia che de'e Abraannə' la'anə'əczə bitonə' galje' catə'an Melquisedequən' jəšague' de'e Abraannə'. De'e Lebin' goque' xa beṇə' nech ca' əgwsa'ac bχoz che beṇə' Izrael gwlaž checho ca' canə', na' lei de'en bzoj de'e Moizezan' nan de que yesə'əzi'e tcuen lao ši cuen cuantzə bi de'en de che beṇə' Izrael ca' yelə'.

¹¹ Žalə' bχoz ca' beṇə' ca' gwsa'aljə lao dia che de'e Lebin' goc so'one' par niç yichjla'aždao' beṇə' gwlaž checho ca' əsa'aquən can' chene'e Diozən', bito byažjecho yeto bχoz žalə' ca'. Pero de'en cui goquə so'one' par niç əsa'ac yichjla'aždao' beṇə' can' chene'e Diozən', de'e na'anə' bidə Jeso'osən' par naque' bχoz chechon' na' gwxaquə'əlebene' ca Melquisedequən'. ¹² Jeso'osən' naquəcze' bχoz chechon' la'anə'əczə cui naque' dia che de'e Lebin'. De'e na'anə' nezecho banža' lei de'en choe' dižə' che bχoz che nasyon Izrael chechon'. ¹³ Bχoz checho ben' cho'echo dižə' chei, golje' lao dia che de'e Jodan', na' bitoch bchoj no gaque bχoz entr beṇə' ca' əgwsa'aljəch lao dia che de'e Jodan'. ¹⁴ Nezczecho de que Xanchon' golje' lao dia che de'e Jodan', pero de'en bzoj de'e Moizezan' le'e lein' nan de que beṇə' ca' gwsa'aljə lao dia che de'e Lebin' əsa'aque' bχoz.

¹⁵⁻¹⁶ Bχoz checho Jeso'osən' naque' ca bχoz Melquisedequən'. Bito golje' lao dia che de'e Lebin' na' bito naque' bχoz can' na lei de'en bzoj de'e Moizezan'. Naque' bχoz chedə' bito gwzoi yelə' gotən' le', na' zocze' zejlicane. ¹⁷ Na' de'e nga nyojən can' gož Diozən' Jeso'osən' nan:

Naco' bχoz beṇə' zo zejlicane
na' naco' ca bχoz Melquisedequən'.

¹⁸ Ca naquə bχoz ca' beṇə' ca' ben Diozən' mendad gwnitə' canə', bitoch none' mendad nite'e na'a chedə' de'en gwso'one'ənə' bito zaquə'an par əsa'ac yichjla'aždao' beṇə'chən' can' chene'e Diozən', na' bito nsa'an yelə' guac che Diozən'. ¹⁹ Leina' bito zaquə'an gonən par niç yichjla'aždao' beṇə' əsa'aquən can' chene'e Diozən'. Pero na'a bazo Jeso'osən' chone' par niç chac yichjla'ažda'ochon' can' chene'e Diozən'. Na' nezecho chaquəch güen checho cle ca che beṇə' ca' zjənombia' lein'. Jeso'osən' chone' par niç zocho binlo len Diozən'.

²⁰ Na' par niç nezecho de que Jeso'osən' naque' bχoz chechon', Diozən' bzo cuine' testigw gwne':

Naquəcze' bχozən' chedə' zoa' naca' Dioz.

²¹ Beṇə' ca' gwsa'aque' bχoz segon can' bzoj de'e Moizezan', Diozən' bito gože' lega'aque' can' gože' Jeso'osən'. Nyojən' can' gože'ene', nan:

Diozən' bzo cuine' testigw gwne':

“Naquəczo' bχozən' chedə' zoa' naca' Dioz.

Na' bito gwša'a can' ni'anə'.

Le' naco' bχoz ben' zo zejlicane.

Naco' ca Melquisedequən'.”

²² Nezecho de que Jeso'osən' bedalo'ine' chio'o de que Diozən' choncze' con can' none' lyebe par gaquəlene' chio'o. Na' de'en none' lyebe gone' na'a naquəchən güen cle ca de'en bene' lyebe gone' antslə.

²³ Beṇə' ca' gwsa'aque' bχoz segon can' na lei de'en bzoj de'e Moizezan', gwsa'aque' beṇə'ch na' gwsa'ate', pero benitə'ətecə lguə'aga'aque'. De'e na'anə' gwsa'aque' beṇə' zan. ²⁴ Pero Jeso'osən' zoe' zejlicane na' de'e na'anə' zejlicane naquəcze' bχoz chechon'. ²⁵ Na' notə'atezə beṇə' chse'ene'ene' nite'e binlo len Diozən', Jeso'osən' nape' yelə' guac par

chocobe' yichjla'ažda'oga'aque'en con ša chso'onlilaže'ene'. Nape' yelə' guac par gone' ca' chedə' zocze' zejlicane chnabe' goclen lao Diozən' par yoguə' chio'o chonlilažə'əchone'.

²⁶ Na' Jeso'os nan' naque' bχoz əblao chechon' na' zaque'e par gaquəlene' chio'o chedə' chone' cayanə'an chazlažə' Diozən'. Bito bi dolə' nape', na' bito bi de'e mal chone', na' nic chone' xbab mal. Zoe' gan' zo Diozən', chnabi'e txen len le'. ²⁷ Bito bi xtole'e de na' de'e na'anə' bito cheyalə' gote' bia yixə' par yezi'ixen Diozən' xtole'enə' can' gwso'on beṇə' ca' gwsa'ac bχoz segon can' na lei de'en bzoj de'e Moizezən'. Yoguə' ža zgua'atec gwso'ote' bia yixə' par nich gosə'əṇabe' bezi'ixen Diozən' xtolə'əga'aque'enə' na' techlə leczə gwso'ote' bia yixə' par gosə'əṇabe' bezi'ixen Diozən' xtolə' beṇə' Izrael ca' yelə'. Šlinzə bnežjw cuin Jeso'osən' por ni checho catə'an gwso'ot beṇə' le' le'e yag corozən' na' bitoch gate' yeto. ²⁸ Beṇə' ca' gwsa'ac bχoz əblao segon can' na lei de'en bzoj de'e Moizezən' gwsa'aque' beṇə' güen de'e mal can' zjənaquə yeziquə'əchlə beṇə'. Zan iz bagoc bzoj de'e Moizezən' lei che Diozən' catə' Diozən' bzo cuine' testigw de que sełe'e Xi'ine'enə' par gaque' bχoz əblao chechon' na' gwne': "Gaquacze' bχoz əblaon' chedə' zoa' naca' Dioz." Na' Xi'ine' na'anə' zocze' zejlicane, na' naquə yichjla'aždaogüe'enə' cayanə'an chene'e Diozən'.

8

Cristən' chone' par nich chac de'e cobə de'en non Diozən' lyebe gone' par gaquəlene' chio'o

¹ Na'a ža zo bχoz əblao chechon', na' chi'e yoban' chnabi'e txen len Diozən' ben' naquə le'ezelaogüe beṇə' blaο. Lenṇə' naquən de'e žialaoch lao yoguə' de'en babe'echo dižə' chei. ²⁻³ Bχoz əblao ca' beṇə' ca' gwso'ot bia yixə' lo'o yo'odaο' de'en gwso'on de'e xaxta'o chio'o beṇə' Izrael jso'e xchenga'aguəbən' gan' nzi' "Latjə gan' zo Diozən'" par nich Diozən' bezi'ixene' xtolə'əga'aque'enə' len che beṇə' ca' yelə'. Na' de'en gwso'one'enə' naquən ca de'en chac yoban' gan' zo Diozən'. De'e na'anə' benən byen bnežjw cuin Jeso'osən' gwso'ot beṇə' le' par nich naque' bχoz əblao chechon' gan' zo Diozən', na' chone' par nich Diozən' chezi'ixene' xtolə' chio'o chonlilažə'əchone'. ⁴ Na' bito naque' bχoz žalə' ṇe'e zoe' lao yežlyon', chedə' banitə' bχoz ca' beṇə' ca' chjsoa' bi de'en chjsoa' lao Diozən' segon can' na lein'. ⁵ Na' yoguə'əloj de'en chso'on bχoz ca' beṇə' ca' chso'on can' na lein', naquən latə' laszə ca naquə de'en chac yoban'. Diozən' bene' mendad len de'e Moizezən' antslə ze'e so'on de'e xaxta'o chio'o beṇə' Izrael yo'o de'e lachə'anə' gan' gwso'o bχoz ca' par gwso'elaogüe'e Diozən', gože'ene': "Yoguə' de'en bagwnia' gonle, legonən cayanə'an blo'ida' le' catə'an gwzochο lao ya'anə'." ⁶ Pero na' de'en chon Cristən' zaquə'əchən cle ca de'en gwso'on bχoz ca' beṇə' ca' gwso'on can' na lein'. Na' leczə de'e cobə de'en chon Diozən' len chio'o naquəchan güen cle ca de'en bene' antslə, chedə' de'e xench de'en non Diozən' lyebe gone' par gaquəlene' chio'o na'a.

⁷ Žalə' de'en ben Diozən' par goclene' beṇə' Izrael gwlaž checho ca' de'e nech benən par nich gwsa'ac yichjla'ažda'oga'aque'enə' can' chene'ene', bito bsele'e Cristən' žalə' ca'. ⁸ Pero nachia' Diozən' bito bebeine' lega'aque', nachən' gwne':

Chona' lyebe gona' to de'e cobə par gaquəlena' le'e beṇə' Izrael catə' əžin ža,

nada' Xanle Dīoz ənia' ca'.

⁹ Nža'an beṇa' len de'e xaxta'ole ca' ca tyemp catə'an goquələnga'aca'ane' par niç besyə'əchoje' Egipton'.

Legə'aque' bito gwso'one' can' gwso'one' lyebe len nada'.

De'e na'anə' nada' Xanle Dīoz bitoch bengə'aca'ane' cas.

¹⁰ Quinga gona' par gaquələna' le'e beṇə' Izrael catə'an əžin žan':

Nada' Dīoz gona' par niç šo'o yichjle de'e ca' nona' mendad gonle,

na' gona' par niç yebeilen lo'o la'azda'olen'.

Na' toza' nada' güe'ela'ole na' le'e gacle xi'ina'.

¹¹ Na' ni tole cui chyažjən əgwšed əgwlo'i ljuežjle par niç gombi'ale nada' çhedə' cana' yoguə'əle gombi'ale nada',

le'e cuitec bi zaquə'əle na' len le'e nacle beṇə' blaο.

¹² Cana'ach bitoch gona' xbab çhe de'e mal ca' de'en babenlenə'

çhedə' ca orən' babezi'ixena' xtolə'əlenə'.

¹³ Na' ca naquən' be' Dīozən' dižə' çhe de'e cobən' de'en gwne' gone' par gaquələne' nasyon çhechon', nezecho chde çhe de'en bene' mendad so'one' antslə çhedə' banaquən de'e golə na' bitoch cheyalə' gonchon.

9

Yo'odao' de lachə' de'en gwso'on beṇə' Izrael ca gwxaquə'əleben ca gan' zo Dīozən'

¹ Cana'ate ben Dīozən' mendad naclə so'on beṇə' Izrael gwlaž çhecho ca' par so'ela'ogüe'ene'. Na' leczə bene' mendad so'one' to yo'odao' par le'. ² Yo'oda'onə' goquən de lachə'. Na' lo'o cuart nechən' bosozoe' to candelər na' to mes gan' bosozoe' yetxtil de'en naquə par Dīozən'. Na' cuart nechən' nzi'in "Latjə çhe Dīoz". ³ Na' cuart əgwchopen' nzi'in "Latjə gan' zoczə Dīozən'". Na' entr cuart ca' çhopə gwze to lachə'. ⁴ Na' lo'o cuart əgwchopen' bosozoe' yeto mes de or gan' bosozeye' yal. Na' gosə'əyixjue' to caj na' bosozuazje' doxenən or. Na' lo'o caj na' bosozoe' to yesə' de or gan' bosozə'e yelə' guao de'en gwza' yoba de'en nzi' mana, na' leczə lo'o caj na' gosə'əgüe' garrot çhe de'e Ronnə' de'en bexejə. Na' leczə na' bosozə'e yej ta'a ca' gan' byoj de'en ben Dīozən' mendad so'one' par niç gaquələne' legə'aque'. ⁵ Na' lao tap çhe cajən' bosonite'e çhopə lguə'a lsaquə' angl beṇə' gosə'əzi' querobines. Na' gan' zjəzeca querobines ca' chey che'eni'in, par niç nachbia' de que Dīozən' zoe' na'. Toe' gwzeca šyichjən na' yetoe' yešyichjən. Na' lao tap çhe cajən' entr legə'aque' nzi'in "Latjə çhe yelə' cheyašə' cheži'ilažə' çhe Dīozən'". Pero bitoch che'enda' güe'echa' dižə' çhe to to de'e ca'.

⁶ Na' beyož banitə' cuart ca' na' beyož bosonite'e yoguə' de'e ca' lo'inə', yoguə' ža ja'ac bxož ca' lo'o cuart nechən' gan' gwso'one' can' ben Dīozən' mendad so'one' par əso'ela'ogüe'ene'. ⁷ Na' cuart əgwchopen' tozə bxož əblaon' goc gwyo'e ze tğüz güejə. Na' catə'an gwyo'enə' benən byen bexe'e chen çhe bia yixə' bž'e'en lao cajən par niç Dīozən' bezi'ixene' xtolə'enə' na' bezi'ixente' xtolə' beṇə' ca' yelə'. ⁸ Na' de'en cui gotə' lsens šo'o nochlə beṇə' lo'o cuartən', Spirit çhe Dīozən' chzejni'in chio'o de que bito gaquə šo'ocho gan' zo Dīozən' žalə' ne'e chone' mendad gaquə yoguə'əloj de'en gwso'one' lo'o yo'odao' de'en nsa' çhopə cuart. ⁹ Na' yo'oda'onə' len yoguə' de'e ca' gwso'on bxož ca' lo'inə' chlo'in chio'o zocho na'a can' naquə yoban' gan' zo Dīozən'. De'e zan de'en gwso'on de'e xaxta'ocho ca' gwso'ela'ogüe' Dīozən' lo'o yo'oda'onə' pero bito beyac

yichjla'ažda'oga'aque'en can' chene'e Diozən' la'anə'əczə bosonežjue' Diozən' bi de'en bosonežjue'ene' na' la'anə'əczə gwso'ote' bia yixə' par gwso'elaogüe'ene'. ¹⁰ De'e ca' bosonežjue' Diozən' gwsa'aquən no nis yelə' guao na' no bia yixə'. Na' de'e zan costombr čhega'aque' gotə' par gwsa'a gosə'əyib cuinga'aque'. Na' yoguə' de'e ca' gwso'one' nič cuerp čhega'aque'enə' goquan xi'ilažə' can' na lein'. Yoguə' de'e ca' gwso'one'enə' gwso'onən žin xte catə'an bselə' Diozən' Cristən' par bene' de'e zaquə'əche.

¹¹⁻¹² Pero bazo Cristən' na'a naque' bχoz əblao čechon' na' chone' par nič chac güen can' gwnitə' de'e xaxta'ocho ca' lez gaquə. Babeyepe' yoban' na' zoe' gan' zo Diozən'. Na' gan' zoe'enə' gwxaquə'əleben ca quart əgwchope čhe yo'odao' čhe beṇə' Izrael ca', pero naquəčəṇ de'e zaquə'əche na' de'e güench clezə ca de'en gwzo čhe bχoz ca' cana', la' bito naquən de'e ben beṇəč. Na' Cristən' zaque'e par gwyo'e gan' zo Diozən' čhedə' bnežjw cuine' gwso'ot beṇə' le' na' blalj xchene'enə' le'e yag corozən'. Bito ṇacho bete' no šib o no go'oṇ dao' na' blalje' xčhembən' par nič be'en Diozən'. Šlinzən' gwdixjue' xtolə'əchon' len xchene'enə' par zejlicane. ¹³ Ca naquə de'e xaxta'ocho ca' bito gwsa'aque' xi'ilažə' can' na lein' šə bagosə'əgane' no beṇə' guat. Na' par nič besyə'əyac cuerp čhega'aque'enə' xi'ilažə' de'e yoblə can' na lein', bχoz ca' bosoz'e'e lega'aque' no xčhen šib o no xčhen go'oṇ na' len de de'en gwche' catə'an čheyož choso'ozeye' baquə' dao'. ¹⁴ Pero xčhen Jesocristən' de'en bedəlalje' par beque'e xtolə'əchon' zaquə'əčəṇ ca xčhen bia yixə' ca'. Xtolə'əcho na'anə' benən par nič goccho ca beṇə' guat len yichjla'ažda'ochon', pero na'a baben Jesocristən' par nič naquə yichjla'ažda'ochon' xi'ilažə' nič čo'ela'ocho Diozən' ben' zo zejlicane. Spirit čhe Dioz nan' goclenən Jeso'osən' par ben cuine' lažə' na' Diozən' par gwdixjue' xtolə'əchon'. Na' ca naquə Jeso'osən' bitoczə bi bi xtolə'ena' gotə'.

¹⁵ Na' de'en bedəlalj xčhen Cristən' gwzolao chac de'e cobən' de'en chon Diozən' lyebe gone' par chaclene' chio'o. Na' bachac de'e cobən' par nič ca' baltezə beṇə' bagwlej Diozən' žjəsyə'anite'e len le' zejlicane. De'en bedəlalj xčhen Cristən' gwdixjue' lente de'e mal ca' bencho žlac ṇe'e chac de'e neche de'en ben Diozən' lyebe gone' par goclene' de'e xaxtao' chio'o beṇə' Izrael. ¹⁶ Catə' to beṇə' babene' testament, bito gaquə can' na testamentən' xte catə'əch ṇezecho de que bagote'. ¹⁷ Na' ca naquə testamentən' bito gaquə can' nannə' žlac ṇe'e mban be'enə' ben len. Catə' bagote' cana'anə' gaquə can' nannə'. ¹⁸ Na' par nič gwzolao goc de'e neche de'en ben Diozən' lyebe gone' par goclene' de'e xaxta'ocho ca', bene' mendad bosolalje' xčhen bia yixə'. ¹⁹ De'e na'anə' catə' de'e Moizezən' beyož be'elene' beṇə' ca' dižə' čhe yoguə'əloj de'en ben Diozən' mendad so'one' can' na lei čhe'enə', nach de'e Moizezən' bže'e lega'aque' xčhen go'oṇ dao' na' xčhen šib nach nis. Bže'e lega'aque' de'e ca' len lata' yišə' xa xilə' de'en mben color əxṇa na' len to xis yixə' dao' de'en naquə ca gwreg. Na' leczə bže'en librən' gan' nyoj leinə'. ²⁰ Na' de'e Moizezən' gože' lega'aque': "Čhen ni ben Diozən' mendad əgwžə'a le'e par nič gone' can' none' lyebe gone' par gaquəlene' chio'o." ²¹ Nach bža'ate'en yo'odao' de lachə'an na' len yesə' ca' na' ša' ca' de'en bosočhine' gan' gwso'ela'ogüe'e Diozən'. ²² Lei de'en bzoj de'e Moizezən' benən mendad bosoz'e'e čhenṇə' par nič zan de'en bosočhine' gwsa'aquən xi'ilažə' can' na lein'. Diozən' bito bezi'ixene' xtolə' beṇə' žalə' cui bosolalje' čhen čhe bia yixə'.

De'en bnežjw cuin Cristən' gwsote'ene' chac cheque'e xtolə' chio'o chonlilažə'a'chone'

²³ De'e na'anə' benən byen boso'ože'e xčhen bia yixə'an de'e ca' besə'ačhine' lo'o yo'oda'onə' par nič gwsa'quən xi'ilažə' can' na lein'. Pero xčhen bia yixə' ca' bito gaquə gonən ca gaquə yičjla'ažda'ochon' can' chene'e Diozən' par nič šo'ochə gan' zoe'enə'. Tozə xčhen Jesocrist nan' zaquə'an par chonən ca chac yičjla'ažda'ochon' can' chene'e Diozən'. ²⁴ Catə' Cristən' gwdixjue' xtolə'a'chon' bito gwyo'e lo'o cuart əgwchope čhe yo'oda'onə' can' gwsə'on bəoz ca' cana' sino beyepe' yoban' gan' zo Diozən', na' na' zocze' na'a chne' fabor chio'o lao Diozən'. Na' cuart əgwchope čhe yo'oda'o' čhe beṇə' Izrael na'anə' gwzon par bzejni'in chio'o can' naquə gan' zo Diozən'. ²⁵ Bəoz əblao ca' ze tgüiz güejə gwso'e lo'o yo'oda'onə' gan' nzi' latjə gan' zoczə Diozən' boso'ože'e čhen čhe bia yixə'. Pero Cristən' bito byažjən əgwnežjo cuine' so'ote'ene' zan las. Šlinzən' blalj xchene'enə' par gwdixjue' xtolə'a'chon'. ²⁶ Žalə' byažjən laljə xchene'en zan las, babnežjw cuine' zan las dezd catə'an gwxe yežlyon' žalə' ca'. Pero caguə ca'anə'. Bnežjw cuine' šlinzə catə'an bžin or čhe'enə', na' de'en gwsote'ene' šlinzə cana', gwdixjue' xtolə'a'chon' zejlicane'. ²⁷ Na' Diozən' bansi'e xneze de que əžin ža sa'at to to beṇə'chən' na' šlinzən' sa'ate'. Na' techlə'na Diozən' čhe to toga'aque' šə yesə'azi'e castigw o šə nite'e mbalaz len le'. ²⁸ Na' ca de'en sa'at beṇə'chən' šlinzə leczə šlinzən' bnežjw cuin Cristən' gwsote'ene' gwdixjue' xtolə' beṇə'chən'. Nach əžin ža yide' de'e yoblə, caguə par čhixjoche' xtolə'a'chon' sino par nič deyexi'e beṇə' ca' chəsə'əbezə batə'əquən' yide'enə'.

10

¹ Lei de'en bzoj de'e Moizezən' chzejni'in chio'o latə'alaszə čhe de'e güen de'en gaquə čhecho catə' yežincho yoban' gan' zo Diozən'. Pero leinə' bito goquə gonən par nič yičjla'aždao' beṇə' ca' gwso'on can' nanṇə' əsa'əquən can' chene'e Diozən', la'anə'əczə gwso'ote' bia yixə' yoguə' iz par bezi'ixen Diozən' xtolə'əga'aque'enə'. ² Žalə' de'en gwso'ote' bia ca' benən par nič cuich so'one' de'e malən' bitoch besə'əyazjene' so'otəche'eb žalə' ca'. Pero de'en gwsa'acbe'ine' ne'e chso'one' de'e malən' nachən' yoguə' iz gwso'ote'eb. ³ Na' de'en gwso'one' ca' bito gwsa'anlaže'e de que zjənapə' dolə'. ⁴ Na' gwso'one' ca' yoguə' iz čhedə' čhen čhe no go'on' dao' o no šib bito zaquə'an par yeca'an xtolə' beṇə'.

⁵ De'e na'anə' catə' Cristən' bide' yežlyo nga gože' Xə' Diozən': Nezdə' to de'en chazlažə'a'cho' mazəchlə ca bia yixə' bian' chso'ot beṇə' par chso'ela'ogüe'e le',

na' mazəchlə ca bichlə de'en chso'one' le'.

De'en chazlažə'onə' əgwnežjo cuina' par čhixjua' xtolə' beṇə'chən'.

⁶ Lennə' de'en chebeido' mazəchlə ca bian' chso'ote' par choso'ozeye', na' mazəchlə ca xčhen bia yixə' de'en chəsə'alaljə' catə' chəsə'əṇabe' yezi'ixeno' xtolə'əga'aque'enə'.

⁷ De'e na'anə' goža' le' can' nyojən le'e librən' gan' nan:

“Dioz chia', za'a nga zedəyena' con can' chazlažə'onə'.”

⁸ Zgua'atec Cristən' gože' Xə' Diozən': “Nezdə' de'en chazlažə'a'cho' na' de'en chebeichdo' ca de'en chso'ote' bia yixə' na' ca bichlə de'en chso'one' le', na' ca de'en choso'ozeye' bia ca' chso'ote' na' leczə ca de'en chəsə'alaljə' xčhenga'acobən' par chəsə'əṇabe' chezi'ixeno' xtolə'əga'aque'enə'.”

Gwne' ca' la'anə'əczə lei de'en bzoj de'e Moizezən' benən mendad gwso'ote' bia yixə' na' gwso'one' bichlə de'e ca' gwso'one'enə'. ⁹ Nach Cristən' gože' Diozən': "Nada' za'a zedəyena' con can' chazlažo'onə'." De'e na'anə' nezecho de que Diozən' bitoch chene'ene' gotcho bia yixə' can' na lein' chedə' Cristən' bagwdixjue' xtolə'əchon'. ¹⁰ Cristən' bene' con can' gwyazlaža' Diozən'. Šlinzan' bnežjw cuine' gwso'ot beṇə' le' par beyone' yichjla'aždao' yoguə' chio'o chonlilaža'əchone' xi'ilaža'.

¹¹ Beṇə' ca' zjənaquə bxož, yoguə' ža nitə'atezə nite'e chso'ote' bia yixə' par xtolə' beṇə' Izrael ca' yela', len la' xchen bia yixə'an bito gaquə yeca'an xtolə' beṇə'. ¹² Pero na' Cristən' bnežjw cuine' šlinzə par gwdixjue' xtolə'əchon'. Na' beyožən' zjəyechi'e gan' chnabi'e len Diozən'. ¹³ Na' zoe' na' chbeze' əžin ža nitə' yoguə' de'e ca' chso'on contr le' na' beṇə' contr che' ca' xni'enə'. ¹⁴ Na' de'en gwdixjw Cristən' xtolə'əchon' šlinzə cana', na' beyone' yichjla'aždao' yoguə' chio'o chonlilaža'əchone' xi'ilaža', leczə babene' par ničh chac yichjla'ažda'ochon' can' chene'e Diozən' gaquən zejlicane. ¹⁵ Na' caguə nadə'əza' cho'a dižə' che de'e ca'. Leczə Spirit che Diozən' benən ca byožen ca' par ničh nezecho naquən de'e li, nan:

¹⁶ Quinga nona' lyebe gona' len lega'aque' catə' əžin žan':

Nada' Dioz gona' par ničh šo'o yichjga'aque' de'e ca' nona' mendad so'one', na' gona' par ničh yesyə'əbeine'en lo'o la'ažda'oga'aque'enə'.

¹⁷ Nach nyoj yeto de'en nan:

Cuatəch žjsa'alaza'a che de'e mal ca' bagwso'one' na' che xtolə'əga'aque'enə'.

¹⁸ Na' catə' babezi'ixen Diozən' xtolə'əchon', bitoch chyažjecho gotcho bia yixə' par əṇabcho yezi'ixene'en.

Cheyalə' socho güe'ela'ochio Diozən' na' goncho orasyon laogüe'enə'

¹⁹ Na'a ža beṇə' bišə', laogüe de'e blalj Jesocristən' xchene'enə' par gwdixjue' xtolə'əchon' gwaquəczə šo'ochio gan' zo Diozən' sin cui žebcho. ²⁰ De'en ben Jesocristən' par ničh šo'ochio gan' zo Diozən' naquən to de'e cobə la' antslə "Latjə gan' zo Diozən'" lo'o yo'oda'onə' bgašə'an len to lachə'. Pero na'a de'en bnežjw cuin Jesocristən' por ni chechon' bito bi de de'en chcuəšə'an latjə gan' zo Diozən' yoban' len chio'o chonlilaža'əcho Jesocristən'. ²¹⁻²² Na' de'en naquə Jesocristən' bxož əblao checho, na' de'en chaclene' chio'o naccho ca family che Diozən', de'e na'anə' cheyalə' socho güe'ela'ochio Diozən' na' goncho orasyon laogüe'enə' do yichj do lažə'əcho, gonlilaža'əchone' sin cui gaquəžejlaža'əcho. Goncho ca' laogüe de'en blalj xchen Jesocristən' par beque'e xtolə'əchon'. Na' leczə bagwchoacho nisən'. ²³ Na' can' gwzolaochio chonlilaža'əcho Jesocristən', ca'aczən' cheyalə' sotezə socho gonlilaža'əchone' na' yebeicho de'en žjəyezochio len le', chedə' la' Diozən' ben' ben lyebe žjəyezochio len le', chone' complir can' ne'enə'. ²⁴ Na' leczə cheyalə' güe'e ljuežjcho balor par ničh gaquəchecho che ljuežjcho na' gonchcho de'e güen to yetochio. ²⁵ Na' bito cuejyichjcho de'en chdopcho txen par cho'ela'ochio Diozən', can' chso'on balə beṇə' chəsə'əbejyichje'en. Cheyalə' gwtiplaža' ljuežjcho par ničh sochcho chech gonlilaža'əcho Cristən'. Gonchcho ca' chedə' bazon baözə yidə Cristən' yeto.

²⁶ Na' šə chio'o cuejyichjcho dižə' li che Diozən' de'en banombi'acho par gontezcho de'e malən', bitoch gaqualenən chio'o de'en blalj xchen Jesocristən' par beque'e xtolə'əchon'. ²⁷ Na' šə goncho ca', cheyalə' žebcho

castigw de'en gon̄ Diozən' chio'o, chedə' notə'atezcho choncho contr le' əsele'e chio'o lo'o yi' gan' cuiay'i'icho. ²⁸ Ca naquə beṇə' ca' chsa'aque' bitobi zaquə' lei de'en bzoj de'e Moisezən' na' bito choso'ozenague' chei, beṇə' gwlaž checho ca' chso'ote' lega'aque' sin cui chesyə'ayaše'ene' lega'aque', con šə nitə' chopə o šonə testigw beṇə' chso'e dižə' de que de'e malən' bagwso'one'. ²⁹ Pero chio'o ža šə gue'icho Xi'in̄ Diozən' na' Spirit che'enə' de'en nži'ilažə' chio'o, zaquə'əczən par si'icho castigw gualəch, na' le'egatezə ca' šə gaquecho cui bi zaquə' xchene'enə'. Lenṇə' bedəlalje' par nič gwzola o chac de'e cobə de'en ben Diozən' lyebe gone' par chaclene' chio'o na' bedəlalje'en par nič yichjla'aždao' chio'o chonlilažə'əchone' beyaquən xi'ilažə'. ³⁰ Nezecho de que Diozən' gwne': "Nadan' co'olažə'a beṇə' ca' chso'on contr nada' na' nadan' gonga'aca'ane' castigw." Na' leczə nyojən nan: "Diozən' gwnežjue' castigw che beṇə' ca' bagwcue'e ca' xi'ine' šə so'one' de'e malən'." ³¹ Na' šə cuejyichjcho Diozən' ben' zo zejlicane, lechguale de'e žebcho ca naquə castigon' de'en gon̄' chio'o.

³² Le'e žjsa'alažə' can' bchejele la'anə'əczə de'e zan de'e gwdi' gwxaquə'əle ca tyempən' catə'an ze'e gwzola o gwyejni'ile che Cristən'. ³³ Besyə'əbei beṇə' contr chele ca' bosə'ogüie' can' bžaglaole catə'an bosə'ožia bosə'onite'e le'e na' catə'an gosə'əque'e de'en gotə' chelen'. Na' leczə bchejele par benle txen len beṇə' ljuežjcho ca' catə'an goc chega'aque' ca'. ³⁴ Beyašə' beži'ilažə'əle ljuežjcho ca' beṇə' ca' gwsa'atə' ližya na' gwzole mbalaz la'anə'əczə gosə'əca' beṇə' de'en gotə' chele, chedə' la' gwnezele de que laogüe de'en chonlilažə'əle Cristən' de de'e zaquə'əche chele yoban' de'e cui te chei. ³⁵ Na'a ža, bito cuejyichjle ca de'en chonlilažə'əlene', chedə' gwžin ža catə' sole mbalaz. ³⁶ Bito žjxaquə'əlažə'əle par yeyož gonle yoguə'əlol can' chene'e Diozən' la' šə gonle can' chene'ene'enə' žjəyезole len le' zejlicane can' bene' lyebe. ³⁷ Nyojən can' gwna Diozən' nan:

Lechguale lgüegwə əžin ža catə' yidə ben' əsele'a, na' bito šeichene'.

³⁸ Na' beṇə' ca' zjənaque' beṇə' güen laogua'anə' cheyalə' nite'e so'onlilažə'e nada'.

Na' beṇə' ca' chəsyə'əbižə' cuich chso'onlilažə'e nada', bitoczə yebeiga'acda'ane'.

³⁹ Pero na' chio'o ža, bito nacho naccho ca beṇə' ca' chesyə'əbižə' cuich chso'onlilažə'e Diozən', beṇə' ca' yesə'əbiayi'. Chio'o zotezə zocho chonlilažə'əchone' na' de'e na'anə' nezecho žjəyезocho len le' zejlicane.

11

Diozən' chebeine' beṇə' laogüe de'en chso'onlilažə'ene'

¹ De'en chonlilažə'əcho Diozən' nezecho gwaquə de'en chbezcho gaquə, na' nezecho de'e liczə can' na Diozən' che de'e ca' cui chle'icho. ² Na' beṇə' ca' gwnitə' gwlaite, bebei Diozən' lega'aque' laogüe de'en gwsə'onlilažə'ene'.

³ Na' de'en chonlilažə'əchone' chejni'icho de que con bene' mendad goc yoban' na' yežlyon'. Bito bi bchine' par bene'en.

⁴ Na' ca naquə de'e Abelən', de'en benlilažə'e Diozən', goque' beṇə' güen lao Diozən' na' bebei Diozən' de'en bnežjw de'e Abelən' le' cle ca de'en bnežjw de'e Cainṇə'. Na' la'anə'əczə cuich zo de'e Abelən', de'en benlilažə'e Diozən' chzejni'in chio'o de que can' cheyalə' goncho.

⁵ Na' Enoquən' leczə benlilaže'e Diozən', na' de'e na'anə' Diozən' bezi' beque'ene' sin cui gote'. Notoch no ble'i le'. Na' nyojən che' de que chebei Diozən' le' antslə ze'e yezi' yeque'ene'. ⁶ Diozən' bito chebeine' notə'atezə beņə' cui chonlilaža' le'. Na' šə no güe'elao' le', cheyalə' šejle'e de que zoczə Diozən' na' de que gwzenagczə Diozən' che' šə bi de'en ənabene' le' do yichj do laže'e.

⁷ Na' ca naquə de'e Noen' ža, leczə benlilaže'e Diozən'. Na' Diozən' bosnisene' le' can' ze'e gaquə na' de'e Noen' gwyejle'e che'. De'e na'anə' Noen' bene' to barcw gan' gwyo'e len family che' ca' par ničh bito gwsa'ate' len nisən'. Na' yelə' chonlilaža' che'enə' len Diozən' blo'in beņə' ca' yeziquə'əchlə gwža' yežlyon' de que gwsa'ape' dolə'. Na' leczə de'en benlilaže'e Diozən', de'e na'anə' Diozən' gwne' che' de que naque' beņə' güen laogüe'enə'.

⁸ Na' de'en benlilaža' de'e Abraannə' Diozən', bzenague' catə' Diozən' bene' mendad šeje' zitə'. Na' gan' gwyeje' Diozən' blo'ine' le' yežlyon' de'en gaquə che'. Na' gwyeje' la'anə'əczə bito nombi'e latjən' ca orən'. ⁹ Na' de'en benlilaža' de'e Abraannə' Diozən', gwzoe' laž beņə' zitə' gan' ben Diozən' lyebe gwnežjue' xi'in dia che' ca'. Na' de'e Abraannə' gwzoe' lo'o yo'o de lachə'əzə, na' leczə lo'o yo'o de lachə'əzə gosə'anitə' de'e xi'ine' Isaaquən' na' de'e xi'in xesoe' Jacobən', beņə' ca' leczə gosə'əbeze' gwnežjo Diozən' xi'in dia čhega'aque' ca' yežlyon'. ¹⁰ Bito bi goque de'e Abraannə' de'en gwnite'e lo'o yo'o de lachə'əzə, čhedə' gwzoe' lez əžin ža soe' gan' zo Diozən', gan' naquə to syoda güen de'e cui te čhei, syoda de'en ben Diozən'.

¹¹ Na' ca naquə de'e Sar no'ol che de'e Abraannə', benlilaže'e Diozən' na' de'e na'anə' Diozən' bene' par ničh bi'e bdao' na' gwxxane'ebo' la'anə'əczə cuich zoe' xlaogüe'e sane'. Diozən' bene' ca' len de'e Sarən' čhedə' Sarən' gwyejle'e de que Diozən' gone' can' bene' lyebe. ¹² De'e na'anə' la'anə'əczə de'e Abraannə' naque' beņə' golə par so xi'ine', xi'in dia che' ca' gwsa'aque' beņə' zan can' zjənaquə beljw ca' de'en zjəžia le'e yoban' na' can' naquə yox de'en chi' cho'a nisdə'onə', notono no gaquə gwlabə' xi'in dia che'enə'.

¹³ De'e Abraannə', de'e Isaaquən' na' de'e Jacobən', na' nochlə beņə' ca', ne'e chso'onlilaža'əcze' Diozən' catə' bžin ža gwsa'ate' la'anə'əczə cuina' gac can' ben Diozən' lyeben'. Bito gwsa'acžejlaže'e, sino que gwse'ejle'ecze' de que gwžin ža gone' can' gwne'enə'. Na' lega'aque' gwsa'acbe'ine' de que zjənaque' ca beņə' zitə' len beņə' ža' lao yežlyon' na' de que bito bi lažga'aque' de lao yežlyo nga. ¹⁴ Na' de'en gwsa'aque'ne' cui bi lažga'aque' de lao yežlyon', nachbia' de que gwse'enene' yesə'əžine' ga yoblə gan' gaquə lažga'aque'enə'. ¹⁵ Žalə' gwso'one' xbab che yežən' gan' gwsa'alje' de que naquən lažga'aque'enə', zjəsyə'anitə'alje' na' žalə' ca'. ¹⁶ Pero gwso'one' xbab de que yoban' naquən lažga'aque'enə' na' gwse'enchgüeine' yesyə'əžine' na', čhedə' la' güench naquən cle ca yežlyon'. De'e na'anə' Diozən' bito cheto'ine' čhega'aque' par əne' de que naque' Dioz čhega'aque' ben' chso'elaogüe'e, na' le' babenšaogüe'e to syoda par lega'aque'.

¹⁷⁻¹⁸ Na' ca naquə de'e Abraannə' benlilaže'e Diozən', de'e na'anə' bzenague' catə' Diozən' benene' prueb gože'ene': "Bet xi'ino' Isaaquən' can' choto' bia yixə' ca' na' chlaljə' xčhenga'acquəbən' par cho'elaogo'o nada'." Na' gwneze de'e Abraannə' de que Diozən' bene' lyebe len le' de'e zan de'e güen de'e gaquə por xi'in dia che'enə'. Na' che bi'i nan' gož

Diozən' de'e Abraannə': "Xi'in dia che Isaac na'azə gona' cuent lao dia chio'onə'." Pero bia'aczə bzenag de'e Abraannə' ca de'en gož Diozən' le' got xi'ine' tlišə'anə'. Na' bžin orən', Diozən' bito be'e latjə gote'ebo'. ¹⁹ De'e Abraannə' bzenague' par gote'ebo' chedə' gwnezene' de que Diozən' chac yosbane' beņə' guat ca'. Na' ca naquə Diozən' bito be'e latjə gote' xi'ine'enə' guac ənacho de que Diozən' bosbane'ebo' ladjo beņə' guat ca'.

²⁰ Nach leczə de'e Isaaquən' benlilaže'e Diozən', na' de'e na'anə' gwñabene' Diozən' gone' güen len xi'ine' ca' de'e Jacobən' na' de'e Esa'on'. ²¹ Leczə de'e Jacobən' benlilaže'e Diozən', na' de'e na'anə' catə' bazon gate' gwñabene' Diozən' gone' güen len xi'in xesoe' ca', xi'in de'e Jwsen'. Na' bchequə' yichje'enə' be'ela'ogüe'e Diozən' žiaša'atezə garrot che'enə'. ²² Na' de'e Jwsen' leczə benlilaže'e Diozən' na' gwyejle' de que əžin ža yesyə'əchoj beņə' Izrael ca' Egipton' can' ben Diozən' lyebe. De'e na'anə' catə' bazon gate' bene' mendad yesyə'əyo'e žit che cuerp che'enə' catə' žjəya'aque' Canaanə'.

²³ Na' catə' goljə de'e Moizezən', de'e tant gwso'onlilažə' de'e xaxne'e ca' Diozən', bito besə'əžebe' so'one' contr can' ben de'e rein' mendad so'one' ca de'en gože' beņə' Izrael ca' so'ot bi'i chega'aque' ca'. Šonə bio' boso'ocuaše'e de'e Moizezən' ližga'aque'enə', chedə' gwsa'aque'ne' nacbo' xochechgua. Na' catə' bitoch goquə yoso'ocuaše'ebo', xi'in rein' beque'ebo' boscha'ogüe'ebo'. ²⁴ Na' catə' bagwcha'o de'e Moizezən', benlilaže'e Diozən' na' de'e na'anə' bito gone'ene' gaque' cuent ca bi'i che de'e xi'in Rei Faraonə'. ²⁵ Gwyazlažə'əche' bžaglaogüe' txen len beņə' Izrael ca' ca de'en gosə'əzaquə'əzi' gosə'əzaquə'əyaše'e, cle ca gone' bi de'en chəsyə'əbei beņə' mal ca' chso'one', la' de'e te chei de'e ca'. ²⁶ De'en bžaglaogüe' de'e Moizezən' gwxaquə'əleben ca de'en gwxaquə'əzi' Cristən'. Na' gocbe'ine' de que de'e zaquə'əche əžaglaogüe' yoguə' de'e ca' cle ca si'e doxen yelə' gwni'a che Egipton'. Gwnezene' gwžin ža catə' gon Diozən' par nič soe' mbalaz. ²⁷ Na' de'en benlilaže'e Diozən' bito bžebe' rein' catə' bžin ža besyə'əchoje' Egipton' la'anə'aczə rein' bža'achgüe' lega'aque'. Na' de'e Moizezən' gwlo'o gwchejlaže'e len de'e ca' bžaglaogüe' lao bene' par besyə'əchoje' Egipton' chedə' gwnezene' zoczə Diozən' len le' ca nacho chle'iczene' le'. La'anə'aczə Diozən' cui no chac le'i le'.

²⁸ Na' de'e Moizezən' de'en benlilaže'e Diozən' bene' mendad len to to family beņə' Izrael ca' gwso'ote' xilə' dao' ca' can' gož Diozən' le' na' boso'ože'e xchenga'aquəbən' ližga'aque'enə' par nič anglən' ben' bselə' Diozən' bito bete' bi'i nech ca' lao yoguə' family chega'aque'enə'. ²⁹ Na' beņə' Izrael ca' de'en gwso'onlilaže'e Diozən', Diozən' bene' par nič Nisdao' Exnan' goquən choplə xte bla' yo biž par nič goc gosə'ədie' yešla'alə. Pero na' beņə' Egipto ca' catə' gwsa'aclaže'e yesə'ədie', beyeyjw nisən' gan' chəsə'ədi'enə' na' gwsa'ate' gwse'eje' nisən'.

³⁰ Na' leczə de'en gwso'onlilažə' beņə' Izrael ca' Diozən', de'e na'anə' Diozən' bene' par nič bebixə ze'e de'en gwyečhj doxen syoda Jericon' catə' beņə' Izrael ca' jəsə'əžechje'en yoguə' ža lao gažə ža. ³¹ Na' de'e Raabən' no'olən' goquə sargat antslə, leczə benlilaže'e Diozən'. Na' de'en benlilaže'ene' bito gwžiaje'e len beņə' Jerico ca' beņə' ca' cui boso'ozenag che Diozən', chedə' le' ža bgüialaogüe' beņə' Izrael ca' liže'enə' beņə' ca' jəsə'əgüia jəsə'əye' laže'enə'.

³² ¿Bichxan' əñia' ža? Bito nlatja' par gua'a dižə' che de'e Gedeonə', che de'e Baraquən', che de'e Sansonə', che de'e Jeften', che de'e Dabin', che

de'e Samuelən' na' che yeziqə'əchlə beṇə' ca' gwsoe' xtižə' Diozən' cana'.
³³ Na' laogüe de'en gwso'onlilaže'e Diozən' bale' besə'əchoje' gwso'one'
 gan catə' gosə'ədiləlene' no rei, na' yebale' gwso'one' byen par niç beṇə'
 yoblə gwso'one' de'en naqə de'e güen. Na' yebale' ben Diozən' lyebe
 gone' to de'e gone' len lega'aque' na' goc can' bene' lyeben', nach leczə
 yebale' Diozən' bene' par niç bež əznia ca' cui bi gwso'one'eb lega'aque'.
³⁴ Na' leczə de'en gwso'onlilaže'e Diozən', bale' bito gwse'eye' lo'o yi'inə', na'
 yebale' besyə'əla catə' gwse'ene'e beṇə' so'ote' lega'aque' len spadən', na'
 yebale' bnežjw Diozən' lega'aque' fuers balor catə' cui bi fuers čhega'aque'
 gotə', na' yebale' gwsa'aque' soldad gual, na' yebale' gwso'one' gan
 soldad zita' beṇə' besə'əžin gosə'ədiləlene' lega'aque'.
³⁵ Gwnita' no'olə gwso'onlilažə' Diozən' na' laogüe de'en gwso'onlilaže'ene'enə' bosbane' no
 family čhega'aque' ladjo beṇə' guat ca'.

Na' gwnitə' beṇə' gwso'onlilažə' Diozən' na' bito gwse'enene'
 yesə'əbejyichje'ene' par yesyə'əchoje' lao de'en chəsə'əçhi' chəsə'əsaquə'
 beṇə' lega'aque', chedə' gwnite'e lez yolis yosban Diozən' lega'aque' ladjo
 beṇə' guat ca' par žjəsyə'anite'e len le'.
³⁶ Na' gwnitə' beṇə' lechgualə gosə'əzi'ichizə' beṇə' lega'aque' na' gwso'ot gosə'əyine' lega'aque' na'
 bosə'oçheje' lega'aque' gden, na' gosə'əyixjue' lega'aque' ližya.
³⁷ Na' beṇə' mal ca' bosə'ošiže'e balə beṇə' ca' chso'onlilažə' Diozən' yej, na'
 bosə'ozoxje' cuerp che yebale' len syer, na' gosə'əgo'oyele'e yebale'
 par yesə'əbejyichje' Diozən', pero bito gosə'əbejyichje'ene', na' gwso'ote'
 yebale' len spad. Na' balə beṇə' ca' gwso'onlilažə' Diozən' gwsa'aše'
 yixə' zjənyaze' no xa xilə' na' no xa šib. Bitobi bi gotə' čhega'aque'.
 Lechgualə nyašə' goc čhega'aque'. Na' lechgualə bosə'oçhi' bosə'osaquə'
 beṇə' lega'aque'.
³⁸ Gosə'əlaže'e do latjə dašən' na' do ya'adao' na' do
 ga ze bləj na' ga zo no liž bia yixə'. Yoguə' de'e ca' goc che beṇə' ca'
 gwso'onlilažə' Diozən', len la' zjəzaquə'əche' lao Diozən' cle ca' yoguə' beṇə'
 ca' cui gwso'onlilaže'ene'enə'.
³⁹ Na' la'anə'əczə bebei Diozən' yoguə' beṇə'
 ca' gwso'onlilažə' le', bito bene' ca' gaquə' yoguə'əlo' de'e ca' bene' lyebe
 žlac gwnitə' lega'aque'.
⁴⁰ Diozən' bito gone'ene' gaquə' che lega'acze' de'en
 bene' lyebe, sino bene' par niç txen len lega'aque' bagoc čecho can'
 bene' lyebe gaquə' par niç chac yichjla'azda'ochon' can' chene'ene'enə',
 na' lechgualə mbalaz can' bene'enə'.

12

Cheyalə' sotezə socho goncho xbab che Jeso'osən'

¹ De'en gwso'on yoguə' beṇə' ca' gwso'onlilažə' Diozən' žlac gosə'əbane'
 yežlyo nga chzejni'in chio'o can' cheyalə' gonlilažə'əchone'. De'e nan'
 cheyalə' gwcui'izəcho ca'alə šə bi de'en chžon par gonlilažə'əchcho
 Diozən', na' cuejyichjcho šə bi de'e mal de'en choncho. Na' cheyalə' co'o
 gwčhejlažə'əcho len bitə'ətezə de'e chac čecho par niç sotezə socho
 gonlilažə'əcho Diozən' na' goncho can' ne'enə'.
² Cheyalə' sotezə socho
 goncho xbab che Jeso'osən' chedə' tozə le' chonlilaže'e Diozən' cayaṇə'an
 cheyalə' gonlilažə'əchone' chio'o. Gwneze Jeso'osən' ze'e gon Diozən'
 par niç soe' mbalaz len le', na' de'e na'anə' gwlo'o gwčhejlaže'e de'en
 gwxaquə'əzi'e catə'an gwso'ot beṇə' le' le'e yag corozən' na' be'e latjə beya'
 gwso'one' beṇə' ca' le'. Pero na'a chi'ilene' Diozən' yoban' na' chəsə'anabi'e
 txen.

³ Cheyalə' goncho xbab che Jeso'osən' can' gwlo'o gwchejlažə'e len yoguə' de'en gwso'on beṇə' mal ca' contr le' par niç co'o gwchejlažə'əcho na' cui gaquecho zdebə' goncho can' chene'e Diozən'. ⁴ Na' chio'o ža, de'e zan babžaglaochə' chedə' choncho xte ga zelao chzaque'echo par cui choncho de'e malən', pero notonoṇə' got chio'o. ⁵ Cheyalə' žjsa'alažə'əcho de que Diozən' chone' chio'o consejw can' chso'on beṇə' len xi'inga'aque'.

Na' consejon' chone' chio'o nyojən nan:

Xi'indaogua'a, bito gaquele de que cui bi zejen ca de'en chona' castigw chelen' catə' chonle bi de'e malən',
na' bito gaquele tolə catə' chdila' le'e, nada' naca' Xanle.

⁶ De'e na'anə' nada' chnežjua' castigw che beṇə' ca' chacda' chei catə' chso'one' de'e malən',
na' chona' par niç chəsə'əžaglaō beṇə' ca' bagwcua'a ca xi'ina' catə' cui choso'ozenague' chia'.

⁷ De'e nan' ža, Diozən' chone' chio'o castigw chedə' chosgole' chio'o can' chso'on beṇə'chən' chosyo'osgole' xi'inga'aque'enə' bi'i chsa'aque' chei, chso'one' castigw chega'acbo' catə' chso'ombo' de'e malən'. ⁸ Na' šə cui bi castigw chechon' chon Diozən' catə' choncho de'e malən', zeje dižə' de que bito naccho xi'ine', la' yoguə' chio'o bagwcue'e ca xi'ine' catə' choncho de'e malən' chone' castigw checho. ⁹ Xaxna'acho ca' bosyo'osgole' chio'o yežlyo nga na' gwso'one' castigw checho che bi de'e mal de'en bencho na' bzenagcho chega'aque'. Naquəchxe cheyalə' əgwzəxjw yichjchon' gwzenagcho con bin' əna Xacho Diozən' ben' chon yelə' mban zejlicane che chio'o chonlilažə'əchone'. ¹⁰ Na' xaxna'acho ca' lao to chop izən' gwso'one' castigw checho con can' gwnan chega'aque'enə'. Pero na' Diozən' chone' chio'o castigw parzə niç gaquelene' chio'o, par niç ca' gaccho beṇə' la'aždao' xi'ilažə' can' naque'enə'. ¹¹ Na' lao orən' bito chazlažə'əcho bitə'ətezə castigw de'en chaccho. Pero galj chdelə chey-acbe'icho naquən' goncho chedə' castigw de'en chaccho chaclenən chio'o par niç sotezə socho goncho de'e güennə'.

Diozən' gone' castigw checho šə cui gwzenagcho che'

¹² De'e na'anə' lesotezə lesō legonlilažə' Diozən' na' le'e co'o gwchejlažə' bitə'ətezə de'en chyi' de'en chzaquə'əle. ¹³ Lesō legon con can' chene'e Diozən'. Legonən par niç beṇə' lježjle ca' yoso'ozenaguəche' che Diozən' caguə ca yəsə'əxope' so'onche' de'e malən', chedə' balə' cuiṇə' yoso'ozenague' che yoguə'əlo' de'en chene'e Diozən' so'one'.

¹⁴ Legon ga zelao saque'ele par niç sole binlo len yoguə' beṇə' chso'onlilažə' Jesocristən'. Na' lecəzə legüe' latjə par niç Diozən' gone' la'ažda'olen' xi'ilažə', chedə' notono no yežin gan' zo Diozən' šə cui naquə la'ažda'ogüe'en xi'ilažə'. ¹⁵ Bito güe'ele latjə par niç tole cuejyichjle cuich talenle Diozən', la' Diozən' nži'ilažə'əchgüe' yoguə'əcho. Na' šə tole cuejyichjle Diozən', nxož yoguə'əle gonle ca'. ¹⁶ Bito co'o xtole o cuejyichjle be'en chele o no'ol chele par solenle beṇə' yoblə. Na' bito gue'ile de'en naquə de'e zaque'e lao Diozən'. Nezecho de'e Esa'on' por to yelə' guao na'azə bete'e de'en banaquən gwnežjo Diozən' le' de'en golje' naque' beṇə' nech. ¹⁷ Nezele de que gwdechlə gone'ene' yeyac lao ne'e de'en bdie' lao na' beṇə' biše'enə', pero bito goquə bi gone' par niç yeyaquən lao ne'enə' la'ənə'əczə gwcheže' tant gone'ene' yeyaquən lao ne'enə'.

¹⁸ Nža'alə chac che chio'o na'a cle ca can' goc che de'e xaxta'ochō ca' catə'ən Diozən' bnežjue' lega'aque' lei che'enə'. Betje' lao ya'a Sinain'

na' gwyečhj yi' beļ lao ya'anə', na' gwxoan žen, na' beyaquən žčoļ, na' gwyečhjchgua be'. ¹⁹ Na' gwse'enene' gwchež to trompet, na' leczə gwse'enene' be' Diozən' dižə' len lega'aque'. Pero de'e tant besə'əžebe' xte gwsa'atə'əyoine' de'e Moizezən' par ničh ye'e Diozən' cuich güe'elene' lega'aque' dižə'. ²⁰ Lechgualē besə'əžebe' por ni che de'en gož Diozən' lega'aque' antslə de que šə no beņə' žjəbigue'e ya'anə' par yesə'əgüie' laogüen' yoso'ošiže'ene' yej, na' leczə ca' so'onene' šə bia yixə'. ²¹ Na' nezecho lechgualē de'e zaquə' žebchon' goquəczə lao ya'a Sinain', čhedə' len de'e Moizezən' gwne': "Lechgualē chaž chžeba' can' chac."

²² Pero ņa'a ža chio'o banaccho txen len Diozən' ben' zo zejlicane na' len yoguə' angl zan che' ca' beņə' ca' že' yoban. Na' yoban' gwxaquə'əleben ca syoda Jerosalennə' na' ca ya'a Sionnə'. ²³ Na' naccho txen len yoguə'əloļte beņə' yeziquə'əchlə beņə' ca' leczə chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Jesocristən', na' yoguə'əcho len lega'aque' gwxaquə'əlebecho ca to beņə' goljə nech lao to family laogüe de'en naccho beņə' blao lao Diozən', na' yoguə'əcho nyoj lachon' le'e libr che Diozən' de'en de yoban'. Naccho txen len Diozən' ben' əchoglaogüe'en che yoguə'əloļ beņəčən' šə zjənaque' beņə' güen o šə zjənaque' beņə' mal. Leczə naccho txen len beņə' ca' bagwsa'at, beņə' ca' gwso'onlilažə' Cristən' lao gwnite'e yežlyon'. Diozən' babene' par ničh yičhjlə'aždao' lega'aque'enə' banaquən' cayaņə'an chene'ene' əsa'aquən. ²⁴ Na'a ža zocho txen len Jeso'osən' čhedə' le'ena' bedəlalj xchene'ena' par ničh gwzolao chon Diozən' de'e cobə de'en none' lyebe gone' par gaquəlene' chio'o. Na' xčhen Jeso'osən' de'en bedəlalje' catə'an gwso'ote'ene' chlo'in de que Diozən' chezi'ixene' xtoļə' con beņə' chso'onlilažə' Jeso'osən'. Caguə can' naquən len xčhen de'e Abelən' de'en gwłaljən', čhedə' lennə' con blo'en de que de'e malən' ben beņə' biše'ena' bete'ene'.

²⁵ Naquən de'e žialao xen gwzenagcho che xtižə' Diozən'. Nezecho de que bnežjue' castigw che de'e xaxta'ocho ca' catə'an gwsa'aque' godenag len xtiže'ena' de'en be' de'e Moizezən' len lega'aque'. Pero gonche' castigw che chio'o šə cui gwzenagcho che xtiže'ena' de'en bedəzejni'i Xi'ine' ben' zo yoban'. ²⁶ Lechgualē gwxo' catə' Diozən' betje' yoban' par bžine' lao ya'a Sinain' gan' be'elene' beņə' Izrael ca' dižə'ənə'. Na' gwdechłə gwne': "Gwžin ža catə' yossi'inša' yežlyon' de'e yoblə, pero caguə yežlyo na'azən' sino que lenczə de'e ca' chle'icho le'e yoban'." ²⁷ Na' de'en gwne' de que yossi'inše'en de'e yoblə, zejen de que cana'achən' te che yoguə' de'e ca' ben Diozən' de'en chle'icho, ca naquə yežlyon' na' de'e ca' chle'icho le'e yoban'. Na' catə' babesyə'ənit yoguə' de'e ca' chle'ichon' Diozən' ne'e zoczə' chone' par ničh chac de'e güen de'e cui te chei. ²⁸ De'e na'anə' cheyalə' güe'echo yelə' choxcwlen che Diozən' ca de'en cui te che de'e mbalaz de'en chac lo'o yičhjlə'aždao' chio'o chonlilažə'əchone'. Na' leczə güe'etecho yelə' choxcwlen che' ca de'en cui te che de'en žjəyezochə len le' zejlicane. Cheyalə' gapcho Diozən' respet na' güe'ela'ochone' can' chazlaže'ena'. ²⁹ Nezecho ca naquə yi'inə' chzeyən bitə'ətezə, na' ca'aczən' chon Diozən', chone' castigw che bitə'ətezə de'e mal de'en chon chio'o beņəčh, čhedə' lechgualē chgue'ine' bitə'ətezə de'e malən'.

13

De'en chazlažə' Diozən' goncho

¹ Cheyalə' sotezə socho gaquecho che yeziquə'əchlə beṇə' chso'onlilažə' Jesocristən', chedə' yogue'e zjənaquə bišə'əcho na' zanchō. ² Cheyalə' əgğüialaochō beṇə' zitə' ližchon' na' gonga'acchone' goclen. Balə xaxta'ochō ca' catə' bosə'əgğüialaogüe' beṇə' zitə' na' bosə'əgğüialaogüe' angl che Diozən' sin cui gwsə'acbe'ine'.

³ Cheyalə' gaquəlencho beṇə' lježjcho ca' chsa'atə' ližya chedə' tx-enṇə' chžaglaolenga'acchone' šə bi de'e chac chega'aque'. Na' lecə ca' gaquəlencho beṇə' lježjcho ca' šə no choso'oçhi' choso'osaquə' lega'aque'. Lecə gwžinlja ža çhi' saquə' chio'o zocho yežlyo nga.

⁴ Na' le'e nšagna'ale yoguə'əle leso do lažə'əle len no'ol chele o be'en chele, can' chene'e Diozən', na' bito talenle notə'ətezəchlə beṇə'. Diozən' əgwnežjue' castigw che beṇə' ca' chəsə'əgo'o xtoi, na' beṇə' ca' chəsə'əbejyichj no'ol chega'aque' o be'en chega'aque' par chəsə'anitə'əlene' beṇə' yoblə.

⁵ Bitō cheyalə' selažə'əcho gaccho beṇə' gwni'a. Cheyalə' socho mbalaz len de'en de checho, chedə' cuin Diozən' bagwne' chio'o: "Bitō ganlažə'a le'e na' bito cuejəyichja' le'e." ⁶ De'e na'anə' bito de de'e žebcho. Quinga guac əṇa to tocho:

Xana' Diozən' zoe' chaclene' nada'.

Na' bito žeba' šə bi de'en gone beṇəçhən' nada'.

⁷ Legon xbab che beṇə' ca' bosə'osed bosə'olo'i le'e xtižə' Diozən', beṇə' ca' cuich nitə' ṇa'a. Lega'aque' gosə'əzo gosə'əbeze' binlo yežlyo nga, na' cheyalə' sole gonlilažə'əle Diozən' can' gwnitə' lega'aque' gwso'onlilažə'ətezene'.

⁸ Can' naquə yichjla'aždao' Jesocristən' nej ṇase, ca'aczən' naquən ṇa'a, na' ca'aczən' gaquən zejlicəne. ⁹ Beṇə' zan choso'osed choso'olo'ine' che Cristən' pero na' nža' xen can' choso'osed choso'olo'i balə'. Bitō güe'ele latjə yesə'əxoayague' le'e len xtižə'əga'aque'enə'. Zaquə'əçhən si'icho yelə' chaclen che Diozən' lo'o yichjla'ažda'ochon' par niç sotezə socho gonlilažə'əchone' cle ca cue' yichjcho che bi de'en chəsə'əna beṇə' cheyalə' ye'ej gaocho. De'en che'ej chaochon' bito chaclenən' yichjla'ažda'ochon'.

¹⁰ Nezecho de que Jesocristən' bagwdixjue' xtolə'əchon' le'e yag corozən'. Pero na' beṇə' ca' ne'e chso'ot bia yixə' na' choso'ozeye'eb chsa'aquene' par yezi'ixen Diozən' chega'aque'enə', bito chaclenən' lega'aque' ca de'en gwdixjw Jesocristən' xtolə' chio'o beṇəçh.

¹¹ Bxoz ca' chso'ote' bia yixə' ze tgüiz güejə chəsə'əṇabe' yezi'ixen Diozən' xtolə' yoguə' beṇə' lao ṇasyon chechon', na' chjgua' bxoz əblaon' chennə' lo'o cuart gan' nac che Diozən', pero cuerp chega'acquəbən' choso'ozeye'en fuerlə syoda.

¹² Na' can' goc che Jeso'osən', gwso'ote'ene' fuer syodan', na' yoguə' beṇə' so'onlilažə' Jeso'osən' yeyac la'ažda'oga'aque'en xi'ilažə' por ni che de'en blalj xçhene'enə'. ¹³ De'e na'anə' cheyalə' gonlilažə'əcho Jesocristən' na' bitoch ṇaocho de'e ca' la'əṇə'əczə šə beṇə' zan yesə'əgue'ine' chio'o de'en cuich ṇaochon.

¹⁴ Gatə'ətezə zocho yežlyo nga, de'e te çhein', pero chbezcho yežincho yoban' na' žjəyecho syodan' de'e cui te çhei.

¹⁵ Laogüe de'en babocobə Jesocristən' yichjla'ažda'ochon' cheyalə' güe'echo yelə' choxçwlen che Diozən' dote tyemp na' güe'ela'ochone' len xtižə'əcho.

¹⁶ Cheyalə' sotezə socho goncho yoguə' claste de'en naquə güen na' cheyalə' əgwnežjwcho con ja'agua' guac əgwnežjwcho par gaquəlencho beṇə' ca' cui de chega'aque', chedə' can' chene'e Diozən' goncho.

17 Le'e əgwzɛxjw yichjle na' le'e gwzenag che beɲə' ca' bagwlej Diozən' par choso'osed choso'olo'ine' le'e na' par chəsə'əgüia chəsə'əye' le'e. Lega'aque' chsa'aclene' le'e par niç ca' gonlilažə'əchle Diozən', na' cheyalə' yoso'odie' cuent laogüe'enə' can' chonle. Legwzenag chega'aque' par niç yesyə'əbeine' catə' yoso'odie' cuentən' na' cui yesə'ənite'e trist. Na' šə cui gwzenagle chega'aque' bitobi de'e güen gaquə chele.

18 Legon orasyon par neto'. Zoa' segor de que chonto' can' chazlažə' Diozən', na' chene'eto' gonto' porzə de'e güen. 19 Che'enchgüeida' gonle orasyon chia' par niç yob gaquə yidəcha' gan' zolen'.

Chnabe' gaquəlen Diozən' lega'aque'

20 Laogüe de'en bnežjw cuin Xancho Jesocristən' blalj xchene'enə', chac chon Diozən' de'en none' lyebe gone' par gaquəlene' chio'o. Na' cuat əžin ža cuich gone' can' bene' lyebe gone'. Xancho Jesocristən' gwxaquə'əlebene' ca to beɲə' goye xilə' tant nži'ilažə'e chio'o. Diozən' bolis bosbane'ene' ladjo beɲə' guat ca', na' Dioz na'aczən' chone' par niç chzo chbezcho binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'ochon'. 21 Laogüe' nan' chona' orasyon chnaba' əgwletje' xbab güen lo'o yichjla'ažda'olen' na' gaquəlene' le'e par niç gonle yoguə'əlo' can' chene'ene' gonle. Na' chnaba' gone' ca gombi'achle Jesocristən' par niç ca' gaquə yichjla'ažda'olen' con can' chazlažə' Diozən'. Ledoye'ela'och Jesocristən' na'a na' zejlicəne. Na' can' gonšgaczcho.

22 Legon xbab che yoguə' consejw quinga de'en babəna' le'e, chedə' bitotec bzoja' dižə' zan che to ton. 23 Na' chyixjue'ida' le'e de que Temtion' babechoje' ližyan' na' chbeza'ane' nga. Na' šə yob yele'e nach chi'ane' catə' deləna'a le'e.

24 Por part nada' le'e gguap diox beɲə' ca' bagwlej Diozən' par choso'osed choso'olo'ine' le'e na' par choso'ogüia choso'oye' le'e. Na' leczə ca' le'e gguap diox yoguə' noquə'əchlə beɲə' nitə' na' beɲə' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə'. Na' beɲə' ljuežjcho ca' za'ac Italian' choso'oguape' le'e diox.

25 Diozən' gaquəlenšgue' le'e. De'e na'azə de'e əchnia'.

Cart De'en Bzoj Santiagon'

Santiagon' chguape' diox beṇə' ca' zjənasəlas zan yež

¹ Nada' Santiago naca' beṇə' güen žin che Diozən' na' che Xancho Jesocristən'. Echguapa' le'e diox, le'e nacle xi'in dia che family ca' šižin che de'e Izraelən', le'e chonlilažə'əle Jesocristən' na' nasəlasle zan part yežlyon'.

Naquən' nezecho can' chene'e Diozən' goncho

² Beṇə' bišə' dao', le'e yebeichgüei bitə'atezə de'e chac chele la'anə'əczə šə chyi' chzaquə'əle. ³ Nezecho bitə'atezə de'en chac checho chonən chio'o prueb šə chonchechlažə'əcho chonlilažə'əcho Jesocristən'. Na' catə' chonchechlažə'əcho chonlilažə'əcho Jesocristən' zeje dižə' chgo'o chchejlažə'əcho len de'en chac checho. ⁴ De'e na'anə' cheyalə' co'o gwchejlažə'əcho len bichlə de'en chac checho par nič sotezə socho gonlilažə'əcho Jesocristən', əgwzenagcho che' can' cheyalə' əgwzenagcho che' na' yeyož gaccho can' chene'ene'enə'.

⁵ Notə'atezcho catə'an cui nezecho bin' chene'e Diozən' goncho o šə naquən' chene'ene' goncho, cheyalə' ənabechone' əgwzejni'ine'en chio'o. La' chebeine' chaclene' chio'o, na' bito chdilə' chio'o catə' chnabechone' gaquəlene' chio'o. ⁶ Pero na' catə' chnabechone' əgwzejni'ine' chio'o, cheyalə' gonlilažə'əcho de que chzenagcze' chechon' na' bito gaquə'əlebe' ca nisdə'onə' de'en chas chatə' catə' chečj be' laogüen' na' chjta'an nil na'alə. ⁷ Ben' chacčejlažə' šə chzenag Diozən' che', bito gaquə' əgwnežjo Xancho Diozən' le' bitə'atezə de'en chnabe'enə'. ⁸ Na' ben' chon ca' bito nezene' bi xbabən' chone', con šayechə šayen chaque' len bitə'atezə de'en chone'.

⁹ Le'e beṇə' bišə' le'e nacle beṇə' yašə' le'e so mbalaz, chedə' la' Diozən' chone' par nič nacle beṇə' zaquə'e. ¹⁰ Na' le'e beṇə' bišə' le'e nacle beṇə' gwni'a, le'e yebei de que lao Diozən' bito zaquə'əchle mazəchlə can' zaquə' beṇə' yašə' ca' chedə' bitə'atezə de'en deicho yežlyo nga yob te chega'aquei can' chac len yej ca' de'en chla'ac do yixə'. ¹¹ Catə' chzo bgüižən' zniachgua, chesə'əcuad yixə' ca', nach chəsə'əyiñj lojei ca' na' bitoch choso'olo'en xoche. Can' chac len yej ca' leczə can' gaquə len le'e, nit yelə' gwni'a chelen' lao chelal chežejele.

Cheyalə' sotezə socho gonlilažə'əcho Jesocristən' bitə'atezə de'en chac checho

¹² Šə chgo'o chchejlažə'əcho len de'en chac checho na' chonchechlažə'əcho chonlilažə'əcho Jesocristən' nachən' lechgualə mbalaz zochə. Na' catə' te de'en chyi' chzaquə'əchon' Diozən' gone' par nič əbancho len le' zejlicane can' bene' lyebe əban yoguə'əcho chaquecho che'. ¹³ Na' notə'atezcho catə' nan goncho de'e malən' bito gaquə' ənacho de que Dios na'anə' chgo'oyelə'e chio'o goncho de'e malən', la' Diozən' bito chgo'oyelə'e beṇə' so'one' de'e malən'. Le'egatezə ca' le' bito bi bi de de'e co'oyelə' le' par gone' de'e malən'. ¹⁴ La'ažda'omalchon' chonən par nič chene'echo goncho de'e malən'. ¹⁵ Na' bachoncho de'e malən' šə

chzenagcho che la'ažda'omalchonə'. Na' šə con zocho choncho de'e malən' gwžin ža catə' cuejyichj Diozən' chio'o na' bito žjəyecho len le'.

¹⁶ Benə' bišə' dao', bito əxoayag cuinle gonle xbabən' de que Dioz na'anə' chgo'oyele'e le'e par gonle de'e malən'. ¹⁷ Yoguə' de'en chon Diozən' len chio'o na' yoguə' de'en chone' chio'o zjanaquən güen, bitobi de'e mal zjansa'an, la' dezd yoba na'ate za'aquən. Xacho Dioz ben' ben de'e ca' chle'icho le'e yoban' chone' par nič gaquə güen checho, na' bito chše'e can' chone' len chio'o, syempr zocze' chone' güen. ¹⁸ Gwyazlažə' Diozən' bocobe' yichjla'ažda'ochon' catə'an gwyejle'echo che dižə' li che'enə'. Bocobe' yichjla'ažda'ochon' par nič gonəche' chio'o yelə' bala'an mazəchlə can' gwnežjue'en yeziquə'əchlə beṇəchən'.

Can' goncho par yebei Diozən' chio'o

¹⁹ Benə' bišə' dao', le'e gwzenag che Diozən' do yichj do lažə'əle. Na' bito güe'elizle dižə' sin cui gonle xbab, na' nic le'e əža'atele. ²⁰ Catə' chža'acho, bito chac goncho güen can' chene'e Diozən' goncho. ²¹ De'e na'anə' cheyalə' cuejyichjcho yoguə'əlol de'en naquə mal na' bitə'ətezə de'en na la'ažda'omalchon' goncho. Cheyalə' əgwzəxjw yichjcho na' gwzenagcho dižə' li che Diozən' de'en bayo'o lo'o yichjla'ažda'ochon', par nič ca' yebejən chio'o xni'a de'e malən'.

²² Na' cheyalə' goncho de'en na dižə' li che Diozən' goncho, caguə con chenecho can' nanṇə'. La' šə con chenecho can' nanṇə' sin cui gonchon cas, chxoayagzə cuinchon' šə ca'. ²³ Ben' chene dižə' li che Diozən' šə bito chone'en cas gwxaquə'əlebene' ca to beṇə' chgüia cho'alaogüe'en lo'o spejw, ²⁴ la' con chgüie' can' naquə cho'alaogüe'en na' catə' babe-yož bgüie'en le'e cheyanlažə'əte' can' naquənṇə'. ²⁵ Xtižə' Diozən' de'en nyojən' chsed chlo'in chio'o can' babebej Diozən' chio'o xni'a de'e malən'. Na' de'en chsed chlo'in chio'o goncho naquən de'e güenchgua. Na' šə əgwsedchon na' sotezə socho goncho can' nanṇə' sin cui ganlažə'əchon nachən' socho mbalaz.

²⁶ Notə'ətezcho šə choncho xbabən' de que choncho can' chebei Diozən' pero šə con cho'echo dižə' de'en na la'ažda'omalchon', chxoayagzə cuinchon'. La' xtižə'əchon' bito naquən güen lao Diozən', na' bito chebeine' bitə'ətezə de'en choncho šə ca'. ²⁷ Šə choncho can' chebei Xacho Diozən', chaclencho no'olə gozeb ca' na' bi'i gozeb ca' šə biclə de'en chesə'əyazjene' na' chbejyichjcho cuich choncho de'e mal de'en chso'on beṇə' ca' cui zjənombia' Diozən'.

2

Tozəzə can' cheyalə' goncho len yoguə' beṇə'

¹ Benə' bišə' dao', Xancho Jesocristən' naque' le'ezelaogüe beṇə' zaque'e, na' šə de'e liczə chonlilažə'əcho Xancho Jesocristən', bito nacho balə beṇə' gonchguaga'acchone' xen, na' yebale' gonga'aquechone' naccze. ² Šə la'ac chopə beṇə' gan' chdopə chžagcho cho'ela'ocho Jesocristən', na' toe' naque' beṇə' gwni'a na' nyaze' lachə' šao' lachə' xoche, na' nde xbene'enə' to niy de or, na' ben' yeto naque' beṇə' yašə' na' nyaze' lachə' golə lachə' bedo beda', tozə can' cheyalə' goncho len choptega'aque'. ³ Bito naquən güen šə goncho beṇə' gwni'anə' xen na' ye'echone': "Gwche'edo' lao yag siy nga." Na' niqe naquən güen šə ye'echo beṇə' yašə'anə': "Gwzechatezə do de'e na'alə", o šə ye'echone': "Gwche'edo' lao yon'." ⁴ Bito naquən güen

lao Diozən' šə gon cuincho ca juez par əṇacho noen' zaque'e na' noen' cui zaque'e. Xbab chechon' naquan de'e mal šə goncho ca'.

⁵ Beṇə' bišə' dao', Diozən' bagwleje' zan beṇə' yašə' par zjənaque' xi'ine' na' par chso'onlilažə'əchgüe' le'. Na' catə' yesyə'əžine' gan' zo'enə' gone' par niç yesə'anabi'e txen len le' la' can' bene' lyebe gon notə'ətezə chio'o chaquecho che'. ⁶ Pero na' le'e chonle beṇə' yašə' ca' ca beṇə' cui bi bi zjəzaque'e. Na' beṇə' gwni'a ca' chonga'aclene' ca beṇə' zjəzaquə'əchgua, len la' lega'aque'enə' chesə'əchi'i chesə'əsaque'e le'e, na' chəsə'əche'e le'e do lao jostis ca'. ⁷ Na' le'egatezəczə lega'aque'enə' choso'ožia choso'onite'e Jesocristən' ben' chonlilažə'əchon' lgu'a'a so'ene' yelə' bala'ən.

⁸ Lein' de'en naquə de'e žialao lao yoguə' de'e ca' yelə' de'en nyojən le'e Xtizə' Diozən' nan: "Legaque che sa'aljuežj beṇəchle catg chaquele che cuinle." Šə de'e liczə chonle can' nannə' choncze güennə'. ⁹ Pero de'e malən' chonle šə balə beṇə' chonga'aquele'ne' xen na' yebalə' chonga'aclene' ca beṇə' cui bi zaque'e. Lei che Diozən' chçhoglaon chele de que nable dolə' de'en chonle ca'. ¹⁰ Can' naquan, notə'ətezə beṇə' zoe' chone' cuaselol can' na lein', pero na' la'anə' tozə pontən' chçhoe', doxen lei na'anə' chape' dolə'. ¹¹ Diozən' ben' gwna: "Bito co'o xtole, na' cui cuejyichj be'en chele o no'ol chele par solenle beṇə' yoblə", lecze'en gwne': "Cui gotle beṇə'", na' bene' mendad bichlə de'e cui goncho. Šə bitonə' goncho to de'e mal de'e na lein' cui goncho pero babencho yeto de'e nan cui goncho, bia'aczə napcho dolə' len lein'. ¹² Cheyalə' güe'echo dižə' con can' chene'e le'enə' na' goncho con can' chazlažə'enə' chedə' la' le' əne' che to tocho šə choncho can' na Xtizə'enə' de'en nyojən o šə bito choncho can nannə'. Xtizə' Dioz na'anə' chzejni'in chio'o can' babebeje' chio'o xni'a de'e malən' par goncho can' chene'ene'enə'. ¹³ Diozən' əgwnežjue' castigw che beṇə' ca' cui chesyə'əyašə' chesyə'əži'ilažə' ljuēžj beṇəchga'aque'. Pero beṇə' ca' chesyə'əyašə' chesyə'əži'ilažə' ljuēžj beṇəchga'aque', Diozən' yeyašə' yeži'ilažə'e lega'aque'.

Bitobi zejen šə con chonlilažə'əcho Jesocristən' de'e dižə'əzə

¹⁴ Beṇə' bišə' dao', šə to beṇə' bito chaquene' che ljuēžje' na' bito chone' yeziquə'əchlə de'e naquə de'e güen, bitobi zaquə' de'en ne': "Chonlilažə'a Jesocristən'." Yeyeje' lao yi' gabilən' šə de'e dižə'əzən' ne' ca'. ¹⁵ Balə beṇə' ljuēžjcho beṇə' chso'onlilažə' Jesocristən' cui de de'en əse'ej əsa'ogüe' na' cui de xala'anga'aque'. ¹⁶ Na' šə bito gaquələnga'acchone' len de'en chesə'əyažjene'enə', šə con ye'ega'acchone': "Ležjəya'ac to šao' to güen na' Diozən' gaquələne' par niç əželele de'en chyažjelen'", bitobi zejen de'en ṇacho chonlilažə'əcho Jesocristən' šə goncho ca'. ¹⁷ De'e na'anə', šə con ṇacho de que chonlilažə'əcho Jesocristən', pero bito chaquecho che ljuēžjcho na' bito choncho yeziquə'əchlə de'en naquə de'e güen, bitoczə bi zejen de'en ṇacho de que chonlilažə'əchone'.

¹⁸ Nitə' beṇə' chesə'əne' de que guaquə so'onlilažə'e Jesocristən' sin cui so'one' de'en naquə de'e güen. Na' leczə nitə' beṇə' chesə'əne' con chso'one' de'e güennə' pero na' bito chso'onlilažə'e Jesocristən'. Na' nada' əchnia' le'e šə ṇacho de que chonlilažə'əcho Jesocristən' pero bito choncho de'e güen, bito debia' šə chonlilažə'əchone'enə'. Pero šə de'e li chonlilažə'əchone' choncho de'e güennə' na' nacia' de que chonlilažə'əchone'enə'. ¹⁹ Chejle'echo de que tozə' Diozən' zaque'e par güe'ela'ochone', na' ca'aczən' cheyalə' šejle'echo. Pero caguə de'e ca'azən'

cheyalə' goncho. De'e xio' ca' chse'ejle'en de que tozə Diozən' naque' beṇə' zaque'e na' chesə'əxizən tant chesə'əžebən. ²⁰ Choncho de'e cui zeje šə con ṇacho chonlilažə'əcho Jesocristən' na' bito choncho de'e güennə'. Bito gatə' yelə' mban zejlicane checho šə con ṇacho chonlilažə'əchone'. ²¹ De'e xaxta'ocho Abraannə' blo'e de que benlilaže'e Diozən' de'en bzenague' con bi gožzə Diozən' le'. De'e na'anə' bxoə xi'ine' Isaaquən' lao mes de yejən' par gote'ebo' güe'ela'ogüe'e Diozən', pero na' Diozən' bito be'e latjə gote'ebo'. Na' de'en bzenague' che Diozən', de'e na'anə' Diozən' gwne' che' de que naque' beṇə' güen laogüe'enə'. ²² Naquən clar de que de'e Abraannə' caguə con benlilažə'əze' Dioz na'anə', sino leczə bzenague' che'. Na' de'en bene' ca' blo'e de que benlilaže'e Diozən'. ²³ De'e na'anə' nyoj Xtizə' Diozən' che' nan: "De'e Abraannə' benlilaže'e Diozən' na' de'e nan' Diozən' gwne' che' de que naque' beṇə' güen laogüe'enə'." Na' leczə nyojən de que Abraannə' naque' beṇə' migw che'.

²⁴ Clar naquən de que caguə ni che de'en nacho chonlilažə'əcho Dioz na'anə' ne' naccho beṇə' güen laogüe'enə', sino que de'en chzenagcho che' na'anə' ne' checho de que naccho beṇə' güen laogüe'enə'. ²⁵ De'e Raabən' ben' goquə no'olə sargatən', bzenague' che Diozən' catə'an bgüialaogüe' beṇə' chop ca' bselə' nasyon Izraelən' par jəsə'əgüia jəsə'əye' laže'enə'. Na' blo'ine' lega'aque' yetolə nez par jəya'aque' par niç bito jəsə'əxen soldad che rein' lega'aque'. Na' de'en goqualene' beṇə' ca' blo'e de que benlilaže'e Diozən'. Na' gwna Diozən' che' de que naque' beṇə' güen laogüe'enə'. ²⁶ Šə to beṇə' bitoçh nye'e biš xṇe nezecho naque' beṇə' guat. Ca'aczən' gwxaquə'əlebe chio'o, šə bito choncho de'e güen, nezecho bito de yelə' mban zejlicane chechon' la'aṇə'əczə šə nacho de que chonlilažə'əcho Jesocristən'.

3

Choncho de'e xiṇj len xtižə'əchon'

¹ Beṇə' bišə' dao', nezecho de que neto' chsed chlo'ito' beṇə' yoblə xtižə' Diozən' si'ichto' castigw šə bito gonto' can' nannə'. De'e na'anə' əchnia' le'e, bito selažə'ətecle əgwse əgwlo'ile beṇə' yoblə xtižə' Diozən'. ² Zan las yoguə'əcho choncho de'e xiṇj. Pero šə to beṇə' bito chone' de'e xiṇj len xtižə'enə' naquəchgüe' beṇə' güen na' gwzoiczene' ṇabia' doxen cuerp che'enə' šə ca'. ³ Chgo'ocho frenṇə' cho'a cabey ca' par niç yosə'əzenaguəb checho na' žja'aguəb con gatə'ətezə chene'echo šejlenga'acchob. ⁴ Na' leczə beṇə' ca' choso'osa' barcw xen ca' choso'ochine' yag da'ozə de'en chsa' lega'aguən liçha par niç chja'aguən gatə'ətezə chse'enene' la'aṇə'əczə šə chžiguə' be' gualən' lega'aguən. ⁵ Ca'aczən' naquən len ložə'əchon'. Tozə de'e dao' rizə'an naquən par len cuerp chechon' pero chac chṇelenchon dižə' par gon cuincho xen. Na' ca naquə to yi' bzi' dao' guaquə əgwzeyən to ya'adao' xen, ca'aczən' naquən' len ložə'əchon' catə' chṇelenchon dižə' mal. ⁶ Gwxaquə'əleben ca to yi'. Šə bito chzenagcho che Diozən' cho'echo yoguə' claste dižə' mal, chedə' ložə'əchon' chonchən de'e mal cle ca bitə'ətezəchlə part che cuerp chechon'. Na' šə cho'echo dižə' malən' chyalə'əch yoguə'əlolte de'e mal de'en chonchon', na' bitoczə bi güen socho yedote lao əbancho. La' che gwxye' nan' chzenagcho catə'an cho'echo dižə' mal ca'. ⁷ Chsa'ac max yoguə' claste bia yixə', bia žia tap ni'a ne'i, bia žia xile'e, bia chda nxobə le'i, na' bia ca' ža' lo'o nis. Bagwnitə' beṇə' gwso'onmaxga'aque'eb. ⁸ Pero

ni to chio'o bito soicho ložə'əchon' par nič bito güe'elenchon dižə' mal. Do tyempte cho'echo dižə' na' dižə' de'en chchoj lo'o la'ažda'omalchon' naquən de'e mal juisy. Gwxaquə'əleben ca benen che to beļ əznia. ⁹ Len xtižə'əchon' cho'ela'ocho Xacho Diozən' ben' leczə' naquə Xancho. Na' leczə len xtižə'əchon' chžia chnitə'əcho ljuežj beṇəchcho, beṇə' ca' ben Diozən' can' naquə cuine'. ¹⁰ Na' cho'acho na'anə' chchoj dižə' šao' catə'an cho'ela'ocho Diozən' na' leczə na'anə' chchoj dižə' mal catə'an chžia chnitə'əcho ljuežj beṇəchcho. Beṇə' bišə' bito choncho can' cheyaļə' goncho. ¹¹ Nezecho de que bito žia nis šao' na' nis əzbaṗj tozə bej. ¹² Na' leczə ca' beṇə' bišə', nezecho de que to yag yixguion' bito chbian güi na' nic zapjən' chbian' yixgüio. Na' leczə ca' bito šejcho bej gan' žia nis əzbaṗjən' par žjəxi'icho nis šao'. Ca'aczan' naquən len chio'o ža, bito cheyaļə' güe'echo dižə' mal txen len dižə' güen, sino cheyaļə' güe'echo por dižə' güen.

Can' goncho šə Diozən' babene' chio'o yelə' sin' che'enə'

¹³ Notə'ətezcho šə chaquecho naccho beṇə' sin' na' chejni'icho xtižə' Diozən' par əgwsed əgwlo'ichon beṇə' yoblə cheyaļə' goncho yoguə'əloļ can' chene'e Diozən' goncho par nič gacbia' naccho beṇə' sin', na' bito gon cuincho xen de'en naccho beṇə' sin'. ¹⁴ Pero na' šə chgue'i ljuežjcho na' chene'echo gaccho beṇə' blaoch cle ca lega'aque' bito cheyaļə' əṇacho de que naccho beṇə' sin' par əgwsedecho beṇə' yoblə. Nachbia' bito naccho beṇə' sin' šə choncho ca'. ¹⁵ Na' šə chgue'i ljuežjcho na' chene'echo gaccho beṇə' blaoch ca lega'aque' bito naccho beṇə' sin' par əgwsedecho beṇə' yoblə, con choncho can' na la'ažda'omalchon' na' can' chso'on beṇə' ca' cui zjənombia' Diozən', la' xbab chechon' za'an che de'e gwxiye'enə'. ¹⁶ Šə chgue'i ljuežjcho na' chene'echo gaccho beṇə' blaoch ca lega'aque', bito zocho binlo len lega'aque' šə ca', na' choncho porzə de'e mal. ¹⁷ Cata' Diozən' chone' chio'o yelə' sin' che'enə', choncho porzə de'e güen, na' bito chxecho gwdilə' entr ljuežjcho. Na' catə' chone' chio'o yelə' sin' che'enə' naccho gaxjwlažə' na' chzexjw yichjcho par nič chzenagcho che ljuežjcho. Na' leczə cheyašə' cheži'ilažə' ljuežjcho na' tozə can' chaclencho yogue'e na' cho'echo por dižə' li. ¹⁸ Pero catə'əch zo chbezcho binlo na' chaclencho beṇə' yeziquə'əchlə par yesə'əzo yesə'əbezəga'aque' binlo, nachən' beṇə' ca' chsed chlo'icho so'onljə' de'e güenə'.

4

Bito gaquə goncho txen len beṇə' ca' cui zjənombia' Diozən'

¹ De'en chdilə' chšašle entr ljuežjle chonle ca' chedə' yo'o yaz de'e malən' lo'o yichjla'ažda'olen' na' chnabi'an le'e par chonle con can' nan chele. ² Yo'o yaz de'e malən' lo'o yichjla'ažda'olen'. De'e na'anə' chene'ele de'en de che beṇə' ljuežjle na' catə' cui chac ca'alen, xte chotga'aclene' par nič gaquən lao na'ale. Na' leczə catə' chzelažə'əle gatə' de'e cui de chele chdilə'lenle beṇə' na' chšašlenga'aclene'. Bito de de'en chyažjele chedə' bito chṇabele Diozən' par gone' ca gatə'an. ³ Na' tgüejə catə' chṇabecho Diozən' gone' par gatə' bi de'en gatə' checho bito chone'en chedə' con chene'echo gatə' šə bin' na la'ažda'omalchonə', na' choncho con nactezə nan. ⁴ Šə cho'echo latjə chnabia' la'ažda'omalchon' chio'o par choncho con can' chene'enə', choncho can' chso'on beṇə' ca' cui zjənombia' Diozən' na' choncho contr Diozən'. De'e na'anə' notə'ətezcho šə chene'echo goncho txen len beṇə' mal ca', naccho beṇə' contr che

Diozən' na' de'en cuich chaquecho che Diozən' gwxaquə'əlebecho ca to no'olə go'o xtoi, no'olən' cuich chaque che be'en che'enə'. ⁵ Chonljale xbab de que Xtižə' Diozən' bitobi zaquə'an gan' nyojən nan: "Diozən' beņə' Spirit che'enə' zon lo'o la'ažda'ochon'. Na' Spiritən' lechguale nži'ilažə'an chio'o, na' chzelažə'əchguan chaquecho che tozə Diozən'." ⁶ Diozən' chaclenchgüe' chio'o par nič cuich chzenagcho che la'ažda'omalchon'. De'e na'anə' nyojən le'e Xtižə' Diozən' nan: "Diozən' chone' contr beņə' ca' chso'on cuinga'aque' xen, pero chaclene' beņə' ca' chso'on xbab de que bitotec bi zjəzaque'e." ⁷ De'e na'anə' cheyalə' gon cuincho lažə' na' Diozən' na' co'o gwchejlažə'əcho cui šejle'echo che gwxiye'enə'. Šə goncho ca' yebižə'an šlož. ⁸ Cheyalə' goncho xbab can' chaque Diozən' checho na' güe'elenchone' dižə' can' cho'elencho beņə' migw checho ca' dižə'. Šə goncho ca', Diozən' gaque' beņə' migw checho. Na' šə choncho de'e malən' cheyalə' cuejyichjchon. Na' šə choncho xbabən' de que gaaquə güe'ela'ocho Diozən' na' gontezcho can' chene'e la'ažda'omalchon', clelən' choncho xbabən' šə ca' na' cheyalə' güe'echo latjə yocobə Diozən' yichjla'ažda'ochon'. ⁹ Catə' babencho de'e malən' cheyalə' yegüine'echo na' cuežyašə'əcho na' gaquə'əchgüeicho lo'o la'ažda'ochon' por ni che de'e mal de'en babenchon'. Bitə cheyalə' goncho legr na' nic cheyalə' yebeicho, chedə' la' babencho de'e malən'. Cheyalə' yegüine'echo por ni che de'e malən' babenchon' na' yedinjechon. ¹⁰ Cheyalə' əgwzəxjw yichjcho lao Xancho Diozən' gache'icho de que bito naccho beņə' zaquə'əchgüei par nič gone' chio'o yalə' bala'an.

Bitə cheyalə' ənacho che ljuežjcho de que nape' dolə'

¹¹ Beņə' bišə' dao', bitə cheyalə' ənecho che ljuežjcho. Ben' chne' che ljuežje' na' chnelaote', lei na'anə' chzoe' ca'alə, la' lennə' nan gaque che ljuežjcho. Na' nezecho de que ben' chon ca' bitə chzenague' che lein'. Na' de'en chon cuine' ca beņə' zaque'e par əne' che ljuežje' de que nape' dolə', chone' lei che Diozən' ca to de'e cui bi zaque'e. ¹² Tozə Dioz nan' bnežjue' lein' na' tozə le'enə' zaque'e par əne' che to tocho šə napcho dolə'. Na' leceze'enə' chac gone' par nič cui žjəya'ac beņə' lao yi' gabilən' na' chacte sele'e beņə' lao yi' gabilən'. Pero chio'o bitə zaquə'əcho ənacho che ljuežjcho de que zjənapə' dolə'.

Bitə nezecho bin' gaquə gwxe güižj

¹³ Na' leczə tgüejə chchogbi'achon šejcho to ga šejcho par goncho negosy nič goncho gan. Na' chbejcho to žan' par šejcho na' chchogbi'achon de que yega'anchonə' tgüiz. ¹⁴ Bitə güen əchogbi'achon ca' la' bitə nezecho bin' gaquə checho o nac goncho gwxe güižj. Yełə' mban chechon' gwxaquə'əleben ca to bejw, la' bejon' šložzə chle'ichon' na' cheyasən. ¹⁵ Cheyalə' ənacho: "Šə Xancho Diozən' güe'e latjə əbancho na' goncho to de'e goncho." ¹⁶ Pero na' de'e malən' choncho šə chon cuincho xen par chžiacho bia' naquən' goncho sin cui ənabecho Diozən'. ¹⁷ Na' šə nezecho de'en naquə güen goncho na' bitə chonchon, napcho dolə' lao Diozən' de'en cui chonchon.

5

Lechguale de'e mal gaquə che beņə' gwni'a ca' beņə' cui chso'onlilažə' Jesocristən'

¹ Na' le'e beņə' gwni'a le'e cui chonlilažə'əle Jesocristən', le'e so trist, na' le'e cuežyašə', la' lechguale de'e mal gaquə chele. ² Bachbiayi' de'en

deilen', na' leczə bachsa'o beł zilə' lachə' šao' chelen'. ³ Mech chele de'en naquə de or na' de plat bachesə'əzen xche'i na' de'en zjənzen xche'inə' nacbia' de que bito bchinlen par gaquəlenle beṇə'. De'e na'anə' əžin ža əžaglaochgualə lao yi' gabilən'. Bagwche' yichjle tlaozə babtole de'e scha'o xmechlen', la'anə'əczə bazon gon Diozən' le'e castigw. ⁴ Le'e gon xbab can' beṇle len beṇə' güen žin chelen' beṇə' yašə' ca' besyə'əlap cwseš chelen'. Bxoayagle lega'aque' de'en bito gwduxjwga'aclene' can' cheyalə'. Na' de'en cui bnežjwle laxjwga'aque'en can' cheyalə', chlo'en de que nacle beṇə' güen de'e mal. Diozən' chzenague' che beṇə' güen žin ca' de'en chesyə'əgüine'ene', Dioz ben' napə le'ezelaogüe yelə' guac xen. ⁵ Zotezle che'ej chaoša'ole na' chonditjeile de'en deile chonle con can' nan chele. Na' laogüe de'en chonle con can' nan chelen' na' bito chacbe'ile bazon gon Diozən' castigw chelen', gwxaquə'əlebele ca to bia yixə' bian' chgüe'ej chguaosa'ocho par ničh chanə'əb antslə ze'e gotchob. ⁶ Babenle par ničh beṇə' yoblə gwso'ote' beṇə' ca' gwso'on de'e güen, na' bitobi goquə so'one' par ničh cui bi gonga'aquelene'.

Cuezcho batə'aquan' yidə Xancho Jesocristan' de'e yoblə, na' goncho orasyon

⁷ Ca naquə le'e beṇə' bišə' dao', le'e co'o le'e gwchejlažə' len de'en chyi' chzaquə'əle chedə' bazon yidə Xancho Jesocristan' de'e yoblə. Beṇə' ca' chsa'az chnite'e chesə'əbeze' cwsešan', chedə' cwsešan' naquən de'e zaque'e. Na' chesə'əbeze' chedote lao chac yejon' na' catə' chbezə yejon' cana'ach chesyə'ətobe' cwsešan'. ⁸ De'e na'anə' bitə'ətezə de'e chyi' chzaquə'əle cheyalə' gonchechlažə'əle gonlilažə'əle Xancho Jesocristan' chedə' nezecho bazon yide' de'e yoblə. ⁹ Beṇə' bišə' dao', bito yosbague'ele ljuežjle šə bin' chac chele. Šə bin' yosbague'ele ljuežjle Xanchon' choglaogüe'en chele de que napple dolə'. Na' bazon baozə yide' de'e yoblə. ¹⁰ Le'e gon xbab che de'e profet ca' beṇə' ca' gwsoe' xtizə' Xancho Diozən' cana'. Lechgualə besə'əžaglaogüe' pero bia'aczə gwnite'e chech gwso'onlilažə'e Diozən'. ¹¹ Mbalaz nitə' beṇə' ca' gwnitə'ətezə gwnitə' gwso'onlilažə' Diozən' la'anə'əczə besə'əžaglaogüe'. Babenele xtizə' de'e Jobən' can' benchechlažə'e benlilažə'e Diozən' la'anə'əczə de'e zan de'en gwdi' gwxaque'e. Pero na' catə' gwde de'en gwdi' gwxaque'enə', Diozən' bene' par ničh gwzoche' mbalaz clezə can' gwzoe' antslə. Can' ben Diozən' blo'e de que lechgualə chene'ene' gaquəlene' chio'o na' lechgualə cheyašə' cheži'ilažə'e chio'o.

¹² Beṇə' bišə' dao', bito əgwsocho jorament por yoba, nic por yežlyo nga, na' nic por bitə'ətezəchlə. Cheyalə' güe'echo por dižə' li de'e se'ejle' beṇə' sin cui əgwzocho testigw de que leiczəchon', par ničh Jesocristan' cui choglaogüe'en checho de que cheyalə' si'icho castigw.

¹³ Notə'ətezcho catə' chyi' chzaquə'əcho, cheyalə' goncho orasyon. Na' notə'ətezcho catə' zochə mbalaz, cheyalə' golcho güe'ela'ocho Jesocristan'. ¹⁴ Notə'ətezcho catə' chacšenecho cheyalə' gaxcho beṇə' gol ca' gwlejcho par ničh zjənaque' beṇə' blao che chio'o chdopə chžagcho cho'ela'ocho Jesocristan'. Na' yesə'əyēbe' chio'o setən', na' so'one' orasyon lao Diozən' yesə'əṇabe' yeyaquecho chedə' lega'aque' na' chio'o chonlilažə'əcho Xancho Jesocristan'. ¹⁵ Na' chio'o choncho orasyonṇə' cheyalə' šejle'echo de que chzenagczə Xancho Diozən' checho par ničh ca' yeyaque šə no chio'o chacšene, la' Xancho nan' yeyone' chio'o. Na' šə babencho de'e mal, gozi'ixenczə Xanchon' checho. ¹⁶ De'e na'anə' cheyalə' güe'echo dižə'

len beṇə' lʃuežjcho che bitə'ətezə de'e mal babencho contr lega'aque' na' goncho orasyon tocho yetocho par nič ca' yezochō güen šə bin' chac checho. Na' šə naccho beṇə' güen lao Diozən', Diozən' chzenagcze' checho catə' choncho orasyonṇə' do yichj do lažə'əcho na' chone' de'e zan de'e güen de'en chṇabechone' gone'. ¹⁷ Le'e gon xbab che Liazən'. Goque' beṇəch cayanə'an naquə chio'o. Na' catə' bene' orasyon do yichj do laže'e gwṇabene' Diozən' cui gaquə yejw, Diozən' bzenague' che' na' bito bsele'e yejon' lao šon iz yo'o gašjə. ¹⁸ Na' catə' bene' orasyonṇə' gwṇabene' Diozən' əsele'e yejon' de'e yoblə, nach Diozən' bsele'en. Na' goc cwseš che beṇə' ca' de'e yoblə.

¹⁹ Beṇə' bišə' dao', catə' to beṇə' lʃuežjcho bagwlejjyichje' de'en naquə de'e li de'en bzejni'i Diozən' chio'o, cheyalə' gaquəlenchone' par nič yedinjene' xtole'enə' na' yeyaque' tozə len chio'o. ²⁰ Che'enda' ənezele de que catə' choncho par nič notə'ətezə beṇə' chedinjene' xtole'enə', chaclenchone' par nič chezi'ixen Diozən' xtole'enə' la'aṇə'əczə šə naquən de'e zan, na' cui yeyej be'enə' lao yi' gabilən'.

De'e na'azən' chzoja' ṇa'a. *Santiago*

Cart Nech De'en Bzoj San Bedən'

Bedən' chzoje' cart par beṇə' ca' chso'onlilažə' Cristən' beṇə' ca' zjənasalas

¹ Nada' Bed naca' apostol che Jesocristən'. Na' chzoja' cart nga par le'e nasə'əlasle distrit che Ponto, Galasia, Capadosia, Asia na' Bitinia. Chio'o chonlilažə'əcho Jesocristən' naccho ca beṇə' zitə' len yeziqə'əchlə beṇə' ža' lao yežlyon'. ² Xacho Diozən' gwleje' chio'o pa nič naccho xi'ine' can' bsi'e xneze dezd gwlatte. Spirit che Diozən' chonən par nič naquə la'ažda'ochon' xi'ilažə' par nič chzenagcho che Jesocristən' na' par nič chnitlao xtolə'əchon' cheda' le' blalj xchene'ena'. Chṇaba' sotezə so Diozən' gaquəlenche' le'e na' gone' par nič so cuzəchle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'.

Zocho lez žjəyecho len Diozən'

³ Ledoye'ela'och Diozən'. Le' naque' Xa Xancho Jesocristən' na' leczə cho'elao' Xancho Jesocristən' le'. Lechgualə cheyašə' cheži'ilažə' Diozən' chio'o ca de'en bocobe' yichjla'ažda'ochon' na' bene' par nič zocho lez žjəyecho len le'. Na' nezecho gaquə can' zocho lez cheda' Jesocristən' bebane' ladjo beṇə' guat ca'. ⁴ Diozən' gone' de'e šao' de'e güen par chio'o de'e cui te chei, na' beṇə' güen de'e mal ca' bito gaquə yesə'əžone' gaquə güen par chio'o. Diozən' babsi'e xneze gone' de'e ca' par chio'o catə'an yežincho yoban'. ⁵ Na' na'a Diozən' len yelə' guac xen che'enə' chcuasə' chcue'eje' chio'o len de'e malən' cheda' chonlilažə'əchone'. Na' chbezcho batə'əquən' yidə Cristən' de'e yoblə nič gone' de'e güen ca' par chio'o.

⁶ De'e na'anə' zocho mbalazchgua la'anə'əczə de de'e zan de'en chy'i chzaquə'əcho šlož güejə lao zocho yežlyo nga. ⁷ Beṇəchən' choso'ozeyə' orən' par nič chesə'ənezene' šə naquən doalje na' par nič chesyə'əbeje' bitə'ətezə de'en nchixən. Na' orən' gwžin ža te chei. Na' ca'aczən' chon Diozən' len chio'o, cho'e latjə chy'i chzaquə'əcho par nič nachbia' šə de'e li chonlilažə'əchone'. Na' šə de'e li chonlilažə'əchone' zaquə'əchən cle ca can' zaquə' orən'. Na' šə ca' catə' yidə Jesocristən' de'e yoblə, Diozən' əne' checho de que bencho de'e güen, na' gone' par nič gaccho beṇə' blao na' gone' chio'o yelə' bala'an xen.

⁸ Na' le'e chaquele che Jesocristən' la'anə'əczə bitonə' le'ilene'. Na' la'anə'əczə bito chle'ichone' na'a chonlilažə'əchone'. Na' de'e na'anə' zocho mbalaz na' clegazə chebeicho. ⁹ Na' de'en chonlilažə'əcho Jesocristən', gone' par nič žjəyecho len Diozən'.

¹⁰⁻¹¹ Na' ca naquə beṇə' ca' bosozoj Xtižə' Diozən' cana', Spirit che Diozən' de'en leczə naquən Spirit che Cristən' gwzon lo'o yichjla'ažda'oga'aque'ena', bzejni'in lega'aque' can' saquə'əzi' ben' əselə' Diozən' par yosle' beṇə' lao de'e malən' na' can' yezi'e yelə' bala'an xen che'enə' catə'an te de'en saquə'əzi'ena'. Gosə'ənezene' na' bosozojə' can' chaclen Diozən' chio'o na'a. Na' bososedyane'e na' besyə'əyiljyože' non' əselə' Diozən' par gone' ca žjəyecho len le' na' batən' əsele'ene'. ¹² Spiritən' bzejni'in lega'aque' de que de'en bosozojə'ena' bito gaquən complir tyemp chega'aque'ena' sino tyemp che chio'onə'. Na' ca naquə neto' babzeneto' le'e dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Cristən', gwduxje'ito' le'e de que bač goc complir can' bosozoj beṇə' ca' cana'.

Spirit che Diozən' de'en bsele'e goclenən neto' gwdixjue'ito'on le'e. Na' angl ca' lechguale chse'enene' se'ejni'ine' de'e ca' bagwdixjue'ito' le'e.

Cheyalə' gaquə la'ažda'ochon' xi'ilažə' len yoguə' de'en choncho

¹³ De'e na'anə' cheyalə' socho len tozə xbab na' nabia' cuincho par goncho can' chazlažə' Diozən'. Cheyalə' socho yebeicho ca de'e güen de'en gon Diozən' par chio'o catə'an yida Jesocristən' de'e yoblə. ¹⁴ Laogüe de'en naccho xi'ine' cheyalə' sotezə socho əgwzenagcho che'. Bitoch cheyalə' əgwzenagcho che de'e malən' de'en chene'e la'ažda'omalchon' goncho can' bencho catə'an cuinə' šo'o be'eni' che Diozən' lo'o yichjla'ažda'ochon'. ¹⁵ Diozən' gwleje' chio'o par naccho xi'ine'. Le' naque' beṇə' la'aždao' xi'ilažə'. De'e na'anə' chio'o leczə cheyalə' gaquə la'ažda'ochon' xi'ilažə' len yoguə' de'en choncho. ¹⁶ Xtižə' Diozən' nyojən nan: "Cheyalə' gaquə la'ažda'olen' xi'ilažə' chedə' nada' Dioz naquə la'ažda'ogua'anə' xi'ilažə'."

¹⁷ Chio'o choncho orasyon lao Diozən' che'echone' "Xato' Dioz". Na' Dioz nan' chchoglaogüe'en che chio'o beṇəch šə nocho napcho dolə' segon naquən' chon to cho. Na' tozəczə can' chon Diozən' len yoguə' beṇəchən'. De'e na'anə' cheyalə' gapchone' respet na' sotezə socho gapcho cuidad par nič cui goncho de'e mal lao socho yežlyo nga. ¹⁸⁻¹⁹ Nezecho de que costumbr ca' de'en boso'ozejni'i de'e xaxta'ocho ca' chio'o bitobi zjəzaquə'ən. Na' Cristən' gwdixjue' xtolə'əchon' catə' blalj xchene'enə' par nič cuich ṇaacho costumbr ca'. Bito gwdixjue'en len mech de or o de plət o len bichlə de'en zjəde lao yežlyon' de'en yesə'əde chei. Na' xchene'enə' de'en blaljə' zaquə'əchguan lao Diozən'. Cristən' gwxaquə'əlebene' ca xilə' dao' bian' cui bi bi yižgüe' da' na' cui bi bi naquei, ca bia ca' gwso'ot beṇə' Izrael gwlaž checho ca' par bezi'ixen Diozən' xtolə'əga'aque'enə'. ²⁰ Na' ze'e xə yežlyon' catə' Diozən' gwleje' Cristən' par chixjue' xtolə'əchon'. Na' Diozən' bsele'ene' laochon' tyemp nga zocho ṇa'a par chaclene' chio'o. ²¹ Na' de'en bosban Diozən' Cristən' ladjo beṇə' guat ca' na' bnežjue'ene' yelə' bala'an xen, de'e na'anə' chonlilažə'əcho Diozən' na' chebeicho nezecho gon Diozən' güen len chio'o.

²² Na' de'en bachzenagcho che dižə' li che'enə', Diozən' bene' ca naquə la'ažda'ochonə' xi'ilažə', par nič chaquecho che yeziquə'əchlə beṇə' chso'onlilažə' Cristən'. De'e na'anə' cheyalə' gaquə'əchgüeicho chega'aque' do yichj do lažə'əcho, caguə de'e dižə'əzə. ²³ Diozən' babene' par nič goljcho de'e yoblə chedə' gwyejle'echo che xtižə' Diozən'. De'e na'anə' bade yelə' mban zejlicane checho. Bito den por ni che de'en goljcho por xaxna'acho beṇə' ca' chsa'at, sino por Diozən' ben' zo zejlicane. ²⁴ Xtižə' Diozən' nyojən, nan:

Chio'o beṇəch gwxaquə'əlebecho ca yixə' de'en chla'ac do yoba, chedə' šložgan' zocho.

Na' yoguə' de'en de yežlyo nga de'en chebeicho gwxaquə'əleben ca lojei ca', chedə' te chega'aquən'.

Can' chac len yixə' ca', chesə'əbižən nach chesə'əyinj lojei ca', ca'atezəczən' chac len chio'o na' len de'e ca' zjəde yežlyo nga.

²⁵ Pero na' caguə de'e te che Xtižə' Xancho Diozən'.

Dižə' güen dižə' cobən' de'en gwdixjue'ito' le'e naquən xtižə' Xancho Diozən' de'en cui te chei.

2

¹ Na' laogüe de'en banaccho xi'in Dioz, cheyalä' cuejyichjcho yoguä' claste de'e mal de'en choncho. Bitö æxoayagcho beñä', bitö goncho ca äsa'aque beñä' naquächcho beñä' güench can' naccho, bitö gaquäxi'icho beñä' na' nic änecho dižä' mal che beñä'. ² Na' ca bi'i che'en dao' ca' chäsä'adombo' xizä'äga'acbo' ca'aczän' cheyalä' selazä'ächo šejni'ichecho Xtižä' Diozän' de'en nyojän par niç gaquälenän chio'o gaccho can' chene'e Diozän' gaquä chio'o chonlilažä'ächone'. Na' Xtižä' Diozän' bitö chxoayaguän notä'ätezä beñä'. ³ Cheyalä' selazä'ächo šejni'ichecho Xtižä' Diozän' chedä' bachacbe'icho de que Xäncho Jesocristän' chonchgüe' güen len chio'o.

Cristän' gwxaquä'älebene' ca to yej squin che to yo'o

⁴ Chio'o chonlilažä'ächone' chedä' zoe' zejlicane na' chöne' chio'o yelä' mban zejlicane. Diozän' gwleje' le' par chöne' chio'o yelä' mban zejlicane na' lechgualä zaque'e len Diozän'. De'e na'anä' Jesocristän' gwxaquä'älebene' ca to yej de'en gwlej beñä' par gaquän yej squin liže'enä' na' zaquä'ächguan len be'enä' gwlej lennä', la'anä'äczä beñä' ca' yeziquä'ächlä gwsa'aque'ne' cui bi zaquä' yejän' na' bosö'ozo'en ca'alä'. ⁵ Na' de'en ngodä'ächo txen len Jesocristän' gwxaquä'älebecho ca yej ca' de'en zjäncua' zjängodä'än gan' chac yo'o de yejän'. Pero zaquä'ächcho ca yejän' la' de yelä' mban zejlicane chechon', na' yoguä'ächo txennä' naccho liž Diozän' chedä' zoe' len chio'o. Na' gwxaquä'älebecho ca bxož che beñä' Izrael gwlaž checho ca' can' gwnitä'ätezä gwnite'e gwse'ejni'alaže'e Diozän', chedä' Jesocristän' chone' par niç zotezä zocho cho'ela'ocho Diozän' lo'o yichjla'ažda'ochon' can' chazlažä' Diozän'. ⁶ Na' Xtižä' Diozän' nyojän' che Jesocristän' nan:

Gan' nzi' Sion na' äselä'a to beñä' gwxaquä'älebene' ca to yej de'en gwlej beñä' par gaquän yej squin, na' zaquä'ächguan par le'.

Na' beñä' so'onlilažä' ben' gwxaquä'älebe ca yejän' bitö bi zto' äsa'aque'ne' che de'en so'onlilaže'ene'.

⁷ Na' par chio'o chonlilažä'ächone', naque' le'ebeyože beñä' zaque'e. Pero na' beñä' ca' cui chso'onlilažä' le', choso'ozoe' le' ca'alä, na' par lega'aque' nyojczä Xtižä' Diozän', nan:

Yej de'en bosö'ozo mues ca' ca'alä,
len banaquän yej squin na'a.

⁸ Na' le'egatezä ca' nan:

Ben' äselä'a gwxaquä'älebene' ca to yej de'e ächego' beñä',
na' ca to yej de'en žjäsä'äžö'e na' yesä'äbiçe'.

Yesä'ächegüe'e chedä' chso'onczä yichjlaoga'aque' cui choso'ozenague' Xtižä' Diozän'. De'e na'anä' yesä'äbiayi'e can' babsi' Diozän' xneze.

Chio'o chonlilažä'ächo Diozän' naccho xi'ine'

⁹ Pero na' chio'o chonlilažä'ächo Diozän' bagwleje' chio'o par naccho family che'. Na' lao Diozän' naccho rei na' bxož, na' naccho nasyon che' na' nactecho xi'ine'. Diozän' gwleje' chio'o par niç chixjue'echo catec de'e güennä' chone'. Na' le'enä' bebeje' chio'o lo'o de'e žcholän' gan' gwdacho antslä. Na' gwlo'o be'eni' che'enä' lo'o yichjla'ažda'ochon'. Na' be'eni' che'enä' naquän de'e güen juisy par chio'o. ¹⁰ Antslä bitö goccho xi'in Diozän', pero na'a banaccho xi'ine'. Na' antslä bitö gwnezecho de que cheyašä' cheži'ilažä' Diozän' chio'o, pero na'a banzecho de que cheyašä' cheži'ilaže'e chio'o.

Zoczcho par goncho can' chazlažə' Diozən'

¹¹ Beṇə' bišə' dao' chio'o naccho ca beṇə' zitə' len beṇə' ža' lao yežlyo nga na' par chio'o lažchon' naquən gan' zo Diozən'. Na' chatə'əyoida' le'e bito əgwzenagle che de'en chzelažə' la'ažda'omallənə' cuent cui nabi'an le'e par gonle de'e malən'. ¹² Le'e soteza leso legon de'e güen par ničh beṇə' ca' cui zjənombia' Diozən' yesə'ale'ine' de'e güennə' chonle na' gwžin ža bala' so'onlilaže'e Diozən' əso'ene' yelə' bala'an, la'anə'əczə' ŋa'a chesə'əne' nacle beṇə' mal.

¹³ To tocho cheyalə' əgwzenagcho che jostis ca' beṇə' ca' chesə'anabia' čhedə' Xancho Jesocristən' bene' mendad goncho ca'. Cheyalə' əgwzenagcho che rein' ben' chnabia'ach. ¹⁴ Na' leczə cheyalə' əgwzenagcho che gubernador ca' beṇə' ca' chselə' rein'. Chselə'e lega'aque' par choso'onežjue' castigw che beṇə' chso'on de'e mal, na' par chso'e yelə' bala'an che beṇə' chso'on de'e güen. ¹⁵ Diozən' chene'ene' goncho de'e güen par ničh bito gaquə yesə'əna beṇə' ca' cuiṇə' so'ombia' le' de que choncho de'e mal, beṇə' ca' nežjənčhol yičhja' ažda'oga'aque'enə'.

¹⁶ Bitoch chonən byen naochi costombr che beṇə' Izrael ca' can' na lein'. Pero bito cheyalə' goncho xbab de que de lsens checho par goncho bitə'atezə de'e mal, čhedə' la' naccho beṇə' güen xšin Diozən' na' zoczcho par goncho can' chazlaže'enə'. ¹⁷ Cheyalə' gapcho respet yoguə' beṇə'. Na' cheyalə' gaquecho che yeziquə'əchlə beṇə' chso'onlilažə' Diozən'. Cheyalə' güe'ela'ocho Diozən', na' žebcho goncho de'en cui chazlaže'enə', na' cheyalə' gapcho rein' respet.

Cristən' bguo'o bčhejlaže'e len de'en gwxaquə'əzi'enə'

¹⁸ Le'e nacle mos che beṇə', legwzenag che xanlen' laogüe de'en chaple Diozən' respet. Gwzenagle caguə tlaozə che beṇə' zjənaquə beṇə' güen beṇə' gačjwlažə', sino que lenczə che beṇə' znia ca'. ¹⁹ Catə' beṇə' choso'oči' choso'osaque'e chio'o sin cui bibi de'e mal noncho, Diozən' chebeine' šə chgo'o chčhejlažə'əcho len de'en choso'oči' choso'osaque'e chio'o, čhedə' can' chene'ene' goncho. ²⁰ Bitobi zaquə' lao Diozən' ca de'en chgo'o chčhejlažə'əcho catə' chesə'əbažə' beṇə' chio'o šə de'en chonchon' naquən mal. Pero na' šə choso'oči' choso'osaque' beṇə' chio'o laogüe de'en choncho de'e güen, Diozən' chebeine' de'en chgo'o chčhejlažə'əcho len de'en choso'oči' choso'osaque'e chio'o. ²¹ Diozən' bagwleje' chio'o par ničh goncho de'e güennə' na' par ničh co'o gwčhejlažə'əcho len bitə'atezə de'e yoso'oči' yoso'osaque' beṇə' chio'o. Bguo'o bčhejlažə' Cristən' len de'en goc che'enə' catə'an gwxaquə'əzi'e por ni checho, na' bguo'o bčhejlaže'e par ničh ənezecho naquən' chene'ene' goncho na' par ničh goncho can' bene'enə'. ²² Na' Cristən' bitobi de'e mal bene', na' ni que əbχoayague' beṇə' len dižə' de'en be'e. ²³ Na' catə' gwsa'adə' beṇə' le' dižə' bito ŋacho boži'e dižə' mal len lega'aque'. Na' le'egatezə ca' catə'an boso'oči' boso'osaque'ene' bito gwne' gone' mal len lega'aque'. Ben cuine' lao na' Diozən', čhedə' benlilaže'e Diozən' ben' zdaczə licha par əne' non' napə dolə' na' non' chon de'e güen. ²⁴ Bito bi de'e mal ben Cristən' pero gwduxjue' che de'e mal de'en ben chio'o. Bnežjw cuine' gwso'ot beṇə' le' le'e yag corozən', par ničh notə'ətezcho chonlilažə'əchone' cui si'icho castigw che de'en benchon'. Bnežjw cuine' par ničh cuich šo'o čhazcho de'e malən' sino soteza socho goncho de'e güen. Na' be'e latjə gwso'onene' le' ca' par ničh bebeje' chio'o xni'a de'e malən'. ²⁵ Gwxaquə'əlebecho ca xilə' ca' zjənasəlas laogüe de'en bencho con can' gwna la'ažda'omalchon'.

Pero na'a bitoch chzenagcho che la'ažda'omalchon', sino que bachzenagcho che Cristan'. Na' Cristan' gwxaquə'əlebene' ca to beṇə' goye xilə' de'en chcuasə' chcue'eje' chio'o len de'e malən'.

3

Can' cheyalə' so'on beṇə' ca' zjənšagna'

¹⁻² Na' le'e no'olə le'e nšagna'ale, to tole cheyalə' əgwzenagle che be'en chele. Na' šə be'en chelen' bito chzenague' che xtižə' Diozən' gwaquəlenljaga'aclene' nič yoso'ozenague' chei. Catə' yesə'əle'ine' can' zdacze chonle de'e güennə' na' can' chaple Diozən' respet do yichj do lažə'əle gwžinlja ža se'enene' yoso'ozenague' che', la'ənə'əczə šə cui bi ye'ele lega'aque'. ³ Na' le'e no'olə, bito gonle xbab de que zaquə'əchgua de'en gonle par sole xoche. Bito cuec yichjle gaquə yišə' yichjlen' xoche, na' bito cue' yichjle porzə par əgwpa'a xale o par əgualə'əle bga o ret o par əgwdele niy. ⁴ De'en naquə de'e zaquə'əchgua lao Diozən' gaquə yichjla'ažda'olen' can' naquə yichjla'aždao' Cristan' na' gacle beṇə' gačjwlažə' na' so cuezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen', chedə' lega'aqueṇ zjənaquəṇ par zejlicane. ⁵ Cana' gwnitə' no'olə gwso'onlilažə' Diozən' na' gwso'on cuinga'aque' lažə' ne'enə'. Lega'aque' gwsa'aque' beṇə' gačjwlažə' na' bosozenague' che be'en čhega'aque'. Na' zaquə'əchguan lao Diozən' can' gwso'one'enə'. ⁶ De'e Sarən' no'ol che de'e Abraanə' syempr bzenague' che be'en che'enə' na' gože'ene' ya'o con bin' gože'ene'. Na' šə sotezə sole gonle de'e güennə' na' bito žeble par gonlen bitə'ətezə gaquə, yesə'əna beṇə' de que nacle xi'in de'e Sarən' chedə' chonle can' bene'enə'.

⁷ Na' chio'o beṇə' byo chio'o nšagna'acho, leczə can' cheyalə' goncho güen len no'ol checho, can' nezecho chazlažə' Diozən'. Cheyalə' güe'ega'achone' yelə' bala'an na' cheyalə' goncho xbab de que bito zjənaque' beṇə' gual can' naquə chio'o. Na' əžjsa'alažə'əcho de que Diozən' bagoclene' lega'aque' par nič de yelə' mban zejlicane čhega'aque' can' bagoclene' chio'o. De'e na'anə' cheyalə' goncho yoguə'əte de'e ca' par nič bitobi bi əgwžon cui əgwzenag Diozən' checho catə' goncho orasyonə'.

Chchoj catə' chyi' chsaquə'əcho laogüe de'en choncho de'e güen

⁸ Yoguə'əcho cheyalə' goncho tozə xbab na' cheyalə' gaquecho lo'o la'ažda'ochon' šə bi de'en chac che ljuežjcho. Cheyalə' gaque che ljuežj chio'o chonlilažə'əcho Diozən' na' cheyalə' yeyašə'əlažə'e ljuežjcho. Bito cheyalə' gon cuincho xen. ⁹ Šə bi de'e mal chso'on beṇə' len chio'o, bito načo leczə de'e mal yoži'ichon len lega'aque'. Na' šə chsa'ada' beṇə' chio'o dižə' leczə bito cheyalə' yoži'icho dižə' mal len lega'aque'. Lgua'a yoži'icho de'e mal len lega'aque', cheyalə' əṇabcho gaquə de'e güen čhega'aque'. Diozən' gwleje' chio'o par nič chone' ca zocho mbalaz. ¹⁰ Can' nyoj Xtižə' Diozən' nan:

Šə chene'echo əbancho sša na' socho mbalaz bito cheyalə' ənecho bitə'ətezə dižə' de'e naquə mal.

Na' bito güe'echo bitə'ətezə dižə' goxoayag.

¹¹ Cheyalə' cuejyichjcho yoguə' de'e mal, na' goncho de'e güen.

Cheyalə' čhiljlažə'əcho nac goncho par socho binlo len ljuežjcho, na' sotezə socho gonchon.

¹² Xancho Diozən' chgüia chye' beṇə' ca' chso'on de'e güen, na' chzenague' catə' chso'one' orasyon laogüe'enə'.

Pero na' beṇə' ca' chso'on de'e malən' chž'e leḡa'aque'.

¹³ Notono no gaquə' so'on par niḡh cuiayi'icho šə zotezə zocho chonchguacho de'e güen. ¹⁴ Pero na' šə beṇə' ca' cui zjənombia' Diozən' yoso'ochi' yoso'osaque'e chio'o laogüe de'en chontezcho de'en naquə' güen lao Diozən', gone' ca socho mbalaz. Na' bito cheyalə' gaquəžejlažə'əcho o žebcho leḡa'aque'. ¹⁵ Cheyalə' güe'ela'ocho Cristən' do yichj do lažə'əcho na' güe'echo latjə nabi'e chio'o. Cheyalə' sotezə socho probnid par yoži'icho xtižə' notə'ətezə beṇə' əṇabene' chio'o bixchen' chejle'echo che Cristən'. Cheyalə' yoži'icho xtižə'əga'aque'enə' dižə' šao' na' con respet. ¹⁶ Do tyempte leḡon ca əṇezele lo'o la'ažda'olen' de que chonle can' chazlažə' Diozən'. Nach catə' beṇə' yesə'əne' de que chonle de'e mal laogüe de'en chonle can' cheyalə' gon chio'o chonlilažə'əcho Cristən', əsa'aque'ne' zto' de'en chəsə'əne' ca'. ¹⁷ Chchoj catə' Diozən' chazlažə'e chyi' chzaquə'əcho na' güenchlə čhi' saquə'əcho laogüe de'en choncho de'e güen cle ca čhi' saquə'əcho laogüe de'en choncho de'e mal.

¹⁸ Cristən' ben' ben porzə de'e güen gwdi' gwxaque'e por ni che chio'o beṇə' güen de'e mal catə'an gwso'ote'ene' šlinzə cana', na' cuat gate' de'e yoblə. Gwdi' gwxaque'enə' par niḡh babozoe' chio'o binlo len Diozən'. Na' de'en bidə Cristən' goque' beṇə' belə' chen, de'e na'anə' beṇə' mal ca' gosə'əzoinə' gwso'ote'ene'. Pero de'en naque' Xi'in Diozən' beyas bebane' ladjo beṇə' guat ca'. ¹⁹ Na' de'en naque' Xi'in Diozən' gwyeje' gan' ža' angl bzelaο ca' gan' bseyjw Diozən' leḡa'aguən na' gwduxjui'e xtiže'enə' len leḡa'aguən. ²⁰ Angl bzelaο ca' dezd cana' bito choso'ozenaguən che Diozən'. Gwso'onən can' gwso'on beṇə' ca' gwnitə' ca tyempən' gwzo de'e Noen'. Diozən' gwzoinə' gwdape' yelə' chxenlažə' len leḡa'aque' de'en bito bnežjue' castigw čhega'aque'enə' cate, gwleze' xte catə'əch beyož ben de'e Noen' barcon'. Na' xo'onzə beṇə' gwso'e lo'o barcon' na' leḡa'acze' bito gosə'əbiayi'e lo'o nisən'. ²¹ Ca'aczən' naquən len chio'o bagwcho'əcho nisən' na' Diozən' gone' par niḡh cui yeyejcho lao yi' gabilən'. Na' chcho'əcho nisən' caguə par niḡh nisən' gonən cuerp chechon' xi'ilažə', sino chcho'əchon de'en bezi'ixen Diozən' xtolə'əchon' catə'an gwṇabechone' gone' ca gaquə yichjla'ažda'əchon' xi'ilažə'. Na' Diozən' babezi'ixene' checho laogüe de'en beban Jesocristən' ladjo beṇə' guat ca'. ²² Jesocristən' babeyepe' yoban' gan' zoe' chnabi'e txen len Diozən'. Na' chnabi'e angl əblao ca' na' notə'ətezəchlə angl, na' notə'ətezəchlə napə yelə' gwṇabia'.

4

Diozən' no'e checho de'e gon to tocho par gaquəlen ljuežjcho

¹ Cristən' goque' beṇə' belə' chen na' bsanlažə' cuine' gwxaquə'əzi'e catə'an gwduxjue' xtolə'əchon'. De'e na'anə' cheyalə' əḡwsanlažə' cuincho saquə'əzi'icho. Šə goncho ca' zežen de que bitoch chnabia' la'ažda'omalchon' chio'o. ² Na' chio'o lao yedote əbancho bito cheyalə' əḡwzenagcho che de'en chzelažə' la'ažda'omalchon', cheyalə' goncho can' chazlažə' Diozən'. ³ Antslə bencho can' chso'on beṇə' ca' cuiṇə' so'ombia' Diozən'. Leḡa'aque' chso'elaže'e chso'one' de'e naquə de'e yelə' zto' na' chso'ontezə' bin' chzelažə' la'ažda'omalga'aque'enə', na' zjənaque' beṇə' güe'ə zo, na' chso'one' lṇi gan' chac scandl, na' chso'elaže'e chsa'aše' güe'enə', na' chse'ejni'alaže'e lḡua'a lsaquə' de'en na lei che Diozən' cui šejni'alažə'əcho. Pero bitoch cheyalə' goncho ca'. ⁴ Beṇə' ca'

cuiṇə' so'ombia' Diozən' chesyə'əbanene' de'en cuich choncho txen len lega'aque'. Bitoch choncho de'e mal ca' de'en chso'onchgua lega'aque'. De'e na'anə' choso'ožia choso'onite'e chio'o. ⁵ Pero yosə'adie' cuent lao Cristən' che yogua' de'en chso'one'enə', chedə' la' Cristən' chbeze' par əchoglaogüe'en naquan' gaquə che to to beṇachən', la'anə'əczə šə bag-wsa'ate'. ⁶ De'e na'anə' Diozən' bsele'e beṇə' bedəsə'ədiɣjui'e xtiže'enə' len chio'o par niçh chonlilažə'əcho Cristən', na' len yeziquə'əchlə beṇə' gwso'onlilaže'ene' antslə ze'e sa'ate'. Na' nchoglaon che yogua' chio'o beṇach de que gatcho, pero beṇə' ca' gwso'onlilažə' Diozən' la'anə'əczə gwsa'ate', bia'əczə zjəmbane' len Diozən'.

⁷ Bazon baozə šo'o fin che yežlyon', na' de'e na'anə' to tocho cheyalə' socho len tozə xbab na' ṇabia' cuincho par goncho can' chazlažə' Diozən'. Cheyalə' goncho ca' par niçh güe'elažə'əcho goncho orasyonṇə'. ⁸ Na' de'en naquə de'e žialao xench ca bitə'ətezəchlə de'en choncho, cheyalə' gaguecho che ljuežjcho do yichj do lažə'əcho. La' catə' chaquecho che ljuežjcho, bito choncho xbab šə de xtolə'əga'aque' la'anə'əczə šə zjənaquan de'e zan. ⁹ Cheyalə' yebeicho əggüialaocho ljuežjcho ca' catə' da'aque' ližchon'. ¹⁰ Diozən' lao yelə' chaclen che'enə' no'e checho gwde gwdele de'e gaquə gon to tocho. Na' de'en no'e gon to tocho cheyalə' gonchon par gaquəlen ljuežjcho. Na' šə goncho ca' saquə'əlebecho ca to mos əblao ben' chon can' chene'e xane'enə'. ¹¹ Šə Diozən' bano'e checho chixjue'echo xtiže'enə', cheyalə' žjəsa'alažə'əcho de que xtiže'e na'anə' chyixjue'echo. Na' šə bano'e checho gaquəlencho beṇə', cheyalə' gaquəlenga'acchone' do yichj do lažə'əcho chedə' nezecho Diozən' chone' chio'o fuers balor na' bichlə de'e chchincho par chaclenga'acchone'. Diozən' bsele'e Jesocristən' chaclene' chio'o, na' bitə'ətezə de'en goncho cheyalə' gonchon par niçh Diozən' si'e yelə' bala'an. Ledoye'ela'och Jesocristən' ṇa'a na' zejlicane ben' chnabia' zejlicane. Na' can' gonšgaczcho.

De'en chyi' chzaquə'əcho chonən chio'o prueb šə chonlilažə'əcho Diozən'

¹² Beṇə' bišə' dao' bito cheyalə' yebanecho catə' choso'oçhi' choso'osaquə'əchgua beṇə' chio'o. De'e ca' chyi' chzaquə'əcho chso'onən chio'o prueb šə de'e li chonlilažə'əcho Diozən'. De'e na'anə' bito cheyalə' goncho xbab de que de'en chyi' chzaquə'əcho naquan to de'e zaquə' yebanecho. ¹³ Cheyalə' yebeicho catə'an choso'oçhi' choso'osaque'e chio'o chedə' chac checho can' goc che Cristən' catə'an gwdi' gwxaque'enə'. Na' catə' əžin ža əgwlo'i Diozən' de que Cristən' nape' yelə' bala'an xen, lechgualə yebeicho na' mbalaz socho. ¹⁴ Na' na'a zocho mbalaz la'anə'əczə šə choso'ožia choso'onitə' beṇə' chio'o de'en chonlilažə'əcho Cristən', la' Spirit che Diozən' de'en napə yelə' bala'an xen zon lo'o yichjla'ažda'ochon' par niçh nezecho zoe' len chio'o. Beṇə' mal ca' choso'ožia choso'onite'e Cristən', na' chio'o nombi'achone' cho'ela'ochone'. ¹⁵ Bito cheyalə' gaccho beṇə' güet beṇə', beṇə' bguan, beṇə' güen bitə'ətezə de'e mal, na' bito cheyalə' əgwžiacho bia' bin' so'on beṇə' yoblə, par niçh ca' šə çhi' saquə'əcho bito çhi' saquə'əcho laogüe de'en choncho de'e malən'. ¹⁶ Šə çhi' saquə'əcho laogüe de'en chonlilažə'əcho Cristən' bito cheyalə' gaguecho zto' de'en çhi' saquə'əcho sino nachle cheyalə' güe'ela'ochio Diozən' na' soczcho gonlilažə'əcho Cristən'.

¹⁷ Chio'o chonlilažə'əcho Diozən' naccho ca family che'enə'. Na' babžin ža lechgualə chyi' chzaquə'əcho chedə' Diozən' bachzolao chone' chio'o

prueb šə de'e li chonlilažə'əchone'. Na' ca naquən' chyi' chzaquə' chio'o chonlilažə'əchone', nezecho gwžin ža catə' gaquə de'e mal juisy che beṇə' ca' cui choso'ozenag dižə' güen dižə' cobə che Diozən'. ¹⁸ Can' nyoj Xtižə' Diozən' nan: "Chio'o banaccho beṇə' güen lao Diozən' na' bia'aczə nacchuaze gaquə cui yeyejcho lao yi' gabilən', na' beṇə' mal ca' beṇə' ca' cui chso'elao' Diozən', naquən segor de que lega'aque' žjəya'aque' lao yi' gabilən'." ¹⁹ Chio'o chyi' chzaquə'əcho segon can' chzi' Diozən' xneze gac checho, na' cheyalə' gon cuincho lao na' Diozən' na' gonczcho de'e güen. Le'enə' bene' chio'o beṇəch, na' de'e na'anə' chaclene' chio'o can' ne'enə' la'anə'əczə chyi' chzaquə'əcho.

5

De'en cheyalə' gon chio'o chonlilažə'əcho Cristən'

¹ Na'a de to de'e əṇia' le'e nchojle nacle beṇə' golə beṇə' blao par len beṇə' ca' chesə'ədopə chesə'əžag chso'elaogüe'e Diozən'. Txenczə len le'e na' nada' bagwlej Diozən' par naccho beṇə' golə beṇə' blao. Ble'ida' na' cho'a dižə' can' gwxaquə'əzi' Cristən', na' nezdə' gon Cristən' chio'o yelə' bala'an xen catə' yide' de'e yoblə. ² Na' chatə'əyoida' le'e leyebei əggüia əgwyele beṇə' ca' bagwlo'o Diozən' lao na'ale, caguə gonlen parzə ničh gonle complir de'en gwso'on beṇə' mendad gonle. Leggüia legwyega'aque' do yichj do lažə'əle, caguə por ni che šə bi gan gonlen'. ³ Na' ca naquə beṇə' ca' zjənaquə lao na'ale, bito gonle byen yoso'ozenague' chele šə cui chse'enene', sino len bitə'ətezə de'e gonle, legwlo'iga'aque' can' chene'e Diozən' goncho. ⁴ Šə gonle ca' catə'an yidə Xanchon' de'e yoblə, ben' chapə chye' yoguə'əcho, gone' chio'o yelə' bala'an xen de'e cui te chei.

⁵ Leczə ca' le'e nacle beṇə' xcuidə', chatə'əyoida' le'e legwzenag che beṇə' golə beṇə' blao chelen'. Yoguə'əcho cheyalə' gwzəxjw yichjcho tocho yetocho na' goncho xbab de que bitotec bi zaquə'əcho. La' Xtižə' Diozən' nyojən nan:

Diozən' chone' contr beṇə' ca' chso'on cuinga'aque' xen,

na' chaclene' beṇə' ca' chso'on xbab de que bitotec bi zjəzaque'e.

⁶ De'e na'anə' cheyalə' gwzəxjw yichjchon' lao Diozən' ben' napə yelə' guac xen, par ničh ca' gone' chio'o yelə' bala'an catə' cheyalə' si'ichon.

⁷ Cheyalə' goncho lao na' Diozən' yoguə'əloj de'en chžebcho gaquə na' bitoch cue' yichjcho chei, la' le' nži'ilažə'e chio'o.

⁸ Cheyalə' nabilia' cuincho par goncho can' chazlažə' Diozən' na' gapcho cuidad cui co'o gwxiye'en chio'o nez mal. De'e gwxiye'en chonən contr chio'o na' gwxaquə'əleben ca to bež əznia la' bežən' syempr chosya'ab chdab chyljəb non' gaob, na' de'e gwxiye'en syempr cheyiljlažə'an naclən' gonən par ničh əgwžiyi'in chio'o. ⁹ Cheyalə' gonchechlažə'əcho cui šejle'echo che gwxiye'enə'. Cheyalə' sotezə socho gonlilažə'əcho Cristən', na' əžjsa'alazə'əcho de que caguə chio'ozənə' chyi' chzaquə'əcho sino lenczə yoguə' beṇə' bišə'əcho ca' ža' doxenlə yežlyo ngan', beṇə' ca' chso'onlilažə' Cristən'. ¹⁰ Na' catə' bagwde de'en chyi' chzaquə'əcho to tyemp dao' na'a, Diozən' gone' par ničh gaquəch yichjla'ažda'ochon' can' naquə yichjla'aždaogüe'enə', na' gone' par ničh gonlilažə'əchchone'. Gone' fuers balor checho par goncho can' chene'ene' goncho, na' gaquəlene' par ničh to tocho socho len tozə xbab. Dioz na'anə' chaclencze' chio'o len yoguə' de'en chyažjecho na' bagwleje' chio'o par ničh gapcho yelə' bala'an

xen len le' zejlicane laogüe de'en chonlilažə'əcho Cristən'. ¹¹ Ledoye'ela'och Diozən' n̄a'a na' zejlicane, ben' chnabia' zejlicane. Na' can' gonšgaczcho.

Bedən' chguape' diox benə' ca'yoso'olabe' cartən'

¹² Cart dao' nga ngoḡa'an Silbanon' par le'e. Naque' bišə'əcho na' nezda' de que zotezə zoe' chone' complir can' cheyalə' gone'. Babzoja' cart nga chneyoida' le'e sotezə sole šejle'ele de que de'e li Diozən' n̄ži'ilaže'e chio'o can' babzenda' le'e. De'e na'anə' le'e sotezə leso legonlilaže'e.

¹³ Syoda Roma ngan' gwxaquə'əleben ca syoda Babilonian' chedə' benə' ca' ža' nga chso'onchgüe' de'e malən'. Na' neto' cho'ela'oto' Diozən' nga chguapto' le'e diox. Diozən' gwleje' neto' par naquəto' xi'ine' can' gwleje' le'e. Leczə Marcos ben' nona' ca xi'ina' chguape' le'e diox. ¹⁴ Catə' chežagle leyolgüiž ljuežjle dižə' šao' par nič gacbia' de que chaque che ljuežjle.

Yoguə' le'e chonlilažə'əle Jesocristən' chnaba' lao Xancho Diozən' gone' ca so cuezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'.

De'e na'azə de'e chnia'. *Bed*

Cart Egwchope De'en Bzoj San Bedan'

Bedan' chzoje' cart par benə' ca' chso'onlilažə' Cristan'

¹ Nada' Simon Bed naca' apostol na' benə' güen žin che Jesocristan'. Na' chzoja' le'e bagoclen Diozan' par chonlilažə'əle Jesocristan'. Jesocristan' naque' Dioz chechon' ben' babebej chio'o xni'a de'e malən'. Tozə can' chone' güen len yoguə' chio'o chonlilažə'əchone' chedə' la' zdacze' līcha, tozə can' chone' len neto' naquəto' apostol na' len le'e cui nacle apostol. ² Chnaba' lao Diozan' gaquəlenche' le'e na' gone' ca so cuezəchle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen' laogüe de'en nombi'alene' na' de'en nombi'ale Xancho Jeso'osən'.

Can' cheyalə' gon chio'o chonlilažə'əcho Cristan'

³ Banombi'acho Xancho Jeso'osən' na' de'e na'anə' lao yelə' guac xen che'enə' babene' chio'o yoguə' de'en chyažjecho par sotezə socho goncho can' chene'e Diozan' na' güe'ela'ochone'. Xancho Jeso'osən' bagwleje' chio'o par naccho xi'ine' laogüe de'en naque' le'ezelaogüe benə' zaque'e na' nape' yelə' guac xen. ⁴ Na' laogüe de'en naque' le'ezelaogüe benə' zaque'e na' nape' yelə' yelə' guac xen, babene' lyebe gone' de'e zan de'e güen juisy na' de'e zaque'e len chio'o. Bene' lyebe gone' güen len chio'o par nič ca' gaquə yichjla'ažda'ochonə' cayanə'ən naquə yichjla'ažda'ogüe'enə', na' par nič cuich goncho de'e mal can' chso'on benə' ca' cui zjənombia' Diozan' con choso'ozenagteze' che de'en chesə'əzelažə' la'ažda'omalga'aque'enə'. ⁵ Bachonlilažə'əcho Xancho Jeso'osən', na' de'en bachzolao chac yichjla'ažda'ochon' can' naquə yichjla'aždaogüe'enə' cheyalə' goncho xte ga zelao saquə'əcho par nič sotezə socho goncho de'e güen na' par nič šejni'ichecho de'en chazlaže'enə'. ⁶ Na' bito cheyalə' güe'echo latjə nabia' la'ažda'omalchon' chio'o. Cheyalə' sotezə socho gonlilažə'əcho Diozan' catə chyi' chzaquə'əcho, na' cheyalə' güe'ela'ochone' na' goncho can' chene'ene'enə'. ⁷ Na' leczə cheyalə' gaquecho che benə' ljuežjcho benə' chso'onlilažə' Cristan' can' chonlilažə'əchone' na' cheyalə' gaquecho che yeziqə'əchlə benə'.

⁸ Šə zdacho chonchguacho yoguə' de'e ca', chaclənən chio'o par nič nezecho can' chene'e Xancho Jesocristan' goncho na' par nič sotezə socho goncho can' chene'ene'. ⁹ Pero na' notə'ətezcho šə bito choncho de'e ca' bagwnia' cheyalə' goncho, nchol yichjla'ažda'ochon' na' bito chejni'išaogüe'echo che Diozan' na' bagonlažə'əcho de que Diozan' babinlaogüe' de'e mal de'en babencho antslə. ¹⁰ De'e na'anə' benə' bišə, cheyalə' goncho yoguə'əloj can' bagwnia' chene'ene' par nič ənezecho de'e li bagwlej Diozan' chio'o par naccho xi'ine', na' bsi'e xnezenə' antslə par nič gwcue'e chio'o ca xi'ine'. Šə can' goncho cuat cuiayi'icho. ¹¹ Nachən' bitobi bi de de'e gaquə əgwžonən žjəyecho len Xancho Jesocristan' gan' chnabi'e zejlicəne, Jesocrist ben' babebej chio'o xni'a de'e malən'.

¹² Na' la'anə'əczə banezele de'e ca' bagwnia' le'e na' bazole chech chejle'ele dižə' li che Diozan', bia'aczə che'enda' gontezə gona' par nič žjəyeza'alažə'əlen. ¹³ Chacda' naquən güen na'a nembana' gona' par nič žjəyeza'alažə'əle de'e ca' na' gonle xbab chega'aquən. ¹⁴ Nezda' de que yob

əžin ža gata' segon can' bablo'i Xancho Jesocristən' nada'. ¹⁵ De'e na'anə' chona' xte ga zelao saquə'ada' par nič catə' bagota' guaquə yosa'alažə'ale de'e ca' bagwnia' cheyalə' goncho.

Apostol ca' besə'ale'ine' yelə' chey che'eni' che Jesocristən'

¹⁶ De'en babzejni'ito' le'e can' əgwlo'i Jesocristən' yelə' guac xen che'enə' catə'an yide' de'e yoblə, bito naquən de'e chaljšlažə'əto' par əxoayagto' le'e. Neto' apostol che'enə' ble'ito' yelə' chey che'eni' che'enə' na' de'e na'anə' nezeto' de que naque' le'ezelaogüe beṇə' zaque'e. ¹⁷ Xacho Diozən' bnežjue' Xi'ine'en yelə' bala'an xen na' bene' par nič cho'alaogüe'enə' goquən ca de'en chey che'eni'. Na' Xacho Diozən' ben' naquə le'ezelaogüe benə' blao na' ben' chnabia' doxenlə, gwne' che': "Bengan' Xi'ina' ben' chacchgüeida' chei, na' cheba chezaquə'əlažə'a len le'." ¹⁸ Na' neto' beneto' can' gwna Diozən' che', Dioz ben' zo yoban', la' gwzoto' len Jesocristən' lao ya'anə' de'en gwlej Diozən' par goc ca' laogüeina'.

¹⁹ Na' de'en bable'ito' yelə' chey che'eni' che Jesocristən' blo'ichən neto' de que Xtižə'enə' de'en boso'ozoj de'e profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana' naquən de'e li. Na' de'e güennə' gonle šə əgwzenagle chei. Xtižə' Diozən' de'en nyojən chse'eni'in lo'o yichjla'ažda'ochon' can' chon to lampara chse'eni'in to lo'o quart gan' naquə žčhol. Na' de'en nyojən əgwse'eni'in lo'o yichjla'ažda'ochon' yedote xte catə'an əžin žan' yidə Cristən' de'e yoblə. ²⁰ Pero na' de'en naquə de'e žialao šejni'icho, de'e profet ca' beṇə' ca' boso'ozoj Xtižə' Diozən' cana' bito boso'ozojə' con xbab čhega'acze' che bi de'e ca' bachac o che de'e ze'e gaquə. ²¹ De'en boso'ozojə' bito nacho naquən to de'e gwnan yoso'ozojə', sino de'en gwlej Diozən' lega'aque' par gwsa'aque' lažə' ne'enə, Spirit che'enə' benən par nič boso'ozojə' de'en gone'ene'.

2

Beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i xtižə' Diozən' clelə

¹ Na' tyemp catə'an gwnitə' profet ca' leczə cana' gwnitə' profet güenlažə' entr beṇə' Izrael ca'. Na' ca'aczən' nitə' beṇə' yoso'osed yoso'olo'i xtižə' Diozən' clelə entr le'e. Lega'aque' se'enene' yesə'əxoayague' le'e par nič cui gache'ile de que de'en choso'osed choso'olo'ine' bito naquən de'e li. Na' lega'aque' yesə'əzoe' Xancho Jesocristən' ca'alə ben' gwduxjw xtolə' chio'o beṇəč. Na' šə no yoso'ozenag che de'en choso'osed choso'olo'i beṇə' goxoayag ca', žjəya'aque' lao yi' gabilən'. Na' ca de'en so'on beṇə' goxoayag ca' gonən par nič leczə əžin ža catə' lega'aque' yesə'əbiayi'e to de repentzə. ² Beṇə' zan yoso'ozenague' čhega'aque' na' so'one' yoguə' claste yelə' zto' ca de'en chso'on beṇə' ca'. Na' por ni che de'en so'one', beṇə' ca' cuiṇə' so'ombia' Diozən' yesə'əṇe' contr dižə' li che Diozən' de'en naocho. ³ Na' beṇə' goxoayag ca' laogüe de'en se'enchgüeine' yesə'əzi'e mech əso'e de'e zan dižə' güenlažə' de'en sa'aljšlažə'e parzə nič əgwnežjoga'aclene' xmechlen'. Dezd cana' Diozən' babži'e bia' yesə'əzi'e castigw, na' naquən segor yesə'əbiayi'e.

⁴ Nezecho can' goquə cana'. Diozən' bnežjue' castigw che angl ca' gwso'on de'e malən' bsele'e lega'aque' lo'o yech gabil gan' lechgualə naquə žčhol, na' na' zjənite'e xte ca əžin ža yesə'əzi'e castigw zejlicane. ⁵ Na' leczə ca' Diozən' bžiayi'e yoguə'əte beṇə' ca' cui gwso'elao' le' cana' catə'an bsele'e yejw sio' juisyan'. De'e na'anə' gwsa'ate' gwse'eje' nisən'. Pero na' Diozən' bosle' Noe ben' gwduxjue'i beṇə' ca' nac so'one' par nič Diozən'

əne' zjənaque' beṇə' güen laogüe'enə', na' leczə bosla Diozən' yegažə beṇə' yoblə. ⁶ Na' leczə bžiayi'e beṇə' ca' gwžə' syoda Sodoman' na' syoda Gomorran', bene' par nič syoda ca' gwse'eyən besyə'ənitteczən. Na' bene' ca' len syoda ca' par chosnisene' yoguə' beṇə' ze'e za'ac beṇə' cui so'elao' le' de que gwnežjue' castigw čhega'aque'. ⁷ Na' catə' Diozən' bnežjue' castigw čhe beṇə' Sodoma na' beṇə' Gomorra ca', bosle' ben' le Lot čhedə' Lotən' goque' beṇə' güen laogüe'enə', na' Lotən' goquene' pesad ca' yelə' zton' gwso'on beṇə' mal ca'. ⁸ La' beṇə' güen na'anə' gwzoe' entr beṇə' mal ca', na' yoguə'əte ža ble'ine' na' benene' de'e malən' gwso'one' na' goquene'en pesad lo'o yičhja'la'azda'ogüe'enə'. ⁹ Na' yoguə' de'e ca' de'en ben Diozən' cana' chzejni'in chio'o cho'ela'ochone' de que Diozən' nezczene' nac gone' par yebeje' chio'o lao bitə'əteza de'e gonən ca' əxorcho goncho de'e malən'. Na' leczə chzejni'in chio'o de que chone' par nič beṇə' mal ca' chesə'əzi'e castigw na'a na' əžin žan' gwnežjue' castigw čhega'aque'enə' zejlicane.

¹⁰ Na' gonchgüe' castigw čhe yoguə' beṇə' ca' chso'onzeche' yelə' zto' čhega'aque' con can' na la'azda'omalga'aque'enə', na' bitobi respet chsa'ape' Xancho Diozən'. Bito chesə'əžebe' par so'one' de'e malən'. Chso'one' con can' chse'enene', na' choso'ožia choso'onite'e angl ca'. ¹¹ Na' la'anə'əczə angl ca' zjənapəche' yelə' guac na' zjənaquəche' beṇə' gual cle ca' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i dižə' güenlažə', bito chəsya'əyaxje angl ca' yoso'ožia yoso'onite'e beṇə' güenlažə' ca' lao Xančon'.

¹² Pero beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i dižə' güenlažə'anə' choso'ožia choso'onite'e de'e ca' cui chse'ejni'ine'. Yesə'əbiayi'e čhedə' zjənaque' ca' bia yixə' de'en chso'one' con can' nan čhega'aque' na' bito choso'ozenague' čhe Diozən'. ¹³ Na' yesə'əzi'e castigw por ni čhe de'en choso'oči' choso'osaque'e beṇə'. Bito chso'one' žin, con chse'ej chsa'oteze' bi chse'enene' do ža do yel. Na' catə' che'ej chaole txen chso'elažə'əzeche' chse'ej chsa'oxate' lgua'a žjəsyə'əzalažə'e bi zejen de'en bnežjw cuin Cristən' por ni čecho catə' beṇə' gwso'ote'ene'. De'e na'anə' gwxaquə'əlebəga'aque' ca to manch lao lachə' xi'ilažə' na' ca to yiz xen lao cuerpən'.

¹⁴ Na' con chesə'əzelažə'əzeche' notə'ətezə no'olə chesə'əle'ine', nitə'ətezə nite'e chso'one' de'e malən', na' chəsə'əgo'oyele'e beṇə' ca' chsa'ac sayechə šayen len xtižə' Diozən' par chso'one' de'e malən' txen len lega'aque'. Beṇə' mal ca' bazjəyo'olaogüe' chesə'əzelažə'e bi de čhe beṇə'. Diozən' babžie' bia' yesə'əbiayi'e. ¹⁵ Beṇə' goxoayag ca' bagosə'əbejyichje' nez de'en naquə de'e güen, na' bazjəyo'e nez malən'. Chso'one' can' ben de'e profet Balaam xi'in de'e Beor. Lechgualə bebei Balaannə' gan de'en gwxi'e por de'e malən' bene'. ¹⁶ Pero na' ben Diozən' par nič to bia yixə' bian' cui chac neb gwdiłəb le' čhe de'e malən' chone'. Borr čhe'enə' bšillemb le' len xne čhe beṇə', na' bžomb gon Balaannə' de'e malən' chene'ene' por ni čhe xbab clelən' de'en yo'o yičhja'la'azdaogüe'enə'.

¹⁷ Beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i dižə' güenlažə'an gwxaquə'əlebəga'aque' ca' bej de'en cui bi nis žia na' gwxaquə'əlebəga'aque' ca' bejw biž de'en nžiguə' to be' gual čhedə' cui zjəzaque'e. Babžia Diozən' bia' yesə'əbiayi'e zejlicane lo'o yech gabil gan' lechgualə naquə žčhol. ¹⁸ Zižjo chso'e dižə' güenlažə' chso'elao' cuinga'aque'. Na' žen chso'one' yelə' zto' čhe cuerp čhega'aque'enə', chəsə'əgo'oyele'e beṇə' ca' ze'e gwzola' chso'onlilažə' Cristən' par leczə

chso'one' yelə' zto' che cuinga'aque', la'anə'əczə beṇə' ca' ze'e besyə'əchojə' ladjo beṇə' ca' chso'on de'e malən'. ¹⁹ Chse'e beṇə' ca' ze'e gwzolaoc chso'onlilažə' Crīstən': "De'e malən' bito ṇabia'an chio'o", pero beṇə' ca' chəsə'əna ca' nite'e xni'a de'e malən'. Na' nezecho šə chzenagcho che bitə'ətezə, xni'ei nan' zocho. ²⁰ Na' beṇə' ca' bagwso'ombi'e Xancho Jesocristən' na' bebeje' lega'aque' xni'a de'e mal ca' de'en chso'onən manch yichjla'aždao' notə'ətezə beṇə' cui zjənombia' Diozən'. Pero de'en babesyə'əzolaogüe' chosyo'ozenague' che de'e malən' babesyə'ənite'e xni'einə' de'e yoblə, na' maləch chac chega'aque' ṇa'a ca antslə. ²¹ Na' de'en babesyə'əzolaogüe' chosyo'ozenague' che de'e malən', nca'alə xneze žalə' cui gwso'ombi'e nez de'e naquə de'e güen, cle ca gosə'əbejyichjje' de'en ben Xancho Diozən' mendad goncho de'en naquən de'e güen. ²² Šə cuejyichjcho de'en bene' mendad goncho, goncho can' ṇa dicho nga: "Beco'on cheyaob de'en cheyebəb, na' cošən' catə'an babguazjchob cheyo'ob lo'o beṇjon' de'e yoblə." Na' de'e li can' na dicho nga.

3

Yidə Jesocristən' de'e yoblə

¹ Beṇə' bišə' dao', de'e ngan' naquən cart əgwchope de'en chzoja' le'e. Na' babzoja' cart quinga chedə' chebeile chzenagle che dižə' lin', na' che'enda' gona' par nič əžjsa'alažə'əle na' gonle xbab che de'en baboso'ozoj profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana', na' de'en babsed blo'i neto' naquəto' apostol. ² Diozən' gwleje' profet ca' par gwsa'aque' lažə' ne'enə' na' boso'ozoje' che de'e ca' ze'e za'ac. Na' neto' naquəto' apostol babzejni'ito' le'e bin' non Xancho Jesocristən' mendad goncho, Jesocrist ben' babebej chio'o xni'a de'e malən'.

³ Naquən de'e žialao ənezele ṇa'a cuiṇə' yidə Xancho Jesocristən' de'e yoblə, nitə' beṇə' so'onzeche' con can' chesə'əzelažə' la'ažda'omalga'aque'enə' na' so'one' borl che de'en na Diozən' gaquə. ⁴ Yesə'əne': "Ca naquə lyebe de'en ben Jesocristən' de que yide' de'e yoblə, con gwne'enə'. Bagwsa'at de'e xaxta'ocho ca' beṇə' gwso'onlilažə' Diozən' antslə. Na' tozəczə can' chac dezd gwxete yežlyon' xte ža neža." ⁵ Beṇə' ca' chesə'əṇa ca', bito chse'enene' so'one' xbab de que catə' gwxe yoban' na' yežlyon', con ben Diozən' mendad əsa'aquən, na' goc can' bene' mendadən'. Bchoj yežlyon' lao nisən' de'en nyečj mbi'i len na' bčhin Diozən' nisən' catə'an bene'en. ⁶ Na' catə' goc yejw sio' juisyən' cana'an gwžiayi' yogua' bia yixə' na' beṇəch nitə' lao yežlyon'. ⁷ Na' de'e ca' chle'icho le'e yoban' len yežlyon' zjənita'ən na' ca'aczən' yesyə'əga'anən xte catə'əch əžin ža gaquə juisyən'. Cana'ach əse'eyən chedə' can' ben Diozən' mendad. Na' leczə cana'achən' čhoglao Diozən' che beṇə' ca' cui chso'elao' le' de que əsa'aque' castigw zejlicane.

⁸ Pero na' le'e beṇə' bišə' dao', che'enda' ənezele de'e nga, len beṇəchən' žalṇez chde tža na' lechguale sša chsa'aquene' tmil iz, pero caguə can' len Xancho Diozən'. ⁹ De'en cuiṇə' yidə Jesocristən' de'e yoblə balə beṇə' chso'one' xbab cui gon Xancho Diozən' can' bene' lyebe, pero yidə Jesocristən' catə'an əžin or che'enə'. De'en nape' yelə' chxenlažə' len yogua' chio'o beṇəch cui le'e chontie' chio'o castigw. Chene'ene' yedinjecho xtola'əchon' na' bito chene'ene' cuiayi' notə'ətezcho.

¹⁰ Na' can' cho'o beṇə' bguannə' liž beṇə' še'elə chzenyale'ene', leczə can' gaquə che beṇə' ca' cui chso'onlilažə' Xancho Jesocristən' catə' əžin ža yide'

de'e yoblə. Nach gaquə to sšag xen la' te che yoguə' de'e ca' chle'icho le'e yoban', na' te che yežlyon' len yoguə' de'e zjəde laogüen' chedə' yoguə'an əse'eyən, xte yesyə'anit de'e ca' chle'icho le'e yoban'.

¹¹ Laogüe de'en nezecho yesyə'anit yoguə' de'e ca', cheyalə' gon cuincho lažə' na' Diozən' na' sotezə socho güe'ela'ochone'. ¹² Na' cheyalə' cuezcho bata'əquən' əžin ža babžia Diozən' bia' yidə Jesocristən' de'e yoblə, na' goncho par yob gaquən. Nach yoguə' de'en chle'icho le'e yoban' əse'eyən na' tant yi' gual gaquən xte yesyə'əyonə'an na' yesyə'anitən. ¹³ Pero na' zocho lez gaquə le'e yoban' de'e cobə na' gaquə yežlyon' de'e cobə gan' nitə' porzə beṇə' zjənaquə beṇə' güen lao Diozən', can' none' lyebe gaquə.

¹⁴ De'e na'anə' beṇə' bišə' dao', laogüe de'en zocho lez gaquə yoguə' de'e ca', cheyalə' goncho xte ga zelao saquə'əcho par nič catə'an yidə Jesocristən' de'e yoblə bitobi manch da' chen la'ažda'ochon' na' par nič ca' bitobi xtolə'əcho de na' chzo chbezcho binlo len Diozən'. ¹⁵ Na' de'en napə Xancho Diozən' yelə' chxenlažə' len chio'o beṇəch cui le'e chontie' chio'o castigw. Chone' ca' par nič baltezcho yedinjecho xtolə'əchon' cui yeyejcho lao yi' gabilən'. Leczə can' babzoj beṇə' bišə'ada'ocho Pabən' le'e, chedə' Diozən' bnežjue'ene' yelə' sin'. ¹⁶ Leczə ca' yoguə' cart che' ca' chso'en dižə' che de'e ca' babzoja' le'e. Na' le'e cart ca' de'en bzoj Pabən' zjəlen de'en naquə zdebə šejni'icho. Na' balə beṇə' cuiṇə' se'ejni'ine' bi zeje de'e ca' na' šayečə šayen chsa'aque' len xtižə' Diozən'. Chse'ejni'ine' clələ de'en bzoje'enə' can' chso'one' len bitə'ətezəchlə Xtižə' Diozən' de'en nyojən. Na' de'en chso'one' ca' yesə'əbiayi'e.

¹⁷ De'e na'anə' beṇə' bišə' dao', laogüe de'en banezele can' chso'on beṇə' ca', cheyalə' gapple cuidad par nič cui šejle'ele dižə' güenlažə' de'en choso'osed choso'olo'i beṇə' mal ca'. Šə šejle'ele dižə' güenlažə'anə' bitoch sole cheč talenle de'en naquə de'e li. ¹⁸ Legüe' latjə gaquəlen Xancho Jesocristən' le'e par nič gaquəch yichjla'azda'olen' can' naquə yichjla'azda'ogüe'enə' na' le'e šejəch gombia'achle Xancho Jesocristən' ben' babebej chio'o xni'a de'e malən'. Ledoye'ela'oche' na'a na' zejlicane. Na' ca'ašgacən' gaquə.

De'e na'azən' de'e chzoja'. *Bed*

Cart Nech De'en Bzoj San Juannə'

Jesocristán' chone' yelə' mban zejlicane

¹ Chyixjue'ida' le'e che Jesocristán' ben' naquə Dižə'anə', ben' chon yelə' mban zejlicanen'. Bazocze' catə'an gwxe yežlyon'. Neto' apostol bzenagto' xtiže'enə', ble'ito'one', bgüiato'one' na' gwdanto'one'. ² Le'enə' golje' benəch na' ble'ito'one' na' cho'eto' dižə' de que mbancze' zejlicane. Na' chyixjue'ida' le'e de que le' zoe' len Xacho Diozən' na' bedəsoe' len chio'o benəch. ³ Ben' ble'ito' na' bzenagto' xtiže'enə', che le'enə' chyixjue'ida' le'e par niçh tozə can' goncho xbab. Na' catə' tozə can' gon chio'o xbabən' cana'ach gonle xbab ca xbabən' chon Xacho Diozən' na' len Xi'ine' Jesocristán' chedə' xbab cheto' zjənaquən tozə len xbab chega'aque'enə'. ⁴ Na' chzoja' le'e cart nga par niçh ca' sole mbalaz juisy.

Diozən' len yelə' chon de'e güen che'enə' naque' ca be'eni'

⁵ Bzenagto' be' Jesocristán' dižə' na' chyixjue'ito' le'e can' gwne' de que Diozən' len yelə' chon de'e güen che'enə' naque' ca be'eni'. Ni latə'əzə de'e mal cui chone'. ⁶ Na' šə nacho de que xbab chechon' naquən tozə len xbab che Diozən' pero ne'e chdaczcho choncho de'e malən', con chonlažə'əchon', na' cabi zdalencho de'e lin'. ⁷ Diozən' naque' ca be'eni' chedə' chdalene' de'e güen. Na' šə chio'o leczə chdalencho de'e güennə', nachən' tozə naquə xbab chechon' tocho yetocho. Na' šə chdalencho de'e güennə' yichjla'ažda'ochon' nacteza naquən xi'ilažə' chedə' Jesocríst Xi'in' Diozən' blalj xchene'enə' par beque'e yoguə'əte xtolə'əchon' catə'an gwso'ote'ene'.

⁸ Šə nacho cabi bi xtolə'əcho de, chxoayagzə cuinchon' na' cabi cho'echo dižə' li. ⁹ Pero catə' chxoadołə'əcho lao Diozən' ca naquə de'e mal ca' de'en chonchon', chezi'ixene' che xtolə'əchon' na' chnitlaogüe' yoguə'əłolte de'e mal de'en chonchon' chedə' la' chone' complir can' ne'enə' na' lichan' zde'. ¹⁰ Šə nacho bito bi de'e mal ne'e goncho, choncho Diozən' ca to beñə' güenlažə' na' cabi zdalencho xtiže'enə'.

2

Cristən' chne' fabor chio'o chonlilažə'əchone' lao Diozən'

¹ Xi'indaogua'a, chzoja' le'e cart nga par niçh cui gonle de'e malən'. Pero na' šə no chio'o goncho de'e malən', zo beñə' chne' fabor chio'o lao Xacho Diozən', le'enə' Jesocristán' ben' zdaczə licha. ² Gwdixjue' xtolə'əchon' par niçh chio'o chonlilažə'əchone' zocho binlo len Diozən'. Na' caguə xtolə' chio'o na'azənə' gwdixjue' sino xtolə' yoguə'əłol benəchən'.

³ Na' šə choncho can' non Diozən' mendadən' nezecho de que banombi'achone'enə'. ⁴ Šə nacho de que nombi'achone' na' cabi choncho can' none' mendadən', naccho beñə' güenlažə' na' bito zdalencho dižə' lin'. ⁵ Pero nezecho ngodə'əcho txen len Diozən' šə choncho con can' ne'enə'. Na' catə' choncho con can' ne'enə' de'e liczə chaquecho che' can' cheyalə'. ⁶ Šə nacho de que zotezə zocho len Diozən', cheyalə' sotezə socho goncho de'e güen can' ben Jesocristán'.

De'en non Cristən' mendad goncho

⁷ Beṇə' bišə', chzoja' le'e par əṇia' de'en non Cristən' mendad goncho. De'en none' mendad goncho caguə naquən de'e cobəṇə' sino de'e ɳezczele dezd catə'ən gwzolaə chonlilažə'əlene' na'anə'. Guaquə əṇacho de que naquən de'e golə chedə' leczəṇṇə' babenele bedote. ⁸ Pero leczə gwaquə əṇacho de que de'en none' mendad goncho de'en chzoja' chei nga naquən de'e cobə chedə' babla' be'eni' che Cristən' len beṇəchən' na' de'e malən' de'en gwxaquə'əlebe ca de'e žčhoṭən' bachzolaə chde chei. Cristən' blo'ine' chio'o de que chaquene' checho. De'e na'anə' ɳezecho naquən de'e žialao xen gaque che ljuēžjcho can' none' mendadən'.

⁹ Šə nacho de que yo'o be'eni' che Cristən' lo'o yichjla'ažda'ochon' pero šə chgue'i ljuēžjcho, ɳe'e nchoṭ yichjla'ažda'ochon'. ¹⁰ Na' šə chaquecho che ljuēžjcho yo'oczə be'eni' che Cristən' lo'o yichjla'ažda'ochon' na' bitolja əxopcho goncho de'e malən'. ¹¹ Pero šə zocho chgue'i ljuēžjcho, nchoṭ yichjla'ažda'ochon' na' zdalenczcho de'e malən'. Na' šə can' choncho, bito choncho xbab gan' yežincho chedə' nchoṭ yichjla'ažda'ochon' por ni che de'e mal de'en chonchon'.

¹² Chzoja' le'e xi'indaogua'a chedə' Diozən' babezi'ixene' checho laogüe de'en bagwdixjw Jesocristən' xtoṭə'əchon'. ¹³ Chzoja' le'e xaxna' bi'i xcuidə' chedə' nombi'ale Jesocristən' ben' bazoczə catə'ən gwxe yežlyon'. Chzoja' le'e beṇə' güego' beṇə' cheban chedə' bach gwzoile cui chejle'ele che gwxiye'enə'.

Chzoja' le'e bidao' bi'i xcuidə', chedə' banombi'ale Xacho Diozən'. ¹⁴ Chzoja' le'e xaxna' bi'i xcuidə' chedə' banombi'ale Jesocrist ben' bazoczə catə'ən gwxe yežlyon'. Leczə chzoja' le'e beṇə' güego' beṇə' cheban chedə' bachchinle fuers balor de'en chon Cristən' par yichjla'ažda'ochon'. Ngo'o yichjtezle Xtižə' Diozən' na' bagwzoile cui chejle'ele che gwxiye'enə'.

¹⁵ Bito selažə'əle gacle tožə len beṇə' ca' cui zjənombia' Diozən', na' leczə bito selažə'əle gonle can' chso'one'enə'. Notə'ətezcho šə chzelažə'əcho goncho can' chso'on beṇə' ca' cui zjənombia' Diozən', bitonə' gaquecho che Xacho Diozən'. ¹⁶ Beṇə' ca' cui zjənombia' Diozən' chso'one' de'e mal de'en chzelažə' la'ažda'omalga'aque'enə', na' chso'one' de'e mal de'en chəsə'əzelaže'e so'one' por ni che šə bi de'en chəsə'əle'ine', na' leczə chsa'alaze'e. Yoguə' de'e ca' chso'one' bito za'aquən che Xacho Diozən', sino za'aquən che gwxiye'enə'. ¹⁷ De'e te chei yežlyo nga na' leczə de'e te chei de'e ca' chəsə'əzelažə' beṇə' ca' cui zjənombia' Diozən'. Pero šə choncho can' chene'e Diozən' nachən' socho zejlicəne.

Nezecho de'en naquə de'e li

¹⁸ Xi'indaogua'a, bazon əžin ža əžin or yidə ben' gonchgua contr Cristən'. Babzeneto' le'e de que ze'e, na' ɳa'a beṇə' zan bachso'one' contr Cristən'. De'e nan' ɳezecho bazon əžin ža əžin or yidə be'enə' gonchgua contr Cristən'. ¹⁹ Entr chio'onə' besə'əchoj beṇə' ca' chso'on contr Cristən', caguə do lažə'əga'aque'enə' gwso'one' txen len chio'o. Žalə' do lažə'əga'aque' gwso'one' txen len chio'o, ɳe'e nite'e len chio'o žalə' ca'. Pero besə'əchoje' par nič bla'alaon de que caguə de'e li zjənaque' chio'o txenṇə'.

²⁰ Pero na' Cristən' babene' le'e Spirit che Diozən' can' babene' len neto'. De'e na'anə' yoguə'əcho ɳezecho can' na Xtižə' Diozən'. ²¹ De'e nga babzoja' le'e chedə' nombi'ale dižə' li che Diozən'. Bito əṇacho cui ɳezecho de'en naquə de'e lin'. Na' ɳezzecho bitobi de'e güenlažə' nsa' Xtižə' Diozən'.

²² Beṇə' güenlažə'anə' ben' na che Jeso'osən' de que caguə le'enə' Cristən' Xi'in Diozən', chedə' chzoe' Xacho Diozən' ca'alə na' len Xi'in'enə'.

Be'enan' chon contr Cristən'. ²³ Notə'ətezə beṇə' chzo Xi'in Diozən' ca'alə, bito zo Xacho Diozən' len le'. Ben' nezene' na' cho'e dižə' de que Jeso'osən' naque' Xi'in Dioz, zo Xacho Diozən' len le'.

²⁴ Le'e gontezə legon xbab che de'e ca' babzeneto' le'e dezd catə'an gwzoloa chonlilažə'ale Cristən'. Šə ca' gonle, soteza sole len Xacho Diozən' na' len Xi'ine'ena'. ²⁵ Na' de'e nga ben Jesocristən' lyebe len chio'o, de que gone' chio'o yelə' mban zejlicanen'.

²⁶ De'e ngan' babzoja' le'e bi'a dižə' che beṇə' ca' chse'ene'e yesə'əxoayag le'e. ²⁷ Jesocristən' babene' le'e Spirit che Diozən' na' zotezə zon chzejni'in le'e yoguə'əloj de'en cheyalə' nezele che cuine'. Dižə' lin' choe' Spiritən', bito chonlažə'an. Na' de'en zon chzejni'in le'e, bito chyazjele nochlə gwsede le'e par ənezele bin' naquə de'e li. De'e na'anə' lesotezə lesə len Jesocristən' can' babsed bablo'i Spiritən' le'e.

²⁸ Na' na'a xi'indaogua'a, cheyalə' sotezə socho len Jesocristən' par nič catə'an yide' de'e yoblə cui žebcho na' cui gwcuasə'əchone' yeto'icho catə'an le'ichone'. ²⁹ Ca naquə nezele de que Jesocristən' zdacze' lica, le'egatezə ca' cheyalə' ənezele de que yoguə'əcho šə zotezə zocho choncho de'e güen naccho xi'in Dioz.

3

Naquan' goncho šə naccho xi'in Dioz

¹ Le'e gonšc xbab catequan' chaque Xacho Diozən' checho. Lechgualə chaquene' checho ca de'en bene' par nič guaquə'əne' xi'ine' chio'o. Beṇə' ca' cui zjənombia' Diozən' bito chse'ejni'ine' de que naccho xi'in Dioz, čhedə' cabi chse'ejni'ine' non' naquə Diozən'. ² Le'e beṇə' chacda' čhei, chio'o chonlilažə'əcho Jesocristən' bač naccho xi'in Dioz. Na' bito ne'e la'alao naquan' gaccho, pero na' nezecho catə'an Jesocristən' yide' de'e yoblə, le'icho can' naque'ena' na' gone' par nič gaquə yichjla'ažda'ochon' can' naquə yichjla'aždaogüe'ena'. ³ Na' to tocho šə zocho lez de que Diozən' gone' par nič gaquə yichjla'ažda'ochon' can' naquə yichjla'aždao' Jesocristən', goncho par nič la'ažda'ochon' gactezə gaquan' xi'ilažə' ca xi'ilažə'an naquə la'aždao Jesocristən'.

⁴ To tocho šə choncho de'e mal bito chzi'icho can' na Diozən', čhedə' de'e mal de'en chonchonə' chonən contr can' na Diozən'. ⁵ Na' nezecho de que Jesocristən' bide' par beque'e xtolə'əcho ca', na' caguə bi xtolə' le' denə'. ⁶ To tocho šə zotezə zocho len le', bito choncho de'e mal. Na' to tocho šə choncho de'e malən', bito ne'e šejni'icho non' naquə Jesocristən', nic ne'e gombi'achone'. ⁷ Xi'indaogua'a, bito güe'echo latjə no əxoayag chio'o. Šə choncho can' cheyalə' goncho, zdacho lica can' zda Jesocristən'. ⁸ Šə yo'olaocho choncho de'e malən' naccho xi'in gwxiye', čhedə' gwxiye'ena' naquan' güen de'e mal dezd nechte. Na' bidə Xi'in Diozən' par chnitlaogüe' de'en chon gwxiye'ena'.

⁹ To tocho šə naccho xi'in Dioz bito yo'ola'ocho goncho de'e mal, čhedə' la' Diozən' babocobe' yichjla'ažda'ochonə' par nič bagwzoloa chaquan' ca yichjla'aždaogüe'ena'. Na' bitoch gaquə sotezcho goncho de'e malən' čhedə' xi'in Dioz chio'o. ¹⁰ De'e nga chlo'en non' xi'in Diozən' na' non' xi'in gwxiye'ena'. Notə'ətezcho šə cui zocho choncho de'e güen, bito naccho xi'in Dioz. Na' notə'ətezcho šə cui chaque che ljuežjcho, bito naccho xi'in Dioz.

Cheyalə' gaque che ljuežjcho

11 Na' dižə' nin' babenele dezd gwzolao chonlilažə'əle Cristən', de que cheyalə' gaque che ljuējzjcho tocho yetocho. 12 Cui goncho can' ben Cainnə', goque' xi'in gwxiye'enə' na' bete' beṇə' biše'enə'. ¿Enezele bixchen' bete'ene' ža? Bete'ene' cheda' biše'enə' bene' de'e güen na' le' gwyejlene' de'e malən'.

13 Beṇə' bišə', bito yebanele šə beṇə' ca' cui zjənombia' Diozən' chəsə'əgue'ine' le'e. 14 Na' ca naquə chio'o ža, de'en chaquecho che ljuējzjcho nachən' nezecho bitoch naccho len yichjla'ažda'ochon' ca beṇə' guat. De yelə' mban zejlicane checho na'a. Pero šə cui chaque che ljuējzjcho nachən' ne'e naccho ca beṇə' guat len yichjla'ažda'ochonə'. 15 Notə'ətezcho šə chgue'i ljuējzjcho, lao Diozən' naccho beṇə' güet beṇə'. Na' nezecho de que ni to beṇə' güet beṇə' bito de yelə' mban zejlicane che'. 16 De'en chaque Jesocristən' checho na' bsanlaza' cuine' por ni checho catə'an gwso'ote'ene', de'e na'anə' nezecho can' cheyalə' gaque che ljuējzjcho. Šə chonən byen cheyalə' gwsanlaza' cuincho gatcho par gaquəlen beṇə' ljuējzjcho. 17 Šə bade de'e de checho na' nezecho de que ljuējzjchon' chyažjene'en gwchine'en, na' šə bito cheyašə'əchone', bito gaquə ənacho de que chaquecho che Diozən'. 18 Xi'in daogua'a, bito cheyalə' gaque che ljuējzjcho de dižə'əzə, sino cheyalə' gaque che ljuējzjcho do yichj do lažə'əcho na' gaquəlen ljuējzjcho.

Bito chžebcho Diozən'

19-20 Nezecho de que naccho xi'in Dioz ben' choe' dižə' li šə chaque che ljuējzjcho do yichj do lažə'əcho. Na' šə chchoj cata' choncho xbab lo'o yichjla'ažda'ochon' de que bito zaquə'əcho par əna Diozən' xi'ine' chio'o, cheyalə' əgwzenaguəchcho che Diozən' cle ca che xbab chechon'. Diozən' nombi'e yichjla'ažda'ochon', na' yelə' beṇə' xenlaza' che'enə' bagwcue'e chio'o ca xi'ine'. 21 Le'e beṇə' chacda' chei, šə lo'o yichjla'ažda'ochon' nezecho de que bito napcho dolə', bito chžebcho Diozən'. 22 Na' bitə'ətezə de'e ənabechone' goncze'en cheda' la' choncho can' none' mendadən' na' can' chazlaže'enə'. 23 Na' de'e nin' de'en none' mendad goncho, gonlilažə'əcho Xi'ine' Jesocristən', na' gaque che ljuējzjcho tocho yetocho can' none' mendadən'. 24 Šə choncho can' none' mendadən' zotezə zocho len Diozən' na' Diozən' zotezə zoe' len chio'o. Na' nezecho de que le' zotezə zoe' len chio'o cheda' babene' chio'o Spirit che'enə' zon lo'o la'ažda'ochon'.

4

Caguə yoguə' beṇə' yo'o Spirit che Diozən' lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə'

1 Le'e beṇə' chacda' chei, bito šejle'ele xtižə' notə'ətezə beṇə' ne' de que zo Spirit che Diozən' lo'o yichjla'aždaogüe'enə', sino legonga'aque' prueb šə zo Spirit che Diozən' lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə'. Zan beṇə' bachaš yežlyo nga chso'onlaze'e chəsə'əne' de que chəsə'əyixjui'e de'en bagož Diozən' lega'aque'. 2 Quinga gaguə goncho prueb par ənezecho šə zo Spirit che Diozən' lo'o yichjla'aždao' beṇə': Yoguə' beṇə' chso'e dižə' chəsə'əne' de que Jesocristən' naque' Dioz na' golje' beṇəch yežlyo nga, nezecho yo'o Spirit che Diozən' lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə'. 3 Beṇə' ca' cui chso'e dižə' de que Jesocristən' naque' Dioz na' golje' beṇəch yežlyo nga, bito yo'o Spirit che Diozən' lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə' na' chso'one' contr Cristən' len xbab chega'aque'enə'. Babzeneto' le'e de que yidə beṇə' gonchgua contr Cristən', na' na'a banitə' beṇə' yežlyo nga chso'one' ca'.

⁴ Xi'indaogua'a chzoile cui chejle'ele xtižə' beṇə' ca' chso'onlāžə' chəsə'əne' chəsə'əyixjui'e de'en bagož Diozən' lega'aque'. Chio'o naccho xi'in Dioz bagwoicho cui chejle'echo chega'aque' chedə' Diozən' ben' zo len chio'o chnabi'ache' ca gwxiye'enə' de'en zo len beṇə' ca' cui chse'ejle'e che Diozən'. ⁵ Beṇə' ca' cui choso'ozenag che Diozən' choso'ozenague' che ljuežjga'aque' chedə' yogue'e chso'e dižə' de'en chazlažə' la'ažda'omalga'aque'enə'. ⁶ Chio'o naccho xi'in Dioz na' yeziquə'əchlə beṇə' ca' zjənombia' Diozən' choso'ozenague' checho, na' beṇə' ca' cui zjənaquə xi'in Dioz bito choso'ozenague' checho. Can' chac nezecho noquə' beṇə' ca' yo'o lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə' Spirit che Diozən' de'en choe' dižə' li na' noquə'aga'aque'enə' yo'o lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə' gwxiye'enə' de'en choe' dižə' güenlāžə'.

Diozən' chaquene' che beṇəchən'

⁷ Le'e beṇə' chacda' chei, cheyalə' gaque che ljuežjcho tocho yetocho chedə' Diozən' chone' par nič chio'o naccho xi'ine' chaque che ljuežjcho. Na' šə chaque che ljuežjcho naccho xi'in Dioz na' nombi'achone'. ⁸ Šə cui chaque che ljuežjcho, bitonə' gombi'acho Diozən' chedə' bito choncho can' chone'enə'. Diozən' chaquene' che beṇəchən'. ⁹ Na' blo'e can' chaquene' checho ca de'en bsele'e Xi'ine' tlišə'ənə' yežlyo nga par nič gata' yelə' mban zejlicane che notə'atezcho gonlilāžə'əchone'. ¹⁰ Bito goquecho che Diozən', lelen' goquene' checho na' bselə' Xi'ine'enə' gwduxjue' xtolə'əchon' par nič gaquə socho binlo len Diozən'. Can' chaque Diozən' checho.

¹¹ Le'e beṇə' chacda' chei, can' chaque Diozən' checho, lecə can' cheyalə' gaque che ljuežjcho tocho yetocho. ¹² Notono zo beṇə' bable'ine' Diozən'. Pero šə chio'o chaque che ljuežjcho tocho yetocho, Diozən' zotezə zoe' len chio'o na' chaquecho che' can' cheyalə'. ¹³ Nezecho de que zotezə zocho len le' na' le' zotezə zoe' len chio'o chedə' Spirit che' nan' bsele'e par nič zon lo'o yichjla'ažda'əchon'. ¹⁴ Na' neto' apostol nezeto' na' cho'eto' dižə' de que Xacho Dioz na'anə' bselə' Xi'ine'enə' par nič yoguə' no so'onlilāžə' le' cui žjəya'aque' lao yi' gabilən'. ¹⁵ Na' šə cho'echo dižə' de que Jeso'osən' naque' Xi'in Dioz, Diozən' zotezə zoe' len chio'o na' chio'o zotezə zocho len le'.

¹⁶ Na' chio'o baṇezecho na' chejle'echo ca naquən' chaque Diozən' checho. Diozən' chaquene' che beṇəchən' na' šə zotezə zocho chaquecho che Diozən', nachən' zotezə zocho len Diozən' na' le' zotezə zoe' len chio'o. ¹⁷ Bachaquecho che Diozən' can' cheyalə' gaquecho che' šə zotezə zocho chaquecho che' do tyemp. Šə choncho ca' bito žebcho catə' əžin ža choglaogüe'en che yoguə' chio'o beṇəch šə nocho napcho dolə', chedə' can' naquə yichjla'aždao' Jeso'os na'anə' can' banaquə yichjla'ažda'əchon' ŋa'a zocho yežlyo nga. ¹⁸ Šə chaquecho che Diozən' can' cheyalə'ənə' bito bi de de'e žebcho, la' ca to castigon' naquən' checho chžebcho. Na' šə de bi de'e chžebcho, bito chaquecho che Diozən' can' cheyalə'ənə'.

¹⁹ Chio'o chaquecho che Diozən' chedə' zgua'atec le'enə' gwzolaogüe' chaquene' checho. ²⁰ Šə nacho de que chaquecho che Diozən' na' chgue'itei ljuežjcho, chonlāžə'əchonə'. ¿Nacxa gonchonə' par gaquecho che Diozən' ben' cui chle'icho? len chle'itei ljuežjcho na' cui chaquecho chega'aque'. ²¹ De'e nğan' non Diozən' mendad gon chio'o chaquecho che', lecə cheyalə' gaquecho che ljuežjcho.

5

Chcuižá'acho de'e malán' ca'alə

¹ Notá'atezcho naccho xi'in Dioz šə chejle'echo de que Jeso'os nan' Cristán' ben' naquə Dioz. Na' yoguə'acho šə chaquecho che Xacho Diozán' le'egatezəczə can' gaquecho che ljuežjcho, la' leczə xi'in Dioz ljuežjcho ca'.
² Chio'o naccho xi'in Diozán' nezecho de que chaque che ljuežjcho chedə' chaquecho che Diozán' na' choncho can' none' mendad. ³ Šə chaquecho che Diozán', choncho can' none' mendadán'. Na' de'en none' mendad goncho bito naquən zdebə gonchon. ⁴ Šə naccho xi'in Dioz chzoicho chcuižá'əcho de'e malán' de'en de yežlyo nga par cui chonən chio'o gan. Na' de'en chonlilažá'əcho Jeso'osán' de'e na'anə' chzoicho chcuižá'əcho de'e malán' de'en de yežlyo nga par cui chonən chio'o gan. ⁵ Caguə nochlə chzoi chcuižá' de'e malán' de'en de yežlyo nga par cui chonən le' gan sino chio'o chejle'echo de que Jeso'os nan' naque' Xi'in Diozán'.

Diozán' cho'e dižá' de que Jesocristán' naque' Xi'ine'

⁶ Jesocristán' bide' yežlyo nga gwchoe' nis na' blalj xchene'enə' catə'an gwso'ote'ene'. Caguə bide' na' con gwchoaze' nisən', sino leczə blalj xchene'enə' catə'an gwso'ote'ene'. Na' Spirit che Diozán' cho'en xtiže'enə' na' dižá' de'en cho'en naquən de'e li. ⁷ Šonə testigw nitə' yoban' chso'e dižá' che Jesocristán', Xacho Diozán' na' ben' naquə Dižá'ənə', na' Spirit che Diozán'. Na' tozə can' na Xacho Diozán' len can' na ben' naquə Dižá'ənə', na' len can' na Spirit che Diozán'. ⁸ Leczə šonə testigw nitə' yežlyo nga, Spiritán' cho'en dižá' che Jesocristán'. Na' de'en gwchoa Jesocristán' nisən' leczə cho'en dižá' che'. Na' de'en blalj xchene'en catə'an gwso'ote'ene' le'egatezə chezo'en dižá' che'. Na' dižá' de'en chsoe' de'e quinga chotilən len dižá' de'en choe' Spiritán'. ⁹ Chejle'echo xtižá' beṇačən', len la' zaquə'əche xtižá' Diozán' de'en cho'e ne' de que Jesocristán' naque' Xi'ine'enə'. ¹⁰ Šə chonlilažá'əcho Xi'in Diozán', Diozán' cho'e dižá' che Xi'ine'enə' lo'o yichjla'ažda'ochonə'. Šə cui chonlilažá'əcho Diozán' chonchone' ca beṇə' güenlažá' chedə' cui chejle'echo dižá' de'en cho'e che Xi'ine'enə'. ¹¹ Dižá' nga choe' Diozán', de que babene' par nič de yelə' mban zejlicane che notá'atezcho ngoda'əcho txen len Xi'ine'enə'. ¹² De'e na'anə' šə chonlilažá'əcho Xi'in Diozán' de yelə' mban checho zejlicane. Na' sə cui chonlilažá'əchone' ža, bito de yelə' mban zejlicane checho.

Can' beyož cart nga de'en bzoj Apostol Juannə'

¹³ Cart nga babzoja' le'e bachonlilažá'əle Xi'in Diozán' par nič ənezele de que de yelə' mban zejlicane chele.

¹⁴ Na' bito chžebcho goncho orasyon lao Diozán', chedə' la' Diozán' chzenagcze' checho con šə de'en chṇabechone' naquən de'e zaquə' ṇabechone'. ¹⁵ Na' ca naquən' nezecho de que le' chzenague' checho bitə'atezə de'en chṇabechone', leczə ca' nezecho de que gone' de'en bagwṇabechone'enə'.

¹⁶ Šə nezecho to beṇə' ljuežjcho beṇə' chonlilažá' Cristán' chone' de'e mal, cheyalə' ṇabecho Diozán' gaquəlene' le', na' Diozán' gone' par nič yezoe' binlo len le' de'e yoblə. Can' goncho par beṇə' chso'on de'e malən' de'en cui naquən par žjəya'aclene'en lao yi' gabilən'. De de'e mal de'en chso'on beṇə' de'en žjəya'aclene' lao yi' gabilən', na' bito nia' əṇabecho Diozán'

gaquälene' beṇə' chso'on len. ¹⁷ Chio'o beṇach napcho dolə' šə choncho bitə'ətezə de'e mal. Pero de de'e mal de'e choncho de'e cui chonən par yeyejcho lao yi' gabilən'.

¹⁸ Nezecho de que notə'ətezcho šə naccho xi'in Dioz bito choncho de'e mal, chedə' Jesocrist Xi'in Diozən' chcuasə' chcue'eje' chio'o niḥ gwxiye'enə' cui chzoin chio'o par šejle'echo chei.

¹⁹ Na' nezecho de que chio'o naccho xi'in Dioz, pero na' ca naquə yoguə'əloḷ beṇə' ca' cui choso'ozenag che Diozən', lega'aque' nite'e xni'a gwxiye'enə'.

²⁰ Na' nezecho de que Xi'in Diozən' babide' na' bagwlo'o be'eni' che'enə' lo'o yiḥjla'ažda'ochon' niḥ nombi'acho Diozən' ben' zaquə' par güe'ela'ocho. Na' ngodə'əcho txen len Diozən' laogüe de'en ngodə'əcho txen len Xi'ine' Jesocristən'. Dioz na'anə' zaquə'əcze' par güe'ela'ochone'. Le' chone' yelə' mban zejlicanən'. ²¹ Xi'in daogua'a bito nochlə' šejni'alazə'əle mas que tozə Diozən' len Xi'ine' Jesocristən'.

De'e na'azən' chzoja' ṇa'a. *Juan*

Cart Egwchope De'en Bzoj San Juannə'

Nombi'acho de'en naquə de'e li na' cheyalə' gaque che ljuežjcho

¹ Diozən' gwleje' nada' par cho'a xtiže'enə' len le'e. Na' lao yelə' beṇə' golə chia' chzoja' le' no'olə len xi'ino' ca'. Diozən' gwleje' le'e par žjəyezole len le'. De'e li chacda' chele, na' caguə toza' nada'anə', lenczə yoguə'əloj beṇə' ca' yelə' beṇə' ca' bazjənombi'e de'en naquə de'e li. ² Chaqueto' chele chedə' chio'o nezecho de'en naquə de'e li na' talenchon zejlicane. ³ Chṇaba' lao Xacho Diozən' na' Xi'ine' Xancho Jesocristən' sa'aclenšgue' le'e na' yesyə'əyašə' yesyə'əži'ilažə'əšgue' le'e na' so'onšgue' ca so cuezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen' chedə' la' nombi'ale de'en naquə de'e li na' chaquale che ljuežjle tole yetole.

⁴ Lechguale bebeida' cata' gwṇezda' de que balə xi'ino' ca' chso'one' can' ben Xacho Diozən' mendad goncho, əzja'aque' choso'ozenague' che de'en naquə de'e li. ⁵ Na' de'e cheyalə' goncho no'olə, gaque che ljuežjcho tocho yetocho, la' can' non Diozən' mendad goncho. Ca de'e nga nia' cheyalə' goncho, caguə naquən ca to mendad cobənə', de'e nezczecho dezd gwzolaicho chonlilažə'əcho Cristən'. ⁶ De'e ngan' goncho šə' chaquicho che Diozən', goncho can' none' mendadən'. Catə'an gwzolaicho chonlilažə'əle Cristən' canan' gwṇezele de que none' mendad gaque che ljuežjcho.

Zan beṇə' goxoayag chsa'aš yežlyo nga

⁷ Zan beṇə' goxoayag babesə'əchoj entr chio'o na' chaše' yežlyo nga. Lega'aque' chso'e dižə' chesə'əne' de que Jesocristən' ben' bidə na' golje' yežlyo nga bito naque' Dioz. Beṇə' can' zjənaque' beṇə' goxoayag na' chso'one' contr Cristən'. ⁸ Bito šejle'ele chęga'aque', la' šə' šejle'ele chęga'aque' bito si'ile yelə' bala'an de'en chene'e Diozən' gone' le'e laogüe de'en benle xšine'enə'. Legon par nič si'ile doxen yelə' bala'an de'en chene'e Diozən' gone' le'e.

⁹ Notə'ətezcho šə' chbejyichjcho de'en bsd əblo'i Cristən' na' chca'acho nez yoblə, bito zo Diozən' len chio'o. Pero šə' zotezə zocho chzenagcho che de'en bsd əblo'i Cristən', Xacho Diozən' len Xi'ine'enə' nite'e len chio'o. ¹⁰ Šə' no beṇə' yide' gan' zole par əgwšed əgwlo'ine' le'e, pero bito əgwšed əgwlo'ine' ca de'en bsd əblo'i Cristən', bito əggüialaolene' ližlenə', na' bito ye'elene': "Gwyo'o ngalə beṇə' bišə'." ¹¹ Šə' ye'echo le': "Gwyo'o ngalə beṇə' bišə'", zejen de que txenṇə' choncho de'e malən'.

Gone'ene' žjəlane'e lega'aque'

¹² De'e zan de'en de əṇia' le'e, pero bito che'enda' gwzozə'cha'an le'e yiš chedə' yida' gan' zolenə' na' socho txen güe'elena' le'e dižə' cho'a par nič socho mbalaz juisy.

¹³ Xi'in no'olə bilo'onə' chəsə'əguape' le'e diox beṇə' ca' leczə bagwlej Diozən' par žjəsyə'ənite'e len le'. De'e na'azən' chzoja' ṇa'a. *Juan*

Cart Egwyōne De'en Bzoj San Juannə'

Apostol Juannə' ne' de que Gayon' chone' güen

¹ Diozən' gwleje' nada' par cho'a xtiže'enə' len le'. Na' lao yelə' beṇə' gola chia' chzoja' le' Gayo dao'. De'e li chacda' chio'.

² Gayo dao', chṇaba' lao Diozən' de que syempr gaquə de'e güen len le', na' so' güen ca güennə' zo' lo'o yichjla'aždaogo'onə'. ³ Lechguale bebeida' catə' besyə'əla'ac balə beṇə' bišə'əcho ca' na' gwso'e dižə' can' chono' le' banone chio' de'e lin' na' bazdaleno'on. ⁴ Bito bi bichlə de'e de de'e chebeida' ca de'e nga nezdə' zdalenle de'e lin', le' na' len beṇə' ca' yelə' nacle ca xi'ina'.

⁵ Le' Gayo dao', catə' chacleno' beṇə' bišə'əcho ca' beṇə' zjənaquə beṇə' zitə', chono' can' cheyalə' gon chio'o chonlilažə'əcho Jesocristən'. ⁶ Lega'aque' bagwso'e dižə' lao neto' chdopə chžagto' cho'ela'oto' Jesocristən' nga can' chacdo' chega'aque'. Na' batə'ətezə chəsə'əla'aque' gan' zo'onə' cheyalə' güe'ega'aco'one' šə bi de'en chəsə'əyazjəne' par yesyə'əgüe'e nezən' de'e yoblə. Can' cheyalə' goncho len yoguə' beṇə' ca' chso'e xtižə' Diozən'. ⁷ Bito bi chəsə'əzi'e che beṇə' cui chse'ejle'e che Jesocristən' lao chaše' chəsə'əyixjui'e xtižə' Jesocristən'. ⁸ Chio'o ža, cheyalə' gaquəlencho yoguə' beṇə' bišə'əcho ca' chaš ca' na' ca' goncho txen len lega'aque' ca de'en chəsə'əyixjui'e de'en naquə de'e li.

Juannə' gwne' de que Diotrefesən' bito chone' güen

⁹ Bač bzoja' le'e chdopə chžagle cho'ela'ole Jesocristən'. Pero Diotrefesən' chene'ene' gaque' le'ezelaogüe beṇə' blao entr le'e na' bito chzenague' chia'. ¹⁰ De'e na'anə' šə yida' dezlana'a le'e, lao ndopə nžagle gona' par yosa'alaže'e can' chone' contr neto' lao yelə' güilj gwxxan dižə' che'enə'. Na' caguə de'e na'azən' chone'. Leczə ca' bito chgüialaogüe' beṇə' bišə'əcho ca' liže'enə' na' catə' balə chene'ele ggüialaoga'aclene' ližlenə' chžone' ggüialaoga'aclene'. Na' le'e chene'ele ggüialaole lega'aque'enə', chebeje' le'e ladjo beṇə' ljuežjle ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Jesocristən'.

¹¹ Le' Gayo dao', bito gono' de'e mal can' chso'on beṇə' mal ca', con gonczo' de'e güennə'. Šə choncho de'e güen nacbia' naccho xi'in Dioz, pero šə choncho de'e mal bito ne'e gombi'acho Diozən'.

Juannə' be'e dižə' ca güennə' chon Demetrion'

¹² Yoguə'əlol beṇə' chso'e dižə' güen che Demetrion'. Nla'alaon de que zdalene' de'e lin'. Le'egatezə ca' neto' cho'eto' dižə' can' chone' de'e güen. Na' nezele dižə' lin' cho'eto'.

Bene' xbab yesyə'əžague' de'e yoblə

¹³ Bena' xbab gwzolja' le' de'e zan, pero bito che'enda' gwzobjəcha'an le'e yiš. ¹⁴ Chbeza' yežagcho lgüegwzə na' socho txen güe'elen ljuežjcho dižə' cho'a.

¹⁵ Sošgo' binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'ogo'onə'. Beṇə' migw chio'on nitə' nga chəsə'əguape' le' diox. Bguapšga beṇə' migw cheto' ca' diox to toe'. De'e na'azən' chzoja' na'a. *Juan*

Cart De'en Bzoj San Jodasən'

Chzoje' beṇə' ca' zjənaque' lažə' na' Diozən'

¹ Nada' Jodas naca' beṇə' güen žin che Jesocristən', na' naca' beṇə' bišə' Jacobən'. Chzoja' le'e bagwleḡ Xacho Diozən' par nacle lažə' ne'enə' can' bagwleje' nada', le'e chcuasə' chcue'ej Jesocristən' len de'e malən' can' chone' len nada'. ² Chona' orasyon lao Xacho Diozən' chṇaba' gone' ca gacbe'ichele can' cheyašə' cheži'ilaže'e le'e na' can' chone' par chzo chbezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen' na' can' chaquene' chele.

Beṇə' ca' choso'osed choso'olo'ine' dižə' güenlažə'

³ Xi'indaogua'a, bachonchgua' xbab naquən' gwzoja' le'e to cart gwzejni'ichda' le'e can' babebej Jesocristən' yoguə' chio'o chonlilažə'a'chone' xni'a de'e malən'. Pero na' babenda' yeto rson chele na' na'a chonən byen chzoja' le'e chṇeyoida' le'e sole chech šejle'ele che dižə' li che Diozən'. Diozən' bene' par ničh nyojən par chio'o bagwleje' ničh naccho lažə' ne'enə', na' bito gwšə'en. ⁴ Banitə' balə beṇə' entr le'e, beṇə' ca' chso'on txe len le'e pero caguə' do lažə'əga'aque'enə'. Bito choso'ozenague' che Diozən' na' chəsə'əne' de que deczə lsens goncho bitə'ateza yelə' zto' len cuerp chechon', chedə' nži'ilažə' Diozən' chio'o na' chezi'ixene' checho. Na' leczə chesə'əzoe' Xancho Jesocristən' ca'alə, len tozə le' zaque'e par nabi'e yoguə' beṇə'chən'. Cana'ate byoj Xtižə' Diozən' nan de que beṇə' ca' chso'on ca' yesə'əzi'e castigw che xtolə'əga'aque'enə'.

⁵ Na' la'anə'əczə baṇezele binlo can' goquən', che'enda' žjəsa'alazə'əle de que Diozən' bosle' beṇə' Izrael ca' lao na' beṇə' Egipto ca' cana' pero gwdechlə bnežjue' castigw che beṇə' ca' cui gwso'onlilaže'ene'. ⁶ Na' balə angl ca' bito gwsa'azlaže'e de'en gwlo'o Diozən' lao na'aga'aque' so'one', na' de'e na'anə' gosə'əbejyichje' gan' gwnite'enə'. Na' Diozən' gwlo'e lega'aque' lo'o yech gabil' gan' naquə' lechguale žchol, na' zjənga'ane' xte catə'əch əžin ža xen catə' gwnežjue' castigw chega'aque'enə' zejlicane, la' zjənaque' pres che Diozən' zejlicane. ⁷ Nach beṇə' ca' gwnitə' syoda Sodoman' na' syoda Gomorran' na' syoda ca' zjənyechj zjəmbi'i lega'aquən gwso'one' yelə' zto' len cuerp chega'aque'enə' na' besyə'əyljteze' ljuežj beṇə' byoga'aque' par ničh gwso'one' yelə' zto' chega'aque'. Na' ca de'en ben Diozən' bsele'e yi'inə' bzeyən syoda ca' na' cuich no gwnitə' na', chosnisən beṇə'chən' de que yoguə' beṇə' cui choso'ozenag che Diozən' əsa'aque' castigw lao yi' gabilən' zejlicane.

⁸ Na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i le'e dižə' güenlažə'ənə' chso'one' can' gwso'on beṇə' Sodoma na' beṇə' Gomorra ca'. Chso'one' yelə' zto' che cuerp chega'aque'enə'. Bito chse'enene' nabia' Diozən' lega'aque'. Choso'ožia choso'onite'e angl ca'. Chəsə'əne' de que besə'əle'idaogüe'ene' de'e nan de lsens par so'one' de'e ca'. ⁹ Ca naquə' angl əblaonə' ben' le Miguel catə'ən gocyože' de'e gwxiye'en por cuerp che de'e Moizezən', bito beyaxjene' tile' de'e gwxiye'en de'en gwnen contr de'e Moizezən', con gože'en: "Xancho Diozən' tile' le'." ¹⁰ Pero na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i le'e dižə' güenlažə'ənə' choso'ožia choso'onite'e bitə'atezə de'en cui chse'ejni'ine'. Gwxaquə'əlebəga'aque' ca' bia yixə' chedə' chso'one'

porzə de'en na cuerp čhega'aque'enə'. Na' de'en chso'ontezə chso'one' can' nanṇə' yesə'əbiayi'e zejlicane.

¹¹ Probchguazə beṇə' ca'. Chso'ontezə chso'one' de'e mal can' ben de'e Cainṇə', na' chesə'əzelaze'e yesə'əželene' mech əšcha'o can' ben de'e profet Balaannə'. Chso'one' contr Diozən' na' yesə'əbiayi'e can' gwžiyi' de'e Coren' ben' ben' contr de'e Moizezən' cana'. ¹² Gwxaquə'əlebəga'aque' ca to manch lao lachə' xi'ilažə'ənə', la' žlac che'ej chaole txen len lega'aque' par cho'ela'ole Xančon', chso'elažə'əzeche' chse'ej chsa'oxate'. Con chse'ej chsa'oteze' bi chse'enene'. Gwxaquə'əlebəga'aque' ca bejw biž de'en nžiguə' be', na' ca yag frot de'en cui bi frot chbia catə' chžin tyemp čhei, čhedə' babgüižən na' banlažə' do loi. Gwxaquə'əlebəga'aque' ca bejw biž na' ca yag frot de'e cui bi frot chbian čhedə' bito zjəzaque'e. ¹³ Na' gwxaquə'əlebəga'aque' ca nisdaon' de'en chas chats' na' checho'onən bžin' lao yon' cho'a nisda'onə'. Can' gwxaquə'əlebəga'aque' čhedə' de'en chso'one' na' dižə' de'en chso'echgüe' choso'olo'en yelə' zto' čhega'aque'enə'. Na' leczə gwxaquə'əlebəga'aque' ca to beljw de'en chde šaltezə, čhedə' Diozən' babžie' bia' yesyə'əžine' lo'o yech gabil gan' lechguale naquə žčhol na' gan' yesə'ənite'e zejlicane.

¹⁴ Gwzolaon tyemp che de'e Adannə' xte tyemp che Enoquən' goc gažə dia che Adannə'. Na' Enoquən' be'e dižə' che beṇə' ca' chso'on can' chso'on beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i dižə' güenlažə', gwne': "De'e li Xancho Diozən' yide' len angl zan juisy che' ca'. ¹⁵ Na' əchoglaogüe'en che to to beṇəč šə zjənape' dolə' o šə cui zjənape' dolə'. Na' gone' ca sa'acbe'i yoguə' beṇə' ca' cui boso'ozenag che' de que lechguale de'e mal juisy bagwso'one'. Na' gone' par nič žjəsyə'əza'alaze'e yoguə' de'e malən' bagwso'one' de'en cui boso'ozenague' che'. Na' leczə gone' par nič žjəsyə'əza'alaze'e yoguə' de'e mal de'en bagosə'əne' contr le'. Na' əgwnežjue' castigw che to toga'aque'." ¹⁶ Beṇə' ca' cui choso'ozenag che Diozən' chəsə'əže'eš'e' che', bitobi chesyə'əbeine', con chso'ontezə' can' na la'ažda'omalga'aque'en, chso'on cuinga'aque' xen, na' choso'opeine' beṇə' la' chse'enene' yoso'onežjo beṇə' ca' lega'aque' mech.

Consejw de'en chnežjue' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən'

¹⁷ Pero na' le'e xi'indaogua'a, cheyalə' žjəsə'alaze'əle de'en gwse' apostol che Xancho Jesocristən' le'e antslə. ¹⁸ Gosə'əne': "Na'a cuinə' yidə Xančon' de'e yoblə nitə' beṇə' so'onzeche' yelə' zto' čhega'aque' con can' na la'ažda'omalga'aque'enə', na' so'one' borl che de'en na Diozən'." ¹⁹ Beṇə' ca' chso'one' par nič gwde gwdele can' chejni'ile xtižə' Diozən'. Con chso'one' can' chene'e la'ažda'omalga'aque'enə' čhedə' bito yo'o Spirit che Diozən' lo'o yičjla'ažda'oga'aque'enə'.

²⁰ Pero na' le'e xi'indaogua'a, chejle'ele che dižə' li che Diozən' de'en naquə de'e güenčgua. Na' cheyalə' sotezə sole gonle can' nanṇə' par nič gaquə gonle can' chazlažə' Diozən'. Na' legon orasyon can' əgwzejni'i Spirit che Diozən' le'e. ²¹ Na' le'e so le'e gon par nič gache'ile de que chaque Diozən' chelen'. Xancho Jesocristən' gone' par nič əbanle len le' zejlicane laogüe de'en cheyašə' cheži'ilaže'e le'e. Leso leyebei de'en gone' ca'.

²² Bałə beṇə' chso'onlilažə' Jesocristən' chsa'acžejlaže'e šə cheyalə' yesə'ənaogüe' dižə' li che Diozən'. Legon par nič sa'acbe'ine' de que cheyalə' yesə'ənaogüe'en. ²³ Na' bałə' ze'e gwzolaon chesə'ənaogüe' de'en choso'osed choso'olo'i beṇə' güenlažə' ca'. Le'e yeyaše'e lega'aque' na' le'e

co'oga'aque' nez güennə' lgüegwzə. Na' le'e gapə cuidad par niçh cui gonle de'e mal de'en chso'on lega'aque'.

Jodasən' cho'elaogüe'e Diozən'

²⁴ Cheyälə' güe'ela'ochon' la' le'enə' chac chone' ca cui əxorcho goncho de'e malən', na' chac chone' par niçh bitobi de'e mal da' əchen yichjla'ažda'ochon' catə' əžin žan' le'icho yelə' chey che'eni' che'enə'. Na' cana' lechgualə yebeicho. ²⁵ Tozə Diozən' zaque'e par güe'ela'ochone', na' naque' le'ezelaogüe beṇə' sin'. Babebeje' chio'o xni'a de'e malən' ca de'en bsele'e Xancho Jesocristən' gwdixjue' xtolə'əchon'. Ledoye'ela'ochə' çhedə' naque' le'ezelaogüe beṇə' zaque'e na' beṇə' blao na' chnabi'e doxenlə. Zocze' dezd catə'ən cuiṇə' xe yežlyon' na' par zejlicane. Na' naque' Xan yoguə' beṇəçh, yoguə' bia chsa'aš na' yoguə' biquə'əchlə de'e zjəde. Ca'ašgaczə gaquə.

De'e na'azən' chzoja' ṇa'a. *Jodas*

De'en Bzejni'i Jesocristán' San Juannə' Nich Bzoje'en Par Chio'o

Diozən' bene' par nich Jesocristán' bzejni'ine' San Juannə' de'e quinga

¹ Nada' Juan naca' beṇə' güen xšin Jesocristán'. Diozən' blo'ine' Jesocristán' de'e quinga de'en bzejni'ine' nada' par gwlo'ida'an yez-iquə'əchlə beṇə' chso'elaogüe'ene'. Bsele'e angl che'enə' par bzejni'ine' nada' de'e quinga par nich ənezecho de'e ca' gaquə'lgüegwə. ² Na' bacho'a dižə' che yoguə'əloł de'e quinga de'en blo'ine' nada', na' yoguə'əloł de'en bzene Diozən' nada' na' de'en bzejni'i Jesocristán' nada'.

³ Mbalaz nıtə' beṇə' ca' yoso'olabe' de'e nga chzoja' nga de'en bzene Diozən' nada'. Na' mbalaz nıtə' beṇə' ca' əse'ene len catə' beṇə' yoblə yoso'olabe'en. Mbalaz nıte'e šə yoso'ozenague'en, chedə' bazon gaquə' de'e ca' blo'ine' nada'.

Juannə' chzoje' beṇə' ca' chso'elao' Jesocristán' yež ca' gažə

⁴ Nada' Juan chzoja' le'e chdopə chžagle cho'ela'ole Jesocristán' Asian', le'e nıtə'əle yež ca' gažə. Diozən' sošgue' gaquə'lene' le'e na' gone' ca so cuezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen', Dioz ben' bazoczə catə'an bxi'e yežlyon', na' ca'aczən' soe' catə'an yeyož yedon. Na' Spirit che Diozən' de'en naquə ca gažə Spirit zon lao Diozən' gan' chi'e chnabi'e na' sošgan gaquə'lenən le'e na' gonən ca so cuezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'. ⁵ Na' leczə Jesocristán' sošgue' gaquə'lene' le'e na' gone' ca so cuezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'. Jesocristán' be'e dižə' che Diozən' na' xtiže'enə' naquən de'e li. Len' naque' beṇə' nech bebane' ladjo beṇə' guat ca' par chnabi'e. Jesocristán' chnabi'e notə'ətezə beṇə' chəsə'anabia' yežlyo nga. Chaque Jesocristán' checho na' babnitlaogüe' xtolə' chio'o chonlilažə'əchone' ca de'en blalj xchene'enə' catə'an bnežw cuine' gwso'ote'ene'. ⁶ Gwleje' chio'o par nich nabi'acho txen len le' ca no rei na' par nich sotezə socho güe'ela'ocho Xe' Diozən' can' gwnitə'ətezə gwnitə' bχoz che beṇə' Izrael ca' gwse'ejni'alaže'e Diozən'. Jesocristán' chnabi'e zejlicane. Ledoye'ela'oche' na'a na' zejlicane. Can' gonšgaczcho.

⁷ Le'e gon xbab, la' Jesocristán' yetje' to lo'o bejw. Na' yoguə'əloł beṇə' yesə'əle'ine' le', lente beṇə' ca' gwso'ot le', na' beṇə' ca' ža' doxen yežlyon' yesə'əbežyaše'e de'en cui gwso'onlilaže'ene'. Can' na Diozən', na' ca'aczən' gaquə.

⁸ "Nadan' naca' ben' ben yežlyon' na' ben' gon par nich te chei." Can' na Xancho Diozən' ben' napə le'ezelaogüe yelə' guac xennə', ben' bazoczə catə'an bxi'e yežlyon', na' ca'aczən' soe' catə'an yeyož yedon.

Juannə' ble'idaogüe'ene' Cristən' len yelə' chey che'eni' che'ena'

⁹ Nada' Juan naca' beṇə' bišə'əle chedə' naccho txen cho'ela'ocho Cristən' na' txennə' choso'oči' choso'osaquə' beṇə' chio'o. Txennə' chn-abia' Diozən' chio'o na' txen chgo'o chchejlažə'əcho len yoguə' de'en chac checho chedə' ngodə'əcho txen len Jesocristán'. Zoa' isla nga de'en ne' Patmos la' naca' pres por ni che de'en bagwdixju'a xtižə' Diozən' na' babi'a dižə' che Jesocristán'. De'e na'anə' baboso'osele'e nada' nga. ¹⁰ Na' to ža dmi gw Spirit che Diozən' benən par nich ble'idaogüe'eda' to de'en

ble'idaogüe'eda'. Na' benda' gwne to beṇə' coža'anə' zižjochgua ca zižjon' chbež trompet. ¹¹ Na' gože' nada': —Nadan' naca' ben' ben yežlyon' na' ben' gon par nič te čei. Bzoj dižə' čhe de'e quinga le'idaogüe'edo'onə' to le'e libr na' selo'o librən' lao beṇə' ca' chesə'ədopə chesə'əžag chso'elaogüe'e nada' Asia, beṇə' ža' Efeson' na' Esmirna, na' Pergamo, na' Tiatira, na' Sardis na' Filadelfia na' Laodisea.

¹² Na' gwyechja' bgüia' non' cho'elen nada' dižə' na' ble'ida' gažə candelers de or. ¹³ Na' gwchoj candelers ca' gažə ble'ida' Xi'in Diozən' ca to beṇəch. Na' nyaze' to lachə' toṇə de'e bžinte yen ni'e. Na' nchej cho'alcho'enə' to sinš de or. ¹⁴ Na' yišə' yichje'enə' naquən ca xa xilə' šyiš na' ca be'eyə'. Na' jelaogüe' ca' chsa'actitən ca to yi' de'e chalə'ənin. ¹⁵ Na' ble'ida' ni'enə' chactitən ca to brons de'e nlachgua catə' xoan lao yi'. Na' xne che'enə' nenən ca chziž yaon' catə' dechguan. ¹⁶ Na' noxe'e gažə beljw len ne'e lichan', na' cho'enə' zo to spad de'e nla chopə la'ate. Na' ble'ida' cho'alaogüe'enə' can' chle'icho bgüizən' catə'an chṇachguan.

¹⁷ Na' beyož ble'ida'ane' bgüixa' xni'enə' gota' šlat. Nach bli ne'e lichana' bexe'e na'anə' na' gože' nada': —Bito žebo'. Nadan' naca' ben' ben yežlyon' na' ben' gon par nič te čei. ¹⁸ Nada' naca' Dioz ben' zo zejlicane. Ca de'en bida' goca' beṇəch gwso'ote' nada', pero na' bebana' ladjo beṇə' guat ca' na' soa' zejlicane. Nada' napa' yelə' gwnabia' par ənia' batən' sa'at to to beṇə' na' napa' yelə' gwnabia' par ənia' non' žjəya'ac gabilən'. ¹⁹ Na' ža bzoj dižə' čhe de'e ca' bable'ido', na' čhe de'e ca' chac na'a na' čhe de'e ca' ze'e za'ac. ²⁰ Bito gwyejni'ido' čhe beljw ca' gažə de'en noxa'a na' čhe candelers de or ca' gažə. Beljw ca' gažə zejen gažə beṇə' ca' zjəyo'o lao ne'i beṇə' ca' chesə'ədopə chesə'əžag chso'ela'ogüe'e nada' yež ca' gan' mbane Asia. Na' candelers ca' gažə zejen gaž cuen beṇə' ca' chso'onlilažə' nada'.

2

Dižə' de'en be'e par beṇə' ca' chso'elao' Jesocristən' yež ca' gažə: De'en gože' beṇə' Efeso ca'

¹ Bzoj de'e nga par ben' naquə lao ne'i beṇə' ca' chesə'ədopə chesə'əžag chso'elaogüe'e nada' Efeson' na' yo'one' de que nada' ben' ble'ido' noxə' gažə beljw ca' na' chgüia chya' candelers de or ca' gažə, əchnia' dižə' quinga: ² “Neze nle'ida' ca güennə' chonle, can' zotezə zole chonle xšina'anə' sin cui chjəxaquə'əlažə'əle, na' can' cui chzenagle čhe beṇə' mal ca' chəsə'əna zjanaque' apostol. Babgüiale can' chso'one' na' chacbe'ile de que bito bselə'əga'aca'ane'. ³ Chgo'o chčejlazə'əle len de'en chyi' chzaquə'əle na' zotezle chonle xšina'anə' sin cui chjəxaquə'əlažə'əle. ⁴ Pero de to de'en cui chazlaža'a can' chonle, cuich chaquele chia' can' bagoquele chia' antslə. ⁵ Le'e gon xbab can' gocchgüeile chia' antslə na' cuich chachtequele chia' na'a. Le'e gon xbabən' par nič yedinjele de'en cuich chachtequele chia' na' legonch can' benle antslə. Na' šə cui yedinjele de'e malən', yedəyena' le'e castigw nach yebiža'a len le'e. Bitoch gacle candelers chia' šə cui yedinjele xtolə'əlen'. ⁶ Pero la'anə'əczə bito chonle doxen can' chazlaža'anə', chebeida' de que chgue'ile de'e malən' chso'on beṇə' ca' zjənzi' nicolaitos, la' lecə nada' chgue'ida' can' chso'one'enə'. ⁷ Le'e žia nagle de'e chene, le'e gwzenag čhe de'en bagwna Spirit čhe Diozən' par le'e chdopə chžagle cho'ela'ole nada'. Notə'ətezle chzoile cui chzenagle čhe de'e malən', gua'a latja' gaole frotən' de'en chbia lao yag yelə' mbanna' de'en zo gan' zo Diozən'.”

De'en gože' beṇə' Esmirna ca'

⁸ Na' leczə bzoj ben' naquə lao ne'i beṇə' ca' chesə'ədopə chesə'əžag chso'elaogüe'e nada' Esmirnan'. Bzoje' gože' de que nada' naca' ben' ben yežlyon' na' ben' gon par nič te čhei. Na' gwso'ote' nada' lao bida' goca' beṇəç pero bebana' ladjo beṇə' guat ca'. Na' leczə yo'one' de que nada' əchnia' dižə' quinga: ⁹ “Neze nle'ida' ca güennə' chonlen', na' neze nle'ida' can' choso'ochi' choso'osaquə' beṇə' le'e na' can' nyašə'əchgua chac čhele. Pero la'anə'əczə banga'anyašə'əle lechguale mbalaz zole. Nezda' can' choso'ožia choso'onitə' beṇə' gwlaž čhele ca' le'e, beṇə' ca' gwsa'alje' lao dia čhe de'e Izraelən'. Lao Diozən' bito zjənaque' beṇə' Izrael sino zjəncoda' ljuežje par chso'one' txen len gwxiye'enə' de'en le Satanas. ¹⁰ Bito žeble de'e ca' ze'e za'ac de'en saquə'əzi'ile. Gwxiye'enə' gonən ca yesə'əyixjue' balle ližya par nič ca' co'oyelə'an le'e cuejyichjle xtiža'anə'. Lao ši ža saquə'əzi' saquə'əyašə'əle. Pero na' lesotezə lesə legwzenag čhia' la'anə'əczə šə so'ote' le'e por ni čhe de'en chzenagle čhia'. Na' šə sotezə sole gwzenagle čhia' nachən' gona' ca əbanle len nada' zejlicane. ¹¹ Le'e žia nagle de'e chene, le'e gwzenag čhe de'en bagwna Spirit čhe Diozən' par le'e chdopə chžagle cho'ela'olene'. Notə'ətezle chzoile cui chzenagle čhe de'e malən', bito gac čhele can' gac čhe beṇə' ca' yesə'əzaquə'əzi' e zejlicane, de'en ṇacho yelə' got əgwchope.”

De'en gože' beṇə' Pergamo ca'

¹² Na' leczə bzoj ben' naquə lao ne'i beṇə' ca' chesə'ədopə chesə'əžag chso'ela'ogüe'e nada' Pergamon'. Bzoje' gože' de que nada' ben' ble'ido' zo spadən' cho'anə' de'e nla čhopə la'ate əchnia' dižə' quinga: ¹³ “Nezda' de que zole lao syodan' gan' chnabia' Satanasən' na' gan' lechguale choso'ozenag beṇə' čhei. Neze nle'ida' ca güennə' chonle, can' zotezə zole chonliža'əle nada' na' can' cui chbejyichjle xtiža'anə' de'en chejle'ele čhei, na' nic catə'an gwso'ote' Antipasən' gan' zolen', ben' gwzotezə gwzo be'e dižə' li čhia'anə' lao syoda čhele gan' zo Satanasən'. ¹⁴ Pero de to čhopə de'en chonle de'en cui chazlaža'a. Nitə' balle chonle de'e malən' ca de'en bzejni'i de'e profet Balaannə' de'e Rei Balaquən'. Na' Balac na'anə' bene' ca besə'əxopə beṇə' Izrael ca' gwso'one' de'e malən', zane' gwsa'ogüe' yelə' guao de'en naquə čhe lguə'a lsaquə'an gwse'ejni'alaže'e na' bosə'oža' xtoga'aque' lao gwse'ejni'alaže'e lguə'a lsaquə' čhe beṇə' Moab ca'. ¹⁵ Leczə can' chac len le'e, balle naole de'en nac ca' de'en chsed chlo'i beṇə' ca' zjənzi' nicolaitos de'enə' chgue'ida'. ¹⁶ De'e na'anə' le'e yedinje de'e malən' chonle. Šə cui yedinjele de'e malən' chonle, yida' lğüegwzə na' gona' par gacle castigw, la' xtiža'anə' gwxaquə'əleben ca to spad. ¹⁷ Le'e žia nagle de'e chene, le'e gwzenag čhe de'en bagwna Spirit čhe Diozən' par le'e chdopə chžagle cho'ela'ole nada'. Notə'ətezle chzoile cui chzenagle čhe de'e malən', gona' le'e yoguə'əloj de'en chyažjele par sole mbalaz yobən' zejlicane, na' gona' yej fin par to tole nič ənezele de que chebeida' le'e. Na' le'e yejən' nyoj to la de'e cobə na' ben' goxə' yej na'azə ənezene' bin' nyojən.”

De'en gože' beṇə' Tiatira ca'

¹⁸ Bzoj de'e nga par ben' yo'o lao ne'i beṇə' ca' chesə'ədopə chesə'əžag chso'ela'ogüe'e nada' Tiatiran'. Bzoje' gože' de que nada' naca' Xi'in Diozən' ben' ble'ido' chsa'actit jəlaogua'anə' ca to yi' de'en chalə'əniṇ na' ni'anə' ca to brons de'en lačgua. Na' yo'one' de que nada' əchnia'

dižə' quinga: ¹⁹ "Neze nle'ida' de'e güennə' chonle, na' can' chaquele chia' na' che lježj beňachle, can' chonlilažə'əle nada' na' can' chaclen lježjle. Nežda' can' chgo'o chchejlažə'əle len bitə'ətezə de'e chac chele, na' nežda' chonchle güen na'a cle ca can' babenle catə'an gwzolaole chonlilažə'əle nada'. ²⁰ Pero na' chonle de'e cui chazlaža'a can' cho'ele latjə par nič no'olən' gwxaquə'əlebene' ca de'e Reina Jesabelən' chsed chlo'ine' le'e ne' de que cho'e xtižə' Diozən'. Chxoayague' balə le'e chonlilažə'əle nada', che'e le'e de que naquən güen əgwša' xtole na' gaole yelə' guao de'en chəsə'əne' naquən che lgua'a lsaquə'an chse'ejni'alažə' beňə'. ²¹ Babnežjua'ane' tyemp par yedinjene' de'e mal ca' chone', pero bito chene'ene' yedinjene'en. ²² De'e na'anə' gona' par nič gaquə'senene', na' le'e chonle txen len le', gona' par nič əžaglaochgualə šə cui cuejyichjle cuich gonle de'e mal de'en chsedene' le'e chonle. ²³ Na' ca naquə beňə' ca' bagosə'əbejyichje' xtiža'anə' par choso'osed choso'olo'ine' de'e malən' gožga'aque' de que gotga'aca'ane'. Na' catə' gona' ca' yoguə'əloj le'e chdopə chžagle cho'ela'ole nada' gatə'ətezə, gache'ile de que neze nle'iczəda' xbab de'en yo'o lo'o la'ažda'olen' na' bin' chebeile. Na' gona' par nič to tole sole mbalaz o si'ile castigw segon naquən' babenle. ²⁴ Pero na' le'e yelə'ale zole Tiatiran', le'e cui naole de'en chsed chlo'i no'olən' na' cui nsedle de'en chəsə'əne' chse'ejni'ine' che Satanasən' de'en ngašə'an len beňə' yeziquə'əchlə, bito nia' bichlə de'e cheyalə' gonle. ²⁵ Con sotezə sole gonle de'e güennə' par nič bachonle ca' catə'an yida' de'e yoblə. ²⁶ Notə'ətezle chzoile cui chzenagle che de'e malən' na' zotezə zole chonle can' chazlaža'anə' xte catə'an yida' de'e yoblə, gona' par nič nabi'ale nasyon ca' txen len nada'. ²⁷ Ca Xa'anə' babene' par nič chnabia'aga'aca'an, leczə can' le'e nabi'alen txen len nada' na' goncho ca yesə'əzəxjwyichj beňə' nasyon ca', na' əgwžiyi'iga'acchone'. ²⁸ Na' gona' par nič gombi'ayanə'əle nada' len yelə' chey che'eni' chia'anə', nadan' gwxaquə'əlebəda' ca beljw xsilən'. ²⁹ Le'e žia nagle de'e chene, legwzenag che de'en bagwna Spirit che Diozən' par le'e chdopə chžagle cho'ela'ole nada'."

3

De'en gože' beňə' Sardis ca'

¹ Bzoj de'e nga par ben' naquə lao ne'i beňə' ca' chesə'dopə chesə'əžag chso'elaogüe'əle nada' Sardisən'. Bzoje' gože' de que Spirit che Diozən' de'en naquə ca gažə spirit zon len nada' na' gože' de que naca' ben' ble'ido' noxa'a gažə beljw ca', na' nada' əchnia' dižə' quinga: "Neze nle'ida' can' chonlen'. Nežda' can' chəsə'əna beňə' de que napple yelə' mban zejlicanen', pero zanle nacle ca beňə' guat par len nada' de'en cui chzenagle chia'. ² Leyeban bin' chonle, legonlilažə'əch nada' na' legaquəche chia' na'a žlac cuiñə' yeyož cuejyichjle nada'. Nežda' de que Diozən' bito chebeine' can' chonle, Dioz ben' leczə cho'elaogua'a. ³ Le'e žjsa'alažə' xtiža'anə' de'en boso'ozejni'i beňə' le'e na' de'en bzenagle chei antslə. Le'e gwzenag chei de'e yoblə na' yedinjele de'e malən' chonle. La' šə cui gonle xbab yedinjele de'e malən' yedəyena' le'e castigw na' senyala' le'e can' chon to beňə' bguan ben' chidə ca orən' cui chonle xbab yide'. ⁴ Na' la'anə'əczə zanle zole Sardisən' cui chonle can' chazlaža'anə', bia'aczə ne'e nitə' balle cui da əchen de'e malən' yichjla'azda'olen'. Na' le'e cui bi de'e mal da chen yichjla'azda'olen', gwžin ža catə' le'e talenle nada' gan' zoa'anə' na' chazole lachə' šyiš, chedə' le'e zaquə'əle par talenle nada'. ⁵ Notə'ətezle chzoile cui

chzenagle che de'e malən', guacua' le'e lachə' šyis' na' bito yoxia' lalen' le'e libr chia' gan' nyoj la beṇə' ca' zjənapə' yelə' mban zejlicane. Na' gua'a dižə' len Xa' Diozən' na' len angl che' ca' de que bagwcua'a le'e ca xi'ina'. ⁶ Le'e žia nagle de'e chene, legwzenag che de'en bagwna Spirit che Diozən' par le'e chdopə chžagle cho'ela'ole nada'."

De'en gože' beṇə' Filadelfia ca'

⁷ Bzoj de'e nga par ben' naquə lao ne'i beṇə' ca' chesə'ədopə chesə'əžag chso'elaogüe'e nada' Filadelfian'. Bzoje' gože' de que nada' naca' beṇə' la'aždao' xi'ilažə' juisy na' syempr chona' can' ənia'anə'. Nada' chnabia' doxenlə can' bagwnabia' de'e Rei Dabin' Izraelən'. Napa' yelə' chnabia' par ənia' non' yedəso len nada' na' non' cui yedəso len nada'. Na' notono gaquə gon par nič gwša'a can' ənia'anə'. ⁸ Bzoje' gože' de que nada' əchnia' dižə' quinga: "Neze nle'ida' ca güenṇə' chonle. Na' la'aṇə'əczə cui naquə zanle, zotezə zole chonle can' ənia'anə' na' bito chbejyichje de'en chonlilažə'əle nada'. De'e na'anə' babena' par nič nitə' beṇə' zan beṇə' chse'enene' yoso'ozenague' che xtižə' Diozən' de'e güe'elenle lega'aque' na' notono no gaquə gwžon par cui chixjue'ilen lega'aque'. ⁹ Na' ca naquə beṇə' ca' gwsa'aljə lao dia che de'e Izraelən' beṇə' ca' zjəncodə' ljuežje chso'one' txen len Satanasən', lao Diozən' bito zjənaque' beṇə' Izrael. Chso'onlaze'e chəsə'əne' chebei Diozən' lega'aque'. Na' gona' par nič yesə'əzo xibga'aque' laolen' yesə'əne' de que nacle beṇə' zaque'e len nada' na' sa'acbe'ine' de que chacda' chelen'. ¹⁰ Na' ca naquə zotezə zole chzenagle che xtižə'anə' de'en cho'en dižə' can' bguo'o bchejlažə'a len de'e mal de'en goquə chia', nada' gona' par nič yechojle güen catə' əžin or saquə'əzi'ichgua yoguə beṇə'chən'. Cana' la'alao nac chon to to beṇə'chən', šə chzenague' chia' o šə chzenague' che de'e malən'. ¹¹ Bazon əžin ža yida' de'e yoblə. Lesotezə leso legon de'e güenṇə' par nič ca' bito bi gwžon gona' ca əbanle len nada' zejlicane. ¹² Notə'ətezle chzoile cui chzenagle che de'e malən', gona' par nič sole txen len Diozən' zejlicane, Dioz ben' cho'elaogua'a. Na' zejlicane yega'anlenlene'. Na' gona' par nič gacle xi'in Diozən' zejlicane, na' sole syoda Jerosalen de'e naquə de'e cobə, syoda che Diozən' de'en chi' yoban' de'en gwletje' lao yežlyon'. Na' gwzoja' lao xga to tole la'anə' de'en naquə de'e cobə. ¹³ Le'e žia nagle de'e chene legwzenag che de'en bagwna Spirit che Diozən' par le'e chdopə chžagle cho'ela'ole nada'."

De'en gože' beṇə' Laodisea ca'

¹⁴ Bzoj de'e nga par ben' naquə lao ne'i beṇə' ca' chesə'ədopə chesə'əžag chso'elaogüe'e nada' Laodisean'. Bzoje' gože' de que nada' naca' ben' chon par nič chac can' che'enda'anə'. Cho'a dižə' de'en bagwna Diozən' nada' na' naquən de'e li. Nada' bena' yoban' na' yežlyon', beṇə'ch, angl, bia chsa'aš na' yeziqə'əchlə de'e zjəde. ¹⁵ Bzoje' gože' de que nada' əchnia' dižə' quinga: "Neze nle'ida' can' chonlen', bito chgue'ile nada' pero ni que chaquele chia' do yichj do lažə'əle. Yebeichlada' žalə' chgue'ile nada' o žalə' chaquele chia' do yichj do lažə'əle. ¹⁶ Na' laogüe de'en cuitec chonle cas chia' na' cui chaquele chia' do yichj do lažə'əle, la'aṇə'əczə bito chgue'ile nada', bia'aczə žin ža cuejeyichja' le'e cuich gonada' le'e ca xi'ina'. ¹⁷ Le'e nale zole mbalaz, na' de que chonle de'e güen juisy, na' de que bito bi bi chac falt chele par nič yebei Diozən' le'e. Bito chacbe'ile de que de'e malchuan' chonle na' de'e malchuan' gaquə chele. Bito

chebei Diozən' le'e. N̄choḷ yichjla'ažda'olen' na' nacbia'axejə chonḷe de'e malən'. ¹⁸ De'e na'anə' choṇa' le'e consejw legonḷilažə' nada' par niç gona' ca gaçle beṇə' güen can' naca'anə'. Le'e yedinje xtolə'alen' par niç gaquə la'ažda'olen' xi'ilažə' na' cuich gonḷe de'e malən' lao Diozən'. Na' le'e güe' latjə yocobə Diozən' xbab çhelen' par niç šo'o be'eni' çhe'enə' lo'o yichjla'ažda'olen'. ¹⁹ Notə'ətezə beṇə' chacda' çhei cho'ane' consejw na' chona'ane' castigw catə' chone' de'e mal. De'e na'anə' le'e cuec yichjle par yedinjele xtolə'əle ca'. ²⁰ Gwxaquə'əlebəda' ca to beṇə' zecha cho'a puert çhelen' chṇe' na' chsiže' le'e puertən'. Notə'ətezle šə gwzenagle çhia' na' šə əsaljwle par šo'a, yedəsoa' len le'e na' gona' par niç sole mbalaz txen len nada'. ²¹ Na' notə'ətezle šə chzoile cui chzenagle çhe de'e malən', gona' par niç cue'elenḷe nada' gan' chi'a chnabi'a, ca nada' chi'ilenə' X̄a'anə' chnabi'ato' dezd catə'an beyož bzoa' gwxiye'enə' xni'anə'. ²² Le'e žia nagle de'e chene, legwzenag de'en bagwna Spirit çhe Diozən' par le'e chdopə chžagle cho'ela'ole nada'."

4

Ble'idaogüe'ene' Diozən' chi'e chnabi'e yoban'

¹ Beyož bzoja' de'e ca' gwne' nada', bgüia' na' ble'ida' nyaljo to puert yoban' na' benda' cho'elen ben' nada' dižə', ben' benda' de'e nechən' ben' naquə xṇe çhe'enə' zižjochgua ca zižjon' chbež trompet. Lecze'en gwnechze' nada' de'e yoblə, gwne': —Gwyep gan' zoa' nga par niç gwzejni'ida' le' de'e ca' ze'e gaquə.

² Nach ca orən' ben Spirit çhe Diozən' par niç ble'idaogüe'eda' Diozən' gan' chi'e yoban' chnabi'e. ³ Na' ble'ida' ben' chi' chnabia' naque' ca to de'e chactit, ca yej fin de'en nzi' jaspe na' cornalina. Na' to de'en naquə ca to yitə' gwyeçhjan gan' chi'enə' de color ga' ca yej fin de'en ne' esmeralda. ⁴ Na' cuit cue'ej Diozən' gan' chi'e zjəchi' tapechoa beṇə' golə beṇə' blao beṇə' chəsə'anabia' txen len le'. Zjənyaze' lacha' šyış na' zjəzo coron de or yichj to toga'aque'. ⁵ Na' gan' chi' Diozən' chep yes na' chac sšag, na' chasjw chtin. Na' laogüe'enə' nitə' gažə yi' de'e chalə'anin. Na' yi' ca' gažə zjənaquən Spirit çhe Diozən'. ⁶ Na' laogüe' gan' chi'enə' nžiljw to de'e chle'icho ca to nisdəo' de bidr o de be'eyə'.

Na' nitə' tap bia gan' chi' Diozən', tgüjəb nitə' cuiten' çhopə la'ate, yetob cože'enə' na' yetob laogüe'enə', na' žia de'e zan jəlaoga'acquəb delant na' traslə. ⁷ Bia nechən' naquəb ca to leon, na' bia əgwchopen' ca to go'on, na' cho'alao bia əgwyonen' naquən ca cho'alao beṇəçh, na' bia əgwdapen' naquəb ca to bsia bian' chzo. ⁸ Na' to to bia ca' tap žia xop güejə xilə'əga'acquəb, na' doxen cuerp çhega'acquəbən' žia de'e zan jəlaoga'acquəb lo'olə na' fuerlə. Na' do ža do yel bito chəsə'əbezəb, yapəyoe chəsə'anab:

Ləchguale beṇə' la'aždao' xi'ilažə' juisy naquə X̄ancho Diozən' ben' napə le'ezelaogüe yelə' guac xen.

Bazocze' catə'an bxi'e yežlyon', na' ca'aczən' soe' catə'an yeyož yedon.

⁹ Na' yoguə' las catə' bia ca' chso'eb dižə' chso'ela'ob Diozən' ben' chi' chnabia' ben' zoczə zejlicane, yoguə' laste catə'an chso'eb yelə' bala'an na' yelə' choxcwlen çhe', ¹⁰ beṇə' golə beṇə' blao ca' tapechoa chəsə'əzo xibga'aque'en lao Diozən' ben' zo zejlicane chso'elaogüe'ene' na' choso'onite'e coron çhega'aque'en xni'enə', chəsə'əne':

¹¹ X̄anto' Dioz, len' beno' beṇəçh, angl, bia ca' ža', na' biquə'əchlə de'en zjəde,

chedə' can' gwyazlažo'o na' chedə' go'ondo' nitə' beṇach, angl, bia ca' ža' na' biquə'əchlə de'en zjəde.
De'e na'anə' zaquə'əczo' par chnabi'o, par si'o yełə' bala'an, na' par ayejlaogo'o.

5

Ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' gwsot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə'

¹ Na' ble'ida' Dioz ben' chi' chnabia' noxe'e to rollo de'en nyoj chopə la'ate na' nyeyjon len gažə sey. ² Na' ble'ida' to angl gual na' gwne' zižjo: —čNon' zaquə' par əgwzoxje' sey ca' par nič saš rollon'?

³ Pero ni que no nitə'əzə yoban', ni lao yežlyon' ni gan' ža' beṇə' guat ca' no gaquə gwzaše' rollon' na' ni par əggüiaze'en. ⁴ Na' lechgualə gwcheža' de'en cui no de beṇə' zaquə' par əgwzaše' rollon' na' par gwlabə'en na' ni par əggüiaze'en. ⁵ Nach to beṇə' golə beṇə' blao entr beṇə' ca' zjəchi' cuit cue'ej Diozən' gože' nada': —Bito cuežo'. Jesocristən' ben' gwxaquə'əlebe ca to leon laogüe de'en babzoe' gwxiye'enə' xni'enə', le'enə' zaque'e par əgwzaše' rollon' na' par əgwzoxje' sey ca' gažə. Len' golje' lao dia che de'e Jodan' can' goljə de'e xaxta'ogüe'e Rei Dabin'.

⁶ Nach ble'ida'ane' zechə' entr Diozən' gan' chi'e chnabi'e na' bia ca' tap. Na' beṇə' golə beṇə' blao ca' zjənyechj zjəmbi'e lega'aque'. Ble'ida'ane' ca to xilə' dao' bian' bagwso'ote', to xilə' bia žia gažə loze na' gažə jelaob. Na' jelaob ca' gažə zjənaquən Spirit che Diozən' de'en chon xšine'enə' doxenlə lao yežlyon'. ⁷ Na' Jesocristən' ben' ble'ida' ca to xilə' bian' bagwso'ote', jəxi'e rollon' de'en noxə' Diozən' len na' liche' gan' chi'e chnabi'e. ⁸ Na' catə' jəxi'e rollon' bia ca' tap besə'əzo xibga'aquəb laogüe'enə' na' beṇə' golə beṇə' blao ca' tapechoa leczə besə'əzo xibga'aque'enə' laogüe'enə'. Na' beṇə' golə beṇə' blao ca' zjənoxe'e tgüejə arpa na' tgüejə tas de or gan' chey yalən', na' yalən' zejen orasyon ca' de'en chso'on beṇə' ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə'. ⁹ Na' gwsot'ole' to imno cobə de'en nan: Zaco'o par jəxi'o rollon' na' par bzojjo' sey chei ca', chedə' bnežjw cuino' par gwsot'ote' le' na' blalj xcheno'onə' gwdixjo' xtolə'əto'onə' par nič naquəto' xi'in Dioz. Neto' naquəto' to to nasyon, to to yež, na' to to dia na' cho'eto' gwde gwdełə dižə'.

¹⁰ Na' gwlejo' neto' par chnabi'ato' txen len le' ca no rei na' zotezə zocho cho'ela'ocho Xacho Diozən' can' gwnitə'ətezə gwnitə' bxož che beṇə' Izrael ca' gwse'ejni'alaže'e Diozən'.

Na' gwžin ža nabi'acho yežlyon'.

¹¹ Nach bgüia' na' ble'ida' angl zan juisy zjənyechje' gan' chi' Diozən' chnabi'e na' gan' ža' bia ca' tap na' beṇə' golə beṇə' blao ca'. Na' benda' ¹² chso'e dižə'ən zižjo chəsə'əne':

Jesocristən' gwxaquə'əlebene' ca xilə' dao' ca' gwsot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə'.

Na' zaquə'əcze' par chnabi'e doxenlə,
na' par naquə che' yoguə'əte de'en zjəde,
na' par nape' yoguə' claste yełə' sin',
na' par nape' yełə' guac xen, na' par nzi'e yełə' bala'an,
na' par nse'e yełə' chey che'eni' che Diozən' na' par cho'ela'ochone'.

13 Nach benda' yoguə' beṇaḥ ca' ža' yoban' na' yežlyon' na' len beṇə' ža' latjə che beṇə' guat ca' chso'e dižə' chəsə'əne':
 Zejlīcane güe'ela'ocho Diozən' ben' chi' chnabia'
 na' güe'ela'otecho Xi'ine' Jesocristən'
 ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao
 xtolə'əga'aque'enə'.

Zejlīcane güe'ega'acchone' yelə' bala'an
 na' zejlīcane güe'echo dižə' can' zjənse'e yelə' chey che'eni'
 na' can' zjənape' le'ezelaogüe yelə' guac xen.
 Na' leczə can' gosə'əna bia ca' chaš yežlyon', na' bia ca' chaš le'e yoban' na'
 lo'o nis, na' len bitə'ətezəchlə de'e zjəde.

14 Nach bia ca' tap gosə'ənanab: —Ca'ašgacə gaquə.

Na' beṇə' golə beṇə' blao ca' tapechoa besə'əzo xibga'aque' na'
 gwso'elaogüe'e Diozən' ben' zoczə zejlīcane.

6

Sey ca' gažə

1 Na' ca naquə sey ca' gažə ble'ida' catə' Jesocristən' ben' ble'ida' ca to
 xilə' dao' bian' bagwso'ote' bzoxye' ton. Na' benda' entr bia ca' tap tob
 gwṇeb zižjo ca zižjon' chašjw chtin, gwnab: —Da bgüia de'e nga.

2 Na' catə'an bgüia', ble'ida' to cabey bia šyiš na' ben' žia cožə' cabeyən'
 noxe'e to xis goxītə'. Na' zo to coron yichje'enə' na' bchoje' chzoe' zan beṇə'
 xni'enə'. Na' zde' par yeyož əgwzoe' beṇə' xni'enə'.

3 Na' catə' Jesocristən' bzoxye' sey əgwchopen', benda' gwṇe bia
 əgwchopen' gwnab: —Da bgüia de'e nga.

4 Nach bchoj to cabey cua yin', na' ben' žia cožə'əbən' nape' yelə' chnabia'
 par niḥ gone' ca cuich nitə' beṇə' ca' ža' yežlyon' binlo len ljuēžjga'aque',
 na' so'ot ljuēžjga'aque'. Na' ben' žia cabeyən' noxe'e to spad xen.

5 Na' catə' Jesocristən' bzoxye' sey əgwyonən' benda' gwṇe bia əgwyonən'
 gwnab: —Da bgüia de'e nga.

Na' catə' bgüia' ble'ida' to cabey gasj na' ben' žia cožə'əbən' noxe'e to
 xigonz. 6 Na' benda' to de'en gocda' gwna to beṇə' gan' ža' bia ca' tap
 gwne': —Ben par niḥ tkilzə trigon' o tyagzə sebadən' guac yesə'əzi'e len
 laxjwga'aque' de'en chso'one' gan tža tža; pero bito gono' par niḥ cui əžel
 set na' binon'.

7 Na' catə' Jesocristən' bzoxye' sey əgwdape, benda' gwṇe bia əgwdapən',
 gwnab: —Da na' bgüia de'e nga.

8 Na' catə' bgüia' ble'ida' to cabey bia naquə ca color gašə' na' ben' žia
 cožə' cabeyən' le' Yelə' Got, na' yeto beṇə' naogüe'ene' le' Gabīl. Na' goquən
 lao na'aga'aque' gwso'one' par niḥ goc gwdiłə, gocchgua yižgüe', goc falt
 de'e əse'ej əsa'o beṇaḥən', na' gwso'ot bia znia ca' beṇə' zan. Na' lao goc
 ca', beṇə' zan ža' yežlyon' gwsa'ate'.

9 Na' catə' bzoxye' sey güeye'e ble'ida' mes gan' chso'elao' beṇə' ca' ža'
 yoban' Diozən'. Na' xni'a mesən' ble'ida' beṇə' guat ca' beṇə' ca' gwso'ot
 beṇə' mal ca' lega'aque' por ni che de'en boso'ozenague' xtižə' Diozən'
 na' gwso'e dižə' de que chso'onlilaže'e Jesocristən'. 10 Na' beṇə' guat ca'
 gosə'əne' zižjo gosə'əne': —Xanto', le' naco' beṇə' la'aždao' xi'ilažə' juisy,
 na' syempr chono' can' na'onə'. ¿Bata'əquan' gwnežjo' castigw che beṇə'
 mal ca' ža' yežlyon' ca de'en gwso'ote' neto'.

¹¹ Nach Diozən' bnežjue' to to beṇə' guat ca' xala'anga'aque' de'e šyiš de'e gwsa'aze', na' gože' lega'aque' so'one' dezcanz yeto tyemp dao' xte catə'əch babeyož gwso'ot beṇə' mal ca' beṇə' ljeužjga'aque' ca' chso'elao' Cristən' con ca'ate'enə' nžia Diozən' bia' sa'at.

¹² Na' catə' Jesocristən' bzoxye' sey de'e gwxoṇe, goche'ida' lechguale gwxo' na' bgüižən' beyaquən ca to lachə' gasj, na' bio'onə' beyaquən ca chen. ¹³ Nach beljw ca' besə'əyiṇjən besə'əžinten lao yežlyon' can' chac len frot de'e žia lao yag catə' chečjchgua be'. ¹⁴ Na' le'e yoban' benittecžən ca to rollo de'en chedobə na' yoguə' ya'a ca' na' islas ca' boso'oša' xišne'i. ¹⁵ Nach rei ca' beṇə' ca' chəsə'anabia' lao yežlyon', len beṇə' blao ca' na' beṇə' gwni'a ca', len capitan ca', len notə'ətezəchlə beṇə' napə yelə' chnabia', na' len beṇə' zjənaquə esclabos txen len beṇə' ca' cui zjənaquə, yogue'e boso'ocuašə' cuinga'aque' do lo'o bloj na' entr yej xen ca' de'en žia lao ya'a ca'. ¹⁶ Na' gosə'əne': —Žalə'əšga əca'a bdiṇj na' yej quinga na' ya'a quinga yesə'əyenən chio'o nič cui le'i Diozən' chio'o, Dioz ben' chi' chnabia', na' nič cui goṇ Jesocristən' castigw checho, Jesocrist ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə'.

¹⁷ Gosə'əne' ca' chedə' gwsa'acbe'ine' babžin ža gaquə juisyən' na' lechguale yesə'əžaglaogüe' len castigon' de'en əgwnežjo Diozən' lega'aque'.

7

Beṇə' Izrael ca' beṇə' ca' zjənyišə' sey che Diozən'

¹ Gwde na' ble'ida' tap angl gosə'əzeche' tap part lao yežlyon' boso'ozague'e be'enə' par nič cui gwyečjən lao yežlyon', lao nisdə'onə' o gan' ze yag ca'. ² Nach ble'ida' yeto angl ze'e galan' chla' bgüižən' noxə'e to de'e gwchine' par gwchišə'e sey che Diozən' ben' zo zejlicane lao xga beṇə' ca' chso'elao' le'. Nach anglən' gwne' zižjo belgüižə' angl ca' tap, beṇə' ca' naquən lao na'aga'aque' so'one' par nič gaquə de'e mal lao yežlyon' na' lao nisdə'onə'. ³ Gože' lega'aque': —Bito gonle par nič gaquə de'e mal lao yežlyon', lao nisdə'onə' o gan' ze yag ca' xte catə' babeyož bchišə'əto' sey che Diozən' lao xga beṇə' ca' chso'elao' le'.

⁴ Nach gwdechlə benda' gwna anglən' de que to gueyoa tapeyon mil beṇə' bchišə'e seyən', yogue'e za'aque' lao dia ca' šižin che xi'in de'e Izraelən'. ⁵ Na' šižina mile' lao dia che de'e Jodan', šižina mile' lao dia che de'e Robennə', šižina mile' lao dia che de'e Gadən', ⁶ na' šižina mile' lao dia che de'e Aserən', šižina mile' lao dia che de'e Neftalin', šižina mile' lao dia che de'e Manasesən', ⁷ na' šižina mile' lao dia che de'e Simeonnə', šižina mile' lao dia che de'e Lebin', šižina mile' lao dia che de'e Isacarən', ⁸ na' šižina mile' lao dia che de'e Sabolonnə', šižina mile' lao dia che de'e Jwsen' na' šižina mile' lao dia che de'e Benjaminə'.

Beṇə' zan zjənyaze' lachə' šyiš

⁹ Nach gwde na' bgüia' na' ble'ida' beṇə' zan juisy zjəzeche' lao Diozən' gan' chi'e chnabi'enə' na' lao Jesocristən' ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə'. Tant beṇə' zan zjəzecha xte notono no goquə gwlab lega'aque', beṇə' naquə to to ṇasyon, to to yež, to to dia na' chso'e gwde gwdelə dižə'. Na' yogue'e zjənyaze' lachə' šyiš na' zjənoxə'e zin. ¹⁰ Na' tant besyə'əbeine' yogue'e gosə'əne' zižjo, gosə'əne': Diozən' ben' chi' chnabia', na' Jesocristən'

ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə',

bagwso'one' par niç cui yeyejcho lao yi' gabilən'.

¹¹ Na' yoguə'ələl angl ca' zjənyechj zjəmbi'e beṇə' golə beṇə' blao ca' na' bia ca' tap bian' nitə' gan' chi' Diozən' chnabi'e, nach angl ca' besə'əzo xibga'aque' lao Diozən' na' bchequə' yichjga'aque'enə' lao yon' gwso'ela'ogüe'ene', ¹² gosə'əne':

Gaquəšgan quinga. Zejlīcane güe'ela'ocho Dīoz chechon'.

Zejlīcane güe'echo dižə' can' nse'e yelə' chey che'eni', can' chnabi'e, can' nape' yelə' guac xen,

na' can' nse'e yoguə' claste yelə' sin'.

Zejlīcane güe'echo yelə' choxcwlen che' na' güe'echone' yelə' bala'an.

Ca'ašgacžən' gaquə'.

¹³ Nach to beṇə' golə beṇə' blao ben' naque' txen len beṇə' tapechoa ca' gožə' nada': —¿Eṇezdo' no beṇə' quinga zjənyaz lachə' šyišən'? ¿Eṇezdo' gan' za'aque'?

¹⁴ Na' goža'ane': —Le' nezdə' beṇə' gol dao'.

Nach gwne' nada': —Jesocrisən' gwxaquə'əlebene' ca xilə' dao' ca' gwso'ot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə', chedə' blalj xchene'enə' par gwdixjue' xtolə' beṇə'chən'. Na' beṇə' quingan' gosə'əṇabene' le' bñitlaogüe' xtolə'əga'aque'enə'. Na' bitoch bi de'e mal da' əchen yichjla'ažda'oga'aque'enə'. Lega'aque' besə'əžaglaochgüe' lao yežlyon' de'en chso'onlilaže'e Jesocrisən'. ¹⁵ Na' de'e na'anə' nite'e lao Diozən' gan' chi'e chnabi'e chso'e yelə' choxcwlen che' do ža do yel gan' chso'elaogüe'ene' yoban'. Na' Dīoz ben' chi' chnabia' zoe' len lega'aque' par chcuasə' chcue'eje' lega'aque' len de'e malən'. ¹⁶ Bitoch yesə'əbil yesə'ədonga'aque'. Bgüižən' bitoch gonən mal len lega'aque' na' bitoch yesə'əžaglaogüe' len de'e zeyə'əna', ¹⁷ chedə' Jesocrisən' ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə' chapə chye' lega'aque'. Zoe' gan' chi' Diozən' chnabi'e na' chone' par nitə'əcze' mbalaz len Diozən' zejlīcane. Na' Diozən' gone' par niç cuich yesə'əbeže' na' cuich nite'e trist.

8

Sey gažən'

¹ Nach Jesocrisən' ben' ble'ida' ca to xilə' dao' bian' bagwso'ote' bzoxxje' sey gažən', na' catə' beyož bzoxxje'enə' lechgualə žizə goquə yoban' do gašj or. ² Nach ble'ida' gažə angl ca' beṇə' ca' zjəzecha gan' zo Diozən'. Diozən' bnežjue' lega'aque' tgüejə trompet. ³ Nach yeto anglən' bedəseche' cho'a mesən' gan' chso'elaogüe'e Diozən', mes de or de'en zo lao Diozən' gan' chi'e chnabi'enə'. Anglən' noxxe'e to barser de or gan' yo'o de'e zan yal na' bcuase'en lao yi' ya'alj de'en žia lao mesən'. Bene' ca' par niç Diozən' gwle'ine' žen che yalən' catə' beṇə' chso'one' orasyonṇə' beṇə' ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə'. ⁴ Na' lao gwyas žen che yalən' de'en noxxə' anglən' gwle'i Diozən' len catə' gwso'on beṇə' ca' orasyonṇə'. ⁵ Nach anglən' gwxi'e ya'alj de'en žia lao mesən' gwlo'en lo'o barserən' na' bzalə'en lao yežlyon' na' gošj gwtin, na' goc bichlə sšag xen, gwyep yes, na' gwxo'.

Trompet ca'

⁶ Nach angl ca' gažə, beṇə' ca' zjənoχə' trompet ca', bosozo'en cho'aga'aque'enə' par bosocueže'en.

⁷ Angl nechən' bcueže' trompet che'enə'. Na' beyož bcueže'ennə' gwche'echgua yej de'en nchiχə' yi' na' chen lao yežlyon'. Na' yo de'en de lao yežlyon' casi gašjan gwžiyai'in tant gwyeyən, na' yag ca' zjəze lao yežlyon' casi gašjə de'e ca' gosə'abiayi'in, na' yoguə'əloj yixə' ga' chi' lao yežlyon' gosə'abiayi'in.

⁸ Na' angl əgwchopen' catə' bcueže' trompet che'enə' to de'en naquə ca to ya'a xen bxopən lo'o nisda'onə' chalə'əniṇən, na' casi gašjə nisda'onə' beyaquən chen. ⁹ Na' casi gašjə bia ca' ža' lo'o nisən' gwsa'atəb, leczə gosə'abiayi' casi gašjə barcw ca' de'e chaš lao nisən'.

¹⁰ Nach angl əgwyonən' bcueže' trompet che'enə' na' to beljw xen de'en žia le'e yoban' bxopən chalə'əniṇən ca to yi' yech. Na' bxopən lo'o nis che zan yao ca' na' bej ca'. ¹¹ Na' beljon' nzi'in De'e Zla'. Na' lo'o nis ca' gan' jəchazənnə' besyə'əyaquən zla', na' beṇə' zan gwsa'at por ni che de'en gwse'eje' nisən'.

¹² Nach angl əgwdapən' bcueže' trompet che'enə' na' casi gašjə bgüižən' beyaquən žchol, na' leczə casi gašjə bio'onə' beyaquən žchol, na' leczə ca' gwsa'ac casi gašjə beljw ca'. Na' de'e na'anə' part ca' de'en besyə'əyac žchol bito bosə'əse'eni'in teža na' ni še'elə.

¹³ Nach ble'ida' chda to angl lao be'enə' gwchol yoban' na' benda' gwne' zizjo gwne': —Probchguazə beṇə' ca' ža' lao yežlyon', ca naquən' gac chega'aque' catə' yoso'ocuež trompet che angl ca' yešonə.

9

¹ Nach angl güeye'enə' bcueže' trompet che'enə' na' to angl beṇə' zo yoban' ble'ida' betje' lao yežlyon' ca to beljw. Na' le' yo'o lao ne'e saljue' yech gabilən'. ² Na' bsaljue' yech gabilən' na' gwyaschgua žen lo'o yechən' can' chas žennə' catə' chəsə'əbeque' yi' xen lo'o orn. Na' žennə' de'en gwyas lo'o yech gabilən' bcuaš'ən bgüižən' can' chac catə'ən chi'ichgua žen dao'. ³ Na' gan' gwyas žennə' besə'əchoj bišə' zan gwyasəb lao yežlyon'. Na' bišə' ca' gwsə'omb znia can' chso'on beχgoni bian' chsa'aš lao yežlyon'. ⁴ Na' Diozən' bene' mendad cui sa'ob yixə' ga' o bi de'en zjənaze' na' ni yag ca', sino yesə'əyizəb beṇə' ca' cui nyišə' sey che Diozən' lao xgaga'aque'enə'. ⁵ Bito be'e latjə so'otəb lega'aque' sino gwyasəb gueyə' bio' gwsə'omb par besə'əžaglaochgüe'. Na' beṇə' ca' gosə'əyizəbən' besə'əžaglaochgüe' can' chžaglaoch catə' chyž beχjoni'in chio'o. ⁶ Na' catə' əžin ža gaquə can' ble'idaogüe'eda'anə' beṇə' ca' ža' yežlyon' yesə'ənablaže'e sa'ate', pero bito sa'ate', na' se'enene' cuich nite'e, pero bito yesyə'əželene' nac so'one'.

⁷ Na' quinga zjənaquə bišə' ca' ble'ida', zjənaquəb ca cabey bia žja'ac lao gwdilə. Nach yichjga'aquəbən' zo de'e naquə ca coron de or. Na' cho'alaoga'aquəbən' ble'ida'an ca cho'alao beṇəch. ⁸ Na' zjəžiab yišə' de'en naquə ca yišə' yichj no'olə, na' leyga'aquəbən' zjənaquən ca ley leon. ⁹ Na' cuerp chega'aquəbən' zjənazjən de'en naquə ca de'e ya de'en chcuasə' chcue'ej lega'aquəb. Na' sšag de'en chso'omb len xilə'əga'aquəbən' nenən ca sšag de'en chso'on zan cabey catə' chsa'acdob chja'aquəb lao gwdilən' zjənχobəb caretən'. ¹⁰ Na' xbangə'aquəbən' zjənaquən ca xban beχgoni nič bosə'očhimb len gosə'əyizəb beṇə' lao gueyə' bio'onə'. ¹¹ Na' angl bze-lao de'en chnabia' gabilən' leczə chnabia'an bišə' ca', lennə' nzi' Abadon dižə' ebreo na' leczə nzi'in Apolion dižə' griego, zeje dižə' "chžiyai'in".

12 Bagwde de'e mal nechən' na' ze'e za'ac yechopən.

13 Nach angl əgwɔxope bcueže' trompetən' na' benda' gwne angl ben' zecha cho'a mes de orən' de'en zo lao Diozən' mes de'en žia lozei dap squinte gan' chso'elaogüe'e Diozən'. 14 Na' anglən' bolgüize' angl əgwɔxopen' ben' noxə' trompetən', gože'ene': —Bosež angl bzelayo ca' tap de'e ca' zjənchej cho'a yao xen de'en nzi' Eofrates.

15 Nach anglən' boseže' angl bzelayo ca' tap par nič gwso'otən casi gašjə beṇəchən'. Diozən' bito be'e latjə sa'aš angl bzelayo ca' antslə. Bzague'e lega'aquən par bi izən', na' bi bio'onə' na' bi žan' na' bi orən' gone' mendad sa'ašən. 16 Na' gwñezda' nita' čopə gueyoa millon soldad čhega'aquən de'en zjəžia cabey.

17 Na' quinga ble'idaogüe'eda' cabey ca' na' de'e xio' ca' zjəžia cožə'əga'aquəbən'. De'e xio' ca' zjənazjən to ya de'e chcuasə' chcue'ej cho'alcho'oga'aquən na' yan' naquən de šonə color, de'e xna, de'e asol na' de'e gašə'. Na' yichj cabey ca' zjənaquən ca yichj leon, na' cho'aga'aquəbən' chchoj yi' na' len žen na' len sofr de'en chalə'əniṇ.

18 Na' cası gašjə beṇəchən' gwsa'ate' por ni che yi' na' žen na' sofr de'en besə'əchoj cho'a cabey ca'. 19 Boso'očhimb cho'aga'aquəbən' par gwso'otəb beṇə' na' leczə ca' xbanga'aquəbən', la' xbanga'aquəbən' zjənaquən ca bel, zjənsa'an yichjei par nič gwsa'on beṇə'.

20 Na' beṇə' ca' besyə'əga'an cui gwsa'at catə'n gwyaš cabey ca' lao yežlyon', bitoczə besyə'ədiṇjene' de'e malən' chso'one' ca naquən' chso'elaogüe'e de'e xio' ca' na' chse'ejni'alaže'e lgua'a lsaquə' de or, de plat, de brons, de yej na' de yag. Na' lgua'a lsaquən' chse'ejni'alaže'ena' bito chəsə'ələ'in, nic chse'enen, na' nic chac yoso'ota cuinga'aquei.

21 Na' bitoczə besyə'ədiṇje beṇə' ca' besyə'əga'anən' che de'e malən' chso'one'ena' ca naquən' chso'ote' beṇə', na' ca naquən' chəsə'ənaogüe' de'en chso'on beṇə' goža' ca', na' choso'oža' xtoga'aque' na' chso'one' bitə'ətezəchlə de'e yelə' zto' de'en zjənac ca', na' chəsə'əbane' bi de che beṇə'.

10

Angl ben' noxə' librən'

1 Nach ble'ida' yeto angl gual, gwze'e yoban' betje' lao yežlyon' to lo'o bejw. Na' gwyečhj to yitə' yichje'ena'. Na' cho'alaogüe'ena' gwnatitən can' chna bgüižən' na' ni'e ca' ble'ida'an ca yag bye de'en chalə'əniṇ. 2 Anglən' noxe'e to libr dao' de'en nyaljo na' ni'e ličan' bsoe'en lao nisda'onə' na' de'e yeglən' lao yežlyon'. 3 Na' bisye'e zižjochgua can' chosya'a leon ca', na' catə' bisye'ena' gošj gwtin gaž las. 4 Na' ca naquə dižə' de'en benda' lao gošj gwtinṇə' bazon gwzoja'an catə'əczla to beṇə' zo yoban' gwne' nada': —Bito gwzojo' dižə' de'en bendo' lao gošj gwtinṇə', con gwdapən lo'o yichjla'aždaogo'onə'.

5 Nach anglən' ben' zo šla'a ni'ena' lao nisda'onə' na' yešla'an lao yežlyon', gwliis ne'e ličan' yobalə 6 na' bzoe' Dioz ben' zo zejlicane testigw de que cho'e dižə' li, Dioz ben' ben beṇəch, bene' bia ca' ža', na' len bitə'ətezəchlə de'e zjəde yoban', lao yežlyon' na' lo'o nisən'. Gwne': —Bitoch cuezə Diozən' par gone' can' bžie' bia' gone'. 7 Catə' angl gažən' solao əgwcueže' trompet che'ena' cana'achən' gaquə complir de'en nžia Diozən' bia' gaquə ca naquən' babzejni'ine' profet che' ca' beṇə' ca' gwso'elao' le', bzejni'ine' lega'aque' de'ena' cuiṇə' se'ejni'i beṇə' yeziquə'əchlə.

⁸ Na' ben' zo yoban' be'elenche' nada' dižə' de'e yoblə gwne': —*ǰəxi'* *libr* da'onə' de'en nyaljo de'en noxə' anglən' ben' zecha zo šla'a ni'enə' lao nisdə'onə' na' de'en yešla'a lao yežlyon'.

⁹ Nach gwyə'a gan' zecha anglən' na' gwɲaba' *libr* da'onə'. Na' anglən' gože' nada': —*Bexə'an* na' gwdaon. Na' lo'o cho'onə' gaquədo'on zix ca ši'in bia ser, pero lo'o li'onə' yeyaquən zla'.

¹⁰ Na' gwxi'a *libr* da'onə' noxə' anglən' na' gwdaogua'an. Na' lo'o cho'anə' goquən zix ca ši'in bia ser, pero beyož gwdaogua'anṇə' beyaquən zla' lo'o li'anə'. ¹¹ Nach anglən' gože' nada': —De'e yoblə cheyalə' go'o dižə' nac gaquə che zan yež, na' che zan ṇasyon, na' che beṇə' chsa'ac gwde gwdele dižə', na' che zan rei.

11

Chopə testigw

¹ Nach Jeso'osən' beṇə' nada' to ya de'e gwchixəda' yo'onə' na' gože' nada': —*ǰəxi'* o medid che yo'odao' əblao che Diozən' na' che mesən' gan' cho'ela'ochone', na' gwlabo' balə beṇə' chso'elaogü'e'ene'. ² Pero bito si'o medid chyo'onə', chedə' naquən par beṇə' ca' cui chso'onlilažə' Diozən', na' beṇə' ca' cui chso'onlilažə' le' so'onchene' syoda che'enə' con nac chse'enene' lao yechopəyon bio'. ³ Ešəla'a chopə testigw chia' so'e xtižə'anə' tmlil chopə gueyoa gyon ža. Na' sa'aze' lachə' gasj.

⁴ Testigw ca' chopə gwxaquə'əlebəga'aque'enə' ca yag olibo ca' chopə de'en zo lao Xancho Diozən' na' ca candeler ca' chopə de'en zjəzo laogü'e'enə'. ⁵ Na' notə'ətezə beṇə' yene'e gon mal len lega'aque' əchoj yi' cho'a testigw ca' na' əgwzeyən beṇə' ca' so'on ca'. Ca' gaquə əsa'at beṇə' ca' šə bi so'onene' testigw ca'. ⁶ Na' testigw ca' naquən lao na'aga'aque' so'one' ca cui gaquə yejw yedote lao so'e xtižə' Diozən', na' naquən lao na'aga'aque' so'one' ca yeyac nis ca' chen, na' leczə naquən lao na'aga'aque' so'one' ca gaquə bitə'ətezəchlə de'e mal de'en se'enene' gaquə. ⁷ Na' catə' yeyož əso'e xtižə'anə' cana'ach əchoj lo'o yech gabilən' to de'e xio' de'en naquə ca to bia znia na' əxitə'an nizən lega'aque' na' gotten lega'aque'. ⁸ Na' cuerp chega'aque'enə' yega'aṇən šoṇə ža šgobiž lao lquey syoda əblaonə' gan' gwso'ote' nada' naca' Xanle. Na' syodan' gan' gwso'ote' nada' gwxaquə'əleben ca syoda Sodoman' na' ca ṇasyon Egipton'. ⁹ Na' lao šoṇə ža šgobiž yesə'əžag beṇə' zjənaquə zan ṇasyon, beṇə' za'ac zan yež, beṇə' zjənaquə zan dia na' chsa'aque' gwde gwdele dižə', desə'əgüie' de'e beṇə' guat ca' zjəde' lao lqueyən' na' bito so'e latjə no əgwcuəšə' lega'aque'. ¹⁰ Na' beṇə' ca' ža' lao yežlyon' yesyə'əbeine' catə' bagwsa'at testigw chia' ca', tant zed əgwsa'aque'ne' xtižə'anə' de'en gwso'elene' lega'aque'. Nach so'one' legr, na' yoso'onežjo ljuežjga'aque' no regal. ¹¹ Nach ble'idaogü'e'eda' goc doxen can' gwne'enə'. Na' catə' goc šoṇə ža šgobiž gwsa'at testigw ca', cana'ach Diozən' bosbane' lega'aque' na' gosə'əzeche' de'e yoblə. Na' yoguə' beṇə' ca' besə'əle'i can' besyə'əban testigw ca' besə'əzebchgü'e'. ¹² Nach testigw ca' chopə gwse'enene' gož Diozən' lega'aque' zižjo: —Le'e yeda, le'e yeyep nga.

Nach besyə'əyepə' yoban' to lo'o bejw, na' besə'əle'i beṇə' contr chega'aque' ca'. ¹³ Na' ca orən' lechgualə gwxo' na' gwžiai' to part syodan' na' gaža mil beṇə' gwsa'ate' catə'an gwxo'. Na' beṇə' ca' besyə'əga'an cui gwsa'ate' lechgualə besə'əžebe' na' gwso'ela'ogü'e' Diozən' ben' zo yoban'.

¹⁴ Bagwde de'e mal əgwchopen' na' ze'e gaquə de'e əgwyoṇen'.

Can' goquə catə' angl beṇə' gažən' bcuež'e' trompet che'ena'

¹⁵ Nach angl beṇə' gažən' bcuež'e' trompet che'ena' na' beṇə' ca' ža' yoban' gosə'əne' zizjo gosə'əne':

Ḳancho Diozən' na' Xi'ine' Cristən' bagwso'one' ca zo gwxiye'ena' xni'aga'aque'ena',

na' lega'acze'ena' yesə'əṇabi'e beṇə' ža' yežlyon' zejlicane.

Crist na'anə' gwlej Diozən' par chaclene' beṇačhən'.

¹⁶ Nach beṇə' golə beṇə' blao ca' tapechoa, beṇə' ca' zjəchi' chəsə'əṇabia'alene' Diozən', besə'əzo xibga'aque' laogüe'ena' na' besə'əchequə' yichjga'aque'en lao yon' gwso'elaogüe'e Diozən', ¹⁷ gosə'əne': Chont'o' yelə' choxcwlen chio', Ḳanto'.

Len' naco' Dioz ben' napə le'ezelaogüe yelə' guac xen.

Bazocz'o' catə'an bxi'o yežlyon', na' ca'aczən' so' catə'an yeyož yedon.

Na' len yelə' guac chio'onə' chnabi'o.

¹⁸ Beṇə' ṇasyon ca' ža' yežlyon' besə'əže'e le',

pero na'a babžin ža əgwnežjo' castigw chega'aque'.

Babžin ža əchoglaogo' che yoguə' beṇə' bagwsa'at šə non' napə dolə'.

Na' gwnežjo' yelə' bala'an che beṇə' ca' gwso'on xšino'onə' ca de'en gwso'e xtižo'onə',

na' len yeziqə'əchlə beṇə' ca' bagwlejo' par zjənaque' lažə' na'onə' na' gwsa'ape' le' respet.

Egwnežjo' lega'aque' yelə' bala'an la'anə'əczə šə gwsa'aque' beṇə' blao o la'anə'əczə šə cui gwsa'aque' beṇə' blao žlac gosə'ənite'e yežlyon'.

Łeczə gono' par ničh beṇə' ca' choso'ožiai' ljeužjga'aque' o chso'one' bichlə de'e mal lao yežlyon' əsa'aque' castigw lao yi' gabilən'.

¹⁹ Nach ble'ida' nla'axejə gan' chso'elaogüe'e Diozən' yoban' na' ble'ida' caj gan' ža' de'en nyoј can' ben Diozən' mendad so'on beṇə' Izrael ca' par ničh gaquəlene' lega'aque'. Na' lao ble'ida' de'e ca' gwyep yes, gocchgua sšag na' gošj gwtin, na' łeczə gwxo' na' gwche'echgua yejən'.

12

No'olan' na' gwxiye'ena'

¹ Na' ben Diozən' par ničh ble'ida'ogüe'eda' le'e yoban' to de'e zaquə' yebanecho, ble'ida' to no'olə nyaze' bgüizən' ca xe'. Na' zeche' lao bio'onə' na' yichje'ena' zon to coron de šižin beljw. ² No'e bdao' na' bachaque' bes che yelə' sannə' na' bisye'e tant chžaglaogüe' lao chzane'ena'.

³ Na' ble'idaogüe'eda' yeto de'e zaquə' yebanecho le'e yoban', ble'ida' gwxiye'ena' beyaquən to bel gaž yichj bia xen na' bia xṇa, na' žia ši lozəb na' tgüejə coron nitə' yichjəb ca'. ⁴ Na' catə' gwda xbambən' bchijnən' casi gašjə beljw ca' zjəžia le'e yoban' na' besə'əyiṇjən' lao yežlyon'.

Nach belən' bian' beyaque gwxiye'ena' gotə'əb xni'a no'olan', gwlezəb par šebəb bda'onə' catə' sane'əbo'onə'. ⁵ No'olan' gwxxane' to bi'i byo, bi'i ṇabia' yoguə' ṇasyon. Na' gombo' ca' yoso'ozexjw yichj beṇə' ṇasyon ca' yoso'ozenague' chebo'. Diozən' bezi' beque'əbo' beche'əbo' gan' chi'e chnabi'ena'. ⁶ Nach no'olan' boxonjene' gwxiye'ena' par šeje' to latjə gan' cui no ža' gan' banonšao' Diozən' par so no'olan', na' lao soe' na' Diozən' gone' le' mantener tmil chopə gueyoa gyon ža.

⁷⁻⁸ Gwde na' goc gwdilən' yoban', na' angl əblao ben' le Miguel na' soldad che' ca' gosə'ədiləlene' belən' bian' beyaque gwxiye'ena'. Na' gwxiye'ena' na' angl bzelaog chei ca' bito gosə'əzoin anglən' len soldad che'

ca'. Besyə'əbeje' lega'aquən yoban' na' bitoch chso'e latjə žjəya'aquəchən yoban' de'e yoblə. ⁹ Na' bosyo'ozalə'e gwxiye'enə' len angl bzelaο c̄hei ca' lao yežlyon'. Ca' goc che de'en beyaque bel xennə', de'en le Satanas. Zon dezd catə'an gwxe yežlyon' chxəoyaguən yoguə' beṇəch.

¹⁰ Nach benda' to beṇə' zo yoban' gwne' zižjo gwne': —Bač bžin ža bosla Diozən' beṇəchən' lao na' gwxiye'enə' len yelə' guac de'en nape'enə' na' chnabi'e lega'aque'. Na' babžin ža chi' Cristən' chnabia'alene' Diozən', Crist nan' bsele'e par goclene' beṇəchən'. Babesyə'əbeje' gwxiye'enə' de'en bcuiš beṇə' bišə'əcho ca' lao Diozən' do ža do yel nan de que de xtolə'əga'aque', na' na'a baboso'ozalə'en lao yežlyon'. ¹¹ Beṇə' bišə'əcho ca' beṇə' ca' bagwsa'at, gosə'əzoinə' cui bosə'ozenague' che gwxiye'enə' lao gosə'anite'e chedə' gwso'onlilažə'e Jesocristən' ben' blalj xchene'enə' por ni checho. Na' leczə gosə'əzoinə'en chedə' gwso'e dižə' de que chso'onlilažə'e Jesocristən'. Gwsa'acbe'ine' yejni'a sa'ate' cle ca yesə'əbejyichje' Jesocristən' ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə'. ¹² De'e na'anə' ledoyebei chio'o zocho yoban'. Probchguazə beṇə' nite' doxen lao yežlyon'. Probchguazəga'aque' chedə' babžin gwxiye'enə' gan' nite'enə'. Lechguale chža'an de'en chega'an yetozə tyemp dao' par gonən can' chene'ennə' na' de'e na'anə' gonchguan contr beṇəchən'.

¹³ Na' belən' bian' beyaque gwxiye'enə' catə' gocbe'ib de que babesyə'əbeje'eb yoban' na' babžimb lao yežlyon', nach belagdob no'olən' ben' gwxa bi'i byo da'onə'. ¹⁴ Pero Diozən' goclene' no'olən', bene' ca gwzo chopə xile'e de'e xen caczə che to bsia dao' par nič cui gwxa belən' le'. Na' gwzoe' bžinte' latjə dašən' gan' banonšao' Diozən' soe' na' gan' gone' le' mantener šon iz yo'o gašjə. ¹⁵ Nach bchoj nis zil cho'a belən' caczə to yao la' gone'eb əžinten gan' zo no'olən' par gua'an le'. ¹⁶ Pero na' Diozən' goclene' no'olən', bene' par nič yežlyon' güe'ejən nisən' de'en bchoj cho'a belən'. ¹⁷ Na' belən' bža'achguab no'olən' nach jəyemb contr xi'ine' ca' yelə', beṇə' ca' chso'on can' non Diozən' mendad goncho, beṇə' ca' leczə chso'e dižə' de que chso'onlilažə'e Jeso'osən'.

13

Chopə bež bia əznia

¹ Na' gwzecha' cho'a nisdə'onə' na' ble'ida' bchoj to bež əznia lo'o nisdə'onə'. Na' nitə' gažə yichjəb na' žia ši lozəb na' lao to to lozəb ca' nitə' tgüejə coron. Na' lao to to yichjəb ca' nyoj to la de'en chloe' de que chon cuimb ca Dioz. ² Ble'ida' bežən' ca to tigr na' ble'ida' ni'ana'ab ca' zjənaquən ca ni'ana' os, na' cho'abən' naquən ca cho'a leon. Na' belən' bian' beyaque gwxiye'enə' bemb par nič gwnabia' bežən', na' bnežjw belən' leb yelə' guac par nič bemb ca gosə'anite' yoguə'əloj beṇəch xni'abən'. ³ Na' ble'ida' to yichj bežən' naquəchguan güe', na' naquən ca to de'e gatlemb pero bito gotəb. Na' yoguə'əloj beṇə' besyə'əbanene' de'en beyaquebən' na' gwnitə'acze' xni'abən'. ⁴ Na' gwso'elaogüe'e belən' bian' beyaque gwxiye'enə', gwsa'acbe'ine' de que belən' bemb par nič chnabia' bežən'. Na' leczə gwso'elaogüe'e bežən', gosə'əne': —Bež nga chnabi'achəb ca notə'atezəchlə beṇə', na' notono no soi tiləlen leb.

⁵ Na' bežən' be'eb dižə' de que naquəb ca Diozən' na' be'eb bichlə dižə' bžia bnitə'əb Diozən' lao chopeyon bio' gwnabi'ab. ⁶ Gwnechguab contr Diozən', bžia bnitə'əb le' na' leczə bžia bnitə'əb yoban' na' len beṇə' ca' ža'

na'. ⁷ Na' gwyo'o lao na' bežan' gwdiləmb beṇə' ca' bagwlej Diozan' par zjanaque' lažə' ne'enə' na' bzob lega'aque' xni'abən' par bchi' bsaquə'əb lega'aque'. Nach gwnabi'ab beṇəḥən' yoguə' nasyon yoguə' yež, yoguə' dia na' yoguə' beṇə' chso'e gwde gwdeleḥ dižə'. ⁸ Na' yoguə' beṇə' ca' cui zjanyoj laga'aque'enə' le'e libr che Jesocrisən' gwso'elaogü'e'b. Catə'an ze'e xē yežlyon' banyoj la beṇə' ca' zjanapə yelə' mban zejlicane le'e libr che Jesocrisən' ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə'.

⁹ Le'e žia nagle de'e chene legwzenag de'e nga. ¹⁰ Beṇə' ca' choso'ozo beṇə' yoblə xni'aga'aque'enə' ca pres o ca esclabos, can' chso'one' ca' gac čhega'aque'. Na' beṇə' ca' chso'ot beṇə' len yes ya, leczə can' sa'ate'. De'e na'anə' chonən byen sotezə so chio'o bagwlej Diozan' par naccho lažə' ne'enə' gonlilažə'əchone' bitə'ətezə chac čhecho.

¹¹ Na' ble'ida' yeto bež bchojəb lo'o yon'. Na' bežan' žia čhopə lozəb ca loz xilə' dao' pero be'eb dižə' goxoayag can' chon beḷən' bian' beyaque gwxiye'enə'. ¹² Na' bežan' bian' ble'ida' de'e neche bemb par nič bež əgwchopen' gwnabia'ab lao leb na' bnežjəb leb doxen yelə' gwnabia' de'en gwdaṇəbən'. Nach bia əgwchopen' bemb par nič beṇə' ca' ža' yežlyon' gwso'elaogü'e'bia nechən' bian' naquə' güe' yichjəinə', güe' de'en goquə ca to de'e gatlemb. ¹³ Na' bia əgwchopen' bemb de'e zan de'e zaquə' yesyə'əbanchgüei beṇə', xte bemb par nič beṇəḥən' besə'əle'ine' yi' le'e yoban' na' betjən lao yežlyon'. ¹⁴ Na' laogüe de'en bemb de'e besyə'əbanene'enə' lao bež nechən', bxoayaguəb beṇə' ža' yežlyon' par nič ca' gwso'elaogü'e'bia nechən' bian' goquə güe' yichjəbən' len yes yanə', güe' de'en bašə gatlemb. Na' bež əgwchopen' bemb mendad par gwso'one' to lgua'a lsaquə' bež nechən'. ¹⁵ Na' goquən lao na' bež əgwchopen' bemb par nič gwyo'o lgua'a lsaquə' bež nechən' biš xṇe. Na' lgua'a lsaquə'ənə' be'eczən dižə' na' benən ca gwso'ote' beṇə' ca' cui gwso'elao' len. ¹⁶ Na' leczə benən byen par nič goso'ozo yoguə' beṇə' señy che bežan' na'aga'aque' licha o lao xgaga'aque', beṇə' blao na' la'anə' beṇə' cui zjanaquə' blao, na' la'anə' beṇə' gwni'a o beṇə' yašə, na' la'anə' beṇə' zjanaquə' esclabos o beṇə' cui zjanaquə' esclabos. ¹⁷ Bitobi bi goquə so'ote'e na' nic goquə bi yesə'əzi'e šə cui zjəzoe' señy che bežan' o šə cui zjəzoe' numero de'en zejən labən'. ¹⁸ Na' nga de to yelə' sin' de'e əgwzejni'in chio'o che bežan', na' šə no chejni'in cheyalə' gwlabə' numero čhebən'. Na' numero čhebən' naquən can' chlab chio'o beṇəḥ, xop gueyoa gyon xop.

14

De'en gwso'ol beṇə' ca' to gueyoa tapeyon mil gwso'elaogü'e' Diozan'

¹ Nach bgüia' na' ble'ida' Jesocrisən' ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə', zeche' lao ya'a Sionnə' len togueyoa tapeyon mil beṇə' yoblə. Na' nyoj le'enə' na' len la Xē' Diozan' lao xga beṇə' ca'. ² Na' benda' chso'ol beṇə' zan beṇə' ža' yoban'. Na' benda'an ca chsiž catə' dechgua yaon' na' ca nen catə' lechgualə chniṇ, na' benda' nenən can' choḷ arpan' catə' čəsə'əgole' de'e zan tši'iza. ³ Na' benda' chso'ole' to imno cobə lao Diozan' gan' chi'e chnabi'enə' gan' nitə' bia ca' tap na' beṇə' golə blao tapechoa ca'. Pero beṇə' ca' to gueyoa tapeyon mil na'azə goc bososede' imnon' par gwso'ole'en. Beṇə' ca'anə' zjanchoje' entr beṇəḥən' chse'ejle'e de

que Jesocristən' gwdixjue' xtolə'əchon'. ⁴ Beṇə' ca' chsa'aque'ne' che tozə Jesocristən', na' de'e na'anə' gwxaquə'əlebəga'aque'ne' ca beṇə' cui chgo'o xtoi. Beṇə' ca' chso'one' con can' na Jesocristən' ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'ne'. Lega'aque'ne' zjə'choje' entr beṇə'chan' chse'ejle'e de que Jesocristən' gwdixjue' xtolə'əchon'. ⁵ Chso'e por dižə' li, na' bitobi bi de'e mal da əchen yichjla'ažda'oga'aque'ne'.

De'en gosə'əna šonə angl

⁶ Nach ble'ida' yeto' angl gwchoł yoban' chde' lao be'. Gwdixjue'ine' beṇə' ža' yežlyon' to dižə' güen dižə' cobə che Diozən' de'e zaquə' zejlicane. Na' gwdixjui'en len beṇə' zjə'naquə to to nasyon, to to yež, to to dia, na' beṇə' chso'e gwde gwdele dižə'. ⁷ Gwṇe' zizjo gože' lega'aque': —Le'e gapə Diozən' respet, le'e güe' Diozən' yelə' bala'an, chedə' babžin or gone' castigw beṇə' ca' cui chso'elao' le'. Le'e güe'elao' Diozən' ben' ben yoban', yežlyon', nisda'onə' na' bej ca'.

⁸ Na' gwde na' bchoj yeto angl, na' gwne': —Bač bžin ža cuiayi' syoda Babilonian' la' beṇə' gwnabia' ca' ža' syodan' bagwso'one' par nich beṇə' ca' ža' yoguə' nasyon ca' chso'ozoe' Diozən' ca'alə cuich chso'elaogüe'ene'.

⁹ Nach gwde na' bchoj angl əgwyone, na' leczə gwṇe' zizjo gwne': —Notə'ətezə beṇə' chso'elao' bežən' na' lgua'a lsaquə' de'en naquə ca leb na' notə'ətezə bagwso'e latjə bos'ozoe' seṇy che bežən' lao xgaga'aque' o na'aga'aque', ¹⁰ lega'aque'ne' gon Diozən' castigw gual zejlicane tant chž'e che de'e malən' chso'one'. Yesə'əzaquə'əzi'e gan' chalə' yi' na' sofr. Na' angl che Diozən' na' Jesocristən' ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'ne' yesə'əle'ine' can' gac che beṇə' ca'. ¹¹ Na' chas žen che yi'inə' gan' yesə'əžaglaogüe' zejlicane, na' do ža do yel bito bi dezcanz gata' chega'aque'. Can' gaquə che beṇə' ca' chso'elao' bežən' na' lgua'a lsaquə' de'e naquə ca leb beṇə' ca' zjəzo seṇy che labən' lao xgaga'aque' o na'aga'aque'. ¹² De'e na'anə' chonən byen sotezə so chio'o bagwlej Diozən' par naccho lažə' ne'ne' goncho can' none' mendadən' na' sotezə socho gonlilažə'əcho Jeso'osən'.

¹³ Na' benda' to beṇə' zo yoban' gože' nada': —Bzoj de que dezd na'a beṇə' ca' chso'onlilažə' Xancho Jesocristən' nite'e mbalaz catə'an sa'ate'. Bzoj de que Spirit che Diozən' nan de que de'e li nite'e mbalaz chedə' Diozən' gwcueze' de'en gwlo'e lao na'aga'aque' so'one' na' Diozən' əžjsa'alaže'e yoguə' de'e güen de'en bagwso'one'.

Catə' Diozən' yotobe' cwseš che'ne'

¹⁴ Nach bgüia' na' ble'ida' to bejw šyis le'e yoban' na' chi' Xi'in Diozən' cožə' bejon', naque' ca to beṇə'ch. Na' zo to coron de or yichje'ne' na' noxe'e to oz de'en nlachgua. ¹⁵ Na' bchoj yeto angl lo'i gan' chso'elaogüe'e Diozən' yoban' na' gwṇe' zizjo gože' ben' chi' cožə' bejon': —Babžin or yetobo' trigw de'en goquə lao yežlyon', la' bagolən. Na' bechoguan.

¹⁶ Nach ben' chi' cožə' bejon' bechogue' trigon' len ozən' par bezi'e cwsešən'.

¹⁷ Na' bezchoj yeto anglən' gan' chso'elaogüe'e Diozən' yoban' na' leczə noxe'e to oz de'en nlachgua. ¹⁸ Nach bezchoj yeto anglən' beṇə' zo gan' zo mes gan' chso'elaogüe'e Diozən', ben' chapə yi' de'en chalə' lao mesən'. Na' anglən' gwṇe' zizjo bolgüiže' angl əgwchopen' ben' leczə noxe' ozən',

gože'ene': —Bagüe obas ca' de'en žia lao yežlyon'. Bečhogga'aquən len oz chio'onə' ničh yetobəga'aco'on.

¹⁹ Nach anglən' bečhogue' obas ca' de'en žia lao yežlyon' na' bzale'en lo'o ša' xen de yej gan' choso'osi'en par chechoj xisein'. Na' zejen dižə' de que Diozən' botobe' beņə' ca' cui boso'ozenag che' par benchgüe' lega'aque' castigw. ²⁰ Beņə' zan juisyən' botobe' na' bnežjue' castigw chega'aque'enə', na' tant besə'əžaglaoga'aque' xte ble'ida' xchenga'aque'enə' ca nis oban' de'en boso'osie' lo'o šan' de'en chi' fuerlə syodan'. Na' gwžian de'e zil lao yežlyon', bžinten ca tmetr yo'o gašjə yelə' zitjw na' bšiljon šonə' gueyoa kilometros.

15

Angl ca' gwso'on par ničh gotə' gažə castigw de'en bselə' Diozən' le'ezelaogüe

¹ Na' ble'ida' yeto de'e lechgualə zaquə' yebanecho le'e yoban', to de'e žialao xen. Ble'ida' gažə angl beņə' naquə' lao na'aga'aque' so'one' par ničh gaquə' yegažə de'e mal par yeyož əgwlo'e Diozən' can' chnežjue' castigw che beņə' chso'on de'e malən'.

² Na' ble'ida' to de'en naquə' ca to nisdao' de bidr nchixən len yi' na' lao nisdə'onə' zjəzecha beņə' ca' gwso'on gan cui gwso'elaogüe'e bežən' na' lgua'a lsaquə' de'e naquə' ca leb na' leczə cui gwso'e latjə yesə'ənite'e seņy cheb o nomero de'en zejen labən'. Na' beņə' ca' zjənoxe'e tgüejə arpa de'en bnežjw Diozən' lega'aque'. ³ Na' chso'ole' to immo de'en naquə' ca de'en bzejni'i de'e Moizezən' beņə' Izrael ca', Moizez ben' goquə' beņə' güen xšin Diozən'. Jesocristən' ben' gwxaquə' əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot beņə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə' bzejni'ine' beņə' ca' ble'ida' ničh chso'ole'en, na' nan:

Xanto' Dioz, le' chono' miłagr xen na' bichlə de'e zaquə' yebaneto'.

Len' napo' le'ezelaogüe yelə' guac xen.

Na' zdaczo' licha na' chono' can' na'onə'.

Len' chnabi'ə nasyon ca'.

⁴ Gwžin ža catə' yoguə' beņə'chən' əsa'ape' le' respet na' əso'elaogüe'e le'.

Len' naco' beņə' la'aždao' xi'ilažə' juisy.

Na' beņə' ža' yoguə'əlol nasyon əso'elaogüe'e le' catə' la'aque' laogo'onə', chedə' babesə'əle'ine' de que yoguə'əlol de'en babeno'onə' beno'on can' cheyalə' gaquən.

⁵ Na' gwde de'e ca' ble'ida' nla'axejə gan' chso'elaogüe'e Diozən' yoban' na' naquən ca yo'o de lachə' de'en gwso'on beņə' Izrael ca' latjə dašən' gan' gwzo Diozən' len lega'aque'. ⁶ Na' angl ca' gažə, beņə' ca' ble'ida' antslə, besyə'əchoje' gan' chso'elaogüe'e Diozən' yoban', beņə' ca' naquən lao na'aga'aque' so'one' par ničh gaquə' gažə de'e mal ca' lao yežlyon'. Na' zjənyaze' lachə' fin de'en naquə' de'e šyiš xilə' juisy, na' cho'alcho' to toga'aque' zjənyechjən sinš de or. ⁷ Nach to bia ca' tap bia ca' nita' lao Diozən' bnežjob angl ca' gažə tgüejə tas de or gan' yo'ožə to de'en gwxaquə'əleben ca castigw gual de'en əgwnežjo Diozən' beņə' ca' chso'on de'e malən', Dioz ben' zoczə zejlicane. ⁸ Na' de'e tant chey che'eni' gan' zo Diozən' na' tant yelə' guac xen nape' xte goc ca to ga chas žen gan' chso'elaogüe'ene' yoban'. De'e na'anə' notono no goc šo'o gan' chso'elaogüe'ene' xte que catə'əch beyož goc de'e mal ca' gažə de'en naquə' lao na' angl ca' gažə.

16

Tas ca' gan' yo'ožā de'en gwxaquā'ālebe ca castigw de'en gwnežjo Diozān' beṇā' mal ca'

¹ Nach benda' gwne Diozān' zižjo gan' chso'elaogüe'ene' yoban' gože' angl ca' gažā': —Le'e žja'ac le'e žjācuasā de'en yo'ožā lo'o tas chele ca' lao yežlyon', la' de'en zjāyo'ožānnā' gwxaquā'āleben ca castigw gual de'en āgwnežjua' beṇā' ca' chso'on de'e malān'.

² Nach gwyej angl nechān' jācuase' de'en yo'ožā lo'o tas che'enā' lao yežlyon' na' yoguā' beṇā' ca' zjāzo seņy che bežān' na' chso'elaogüe'e lguā'a lsaquā' de'en naquā ca leb gosā'ābie' to clas yežā' āzban na' gwlachguan.

³ Nach angl āgwchopen' bcuase' de'en yo'ožā lo'o tas che'enā' lao nisda'onā' na' nisda'onā' beyaquān ca chen che beṇā' guat. Na' gwsa'at yoguā' bia ca' ža' lo'o nisān'.

⁴ Nach angl āgwyonēn' bcuase' de'en yo'ožā lo'o tas che'enā' lao yao ca' na' bej ca' na' leczā besyā'āyaquān chen. ⁵ Na' benda' de'en gož anglān' ben' chapā nisān' de'en de lao yežlyon', gože' Diozān': —Xānto' Dioz, len' naco' beṇā' la'aždao' xi'ilažā' juisy. Len' bazoczō' catā'ān bxi'o yežlyon' na' zoczō' nā'a. Na' zdaczo' licha ca de'en chnežjo' beṇā' mal ca' castigw quinga de'en chsa'aque'. ⁶ Lega'aque' bagwso'ote' profet ca' beṇā' ca' gwso'e xtižo'onā' na' bagwso'ote' nochlā beṇā' gwlejo' par gwsa'aque' lažā' na'onā'. De'e na'anā' babeno' par nič āse'eje' nis de'en babeyac chen. Ca'aczān' cheyalā' gac chega'aque'.

⁷ Na' benda' yeto angl ben' zecha cho'a mes gan' chso'elaogüe'e Diozān' gwne': —Xānto' Dioz, lān' napo' le'ezelaogüe yelā' guac xen. De'e li zdaczo' licha can' chnežjo' castigw che beṇā' mal ca' na' chono' can' na'onā'.

⁸ Na' angl āgwdapēn' bcuase' de'en yo'ožā lo'o tas che'enā' lao bgüižān' na' benān par nič bgüižān' bzeyān beṇāchān' len yi' cheinā'.

⁹ Lechguale bzeyān beṇāchān', pero bito besyā'ādinjēne' xtolā'āga'aque'enā' par āso'elaogüe'e Diozān'. Nachle boso'ožia boso'onite'e Diozān' ben' chon par nič chāsā'āžaglaogüe'.

¹⁰ Na' angl güeyē'enā' bcuase' de'en yo'ožā lo'o tas che'enā' gan' chi' bežān' chnabi'ab na' beyac žchoļ doxen gan' chnabi'abān'. Na' beṇā' ca' ža' gan' chnabi'abān' gwsa'oya'a ložā'āga'aque'enā' tant besā'āyiya'a cuerp chega'aque'enā'. ¹¹ Na' bitoczā besyā'ādinjēne' de'e malān' gwso'one'enā' la'aṇā'āczā besā'āžaglaochgüe', nachle boso'ožia boso'onite'e Dioz ben' zo yoban' por ni che de'en chse'ey chāsā'āla' cuerp chega'aque'enā' na' por ni che de'en zjāžie' yežā'anā'.

¹² Na' angl āgwxopen' bcuase' de'en yo'ožā lo'o tas che'enā' lao yao xen de'en nzi' Eofrates na' bebiž nis yaon' na' beyaljo to nez par nič rei ca' za'ac gan' chla' bgüižān' yesā'āžine' gan' gaquā gwdiļān'.

¹³ Nach šoṇā de'e xio' ca' besyā'āyaquān blōž. Na' to blōžān' ble'ida' bchojāb cho'a beļān' bian' beyaque gwxiye'enā', na' yetob bchojāb cho'a bežān', na' yetob bchojāb cho'a bež āgwchope bian' choe' dižā' goxoayaguān' par nič beṇāchān' chso'elaogüe'e bež nechān'. ¹⁴ De'e xio' quinga gwso'onān milagr na' jāsā'atobān yoguā' beṇā' ca' chāsā'anabia' doxenlā lao yežlyon'. Jāsā'atobān lega'aque' tozā latjā par nič nite'e probnīd yesā'ādilālene' Diozān' ben' napā le'ezelaogüe yelā' guac xen catā'ān āžin žān' nžie' bia' yesā'ādilālene'ene'. ¹⁵ Nach benda' gwna Xi'īn Diozān': —Le'e gon xbab de que nada' yida' āgwnežjua' castigw che beṇā' ca' chso'on de'e malān', na' senyala' lega'aque' can' chon to beṇā' bguan. Mbalaz

sole šə bazole probnid chbezle nada' catə'an yida'anə'. Pero šə cuiṇə' yediṇjele de'e malən' chonle catə'an yida'anə', gona' ca sa'acbe'i yoguə'əloḷ beṇəchən' ca naquə' yoguə' de'e mal ca' babenlen'.

¹⁶ Nach bezle'ida' to latjə gan' nzi' Armagedon dižə' ebreo. Latjən' nzi' ca'anə' əbtob de'e xio' ca' beṇə' ca' chəsə'anabia' lao yežlyon'.

¹⁷ Na' angl gažən' bcuase' de'en yo'ožə lo'o tas che'enə' lao be', na' benda' gwṇe Diozən' zižjo gan' chso'elaogüe'ene' yoban' gan' leczə chi'e chnabi'e, gwne': —Bač bseḷa'a yoguə' castigw ca' de'en nzia bia' əseḷa'a.

¹⁸ Nach gwyep yes, goc sšag, na' gošj gwtin, na' lechgualə gwxo' mazəchlə can' bagwxo' batə'atezəchlə lao ža' beṇəchən' yežlyon'. ¹⁹ Na' le'ezelaogüe syoda blaoch de'en chi' lao yežlyon' gwžiyai'in goquən šonlə, na' leczə gwžiyai' syoda ca' yeziquə'achlə de'en zjəchi' lao yežlyon'. Diozən' bitoch gwleze' par bnežjue' castigw che de'e malən' bagwso'ontec beṇə' ca' chəsə'anabia' Babilonian' na' de'e na'anə' bnežjue' lega'aque' castigw gual zejlicane tant chže'e che de'e malən' gwso'one'enə'. ²⁰ Na' de'e tant gwxo'ochgua xte benittecə yoguə'əloḷ islas ca' na' ya'a ca'. ²¹ Na' leczə gwche'echgua yej ži'a lao yežlyon' na' cha'aga'aguən tapa rob güežə to ton. Besə'əžaglaochgua beṇə' ca' ža' yežlyon' na' bosə'ožia bosə'onite'e Diozən' de'en bene' par nič gwche' yejən'.

17

Castigw de'en bnežjw Diozən' no'olə sargatən'

¹ Na' lao angl ca' gažə beṇə' ca' gwso'oxə' tas de orən', toe' gože' nada': —Da gwlo'ida' le' castigw de'en əgwnežjo Diozən' no'olə blaə no'olə sargatən' chi' lao nisdəo' ca'. ² Yoguə' beṇə' chəsə'anabia' lao yežlyon' bagosə'əzolene'ene'. Na' yoguə' beṇə' ža' yežlyon' bagwse'eje' bino de'en bnežjue' lega'aque' par nič gosə'əzelaže'e gosə'anitə'alene' le'.

³ Nach lao ben Spirit che Diozən' par ble'idaogüe'eda' de'e quinga, anglən' gwchi'e nada' latjə dašən'. Na' ble'ida' to no'olə žie' cožə' to bež əxṇa bia gažə yichjən' na' žia ši lozəb. Na' nyoj zan dižə' lao cuerp chebən' de'en chloe' de que chon cuimb ca Dioz. ⁴ Na' no'olən' nyaze' lachə' morad na' de'e xṇa na' non cuine' xoche len or, len yej fin, na' len perlas. Na' noxe'e to tas de or gan' yo'ožə to bino. Na' binon' zejen dižə' de que chebeine' chone' yoguə'əloḷ de'en chgue'i Diozən' na' de'en naquə' contr Diozən'. ⁵ Na' lao xgue' na' nyoj le'enə', na' ngašə' can' zejen, čhedə' nan quinga: “Syoda Babilonia de'en naquə' de'e blaə. Nada' chonə' par nič beṇə' ža' yežlyon' bito chso'elaogüe'e Diozən' na' chso'one' bichlə de'en chgue'i Diozən'.” ⁶ Na' ble'ida' de que chzože no'olə na'anə'. Chzožene' čhedə' güe'eje' xchen beṇə' ca' gwso'ote'enə' beṇə' ca' gwsa'aque' lažə' na' Diozən' na' gwso'e dižə' de que chso'onlilaže'e Jeso'osən'. Na' catə' ble'ida' no'olənə' lechgualə bebanda' can' naque'enə'. ⁷ Nach gož anglən' nada': —Bito yebando'. Na' gwzejni'ida' le' bi zejen ca de'en ble'ido' žia no'olən' bežən' bia gažə yichjən' na' žia ši lozəb. ⁸ Bežən' bian' ble'ido'on gwzob to tyemp. Bitoch zob ṇa'a, pero güidəb de'e yoblə'la' əchojəb lo'o yech gabilən' gan' yo'ob ṇa'a, na' leczə na'an yeyo'ob gaquəb castigw zejlicane. Na' beṇə' ca' ža' yežlyon' beṇə' ca' cui zjənyoj laga'aque'enə' le'e libr gan' nyoj la beṇə' ca' zjənapə yelə' mban zejlicanen', yesə'ənaogüe' bežən' na' yesyə'əbanene' can' gwzob antslə, na' ca'aczən' sob ṇabi'ab de'e yoblə' la'aṇə'əczə cui zob ṇa'a. Catə'an cuiṇə' xə yežlyon' banyoj la beṇə' ca' zjənapə yelə' mban zejlicane le'e librən'.

⁹ Na' nga de to yelə' sin' de'e əgwzejni'in chio'o che bežən'. Yiçhjəb ca' gažə zejen gažə ya'a gan' chi' no'olən'. ¹⁰ Na' leczə yichjəb ca' gažə zejen gažə rei. Gueye'e bagosə'anabi'e na' bagwnit yelə' gwnabia' chega'aque'enə'. Toe' chnabia' na'a, na' ben' yeto ze'e yide' par nabi'e pero na' šložgan' nabi'e. ¹¹ Na' bežən' bian' gwzo antslə na' bitoch zob na'a zejen yeto rei beṇə' gaquə ca beṇə' ca' gažə. Gone' yoguə'ələl de'e mal ca de'en gwso'one'enə' na' nabi'e xte catə' gon Diozən' par niçh cuiayi'e zejlicane.

¹² Na' lozəb ca' ši de'en ble'ido' zejen ši rei beṇə' ze'e za'ac par yesə'anabi'e. Na' bežən' gomb par niçh yesə'anabi'e txen len leḅ tši'izə pero šložgan' yesə'anabi'e len leḅ. ¹³ Rei ca' ši tozə can' so'one' xbab na' tozə can' so'one' de'e malən'. Na' yelə' guac de'en gatə' chega'aque'enə' na' len yelə' gwnabia'anə' yesə'əchine'en par so'one' con can' yene'e bežən'. ¹⁴ Yesə'ədiləlene' Jesocristən' ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə', na' Jesocristən' gone' lega'aque' gan na' nite'e xni'enə', chedə' le'enə' chnabi'e notə'ətezəchlə beṇə' blao na' notə'ətezəchlə rei. Na' beṇə' ca' so'on txen len Jesocristən' zjənaque' beṇə' ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' xi'ine', na' nitə'ətezə nite'e chso'onlilaže'ene' na' choso'ozenague' che'.

¹⁵ Na' anglən' gozne' nada': —Nisda'onə' gan' chi' no'olə sargatən' zejen dižə' de que beṇə' zan juisy beṇə' zjənaquə' zan yež na' zan nasyon na' beṇə' chsa'ac gwde gwdeleḅ dižə' choso'ozenague' che no'olən'. ¹⁶ Na' bežən' bian' žie'enə' gue'ib le', na' leczə can' so'on rei ca' ši, beṇə' ca' ble'ido' che ši loz bežən', leczə yesə'əgue'ine' no'olən' na' txen len bežən' yesy'əque'e bitə'ətezə de'en de che' na' yesə'əcuə'anə' ga'alyide'. Na' so'ote'ene' nach əsə'ogüe' xpele'enə' txen len bežən' na' de'en yega'anən' yoso'ozeye'en. ¹⁷ So'one' ca' chedə' Diozən' cue'e xbabən' lo'o yichjə'ažda'oga'aque'enə' par yoso'oziayi'e no'olən'. De'e na'anə' nacho de que tozə naquə' xbab che ši rei ca' par so'one' con can' yene'e bežən' xte so'one' yoguə' can' babžia Diozən' bia' gaquə. ¹⁸ Na' no'olə sargatən' ble'ido'on naque' syoda de'en naquə' le'ezelaogüe de'e blao lao yežlyon' na' de'en chnabia' rei ca' beṇə' ca' ža' yežlyon'.

18

Can' gaquə catə' cuiayi' syoda Babilonian'

¹ Na' gwde na' ble'ida' yeto angl ze'e yoban' betje' lao yežlyon'. Na' nape' yelə' chnabia' xen par chac can' ne'enə', na' yelə' chey che'eni' che'enə' bse'eni'in lao yežlyon'. ² Na' anglən' gwne' zižjo gwne': —Babžin ža cuiayi' syoda Babilonian'. Gaquən latjə che angl bzelaο ca' na' de'e xio' ca' na' latj che yoguə' claste bia zo xile'e bia zjənaquə' bia zban par len beṇə'ən'. ³ Cuiayi'in chedə' beṇə' gwnabia' che syodan' bagwso'one' par niçh beṇə' ca' ža' yoguə' nasyonnə' baboso'ozoe' Diozən' ca'alə na' cuich chso'elaogüe'ene', na' beṇə' ca' chəsə'anabia' doxen lao yežlyon' choso'ozenagzeche' che beṇə' gwnabia' che syodan' cle ca che Diozən'. Na' beṇə' güen dilgens ca' ža' lao yežlyon' bagwso'onchgüe' gan chso'ote'e bi de'en chəsə'əzi' beṇə' gwnabia' ca' par gwso'onche' de'e malən'.

⁴ Nach benda' gwne' yeto beṇə' zo yoban' gwne': —Le'e nacle xi'ina' le'e yechoj syoda Babilonian' par niçh cui gonle txen len de'e malən' chso'on beṇə' Babilonia ca', na' par niçh cui si'ile castigon' txen len lega'aque' na' len yeziquə'əchlə beṇə' ca' choso'ozenag' chega'aque'. ⁵ Lechguale de'e zan juisy xtolə' beṇə' Babilonia ca'. De'e na'anə' bitoch cuezə

Diozən' par əgwnežjue' castigw čhega'aque' zejlicane. ⁶ Na' beṇə' gwnabia' čhe Babilonian' na' len beṇə' ca' choso'ozenag čhega'aque' yesə'əyi' yesə'əzaque'e can' bosu'očhi' bosu'osaque'e beṇə' yoblə, yesə'əzaglaogüe' mazachlə can' bosu'očhi' babosu'osaque'e beṇə' yoblə. Lechgualə castigw gualəch gaquə de'en yesə'əzi'enə' clezə ca de'en gwso'onene' beṇə' ca' bosu'očhi' bosu'osaque'e. ⁷ Na' ca naquə beṇə' gwnabia' čhe Babilonian' lechgualə bagwso'on cuinga'aque' xen na' lechgualə bagwso'one' con bin' na la'ažda'omalga'aque'enə', ca'aczən' yesə'əyi' yesə'əzaque'e na' yesyə'əgüine'ene'. So'one' xbab lo'o yičhjlə'ažda'oga'aque'enə' de que cuat te cuich yesə'anabi'e na' syempr yoso'ozenag beṇə' čhega'aque'. ⁸ Pero lao tozə ža gaquə yoguə' de'e ca' so'one' xbab cuat gaquə čhega'aque'. Beṇə' zan sa'ate' na' gatə'əchgua de'e yesyə'əgüine'ene' na' gata' yelə' čhbil chdon na' syodan' šeyən na' cuiayi'in. Can' gac čhe syoda Babilonian', čhedə' la' Xancho Diozən' len yelə' guac čhe'enə' gone' par nič beṇə' gwnabia' čhei ca' na' len beṇə' ca' choso'ozenag čhega'aque' yesə'əzi'e castigon'.

⁹ Na' beṇə' gwnabia' ca' ža' lao yežlyon' beṇə' ca' bosu'ozenag čhe beṇə' Babilonia ca' par bosu'ozoe' Diozən' ca'alə na' par gwso'one' con can' na la'ažda'omalga'aque'enə' yesə'əbeže' na' yesyə'əgüine'ene' catə' yesə'əle'ine' šey syodan' na' čhas žen čhein'. ¹⁰ Yesə'əžebe' par yesyə'əbigue'e galə'əzə. De'e na'anə' yesyə'əga'aṇe' zitə'alə yesə'əgüie', na' yesə'əne': —De'e mal juisy bachac čhe syoda Babilonia nga de'en naquə de'e blaoch ca syoda ca' yelə' lao yežlyon'. Bachbiayi' syodan' de'en bagwnabia'ach lao de'e ca' zjəchi' yežlyon'. Lao tozə or haben Diozən' par chbiayi'in.

¹¹ Nach beṇə' güen dilgens ca' ža' lao yežlyon' leczə yesə'əbeže' na' yesyə'əgüine'ene' catə' cuiayi' syodan'. Yesyə'əgüine'ene' čhedə' cuich no əžel no yesə'əzi' de'en so'ote'enə'. ¹² Bitu əžel no yesə'əzi' de'en se'enene' so'ote'e de'en naquə de or, de plat, de yej fin, de perlas, na' no lachə' fin de lino na' de sed, lachə' morad na' lachə' xṇa, na' no yag de'e chlə' zix, na' yoguə' de'e ca' chso'one' de marfil, de yag fin, de brons, de ya na de marmol, ¹³ na' no canel na' bichlə rcaud ca', no yal, no mirra, no perfome, no bino, no set, no yezj fin, no trigw, no go'on, no xilə', no cabey, no carret, na' len no beṇəch beṇə' ca' so'ote'e par əsa'aque' esclabos. ¹⁴ Na' yesə'əne' čhe syodan': —Yoguə' de'e ca' de'en gwsa'azlažə'əchgua beṇə' Babilonia ca' yesə'əzi'e lao yelə' gwni'a čhega'aque'enə' cuich gaquə yesə'əzi'en ṇa'a. Caguə no beṇə' gwni'a ša'ach Babilonian' ṇa'a par zejlicane, na' notoch no no so no yesə'əzi' de'e šao' de'e güen ca' de'en gosə'əzi' beṇə' Babilonia ca' antslə.

¹⁵ Na' ca naquə beṇə' güen dilgens ca' beṇə' ca' chso'ote'e de'e šao' de'e güen ca' chəsə'əzi' beṇə' Babilonia ca', bazjənaque' beṇə' gwni'a por de'en chəsə'əzi' beṇə' Babilonia ca'. Lega'aque' yesə'əžebe' catə' yesə'əle'ine' can' gaquə čhe syodan' na' yesə'əzeche' zitə'alə yesə'əbeže' na' yesyə'əgüine'ene'. ¹⁶ Na' yesə'əne': —De'e mal juisyən' bagoc čhe syoda nga de'en goquə blaoch lao syoda ca' yelə' de'en ža' yežlyon'. Beṇə' ca' gwža' syodan' gwsa'aze' lachə' fin na' lachə' de'e color morad na' de'e xṇa. Gwso'on cuinga'aque' xoche len no or, no yej fin na' no perlas. ¹⁷ Na' lao tozə or bagwnit yoguə' de'e šao' de'e güen čhega'aque' ca'.

Nach yoguə' xan barcw ca' na' nochlə beṇə' ca' choso'osa' barcw ca' na' beṇə' ca' chso'on žin lo'o barcw ca', na' beṇə' ca' chja'ac ga yoblə lo'o barcon', yogue'e yesə'əzeche' zitə'alə yesə'əgüie'. ¹⁸ Na' catə' yesə'əle'ine'

chas žennə' lao syodan' əsa'acbe'ine' de que cheyənənə', na' yesə'əne': — Bitoch bi syoda yoblə chi' lao yežlyon' de'e naquə can' goquə syoda nga.

¹⁹ Nach yoso'ožia yichjga'aque'en bište yon' tant nite'e trist, na' yesə'əbežyaše'e na' yesyə'əgüine'ene', yesə'əne': —De'e mal juisy bagoc che syoda nga de'en goquə blaoch ca syoda ca' yelə' lao yežlyon'. Por yelə' gwni'a che beṇə' ca' gwža' na' yoguə' chio'o bencho gan xen ca naquə žinnə' babencho len barcw checho quinga. Na' ṇa'a lao tozə or bagwžiyai' syodan'.

²⁰ Na' to beṇə' zo yoban' gwne': —Ledoyebei chio'o zocho yoban', na' le'e yebei le'e apostol na' le'e profet na' len le'e yeziquə'əchlə bagwlej Diozən' par nacle lažə' ne'enə', chedə' Diozən' gone' castigw che beṇə' Babilonia ca' por ni che de'en baboso'oči' baboso'osaque'e le'e.

²¹ Nach to angl gual bcose' to yej xen ca yej ca' chso'on žin gan' ža' molin, na' bzalə'en lo'o nisdə'onə'. Nach gwne': —Can' gaquə che syoda Babilonian', nitan can' gwnit yej xennə' de'en bzalə'a lo'o nisdə'onə', cuatəch le'ichon de'e yoblə. ²² Cuatəch yesə'əcuež beṇə' gocuež ca' Babilonian'. Na' cuatəch əso'ole' lao lquey che syodan'. Cuatəch yoso'ogole' arpa o yoso'ocueže' bžejo lao syodan'. Notoch no nita' no so'on žin lao syodan', na' cuatəch yenecho sšag che yišə de'en chso'ote no'ol ca'. ²³ Ni quech le'icho be'eni' che lampara lao syodan', na' ni que yenchecho beṇə' so'on legr lao yelə' gošagna', chedə' notoch no ša'ach na'. Cuiayi' syoda che beṇə' güen dilgens ca', la'anə'əczə lega'aque' zjənaque' beṇə' blao lao yežlyon'. Beṇə' Babilonia ca' babesə'əxoayague' beṇə' ža' yoguə' ṇasyon ca naquən' gwso'one'enə'.

²⁴ Bagwso'ote' profet ca' na' notə'ətezəchlə beṇə' gwlej Diozən' par gwsa'aque' lažə' ne'enə', na' beṇə' Babilonia ca' zjənape' dolə' che yoguə' nochlə beṇə' bagwso'ote' doxen lao yežlyon'. De'e na'anə' cuiayi' syoda chega'aque'enə'.

19

¹ Gwde na' benda' angl zan juisy beṇə' ža' yoban' chso'elaogüe'e Diozən' na' zižjo nen catə'an gosə'əne':

Beṇə' güen juisy naquə Dioz chechon'.

Le'enə' babene' par nič beṇə' ca' chso'onlilažə' le' cui žjəya'aque' lao yi' gabilən'.

Chey che'eni'ichgua gan' zoe'enə' na' nape' yelə' guac xen.

² Zdacze' licha ca de'en chnežjue' castigw che beṇə' ca' chso'on de'e malən', na' chone' complir can' ne'enə'.

Baben Diozən' castigw che syoda əblao de'en gwxaquə'əlebe ca to no'olə sargat

laogüe de'en gwso'on beṇə' gwnabia' chei ca' par nič beṇə' ža' doxen lao yežlyon' boso'ozoe' Diozən' ca'alə cui gwso'elaogüe'ene'.

De'e na'anə' Diozən' babsele'e castigw de'en cheyalə' yesə'əzi'e ca naquən' gwso'ote' beṇə' ca' chso'elao' le'.

³ Nach de'e yoblə gosə'əne': —Beṇə' güen juisyən' naquə Diozən'. Zejlicanen' chas žennə' gan' chey syodan'.

⁴ Nach beṇə' golə beṇə' blao ca' tapechoa besə'əzo xibe' gwso'elaogüe'e Diozən' gan' chi'e chnabi'enə', gosə'əne': —Ca'ašgaczə gaquə. Beṇə' güen juisyən' naquəczə Diozən'.

Na' leczə ca' gwso'on bia ca' tap, bia ca' nita' lao Diozən' gan' chi'e chnabi'enə'.

⁵ Nach benda' gwne to angl do gan' chi' Diozən' chnabi'e, na' gwne': Ledoye'ela' och Dioz chechon', chio'o naccho beṇə' güen žin che' na' chapchone' respet, chio'o naccho beṇə' blao na' len chio'o cui naccho beṇə' blao.

Yelə' gošagna' che Jesocristən' ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə'

⁶ Nach leczə benda' xne che yezan beṇə' chso'elaogüe'e Diozən'. Na' xnen' nenən can' chsiž yaon' catə' dechguan na' ca nen catə'an lechguale chašjw chtin. Na' gosə'əne':

Beṇə' güen juisy naquə Xancho Diozən'.

Nape' le'ezelaogüe yelə' guac xen na' chnabi'e.

⁷ Ledoyebei, ledoso mbalaz, na' ledoye'ela' och le',

chedə' babžin ža əgwšagna' Jesocristən' ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə'.

Bazo no'olən' si'e par gaque' xo'ole'.

⁸ Na' baben Jesocristən' par niçh no'olən' nyaze' lachə' fin de'en naquə šyiš xilə' juisy na' de'en cui naquə manch.

Na' lachə' fin de'en nacho nyaz no'olən' de'en naquə de'e šyiš zejen dižə' de que chio'o bagwlej Diozən' par naccho lažə' ne'enə' zotezə zocho choncho de'e güennə'.

⁹ Nach anglən' bolgüiže' nada' de'e yoblə gwne': —Bzoj de que mbalaz beṇə' ca' bazjanaquə combid par əžja'aque' gan' gaquə yelə' gošagna' che Jesocristən' ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə'.

Na' anglən' leczə gože' nda': —Diozən' babene' par niçh gwnia' ca', na' naquən de'e li.

¹⁰ Nach bzo xiba' par güe'elaogua'a anglən', pero anglən' bito be'e latjə, gwne': —Bito gono' ca'. Be'elao' Diozən'. Nada' naca' to beṇə' güen xšine' can' naco' le' na' ljuežjo' ca' beṇə' ca' leczə chso'e dižə' de que chso'onlilaže'e Jeso'osən'.

Na' ca'aczən' naquən, notə'ətezcho cho'echo dižə' de que chonlilažə'əcho Jeso'osən', zo Spirit che Diozən' len chio'o chonən ca cho'echo xtiže'enə'.

Ben' žia cožə' cabey šyišən'

¹¹ Nach ble'idaogüe'eda' nla'axejə yoban' na' ble'ida' to cabey šyiš na' Jeso'osən' žie' cožə'əbən'. Len' chone' par niçh chac can' ne'enə' na' le' syempr choe' dižə' li. Zdacze' licha ca de'en chçhoglaogüe'en che yoguə'əlol beṇə' šə non' napə dolə', na' zdacze' licha can' chdiləlene' de'e malən'.

¹² Jelaogüe' ca' chsa'actitən ca to yi' de'e chalə'ənin, na' zan coron nitə' yichje'enə', na' lao xgue'enə' nyoj yeto le' de'en cui nombia' nochlə beṇə'.

¹³ Na' nyaze' to lachə' de'e dopə chen, na' yoso'osi' beṇə' le' Xtižə' Diozən'.

¹⁴ Na' angl ca' ža' yoban' beṇə' zjanaquə soldad che Diozən' gosə'ənaogüe'ene', zjənyaze' lachə' fin de'en naquə de'e šyiš na' de'e cui naquə manch, na' yogue'e zjəžie' cabey šyiš.

¹⁵ Na' cho'enə' zo to spad de'e nlachguan par niçh gwzo'e beṇə' ca' ža' yoguə' nasyon xni'enə'. Nabi'e lega'aque' na' gone' ca yesə'əzexjw yichjga'aque' laogüe'enə'. Le'enə' əgwnežjue' castigw che beṇə' ca' chso'on de'e malən', chedə' chža'achgua Diozən' lega'aque', Dioz ben' napə le'ezelaogüe yelə' guac xen.

¹⁶ Na' le'e xadoṇ che Jeso'osən' na' len le'e ni'enə' nyoj dižə' quinga: “Nada' chnabi'a notə'ətezəchlə rei na' notə'ətezəchlə beṇə' blao.”

¹⁷ Nach ble'ida' to angl zeche' lao bgüižən' na' bolgüiže' yoguə' claste šod ca' bia ca' chaš le'e yoban' na' gože' lega'aquəb zižjo: —Le'e da leyedobə nga par gaole to xše' xen de'e gon Diozən' le'e. ¹⁸ Gatə' xpelə' rei, na' xpelə' no comandant na' no beṇə' gual. Gatə' xpelə' cabey na' xpelə' beṇə' ca' gosə'əbia lega'aquəb. Gatə' xpelə' yoguə' claste beṇə', beṇə' gwsa'ac esclabos na' beṇə' cui gwsa'ac esclabos, beṇə' gwsa'ac beṇə' blao na' beṇə' cui gwsa'ac beṇə' blao.

¹⁹ Na' ble'ida' bež gaž yichjən' na' bežən' yeto len yoguə'əloḷ rei ca' na' yoguə' soldad zan che rei ca'. Baçh nite'e probnid par yesə'ədiləne' Jeso'osən' ben' žia cožə' cabey šyišən' na' len soldad che' ca'. ²⁰ Na' bež nechən' len bia əgwchopen' bian' choe' dižə' goxoayag par niçh beṇəçhən' chso'elaogü'e bež nechən', çhopteb besə'ədoḷə' na' gwsa'aquəb lao na' Jeso'osən'. Bež əgwchope na'anə' bian' ben de'e zan de'e besyə'əbane beṇə' lao bež nechən' par bxoayaguəb beṇə' ca' nitə' seṇy che bež nechən' na' beṇə' ca' chse'ejni'alažə' lgua'a lsaquə' de'en naquə ca' leb. Na' nežəmbanga'aquəb bzalə' Jeso'osən' lega'aquəb lo'o yi' gabilən' gan' çhalə' sofrən', to yi' xen de'en naquə ca to nisdəo'. ²¹ Na' Jeso'osən' ben' žia cožə' cabey šyišən' bete' rei ca' na' soldad zan chega'aque' ca' len spadən' de'en zo cho'enə' de'en nlaçgua. Nach yoguə'əloḷ šod ca' gwsa'oxatəb xpelə'əga'aque'enə'.

20

Can' gaquə lao tml iz

¹ Na' ble'ida' to angl beṇə' zo yoban' betje' par bsaljue' yech gabilən', na' noxe'e to gden xen. ² Na' anglən' bnize' belən' bian' beyaque gwxiye'enə' ža gwlasda'ote, de'en le Satanas, na' bçheje'eb gdenṇə' par tml iz. ³ Nach bzalə'eb lo'o yech gabilən' na' le'e bseyjwte' cho'a yechən', na' bçhiše'en to sey. Bene' ca' par niçh cuich xoayaguəb beṇə' ža' yežlyon' xte catə' te tml iz. Cana'ach yoseže'eb yeçhojəb yeto tyemp dao'.

⁴ Nach ble'ida' zjəchi' beṇə' çhəsə'anabia' txen len Cristən' na' yogue'e len le' gosə'əçhoglaogü'e'en che beṇəçhən' šə non' napə dolə'. Na' beṇə' ca' çhəsə'anabia' len le' zjənaque' beṇə' ca' cui əgwso'eləo' bežən' nic lgua'a lsaquə' de'en naquə ca' leb, na' bito gwso'e latjə yoso'ozoe' seṇy chebən' lao xgaga'aque'enə' o na'aga'aque'enə'. Gwso'e dižə' de que chso'onlilaže'e Jeso'osən', na' bosə'ozenague' che xtižə' Diozən'. De'e na'anə' beṇə' ca' çhəsə'ague'i Diozən' gwso'ote' lega'aque' gosə'əçhogue' yenga'aque'enə'. Pero babesyə'əbane' ladjo beṇə' guat ca' niçh çhəsə'anabi'e txen len Cristən' tml iz. ⁵ Cristən' bolis bosbane' lega'aque' ladjo beṇə' guat ca' antslə ca beṇə' yeziquə'əchlə. Na' catə' te yesə'anabi'e tml iz, cana'ach yeziquə'əchlə beṇə' ca' bagwsa'at yesyə'əbane' ladjo beṇə' guat ca'. ⁶ Mbalaz par beṇə' ca' babolis bosban Cristən' ladjo beṇə' guat ca' antslə ze'e solao tml izən', beṇə' ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə'. Bito gac chega'aque' can' gac che beṇə' ca' yesə'əžaglaochgua zejlicane. Na' de'en yesə'əžaglaochgü'e' zejlicane lenṇə' naxo yelə' got əgwchopen'. Na' beṇə' ca' zjənaque' lažə' na' Diozən' nitə'ətezə' nite'e əso'elaogü'e'ene' na' əso'elaogü'e' Cristən' can' gwnitə'ətezə' gwnitə' bxož che beṇə' Izrael ca' gwse'ejni'alaže'e Diozən'. Na' beṇə' ca' zjənon cuinga'aque' lažə' na' Diozən' lega'aque' yesə'anabi'e txen len Cristən' tml iz.

⁷ Na' catə' bagoc tml iz çhəsə'anabi'e, Diozən' güe'e latjə yeçhoj gwxiye'enə' de'en le' Satanas lo'o yech gabilən' gan' yo'on. ⁸ Na' yeçhojən

par əxoayaguən beṇə' ca' ža' doxenlə lao yežlyon' de'e yoblə, beṇə' ca' chəsə'əne' Gog na' Magog. Gwxiye'enə' əxoayaguən lega'aque' na' əgwtoḅən lega'aque' par yesə'ədiləlene' Cristən'. Na' beṇə' zan juisy əgwtoḅən contr Cristən' ca' yox zannə' de'en chi' cho'a nisdəo'. ⁹ Nach ble'idaogüe'eda' chac ca', za'ac beṇə' zan doxenlə lao yežlyon' na' gwse'echje' syodan' chaque Diozən' chei gan' ža' beṇə' ca' bagwleje' par zjənaque' lažə' ne'enə'. Nach Diozən' bene' par niç bchoj yi'inə' yoban' bžinten lao yežlyon' par bžiyai'in beṇə' ca' bəbtob gwxiye'enə'. ¹⁰ Na' ca' naquə gwxiye'enə' de'en bxoayag beṇə' ža' yežlyon', Cristən' bzalē'en lao yi' gabilən' gan' chalə' sofrən', lo'o yi' xen de'en naquə ca' to nisdəo'. Bzalē'en gan' bzalē'e bež nechən' na' bež əgwchope bian' bxoayaguəb beṇəçən' len dižə' güenləžə' cheḅən'. Na' chəsə'əžaglaog gwxiye'enə' len bež ca' lo'o yi' gabilən' do ža' do yel par zejlicəne'.

Diozən' gwçhoglaogüe'en che beṇə' ca' bagwsa'at šə non' napə dolə'

¹¹ Nach ble'ida' chi' Diozən' lao to siy xen de'en naquə de'e šyış na' chnabi'e. Na' leczə ble'ida' benitteczə yežlyon' na' de'e ca' chle'icho le'e yoban' çhedə' bitoch byažjga'aquen. ¹² Na' ble'ida' beṇə' ca' bagwsa'at sin cui gwso'onlilaže'e Jesocristən', beṇə' ca' gwsa'ac beṇə' bləo na' len beṇə' ca' cui gwsa'ac beṇə' bləo. Yogue'e zjəzeche' lao Diozən'. Nach Diozən' bzaše' libr ca' gan' zjənyoj yoguə' de'e ca' gwso'on to toga'aque'. Nach gwde na' bzaše' yeto libr gan' zjənyoj la beṇə' ca' zjənapə' yelə' mban zejlicənen'. Na' yoguə' beṇə' ca' gwsa'at sin cui gwso'onlilaže'e Jesocristən' gwçhoglaogüe'en çhega'aque' de que yesə'əzi'e castigw segon bin' gwso'on to toga'aque', con can' nyoj le'e libr ca'. ¹³ Na' yoguə' beṇə' bagwsa'at lo'o nisdəonə' sin cui gwso'onlilaže'e Jesocristən' lenczəga'aque' besyə'əchoje' par gosə'əzeche' lao Diozən' na' le'egatezə ca' yoguə' beṇə' bagwsa'at gatə'ətezəchlə leczə besyə'əchoje' latj che beṇə' guat ca'. Na' Diozən' gwçhoglaogüe'en che to toga'aque' de que yesə'əzi'e castigw segon can' gwso'one'. ¹⁴ Nach Diozən' bcueze' yelə' gotən' de'en nəcho de'e neche. Bene' par niç cuiçh no yežin latjə che beṇə' guat ca'. Na' de'en yesə'əzaquə'əzi' beṇə' güen de'e mal ca' lo'o yi' gabilən' zejlicəne, lennə' de'en nəcho yelə' got əgwçhopen'. ¹⁵ Yoguə' non' cui nyoj leinə' le'e libr gan' nyoj la beṇə' ca' zjənapə' yelə' mban zejlicəne, bosozalē'ene' lo'o yi' gabilən' de'en naquə de'e xen ca' nisdəo'.

21

Yežlyon' beyaquən de'e cobə len de'e ca' chle'icho le'e yoban'

¹ Gwde na' ble'ida' de'e ca' chle'icho le'e yoban' zjənaquən de'e cobə, na' leczə ble'ida' yežlyon' de'e cobə. Ca' naquə de'e ca' zjənla' le'e yoban' antslə, na' ca' naquə yežlyon' de'en banombi'əcho, bagwde çhega'aquən. Na' leczə nisdəonə' bagwde chei. ² Nada' Juan ble'ida' syoda che Diozən', syoda Jerosalennə' de'en naquə de'e cobə de'en chi' yoban' gan' zo Diozən', ble'ida' bletje'en lao yežlyon'. Banonšaogüe'en na' banone'en xoche ca' to no'olə çpa'a cuine' catə' chšagne'e. ³ Nach do gan' chi' Diozən' chnabi'e benda' gwne to anglən' zižjo gwne': —Syoda che Diozən' babžinən gan' ža' beṇəçən' na' Diozən' soe' len lega'aque'. Beṇəç ca' əsa'aque' xi'ine' na' le' gaque' Dioz çhega'aque' ben' əso'elaogüe'e. ⁴ Na' Diozən' gone' par niç cuiçh nite'e trist, notoch no gat, na' notoch no no yegüne'e, ni que gaquə

bi de'en yesə'əžaglaogüe' o bi de'en gon par yesə'əbeže'. Bagwde che yoguə' de'e ca' zjənac ca' de'en gotə' lao yežlyo nechən'.

⁵ Nach Diozən' ben' chi' chnabia' gwne': —Nada' chocoba' yoguə'ələl de'en de.

Na' lecəə gwne': —Bzoj de'e quinga chedə' nada' chona' can' nia'anə' na' syempr cho'a dižə' li.

⁶ Nach gozne' nada': —Bač goc can' gwni'anə'. Nadan' naca' ben' ben yežlyon' na' nada' naca' ben' gon par nič te chei. Nadan' bazocza' catə'an bxi'a yežlyon' na' ca'aczən' soa' catə'an yeyož yedon. Notə'ətezə beŋə' chene'ene' si'e de'en gwnežjua'ane', gwnežjua'ane' yelə' mban zejlicane de'en gwxaquə'əlebe ca nis ya'a de'en che'ejcho catə'an chbilecho, na' gwnežjua'ane'en sin cui bi yesə'əyixjue' chei. ⁷ Na' notə'ətezə beŋə' šə chəsə'əzoinə' cui choso'ozenague' che de'e malən', gac chega'aque' yoguə' de'e güen ca' de'en babi'a dižə' chei, na' caguə de'e te cuich gaca' Dioz ben' əso'elaogüe'e na' caguə de'e te cuich əsa'aque' xi'ina'. ⁸ Pero na' ca naquə beŋə' ca' chəsə'əžeb par yoso'ozenague' chia', na' beŋə' ca' cui chso'onlilažə' nada', na' beŋə' ca' chso'on bitə'ətezə de'en chgue'ida', na' beŋə' ca' chso'ot beŋə' yoblə, na' beŋə' ca' chəsə'əbejyichj no'ol chega'aque' o be'en chega'aque' par chesə'əzolene' beŋə' yoblə, na' beŋə' chəsə'əža' xtoga'aque', na' beŋə' ca' chəsə'ənao de'en chso'on beŋə' ca' chəsə'ənelen de'e xio', na' beŋə' ca' chse'ejni'alažə' lgua'a lsaqua', na' yoguə' beŋə' ca' chso'e dižə' güenlažə', yoguə'əga'aque'enə' yesə'əzaquə'əzi'e zejlicane lo'o yi' gabilən' gan' chalə' sofrən', na' yi' gabilən' naquən ca to nisdəo'. Na' de'en gac chega'aque' lennə' yelə' got əgwchopen'.

Syoda Jerosalen de'en naquə de'e cobə

⁹ Na' ble'ida' angl ca' gažə beŋə' ca' gwso'oxə' gažə tas gan' yo'ožə de'en gwxaquə'əleben ca gažə castigw de'en bnežjw Diozən' beŋə' mal ca'. Na' toe' bgüiguə' gan' zoa'anə' na' gože' nada': —Da gwlo'ida' le' no'olən' ze'e si' Jesocristən' par gague' xo'ole', Jesocrist ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot beŋə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə'.

¹⁰ Na' Spirit che Diozən' benən par nič anglən' gwche'e nada' to lao ya'a xen de'en naquə de'e sibə par nič blo'ine' nada' syoda əblao che Diozən', syoda Jerosalennə' de'en gwche' yoban' gan' zo Diozən' de'en babletje' lao yežlyon'. ¹¹ Na' ble'ida' chey che'eni' syodan' len yelə' chey che'eni' che Diozən', na' ble'ida'an ca to yej fin de'e chactit, ca yej de'en ne' jaspe de'en chle'icho ca bidr. ¹² Na' ble'ida' to ze'e xen de'e sibə de'en nyechj syodan', na' nitə'an šižin puert, na' to to cho'a puertən' zjəzecha tgüejə angl. Na' ca naquə puert ca' zjənyojən la šižin family che beŋə' Izrael ca' beŋə' ca' za'ac lao dia che to to xi'in de'e Izraelən'. ¹³ Le'e ze'e galən' chla' bgüizən' nita' šonə puert, na' yešonən cuitən licha, na' yešonən cuitən yeglə, na' yešonən galən' chen bgüizən'. ¹⁴ Na' ble'ida' lan ze'enə' de'en nyechj syodan', naquən šižin yej xen na' zjənyoj le'e yej ca' la šižin apostol che Jesocristən' ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot beŋə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə'.

¹⁵ Na' anglən' ben' be'elen nada' dižə'anə' noxe'e to ya de or par gwsie' medid che syodan' na' len ze'e cheinə' na' puert chei ca'. ¹⁶ Syodan' naquə de'e cuadrad, na' tozə can' naquə yelə' zlague'i len yelə' ltonəi na' len yelə' sib chein'. Na' medid che syodan' goquən čopa mil čopə gueyoa kilometros. ¹⁷ Nach gwde na' gwxi'e ze'e de'en nyechj syodan' medid,

na' goquən gyon tap metr yelə' sib chein' segon metr de'en chesə'əchin beŋəchən' na' lennə' bchin anglən'.

¹⁸ Ze'e de'en nyečhj syodan' naquən de yej de'en nzi' jaspe, na' ble'ida' de que yo'o ca' ža' syodan' zjənaquən porzə de or na' nla'an ca bidr de'en naquə xi'ilažə'. ¹⁹ Na' le'e to to yej xen ca' de'en zjənaquə lan ze'e de'en nyečhj syodan' zjənone'en xoche len yoguə' claste yej fin. De'e nechən' da'an jaspe, de'e gwchopen' safiro, de'e gwyone agata, de'e gwdape esmeralda, ²⁰ de'e güeyə' onise, de'e gwxope cornalina, de'e gažə crisolito, de'e əgwχone'e berilo, de'e güei topasio, de'e ši crisoprasa, de'e šnejei jasinto, na' de'e šižinei amatista. ²¹ Nach puert ca' šižin de'e nitə' che syodan' to toga'aquən zjənaquən de to perla. Na' lquey che syodan' zjənaquən porzə de or na' nla' le'inə' can' nla' le'i to de'en naquə de bidr.

²² Bitobi yo'odao' ble'ida' lao' syodan' cheda' la' do tyempte beŋə' ca' ža' syodan' nite'e lao Xancho Diozən' ben' napə le'ezelaogüe yelə' guac xennə' na' lao Xi'ine' Jesocristən' ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot beŋə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə', na' beŋə' ca' ža' syodan' chso'elaogüe'e lega'aque'. ²³ Bito chyažje bgüižən' ni bio'onə' par yoso'ose'eni'in lao syodan' cheda' nye'eni' syodan' len yelə' chey che'eni' che Diozən' na' che Xi'ine' Jesocristən'. ²⁴ Na' be'eni' che syodan' gwse'eni'in yedote par beŋə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən', beŋə' ca' zjənaquə to to nasyon. Na' rei ca' chə'anabia' yežlyon', beŋə' ca' chso'onlilažə' Diozən', yoso'onežjue'ene' yelə' gwnabia' na' yelə' bala'an de'en de čhega'aque'. ²⁵ Bito šeyjw puert ca' teža na' caguə batə'əquə gaquə žchol. ²⁶ Na' yelə' xoche na' bitə'ətezəchlə de'e zaque'e de'en gotə' che nasyon ca' gatə'an lao' syodan'. ²⁷ Bitobi de'e mal gaquə lao' syodan', na' notono gaquə yesyə'əžin syodan' no chon de'e ca' chgue'i Diozən' o no choe' dižə' güenlažə'. Caguə no yesyə'əžin syodan' sino beŋə' ca' zjənyoj laga'aque'en le'e libr che Jesocristən' ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot beŋə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə'. Le'e libr na'anə' zjənyoj la beŋə' ca' zjənapə yelə' mban zejlicanən'.

22

¹ Nach blo'ine' nada' yao de'en yožə nis de'en chnežjon beŋəchən' yelə' mban zejlicanən'. Na' nisən' naquən clar juisy ca be'eyə', na' yaon' chchojən gan' chi' Diozən' na' Xi'ine' Jesocristən' chəsə'anabi'e, Jesocristən' ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot beŋə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə'. ² Na' yaon' chden gwchol lquey xen che syodan' na' ze yag chopə la'a cho'a yaon', yag de'en chnežjon beŋəchən' yelə' mban zejlicanən'. Na' yoguə' bio' chəsə'əbian frot, šižin las lao tgüiz. Na' beŋə' ca' ža' syodan' beŋə' zjənaquə to to nasyon chəsə'əchine' xlague'i ca' par ničh nite'e güen. ³ Cuat gatə' de'e gue'i Diozən' lao' syodan'. Diozən' len Xi'ine' Jesocristən' ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot beŋə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə' zjəchi'e syodan' chəsə'anabi'e, na' yoguə' beŋə' ca' ža' syodan' chso'onlilaže'e Diozən' na' nitə'ətezə nite'e chso'elaogüe'ene'. ⁴ Nitə'ətezə nite'e gan' chesə'əle'ine' cho'alao Diozən', na' nyoj le'enə' lao xgaga'aque'enə'. ⁵ Cuat gaquə žchol lao' syodan'. De'e na'anə' bito yažje be'eni' che lampara, nique yažje be'eni' che bgüižən', cheda' yelə' chey che'eni' che Xancho Diozən' chse'eni'in gan' ža' beŋə' ca' chso'elao' le' na' chəsə'anabi'e len le' zejlicanə.

Bazon əžin ža yidə Cristən' de'e yoblə

⁶ Nach anglən' gwne' nada': —Yoguə' de'en bagwna Diozən' zjənaquən de'e li na' gaquə can' ne'enə'. Xancho Dioz nan' chbeje' beṇə' par chso'e xtiže'enə' na' le'enə' bsele'e nada' par chzejni'ida' beṇə' ca' chso'elao' le' de'e ca' baza' gaquə. ⁷ Jeso'osən' ne' de que bazon əžin ža yide' de'e yoblə, na' mbalaz nitə' beṇə' ca' yoso'ozenag che de'e ca' babzojo' le'e librən' noxo'onə', ca naquə de'e ca' ze'e gaquə.

⁸ Nada' Juan bzoja' de'en benda' na' ble'ida', na' catə' benda' na' ble'iga'acda'an bzo xiba' xni'a anglən' par güe'elaogua'ane', ben' ben par ničh ble'ida'ogüe'eda' yoguə' de'e ca'. ⁹ Pero anglən' bito be'e latjə, na' gwne': —Bito gono' ca'. Be'elao' Diozən'. Nada' naca' to beṇə' güen xšine' can' naco' le' na' ljuežjo' ca' beṇə' ca' leczə bagwlej Diozən' par chso'e xtiže'enə', na' ca'aczən' yoguə' beṇə' ca' yoso'ozenag che de'e ca' babzojo' le'e librən' noxo'onə'.

¹⁰ Na' leczə gwne' nada': —Bito gwcuəšo'o che de'e ca' ze'e za'ac can' na libr nga bzojo', chedə' bazon əžin ža gaquə yoguə' de'e ca' bzojo' le'inə'. ¹¹ Bazon əžin ža catə' beṇə' ca' chso'on de'e malən' yesyə'əga'anlenczə de'e mal chega'aque'enə' gabilən'. Na' beṇə' ca' chso'on de'en naquə yelə' zto' yesyə'əga'anlene' yelə' zto' chega'aque'enə' gabilən'. Na' beṇə' ca' zjənaque' beṇə' güen lao Diozən' so'onche' de'e güennə' zejlicane. Bagwlej Diozən' lega'aque' par zjənaque' lažə' ne'enə' na' zejlicane yesyə'əga'ane' lažə' ne'enə'.

¹² Nach Jeso'osən' gwne': —Bazon əžin ža yida' de'e yoblə, na' gona' castigw che to to beṇəch o gona' par ničh gaquə de'e güen che to toga'aque' segon nac gwso'one'. ¹³ Nada' naca' ben' ben yežlyon' na' ben' gon par ničh te chei. Bazocza' catə'an bxi'a yežlyon' na' ca'aczən' soa' catə'an yeyož yedon.

¹⁴ Mbalaz nitə' notə'ətezə beṇə' bagosə'əṇabe nada' beca'a xtolə'əga'aque'enə'. Na' gua'a latjə so'e cho'a puert che syodan' gan' zoa'anə' na' gwnežjua' lega'aque' frot che yag yelə' mban zejlicanen'. ¹⁵ Pero na' bito gua'a latjə so'o beṇə' ca' cui chso'onlilažə' nada' cho'a puert che syodan'. Bito gaquə so'o beṇə' ca' chesə'ənelen de'e xio', na' beṇə' chəsə'əbejyichj no'ol chega'aque' o be'en chega'aque' par chnitə'əlene' beṇə' yoblə o beṇə' chəsə'əža' xtoga'aque'. Bito gaquə so'o beṇə' chso'ot beṇə', beṇə' chse'ejni'alažə' lgua'a lsaquə' na' notə'ətezə beṇə' chəsyə'əbeine' chso'e dižə' güenlažə'.

¹⁶ Nada' Jeso'os bsele'a angl chia'anə' par bzenene' le' yoguə' de'en babzojo' par beṇə' ca' zjəncodə' ljuežje chso'elaogüe'e nada'. Nada' golja' lao dia che de'e Rei Dabin', na' naca' ben' ben Diozən' lyebe əsele'e lao dia che de'e Rei Dabin'. Na' gwxaquə'əlebəda' ca' beljw xsilən'. Nezecho catə' chla' beljw xsilən' bazon še'eni', na' de'en babida' yežlyon' nezecho bazon gaquə yoguə' de'e güen ca' zjənyoj le'e libr nga. — Can' gwna Jeso'osən' nada'.

¹⁷ Chio'o chonlilažə'əcho Jesocristən' naccho ca to no'olan' si'e, na' chio'o txen len Spirit che Diozən' chṇablažə'əcho yob yide' de'e yoblə. Na' yoguə' no yene catə' yoso'olabe' libr nga, leczə yesə'əṇablažə'əšgüe' yob yide' de'e yoblə.

Na' notə'ətezə beṇə' se'ene'ene' so'onlilaže'e Jeso'osən' gatə' yelə' mban zejlicane chega'aque' sin cui bi yesə'əyixjue' chei.

¹⁸ Nach gozna Jeso'osən': —De'e ngan' əchnia' par yoguə' le'e gwlable o yenele catə' beṇə' yoso'olabe' de'e quinga ben Diozən' mendad zjənyoj le'e libr nga. Notə'ətezle šə gwzanchle ca de'en na libr nga catə' əgwzejni'ile

benə' che de'e ca' ze'e za'ac, Diozən' gone' par niç gac chele yoguə' de'e mal ca' de'en zjənyoj le'e libr nga. ¹⁹ Na' notə'ətezle catə' əgwzejni'ile benə' che de'e ca' ze'e za'ac šə cui yene'ele əgwzejni'ile lega'aque' yoguə' de'e ca' ben Diozən' mendad zjənyoj le'e libr nga, Diozən' yoxi'e lalen' le'e libr che'enə' na' bito güe'e latjə yežinle syoda che'enə'. Na' le'e libr che Dioz nan' zjənyoj la yoguə' benə' ca' zjənapə' yelə' mban zejlicanən'.

²⁰ Nach Jeso'osən' ben' bzejni'ine' nada' yoguə' de'e quinga ne': —De'e li yida' lgüegwzə.

Na' nada' goža'ane': —Ca'ašgaczə gaquə. Yob yidəšgo' Xana' Jeso'os.

²¹ Xancho Jesocristən' sotezə soe' gaquəlenšgacze' yoguə'əle. De'e na'azən' de chzoja'. *Juan*